

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1AC16	ImageGroup:	I2PD18493
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ཀློང་ཆེན་མཛོད་བདུན། klong chen mdzod bdun/
Author:	n/a
Descriptor:	n/a
Original Publication:	gangs can khyad nor dpe tshogs/;416-423
Place:	lha sa/
Publisher:	ser gtsug nang bstan dpe rnying 'tshol bsdu phyogs sgrig khang/
Date:	[n.d.]
Volume:	6
Total Volumes:	8
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, Southwest University of Nationalities, Chengdu, China.

ལྷོ་ཁྱེད་མཛོད་བདུན་ལས་ཐེག་མཆོག་
མཛོད་བཅུགས་སོ།

421

ལྷོ་ཁྱེད་མཛོད་བདུན་ལས་ཐེག་མཆོག་
མཛོད་བཅུགས་སོ།

༩༩

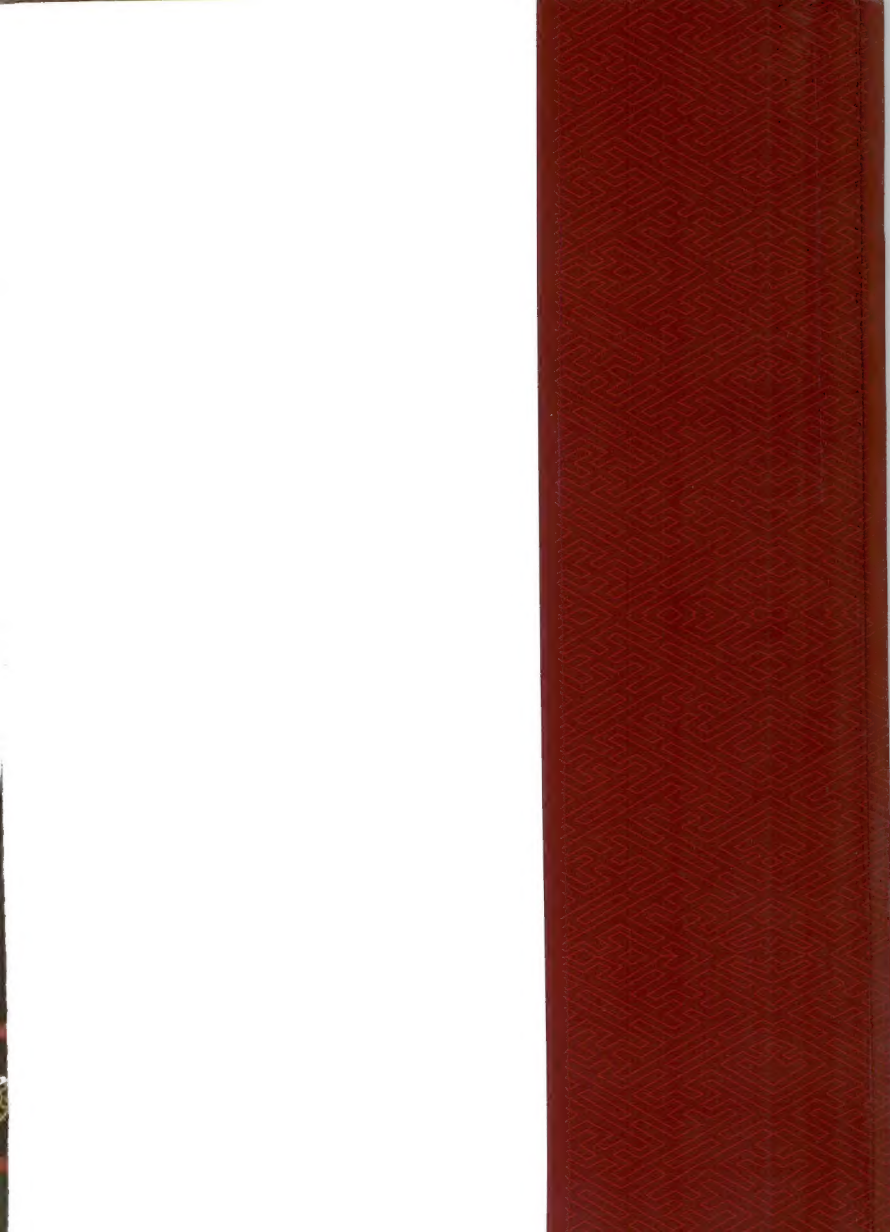
ལྷོ་ཁྱེད་མཛོད་བདུན་ལས་ཐེག་མཆོག་ མཛོད་བཅུགས་སོ།

སྒྲིང་ཆོ

མཛོད་བཅུ། ལྷོ་ཁྱེད་མཛོད་བདུན་ལས་ཐེག་མཆོག་

ཐེག་མཆོག་ལས་ཐེག་མཆོག་ལས་ཐེག་མཆོག་ལས་ཐེག་མཆོག་

གངས་རི་ཐོད་དཀར་རིན་ཆེན་སྒྲིང་པོའི་མགུལ། ཁྱིན་ཏུ་ཀུན་རྫོགས་དགའ་བའི་སྒྲིང་ཆལ་བྱ།
 སྒྲིང་པོའི་དོན་གཟིགས་སྤུས་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་པ། ཁྱིང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།

༡༤༡

༡༡། གྲོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་ལས་ཐེག་མཆོག་
མཛོད་བཞུགས་སོ། །

སྤྱད་ཆེ།

མཛོད་བཟོ། གྲོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་ལས་ཐེག་མཆོག་

མཛོད་བཟོ། གྲོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་ལས་ཐེག་མཆོག་

(၁)

မြန်မာပြည်၏ အကျိုးအမြတ်ကို မြှင့်တင်ရန်

၁။ မြန်မာပြည်၏ အကျိုးအမြတ်ကို

(၂)

မြန်မာပြည်၏ အကျိုးအမြတ်ကို မြှင့်တင်ရန်

မြန်မာပြည်၏ အကျိုးအမြတ်ကို မြှင့်တင်ရန်

ཐེང་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་ཀྱི་ཐེང་བས་ཡངས་ལུ་བརྒྱུ་ཞིང་འཛམ་གླིང་གོ་ལ་.....
 ཆེན་པོའི་ཁྱི་གཙུག་ཏུ་ཆགས་པའི་མཚན་མཆོད་པོད་ཅེས་གསུངས་པའི་ས་ཡི་སྤྱི་གཞི་ལེར།
 བ་སྒྲེལ་ཞུན་དང་། མ་བཤུ་སྤྱིན་གཉིས་ནས་མཆོད་པའི་པོད་མའི་ཚོགས་མ་བྱུང་བ་
 བསྟུང་། སྒྲེ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་དཔྱད་འདྲ་མིན་གྱི་རྒྱལ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཅི་རིགས་གསར་གཏོད་དང་། འཕེལ་བྱས་གཏོར་
 ལུས་ལ། ལྷག་པར་རུས་རབས་བརྟུན་པའི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་ལྷན་པའི་གསུང་
 བས་ཡངས་ལུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་བཅན་སྐམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲེས་.....
 མཆོག་གང་གི་མཁུན་བཅེ་རུས་པའི་བྱེད་ལས་ཉག་གཅིག་གི་མཐུ་ལས། པོད་ཀྱི་
 ས་ཆེན་པོའི་ཁྱོན་ཀྱང་ལ་བྱུང་པར་རུས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་རྩི་བཞིན་ལྷན་པར་རུས་པ།
 ཆེས་པོ་མཆོར་མཆོད་ཏུ་བྱུང་བའི་པོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བཞིན་ཚོགས་པར་སྤྱོད་གཏོད་....
 མཛད་ཅིང་། སྒྲེ་རྒྱའི་སུ་བདེའི་གཞི་རྩ་ནང་ཆོས་པོད་ཏུ་བརྒྱུར་འགོ་བཙམས་
 པ་དང་། རུས་རབས་བརྟུན་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྤྱོད་ཀྱི་བཅན་གྱིས་བསམ་
 ཡས་སུ་སངས་ལེ་བརྟུན་གྱིས་ཚོགས་བྱུང་ས་རབ་བྱུང་གི་སྤེ་དང་། སྤྱོད་བརྒྱུར་སྤྱོད་ལུ་
 ཚོགས་མར་བཅུགས་ནས་སྤོ་རིག་བཟུ་བའི་པོ་རྩ་བ་ཏུ་མ་གཏོ་སྤྱོད་གནང་ཏེ། ཉེ་
 འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་རིག་པ་གཙུ་པོར་བྱུར་པའི་རིག་གཞུང་ལྟིང་.....
 བཅུད་སྤྱོ་ཆོགས་སྤྱོངས་འདིར་དར་སྤེལ་མཛད་དེ། ཤེས་རིག་མཛོད་བརྒྱའི་སྤྱོ་
 འཕར་ཡངས་པོར་སྤེལ་བ་ནས་བརྟུང་། རུས་རབས་རིམ་པའི་ནང་ལུ་ཁག་ས་
 འདིར་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་ལ་མངའ་བ་རྟེས་པའི་མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྷན་གྱི་...
 སྒྲེས་ཆེན་དམ་པ་རྩི་སྤྱོད་ཁྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིར་པོད་ཡིག་ཏུ་བརྒྱུར་ཅིང་.....
 གཏན་ལ་སབ་པ་དང་། གསར་ཚོམ་མཛད་པའི་བལྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལུ་ཅག་

ལྟ་བུམ་ཆེ་གང་རལ་པ་བརྟེན་ནས་བཟུངས་ཀྱང་བཟུང་བར་དགའ་བས། བོད་
 རྒྱལ་གྱི་གཟུང་རབ་སྤེལ་པམ་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ན་ཤི་རྒྱལ་.....
 རྒྱན་པོའི་དཔངས་ལའང་སྤྱེད་པ་སྤྱེད་རུས་སོ་ཞེས་སྤྲོས་ཀྱང་འུད་ཏུ་མི་ཆེ། དེ་
 ལྟ་བུའི་ཆ་ཆེའི་རིག་གཞུང་སྒྲོང་པ་པོའི་ནད་བརྒྱ་འཛུམས་པའི་རྒྱན་མཆོག་.....
 བུད་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རྩ་བཅུད་གངས་ཅན་པའི་ལྷས་ཐམས་ཀྱི་སྐུ་ལྟུང་.....
 ཆོས་བཞིན་ཏུ་སྤེལ་པ་ནས་བཟུང་། རྒྱུ་ལོ་མལ་པ་དག་གི་བྱང་དོར་འབྱེད་པའི་
 སེམས་རབ་ཀྱི་ཆོད་ཀྱང་ཆེས་མཆོན་པོར་སྐྱོན་ཏེ་སྐོ་གཏུག་དགེ་བཅུའི་ལས་ལ་.....
 བཙོན་པ་དང་། བྱམས་དང་སྤྱིར་སྤེལ་རྒྱུ་ཏུ་ལ་ཞིང་། ལ་རབས་དང་གཤིས་
 བཟང་གི་མཆོས་རྣམས་རང་ཆས་ཀྱི་ལྷན་པའི་མི་རིགས་ཁྱད་འཕགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་
 ཡར་རྒྱས་ཀྱང་བའི་འབྲས་ཀྱང་། དེར་གི་ཏུས་སྤྱད་འཛུམ་སྤྱིར་གར་ལུབ་ལ་
 གནས་པའི་མིང་འབྱོར་རིག་གཏུག་སྤྱི་དང་། ཡར་རྒྱས་ཆོན་རིག་ཆེར་སྐྱོན་གྱི་
 རྒྱལ་ཀྱང་དག་གི་མི་རྣམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་དང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་.....
 གནས་ལ་སྒོ་བ་སྒྲིགས་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་ཡུར་དོན་ཡར་དེ་
 ལྟར་ལགས།

བོན་ཀྱང་འདས་པའི་ལོ་བཅུའི་གོད་ཆགས་ཀྱི་ཁོད་ཏུ་སྤོར་གཏུག་ནོར་གྱིས་.....
 བཀའ་སྤྱི་མོན་ཏུ་སྤལ་ན་ཡར་རྒྱ་ཐབས་གལ་བའི་གངས་ཆོངས་ཀྱི་ཁྱད་ནོར་ཏེ།
 གཟུང་རབ་པར་གིང་དང་བཅས་པ་མལ་མ་ཆེ་མེ་རྩ་དང་རྩ་ལྟའི་ཞལ་ཏུ་སྤལ་.....
 ཞིན་པ་དང་། ད་རྩ་རྩལ་ལྷས་ཀྱང་བའི་གཟུང་རབ་དག་ཀྱང་མལ་ཆེ་བ་དཔེ་
 རྒྱན་དཀོན་རིགས་ཤ་རྩལ་ཏུ་ཡུར་ཞུབས། རིག་གཞུང་དོན་གཉེར་བའི་རྒྱན་ལས་
 ཏུ་བརྟེན་མ་ཐུབ་པས་གཟུང་རབ་ཀྱི་དཀོས་པ་ཆེ་བཞིན་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་བས་
 ཉེན་ཆ་བས་ཆེ་བ་ནི་ད་ཏུང་འབྱུང་བཞི་སྐུལ་གྱི་གནོད་པས་ས་སྤྱེད་ནས་རྩ་.....
 བཟུག་མི་འཛོམ་པའི་ཁེས་པ་མེད་གཤིས། འདི་ཀྱན་བདག་སྤྱང་གནད་འཁེལ་བྱ་རྒྱ་
 མི་དེར་ཤུབས་རིག་གནས་དངོས་རྣམས་སྤྱོད་ཀྱི་མིང་ཏུས་ཀྱི་དགོངས་དོན་.....

དང་ཡོངས་ཀྱི་མཐུན་ཞིང་། གཞན་ལ་འགྲེལ་ཐབས་མེད་པའི་རང་ཅག་ཁོ་ནའི་
འགན་འཁུགས་ཀྱང་ཡིན་པར་མཇུག་སོ། །

དེར་བརྟེན་མེད་མེད་ཆེན་མོར་དང་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་མཉམ་འབྲེལ་...
ཁྱིམ་རྒྱུ་ལོ་༢༠༠༠ལོར་མེད་གཙུག་ནང་བཞུགས་དཔེ་རྒྱུ་འཆོལ་བཞུ་ཚུགས་ཀྱིས་
ཁང་ཞེས་པའི་ཆོན་པ་ཞིག་ཆེད་ཏུ་བཙུགས་ནས་པོད་ཡིག་དཔེ་དགོན་མུར་མྱེད་
དང་། དེར་ཐབས་སྒྲོབ་གཉེར་བའི་ཉེར་མཁོའི་ཆེད་ཏུ་གངས་ཅན་བྱུང་ནོར་ཞེས་
པའི་དཔེ་ཆོགས་གསར་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ། གྲུང་ཁོའི་པོད་རིག་པ་དཔེ་མུན་ཁང་
དང་། མི་རིགས་དཔེ་མུན་ཁང་། པོད་མྱོངས་མི་དམངས་དཔེ་མུན་ཁང་སོགས་
གྲུང་དབྱེད་རིམ་པ་དང་མྱོངས་རིམ་པའི་ཆོད་ལྷན་དཔེ་མུན་ཁང་ཁག་དང་.....
མཉམ་འབྲེལ་ཁྱིམ་པར་མུན་ཁྱིམ་དང་བྱུ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། ད་ལན་ཡོངས་ཀྱི་
འགྲེལ་ཐབས་མེད་དང་ནང་ཁྱུང་དབྱེད་གཞིར་པོད་མྱོང་ལྷན་ལྷན་པར་བཞུགས་...
ཡིན་ནས། ལྷལ་བཞུགས་ལ་ཁྱི་བྱ་དང་རིས་མེད་མེར་སྐྱེ་ཆོས་བསམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་
ལྷགས་འདུན་རྒྱུ་ཐབས་བྱ་ལྷན་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། མཁས་དབང་དང་ལྷག་བསམ་
ཅན་མང་པོས་བཞུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་མེ་ཏོག་གྲུང་འཛོར།

འདས་པའི་ལོ་རྒྱུ་ལྷན་པེད་ཆོའི་ལས་གཞི་ལ་གོང་རིམ་འབྲེལ་ཡོད་ཆོན་པ་...
ཁག་གི་དབུ་བྱིད་ནས་བཞིགས་སྒྲུང་ལྷན་མེད་པ་གནང་བ་དང་། མཆོན་དཔྱད་
མཁའ་ལྷར་ཡངས་ཤིང་། ལྷག་བསམ་ཏུར་ལྷར་དཀར་པའི་རྒྱུ་ཆོན་ཏུ་མམ་པོས་
ཆོའི་ལས་ཀར་གདོང་འཛོག་ཆོད་མེད་དང་། མ་ནོར་ལམ་རྟོན། མ་དཔེ་མཁོ་
འདོན་གནང་བ་ཆོགས་ཀྱིས་མཆོན། ར་ཆོར་མུར་བ་ཀྱུ་འདེགས་ཀྱིས་ལྷན་མེད་
ལྷལ་རྒྱུར་རོགས་རམ་གནང་བར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་། ལྷན་དབུས་ནས་ལྷགས་
རྗེ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཆབས་ཅིག །འབྱུང་འབྱུང་ཡང་མེད་གཙུག་ནས་དཔེ་ལྷགས་
གཙུང་འབྱུང་གཅོ་མོར་གྲུང་པའི་རིས་མེད་གཙུང་རབ་དཔེ་མུན་དགོན་རིགས་...
དང་། ཞིབ་འཇུག་ཆོན་པ་ཁག་དང་། སྒྲོབ་ལྷ་ཁག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་རིག་

གཞུང་དཔེ་དེ་བ་ཏུ་མ་རིམ་པས་པར་སྐྱོན་ཞུ་རྒྱུ་འདུན་པ་ཉིད་བཅངས་སུ་ཡོད་
པ་ལགས་ན། ལྷག་པས་མ་ནམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་རིས་མེད་མེར་སྐྱུ་ཀྱན་ནས་མ་དཔེ་
མཁོ་འདོན་དང་། ང་ཚོའི་ལས་ཀར་ཅ་ཆེའི་ལམ་རྟོན་བཀའ་སློབ་ལུ་མཐུད་སྐྱུ་ག་
སྐྱུ་ཡོད་པ་མཁྱེན་ཞེས་ཞུའོ།

མེར་གཙུག་ནང་བསྐྱན་དཔེ་རྟེན་འཆོལ་བལྟ་སྒྲུགས་སྒྲིག་ཁང་ནས།

མཚན་པ་པོའི་རྣམ་ཐང་མཚན་པ་བུམ།

ཐང་ཡིག་ལས། ས་ཉོར་རྒྱུ་མ་དཔུས་རྒྱུ་ལ་འདེབས་པ་མཚན་ཉེན་
 འག་ནས་མོད་པ་ཁྱི་ཡིས་གཤེར་པ་སམ་ཡས་མཆིམས་ཐུར་སྐྱུ་པའི་གཉེར་ཁ་
 འདི་མི་བཞག་འདོན་པའི་རྣམས་དེར་བཟུན་ནས་ཐུང་པ་གཉེར་ཉོན་ཁྱི་མེད་
 འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བུང་ཞེས་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟར་གསུངས་པ། ལྷ་ལྷུ་པ་ལྷ་གསལ་
 བྱི་ཕྱི་མཐའ། ས་མཚན་པ་པོ་ལ་མི་པའི་རྣམ་ཐང་ལ་མཚན་པ་ལྟར་བྱ་བུམ་པ།
 མཐུ་ལྟར་གཉེས་ལྷན་བྱི་ཕྱིས་བྱ་བུ་མཆིན་ཆོས་བྱི་ལྷུ་པ་པོ་མཚན་པ་པོ་.....
 འབྱམས་ཁྱི་མེད་འོད་ཟེར་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི། དཔུས་གཙང་གཤེ་པའི་ཆ།
 བྱི་ཕྱི་ཉོན་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་འབངས་ཉེར་ལྟེན་ཆོན་པ་ལས་ལྷུ་པ་པོ་མཆོག་.....
 དཔུས་དང་གཙང་གཙིག་པའི་བཟུང་པ་ཟམ་མ་ཆད་པའི་གཙང་པམས་ཉེར་.....
 ལྷ་པ་མེས་པོ་ལྷ་ལྷུ་ཞེས་བུད་ཅི་ལྷན་བྱི་དཔལ་ལྷུ་པ་པོ་མེས་པའི་དཔུང་ལོ་.....
 བཟུང་དང་ལྷ་ལྷུ་པ་པོའི་སྐུ་ལ། རིག་གནས་པལ་ཆེར་མཆིན་ཅིང་སྐུ་ལས་བྱི་རྣམ་
 འཕྱོར་ལ་ནང་བྱ་ལྷན་པའི་ཡལ་སྐུ་ལས་འཆང་བཟུན་པ་བཟུང་དང་། ལྷུ་པ་
 འཕྱོར་ཉོན་རིན་པོ་ཆེ་ལྷུ་པའི་འབྱུང་གནས་བྱི་གཙང་ལས་ལྷན་པའི་འཕྱོར་.....
 བཟང་མ་པོ་མཚན་པ་ལས་ལྷན་གཉེས་བྱི་སྐུ་ལྷུ་པ་པོ་ལྷུ་པའི་ས་ལྷུ་པ་པོ་.....
 ༡༥༠༩) ལོའི་ལྷ་པ་གཉེས་པའི་ཆོས་པའི་ཉེན་སྐུ་འབྱུངས། ལྷ་པའི་ལྷུ་པ་
 བྱིས་བཟུང་པ་ན་དང་དང་ཉོན་ལྷུ་པ་པོ་ལྷུ་པ་པོ་ལྷུ་པ་པོ་ལྷུ་པ་པོ་ལྷུ་པ་པོ་.....
 དཔུང་ལོ་ལྷ་ཅམ་ནས་ཡིག་འབྱི་སྐུ་ལས་ལྷུ་པ་པོ་ལྷུ་པ་པོ་ལྷུ་པ་པོ་ལྷུ་པ་པོ་.....
 མེད་པར་མཆིན། དཔུང་ལོ་བུན་ཅམ་ནས་ཡལ་བྱི་མུན་ནས། བཟང་བཟུང་
 བདེར་འབྱུངས། རྒྱ་མཁྱི། ལྷ་ལྷུ་ལས་གཙང་སྐུ་ལས་ལྷུ་པ་པོ་ལྷུ་པ་པོ་ལྷུ་པ་པོ་.....
 དང་ལྷན་ཆོས་སྐུ་ལས་བྱང་ལྷུ་པ་པོ་ལྷུ་པ་པོ་ལྷུ་པ་པོ་ལྷུ་པ་པོ་.....
 དཔུང་ལོ་དཔུང་ལྷུ་པ་པོ་ལྷུ་པ་པོ་ལྷུ་པ་པོ་ལྷུ་པ་པོ་.....
 དང་། བཟུང་ཉོན་པ་གཉེས་བཟུང་པོ་ལྷན་པས་ལྷུ་པ་པོ་ལྷུ་པ་པོ་ལྷུ་པ་པོ་.....

དཔུང་མོ་བཅུ་གཉིས་བཞེས་ཏུས་བསམ་ཡས་པ་མཁན་པོ་བསམ་འགྲུབ་རིན་.....
 ཆེན་དང་། སློབ་དཔོན་གྲུན་དགའ་འོད་ཟེར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཆན་ཚུལ་
 ཁྱིམ་སྒོ་ལྷོ་ལ་ལྷོ་གསལ། བཞུན་པའི་གཞི་མ་འདུལ་བ་ཡིན་པར་དཀོང་ས་ཉེ་ཉན་
 བཤད་པུལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གནང་། དཔུང་མོ་བཅུ་བཞི་འདུས་འདུས་སྡེ་ཞུམས་ཏུ་
 བཤད་པ་བྱ་ཆེན་པོ་ཡང་མཛད། དེ་ནས་དཔུང་མོ་བཅུ་དཔུ་པར་སློབ་དཔོན་
 བཅན་དཀོན་པ་དང་། སླ་བྱང་པ་ཚོས་དཔལ་བྱུལ་མཆན་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ནས་
 དཔུ་ཆད་དང་བྱམས་ཆོས། དཔུང་མོ་སྒོ་ལྷོ་སྒོ་བཞུན་པ་ལས་མཛོན་པ་དང་ཆད་
 མ་སྡེ་བཏུན། ཤེར་སྒྱིར་འགྲེལ་བཤད། སྒྲ་སྒྲན་སོགས་ལ་གསན་བསམ་དཔྱིས་
 ཕྱིན་པར་མཛད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་འཇམ་དབྱངས། དབྱངས་ཅན་མ་ལ་སོགས་
 པའི་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས། ལྷ་ས་སྡེ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་བྱུང་བཞུན་སོབ། བྱང་
 པར་སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་སྒྲས་བྱུག་མཐེལ་ཏུ་བཞག་ནས་སྤྱིར་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་
 པ་ཞག་བཏུན་ཏུ་གཟིགས། སྔར་སྒྲ་འཁོར་འཁོར་ཆ་མཐུད་ཀྱི་བྱ་ལྷོ་ལ་ཉེ་སྒོ་
 ལྷོ་སྒྲ་ལྷོ་སྒྲ་སྡེ་དུ་བྱུག་ནས་ཆད་མ་སྒྲ་པའི་ཤེར་ཆེན་ཏུ་བྱུང་། གསར་པུལ་
 སོགས་པའི་རིགས་སྒྲ་ཆེན་པོའི་སྡེ་ལས་ཆེ་བར་སྒྲ་སྒྲོར་མཛད་པས་མཁན་པོ་འོ་.....
 ལྷན་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་ནས་བསམ་ཡས་བྱུང་མང་པོ་འདུ། སློབ་ཆེན་རབ་འབྱམས་
 པ་ཞེས་མཁན་པོ་འདི་ཤུགས་ལྷན་ཀྱི་བྱུལ་ར་ཤིང་པའི་ཁོངས་ཏུ་ཤུགས་པར་བྱུང་།
 གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་གཞོན་རྒྱུ་པ་དང་། གཞོན་བྱུལ་བ། ས་སྒྲུ་པ་ཆེན་པོ་སྒྲ་
 མ་དམ་པ་བཅོད་ནམས་བྱུལ་མཆན། སློབ་དཔོན་བྲལ་ཤིས་རིན་ཆེན། དཔུང་ཡེ་
 ཉན་ཚུལ། ཁོ་པུ་པ། ཆོས་རྒྱེ་རང་བྱུང་དོ་རྒྱེ། དན་འབག་པ་གཞོན་ཏུ་དོན་བྱུལ།
 བྱུས་འཁོར་མ་པ་སངས་བྱུས་ཤུགས་འོད་སོགས་ཀྱི་བྱུང་ནས་གངས་རྒྱུང་ས་སྒྲ་.....
 དར་པའི་མདོ་ཤུགས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ཡོངས་ཏུ་སྒྲོགས་.....
 གསན་བཞེས་གནང་། ལྷག་པར་ཏུ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་གྲུ་རྒྱ་རྒྱ་ཆ་སྒྲན་ཤིན་
 རིགས་བདག་ཏུ་བཞེན་ནས་གསར་ཤུགས་སྡེ་འགྲུང་ཀྱི་གདམས་ཁྲིད་མཐའ་དག་

ཉམས་ཁྱིད་ཏུ་གསལ་ནས་ཡུལ་གཞི་བ་ཤར་མ་མི་ཚད་དཀར་དང་། ལྷ་ལྷན་ཚོང་།
 ལྷ་མིང་ཡལ་ཤ་ལུ། བསམ་ཡལ། བཞོན་ཏེ་རྒྱ་ཡལ་དཀར། ཡེར་པ། ཡར་ལྷ་
 བམ་པོ། བཅིམས་ལུ། ལུ་མ་ལུ་ལུ་པ་མི་ཁྱོད། ལུ་མ་ལང་ཡལ། ལུ་མ་ལྱི་ལུ་ནམས་ལུ་
 ལུ་པ་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས་ཚོགས་པ་ཆེན་པོ་རང་ལྷན་མིས་མེད་ལྱི་ཉམས་
 རྒྱལ་མཐར་ལྱིན་ཏེ་ཏིང་ཏེ་འཛིན་ལ་དབང་འབྱོར་ཞིང་ལུ་པ་པོ་གོ་འཕང་.....
 མཚན་པོར་ཤེལ་མ། ཤར་མ་མི་ཚད་དཀར་ཏུ་བཞུགས་ནས་ལུ་ལྷན་ལྱི་ལྷོ་པ་
 མང་པོ་ལ་ལྷིང་ཆིག་གདམས་པ་ལུ་ཆེར་གཏུངས་ཞིང་། ཡར་ཏིག་རྒྱར་གཏུམ།
 སལ་གཞོན་པ་གཏུམ། སར་ལྷོ་ལ་རྒྱར་གཏུམ་མོགས་ལུ་མ་ཆོས་ལུང་སལ་ཆེ་བ་
 བནས་འདི་ཉིད་ཏུ་བཅམས་པར་མཛད་ཅིང་། དཔོན་གནས་བཟུང་པ་པོ་མིང་ལ་
 ལྷན་ཚོང་ཏུ་འདྲོགས་པར་མཛད། ཆེག་མཚོག་ཆོས་ལྱི་དགའ་ལྷན་འཛད་མེད་
 ཏུ་ཉིད་པ་པོ་ལྷོ་བ་པོ་ཆོག་ལུ་བཟུང་ལས་འདས་པ་ལུ་པ་པོ་ནང་གཙོ་པོར་
 ལྷོ་པ་ལྱི། རྒྱལ་མཐར་པ་ལྷིང་པ་མཁས་ལུ་བདེ་ལེགས་ལུ་མཚོ། མཁས་ལུ་
 ཆོས་ལྱི་ཤགས་པ། མཁས་ལུ་བཟུང་གདལ་ལྷན་ལུ་ཉེ་ཤགས་པ་ཚོ་པ་པོ་མཁས་
 ལུ་གཏུམ། མདོ་ཁམས་པ་འདན་ཆོས་ཆོས་ལྱི་ཤགས་པ། ལུ་ལས་ལུ་བཟོད་པ། ལྷ་
 མ་དཔལ་མཚོག་པ། ལུ་ཏུ་ལེ་ཤེས་རབ་འབྱམས། བཞོན་ཏུ་མངས་ལུ་ཏེ་ཏེ་པ་པོ་
 ལུགས་ཤས་ལ། ལུ་ལྷ་དཔལ་འབྱོར་ལུ་མཚོ། ལྷོ་དཔོན་མངས་ལུ་ལྷན་
 དགའ། ལྷོ་དཔོན་ལྷོ་ལས་བཟང་པོ། ལྷག་མཚོ་ལུ་ལས་ཆོས་རྒྱེ། ལྷན་པ་
 ལྷོ་པ་པོ་པ་ཤེས་གཞན་པ་ལྱི། བཟོད་རྒྱལ་ལྷན་ལུ་པོ། ལུ་པ་འབྱོར་པ་པོ་ད་
 ཟེར་གྱོ་ཆ། མིག་འཛིན་པོ་ད་གསལ་རང་ལྷོ། ལུ་བཟང་བཟོད་ནམས་པོ་ད་ཟེར་
 ཏེ། ལུ་པ་པོ་པ་པོ་གང་ཟེས་པ་ལྱི། བཞོན་ཡང་མངས་ལུ་དཔལ་མིག། ལུ་མས་
 པ་དཔལ། ལུ་མཁས་བཟོད་ནམས་མེད་གོ་མོགས་ལུ་ལྷན་འཛིན་ལྱི་བཤེས་གཞན་
 ཏུ་མ་བཟུངས་ཞིང་། མཛོད་བཟུན། སལ་གཞོན་པ་གཏུམ། སར་ལྷོ་ལ་རྒྱར་གཏུམ།
 ལུ་མ་ལྷོ་ལ་རྒྱར་གཏུམ། ལྷིང་ཆིག་རྒྱར་གཏུམ། ཡར་ཏིག་རྒྱར་གཏུམ། བཞོན་ཡང་

བཅོམ་ཆོག་པ་དང་། གཏམ་ཆོག་པ་མོག་པ་མེག་པ་བཤད་ཀྱི་བཏུན་བཅོས་མང་པོ་
 ཞིག་བཅས་པ་ནང་ཡོད། གཞན་ཡང་། མྱེད་གནས་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་བཏུན་
 བཅོས་དཔུ་བཅུ་གོ་ལྔ། ཉན་གི་གནས་ཀྱི་ཆེར་བཤད་པའི་བཏུན་བཅོས་བཅུ་དང་
 ཉེར་བཅུད། གསར་བའི་གནས་དེ་མོན་ཉིད་ཏུན་པའི་བཏུན་བཅོས་ལྷན་ཅུ་ཉི་
 རྩ་ཆོས་ཆོན་ཉིས་བཅུ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ཡོད་པར་ཤལས། དེ་ལྟར་བཏུན་བཅོས་
 དོན་ཀྱི་ཆེར་མཛད་ནས་དཔྱད་པོར་བྱག་བཞེས་པ་རབ་ཡུང་བྱག་པའི་ཆུ་ཡོས་...
 (མྱི་ལོ་ ༡༣༥༣) ལོར་བསམ་ཡས་མཆོས་སྤར་དཀོར་པ་ལྷ་དན་ལས་འདས།
 རྒྱ་གར་ཁྱལ་པ་ལུལ་ཆེ་ཐུགས་ལྷགས་ཐུན་གསུམ་མེས་མཆོག་པ་དང་རིང་...
 བཟེལ་ཤར་མེད་ཐོན་པ་རྣམས་ནང་ཉེན་འདྲ་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མྱི་ཉེན་བྱང་...
 ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཛད་ཉེན་བྱང་གནས་དེ་ཉིད་ཏུ་བཞེས་པ་མོག་པ་རྒྱེ་འདིའི་...
 གསར་གསུམ་གྱི་མཛད་རྣམ་ཞིབ་ཤ་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པར་གཞིགས། གཞན་ཡང་རྒྱེ་
 འདིར་རྒྱུར་ཆེན་རབ་འབྱམས། རྒྱུར་གསལ་ཁྱི་མེད། རྒྱེ་རྒྱུ་བཞི་དང་། རྒྱེ་
 མེས་དཔལ། ཁྱི་མེད་འོད་ཟེར། རྒྱུ་ལྷོས་མཆོག་རྩན། ཆུལ་ཁིམས་ལྷོ་ལྷོས། རབ་
 གི་དབང་པོ། བརྒྱ་ལས་ལྷོས། རྒྱ་ཆོག་རང་ལྷོས། བསམ་ཡས་པ་མོག་པ་དང་།
 གཞན་ཡང་མདོ་ཁམས་པ་འཇིགས་མེད་ལྷན་ལས་འོད་ཟེར། རྒྱལ་བའི་ཆུ་བྱ།
 མཐུན་བཅེད་ལྷ་བཅས་བྱང་རྒྱེ་འདིའི་མཛད་ཀྱི་རྣམ་ཤར་སོ།

ཞེས་མེར་གཙུག་ནང་བཏུན་དཔེ་རྒྱུ་འཆོལ་བཏུ་ཐུགས་ཀྱིས་ཁང་ནས།

१७५४

- [illegible]

Handwritten title or section header in the center of the page.

Main body of handwritten text, consisting of approximately 15 lines of script. The text is written in a cursive style and appears to be a formal document or letter.

༡༩། བེག་པའི་མཆོག་རིན་པོ་ཆའི་མཆོད་ཅིང་།

བྱ་པའི་ལྷ་ཆ་བཞུགས་སོ། །

རིམ་བུར་བཙུག་པ་འབྲུང་པའི་གནས་བཟུན་པ།

དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་དང་ཆོས་སྤྱུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་བཟུན་ནས།
ད་ནི་རྟེན་འབྲུང་པའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུན་མོང་གི་
དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཕྱིའི་འབྲུང་བ་དང་ནང་གི་(༡༩) འབྲུང་བ་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། རང་
ཤར་ལས། འབྲུང་བ་རྣམས་པ་གཉིས་སྟ་བུ་ལྟན། སྤྱི་འབྲུང་དང་ནི་ནང་
འབྲུང་རོ། །ཞེས་སོ། སྤྱི་འབྲུང་ས་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནང་
འབྲུང་གི་རྟེན་ཏུ་གནས་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་……
འབྲུང་བ་གཉིས་སྟ་ངེས་ལ། འདི་གཉིས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་
དང་སངས་རྒྱལ་གང་ཡང་(༢༠) མེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་འབྲུང་ལྔ་
འབྲུལ་པའི་དབྱིངས་ལ་སྤྱོད་ཅིང་། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་རང་ཆས་སྟ་ལྟན།
སངས་རྒྱལ་རྣམས་དོན་དམ་དག་པའི་འབྲུང་ལྔ་སྟ་བ་མེད་པ་ལ་……
སོགས་པ་ལྟའི་དབྱིངས་ལ་བཞུགས་ཤིང་། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་ལྟའི་དྲི་མ་
ཤིན་ཏུ་(༢༡) ཟད་པ་ལ་སྤྱོད་དོ། །དེའང་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་ནི་འོད་
གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཁ་དྲིག་ལྟ་ལྟན་ཡིན་ལ། འབྲུང་རྒྱང་ནི་ས་རྒྱ་མེ་
རྒྱང་ནས་མཁའ་ལྟོ། །དག་པའི་འབྲུང་ལྔ་ནི། གསལ་བ། རྩོ་བ། ཡང་
བ། བསེལ་བ། ཡངས་བ། གཡོ་བའི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་སྟེ། འབྲུལ་

འབྱུང་ལྡན་གནས་འོད་གསལ་ལྡོག་ཏུ་ཐེབས་ཏེ་ནང་དབྱིངས་ལ་
 ཐུག་པ་དང་། ལྷན་གྱུབ་ཀྱི་སྤང་བའི་འབྱུང་ཆེན་དག་པ་བཞིན་ནོ། །
 འབྱུང་རྒྱུ་ལའང་འབྱུང་གཞུགས་དང་། འབྱུང་བ་དངོས་གཉིས་ལས།
 འབྱུང་གཞུགས་ནི་ད་ལྟ་མྱི་ན་སྤང་བའི་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་.....
 ལྡོམ། འབྱུང་བ་དངོས་ནི་ལྷན་གྱི་ཆོས་ལྷ་བ་ས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཉི་ནང་
 འབྱུང་གི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པ་ལྡོམ། རྟེན་འབྱུང་ནི། ཁམས་དག་པ་པའི་
 རྟེན་ཆོས་འབྱུང་ལྡན་ས་ས་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཁོར་འདས་ཐམས་
 ཅད་འབྱུང་ལྡེའི་དབྱིངས་ལས་མ་གཤིས་ཤིང་། (༡༥) འབྱུང་ལྡེ་མེད་
 པའི་སྒོན་ཏུ་འཁོར་འདས་བྱུང་བ་མེད་དེ། རང་ཤར་ལས། གྱེ་རྟ་
 གསང་བའི་བདག་སོ་ཉོན། འབྱུང་བ་ལྡེ་ཡི་མཆོན་ཉིད་ནི། སེམས་
 བརྟན་ཁྱོད་ཀྱིས་གོ་བར་གྱིས། འབྱུང་བ་ཆེན་སོ་བཅོམ་ལྷན་འདས། །
 འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་རང་བཞིན་གནས། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ནི། འབྱུང་བ་ལྡེ་ཡི་དབྱིངས་ལ་སྒྱུད། འབྱུང་བ་མེད་པའི་སྒོན་
 རྩལ་ཏུ། སངས་རྒྱུ་སེམས་ཅན་མིང་ཡང་མེད། འབྱུང་བ་ལྡེ་ཉིད་
 མ་ཡི་དབྱིངས། འབྱུང་བ་ལྡེ་ལས་མ་གྱུབ་པའི། སྐྱེ་འགྲོ་སེམས་ཅན་
 གཅིག་གྱུར་མེད། དེ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི། འབྱུང་བ་རྣམ་པ་
 གཉིས་སུ་བརྟན། ཅིས་སོ། གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མྱི་འབྱུང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བྱང་
 འབྱུང་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། གང་སོ་ལ། རོ་སོ། དེས་ཆོག གཤོས་
 ཆེད། མཆོན་ཉིད། ལས་(༡༦) རིམ། ཆོས་ཉིད། རྟོན་རྒྱུར། གྲོལ་ཚུལ།
 དབྱེ་བ། ཆང་རྒྱུ་དང་བརྒྱུ་ལས། དང་སོ་རོ་སོ་ནི། མྱི་འབྱུང་གཞུགས་

ལུ་སྒྲུང་བ་ནང་འབྱུང་དངོས་ཀྱི་རྩ་པ་ཡིན་པས། ནང་གི་ཁོངས་ལུ་
 འདུ་བས་ན་འབྱུང་བ་ལྟ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། ཟྱི་ཡི་འབྱུང་བ་འདི་ལྟ་
 སྟེ། །ས་དང་ཚུ་དང་མེ་དང་ནི། །དེ་བཞིན་རྒྱུད་དང་ནམ་མཁའོ། །ཁེས་
 པས། ཟྱི་འབྱུང་གཟུགས་ལྟ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྟེན་སྣོད་ཀྱི་སྒྲུང་བར་
 ཆགས་ལ། ནང་འབྱུང་དངོས་ལྟ་ནི་སེམས་དང་རིག་པའི་རྟེན་རྒྱ་
 ཆགས་པ་སྟེ། ཐལ་འབྱུར་ལས། འབྱུང་བའི་འདྲིང་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟྱི་
 བསྐྱུན་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས། །སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་རྟེན་སྣོད་ཡིས། ཟྱི་ཡི་
 འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །ལས་དང་གསོ་དང་དབང་པོ་དང་། །འཁོར་
 དང་སྐྱེ་བ་རྣམས་པར་འདྲིང་། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་ཆོག་ནི། རང་
 ཤར་ལས། འབྱུང་བའི་དེས་ཆོག་འདི་ལྟ་སྟེ། །༡༥༩། བྱས་པས་མ་བྱུང་
 ལྟན་གྱིས་གྲུབ། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་འབྱུང་བ་ཡིན། །འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་
 རྒྱབ་པས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་
 ཡིན། །རང་ལ་ཡོད་པས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། །འབྱུར་བ་མེད་པས་
 འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། །མཐུན་པར་སྒྲུང་བས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། །
 འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་དེས་ཆོག་དེ་བཞིན་ནོ། །ཁེས་སོ། །གསུམ་པ་
 དགོས་ཆེད་ནི། ཐལ་འབྱུར་ལས། འབྱུང་བའི་དགོས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །
 རུས་ནི་དྲངས་མ་སྐྱུད་པ་དང་། །སྒྲིགས་མ་རྣམས་ནི་འབྱེད་པའི་ལས། །
 ས་སའི་ལུས་ལ་བྱེད་པས་ན། །དགོས་པ་ཆོ་དང་གྲང་རྩོ་ཤེས། །སས་ནི་
 གཞི་མ་འཛིན་པ་དང་། །ཤུབ་ཅིང་ཆགས་པའི་ལས་རྣམས་བྱེད། །སྒྲིན་
 པས་རྩ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད། །དགོས་པ་ཀྱུན་རྒྱུ་ཐོག་ལེ་ཤེས། །ཁེས་ནི་
 འབྱུང་བ་སྟེལ་བ་དང་། །སྒྲིན་ཅིང་གསལ་བའི་ལས་རྣམས་བྱེད། །

འབར་ཞིང་མཆོད་(༥༣) པས་མིག་སྐྱོད་ཆུང་། དཔོན་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་མཆོད་
 མཆོད་པར་བྱེད། རྒྱུ་མིག་གཏོར་དང་འདེགས་པ་དང་། བསྐྱེད་ཅིང་
 གཡོ་བའི་ལས་རྒྱུ་མཆོད་། འབྲུལ་ཞིང་འཕྱིག་པས་ལུས་འཛིན་ཅིང་།
 དཔོན་པ་མཆོད་ཀྱི་གནས་པ་མཆོད་། འབྲུང་བ་བཞི་བདག་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཆེ། ལུས་སྐྱོད་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་བྱས་ཏེ། བར་ཏུ་གནས་ཤིང་
 འཛིན་པ་བྱས། ཐ་མ་འཛིག་པའི་ལས་ཀུན་བྱེད། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱ་
 གཅིག་པས། རྩ་ཆོགས་བྱེད་པའི་བདག་པོར་སྤང་། དེས་ན་དཔོན་པ་
 རང་དང་གཞན། བྱ་བ་རྩོགས་པའི་དོན་ལ་མཁས། ཞེས་སོ། བཞི་པ་
 མཆོད་ཉིད་ནི་ལྷ་ལས། སའི་མཆོད་ཉིད་སྤྱོད་བ། རྒྱུ་མཆོད་ཉིད་གཤེར་
 བ། མའི་མཆོད་ཉིད་རྒྱ་བ། རྒྱུ་མི་མཆོད་ཉིད་གཡོ་བ། རྩ་མཁའི་
 མཆོད་ཉིད་གོ་འབྱེད་ལ་ཡངས་པའོ། ལྷ་པ་ལས་རིམ་ནི། ཐལ་འབྲུང་
 ལས། རང་འབྲུང་ལས་ཀྱི་(༥༤) རིམ་པ་ནི། ལས་ནི་ལུས་ཀྱི་གཞི་བྱས་
 ཏེ། བསྐྱེད་པས་ག་ཡི་སྒྲིབ་སོར་འདོད། རྒྱུ་མི་ལུས་ཀུན་བསྐྱེད་ནས་
 བྱི། བསྐྱེད་པས་ཁག་ཏུ་སྒྲིབ་པར་འདོད། མེས་ནི་ལུས་ཀུན་སྒྲིབ་བྱས་
 ཏེ། བསྐྱེད་པས་རྒྱུ་མི་སྒྲིབ་པར་འདོད། རྒྱུ་མིས་ལུས་ཀུན་
 འདེགས་པ་ལ། བསྐྱེད་པས་དབུགས་སྒྲིབ་པར་བྱེད། ཅིས་སོ། རྒྱུ་
 མི་པ་ཆོས་ཉིད་ནི། རྒྱུ་མི་པ་ཡིན་ཡང་འདིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་
 འཛིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། རང་ཤར་
 ལས། འབྲུང་བ་ལྷ་ཡི་ཆོས་ཉིད་ནི། འབྲུང་བའི་རྒྱ་ནི་ས་ཡིན་ནོ། འབྲུང་
 བའི་མཆོད་པར་ཐེ་ཡིན་ནོ། འབྲུང་བའི་རྒྱལ་པ་རྒྱུང་ཡིན་ནོ། འབྲུང་
 བའི་བདག་པོ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། འབྲུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ནས་མཁའ་

འོ། །ཞེས་སོ། །བརྟན་པ་དོན་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལས། འབྱུང་ལྔ་རྩ་མེ་
 དོན་རྒྱུ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འབྱུང་བའི་དོན་རྒྱུ་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཆོས་རྒྱ་
 གདོད་ནས་(༥༩) དག་པའི་རང་བཞིན་ལ། །རྩོམ་འབྱུང་བ་མེད་པས་
 འབྱུང་བ་ས་ཡང་ཡིན། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་ལ་སྦྱོང་པས་འབྱུང་བ་
 མེ་ཡང་ཡིན། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་བསྦྱོང་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པས་
 འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཡང་ཡིན། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་ལས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་
 འདྲིལ་བས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཡང་ཡིན། །ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་གསལ་གཉིས་མེད་
 རང་ཏུ་ཐིམ་པས་འབྱུང་བ་ནམ་མཁའ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །འབྱུང་ལྔ་སོ་
 མེ་དོན་ནང་ཏུ་རིག་པ་དང་རྒྱུ་བའི་དོན་རྒྱུ་ནི། རྣམ་པ་འཕྲ་
 བཤོད་ལས། །ཁྱི་འབྱུང་བ་ལྟ་ཉིད་ཐུན་མོང་རང་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ཏེ།
 །ཁྱི་རྣམ་པའི་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རིག་པ་ཉིད་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་.....
 བས་ན་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དབྱེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། སའི་
 མཆོན་ཉིད་སྒྲིང་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱང་། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་འཇིག་
 དང་བལ་བར་རྒྱུ་རྩོམ་། །རྒྱུ་གི་མཆོན་ཉིད་འདེགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
 ཀྱང་། (༦༠) རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་རྒྱུ་རྩོམ་། །མའི་
 མཆོན་ཉིད་སྒྲིང་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱང་། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་
 པའི་དབང་ཏུ་མ་སོང་བ་ཉིད་དང་རྒྱུ་རྩོམ་། །རྒྱུ་མཆོན་ཉིད་རྒྱན་
 པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱང་། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་དང་
 རྒྱུ་རྩོམ་། །ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་ཡངས་པ་ཉིད་ཀྱང་། རིག་པའི་
 མཆོན་ཉིད་རྒྱ་མ་ཆད་པ་དང་རྒྱུ་རྩོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །བརྒྱུད་པ་
 འབྱུང་ལྔའི་ཐོལ་རྒྱུ་ནི། སུ་ཉིག་ཐེང་བ་ལས། ནམ་མཁའ་ཉིད་ནི་

བྱུང་སྤྱོད་པས། །ནམ་མཁའ་ཉིད་ནི་དངོས་པོར་གྲོལ། །རྒྱུད་ནི་གཟུང་
 ཡུལ་མེད་སྤྱོད་པས། །དངོས་པོ་སྤྱད་པའི་ལས་སྤྱོད་གྲོལ། །མེ་ནི་སྤྱོད་བྱེད་
 བྱེད་ཟ་པས། །བརྒྱུད་ཅིང་དྲུངས་སྤྱོད་པར་གྲོལ། །ས་ནི་སྤྱོད་
 བྱེད་འདེགས་པས་ན། །དངོས་མེད་མཐའ་ཡས་སྤྱོད་པར་གྲོལ། །ཁུ་ནི་
 སྤྱད་བྱེད་ཆུ་པས་ན། །སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་པའི་ལས་སྤྱོད་གྲོལ། །ཅེས་སོ། །
 (ཉ) དགུ་པ་དབྱེ་ན། །འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཞིང་སའི་ས་ལ་སོགས་པ་
 ལྟ་ཆོད་ལྟ་སྟེ། །ནམ་གྲངས་ཆ་ཤས་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྟ་ནི། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 །ནམ་མཁའ་རྒྱུད་ནི་དངོས་པོ་ལ། །ནམ་མཁའ་མེས་ནི་སྤྱད་པར་བྱེད། །
 །ནམ་མཁའ་རྒྱུས་ནི་སྤྱོད་བྱེད་པ། །ནམ་མཁའ་ས་ཡིས་གོ་སྐབས་
 །འབྱེད། །ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་སྤྱོད་པའོ། །རྒྱུད་གི་རྒྱུད་ནི་བརྟན་པ་
 ལ། །རྒྱུད་གི་ནམ་མཁའ་ཡི་གདངས་ཆེ། །རྒྱུད་གི་ཁུ་ནི་སྤྱོད་པ་འགྲུགས་
 ཆེ། །རྒྱུད་གི་མེ་ནི་འཕེན་སྤྱད་ཆེ། །རྒྱུད་གི་ས་ནི་གཟུགས་བརྟན་
 གསལ། །ཁུ་ཡི་ཁུ་ནི་སྤྱོད་བརྟན་ཡིན། །ཁུ་ཡི་ནམ་མཁའ་སོགས་པ་མེད། །
 །ཁུ་ཡི་རྒྱུད་ནི་ཆགས་མེད་རྒྱུག །ཁུ་ཡི་མེ་ནི་སྤྱད་པར་བྱེད། །ཁུ་ཡི་སས་
 །ནི་བྱུང་པར་བྱེད། །མེ་ཡི་མེས་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད། །མེ་ཡི་ནམ་མཁའ་
 །དངོས་པོ་བསྟེན། །མེ་ཡི་རྒྱུད་གིས་འབར་བར་བྱེད། །མེ་ཡི་རྒྱུས་ནི་རྒྱག་
 །པར་བྱེད། །མེ་ཡི་སས་ནི་(ཏ) འཛིན་པའོ། །ས་ཡི་སས་ནི་འགྲོ་བ་བྱུང་། །
 །ས་ཡི་ནམ་མཁའ་སྟེན་ཆེན་ཏེ། །ས་ཡི་རྒྱུད་གིས་གང་སྤྱོད་པར་བྱེད། །ས་
 །ཡི་རྒྱུས་ནི་དངོས་པོ་བསྟེན། །ས་ཡི་མེས་ནི་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་
 །དག་གི་བྱུང་པར་ལ་བསྐབས་པས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་དེ་དེ་.....
 །འབྱུང་པར་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་ལ། །སྤྱོད་པར་འབྱུང་ལས་ཀྱང་

འབྱུང་བའི་སྐྱོ་དོན་ལ་བསྐྱབས་པས་ཐུན་མཛད་གི་དངོས་ཀྱི་བ་ཐོབ་ཐོབ་.....
 པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡི་སྐྱོ་དོན་གྱི་བྲག་གིས། གྱི་ཡི་ནམ་པ་རེས་བསྐྱན་
 པ། གཞུགས་ལ་བསྐྱབས་པས་ལུས་ཟད་འབྱུར། གྱི་ཡིས་སྐད་ནམས་
 རེས་པར་འབྱུར། ཁྱིམ་ནི་བརྟུང་གིས་ལེན་པ་འབྱུར། རྩོམ་ནི་དངོས་
 མོ་བརྟུང་ཆེར་འབྱུར། ཅེས་པ་དང་། གསང་བ་སྦྱོང་པ་ས་པོན་གྱི་རྒྱུད་
 ལས། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་འབྱུང་བ་བཞི་ལྟེ། གྱི་དོན་ནམས་ལ་གོམས་པ་ཡིས།
 རིགས་ཀྱི་ནམས་གྱི་རང་སྐད་གྱི། བཅོམ་ཤེས་འཆར་(༡༣) བ་འདིས་
 འབྱུང་པོ། ཞེས་སོ། དེ་དག་ནི་མེད་པའི་འབྱུང་བ་ནམས་ཏེ་སེམས་ཅན་
 གྱུན་གྱི་རྟེན་དང་གནས་སོ། བརྟུང་པ་དེ་དག་དང་གཞན་ཡང་འཁོར་
 འདས་གྱི་ཆོས་ནམས་ནལ་འབྱུར་པའི་ལུས་སེམས་ལ་ཆོང་ཚུལ་བསྐྱན་
 པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོང་ཐུན་གྱི་ཆོང་ཚུལ་གྱིར་བསྐྱན། ལུས་སེམས་ལ་
 ཆོང་ཚུལ་གྱི་བྲག་རྒྱ་བཞད། བརྟུང་ཆེན་རེས་པའི་རྩོམ་མོས་གོ་བར་བྱ་
 བའོ། དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་ནམས་གྱི་ལུས་སེམས་ཆོགས་པའི་ཆོས་འདི་
 ལ་ཐམས་ཅད་ཡི་ནས་ཆ་ཆོང་རྒྱ་རང་ཤར་ཏེ། ཐབས་ཤེས་རབ་གྱི་
 ཆར་པ་དང་མ། ཆོས་སྐྱུ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཆར་འཕེན་པ་ལས་གྱི་རྒྱུད་།
 རིགས་སྐྱུ་ཡི་གདངས་གྱི་ཆར་འབྱུང་ལཱི་ས་པོན། ལམ་ཆོགས་གཉིས་
 ཐབས་ཤེས་རྒྱུད་འཇུག་གི་ཆར་སྟོམས་འཇུག་གི་རྒྱུད་ས་གཉིས།
 གཞི་དབྱིངས་ན་གནས་པའི་ཆར་མངལ་རྒྱ་གནས་པ། ཁམས་བརྟུན་
 རྩོམ་དག་གི་ལམ་བརྟུན་རྩོགས་པའི་(༡༤) ཆར་ཞག་བརྟུན་ཆོན་བརྟུན་
 གྱིས་ལུས་ཆགས་ཚུལ། ས་བརྟུན་རྩོགས་པའི་ཆར་མངལ་གནས་ལྷ་བ་
 བརྟུ། ལམ་རྩོགས་ནས་སྐྱུ་གསུམ་རྒྱ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆར། བཅས་པ་

ཐུལ་སྤྱ། ལུས་གནས་ཏེ་ཡུལ་ལ་སྦྱོད་པ་མེད་སྤྱ། ཤི་བ་ཚས་སྦྱོར་
 པའི་ཆར་ཤར་བས། འགྲོ་བ་རྣམས་ཡེ་ནས་གཞི་ལས་འབྲས་ལུ་བསྐྱོད་
 བས་སྐོལ་བའི་རྒྱལ་ཏེ། ལུ་ཏིག་མེད་བ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 བཀའ་སྤྱུལ་པ། འབད་པས་སྐོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཉིད་ནས་ནི་སྐོལ་
 བར་གནས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྦྱར་བ་ལས། ལ་དང་མ་ཡི་རྒྱ་ཉིད་
 དག། འཕེན་པའི་རྒྱུད་གིས་བསྦྱོད་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་རང་རིག་བདེ་
 ཆེན་པོ། འབྱུང་ལྡེའི་རྒྱ་ལས་ས་པོན་ནི། སྦྱོར་ཉིད་ཡུལ་ལ་སྤྲང་བར་
 ཤར། གཉིས་ཀྱི་བདེ་བའི་སྦྱོམས་འཇུག་ནི། ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་
 ཤེས་རབ་ཉིད། མངའ་ལྱི་ལྟམས་སུ་རྒྱུད་པ་ནི། རང་རིག་གཞི་ནས་
 (༡) སྤྲང་བར་ཤར། བརྒྱུ་ཚན་བརྒྱུ་ཉིས་རྟགས་ཆོད་དོ། ལྷ་
 བཅུས་ས་རྣམས་བསྐྱོད་པ་ཉིད། བཅོམ་པ་ཉིད་ནི་སྦྱར་བཞེད་སྤྱེ། ལུས་
 མྱིད་པ་ནི་གཞི་སྤྲང་ཡུལ། ལུས་སུ་གནས་པ་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཤས་
 པ་དག་གིས་འབྲུལ་བ་སངས། ར་བ་ཉིད་ནི་རྟགས་པའི་གདེང་། ཤི་
 བས་ཚས་ཉིད་སྦྱོར་པར་སྐོལ། རྟེ་ལྟར་སྤྲང་བའི་མེས་ཅན་ཀུན། འབད་
 པ་མེད་པར་ཡེ་ནས་སྐོལ། ཅེས་སོ། རྒྱུད་པར་ཏུ་འབྲུལ་པ་ལྟོག་
 རྒྱལ་དང་སྦྱར་ན། བཅོམ་པ་ནི་རིག་པ་དབྱིངས་ལས་སྦྱོད་པའི་ཆའོ། ལུས་
 ནི་གཞི། མྱིའི་སྤྲང་ཆ་གཞི་སྤྲང་ལྟན་གྲུབ། ར་བ་རྟོ་འཕྲོད་པའི་
 རྟགས་པ། ཤས་པ་བདེན་ཞེན་གྱི་འབྲུལ་པ་སངས་པ། ཤི་བ་རང་རྟོ་
 ཤེས་ཏུས་ནང་དབྱིངས་ཀ་དག་གི་ས་ལ་མཐར་མྱིན་པའི་ཆ་མཆོན་.....
 པའོ། འདི་དག་ཡེ་ནས་ཤར་བས་གདམས་དག་རྟོ་སྦྱོད་པ་དང་།
 དབང་དང་། བསྐྱོམས་པས་སྐོལ་བ་(༢) འཐད་དོ། ཆ་མཐུན་ཏུ་ཡེ་

ནས་མ་ཆང་ན་གདམས་ངག་གིས་གྲོལ་མི་རུས་ལ། ཆ་མཐུན་ཡོད་པ་
 དེ་གསལ་བར་བརྟན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །གཞི་ལམ་ཡེ་
 ཆང་རུ་ཡོད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པས་བརྟེན་རུ་བརྟན་རུ་
 བྱུང་བའང་གནད་འདི་ལ་ཐུག་གོ། །གཞིས་པ་ལུས་སེམས་ལ་ཆང་རྩྭ་
 རྩེ་བྲག་རུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས། སེམས། རིག་པ་ལ་ཆང་བའི་
 རྩྭ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་འབྱུང་བཞི་འདུས་པའི་ལུང་པོ་འདི་ལ་བྱི་
 རྩོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆ་དང་། ནང་བཅུད་ཀྱི་སྒྲེའགྲོའི་ཆ་ནམས་
 ཆང་སྟེ། ལུ་ཏིག་ཕྱིང་བ་ལས། ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩུང་། །ནམ་
 མཁའ་དང་ནི་ཉི་མ་དང་། རྩེས་པ་བྱུང་མེད་དག་གི་གཟུགས། །གཟའ་
 དང་སྐར་མ་མྱིན་དང་ནི། ཤིང་དང་རི་དང་བྲག་ནམས་དང་། །ཆ་བ་
 རྩོད་པོ་ཡལ་ག་དང་། །འདབ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་དང་། །ཁྲི་དང་རྩ་
 དང་རྩ་དང་རེག་། (༡༠ན) རྩལ་མོ་ནམས་དང་འཕན་གསུགས་དང་། །
 རྒྱལ་མཆོན་དང་ནི་མ་བྱེད་དང་། །དེ་དག་འཁོར་ཉེ་སྤང་བའི་ཆོས། །
 རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཆང་། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་ཆ་ཤས་རྒྱས་
 པར་བཤད་ན། སའི་ཆ་ཤ རྩའི་ཆ་ཁག མེའི་ཆ་དྲོད། རྩུང་གི་ཆ་
 དཔུགས། ནམ་མཁའི་ཆ་སེམས། ཉི་མའི་ཆ་མིག་གཉིས། རྩེས་པའི་ཆ་
 རྩེ་བ། བྱུང་མེད་ཀྱི་ཆ་འཆི་བ། གཟའི་ཆ་འདྲོད་པའི་སྒྲིཁ་དང་སྒྲུག་
 གཉིས་སོ། །སྐར་མའི་ཆ་སོ། མྱིན་གྱི་ཆ་སྒྲ། ཤིང་གི་ཆ་རྩ། རིའི་ཆ་
 མཚུངས་ལུས་རིལ་པོ། བྲག་གི་ཆ་རྩས་པ། རྩོན་ཤིང་གི་ཆ་པའི་ཆ་སྤྱིང་།
 ཡལ་གའི་ཆ་རྒྱང་ལག །མེ་ཏོག་གི་ཆ་མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་སྟེ།
 འབྲས་བུའི་ཆ་ལུས་ཀྱི་བདེ་སྟུག་རུ་བྱུང་བ། རྩའི་ཆ་སྤྱང། གཟུགས་ཀྱི་

ཆ་ལུས། དྲིའི་ཆ་བ་སྒྲ། རྩའི་ཆ་པགས་པ། རེག་གི་ཆ་ནང་། རྩལ་མའི་
 ཆ་རྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ནང་། (༡༠༥) ཁྲོལ། འཕམ་གྱི་ཆ་དྲི་རྒྱ། གཏུགས་
 གྱི་ཆ་རྒྱུ་པ། རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཆ་མིང་། ལྷ་ཤེའི་ཆ་རྒྱུ་པ་པོ། དེ་སྐད་
 ཏུའང་ལྷ་ཏིག་ཤེང་བ་ལས། ས་ནི་ཤ་སྟེ་དངོས་པོ་ཉིད། རྒྱ་ནི་ཁག་སྟེ་
 རྒྱུད་པ་ཉིད། ལེ་ནི་དྲོད་དེ་ལུས་ཀྱང་སྟོན། རྒྱུད་ནི་དཔུགས་ཏེ་ལས་
 གྱི་གཟུངས། རྣམ་མཁའ་སེམས་ཏེ་ལུས་གྱི་གདངས། རྩི་རྒྱ་མིག་སྟེ་
 གསལ་བར་བྱེད། རྩེས་པ་དག་ནི་སྟེ་བ་ཉིད། རྩུང་མེད་དག་ནི་འཆི་
 བར་སྒྲུང་། གཟུང་ནི་ཁ་ལ་སྒྲུང་མ་སོ། རྩིན་ནི་སྒྲུ་ལ་ཤིང་ནི་ཆ། རི་
 ནི་ལུས་ལ་བྲག་ནི་ཏུས། རྩེ་བ་སྟེར་ལ་སྒྲུང་པོ་རྒྱུ། རྩལ་ག་དག་ནི་
 ཡན་ལག་ལ། ལེ་ཏྲིག་ཉིད་ནི་དབང་པོ་སྒྲ། རྩུགས་ཏུ་ལུས་ལྷ་ལྷུབ་
 པའོ། དྲི་ནི་བ་སྒྲུ་རྩེ་ནི་པགས། རྩུ་ནི་སྐད་ལ་རེག་ནི་ནང་། རྩལ་མ་
 བར་ཁྲོལ་འཕམ་ནི་རྒྱ། གཏུགས་ནི་རྒྱུ་པ་བ་རྒྱལ་མཆོན་མིང་། ལྷ་ཤེ་
 དག་ནི་རྒྱུ་པ་པོ། རྣམ་འཕྱར་ལུས་ལ་དེ་དག་རྩིགས། (༡༡༣) ལེས་
 སོ། གཉིས་པ་སེམས་ལ་འཁོར་འདས་གཞི་ལས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རྩིགས་པར་གནས་ཏེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདས་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་
 རྣམས་ནི། ལུས་དང་སེམས་ལ་ཐམས་ཅད་རྩིགས། འཁོར་བའི་ཆོས་
 ནི་འདས་སྟོང་ཕྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་སྟེ་དང་མཆོད་པ་དང་། རྩུགས་
 དང་ལྷག་རྒྱ་ཏིང་འཛིན་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་དང་དམ་ཆོག་དང་། རྣམ་
 བཅུ་ལ་འཁོགས་དང་ཉམས་རྒྱུད་དང་། དེ་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་རིམ་
 པ་དང་། ཁོས་དང་བསམ་དང་སྟོན་པ་དང་། རྩེ་བ་སྟེར་པ་སྟོན་པ་
 དང་། རྩིན་དང་རྩེ་ལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་དང་། བཟོན་འགྲུས་བསམ་

གཏན་ཤེས་རབ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་ལམ་ཡེ་ཤེས་དང་། རི་བཞིན་
 ཐབས་ཀྱི་པ་རྩལ་བྱེད། རྟེན་པ་ལྟ་བུ་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པ། ཐབས་དང་
 ཤེས་རབ་ཉིད་དང་ཡང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། ལྷན་འདས་
 མཆོག་པའི་ཆོས་དེ་ནས་ས། །(༡༡༥) ལྷན་དང་སེམས་ལ་རྒྱགས་པར་
 གནས། ཞེས་པའི་བར་ཏུ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རིག་པ་ལ་ཆད་ཚུལ་
 ཅི། ཡང་དེ་ལས། རང་སྤང་རིག་པའི་རོ་གང་ལ། རི་ལྷན་སྤང་བའི་
 ཆོས་ནས་རྒྱགས་སོ། ཞེས་པ་དང་། རིག་པ་ཉིད་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉི་མ་
 རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཐབས། རྩེས་པ་གཞི་ལ་བྱད་མེད་ལས། གཟའ་ནི་
 རྟེན་ཆད་སྤང་མ་ཆོས། རྩེན་ནི་ཐུགས་རྩེ་ཀུན་ལ་བྱལ། ཤིང་ནི་ཆོས་
 ཉིད་རྒྱས་པའི་ལས། རི་ནི་ལྟ་བུ་ལ་འཕྱར་བ་མེད། རྟེན་ནི་ཆོས་སྤྱོད་
 འཇིག་བྲལ། རྩ་བ་ཆོས་ཀུན་རྒྱ་གཅིག་པ། ཡལ་ག་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་
 ཉིད། རྩེད་པོ་སྤྱང་པར་རོ་གཅིག་སྟེ། འདབ་མ་བྱལ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས། བེ་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་མ་ཉིད། འབྲས་བུ་སྤྱོད་གསུམ་རང་
 རྒྱགས་སོ། རྩེན་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡལ་བྱེད་སྟེ། རི་ནི་སངས་རྒྱས་གསུང་ཏུ་
 གསལ། རི་ནི་ཉམས་སྤྱོད་བདེ་བའི་རོ། རིག་ནི་བསམ་གཏན་
 (༡༡༦) ཆེན་པོ། རི་ལ་མ་འདྲ་ལྟའི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱགས། འཕམ་ནི་
 ཁ་རྟོག་གསལ་བའི་གདངས། གཏུགས་ནི་རྩྱལ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ། རྩེ་
 བཅ་རག་ཆེ་བའི་གནད། རྒྱལ་མཆོག་རྟོགས་པ་མངོན་སངས་རྒྱས། །
 སེམས་ཉིད་རོ་ལ་ཆོས་ནས་ཅི། ཡེ་ནས་ལྷན་བྱལ་ཚུལ་ཏུ་གནས། རི་
 རྩེད་སྤྱོད་དང་དངོས་པོ་ཡི། ཆོས་ནས་ཐབས་ཅད་བཏགས་པ་ཅམ། །
 ཞེས་སོ། རྟོན་གཉིས་པ་ནང་འབྱུང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

ལྷན་མོང་གི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །
 དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་ལྡན་གསལ་པ་ལ་དྲངས་མའི་འབྱུང་ལྡན་ནང་
 རྒྱ་བཞེན་པས་ནང་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་དང་། མེ་དང་། ས་དང་། རྩ་དང་།
 བྲམ་མཁའ་ལྡན་པོ་རེ་རེ་ཞིང་ལྡན་ལྡན་གནས་པས་ཡན་ལག་གི་ཕུ་ཅ་.....
 ལཱོ། །དེ་ལྟར་ངེས་པའི་འཐད་པ་ནི་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བ་ལྡན་ལྡན་ས་
 བས་ལྡན་ངེས་ཏེ། རང་ཤར་ལས། (༡༢༡) འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྡན་ནི་རང་
 གི་ལུས་ལ་ཚང་ངོ་། །དེ་ཡང་རྒྱུ་རྣམས་པ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་བྱེད་
 རོ། །མེ་རྣམས་པ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅལ་བྱེད་རོ། །ས་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ར་བ་
 བྱེད་རོ། །རྩ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུ་ལྡན་རོ། །བྲམ་མཁའ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 གནས་བྱེད་རོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྡན་སྟེ། རྒྱུ་དང་། མེ་དང་། ས་
 དང་། རྩ་དང་། བྲམ་མཁའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ལའང་ཅ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་གཉིས་ལས། ཅ་བའི་དབྱེ་བ་ནི། རང་ཤར་ལས། རྒྱུ་རྣམས་པ་ལྡན་
 གང་ཞེ་ན། སྟོག་འཛིན་པའི་རྒྱུ་དང་། བཀྲག་དང་གཟི་མདངས་སྟེད་
 པའི་རྒྱུ་དང་། མེ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུ་དང་། ཀུན་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱུ་དང་། རྟིང་རྟེ་མེད་པ་བསྐལ་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ལཱོ། །རྒྱུ་དེ་
 རྣམས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལུས་མགོ་མཆུག་ལ་གནས་པའི་ཞེས་སོ། །
 དེའང་སྟོག་(༡༢༢) འཛིན་ཀྱི་རྒྱུ་སྟོག་པ་ཅ་ན་གནས་སོ། །བཀྲག་དང་
 གཟི་མདངས་སྟེད་པ་སྟོན་སྟག་ན་གནས་སོ། །མེ་མཉམ་པོ་བ་ན་
 གནས་སོ། །ཀུན་རྒྱུ་ལུས་ཀུན་ལ་རྒྱུ་པར་གནས་སོ། །ལས་རྒྱུ་རྟིང་
 དང་རྟེ་ལྷན་གྱི་བར་ན་གནས་སོ། །དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་ཀྱང་། སྟོག་

གནས་པ་དང་། མདངས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཟས་འཇུག་། འགྲོ་འདུག་
 དང་། ཆོ་འཕྲོ་བའི་ལས་བྱེད་དེ་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་
 གི་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱུ་ལྡེ་པོ་རེ་རེའང་ལྡེ་ལྡར་གནས་པ་ལས། དང་པོ་སྟོག་
 འཛིན་པའི་རྒྱུ་ལྡེ་ནི་རང་ཤར་ལས། སྟོག་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་ལྡེ་
 རྟེ། ཅ་བ་འཛིན་པའི་སྟོག་དང་། རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་སྟོག་དང་། རྣམ་པར་ཤ་
 བའི་སྟོག་དང་། མི་གཙང་བའི་སྟོག་དང་། རྣམ་པར་འདར་བྱེད་ཀྱི་
 སྟོག་དང་ལའོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གྲུང་རིམ་པ་ལྟར། རིག་པའི་གདངས་
 རྒྱུད་པ་དང་། ཐིག་ལའི་གདངས་རྒྱུད་པ་(༡༣༥) དང་། འོད་ཀྱི་
 གདངས་རྒྱུད་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཅ་བ་འཛིན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་
 སྟོགས་བྱེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྟོག་ཅ་ན་ཡོད་ལ། སྟོག་རྒྱུད་གི་གདངས་ལ་
 རིག་གདངས་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མེ་མཉམ་གྱི་
 རྒྱུ་ལྡེ་ནི། ཡང་དེ་ལས། མེ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་རྒྱུ་ལའང་ལྡེ་
 རྟེ། དྲངས་སྟིགས་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། རྟོད་རྒྱུད་པའི་རྒྱུ་དང་།
 གསལ་འཕྱར་གྱི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱང་པའི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་པར་
 གཞེངས་བསྟོད་པའི་རྒྱུ་དང་ལའོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གྲུང་རིམ་པ་ལྟར།
 སྟོག་དང་གཉིས་སྟེ་མེད། རིག་པ་དང་གཉིས་སྟེ་མེད། རྟོན་མ་དང་
 གཉིས་སྟེ་མེད། ཐིག་ལེ་དང་གཉིས་སྟེ་མེད། ཤེས་རབ་དང་གཉིས་སྟེ་
 མེད་པར་གནས་སོ། །གསུམ་པ་བཀྲག་དང་གཟི་མདངས་རྒྱུད་པའི་
 རྒྱུ་ལྡེ་ཡང་དེ་ལས། བཀྲག་དང་གཟི་མདངས་རྒྱུད་པའི་རྒྱུ་ལའང་
 ལྡེ་རྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུད་པའི་(༡༣༦) རྒྱུ་དང་། རྣམ་པར་ཡིད་
 འཕྱར་བའི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་པར་མདངས་དང་ལྷན་པའི་རྒྱུ་དང་།

ནམ་པར་སྒྲིག་པའི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་པར་སྒྲིག་པའི་རྒྱུ་དང་ལྡོ་ཞེས་
 སྟེ། །དེ་དག་གྲུང་རིམ་པ་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ། རྒྱུ་པའི་ཡུལ།
 རྒྱུ་མའི་ཡུལ། མ་རིག་པའི་ཡུལ། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ན་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་
 རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་ནི། རང་ཤར་ལས། རྒྱུ་པར་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་
 ལའང་ལྟ་ནི། གཞི་ལ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། འཕྲུལ་དུ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་ཞིང་སྒྲིག་པ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། དུམ་པ་རྒྱུ་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱུ་དང་། འཛིན་པས་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་དང་ལྡོ་ཞེས་སྟེ། །
 དེ་དག་གྲུང་རིམ་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་ལ་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་མ་ལ་རྒྱུ་དང་། ཤེས་པ་
 ལ་རྒྱུ་དང་། བསམ་པ་ལ་རྒྱུ་དང་། སེམས་ལ་རྒྱུ་པའི་ཆལ་བྱེད་པའོ། །ལྟ་པ་
 རྒྱུ་ཆེ་མེད་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་ནི། ཡང་དེ་ལས། རྒྱུ་ཆེ་མེད་པ་
 (༡༥) བསྐལ་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལའང་ལྟ་ནི། རྒྱུ་པར་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་
 དང་། རྒྱུ་པར་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་པར་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་
 དང་། རྒྱུ་པར་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་ཅིག་མའི་རྒྱུ་དང་ལྡོ་
 ཞེས་སྟེ། །དེ་དག་གྲུང་རིམ་པ་ལྟར། ལུང་པོ་ལ་ལྟར། རྒྱུ་ཅིག་ལ་ལྟར།
 བར་དོ་ལ་ལྟར། རྒྱུ་པ་ལ་ལྟར། རྒྱུ་ཅིག་མ་བྱུ་ཆོགས་གསུམ་ལ་ལྟར་
 པའོ། །དེ་རྒྱུ་ཉི་ལྟ་ཆ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་
 བྱི། རང་ཤར་ལས། ཡང་དག་པའི་ས་ལ་རྒྱུ་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ན་
 རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། །དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིག་འཛིན་པའི་བྱེད་
 བྱེད་སྒྲིག་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ལྟ་རང་ཆས་སུ་
 ཡོད་པའི་བྱེད་ན་བྱུག་དང་གཞི་མདངས་སྒྲིང་པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། །
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་དབྱིངས་སུ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་པའི་བྱེད་ན་རྒྱུ་ཆེ་

མེད་པ་བསྐལ་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ཞེས་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་(༡༥ན) པ་
 དང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པར་གནས་པའི་སྤྱིར་ན་མེད་པ་མཉམ་པའི་.....
 རྒྱུད་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དྲངས་མའི་རྒྱུད་ལ་རིག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་བརྟེན་ནས་ད་ལྟ་སྤྱིར་ག་ན་གནས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གདངས་..
 འོད་ལྡན་གསལ་པའི་གནད་དེ་ཡིན་ནོ། །རིག་པ་རྒྱུད་དང་བྲལ་ཏུས་
 ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་འབྱེལ་བས་སྤྱི་ནང་མི་མངོན་པ་འདར་རྒྱུད་སེམས་....
 དག་པའི་གནད་ལ་བྱུག་ཤོ། །འདིར་ཅུང་ཟད་བསྐུས་ཏེ་བཤད་ན། རྩ་
 བོ་ག་དག་གི་རིག་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསར་པའི་སྤྱབས་རང་བཞིན་གྱིས་.....
 འོད་གསལ་པའི་ཕོ་བྲང་ན་རྩ་བོ་རང་བཞིན་སྤྱད་རྗེ་གསུམ་གྱི་བདག་..
 ཉིད་ཏུ་བཞུགས་སོ། །དེ་འདྲ་རྩ་བོ་སྤྱད་བཞུགས་པས་རང་རྩ་ན་མི་
 གསལ་ཡང་སྤྱིར་སྤང་སྤྱིར་འཆར་གཞི་མ་འགགས་པར་རང་གསལ།
 རང་བཞིན་འོད་ལྡན་འཆར་གཞི་སྟོག་རྒྱུད་ཡན་ལག་བཞི་གསུལ་གི་...
 ཉིད་པོར་ཡེ་གནས། སྤྱགས་རྗེ་སྤྱགས་རང་བྱུང་རིག་པའི་སྤྱིར་
 (༡༥ན) པོ་མཆོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་ལྷན་གྱིས་སྤྱབ་པས། སྤྱད་དང་
 ཡེ་ཤེས་འདྲ་འབྲལ་མེད་པའི་དགོངས་པ་ལས་འཕོ་འཕྱར་མེད་པར་....
 བཞུགས་སོ། །མཆོད་པ་གཉིས་ནི། རྩ་བོ་ཆོས་ཉིད་ནང་གསལ་ལ་ལྟོས་
 བས་ཐམས་ཅད་མཆོད་ལ། རྩ་བོ་ཆོས་ཅན་སྤྱིར་གསལ་ལ་ལྟོས་ནས་
 རྩ་བོ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སྤང་བའོ། །རྒྱུད་ལ་ནི་རྩ་བོ་
 སྟོག་རྒྱུད་སྤྱགས་རྗེ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལས་དག་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་དང་། བ་དག་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྟོག་ཆོགས་སུ་འཆར་པའི་
 གཞིར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་བཞི་ནི་སྤྱགས་

ཆེད་ཅུ་ལས་ཉི་མ་ལས་འདྲ་ཟེར་ཉུ་བྱ་ཉེ། བྱམ་ཏུ་ཆུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ན་
 དང་། བྱམ་ཏུ་མེལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཟེར་གདངས་འདྲ་དང་། མེ་དང་
 མཉམ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིབས་ཅན་དང་། བྱམ་བྱེད་རྒྱལ་ས་པར་
 བྱེད་པའི་སྒྲིབས་ཅན་བཞི་ཉེ། འདི་དག་གྱུར་སྒྲིབ་རྒྱུར་ཅམ་གྱི་ཆ་ལ་
 ཡོད་ཀྱང་། (༡༦) དབྱིངས་སུ་ནི་མ་འཕྲོས། འཕྲོ་གཞི་མ་འགགས་པའི་
 རྒྱུར་པོ་ཅམ་ཏུ་གནས་ཏེ། རྒྱུར་པོའི་ཡན་ལག་འདྲ་ཏུ་གསལ་བའོ། །དེ་
 རྒྱུར་ཏུ་ཡང་ཀུན་གསལ་ལས། །དེ་ཡི་སྒྲུ་ཡི་བཞུགས་རྒྱལ་ནི། །རྒྱུར་
 གསལ་རྒྱུ་སྒྲུའི་གཞུགས་བཞུན་བཞིན། །དེ་ཡི་གཞུར་གི་གནས་ལྷགས་
 བོ། །ཡན་ལག་རྒྱུར་བཞི་མེ་ཉུག་ཟེར་བཞིན་ཏུ། །རིག་པའི་རྒྱུར་ན་
 གསལ་བའོ། །དེ་ཡི་བྱུགས་ཀྱི་གསལ་ལྷགས་ནི། །རྒྱུག་རྒྱུར་རང་གི་རོ་པོ་
 ཉེ། །རྒྱུགས་རྒྱུར་མེད་པའི་ཤེས་རབ་མེ་ཉུག་ལྷུར། །རྒྱུར་པོའི་རྒྱུར་པོ་ཡེ་
 ཤེས་ལྷུར་བཞུགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་རྒྱུ་པར་རྒྱུག་པ་གད་གིས་
 གྱུར་མ་བསྐྱར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། བཅས་ཤིང་བཞུར་བ་དང་། རོས་
 གཞུར་ཞིང་བདར་གདགས་སུ་མི་བཟུབ་པ། ས་གཞི་དང་ནམ་མཁའ་
 ཉུ་བྱ། གསལ་བ་ལ་ཆ་སྒྲུ་བས་སྒྲུ་བའི་རྒྱལ་གྱི་མེ་ཉུག་བཞིན་ཏེ།
 དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱུར་པོ་ཆོས་སྒྲུ། དེ་ཉིད་(༡༧) རིག་པར་གནས་པས་ཀུན་
 ཀྱི་གཞི་འཛིན་ནོ། །དེའི་བཞུགས་པའི་སོ་བྱང་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ་རྒྱུར་བྱམ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཅེས་པས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་
 དེ་རིག་པོ་ཆེད་སྒྲུབས་ན་བཞུགས་ཅམ་ན། ཆོས་ཉིད་དག་པའི་ཡེ་
 གདངས་ཞེས་བྱ་ཉེ། རིག་པ་འདྲ་གྱི་ཁང་པ་ཅན། འདྲ་གྱི་རྒྱུར་བ་ལ་
 བཞུགས་སོ། །དེ་ནི་ཐོག་མཇུག་མཁུན་གཞི་རིག་པའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་ཉེ།

ཐུག་པའི་མཆོག་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་ཡིན། །གཉིས་པ་མེ་ལྷ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ནི་རང་ཤར་ལས། མེ་ལྷ་ལྷ་སྟེ། ཟླ་ནང་ཀུན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་
 མེ་དང་། ཟླ་ནང་ཀུན་གསལ་གྱི་མེ་དང་། ཟླ་ནང་ཀུན་ཏུ་མཉམ་པའི་
 མེ་དང་། ཟླ་ནང་གི་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་མེ་དང་། ཟླ་ནང་གི་བྱ་བ་བྱ་བ་
 པའི་མེ་དང་ལྷོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གྲང་རིམ་པ་བཞིན། རྫོ་བ་དང་།
 མིག་དང་ཡན་ལག་རྣམ་པ་ལྷ་སྟེ་རྒྱུག་དང་། ཤ་སྤྱགས་བར་དང་། ཁྲང་
 མཐིལ་གཉིས་དང་། ལག་(༡༥) མཐིལ་གཉིས་ན་གནས་ཤིང་བྱོད་
 ཟླ་དོ། །གསུམ་པ་ས་ཡའང་ལྷ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ས་ཡ་ཡང་ལྷ་སྟེ།
 ཀུན་ཏུ་སྤྱང་བའི་ས་དང་། མི་འགྱུར་བ་དོ་རྒྱུ་ལས་དང་། ཐམས་ཅད་
 འགྱུར་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ས་དང་། སྤྱང་བ་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་མཐའ་ཡས་
 པའི་ས་དང་། རྒྱུ་བ་མཐར་ཟུན་པའི་ས་དང་ལྷོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་
 གྲང་རིམ་པ་བཞིན། རིག་པ་དང་ལྷན་ཅིག །རྫོན་མ་དང་ལྷན་ཅིག །
 ཐིག་མེ་དང་ལྷན་ཅིག །ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག །ཤེས་རབ་དང་ལྷན་
 ཅིག་བརྟེན་པར་གནས་སོ། །བཞི་པ་རྒྱ་ལྷ་ཡང་རང་ཤར་ལས། རྒྱ་རྣམ་
 པ་ལྷ་ནི། འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྒྱ་དང་། ཞི་བ་གསལ་དག་གི་རྒྱ་དང་།
 ཡོན་ཏན་འགྱུར་བ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་དང་།
 འཛིན་མེད་རྟོགས་པའི་རྒྱ་དང་ལྷོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གྲང་རིམ་པ་
 ལྟར། རྩ་ཐམས་ཅད་དང་། རྩ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རྩ་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་། (༡༥) རྩ་ཐམས་ཅད་དང་། མིག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་
 པས་བརྟེན་ཞིང་དྲངས་མ་འཛིན་པའོ། །ལྷ་པ་ན་མ་མཐའ་ལྷ་ནི། ཡང་
 རང་ཤར་ལས་གསུངས་པ། བཅས་མཐའ་ལྷ་ནི། ཟླ་ཀུན་ལ་བྱ་བ་པའི་

ནམ་མཁའ་དང་། ལྷ་མེད་གསལ་གདངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང་། མ་
འདྲེས་དག་པའི་ནམ་མཁའ་དང་། རྟོན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
དང་། དག་པའི་ཁིང་རུ་སྒྲུལ་བྱེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་འོ་ཞེས་སོ། ། དེ་དག་
ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་རུ། རིག་པ་དངོས་དང་། འོད་ལྡན་དང་། དབྱིངས་
ནམ་པར་དག་པའི་སྒྲུན་མ་དང་། ཉགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། རོ་སྒྲོད་ཉི་
ཤུ་ཅ་གཅིག་གིས་སྒྲུད་པའི་དཔེ་རྟོན་རེས་པའི་ཡིད་ཆེས་ནམས་སོ། །
དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟའི་རིག་པའི་ཆས་བསྟུས་པ་ནམས་འབྱུང་བ་ཆེན་
པོ་ཡིན་ལ། དེའི་རྟོན་ནི་འབྱུང་བ་ཅུང་བ་ཡིན་ནོ། ། བྲེག་པའི་མཚོག་
རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། འབྱུང་བའི་གནས་བསྟན་པ་ལྟེ་རིམ་ཁང་
བཙོ་ལྡོ་(༡༥ན) པའོ། །

རིམ་ཁང་བཙོ་ལྡོ་བ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་

སྒྲུན་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་གནས་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་རྟོན་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཐབ་ནས། ད་ནི་
བརྟེན་པ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ནམ་པར་བཞག་པ་ལ་བཞི་
ཉེ། རྟོན་སྒྲུ། གདངས་འོད། བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས། མཛོད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
རབ་རུ་དབྱེ་བའོ། ། དང་པོ་རྟོན་སྒྲུའི་རབ་རུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུ་
གསུམ་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲུ་ལྟའི་ནམ་གངས་ཁྱེ་བྲག་
རུ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ལ་སྒྲུའི་རེས་བཟོད་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
གནས་སྒྲུས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རོ་པོ་གཅིག་ལ་
ཞོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཚུལ་རུ་སྒྲུ་གསུམ་དབྱིངས་ལ་བཞགས་ཏེ། རང་ཤར་

ལས། སྐྱུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་ནི། གང་ལ་ཚོགས་པ་མེད་པ་དང་། །
 དམིགས་པ་འེལ་ལ་གཅིག་པ་ཡི། རོ་པོ་མོ་མོར་སྤང་བ་འོ། ཁེས་སོ། །
 དེའང་རིག་པ་གཅིག་གི་སྤང་ཚུལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རིག་པ་རྟོག་མེད་
 ཚོས་སྤེལ་རོ་པོ་(༡༤) ཡིན། རིག་པ་མ་འགགས་གསལ་བ་མེད་སྐྱུ་
 ཡིན། རིག་པ་ཅིར་ཡང་སྤང་བ་སྤུལ་སྤུལ་ཡིན། ཅེས་སོ། །འདི་ལ་
 རྟོགས་པ། སངས་པ། རྒྱས་པ་གསུམ་ལས། རྟོགས་པ་ནི། རང་གར་ལས།
 སྐྱུ་གསུམ་དག་པ་འེལ་སྤང་བ་ལ། གཅིག་རྟོགས་གཉིས་རྟོགས་ཐམས་
 ཅད་རྟོགས། ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་མ་འགགས་གསལ། རྟོགས་དག་ཡེ་ཤེས་
 འོད་ཟེར་འཕྲོ། རྟོགས་མེད་དག་པ་འེལ་རིག་པ་ལ། འོད་ཟེར་རྟོགས་ལྡན་
 འགགས་གསལ། འཛིན་མེད་རང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལ། བྱི་ནང་གསང་
 བ་འེལ་རྟོགས་གསལ། བྱ་བ་བཏང་བ་འེལ་རིག་པ་ལ། བྱ་བྱེད་ཚོས་
 རྟོགས་རྒྱས་གཅིག་རྟོགས། ཁེས་སྤང་བ་ལ་འེལ་རིག་པ་ལ། རྟོ་
 ཚོགས་སྤང་བ་རྒྱས་གཅིག་རྟོགས། རང་སྤང་གསལ་དག་ཆེན་པོ་ལ། །
 འབྲུལ་པ་འེལ་སྤང་བ་རྒྱས་གཅིག་རྟོགས། རང་སྤྱོད་རང་སྤང་ཆེན་པོ་
 ལ། གཞན་བྱུང་ཚོས་རྟོགས་རྒྱས་གཅིག་(༡༥) རྟོགས། སྐྱུ་གསུམ་
 རྟོགས་ལྷགས་དེ་བཞིན་ནོ། ཁེས་སོ། སངས་པ་ནི་གཉིས་འཛིན་
 འབྲུལ་པ་འེལ་ཆ་མེད་པ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱ་བ་མེད་པས་འབྲུལ་པ་
 སངས། རྟོགས་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་སངས། འཛིན་པ་མེད་པས་
 རང་བྱུང་སངས། ཁེན་པ་མེད་པས་རྟོགས་སངས། ཆགས་པ་མེད་
 པས་མ་རིག་སངས། སྐྱུ་གསུམ་སངས་ལྷགས་དེ་བཞིན་ནོ། ཁེས་སོ། །
 རྒྱས་པས་ནི། ཡོན་ཏན་ཡེ་ནས་རྒྱུན་གྱི་རྒྱས་པ་ཏེ། རང་གར་ལས།

རྟོག་པ་མེད་པའི་རིག་པ་ལ། འོད་ལྷ་གསལ་བས་ཡེ་ཤེས་རྒྱས། རིག་
 པ་བྱ་བྱེད་བྲལ་བ་ལ། དམིགས་པའི་ཡུལ་མེད་སྐྱ་གསུམ་རྒྱས། རིག་པ་
 ཡུལ་མེད་སྤང་བ་ལ། འཛིན་པའི་མེམས་མེད་འོད་ལྷ་རྒྱས། རིག་པ་ཡེ་
 ཤེས་ཆེན་པོ་ལ། འོན་ལྷན་རང་སྤང་འབྲས་བྱ་རྒྱས། སྐྱ་གསུམ་རྒྱས་
 ལུགས་དེ་བཞིན་ནོ། ། ཁྲིམ་སོ། ། གཉིས་པ་གནས་(༡༧)རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ལ། ཆོས་སྐྱ། འོངས་སྐྱ། སྐུལ་སྐྱའི་གནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ལའང་། རོ་བོ། དེས་ཆོག རང་ལུས། བཙུན་དཔེ།
 ཉགས། སྤང་བ། གནས། བཙུན་ཉིད། ཡུལ། དགོངས་པ་དང་བཅུ་ལས།
 རོ་བོ་ནི། སྤང་གསལ་འགག་མེད་རང་དྲངས་ཉི། དེ་ཉིད་ལས། འཇུར་
 མེད་འགག་མེད་བྱབ་པ་གསུམ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་རོ་བོ་འོ། ། ཁྲིམ་སོ། རེས་
 ཆོག་ནི། དབྱིངས་ཡེ་དག་རྩལ་གྱིས་བྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་
 པའི་སྐྱ་ཡིན་པས་རོ་བོ་ག་དག་མི་འཇུར་བ་འབྲལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་།
 རང་བཞིན་རྩལ་བྱབ་འོད་གསལ་གྱི་སྐྱ་རང་གནས་ཆེན་པོ་ཉི། དེ་ཉིད་
 ལས། མི་འཇིགས་སྤྱོད་དང་གསལ་བ་དང་། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
 པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་རེས་ཆོག་གོ། ཁྲིམ་སོ། རང་ལུས་ནི། སྐྱས་པའི་
 བཟའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་གང་རུའང་བྱབ་པ་(༢༠)མེད་པ་ཉི།
 རང་ཤར་ལས། སྤྱི་མེད་ནང་མེད་དབྱིངས་སྤྱི་མེད། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་རང་
 ལུས་ཡིན། ཁྲིམ་སོ། བཙུན་དཔེ་ནི། རིག་པ་འོད་གསལ་བས་ཉི་མ་
 དང་། ཟབ་པས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྩལ་གྱིས་གོས་པ་མེད་པས་པརྩ་དང་།
 མི་འཇུར་བས་རི་བོ་དང་། ཡངས་ལ་མཐའ་དབྱས་མེད་པས་ནས་
 བཟའ་དང་། ཐམས་ཅད་ཐེལ་གཞོན་གྱི་གདེངས་དང་ཡེ་ནས་ལྷན་

བས་མེད་གེ་ལྷ་བྱ་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉི་མ་རྒྱ་མཆོ་བརྒྱ་དང་། །རི་པོ་
 བས་མེད་མེད་གེ་གསུམ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་མཆོག་དཔེ་ཡིན། །ཅིས་སོ། །
 འགྲོ་འོང་ལས་འདས་པ་ནི་རྟགས་ཏེ། རང་ཤར་ལས། འགྲོ་མེད་འོང་
 མེད་གནས་པ་མེད། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་རང་རྟགས་ཡིན། །ཅིས་སོ། །སྤང་བ་
 བྱི་སྟོང་གསལ་བས་མེད་མེད་དཔྱད་པ་ལྷ་བྱ་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། འགག་མེད་
 གསལ་གདངས་རྩ་བས་སྟོང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྤང་བ་ཡིན། །ཅིས་སོ། །
 (༡༠༥) གནས་ནི་དྲན་བསམ་རྣམ་དག་ཆེན་པོ་ཉེ། དེ་ལས། དཔག་མེད་
 དམིགས་མེད་འཛིན་པ་མེད། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞིས་སོ། །
 མཆོག་ཉིད་ནི། རྩ་བར་བཞིན་སྤྱད་ཆེ་གསུམ་དཔྱར་མེད་པ་ཉེ།
 དེ་ཉིད་ལས། རྩ་བར་བཞིན་སྤྱད་ཆེ་གསུམ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་མཆོག་
 ཉིད་ཡིན། །ཅིས་སོ། །ཡུལ་ནི་སྟོང་པ་ཕྱད་མ་ཆད་པས་རིག་པ་རང་
 གསལ། སྤང་བའི་ནང་འོད་ལྡན་བརྒྱན་པས་ལྷན་གྱུ་བ་རང་གདངས།
 དཔྱད་པ་རིག་དཔྱར་མེད་ཆེན་པོ་ལ་རྣམ་པ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པ་ཉེ།
 རང་ཤར་ལས། གསལ་དང་གདངས་དང་མ་འདྲེས་གསུམ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་
 ཡི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞིས་སོ། །དཔྱད་པ་པོ་ནི། རྟགས་དང་རིག་སྤྱོད་མ་ཆད་
 པའི་ལྷ་བ། དཔྱད་པོ་དང་མཆོག་མར་མ་གྱུ་བ་པའི་སྟོན་པ། གཞུང་
 འཛིན་གཉིས་བཅས་ལས་འདས་པའི་སྟོང་པ། ལྷན་གྱུ་བ་ཡི་གྲོལ་ཆེན་
 པའི་འབྲས་བུ། ཡི་གྱུ་བ་དོན་ཀྱན་(༡༡༣) རྟགས་པའི་འཕྲིན་ལས། མ་
 བཅོམ་རང་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཏེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 འགག་མེད་ཞེན་མེད་ཆགས་པ་མེད། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྟོང་པའོ། །སྤང་བ་
 ལྷན་ནི་ཡེད་པ་མེད། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྟོན་པ་ཡིན། །བཟླ་བའི་བཟླས་

ཟླ་ལྷ་པ་རྒྱལ་མ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་ལྷ་པ་ཡིན། བྱམ་མེད་བྱུང་མེད་
 འབྱུང་པ་མེད། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་འབྱམས་བྱ་ཡིན། འབྱུང་མེད་པ་སྐྱུབས་
 ཟླ་ལྷ་པ་པ་རྒྱལ་མ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་འཕྲིན་ལས་ཡིན། ཤཅིག་བྱུང་
 ཤཅིག་བྱུང་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཡིན། ཅིས་
 མོ། ཤཅིག་པ་ཡོངས་སྤྱི་གནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། རོ་རོ་
 རིས་ཆེན། མཚན་ཉིད། རྒྱང་ལུགས། གནས་ལུགས་སོ། རང་པ་ནི།
 རང་ཤར་ལས། རྩེ་བ་ཡོད་དེ་འཆི་མེད་རྟོ་རྟེན་ལྟར། རོད་ལྷ་སྐྱ་ལྷ་ས་
 འདྲེས་སོ་སོར་གསལ། ཡབ་ལྷ་ལྷ་ས་ལྷ་ཆོས་བྱ་(༡༧) ལྷ་དང་ལྟར། ཡི་
 ལྷ་ཤེས་ལྷ་རྟོགས་པ་ལྷ་དང་ལྟར། ཤཅིག་ལྷ་ལས་ལྷ་འབྱམས་བྱ་ལྷ་དང་
 ལྟར། ཤཅིག་ལྷ་ལྷ་ས་ལྷ་རོ་བོ་ལྷ་དང་ལྟར། རོད་ས་རྩྱུད་རྒྱལ་པ་སྐྱ་
 ཡི་རོ་བོ་སོ། ཞེས་སོ། རོད་པ་དབྱིངས་ལས་རང་རྒྱང་བྱ་ཤར་བའི་ཆ་
 གས་སྟེ་བར་བརྒྱད་བྱུང་། རོན་ལ་སྟེ་བ་རང་མཚན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 འཆི་བ་མེད་དེ་འཆི་བདག་གི་བུད་བཙམ་པའི་ཕྱིར་རོ། རོད་པ་མེད་
 ཤེ་ཆལ་རྒྱལ་པ་ལས། བར་མེད་བར་ནས་ནོར་བྱ་རིན་ཆེན་མཛོད། མཛོད་
 བྱུང་བའི་ཡི་ཤེས་འབྱུང་པ་ལྷ་ན་ལས་འདས། རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 རོན་ལ་ནམ་པར་བསྐྱར། ཡངས་པའི་སྐྱ་ལ་ཕྱི་ནང་ནམ་པར་གསལ། མེས་སོ།
 རོད་ལྷ་ནི་མཐེང་ག་དང་། དགར་པོ་དང་། མེར་པོ་དང་།
 དམར་པོ་དང་། ལྷ་ལྷ་ལྷ། ལྷ་ལྷ་ནི། དབྱིངས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ མི་
 འབྱུང་བ་རྟོ་རྟེན་སྐྱ་ ཆོས་སྐྱ་ རོད་ས་སྐྱ་ ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ། ཡབ་ལྷ་ནི།
 ལྷ་ས་སྐྱ་དང་། (༡༨) མི་བསྐྱུད། རིན་འབྱུང་། རྒྱང་མཐེང་། རོན་བྱུང་ལྷོ།
 ལྷ་ལྷ་ནི། ལྷ་ས་མཐེང་དབྱིངས་ལྷ་ག་མ། ལངས་རྒྱས་སྐྱ་ལྷ། ལྷ་ལྷ་སྐྱ།

[illegible]

བར་དོ། འོད་ཀྱི་ཡུལ་རང་སྒྲུང་། འོངས་སྐྱུའི་ཡུལ་ཆོས་བུམ། །རོ་བོ་ལྷ་
 བྱི། རིག་པའི་རོ་བོ་ག་དག །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་ལྷན་གྲུབ། འོད་ཀྱི་རོ་བོ་
 རྣམ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རོ་བོ་ཉི་གས་པ། རྒྱན་མའི་རོ་བོ་སྒྲུང་གསལ་ལོ། །
 དེ་ལྟར་ལྷ་ཆོན་རྩ་སྒྲུང་བ་ལས་ལ་ལ་ནི་འོངས་སྐྱུའི་སྒྲིང་པོ། ལ་ལ་ཡུལ།
 ལ་ལ་ཐབས། ལ་ལ་སྒྲུང་བ། ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་འོངས་སྐྱུ་ཞེས་
 རྒྱན་གཅིག་རྩ་བ་ཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རེས་ཆོག་ནི། ཡོན་ཏན་
 ཆོད་རྩ་འོངས་པ་དང་། འོད་གསལ་དག་པ་ལ་སྒྲུང་པ་དང་། རོན་
 གཉིས་ལྷན་གྱིས་རྒྟལ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོད་རྩ་ལྷན་པ་དང་། བཅོན་
 དཔེ་འོད་ཟེར་སྒྲུང་བའི་སྐུ་དང་ལྷའི་སྐུས་འོངས་སྐྱུ་དང་རྒྟལ་པའི་སྐུ་
 ཞེས་བརྒྱད་དེ། རང་ཤར་ལས། ཆོས་ཉིད་སྒྲུང་པའི་རང་རྩ་གནས་པས་
 འོངས། །གསལ་ལ་(༡༩༧) མ་འདྲེས་ཀྱན་ལ་བྱབ་པས་འོངས། །ཡེ་ཤེས་
 ལྷ་ལ་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པར་གནས་པས་འོངས། །ཀྱན་དང་མི་མཉམ་ས་
 མའི་མཆོན་དང་ལྷན་པས་འོངས། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འདྲུ་འབྲལ་
 མེད་པར་གནས་པས་འོངས། །སྒྲུང་བ་ལྷ་ཉིད་མཆོན་མ་མེད་པར་
 གནས་པས་སྒྲུང་། །འཛིན་པ་མེད་པར་རང་གསལ་ཀྱན་ལ་རྣམ་པས་
 སྒྲུང་། །སང་རེ་སལ་ལེ་ཀྱན་ལ་སྒྲུབ་པར་གནས་པས་སྒྲུང་། །སྒྲུང་རེ་
 ལྷན་ནེ་ཡུལ་ལ་གནས་ཤིང་སྐུལ་པ་འབྱེད་པས་སྒྲུང་། །སྐུ་གཉིས་དོན་
 ལ་དགོངས་པས་མཐར་ཁྱེན་རྣམ་པས་སྒྲུང་། །འཛིན་མེད་ས་ལ་གནས་
 ཤིང་སྐུལ་པ་སྒྲུགས་བཅུར་མཛད་པས་སྒྲུང་། །ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་
 བཟེད་དང་སྒྲུང་པའི་མཐར་ཁྱེན་ཡིན་པས་སྒྲུང་། །ཁྱེན་དགས་བའི་
 བྱ་བ་ཀྱན་ལས་འདས་པས་རྒྟལ། །དམིགས་མེད་དོན་ལ་ཅིག་ཅར་

སྒྲུང་བས་རྫོགས། །སྒྲུགས་སུ་མ་སྒྲུང་འགྲོ་འོང་མེད་པས་རྫོགས། །བྱས་
 པ་མ་ཡིན་(༡༥) དང་ལས་བྱུང་བས་རྫོགས། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་
 ལས་འདས་པས་རྫོགས། །སྒྲིང་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ལ་ཆས་པས་པ། །སྒྲིང་
 ཉིད་མ་འགགས་སོ་སོར་གསལ་བས་པ། །ཡེ་ཤེས་མ་འགགས་ཐབས་ལ་
 རོལ་པས་པ། །གསལ་ལ་མི་རྟོག་འཛིན་པ་མེད་པས་པ། །རྒྱན་དང་ཆ་
 ལྷགས་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པས་པ། །འཛིན་མེད་རང་གསལ་རོ་པོར་
 གནས་པས་སྟ། །ཁ་དྲག་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པས་སྟ། །རྩི་རྩེའི་
 དོན་ཉིད་དོན་དང་ལྡན་པས་སྟ། །དོན་ཉགས་རང་རང་མཆོན་དང་
 ལྡན་པས་སྟ། །སྤྱི་དང་ནང་མེད་ཀྱན་ཏུ་གསལ་བས་སྟ། །རོ་པོ་འཕྱར་
 མེད་ཁ་དྲག་གསལ་བས་སྟ། །རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་སྒྲུགས་བཅུར་
 འཆར་བས་སྟ། །ཞིས་སོ། །གསུམ་པ་མཆོན་ཉིད་ནི། རིགས་ལྡ་སོ་སོའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་མ་འདྲེས་ལ་གདངས་གསལ་བ་ལྟེ། རང་གར་ལས། ཁ་
 དྲག་མ་འདྲེས་སོ་སོའི་མཆོན་འཛིན་པ། །མཆོན་(༡༥) དང་དཔེ་བྱུང་
 བཟང་པོ་འོད་ཟེར་འབར། །ཡལ་དང་ལྷམ་དང་སྐྱུ་ཡི་ཆ་ལྷགས་
 འཛིན། །ཁོངས་སྒྲུང་རྫོགས་པ་སྐྱུ་ཡི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞིས་སོ། །བཞི་པ་
 རྒྲུང་ལྷགས་ནི། རང་བཞིན་རིག་པ་གཅིག་ལས། དབྱིངས་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་
 ཟེར་གྱི་སྐྱུ་སྒྲུགས་བཅུར་འཕྲོ་བས་དོན་བྱེད་པ་དང་། རིག་པའི་སྐྱུ་
 དབྱིངས་ལས་མི་གཤམ་ཞིང་འཕྲོ་མེད་པ་རང་རྒྲུང་འོད་གསལ་...
 གྱི་ཞིང་ན་རྫོགས་པ་གཉིས་ནང་དང་ཕྱིར་རྒྲུང་པའི་རྩིས་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། རང་བཞིན་གཅིག་ལ་རོ་པོ་གཉིས། །ཁོངས་སྒྲུང་རྫོགས་པའི་རྒྲུང་
 པ་ཡིན། །ཅིས་སོ། །ལྷ་པ་གནས་ལྷགས་ནི་སྒྲུང་བྲུང་མེད་པའི་དབྱིངས།

གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཁའ། འོད་ལྷ་ཚོགས་པའི་སྒྲོང་། སྐུལ་པ་འཕྲ་
 པའི་རང་བཞིན་ཆེན་པོར་གནས་ཏེ། རང་ཤར་ལས། ཡང་དག་སྦྱེད་
 དང་དམིགས་པ་མེད། །འཇུག་དང་ལྷོལ་བའི་སེམས་ཀྱང་མེད། །འཛིན་
 དང་སྦྱོད་པ་ག་ལ་ཡོད། །(༡༥༦) ཆགས་དང་ཞེན་པའི་ཆོག་ལས་
 འདས། སྤང་བྱ་སྒྲོང་བྱེད་གཉིས་ལས་འདས། །ཡུལ་དང་སེམས་དང་
 ཡིད་ལས་འདས། །ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ། རང་སྤང་ཆོག་ཆོད་
 སྤང་བའོ། །འཛིན་མེད་རང་སར་གྲོལ་བ་སྟེ། སྐུལ་པ་སྦྱགས་བཅུར་
 བཟོད་ཀྱང་ཅིང་། །དམིགས་པ་དག་པའི་ཡུལ་སྤང་ལ། །ཡེ་ཤེས་ཆོག་
 ཆོད་སྟེ་བར་འགྱུར། །དམིགས་པ་མེད་པའི་ཡུལ་སྤང་ལ། །མཚན་མ་
 རང་སར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །དེ་ལས་སྐུལ་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །
 གསུམ་པ་སྐུལ་སྐྱའི་གནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། རོ་ཤོ། རེས་
 ཆོག་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བརྟག་ཐབས་སོ། །དང་པོ་སྐུལ་སྐྱའི་རོ་ཤོ་
 དབྱེརས་དང་རིག་པའི་སྐུ་ལས་ཟེར་བྱི་སྐུ་ལ་སྟགས་པར་འཕྲོས་ནས་
 གཞན་དོན་བྱེད་པའོ། །རེས་ཆོག་ནི། རང་ཤར་ལས། སྐུལ་པ་སྐྱའི་རེས་
 ཆོག་འདི་རྣམས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་(༡༥༧) གྱིས་ཤིག །འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མཐུན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ན་ཡང་.....
 སྐུལ་པའི་སྐྱའོ། །སྐུལ་པའི་སྐྱའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་སྐུལ་
 པའི་སྐྱའོ། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་སྐུལ་པའི་སྐྱའོ། །
 སེམས་ཅན་གྲངས་ལས་འདས་པ་རྣམས་སྟེ་མེད་གྱི་དབྱེརས་སུ་སྒྲོལ་.....
 བར་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་སྐུལ་པའི་སྐྱའོ། །ཞིང་ཁམས་གཅིག་ཏུ་ཡུན་
 སྤང་བའི་ཕྱིར་ན་ཡང་སྐུལ་པའི་སྐྱའོ། །སྐྱགས་རྗེ་སྦྱགས་མེད་དུ་འཆར་

བའི་མིར་ན་ཡང་སྐུལ་པའི་སྐུའོ། །ཁོ་ཞིང་གཏུམ་པའི་མིར་ན་ཡང་
 སྐུལ་པའི་སྐུའོ། །ཞི་ཞིང་དེས་པའི་མིར་ན་ཡང་སྐུལ་པའི་སྐུའོ། །འགྲོ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་མཛེས་པར་མཛོང་བའི་མིར་ན་ཡང་སྐུལ་པའི་སྐུའོ། །ཞེས་
 གོ། །གསུམ་པ་མཆོཅ་ཉིད་ནི། གཏུལ་བྱའི་དོན་གཉིས་རྒྱགས་པར་
 བྱང་བ་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། སྐུལ་པ་སྐྱུ་ཡི་མཆོཅ་ཉིད་ནི། བྱ་བ་རྒྱགས་
 པར་བྱ་བ་བྱེད། །རྣམ་པ་(༡༩) གཉིས་སུ་འདོད་པའོ། །ཞེས་གོ། །བཞི་
 པ་དབྱེ་བ་ལ་སྐྱིར་རང་བཞིན་སྐུལ་པ་དང་འགྲོ་འཁུལ་སྐུལ་པ་ལ་.....
 རྒྱགས་པར་བཤད་བྱུང་། སྐབས་འདིར་དོན་གཉིས་རྒྱགས་པར་བྱུབ་
 པ་ལ་རྒྱུས་ནས། བྱ་བ་རྒྱགས་པའི་སྐུལ་སྐྱུ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྐུལ་
 སྐྱུ་གཉིས་སུ་བཞེད་དོ། །དེང་རང་དོན་རྒྱུན་ཀྱིས་བྱུབ་པ་བྱ་བ་
 རྒྱགས་པའི་སྐུལ་སྐྱུ་ནི། ཆེ་འདི་འམ་བར་དོར་རང་སྤང་རྒྱུན་བྱུབ་ཀྱི་སྐོ་
 རྒྱགས་ནས། མ་དག་པའི་སྐོ་ལས་འགྲོ་བྱུག་རང་སྤང་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་
 སྐྱིར་བ་གསུམ་གྱི་སྐུལ་པས་དོན་བྱས། རང་སྤང་ཅམ་རྒྱ་རིགས་བྱུག་
 དོར་རྒྱགས་ནས་དབྱེད་སུ་ཞི་བའོ། །རང་སྤང་གི་འཁོར་བ་རྟོང་ས་
 དགོས་ཏེ། འབྲུལ་སྤང་རྟོང་ས་དགོས་པའི་མིར་རོ། །ཐུན་མོང་རྒྱུ་དང་།
 ཟད་ཅིང་རྟོང་ས་པར་བྱུར་ཅིག་འཁོར་བ་དན་མོང་གསུམ། །ཞེས་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐོལ་བར་སེམས་བརྒྱུད་པའི་མིར་རོ། །
 བྱུང་(༡༩) པར་རྒྱུལ་པ་འབྱེན་རུས་མི་རུས་དང་སྐུལ་པ་
 བཞེན་ས་སངས་བྱས་སོ་བྱ་བ་ཀུན། རང་སྤང་རྒྱུན་བྱུབ་ཀྱི་སྐོ་ལ་མར་
 འགྲོ་བྱུག་གི་གནས་རིས་སྤང་རྒྱུ། དེར་རང་སྤང་གི་རྟོང་པ་རང་སྤང་
 བ་དེས་ཆོས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པས་དོན་བྱས། རྒྱ་དེས་འཁོར་བར་

སྒྲུབ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ས་ནས། རྒྱལ་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོ་དག་པ་མུ་རན་
 ལས་འདས་པ་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་རུས། སངས་རྒྱལ་མུ་རན་ལས་འདས་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་ཀུན་ལ་གནད་གལ་པོ་ཆེའོ། །དེས་
 བ་རང་དོན་བསྐྱུང་བའི་སྒྲུབ་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་རང་ཉིད་དབྱིངས་སུ་
 སྒྲོལ་བྱེད་རང་ལས་ཤར་བའི་སྐྱུལ་པ་ཡིན་པས་བྱ་བ་རྒྱལ་པའི་སྐྱུལ་
 སྐྱེའེས་བྱ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། བྱ་བ་རྒྱལ་པའི་སྐྱུལ་སྐྱེ་ནི། །རང་གི་
 རྒྱུད་འགྲོལ་མདོན་སངས་རྒྱས། །དེ་ནས་སྐྱུལ་པ་འབྱེད་པའོ། །ཕྱི་ནང་
 བྱ་བ་རྒྱལ་པ་སྟེ། །བྱ་བ་རྒྱལ་པའི་སྐྱུལ་སྐྱར་འདོད། །ཅེས་སོ། །
 (༡༥) སྐྱུལ་པ་འབྱེད་ལུགས་ནི། བར་དོ་རྒྱལ་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོ་བརྒྱད་རྒྱལ་པ་
 བར་མཐོང་རུས། རང་དོ་ཤེས་པས་སྒྲོལ་ནས། མ་དག་པ་འཁོར་བའི་
 སྒྲོ་དེར། རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱར་བའི་མཁའ་གསང་ལས་
 འད་ཟེར་འབྲས་པ་གནས་རིས་སོ་སོར་པ་མ་ལས་དག་པའི་མངལ་རུ་
 རྒྱགས་ནས་བཅའ་བར་སྒྲུབ་པ་དེས་ཆོས་བརྟན་ནས་སྒྲོལ་བར་སྒྲུབ་
 པའོ། །འདི་ནི་དཔེ་རྒྱུ་ལས་རུ་སྐྱུལ་པ་བཟེ་བ་ལྟར། རང་སྒྲུབ་འབའ་
 ཞིག་གིས་བརྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆ་ཁམས་དག་རུ་ཉེ་བ་ན་ཆོ་འདིར་ཡང་
 ཐིག་ལའི་ནང་རུ་འགོ་རྒྱག་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ལ། འདི་དག་ནང་གི་གནད་
 གསུམ་ཆིངས་སུ་བཅིངས་པས་ཟད་ས་ལ་ཐུག་ནས་སྐྱུལ་པ་འབྱེད་པ་
 ལ་མི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དཀའ་བའི་གནས་འདི་ནི་དྲང་པོར་བརྒྱད་
 ཤེས་པ་ཕྱིན་ཆད་བྱུང་ན་ཁོ་བོའི་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱ་བ་བྱེད་
 པའི་སྐྱུལ་སྐྱེ་ནི། སར་གནས་ནམས་ལ་ཡོངས་སུ་དང་། (༡༦) མ་དག་
 པ་ནམས་ལ་མཆོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱེ་དང་། ཤིན་རུ་མ་དག་པ་ནམས་ལ་

ལའ་བྱང་ཚུབ་ལྷ་ཡིས་སྟོན། ལའ་ལར་རྟིང་འཛིན་གསུམ་གྱིས་སྟོན། ལའ་
 ལར་དབྱིངས་དང་(༡༧)ཡེ་ཤེས་སྟོན། རྫོགས་ཆེན་དོན་ནི་འགའ་
 ལས་མིན། གང་ཟག་ལས་ཅན་འགའ་ལ་སྤང་། དེ་ཡང་སྟོན་ལུགས་
 འདི་ལྟ་སྟེ། ལའ་ལར་རིག་པ་སྟོང་པར་སྟོན། ལའ་ལར་རིག་མེད་སྟོང་
 པར་སྟོན། ལའ་ལར་རིག་མེད་ཤེས་པར་སྟོན། ལའ་ལར་རིག་པ་རྒྱང་པར་
 སྟོན། ལའ་ལར་ཀུན་གཞི་ཆོས་སྤྱར་སྟོན། ལའ་ལར་དག་མེད་སྤྲིག་མེད་
 སྟོན། ལའ་ལར་བསྐྱེད་པ་ཅན་ཏུ་སྟོན། ལའ་ལར་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་
 སྟོན། དེ་ལྟར་སྟོན་བྱེད་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུལ། གསང་སྒྲུལ་སྒྲུལ་མེད་པ་
 ཡི། དོན་ནི་འགའ་ལས་མ་གསུངས་སོ། མ་གསུངས་གསུང་བར་མི་
 འབྱུང་རོ། སྐབས་སུ་གསུང་བར་འབྱུང་ན་ཡང་། དྲག་བཙམ་རང་
 རྒྱལ་མདོ་སྟེ་དང་། ཐེག་དམན་མིང་ཡང་མེད་ནང་ཏུ། སྒྲ་མེད་ཐེག་
 པ་སྒྲིགས་པར་འབྱུང་། དེས་ན་སྒྲོ་དམན་གཞན་ལ་གསང་། དེ་རྣམས་
 ལྟན་པའི་སྒྲིམ་ཏུ་དེ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྒྲུལ་སྤྱར་འདོད། ཅིས་
 (༡༧)སོ། དེའང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་ནའང་། སེམས་སྤྱོད་
 དང་མན་ངག་སྟེའི་ཡང་གསང་སྒྲོ་མན་ཆད་ལས། སྟིང་རིག་སྒྲ་མེད་
 འདི་རྒྱ་ལས་སྟེད་པ་ལས་མི་འབྱུང་བས་རབ་ཏུ་དཀོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། དེས་ན་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བས་
 གཅིས་སྒྲས་སུ་འཛིན་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱད་སྒྲ་མར། འབྱུང་བ་དཀོན་མེད་
 དྲི་མེད་མེད། མཐུ་ལྟན་མེད་དང་འཛིན་རྟེན་གྱི། རྒྱན་ལྱུང་མེད་ན་
 རིན་ཆེན་ཉིད། ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ལྷ་པ་སྒྲུལ་པ་སྤྱི་བརྟག་
 ཐབས་ནི། འགྲོ་བ་སེམས་པ་སེམས་ཅན་ལ་སྤང་བ་དེས་ཆོས་སྟོན་པ་

དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུལ་པས་དོན་མཛད་པ་གཉིས་འདྲ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་
 རྒྱང་བས། དེའི་བརྟག་པ་དེས་པ་ནི། རང་ཤར་ལས། སྐུལ་པའི་བརྟག་
 ཐབས་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བཀྲུད་པའི་རྣམ་ན་ཡང་སྐུན་
 གཞན་ཏུ་མ་ཡོངས་པ་དང་། ལྷག་པའི་ལྷན་ཁྲར་ན་(༡༧) སྐྱ་གཡས་
 ལུ་འབྲིལ་པ་ཚོམ་གཅིག་ཡོད་པ་དང་། རྟགས་ཀ་ན་རྩོམ་གཞུགས་
 ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་གནས་ནི་རྒྱལ་རིགས་སམ་རིགས་མཚོ་པ་དག་ཏུ་
 རྒྱུའོ། རྒྱུད་པ་གང་ལྟར་ཡང་མཐུན་པ་ལྟར་ཏུ་རྒྱུད་པའོ། ཁི་སྐད་སྐས་
 བྱང་དེ་ལ་རྟེན་སྐྱ་མི་འཛིན་པའོ། རང་གི་ཞེ་ལ་འདྲོད་པ་མི་བསྐྱབ་
 པའོ། བྱ་ཚོལ་དང་འཛིན་པ་རང་གིས་མེད་པའོ། ཤེམས་ཅན་གང་གི་
 འདྲོད་པའི་གོ་མེལ་པའོ། དེ་ནམས་དང་ལྷན་པ་ནི་སྐུལ་པའི་སྐྱ་ཡིན་
 པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། དེའང་རྟགས་འདི་ནམས་ཡོད་པ་དེ་སྐུལ་
 པར་བརྟན་གྱི། གཞན་དག་ཅི་རིགས་སུ་སྐུལ་པ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་
 པ་མ་དེས་པས། དག་པའི་ཤེམས་བསྐྱེད་ལ་རང་གི་རྒྱད་གཏུལ་པ་ལ་
 འབད་པར་བྱའོ། གཉིས་པ་སྐྱ་ལའི་ནམས་གངས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་
 ལ་རོ་སོ། དེས་ཆོག རྒྱང་བ། དབྱེ་བ། དོན་སྐྱར་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་
 རོ་སོ་ནི། མཚན་རྣམས་དཔེ་བྱད་གྱི་(༡༠ན) དཔལ་ཏུ་འབར་བ་སྟེ།
 རང་ཤར་ལས། རོ་སོ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལྷན། རང་བཞིན་སོ་སོའི་
 མཚན་འཛིན་པའོ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་དེས་ཆོག་ནི། རིགས་མི་འདྲ་
 བ་ལའི་སྐྱར་རྒྱང་བས་རིགས་ལའི་སྐྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱང་བ་
 ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ། རིགས་གྱི་དེས་ཆོག་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་སོ། གསུམ་
 པ་རྒྱང་བ་ནི། ཡབ་ཡུམ་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་རྒྱང་བ་སྟེ། རང་ཤར་ལས།

སྐྱུ་ལྷ་ཡི་ཤེས་སྒྲུང་པ་ནི། །ཡལ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་སྒྲུང་། །ཡལ་ཀྱི་
 ཆ་འཛིན་ཐབས་ཀྱི་སྐྱུ། །ཡུམ་ཀྱི་ཆ་འཛིན་ཤེས་རབ་སྐྱུ། །ཐབས་དང་
 ཤེས་རབ་གཉིས་ལྷར་སྒྲུང་། །དེ་ཡང་ཐབས་ནི་འགག་པ་མེད། །ཤེས་
 རབ་འཕྱར་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས།
 རིགས་ལྷར་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་རིགས་ནི་ལྷར་སྒྲུང་ཞིང་།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་དང་ནི། །རྫོང་(༡༠) རྫོང་རིགས་དང་
 རིན་ཆེན་རིགས། །པརྫའི་རིགས་དང་ལས་ཀྱི་རིགས། །དེ་བཞིན་རིགས་
 ལྷར་འདོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱུ་ལྷར་དབྱེ་བ་ནི། །ཡང་དེ་ལས། །སྐྱུ་ཡི་
 ཆོག་དོན་རྣམ་པ་ལ། །དེ་ཡང་བཤད་ཡུགས་འདི་ལྟ་སྟེ། །རྣམ་སྒྲུང་དང་
 ཅི་རྫོང་སྟེ་སེམས། །དེ་བཞིན་རིན་ཆེན་འཕྱར་ལྷན་དང་། །སྒྲུང་མཐའ་
 དོན་ཡོད་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་དོན་སྒྱུར་ལའང་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་རིགས་ལྷའི་དོན་སྒྱུར་ནི། རང་ཤར་ལས། རིག་པའི་དོན་ལ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་རིགས་སྐྱུ་བཤད། །རིག་པའི་དོན་ལ་སྐྱེ་
 དང་འཆི་བ་མེད་པས་རྫོང་རྫོང་རིགས་སྐྱུ་བཤད། །རིག་པའི་དོན་ལ་སྐྱ་
 ཆོགས་འཕྱར་བས་རིན་ཆེན་རིགས་སྐྱུ་བཤད། །རིག་པའི་དོན་ལ་སྐྱེན་
 མེད་དག་པས་པརྫའི་རིགས་སྐྱུ་བཤད། །རིག་པའི་རང་ལ་བྱ་བ་རྣམས་
 པས་ལས་ཀྱི་རིགས་སྐྱུ་བཤད། །ཅིས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱུའི་དོན་སྒྱུར་ནི།
 །ཡང་དེ་ལས། (༡༡) རིག་པའི་སྒྲུང་བ་འགག་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་
 སྒྲུང་མཛད་ཡིན། །རིག་པ་བདག་གཞན་དོན་གཉིས་རྣམས་པས་རྫོང་
 སེམས་དཔའ་ཡིན། །ཅིག་ཅར་རིག་པས་ཤེས་པས་རིན་ཆེན་འཕྱར་
 ལྷན་ཡིན། །རང་གི་སྒྲུང་བ་མཛོང་བས་སྒྲུང་བ་མཐའ་ལས་ཡིན། །

རིག་པ་སྦྱི་མེད་རྟོགས་པས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཅིས་སོ། །དོན་གཉིས་པ་གདངས་འོད་ཀྱི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་ལུགས་སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། རྣང་ལུགས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། གཙེ་ཆེན་གྱི་འོད་ལྡེ་ནས་ལྷན་གྲུབ་ཆེན་པོར་གནས་པ་དེ། ད་ལྟ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཚུལ་ནི། རྟིང་རིན་པོ་ཆེ་བྱེད་ཀ་བཅུགས་པ་འདྲ་བའི་ནང་འོད་ཆ་རྒྱངས་པའི་དབྱས་ན། འོད་ལྡེ་གདངས་ལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞུགས་སོ། །དེའང་རང་ཤར་ལས། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྣང་བ་དེ། གནས་ནི་ཅི་རྟའི་དཀྱིལ་ན་གནས། །ཞིས་སོ། །གཉིས་པ་རྣང་(༡༧) ལུགས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་མ་སྦྱངས་པ་ལ་རྣང་བའི་ཚུལ། སྦྱངས་པ་ལ་རྣང་བའི་ཚུལ། བར་དོ་ལ་རྣང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་ལ་འོད་གསལ་གནས་ཀྱང་རོ་མ་ཤེས་པའི་འགོ་རྒྱག་ལ་ད་ལྟ་སྟོན་མའི་རང་འོད་ཆ་སྤ་བར་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། མ་རྟོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །མི་ལ་མཚོན་རྒྱ་ཡོད་པ་འོ། །ལྟ་ཆམས་ལ་ནི་བཞུར་ཡོད་པ་འོ། །ལྟ་མ་ཡིན་ལ་སྤ་བར་ཡོད། །ཚུལ་སྤར་རང་གནས་ཅམ་རྒྱ་ཡོད། །ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་འཕྲིག་པར་ཡོད། །དཔུལ་བའི་ཡུལ་ལ་ཉིལ་འབྱུ་ཅམ། །དེ་བཞིན་འོད་རྒྱག་གནས་པ་འོ། །ཞིས་སོ། །འོད་དེ་ཡང་རྟིང་ནང་ན་ཡོད་པའི་གདངས་ཅམ་སོ། །རང་བཞིན་རྒྱ་རྣམ་སྟོན་བག་ཆགས་གྱི་འོད་ནི་རྒྱང་གྲགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་རྣམས་ལ་ཡོད་ཀྱང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམ་སྟོན་སྦྱིས་གྱི་འོད་ཡིན་གྱི། རྟིང་པོའི་རང་འོད་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་(༡༩) པ་ལམ་སྦྱང་བ་ལ་རྣང་ཚུལ་ལ་འོད་གྱི་གནས། ལམ། ཡུལ། ལུས། སྦྱོར། རྟིང་པོ། མཚོན་

དཔེ། རུས། གྲོལ་ས་དང་དབྱ་ལས། གནས་སྒྱིང་ན་ལྷན་གྲུབ་འོད་ལའི་
 ཐིག་ལེ་ཁ་དྲོག་ལའི་དབྱས་ན་སྐྱ་ལྷ་ཡབ་ལྷམ་ཆོམ་བུའི་དགྲིལ་འཁོར་
 རུ་གནས་པ། འབྱུང་བ་ལྷ་དང་། སྤང་པོ་ལྷ་དང་། སྐྱ་ལྷ་དང་། རིགས་
 ལྷ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་། ས་ལའི་དག་པར་བཞུགས་ལ། ལྷ་དང་བ་བཞི་
 ལས། ཆོད་ཐེབས་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་བའོ། །ལམ་ནི་རྒྱ་ཁགས་ནས་འབྱུང་
 བའོ། །ཡུལ་ནི་ནམ་མཁའ་སྒྲོང་བའོ། །འོད་ཀྱི་ལྷས་ནི། སྐྱ་ལྷ་དང་ཡེ་
 ཤེས་བཞི་རྒྱར་ཀྱི་སྤང་བའོ། །རྒྱན་ནི། ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མས་
 རང་རོ་ཤེས་ནས་དབྱིངས་ལ་བསྒྲོད་པའོ། །སྒྱིང་པོ་ནི། ཀྱན་གསལ་
 འགག་ཐིང་གི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མཆོན་དཔེ་ནི་ཤེས་དང་འབྲ་སྟེ། གཞི་
 གནས་རང་ལ་འོད་ལྷ་མི་གསལ་ཡང་འཆར་གཞིར་ཡོད་(༡༢༥) ལ།
 རྒྱུན་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་དང་བར་དོ་རུས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ལ་གཞི་སྤང་འོད་
 ལས་ནམ་མཁའ་གང་བར་སྤང་བའོ། །རུས་ནི་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་ཆེ་
 འདིར་ཡང་སྤང་རུ་བྱུང་ལ། བར་དོ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འཆར་བའི་
 རུས་སོ། །གྲོལ་ས་ནི་ཐོག་མའི་ཀ་དག་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བའི་སྐབས་ལ།
 ཟླ་འོད་ནང་རུ་བཅན་ས་བཟུང་ནས་ཤེས་འོད་ནང་རུ་བསྐྱས་པ་ལྟར་
 གསལ་ཆར་ཐིང་ལ་འཆར་གཞིར་གནས་པའོ། །དེ་སྐད་རུའང་རང་
 ཤར་ལས། འོད་དང་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡུལ་དང་འབྱུང་བ་སྤང་པོ་
 དང་། །ས་དང་རིགས་སུ་བཤད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱན་
 ལ་དེ་བཞིན་ནོ། །རང་རང་ལུས་ལ་གནས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ལྷ་དང་བ་
 འདི་ལ་སྤང་ལུགས་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྤང་བ་དེ། གནས་ནི་ཅི་ཏྱའི་
 དགྲིལ་ན་གནས། །ལམ་ནི་རྒྱ་མཆོའི་ནང་ནས་བྱུང་། །ཡུལ་ནི་ནམ་

མཁའ་སྒྲོང་པའོ། །ཡུལ་ནི་སྤྲོད་པའི་ཤེས་སོ། །(༡༡༣) སྤྲོད་ནི་ཤེས་རབ་
 སྒྲོན་མའོ། །སྒྲིང་པོ་ཀྱན་གསལ་མེ་མོང་རོ། །དཔེ་མཆོན་མན་ཤེལ་རི་
 མེད་སྒྲ། །རུས་ནི་ཆོས་ཉིད་བར་དོའོ། །རིན་ཆེན་སྤྲུབས་ལ་མཐར་ཐུན་
 བོ། །སྤྲང་བ་འདི་ལ་སྤྲང་ལྷགས་སོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་སྤྲང་བ་འདི་
 དག་མཐོང་ན་བར་དོ་འདིར་ཆོད་པས་དག་པ་ཆིག་ཆོད་ཀྱི་སྤྲང་.....
 ལྷགས་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་ཆོད་ཐེབས་ཀྱི་ཆེ་སྤྲང་པོ་ལྷའི་བཅིངས་པ་
 ལས་གྲོལ་བའི་ཆ་དང་། བར་གདངས་ཐྱིར་ཤར་བས་སྤྲང་གི་ནམ་
 མཁའ་རོད་ལྷའི་སྤྲང་བ་ཆེན་པོ་འཆར་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དག་པ་
 ཆིག་ཆོད་སྤྲང་བ་ནི། །ཡེ་ཤེས་དག་པའི་ནམ་མཁའ་ལ། །འོད་ལྷ་འབྱུར་
 མེད་གསལ་བ་ནི། །དེ་ཡང་ཆོས་བྱ་ལྷ་ལྷ་དང་། །ཡལ་ཡུལ་ཚུལ་རུ་
 འཆར་བའོ། །དེ་ཡི་ཁ་དྲག་འདི་ལྟ་སྟེ། །མཐིང་ག་ནམ་པར་སྤྲང་མཛད་
 སྒྲ། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་ནི་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་
 རྒྱག་མ། །འབྱུང་(༡༡༤) བ་སྒྲོང་པ་ནམ་མཁའ་ཡིན། །སྤྲང་པོ་གཟུགས་
 ཀྱི་སྤྲང་པོ་ཡིན། །ས་ནི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་ས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 རིགས་སྤྲ་བ་ཤད། །དཀར་པོ་རྩི་རྩེ་མེམས་དཔའི་སྒྲ། །ཡེ་ཤེས་མེ་མོང་ཡེ་
 ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་ནི་སྤྲ་མ་གྱི་ཅ་འདོད། །འབྱུང་བ་ཆུ་པོ་ཆེན་པོའོ། །སྤྲང་
 པོ་འདུ་ཤེས་སྤྲང་པོ་སྟེ། །ས་ནི་བྱ་བ་བཏང་བའི་ས། །རིགས་ནི་རྩི་རྩེ་
 རིགས་སྤྲ་བ་ཤད། །ཁེར་པོ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྟན་སྒྲ། །ཡེ་ཤེས་མཉམ་
 ཉིད་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡུལ་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྲན་རུ་འདོད། །འབྱུང་བ་སྤྲོད་
 པའི་ས་ཆེན་ནོ། །སྤྲང་པོ་འདུ་བྱེད་སྤྲང་པོ་སྟེ། །ས་ནི་སྤྲ་ཆོགས་འབྱུང་
 པའི་ས། །རིགས་ནི་རིན་ཆེན་རིགས་སྤྲ་བ་ཤད། །དམར་པོ་སྤྲང་བ་

མཐུན་ཆེན་མཆོད་བརྟན། །ཡེ་ཤེས་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །ཡུམ་ནི་གོས་དཀར་
 ཡུམ་ཆེན་མོ། །འབྲུང་བ་སྤྲེག་བྱེད་མེ་ཡིན་ནོ། །ཡུང་པོ་རྣམ་ཤེས་ཡུང་
 པོའོ། །ས་ནི་རྣམ་པར་རྟོན་པའི་ས། །རིགས་ནི་(༡༥༩) པརྒྱའི་རིགས་སུ་
 བཤད། །ལྷང་གུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་སྤྲེག་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །
 ཡུམ་ནི་དམ་ཆོག་སྒྲོལ་མར་འདྲོད། །འབྲུང་བ་འདེགས་བྱེད་ལྷང་ཡིན་
 ནོ། །ཡུང་པོ་ཆོར་པའི་ཡུང་པོའོ། །ས་ནི་བྱ་བ་ཟིན་པའི་ས། །རིགས་ནི་
 ལས་ཀྱི་རིགས་སུ་བཤད། །དེ་བཞིན་དག་པའི་སྤང་པའོ། །ཞེས་ས་ཅན་
 ཀྱན་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། །རང་རང་ལུས་ལ་གནས་པའོ། །བར་དོ་ལ་ཡང་
 དེ་བཞིན་འཆར། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་བར་དོ་ལ་སྤང་པའི་ཚུལ་ལ།
 ཆོས་ཉིད་བར་དོ་ལ་དེ་བཞིན་རུ་འོད་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་འཆར་ལ།
 དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་གི་ཐ་མ་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་བར་དོ་རུབ་ནས།
 སྤྲིད་པའི་བར་དོར་སྤར་མ་དག་པའི་འོད་རང་ལ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་.....
 བས། དེར་ཡང་དེའི་གདངས་རིགས་རྒྱག་སོ་སོ་ལ་འཆར་རྟེ། རང་ཤར་
 ལས། མ་དག་འབྲུལ་པའི་འོད་ལ་རྒྱག། དབང་པོ་ཐ་མའི་ཐ་མ་ལ། །
 (༡༥༩) དཀར་པོ་འཆར་དང་མེར་པོ་འཆར། །དམར་པོ་འཆར་དང་
 ལྷང་གུའོ། །དེ་བཞིན་མཐིང་གར་འཆར་པའོ། །བན་བུན་དག་རུ་
 འཆར་བར་འདྲོད། །དེ་ནི་མ་དག་འབྲུལ་པའི་འོད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་
 འོད་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་རྟོགས་ཞེས་ས་ཅན་ལ་འབྲུལ་པའི་འོད་.....
 དང་། རྟོགས་པ་ཅན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་གཉིས་སུ་འདུས་རྟེ། དེ་ཉིད་
 ལས། འོད་ལ་དབྱེ་བ་བསམ་འདས་རྟེ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྐྱེད་ཡིད་ལ་
 ཟུངས། །དག་པ་ཡེ་ཤེས་འོད་དང་ནི། །མ་དག་འབྲུལ་པའི་འོད་རུ་

འདོད། ཁེས་སོ། རེ་འང་དབྱིངས་ལ་འོད་ཡོད་པས་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་
གསལ་ལ། འབྲུལ་རྩས་འདི་ནའང་འབྱུང་བ་ལྡེའི་རྣང་བ་ཁ་དོག་ལྡ་
ལས་མ་འདས་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེའི་ངང་ལ་གནས་སོ། །
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཟད་པར་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་འོད་ཟེར་དང་སྐྱ་.....
ཆོད་མེད་པ་འཕྲོ་བ་ཡང་དེ་ལས་ལྷུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་
ལས། (༡༥༣) ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་སྒྲོང་རྩ་ཡང་། །ང་ཡིས་བཤད་ཅིང་
བརྟན་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་གསུམ་པ་བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་སོ། དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་ངེས་པའི་ཆོག་
བཤད་པའོ། །དང་སོ་སོ་སོ་ནི། ཡེ་ནས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཤེས་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་དབྱིངས་རིག་པ་ཀ་དག་ཆོས་ཉིད་སྒྲོང་པའི་ངང་ལས་ཤར་བ་
ནི། རིག་པ་རང་ཤར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། གྱེ་མ་གསང་བདག་ངེས་
པར་བྱུངས། ཆོས་མིན་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་བ། ཆོས་ཀྱན་ཁོང་ནས་སྐྱེ་
བར་འཕྱར། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ།
ཡེ་ཤེས་ལྡ་སོ་དེ་དྲི་མ་དང་བཅས་རྩས་སེམས་ཅན་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་.....
བརྟུས་པ་ན་རང་བཞིན་རྒྱུན་གྲུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་ལ། དྲི་མ་དག་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩས་ན་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་འབྲས་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་
བྱ་བ་གཉིས་སྐྱ་བཤད་དོ། རེ་ཉིད་ལས། (༡༥༤) ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་
བཤད་ལུགས་ནི། རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་སངས་རྒྱས་དང་། །རང་
བཞིན་རྒྱུན་གྲུབ་སངས་རྒྱས་སོ། །ཡེ་ནས་རང་བཞིན་རྒྱུན་གྱིས་གྲུབ། །
དེ་ནས་རྟོགས་པ་མངོན་རྩ་གྱུར། ཡེ་ཤེས་ངེས་ཆོག་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་
སོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ངེས་པའི་ཆོག་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟུན་མོང་གི་རབ་རྒྱ་

དབྱེ་བ་དང་། དེས་པའི་ཆོག་ས་སར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་
ལས། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་རྟག་མེད་དང་། ཁེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་འགག་
མེད་གསལ། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་རྫོགས། སོར་རྟག་ཡེ་ཤེས་
གོང་བཞིན་རྟགས། བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་རྣམས་རྫོགས། །དེ་ལྟར་རྣམ་
པ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་དེ་ལས། ཆོག་དོན་སྦྱར་
བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྟོང་པ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་
ཉིད་དང་། །གསལ་བ་འད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དང་། །ཡེ་ཤེས་རིག་པའི་སྦྱོང་
ཡུལ་(༡༤༦) གསུམ། །དེ་གསུམ་འཛོམ་པ་དབྱིངས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
ཡང་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །དག་པ་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ཉིད་དང་། །མ་དག་
སེམས་ཅན་དབྱིངས་སུ་བསྟན། །དག་པ་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ཉིད་ནི། །
རྟོང་གསལ་དབྱེར་མེད་རིག་པའི་སྒྲོང་། །འཕྱར་མེད་ཆོས་སྦྱུང་མོ་བྲང་
དོ། །མ་དག་སེམས་ཅན་མྱེ་དབྱིངས་ནི། རྟོང་པ་རིག་མེད་འདུས་མ་
བྱས། །དེ་ལས་ས་རྩོམ་སྒྲུང་བར་འཕྱར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཁེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །
དཔེར་ན་ཁེ་ལོང་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །གང་བསྟན་སྟེན་དེ་ལོང་བ་
བཞིན། །དེ་བཞིན་རིག་པ་བྱི་མེད་ལ། །ཉོན་མོངས་སྟེན་གྱི་དབང་རུ་
གྱུར། །དེ་ལས་གྲོལ་བའི་རིག་པ་ནི། །རྩ་རྒྱུད་ནང་རུ་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་
ལ་མཆོན་མའི་གྲོལ་ཡུགས་ནི། །རྣ་ཆོགས་སྒྲུང་བ་ཤེས་རིག་ཡུལ། །སྒོ་ལ་
སྒྲུང་བའི་ཐེ་ཆོམ་རྣམས། །(༡༤༧) རིག་པའི་ངང་རུ་རྫོགས་པའོ། །སྒོ་
དང་དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་། །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ངང་རུ་རྫོགས། །དེ་
ཡང་དེས་ཆོག་འདི་ལྟ་སྟེ། །རྣ་ཆོགས་དོན་ལ་སྦྱོང་པས་མ། །དེ་ལ་

རྟོགས་ཤིང་གོམས་པས་ཡོང་། །མེ་ཡོང་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །མཉམ་
 ཉིད་ཡེ་ཤེས་དོན་སྦྱར་ནི། །ཚོས་ནམས་མཉམ་པའི་དོ་བོ་ལ། །གང་གི་
 སྦྱགས་སུ་མ་ལུང་བའོ། །མཉམ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱེ། །ཚོས་
 ནམས་དུས་གཅིག་རྟོགས་པའོ། །མཉམ་ཉིད་དེས་ཆོག་འདི་ལྟ་སྟེ། །
 ཚོས་ཉིད་རྒྱ་ཆད་མེད་པས་མཉམ། །རིག་པའི་དོན་དང་ལུན་པས་
 ཉིད། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །སྔ་སྔར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །
 བྱ་བྱེད་བལ་བའི་རིག་པར་རྟོགས། །དེ་ཡང་རྟོགས་སྦྱགས་ནམ་པ་
 མང་། །འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོག་ཏུ་བསྟན། །དེ་ཡང་དེས་ཆོག་འདི་ལྟ་
 སྟེ། །དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཅིག་ཟུར། །སྔ་སྔར་རྟོགས་ཞེས་དེ་ལ་བྱ། །
 སྔར་རྟོག་ཡེ་(༡༧) ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཅི་
 རྒྱང་རིག་པའི་དང་ཏུ་རྟོགས། །བྱར་མེད་རྟོག་མེད་དང་ཏུ་རྟོགས། །བྱ་
 པ་བཏང་བའི་ནལ་འཁྱར་དེ། །ཡང་དག་ས་ལ་དལ་བས་འབྱུབ། །དེ་
 ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་དོན། །རྟོགས་ནས་ཡང་དག་དེས་པར་སྟོལ། །
 ཅས་སོ། །དེའང་མེད་དང་ཡོང་དང་ཡེ་དང་ཤེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ལ་
 རྒྱད་ནས་འབྱུ་རེ་རེ་བསྟན་པས་རྒྱད་ལ་ཐེ་ཆོས་ཏུ་བྱ་ན། བདོ་ལས། ཀ་
 བི་མ་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོམ་ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པ་ཆོག་
 འབྱུ་རེ་རེ་ལ་དོན་སྦྱར་རེ་རེ་བཤད་པ་དང་། །གསར་མའི་རྒྱད་གཞན་
 ཏུའང་ཡི་གེ་སྟེ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལའང་སྟོན་དེ་ཡོད་ལ།
 སྟགས་དང་ལྟག་པ་སྦྱར་བའི་བྱད་ཡོད་སྟུམ་ན། །མདོ་བསྟན་བཅོས་
 ལས། བདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དོན་བསྟུ་གསུམ་གསུམ་ཏུ་སྦྱར་བ་
 ནམས་ལའང་སྟོན་དེ་དམིགས་སོ། །རང་བཞིན་ཏུ་རྟོགས་(༡༨) པ་

ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྣམས་མཉམ་པ་གྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས། གོ་སྤྱོད་ལ་འགྲུ་སྒྱུར་
 རེ་རེའང་གོ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་དང་། བརྗེ་ཏུ་ཆེན་པོ་སྤྲད་སོ་སོ་
 ཡང་དག་རིག་ལ་མངའ་བ་རྟེན་པ་རྣམས་ཕྱོད་པས། དེ་དག་གིས་རང་
 འགྱུར་ཏུ་དབྱིངས་གོ་དཀའ་བའི་ཡི་གེ་རྣམས་སྒྲུབ་སྐྱབས་ནས། གོ་སྤྱོད་
 ཞིང་འཛུལ་བ་མེད་པར་བསྐྱར་ནས་བཀོད་ཅིང་། ལོ་རྒྱུ་བ་ཡང་གཞན་
 ལས་འཕགས་པ་རྣམས་ཕྱོད་པའི་བཀའ་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡི་ཤེས་
 ལྷ་ལས་སོ་སོར་ཕྱེ་ན་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟར་འགྱུར་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཆད་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་སྐར་བཤད་ཐིག་པས་ཡང་འདྲིར་མི་སྤྲོད། །དོན་བཞི་
 པ་མཛོད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་བཞི་
 འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ། རང་བཞིན་རྣམས་ཚུལ་ཀྱི་རིམ་
 པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རང་སྤང་འཆར་ཚུལ་ཀྱི་རྣམ་པས་དོན་བསྟུ་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་རོ་བོ། དེས་ཆོག་དབྱེ་བ། ལྷག་ཟུ། ལྷ་(ལྷ་ན)ཆོགས།
 ལྷིང་པོ། དཀྱིལ་འཁོར་དང་བརྟན་ལས། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རོ་བོ་དོན་
 གཉིས་ལྟན་གྱིས་རྣམས་པ་སྟེ། ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྤྲིང་པོར་གནས་པ་ཉིད།
 རང་ཤར་ལས། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ནི། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་
 པ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །དེས་ཆོག་ནི། དེ་ལས། འཕྲིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་
 བརྗེད། །ལས་ནི་ཡི་ཤེས་ཉམས་སུ་ལེན། །འཕྲིན་ལས་རང་ཉིད་ཡིན་
 པར་གསུངས། །ང་ལས་བྱུང་ཞིང་ང་ལ་རྣམས། །རྣམས་པའི་གཞི་ལ་དེ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། ཡང་དེ་ལས། ཞི་བ་དང་ནི་རྒྱས་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་དབང་དང་དྲག་པོར་འདོད། །ཅེས་སོ། །དཀྱིལ་
 འཁོར་ནི། མ་གྱིས་པར་ཡིན་པ་བཀའ་བ་རང་རྣམས་རང་ལ་ཡོད་པའོ། །

ཐུག་ཕྱིན། མ་བསྐྱར་གཞི་ནས་རྣམས་པར་བྱང་ཆུབ་མཚན་ལ་སོགས་
 པ་སྐྱེ་ལྡེ་ལ་སྤང་བའོ། །ལྟ་ཚོགས་ནི། མ་བསྐྱེད་ཡེ་རྣམས་ཀྱི་(༡༥)ཞི་
 ཁོ་རང་ལ་གནས་པའོ། །ཐུགས་ཀྱི་སྒྱིང་པོ་ནི། ཅ་གནས་ཡི་གའི་འཁོར་
 མོ་དང་དེའི་དྲངས་མ་སྒྲོན་མ་བཞི་ཡུལ་ལ་ཤར་བའོ། །དེ་ཡང་རང་
 ཤར་ལས། འཕྲིན་ལས་ཀུན་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ནི། །མ་བཅའ་རང་ལ་
 ཡོད་པའོ། །འཕྲིན་ལས་ཀུན་ཀྱི་ཐུག་ཕྱིན། །མ་བསྐྱར་གཞི་ལ་རྣམས་
 པའོ། །འཕྲིན་ལས་ཀུན་ཀྱི་ལྟ་ཚོགས་ནི། །རང་གི་ཡུལ་ལ་རྣམས་པའོ། །
 འཕྲིན་ལས་ཀུན་ཀྱི་སྒྱིང་པོ་ནི། །སྒྲོན་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་གསུངས། །
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྣམས་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གདོད་མའི་གཞི་ལ་རྣམས་པའི་ཚུལ་དང་། སེམས་
 ཅན་གྱི་དུས་ན་རྣམས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྒྱིར་
 བསྐྱར་པ་ནི། གཞི་གདོད་མའི་ཀ་དག་ལ་ནང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ལྡ་
 དབྱིངས་དུམ་དུ་གསལ་བའི་མཐིང་ག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་.....
 པས། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་བཞིའི་འཆར་གཞིར་(༡༦)གནས་པས་མི་
 བཟང་ཞིང་། དཀར་སེར་དམར་ལྗང་བཞི་དེ་ལས་མཆེད་པའི་འཕྲིན་
 ལས་སྐྱབས་ཤིང་། དེ་ལས། དེ་ཡང་འཕྲིན་ལས་བཞི་ཡི་དོན། །མཐིང་
 ག་ཉིད་ལ་རྣམས་པ་སྟེ། འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་གཞི་ལ་གྲུབ། །དེ་སྒྱིར་
 ཁ་དོག་མཐིང་གར་བཤད། །ཅེས་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་
 དོན། །གཞི་ལ་ལེགས་པར་ཚང་བའོ། །དེ་ཡང་བསྐྱར་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཁ་
 དོག་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་འོད། །གཞི་ལ་བབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །
 དཀར་པོ་ནི་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ལྡན། །ཁ་དོག་སེར་པོ་རྒྱས་པའི་འོད། །

དམར་པོ་དབང་གི་འོད་རླུང་འདྲོད། །ལྷུང་གུ་དྲག་པོའི་འོད་རླུང་
 གསུངས། །མཐིང་ག་འཕྱིན་ལས་ལྷགས་པའི་འོད། །ཅིས་སོ། །གཉིས་པ་
 བྱེ་བྲག་རྩུ་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཞི་བ་ནི། དེ་ལས། དགར་པོ་
 ཆོས་ཉིད་ཞི་བའོ། །ཉེན་མངས་ཀྱི་མ་ག་ལ་ཡོད། །ཁོས་པ་མེད་
 (༡༧) པའི་དགྱིལ་འཁོར་ནི། །དཔེར་ན་ཤེལ་གང་དག་པ་བཞིན། །དྲི་
 མའི་སྒྲིན་གྱིས་མ་གོས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ། །ཉེན་
 མངས་གོས་པ་མེད་པའོ། །ཞིས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ནི། ཡང་དེ་ལས།
 སེར་པོ་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ནི། །
 དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། །དཀོས་འདྲོད་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་བ་
 ལྟར། །ཆོས་ཉིད་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་དེས། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ལས་ཤར་བ་
 ཡིས། །ཁེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་བྱེད། །ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་ཆེན་
 པོར་འདྲོད། །ཅིས་སོ། །གསུམ་པ་དབང་ནི། ཡང་དེ་ལས། དམར་པོ་
 དབང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ། །མ་བཅའ་གཞི་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན། །དབང་ཉིད་
 ཆོས་སྐྱའི་རོ་པོ་ལྟེ། །ཐམས་ཅད་མ་བཅའ་གྲུབ་པ་ལྟེ། །དཔེར་ན་རིན་
 ཆེན་གསེར་ལ་ནི། །སེར་པོ་བཅའ་མི་དགོས་པ་བཞིན། །གཞི་རྣུང་
 ཆེན་པོའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ། །དབང་གི་(༢༠) དགྱིལ་འཁོར་བཅའ་མི་
 དགོས། །ཆོས་ཉིད་གཞི་ལ་དབང་རྫོང་པའོ། །ཞིས་སོ། །བཞི་པ་དྲག་པོ་
 ནི། ཡང་དེ་ལས། ལྷུང་གུ་ཆོས་ཉིད་དྲག་པོ་ལྟེ། །ཐམས་ཅད་དྲག་པོའི་
 རོ་ལ་ལྷགས། །གཞི་ཉིད་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ། །གང་ལ་ལྷགས་མེད་
 འཆར་བ་ནི། །དཔེར་ན་རྒྱུང་གི་རྒྱལ་པ་ནི། །གང་ལ་ལྷགས་མེད་སྒྱུད་
 པར་བྱེད། །དེ་བཞིན་གཞི་རྣུང་ཆེན་པོ་ལས། །ཡེ་ཤེས་ལྷགས་པ་མེད་

པར་འཆར། གང་ལ་ཐོགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ནི། འཕྲིན་ལས་དག་པའི་རོ་
 བོ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཞི་ཡི་རོ་བོ་ལ། འཕྲིན་ལས་དགྱིལ་འཁོར་རྫོགས་
 པའོ། ཁྲིས་སོ། གཉིས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱས་ན་རྫོགས་ཚུལ་ལ་བཞི་
 ལས། དང་པོ་ནི་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁམས་རང་བྱུང་གི་
 ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་ག་ན་གནས་པའི་རང་འོད་དཀར་པོ་ནི་ནི་བའི་གདངས་
 ཏེ། རང་ཤར་ལས། ཞི་བ་ཆེན་པོའི་འཕྲིན་ལས་ནི། །(༡༠༠)རང་གི་
 ཅིན་ཏི་དགྱིལ་ན་གནས། དེ་ཡང་འཇམ་དང་འདྲིལ་བ་དང་། དཀར་
 དང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་བཞིན། སྤྱད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཉིད་ལྟར། །
 ཀུན་བྱལ་ཡེ་ཤེས་དང་བྱུན་ལྡན། ཞི་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་བཞིན་
 གནས། ཁྲིས་སོ། གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ནི། འོད་གསལ་འཕྱར་མེད་གྱི་རྩ་
 སྒྲིང་ན་འོད་དང་སྤྱར་རྒྱས་པ་ཉེ། དེ་ལས། འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་
 ནི། རང་གི་འཕྱར་མེད་རྩ་ཆེན་ན། འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱ།
 འོད་ལྷ་སྤྱ་ལྷ་ཉིད་རྒྱ་རྒྱས། རིག་པ་སྤྱ་ཡི་སྒྲོང་རྒྱ་རྒྱས། སྤྱ་རྣམས་ཡེ་
 ཤེས་སྒྲོང་རྒྱ་རྒྱས། འོད་རྣམས་ཟེར་གྱི་སྒྲོང་རྒྱ་རྒྱས། དེ་བཞིན་སྤྱད་དང་
 ཡེ་ཤེས་རྣམས། མི་གནས་པ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱ། སངས་རྒྱས་ལམ་ལ་
 འཇུག་པར་གསུངས། ཁྲིས་སོ། སྒྲིང་ནས་རྒྱང་ཁང་རྒྱང་གདངས་གྱི་
 སྤྱར་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། གསུམ་པ་དབང་ནི་རྒྱང་ཁང་ནས་གཡས་སྤྱ་
 འབྲིལ་བའི་རྩ་(༡༡)འདབ་ལས་མིག་རྒྱ་རྒྱས་པའི་ནང་ནས་སྒྲོན་མ་
 བཞི་སྤྱང་བས། འདི་ལ་སྤྱང་བ་བཞི་དབང་རྒྱ་སྤྱད། བར་དོའི་ཆོས་
 ཉིད་དག་པའི་སྤྱང་བ་བཞི་དབང་རྒྱ་སྤྱད་དོ། དེའང་རྒྱང་ཞགས་ཀྱིས་
 མངོན་སུམ་དང་འོད་གསལ་གཉིས་དབང་རྒྱ་སྤྱད། དཔྱིངས་ཀྱིས་གོང་

འཕེལ་དང་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྒྱུར་དབང་རུ་སྦྱད། ཐིག་ལེས་ཆོད་ཐེབས་
 དང་ཟུང་འཇུག་ཆོས་ལུ་ལྷན་བ་དབང་རུ་སྦྱད། ཤེས་རབ་གྱིས་ཟད་
 པ་དང་ལྷན་གྱུ་བ་གྱི་སྒྱུར་བ་དབང་རུ་སྦྱད་པའོ། །ཡང་རང་ཤར་ལས།
 འཕྲིན་ལས་དབང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །རང་གི་རུང་ཁང་དཀྱིལ་
 འཁོར་ན། །སྒྲོན་མ་ནས་པ་བཞི་རུ་གསལ། །དེ་ཡང་བཟུན་པ་འདི་ལྟ་
 ཞེ། །རིག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཡིས། །སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་དབང་རུ་སྦྱད། །
 ཐིག་ལེ་སྒྱུར་པའི་སྒྲོན་མ་ཡིས། །ཕྱི་ཡི་འཕྲུང་བ་དབང་རུ་སྦྱད། །ཤེས་
 རབ་རང་ཕྲུང་སྒྲོན་མ་ཡིས། །རང་གི་དེ་ཉིད་དབང་རུ་སྦྱད། །
 (༡༥) རྒྱུང་ཞགས་རྒྱ་ཡི་སྒྲོན་མ་ཡིས། །འབྲུལ་པའི་དེ་ཉིད་དབང་རུ་
 སྦྱད། །རིག་པ་རྟོག་མེད་ཆེན་པོ་ཡིས། །རྣམ་རྟོག་ཉོན་མོངས་དབང་རུ་
 སྦྱད། །འབྲུར་མེད་སངས་རྒྱས་ལམ་ཆེན་ནི། །བར་དོའི་སྒྱུར་བ་དབང་
 རུ་སྦྱད། །དེ་ལྟར་དབང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད། །རང་གི་ལྷན་ལ་རྒྱུགས་
 པའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དྲུག་པོ་ནི། །རིག་པའི་གདངས་ལས་མེས་ཀྱི་
 འཕྲོ་འབྲུ་རྟོག་ཆོགས་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པ་དབང་པོ་སྐྱོ་སྐྱོ་ལས་
 སྒྲོ་འཕྲོན་ནས་ཤར་བ་སྟེ། བ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་རང་ལ་མ་འཁོར་
 པའི་འབྲུལ་སྒྱུར་སྒྱུར་ལ། རྟོགས་ན་རྟོགས་པའི་རྩལ་སྒྱུར་རུ་འཆར་
 པས་ཤར་གྲོལ་རིས་མེད་རྒྱུའི་བ་རྒྱུགས་ལྟར་རྩལ་རིག་ཐོག་རུ་ཐིམ་.....
 པའི་ལས་བྱེད་དོ། །རང་ཤར་ལས། སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་དྲུག་པོ་ནི། །
 རང་གི་དབང་པོའི་སྒྲོ་དག་ལ། །འཕྲིན་ལས་དྲུག་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 གནས། །ཐིག་གི་དབང་པོ་མ་འགགས་པས། །ཡུལ་ལ་(༡༦) འཕྲོན་
 ཅིང་རྟོག་པ་ནི། །འཕྲིན་ལས་དྲུག་པོ་ཉིད་རུ་བཤད། །རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་

ནས་བཅལ་ཡང་མི་ཉིད་དེ། ལྷ་འབྲུག་གསར་ཉིད་(༤༣) ལས། ལྷོགས་
བཅུ་རུག་བཞི་གར་ནས་ཡུང་། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་
འབྱུང་། །མེས་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པས། །སངས་རྒྱས་གཞན་
རུ་མ་ཆོལ་ཅིག །བཅལ་ཡུང་རྒྱལ་པས་མི་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་
རང་རྫོགས་ལྷན་ཡུབ་རུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་པའི་མཆོག་རིན་པོ་ཆའི་
མཆོད་ལས། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྱིས་ཡུབ་པའི་གནས་བརྟན་
པ་ཉི་མཱ་ཁར་བཅུ་རུག་པའོ། །

རིམ་ཁར་བརྒྱ་བརྟན་པ་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲི་རིམ་

ཅན་འབྲུག་པའི་ལམ་ཐབ་རྒྱ་ཆེད་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་དབྱིངས་རིག་འབྲུ་འབྲལ་མེད་པར་བརྟན་པ་ལ་སྐོས་པ་
རི་མཉམ་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གཞིའི་.....
དོན་དེས་པ་རྣམས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས། ད་ནི་ལམ་དེས་པས་ཉམས་སུ་
ཁྲུང་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ། དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲི་ཅན་རྣམས་དེས་
པར་འབྲུག་པས་གོང་རུ་བྱིད་པའི་ཐབས་དམ་པ་དང་། རིག་པ་རང་
ལྟར་གྱི་སྒྲི་ཅན་རྣམས་ཐད་དྲང་རུ་ཉམས་སུ་ཁྲུང་བའི་གནད་.....
(༤༤) དེས་པ་ལེགས་པར་བརྫོད་པས་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་གོང་བྱིང་རུ་
ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་བགྲོད་པའི་ཐབས་མཆོག་རུ་གསར་པ་ལས། ལྷན་མང་
རུ་དང་པོར་འབྲུག་པའི་སྒྲི་རིམ་དེས་པ་ནས་ཆོས་པར་ལྷན་པས།
གནས་དང་པོའི་དོན་ལ་ཆེད་སྒྲིམ་རྣམས་པ་གསུམ་སྟེ། གང་གིས་ཉམས་སུ་
ལེན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་འཕྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། རི་ལྟར་ཉམས་སུ་

ལེན་པའི་ཚུལ་ངེས་པ་དང་། ཉམས་སྲུབ་ལྔ་པའི་དོན་དངོས་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུན་མོང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། སོ་སོའི་དོན་
 བཤད་པ། ལྔ་པ་མེད་པའི་གནས་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཤར་ལས།
 གྱུ་གྱེ་ཉེ་བའི་འཁོར་རྣམས་ཉོན། །མཚན་མ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱུང་དང་། །
 རྟགས་ཅམ་འཛིན་པའི་རྣལ་འབྱུང་དང་། །རྗེས་སྲུ་རྣལ་འབྱུང་ཉིད་
 དང་ནི། །རང་ཉིད་ངེས་པའི་རྣལ་འབྱུང་དང་། །སྤང་བ་སེམས་ཀྱི་རྣལ་
 འབྱུང་དང་། །འཇུག་པ་ལས་ཀྱི་རྣལ་འབྱུང་དང་། །བྱ་བ་(༤༤) ལྷུ་ལི་
 རྣལ་འབྱུང་དང་། །བྱིད་པ་རྒྱུན་ཀྱི་རྣལ་འབྱུང་དང་། །མཐར་ཕྱིན་
 འབྲས་བུའི་རྣལ་འབྱུང་དང་། །ཡང་དག་དོན་ཀྱི་རྣལ་འབྱུང་དང་། །
 མཐར་ཕྱིན་གྲོལ་བའི་རྣལ་འབྱུང་དང་། །བྱས་པ་རྫོགས་པའི་རྣལ་
 འབྱུང་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ་རྣལ་འབྱུང་
 རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་མི་གྲོལ་ཞིང་། ཕྱི་མ་
 བཞིས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མཚན་
 མ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱུང་ནི། །ཆོག་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆོག་ལ་སྦྱད། །མི་ཤེས་
 ཆོག་ལ་སྦྱས་ཡུར་ན། །དེ་ཉིད་གྲོལ་བར་ངས་མ་བཤད། །རྟགས་ལ་སྦྱས་
 པའི་རྣལ་འབྱུང་ནི། །རང་ཉིད་རྟགས་ལ་སྦྱས་ཡུར་ནས། །སྦྱོད་པས་
 གཞན་ལ་རྟན་སེམས་བྱེད། །རང་གི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅིངས། །དེ་
 ཡང་གྲོལ་བར་ངས་མ་བཤད། །རྗེས་སྲུ་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱུང་ནི། །
 གང་དག་མོས་པའི་(༤༥) ས་ལ་གནས། །མོས་པའི་སྦྱོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ། །
 དང་པོའི་ས་ལ་རེ་བ་འཛིན། །དེ་ཉིད་གྲོལ་བར་ངས་མ་བཤད། །རང་
 ཉིད་ངེས་པའི་རྣལ་འབྱུང་ནི། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཆོག་ཚུགས་པ་སྟོན། །

མི་རྟག་པ་ཡི་ངང་ཉིད་ཅན། །དེ་ཡང་གྲོལ་བར་ངས་མ་བཤད། །སྤང་
 བ་སེམས་ཀྱི་ནལ་འབྱུར་ནི། །ཐམས་ཅད་ང་ཡི་སེམས་ལས་བྱུང་། །
 སེམས་ཉིད་རྟགས་ནས་ཅི་བྱར་ཡོད། །དེ་སྐད་ཀྱན་ཏུ་རྒྱུད་བྱེད་པ། །ང་
 ཡིས་གྲོལ་བར་མ་བཤད་དོ། །འབྲུག་པ་ལས་ཀྱི་ནལ་འབྱུར་ནི། །དོན་
 ཉིད་བྱ་བས་འགྲུབ་པར་འདོད། །བྱ་བ་ཆེན་པོས་བཅིངས་པ་ནམས། །
 དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ་བྱེད། །དེ་ནས་བཟུང་ནས་བྱ་བ་ནམས། །
 ཐམས་ཅད་བྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་ཡང་གྲོལ་བར་ངས་མ་བཤད། །
 བྱ་བ་རྒྱ་ཡི་ནལ་འབྱུར་ནི། །རྒྱ་ཉིད་ལས་ཏུ་བསྐྱར་བ་སྟེ། །རྒྱ་ལ་རེ་
 ཞིང་རྒྱ་ལ་སྟོས། །རྒྱ་ཉིད་མདོན་པར་སྟོན་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་(༥༥ན)གྲོལ་
 བར་ངས་མ་བཤད། །བྱེད་པ་རྒྱུན་ཀྱི་ནལ་འབྱུར་ནི། །སྦྱོད་པས་ཡང་
 དག་དོན་ཆོལ་བ། །རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱགས་འཛིན་པ། །དེ་ཡང་
 གྲོལ་བར་ངས་མ་བཤད། །མཐར་ཁྱེན་འབྲས་བུའི་ནལ་འབྱུར་ནི། །
 རྟགས་པ་ལས་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ། །ས་དང་ལམ་ལ་མི་གནས་པར། །རང་གི་
 དེ་ཉིད་མཐོང་ནས་ནི། །ཡང་དག་གྲོལ་བ་ཆེན་པོར་འདོད། །ཡང་དག་
 དོན་ཀྱི་ནལ་འབྱུར་ནི། །རང་གི་རྟགས་པ་རྟེན་ནས་ཀྱང་། །བར་དོའི་
 སྤང་བ་དག་པ་ལ། །རང་གི་ཡང་དག་ཉིད་མཐོང་ནས། །དེ་ནས་མཐར་
 ཁྱེན་གྲོལ་བར་འདོད། །མཐར་ཁྱེན་གྲོལ་བའི་ནལ་འབྱུར་ནི། །ངེས་པ་
 རྟེན་པའི་ས་ཉིད་ལ། །རང་གི་དེ་ཉིད་རྟེན་མཐོང་ནས། །ཡང་དག་ས་
 ལས་འདའ་བར་འདོད། །བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ནལ་འབྱུར་ནི། །ཀ་དག་
 སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཡིན། །དེ་ལས་གཤེགས་སུ་མེད་པར་གསུངས། །
 རལ་འབྱུར་(༥༥མ)ཆེན་པོ་དེ་བཞི་ལ། །ས་ལ་སྐྱུང་ཏུ་མེད་པར་

གསུངས། །ལམ་ལ་བཤོད་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ལམ་
 བསྐྱེལ་ཚུལ་ཐ་དད་པས། །འདིར་འོད་གསལ་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱེད་པས་
 །འོག་མ་ནས་གདོད་ཞུགས་ཏེ་ས་ལམ་སྐྱུར་བཤོད་མི་དགོས་པར་.....
 གསུངས་ཀྱང་། །རང་ལམ་ཏུ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་དང་གདོས་བཅས་གྱི་
 སྤང་པོ་དང་། །འགྲུ་བའི་རྟོག་པ་དང་། །རགས་པའི་རྒྱང་མེམས་ནམས་
 དག་དགོས་པས། །དེ་དག་དག་ཏུ་ས་འོག་མའི་ས་ལམ་ཞར་ལ་རྫོགས་
 པའི་རྟོགས་ཤར་ཏེ། །གར་མ་རྫོགས་པས་འོག་མ་ཞར་ལ་རྫོགས་པར་
 །འགྲུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ས་གཅིག་པ་ལ། །སྤྱང་
 བཤོད་མི་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ལ་གཅིག་ནི་རིག་པ་ལྷན་གྱུ་ཉེ།
 །ཀུན་བྱེད་ལས། །མ་བསྐྱར་མ་སྐྱངས་རིག་པ་ལྷན་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པ་
 བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་གནས་ངེས་པ་ལ་རྣལ་འབྱུར་གྱི་
 (༤༦) དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། །སྒྲོད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། །རང་ཤར་ལས། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
 རྣལ་འབྱུར་ཀྱང་། །རྣམ་པ་ལྡེ་ཡི་ཁོངས་སུ་འདུས། །དེ་ཡང་བསྟན་པ་
 འདི་ལྟ་ཉེ། །རྩལ་ཆེན་རྫོགས་དང་ལྱང་ཆེན་ཐོབ། །དབྱུགས་ཆེན་
 འབྱེན་དང་ལུས་བྱེད་དང་། །འགྲུ་འཕྲོད་ལས་གྱི་རྣལ་འབྱུར་རོ། །ཞེས་
 སོ། །རྣལ་འབྱུར་གྱི་མ་བཞི་ཡང་ལྡེ་པོ་འདིའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བར་
 བཤད་དེ། །དེ་ཉིད་ལས། །དེ་ཡང་རྣལ་འབྱུར་ལྡེ་ལ་རྫོགས། །ཞེས་སོ། །
 རྣལ་འབྱུར་ལྡེ་པོ་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི། །ཡང་རང་ཤར་ལས། །འམས་
 གསུམ་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི། །འགྲུ་འཕྲོད་ལས་གྱི་རྣལ་འབྱུར་
 ཡིན། །བདེན་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་དེ། །འབྲུལ་པའི་རྒྱང་བ་

འགགས་པ་ནི། །ལུས་མེས་སྤྱད་པའི་རྣམ་འབྱུང་ཡིན། །ལྷན་གྲུབ་ལྷ་
 ཆོག་སྤྱད་པ་ལ། །(༤༦) རེས་པ་རྟེན་པར་འབྱུང་བ་ནི། །ལུང་བསྟན་
 མོལ་པའི་རྣམ་འབྱུང་ཡིན། །དབང་པོ་ཐ་མའི་ཐ་མ་དེ། །སྤྱགས་བརྒྱ་
 རྒྱལ་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ། །གནས་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེས། །
 དབྱགས་ཆེན་འབྲེན་པའི་རྣམ་འབྱུང་ཡིན། །ཀ་དག་འབྱུང་མེད་ཆེན་
 པོ་ལ། །བྱ་ཆོལ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་དེ། །ཆལ་ཆེན་རྣམས་པའི་རྣམ་
 འབྱུང་ཡིན། །ཅིས་སོ། །གཉིས་པ་རྫོང་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ།
 རྒྱུར་རྣམས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བསྟན་རྒྱ་རྒྱུང་པའི་རྫོང་ནི་སྤར་བསྟན་...
 པ་བཞིན། ལྷ་མ་ལ་གུས་ཤིང་གཏོང་མོད་ཆེ་བ། དད་པ་དང་ཤེས་རབ་
 དང་བཙུན་འབྱུང་ཆེ་བ། མི་དགེ་བ་ལ་འཛེམ་ཞིང་འཁོར་བ་ལ་སྦྱོ་བ།
 ལྟད་པར་མཆོག་གསང་རྣམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་མས་ཤིང་རྒྱུད་པའི་སྤལ་...
 པ་ཡོད་པ་ཉི་བརྒྱད་ལྷན་གཅིག་ལ་བསྟན་ནོ། །བྱི་བྲག་རྒྱ་ཆོས་འདིའི་
 བསྟན་པ་རྣམས་པར་སྦྱོར་ཞིང་། །གང་གིས་འཛིན་པའི་སྤྱིས་པུ་རྒྱལ་
 (༤༧) མཆོད་ཆེ་མོ་བསྟན་པའི་སྤྱིས་ཤིང་རྒྱ་བྱོན་པ་ནི། །ཐལ་འབྱུང་
 ལས། ལྷ་བ་རྫོལ་པ་འཛིན་པ་ནི། །དད་པ་རབ་དང་བཙུན་འབྱུང་ལྷན།
 གཏོང་བར་ལྷས་ཤིང་ལྷ་མར་གུས། །བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན་ལ་སྤྱིག་པ་
 འཛེམ། །འབྱུང་མེད་རབ་རྒྱ་བརྒྱན་པོས་འཛིན། །ཡང་ན་ངར་རིང་
 རྒྱགས་དལ་བ། །ལྷག་པ་སྤེན་པའི་རྫོང་ཡོད་པ། །རྣོག་པ་རྒྱུང་ཞིང་རང་
 བཞིན་དལ། །ལུས་ངག་བྱ་བ་བྲལ་བ་དང་། །ཤེས་རབ་ལྷན་པས་འཛིན་
 པར་འབྱུང། །ཅིས་པ་དང་། །ནོར་བུ་འཕྲ་བཤོད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས།
 བྱ་མ་ཉོན་ཅིག་ལྷ་ཡི་རིགས། །ངས་བསྟན་ལེགས་པར་ཡིད་ལ་རྒྱུངས། །

སྤང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འདི། །ཀྱན་ལ་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། །
གསང་བ་སྤྱད་པ་འགའ་ལ་བསྟན། །གསང་སྤྱད་གསང་བའི་དམ་པ་
འདི། །བསྟན་པའི་རིགས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །གསང་བའི་གཉིས་གཏད་
སྤྱད་པར་བྱེད། །གསང་(༤༥) བའི་དོན་ལ་གྲུས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་སྒྲོ་
ཆལ་ཆེ་བ་དང་། །དམ་ཆོག་སྒྲོམ་པ་ལྡན་ལ་བསྟན། །དེ་ནས་བྱད་པར་
འཁོར་ནམས་གྱིས། །རྩི་རྩེ་འཆང་ལ་ཡང་ཁྱུས་པ། །ཁྱེ་ཁྱེ་བཙུག་ལྡན་རྩི་
རྩེ་འཆང་། །རྩིགས་ཆེན་མན་ངག་གསང་དོན་འདི། །རང་གར་བསྟན་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེས་པའི་ཕྱང་རྒྱལ་བྱ་བྱག་མཆོག་ །འདི་ཉིད་བསྟན་
པའི་གང་ཟག་གི་ །རིགས་དང་སྤྱོད་ལམ་ཆེན་པོ་དང་། །ཁ་དོག་མཆོན་
ཉིད་གསུང་བྱ་གསལ། །དེ་ནས་བཙུག་ལྡན་རྩི་རྩེ་འཆང་། །ཉིང་དེ་
འཛིན་ལས་བཞེངས་ནས་ནི། །བྱད་པར་འཁོར་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །ཁྱེ་
མ་བྱད་པར་འཁོར་ཆོགས་ཉོན། །ང་ཡིས་བསྟན་གྱིས་ལེགས་པར་ཉོན། །
རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་འདི་ལྟ་སྟེ། །རྒྱལ་རིགས་དང་ནི་བྲམ་ཟེའི་རིགས། །
དེ་བཞིན་རྩེ་བྱ་རིགས་ཆེན་པོ་དང་། །བྱད་པར་ཆེན་པོའི་མི་ནམས་ལ། །
གསང་སྤྱད་དེས་དོན་བསྟན་པར་གསུངས། །ཡང་ན་(༤༦) རིགས་
མེད་ཁ་དོག་བརྟག། །སོ་སོ་གཉིས་ནི་གང་ཡང་ཅུང་། །ཁ་དོག་འདི་དང་
ལྡན་པ་ནི། །རྩིགས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་བྱ་གསུངས། །ཡན་ལག་རགས་
མེད་ཁ་དོག་ནག། །སོ་ཉིད་ཐགས་བཟང་དཀར་ལ་འདྲིལ། །མིག་ཆ་
ཡིད་ཅམ་དམར་བ་དང་། །སྤྱི་ཡི་མཆོན་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡང་། །གཡས་སྤྱི་
འབྲེལ་ཞིང་ཁམ་ནག་མདོག། །ལུས་ལ་བཀྱར་སྟེ་རྒྱུང་བ་དང་། །སྤྱི་ཡི་
སྤྱོད་ལམ་ཐ་མལ་མདོག། །ཆོག་ནམས་ལྷགས་བྱད་སྤྱོད་པ་དང་། །ཡང་ན་

ཆོག་གི་ནམ་པ་ཀྱན། གཅིག་གིས་གང་ལྟར་སྐྱུ་པ་ལྟར། རྒྱུ་པ་དེ་
 ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱ། རྒྱུ་པ་ཆེན་གང་མས་རག་བཟུང་པར་གསུངས། དེ་
 རྒྱུ་པ་གཅིག་ལ་ཆོང་བ་ན། ཤན་པའི་རིགས་སམ་སྒྲིང་འཆོང་རིགས།
 རྒྱུ་པ་དང་ཁྲིང་པའི་རིགས་ཀྱང་བྱང་། རིགས་རན་གང་དག་སྐྱུ་ཡིན་
 ཀྱང་། གསང་བའི་མན་རག་བཟུང་འདི་གཏང་། རྒྱ་རྒྱུང་ཡོ་(༤༧)
 བྱང་མེད་པ་ན། རང་གི་ཡོ་བྱང་རྒྱུར་ནས་ཀྱང་། རྒྱུ་པ་མེད་པར་
 ཡངས་སྐྱུ་ཡིན། གསང་བའི་བཟུང་གསུམ་མན་རག་འདི། རིགས་དང་
 ཁ་དྲོག་བརྟག་ཐབས་ནམས། ར་ནི་རྒྱ་རན་འདས་འོག་ཏུ། གསང་
 བའི་མན་རག་ཡང་བཟུང་འདི། དེས་པའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ལྟར་བཟུང་། འདི་
 དེ་རྒྱུ་པ་བཟུང་པའི་རྒྱུ་པ་ལ། ཤོང་གི་གང་མས་རག་བཟུང་པར་
 བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། རྒྱ་པ་ཆེན་པ་རི་ལྟར་ཉམས་སྐྱུ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་
 དེས་པ་ལ་བརྒྱབ་ལྷགས་གཉིས་ཏེ། སྒྲིང་པོའི་རྒྱལ་ལྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་།
 རི་དྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ལྱིས་བརྒྱབ་པ་འོ། རང་པོ་ནི། རང་གི་ལྷུང་སྐྱུངས་
 བས། གཞན་ཀྱི་ལྷུང་སྐྱུངས་སྐྱུངས་ཏེ། སྐྱུ་པ་རང་གི་མིང་དང་
 བཟང་རན་དང་། ཅི་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རོ་མི་ཤེས་
 པར་བྱས་ཏེ། ཐ་མལ་ཏུ་བརྒྱས་ནས། ཐས་གས་སྒྲིང་མས་འཆོ་ཞིང་།
 ས་སྐྱུ་དང་གྲོང་ལས་ཐུང་ཟད་(༤༨) རྒྱུ་པ་འཕམ། དཔེན་པ་འཕམ།
 འཕྲོན་ཁང་ལ་སོགས་པར་མཛོན་མཛོན་མེད་པས་བརྒྱབ་ཏེ། འདིའི་
 ཏུས་སྐྱུ་རང་གི་ཡོན་ཏན་མི་རོམ་པ་ནི་ཞེ་འདྲོད་མེད་པའི་རྟགས་ཡིན་
 ལ། གཞན་ཀྱི་སྐྱུ་པ་དང་ཆོས་ལ་སོགས་པ་དྲི་བརྟེན་མི་བྱེད་པ་ནི་རང་གི་
 མན་རག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཐེ་ཆོས་མེད་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། དེ་སྐད་

ཏུ་ཡང་། མན་ངག་རིན་པོ་ཆེའི་འཁོར་ལ་ལས། དག་གཞིན་སྤངས་
 པའི་ས་ཚུགས་སུ། རྒྱང་པོ་ལྷ་ཏུ་འཁྱུང་གིས་བརྒྱབ། ཅིས་སོ། གཞིས་
 པ་རི་དྲགས་ལྟར་བརྒྱབ་པ་ནི་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་རི་འོགས་བྲག་གི་བྱ་
 རྒྱུབས་ཅན་ནམ་ནགས་ཁྲིད་དམ། རི་ཆེའམ། གངས་འདབས་སམ།
 རྒྱང་རྫོང་ཆེན་པོར་སྤང་ལ་བྱ་བ་གསུམ་སྤངས་ལ་བརྒྱབ་སོ། རྒྱུ་ལྷ་
 རྒྱུ་ལྷ་བྱ་བ་ཆོད་སོན་མ་ཁམར་ལེན་སྐྱུལ་སྤྱོད། རྒྱག་པ་སྒྲོར་པ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། ངག་གི་བརྒྱད་པ་གང་ཅི་ཡང་ཏུང་བ་ཐམས་ཅད་
 (༥༧) དང་། སེམས་ཀྱི་འཕྲོ་འདྲུ་དྲན་བསམ་ཐ་དད་པ་རང་གི་
 གདམས་ངག་དང་འགལ་བ་ནམས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ལ། མན་ངག་
 དམ་པ་གཅིག་ཏུ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མ་ཡེངས་པས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །
 དཀོས་པ་ནི་ལྷན་དལ་བས་ཆ་དལ། ཆ་དལ་བས་རྒྱང་སེམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་དལ། རྒྱང་སེམས་དལ་བས་ནམ་རྒྱུ་ལྷན་གྱིས་འགག་
 ཅིང་། མི་རྒྱུ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱད་ལ་སྒྲེའོ། རྒྱ་དལ་བས་བརྒྱད་
 ཏུ་མེད་པའི་དོན་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་ཞེ། མ་བརྒྱད་ན་བརྒྱད་ཏུ་མེད་པའི་རང་
 བཞིན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། སེམས་ཀྱི་དྲན་བསམ་འཕྲོ་འདྲུ་སྤངས་
 པས་ཉིང་རེ་འཛིན་རང་ལྷགས་སུ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
 ལས། དད་ལྷན་འཁོར་པའི་ཡིད་བྲལ་བས། ཁྲ་མ་མཆོད་དང་གཏོང་
 བར་བྱ། འཁོར་པའི་འབྲེལ་པ་ཀུན་སྤངས་ནས། གྲོགས་སྤངས་གཅིག་
 ཏུར་གནས་པར་བྱ། ཁིས་སོ། གསུམ་པ་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་(༥༨)
 དོན་དངོས་བརྟན་པ་ལ་བཞི་ཞེ། སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱན་ཏུ་བྱེད་པའི་ནལ་
 འཕྲོར། སྒྲོམ་པ་ལ་རྒྱན་ཏུ་བྱེད་པའི་ནལ་འཕྲོར། ལྷ་བ་ལ་རྒྱན་ཏུ་བྱེད་

པའི་ནལ་འཕྱར། འབྲས་ཤུལ་རྒྱན་ཏུ་བྱེད་པའི་ནལ་འཕྱར་རོ། ཁོར་
 ཤུལ་འབྲས་པོ་དེ་ལས། སྦྱོད་པ་རྒྱན་གྱི་ནལ་འཕྱར་དང་། སྦྱོར་པ་རྒྱན་གྱི་
 ནལ་འཕྱར་དང་། ལྷ་པ་རྒྱན་གྱི་ནལ་འཕྱར་དང་། འབྲས་ཤུལ་རྒྱན་གྱི་
 ནལ་འཕྱར་རོ། ཞེས་སོ། རྟེན་ལ་བཞུགས་པའི་རྟེན་ཉི་ཤུས་ཉམས་སྤྱུ་ལེན་
 པར་བརྟན་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུངས་པའི་རྒྱུད་ལས། དེ་རིམ་གྱི་བྲག་
 འདི་ལྟ་བུས། བྲིགས་ཆགས་ཉིད་ཏུ་ཉམས་སྤྱུ་ཁྲུང་། བདག་པོ་བཞུགས་
 རྒྱུ་ལྱིས་ནི། རྟེན་གྱི་རོ་པོ་བཞུགས་པར་གྱུར་། རྟེན་ལྷུ་ལ་རིག་ནས་
 བཞུགས། འདི་ལྟར་སྤངས་པའི་སྦྱོར་རྒྱུན་གཙང་། བཞག་ཐབས་མན་
 དག་ནས་བཞུགས། སྤངས་སྤྱི་ཆོས་ནས་རང་བྱུང་བྱ། དག་ལྷགས་
 གོལ་པའི་(༥༠) གནད་བཞུགས། རྟེན་མངས་ནས་ལ་རང་དབང་
 བརྒྱུར། རྟེན་ལ་རང་གི་ཆོད་འཕེབས་པའི། དཔེ་བཞུགས་ལྷུ་ཆེས་རང་
 རོ་བརྟན། མི་འཕྱར་ལྷ་པའི་གདེང་ཆེན་བཞུགས། མི་བརྒྱུགས་ལེ་ཤེས་
 ཆོད་ཀྱང་གྱུར་། འདི་ལ་གོམས་པར་སྤྱོད་པུན་པ། རང་བཞུགས་
 རྒྱུས་པ་ཆེན་པོ་ལ། འདི་ལས་རིག་གོ་ས་མ་ལ། འདི་ལྟར་གང་ལ་
 སྤངས་ཀྱང་པ། ལེ་ཤེས་ཀྱང་ཀྱང་སྤྱོད་པུན་ལྱི་ལྱི། གསར་ཆེན་ལྷག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་འཛོལ། ཅེས་གསུངས་པའི་རྟེན་ཆ་གས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉམས་སྤྱུ་
 ཁྲུང་པའི་རིམ་པ་ལས། དང་པོ་སྦྱོད་པ་ལ་རྒྱན་ཏུ་བྱེད་པའི་ནལ་
 འཕྱར་ལ་བཞུགས་ཏེ། སྤངས་པ་དབང་བརྒྱུར་གྱི་སྦྱོད་པ། དེའི་མན་དག་
 སྤངས་པ་ཅེར་བཞག་གི་ཐབས། དེ་ལས་སྤངས་སྤྱི་གཞི་བཞུགས་ཀྱི་
 དམོངས་པ། རྟེན་མངས་པ་གནས་བརྒྱུར་གྱི་འབྲས་ཤུལ། རང་པོ་ལ་
 གསུམ་ཏེ། སྦྱོད་པ་སྦྱིའི་རོ་པོ་མདོར་བརྟན་པ། གསར་ཆེན་རིམ་

(༥༡ན) པའི་སྤྱད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ག་རིམ་ངེས་པའི་སྤྱད་པས་
 རྒྱས་ཆོད་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལའང་། མ་ཆགས་འཛིན་པའི་སྤྱད་པ།
 དགག་སྐྱབ་མེད་པའི་སྤྱད་པ། ཆགས་ལ་ཞེན་མེད་ཀྱི་སྤྱད་པ་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་པའི་སྤྱད་པ་ཉི། ལམ་
 ཐུན་མོང་རྒྱལ་ནས་སྤྱད་པ་ཅམ་ལས་ཐུར་རྒྱལ་པའི་སྤྱད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རང་ཤར་ལས། མ་ཆགས་འཛིན་པའི་སྤྱད་པ་ནི། མཆོན་ཉིད་
 སྤྱད་པའི་སྤྱད་པ་ཉི། །དོན་གྱིས་ཆགས་པ་ཆེན་པོས་བཅིངས། ཐབས་
 མེད་གྲོལ་བར་ག་ལ་འགྱུར། ཅིས་སྟོ། །གཉིས་པ་ནི། གསང་སྤྱལ་
 སྤྱིའི་སྤྱད་པ་ཉི། ཐབས་ཡོད་ཀྱང་ཚྭ་སྐྱབ་ལ་གནས་པས་ཐུར་རྒྱུ་མི་.....
 གྲོལ་ཏེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དགག་སྐྱབ་མེད་པའི་སྤྱད་པ་ནི། གསང་
 སྤྱལ་སྤྱི་ནང་སྤྱད་པ་ཉི། ཉོན་མོངས་འགྲེལ་པར་མི་འདོད་ཅིང་། །
 ཡེ་ཤེས་བསྐྱབ་པར་མི་(༥༡མ) འདོད་ལ། ཆོག་དོན་འབྲེལ་པའི་སྤྱད་
 པའོ། །དོན་གྱིས་ཆགས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཡོད་པ་ཡིས་བྱད་པར་
 འཕགས། ཐབས་ཆེན་འཛིན་སྤྱད་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སྤྱད་པའི་
 རྒྱལ་འགྱུར་ཀྱང་། ཡང་དག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་པ་མིན། ཅིས་སྟོ། །གསུམ་པ་
 ནི། རྒྱལ་པ་ཆེན་པོ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པའི་སྤྱད་པ་ཉི། གཤེས་ལ་བྱང་
 དོར་འཛིན་ཚྭ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་སྤྱད་པས་ནམ་.....
 མཁའ་ལྷར་སྤྱལ་དང་རིས་ལས་འདས་པས་ཡེ་གྲོལ་ཡེ་སྤྱད་ཆེན་.....
 པོར་གནས་པ་ནི། ཡང་རང་ཤར་ལས། ཆགས་ལ་མ་ཞེན་སྤྱད་པ་ནི། །
 རྒྱལ་པ་ཆེན་ཨ་ཉིའི་སྤྱད་པ་ཉི། བྱར་མེད་བྱས་མེད་བྱང་ས་མེད། །འགྲོ་
 མེད་འོང་མེད་གནས་པ་མེད། །ཆགས་པ་མེད་ལ་ཞེན་པ་མེད། ཅིས་

སོ། །གཉིས་པ་གསར་ཆེན་དེས་པའི་སྦྱོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། སྦྱོད་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 དང་། རྫོང་(༥༩ན) རེའི་སྤྱུ་གར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཉི་ལྔ་ཁ་
 སྦྱར་གྱི་སྦྱོད་ལས། ལྷ་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀུན་གྱི་ནི་ར་
 ལྷ་བྱ། །རི་དྲགས་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །འབྲུལ་པའི་རྒྱུན་ལྷ་པ་ལྟ་
 རམས་སྤངས། །སྤྱུ་གར་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །འབྲུལ་པའི་རག་ནི་
 རམས་པར་སྤངས། །མི་བྱ་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །གསར་བའི་སྤྱུ་གར་གྱི་ཐེ་
 ཆོས་བཅད། །སྦྱོན་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ལྷ་པ་
 རམས་སྤངས། །ཤང་གེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །འཇིགས་པའི་སེམས་
 སྤངས་ཏུ་ར་ཁོད་རྒྱ། །ཁྱི་སྤྱུ་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །གཙང་དང་སྤེལ་བའི་
 རམས་རྟག་སྤངས། །ཞོམ་ཏུ་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །དུན་བསམ་མོག་
 བབས་ཉིད་ཏུ་སྦྱང། །ཏུ་རྒྱུད་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །འབྲུལ་པའི་ཞེན་པ་
 རྒྱུན་རིང་སྤངས། །ར་མོ་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །འཇིག་རྟེན་མཐུན་པའི་
 ཆོག་གིས་དྲངས། །ཐུང་ཆེན་ལྟ་(༥༩ན) བུའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །འཁོར་བའི་
 གཡུལ་རམས་གཏིང་ནས་བསྒྲིག། །རི་དྲགས་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །ཏུ་
 དང་དག་ཡི་འདུ་ཤེས་སྤངས། །རྒྱ་མོ་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །འདྲོད་པའི་
 ཆོག་ཤེས་ཏུ་སྤངས་བཅད། །དྲིད་མོ་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །འཁོར་བའི་
 ས་པོན་སྤེལ་མི་བྱ། །ཐམ་ཟེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །གཞན་གྱི་ཁོངས་
 སྦྱོད་ཟས་རམས་སྤངས། །དཔའ་མོ་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །འཁོར་འདས་
 རམས་གྱི་ཏུ་ཤན་དབྱེ། །རྒྱ་ཡིག་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །དུན་པའི་རྟེན་
 ཉིད་རང་སར་གཞག་ །རམས་མཁའི་མཏུང་སྦྱར་སྦྱོད་པ་ཡིས། །དངོས་པོ་

རྣམས་ལ་ཟང་ཐལ་སྤྱད། །བར་སྐར་རྒྱ་འདྲའི་སྤྱད་པ་ཡིས། །གཟུང་
 དང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤང་། །བྱ་ལྷ་ལྟ་ཕྱའི་སྤྱད་པ་ཡིས། །གཡང་
 ས་རྣམས་ནི་སྒྲུབས་ཀྱིས་བཅད། །རི་པོ་ལྟ་ཕྱའི་སྤྱད་པ་ཡིས། །འཕྱར་
 མེད་རང་དག་ཉེར་ཏུ་སྤྱད། །ཐོག་ཆེན་ལྟ་ཕྱའི་སྤྱད་པ་ཡིས། །སྤང་
 (༥༩༩) བ་སྤྱོད་མི་རྟོག་པར་སྤྱད། །ཅེས་སོ། །རྣམ་པར་ཉེར་གཉིས་
 ཡོད་ཀྱང་རི་རྒྱལ་ལྟ་ཕྱའི་སྤྱད་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྤྱོགས་སྒྲུབས་.....
 བས་ཉེར་གཅིག་ཏུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་རྟོ་རྟེན་སྤྱ་གར་བྱ་བའི་རིམ་
 པ་ལ་གསུམ་ཉི། སྤྱ་གར་གྱི་ཏུས། སྤྱ་གར་དངོས། སྤྱ་གར་གྱི་ཐན་ཡོན་
 རོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་འདས་ཏུ་ཤན་འབྱེད་པའི་སྤྱད་པའི་ཏུས་དང་།
 ཆོགས་དང་། དབང་བསྐྱར་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པའི་ཏུས་དང་།
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྲོང་ཏུ་སྤེལ་བའི་ཏུས་ཏེ་རྣམ་ལྟ་དག་པའི་ཆེ་ཐ་མལ་.....
 བས་མ་མཐོང་བར་གསངས་ཏེ་བྱ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རྣལ་འབྱུར་
 གང་ཞིག་སྐལ་ལྷན་པ། །ཏུར་ཁྱོད་རྣམས་སུ་རྒྱ་བའི་ཆེ། །རྟོ་རྟེན་སྤྱ་ནི་
 ཡང་ཡང་ཁྱང་། །མི་རྟོག་བསམ་གཏན་གནས་པའི་ཤོགས། །སྤྱད་པ་
 གུན་གྱི་རྟོན་ཏུ་འགྲོ། །དེ་སྤྱོད་རྟོ་རྟེན་སྤྱ་ཉིད་ཁྱང་། །ཆོད་དང་དབང་
 བསྐྱར་དཀྱིལ་འཁོར་འཇུག་ །དེ་ཏུས་སྤྱ་(༥༩༩) ལ་བཙོན་པར་བྱ། །མི་
 རྟོག་རྒྱུད་ལ་བཞེན་ཏུས་སུ། །འདི་ཉིད་སྐབས་སུ་ཁྱང་བར་བྱ། །ཞེས་
 སོ། །ཁྱད་པར་ཏུ་སེམས་རྣལ་ཏུ་འབེབས་པ་དང་བྱིང་བ་གསེང་བའི་
 མཆོག་ཏུ་བཤད་དེ། དེ་ལས། གང་ཞིག་བསམ་གཏན་མ་སེབས་པ། །
 འདིས་ནི་རྣལ་ཏུ་སེབས་པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱུར་བྱིང་བའི་ཏུས། །
 འདིས་ནི་གསེང་ན་ཉིང་འཛིན་བཟང་། །རང་རིག་བདེ་ཆེན་རྒྱ་ཡིས་

འདེབས། རྒྱལ་ཁྱེན་པོ་ཉིད་དང་རྒྱུད། ཁེས་སོ། གཉིས་པ་སྤྱུ་གར་
 དངོས་ལ་ལུས་ཀྱི་ཚོ་ག ཁེས་ཀྱི་བསྐྱེལ་པ། རག་གི་བྱ་བ་དང་གསུམ་
 ལས། ལུས་ཀྱི་ཚོ་ག་ལ་ཆས་དང་ཕྱོགས་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་ཚོགས་དང་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པ་དང་ཉིད་དེ་འཛིན་སྒྲེལ་ཏུས། ཞི་སྐྱོ་གང་
 ཅུང་གི་ཆས་ལས། ཞི་བ་ནི་དར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཆས་སྤྱུ་
 གོས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལྷ་བ་དང་། ཞི་བའི་དབྱ་རྒྱན་དང་། རྩི་རྩི་ལ་ཕྱ་འཛིན་
 (༥༩) པའོ། ཁྱོ་པོའི་ཆས་ནི། ཅུས་པའི་རྒྱན་ཏུག་ཐལ་ཆེན་གྱི་བྱུག་པ།
 ཞག་གི་རྩི་རིས། ལྷ་རྒྱ་དང་། ལུར་པ་འཛིན་པའོ། ཁྱོ་གར་ནི་ལྷའི་བྱུག་
 རྒྱ་འཆར་བའོ། རག་ནི་སྤགས་དང་སྤྱིར་པོ་བརྒྱད་པའོ། ཁེས་པ་ནི་
 ལྷའི་སྤྱ་བསྐྱེལ་པའོ། ཁྱུད་པར་ཏུ་འཁོར་འདས་ཏུ་གན་འབྱེད་པའི་ཚོ།
 ལུས་གཅེར་ཏུ་ཐ་མལ་ཏུ་གནས་པས། རྒྱལ་ཁྱེན་ཕྱ་ཚོགས་དང་ཕྱོགས་
 ཕྱ་ཚོགས་བྱེད་ལ། རག་དང་ཁེས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ནོ། ཞགས་དང་
 མཚོ་སྤྱིར་ལ་སྤགས་པར་ཉམས་གོང་ཏུ་སྒྲེལ་བའི་ཚོ། ལུས་རྣལ་འབྱུར་
 པའི་ཆས་ལས། ལྷ་མ་ཏུ་དང་། དྲིལ་ཏུ་དང་། སྤྱིར་ཏུ་ལ་སྤགས་པ་
 འབྱུང་ཅིང་མེ་ཉོག་གི་མགོ་རྒྱན་ལ་སྤགས་པས་སྤྱུས་ལ། ཁེས་པ་ལྷའི་སྤྱ་
 བསྐྱེལ་པ་དང་། རིག་པའི་རོ་རྒྱུད་ཚོགས་ཏུ་སྤྱུར་བ་དང་། རར་གནས་ཀྱི་
 བསམ་གཏན་ལ་གནས་པ་གསུམ་སྒྲེལ་ཞིང་། སྤྱིར་པའི་ཁྱོ་དང་གཡས་
 བརྒྱར་གཡོན་བསྐྱེལ་ལས། (༥༩) གཡོན་བརྒྱར་གཡས་བསྐྱེལ་ལ་
 སྤགས་པར་བརྒྱར་བ་དང་། རག་གི་བྱ་བ་དབྱུངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་
 ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་ལྷུང་ཏུ་དང་། འཁྱོག་པོར་གདངས་སྤྱན་པོས་བརྒྱད་
 ཅིང་། རྩི་དང་ཨེ་དང་རྩི་དང་ཉེ་དང་ཕྱི་གཡ་སྤགས་པས་སྤྱ་དྲངས་

ཉི། སེམས་ཉིད་བྱུང་གདུལ་ཡངས་པའི་ངང་ནས་སྒྲུབ་རྒྱུ་། །ལུས་པ་
 སྒྲུབ་ཀྱི་པམ་ཡོན་ནི། ཉི་ཟླ་ཁ་སྐྱོར་ལས། དེ་ཡང་རྣམ་འཁྱོར་ཐབས་
 གྱི་གཙོ། །ལྷག་པ་མེད་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས། །ལངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིད་བྱུང་
 ཆོས། །རྣམ་འཁྱོར་པ་ཡི་ཉམས་ཀྱི་ཤོགས། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་ཡིད་
 རྣམས་འཕྲོག། རིགས་དྲུག་འཁོར་བའི་ཞེན་པ་བསྐྱོག། སྤྱུང་དང་ཐུན་
 པའི་ངང་འདྲའི་གནས། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་དལ་འཛོལ། །རང་
 རིག་བདེ་བའི་གསལ་རྣམས་འདེབས། །ཤེས་པ་གཅིག་པའི་དཔྱད་
 རྣམས་བྱེད། །ཡིད་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་སེལ། །ལུས་ཅན་ཀྱི་
 སྤྱིབ་པ་སྐྱོང་། །དབང་དང་དམ་ཆོག་བདེ་བ་སྟེར། །མ་རིག་པ་དག་
 བཅར་ལ་གཞོན། །ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱི་དལ་སེའི་ས། །(༥༦) ལྷ་དང་སྒྲུབ་
 པའི་འབྲེལ་པའི་མཆོམས། །སྟེང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གདུལ་བའི་ཞེད་། །མི་
 བསྐྱོད་སྤང་བ་རང་སྟེང་གནས། །རྒྱུ་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྐྱུ་ཡང་འཛིན། །
 ཅེས་པ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་གསང་བའི་སྐྱུ་ཡིས་ནི། །དགོས་པས་ངན་སོང་སྒྲི་
 དགག་བྱེད། །ལངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་མཛད་སྐྱོད་ཡིན། །ཅེས་སོ། །ལུས་པ་
 པ་མོ་རིམ་ངེས་པའི་སྐྱོད་པས་དུས་ཆོད་གསུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། །ལས་
 དང་པོ་པའི་སྐྱོད་པ་དང་། །འཁོར་འདས་ཅ་ཤན་འབྱེད་པའི་སྐྱོད་པ་
 དང་། །བརྒྱལ་ཞུགས་ལམ་དུ་བསྐྱོད་པའི་སྐྱོད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཡི་གེ་
 འདྲི་མཆོད་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་སྟེ། །དཔུས་མཐའ་ལས། །ཡི་གེ་འདྲི་མཆོད་
 སྐྱོན་པ་དང་། །ཉན་དང་སྟོག་དང་འཛིན་པ་དང་། །འཆད་དང་ཁ་
 ཉོན་བྱེད་པ་དང་། །དེ་སེམས་པ་དང་བསྐྱོན་པ་སྟེ། །ཆོས་སྐྱོད་བརྒྱ་ཡི་
 བདག་ཉིད་འདི། །བསོད་ནམས་སྤྱང་པོ་དཔག་དུ་མེད། །ཅེས་པ་ལ་

རིམ་(༥༦) བས་བསྐྱེད་པའོ། །མཉེས་པ་ནི་གདམས་རབ་ཐབ་མོ་
 ཉམས་ཀྱི་ལེན་པ་དང་དབང་གཞུག་པའི་སྒོན་འཁོར་ལུས་རབ་ཡིད་
 གཞུག་གི་སྒྱུད་པས་འཁོར་འདས་སྒྲེན་ནས། རིམ་པ་ལྷལ་འཕེབས་གི་
 སྒྱུད་པ་མོར་རྒྱུད་པར་བྱེད་པའོ། །གཞུག་པ་ནི་ནི་ཤུ་ཆ་གཅིག་བཟང་
 པ་ལས། སྐབས་འདིར་དང་པོ་བརྟན་ལ་གཙུག་སྒྱུད་པའོ། །དེ་ཡང་
 དང་པོ་ཆོས་གི་སྒོ་མོ་ཀུན་བཟུང་ནས་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་སྒྱུབ་གཅིག་ཉམས་
 ཀྱི་ལེན་པའི་དོན་ཆོལ་བ། ལྷན་བཟང་འཆོལ་བ་ལྟ་བུ་ལྟེ། ཆོས་པས་
 ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་འབྱེད། བསམ་བསམ་དེའི་དོན་རྒྱུ་གསལ་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་མགོ་གཅོན། སྒོ་མ་པས་རྒྱལ་མོག་ཏུ་བཞག་པས་ཉོན་
 མོངས་པ་ཆུ་བ་ནས་དེས་པར་འབྱིན་པ་ལྟེ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྒྱུར་ལས། ཆོས་
 པའི་ཤེས་རབ་གིས་སྒྲིའི་སྒྲོ་འདྲིམས་བཅད་པ་དང་། བསམ་པའི་ཤེས་
 རབ་གིས་ནང་གི་སྒྲོ་འདྲིམས་བཅད་པ་དང་། སྒོ་མ་པའི་ཤེས་རབ་གིས་
 གསང་(༥༦) པའི་སྒྲོ་འདྲིམས་བཅད་པའོ་ཞེས་སྟེ། དེའི་སྒྲོ་གསལ་ཀྱི་ཆེ་
 ཆོས་མེད་པ་ཆི་བྱ་ཆེར་ཏུ་འཇུག་པའི་སྒོན་ཏུ་མའི་སྒྲོ་འདྲིམས་བཅད་
 ཟིན་པས་འཆོལ་འཆོལ་མེད་པར་འོང་བ་ལྟར། ཆོས་བསམ་གི་སྒྲོ་
 འདྲིམས་བཅད་ཟིན་པས་རང་ཡིད་ཆེས་པའི་མན་རབ་ལ་ཉམས་ཀྱི་
 ལེན་པའོ། །དེའི་སྒྲོ་གསལ་ཀྱི་ཀུན་གི་སྒྱུད་ལྷལ་མ་ཡིན་པ་རི་དྲུགས་ལྟ་
 བུའི་སྒྱུད་པ་ནི། ལྷལ་འཁོར་པ་དེ་ཡང་འཁོར་བར་སྒྱུར་གིས་དྲིམས་
 པའི་གཞོང་གིས་མི་མི་རྒྱ་བའི་རི་ལ་གཅིག་ཏུ་ར་གནས་པས་ཉམས་ཀྱི་
 ལེན་པ་ནི་རི་དྲུགས་ཐའི་གཞོང་གིས་གཅིག་ཏུ་ར་ཡན་གར་བ་ལྟ་བུའོ། །
 དེའི་སྒྲོ་གསལ་ཀྱི་སྒྲུགས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྱུད་པ་ནི། རབ་སྒྲུབ་བ་བཅད་དེ་སྟེ།

དང་ཡང་མི་སྤོམ། །དེ་ལྟར་བྱས་ཏུས་དྲན་པ་ཤེས་པས་སྒྲིན་པ་ལྟ་
 བུའི་སྒྲིན་པ་ནི། ལུས་རག་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ལ་གཟའ་གཏད་མེད་པ་
 སྒྲིན་པ་ལྟ་བུར་བྱགས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །འདིའི་ཏུས་ན་གཙང་སྤེམ་མེད་
 པ་ཁྱི་(༥༢) ལག་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་པ་ཞུར་ལས་འབྱུང་སྟེ། ཟས་གོས་ལ་
 གང་ཡང་འདེམ་ཁ་མེད་པར་ཤེས་སྒྲིན། དེ་ལྟར་བྱས་རྒྱགས་ཏུས་
 གཞན་གྱིས་རྒྱུར་ལ་ཐིམ་གྱིས་མི་ཐོན་ཞིང་པར་གཞོན་པ་མེད་གེ་ལྟ་
 བུའི་སྒྲིན་པ་འབྱུང་སྟེ། མེད་གེ་གང་ལའང་འཇིགས་པ་དང་བག་ཚེ་བ་
 མེད་པ་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་པ་འདི་ཡང་སྤང་བ་དང་མི་དང་མི་མ་ཡིན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞོན་པ་དང་བལ་ནས་གང་ལའང་དབང་བཞུར་ཏུས་
 པ་འབྱུང་ངོ་། །སྒྲིན་པ་དེ་དག་ལ་མིང་ཏུ་བཏགས་ན་སྤང་བ་དབང་
 བཞུར་གྱི་སྒྲིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་གཞན་གྱི་མི་དང་པ་བཞུར་ཏུས་
 ཤིང་། བསད་པ་སྤར་གསོ་ཏུས་པ་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་བྱུང་ཅིང་། ཚས་
 ཉིད་ཀྱི་ཉམས་འབར་བ་ཆར་གིས་སྒྲིན་པ་ལྟར་སྒྲིགས་ཡན་ཏེ་དོགས་
 དང་བལ་ནས། འབྱུང་བཞི་ལ་དབང་བཞུར་ཏུས་པ་འབྱུང་ངོ་། །
 གཉིས་པ་དེའི་མན་རག་སྤང་བ་ཅེར་བཞག་གི་ཐབས་ཀྱི་གང་སྤང་
 སྤང་གི་ཐོག་ཏུ་སེམས་ཉིད་(༥༣) ཅེར་བཞག་ཏུ་བལྟས་པས། རྩ་ཚུན་
 ལ་ཁ་བ་བབས་པ་ལྟར། སྤང་ཐོག་དེ་ཉིད་ཏུ་རང་ཞིག་ལ་ལྟན་གྱིས་
 འགོ་སྟེ། དེའང་སྒྱེ་བར་སྤང་བ། འགག་པར་སྤང་བ། འོང་བ་དང་འགོ་
 བར་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་ཚས་ཅན་ཐ་དད་ཏུས་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབས་པས་
 འཇིན་ཞེན་སྒོལ་ནས་སྤང་ཡང་བདེན་པས་སྤྲོད་པ་གཞུགས་བརྟན་
 དང་། རྒྱ་ལྟ་དང་། རྒྱ་བརྟན་དང་། རྒྱལ་པ་དང་། རྒྱ་མ་དང་། རྒྱ་མ་སྤྲོད་

དང་། མིག་ཡོར་དང་། མི་ལམ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག་ལ། ཆོས་སྤྱིར་ནམ་
 པའི་ཆོས་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བསྐྱབས་པས་ནམ་མཁའ་ལྟར་གདོད་མ་...
 བས་ཞི་བར་རྟོགས་པ་སྟེ། སྒྲིང་རྒྱག་པ་ལས། སྤྱི་བ་ཡོད་པའི་སེམས་
 ཉིད་ལ། །འགྲོ་རྒྱག་སྒྲུང་བ་རང་ཤར་བས། །ཐ་དད་གཞུགས་ནམས་
 འཛིན་པར་ནི། །སྒྲུང་བ་གཞུགས་སུ་སྒྲིན་པར་རྟོགས། །འགག་པ་ཡོད་
 པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །མི་རྟག་སྤྱི་བ་རང་ཤར་བས། །རང་(༥༧)བཞིན་
 མེད་པའི་སྒྲུང་བར་ནི། །དཔེར་ན་མི་ལམ་བཞིན་ཏུ་རྟོགས། །སྒྲོས་པ་
 ཡོད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུང་བ་རང་ཤར་བས། །སྒྲོ་སྒྲ་སྒྲ་
 སའི་སྒྲུང་བར་ནི། །རང་ས་བཟུང་བའི་ས་ནས་རྟོགས། །བརྟན་ཏུ་ཡོད་
 པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །སྒྲ་ཆོག་མིང་ནམས་རང་ཤར་བས། །ཐ་སྐད་སྒྲོ་
 བས་རང་དག་པར། །བྲེ་མའི་མན་རག་གསང་བ་རྟོགས། །མཛོང་ཏུ་
 ཡོད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །བྱུང་རྒྱུན་ཏུ་མ་རང་ཤར་བས། །སྒྲུང་བའི་
 ཡུལ་ལ་མཛོན་པར་ནི། །མ་འདྲེས་རང་གསལ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས། །ཞེས་སོ།
 །གསུམ་པ་དེ་ལས་སྒྲུང་གིད་གཞི་བཞེངས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཤར་བ་ནི།
 །འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲོ་སྒྲོག་ཏུ་.....
 །སྤངས་ཀྱིས་རང་ཤར་ནས་གང་ལའང་སྟོགས་རྟུགས་མེད་པ་འབྱུང་སྟེ།
 །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །ཡང་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །རེ་དོགས་བྲལ་བའི་
 །སྒྲུང་བ་ནི། །ཡི་བཞག་གདེང་ལྟ་དགོངས་(༥༩)པ་ཞེས། །ཀྱན་ཏུ་
 །བཟང་སྔ་ང་ཡིས་བརྟན། །སྒྲུང་ཆ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །ཉག་
 །གཅིག་ཆ་ཤུའི་སྒྲུང་བ་ནི། །སྒྲོས་བྲལ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཞེས། །ཀྱན་
 །ཏུ་བཟང་སྔ་ང་ཡིས་བརྟན། །དེ་ལྟར་དགོངས་པ་དགོངས་པ་བྱ། །

སེམས་ཀྱང་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིས། རྣལ་འབྱོར་སེམས་ལ་དབང་ཡང་
 མོ། ཁྱིམ་པ་ཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བའོ། ཁྱིམ་སོ། བཞི་པ་དེའི་རྩས་
 ལུ་ལྷན་པོ་དང་ཉོན་མོངས་གནས་ལྷན་གྱི་འབྲས་ལུ་ནི། ལུ་ཉིག་མེར་
 བ་ལས། ལྷན་པོ་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆོད་ནི། རིགས་དང་རིགས་ཀྱི་
 བདག་པོར་གྲོལ། ཅེས་པ་དང་། རྒྱུན་རྣམས་རྒྱུན་གྱིས་གྲོལ་བས་ན། །
 དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ར་མི་ལྟས། ཡུལ་རྣམས་ཡུལ་གྱིས་གྲོལ་བ་ལ། །
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་ལ་ར་མི་ལྟས། རྒྱ་ཉིད་རྒྱ་ཡིས་གྲོལ་བ་ལ། །འཁོར་
 འདས་གཉིས་ལ་ར་མི་ལྟས། ཆོས་ནི་ཆོས་ཀྱིས་གྲོལ་བ་ལ། །(༥༧) བ་
 ལྷན་ཆོག་ལ་ར་མི་ལྟས། སེམས་ཉིད་སེམས་ཀྱིས་གྲོལ་བ་ལ། །མཆོན་
 བྱེད་ལྷོ་ལ་ར་མི་ལྟས། ཁྱིམ་པ་དང་། ལྷོང་རྒྱག་ལས། ཆོགས་རྒྱག་རྣམས་
 བའི་སེམས་ཉིད་ལ། རྒྱོག་ཆོགས་རྣམས་ནི་རང་སར་དག །སྤྱོད་ཆོག་
 ལྷན་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། བ་ལྷན་མིང་རྣམས་རང་སར་དག །རགས་
 པར་ལྷན་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །འབྱུང་བཞིའི་རྒྱུན་རྣམས་རང་སར་
 དག །གཟུང་འཛིན་ལྷན་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །བཅིངས་པའི་བདག་
 འཛིན་རྣམས་པར་དག །ཡོད་པར་ལྷན་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །དངོས་པོ་
 རྣམས་ནི་རང་སར་དག །མེད་པར་ལྷན་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །ལྷོང་པ་
 ཉིད་རྣམས་རང་སར་དག །ཡོད་དང་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །གྲུབ་
 པའི་མཐའ་རྣམས་རང་སར་དག །ཆོས་ལུ་ལྷན་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་པར་དག །ཆོས་མེད་ལྷན་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །
 འབྲུལ་པ་རྣམས་ནི་རང་སར་(༥༨) དག །ཅེས་སོ། །དོན་གཉིས་པ་
 བསྐྱོམ་པ་ལ་རྒྱན་རུ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཞི་སྟེ། ཉོན་མཆོན་ཁ་

སྒྱུར་གྱི་སྒྲིམ་པ། དེའི་མན་ངག་རྒྱ་མཚོ་ཙག་བཞག་གི་ཐངས། དེའི་
 དཀོངས་པ་སྤང་སྲིད་གཞི་བཞག་གི་ཚས་ཉིད། དེའི་འབྲས་ཕྱུ་ཉེན་
 མོངས་པ་རང་རྒྱས་བཏབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྒྱུར་
 ལས། སྒྲིམ་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསམ་གཏན་དང་། རུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀོངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འབྱུར་ལས།
 རང་བཞིན་བབས་ལས་བྱུང་བ་ནི། །བསམ་གཏན་དག་ཏུ་བརྒྱན་པར་
 ལ། །ཆ་དང་རྒྱང་དང་ཐིག་ལེ་དང་། ལུས་གནད་མིག་དང་སྒྲུང་པ་ནི། །
 སྒྲིམ་པ་ཞེས་ནི་འདོད་པ་ཡིན། །ཡི་གེ་འད་དང་ཁ་དོག་དང་། །རྣམ་
 པར་འབྲུལ་པའི་སྒྲིམ་པ་སྟེ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བཤད་པ་(༡༠)ལ། །
 མ་བཙས་རང་བཞག་གནས་ལུགས་ཏེ། །ཇི་ལྟར་དེ་ལས་འབྱུར་མེད་
 པ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དཀོངས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལྷ་
 དང་མེད་སྒྲིམ་པ་ནི་སེམས་འཛིན་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཅིག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
 སེམས་འཛིན་བསྐྱབ་རིམ་ཉེར་གཅིག་གིས། །དང་པོ་གནས་སུ་བཞག་
 པ་དང་། །གཉིས་པ་ལུས་སེམས་དབུལ་བ་དང་། །གསུམ་པ་ཚོས་ཉིད་
 མཐོང་བའོ། །འདི་རུས་ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་གནད། །རྣལ་འབྱུར་ལྷན་
 པས་རྣལ་དབབ་ལ། །འབྱུ་བྱེད་རྒྱང་གི་རྟ་དང་ཡང་། །བསྐྱེད་ཏེ་
 འཕེན་ཅིང་སྤྱད་པ་ཡིས། །གནད་གསུམ་མཁས་པས་བརྟེན་བྱས་ན། །
 སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་རྒྱུན་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཉམས་སུ་
 བླང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྟན་ཚན་དང་པོས་རང་སེམས་གནས་སུ་
 བཞག་པ། གཉིས་པས་ལུས་སེམས་འཛིན་ཞེས་དབུལ་བ། གསུམ་པས་

ཆོས་ཉིད་མཛོད་པ་བརྟན་པ་ལྟར། ། (༡༡) དང་པོ་ལ་བརྟན་གྱི་མཚན་མ་
 ལ་དཀར་ལ་མེས་པ་གཞུང་བ་ནི། གནས་ཡིད་དང་མཐུན་པར་སྟན་
 བདེ་བ་ལ་ལྷན་སྦྲེལ་གྱི་ལྷན་གྱིས་འདུག་ཏེ། ལྷ་ཆེར་ལ་དཀར་ལ་འཆེར་
 བ་ཞིག་བསྐྱེད་ནས། རྒྱུ་ལྷིང་འགྲོ་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཡང་སྤོང་། བར་རྒྱ་
 འགྲོངས་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཆུང་བྱུང་བར་བསམས་ལ་རྒྱུང་དང་བསྐྱེད་ཏེ་...
 བསྐྱེད་མོ། །དེ་ཡང་ལྷན་ལ་ཆོད་ནད་ཡོད་ན་ལ་དེ་གྲང་རེག་གྲང་ནད་
 ལ་ཆོ་རེག་རྒྱ་བསམས་ལ་ཉིན་མཚན་རྒྱ་རྒྱུངས་པས། མེས་པ་སྐྱེ་
 དང་བལ་བའི་ཉམས་སྦྱོང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། །ལྷན་གནད་རྒྱུང་
 གནད་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲའོ། །དེ་ལ་སྐྱོན་ཡི་གེ་ཐུག་ལ་མེས་པ་གཞུང་
 བ་ནི་དར་ཅིག་ཤེས་པ་ཡིད་རྒྱ་བརྟན་ལ། ཐུག་ཅིས་དྲག་པོར་བརྒྱུད་
 པས་ཤེས་པ་རྒྱུ་མེད་ཏུ་དེ་བ་ཞིག་འོང་བ་ལ་རྒྱུ་པ་མ་ལངས་གྱི་...
 བར་མེས་པ་གཞུང་ལ་ཡང་ཐུག་ཅིས་ཉིན་མཚན་རྒྱ་ཉམས་སྦྱོང་རྒྱུངས་...
 པས་མེས་པ་ (༡༢) རྒྱུང་གསལ་རང་གདངས་གྱི་སྐྱེ་པ་སྟེ། །ཡང་ཁོ་
 བོ་དཔྱེས་པའི་གད་མོ་ལ་མེས་པ་གཞུང་བ་ནི། ཏ་དྲག་ལ་བྱུང་བར་
 བརྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མ་ལྟར་མེས་པ་གཞུང་པས་རྒྱུ་མེད་གསལ་གདངས་གྱི་...
 ཉམས་སྦྱོང་། །ལྷ་མ་ཡིན་ཆོད་པ་འགྱུར་པ་ལ་མེས་པ་གཞུང་བ་ནི། རི་
 ཆེའམ་བྲག་ཉིང་ལ་སོགས་པར་འདུག་ལ། ལྷན་ཅོག་ལྷན་མཐོ་དང་
 བོར་དལ་རྒྱུ་སྦྲེལ། ལྷན་སྦྲེལ་བརྒྱུད་དལ་བར་བྱ། དེ་ལྷན་ཉི་མ་
 གཞུམ་བཞིར་བྱས་ནས། དྲག་རྒྱ་ཁམས་ཀྱིས་བྱུང་བར་རྒྱུ་ཡི་ཞིང་
 ལྷན་བརྒྱུད་བྱས་པས། ལྷིང་སྤང་བ་དམར་ཁྲག་ཁྲག་དང་། མེར་སྤང་
 རྒྱུང་དང་། རྒྱ་རྒྱུང་འགྱུར་བ་དང་། མིམ་མིམ་རྒྱ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་

ལང་མེད་ཏུ་འཕྱར་བའི་རྒྱུ་ལ། མྱེད་ལྷན་བ་རང་འགགས་ནས་ཅི་
 རོ་ཤོར་ཡང་བྱུང་བ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། མཐོང་ལྷན་རང་གྲོལ་བའི་
 ཉམས་སྒུ་མུང་བ་སྟེའོ། །འདི་ལྷན་ན་རྒྱང་ལ་ཤིས་པའི་ཁ་ཟས་
 བཞེན་ནོ། །ཉེ་(༥༩ན) བར་ཡི་གེ་རྩ་ལ་མེམས་གཏད་དོ། །རྣམ་རྟོག་རྩྱུ་
 ལིས་དེད་པ་ལ་མེམས་གཏུང་བ་ནི་རྩྱུ་རིངས་དབྱངས་དང་བཅས་པ་
 རྒྱང་དང་བསྐྱེད་ལ་མེམས་དེད་དང་ལས་གཞན་ཏུ་མ་ཡེངས་པར་
 བཟུང་ལ། སྐབས་སྒུ་རྩྱུ་མུང་བ་རེ་བརྒྱད་པས་རྣམ་རྟོག་ཆོས་ཉིད་ཏུ་
 ལངས་པའི་ཉམས་སྟེའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཉེ་བར་རྩ་བཅོམས་ལ་རྒྱང་དང་
 ལུས་གནད་བརྟན་པ་དང་། ལྷན་སྐྱེད་བཅོམས་ལ། ལྷ་ཆེ་དང་བ་སྐྱེད་
 རྣམས་སྐྱེད་མོ་འཕྲོ་འདྲུ་བྱེད་པ་ལ་མེམས་གཏད་པས་ཤིས་པ་གསལ་
 དག་ཆེན་པོའི་ཉམས་སྟེའོ། །གཉིས་པ་ལུས་མེམས་འཛིན་ཞེན་དབལ་
 བའི་གནད་བརྟན་ནི། རྒྱང་དང་ལུས་གནད་སྐྱེད་བཞིན་ལ། མིན་
 མཆོམས་སྐྱེད་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་འདྲེས་པ་སྟན་མའི་གཏུ་ཅམ་ལ་
 མེམས་གཏུང་རོ། །དེས་རྒྱང་གི་ཉམས་སྟེའོ། །ལུས་ཀྱི་དབྱས་ན་ཆ་
 གསུམ་དབྱུ་བྱུང་པ་ལྟར་གནས་པའི་རྩ་རྒྱང་གི་རྣམ་གཉིས་རྣམ་པུག་ན་
 ཡོད་པ་(༥༩མ) ལས་རྒྱང་བཟུང་སྟེ། མདའ་ལྟར་འཕངས་པས་ནད་
 གདོན་ཤིག་སྟོབ་དག །ཞགས་པ་ལྟར་ནད་ཏུ་བཀྲག་པས་དབྱུ་མའི་མ་
 རྣམས་རྩྱུ་དེ། ཆ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་ཡེ་ཤིས་ཀྱི་རྒྱང་གིས་གང་བ་
 ལ་མེམས་བཟུང་བས་རིག་པ་རྩྱུང་གསལ་གྱི་ཉམས་སྟེའོ། །རྣམ་ཆེར་རྒྱང་
 དཀར་པོ་མདའ་གང་ནས་དཔག་ཆོད་རྒྱང་ཐགས་ཀྱི་བར་ཏུ་ཐུག་པ་
 གཉིས་པར་ཤོར་རྒྱུར་ཤོར་ལ་མེམས་བཟུང་བས་རྟོག་མེད་གསལ་བའི་

ཉམས་སྒྲེལ། །ལུས་བྱིན་འོད་ལའི་ར་བ་འཆའ་ཚོན་ལྟ་བུ་ཡང་མ་མེད་
 གྲུ་མ་ཁྲིལ་གྲགས་མ་གྲིགས་ལ་མ་ཡིངས་པར་སེམས་བརྒྱུད་བས་.....
 འོད་གསལ་དག་པའི་ཉམས་སྒྲེལ། །རྒྱུ་སེམས་ནམ་མཁའི་མཚོངས་
 ལུ་འཕངས་ནས། ཡི་གེའམ་འོད་ཀྱི་གོང་ལུའམ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 རི་མཐོ་རི་མཐོ་ལས་མཐར་དབྱིངས་ལུ་རྩལ་ནས་བཟུར་མི་མཛོན་.....
 པའི་ངང་ལ་སེམས་བརྒྱུད་བས་རྟོང་ཉིད་བས་མ་རོ་དང་བལ་པའི་.....
 ཉམས་སྒྲེལ། །(༤༩ན) སེམས་རྩ་བ་ལ་གཏད་དེ་རྩན་ནེ་བརྒྱུད་བས་སྒྲུབ་
 བས་མ་གཏན་ཀྱི་ཉམས་སྒྲེལ། །ཞིང་ནང་རུ་ལྟ་སྒྲུབ་མོ་ལ་སེམས་
 བརྒྱུད་བས་འོད་གསལ་དག་པའི་ཉམས་སྒྲེལ་ཁོང་བར་དོའི་འོད་གསལ་
 འཕྱངས་པ་དང་རྩའི་སྒྲུབ་མིང་བསེལ་འཆའ་འོད་རྣམས་འཕྱུར་བའོ། །
 གཟུངས་པས་ཚོས་ཉིད་མཚོང་བ་བརྩན་པའི་བརྟན་ཚོན་ནི། རྟོང་ཉིད་
 རིམ་གྱིས་པ་ལ་སེམས་བརྒྱུད་བ་ནི། དང་པོར་ལུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མང་
 པོར་བསེལ་ལ། མིང་རུ་མ་ལ་སྐྱབས་པས་གཞིགས་ཏེ། མཐོ་གཅིག་ལུ་
 ལའང་མིང་རུ་མས་བསེལ་ལ། མིང་དེ་དོན་ལ་བརྟགས་པས་དོན་རུ་ལ་
 སྟན་རུ་སོང་རུས་མིང་གང་ན་འདུག་བཅའ་བས། མ་རྟེན་པའི་ཆོ་གང་
 ཡང་ཡིད་ལ་མི་རྒྱུ་པའི་རྟོང་ཉིད་ལུགས་རྟུགས་ལུ་ཤར་བའི་ངང་ལ་.....
 ཚོལ་ཁོ་དང་རྟན་བས་མ་མེད་པར་རྩན་ནེ་བཞག་པས་རྟོང་བ་གཉིས་...
 ལུ་མེད་པའི་ཉམས་སྒྲེལ། །ལུས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་
 རྒྱར་(༥༠ན) རོ། རྟོང་ཉིད་ཅིག་ཅར་བ་ལ་སེམས་བརྒྱུད་བ་ནི། ཅི་རྒྱང་
 རྒྱང་ལ་ཆེར་གྱིས་བརྩས་རུས་རྟོང་སངས་སངས་སོང་བར་བསམས་ལ།
 བརྟུགས་རྟོང་རྒྱ་རྒྱང་ལ་སྐྱབས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུངས་པས་རྒྱང་བ་...

ཡིས་ཡིད་ནི་ཆོས་པར་བྱེད། །ཡི་གེ་རྩྱེ་ལ་སེམས་གཏད་པས། །དེ་ཡི་
 དག་གི་དྲི་མ་འདག །རྩྱེ་ལ་སེམས་ནི་སྤྱེ་འཛིན་པ། །དེ་ཡིས་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་སྦྱོང་། །ཡི་གེ་ཉ་ལ་སྤྱེ་གནས་པ། །གཏི་ལྷག་ཐམས་ཅད་
 ཟད་པར་བྱེད། །གང་ཞིག་པར་ལ་སེམས་གནས་པ། །དེ་ཡི་ལྷས་དག་
 གཞོད་པ་སྦྱོང་། །སྤྱིན་མཆོམས་ཐིག་ལེ་གང་བསྒྲུབ་པ། །འདིས་ནི་རྒྱུང་
 ལ་གོམས་པར་འབྱུང། །དབྱུག་གུའི་རྩྱེ་ལ་སེམས་འཛིན་པ། །དེས་ནི་
 དབང་པོའི་སྒྲོ་རྣམས་ཁེགས། །རྩྱེ་ཆེར་ཡིད་ནི་སྤྱེ་གོམས་པ། །འབྱུང་བ་
 ཡས་པ་རང་སར་སྤྱད། །ལྷས་རྟེན་རང་འོད་གང་བསྒྲུབས་པ། །འདིས་
 ནི་བར་དོའི་ས་ལ་གོམས། །ནམ་མཁའ་སེམས་ནི་སྤྱེ་འཕངས་པ། །
 །འདིས་ནི་སྦྱོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས། །གང་གིས་རྩྱེ་བར་སེམས་བཟུང་ན། །
 །འདིས་ནི་སྤྱེ་རྣམས་ཅི་དགར་སྦྱོང། །གང་གིས་སྦྱིང་གར་སེམས་འཛིན་
 པ། །འདིས་ནི་བསམ་པ་རང་སར་(༥༥ན) དག །སྦྱོང་པ་ཉིད་ལ་སྤྱེ་
 གནས་པ། །འདིས་ནི་དངོས་པོའི་ཞེན་པ་འགག །སྦྱོང་ཉིད་ཉད་པོར་
 ལྷ་བསྒྲུབ་པ། །དུན་པ་རྣམས་ནི་ཅིག་ཅར་སྦྱངས། །མི་རྟག་སེམས་ལ་
 གང་སྦྱོང་བ། །འདིས་ནི་འཁོར་བའི་ཞེན་པ་བསྒྲུབ། །འབྱུང་བ་ལྷ་ལ་
 སེམས་བཟུང་ན། །དེས་ནི་ལྷས་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་། །མི་རྟག་ལེ་
 བེས་གང་བསྒྲུབ་པ། །འདིས་ནི་མཆོན་མའི་ཞེན་པ་འགག །གཉིས་
 འབྱུག་བདེ་བ་སྤྱེ་བསྒྲུབ་པ། །འདིས་ནི་འདོད་ཡོན་ལམ་རུ་བྱེད། །བར་
 རྒྱང་ལམ་རུ་སྤྱེ་བྱེད་པ། །འདིས་ནི་སེམས་ལ་དབང་ཡང་ཐོབ། །ཅེས་
 གོ། །འདི་དག་གི་ཞར་ལ་རྒྱང་བའི་ལྷལ་གཟུགས་སྤྱི་རྩྱེ་རྩྱེ་ལྷ་ལ་
 སེམས་གཟུང་བའི་ཐབས་གྲུང་། ཐམ་འབྱུང་ལས། མིག་གཟུགས་སྤྱི་

རོ་དང་རེག་། འདྲོད་ཡོན་ལུ་ཡི་གནས་སྐྱུངས་ཏེ། གཟུགས་ནི་ཁ་དོག་
 དབྱེབས་ནམས་དང་། བཟོ་དང་སྐྱུ་ཙལ་ཐ་དད་དང་། མིག་འཕྲལ་ལ་
 (༥༥) མོགས་སྐྱ་ཆོགས་པའོ། སྐྱ་ནི་པི་མང་བུམ་མིར་དང་། སྐྱུང་
 མངས་རྩ་རྩིང་བྱ་དང་། བེག་དང་ཉར་ལ་མོགས་པའོ། འི་ནི་དང་
 དང་སྐྱར་མ་དང་། ཡིད་མཐུན་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོས་བྱ། རོ་ནི་བྱ་
 རམ་བྱག་ཐུན་དང་། རྒྱན་ཆང་སྐྱར་མ་སྐྱ་ཆོགས་བསྐྱར། རྟེན་འབྲེལ་
 ཡན་ལག་སྐྱར་བའོ། རེག་ནི་མཁས་པས་བྲི་སྟེང་འདུག་གཞུང་བཙོལ་
 སྐྱར་བའི་འབྱུང་བ་དང་། བྲིང་གི་ལོ་མ་འགའ་ཞིག་གིས། རེག་པ་
 ཅམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ། འབྲལ་མེད་སེམས་གྱིས་གནས་པའོ། ཞེས་སོ། །
 བྱུང་པར་བྱ་སྐྱ་བཞི་ནལ་འཕྱར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡང་། དེ་ལས་
 གསུངས་པ། སྐྱ་གསུམ་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད། འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་
 གཙོར་བྱས་ཏེ། བཟོག་བྱ་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་གི་སྐྱ་ལ་བསྐྱབས་པས་རེས་
 པར་འབྱུབ། རྒྱ་ཡི་སྐྱ་ནི་བཤད་པ་ལ། བཟའ་འགྲོ་མ་ཡི་སྐྱ་དབྱུངས་
 འཛིན། འདི་ལ་རྟག་བྱ་གོམས་བྱས་(༥༦) བ། སྐྱལ་པའི་སྐྱ་ཡང་རེས་
 པར་འབྱུབ། ས་ཡི་སྐྱ་ནི་བཤེལ་ཞིང་མྱེ། ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་སྐད་
 ཐུན། འདི་ལ་རྟག་བྱ་ཉན་སྐྱུང་བ། ཁོངས་སྐྱུད་རྩོགས་སྐྱ་རེས་འབྱུབ་
 བོ། བེ་ཡི་སྐྱ་ནི་རིང་བྱེད་བསྐྱབ། རྒྱབ་འདུག་ཆེན་པོའི་གསུང་
 དབྱུངས་སྟོན། འདི་ལ་ཉན་པར་སྐྱ་སྐྱུད་པ། ཆོས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་རེས་
 པར་ཆོབ། རྒྱུད་གི་སྐྱ་ནི་གཟིར་ཞིང་གྲག་ བཟའ་མྱིང་རྒྱལ་པོ་སྐྱར་
 བའི་གསུང་། འདི་ནི་རྟག་བྱ་རྩོགས་ཤེས་ན། སྐྱ་གསུམ་སྐྱན་མང་བསྐྱབ་
 བའོ། དེ་ལྟར་འབྱུང་བཞིའི་སྐྱ་དོན་ནི། བྲི་ཡི་བྱས་ལ་རེས་པར་སྐྱར། །

དབྱུག་ཏེ་དབྱིད་དང་དབྱར་རུས་སྟོན། །ཆུ་དང་ས་མེ་མེ་ཆུང་གིས། །
 རིམ་པར་རུས་དང་རེས་སྒྱུར་ཏེ། །རྒྱལ་འབྱོར་ལུས་དང་བསྐྱེད་བྱས་
 བ། །འབྲུབ་འབྱར་འདི་ལ་མེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་དང་མིའི་
 སེམས་འཛིན་གྱི་དོན་བསྐྱེད་བ། །རང་ཤར་ལས། །ལྟ་དང་མི་(༤༤)ཡི་
 སེམས་འཛིན་ནི། །ཁ་སྒྲིའི་དབྱུགས་ནི་བསྐྱེད་བྱས་པས། །རྟོག་མེད་
 ཡིད་མ་འབྱུས་པ་ནི། །ཤེས་པ་ཅེ་གཅིག་དོ་ལོ་སྟེ། །འབྲུལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་
 མེད་པར་གསུངས། །ཡང་དག་དོན་ཆེན་མཆོན་མི་རུས། །ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་ལ་གཉིས་ཏེ། །དབྱེ་བ་
 དངོས་དང་། །ཞར་ལས་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། །མདོར་
 བསྐྱེད་པ་ནི། །རང་ཤར་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་ནི།
 སེམས་ཀྱིས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་རམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའོ། །
 གོམས་ནས་སྒྲོང་རུ་བྱུར་པ་དང་། །ཟས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྤང་བའོ། །ས་ལ་
 གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོང་། །རྣམ་རྟོག་དང་གིས་མེད་པའོ། །དེས་ཀྱང་
 དོན་ཆེན་མཆོན་མི་རུས། །ཞེས་སོ། །དེའང་གཤིས་ཀྱི་དོན་རིག་པ་འོད་
 གསལ་ཡིན་གྱི། །རྟོག་མེད་གནས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་དོན་ཆེན་
 མི་མཆོན་པའོ། །(༤༥)རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། །རང་བཞིན་
 ཤུགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི། །མི་རྟོག་པ་དང་གིས་སྐྱེད་བྱུང་བ་
 ཏེ། །ལུས་དག་རྒྱལ་རུ་འབེབས་པ་ཅམ་སོ། །དམིགས་པ་རྒྱུད་རྟེན་གྱི་
 བསམ་གཏན་ནི། །ཉོན་མོངས་པ་སྤྲ་རགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་
 བའི་གཉེན་པོ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་པ་མགོ་གཞོན་པ་ཅམ་སོ། །ས་
 ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ནི་སའི་དངོས་གཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་...

རང་སའི་བག་ཆགས་སྤྱོད་བ་ཅམ་མོ། རྟེ་ཡང་ཉི་ཟླ་ཁ་སྤྱོད་ལས། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་བསམ་གཏན་ནི། རང་བཞིན་སྤྱགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་
 གྱིས། ལ་བཅོས་ལུས་ངག་ནལ་རུ་འབེབས། རྟེ་གསལ་པ་རྒྱུད་ཉེན་
 བསམ་གཏན་གྱིས། འཕྲལ་བྱུང་ཉོན་མོངས་མགོ་ནམས་གཞོན། ལ་ལ་
 གནས་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས། རང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཆོ་སྤྱོད་བྱེད། རྟེ་
 ཅེས་སོ། གཉིས་པ་ཞར་ལས་བྱུང་བའི་(༥༥) བསམ་གཏན་བསྟན་པ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་དང་། བཅོས་མའི་བསམ་གཏན་ནོ། རང་པོ་
 རང་བཞིན་གྱི་བསམ་གཏན་ནི། རྟེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པ་བག་ལ་
 ཡངས་པའི་ཆོ་གྱིན་འདར་ཏད་དེ་གནས་པ་ལས་ཀྱང་རྟེ་ལ། མདའ་
 སྤྱོད་གི་མིག་ལ་ཡོད་པ་དང་། རི་བོང་དང་ཁྲ་ཆང་ན་ཉལ་བའི་མིག་ལ་
 ཡོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། ལ་དོར་ན་སེམས་ནམ་ཤེས་བག་ལ་ཡངས་པའི་
 རུས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དོ། གཉིས་པ་བཅོས་མའི་བསམ་གཏན་ནི།
 ཡིད་གྱིས་ཆེད་རུ་བཅོས་ནས་བསྟོམས་པའི་བསམ་གཏན་ཉིང་དེ་.....
 འཛིན་མི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་བཅས་ལྟའི་བསྐྱེད་རྟོགས་ལ་སོགས་པ་.....
 ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། སྟོས་ཆེད་རུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྐབས་འདིར་
 དགོས་པ་ལ་རྟོས་ནས་གསུམ་རུ་བཞག་ཏེ། དེའང་ནལ་འབྱུར་པ་ལ་
 སྤལ་རུ་ཟས་གོས་གྱིས་གཞོད་ལ། སྤྱགས་སུ་མི་ལམ་དང་བག་ཆགས་
 གྱིས་ཁམས་གསུམ་རུ་བརྒྱུད་པའི་(༥༦) ཕྱིར་གཞོད་དེ། དེ་དག་གི་
 གཉེན་པོར་ཟས་ཀྱི་ཞེན་པ་བཅད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟུན། གོས་ཀྱི་
 ཞེན་པ་བཅད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟུན། མི་ལམ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་
 ཞེན་པ་བཅད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟུན་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། བཅུད་ལེན་སྒྲ་ཆོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་
གཉིས་ལས། བཅུད་ལེན་སྒྲ་ཆོགས་ནི། འཕྱུར་བ་ལྷའི་བཅུད་ལེན་དང་།
སྒྲ་དང་། རྒྱ་དང་བདུད་ཅི་ལ་སོགས་པ་མང་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་
བཅུད་ལེན་མཆོག་རྒྱ་ཐབ་པོ། །རིན་པོ་ཆེ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་འདུས་
པའི་བཅུད་ལེན་ནི། ཐལ་འཕྱར་ལས། བཅུད་ཀྱིས་ལེན་པར་འདོད་
པས་ནི། བདུད་ཅི་ལྷ་རྣམས་སྐྱར་བའི་ཐབས། གཞན་རྣམས་འཕྱར་བ་
སྒྲུམས་པ་ལ། བཅུད་ལེན་ཆ་སྒྲུམས་ལེགས་སྐྱར་རྟེ། རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྒྲ་
རྒྱ་གཞུག །དེ་ནས་སྐྱར་དང་ལྷ་ཅི་རྟེ། །ཁ་ཚར་ལེགས་པར་བཏབ་
(༥༥) ནས་ནི། དདུལ་རྒྱའི་ཐེགས་པ་རེས་སྐྱར་ནས། བཅུད་ལེན་
སྒྲ་མའི་རྟོག་པོ་ཅམ། བཅུད་ལེན་པ་དག་གིས་ཐལ་སྐྱར་ན། བཅུད་ཀྱིས་
ལེན་པ་ཆེན་པོར་ཡང་། འཕྱུར་བར་ཐེ་ཆོམ་མི་ཐལ། ཞེས་སོ། རྒྱུ་
ནི་སྐྱར་འོག་གི་ཁ་སྐྱར་རྟེ། རིན་པོ་ཆེ་ནང་རྒྱ་དང་སྐྱར་ལ། མགིན་པའི་
འཁོར་ལོ་བདུད་ཅིའི་རིས་གང་བར་བསམ་སྟེ། ལ་དང་རྒྱའི་རྒྱུ་སྐྱར་
བས་སྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་ཐལ་སྐྱར་གྱི་ལྷ་ལ། མགིན་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་མི་
བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བས་བྱུང་བར་བསྒྲུམས་པས་ཐལ་སྐྱར་གྱི་རྣམས་འཕྱར་
འཕྱུར་པོ། འདི་དག་ཐལ་འཕྱར་ལས། བཅུད་ཀྱིས་ལེན་པ་འདི་ལྟ་བུ། །
རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིས། ཆོ་ནི་ཉི་ལྷ་དག་དང་མཉམ། རྒྲ་ཆོགས་
རྟོ་ཡི་སྐྱར་བ་ཡིས། བཅུད་ཀྱིས་ལེན་པ་ལྟོགས་པ་མེད། རྒྲ་ལ་བརྟེན་
པའི་སྐྱར་བ་ཡིས། རྒྱ་དག་གཉེར་མ་མེད་པར་འཕྱུར། རྒྲ་སྐྱར་དག་
གི་བཅུད་ལེན་ཀྱིས། གཟི་བརྟེན་ལྷན་(༥༦) ཞིང་གཞོན་པར་འཕྱུར། །
ལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱར་བ་ཡིས། ལུས་རྒྱུངས་ལྷན་ཞིང་སྐྱེས་པ་ལྟེན་

འཕྱར། །གཞན་ཡང་རྒྱང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིས། །རྩ་མཚར་ཆེ་བའི་བཅུད་
 ལེན་བཤད། །འབྱུང་བ་རྒྱན་གཙོད་ཅིས་བྱ་བ། །ཞེས་དང་འོག་གི་རྒྱང་
 གིས་ཤེས། །མཁའ་པས་རྒྱང་གི་གནས་སྟུང་། །ཡང་ན་རྒྱང་གི་འཕྱར་
 ཅིས་གྱིས། །ཟུག་གི་ནལ་འབྱུར་དག་ཏུ་འཕྱར། །དེ་ལྟར་བཅུད་གྱིས་
 ལེན་པ་ཡིས། །འགྲོ་བའི་གཏུང་བ་ཆོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་དགའ་
 ཐུབ་དང་། བཅུད་ལེན་གྱི་ཁྱད་ནི། རྩོམ་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་རྒྱུང་
 ཟད་ཟོས་ཤིང་འབྱུངས་ནས་སྐྱེས་དང་དམིགས་པ་རེ་ཅོམ་ལམ་ཏུ་
 བྱེད་ན་དགའ་ཐུབ་ཡིན་ལ། རི་ལུང་མ་ཁོལ་བུའམ་རྟེན་ཡོད་དམ་མེད་
 གྱུར་ཅུང་ཉི། རྒྱང་དང་དྲངས་མ་ནལ་འབྱུར་ཏུ་བྱེད་ན་བཅུད་གྱིས་
 ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཕྱར་རོ། །གཉིས་པ་གོས་གྱི་ཞེན་པ་བཅད་པ་
 (༥༧) བསམ་གཏན་གྱི་ཐུན་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། རྟེན་འབྲེལ་
 ཟབ་མོ་ནི་ཤ་རྒྱུར་དང་། རྩོམ་དང་། རྩོམ་དང་། རྩོམ་དང་། རྩོམ་ལ་
 སྐྱེས་པ་ཉི། མཁའ་འགྲོ་མཆོད་ནས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཏུམ་མོ་
 མའི་དྲོད་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ལྷན་སྦྱིལ་གྱུང་ལ་རྒྱང་ཁ་རྒྱར་ཉི། ཉེ་བར་རི་
 ལས་མེ་འབར་བས་སྒྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ནས་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་
 བར་ཁྱབ་པར་དྲོད་འབར་ཉི། རྒྱང་མའི་ནང་ནས་རྒྱང་བཟུང་བར་
 དམིགས་ལ། རྒྱང་ན་བྱུག་གཡོན་ནས་རྒྱ་ཏུས་ཤས་ཆེར་བཟུང་ཞིང་
 རྒྱངས་པས་གོས་གྱི་བསམ་གཏན་འབྱུང་པོ། །རྒྱང་ལ་བརྟེན་པ་ནི།
 ཅིག་ཕུར་འདུག་ཉི་རྒྱང་ནང་ཏུ་དྲངས་ནས་བསྐྱེས་པས་སོ་ཁ་ཆོ་
 མེར་གྱིས་སོང་ཏུས་དལ་བྱས་བཟུང་ལ། དལ་བྱས་བཏང་ཞིང་། རྒྱང་
 གི་ཞབས་རྒྱང་ཟད་བཞག་ལ་ཡང་དྲངས་པས། དྲོད་སྦྱེ་ཞིང་སྐྱག་

ཆགས་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ནམ་རྟག་རང་བཞིན་གྱིས་
 འགག་པའོ། །ཡང་(༡༠ན) ཐལ་འགྱུར་ལས། གོས་ཀྱི་ནལ་འགྱུར་འདི་ཉེ་
 ཉེ། རྒྱང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོས་བྱ། རྒྱང་ནི་འཕེན་ཅིང་སྤྱད་པ་
 ལས། །འགྲོ་འོང་བསྐྱེལ་བའི་གནད་གྱིས་བྱང་། །དམིགས་པ་སོ་སོའི་
 འབྱུང་བ་དང་། །ནལ་འགྱུར་ལས་དང་མཐུན་པར་དབྱེ། །རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བའི་སྒྱུར་བ་ཡིས། །གཅིག་དང་རྒྱག་དང་བདུན་གསུམ་ལས། །
 རི་ལུ་ཕྱེ་མ་ལེགས་སྒྱུར་ལ། །ཉོར་བཏང་བྱག་པའི་མཐའ་ཡིས་བྱ། །ཞེས་
 སོ། །གསུམ་པ་མི་ལམ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་ཞེན་པ་བཅད་པ་བསམ་
 གཏན་གྱི་སྒྲན་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ། ཚ་རྒྱུད་། མི་ལམ། སྒྱུ་ལུས། འོད་གསལ།
 འཕོ་བ། རྒྱང་འཇུག་བར་དོ་དང་རྒྱག་ལས། དང་པོ་ནི་སྤར་ཡང་
 བཏུན་ལ། རྒྱང་པར་རུ་ཅའི་གནད་ཉེ་བའི་འག་ཡ་མ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་མར་
 སྤེའི་གོང་སྒྲོན་གྱའི་ཐད་ན་དུངས་མ་དམར་པོ་དང་མའི་ས་པོན་ཨ་...
 ཤད་དམར་ལ་འཆེར་བ་རེག་བྱ་ཆོ་བ་ལས་མེ་འབར་(༡༠མ) ཉེ། ཅའི་
 བར་བསྐྱོས་ནས་སྒྱི་བའི་རྟོ་ལས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ཐིགས་པས་
 འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལུས་ཀྱན་བྱབ་པར་བསྐྱོམས་ལ་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱང་.....
 དབུ་མའི་མར་སྤྲ་ནས་བཅུག་ཉེ། འཁོར་ལོ་བཞིའི་བར་བཀའ་ལ་ཚ་
 རྒྱང་ཐིག་ལེ་རྒྱན་གཅིག་རུ་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །དེ་ལས་རྒྱོད་དང་ཡེ་ཤེས་
 སྒྱེ་བ་ནི་ལམ་དངོས་གཞིའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་རུ་བཤད་པའོ། །དེའི་ཡན་
 ལག་རུ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལས་ཐབས་ལམ་གྱི་གནད་.....
 སྤར་བཏུན་པ་བཞིན་ཤོགས་སུ་བྱ་ཞིང་། མི་བརྟེན་ན་བདེ་ཆེན་ཐིག་
 ལའི་འབར་འཛག་དང་། བདེ་བའི་རྩ་གཉིས་དལ་བྱས་གཉེས་ལ་ཕྱེ་

རྒྱུ་བརྒྱུད་པའི་ཉམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་གི་སྦྱར་བས་འདྲ་
གསལ་མཉམ་པའི་གནད་ངེས་པ་ལ་འབྱུག་པས། དེའི་ངེས་བྱེད་ཀྱང་
ཐལ་འབྱུར་ལས། རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལུས་སེམས་དབུལ། །ཁམས་གསུམ་
འགྲོས་ཁྲུང་བཅད་པའི་ཕྱིར། །ལུས་རག་ཞེན་པ་(༡༧)གཏིང་ནས་
བརྒྱུག་འགྲོ་བྱུག་གཡང་ས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། །ལུས་རག་ཡིད་ཀྱི་གནད་
ནམས་གཟེར། །སེམས་ཉིད་ཆོས་དང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །རྒྱུ་དང་ཤེས་
པ་བྱེན་ལ་དྲང་། །འབྲུལ་སྤང་བྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཉག་ཏུ་རྒྱུ་ལ་
གོམས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཐབས་དང་ཤེས་པ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་
ལ་བརྟེན་ཅི་དང་། འབྲུང་བ་རྩོམས་པའི་གནད་གཉིས་ལས། བརྟེན་
ཅི་ནི་བསྐྱར་ལོག་ཏུ་ཟུན་ཆད་གིས་བརྒྱུས་ལ་ཟོས་པས་དྲི་ར་བ་དང་...
འབུལ་ཞིང་། མར་ཁུ་བྱེད་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པར་བཅོས་པའི་དྲངས་
མ་ལ་སྦྱོད་པ་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་ནི་ལུས་འབྲུང་རྒྱན་གཅོད་པའི། །
བརྟེན་ལེན་རྩོམ་ཆེ་བ་བཤད། །དྲི་ཆེན་རྒྱན་ཏུ་བསྐྱར་ལོག་པས། །
ཐ་མ་ལུས་ཀྱི་ཟག་པ་འཛད། །ཡང་ན་བརྟེན་སྤང་མར་ཁུ་ཡིས། །ཆོད་
དང་ལྷན་པར་བསྟན་པ་ཡིས། །འབྲུང་བའི་རྒྱན་ནམས་འཆད་པར་
(༡༨)འབྱུར། །ལུས་ཀྱི་འབྲུང་བ་རྒྱན་ཆད་པས། །ལུས་ལ་སྒྲིག་ཆགས་
མི་གནས་དང་། །བཤང་གཅི་ལ་སོགས་མེད་པ་དང་། །ཕྱི་ནང་རྒྱུ་
ཡང་མེད་པར་འབྱུར། །འདི་རུས་ནལ་འབྱུར་ཆེན་པོ་ཉེ། །ཟས་སོས་
གཉིས་ཀ་དག་པར་འབྱུར། །འདིས་ནི་ཆེ་དང་ཡོངས་རྒྱུད་ལ། །ཁི་ལྷར་
འདྲོད་པ་འབྲུབ་པར་ངེས། །ཞེས་སོ། །འབྲུང་བ་རྩོམས་ནི་ས་རྒྱ་མེ་
རྒྱུ་བཞིའི་རྒྱུ་བཟུང་ཉེ། །ལུས་བརྟེན་ལེན་དག་པས་འཁོར་ལོ་

བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱ་ཆུང་དྲུག་མའི་རྒྱུར་བ་ལྟར་བཞིན་སྒྲུབ་ས་
 བས་ཆོ་དང་མོངས་རྒྱུད་དང་ཟས་གས་འབྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གལ་
 ཏེ་འབྲུང་བ་བཞི་པ་ལ། །རྩ་མཐུང་ཕྱེད་པའི་རྒྱལ་འབྱུར་པས། །ས་རྒྱ་
 མེ་རྒྱང་གནད་བརྒྱན་ཏེ། །ཕྱུག་དང་བཟེས་ཏེ་རྒྱང་གིས་སྒྲུབ། །རང་
 ཕྱུག་སྐྱོ་སའི་འབྲུང་བ་ཡིས། །བརྒྱུར་ཞིང་དེ་ཉིད་རྒྱུད་པ་ལ། །གནད་
 འབྲུག་དགྲིལ་འཁོར་བརྒྱུ་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་གོམས་(༡༢༥) པ་ཆོད་
 ཕྱིན་པས། །བཞི་པའི་རྒྱུ་པ་རོ་མཉམ་ནས། །བདེ་པར་རྒྱུད་ཅིང་
 འཛིགས་བྲལ་ཏེ། །འདིས་ཀྱང་ཟས་གས་གཉིས་བྲུབ་ནས། །ཆོ་དང་
 མོངས་རྒྱུད་རྒྱལ་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདིའི་རྒྱུ་ལྟ་ནད་ལྟར་ན་ཡི་
 གེ་བརྒྱུད་པས་གདོན་པའམ། རྒྱུ་པས་གཞན་ལ་སྒྲོ་བའམ། ཕྱུག་གི་
 འབྲུལ་འཁོར་གྱིས་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། གལ་འབྲུར་ལས། རྒྱུད་གཞན་
 ཀྱང་རྒྱ་མ་བཤད་པའི། འབྲུང་བའི་ནད་རྒྱུས་དྲུང་དང་བརྒྱལ་ཟུབ་
 མ་དེས་པར་བཤད་གྱིས་ཉོན། །རྒྱང་དང་མཁྱིམ་པ་བད་གན་དང་། །
 གཉིས་འབྲུག་པ་དང་གསུམ་འབྲུག་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིད་དང་ཆ་བརྒྱ་
 གཉིས། །རིམ་པ་རྒྱུ་དང་དེས་རྒྱུར་ནས། །རྒྱ་གཉིས་དག་ལས་ཕྱིན་
 བརྒྱད་ནི། །ཆོ་དང་གྲང་བའི་རོས་བརྒྱུད་སྟེ། །ཕྱིན་ད་ཕྱལ་གཉིས་རྒྱང་
 རྒྱུར་ལ། །ཕྱུག་དང་ཡན་ལག་མཁས་པས་དབྱེ། །ཉོད་སྒྲུང་བར་གྱི་
 གནས་རྒྱུར་ཏེ། །(༡༢༦) གནད་གསུམ་ལྟར་པས་ནད་རྒྱུས་གདོན། །
 ཕྱུག་གི་འབྲུལ་འཁོར་རྩ་ཆོགས་དང་། །གཙུང་ཅིང་གཙུན་པའི་ལས་
 མཐའ་ཡིས། །འབྲུང་བའི་ནད་ཀྱང་ཕྱིར་ལ་དྲུགས། །ཕྱུག་དང་ཡན་
 ལག་ཕྱི་ནད་གི་དེས་པར་རྒྱུར་ཏེ་མེམས་བརྒྱལ་བྱའོ། །རག་ནི་རྩ་སྒྲུང་

སྒྲ་ཚོགས་དང་། ཡི་གེ་བརྒྱུད་སྒྲ་ཚོགས་དང་། ཀམས་དང་བརྒྱུད་
 མེད་དོན་གྱིས་བྱའོ། སེམས་ནི་ས་ཆ་མེ་རྒྱུད་དང་། དམིགས་པ་སྒྲ་
 ཚོགས་ནད་དང་རྒྱུར། དབུགས་པ་དབང་པོའི་གནད་གྱིས་སོ། ས་སའི་
 གངས་དང་ཚད་གྱིས་ནི། དེས་པར་ནགས་དང་སྒྲོལ་མཚམས་གྱིས། །
 རྩས་ཚོད་དེས་པར་ཤེས་པ་ཡིས། རང་ལུས་ནད་ལས་སྒྲོལ་བ་དང་། །
 ཀམས་ལས་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུར་བས་ཤེས། །འདི་ལྟར་བྱས་པས་དོན་
 འབྲུབ་པོ། ཞེས་སོ། དེ་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་ནི། ཡང་དེ་ལས།
 བད་དང་ལྷག་བསྐྱེད་སྒྲོལ་འདོད་པས། །རང་དང་གཞན་གཉིས་
 (ལྟན) མཉམ་པར་རྒྱུར། ཀམས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་དག་གིས་བྱ། རང་ནི་
 སྒྲོ་དང་བྱ་བས་བྱའོ། བྱ་བ་དག་ནི་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ལུས་གྱི་གནད་
 དང་རག་དང་ཡང་། དེ་བཞིན་སེམས་གྱི་གནད་གྱིས་དཔྲོལ། ལུས་ནི་
 འབྲུལ་འཁོར་སྒྲ་ཚོགས་ལ། སེང་གེ་ཉིད་དང་སྒྲུང་པོ་ཆེ། བྱ་སྐད་དག་
 དང་ལུག་གིས་རྒྱལ། སྐུ་སྐད་ནི་སྒྲེས་བྲུ་ཉིད། འབྲུ་སྐྱོན་ལ་སྐྱོན་
 ལུས་དང་ནི། འབྲུལ་འཁོར་རྣམས་པ་སྒྲ་ཚོགས་གྱིས། བྱི་ནད་སྙོད་སྒྲུང་
 ཡན་ལག་ལུས། རྒྱུང་མཁེས་བད་ཀན་འབྲུས་པ་ནི། འབྲུང་པའི་ནད་
 བསྐྱེད་པ་བཞི་ཡི་ཆ། ཚད་དང་གྲང་བས་མཐའ་བྱེ་སྟེ། དེ་དང་དེ་རྒྱུར་
 བད་ལས་སྒྲོལ། རག་ནི་སྒྲ་སྐད་སྒྲ་ཚོགས་པ། ལྷ་མི་ལྷ་མི་རབ་གསལ་
 བས། རང་བཞིན་ཆ་ལ་གནས་པ་ཡི། ཡི་གེ་བརྒྱུད་རྒྱུལ་བྱག་གིས་
 གྲང་། ས་སའི་གནས་དང་རྒྱུར་བ་དང་། ལྟ་དང་སྒྲུ་དང་གཞོད་སྒྱུན་
 དང་། སྐྱོན་པོ་(ལྟན) བམ་མཁའ་རྒྱིང་གི་སྐད། ཚངས་དང་བརྒྱ་བྱིན་
 རྒྱུ་འབྲུག་དང་། འདྲེ་དང་ལྷ་རྒྱུ་དག་པའི་སྐད། རྒྱལ་བུམ་ལྷོ་འབྲེ་

ཇི་ཟ་དང་། །ལྷག་ཅིང་དངོས་པོའི་སྐད་ཀྱིས་ཀྱང་། །སོ་སོའི་སྐད་དང་
 རྒྱུར་བས་སྒོལ། །སེམས་ནི་དུན་པ་སྣ་ཆོགས་དང་། །དེ་ལྷར་འབྱུང་བའི་
 མཐའ་ཡིས་ཀྱང་། །རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཡི་རིག་པས་དབྱེ། །གཞན་ཡང་ལྷས་
 འག་ཡིད་ཀྱིས་བརྒྱུར། །ཡང་ན་སེམས་ཀྱི་བྱ་བའི་ལས། །སྣ་ཆོགས་ཉིང་
 འི་འཛིན་ཀྱིས་བརྒྱུར། །ལྷག་བསྐལ་ལས་ཀྱང་མཐའ་དབྱེའོ། །ཞེས་སོ། །
 སྤྱོད་པ་ནི། །རྒྱུར་ལེགས་པར་འབྱོརས་པ་དག་གིས་རང་གི་ནད་མི་དང་
 ཏུད་འཕྲོ་དང་ཤིང་དང་ས་རྩོལ་སྒོགས་པ་ལ་སྤྱོད་པར་རུས་ལ། །གཞན་
 ཀྱི་ནད་གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་རུས་སོ། །འདིའི་རུས་ན་ཁྱ་མའི་ནད་གཞན་
 ལ་སྤྱོད་པ་དང་། །ལེས་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་ལས་གཞན་ལ་མི་བྱ་སྟེ། །སྤྱགས་ཀྱི་དམ་
 ཆོག་ལས་སེམས་ཅན་ལ་འཆོ་བ་སྤྱང་བ་དང་འགལ་བའི་(༥༩) རྒྱུར་...
 རོ། །རང་བཞིན་རུ་ནད་སྤྱོད་པ་མི་བྱ་སྟེ། །རང་གཞན་གྱི་སྤྱི་བ་པ་སྤྱང་
 བྱེད་རུ་སྟེས་པ་དང་། །སྤྱོད་ཀྱང་ཡང་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་ཏེ། །དར་ཅིག་
 འཕོས་ཀྱང་ལས་མི་འཕོ་བས་ལས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་རོ། །ཐལ་
 འབྱུར་ལས། །སྤྱོད་པའི་ལས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །དངོས་པོ་ཉིད་དང་སྤྱོད་
 པའོ། །དངོས་པོ་གཞུགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་སྟེ། །དེ་ལྷར་འབྱུང་བ་ལ་
 འབྱོརས་ནས། །རྒྱུར་ལ་གོམས་པ་བསྟེན་བྱས་ནས། །དངོས་པོ་གཞུགས་
 ཅན་གང་རུང་ལ། །ཤེས་པ་བརྒྱག་པས་འབྱུང་བར་རུས། །དེ་ནས་
 དངོས་པོའི་སྤྱོད་པ་བཅས། །སྤྱོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་གོམས་པ་གཙོ། །ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ། །གཉིས་མེད་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པས་ཤེས། །སྤྱོད་
 ཉིད་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ལ། །སེམས་ཀྱང་དེ་ཡི་རང་ལའོ། །རྟེན་
 འབྲེལ་ཆོ་ག་རྣམས་པ་ཡིས། །གནད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བཏང་ཐབས་དང་། །

སྐད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ (༡༤) ལས་ཤིས་བྱ། །སྔ་སྔའི་འབྲུང་ལྷན་སྐད་པ་
 ཡིས། །མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་འཕོ་བར་བྱས། །རྒྱང་དང་རྒྱར་ཏེ་མཁའ་
 པས་སོ། །འོན་ཏེ་དངོས་གྲུབ་ལ་ཐུག་ན། །མི་རྣམས་གཞུགས་གྱིས་ལས་
 ཀྱན་འགྲུབ། །དངོས་སོ་ཆགས་པའི་རྣམས་མཐོང་ན། །སྤྲེལ་མཆོད་མྱིར་
 སྟོ་བས་སྤང་། །གཞན་ཏུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་བཞོན་པའི་
 གཞུགས་ལ་སྐྱེས། །སྤྲེལ་དཔའ་སོས་བཀའ་རྒྱལ་ན། །རྒྱང་ལ་གོམས་
 པས་འདི་ཡང་སྤང་། །འགྲུགས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །རྣམས་
 འཁྱར་པས་ནི་སྟོ་བར་བྱའོ། །ཞིས་སོ། །རང་བཞིན་ཏུ་འབྲུང་བ་བཞི་
 ཀའི་རྒྱང་འཁྱརས་པས་སྟོ་བ་འགྲུབ་ལ། །བྱད་པར་ལས་རྒྱང་འཁྱརས་
 པས་འགྲུབ་པོ། །སྟོ་བ་ཡང་འབྲུང་བ་ལ་དཔའ་སོབ་རྣམས་སེམས་འདྲེས་
 པ་ཉེ། །ནད་གཅིག་པུ་སྟོ་བར་མ་ཟད་བདེ་རྒྱལ་གི་ཞེན་དང་། །ཡུལ་
 འཁོར་དང་། །རི་བྱང་དང་། །ནགས་ཆལ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པ་མེད་
 (༡༥) པར་སྟོ། །མེད་པ་ཡོད་པར་སྟོ། །ཡུལ་གཞན་ན་ཡོད་པ་འདིར་
 འགྲུགས་པས་སྟོ། །འདི་ན་ཡོད་པ་གཞན་ཏུ་འཕེན་པས་སྟོ། །དངོས་སོ་
 བེམ་སོ་རང་གི་གནས་སུ་སེམས་ཅན་འོང་བ་བཞིན་སྟོ། །བཞོན་པ་དང་
 བུ་མོ་ལ་སྐྱེས་པ་རྒྱང་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་དྲངས་ཏེ་རང་གི་གནས་སུ་
 སྟོ་བའོ། །དཔེར་ན་སྟོ་བ་དཔོན་ཆེན་སོ་བརྒྱུན་མང་ཡུལ་གྱི་རི་སྟོ་ས་པ་
 དང་། །བསམ་ཡས་སུ་ཞེ་ཐང་དང་གིང་ནགས་སྟོས་ནས་དེར་སང་གི་
 བར་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་རྣམས་འཁྱར་པའི་འདོད་པ་བརྒྱབ་
 པའི་མཆོག་ཉེ། །ཐལ་འགྱུར་ལས། །སྟོ་འདོད་རྣམས་འཁྱར་སྐལ་ཆེན་སོས། །
 རིག་བཅས་སེམས་གྱིས་བརྟུན་པ་ལ། །གཞུགས་སུ་རྒྱང་བའི་སྟོ་ག་ཅན་

ལ། །ནང་མཐུན་ལས་ཀྱི་འཇུར་དག་གིས། །རང་གི་ནད་སོགས་གཞན་
 ལ་སྒོ། །དེ་ལྟར་སྒོས་པས་དངོས་ལས་སྒོལ། །གཞན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་སྦྱར་
 བས་བྱ། །ཁེམ་པོའི་འཇུར་བ་(༡༥༥) བཞི་དག་ལས། །དངོས་པོར་
 འཇུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། །གྲངས་དང་བརྟན་དང་སྒྲུབ་དག་གིས། །
 དམིགས་པ་བསྐྱར་ཏེ་ནད་སོགས་སྒོ། །ཤིང་བྱ་རྟེན་གསེག་མ་དང་། །རྩ་
 དང་མགལ་རུ་མ་གྱོ་མོ་སོགས། །དེ་བཞིན་རྩ་ས་ནམ་མཁས་ཀྱང་། །དེས་
 པར་བཟུང་ཉེ་སྒོ་བའི་ལས། །རྣལ་འབྱོར་སེམས་ཀྱི་སྒྲོབས་གྱིས་བསྐྱར། །
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྩི་ལམ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོན་འགྲོ་དང་། །དངོས་གཞིའོ།
 དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། རྒྱུར་བ་ནི་རྟེན་འགར་ཐུག་དང་བསྐྱར་བ་དང་
 །ཁ་ཏོན་དང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་བསྐྱར་གྱི་ཐང་བས་ལུས་དག་སེམས་གསུམ་.....
 རྒྱུར་ས་པས་རྩི་ལམ་ཟང་ཟིང་མང་པོ་འཇུར་བ་ནི་འབྱོར་ས་པའི་ཆད་...
 ཏོ། །དེ་ནས་རྩི་ལམ་དེ་དག་ལས་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཐུག་བརྟག་པ་
 ནི་དེ་ནས་རྟེན་འགར་རབ་རྒྱུ་དལ་བས་ཀྱིན་འདར་སྒྲོད་ལ་རྩི་ལམ་.....
 བཟུང་ཞིང་བརྟག་གོ་སྒྲུམ་རྒྱུ་འདུན་པ་ཅེ་གཅིག་པ་ལས་མ་ཡིངས་.....
 པར་བྱས་(༡༥༦) པས། རྩར་ཞེན་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཤས་ཆེར་རྩི་ན།
 རྩར་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་ཆོན་ཆེ་བ་ཡིན་པས་བསྐྱར་དཀའ་སྒྲོ་འབྱིང་...
 པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐུན་ཆེར་རྩི་ན་ཤིན་རྒྱ་བས་ཉི་མ་གསུམ་བཞི་
 ཅམ་ལ་འབྱོར་ས་སོ། །རྩར་མ་ཕྱིན་པའི་ཡུལ་དང་། རྩར་མ་རྒྱུར་བའི་མི་
 ལ་སོགས་པ་རྩི་ན་བཅད་དཀའ་ཏོ། །གསུམ་ཀ་ཐུལ་སྒྲོལ་རྒྱ་རྩི་ན་བག་
 ཆགས་གསུམ་འདུས་པས་ཤིན་རྒྱ་བཅད་དཀའ་ཏོ། །ཟིལ་གྱིས་མནན་
 པ་ནི་རྩི་ལམ་བཟུང་བ་ལྟེ། འདི་ལ་འདུན་པ་ཅེ་གཅིག་སོ་ན་མན་དག་

གི་གནད་ཡིན་པས། ཉིན་རུས་མི་ལམ་ཡིན་འདིར་བྱང་ལྷན་རུ་སྒྲིལ་བ་
 ཐུབ་པའི་འདུན་པ་དང་དེས་ཤེས་བྱས་པས་རུབ་མོ་ཟིན་དེས་ཏེ།
 འདིའི་ཆོ་མེ་སྒྲིབ་པ་མི་བ་དང་། ལྷན་ཞིང་བསྐྱར་བ་དང་། དུལ་ཁམས་
 ལྟ་བུ་ལ་སྐྱོད་པའི་ཆུང་ལྷན་པས། ལྷན་བ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལ་སྐྱོད་པར་བྲམ་མའི་སྐྱོད་པས་དང་འདུན་པ་(༥༦) ཆེར་བྱས་
 པས། དང་པོ་རྒྱ་དང་མེ་དང་བྱི་དང་དགྲ་ལ་སྐྱོད་པའི་བྱིན་དྲག་
 སྐྱོད་འཇིགས་དང་སྐྱོད་པ་ལ་མི་ལམ་རུ་འདུག་ལྷན་རུ་ཟིན་དེས་...
 ཏེ་རྒྱབ་ཟིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་རི་ལྷན་མིས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིན་པ་
 འོང་རོ། །ཟིན་རུས་ལྷན་པ་ནི། ཉིན་རུས་ཡིད་གྱི་ལྟ་སྐྱེད་དང་སྐྱེ་འགྲོ་
 དང་མཐོང་སྐྱར་མི་འདྲ་བ་རུ་མ་ལྷན་ཞིང་གཅིག་ལས་མང་པོར་ལྷན་...
 པ་བྱས་པས། མི་ལམ་རུ་ལྷན་པ་བཞིན་མཐོང་བའོ། །དེ་ནས་པན་རྒྱན་
 ལྟ་སྐྱེད་བསྐྱར། ལྷན་པ་བྱང་མེད་རུ་བསྐྱར། གཅིག་མང་པོར་བསྐྱར་
 མང་པོ་གཅིག་རུ་བསྐྱར་བ་ནམས་འདུན་པ་མ་ཡིངས་པར་ཉིན་རུས་...
 ལྷན་པས་མི་ལམ་རུ་འབྱུང་དེས་སོ། །དེ་ནས་སྐྱར་མ་ཟིན་པའི་དུལ་
 དང་ཞིང་ཁམས་ལ་སྐྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་མི་ལམ་རུ་དེར་བཤྲོད་...
 པ་དང་ཆོས་སྐྱོད་པ་ལ་སྐྱོད་པ་འབྱུང་རོ། །འདི་དག་འདུན་པ་དྲག་
 སྐྱོད་ལྷན་རུ་འབྱུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་རུ་མི་ལམ་བསྐྱོད་
 (༥༧) པའི་དངོས་གཞིར་བཤད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་སྐྱོད་འགྲོར་
 འཐད་དེ་མི་ལམ་ཟིན་པ་དང་ལྷན་བསྐྱར་ཅམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་...
 ཡིན་ཞིང་སྒྲིབ་བདེན་ཞེས་ལས་མི་སྐྱོད་པའི་བྱིར་རོ། །སྐྱར་གྱི་སལ་
 ཆེར་གྱིས་འདི་བཤད་པ་མི་འདུག་ནའང་ཟིལ་གཞོན་གྱི་བཤད་འགྲེལ་

དང་མི་ལམ་གནད་ཀྱི་མན་ངག་ཏུ་གསུངས་པས་གནད་གལ་པོ་ཆེ་.....
 ཡིན་ལ། རང་གིས་ཀྱང་ཉམས་སྲུབ་སྒྲངས་པས་རེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་དངོས་གཞི་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་གནད། ཐབས་དང་།
 དམིགས་པའི་གནད། ཚ་རྒྱུང་ཆིངས་ཀྱི་གནད་དོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱུང་བ།
 བརྒྱུར་བ། བཅད་པ་གསུམ་ལས། མིན་ཏུ་དཀའ་བས་གསུམ་ཀ་བསྐྱེམ་
 ཞིང་། འབྲིང་གིས་གཉིས་སྒྲ་བས་གང་རུང་རེ་རེས་ཆོག་པར་གསུངས་
 བ་ཡང་། འདི་ཁྱིད་ཏུ་བྱེད་ཏུས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེམས་པས་ལག་ལེན་ལ་
 ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུང་རོ། །དང་པོ་མི་ལམ་(༡༢༥) རྒྱུང་བ་ནི་ཉིན་ཏུས་
 རྒྱུང་བ་ཐམས་ཅད་མདང་མིས་པའི་མི་ལམ་ཏུ་གསལ་བའི་འདུན་.....
 པས་རྒྱལ་བརྒྱུར་བྱས་ལ། ཟྱེ་བདེན་མེད་ཏུ་རྒྱུང་ཏུས་རྒྱུང་བྱེད་རིག་པ་
 ལ་རྒྱུར་བལྟས་ཏེ་ཤར་ཤར་གཞི་མེད་ཙ་བ་དང་བྲལ་བའི་རོ་པོ་རྒྱུན་....
 པར་སལ་སལ་བསྐྱོམ། ཐམས་ཅད་གཏད་མེད་བདེན་མེད་གཞི་མེད་
 རོས་གཟུང་མེད་ལ་རྒྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཏུ་རོས་བཟུང་ནས་ཆེ་.....
 གཅིག་ཏུ་བཅོན་འགྲུས་ཐང་ལྟོད་མ་ཤོར་བར་བསྐྱེམས་པས། རྒྱུང་བ་
 ཅམ་དངོས་སྲ་རྒྱ་མ་མི་ལམ་ཏུ་འཆར་ཞིང་ལས་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་.....
 འབྲུལ་རྒྱུང་དང་འབྲུལ་འཛིན་ཐམས་ཅད་འཛིག་གོ། །མི་ལམ་ཏུ་འང་
 དེའི་རང་མ་ཡེངས་པ་འབྱུང་སྟེ། ཉིན་མཆོན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 ལས་མི་འདའ་བ་ཡིན་ནོ། །མི་ལམ་བརྒྱུར་བ་ནི་རྒྱུང་རྒྱུང་གཉིས་ལས།
 རྒྱུང་བ་བརྒྱུར་བའི་གནད་ནི་མེ་ལོང་ཏུ་ལྷའི་སྒྲ་བཟུན་པ་ལ་རྟེན་བྱས་
 བས། རྒྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་བརྒྱུར་བ་དང་།
 (༡༢༦) སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཏུ་བརྒྱུར་བ་དང་། རྒྱ་མའི་དཔེ་བཟུང་ཏུ་

བསྐྱར་བ་ནམས་འདུན་པ་དྲག་པོས་བྱའོ། །སྤྱོད་པར་བསྐྱར་བ་ནི་ནམ་
མཁའ་ལ་སྒྲིན་དེངས་པའམ་རུ་བ་སངས་པ་ལྟར། འབྲུལ་སྤྱང་འདི་
སྐད་ཅིག་གིས་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ལྷན་རུ་བྱལ་བྱལ་བསྐྱོམས་པས། ཇི་ལམ་
རུའང་དེ་བཞིན་རུ་འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལམ་བཅད་པ་ནི་རི་ལྟར་
སྤྱང་རུས་འདི་ཉིད་ལ། བར་སྤྱང་ཚོག་རུ་རིག་པའི་འཛིན་པ་མི་
འདོགས། ཚུར་རིག་ཚོག་རུ་སྤྱང་བའི་གཟུགས་བརྟན་མི་འཛིན། སྤྱང་
སེམས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་པའི་རྟོག་པས་མི་བསྐྱད་པར། རང་གསལ་གྱི་
རིག་པ་ཁོང་གསལ་ཡངས་པར་སྤྱོད་ནས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་.....
པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་དང་པོ་ཇི་ལམ་རགས། དེ་ནས་སྤྱ། དེ་ནས་
བརྟེན་ངས། དེ་ནས་རྟེན་ལ་སོང་ནས་མཐར་ཅི་ཡང་མི་ཇི་བར་
རིག་པ་རང་གསལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉིན་མཆོན་འབྲེས་པའི་དོན་ལ་.....
(༥༥) སྤྱོད་དེ་བསྐྱོམ་པ་ཉིན་མཆོན་ཁ་སྤྱོར་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་
ཐབས་དང་དམིགས་པའི་གནད་ལ། དགྲུགས་པ། གཅུད་པ། གནད་ལ་
ཐོར་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ཇི་ལམ་སྤྱོད་རུས་མ་ཇིན་པ་དང་
མ་འབྱེདས་པ་ཟིན་པ་དང་འབྱེདས་པའི་གནད་དེ། གང་བསྐྱོམ་པ་
ནམས་པན་ཚུན་གྱི་བསྐྱོག་ལ་དགྲུགས་ནས་བྱལ་བྱལ་རུ་སྤྱངས་པས་.....
འབྱེདས་པར་སྤྱའོ། །དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་བཞིའི་གནས་སྤྱ་རྒྱུད་དང་
སེམས་གཏད་པ་དག་གྱུར་གྱི་རིམ་དགྲུགས་པས་འབྲུབ་པའོ། །གཅུད་
པ་ནི་ལྷས་གནད་སེང་གའི་ཉལ་ལྷགས་ཀྱིས་རྩ་གཅུད་ལ་མགྱིན་པར་.....
སེམས་སྤྱས་པས་དམིགས་པ་གཅུད་ལ། རྣམ་རྟོག་གཞན་རུ་མ་ཡིངས་
པར་ཉལ་བས་ཇི་ལམ་གཅུད་པའོ། །གནད་ལ་ཐོར་བ་ནི་འདུན་པ་

དྲག་པོས་མན་ངག་གནད་ལ་ཐེབས། ཉལ་རུས་མགྱིན་པའི་དབུས་སུ་
 ལ་དམར་པོ་བརྒྱ་དཀར་པོ་འདབ་བཞིའི་དབུས་སུ་བསམས་ལ། ཅ་
 (༥༧ན) བ་རྒྱབས་གཏིམས་ནས་དེའི་ངང་ལ་ཉལ་བས། མི་ལམ་འཆར་
 བའི་གནད་རུ་འདི་ལས་ཟབ་པ་གཞན་མེད་དོ། །དེའང་སྒྱུར་བ་དང་།
 དཀྱུགས་པ་དང་། བརྒྱར་བ་དང་། གཅུད་པ་དང་། བཅད་པ་དང་།
 གནད་ལ་པོར་བ་གསུམ་བཅུན་པ་མཚོག་རུ་གཅིས་སོ། །ཅ་གནས་
 འཁོར་ལོ་ལས་དཀྱུགས་པ་གཅུད་པ་གནད་ལ་པོར་བ་གསུམ་བཤད་་་་
 གྲང་སྐབས་འདིར་གནད་རུ་འདི་ཉིད་ཆེ་བར་སྒྱུར་བས་གྲུབ་པའོ། །
 གསུམ་པ་ཅ་རྒྱུ་ཆེངས་ཀྱི་གནད་ནི། མི་ལམ་གྱི་རུས་ཀྱན་ལ་གཅིས་
 པའི་ཕྱོགས་ཏེ། དེའང་རྒྱུད་གི་ཐིག་ལེ་དྲ་བར་གཞུག་པའི་གནད་ལ།
 མེད་གའི་ཉལ་ལྷགས་ཀྱི་རུས་སུ་རྒྱུད་དལ་བས་འཕང་ཁེང་སྤང་སྤྱིད་་་་
 འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་བདག་གི་སྣ་བྱག་ནས་དྲན་པའི་འཁོར་ལོ་་་་
 ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ཁིང་། རྒྱུད་ནད་རུ་བསྐྱེལ་ལ། སྤྱི་པོ་ནས་ཉོ་ལས་
 ཐིག་ལེ་བབས་པས་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་(༥༧བ) ངང་ལ་སྤྱིད་་་་
 ག་ན་མེ་ཁོང་གི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་རུ་བཀྲ་ས་ལེ་བ་ལ་དམིགས་པ་
 གཏད་ནས། ཡང་ཡང་སྒྱུར་ས་ལ། སྤང་བ་དེ་ཀྱན་མགྱིན་པའི་འཁོར་ལོ་
 ལ་ཡར་བརྒྱག་སྟེ། ལ་དམར་པོ་གཅིག་རུ་སྒྱུར་པ་ལ་ཐེམས་བརྒྱུད་ལ།
 རྒྱུད་དང་དྲུངས་མ་མགྱིན་པར་བརྒྱུད་ནས་ཉལ་བ་ནི་འདིའི་གནད་་་་
 ཆེན་པོ་གསང་བའོ། །དེ་ལྟར་གནད་བཅིངས་པས་མི་ལམ་དང་བག་
 ཆགས་མཐར་ཟད་དེ་འབྲུལ་པ་སངས་པར་འཕྱར་རོ། །འདིའི་རུས་ན་
 བཙོན་འགྲུས་རབ་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་མ་རྒྱགས་གྲུང་མི་ལམ་་་་

འཆད་པ་སྲིད་ལ། འབྲིང་གིས་མི་ལམ་ལྷུང་རུ་ཟིན་པ་དང་། མ་མས་
 དགེ་བའི་བག་ཆགས་སུ་འཕྱུར་ནས་མཐར་འཆད་པ་ལོ། །འདི་དག་
 གྱུར་ཐོག་མ་མི་ལམ་མང་བ་ལས་མཐར་ཉུང་རུ་འགྲོ་ལ། བཙུག་འགྲུས་
 རབ་ལ་དང་པོ་ནས་བརྗེད་ངས་པའི་མི་ལམ་ར་རི་ཙམ་དང་། འབྲིང་
 ལ་མི་ལམ་ཤིན་རུ་གསལ་བ་དང་། མ་མ་ལ་མི་(༡༠ན)གསལ་བ་མང་བ་
 འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་གྱུར་དང་པོ་ཟིན། བར་རུ་དགེ་བར་འཕྱུར།
 མཐར་མི་ལམ་ཟད་དེ་གཉིད་འོད་གསལ་རུ་འཕྱུར་རུས་མི་ལམ་འོད་...
 གསལ་རུ་སངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གྱུར་ཐལ་འབྱུར་ལས། མི་ལམ་
 གནད་ཀྱི་ལམ་ཁྱེར་ནི། རྩོན་རུ་བྱ་དང་གནད་ལ་དབབ། རྩོན་རུ་ལུས་
 ངག་མེམས་སྒྱུངས་ཏེ། འཁྱོངས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། བརྟག་
 དང་ཟེལ་གྱིས་མནན་པ་དང་། བག་ཆགས་གསུམ་པོ་ངེས་གཟུང་བ། །
 དེ་ནས་གནད་ལ་ཐེབས་རུས་སུ། སྒྱུར་དང་བསྐྱར་དང་བཅད་པ་
 དང་། དཀྱུགས་དང་གཅུད་དང་གནད་ལ་པོར། བསྐྱེལ་བསྐྱོག་ལས་
 གྱི་གནད་བྱས་པས། ལས་ཀྱི་མི་ལམ་མཐའ་ཟད་དེ། བག་ཆགས་
 འཁྲལ་པ་རྒྱངས་ནས་ཐོན། འདི་རུས་རང་གི་བཙུག་འགྲུས་ཀྱིས། །
 རབ་ལ་འཆད་དང་འབྲིང་ལ་ཤེས། མ་མ་འཕྱུར་བར་ངེས་པ་ཏེ། འདི་
 དག་མི་ལམ་ཐོག་མ་མང་། །(༡༠བ)རབ་ལ་བརྗེད་ངས་མ་མ་འགག།
 འབྲིང་ལ་ཤིན་རུ་གསལ་བ་ལ། མ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ལོ། མ་མ་མི་
 གསལ་དེ་ནས་འཕྱུར། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཆོད་ལ་ཐེབས། ཞེས་སོ། མི་
 ལམ་གྱི་གནད་འདི་ནི་གཉི་ལྷག་འོད་གསལ་རུ་བསྐྱར་བའི་གདམས་...
 པ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཉིད་ཀྱི་རྣལ་འཁྱོར་སུ་བསྐྱོམ་པ། འདིས་ནི་

གཏི་ལུག་ལམ་ཏུ་བྱེད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་ལུས་ནི་སྤང་མིང་རྒྱ་
མའི་ནལ་འཁྱོར་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཉིན་ཏུ་སྒྱུ་ལུས་གཞུགས་
བརྟན་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། མཆོད་ཏུ་སྒྱུ་ལུས་མི་ལམ་ལ་རྒྱར་བ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མེ་མོང་ཏུ་གཞུགས་བརྟན་འཆར་བའི་སྤང་བ་
དང་། བྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་དག་ལ་བྱུང་མི་འདུག་པ་ལ། བདེན་པར་
བཟུང་ནས་ཅི་བྱེད། ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་གཞུགས་བརྟན་གྱི་སྤང་བ་ཡིན་
དེས་སྟམ་ཏུ་འདུན་པ་མ་ཡིངས་པས་གང་སྤང་རྒྱ་མ་གཞུགས་(༡༢)ན་
བརྟན་ཏུ་བསྐྱོན་ཞིང་། བྱུང་པར་རང་གི་གཞུགས་དེ་མེ་མོང་ཏུ་འཆར་
བ་ལ། ཁོས་བསྐྱོན་པ་དང་། བྱུང་གདགས་པ་དང་། དེ་དག་བཤུས་
ནས་ཕྱིར་འདོར་བ་དང་། བརྟན་པ་དང་། མི་སྟན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྟགས་
པ་བྱས་པས། དེའི་ནམ་པ་དེར་འཆར་ཡང་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལྟར།
སྤང་བ་འདི་ལ་བདག་གཞན། དག་གཉིན། ཐམས་ཅོགས། མོངས་སྤྱོད།
སྟན་མི་སྟན། དགག་སྒྲུབ། སྟེ་ཤི། བདེ་སྟུག །ན་ཆ། ཅི་ཤར་ཅི་དུན་ཅི་
སྤང་འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེ་མོང་ནང་གི་གཞུགས་བརྟན་
ལྟར་སྤང་ཏུ་སྟེད་ནས་རྩོམ་མེད་པར་ཤེས་པས། འཁྲལ་སྤང་བདེན་
མེད་རྒྱ་མའི་རང་བཞིན་ཏུ་འཁྱོངས་ལ། རང་གི་ལུས་ཀྱང་རྒྱ་མའི་ལུས་
ལྷ་མཁོང་བས་བར་དོའི་རྒྱ་ལུས་ཟིན་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད་པའོ། །རྗེ་སྤང་
ཏུ་སྟེན་པས་ཁྲུས་པའི་མདོ་ལས། མེ་མོང་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་དག་ལ།
བཞིན་གྱི་གཞུགས་(༡༣)བརྟན་སྤང་བ་ལྟར། །རྗེ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་
གྲུབ་པར། །སྟེན་པས་ཆོས་ནམས་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་དང་།
འཕགས་པ་ཉིང་དེ་འདྲིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། རྗེ་ལྟར་མཆོད་མོ་རྒྱུ་ཡི་

ཟླ་བ་དག་ཀྱང་ས་ཤིང་རྣམས་པ་མེད་པའི་མཆོར་སྒྲུབ་ཡང་། རྒྱ་ཟླ་སྒྲུབ་
 པ་གསལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་མེད། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་
 གྱིས། རི་ལྷར་སྐྱེ་པོ་མང་པོའི་དབྱུག་དག་ཏུ། རྒྱུ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་
 གཟུགས་སྐྱུལ་ཏེ། རྟ་དང་སྒྲུང་པོ་ཤིང་རྣམས་ཆོས་ཀྱིས་བྱས། དེ་ལ་མི་
 བདེན་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ལྟར། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་
 པར་གྱིས། རི་ལྷར་རྒྱ་ཤིང་རྣམས་པའི་སྒྲུབ་པོ་དག་སྒྲིང་པོ་འདྲིང་ཕྱིར་
 རྒྱུས་ལུས་དེ་གཤམ་གསུང་། བྱང་དང་སྐྱེ་རྣམས་ཀུན་ན་སྒྲིང་པོ་མེད། །
 ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་
 མཆོན་ཏུས་རྒྱུ་ལུས་མི་ལམ་ལ་སྐྱུང་བ་ནི་སྒྲུབ་པ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་
 (༡༩༣) ཅད་མི་ལམ་ཏུ་ཤེས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་མི་ལམ་ཏུ་
 ཅལ་སྐྱུངས་པས། རྐྱེ་ཤི་དགག་སྐྱུབ་འབྱུལ་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་རྒྱ་
 མར་འབྱུངས་ཏེ། མི་ལམ་ཏུ་འང་དེ་ལྟར་ཤར་བས་ཞེན་པ་ཏིལ་ཙམ་
 མེད་པའོ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྷར་ལུ་མོ་གཞོན་ཅུའི་མི་ལམ་ན། ལུ་
 སོ་བྱུང་ཞིང་ཤི་བ་དེས་མཐོང་ནས། ལྷུང་ན་དགའ་ཞིང་ཤི་ན་མི་
 དགའ་ལྟར། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་
 སོ། འདིའི་ཏུས་ལུ་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རང་ལ་འཆར་བ་ཞི། མདོན་
 རྣམས་ཀུན་ལས། མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་
 ལ་སོགས། ཆེ་མོར་སྐྱེན་པ་སྒྲུབ་པའི་རྣམས། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་
 ཏུ་བཞེད། ཅེས་སོ། དེ་ལྟར་ཞིན་མཆོན་ཏུ་རྒྱུ་ལུས་སྐྱུངས་པས།
 འབྱུལ་སྒྲུབ་ལ་བདེན་ཞེན་མེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱང་ཟང་ཐལ་བས་གྲིབ་
 མའི་རྣམ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ལ་བདེན་མེད་ཏུ་མཐོང་(༡༩༤) བས། ལུས་ལ་

གྲིབ་མ་མེད་པ་དང་། བར་དོའི་རྩུ་ལུས་ཟིན་པས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་
 རྩུས་ཏུར་འཁྱར་རྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་བ་ཞང་
 རྩན་དང་མཁས་པ་ཉི་འཁུམ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གྲུང་ཐལ་འཁྱར་ལས།
 རྩུ་ལུས་མི་ལམ་དག་ལ་རྒྱུད་། །དེ་ཉིད་འཕྱོངས་པས་ལུས་ཉིད་གྲུང་། །
 གྲིབ་མའི་ནམ་པ་ལྟ་ཏུར་འཁྱར། །དེས་ནི་བར་མ་དོ་ཡི་ལུས། །འདི་
 དག་རང་ཏུ་འཛིན་པར་འཁྱར། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་འོད་གསལ་ལ་རུས་
 བཞི་མཉམ་སྦྱར་གྱི་གདམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་རྟེ། རྩ་
 ཏུས་བཞི་མཉམ་སྦྱར་གྱིས་ཅ་རྒྱུད་སྒྲུལ་ཏུ་གཟུང་བ། བར་རུས་བཞི་
 མཉམ་སྦྱར་གྱི་གདམས་པས་དག་གི་བརྗོད་པ་བྱེད་པ། གསང་བ་རུས་
 བཞི་མཉམ་སྦྱར་གྱི་གདམས་པས་སེམས་མ་བཅས་རྣལ་ཏུ་དབབ་པ།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རུས་བཞི་མཉམ་སྦྱར་གྱི་གདམས་པས་འོད་གསལ་མ་བུ་
 རྒྱད་པ་ཉི། དེ་ཉིད་ལས། རྩ་ཡི་རུས་ནི་(༡༩༣) བཞི་དག་ལས། །རྣལ་
 འཕྱོར་ལུས་ཀྱི་ཆལ་རྒྱུད་སྟེ། །ཅ་རྣམས་ཁྱུངས་སུ་བཟུང་བ་གནད། །
 བར་གི་རུས་ནི་བཞི་ཉིད་ཀྱིས། །རྣལ་འཕྱོར་དག་གི་ཆལ་རྒྱུད་སྟེ། །
 བརྗོད་པའི་རྒྱན་རྣམས་བཅད་པ་གནད། །གསང་བའི་རུས་ནི་བཞི་
 ཡིས་གྲུང་། །རྣལ་འཕྱོར་སེམས་ཀྱི་ཆལ་རྒྱུད་སྟེ། །གཉིད་ལ་གོམས་པ་
 གནད་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རུས་བཞི་ཡིས། །ལུས་དང་དག་སེམས་
 དེས་བསྐྱས་ནས། །འོད་གསལ་ཆེན་པོ་གཉིད་དང་བསྟེ། །དེ་ལྟར་
 གོམས་ནས་སྒྲ་གསུམ་ལ། །དེས་པར་སྦྱར་རོ་རྣལ་འཕྱོར་པ། །ཞེས་སོ། །
 དེ་དག་གི་ཉམས་སུ་སྒྲུང་ལུགས་རྒྱས་པར་རུས་བཞི་མཉམ་སྦྱར་རུ་.....
 གསལ་ལ། །འདིར་འོད་གསལ་རུས་བཞི་མཉམ་སྦྱར་གྱི་གནད་བསྐྱས་

ཉི་བཅུན་པ་ལ་བཞི་ཉེ། ཉིན་རུས་སྤང་བ་རྒྱ་ཡིས་གདབ་པ། སྤང་ལ་
 དབང་པོ་གནས་སུ་བསྟུ་བ། བམ་ཐུང་ཤེས་བྱ་བྱམ་པར་གཞུག་པ། མོ་
 རངས་(༡༣༧) ཡི་ཤེས་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཉམ་གཞག་
 དང་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ལས། མཉམ་གཞག་ནི་གཉིད་དང་བསྐྱེན་སེང་
 གའི་ཉལ་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱུ་དལ་བྱས་བཟུང་ལ། མིག་མི་འཇུགས་པར་
 ཉིད་ནང་རུ་འོད་ལཱི་གོང་བྱ་ལ་སེམས་བཟུང་ནས་ཉལ་བས། ཟུའི་
 སྤང་བ་རྗེ་རུབ་ལ་སོང་རུས། གཉིད་དང་མི་ལམ་གྱི་མཆོམས་ན་ཤེས་
 པ་རྟོག་མེད་སལ་ལེ་བ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་འོད་གསལ་རུ་འོས་བཟུང་ལ།
 དེའི་རང་མ་བྱིང་བས་ཉལ་བས་གཉིད་འོད་གསལ་རུ་འཆར་ཉི། མི་
 ལམ་ནི་མེད། ཤེས་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རང་ལ་རང་གསལ། གཉིད་
 རུ་སོང་བྱས་ན་ཉི་འཁོར་གྱི་གཞུགས་སྐྱེདྱིའི་ནམ་པ་མ་འགགས་པར་
 ཤེས་ལ། མ་སོང་བྱས་ན་རྒྱུན་གྱིས་དེའི་རང་ལས་སད་རྒྱ་བྱུང་ཉེ། ཉིན་
 སྤང་ལས་རྟོག་པ་འགགས་པ་ཅམ་ལས་སྤང་ཆ་སོ་ན་གསལ་བའོ། །དེ་
 ཡང་ཆོགས་བྱག་གི་ཡིད་ཤེས་འགགས་ལ། སྐྱོ་ལཱི་ནམ་ཤེས་མ་
 (༡༣༨) འགགས་པར་གསལ་བའོ། །ཡིད་ཤེས་འོད་གསལ་རུ་རུབ་རུས་
 རྒྱུང་དབྱུ་མར་རྒྱུང་ལ། སྐྱོ་ལཱི་ནམ་ཤེས་རྟོག་མེད་ཡིན་པས་ཡུལ་སྤང་
 ཡང་འཛིན་པའི་དབང་རུ་མ་སོང་བ་ཉེ། གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་འོད་
 གསལ་ཞེས་བྱའོ། །འདིའི་རུས་སུ་བདེ་བའི་འོད་གསལ་ཉིང་རེ་འཛིན་
 གྱི་རང་ལ་ཡོད། གསལ་བའི་འོད་གསལ་སྤང་ལ་མ་འགགས་པར་ཡོད།
 མི་རྟོག་པའི་འོད་གསལ་དེའི་རང་རུ་རྟོག་མེད་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས།
 གཞི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་ཀ་དག་ཏུ། སུ་རང་སྤངས་གྱི་འོད་

གསལ་གཉིས་མེད་འདྲེས་ནས། ཡེ་གསལ་ལ་ཡང་གསལ་ཤར་བས་
 འོད་གསལ་མ་བུ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐལ་འབྱུར་ལས། འོད་གསལ་
 འཕྲོ་བ་རབ་བྱིས་ཏེ། །གཉིད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་སྦྱངས་ནས། །
 འབྱུངས་པས་ཉིན་དང་མཚན་མེད་པར། །ཁྱི་རོལ་སྒྲང་བ་གསལ་བ་
 བ། །འདིས་ནི་འོད་གསལ་ཆེན་པོ་(༡༩)འབྱུབ། །ཅེས་སོ། །རང་བཞིན་
 ཏུ་བདེ་བའི་འོད་གསལ་སྟོམས་འཇུག་གི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་ཏུས་...
 བ་ཡོད། གསལ་བའི་འོད་གསལ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཉིན་མཚན་འདྲེས་པ་
 བ་ཡོད། མི་རྟོག་པའི་འོད་གསལ་ལེམས་ཀྱི་འཛིན་རྟོག་རྒྱུ་པ་བ་
 ཡོད། ཏུས་གཞན་ནའང་ཡོད་དེ་ངོས་གཟུང་བ་དགའ་ལ། དེའི་ཏུས་སུ་
 དཔེ་གསལ་ལ་དོན་ཤེས་པར་སྒྲ་བ་ཡིན་རྟོ། །བདེ་བའི་འོད་གསལ་
 ལས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་འབྲལ་མི་ཤོད་པ་དང་སྒྲང་བ་དགའ་བདེར་...
 འཆར་བའི་ཉམས་སྐྱེའོ། །གསལ་བའི་འོད་གསལ་ལས་ཏུ་བ་དང་།
 སྐྱིག་རྒྱ་དང་། མེ་བྱིར་དང་། སྐྱིན་དང་། སྐྱོག་དང་། འབར་བ་དང་། ཟླ་
 བ་དང་། སྐྱ་གཅན་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ནག་པོའི་རྣམ་པ་དང་། འོད་ལྗེའི་
 སྒྲང་བ་དང་། ཐིག་ལེ་དང་། ལྟ་སྐྱུ་དང་། སྐྱེ་འགྲོ་དང་། ཞིང་ཁམས་
 མང་པོ་མཐོང་ཞིང་། རགས་པས་ཆོད་བཞིན་པའི་ཕྱིའི་གཟུགས་
 མཐོང་བ་དང་། (༢༠)སྟོམ་ཁང་ནས་ཅིག་པ་དང་ར་བ་ལ་ཐལ་བྱིན་
 ཏུ་འགྲོ་བར་རུས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱུན་དང་མཛོན་ཤེས་ཏུ་མ་
 འཆར་རོ། །མི་རྟོག་པའི་འོད་གསལ་ལས་ཉིང་རེ་འཛིན་ཉིན་མཚན་
 འདྲེས་པ་དང་། གང་སྒྲང་ལ་བལྟས་ཏུས་རྟོག་མེད་ཏུ་ཡལ་ཡལ་འགྲོ་
 བ་དང་། གཏམ་གང་ལའང་བྱུངས་མེད་པར་རྟོག་མེད་ཏུ་འགྲོ་བ་

དང་། རྟག་རྒྱ་ནམ་མཁའི་རང་ལ་གནས་པ་སྟམ་བྱེད་པའི་ཉམས་
 དཔག་རྒྱ་མེད་པ་འཆར་རོ། །འདི་དག་ནི་མྱོང་བ་ངེས་པའི་ཚད་མས་
 གྲང་གྲུབ་པར་མངོན་པས་གནད་ཟབ་མོའོ། །མཉམ་གཞག་གཉིད་
 དང་མི་བསྐྱེན་སྦྱིལ་གྲང་གིས་འདུག་ལ། དར་ཅིག་མིག་བར་སྤང་ལ་
 གཏད་པས་ཤེས་པ་གསལ་དྲངས་སྦྱེད་དུས། མིག་རྒྱུང་ཟད་སྤང་ནས་
 ཐད་དྲང་རྒྱ་བལྟས་པས་ཉམས་སོ་མ་ཅིག་འཆར་རྟེ། དེ་ངོས་བཟུང་
 བས་རང་ལ་བསྟོནས་པས། རིག་པ་རང་གསལ་ནམ་མཁའ་འདྲ་བའི་
 གསལ་བ་དེ་གསལ་(༥༥)བའི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་གོམས་
 པས་སྤང་སེམས་སྦྱུང་སྦྱུང་བར་མེད་ནམ་མཁའ་གཅིག་རྒྱ་སྤང་བ་……
 འདྲ་བ་ནི་དེའི་ཉམས་རྟེ། བས་མཁའི་དབྱིངས་ན་ཡོད་པ་སྟམ་པ་
 དང་། རེས་ལུས་སེམས་བྲལ་བ་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་
 འབྱུང་རོ། །དེའི་ཚེ་འཇའ་འོད་དང་ཐིག་ལེ་དང་སྦྱུའི་སྤང་བ་ཡང་
 གྲངས་མེད་པ་འཆར་རྟེ། རྒྱུང་ལྡ་གསལ་བའི་རང་གདངས་སྦྱི་ཁ་དྲོག་
 གི་འོད་གསལ་ཞེས་བྱའོ། །ཁ་དྲོག་གི་འོད་གསལ་ལས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་
 རྒྱལ་སྐྱོད་དང་ནང་ཁོལ་མཚོང་བ་དང་ཉིན་མཚན་འདྲ་བར་སྤང་བ་……
 དང་། གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་དང་ཞིང་ཁམས་དང་ལུས་གྲུ་ན་སེམས།
 དེའི་རང་ལས་ལངས་ནས་སྦྱུའི་སྤང་བ་འདི་དག་འོད་ལུའི་ནམ་པ་……
 སང་སང་ལ་སྦྱེ་འགྲོ་ཅི་ཤིང་(༥༦)འབྱུང་བ་ནམས་སྤང་བར་ལྟ་བ་……
 དང་། སྦྱ་མའི་དཔེ་བརྒྱུད་རྒྱ་བ་དང་། བས་མཁའ་ལྟར་ལྟ་བ་དང་།
 ད་ཅིའི་ཉམས་དང་བསྐྱེས་རྟེ་སྦྱོང་གསལ་སྤང་ལ་འཛིན་མེད་གཅིག་……
 རྒྱ་སྦྱུང་སྦྱུང་སྦྱང་བ་ནི་གནད་ཡང་དག་པའོ། །གཉིས་པ་སྤྱད་ལ་

དབང་པོ་གནས་སུ་བསྐྱུ་བ་ནི། རྒྱལ་ཀྱང་གིས་འདུག་པའི་གསང་བ་
 གས་ཚངས་ཀྱི་གི་བར་དུ་མའི་ནང་ཨ་དཀར་པོས་དོར་ཆོ་བཅེད་...
 པ་ལྟར་གནས་པ་ཀྱན་མས་ཡར་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་ཚངས་པའི་སུ་...
 གའི་བར་བསྐྱེམས་ནས། མཐར་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་སེམས་
 འཛོག་པའོ། །གསུམ་པ་ནམ་བྱེད་ཤེས་བྱ་བུམ་པར་གཞུག་པ་ནི། ཉལ་
 དུས་སེར་གའི་ཉལ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིང་ནང་དུ་འོད་ལྡེའི་སྒྲོན་མེ་ལ་གཏད་...
 གས་ཉལ་བའོ། །བཞི་པ་ཚོ་རངས་ཡེ་ཤེས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། སེར་
 གའི་ལྷ་སྒྲངས་ཀྱིས་བྱེད་ལ་གཏད་དེ། རྒྱ་གཙུག་ནས་གཞུ་གང་གི་ནམ་
 མཁའ་ཨ་(༡༥) དཀར་པོ་ཞིག་ལྡིང་དེ་འདུག་པ་ལ་སེམས་བཟུང་བས།
 དང་པོ་ཨ་གསལ་བ་ལ་དེ་ནས་དེ་ཡང་མེད་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་མ་.....
 འབྱུས་པར་གསལ་དྲངས་བྱེད་པ་འཆར་བ་དེའི་ངང་ལ་བསྐྱེམ་པའོ། །
 འདི་དག་ནི་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་གནད་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་...
 བཅོམ་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་འཕོ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རབ་འོད་གསལ་ལས་
 འཕོ་བ། འབྲིང་རྒྱ་ལུས་ལས་འཕོ་བ། ཐ་མ་ལུས་ངག་ལས་འཕོ་བའོ། །
 དེའང་འཕོ་སའི་ལུལ་གསུམ་མ་ཡིན་གྱི། འཕོ་མཁན་གྱི་སྒོ་རྩལ་གསུམ་
 ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་འཕོ་ས་གསུམ་དུ་སྦྱར་ཏེ་གཞན་ཡིན་ནོ། །འདིར་རང་
 གིས་འོད་གསལ་འབྱུངས་ན་འཆི་ཀར་དེའི་ངང་ལས་རིག་པ་ཚངས་...
 བྱག་ལ་བཏོན་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འཕོ་བའོ། །རྒྱ་ལུས་འབྱུངས་ན་
 འཆི་ཀར་རྒྱ་ལུས་ཀྱི་ངང་ནས་ཚངས་བྱག་ལ་རིག་པ་འཕངས་ནས་.....
 ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་ལྡེའི་རྒྱ་ལ་འཕོས་པས་བར་དོའི་རྒྱ་ལུས་ཐིན་ནས་.....
 (༡༦) སངས་རྒྱུད། །དེ་གཉིས་མ་འབྱུངས་ན་ལུས་ངག་སེམས་གསུམ་

གྱི་གནད་ཅ་རྒྱུ་དང་བརྒྱན་ནས་ཆངས་བྱག་ལ་འཕོ་ཉེ། ཐལ་འབྱུར་
 ལས། འཕོ་བའི་བྱེ་བྲག་ནས་པ་གསུམ། །དབང་པོ་དག་གི་དབྱེ་བ་ཡིས།།
 འོད་གསལ་དང་ནི་རྒྱ་ལྷན་དང་། །ཐ་མ་ལྷན་རག་ཡིད་ལོ། །ཞེས་སོ། །
 ལྷན་རག་ཡིད་ལས་འཕོ་བ་ལ་རྟེན་ཅན་ཅ་རྒྱུ་དང་རྟེན་འབྲེལ་.....
 འབྱུར་བའི་བྱེད་ལས་བརྒྱན་ནས་འཕོ་བ་དང་། །རྟེན་མེད་མེས་གྱི་
 དམིགས་པ་རྒྱུ་བས་འཕོ་བ་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་འཕོ་བ་དང་དངོས་...
 མེད་གྱིས་འཕོ་བ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐལ་འབྱུར་ལས། ལྷན་རག་འཕོ་བ་
 རྟེན་པ་གཉིས། །དངོས་སུ་འཕོ་དང་དངོས་མེད་དོ། །དངོས་ནི་རྒྱུ་གི་
 རྒྱུ་བའི་ཐབས། །རྒྱ་དང་བཟོ་དང་རྒྱ་ཅལ་དང་། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ལ་
 རྒྱུར་པས་ནི། །སོ་སོའི་འབྱུར་བ་ནང་མཐུན་པས། །ལྷན་རག་ཡིད་གྱི་
 གཏད་པས་འབྱུག། །(༥༥) དངོས་མེད་མེས་གྱི་གོམས་སྟོབས་སྟོན། །
 ཞེས་སོ། །ཆངས་བྱག་ནི་འཕོ་བའི་ལམ་ཉེ། རྟོ་རྟེ་གདན་བཞི་ལས། རུ་
 ག་དགུ་ཡི་རྟེན་རྩལ་ནས། །འབྲེལ་བྱ་ཡིད་གྱིས་འཕོ་བྱེད་ན། །ཉིན་
 བཞིན་བྲམ་ཟེ་གསོད་པ་དང་། །མཆོམས་མེད་ལྷ་པོ་བྱེད་པ་ཡང་། །
 སྟོལ་འབྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅིས་སོ། །བྱུག་པ་རྒྱུ་འབྱུག་བར་
 དེའི་གདམས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆེ་འདིར་ཉམས་སུ་བྱངས་པ་རྟོགས་པ་
 རྒྱུ་འབྱུག་གི་གནད་དང་། བར་དོ་དངོས་གྱི་གདམས་པ་ལོ། །དང་པོ་
 ནི། རྒྱུར་བར་དོའི་དབྱེ་བ་མང་ཡང་སྐབས་འདིར་དགོས་པ་ལ་རྟོགས་
 བས། རྒྱེ་གི་བར་དོ། མི་ལམ་བར་དོ། ཆོས་ཉིད་བར་དོ། སྲིད་པ་བར་དོ་
 དང་ཆོས་ཆོན་བཞི་ལས། དང་པོ་གཉིས་སུ་གདམས་པའི་ཅལ་རྒྱུར་ཉེ།
 ཉིན་བྱས་རྒྱ་ལྷན་འོད་གསལ་གྱི་གནད་དང་། བར་དོའི་འཆར་རྩལ་ལ་

གོམས་པས། མི་ལམ་དུ་འཕྱངས་པ་ནི་བར་དོའི་གྲོལ་(༡༡ན)ཆད་པེས་
 པ་ཉེ། དེའང་གནད་གཅིག་དུ་བྱིལ་ན། ཡོད་པ་ཆེད་དུ་མི་སྤང་། མེད་
 པ་ཆེད་དུ་མི་བསྐྱུལ། ཡོད་པ་ལ་མངོན་པར་མི་ཞེན། མེད་པ་ལ་སྐྱག་
 རྟོག་མི་བྱ། བྱ་གཞག་དང་ལེགས་ཉེས་དང་སྤང་ཚུལ་དང་། འཛིན་
 རྟོག་གང་ལའང་། འདས་པའི་རྗེས་མི་བཅད། མ་འོངས་པའི་སྐྱབ་མི་
 བསྟ། ད་ལྟར་གྱི་བག་ཆགས་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་རྒྱད་ལ་མི་བཞེན་
 པར། སྤང་མ་ཚུད། བན་མ་བྱན། འལ་མ་འོལ། ཤར་སྤང་རྗེས་མེད་
 སྐྱག་སྤང་གི་སྤང་བ་ལ་སྤྱད་པས། སྤང་བ་སྤང་ཐོག་ནས་གྲོལ། དེས་
 པོར་འཛིན་པ་དག །དེ་ཡང་སྤང་ཐོག་ནས་གྲོལ་བ། བྱེའུ་བྱས་བྱེར་བ་
 ལྟ་བུའོ། །འཇུ་བ་འཇུས་ཐོག་ནས་གྲོལ། རང་ཡལ་རྗེས་མེད། དེ་ཡང་
 བར་སྤང་གི་མེར་བྱ་ཡལ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྤང་ཤེས་གཉིས་མེད་དུ་གྲོལ། བྱི་
 བར་རིས་མེད། དེ་ཡང་ཚུལ་ཚུལ་ཐིམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་
 (༡༡བ)བག་ཆགས་ཀྱི་ཞེན་པ་ཆོད་དེ། སྤང་བྱག་པ་ལས། རྗེས་བྱ་གང་
 གིས་འདས་པའི་རྗེས་མ་བཅད། མ་འོངས་པའི་སྐྱབ་མ་བསྐྱངས། ད་
 ལྟའི་ཤེས་པ་སོ་ལ་བཞག་ན། སྤྱ་མེད་པར་འབྲེས་ནས། གཅིག་
 འདུས་རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་
 རྣལ་འཕྱར་རོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བར་དོ་དངོས་ཀྱི་གདམས་པ་ནི། ས་
 ཚུལ་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས། བམ་མཁའ་འོད་
 གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚོ། དཔུ་མའི་ཡར་སྤྱའི་རྟོ་དང་མར་སྤྱའི་ཨ་གཉིས་
 སྤྱིར་གར་འདུས་པས་བདེ་གསལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་འོད་གསལ།
 སྤང་བ་དང་། མཆེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་དང་། ཉེ་བར་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་

བཞི་མྱེད་ཅིག་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་གསུམ་དང་། བཞིར་འཆར་རྟེ།
 རྒྱར་འོད་གསལ་ལ་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱུར་པས་དེར་ངོས་ཟིན་ནས་...
 འོད་གསལ་མ་བུ་འདྲེས་རྟེ། མྱེད་ཅིག་མ་ལ་ཡར་ཀ་དག་ཆོས་(༥༦)
 རྒྱའི་དབྱིངས་སུ་བྱང་བལ་སོ། །དེར་མ་ཟིན་པ་རྣམས་ལ་སྲིད་པའི་
 བར་དོར་དབང་སོ་འབྲིང་རྣམས་ཡི་དམ་ལྷའི་རྒྱ་ལུས་ཤར་བས་གྲོལ་...
 ལ། མ་མ་རྣམས་ལས་བཟང་སོའི་འཕྲོ་མཐུད་དེ། ཟྱེ་མ་ལ་བྲུ་ན་མེད་
 པའི་ཆོས་དང་མུད་ནས་གྲོལ་བར་ངེས་སོ། །རྒྱ་འཕྲུལ་ལས། ཟྱེ་འདིར་
 གྲོལ་བ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། ཟྱེས་གཞན་སྲིད་པར་གྲོལ་བར་འཐོབ། ཅེས་
 སོ། །ཐུན་མོང་གི་ལུགས་ལའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོས་པ་དག་ཟྱེ་མར་
 གྲོལ་བར་བཤད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་རྟེ་
 འདིར། ཟྱེ་རན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། ཟྱེ་བ་གཞན་ཏུ་འབད་མེད་
 པར། དེས་པར་ཐོབ་འབྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 ནོ། །དེ་དག་གི་འཕྲོས་དང་བཅས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་སོའི་བསམ་གཏན་
 བཤད་ཟིན་རྟོ། །གསུམ་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་ལ་
 གཉིས་ལས། བཞིར་བསྟན་པ་(༥༧)ནི། རང་ཤར་ལས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་ནི། བྱམ་མཁའའི་མཐོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །
 དེ་ལ་གོམས་པར་བྱུར་ན་ཡང་། ཡི་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱག་པར་འཆར། །
 ཡང་དག་ལམ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཉི་
 རྩ་ལ་རྒྱུར་ལས། བདེ་གཤེགས་དགོངས་པ་རྣམ་གཉིས་རྟེ། མ་བཅོས་
 བཞག་པས་བྱང་ཆོར་འགག་མ་བསྐྱོམས་བལྟས་པས་དྲོད་ཆད་རྟེད། །
 ཅེས་སོ། །དེའང་ཆོས་ཉིད་མའི་སྣང་བ་ལ་རེ་དོགས་སྟོ་བསྟུ་མེད་པས་

མཉམ་ཆེས་རིས་མེད་ཆེན་པོར་དགོངས་པ་བར་མཆོམས་མེད་པ་རྒྱ་
 བོ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར། བཅ་མཁའ་མཐའ་དབུས་མེད་པའི་རང་
 བཞིན་ལ་ཡེངས་དང་མ་ཡེངས་མེད་པར་སྒྲོང་ཁྱར་གཅིག་ཏུ་འཛོག་
 པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དུས་ན་ཉིན་མཆོན་ཁ་རྒྱུར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 ཉིན་མོ་འདས་པའི་ཆ། མཆོན་མོ་འཁོར་བའི་ཆ། ཉིན་མཆོན་བྱང་མི་
 ཟུང་པར་ཤར་(༡༠ན) བས། སྒྲོམ་ཉམས་ཉིན་མོ་གསལ་རྒྱ་མེད། མཆོན་
 མོ་མི་གསལ་བ་མེད་པར་སྤིལ་གྱིས་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་གཉིས་པ་
 དེའི་མན་ངག་རྒྱ་མཆོ་ཅག་གཞག་གི་ཐབས་ནི། མིག་རྒྱའི་དྲངས་མ་ལ་
 རྒྱ་མཆོ་ཐེར་ལ། དེ་མི་འགྲུལ་བར་འཛོག་པས་རྒྱ་མཆོ་ཅག་གཞག་ཅེས་
 བྱའོ། །དེ་ཡང་མི་བསྒྲོམ་ན་མི་བསྒྲོམ། སྒྲོམ་བྱེད་པན་ཆད་མིག་མི་
 འཇུམས་པར་ཉིག་གེ་ལྟ་བ་གནད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་དཔེར་
 བ་རྒྱ་མཆོར་གཟའ་སྒར་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཅི་སྒྲར་བ་.....
 ཐམས་ཅད་བཟ་ཡལ་ལེ་སྒྲར་ཡུལ་ཏུ་ཡོད་ལ་གཞུང་ཡུལ་ཏུ་མེད་པས་
 རྒྱ་མཆོ་ལ་མ་གོས་པ་བཞིན་ཏུ། རྣལ་འབྱོར་པའི་མིག་ལམ་ཏུ་སྤྱིའི་
 སྒྲར་བ་ཤར་ཆད་སྒྲར་རོར་སྒྲར་ཡང་། སྒྲར་སོག་ཏུ་ཤེས་པ་མ་ཤོར་
 བས་གཞུང་ཡུལ་ཏུ་མེད་དེས་མ་གོས་པས། སྤྱི་སྒྲར་བས་ཤེས་པ་ལ་མ་
 གོས། བར་ཤེས་པས་སྒྲར་བ་ལ་མ་བཞུང་། སྒྲར་ཤེས་འབྲེལ་དོན་
 (༡༠ན) ཆད་པས་གཞུང་འཛིན་ཡུལ་མེད་ཏུ་སངས་ཉེ་ཆོགས་བྱག་ལྷག་
 པའི་སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལ་སྒྲོམ་པ་དངོས་དང་། གོལ་ས་བཅད་པ་
 གཉིས་ལས། དངོས་ནི་རྒྱང་སེམས་གནད་ལ་གཙུན་ནས་ཤེས་པ་རང་
 སྤང་བཞག་པ་སྟེ། ཐལ་འབྱུར་ལས། སྒྲོམ་པ་ཞེས་ནི་སེམས་གནས་ལ། །

འཇུ་བ་མྱེན་པ་གཙང་པ་སྟེ། གཞུང་དང་འཛིན་པ་འགག་པ་ལོ། ཞེས་
 པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། ཡེ་ནས་མ་བཅས་རང་བྱུང་ཅན་གཞག་
 ཉིད། ལྷང་བས་མ་བཞུར་ལྷོ་ཡིས་མ་བཅས་པ། ཆོས་ཉིད་མཁའ་ལ་
 གནས་ན་དགོངས་པར་བསྟན། ཆོས་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་བསམ་པ་ཀྱན་
 སྤངས་ཏེ། འཇུ་བྱེད་མེད་ན་སྐྱེ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན། དམིགས་
 པའི་སྤྱགས་དག་མི་འཛིན་ན། རྒྱ་མཚོར་གཟའ་སྐར་ཤར་བ་བཞིན། །
 འཛིན་མེད་གསལ་ཆ་མ་འགགས་པ། དགོངས་པའི་འདུག་ཚུལ་དེ་
 བཞིན་ནོ། ཞེས་སོ། དེའི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ཡེ་(༡༡)ན་གཞག་གི་དགོངས་
 པར་རྫོགས་ཏེ། ལྷང་བྱག་པ་ལས། དག་ཏུ་ཡོད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །
 སྐྱེ་ལྡི་ཡུལ་ནམས་རང་དག་པར། མ་རྟོག་ཆུ་ནི་དྲངས་པ་བཞིན། །
 ལྷང་བ་ནམས་ནི་རང་སར་རྫོགས། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་གོལ་ས་བཅད་
 པ་ནི། དེ་ཡང་རྫོགས་བྱུག་འགགས་ནས་དྲན་མེད་ཏུ་སོང་ན། ཞི་
 གནས་སྤྱགས་གཅིག་ཏུ་སོང་བས་ཏེ་གོལ་ས་ལོ། འཕྲོ་མྱོད་རྒྱ་འབྱམས་
 ལ་སོང་ན་གོལ་ས་ལོ། གཉིད་གསལ་རང་གདངས་མ་རྟེན་ན་གོལ་
 ས་ལོ། རྩེ་གཅིག་ཐིས་སྤར་ཏུ་འཛིན་ན་གོལ་ས་ལོ། མདོར་ན་རིག་པ་
 རང་གསལ་རྒྱ་གྲོལ་འཛིན་མེད་རང་གནས་ཀྱི་སྐྱེ་པ་ལས་གཞན་.....
 རྣམས་གོལ་ས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཐལ་འཇུར་ལས། མ་གོལ་
 གནས་པའི་སྐྱེ་པ་ནི། དབང་པོའི་སྐྱེ་རྣམས་གསལ་བ་ལ། ཡིད་ཀྱི་
 རྟོག་པར་མ་འཇུག་པ། ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྤྱད་པའི་ཡིད། བྱིར་ལ་ཤོར་
 བ་(༡༢)མེད་པ་ཉིད། ཅིས་སོ། དེའང་ཤེས་པ་ལ་ལྷང་བས་མ་གོས།
 ལྷང་བ་ལ་ཤེས་པས་མ་སྤྱད། རང་བཞིན་གསལ་དྲངས་སྤྱད་ལ་རྩེ་

གཅིག་འཛིན་པའི་བརྟན་ལུང་མེད་པར། ཡངས་པ་ཁྲོ་ལེ་བ་རྒྱ་ཡན་
 རང་སངས་ཆེན་པོ་ཐུལ་ཐུལ་བ་ནི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྟེ། དེ་
 ཉིད་ལས། སྒྲིམ་པའི་མཆོན་ཉིད་སྤང་ཚུལ་ནི། མཆོན་ཉིད་སྤང་གསལ་
 རིག་པ་ལ། རང་བཞིན་གང་རུ་མ་འབྲེས་པ། གཞུང་དང་འཛིན་པའི་
 མཐའ་ཟད་དང་། ཆོས་ཉིད་རང་ངོ་དག་པའོ། ཞེས་སོ། ཞར་ལ་མ་
 བསྒྲིམས་པའི་སྒྲིན་ནི། དེ་ལས། མ་བསྒྲིམས་པ་ཡི་སྒྲིན་ཉིད་ནི། འཁོར་
 བའི་མཆོན་ཉིད་མངོན་སྤང་བས། བདག་དང་གཞན་ཏེ་ཡུལ་ཤེས་
 དང་། ཆོག་དང་བཅས་ཏེ་ལྟ་བ་དང་། དམིགས་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་
 དག་དང་། ཉོན་མོངས་བདག་རུ་འཆིང་བར་འགྱུར། སངས་རྒྱས་
 ལམ་ཡང་སྟོར་བ་དང་། འབྲས་བུའི་(༡༢ན) རང་བཞིན་མ་ཤེས་དང་། ཆོས་
 ཀྱན་མཉམ་པའི་གཞི་མེད་དང་། རང་རིག་ཁམས་གསུམ་
 བཅིངས་པ་དང་། རྟོག་དང་བཅས་པའི་ལྟར་བར་འགྱུར། ཅིས་སོ། རེས་ན་སྒྲིམ་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། གསུམ་པ་དེའི་དགོངས་པ་སྤང་
 གིད་གཞི་གཞག་གི་ཆོས་ཉིད་འཆར་བ་ནི། སྤང་གཞི་བཞེངས་ཞེས་
 རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་གང་སྤང་ལམ་རུ་བྱེད་པ་ཀྱན། སྐབས་འདིར་སྒྲིམ་པ་
 ཆོད་ཟིན་ནས་རང་གཞག་ལ་སྟོལ་བས། གཞི་དངོས་པོའི་འདུག་ཚུལ་
 ལས་མི་གཙོ་ཞིང་དེའི་སྟེང་རུ་གནས་རྒྱས་པའི་སྟེར་རོ། ཁྲོད་རྒྱག་པ་
 ལས། རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། མ་བཟུང་འགག་མེད་རང་
 སྤང་བས། རང་རིག་གསལ་བའི་ཡུལ་ངོ་ཤེས། གཞི་གཞག་ཆེན་པོའི་
 དགོངས་པ་ཞེས། ཀྱན་རུ་བཟང་པོ་ང་ཡིས་བསྟན། བསམ་པ་མེད་
 པའི་སེམས་ཉིད་ལ། རང་གནས་ལྟན་འབྲས་སྤང་བ་ནི། སྤྲོ་བཞི་

(༡༢༧) རང་ལོག་དགོངས་པ་ཞེས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ར་ཡིས་བསྟན། །
 དུན་པ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །འཇུ་བྱེད་རང་དག་སྤང་བ་ནི། །
 འཛིན་པ་རང་དག་བསམ་གཏན་ཞེས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ར་ཡིས་
 བསྟན། །ཅིས་སོ། །བཞི་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ནི། །ཉོན་མོངས་པ་རང་རྒྱས་
 བཏབ་པས། །ཉོན་མོངས་རང་དག་གི་ཆ་དེ་ཡེ་ཤེས་སུ་གར་ནས། །སྤང་
 ཉགས་ཀྱི་ཆོས་སྤང་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྤྱིའི་རང་རྩ་རང་
 གསལ་རྟེན་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། །སྤང་བྱུག་པ་ལས། །བབས་སུ་གྱུབ་
 པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །གཞི་གཞག་ཆེན་པོ་རང་སར་དག །སྤྱོད་བབས་
 ཆེན་པོའི་སེམས་ཉིད་ལ། །སྤང་བ་ཐད་ཀར་རང་སར་དག །ཡིན་པར་
 སྤང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །བརྟུན་གྱི་ཆོག་ནམས་རང་སར་དག །མེད་
 པར་སྤང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །མ་བྱིན་མེན་པ་རང་སར་དག །ཡིན་
 དང་མིན་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །མི་ཆངས་སྤྱོད་པ་རང་(༡༢༨) སར་དག།
 འཆལ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །རག་འབྲུལ་ནམས་ནི་རང་སར་
 དག །ཡུལ་ལ་སྤང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །སྤང་མའི་ཆོག་ནམས་རང་སར་
 དག །འཇུ་བར་སྤང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །འདོད་ལོག་ནམས་ནི་རང་
 སར་དག །ཀ་ནས་དག་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །སྤྱོད་གཙང་པ་ཡང་རང་
 སར་དག །བྱིན་ཏུ་སྤང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །བརྟུན་སེམས་ནམས་ནི་
 རང་སར་དག །འབྲས་བུར་སྤང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །གནོད་སེམས་
 ནམས་ནི་རང་སར་དག །སྤྱོད་སྤང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །ཁྲག་པ་
 ནམས་ནི་རང་སར་དག །གཟུགས་སུ་སྤང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །འཛིན་
 པའི་ཆ་ནམས་རང་སར་དག །དྲི་ཏུ་སྤང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །ཤེས་

པའི་ཆ་རྣམས་རང་སར་དག། རྩོད་ཕྱང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། རྩོད་
 བྱེད་ཤེས་པ་རང་སར་དག། རེག་ཏུ་ཕྱང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། རེག་
 བྱེད་ཤེས་པ་རང་སར་(༡༩༥) དག། ཅེས་སོ། ། རྩོད་གསུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་
 རྩོད་ཏུ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཞི་སྟེ། ལྟ་བུ་ཤོད་ཁྱེད་རྩོད་གཙོད།
 དེའི་མན་ངག་རི་པོ་ཙོག་གཞག་གི་ཐབས། དེའི་དགོངས་པ་ཁམས་
 གསུམ་ཡོངས་སྟོལ། དེའི་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་གནས་དག་གོ། རང་པོ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟ་བུ་སྤྱིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རང་གི་རྩོད་རྣམས་གཟུང་
 བའོ། རང་པོ་ལ་རང་བཞིན། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ་ལས། ལྟ་
 བའི་རང་བཞིན་ནི། ཕྱང་སྤྱིད་སྤྱོད་བཅུད་ཡེ་ནས་སྟོལ་བར་གནས་པ་
 རྟོགས་པའི་སྤྱོད་རང་འབྲེལ་བ་སྟེ། ཐལ་འབྱུར་ལས། ལྟ་བའི་རང་བཞིན་
 སྤྱོད་བཅུད་ལ། ལམ་བྱུང་མེད་པས་གང་ཡང་སྟོལ། སྟོལ་བའི་ཆས་ལ་
 རྣམ་སྤྱོད་བྲལ། ཅིར་ཕྱང་རང་གི་ཆས་ཉིད་ལས། བཅས་མའི་ཆས་
 ཉིད་ལོགས་ན་མེད། རི་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱང་མི་རྟོག་སྟེ། སྤང་དང་སྤང་མེད་
 རང་ཕྱང་རོ། ཞེས་སོ། རྟེན་ཅིག་རྩོད་ལྟ་བའི་ལྟ་བ། (༡༩༦) རྣམ་
 ཀྱངས་པའི་ལྟ་བ། རང་བཞིན་གྱི་ལྟ་བ་གསུམ་ལས། རང་པོ་ནི་ཅིག་གི་
 ལྟ་བ་སོ་སོའི་ཡིད་དཔྱད་ཀྱིས། ཡེ་ནས་བྱ་བལ་ཏུ་འདོད་པ་དང་།
 འབད་མེད་ཡེ་སྟོལ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། སྤྱོད་ཅི་ཤོད་ནས་ཤོད་བྱིད་ལ་
 ལྟོས་ནས་རིས་མི་འདྲར་འདོད་པ་དང་། དཔེ་སྟོག་ལས་འདས་པར་
 འདོད་པ་དང་། བྱས་མེད་བྱུང་མེད་ཆེན་པོར་འདོད་པ་དང་། ལ་
 བསྐྱར་རང་དག་ཆེན་པོར་འདོད་པ་དང་། རང་གར་རང་སྟོལ་ཆེན་
 པོར་འདོད་པ་དང་བརྟན་ནོ། རྩོད་གྱི་ལྟ་བ་རིག་པ་རང་སྟོག་ཏུ་ལྟ་བ་

ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ལྟ་བ་ནམ་པ་གཉིས། །ཆོག་གི་ལྟ་བ་དང་དོན་གྱི་
 ལྟ། །ཆོག་གི་ལྟ་བ་བརྟན་རིམ་ལས། །སོ་སོའི་འདོད་པ་སྒྲོར་བྱས་ཏེ། །
 བྱ་བཤམ་འབད་པ་མེད་པ་དང་། །རིམ་འཇུག་རང་གཞན་ཁྱད་འདོན་
 དང་། །སློག་བཅད་དགེ་སྤྲིན་བཤམ་པ་དང་། །བྱས་མེད་བྱུང་ས་མེད་པ་
 དང་། །མ་བརྒྱུར་སྒྲུང་བ་རང་དག་དང་། (༡༤) ཉོན་མོངས་རང་
 གཞན་གྲོལ་བར་འདོད། །དོན་ནི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་ལ། །ཤེས་རབ་
 གྱིས་ནི་མ་ཡིན་པར། །དབང་པོའི་རྒྱུད་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་ལྟ། །ཞེས་སོ། །ཆོག་
 གི་ལྟ་བ་ནི་རྒྱལ་པ་ཆེན་པོ་སེམས་སྒྲོང་སྤྱིའི་ལྟ་བ་བརྟན་པའོ། །
 གཉིས་པ་ནམ་གངས་པའི་ལྟ་བ་ནི་རིམ་དབྱེ་སོ་སོའི་ལྟ་བ་ནམས་ཏེ།
 ཐལ་འབྱུར་ལས། །བརྒྱུད་ཆོག་མིང་གི་ནམ་གངས་ནི། །ཕྱི་དང་ནང་
 དང་གསང་བ་དང་། །སྤྱོད་མེད་པའི་ལྟ་བ་བཞིའོ། །ཕྱི་ནི་ཆོས་ཅན་ལྟ་
 བ་ལ། །རིམ་བརྒྱད་སྒྲོ་ཡི་འདོད་པ་ཉེ། །ཡིད་དཔྱད་འཛིན་པ་ཉིད་ཏུ་
 འདོད། །ནང་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟན་པས། །རོ་དང་རང་བཞིན་རྒྱ་མར་
 མཐོང་། །གསང་བ་རང་རིག་ལ་བརྟན་པས། །ལུ་གུ་རྒྱུད་ཏུ་འབྲེལ་
 ཆགས་མཐོང་། །སོ་ན་ཉིད་ནི་དབྱིངས་རིག་གོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་
 རང་བཞིན་གྱི་ལྟ་བ་ལ། །གནས་པའི་ལྟ་བ་འཁོར་འདས་གདོད་ནས་ཐུ་
 དན་ལས་འདས་པ་དང་། (༡༥) མཐོང་དག་གི་ལྟ་བ་རྒྱ་འབྲས་བྱ་
 ཚྭ་ལས་འདས་པ་དང་། །རང་བཞིན་གྱི་ལྟ་བ་སྒྲུང་གི་དཔྱད་པོ་ལྟ་བུ་
 སྒྲུང་བ་དང་། །བཅས་མེད་གྱི་ལྟ་བ་མཐའ་གྲོལ་སྒྲོང་ཡངས་ཆེན་པོ་ཉེ།
 དེ་ཉིད་ལས། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་འཁོར་ལོ་བཤད། །གནས་པའི་ལྟ་
 བས་ཆོས་ཀྱན་རྟོགས། །རང་བཞིན་དག་པས་འཁོར་འདས་ཕྱིད། །བྱས་

པ་མེད་པས་བྱུང་བ་སྟོར། །ཡང་དག་ལས་ཀྱི་སྟོང་པས་བྱུང་། །རྫོགས་
 འབྱུང་ཚོས་ཉིད་སྟོང་པ་འོ། །བྱ་བ་མེད་པས་བྱུང་མེད་རྫོགས། །འཁོར་
 བ་དག་པས་འདས་པ་འོ། །གཞན་ཡང་མཆོད་དག་ལྟ་བུ་ནི། །དངོས་
 མེད་རང་དག་རྫོགས་པ་ཆེ། །ལྟ་ལ་མཆོད་པ་མི་དགོས་ཏེ། །སྤྲུགས་ཀྱི་
 བརྒྱས་བརྫོད་དགའ་བྱུང་མེད། །བརྟག་པ་མར་མེ་ལྟ་བུ་ཤོས་ཅི། །
 ཆོགས་དང་གཏོར་མ་མཆོད་པ་མེད། །གཏོར་དང་ཕྱིན་ཐོག་མཆོད་
 བྱེད་མེད། །པ་རྩལ་ཕྱིན་བྱུག་ལས་མཐའ་མེད། །དེ་ལྟར་གཞི་(༡༥༡) ཆ་
 གང་མེད་པས། །སྤྲུག་གཙང་མ་ཕྱིན་སྤང་དང་མི་ཆོངས་སྟུང། །ལྟ་བ་
 མེད་དང་སྒྲིམ་དང་སྟུང་བ་མེད། །བལྟར་མེད་དཔྱད་ཀྱི་མེད་པས་
 བསྒྲིམ་པའི་འདོད་པ་གང་། །སྟོང་དང་གསལ་བ་སེམས་ཀྱི་འདོད་པ་
 གང་། །དེ་བཞིན་ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་མེད་པ་འོ། །གཞན་ཡང་
 རང་བཞིན་ལྟ་བ་བལྟན་པ་ནི། །ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་འབྱུང་བ་མངོན་སངས་
 རྒྱས། །བཅོས་པ་མེད་པར་རང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉིད། །འདོད་ཆགས་ཞེ་
 སྤང་གཏི་ཕྱག་བྱང་རྒྱབ་གཞི། །ནམ་རྟོག་ལས་ཀྱི་སྟུང་པ་རྟོགས་པའི་
 གདེང་། །འཁོར་བ་མ་སྤངས་སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་འོ། །ལྷན་དང་
 དག་ཡིད་དང་བས་སྤྲུག་སྤྲུམ་རྫོགས། །སེམས་དང་མ་རིག་འབྲུལ་པ་
 ཆོས་ཉིད་གཞི། །ལས་དང་བག་ཆགས་ཞེན་པ་ལྟ་གནད་དོ། །གཞན་
 ཡང་བཅོས་མེད་ལྟ་བུ་ནི། །ཆོས་ལས་མ་བྱུང་སངས་རྒྱས་པ། །རྒྱ་ཡིས་
 མ་བསྐྱེད་འབྲས་བྱ་རྫོགས། །ཁྱེན་གྱིས་མི་འཇིག་ལྷན་(༡༥༢) སྤངས་ཏེ།
 ལྟང་ལས་མ་བྱུང་བྱུང་པའི་མཐའ། །རྒྱུད་ལ་མ་བཞེན་མན་དག་གིས། །
 བྱང་མ་འདས་པའི་རྩ་བ་བཅད། །འཁོར་བའི་འབྲས་བྱ་སྤྲོན་པར་

བྱས། །ཡང་དག་མ་ཡིན་མ་དག་གཞི། །ཉོན་མོངས་རྒྱལ་གི་གཞི་མ་ལ། །
 བྱང་ཆུབ་ས་པོན་སྟོངས་པར་བྱས། །ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གཞུགས་སྒྲིན་
 ཏེ། །སྐྱུ་གསུམ་པོ་ཡང་ལག་བཅངས་སོ། །ཁེས་སོ། །ཐ་མ་འདི་རང་རིག་
 རྒྱན་གྱུབ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་ཏེ། །ལྟ་ལ་འབྲུལ་གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བར་
 གཏན་ལ་པབ་པའོ། །བརྗོད་བྱའི་ལྟ་བ་ཁེས་གསལ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
 པ་ས་མཆོམས་ནི། །ལྟ་བ་སྤྱིའི་ས་མཆོམས་རང་རང་གི་རྟོགས་པ་དང་
 འབྲེལ་རྒྱས་སྟོང་རྒྱ་ཐེབས་པ་ཡིན་ལ། །བྱད་པར་རྒྱ་ཆོག་དོན་གྱི་ལྟ་
 བའི་ས་མཆོམས་ཡིད་དཔྱད་དང་། དེ་ལས་འདས་པས་འབྱེད་དེ། ཐལ་
 འབྱུར་ལས། །ཆོག་དོན་ལྟ་བའི་ས་མཆོམས་ནི། །ཆོག་ནི་བརྗོད་པའི་
 (༡༥༥) རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །གང་གིས་བརྗོད་དང་སྒྲུལ་བྱེད་པ། །དེ་ལ་བསམ་
 པས་ཡིད་དཔྱད་དོ། །དོན་ནི་རང་ལྟ་རང་གིས་ལྟ། །མདོན་སུམ་ཆོད་ནི་
 གསུམ་དག་གིས། །ལྷ་ལྷ་རྒྱད་ལ་མདོན་རྒྱ་སྟོང་། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་
 རང་གི་ལྟ་བ་དོན་གཞུང་བ་ནི། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་བྱ་བལ་རྒྱུན་གྱིས་
 གྱུབ་པའི་ལྟ་བ་ཏེ། །དབྱེན་གསུམ་ལས། །དང་པོ་སྤྱི་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟུན་
 པས་ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་མཛོང་། །དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་རྒྱལ་
 གྱུ་པ་ལ་རྟོ་རྟོའི་མིག་གིས་བརྟུན་པས་སྤྲང་བ་རྒྱ་མའི་དཔེ་བཟུང་རྒྱ་
 མཛོང་ཏེ། །འབྲུལ་པ་ཡང་དག་རྒྱ་གྱུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཁམས་
 གསུམ་རྒྱ་ལྷོག་པའི་དོགས་པ་མེད་པས་སྒྲོ་བདེ། །ཆོས་ཅན་བྱེ་བྲག་པ་
 ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བརྟུན་པས། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྲང་བ་གཞི་མེད་
 ཡེ་དག་ཆེན་པོར་རྟོགས་པས། །རིག་པ་ལ་ལས་དང་བག་ཆགས་མེད་
 པའི་སྒྲོ་བདེ་ཉིད་པ་ཏེ། །ཉི་ཟླ་ཁ་རྒྱུར་ལས། །སྤྱི་ཡི་ལྟ་བ་འདི་ལྟ་ཏེ། །

(༡༥) དམིགས་པར་སྤང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ། །རང་བཞིན་མེད་པར་གང་གོམས་པ། །འདིས་ནི་སྤང་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད། །ཆོགས་བྱས་མ་བཀག་ལྷག་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། ཆོས་ཅན་མཆོན་མར་སྤང་བ་ལ། །མིག་གི་དབང་པོ་མ་འགགས་པས། །ཞེས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལགས་པ་ཡིན། །རང་གི་རིག་པ་གསལ་བ་ཡི། །ཆོ་འཕྱུལ་སྤྱི་ཡི་སྤང་བ་སྟེ། །རྟོག་མེད་གསལ་བའི་རོ་པོ་ལས། །རང་བྱུང་ཆེན་པོར་ཤེས་ལྟར་ན། །ཆོས་ཅན་ལྟ་བའི་ལྟ་བའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནང་ཆོས་ཉིད་ལ་བལྟས་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་སྟེ། རང་རིག་བྱུང་འཛིན་པའི་སེམས་མེད་པར་རྟོགས་པས། ཆོས་ཟད་ཀྱི་ངང་རྟུ་སྟོ་བདེ་བ་ནི། རང་ཤར་ལས། ཆོས་ཉིད་རིག་པ་སྟེ་མེད་ལ། །རྣམ་རྟོག་མཆོན་མ་ངར་གིས་མེད། །རིག་པ་དགག་སྟབས་མེད་པ་ལ། །ཞེན་པའི་སྦྱང་པ་གལ་(༡༦) ཡོད། །ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི། །བྱར་མེད་ངང་རྟུ་ཤེས་པར་བྱ། །བྱ་བྱེད་བལ་བའི་རིག་པ་ནི། །གང་གི་སྦྱགས་སུ་མ་ལྟར་ན། །སྟོམ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྟོགས་བྱེད་འདི་ལྟ་སྟེ། །འདུ་ཤེས་གཅིག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །སྟོ་གཏིང་ཡིད་ཆེས་ལྟར་པ་དང་། །ཆོས་ཉིད་སྟེ་མེད་རྟོགས་ལྟར་ན། །ཡོ་ཤེས་ཆེན་པོ་སྟེ་བར་འལྟར། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་གསང་བ་རིག་པ་ལ་བལྟས་པས་དབྱིངས་རིག་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། །ཡིད་དཔྱད་ཆོག་གིས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་ཐག་ཆོད། །འཁོར་འདས་ཀ་དག་ཆོས་ཟད་རྟུ་མཐོང་བས་སྟོ་བདེ་བ་ནི། །ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། །དབྱིངས་དང་རིག་པ་སྟུས་མཐོང་བ། །འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་ས་ལ་གོམས། །འདི་ལས་ཐབས་གཞན་གོང་ན་

མེད། །ཡིད་དཔྱད་འཛིན་ལས་བྱུང་པར་འཕགས། །ཞེས་པ་དང་། མེད་
གེ་རྩལ་རྫོགས་ལས། སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་(༡༥༡) ལྟ་བུགས་ནི། །དབྱིངས་
རིག་གཉིས་ལས་མ་འདས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་
མེད་ཏུ་བཏགས་ན་གྲོང་བྱིར་རྒྱལ་གཙོད་གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མངལ་
གྱི་གྲོང་བྱིར་རྒྱལ་ཆོད་ནས་ཁམས་གསུམ་ཏུ་མི་ལྡོག་པར་ཆོ་འདི་ཉིད་
ལ་སངས་རྒྱ་བའོ། །དེའང་དབང་པོའི་བྱུང་གིས་རབ་འདི་ཉིད། །འཁྱིར་
བར་དོ། བ་མ་རང་བཞིན་སྒྲུལ་སྒྲུར་སངས་རྒྱ་བས་ཏེ། ཉི་ཟླ་ཁ་རྒྱུར་
ལས། རབ་ལ་སྟེ་གཉིས་མི་དགོས་ཏེ། །འཁྱིར་པོ་སྟེ་གཉིས་མཆོམས་
ལའོ། །མ་མ་རྣམས་ནི་དབུགས་ལྷུང་སྟེ། །སྒྲུལ་པ་པོས་ནི་རང་རྒྱུད་
འགོལ། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་མན་རག་ཏུ་རི་བོ་ཅོག་གཞག་གི་
ཐབས་ནི། ཐམས་ཅད་ལྟ་བུས་ཐག་ཆོད་ཏུ་བཅོས་བསྐྱད་མེད་པར་
སྤང་བ་སྤང་ཐོག །རིག་པ་རིག་ཐོག་ཏུ་བཞག་པས། ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་
དགོངས་པ་དེར་འདུ་ལ་དེའི་རང་ནས་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་མཐོང་.....
ཞིང་། གཞན་(༡༥༢) གྱིས་འདིའི་དོན་མི་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་རི་རྒྱལ་
གྱི་ཆེ་ནས་དམའ་བའི་ལྷུང་པ་རྣམས་ཏུས་གཅིག་ལ་མཐོང་ཡང་། ལྷུང་
ནས་རི་བོའི་ཆེ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ཏུ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤོལ་ལྟན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོས་ནས་བལྟས་པས་ཐེག་པ་རིམ་དབུའི་འདོད་པ་.....
རང་བྱུགས་སུ་རྟོགས་ལ། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་འདིའི་དགོངས་པ་མི་
རྟོགས་ཤིང་། ཁམས་གསུམ་ཡངས་ཤོལ་ཆེན་པོར་རྫོགས་ཏེ། སྤང་བྱག་
པ་ལས། ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །སྤང་སྤིད་གཅིག་པར་རང་
ཤར་བས། །ཁམས་གསུམ་རང་སར་ཤོལ་བར་ནི། །ཞལ་ཏི་རང་གཞག་

ཆེན་པོར་རྫོགས། གཞག་རྩ་ཡོད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། རྒྱང་བ་རང་
 གཞག་གཞིར་ཤར་བས། ཅོག་གཞག་ཆེན་པོའི་ལྷ་བར་ནི། བཅོལ་བ་
 མེད་པའི་ཚུལ་རྩ་རྫོགས། ཁྱེས་སོ། གསུམ་པ་དེའི་དགོངས་པ་ཁམས་
 གསུམ་ཡོངས་སྒྲོལ་ནི། དེ་ལྟར་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱུང་པས་བསྟུས་ན་
 (༡༡ན) མ་གྲོལ་བ་གང་ཡང་མེད་དེ་ཡོ་ནས་བཅིངས་གྲོལ་ལས་འདས་...
 པ་གཞི་མེད་རང་རྒྱང་ཆེན་པོ་མི་ལས་སྐྱུ་མའམ་ནམ་མཁའི་རང་.....
 བཞིན་རྩ་མཐོང་བས། མཁའ་མཉམ་སྒྲོང་ཆེན་གྱི་དགོངས་པར་རྫོགས་
 ཏེ། སྒྲིང་རྩག་པ་ལས། རྒྱང་ཆོར་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། མ་བསམས་
 ལྟག་མཐོང་རྒྱང་བར་ནི། འགྲོ་འོང་ཟད་པའི་དགོངས་པ་ཞེས། གྲུན་
 རྩ་བཟང་པོར་ཡིས་བསྟན། གཟུང་བ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། མ་
 འགགས་དག་པའི་རྒྱང་བར་ནི། རྩལ་པ་ཆེན་པོའི་ཉིང་འཛིན་ཞེས། །
 གྲུན་རྩ་བཟང་པོར་ཡིས་བསྟན། འཛིན་པ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །
 རང་ཤར་རྒྱང་བ་ཆེན་པོ་ནི། མ་འགགས་མི་རྫོག་དགོངས་པ་ཞེས། །
 གྲུན་རྩ་བཟང་པོར་ཡིས་བསྟན། ཟུག་རྩ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །
 བདག་རྫོག་བྲལ་བའི་རྒྱང་བར་ནི། རང་གཞག་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་
 ཞེས། གྲུན་རྩ་བཟང་པོར་ཡིས་(༡༡མ)བསྟན། རྟག་ཆད་མེད་པའི་
 སེམས་ཉིད་ལ། བཟང་རན་བྲལ་བའི་རྒྱང་བར་ནི། སྤང་སྤང་བྲལ་བའི་
 དགོངས་པ་ཞེས། གྲུན་རྩ་བཟང་པོར་ཡིས་བསྟན། སྤང་དོར་མེད་
 པའི་སེམས་ཉིད་ལ། སྤྱགས་མེད་རང་གྲོལ་རྒྱང་བར་ནི། བྱུང་གདལ་
 ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཞེས། གྲུན་རྩ་བཟང་པོར་ཡིས་བསྟན། ཅེས་སོ།
 བཞི་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་གནས་དག་ནི། དེའི་ཆོ་ཉོན་མོངས་

བ་མ་སྒྲངས་ལ་མི་གནས་པར་གནས་ཏུ་དག་པ་ནས་མཁའ་ལ་སྒྲིབ་
 དེངས་པའམ། ཚུའི་རྣམ་དུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་འབྲུལ་མ་མྱོང་། ད་ལྟ་
 འབྲུལ་པ་ལ་མི་གནས། མ་མ་འབྲུལ་མི་མྱིད་པའི་གཞི་ཡོན་ཐོག་ཏུ་
 ཐེབས་པས། ཚོས་པོར་བའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 ཚོས་ཉིད་སྒྲུང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །བདེ་དང་རང་འཛིན་རང་སར་
 དག །བདག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །ཞིན་པའི་སྟོ་རྣམས་རང་
 སར་དག །བདག་(༡༠༠)མེད་སྒྲུང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །ཆ་དང་བུལ་
 བ་རང་སར་དག །ཟག་བཅས་སྒྲུང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །བསྐྱེད་པའི་
 འབྱུང་བ་རང་སར་དག །ཟག་མེད་སྒྲུང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །འབྲུལ་
 རྒྱུན་ཁྱི་མ་རང་སར་དག །ཅིས་སོ། །འདི་ནི་ལྟ་བ་བརྟན་པའི་འབྲས་
 བུའོ། །དོན་བཞི་པ་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུན་ཏུ་ཁྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཞི་
 ཉེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་འབྲས་བུ། དེའི་མན་ངག་ཏུ་རིག་པ་ཅོག་
 གཞག་གི་ཐབས། མྱིད་གསུམ་ཀ་དག་གི་དགོངས་པ། ཉོན་མོངས་རང་
 སྒྲུལ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱལ་པོ་གདན་ས་ཟིན་ཏེ་མི་འཁྱུར་བ།
 དམངས་ཆས་ལ་ཐབ་སྟེ་མི་འཁྱུར་བ། རྟོན་པོ་བཅོན་ཏུ་ཟིན་ཏེ་མི་
 འཁྱུར་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་རིགས་སྤྱི་པོ་ནས་
 དབང་བསྐྱར་བས་རང་གི་རྒྱལ་ས་ཟིན་ཏེ་མི་འཁྱུར་བ་དང་འདྲ་བར།
 རིག་པ་རང་ས་ཟིན་ཏེ་ཚོས་ཉིད་ལས་མི་འཁྱུར་བས་(༡༠༠)རང་ས་
 ཟིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་གཅིག་གིས་ཤུལ་ཁམས་ལ་དམག་
 དྲངས་ནས་འབངས་ཆས་ལ་ཐབ་ཏུས་དེའི་རྒྱལ་འབངས་སྟོར་དང་
 བཅས་པས་འཁྱུར་ས་མེད་པ་དང་འདྲ་བར། སྟོ་ལྡེའི་རྣམ་ཤེས་འཆར་

བའི་གཞི་སྒྲིངས་པས་འཁོར་བའི་མིང་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་
 ཞིག་གི་སྒོན་པོ་དམ་པ་ཡུལ་གཞན་གྱི་རྒྱལ་པོས་བཅོན་ཏུ་བཟུང་ན།
 རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་རྒྱལ་པོས་ཅི་ཟེར་ལ་ཉན་དགོས་པ་དང་འདྲ་
 བར། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགྲུབ་རྒྱུ་ཆད་པས། དེའི་འཆར་
 གཞི་རིག་པ་རང་དབང་ཚོབ་པའོ། །དོན་གྱི་འབྲས་ལྷན་མི་ལྟོག་པ་
 བཤེ་ཤིང་གི་འབྲས་ལྷན་ལྷན། ཚལ་བས་བྱས་པས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཡེ་ནས་དེ་ལྟར་གནས་པའི་དོན་ཚོག་ཏུ་རང་གིས་མེད་ས་པས་
 འབྲས་ལྷན་མ་ལྷན་ཏུ་བརྒྱུད་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཐབས་རིག་པ་
 ཚོག་གཞན་གི་མན་ངག་ནི་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་རང་ཏུ་(༡༠༡ན) ཡི་
 བས་རང་ཤར་རང་གནས་རང་གྲོལ་བར་ཐག་ཆད་པས་རིག་པ་གང་
 ཤར་དེ་ཉིད་ཤར་ས་དེར་བཅོས་བསྐྱུད་མེད་པར་བྱལ་ཡས་སུ་འཛོག་
 པ་ཞེ། སྒྲིང་བྱུག་པ་ལས། ཚོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། རེ་དོགས་
 ཉིད་ནི་རང་དག་པས། ཚལ་སྐྱབ་རྣམས་དང་བལ་བར་ནི། སྐྱུ་གསུམ་
 རང་ལ་ཆད་བར་རྫོགས། བགྲང་ཏུ་ཡོད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། ཐེག་པ་
 ས་སར་རང་ཤར་བས། འདྲིང་རྒྱལ་ཡིད་དཔྱིད་མིན་པར་ནི། སྒྲིང་པོ་
 ཡང་གསང་ཆེན་པོར་རྫོགས། དམིགས་སུ་ཡོད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །
 ལྷང་བ་སྐྱ་ཚོགས་རང་ཤར་ཏེ། མིང་དང་ཁ་དོག་ས་སར་ནི། གཟུགས་
 སུ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རྫོགས། དཔག་ཏུ་ཡོད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། ལྷང་
 བའི་ཡུལ་ནི་བདེན་ཤར་ཏེ། གཏད་པའི་ས་ཉིད་རང་ཤར་ཏུ། །
 དམིགས་པའི་རྟེན་དང་བཅས་ཏེ་རྫོགས། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེའི་
 དགོངས་པ་སྤྲིད་(༡༠༡བ) གསུམ་ཀ་དག་ནི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཞེན་རྟོག་ལས་

དང་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་རང་སངས་ཆེན་པོར་དག་པས་འཁོར་.....
 འདས་རེ་དོགས་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཉིད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
 ཡང་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །རེ་དོགས་བྲལ་བའི་སྤང་བ་ནི། །ཡི་
 གཞག་ག་དང་ཐུན་དགོངས་པ་ཞེས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་ཡིས་བསྟན།
 སྤང་ཆ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །ཉག་གཅིག་ཆ་སྤེལ་སྤང་བ་ནི། །སྒྲིས་
 བྲལ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཞེས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་ཡིས་བསྟན། །
 ཅེས་སོ། །བཞི་པ་ཉོན་མོངས་རང་གྲོལ་གྱི་འབྲས་ལུ་ནི། དེའི་ཆེ་ཉོན་
 མོངས་དང་རྟོག་ཆོགས་གང་སྟེས་དེ་ཉིད་ཚུགས་མི་བྱལ་བྱངས་མེད་.....
 པར་ཐད་དྲང་ཏུ་རང་ཞིག་རང་གྲོལ་ལ་སང་བ་ནི། དཔེར་ན་རྩའི་རི་
 མོའས་སྒྲལ་གྱི་མཐུད་པ་རང་ཞིག་ལ་སང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའང་འཁོར་
 འདས་གྱི་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བས་ཆོས་ལས་འདས་པའི་རྣལ་འབྱོར་.....
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། (༡༠༩༩) རྩལ་ཆོར་དང་རྣམ་རྟོག་རང་ཞིག་ལ་སང་བ་ནི།
 རྟོང་དྲུག་ལས། དམིགས་པར་སྤང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །དམིགས་བྱེད་
 ཆ་རྣམས་རང་སང་དག །སྒྲོ་ཆོགས་སྤང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །ཆོར་བ་
 རྣམས་ནི་རང་སང་དག །ཡིད་ཏུ་སྤང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །དཔྱོད་
 བྱེད་ཆ་རྣམས་རང་སང་དག །གཟུགས་སྤང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །
 འབྱུང་བ་འདུས་པ་རང་སང་དག །རྣམ་ཤེས་སྤང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ།
 །རྩྱ་ཁྱེན་རྣམས་ནི་རང་སང་དག །ཆོར་བར་སྤང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །
 ཉམས་སྦྱོང་རྣམས་ནི་རང་སང་དག །འདུ་ཤེས་སྤང་བའི་སེམས་ཉིད་
 ལ། །ཉོན་མོངས་བྲངས་རྣམས་རང་སང་དག །རྟོག་འཛིན་བྲལ་བའི་
 སེམས་ཉིད་ལ། །དུན་པའི་བྱངས་རྣམས་རང་སང་དག །ཅེས་གསུངས་

ས། །འདི་དག་ནི་རང་བཞིན་རྒྱལ་པ་ཆེན་པོའི་གནད་ལས་སྒྲོ་སྒྲོས་
པ་ཅན་གྱི་དོན་རུ་འོ། །ཐེག་པའི་མཆོག་རིན་པོ་ཆེའི་(༡༠༩༥) མཆོད་
ལས། དམིགས་པ་ལྷལ་གྱི་སྒྲོ་རིམ་ཅན་འཇུག་པའི་ལམ་ཐབ་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་པ་སྟེ་རིམ་ཁར་བརྟུ་བརྟུན་པའོ། །

རིམ་ཁར་བརྟུ་བརྟུན་པ་འོད་གསལ་རྒྱ་རྒྱ།

སྒྲོ་ཐོའི་ལམ་གྱི་ཆེད་ས་བརྟན་པ།

དེ་ལྟར་སྒྲོ་སྒྲོས་པ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་འཇུག་པའི་ལམ་བརྟན་ནས།
ད་ནི་ཡང་རབ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་གྱི་དོན་རུ་རིག་པ་རང་.....
སྒྲུང་གི་ལམ་བཟང་རྒྱ་རྒྱ་སྒྲིང་པོའི་གསང་བ་ཆེན་པོ་བརྟན་པ་ལ་.....
གཉིས་ཏེ། རྟན་མོར་གི་ཐེག་པ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་རྒྱལ་རེས་
པར་བྱ་བ་དང་། བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གནད་རྣམ་པ་བརྟན་གྱིས་འཕགས་ཏེ། ལམ་གཞན་རྣམས་ཤེས་རབ་
ཆེ་བས་རྒྱུར་རུ་རྒྱལ་པོའི་ཕྱོད་ལ་རྒྱུར་བས་མི་ཕྱོད་པ་ལས། འདི་ནི་
མཐོང་བ་དབང་པོའི་གནད་གྱིས་བཙོན་འགྲུས་ཆེ་རྒྱུར་ཅམ་ལས་.....
དབང་པོ་ལ་རྒྱ་རྒྱལ་མེད་པའི་གནད་དང་། གཞན་རྣམས་རང་རང་གི་
ཆོས་ཉིད་ཡིད་དཔྱད་ལ་གདེང་རུ་འཆའ་བ་སྟེང་སྒྲོམ་སྒྲུབ་རྒྱ་རྒྱ་
པ་ལས། འདི་ནི་སྒྲོའི་ཡིད་(༡༠༩༩) དཔྱད་ལ་མི་སྒྲོས་པར་མངོན་སྲུང་
ལྟར་ཡོད་པས་ཡིད་དཔྱད་ལ་མི་སྒྲོས་པའི་གནད་དང་། གཞན་རྣམས་
རྒྱུད་བྱུང་ཆོག་གི་རིམ་པ་ལ་སྒྲོས་འཆའ་བས་དོན་གདོད་ནས་རྒྱལ་ས་
ལྟ་རེ་བ་ལས། འདི་ནི་ཆོག་ལ་འབྲུ་གཅིག་མ་སྒྲོས་པར་དོན་མངོན་

ལུས་ཏུ་མཐོང་བས་ཆོག་གིས་སངས་མི་རྒྱ་བའི་གནད་དང་། གཞན་
 རྒྱལ་ས་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྒྲིལ་ལུ་བྱས་པའི་གཞི་
 ལས་འབྲས་བྱ་ནས་དཔྱད་ཏུས་ལ་སྟོས་པ་ལས། འདི་ནི་རང་གསལ་
 མདོན་ཏུ་བྱུང་བས་སྒྲིལ་བྱས་ཏྟག་པའི་གཞི་ལས་ལ་མི་སྟོས་པར་.....
 སངས་རྒྱ་བའི་གནད་དང་། གཞན་རྒྱལ་ས་རྒྱ་འབྲས་སྐྱེས་སྟོས་པས་
 བྱང་རྒྱལ་གཞན་ནས་ཆོལ་བ་ལས། འདི་ནི་རྒྱ་འབྲས་བཟང་ངན་གྱི་
 ལས་ལ་མི་སྟོས་པར་བྱང་རྒྱལ་རང་ལས་འཆར་བས་འབད་ཚལ་དང་...
 སྐྱང་དོར་མེད་པའི་གནད་དང་། གཞན་རྒྱལ་ས་ཅ་རྒྱང་དང་ཐིག་ལེ་ལ་
 སྐགས་པ་ན་སོ་གཞོན་ཏུས་(༡༠༩༥) དར་བས་བྱང་རྒྱལ་འབྲུལ་ལ་ཆན་
 ཏུས་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཟད་པས་མི་སྟོས་པར་འདོད་པ་ལས། འདི་ནི་
 རང་བྱུང་འོད་གསལ་གྱི་ཉི་ཟླ་ཁོང་ནས་འཆར་བས་བཙོན་འབྲུས་.....
 དང་ལྡན་ན་ན་སོ་ལ་ཆན་གཞོན་མེད་པ་སྟོས་པའི་གནད་དང་།
 གཞན་རྒྱལ་ས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱ་སྐྱེས་སྟོས་ཏུ་འདོད་པ་ལ་སྟོས་...
 འཆར་བ་ལས། འདི་ནི་སྐྱེས་སྟོས་ལས་སྐྱང་ཏུ་འཆར་བས་མཐར་ཐུག་
 འོད་གསལ་ཀ་དག་གི་སྐྱོང་ཏུ་རྒྱན་བྱུང་རིག་པའི་གཏན་སྤྱིད་ཟིན་.....
 པའི་གནད་དང་། དེ་ལྟར་བརྟན་གྱི་ཆེ་བས་སྐྱན་མོང་གི་ཐོག་པ་ཉན་
 ཐོས་ནས་གསང་སྐགས་སྤྱི་ནང་རིམ་དགུ་ཀྱན་ལས་འཕགས་སོ། །འོ་ན་
 འདི་ཡང་ཨ་ཏི་ཡིན་ལ། ཨ་ཏི་ལས་འཕགས་སམ་ཞེ་ན། ཨ་ཏི་ལའང་
 སེམས་སྐྱོང་མན་ངག་གི་སྤེ་གསུམ་ལས། སེམས་སྐྱོང་ཁ་འབྲུམས་གཞི་
 བལ་ལ་གདེང་ཏུ་བྱེད་པས་རིག་པ་མདོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་སྟེ། སེམས་
 དར་ཅིག་རང་གསལ་ཏུ་འབྱུག་པ་དང་། མི་འབྱུ་(༡༠༩༦) དགུ་འབྱུང་

འཆར་བ་མཐར་སྒྲུག་ཏུ་འདོད་པས། རྟོན་ལ་དངོས་སུ་བཟུང་མེད་
 པས་ཡིད་དཔྱོད་ཅམ་ལས། གནད་དེས་པ་མངོན་ཏུ་མ་མཐོང་བ་ལས་
 འཕགས་ལ། མན་ངག་གི་ཐེའི་ཡང་། བྱིན་ང་གསང་བའི་སྐྱོར་གསུམ་
 བར་དྲི་རུས་ལ་སྟོས་འཆར་བ་ལས། འདི་ལ་འོད་ལྷན་སྒྲུག་གོལ་བའི་
 གནད་ཡོད་པས་འདི་བྱད་པར་རུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་
 གནད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་འཕགས་ཀྱང་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བས་
 འདིར་མ་སྟོས་ལ། ཆ་རྒྱུད་གི་གནད་ལ་བརྟེན་ཡང་བྱན་མོང་བ་ཆ་
 རྒྱུད་ཀྱན་རྫོབ་རགས་པ་ལམ་རུ་བྱེད་པས་ལྷན་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་
 བཅས་རུ་མ་ལ་བརྟེན་པས་གཤམ་དང་གོལ་ས་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། འདི་
 བྱི་རགས་པ་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་གནད་མི་གཡོ་བ་གསུམ་གྱིས་འཆིང་བ་
 ཅམ་ལས་དེ་ལམ་རུ་མི་བྱེད་པར། རྟོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུད་འཛིན་
 ཚུལ་ལས་འདས་པ་ལམ་རུ་བྱེད་པས་ལྷན་(༡༠༩) འོད་རུ་དག་པར་
 རྒྱུད་ཞིང་། འབྲུལ་འཁོར་དང་གཤམ་སེལ་ལ་སོགས་པ་བྱན་མོང་བ་ལ་
 མི་སྟོས་ཏེ། གཤམ་རྣམས་འབྲུལ་པ་ཡིན་སྟུག་བསམ་ཡིན། དེ་འབྲུལ་
 པའི་ཆ་རྒྱུད་ལམ་བྱེད་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་འབྲུལ་པ་ལམ་རུ་བྱས་པའི་
 བྱིར་རོ། །འདི་ནི་རྟོན་དམ་མ་འབྲུལ་པ་ལམ་རུ་བྱས་པས་གཤམ་དང་
 གོལ་ས་མེད་པའོ། །གོལ་ས་འང་སྟོས་བྱས་ཡིད་དཔྱོད་ལ་བརྟེན་པ་
 རྣམས་རྟོན་མ་མཐོང་བས་འདྲ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དང་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་གོལ་ཞིང་ཤེས་ཉམས་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་གོལ་སྤྱི་བ་ཀྱི་
 འཕྲང་ལས་མི་འདའ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དབང་པོས་མངོན་སྟུང་རུ་
 མཐོང་བས་གོལ་རུ་གོལ་ས་མེད་དེ་རྟོན་གཏན་ལ་དངོས་སུ་ཕབ་ཟེན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གོལ་བ་ནི་དོན་ཆོལ་རུ་བྱིན་པའི་ལམ་དེར་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་འདི་ལ་མེད་དོ། །འབྲུལ་ས་འདི་ལ་མེད་དེ་ཤེས་ཉམས་ར་མ་རི་
 མྱེད་ཅིག་འབྱུར་ཞུག་ཅན་ལ་ལམ་གྱི་ཆོད་འཛིན་མི་(༡༠༥ན) བྱེད་པར།
 འོད་གསལ་རང་གི་རང་གདངས་སྤང་ཉམས་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ལ་ཆོད་་་་
 འཛིན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྱུར་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་མཆོངས་ཏེ།
 རྒྱང་གདངས་དང་། རིག་གདངས་གྱི་བྱད་ཡོད་པས་ནོར་བུའི་འོད་
 དང་། སྒྲོན་མེའི་འོད་གྱི་བྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲུལ་སྤང་རིག་
 ཅལ་མ་དག་པའི་གདངས་ལམ་རུ་བྱས་ཀྱང་མི་སྐྱལ་ལ། དག་སྤང་འོད་
 གསལ་དངོས་གྱི་གདངས་ལམ་རུ་བྱས་པས་སྐྱལ་བ་སྟེ། འདི་དག་གི་
 བྱད་དཔེས་འབྱེད་པ་ནི། རྣམ་པར་དེས་འབྲེལ་ལས། རྣོར་བུ་སྒྲོན་མེའི་
 འོད་དག་ལ། རྣོར་བུའི་སྒྲོ་ཡིས་མཛོན་རྒྱལ་པ། འོག་པའི་ཤེས་པར་
 བྱད་མེད་ཀྱང་། རི་ལྟར་དོན་བྱེད་ལ་བྱད་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱད་པར་ཆེ་བ་བརྟན་ཐུན་ཆོགས་དཔག་རུ་
 མེད་པ་དང་བཅས་པས་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འབྱུར་ལས། ཆོས་
 ཉིད་མཛོན་སྤུམ་གནད་གྱིས་ཀྱང་། །(༡༠༥བ) ལས་ལ་བཟང་ངན་མེད་
 པར་རྟོགས། ལྷིང་ཏིག་དེས་པར་བསྐྱུས་པ་ཡིས། དབང་པོ་རྣམས་ལ་
 རྣོ་རུལ་མེད། ཡིད་དཔྱད་ཆོག་གི་མཐའ་བཟང་པས། ཤེས་རབ་མ་ཡིན་
 དབང་པོས་མཐོང་། ཆོག་གིས་ཆོས་ཉིད་མི་མཐོང་བས། བྱུན་མོང་
 ཐེག་པས་དོན་མི་འབྱུབ། སྐྱུ་གསུམ་ལམ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་
 མཐོང་ཁམས་གསུམ་ཞུག་པ་མིན། ཆོས་ཀྱན་མཉམ་པར་རོག་ཅིག་
 པས། གཞི་དང་འབྲས་བུ་སྟོས་མིན་པའོ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་བྱད་

སར་ཅན་གྱི་ལམ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་མྱོན་པ་མྱོན་སར་
 བྱེད་པ་དབང་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། མྱོན་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་
 གདམས་ངག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དབང་དང་དེའི་
 གྲོགས་དམ་ཆེག་གཉིས་ལས། སྒར་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་མོད། འོན་
 གུང་འདྲིར་འབྲེལ་ཆེ་བས་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་ན། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
 འཁོར་བ་ལས་སློ་ལོག་ནས་འཇིག་(༡༠༩) རྟེན་འདི་ལ་ཞེན་པ་དང་...
 བལ་བ། ཆོས་ཀྱི་དོན་ཅིག་ཅར་རུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས།
 ཐོག་མར་སྒྲ་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་དབང་བསྐྱར་རྒྱུ་གས་...
 སར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་རུ་བྱི་རྩྭས་བཅས་ཀྱི་དབང་དཀྱིལ་འཁོར་དང་
 བུམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷས་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་ལྷས་ཡི་དམ་ལྟའི་
 སྐྱར་རང་གིས་དབང་ཐོབ་པས། བྱི་རྩྭ་གཞལ་ཡས་ཁང་རུ་གསལ་བ་
 དང་། བྱང་ལྷས་ལྟའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་གསལ་བ་དག་འབྱུང་། དེ་ནི་
 རྣལ་འབྱུར་པ་ལྷས་རྒྱ་རྩོག་བཅས་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་གནད་ཀྱི་...
 མན་ངག་གོ། །དེ་ནས་ནང་རྩྭས་མེད་ཀྱི་དབང་མཐུལ་དང་བུམ་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ངག་ལ་བསྐྱར་བས། ངག་ཡི་དམ་ལྟའི་བརྒྱས་པར་གསལ་
 བ་དང་། བྱང་རུ་བརྒྱད་མེད་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་མྱུང་བ་སྟེ་བ་ནི། ཡི་གེ་
 ཡའི་བརྒྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེའོ། །དེ་ནས་གསང་བ་ཤིན་རུ་སྩྭས་པ་
 མེད་པའི་དབང་(༡༠༩) བཟང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་...
 ལ་བསྐྱར་བས། སེམས་དངོས་པོ་གཤིས་ཀྱི་སྟེང་རུ་ཕེབས་པ་དང་།
 སེམས་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་དོན་ཉམས་སུ་མྱུང་བའོ། །དེ་ནས་གསང་
 བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལྷས་ཀྱི་འདུག་སྐྱངས་དང་། ལྟ་སྐྱངས་ལ་བརྟེན་ནས་

ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་ལ་བསྐྱར་བས། ལུས་བཞུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་གནད་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བཞུགས་སྒྲུབ་སྒྲོལ་བ་དང་། རག་སྐྱེ་
 བ་བཅད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ལྷན་པ་ཉམས་པས། བརྟེན་ཏུ་མེད་
 པའི་དོན་ཁོང་ཏུ་སྐྱེད་པ་དང་། སེམས་བྱིན་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་བརྟེན་
 གནད་ལ་བརྟེན་ནས། འད་གསལ་སྒྲོང་པ་ཅིའི་དོ་མོར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་
 བློ། སྐྱེས་ཀྱི་ལམ་སྐྱོན་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་སྐྱོན་པ་
 རྟོགས་པས་བསྐྱེད་རིམ་ཅིག་ཅར་ཏུ་གསལ་བ་དང་། རག་གི་སྐྱོན་པ་
 རྟོགས་པས་ལྷན་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་པ་
 རྟོགས་པས་རྟོགས་པའི་(༡༠༩) རིམ་པ་རྟོགས་ཆད་ལ་ཐེབས་པའོ། །
 ལུས་རག་ཡིད་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་པ་རྟོགས་པས། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་
 ལམ་ཉམས་སྐྱེ་མེད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་སྒྲགས་
 དམ་ཆོག་གི་རིམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱོན་པ་རྟོགས་པའི་རྟེན་དེས་དམ་
 ཆོག་སྐྱེད་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སྐྱིར་དམ་ཆོག་གི་ཙ་བ་བྲམ་ཡིན་པས་ན།
 དོན་གྱི་དངོས་གྲུབ་འདོད་པས། བྲམ་མཉེས་པར་བྱས་པ་ལས་དངོས་
 གྲུབ་འབྱུང་སྟེ། བཀའ་འགྲོ་མ་དྲ་བ་སྒྲོང་ཐུན་གྱི་སྐྱེད་ལས། དངོས་
 གྲུབ་འདོད་པས་བྲམ་པ་ལ། །རྟེན་མཐའི་བར་ཏུ་མཆོད་པར་བྱ། ཞེས་
 མོ། །དེའང་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་ལས་མི་འདའོ། །ལུས་ཀྱི་སྐྱེད་ལམ་ལ་
 སྐྱེས་པས་བྲམ་མཉེས་པར་བྱ་བ་ནི། གདན་སྟོབ་པ་དང་། མཐུལ་
 དབུལ་བ་དང་། བསྐྱེད་མཉེ་དང་། དྲིལ་བྱིས་དང་། གཟིགས་སྐྱག་དང་།
 མཐོང་སྐྱག་ལ་སྐྱེས་པ་བྱའོ། །དེའང་གཟིགས་(༡༠༩) པ་ནི་བྲམ་མས་
 རང་ལ་གཟིགས་པའི་རྟེན་ལ་སྐྱག་འཆོལ་བའོ། །མཐོང་བ་ནི་རང་གིས་

གྲུ་མ་མཐོང་བའི་རུས་ལོ། །དག་གི་བརྗོད་པས་གྲུ་མ་མཆོས་པར་བྱ་
 བ་ནི། གྲུ་མའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ། ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་ཤིང་། བྱད་པར་
 བྱེ་ཆོག་ལྷན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཡི་དམ་ཤེས་པས་མཆོས་པར་བྱ་བ་
 ནི། གྲུ་མའི་མཐོང་སྐྱོད་བསྐྱེན་པས། གྲུ་མ་མཆོས་ཏེ་གཞན་འཇུག་པ་
 ལ་དགོངས་པ་དང་། གཞན་ཅི་ནས་ཀྱང་གྲུ་མ་ལ་དད་པས་འཇུག་
 པར་བྱེད་པའོ། གྲུ་མའི་གསུང་སྐྱོས་ལ་མཁས་པས། ཆོག་ལ་ལྷག་ཆད་
 མེད་པར་འགོ་བ་གཞན་ལ་བརྗོད་པར་རུས་པ་དང་། གྲུ་མའི་སྐྱེས་
 བྱེད་གོངས་པ་རྩ་བ་བཞིན་རུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལས་མི་འདའ་.....
 བའོ། །དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། རྩ་བར་གྲུ་མའི་བྱ་བ་ལ། །ལྷས་
 དང་དག་དང་ཡིད་དག་གིས། གྲུ་མ་མཆོག་ལ་གྱུས་པའི་མིས། །རྩོ་རྩོ་
 འཛིན་པ་ཉིད་རུ་འབྱུང་། ཅིས་པ་(༡༠༥ན)དང་། ཡང་། དངོས་གྲུབ་
 འདོད་པའི་དད་པ་ཅན། གྲུ་མ་མཆོས་པ་ལས་འབྱུང་རོ། །གལ་ཏེ་གྲུ་
 མ་མ་མཆོས་ན། རྟག་རུ་འཁོར་བའི་ཁ་མཐའ་བརྒྱད། ཅིས་སོ། །དེ་
 ཡང་དབང་བསྐྱར་བའི་རུས་སུ་ཡོན་དབུལ་བ་དང་། དགའ་སྟོན་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པས་གྲུ་མ་མཆོས་པ་དང་། རྩོ་རྩོའི་སྐྱེན་སྤྱིང་དང་། འགོ་བ་
 གཞན་ཡང་མགྱུ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་གསང་སྐྱེས་བྱེད་པ་
 ཆོག་རུ་འགོ་ཞིང་། ཕྱིན་ཆུབས་འཇུག་པའི་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་རུ་འགོ་
 ལྟ། ལྷིང་རྩོ་ཆེན་པོ་དགའ་སྟོན་ཆེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱེན་
 པའི་དམ་ཆོག་གི་རིམ་པ་སྤར་བསྐྱེན་པ་བཞིན་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །
 གཞིས་པ་སྐྱིན་པ་དེ་གོལ་བར་བྱེད་པ་གདམས་དག་གི་རྣམ་པར་.....
 གཞན་པ་ལ་གཞིས་ཏེ། གདམས་དག་སྐྱུའི་འབྲེལ་དགོད་པ་དང་། ལག་

ལེན་ཉམས་སྤྲུལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱིར་གདམས་རག་གི་འདེབས་
 (༡༠༥) ལུགས་ཐམས་ཅད་བརྩམ་ན་གསུམ་སྟེ། བྲིད་ཀྱི་ལུགས་སྤྲུ་
 གདབ་པ། རོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་སྤྲུ་གདབ་པ། བཟོན་པོ་ལ་བཟལ་བ་ལ་
 ཚར་སྤྱགས་སྤྲུ་གདབ་པའོ། །དང་པོའི་ནང་ཏུ་སྤྱི་མ་གཉིས་འདུ་སྟེ། རོ་
 སྤྱོད་ཅར་སྤྱག་ཏུ་གདབ་པ་ཁྲིགས་ཚོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན་ལ། ཚར་སྤྱགས་
 སྤྲུ་གདབ་པ་བར་དོའི་གདམས་རག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལག་ལེན་
 ཉམས་སྤྲུལ་བའོ། །སྟོན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞི་ཉམས་སྤྲུལ་བའི་
 རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོན་འགྲོའི་འཐད་པ་དང་། སྟོན་
 འགྲོ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྟོན་འགྲོ་ནི་དཔེར་ན་
 འཛིགས་བཅས་ཀྱི་ལམ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་སྟོན་ཏུ་འཛིགས་པའི་སྤྱད་ས་.....
 ཏུ་ལ་ནས་ལམ་ཏུ་སྟོན་པའི་བར་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་བར། དངོས་གཞི་ལ་
 ཡང་དང་བག་ཚེད་པར་འགྲོ་བར་བྱེད་པའོ། །སྟོན་འགྲོ་ནི་དཔེར་
 ན་སོ་མཆོམས་ཀྱི་གྲོང་ལ་འོབས་དང་འཛིགས་སྟོན་བྱས་པས་(༡༠༦)
 བཅན་པོར་སོར་ནས་གང་གིས་ཀྱང་སྤྱགས་མི་རྟེན་པ་དང་འདྲ་ལ།
 དངོས་གཞི་དེ་ལྟར་བྱས་པས་ནང་གི་མི་སྟོན་པའི་ཁྲིར་ཉམས་ར་མེད་པ་.....
 དང་འདྲ་བས་ན་སྟོན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས་སྤྲུ་རིམ་ལ། སྟོན་
 འགྲོ་ནི་འཛིགས་པའི་སྤྱེལ་མ་བཟང་པོ་དང་འདྲ་ལ། དངོས་གཞི་རང་
 ལ་རྟེན་དང་སྟོན་པ་མཐར་སྟོན་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་སྟོན་འགྲོ་
 མེད་ན་དངོས་གཞི་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་གནད་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱེལ་མ་མེད་
 པར་འཛིགས་བཅས་ཀྱི་ལམ་ཏུ་འགྲོ་མི་ཅུས་པ་དང་འདྲ་ལ། དངོས་
 གཞིའི་གནད་མེད་པས་སྟོན་འགྲོའི་མན་རག་སྤྱད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་.....

འབྱུང་བས་ན། དེ་གཉིས་ཟུང་ཏུ་འབྲེལ་བས་དོན་འབྱུང་པ་ནི་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ལོ་ལོ་མོ་མོ་ཟུང་སྒྲེལ་གྱིས་འབྱུང་བ་.....
 དང་འབྲེལ། གཉིས་པ་སྟོན་འགྲོ་དངོས་ལ། གང་གི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ།
 སྟོན་འགྲོ་རི་ལྟར་ཡིན་པ། དཔེ་ཅི་དང་འབྲེལ། སྟོན་(༡༠༧)འགྲོ་
 དགོས་པ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་ལྡེལ་ལ། དང་པོ་གང་གི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་
 བ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་ཞེས་བས་དེས་ཐུང་བ་.....
 ལས་འདས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་སྟོན་གསུམ་གྱི་ཞེན་པ་མ་
 སྟོལ་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་བས། ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་བཅིངས་
 པ་ལས་སྟོལ་བས་སྲིད་པ་ལས་དེས་པར་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་འདས་པའི་...
 སྟོན་འགྲོ་དམ་པའོ། གཉིས་པ་སྟོན་འགྲོ་རི་ལྟར་ཡིན་ན། སྟོན་བསྐལ་
 པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་ལུས་རག་ཡིད་ཀྱི་སྟོན་པ་ལས་...
 སྟོལ་བར་བྱེད་པས་ན་སྟོན་ཞེས་བྱའོ། །ཏུ་ཞེས་པ་ལ་སྟོན་བར་སྲིད་
 ཆགས་ཏུས་ལུས་ལ་གནས་པའི་སྟོན་ཆགས་འབྲུམ་ཕྱག་མང་པོའི་ལས་
 དང་བག་ཆགས་སྦྱང་བར་བྱེད་པས་ན་སྟོན་ཏུ་ཞེས་བྱའོ། །རག་གི་སྟོན་
 སྐད་མ་དག་པ་ནས་སྦྱང་བར་བྱེད་པས་ཀྱང་སྟོན་ཏུ་ཞེས་བྱའོ། །
 ཡིད་ཅན་ལུས་ཀྱི་སྟོན་ནང་ན་གནས་པའི་སྟོན་ཏུ་འབྲུམ་ཕྱག་(༡༡༠ན)
 བཞིའི་ཡིད་ཀྱི་འབྱུང་བ་མ་དག་པ་ནས་སྦྱང་བར་བྱེད་པས་ན་སྟོན་ཏུ་
 ཞེས་བྱའོ། །འགྲོ་བ་ནི་དངོས་གཞིའི་གོང་རམ་ཐོག་མར་མན་རག་དེ་
 ལ་སྟོན་དགོས་པས་ན་འགྲོ་ལ། སྟོན་ལ་སོང་བ་དེས་དངོས་གཞིའི་དོན་
 འབད་མེད་ཏུ་སྦྱང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟུང་འདས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་.....
 པས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་དཔེ་ནི་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་

དང་ལྷན་པས་གཞན་བསྐྱེད་ན་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་ཏུ་མི་འགྲོ་བའི་
 དབང་མེད་པར་འགྲོ་དགོས་པ་འཇུག། རྟ་བཟང་པོ་འགྲོ་བའི་སྒྲོན་ཏུ་
 ཆས་སྤྱོད་བརྒྱན་པ་བསྐྱེད་པས་འགྲོ་བ་ལྟར། དངོས་གཞིའི་སྒྲོན་ཏུ་འགྲོ་
 བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དགོས་པ་ནི། དངོས་གཞི་འབྱུངས་སྤྱོད་ཞིང་སྤྱོད་ལ་
 ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཐོགས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། སྤྱོད་
 གསུམ་གྱི་སྤྱོད་འབྱུངས་པར་བྱེད་པ་འབྱུངས་བཞིའི་རྣམ་འབྱུངས་ལ་བསྐྱེད་པ།
 རིག་པའི་སྤྱོད་འབྱུངས་པར་བྱེད་པ་འཁོར་འདས་(༡༡༠) ཏུ་ཤན་འབྱེད་...
 པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱེད་པ། སེམས་གྱི་སྤྱོད་འབྱུངས་པར་བྱེད་པ་ལྷུས་དག་
 ཡིད་གསུམ་གྱི་གནས་ལྷགས་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐལ་འབྱུར་
 ལས། སྤྱོད་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཉིད། །འབྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་གཙོ་
 བྱས་ཏེ། །མཆོག་ཏུ་ས་སྐྱེ་རྒྱུད་གི། སྤྱོད་ལ་བསྐྱེད་པས་དེས་པར་
 འབྱུངས། །ཅེས་སྤྱོད་འབྱུངས་ཏུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། །འཁོར་འདས་ཏུ་ཤན་མ་བྱེད་ན། །ཁམས་
 གསུམ་ལྷུས་དག་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །འབྱེད་པ་ཆོད་པར་མི་འབྱུར་བས། །
 །འཁོར་འདས་ཏུ་ཤན་དབྱེད་བ་བཤད། །ཅེས་པ་དང་། །བསྐྱེད་ཏུ་ལས།
 །འདི་ལྟར་ཡང་གསང་དོན་ཉིད་ལ། །འབྱུག་པར་འདོད་པ་སྐལ་བ་
 རབ། །སྒྲོན་ཏུ་ལྷུས་དག་ཡིད་རྣམས་གྱི། །མདོན་པར་ཞེན་པ་བསྐྱེད་
 པའི་ཕྱིར། །སྒྲོན་ཏུ་སྤྱོད་པ་བཅས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། །སྤྱོད་མ་
 འབར་བ་ལས། །འཁོར་འདས་ཏུ་(༡༡༡) ཤན་སྤྱོད་ནས་ནི། །ལྷུས་དག་
 རྣམས་ནི་རྣམ་ཏུ་དབབ། །ཅེས་པས། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ལྷུས་
 གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་དབབ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱས་

ནས་བྱེད་པ་ལ་མི་སྒྲིབ་དང་ལུས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་འདག་པའི་དགོས་པ་.....
 ཡོད་དོ། །འཁོར་ལོ་རྣམས་པར་བཅེགས་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་ཏུ་ཤལ་སྒྲིག་
 བྱེད་པ། །འདིས་ནི་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་འབྱོར་ས། །ཞེས་སོ། །ལུས་
 ཏུ་ཤལ་འབྱེད་པ་ལ་ཉི་མ་བརྟན་ནས། བརྟུ་གཅིག་གས། རྒྱ་བ་བྱེད་ཏུ་
 བྱས་ན། མྱི་ལུས་ཀྱི་ཞེན་པ་རང་ལོག་པ་དང་། རང་ལུས་ཞི་ཏུ་ལ་དང་
 ལུན་པ་དང་། གསང་བ་རྒྱ་ལུས་འོད་གསལ་ཏུ་སྒྲོལ་ངེས་སོ། །དེ་ནས་
 རྣམས་ཏུ་འབེབས་པ་ལ་ཞག་གསུམ་མས། བརྟུ་གཅིག་གས། བརྟན་ཏུ་
 བྱས་པས་ལུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་ཤིང་ལུས་རྒྱལ་པའི་སྒྲུ་ལ་སྒྲུར་ཏེ།
 གསེར་གྱི་སྒྲིང་པོའི་རྒྱུད་ལས། རྣམས་ཏུ་འབེབས་པར་འདོད་པ་ཡིས། །
 ལུས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དལ་བ་བཞེན། །འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་སྐུ་དང་རེག །
 རྒྱུད་པར་མཆོག་ཏུ་གསང་བས་འབྱུང། །ཅེས་སོ། །གཉིས་(༡༡༢༥)པ་
 དག་ཏུ་ཤལ་འབྱེད་པའི་སྒྲུད་པ་ནི། གསང་བ་སྒྲུད་པ་ས་པོན་གྱི་རྒྱུད་
 ལས། དེ་འདས་དག་གི་སྒྲུད་པ་བཅུ་ལ། རྒྱལ་སྐུ་དང་ཁ་དོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ།
 ཡོད་དང་མེད་དང་སྤང་བ་དང་། །ཡིད་དཔྱད་ཆོག་ནི་སྤྲོ་ཆོགས་
 བརྒྱད། །སྒྲོལ་སང་སྤྲོ་ཆོགས་བརྒྱ་ཤད་དང་། །སྤང་ནི་རྣམས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་
 པ། །འདི་ལྟར་སུ་ཡིས་བྱས་པའི་མི། །དག་གི་མངོན་ཞེན་རང་ཆོད་
 བས། །འཁོར་འདས་ཏུ་ཤལ་འདིས་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་
 འབྱུར་ལས། དེ་ལྟར་ཉགས་དང་ཆོད་ཐེབས་ནས། རྣམས་འབྱོར་པ་ཡིས་
 དག་སྒྲུད་བཅུ་ལ། །བརྒྱད་པ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་བྱིར། །སྤྲོ་སྤང་
 རྣམས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ། །ཅི་རྒྱས་བརྒྱུག་པ་མེད་པའི་བྱིར། །ལྟ་དང་སྐུ་
 དང་གཞོན་སྐྱོན་དང་། །ཁྱི་ཐ་ལུལ་ལུས་ལུལ་འཇུག་གི་སྤང་ནི་བཟང་

འཕྲུལ་བྱེད་པ་བློ་བྱེད། ལམ་དོར་ན་འགྲོ་བ་དྲུག་གི་སྐད། སེམས་ཀྱི་དྲན་
 བསམ་རྒྱུ་གིས་བློ་བྱེད། འདྲིར་ཡང་(༡༡༩༥) དགོས་པ་རྣམས་པ་གཉིས།
 མཆོག་དང་ཐུན་མོང་མཐུན་དབྱེད། ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་གི་བློ་བྱེད་
 རྒྱ་ཐང་དང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་ཏུ་འཁོར་བ་རྒྱུ་ཆད་པར་
 བྱེད་དེ། དབང་བསྐྱར་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས། སྐལ་དང་ལྷན་པས་རིགས་
 དྲུག་སྐད། རང་རང་མཐུན་པར་བློ་བྱེད་པ་ཡིས། འགྲོ་བ་དྲུག་གི་
 འཁོར་ལོ་འཆད། ཅེས་སོ། ཞོར་ཏུ་བཤད་པའི་ཞག་ཅམ་ཏུ་བཙོན་
 འགྲུས་བཅས་པས། བཙོན་པ་རབ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པ་
 དང་། སལ་པ་ལ་དེ་ཉིད་དང་རྣང་བ་ཐམས་ཅད་འདྲ་བར་གཏད་
 མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་སྐྱེད། དེའང་ལུས་གཞི་ཡིན་ལ། སེམས་འབྲས་བྱ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་རྒྱུ་གི་ཡིན་པས། རྒྱུ་གི་རྒྱུད་པ་བར་
 ཏུ་རེས་ལ། རང་གཞན་གྱི་རྒྱ་ཐང་དང་བློ་བྱེད་པས་འབྲེལ་པའི་བློ་བྱེད་
 འབྲེལ་རྒྱུ་འཆད་པ་དང་། རྒྱུ་ཏུ་གང་བློ་བྱེད་དེའི་སྐྱེ་བར་སྦྱིས་མི་
 འབྲུག་(༡༡༩༥) པ་དང་། ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་སྐལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 འཁོར་ལོ་བཙུགས་པ་ལས། རྒྱུ་གི་རྒྱ་ཐང་ལྷན་སྦྱས་སྐྱེད་པ། འཁོར་བའི་
 བློ་བྱེད་པ་རྟོགས་པར་རེས། ཞེས་སོ། གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ནི།
 སངས་རྒྱུས་སྐུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ལོག་ཏུ་ཡང་། སེམས་
 ཀྱི་རྒྱུད་པ་བཙུགས་པར་བྱ། དགའ་དང་མི་དགའ་བདེ་དང་སྐྱུག་
 རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ། ལྷ་སྐྱེས་རྒྱུད་པའི་བསམ་པ་དང་། ལྷ་
 ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ལ་སོགས་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེས་པའི་ལྷ་སྐྱེས་
 དང་། དགེ་དང་མི་དགེ་ལ་སོགས་པའི། བསམ་རྒྱུད་རྣམས་པ་རྣམས་

བྱ། །འདི་ལྟར་སྤྲུལ་པའི་མི། །སེམས་ཀྱི་མངོན་ཞེན་རང་ཚད་
 བས། །འཁོར་འདས་ཅུ་ཤན་སྤེད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འབྱུར་ལས།
 དེ་ལྟར་ཚད་ལ་ཐེབས་ནས་ཀྱང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སེམས་སྦྱོང་བྱ། །
 འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟར་(༡༡༩) གྱི། །དྲན་བསམ་འཕྲོ་འདྲེ་
 འཁོར་ལོ་བརྟེན། །དགའ་དང་མི་དགའ་བཟང་རན་སེམས། །ཡོད་མེད་
 ལྷ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ། །སྤྱི་ཅུ་བརྟགས་ཏེ་ནང་ཏུ་བསམ། །རྒྱུ་ལྟར་
 བསམས་པའི་དྲན་པ་ཉིད། །སྤྱི་ནས་སྤྱི་རྒྱུ་འཆད་པར་དེས། །འདི་ཡི་
 དགོས་པ་གང་གིས་དབྱེ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉི་མ་མང་ཏུ་བྱས་པས་
 སྤྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོར་མི་འཇུག་སྟེ། །རྩ་རྒྱུ་ཁང་ཏུ་བརྟེན་
 པ་ལས། །གང་གིས་བསམས་པའི་འཁོར་ལོ་ཉིད། །སྤྲུལ་པ་སྐྱོར་བར་
 ལུས་པ་ལ། །སྤྱི་ནས་དེ་ཡི་སེམས་རྒྱུ་འགག་ཅེས་སོ། །དེ་ནས་འཕྲོ་
 འདྲེ་མེད་པའི་རྣལ་དབབ་ཀྱིས་དྲན་པའི་ཁྲུང་སྒོ་རང་འགག་སྟེ།
 དཔལ་ནམ་མཁའ་འོད་ལྡན་ལས། །འདྲེ་ཤེས་བཅད་པས་ཁྲུང་སྒོ་
 འགག་ཅེས་སོ། །དེ་འང་ལུས་རག་གཉིས་ལ་ཞེན་པ་མེད་ཏུ་སེམས་
 གྱི་ཚ་བ་བཅད་པའི་སྦྱོང་པ་རིགས་ཏེ། །རང་ལལ་རྗེས་མེད་ཏུ་སྦྱངས་
 (༡༡༩) པས་ཁམས་གསུམ་ལས་ཤོལ་བ་ནི། །འཁོར་ལོ་བརྟེན་པ་ལས།
 སེམས་ཀྱི་ཅུ་ཤན་སྤེན་སྤེད་པ། །འདིས་ནི་སེམས་སྤྲོས་པ་མིན། །ཅེས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ཅུ་ཤན་འབྱེད་པའི་སྦྱོང་པ་གསུམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ཏུ་
 མི་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། །དབང་ཉི་བར་རྟོགས་པ་ལས། །ཅུ་ཤན་གང་
 གིས་སྤྱི་བ་ཉིད། །ཁམས་གསུམ་ཏུ་ནི་སྤྲོས་པ་མིན། །དེ་ལ་རྣལ་ཏུ་སལ་
 པ་བརྟེན། །འདི་དག་སྒྲོན་འགྲུའི་ཆོག་འོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིས་ཏུ་

བཙུག་འགྲུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེད་པ་གསུམ་ཏུ་སྦྱོང་པ་བྱས་པས་དེ་.....
 ཉིད་ཏུ་ཡང་རབ་ཁ་ཅིག་གྲོལ་བ་ཡང་ཡོད་ལ། འཁྱིལ་དང་ཐ་མ་ཀྱུན་
 ལ་དེའི་རྗེས་སྤངས་མཛད་ཀྱིས་སྦྱོང་དེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། དེ་
 ལྟར་སྦྱོང་པ་རྒྱུགས་བྱས་ནས། །མཛད་ཀྱིས་གནད་ལ་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད། །
 ཞེས་སོ། །དེར་སངས་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་འགྲོའི་རྗེས་ལ་རྒྱུ་པ་རྣམས་ལེ་
 ལ་ཅན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའོ། །གསུམ་པ་(༡༡༥ན) སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་འགྲོ་པ་
 ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་འགྲོ་ལ། སྦྱོང་འགྲོ་དངོས་དང་རྣལ་
 དབབ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྦྱོང་ཏུ་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་ནི། །ལུས་ཀྱི་
 སྦྱོང་ཏུ་འགྲོ་བ་ལས། །སོ་སོའི་བྱེད་པའི་རྒྱ་འགགས་པ། །རྩི་རྩེ་སྦྱོང་
 གྱུར་ཏུ་བྱས་ཏེ། །ལུས་སྦྱངས་སེམས་ལ་ཐན་པའོ། །རག་ནི་རྩི་ཞེས་
 གནས་པ་ལ། །རྒྱས་གདབ་པ་དང་ཆལ་ཉིད་སྦྱང་། །མཉེན་ཆལ་ལམ་ཏུ་
 གཞུག་པ་ཡིས། །དེ་ལྟར་རག་སྦྱངས་སེམས་ལ་ཐན། །སེམས་ནི་སྦྱོང་མ་
 རྒྱུར་ས་དང་། །བར་ཏུ་གནས་ས་ཐ་མ་འགྲོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལ་
 བརྟགས་དབྱེད་ན། །སེམས་སྦྱངས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས། །ཞེས་
 པ་དང་། རྣལ་ཏུ་དབབ་པའི་ཆོ་ག་ཡང་། །འདི་ཏུས་ལུས་རག་སེམས་
 ཀྱི་གནད། །རྣལ་འབྱོར་ལྟར་པས་རྣལ་དབབ་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་
 དཀོས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྩན་མོང་གི་དཀོས་པ་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་
 (༡༡༥ན) ཀྱི་བར་ཆད་ཞི་སྤྱི་གྲིབ་འདག་གོ། །མཆོག་གི་དཀོས་པ་ནི་སྦྱོང་
 གསུང་སྤྱགས་གསུམ་ཏུ་གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལ་དཀོས་པ་
 རྣམ་པ་གཉིས། །རྩན་མོང་མཆོག་གི་དབྱེ་བས་བསྟན། །ཅེས་སོ། །དོན་
 གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ཐག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་བསྟན་པའི་.....

ཐབས་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་གཞིའི་སྒྲ་བཤད་པ་དང་། རྟོན་གྱི་འགྲེམ་
 དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཆོག་གིས་མཐའ་བཅད་པ་དང་། རྟོན་གྱི་ཆོག་ཏུ་
 དབབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་གཞི་ཞེས་པ་ལ་ལྷ་བཞི་ལས།
 གཞི་ཡིན་ལ་དངོས་མ་ཡིན་པ་སོ་བྲང་མཐོང་ནས་རྒྱལ་པོ་མ་མཐོང་བ་
 ལྟར་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་གི་ཆོས་གཞི་ལ་ལས་ནས་ལག་ཏུ་སྒྲང་.....
 ཏུ་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་ཁ་འབྱམས་སུ་སོང་བས་འཆི་ཁར་ཐ་མལ་ཏུ་.....
 འཆི་བ་རྟམས་སོ། །དངོས་ཡིན་ལ་གཞི་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་མཐོང་
 ཡང་དེའི་མཆོན་ཉིད་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པ་ལྟར། (༡༡^པ) མན་ངག་
 ཁ་ཅིག་ཐོག་མ་གནད་ཐོག་ཏུ་ཐེབས་ཀྱང་ཐ་མ་ཆོག་གིས་མཐའ་མ་.....
 ཆོད་པས་རྗེས་ལ་དེའི་ཐོག་ཏུ་མི་གནས་པར་བྲ་ཡས་པ་རྟམས་སོ། །
 དངོས་དང་གཞི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་པོ་བྲང་གང་
 ཡང་མ་མཐོང་བ་ལྟར། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་སྤྱིས་ཆོག་གི་ལྟ་སྟོན་ཡིད་
 དཔྱད་ཀྱི་ལམ་ཏུ་བྱས་ནས། རྟོན་པོ་མ་འཕྲོད་པས་ཐ་མ་གར་འཕྲོད་
 མི་ཤེས་པ་རྟམས་སོ། །དངོས་དང་གཞི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་
 ཡང་མཐོང་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས་པ་འདྲ་བར། མངོན་
 སུམ་སྒྱིང་ཏིག་གི་གནད་རིག་པ་དངོས་སུ་མཐོང་བས། ལྟ་སྟོན་ཡིན་
 སྟམ་ལ་རག་མ་ལས། གཞི་མཐོང་བས་ལྟོག་པའི་ས་མེད་པར་འཁོར་
 འདས་ཏུས་གཅིག་ལ་ཆོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་ཆོས་
 ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་གནད་སྒྲ་མས་བསྟན་པ་མཐོང་ནས་ཡིད་ཆེས་.....
 ཀྱང་། བཙུན་འབྱུང་གིས་ཉམས་སུ་མ་སྒྲངས་ན་འདི་(༡༡^པ) ཉིད་ལ་
 ཟག་བཅས་མི་སྟར་བར་སངས་མི་རྒྱལ། སྤྱི་མ་ལའང་འདི་དང་སྒྲང་

དགའ་བས་འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་ཏུ་པོར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གཤམ་ཆེད། །
 གཤམ་ཏེ་གནད་ཡོད་ཀྱང་ཉམས་སུ་མ་བླངས་ན་ས་འོག་གི་གཏེར་དང་།
 འདྲ་བས་པན་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་གྱི་ཚོག་ཏུ་དབབ་
 པ་ནི། རིག་པ་རང་ཚོག་ཏུ་པབ་ནས་དངོས་སུ་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་
 རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་མཐོང་བ་ལ་ཐེར་རོ། །དེའང་དངོས་སུ་བརྟན་ཏུ་མེད་
 པར་རིག་པ་ཞེས་སྟན་མོང་བ་ནམས་གྱིས་བརྒྱུད་ཀྱང་ཚོག་ཏུ་མི་.....
 ཐེབས་ཏེ། རྒྱུ་པ་དང་ན་མ་མཐོང་བར་དེའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ་ལམ།
 དཔུས་མོང་བཤད་བཟང་པོས་ཁ་དོག་གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་འདྲའོ། །
 རེས་རིག་པ་རྒྱུ་མེད་སྟོང་པ་ཡིན་སྟུམ། རེས་སྟེ་ཚོགས་འཆར་བ་ཡིན་
 སྟུམ། དེ་གཉིས་ཚོག་གི་ཁྲིད་ཁ་ལེགས་ལེགས་པོས་རོ་པོ་སྟོང་པ་ནམ་
 མཁའ་འདྲེ་ལ་འཆར་རྒྱལ་མ་འགགས་པ་མེ་མོང་གི་གཟུགས་(༡༡པ་)
 བརྟན་འདྲའོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། ད་ལྟ་ཡོད་ཡོད་པོ། ལུགས་ན་སྟོང་
 ལུམ་ཅི་ཡང་མེད་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་གདེར་འཆར་བས། ཐེག་པ་རིམ་
 དཔུའི་ལྟ་སྟེ་སྟོང་པས་སངས་མི་རྒྱ་སྟེ། ཡིད་དཔྱད་ཚོག་གི་འཕྲོ་ཕྲག་
 གིས་ཉམས་རེའི་རྒྱུ་འབྱེབ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱུང་ཏུས། རེས་ཡིན་སྟུམ་གྱི་
 རྟེན་ཏུ་ཆལ་སྟོང་རྟོགས་པ་སོ་མ་ཞིག་འབྱུངས་སྟུམ་ནས་ཡིད་སྟུམ།
 རེས་ཡིན་སྟུམ་གྱི་དོར་ཏུ་སེམས་རྒྱུང་། མི་དགའ་གཏུང་བའི་སྟོག་
 གནོགས་གྱིས་འཆེར་ཞིང་། རེས་པར་ཅི་ཡིན། ད་ལྟ་མི་ན་ཅི་བྱ་སྟུམ་
 ཏུ་ཆོས་མེད་པོ་འཁོར་བའི་བཤལ་ཐག་བྱེད་པས་རིག་པའི་དོན་ལ་.....
 མཐོང་ཏུས་མེད་དེ། སྟོབ་དཔོན་དགའ་རབ་རྒྱུ་ལེ་ཞེས་ཞུ་ནས། ཡིད་
 དཔྱད་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཉོན་རེ་མོངས། །དེ་ལ་བརྟན་པའི་སྟུམ་པ་ཡི་

རེ་ལུག་། དེ་ལས་ཕྱང་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐང་རེ་ཆད། དེ་ལ་འབྲས་ཁུ་རེ་བ་
 ཡོང་རེ་འབྲུལ། ཅེས་ལེན་པར་གསུངས་པ་ཚོག་ཏུ་(༡༡༥) བབས་སོ། །
 འདིར་རིག་པ་ལུ་གུ་རྒྱུད་མཐོང་བ་ན་རིག་པའི་རང་བཞིན་ལ་བཟང་
 རན་དང་འཕོ་འགྱུར་མེད་པར་ཐམས་ཅད་དེའི་རང་ལས་འགྲོ་ས་.....
 གཞན་མེད་པས་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཞན་ཏུ་འཆོར་མི་སྲིད་དོ། དེ་ཡང་
 རིག་པ་དེ་རྒྱང་གནད་གཅུན་པས་སྒྲོལ་བའི་རྟགས་སུ་འགྲོ་ཤོང་ཏུ་.....
 ཡོད་ལ། ཐེག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོལ་བའི་རྟགས་སུ་ཐེག་ལེ་ཕྱ་མོའི་
 རྒྱལ་ཏུ་ཡོད་ལ། རིག་པ་དེ་ཆའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོལ་བའི་རྟགས་
 ཏུ་ལུ་གུ་རྒྱུད་སྤྲིབ་འབྲེག་པའི་འབྲེལ་ཡོད་པའོ། དེ་གསུམ་ནི་རིག་
 པ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བཅན་ཐབས་
 གྱི་གནད་གྱིས་སྒྲོལ་བའོ། རིག་པ་དེ་མཐོང་བས་མི་ཆོག་གོམས་དགས་
 པའི་རྟགས་སུ་ལུ་གུ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲེལ་ཏུ་ཡོད་པའོ། དེ་
 ཡང་མངོན་སུམ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་མིག་གིས་
 མཐོང་ན་མཐོང་བའི་རུས་དེར་སྒྲོལ་བ་སྒྲེས་ཁུའི་སྒྲིང་ལ་(༡༡༦)
 མདས་ཟིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་
 མིག་གིས་མཐོང་ན། མྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་དེའི་བྱེ་བྲག་ལྟར། གཉིས་པ་
 ལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྒྲོལ་བ། ལྡིང་འབྲག་གི་མུད་པ་བསྐབས་པས་
 ཤེས་ལ། ཤེས་པས་སྒྲོལ་བ་ལྟ་བུའོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་ན་
 མྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཆོག་ལ་རྟོག་པའི་བྱེ་བྲག་ལྟར། གཉིས་པ་ལ་ལུ་གུ་
 རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས། གསུམ་པ་ལ་མངོན་པར་
 རྟོགས་པར་སངས་རྒྱུའོ། །རྣེ་ཆེའི་མིག་གིས་མཐོང་ན་ཡེ་ཤེས་དག་པའི་

སྤང་བ་རྒྱ་ཆེར་མཐོང་ནས་དེ་ཉིད་ལ་རྩུང་ཞིག་གོམས་ནས་གྲོལ་བར་
 དེས་སོ། །རྩུང་གི་མིག་གིས་མཐོང་ན་སྤང་བ་བཞི་མཐར་ཕྱིན་
 དཔེས་སོ། །མིག་དེ་དག་ཀྱང་། རྩུན་གྲུབ་སར་གནས་སྟག་རྒྱ་ཆེ། ཆེ་
 དབང་མི་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཉིད་ཤེས་རབ་དང་། རྩོ་
 རྩོ་རྩུང་མིག་ཤེས་བྱ། །དེའང་རྩུང་གི་(༡༡༥) མིག་གིས་མཐོང་
 བའི་ཆེ་སྤང་བ་དང་། འབྱུག་པ་དང་། འཕྲོ་བ་དང་། འོང་བ་དང་།
 འབྱེད་པ་དང་། འདུ་བ་དང་། འབྲུལ་འཕྲིག་ཏུ་སྤང་བས། ཉི་མ་དང་།
 ལྷ་བ་དང་། རྩོན་མེད་རྩོན་གསུམ་གྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྲིད་པའི་
 གནད་རབ་ཏུ་གཅིས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་གྱི་འགྲོས་དབྱེ་བ་ལ་དོན་
 རྣམ་པ་བཞི་རྟེ། དང་པོ་ལྷན་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་གནད་མ་གཟིར་ན་
 ཡེ་ཤེས་རྩུང་བའི་ས་རོ་མི་ཤེས་པས་རྩོན་ཏུ་ལྷན་རག་ཡིད་གྱི་གནད་.....
 གཟིར་བ་དང་། གཉིས་པ་གནད་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་
 ལུས་རང་ཐོག་ཏུ་མ་ལབ་ན་ལྟ་བ་ཆོག་སྤྱིར་འཆར་བས་གནད་གསུམ་
 ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་ལུས་རང་ཐོག་ཏུ་དབབ་པ་དང་། གསུམ་པ་དེ་
 ལྟར་ལབ་ཅིང་ཉམས་སྲུང་སྤངས་པ་ལས་སྤང་བ་བཞི་རྩི་ལྟར་འཆར་.....
 བའི་རིམ་པ་དང་། བཞི་པ་དེ་དག་གི་ཤོགས་སམ་རྒྱུ་བ་བརྟེན་བཞིས་
 གནད་མ་གོམས་ན་གོམས་པ་ཆོད་ཏུ་མི་ཕྱིན་པས་མཐར་(༡༡༦) རྩོན་
 གྱི་མན་རག་བརྟན་པ་དང་ཆོས་ཆོན་བཞིར་གསུངས་ཏེ། དཔལ་རི་པོ་
 བཅེགས་པའི་རྒྱད་ལས། མདོན་ལུས་གནད་ལ་གོམས་འདོད་པས། །
 གནད་ནི་བཞི་ཡི་རྩེ་ཡིས་བྱ། ཞེས་སོ། །ཆོས་ཆོན་བཞིས་ལས་མཐར་
 ཕྱིན་པའི་དེས་པ་ཡང་། སྤྱིར་འབྱུང་བཞི་རྩོད་བཅས་ཀྱི་སྤང་བ་བྱད་

པར་བྱེད་ལ། བྱང་རུ་རུས་བཞིའི་འཕེལ་ཟད་པར་བྱེད། གསང་བར་
 བྱས་ཆེ་བཞིའི་འཕྱར་ཟད་པར་བྱེད། སྒྲ་ན་མེད་པར་ལྷན་དག་ཡིད་
 སེམས་བཞིའི་གཞི་སྒྲིངས་པར་བྱེད་པས་བཞིར་ངེས་ལ། ཡང་སྤྱིར་
 དབང་བཞིའི་ངེས་པ་སྟོན་པར་བྱེད། བྱང་རུ་འཁོར་ལོ་བཞིའི་ཅ་རྒྱས་
 པར་བྱེད། གསང་བར་ཡེ་ཤེས་བཞི་དངོས་སུ་གསལ་བར་བྱེད། སྒྲ་ན་
 མེད་པར་སྟོན་མ་བཞིའི་འཕེལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་.....
 ཚོས་ཚན་བཞིར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས་མང་ན་ཁ་འབྲལ་བས་དགོས་པ་
 མེད་ལ། རུང་ན་ཅ་བ་མེད་པས་(༡༡༧)འདྲོད་པའི་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་
 མི་སྒྲིན་པས་དགོས་པ་ལ་སྟོས་ནས་བཞིར་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལྷན་
 དག་གི་གནད་གཟིར་བ་ནི། གསང་བ་སྦྱོད་པ་ས་པོན་གྱི་རྒྱུད་ལས། དེ་
 ལྟར་སྟོན་རུ་འགོ་བྱས་ནས། །མངོན་སུམ་དོན་ལ་བརྟ་བའི་ཕྱིར། ལྷན་
 དག་ཡིད་ནི་རབ་རུ་གཏུག། ཅིས་པས། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷན་སྦྱ་
 གསུམ་གྱི་བཞུགས་སྐྱེད་ས་བཅའ་བ། དག་སྦྱགས་པ་ལྟར་ཅི་ཡང་མི་སྦྱ་
 བ། སེམས་འཕྲོ་འདུའི་རྟོག་ཚོགས་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་
 ལས། ལྷན་ནི་སེང་གེ་ལྟ་བུ་དང་། །དང་སྤྱོད་དང་ནི་སྤྱང་ཆེན་ཚུལ། །
 འདི་ལས་གཡོ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་སུམ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡང་། །
 སྐལ་བ་དག་ནི་མཉམ་པ་ཡིན། ཅིས་པ་དང་། ལུ་ཏིག་སྤང་བ་ལས།
 ལྷན་གྱི་གནད་ནི་ནས་གསུམ་སྟེ། །སེང་གེའི་ཚུལ་དང་སྤྱང་ཆེན་ཚུལ། །
 དང་སྤྱོད་ལྟ་བུར་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་པས། འདིར་སྦྱ་གསུམ་
 (༡༢༠ན) གྱུང་སྟོག་པ་ཐ་དད་པ་བཞིན་ལྷན་གཅིག་ལའང་བཞུགས་.....
 སྐྱེད་ས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱལ་སྤྱི་བཞུགས་སྐྱེད་ས་ནི།

དཔེར་ན་དང་སྤྱོད་ཅིག་ཕྱི་དང་འདྲ་ཉི། ཀྱང་པའི་མོང་ཕྱི་གཉིས་
གཤེགས་པ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འབྱུང་བར་བྱེད་.....
པའི་གནད། ཀྱང་མཐེལ་གཉིས་ས་ལ་བཅར་བ་ནི་གཟུང་འཛིན་ལས་
ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་གཞོན་པའི་གནད། ལུས་བྱང་རྒྱུར་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་
བ་ཆམ་ལ་འབེབས་པའི་གནད། ལུས་རྒྱུ་དྲང་པོར་བསྐྱར་བ་ནི་ཅ་མི་
འཆུས་པས་རྒྱུར་རང་གིས་དལ་བའི་གནད། ལག་པ་བརྗེད་བ་ནི་
དབྱིངས་དང་རིག་པ་འདྲེ་བར་བྱེད་པའི་གནད། མཛིང་པ་ཐད་ཀར་
བསྐྱར་བ་ནི་རྒྱུ་ལུས་ལ་སྤུལ་བས་རང་སངས་ལ་གཏོང་བའི་གནད་...
དོ། །ཐལ་འབྱུར་ལས། རྒྱལ་པ་རྒྱ་ཡི་བཞུགས་སྐྱེད་ས་ནི། དྲང་སྤྱོད་
ཅིག་ཕྱི་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་ཉིད་སྤྱང་བ་རང་རྒྱལ་པས། (༡༢༠༥)
ཆོས་ཀྱི་མིག་གིས་མཛོང་བར་འབྱུར། ཅེས་སོ། །ངེས་ཆོག་ནི། རྒྱལ་པ་
ཞེས་པ་ལུས་ལ་འབྱུང་བ་ལ་སྤུལ་པའི་བྱེད་ལས་ལྷ་ཆོགས་པར་རྒྱལ་...
ཟིན་དག་པར་བྱེད་ལ། དེ་དག་པས་རྒྱ་མཐི་རྒྱུར་སྤྱོད་པར་བྱེད།
བཞུགས་པ་གནས་ས་རྒྱུ་ལ་རྟེན་པར་བྱེད། སྐྱེད་ས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་
པས་ཁམས་གསུམ་ཏུ་མི་ཕྱོག་པར་བྱེད་དེ། གསེར་གྱི་མཁུ་མཁུ་མཁུ་
ལུས་ཀྱི་ཆོགས་པ་དག་བྱེད་པས། རྒྱལ་པ་རྒྱ་ཡི་བཞུགས་སྐྱེད་ས་ཉིད། །
སྤྱོད་ཤེས་པས་དེ་གནད་བརྟུན། །དེ་ཉིད་ལས་ཕྱོལ་སངས་རྒྱས་སོ། །
ཞེས་སོ། །ཁོངས་སྤྱོད་བཞུགས་སྐྱེད་ས་ནི། དཔེར་ན་སྤྱོད་པོ་ཆེ་ཉལ་བ་
དང་འདྲ་ཉི། །ཁ་རྒྱུ་ཏུ་ཉལ་བས་ལུས་ཀྱི་ཆོགས་པའི་ཆོས་བཅར་ལ་
མནན་པའི་གནད། ལུས་བྱང་རྒྱུར་བས་འབྱུང་བའི་དྲྀད་འབེབས་པའི་
གནད། ཀྱང་པའི་མོང་མ་ཐིུར་ལ་སྤུལ་བས་གཡོ་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་

འཛིན་པའི་གནད། ལག་(༡༢༡ན) པའི་གྲོ་མོང་ས་ལ་བཅུགས་པས་
 དབྱིངས་ལ་རིག་པ་འདྲེན་པའི་གནད། མཛིང་པ་གྲེན་ལ་བཞེག་པས་
 རིག་པ་དང་དབྱིངས་མི་འབྲལ་བའི་གནད་དོ། །ཐལ་འཕྱར་ལས།
 ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱལ་སྤྱི་བཟུགས་སྤངས་ནི། །སྤང་ཆེན་ཉལ་བ་ལ་
 བཞེན་ནས། །ཆོས་ཉིད་རྣམས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ནས། །པར་མཐོང་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་
 མཚོང་བར་འཕྱར། །ཅེས་སོ། །དེས་ཆོག་ལ། ཡོངས་ནི་འདོད་ཡོན་ལྷ་
 དག་པར་བྱས་ནས། །ཆོས་ཉིད་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་ལམ་ཏུ་འཕྱོད་པར་བྱེད་ལ།
 །ཆོས་ཉིད་མཛོན་སྤྱོད་ཀྱི་གནད་ལ་མིག་གི་དབང་པོས་སྤྱོད་པའོ། །
 །རྒྱལ་ས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆོགས་པའི་ཆོས་འོད་གསལ་ཏུ་གྲོལ་བར་བྱེད་.....
 པའི་ཐབས་སོ། །སྤྱོད་ནི་དེ་དག་སྤྱོད་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའོ། །དེ་
 ཉིད་གནད་བཟུན་པས་གང་ཟག་དེ་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་མཛོན་སྤྱོད་ལ་
 ཡོངས་སྤྱོད་པས། ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱལ་ས་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱའོ། །བཟུགས་པ་ནི་
 ཉིང་དེ་(༡༢༡པ) འཛིན་གནས་པར་བྱེད་པའོ། །སྤངས་ནི་ཁམས་གསལ་
 ལས་འདས་པའི་གནད་དོ། །གསེར་གྱི་མཁའ་ལྗིང་ལས། །ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད། །ཡོངས་སྤྱོད་བཟུགས་སྤངས་བཟུན་བྱས་
 པས། །འདིས་ནི་སྤྱོད་གསལ་ཞིང་ལ་སྤྱོད། །དེས་ན་མཚོག་ཏུ་ལུས་ཀྱི་
 གནད། །རྣལ་འབྱུང་ཆེ་མཚོག་གཙོ་བོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་སྤྱོད་བཟུགས་
 སྤངས་ནི། དཔེར་ན་མང་གི་ཆོང་ཏུ་བཟུགས་པ་དང་འདྲ་ཞེ། །རྒྱ་
 མཐིལ་གཉིས་ས་ལ་ཐབ་པས་འབྱུང་བ་རྟོམས་པ་དྲོད་ཀྱི་གནད། ལུས་
 འབྱིང་ཚུགས་སུ་འདུག་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་འཕེན་པས་ལས་ཀྱི་.....
 རྒྱུད་གཞོན་པའི་གནད། ལག་མོར་བསྐྱམ་སྟེ་ས་ལ་བཅུགས་པས་འཕྲོ་

བ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བརྒྱུ་པའི་གནད། རྩ་རྩུ་གསེར་ལ་ཐོར་བས་ཉམས་
 རྩུ་རྩུ་རྩུ་འཆར་བའི་གནད། ཆལ་མཆོང་པ་ལ་ཐོར་བས་དབྱིངས་
 རིག་དང་རྩུ་ཐམས་ཅད་རྩུ་མི་འབྲལ་བའི་གནད་དོ། །ཐལ་(༡༩༩ན)
 འབྱར་ལས། ཆོས་སྐྱའི་བཞུགས་སྐྱུངས་སེང་གེ་ཡིས། །འབྲལ་པའི་
 འཇིགས་པ་ཀྱན་བྲལ་ནས། །རྩོ་རྩེའི་མིག་གིས་མཐོང་བར་འབྱར། །
 ཅེས་སོ། །དེས་ཆོག་ལ། ཆོས་ནི་ལྷས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱོལ་བར་བྱེད་ལ།
 སྐྱེ་ནི་དེ་དག་ནས་པར་དག་པ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱེ་ཉིད་རྩུ་རྩུ་ཐམས་.....
 ཅད་རྩུ་གནས་པའོ། །བཞུགས་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཇིན་གནས་པ་ལས་མི་
 འདའ་བའོ། །སྐྱུངས་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའོ། །གསེར་གྱི་
 མཁའ་མྱིང་ལས། གང་གིས་ཆོས་སྐྱའི་བཞུགས་པའི་ཚུལ། །གང་ཟག་
 གང་གིས་ལྷས་ཀྱི་གནད། །དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་ཤེས་པ། །འདིས་ནི་
 ཆོས་སྐྱུ་བདེ་ཆེན་ལ། །རྣལ་འབྱོར་དག་རྩུ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་
 རྩུར་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་བཞུགས་སྐྱུངས་བྱས་པས་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་...
 ལས་མི་འདའོ། །དེ་ཡང་སྤྱལ་སྐྱུ་ཅོག་ཤུ་ནི་མ་འོངས་པའི་རྩུ་ན་
 དཀའ་སྤྱབ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོལ་བའི་བརྟེན་(༡༩༩ན) བྱུང་ལ། འོངས་སྐྱུ་
 སྤྱང་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་རྩུ་ན་བྱ་བལ་རྩུན་གྱིས་བྱུབ་པའི་རང་རྩུ་...
 སྐྱོལ་བའི་བརྟེན་དང་། ཆོས་སྐྱུ་སེང་གེ་ནི་མ་འོངས་པའི་རྩུ་ན་ཡང་
 དང་བག་ཆེ་མེད་པར་སྐྱོལ་བའི་བརྟེན། །འབྱུང་བའི་ལྷས་ཀྱི་རྩུ་རྩུངས་
 སྐྱུ་གསུམ་གྱི་རྩུ་རྩུངས་སྤྱུ་འགྲོལ་བ་ཅི་ཡིན་རྩུ་ན་ན། སྐྱུ་གསུམ་འོད་
 གསལ་རང་ལ་ཡོད་པ་སྤྱིང་ལ་གནས་ལ། རྩུ་རྩུངས་བྱས་པས་རང་ལ་
 དེ་རྩུར་ཡོད་པའི་དགོངས་པ་གསུམ་མཐོན་རྩུ་བྱེད་པ་སྤྱོ། སྐྱུ་གསུམ་

རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས་རང་གི་ལྟ་སྒྲངས་སུ་གསུམ་གྱི་ལྟ་སྒྲངས་སུ་འགྲོ་
 པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་འབྲུང་བ་གྲང་བ་ཤས་ཆེ་བས་སྒྲུལ་སྒྲུ་དང་བརྟུན་
 བ་གྲང་དྲོ་སྟོན་ལ། ཆ་བ་ཆེ་བས་ཆོས་སྒྲུ་དང་། སྟོན་པས་ཡོངས་སྒྲུ་
 དང་བརྟུན་ན་ཤིས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་སྒྲུང་བའི་འཕེལ་རྒྱར་བ་ཡིན་ནོ། །
 ལུས་འདུག་སྒྲངས་མ་གཅུག་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་འདབ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་.....
 གདངས་ཡོད་པ་མི་སྒྲོང་ལ་དེ་མ་བསྐྱངས་ན་སྤྱི་འཛིན་མ་(༡༩༩༩) ལའང་
 ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མི་འཆར་བས་ལྟ་སྒྲངས་གཅིས་སོ། །ཐ་མལ་པ་
 ལྟར་འདུག་པས་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འཆར་མི་སྲིད་ལ། ཤར་དུས་ཐ་མལ་
 དུ་འདུག་ན་འཕེལ་མི་སྲིད་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་པས་ལྟ་སྒྲངས་.....
 གཅིས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལག་ལུས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མི་
 མངོན་པ་དེ་གཅུག་ན་མངོན་པ་ལྟར་ལྟ་སྒྲངས་ཀྱི་གནད་ལས་ཡེ་ཤེས་
 འཆར་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་བཞུགས་སྒྲངས་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་
 ལ་གཅིག་གམ། གཉིས་སམ། གསུམ་མམ་ཡང་ན་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་
 པར་བྱུང་ན་ཅི་སྟོ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱིས་
 ཁམས་གསུམ་དུ་ཁྲིད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པས་ན་.....
 གསུམ་དུ་ངེས་ལ། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ལས་ལུས་རག་ཡོད་གསུམ་དུ་
 སློན་པས་ཀྱང་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་སྲིད་པ་ལས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་ལས། འདོད་ཆགས་མ་དག་པ་ལས་(༡༩༩༠) གཞུགས་སུ་སློན་
 པ་ནི། བྱེད་གཞུགས་སུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་རག་གཙོ་ཆེ་བ་
 ལས་བྱུབ་སྟེ། ལུས་སུ་སློན་པའི་དུས་ན་ཡང་སྒྲུ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་།
 བརྒྱད་བྱ་ལ་གཙོར་བྱེད་ཅིང་འདོད་པ་ཆེ་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་དགའ་

བ་ཅིག་འོང་། དེ་ཉིད་རྣམ་དག་གི་ལས་ཏུ་གཟུང་བའི་སྒྲིབ་། ལོངས་
 སྒྲིབ་བཞུགས་སྒྲུངས་བསྟན་ཏེ། འགྲོ་བ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་མཚོག་ཏུ་ལོངས་
 སྒྲིབ་བཞུགས་སྒྲུངས་རྟག་ཏུ་བྱས་ན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཚོག་ཏུ་
 བཞུགས་པའོ། །ཡང་སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་ལས་གཏི་མུག་མ་དག་པ་ལས་
 གཟུགས་སྒྲ་སྒྲིབ་པ་ནི་ལག་ཏུ་བྱུང་བས། དེ་ཉིད་བག་ལ་ཉལ་སྤྱོད་
 བར་བྱེད་པ་འགྲོ་བའི་ཡིད་གཙམ་ཆེ་བའི་གཟུགས་སྒྲ་སྒྲིབ་པས། འདི་ནི་
 གཟུགས་སྒྲ་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་ཅད་མེས་ཀྱི་འཕྱུར་བ་མང་ཞིང་སྤོ་འཕྱུར་
 ལ་རྣམ་ཚོག་ཆེ། བཛོད་པ་ལ་མི་དགའ་ལ། རྟག་ཏུ་གཉིད་ལ་དགའ་བ་
 འོང་། དེས་ནི་ཆོས་སྒྲིབ་བཞུགས་(༡༢༩) སྒྲུངས་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་ན།
 ཆོས་ཉིད་ལ་རྣམ་གསུམ་ཏུ་གནས་པར་ངེས་སོ། །ཡང་ཐོག་མ་ཞེ་སྤང་
 མ་དག་པ་ལས་གཟུགས་སྒྲ་སྒྲིབ་པ་ན། ལྷལ་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་ལྷལ་གྱི་བྱེད་
 པ་གཙམ་ཆེ་བའི་གཟུགས་སྒྲ་བྱུང་བ་ཉི། འདི་ཉིད་ལྷལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་
 དགའ་ཞིང་འགྲོ་འདོད། ལྷལ་སྤོངས་ཆེ་ལ་ལྷལ་པོར་རགས། ལྷལ་གྱི་བྱ་
 དོར་ལ་དགའ་བའི་ལྷལ་སྒྲ་བྱུང་ཉི། འདིས་ནི་ལྷལ་པ་སྒྲིབ་བཞུགས་
 སྒྲུངས་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་ན་མངས་རྒྱ་བར་ངེས་སོ། །དེས་ན་བཞུགས་
 སྒྲུངས་གསུམ་ཏུ་ངེས་སོ། །འགྲོ་བའི་སྒྲིབ་མ་ལྷལ་རག་ཡིད་གསུམ་ཏུ་
 བྱུང་ནས། དེ་དག་གི་བཅིངས་པ་ལས་ཤོལ་བར་བྱེད་པས་ན་གསུམ་ཁོ་
 བར་ངེས་ལ། དེ་ལས་མང་ན་མི་དགོས། ལྷལ་ན་མ་ཚང་བས་གསུམ་ཁོ་
 བར་ངེས་སོ། །འདིའི་རྣམ་རག་གི་གནད་སྒྲ་བ་བཅད་པ་ཉི། ཐལ་
 འཕྱུར་ལས། རག་ནི་བསྐྱབ་དང་གནས་པ་དང་། ལ་བཟླ་བརྟན་པར་
 བྱ་(༡༣༠) བའོ། །ཞེས་པས། དང་པོ་རག་བསྐྱབ་པ་ནི། སྒྲ་བ་རྗེ་ལྷལ་མ་

མལ་གྱི་གཏམ་སྒྲུབ་བཅད་པ་ལ་ཐུན་ཆུང་བྱ་བ་སྒྲུབ། དེ་ནས་རིང་བྱ་
 བསྒྲུབ། སྐབས་སུ་སྒྲུ་མེད་ཀྱང་གཅིག་པུ་སྒྲུའོ། །གནས་པ་ནི་སྒྲུགས་
 དང་བརྒྱུད་པ་ལ་མོགས་པ་དགེ་བའི་བརྒྱུད་པ་མི་དགག། །ཞན་དང་
 ཆོག་འབྱུག་གཅིག་ཀྱང་མི་འདྲེའོ། །འདིའི་དུས་ན་ལུས་ཀྱི་བརྒྱུ་རྒྱུ་
 བར་བྱེད་པ་འོ། །ལ་བཟུ་བ་ནི་སྒྲུགས་ལ་མོགས་པ་བརྒྱུད་པ་ཐམས་
 ཅད་མི་བྱེའོ། །བརྒྱུ་པ་ནི་ཅི་ཡང་མི་བརྒྱུད་པའི་དང་ལས་མི་འདུ་
 བར་བྱེད་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་བརྒྱ་ཅམ་ཡང་མི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་ཐོན་གྱི་
 རྒྱུད་ལས། དག་ནི་རི་ལྟར་སྒྲུགས་པ་བཞིན། །སྒྲུ་དང་བརྒྱ་ཅམ་ཉིད་མི་
 བྱ། །འདི་ལྟར་སྒྲུ་ཡིས་བྱས་པའི་མི། །ཁེམས་ཀྱི་འཕྲོ་འདྲུ་རང་ཆོད་དོ། །
 ཞེས་སོ། །དག་གི་སྒྲུབ་བཅད་པས་བརྒྱུད་བྱ་མེད་པའི་དོན་རྒྱུད་ལ་སྒྲུ་
 རྟེ། འཕྲོ་བ་གཞན་དང་དག་མ་འདྲེས་པས་(༡༩༥ན) ལུས་འབྱུངས་པའི་
 དགོས་པ་ཡོད། ལུས་འབྱུངས་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དང་། རལའ་སྒྱུད་ཀྱི་མཁའ་འཕྲོ་མ་ནམས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ནས་ལུས་སྒྲུ་མའི་སྐར་གྲོལ་བའོ། །དེ་ནས་བརྒྱུད་བྱ་བ་གསལ་
 པས་དག་འབྱུངས་ཏེ་རྟགས་སུ་མི་མ་ཡིན་པ་ནམས་དང་བརྒྱུད་པ་
 ཅིང་གཏམ་ཟེར་བ་དག་འོང་། དག་གི་བརྒྱུད་པ་བཀག་པས་ཡིད་
 འབྱུངས་ཏེ། དེའི་རྟགས་སུ་སྒྲུ་རྒྱུ་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་མཐོང་བ་
 དང་། དེ་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུམ་བུ་བ་འཆར་རོ། །དེ་ལྟར་དག་
 གི་གནད་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཀྱི་མཆོམས་ཀྱི་འབྲེལ་གཅོད་པའི་གནད་ཀྱི་
 གདམས་པའོ། །སེམས་ཀྱི་གནད་དུ་ནམ་མཁའི་མཐོངས་སུ་མིག་ལྟ་བ་
 ལས་རྟོག་པ་ཅི་ཡང་མ་བསམ་སྟེ། ཐལ་འབྱུར་ལས། སེམས་ནི་དབྱེངས་

ལ་གཏད་པས་འབྱུང། །ཅིས་སོ། །དེ་ལྟར་གཙོ་བོ་ལུས་རྒྱུ་གཉིས་
གཙུན་པས་སེམས་ཞོར་ལ་(༡༩༥) འཆུན་ནས་དབྱིངས་རིག་འཆར་.....
ཞིང་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཆིང་བ་གཙོ་བོ་དེ། ས་པོ་གྱི་རྒྱུ་ལས། འདི་
ལྟར་ལུས་རྒྱུ་གཙུན་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། འདི་
ཡིས་གོམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཅིས་པ་དང་། རྣམ་པ་གོ་བོ་དཔེ་པ་ལས།
ལུས་དང་རྒྱུ་དང་ཡིད་ཀྱི་གནད། ཤིས་ཤིང་བསྐྱུན་པས་འཁོར་ལས་
ཤོལ། །ཅིས་སོ། །དོན་གཉིས་པ་གནད་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་
ལུས་རང་ཐོག་ཏུ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གནད་གསུམ་རྣམས་ཆེད་ཆེད་ས་
ལུ་བསྐྱུན་པ། མདོན་ལུས་རིག་པའི་རང་རྣམས་པ། དེ་ལས་རྣམ་པའི་
འཆར་ཚུལ་བསྐྱུན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནད་གསུམ་གྱི་
ཆེད་ས་བསྐྱུན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་རང་གི་གནད་ཐོག་ཏུ་དབབ་པའོ། །
དང་པོ་ནི་སྒོ་དང་ལུས་དང་རྒྱུ་རིག་གི་གནད་གསུམ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་
ལས། གནད་གསུམ་མན་རྒྱུ་འབྲལ་མི་བྱ། །དེ་ཡང་སྒོ་དང་ལུས་ཉིད་
དང་། །(༡༩༦) རྒྱུ་དང་རིག་པའི་གནད་ཉིད་གཉིས། །ཞིས་པས།
དཔེར་ན་གནད་ལ་ཟིན་པའི་མཆོན་དང་འདྲ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུས་སམ་
དོན་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་གནད་ལ་ཐོག་ན་ཅི་བྱས་ཀྱང་མི་འཆོ་བར་.....
འཆི་བ་དང་འདྲ་བར། གནད་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལ་འགྱུར་
བའི་ས་མེད་དེ། སྒོའི་གནད་ཀྱིས་མཐོང་བར་བྱེད། ལུས་ཀྱི་གནད་ཀྱིས་
མི་འགྱུར་བར་བྱེད། རྒྱུ་རིག་གི་གནད་ཀྱིས་རྟགས་ཆོད་ལ་འབེབས་
པའོ། །དེ་ཡང་སྒོའི་གནད་སོ་པ་དང་འདྲ། ལུས་ཀྱི་གནད་འགྲོན་སོ་
དང་འདྲ། རྒྱུ་རིག་གི་གནད་ཐོག་པ་དང་འདྲའོ། །སོས་སེབས་པས་

འདྲ་པའི་མི་འགྱུར་དབང་མེད་པར་ཟིན་ལ། དགས་འོངས་པས་
 རག་པའི་ལག་ཏུ་མི་ཚུད་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ཏུ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སྲུང་
 གྱི་གནད་ལ་མི་ཐེབས་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་མེད་ན་རྟེན་སའི་གཞི་
 མེད་ལ། སྒོ་མེད་ན་འགྲོ་བའི་ལམ་སྟོར། རྒྱུར་རིག་གི་(༡༩༥)གནད་
 མེད་ན་ཤེས་རིག་ནང་ཏུ་མི་ཆོད་པས་གནད་གསུམ་ཏུ་རེས་ལ། དེ་
 ལས་མང་ན་མཐའ་ཡས་པས་གནད་སྟོར་ལ། རྒྱུར་ན་དོན་མི་འགྲུབ་
 པས་གསུམ་ཏུ་རེས་པའོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རང་གི་གནད་ཆོག་ཏུ་
 དབབ་པ་ལ། གནད་གསུམ་སྒྱིའི་རིམ་པ་རེས་པ་དང་། མ་ཆའི་གནད་
 ལ་ཆོག་ཏུ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལྷན་རག་སེམས་གསུམ་མི་འགྲུབ་
 ཞིང་སྒོ་དང་ཡུལ་དང་རྒྱུར་རིག་གཙུག་པ་རྟེ། མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་
 ལྷན་གསུམ་སྒྲེ་བ་ནི། རང་ལྷན་རིག་པའི་ཉ་རྒྱ་ལས། དེ་རྒྱར་ལྷན་ལ་
 སྐྱེས་པ་ཡི། གནད་ཀྱན་རབ་ཏུ་གཟིར་བ་ཡིས། རིག་པ་ཉིད་དང་
 མངོན་སྲུང་ཏུ། ཁྲི་མའི་ལྷན་ལས་ཤེས་པ་ཡིན། ཅེས་པ་དང་། ཐལ་
 འགྱུར་ལས། དངོས་གཞི་རང་གི་རྒྱུད་བརྟེན་ན། ལྷན་གྱི་གནད་དང་
 རག་དང་ཡང་། སེམས་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིས། རྒྱུར་ནི་ཅི་ནས་
 དལ་བྱས་ཏེ། རབ་ཏུ་འཕང་བ་ལས་བྱུང་བ། ལྷན་དང་(༡༩༦)ན་
 སེམས་གྱི་འབྲེལ་ཆད་དེ། ཁས་སྐྱེས་གསུམ་ཏུ་ཡང་སྒྲོག་པ་མིན། ཅེས་པ་
 དང་། སྒོ་ནི་སྐྱེས་གསུམ་མིག་གིས་བརྟ། ཡུལ་ནི་སྒྱིབ་བྱེད་བྲལ་བའོ། །
 རྒྱུར་རིག་དལ་བས་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྒོ་དང་།
 ཡུལ་དང་། རྒྱུར་རིག་གི་གནད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་པའི་
 ལྷ་ལྷགས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་མི་འཆར་བས། སྐྱེས་གསུམ་གྱི་གཞིགས་སྐྱེད་སྐྱེད་

གསུམ་ལ་བསྐྱབ་ཏུ། དཔལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ལས།
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་གཟིགས་སྤངས་ཀྱིས། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་སྦྱིབས་
 བས་འདོན། །ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དཔེ་གཞི་མ་འདིག །སྤྱལ་སྤྱོད་སངས་
 རྒྱལ་ཞིང་རྒྱ་ལ། །ཅིས་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། མིག་ནི་ནམ་
 མཁའི་ཁམས་ཀྱི་བརྟག །ཅིས་པ་དང་། གསང་བ་སྤྱོད་ལས། བབ་
 དང་སྒྲིག་དང་བྱུང་གིས་ནི། །གཟིགས་སྤངས་ནམ་པ་གསུམ་རྒྱ་གསུམ་།
 (༡༢༡) ཞེས་སོ། །དེའང་སྤྱལ་སྤྱོད་བབ་ནས་སངས་རྒྱ་བ་ནི་གསུལ་བྱ་ལ་
 གཟིགས་ལ། །ཡོངས་སྤྱོད་ལ་གཟིགས་ནས་སངས་རྒྱ་བ་ནི་ཞིང་
 ཁམས་ལ་གཟིགས་པ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་སྒྲིག་ནས་སངས་རྒྱ་བ་ནི་གཞི་ལ་
 གཟིགས་པ་ལོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་མིག་ཤས་རན་པས་སྤྱལ་སྤྱོད་གཟིགས་
 སྤངས་བརྟན་ན་མིག་མི་འགྲིབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད། མིག་ལ་སྤྱོད་
 ཆགས་པས་ཡོངས་སྤྱོད་དང་བརྟན་ན་མིག་གསལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད།
 མིག་ཤས་བཟང་བས་ཆོས་སྤྱོད་དང་བརྟན་ན་ལྟར་རྒྱ་བ་ཆོད་ལ་
 བཅས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལས་མ་གཤིས་ན་སྤྱོད་གསུམ་
 ཁོར་རྒྱུད་པར་ངེས་ཏེ། ཆོས་སྤྱོད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡོད་པས་
 གསུང་ལ། དེའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་ཡི་གེས་དངོས་ཀྱི་མཆོང་བས་འདི་
 ཉིད་ལ་ཐག་ཆོད། །ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཡི་གེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡོད་པས་སྤྱོད་ལ། དེའི་
 བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་རང་གསལ་རྒྱ་མཆོང་བས་མཁུན་པ་བྱས། །སྤྱལ་སྤྱོད་
 (༡༢༢) ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡོད་པས་བྱས་ལ། དེའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་
 གྱིས་སྤྱོད་ཆོག་དང་བྲལ་བར་མཆོང་བས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ལ་རག་མ་
 ལུས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོར་ནས་འཆར་རོ། །དེ་ཡང་སྤྱོད་གསུམ་

ཅུ་ལྟ་བུ་མི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་བསྒྲུབ་པས་པག་ཆགས་སྤྱར་ལ་...
 སེལ་བའི་གནད། དེ་ཤེས་ཀྱི་བྱར་ལ་མཉམ་པོར་བསྐྱས་པས་འཁོར་
 འདས་རོ་མཉམ་ཅུ་བསྐྱེ་བའི་གནད། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སཔ་ནས་བསྐྱས་
 པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱར་བ་དངོས་སུ་འབེབས་པའི་གནད་དོ། །གཟིགས་
 རྟེན་གསུམ་ཅུ་དེས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ལེ་མོ་ཅན་ལ་ཁོངས་སུ། བཙུན་
 འགྲུས་ཅན་ལ་སྤུལ་སྤྱོད། བཟང་སྟོངས་ཅན་ལ་ཚོས་སྤྱི་གཟིགས་
 རྟེན་ཤེས་པས་ན་གསུམ་ཅུ་དེས་སོ། །དེས་ཚོག་ནི་གཟིགས་པ་ཚོས་
 ཉིད་ལ་གཟིགས་པས་ནས་དག་སྒྲིབ་པ་བྱེད་པའོ། །རྟེན་ཤེས་འཁོར་
 བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་གནད་(༡༩༤)ནི་སྤྱི་
 དབྱིངས་ཀྱི་ཡུལ་ནས་མཁའ་སྟོང་པ་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། བྱང་གི་
 དབྱིངས་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲིབ་མཚནས་ཀྱི་མཛོད་སྤུལ་གཏད་པས་དབྱིངས་...
 རྟེན་མཐིང་ག་དང་དེ་ལས་མཆེད་པ་ནས་ལྡེ་རང་གདངས་ཏེ། ཐལ་
 འགྱུར་ལས། དབྱིངས་ནི་སྤྱི་དང་ནང་ཅུ་ཉི། སྤྱི་ནི་སྒྲིབ་བྲལ་མཁའ་ལ་
 འཛིན། །བག་རྒྱལ་ཆར་གྱིས་དེངས་ཅུས་སུ། མཁའ་པས་མཛོད་སྤུམ་
 གནད་གཟིར་དང་། བྱང་གི་སྒྲིབ་མ་ལས་ཅུ་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་
 སྤྱི་རིག་པ་འཆར་བའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། བྱང་ཉམས་འཕེལ་བའི་ཡུལ་ཏེ།
 རིག་པ་དང་ཉམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལས་འཁོར་འདས་འདྲེས་པ་...
 ཞེས་བྱའོ། །དེའང་ས་ཆུ་མི་རྒྱུད་གི་དངོས་པོ་རགས་པ་ལ་ཡུལ་ཅུ་
 གཏད་པས་མི་གྲོལ་ཏེ། དང་པོ་སྤྱར་བ་འཆར་ཅུ་མི་འདོད། ཟླས་ཤར་
 ཅུས་གཏད་ཀྱང་དངོས་པོ་རགས་པ་ལྟར་ཤེས་པའང་དེ་དང་མཐུན་...
 པ་སྤྱི་བས་སྟོང་ཉིད་བསམ་ཅུ་མེད་པའི་ཉམས་ནང་ནས་མི་(༡༩༥)

འཆར་ལ། བླ་མ་མཁའ་སྒྲོང་པ་ལ་རིག་པ་སྒྲོང་པ་གཏད་པས། ཡུལ་
 བླ་མ་མཁའ་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་སྒྲོང་གསལ་འཕྲོ་འདུ་དང་བུལ་བ་
 ཡུལ་ཡས་པ་ཅིག་འཆར་བས། དངོས་པོ་མཆོད་མ་དང་བུལ་བའི་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་སྡེ་ལས། རྣམ་འབྱུར་བླ་མ་མཁའི་བྱ་ལས་
 གནས། ཞེས་པ་དང་། ལྷན་པ་ལས། རྟོན་དེ་གང་ཡིན་བླ་མ་མཁའ་
 དག་ལ་བརྟག་པར་གྱིས། ཞེས་པ་དང་། ཡུལ་བར་མ་ལས། ཤེས་རབ་
 གྱི་པ་རྣམས་ཏུ་སྦྱོར་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། བླ་མ་མཁའ་རྣམས་འབྱུར་ཏུ་བྱེད་
 པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷན་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། དེའང་ཡུལ་སྦྱོར་
 འདྲེས་པ་ལས་མཉམ་པ་རིས་མེད་གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ། དབྱིངས་རིག་
 གཉིས་མེད་གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ། དབྱིངས་རིག་འདྲེས་པས་འཁོར་འདས་
 རོ་མཉམ་གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། འདི་ཉིད་བརྟན་བྱ་ལས་ཀྱང་། དབྱིངས་
 དང་རིག་པའི་ལྟ་སྒྲུབ་ནི། སྦྱིབ་(༡༩༦) བྱེད་བུལ་བའི་བླ་མ་མཁའ་
 ལྟར། ཅེས་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་རྒྱུད་རིག་གི་གནད་ནི། ཡུལ་
 དང་སྒྲོ་གཉིས་འཛོམས་ཏུས་རྒྱུད་དལ་བ་བསྟེན་པས་རིག་པ་བཅོན་ཏུ་
 གཞུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་རྒྱུད་ཅི་ནས་ཀྱང་དལ་བ་ལ་སྦྱིར་རྒྱུད་
 རིང་པོ་འཕེན་ཞིང་སྦྱིར་བཟུང་ལ་གཞག་པ་གནད་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་
 རྒྱུད་དལ་བས། སྦྱིར་རྣམས་འབྱུར་པའི་ཆོ་རྒྱས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་ལ།
 བླ་མ་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་རྒྱུད་པའི་སྦྱོར་བྱེད་ཅིང་། གསང་བར་རིག་
 པ་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བའི་ལས་བྱེད། ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་ཟག་བཅས་མི་
 རྣམས་བར་སངས་རྒྱ་བར་བྱེད་པའོ། དེ་སྐད་ཏུ་འང་ཐལ་འབྱུར་ལས།
 རྒྱུད་ནི་ཅི་ནས་དལ་བྱ་སྟེ། རབ་ཏུ་འཕང་བ་ལས་བྱུང་བས། ལྷན་

དང་མེས་ཀྱི་འབྲེལ་ཆད་དེ། །ཁམས་གསུམ་དུ་ཡང་རྒྱུག་པ་མིན། །
 ཅེས་པ་དང་། རྒྱུར་རིག་དཔལ་བས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང། ཅེས་སོ། །རིག་པ་འི་
 གནད་ཕྱ་གྱ་རྒྱུད་དབྱིངས་ཀྱི་(༡༩༠ན) ར་བར་བཞག་ནས་མི་འབྱུང་ལ་.....
 བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རང་ངོ་རིག་པ་ཕྱ་གྱ་རྒྱུད། །འགྲོ་ལོར་
 གལ་བས་མཁའ་ལ་བཟུང་། །ཞེས་པ་དང་། བརྟན་བྱ་ལས། དབྱིངས་
 ཀྱི་ནང་དུ་ཕྱ་གྱ་རྒྱུད། །རྣམ་པར་གཞག་ཅིང་འབྲེལ་མི་བྱ། །ཞེས་སོ། །
 དེའང་རྒྱུར་དཔལ་བ་བརྟན་པས་བྱ་བ་དང་གལ་བའི་དོན་རྒྱུད་ལ་སྟེ།
 རིག་པ་ཕྱ་གྱ་རྒྱུད་ཨར་ལ་གཏད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱངས་ཟད་
 བས། །འབྲེལ་པ་གཞི་ལ་ལོག་སྟེ་ཡེ་ཤེས་མ་བྱ་བྱད་པའོ། །རིག་པ་རྒྱུར་
 དང་གལ་ནས་འགྲོ་ལོར་དུ་མེད་པ་ནི་རིག་པ་ལ་རང་བྱུང་རྒྱུད་པའོ། །
 དེ་ཡང་ཁྲིད་དུ་བྱེད་ན་ཕྱས་ཀྱི་གནད་བརྟན་པ་ལ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་གྱ་ཏུ་.....
 བྱའོ། །དེ་ནས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་ལ་དེ་ཅུང་ཅིག་ཏུ་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྷལ་བཅའ་
 བ་ལ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ནས་བརྟན་བྱས་ལ། དེ་ནས་མངོན་སུམ་རང་ཐོག་དུ་
 སབ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །དེས་ནི་མིན་དུ་འབྱོར་ས་མིང་སྒྲིམ་ཤེས་
 པ་(༡༩༠བ) འབྱུང་ངོ་། །གཞན་དུ་འལ་མ་ལོལ་བྱས་པས་སྤང་བ་ར་རི་
 ཅིག་མཐོང་ནས། ཡིད་ཆེས་མེད་པར་ཁྲིད་ཐོན་དུས་ཅི་ལ་ཟེར་ཆ་མེད་
 པར་བྲལ་པས་པ་དག་འབྱུང་ཉི་བས་དེ་ལྟར་མ་སོང་བ་དག་ཏུ་བྱའོ། །དེ་
 ལ་སྒྱུར་གྱིས་ཁྲིད་མ་ཆེ་འདི་འདེབས་དུས་སྒྲིམ་འགྲོ་ཆད་ལ་ཕེབས་པ་
 བཙོན་འབྱས་དང་བཅས་པས་སྒྱུངས་པས་དངོས་གཞི་ལ་ཡིད་ཆེས་.....
 རྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། །དངོས་གཞི་སྟེབས་པར་བཏབ་པས་མངོན་
 སུམ་ལ་སྒྲོ་དགའ་བྱུང་པར་ཅན་འབྱུང་ངོ་། །རྗེས་རྒྱུ་ཆོས་མཐའ་

ཆོད་པར་བཤད་པས་ཉམས་ལེན་བསྐྱེད་ཐུབ་པ་ཤེས་ནས་ཐེ་ཆོམ་.....
 དང་རྟོག་མཐའ་ཆོད་དེ་ཆོས་གཞན་ལ་ཡིད་མི་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་.....
 ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་རིག་པའི་རང་རྟོ་སྒྲུང་པ་ནི། རིག་པ་རྟོ་
 རྟོ་ལུ་ལུ་སྒྲུང་གསེར་གྱི་སྒྲུང་པ་ནས་མཐའ་ལ་ལྷིང་བ་ལྟ་བུ་དབྱིངས་...
 འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་པ་འདི་མ་འབྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས་...
 ཀ་དག་ལྟོན་ཐུབ་གྱི་རང་(༡༩༡ན) གདངས་ཏེ། རང་ལ་བལྟས་པས་
 རྟོག་བྱེད་ཐམས་ཅད་དག་ནས་སྒྲོས་བཤེས་ནས་མཐའ་འདྲ་བའི་.....
 གདངས་ནང་ཏུ་ཤར་བས། དབྱིངས་རིག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དགོངས་
 པ་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་ཞལ་མཇལ། ཐོག་མའི་ཀུན་ཏུ་
 བཟང་པོ་དང་སྐལ་བ་མཉམ། འདི་ལ་གོམས་པ་ཆོད་ཏུ་ཕྱིན་ན་རྟོས་
 བཅས་འོད་ཏུ་འགྲོ་ལ། མ་ཕྱིན་ཡང་བར་དོའམ་རང་བཞིན་སྒྲུལ་པའི་
 ཞིང་བཟོད། འགྲོ་བུ་ཀ་འབྲུལ་པའི་གཡང་ས་ཆོད་པའོ། །ཞེས་རྟོ་སྒྲུང་
 དེ། རང་བྱུང་བལྟན་པའི་བཅས་ལས། འདི་ལྟར་སུ་ཡིས་མཐོང་བའི་
 མི། ཐོག་མའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། སྐལ་བ་ཉིད་ནི་མཉམ་པའོ། །
 ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འབྱུར་ལས། ལུ་ལུ་སྒྲུང་གྱི་རང་བཞིན་ནི། རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་ཀུན་དག་པས། །མ་འབྲུལ་གཞི་ཡི་སངས་རྒྱས་སོ། ཞེས་
 སོ། །གསུམ་པ་དེ་ལས་སྒྲུང་བའི་འཆར་ཚུལ་བལྟན་པ་ནི། དབྱིངས་
 འོད་(༡༩༡མ) ལའི་རང་གདངས་ལང་ཡིང་ཏུ་སྒྲུང་བ་དང་། ལུ་ལུ་སྒྲུང་
 ལ་ཐིག་ལེ་སྤྱོད་པའི་འབྲུལ་བ་དང་། ཐོག་མར་དཀར་ཟངས་མཐོང་མ་
 འཕྲོ་བ་ལྟ་བུ་ལས། ཐིག་ལེ་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་དང་། རེ་རེ་བ་དང་། སུམ་
 རྒྱུ་གྱི་བར་གྱི་སྒྲུང་བ་ཚུན་ཆད་དེ། སྤུངས་ལས། དེ་ནས་ཐིག་ལེ་མཐོང་

བ་ཡིན། ཅིས་སོ། དེའང་ཕྱི་འོད་གསལ་ལ་བསྟམས་པས་ནང་ནས་རྟོག་
 བྲལ་ཏེ་རིས་མེད་མཉམ་པར་གྲོལ་བ་ནི། ཀ་དག་གི་རིག་གནངས་
 དང་། ལྷན་གྱུ་བ་ཕྱི་འོད་གནངས་གཉིས་ཕྱི་ནང་ཟུང་ཏུ་འབྲེལ་བས།
 དབྱིངས་རིག་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་དགོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་
 ལྷན་བ་བཞི་འཆར་བའི་རིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་པོ་མདོར་བསྟན་པ་
 དང་། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། ལྷན་བ་བཞི་
 ཀའི་རུས་སུ་ལུས་བཞུགས་སྟངས་ལ་གནས་པ། མིག་གཟིགས་སྟངས་
 ལ་ལྟ་བ། ལྷན་རིག་རང་གིས་དལ་བ་གསུམ་གནད་མཐུན་(༡༩༩ན) ལ།
 བྱད་པར་ལྷན་བ་དང་པོ་གཉིས་སུ་སྦྱངས་པས་ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་ཚོལ་བ་
 ལ་མ་རྟོགས་པར་རང་གིས་འགྱུར་སྟངས། འོད་གསལ་ཏུ་གྲོལ་བ་ཡིན་
 པས་ན་དབྱིངས་རིག་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་གི་གནད་
 ཏུ་རིག་པ་རྟོག་ཏུ་ལྷན་ལྷན་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱ་བ་ནི་གནད་ཏུ་བྱུང་
 ལ། དེའི་དོན་བཤད་ན། རིག་པ་ནི་རོ་པོ་རང་བཞིན་སྟགས་རྟེན་གསུམ་
 དབྱེར་མི་སྦྱོད་པ་གཞི་གནས་དང་དེའི་གནངས་འོད་རྩ་དྲངས་པའི་
 ལྷན་བ་ལས་གསེར་གྱི་སྦྱང་པ་ལྟ་བུ་ཤིང་ཆགས་ལ་འཁྱོག་མཚམས་.....
 མིག་ལེས་སྒྲེལ་བ་ལ་བྱའོ། །རྟོག་ཅི་སངས་རྒྱས་ལེམས་ཅན་ཀླན་ལ་རོ་
 པོ་བཟང་རན་མེད་པར་མཉམ་ཞིང་མི་འཕྱུར་བར་གནས་པའི་རྩ་.....
 བས་བཞག་ལ། ལུ་ནི་དཔེར་ན་རྩ་ལྷན་ལ་བཟང་པོ་ལས་རྩ་འཕེལ་
 འབྱེབ་མེད་པར་འཕྱུར་བ་དང་འདྲ་བར། སྦྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཕེལ་སྒོ་
 ལྷ་ཚོགས་སུ་ལམ་སྤང་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར་ལ་དེ་ལས་(༡༩༩བ) འཆར་བར་
 བྱེད་པའོ། །ལུ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ཏུ་ཚོས་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལྟ་

བ་དང་སྒྲིམ་པ་འགྲུགས་པར་བྱེད་ལ། ཟུང་ནི་འཁོར་འདས་ལ་བྱལ་
 ཅིང་སྤང་བ་དེའི་ཚྭ་གས་ན་མས་ལས། ཟུང་དང་། ཐིག་ལེ་འཕྲོ་བ་དང་།
 མཆེད་པ་དང་། འདུ་བ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལོ། །ཐལ་
 འགྱུར་ལས། ཟུང་རིག་དལ་བས་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ། །དེ་ལས་སྤང་བ་
 བཞིར་འགྱུར་རྟེ། །ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་སྤང་བ་ཡིས། །ཡིད་དཔྱད་
 འཛིན་པའི་ལྟ་བ་བརྟུབས། །ཉམས་སྤང་གོང་རུ་འཕེལ་བ་ཡིས། །
 འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་རུ་བ་པར་བྱེད། །རིག་པ་ཚད་མེད་སྤང་བ་ཡིས། །
 ཟུག་སུམ་རྟོགས་པའི་ལམ་སྤང་འདས། །ཚོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྤང་བ་
 ཡིས། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱན་ཐག་བཅད། །ཅེས་སོ། །དེའང་
 སྤང་བ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་ནི་ཕྱིར་ན་མ་རྒྱ་རུས་བཞིའི་འཕེལ་ཟད་
 པ་དང་། ནང་རུ་ལུས་རག་ཡིད་(༡༩༩ན) མེམས་བཞིའི་བཅེངས་པ་
 ལས་དགོལ་བ་དང་། གསང་བར་དབང་བཞིའི་ངེས་པ་རྟོན་པ་དང་།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རུ་རྟོན་མ་བཞིའི་སྤང་བ་ངེས་པ་ལ་རྟོས་ནས་བཞིར་
 ངེས་སོ། །ཤོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། དང་པོའི་གཞི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མ་
 མཐོང་ན་རྟག་མ་གསུམ་གྱི་འཆར་གཞི་མེད་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་
 པའི་གཞིར་དང་པོ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་བ་འཆར་བ་ལོ། །དེ་
 ཉིད་གར་བས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་མཐོང་བས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་
 ཤེས་རང་ལས་རྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་མངོན་པ་དེ་ཉམས་སུ་མ་
 ཟུང་ན་ཆོག་ཅམ་ལ་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་ལས། དོན་ཉམས་སུ་ཟུང་
 བས་དེའི་ཉམས་གོང་འཕེལ་རུ་བྱུང་བ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་སྐྱེས་པའི་
 ཚད་བརྟན་པར་བྱེད་དགོས་རྟེ། མ་བརྟན་ན་ཉམས་ལ་སྐྱག་པ་མེད་

པས་ཚོས་ལ་ཟིན་པ་མེད་ཅིང་། སངས་ལ་རྒྱ་རྒྱ་མི་འབྱུང་བ་ལས།
 ཉམས་བརྟན་པའི་ཚད་ལ་ཕེབས་པས། རིག་(༡༩༩བ) པ་ཚད་ཕེབས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་བྱུང་བའོ། །རིག་པའི་རྣམ་པ་ཚད་ལ་ཕེབས་ཀྱང་དེ་ལས་
 གཞན་རྩ་མི་འབྱུང་ན་སྐྱུ་གསུམ་འབྲས་བྱུང་འདོད་པ་དང་བྱུང་མེད་...
 ལ། དངོས་རྣམ་མཚན་མའི་ཚོས་ལ་དོན་གྱི་འབྲས་བྱུང་མེ་བ་ཐུན་མོང་
 པ་རྣམས་དང་བྱུང་མེད་པ་ལས། རྣམ་ཉམས་གཞི་ལ་ཐིམ་སྟེ། རྩ་
 རགས་ཀྱི་རྣམ་འཛིན་ཅུབ་ནས། ཀ་དག་ཚོས་ཟད་ལ་སྦྱོང་པས་ཚོས་
 ཉིད་ཟད་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་བའོ། །དེ་དག་གྱང་དང་པོ་གཉིས་སྟུལ་སྟུ།
 ཚད་ཕེབས་ཡོངས་སྟུ། ཟད་པ་ཚོས་སྦྱུང་པ་ལས་རྩ་བྱུང་པས་སྦྱུ་
 གསུམ་ལས་རྣམ་རྩ་ཤར་བས་འབྲས་བྱུང་ཚོས་ཟད་ཀ་དག་གི་དབྱིངས་...
 ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར། རང་རྣམ་གི་ཆལ་སྟུ་གསུམ་རིག་པའི་ངར་རྩ་ཐིམ་
 པས། རིག་པ་ཀ་དག་གི་འབྲས་བྱུང་ལ། རིག་པའི་དབྱིངས་ནས་གདོད་ཀྱིས་
 རང་ཆལ་སྟུ་གསུམ་ཤར་བས་དོན་བྱུང་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་གཞན་
 བས་མིང་ཡང་མི་གྲག་པའི་སྟེང་པོ། ཐེག་པ་(༡༩༩ན) རྒྱལ་པོའི་
 དགོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གནད་འདི་རྟོགས་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ས་སའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཚོས་ཉིད་
 མངོན་སུམ། ཉམས་གོང་འཕེལ། རིག་པ་ཚད་ཕེབས། ཚོས་ཉིད་ཟད་
 པའི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་
 སྦྱུང་འབྲེལ་དགོད་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བའོ། །
 དང་པོ་ནི་སྦྱིར་མངོན་སུམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་ལ་གྲགས་པའི་མངོན་
 སུམ་དང་། དོན་དམ་དབྱིངས་ལ་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཟུགས་སྟགས་ལྷལ་ལྷ་སྒྲུང་བའི་
 རང་བཞིན་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལྷལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་རྒྱ་མཚན་
 དེས་པའི་རྟག་ལྷལ་ན་སྒྲུང་བ་དང་། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ནང་
 ཏུ་བདེ་སྦྱག་ལ་སྟགས་སྦྱང་བ་དེས་པའི་སྒྲུང་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་
 མངོན་སུམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཉེ་(༡༩༧) བར་འཇལ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གྱི་སྦྱོགས་ལ་ཞུགས་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་དང་དེའི་སྒྲུང་
 ལྷལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་ན་གཟུང་འཇིན་དང་བྲལ་བར་སྦྱང་
 བའི་དེས་པ་ཉི། རྣལ་འབྱེལ་ལས། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་བསྐྱུས་
 བས། །ནང་གི་བདག་ཉིད་གཡོ་མེད་པར། །གནས་ནའང་མིག་གིས་
 གཟུགས་དག་ནི། །མཐོང་བའི་སྒྲོ་དེ་དབང་སྦྱེས་ཡིན། །ཅེས་བཤད་པ་
 བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་དབྱིངས་ལ་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ནི་རིག་པའི་
 རོ་བོ་ཆོས་ཉིད་སྒྲིང་ག་ན་ཡོད་པར་དེས་ཏེ། དེའི་རང་གདངས་སྒྲིང་
 བས་མིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་མྱེར་ཉི་མ་དང་འོད་ཟེར་བཞིན་རྒྱ་འབྲས་
 དེས་པའི་གཏན་ཆོགས་གྱིས་ཡིད་ཆེས་པར་འཇལ་བའོ། །དེའི་མྱེར་
 འཇིག་རྟེན་པ་དང་འདས་པ་གཉིས་ལས་འདི་ནི་འདས་པའི་མངོན་
 སུམ་མོ། །འདས་པ་ལ་བརྗོད་བྱ་ཤེས་པ་གཙ་བ་སེམས་གྱི་རྒྱ་མཚན་
 དེས་པ་དང་། གནད་གཏེམས་པ་མཐོང་བ་གཙ་བ་(༡༩༨) རིག་པའི་
 མངོན་སུམ་གཉིས་ལས། འདི་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་
 གྱི་སྒྲུང་བ་ཞེས་པ་ལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ལ་བཞི་ལས།
 འཁོར་བ་ལ་ཆོས། མྱུང་འདས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་འདི་ཆོས་ཉིད་

དོ། ལྷ་པ་ལ་ཆོས། ལྷ་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་འདི་ཆོས་ཉིད་
 དོ། གནད་མེད་པས་མི་གྲོལ་བ་ལ་ཆོས། ཡོད་པས་གྲོལ་ངེས་པ་ལ་ཆོས་
 ཉིད་ཏུ་གསལ་པའི་འདི་ཆོས་ཉིད་དོ། དབྱིངས་ལ་ཆོས། རིག་པ་ལ་
 ཆོས་ཉིད་ཏུ་གསལ་པའི་འདི་གཉིས་ཀ་དབྱེར་མེད་ཏུ་འདོད་པའོ། །
 མདོན་པ་ནི་དབང་པོའི་རྒྱུད་ལུང་པ་དངོས་སུ་བརྟུན་ཡོད་པའོ། །
 དེའང་ཡིད་དཔྱད་ལ་མ་རྟོག་པ་སྟེ། ཡིད་དཔྱད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་
 ཏུ་བཅའ་ཡང་རྟེན་པའི་ཏུས་མེད་དོ། །ཆོས་མཁན་མིག་ཅན་མ་ཡིན།
 འོད་གསལ་གཟུགས་(༡༩༥༥) ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྷ་པ་ལས།
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བརྟགས་ན་ཕྱང་པོའི་གཏིང་མི་རྟེན། ཅིས་སོ། འོད་
 གསལ་གྱི་ལྷ་པ་ལ་འདི་མ་རྟོག་ལ་གསལ་པའི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་རྟེ།
 རྩ་བ་རྒྱལ་སྤྱན་དང་རགས་པ་དངོས་པོ་རང་མཚན་ཏུ་འདི་མེད་པའི་
 ཕྱིར་འཕྱུང་བཞིའི་གནོད་པས་གཞིག་ཅིང་གཞོན་ཏུ་མི་འུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཟུགས་ཅན་ནི་གཞིག་ཅིང་གཞོན་འུང་ཏུ་ཡོད་དེ་གཟུགས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་ཕྱིར་ལྟས་
 རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་གནད་གསུམ་གྱིས་གཞི་བཅའ་བ། བར་ཏུ་ཆོས་
 ཉིད་ལུང་གྱི་གནད། འཆར་བྱེད་སྒྲིའི་གནད། ལྷ་པ་རིག་གནས་པའི་
 གནད་གསུམ་གྱིས་ལམ་བསལ་བ་དང་། གསང་བར་གྲོལ་པ་ཆོད་ཀྱི་
 རིམ་པ། སྤྱོད་པ་རྟགས་ཀྱི་རིམ་པ། མཐར་ཐུག་ཟད་པའི་རིམ་པ་དང་
 གསུམ་གྱིས་ཆོད་གཟུང་བ་དང་། སྤྱོད་མེད་པར་སྤང་བ་འོད། སྤྱོད་པ་
 རིག་(༡༩༥༦) ལ། རྒྱལ་པ་སྤྱོད་དང་གསུམ་གྱིས་འབྲས་ཏུ་རྒྱགས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་ཆོན་བཞིར་ངེས་པས་གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཉིད་

ལ་སྐྱེ་གསུམ་སྐྱེ་བ་ཏུ་ཡོད་པའི་རང་གདངས་སྤང་བ་གསུམ་གྱིར་...
 ཤར་བའི་གངས། ཆོས་སྤྱི་རང་གདངས་ནང་སྤྱང་བ་རིག་སྤྱང་།
 ཡོངས་སྤྱི་རང་གདངས་འོད་ལྡན་གསལ་བ་ཡེ་ཤེས་རང་གསལ།
 སྤྱལ་སྤྱི་རང་གདངས་ཤར་གྲོལ་རིས་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆལ་དང་.....
 བཅས་པ་གསུམ་ལ་སྤྱོད་ནས་གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་གཞི་གསུམ་
 གྱིས་གཞི་བཅས་པས་དངོས་པོ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་གནད་དང་། ལམ་
 གསུམ་གྱིས་གཤགས་བསལ་བས་འགྲོ་ལམ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པ་དང་། ཆོད་
 གསུམ་གྱིས་ཆོད་ལ་ཕབ་པས་འདྲ་མིན་དང་ཆལ་ཆལ་མེད་པ་དང་།
 འབྲས་བུ་གསུམ་གྱིས་ཟད་སར་བསྐྱལ་བས་ཡིན་མིན་དང་ཐེ་ཆོམ་.....
 མེད་པས་ན་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་རུས་ན་(༡༩༥༥)
 དགའ་མི་དགའ་བཟང་སྟོན་སུམ་གསུམ་མཐོང་བས་བདེ་སྦྱག་བར་མ་.....
 གསུམ་འཆར་བ། ལྷ་མའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་བྲུང་བའི་རུས་ན་
 དབྱིངས་རིག་ཆོས་གསུམ་མངོན་པར་མཐོང་བས་སོ། །ཆོས་ཉིད་
 མངོན་སུམ་ལ་ཡིད་དཔྱད་ཆོག་གིས་སྤྱོད་གདགས་སུ་མེད་པའི་གནད།
 གོམས་པའི་རུས་ན་འོད་མིག་ལེ་སྐྱེ་གསུམ་མཐོང་བས་འཁྲལ་པའི་.....
 སྤང་བ་རང་འགགས་པའི་གནད། ཆོད་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རུས་ན་གསལ་བ་
 སྤྱང་བ་བདེ་བ་གསུམ་མངོན་པར་མཐོང་བས། ཆོས་ཉིད་རང་ཟད་
 པའི་གནད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གསུམ་ཞེས་གངས་ཀྱི་གནས་གཞན་ལ་
 བཞེན་ནས་འབྲས་བུ་ཅིག་ཅར་ཏུ་གྲོལ་བར་ངེས་པའོ། །སྤང་བ་ནི་
 གང་སྤང་ན་ཆོས་ཉིད་སྤང་ལ། དུལ་གང་ལ་སྤང་ན་དབྱིངས་ལ་སྤང་།
 ཆུལ་རི་ལྟར་སྤང་ན་འོད་དང་འོད་གྱིས་རིག་པ་ལུ་གྱུ་རྒྱུད་དང་བཅས་

བ་སྒྲུབ། སྒྲུབ་བ་དེ་ཉམས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམས་བཅས་མི་
 སྒྲུབ་བར་(༡༩༧ན) སངས་རྒྱུ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སྲུང་གི་
 སྒྲུབ་བའི་རོ་མོ་དབྱིངས་རིག་འོད་གསལ་ཏུ་སྒྲུབ་བ་ཏེ། ཡི་གེ་མེད་པ་
 ལས། རྒྱུ་བ་མེད་པ་འདི་མངོན་སྲུང་སངས་རྒྱུ་གིས། །ཡུལ་མེད་རྣམ་
 བར་དག་པ་འདི་སྒྲུབ་བ་མཐོང་། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲུལ་ལས། རྣོ་ར་ཏུ་
 རིན་ཆེན་འོད་ཆགས་དཔལ། །སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་མངོན་སྲུང་པ། །
 ཞེས་སོ། །དེས་ཆོག་ནི་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་བ་མཐོང་བ་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་
 རྣམ་པར་བརྟེན་པ་འདི་རྒྱུད་ལས། མངོན་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་བ་ལ། །
 གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི། །ཞིང་ཁམས་གཏན་ལ་མེད་ས་པའོ། །
 ཞེས་སོ། །དཔགས་པ་ནི་གནད་འདིས་གོལ་སྒྲིབ་མེད་པར་གྲོལ་ཏེ། དེ་
 ཉིད་ལས། ཆོས་ཉིད་མངོན་སྲུང་གནད་མེད་ན། །མིག་མེད་གཡང་ཁར་
 རྒྱན་པ་འདྲ། །ཞེས་སོ། །གནད་ནི་ཐལ་འབྱུར་ལས། རྒྱུ་ཞགས་འབྲུལ་
 བ་མེད་པ་གནད། །འདི་ཏུས་ལྟ་(༡༩༧པ) སྒྲུབ་གསུམ་དང་རྒྱུར། །ཞེས་
 པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། མིག་ནི་རབ་ཏུ་གནན་བྱ་ཏེ། །མིག་རྒྱར་
 ཉིད་ལས་དབྱིངས་འབྱུང་བས། །མིག་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་སྒྲུབ་ཏུ་གྱུག།
 ཅེས་སོ། །སྒྲུབ་བ་ནི། ཐལ་འབྱུར་ལས། ཆོས་ཉིད་མངོན་སྲུང་སྒྲུབ་བ་ནི།
 དབང་པོའི་སྒྲོལ་ས་དེས་འཛོན་ཏེ། །རྒྱན་མེད་པ་ཡི་མཁའ་ལ་གསལ། །
 ཅེས་པ་དང་། །གཞན་ཡང་རྩ་དང་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས། །རང་བཞིན་
 གནས་པ་འདི་ཡེ་ཤེས་ལ། །རྒྱ་ཏུ་མིག་གིས་མཐོང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་།
 རང་ཤར་ལས། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་འོད་གྱི་སྒྲུ། །ལྷ་ལྷ་རྒྱུད་ཏུ་རབ་ཏུ་
 གསལ། །དེ་ཡང་འགྲོ་དང་འོང་བ་དང་། །འབྲུལ་བ་དང་ནི་འཕྲིག་

པའོ། ཁྱེད་པ་དང་། མེད་གེ་ཅུ་ལ་རྒྱལ་ལས། རང་སྤང་རིག་པའི་
 དངོས་པོ་དེ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་གྲ་རྒྱུད་ཏུ་གནས། ཁྱེད་པ་དང་། ཝེར་ལུ་
 འབྲེལ་བཞུགས་ལས། རྒྱུད་ཞགས་རྒྱུད་ལྷོ་མ་ལ་ཡང་། (༡༩༥) དག་པར་
 རྒྱལ་པའི་སངས་རྒྱལ་རིག་པ་ལྷ་གྲ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལས་ལོ་.....
 ཁྱེད་པོ། ཉམས་སྤྱོད་ལྷ་གས་ཅི་དང་པོ་ཐུན་རྒྱུད་ལ་གྲངས་མང་ཏུ་
 ལ། གཉིས་པ་ལ་ཐུན་བསྐྱེད་ཅིང་ཡུན་བསྐྱེད་། གསུམ་པ་ལ་ཉིན་
 མཆོད་མེད་པར་ཉམས་སྤྱོད་ཞིང་། དབྱིངས་ཀྱི་ར་བར་རིག་པ་
 བརྒྱུ་པ་ལས་མི་འགྲུལ་བར་བྱེད་དེ། རྒྱུ་མ་འབར་བ་ལས། དབྱིངས་
 ཀྱིས་རིག་པའི་རང་ཡུལ་བྱེད། རྒྱུ་མི་ཉིད་ཅི་ལྷ་གྲ་རྒྱུད། འདི་ཉིད་
 བར་ཏུ་གཞག་པར་ལ། ཁྱེད་པོ། འབྲེལ་བུ་ནི། ཕྱི་དབྱིངས་སྤང་ལ་
 མིག་མི་འགྲུལ་བའི་རང་ཏུས་ན། བར་ཏུ་རིག་པ་གཞི་ལ་གནས་པས་
 གདངས་རང་མིས་ལ་འཁོར་ནས། རྒྱུ་པའི་རྒྱུད་གི་རྒྱ་དང་བུལ་བས།
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་མིས་ནས་ངོ་མཉམ་.....
 རིས་མེད་ཏུ་གྲོལ་བས། ཀ་དག་གི་རིག་པ་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོས་པར་
 རྒྱུད་གི་ནང་གིས་འདྲ་གསལ་བའི་(༡༩༥) དགོངས་པ་ལ་རང་.....
 བཞིན་གྱིས་གནས་ཏེ། རྒྱལ་འཕྱོར་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་གདོད་མའི་འདྲ་
 གསལ་ཟིན་པ་ཁྱེད་ཀྱི་བས་འཁོར་བ་མིང་མེད་ཏུ་རྒྱུད་སྤྱོད་སྤྱོད་.....
 གསུམ་གདར་གཙོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འཕྱོར་ལས། དེས་ནི་ཆོས་ཉིད་
 མཐོན་སུམ་གནད། མཐོན་བ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུ་ཤེས་པ་ཡིས་
 རྒྱལ་པ་དང་། རྒྱལ་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འཕྱུར། རྒྱལ་ཁྱེད་
 བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ཁྱེད་དག་ནི་ནམ་མཁའ་ལ། མིས་ནས་

རང་བཞིན་དམིགས་མེད་པས། །རིས་མེད་ཆ་ཤས་ཡོད་མ་ཡིན། །
 མངོན་ལུས་རྟེན་པའི་སྐལ་ལྷན་ལ། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་མིང་མེད་
 པས། །ཁྲིད་གསུམ་གདར་བ་ཆོད་པའོ། །ཁེས་སོ། །གཉིས་པ་ཉམས་
 ཞོང་འཕེལ་གྱི་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། རྟོར་བསྟན་པ་ནི། དབྱིངས་རིག་
 ལ་གོང་ནས་གོང་ཏུ་སྤྱངས་པས། ཕྱིར་དབྱིངས་སྤང་ཏུ་རིག་པ་ལུ་ལུ་
 རྒྱད་དབྱིར་མེད་ཏུ་གནས་(༡༩༦) པ་བཞིན། བར་ཏུ་ཀ་དག་གི་སྤྱང་
 དབྱིངས་ལ་རང་གདངས་གྱི་རིག་དབྱིངས་གཉིས་མེད་ཏུ་གནས་པས་
 འོད་གསལ་མ་བྱ་འདྲེས་ཏེ། སྤང་ཉམས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འཕེལ་བ་ནི།
 ཐལ་འཕྱར་ལས། ཉམས་གྱི་སྤང་བ་གོང་འཕེལ་ནི། །ཡེ་ཤེས་ཁ་དྲོག་
 ཕྱིར་བྱང་ནས། །གྲུན་འགྲེང་བ་དང་རྩེབས་ཤར་དང་། །ཐིག་ལེ་སྒྲ་
 ཆོགས་སུ་ཉིད་ཏུ། །རགས་པར་སྤང་བའི་ཡུལ་ལ་གསལ། །ཅེས་སོ། །
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཉམས་གོང་འཕེལ་ཅེས་པའི་ཉམས་ལ་གཉིས་
 ཏེ་ཤེས་པའི་ཉམས་དང་། སྤང་བའི་ཉམས་སོ། །ཤེས་ཉམས་ལ་འཇིག་
 རྟེན་པའི་ཤེས་ཉམས་ཏིང་ཏེ་འཇིན་གྱིས་ཐོབ་པའི་དགའ་བདེ་སེམས་
 ཆགས་པ་སྐྱ་གར་ལ་སོགས་པ་བྱེད་སྤྱིང་འདྲོད་པ་རྣམས་དང་། འདས་
 པའི་ཤེས་ཉམས་སྤྱང་གསལ་མཐའ་བལ་གྱི་རྣགས་ཆོད་ཤེས་རབ་གྱི་
 རལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཏེ། འདི་ཉིད་ཐོག་མ་བར་དང་མཐར་
 གོམས་པ་(༡༩༧) ལས། ཤེས་པ་དགའ་བདེའི་ཉམས་དང་། མཐར་
 འཕྱར་གྱི་ཉམས་དང་། སྤང་བའི་ཉམས་དང་གསུམ་འཕྱར་བ་ལས།
 དང་པོ་ནི། ལུས་རག་གནད་ཏུ་གཙུག་པས་རྒྱང་སེམས་བག་ལ་ཞན་ནས།
 བར་ཏིང་ཏེ་འཇིན་འོད་གསལ་སྤྱང་བའི་རང་ལ་འབྱམས་པ་དང་།

ཤེས་པ་བག་ཡངས་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་དགའ་བདེ་ཡངས་པ་སྒོལ་
 ཆགས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཞེན་འཛིན་སུ་ཉག་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ནི་རང་.....
 བཞིན་གྱི་བསམ་གཏན་གནད་ཏུ་ཕེབས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །བཙས་
 མའི་བསྐྱམས་པ་ལས་དགའ་བདེ་བྱུང་བ་ནི་ཉམས་འགྱུར་བ་ཤས་ཆེ་...
 ལ་རགས་པ་འབྲལ་བའམ་སྐྱ་གར་བྱེད་འདྲིང་པ་འབྱུང་བས་ཆགས་...
 ཞེན་ཏུ་སྤང་ལ། འདི་ནི་དགའ་བདེར་ཤར་ཡང་རང་དབང་སྟོབ་
 པའི་དགའ་བདེ་ཞེན་མེད་ཏུ་ཤེས་པའི་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་བཙས་ནས་.....
 བསྐྱམས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་ཏུ་ཕེབས་པའི་བསམ་གཏན་
 གྱི་བྱུང་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །(༡༩༩) མཐར་འགྱུར་གྱི་ཉམས་ནི་རྒྱུར་
 ཉམས་གྱི་སྒྲུང་ཆ་ཉེ། སྤོང་བུ་མེ་བྱེད་ལྟ་བུ་དང་། སྤོང་བུ་དང་། ཏུ་
 བ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱག་ཟིལ་ལྟ་བུ་དང་། ཟུ་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྐར་མ་
 ཤར་བ་ལྟ་བུ་དང་། བམ་སྐྱོས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཐིང་གའི་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་
 ལྟ་བུ་དང་། ཁྱི་མ་ཤར་བ་ལྟར་སྤྱོད་ཟང་ཐལ་བར་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་
 དང་བརྒྱད་དེ། འཆར་ཏུབ་དང་གསལ་འགྲུབ་ཏུ་བྱུང་བས། མི་བརྟན་
 ཚུགས་མི་སྐྱབ་འགྱུར་འགྲོ་བས་མཐར་འགྱུར་གྱི་ཉམས་ཞེས་བྱ་རྟེ།
 རྒྱུ་གཡོ་བའི་ཉམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་དག་བྱར་ཡོད་དེ་རྒྱུར་
 སེམས་དག་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྒྲུང་བའི་ཉམས་ནི། རིག་པའི་རང་
 གདངས་འོད་གསལ་ཆེན་པོ་ཉེ། གནས་སྐབས་སུ་སྤྱིར་སྒྲུང་འཕེལ་
 ཞིང་ཆོད་ལ་ཕེབས་ནས། རང་གདངས་གཞི་སྤོང་ལ་ནང་ཏུ་བརྒྱུག་
 པས་སྤྱིར་གསལ་ཏུ་ཟད་དགོས་ཏེ། ལྷན་བྱལ་ཀ་དག་གི་དབྱིངས་སུ་
 སྤོང་དགོས་(༡༩༩) པའི་སྤྱིར་རོ། །ནང་གསལ་ཏུ་རང་འོད་གྱི་སྤྱོད་ན་

རིག་པ་སྐྱོད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡེ་བཟུགས་ལྷན་གྱི་ཐུག་པ་ཆེན་པོར་...
 འཕྲོ་འཕྲོ་མེད་པ་ལོ། །དེས་ན་འདིར་སྤང་བའི་ཉམས་གཙོ་བ་སྟེ།
 ཤེས་ཉམས་ནི་སྒྲིབ་པ་སྤང་ཞིང་ཆོད་མི་ཐུབ་སྟེ་ཀྱན་བརྟགས་...
 ཀྱན་རྒྱུ་བ་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་དུན་བྱེད་ཐ་དད་པ་རྒྱ་རྩལ་ཀྱི་རྟོག་པས་.....
 བརྟམས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཆོད་བྱེད་ན་སྤྱོད་ལ་ཆོད་བཟུགས་ནས་སྤྱོད་
 སྤྱོད་པའི་བྱ་དང་འདྲ་སྟེ། རྟོག་རྟོགས་པའི་རྒྱས་མེད་དེ་མཐོང་
 བ་རང་ཚོག་རྒྱ་མི་མེད་པས་སོ། །འདི་ནི་སྤང་བའི་ཉམས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་
 ཁ་དོག་གི་སྤང་བ་མཐོང་བས་འཁོར་བའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་བྱེད་གཟུང་...
 བ་ལྷལ་རྒྱ་སྤང་བ་ལས་འདས་ལ། དབྱིངས་ཀྱི་སྤང་བ་མཐོང་བས་དེའི་
 ཉིང་རྒྱ་འཛིན་པ་རྟོག་པའི་ཆའི་བྱེད་མེད་པ་སྤྱོད་ཆད་རྒྱ་འཛིན་པ་.....
 སོག་པས་འཁོར་བའི་ཆའི་སྤྱོད་གཉིས་ལས་འདས་ལ། ཀྱན་རྟོག་གཞི་
 སྒྲིབ་རང་སངས་སྤྱོད་པས་འཛིན་ཆའི་(༡༩༥) བྱེད་སྤང་བ་རང་.....
 མཆོན་རྒྱ་འཛིན་པ་སོག་པས། གཟུང་འཛིན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མདོར་ན་སྤང་ཉམས་ནམས་ཡེ་ཤེས་
 ལྷའི་ཁ་དོག་གི་སྤང་བ་དང་། དབྱིངས་ཀྱི་སྤང་བ་གཉིས་སྤྱོད་འདྲས་
 པ་ལོ། །ཁོང་འཕེལ་ནི། སྤང་བ་དེ་དག་རྗེ་བཀྲ་རྗེ་སོགས་རྗེ་མང་ལ་སྤང་
 བ་སྟེ། འདི་ལ་དག་རྩལ་གྱིས་སྤྱོད་བརྟམས་པ་དང་། སྤང་རྩལ་གྱིས་བྱེ་
 བག་རྒྱ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་བཅིངས་པ་ལས་
 སྒྲིབ་རྩལ་དང་སྤྱོད་ན། སྤང་བ་དེ་ཡང་བྱེད་འགྱུར་དང་། ཆིབས་ཤར་
 དང་། བྱ་ཆད་དང་། རྒྱལ་བྱ་དང་། སྤམ་བྱའི་སྤང་བ་དང་ལྷ་རྟོགས་
 པས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ཁ་དོག་ལ་དབང་ཚོབ་ནས། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་

ཐུང་དང་། གཏི་མུག་དང་། ར་རྒྱལ་དང་། ཐུག་དོག་ལྷ་མའོན་ཏུ་རྒྱ་
 བའི་བཅིངས་པ་ལས་སྒྲུལ་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པ་
 མེད་པས་(༡༥༥)འཁོར་བའི་བྱེད་ལས་འདས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནས་དྲ་
 བའི་རྣམ་པ་དང་། དྲ་བ་བྱེད་པ་དང་། མིག་མངས་རིས་དང་། མིག་
 ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཟ་འོག་གུར་བྱིམ་ལྟ་བུ་མཐོང་བས།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བྱུང་པོ་ལྷའི་ཆོགས་པས་བདག་ཏུ་བྱས་པ་ལས་
 འདས་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་བདག་སྤྲུམ་གཉིས་ལས་འདས་པས། ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སོ། །དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་
 དངོས་པོ་དག་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲུང་བ། ཡེ་ཤེས་མཁར་ཐབ་ཀྱི་རྣམ་པ་
 འདྲ་བ་དང་། ཉི་ཟླ་བྱུང་སྒྲེལ་གྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་དང་། སྒྲུབ་བཅེགས་
 པའི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་བཅེགས་པའི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་
 དང་། སྒྲུབ་ཉོན་ལྷན་གྱི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་བ་མཐོང་བས། འབྱུང་བ་
 ལྷའི་འཆིང་བྱེད་ལས་འདས་པའོ། །དེ་དག་གྱུར་གཅིག་སྒྲེས་གཅིག་
 འགགས་པས་ཉམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤྲ་མ་བས་བྱུང་པར་ཏུ་འབྱུར་
 (༡༥༦) བས་གོང་འཕེལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རིམ་པས་བྱུང་བ་ནི་སྤར་
 དབང་རིམ་པས་བསྟེན་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་སྤར་རྩལ་གྱིས་བྱེ་
 བག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ཁ་དོག་གི་སྤར་བ་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་
 སྤར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩི་རྩི་རིགས་རྣམ་པར་དག་པས། མེ་
 མོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་འོད་ཁ་དོག་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་འཆར་
 བ་དང་། དེ་ཉིད་རྩི་རྩི་མི་བསྐྱེད་པའི་གདངས་དཀར་པོ་ལ་འཆོར་
 བར་འཆར་བའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་རྣམ་

སར་དག་སེམས་ཀྱི་དབྱེད་པ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁ་དྲོག་མཐིང་གའི་རྣམ་མཁན་.....
 སར་འཆར་བ་དང་། རྣམ་པར་རྒྱུ་མཛད་ཀྱི་གདངས་མཐིང་ལ་
 གནས་སར་འཆར་རོ། །རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས།
 མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁ་དྲོག་མེད་པོའི་རྣམ་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་
 རྣམ་ཀྱི་གདངས་རབ་རྒྱ་འཆར་བ་གསེར་ལྷན་སྦྱངས་པ་ལྟ་(༡༩༥)
 སར་འཆར་རོ། །སྤྱི་རིགས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས། སོ་སོར་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁ་དྲོག་དམར་པོའི་རྣམ་པ་དང་། རྒྱུ་མཛད་པ་མཐའ་ལས་
 ཀྱི་གདངས་དམར་པ་ལ་རབ་རྒྱ་དམར་པ་བྱི་བའི་མདྲོག་ལྟ་སྤྱར་.....
 འཆར་རོ། །ལས་ཀྱི་རིགས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས། བྱ་བ་བྱུང་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཁ་དྲོག་རྒྱུ་མཛད་པའི་རྣམ་པ་དང་སར་འཆར་བ་དང་། དོན་མཛད་བྱུང་
 པའི་གདངས་རབ་རྒྱ་མཛད་པ་ཡིན་ཀྱི་ཡའི་རྣམ་པ་ལྟར་འཆར་བའོ། །
 དེ་དག་གི་ཕྱི་རིམ་མཐིང་ག་རྟོ་རྟེན་ར་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་བ་ནི། ཡེ་
 ཤེས་དེ་དག་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་མཆོན་པའོ། །དེ་ལས་རྒྱུ་མཛད་པའི་
 འཕེལ་ནི་འོད་ལྷ་སོ་སོས་གཙོ་བྱས་པའི་ཁ་དྲོག་ལྷ་ལྷར་གསལ་བ་ནི།
 རིགས་དང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྒྱུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་མེ་འོར་ལྟ་བུ་བྱེན་འབྱེད་རྒྱུ་རྒྱུ་མཛད་པ་ནི། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ཀྱི་འཕེལ་འབྱུང་བའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩིས་
 ཤར་རྒྱུ་རྒྱུ་མཛད་པ་(༡༩༦) ནི། འབྱུང་པའི་རྒྱུ་མཛད་པ་ཟད་རྒྱ་ཉི་བ་ཉིད་རོ། །
 དེ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་བྱ་ཆད་རྒྱུ་རྒྱུ་མཛད་པ་ནི། འབྱུང་བའི་སྤྱི་བ་
 འགག་པའི་རྒྱས་སོ། །བྱ་བ་བྱུང་པའི་རེ་རྟེན་རྣམ་པ་ཅན་རྒྱུ་རྒྱུ་མཛད་པ་ནི།
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གདངས་སོ་སོར་གསལ་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ནས་

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷུ་ཅན་ལྟ་སྐྱེད་བ་ནི་རྟོག་པ་རགས་……
 བ་རྣམས་འགགས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་དག་གི་ལམ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་
 བློ། བཙུག་འགྲུས་རབ་རྣམས་ལ་བར་ཏུ་ཞག་ལྷ་ལྷའོ། །འཕྱིར་རྣམས་
 ལ་ཞག་བདུན་བདུན། ཐ་མ་རྣམས་ཞག་ཉེར་གཅིག་ཉེར་གཅིག་ན་
 གང་མའི་སྐྱེད་བ་འགགས་ནས། ཡང་འོག་མའི་སྐྱེད་བ་དེ་དག་ཏུ་རྣམ་
 པར་སྐྱེད་བའོ། །ཁ་དྲོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་བར་འདིར་ནི་ཐར་ཅིག་ཏུ་
 གནས་པ་དག་འབྱུང་ངོ། །དེ་ནས་དེ་དག་རྒྱབ་ནས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་
 དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་རྟེ། མེ་ཁོང་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་མིག་ཆོགས་ཀྱི་
 (༡༥༩) རྣམ་པ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་ངོ། །དེ་ནི་ཁ་དྲོག་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ལ་
 ལེགས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལ་གོམས་པ་ལས་མིག་མངས་རིས་སུ་
 འཆར་རྟེ། འདི་ནི་སྐྱོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཆོད་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་
 ནས་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་བ་སྐྱེད་པར་འཆར་རྟེ། དེ་ནི་ཁྱུང་གི་སྐྱུངས་པ་
 དག་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལས་ཏུ་བར་སྐྱེད་བ་ནི་སྐྱོན་འགྲོ་དག་ཅིང་
 ཆར་ཆོད་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་མེ་རྟོག་གི་ཆོམ་
 པུར་འཆར་བ་ནི། གཟིགས་སྐྱངས་ལས་འགྲུས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་
 ལས་པ་སྐྱོང་ཉོང་ལྟ་བུ་འཆར་བ་ནི་སྐྱོན་འགྲོ་འཁྱུངས་པ་ལས་བྱུང་……
 བའོ། །དེ་ནས་བྱ་བ་བྱུབ་པའི་མཆོམ་ཆ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ནི། རང་
 བཞིན་མ་བཙོས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལས་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་
 རྣམ་པ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་སྐྱེད་བ་ནི་སྐྱོན་འགྲོ་མཐར་སྐྱབ་པ་ལས་བྱུང་……
 བའོ། །དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཁར་ཐབ་ཏུ་འཆར་བ་ནི།
 (༡༦༠) རིག་པ་མིག་ནས་ཏུངས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལས་ཟ་འོག་

ཤར་ཁྱིམ་ལྟ་བུ་ནི་སྒོན་འགོ་དག་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་དག་
 གྱུར་བཅོན་འབྱུང་གི་བྱུང་གིས་ཞག་གསུམ་དང་། བརྟན་དང་། བརྟ་
 བཞིན་གཅིག་སྐྱེ་གཅིག་འགག་པའོ། །དེ་ཕན་ཆད་ནི་ཉམས་གོང་
 འཕེལ་གྱི་སྤང་བ་ལྟེ། འདི་དག་ནི་ཐེམས་གྱི་སྒོན་འགོའི་རུས་ན། རྟོག་
 པ་ཐ་དད་པར་བསྐྱར་བ་དེ་འགགས་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་
 རིག་པ་རང་གི་རོ་བོའི་སྤང་བ་འཆར་ཏེ། འོད་དེ་དག་ཐིག་ལེར་
 འཆར་བ་ནི་ལུ་ལུ་སྐྱུད་གཅིག་ཏུ་འརུས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ནས་
 ཐིག་ལེ་གཉིས་འབྲེལ་རུ་སྤང་བ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་.....
 དག་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ནས་ཐིག་ལེ་ལྷ་སྐྱེལ་རུ་སྤང་བ་ནི་ཤེས་
 ལྷ་ལ་བྱན་ཆུད་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །མདོན་ལུམ་གྱི་ཐིག་ལེ་དང་འབྲེལ་
 ལུགས་མི་འདྲ་སྟེ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཕན་ཆད་ནི་
 (༡༩༩) ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྤང་བ་ལྟེ། ཐལ་འབྱུར་ལས། ཁ་དྲིག་ལྷ་
 ཡི་འོད་གྱིས་གྱུར་། །རེ་ལྷེ་ཅམ་ལས་གྱུ་ཆད་སྤང་། །ཤུལ་གྱུ་ཅམ་ལས་
 མཐོང་ཆད་དོ། །ཞིས་པ་དང་། རང་བྱུང་གི་སྐྱུད་ལས། རང་རོ་མཐོང་
 ལས་འདི་ལྟར་རོ། །ཡར་མཆོམས་ལས་ནི་སོར་བཞི་ལས། །བལ་བའི་
 སྐྱེས་ཏུ་སྐལ་བཟང་བ། །འཁོར་བར་འརུག་པ་ག་ལ་སྤྱིད། །གྱུ་ཆད་རྣམ་
 པར་གང་སྤང་བ། །སྐྱལ་པའི་ཡོན་ཏན་འདིས་འབྱུང་བོ། །མཐོང་བའི་
 ཤུལ་ཅམ་གང་སྤང་བ། །ཆོམ་ཏུ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་ནོ། །སྤྱིར་སྤང་འགགས་
 པ་གང་ཡིན་པ། །སྤང་ཅིག་མ་ནི་བརྟ་རུག་ལ། །འདི་ཡང་དེ་ལྟར་
 འབྱུར་བའོ། །ཞིས་སོ། །གསུམ་པ་རིག་པ་ཆད་ཐེབས་གྱི་སྤང་བ་ལ་སྤང་
 ཆུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཐིག་ལེ་རེ་རེ་ནི་ནང་ཏུ་སྐྱུ་ཕྱེད་མ་རེ་རེ་སྐྱར་བ་ནི་
 སྐྱུ་ལ་པ་སྐྱུ་ལི་སྐྱར་བ་ནས་པར་དག་པ་(༡༥༩) ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ནས་
 སྐྱུ་རང་བྱུར་རེ་རེ་སྐྱར་བ་ནི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ལི་སྐྱར་བ་ཆོས་ཉིད་མངོན་ལུས་
 ཏུ་མཆོང་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ནས་སྐྱུ་དེ་དག་ཡབ་ཡུམ་ལྟ་བུར་
 པ་ནི་ཁོངས་སྐྱུ་ལི་ཤེས་ཆོད་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནས་སོ་སོ་ལི་ཆོས་
 ལུ་འཛིན་གྱིས་འཁོར་དང་བཅས་པར་སྐྱར་བ་ལ། དེ་ཉིད་སྐྱུ་ཕྱེད་ཀྱི་ར་
 བ་དང་སོ་སོ་ལི་གཙོ་འཁོར་ཏུ་སྐྱར་བ་ནི། ཆོས་སྐྱུ་ལི་སྐྱར་བ་ནས་པར་
 དག་པ་ཆོད་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །འདི་ནི་རིག་པ་ཆོད་ཐབས་ཀྱི་
 སྐྱར་བ་ཞེ། རྩོན་འགྲོའི་རྣམ་ན་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། ཕྱེད་པ་དེ་དག་གི་
 འབྲེལ་ཆོད་དེ་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་རྟགས་སོ། །དེ་འདྲ་དག་བྱ་དྲི་མ་རེ་སྐྱར་
 བའི་གཉེན་པོ་རྩོན་འགྲོ་ལ་སྟགས་པ་གནད་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་སྐྱར་བ་དེ་
 དག་ཤར་བར་བརྟགས་བྱུང་བཤམ་འབྲས་དང་དག་བྱ་དག་ཕྱེད་ཀྱི་རྩ་
 འབྲས་བརྟགས་པ་བ་ཡིན་གྱི། དེས་བསྐྱེད་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་
 ཤེས་རང་ཡོད་ཀྱི་གདངས་(༡༥༠) དྲི་མའི་སྐྱིབ་པ་དག་སྟོབས་ཀྱིས་
 སྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་ལས། རིག་པ་ཆོད་ཐབས་སྐྱར་བ་ནི། །
 ཁོངས་སྐྱུ་ལི་མཆོན་དཔེ་གསལ་བར་ནི། །མ་རེས་ཁ་དྲོག་འཆའ་ཆོན་
 ལས། །རིགས་ལྟ་ཡབ་དང་ཡུམ་ཏུ་སྐྱར་། །ཞེས་པ་དང་། བརྟན་བྱ་ལས།
 དེ་བཞིན་སྐྱུ་ལ་ལྷག་གི་བར། །རྒྱག་དང་བརྒྱ་དང་ལྷག་ལས་ལ། །གདོན་
 མི་ཟ་སྟེ་ཁོངས་སྐྱུ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་
 པ་ལ། ཆོད་ཐབས་ཀྱི་རེས་ཆོག་སྐྱིར་བརྟན་པ་དང་། ཆོད་གཟུམ་བྱེ་
 བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རིག་པ་ཆོད་ཐབས་ཞེས་པས།

རིག་པ་ནི་གཞི་གནས་ཀྱི་རིག་པ་མཛོན་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ལམ་སྐལ་ཏུ་ཚུད་
 པ་ལས། གཞི་སྒྲུབ་གི་རང་གདངས་ལྟན་གྱུ་བ་ཀྱི་འཆར་སྒོ་སྒྱུར་སྒྲུབ་
 བས། ལམ་སྒྲུབ་ཟད་ཏུ་ཉེ་བ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་རྣམས་སོ། །
 ཚུད་ནི་དང་པོ་སྟེང་སྟེང་ནས་སྒྱུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་བའི་(༡༩༩)
 བར་རོ། ཁེབས་པ་ནི་དེ་ལས་འདེམ་ས་མེད་པས་རྣམ་པར་སྒྲུབ་བའོ། །
 དེ་དག་ནི་རྩ་བ་ཉ་གར་བའི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡར་གྱི་འཕེལ་ཟད་
 བས་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་ཏེ་རང་རོལ་བཅོས་སྟུ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་
 ཚུད་གསུམ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྩ་སྒྲུབ་བའི་ཚུད། བར་
 ལྷན་གྱི་ཚུད། གསར་བ་རིག་པ་བའི་ཚུད་རོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་བ་ལ་
 དབང་བསྐྱུར་ཞིང་ཞིང་ཁམས་འོད་གསལ་ཏུ་རྫོགས་པ་སྟེ། བལ་
 འཕྱུར་ལས། དེ་ལྟར་ཁེབས་ནས་རྫོགས་པ་བའི་ཚུད། ཁབ་ཀའི་དཔོན་
 སྒྲུབ་འགགས་པ་དང་། ས་རྩོམ་སྒྲུབ་བ་བཞུ་བ་དང་། རང་ཤེས་ཅི་
 ལའང་ཚུད་པ་དང་། དེ་བཅུད་ལེན་པོ་འགྱལ་བ་དང་། རྒྱུད་གི་འཕྱུ་
 བའི་ཚུད་ཟིན་དང་། ལྷན་གྱི་རྒྱལ་ཕན་མཁོར་བ་འཕྱུར་། ཅིར་སྒྲུབ་
 གཞུགས་སྐྱུར་རྫོགས་པ་དང་། དེ་ལས་ཡབ་ལྷན་འབྲིལ་བ་དང་། ལྷ་
 ལྷ་ཡབ་དང་ལྷན་སྐྱུར་(༡༩༩) དང་། ཀྱུན་གྱི་ལྷ་རྒྱུད་རྒྱུ་པོ་ལ། །
 རྣམ་འཕྱུར་ལྷན་གྱི་འོད་གསལ་ཞིང་། འཕྲོ་དང་འོད་དང་འདུག་
 བར་སྒྲུབ་། ཁམས་ཅད་རིག་པ་ཚུད་ཁེབས་སོ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ལྷན་གྱི་རྫོགས་པ་དག་ནས་སྒྲིང་དབུས་སྟུ་ཨ་དཀར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་ལྷ་
 སྒྲིལ་མཁོར་ས་སྒྲུབ་གི་ཉི་ལྷར་ལྟར་བར་སྒྲུབ་ལ་འོད་གྱི་སྐར་སྒྲུབ་གི་……
 བར་ཤར་བར་བྱུག་ཅིང་། མོར་རྫོགས་ན་ཕེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་གནས་པས་

རང་བཞིན་གྱིས་འདེགས་པར་སྒྲུབ་ལ། མཆོད་སྤྱི་ནས་འོད་ཟེར་སྒྲུབ་ལ།
 འདྲོམ་གང་རུ་གསལ་ཞིང་། ལག་པའི་སར་མོ་ལྷ་ལ་འོད་ལའི་མེད་
 བས་འཁྲིགས་ཤིང་། ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱི་ལྷོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ནང་གི་ཆ་རྒྱལ་
 སྤན་གྱི་ཁྱོན་ལས་རྒྱུད་བ་རེདི་གོ་ན་ཞིང་ཁམས་གྲངས་མེད་ན་སངས་
 རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་སྒྲུབ་བ་ནི་ལྟན་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོ་བ་རྒྱུད་.....
 ཤར་བའི་སྒྲུབ་བ་ཀྱན་འདིར་ལྷག་ཆོད་མེད་པར་རང་སྒྲུབ་ལ་སྒྲུབ་བ་
 ཡིན་ལ། རུང་ཁང་ན་འདར་ཁོ་(༡༩) བའི་དབྱིལ་འཁོར་དང་སྒྲིང་ན་
 ཞི་བའི་དབྱིལ་འཁོར་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱན་ལ་རང་བཞིན་སྤྱུལ་
 པ་དང་། འགྲོ་འདུལ་སྤྱུལ་པ་དང་། སྒྲོ་ཆོགས་སྤྱུལ་པ་སྒྲུབ་བས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ན་རང་སྒྲུབ་གི་འགྲོ་བའི་དོན་མཆོད་པར་སྒྲུབ་ཞིང་།
 རྒྱགས་རྗེའི་སྒྲོ་ལས་མངོན་ཤེས་རྒྱག་ཆོན་ན་མས་དང་། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་འཆར་ཞིང་། དག་པ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ལས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་རང་སྒྲུབ་ཁོངས་སྤྱར་རྒྱགས་པ་དང་།
 སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་དག་ཅིང་རྒྱལ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཐོབ་པས། ས་དང་
 སའི་བག་ཆགས་རང་དག་པ་སྟེ། ཐལ་འབྱུར་ལས། ཆོད་ལེབས་ལུས་
 གྲང་འདི་ལྟར་འབྱུར། ཁོ་སྒྲིང་ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་བྲལ་ནས། ཁར་སྒྲུབ་འོད་
 ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་། དེ་ནས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱའི་དབྱིབས། ཁྲ་ཞིང་
 འཁྲིལ་བས་སྒྲུབ་བ་འཛིན། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་རང་འགགས་ནས། ཟང་
 ཐལ་དྲི་མེད་འོད་(༡༩) ཀྱི་ལུས། དདུས་ན་ཨ་ཡི་མཆོན་མ་དང་། །
 མཆོད་སྤྱི་འོད་ཟེར་འདྲོམ་གང་ཆོད། ཁོར་རྒྱགས་རྒྱུད་གིས་འདེཾ་
 པར་སྒྲུབ་། ཞི་སྤྱུལ་ག་པའི་སར་མོ་ལས། འོད་ཀྱི་མེད་བ་ན་མ་པར་

འཁྲིགས། །སྤྱི་མཐུན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་སྟེ། །མགོ་བོ་ཚོད་པའི་གཞལ་ཡས་
 ལས། །ཉེ་ཅུ་ཀ་རྣམས་མངོན་པར་འབྱུང་། །འདི་རུས་རང་ལུས་ཚད་ལ་
 ཐེབས། །ཟང་ཐལ་སྤྱི་གསུམ་གཅིག་འདི་ལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་
 གསང་བ་རིག་པའི་ཚད་ནི། སྤྱི་རགས་འགྲུ་བའི་སེམས་དག་ཀྱང་། །
 ཀྱུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཅན་གྱི་སེམས་ཡོད་ལ། རིག་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་
 ཤེས་དང་རྒྱུ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཤར་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་རུས་
 སེམས་ནི་གསལ་བ་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་རྣམས་དང་། །རིང་
 དང་སྒྲིག་ཏུ་རྒྱུར་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་ཤེས་འབྱུར། །ཚད་
 མེད་སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་དང་། །དེ་བཞིན་སྤྱི་ཡང་(༡༥ན) སེམས་
 ལ་སྤྱང་། །སྤྱིར་པའི་སེམས་ལ་དྲི་མ་ཟད། །རང་བཞིན་མི་གཤེས་སྤྱང་
 གསལ་བ་ཆེས། །མ་འདྲེས་མཉམ་རྒྱུ་གསལ་དབྱིངས་ལ་བྱལ། །སྤྱང་མཛད་
 གསལ་བས་རུ་མ་བྱལ། །ཆ་ཤས་མེད་པས་སྤྱིས་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །
 དེའང་སྤྱང་བ་གོང་མ་གཉིས་སུ་ཉོན་ཡིད་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དྲི་མ་.....
 མངོན་རྒྱུར་རྒྱུངས་ནས། འདི་ཚོབ་པའི་ཆེ་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་
 བརྟན་དག་པས། སྤྱི་རགས་ཀྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་
 འབྲེལ་ཚད་པས། ཕྱི་སྤྱང་བའི་ལུས་རིག་པ་ལ་སྤྱང་ཞིང་། དཔྱུད་བྱེད་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཀྱུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབང་པོས་བདག་བྱེད་...
 བྱེད་པ་ནི། སྤྱིར་མདའ་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུག་པའི་ཚད་ཅན་རྒྱ་སྐད་ཅིག་
 མ་ལ་དཔྱུད་བྱེད་རང་ཤར་བ་དེ་རང་གྲོལ་བས་གཉེན་པོ་ལོགས་པ་ལ་
 མི་སྤྱིས་པར་དག་པ་ནི། སྤྱང་བ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་རུས་སུ་རྒྱུང་བྱིར་
 འཕངས་ཤིང་ནང་རུ་མ་བརྒྱུད་བས། (༡༥ན) རྒྱ་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་

པར་མི་མོད་པའི་ཆུ་ལ་འཁྱེད་པ་ལས་བྱུང་། ལྷན་ཟང་ཐལ་ལ།
 རྣམ་ཤེས་ཀྱན་གཞིའི་ཆ་རྟོག་མེད་ལྷན་རིག་པ་མེ་སྟག་འཕྲོ་བ་བཞིན་གསལ་
 དུངས་པ། མྱིར་ཞིང་སྤང་དང་ནང་རྩ་རང་སྤང་གི་སྤང་ཆ་གཉིས་མཐོང་
 བས་ལྷན་སེམས་འབྲེལ་ཆོད་དེ། ཁམས་གསུམ་རྩ་མྱིར་མི་སྟག་
 པའི་ས་མཆོག་དགྱེལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ནི། ཡང་ཐལ་འབྱུར་
 ལས། དེ་ལྟར་སྤང་བའི་རྩ་རྣམས་སྟ། ལྷན་སེམས་འབྲེལ་བ་ཆོད་
 པ་ནི། ཟག་བཅས་ཟད་པའི་ལྷན་ལས་ཀྱང་། མྱིར་འབྱུང་མཆོན་
 ཉིད་གསལ་བའི་སེམས། སྐར་མདའ་འཕྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་། རྣམ་
 མཁའི་ཁམས་སྟགས་ལ་བར་མཐོང་། དེ་ཉིད་ཐོག་མའི་རྩ་རྣམས་སྟ།
 རྒྱང་དང་བལ་བ་དག་ལས་ཀྱང་། འབད་ཅིང་དག་པ་རྒྱང་གི་ལས།
 ལྷན་ལས་མྱི་རྩལ་འཕངས་ལས་བྱུང་། མཐོང་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ལས་
 ཀྱང་། ལྷན་ནི་འོད་(༡༥ན)གསལ་དག་པ་ལ། སེམས་ནི་མེ་སྟག་
 འཕྲོ་བ་བཞིན། ཀའི་རྩ་མི་གནས་རང་གསལ་གཞི། སྤང་ཆ་གཉིས་
 ཀྱི་ཚུལ་རྩ་བྱུང་། འདིས་ནི་ལྷན་སེམས་འབྲེལ་བཅད་ནས། ཁམས་
 གསུམ་ཕྱོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། འདིའི་རྩ་སྟུ་མཐོང་བྱེད་ཀྱང་
 ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆ་སྐར་མདའ་འཕྲོ་བའི་སྟག་འཕྲོ་བ་ལྟ་བུ་
 དང་། རིག་པའི་སྟགས་རྩེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པས། མཐོང་བྱ་
 མྱི་ནང་གཉིས་མཐོང་བའི་ཤེས་པའི་ཆར་བྱུང་བའོ། འདིའི་རྩ་སྟུ་
 གཉེན་པོས་ཆེད་རྩ་ལྟ་སྤངས་འཆའ་བ་ལ་སྟགས་པ་མེད་དེ། ཉག་རྩ་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་མི་འདའ་བས། ཉམས་ལེན་ཀྱི་ཆོད་རྟོགས་
 པ་ཞེས་བྱའོ། བཞི་པ་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟད་

ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། སྒར་ཆོད་ཐེབས་ཟླ་བ་ཉ་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་ལས། (༡༥༧) རང་
 བཤད་ས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལས་ཟླ་བ་མར་འགྲི་བ་ལྟར།
 ཡང་སྐྱ་དེ་ཡལ་ནས་ཐིག་ལེ་ལ་བྱག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་པོའི་ས་ལ་.....
 དེས་པར་སྒྲུང་བའོ། །དེ་ནི་སྒྲོད་བརྒྱད་ཆགས་གནས་འཇིག་རྟོན་ས་
 བཞིའི་རིམ་པས་སྒྲུང་བ་བཞིའི་དག་ཚུལ་ལ་ག་རིམ་གྱིས་སྒྲུར་ཏེ། རྩེ་
 གས་ན་འཆི་བཞིའི་འཕེལ་ཟད་པ་དང་ཡང་མཚུངས་ཤིང་། རྩེ་སྒྲོད་གྱི་
 ཆགས་ལྷགས་ཞིག་པ་དང་། ནང་བརྒྱད་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེའི་ཆོད་
 ཡར་སྒྲེ་བ་དང་། མར་འགྲི་བ་པ་ཟད་པའི་རྟགས་སོ། །དེ་དག་མ་ཟད་
 ན་བདག་ཁམས་གསུམ་ལས་མི་གྲོལ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་རྩེ་སྒྲོད་གྱི་
 འཇིག་རྟོན་ཟད་པས། རྟོན་ས་མེད་པས། རྟོག་པའི་ས་མེད་པའི་གནད།
 ནང་བརྒྱད་གྱི་སེམས་ཅན་ཟད་པས་སྒྲེ་རྒྱུ་ཆད་པས། ད་རིག་པ་ཉིད་
 འཆི་བ་དང་བུལ་བའོ། །དེ་ནས་སྒྲུང་བ་ཅིའི་རྩ་པོར་ཡང་ཁྱབ་པ་མེད་
 དེ། འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱིས་བརྒྱད་པར་(༡༥༨) དཀའ་བས། ཆོས་
 ཉིད་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དོན་གྱི་འབྲས་བུའོ། །འབྲས་བུ་ནི་གང་ཟག་
 གིས་འདི་ཡིན་འདི་མིན་བརྒྱད་པར་དཀའ་སྟེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་.....
 པའི་ཐུར་རོ། །དེའང་ཆོས་ཟད་པ་ནི་ཆོད་ཐེབས་གྱི་ཆེ་བྱི་ཡལ་ནང་
 ལུས་གྱི་ཆོས་རྣམས་བཅས་པ་ཡིན་པ་ཟད་ལ་འདིར་ཀུན་གཞི་ནས་ཤེས་..
 པའི་ཆོས་སེམས་གྱིས་བསྟུས་པ་ནས་ཟད་ནས། ཀུན་གཞིའི་ཆ་སྟོ་
 གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་ཙ་བའི་མ་རིག་པ་དེ་ཟད་པར་སྒྲུང་....
 པ་དང་། འབྲུལ་པའི་ཆོས་ལ་སྟོས་ན། སྒྲུང་བའི་འོད་གསལ་སྒྲེ་འཇིག་

མེད་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་ཏུ་གནས་པ་ལས། ཆོས་ཉིད་གཉིས་པ་
 དེ་ཟད་པར་སྒྱུར་བས་ཆོས་ཉིད་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་པ་ནི་
 དེ་སྒྱུར་བྱུང་བྱི་རྒྱུད་པ་ཡོད་པ་ནང་སྤུང་ལ་ཆ་ཆ་ནས་སྤང་བྱས། ཀ་
 དག་གི་རྒྱུད་པ་སྤྱིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ངང་གིས་དག་པ་ལ་
 དར་ཅིག་གནས་པས་རྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། (༡༥༠བ) དངོས་པོ་དང་
 མཚན་མར་རྒྱུད་པའི་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དུས་ན་ཆོས་
 ཅམ་ཏུ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པས་ཆོས་ཉིད་ཟད་པ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ཡུལ་
 དང་། ཆོས་ཉིད་དེའི་རྒྱུད་པ་འདྲིན་ཆ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་བསྟུས་པ།
 ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཀྱན་གཞི་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 པའི་དུས་སོ། །ཟད་ལྷགས་ནི། རིམ་གྱིས་དང་། ཅིག་ཅར་གཉིས་ལས།
 རིམ་གྱིས་ཟད་པ་ནི་རྒྱུད་པ་བཞི་ཚད་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དུས་སོ། །ཅིག་ཅར་
 ཟད་པ་ནི་དང་པོ་ཆོས་ཉིད་མདོན་སྟུང་མཚན་ནས་གོམས་པར་བྱས་
 པས། ཉམས་གོང་འཕེལ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་པ་མ་སྐྱེས་པར་ཟད་པ་
 ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ནི་སྒྲོ་མཚན་ཅིག་ཅར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་སྒྲོ་
 ཏུ་སྒྱུར་པའི་ལས་འཕྲོ་ཅན་སྒྲོ་མ་ལ་གུས་པ་གཞན་ལས་ཆེ་བ་རེ་རེ་
 ཅམ་གྱི་ཟད་ལྷགས་ཉི་མཉིད་པ་ཅམ་སོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ། དེས་ཆོག །རང་(༡༥༡ན) བཞིན། ཆོས་ཉིད། ས་
 མཚན་མས་དང་ལྡེ་ལས། ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་རོ་བོ་ནི། བྱི་འོད་ལའི་རྒྱུད་
 པ་སྐྱུ་དང་བཅས་པ་ཟད། བར་དོས་བཅས་རྣམས་ཆོག་ཆོག་དང་བཅས་པ་
 ཟད། ཉམས་རྒྱུད་གི་ཡུལ་ཟད་དེ། ཀ་དག་གི་རྒྱུད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་
 བུའི་ངང་ལ་རིག་པ་གནས་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཆོས་ཉིད་ཟད་

པའི་སྒྲུང་བ་ནི། ཉམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་སྒྲུངས་ནས་ནི། །ལུས་ཟད་དབང་
 པོའི་ཡུལ་ཡང་ཟད། རྟོག་ཆོགས་འབྲུལ་བ་ལས་སྒྲོལ་ནས། །བརྗོད་
 གཞིའི་ཆོག་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ཆོག་ནི། ཆོས་ཞེས་པ་ལུས་
 འག་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མོངས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ།
 ཉིད་ནི་དེ་སྒྲུང་བྱེད་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་དང་.....
 བཅས་པ་སྟེ། ཟད་པ་ནི་སྒྲུང་བ་སྟེ། སྒྲིའི་སྐྱེས་པ་ཡུལ་སྒྲུང་དང་བཅས་
 པ་རང་ལོག་ནས་མེད་ལ། མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་(༡༥༡བ)
 ལས། དེ་སྒྲུང་ཆོས་ཉིད་དེས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཤེས་ཆོགས་ཤིང་འདུས་པ་
 ལ། །བྱ་བ་བྱེད་དང་མཚན་ཉིད་འཛིན། །རང་སྒྲུང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
 ལ། །སོ་སོའི་རིགས་རྣམས་འཛིན་པའོ། ཉིད་ནི་བཅས་པ་མེད་པ་ལ། །
 ལྷག་པར་གནས་པས་རྣལ་མས་བྱང། །སོ་མ་གཉུག་མ་དགུས་མ་ལ། །སྒྲ་
 ཆོག་མིང་གི་གངས་ཟད་པའོ། །ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་ནི། ཟུ་ནང་གི་
 སྒྲུང་སེམས་ཟད་དེ་ནམ་མཁའ་ལྗོངས་ཀྱི་གདངས་སྒྲུང་ཀ་དག་གི་རང་...
 གདངས་ཅན་ལ་སྒྲུང་བ་ནི། རྣལ་ལྷན་ལས། འདི་རུས་ཟད་པའི་
 མཚན་ཉིད་ནི། །བྱ་བྲལ་ནམ་མཁའ་རི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཉིད་
 ལ་གཉིས་ལས། སྒྲུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ནི། ཟུ་ནང་གི་རྟོག་བཅས་ཟད་
 པས་རྩ་རྒྱུང་ཟད། དེ་ཟད་པས་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཀྱན་
 བས་སྒྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དྲི་མ་ཕྱ་བ་ས་པོན་གྱི་ཆ་རྣམས་.....
 གྲུང་ཟད་དེ། ལྷན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་(༡༥༡ན) གནས་པས་ཆོས་ཉིད་
 གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། ལྷན་དང་མངོན་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་
 དབང་བསྐྱུར་བས་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཆ་བ་རུ་དབང་

ཐོབ་པ་ལ། གུན་གཞི་སྤོ་མོ་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་རབས་ཆད་པོ་དར་
 དཀར་གྱི་ཡོལ་བ་ཅམ་གྱིས་ཆོད་པ་མ་གཏོགས་པ་སྤྱི་བ་པ་མེད་པས།
 ལམ་གྱི་ཆོས་ཟད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་ཞི། དེ་བསལ་ནས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ས་སྤྱི་བ་པ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བ་ནང་དབྱིངས་ཀ་དག་གི་ཆོས་……
 སྐར་འཇུག་པ་རབ་རྒྱ་ཞི་བ་ནི། ཐལ་འབྱུར་ལས། རང་སངས་དེངས་
 པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། འབྱུང་བ་དེངས་པས་རྣོས་པ་འགག། རྒྱལ་དང་སྤ་
 རབ་མཐར་འགགས་ནས། ཁ་ཤས་ཅམ་ཡང་གནས་པ་མིན། ཉོན་
 མོངས་དེངས་པས་འབྲུལ་པ་དང་། རྣོག་བུལ་ཞེན་པ་མི་གནས་པས། །
 བག་ལ་ཉལ་དང་གུན་ནས་ལྷང་། རྒྱལ་ཆ་ཅམ་ཡང་མི་གནས་སོ། དེ་
 ལྟར་སྤ་རགས་(༡༥༢༥) དེངས་པ་ཡིས། ལུང་པོ་སྤ་ཡང་མཐར་གྱིས་སྤ།
 འབྱུང་བ་བཞི་ཡི་ལུས་ཟད་ནས། ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སྐྱེ། །
 རྣོག་མེད་ཉིང་འཛིན་རང་གནས་ཏེ། བཅོས་མའི་ཆོས་ལས་འདས་
 པས་ན། ཆོས་ཞེས་ཆོག་རྒྱ་མི་གནས་སོ། ཞེས་སོ། ཉོང་པའི་ཆོས་ཉིད་
 ནི། ཅ་རྒྱུང་རགས་པ་ཟད་པས་མེམས་དང་མེམས་བྱུང་ཟད་དེ། སྤ་
 དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤང་ཆ་ཆོད་ཐེབས་ལྷ་བ་ཉ་བ་ལྟ་བུའང་ནང་དབྱིངས་
 ལུ་རྒྱབ་ནས་ཀ་དག་གི་སྤང་བ་ལ་གནས་པས། ཆོས་སྤྱི་སྤང་བ་ཉི་
 འབྲས་བུའི་ཆོས་ཉིད་རང་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་ནི། ཡང་སྤ་
 མ་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཉིད་ནི། རྣོག་པ་རགས་པའི་ལུངས་
 འགགས་ནས། རྒྱ་པ་རང་དག་རྒྱད་ལས་ཀྱང་། ཉེན་འབྲེལ་རྒྱང་
 ཉིད་རྣམ་དག་པ། རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་དོ། ཀ་ནས་དག་པའི་
 རང་བཞིན་ལ། ཀ་ཅིག་དང་རྒྱ་མའི་གངས་ཟད་དེ། སྤ་དང་ཡེ་

(༡༥༩ན) ཤེས་མེད་པ་དང་། །ཆོས་རྣམས་ཟད་པའི་སར་སྤྱོད་པ། །
 འབྲས་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེའང་ཆོག་སྤྱོད་མ་
 འདི་གསུམ་ལ་འབྲུལ་ནས། འབྲས་བུའི་ཀ་དག་ལ་སྦྱ་དང་ཡེ་ཤེས་མེད་
 པར་འདོད་པའི་སྤྱིང་ཉིག་པ་བྱང་བས། དེ་ནི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྤྱིར་
 རྣམ་གཏངས་ཀྱི་སྦྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཤེས་འདོད་ནང་རྩ་ལྷག་པ་ལྟ་བུའི་ཆ་
 ལ་དེ་སྐད་གསུངས་པ་དེའི་དགོངས་པ་མ་ལོན་པར་ཟད་དོ། །དོན་ལ་
 བྱང་དབྱིངས་སུ་མེད་ན་ལྟན་ཀྱང་དང་འགལ་བ་དང་། འབྲས་མ་བྱས་
 ཡིན་པས་སྤྱིས་མེད་གཏན་ཆག་རྩ་སོང་བ་དང་འགལ་བ་དང་། ཡང་
 དབྱིངས་ལས་སྦྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 འབྱུང་བ་དང་འགལ་བ་དང་། ཀྱན་རྩ་བཟང་པོ་གཞིའི་དབྱིངས་དག་
 པ་མཐར་སྤྱོད་ནས་སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་
 ཐུགས་རྗེ་དང་མཛད་པ་བརྟན་པ་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་རྩ་
 (༡༥༩མ) མ་ཡོད་པས། ཉེས་ཆ་དེ་ལྟ་བུ་ཁས་བྲལ་བར་མི་འོས་སོ། །ལྟ་བ་
 ས་མཆོམས་ནི། ཆོད་ཐེབས་ཡོལ་ནས་ཟད་པའི་མགོ་ཚྭ་རྩ་ན་ནང་
 གི་རྒྱུ་ལག་བཞིའི་སོར་མོ་འདྲ་ལྟས་ལ་བ་ཅམ་ཡོད་པས། སྐབས་
 འདི་ནས་ནང་དབྱིངས་སུ་པར་འཇུག་པ་དང་། སྤྱིར་རྣམ་རྩ་ཆུང་ལྟོག་
 པའི་ས་མཆོམས་ཡོད་དེ། དེའང་སྤྱིར་རྣམ་པ་དེས་ད་དེས་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་དངོས་སུ་རྒྱ་ཆེར་མི་འབྱུང་ན། །སོར་མོའི་འདྲ་ལ་རིག་པ་
 གཏད་པས། སྤྱི་རྣམ་དང་། རང་ལྷན་གྱི་འདྲ་གསལ་རྣམས་ནང་
 དབྱིངས་སུ་རྗེ་བེམ་ལ་འགྲོ་ཞིང་། ཐད་ཀའི་དངོས་རྣམ་མཐིང་ག་དག་
 པ་ཅམ་ལས། འདྲ་ལྷན་སུ་ཡལ་བ་ཤེས་འདོད་ནང་རྩ་བེམ་པ་ལྟར། ལྷན་

དང་ཕྱང་བའི་རང་གདངས་ཀྱང་ཡོག་ཏེ། བྱང་གསལ་ལྷན་གྱུ་བ་རིན་
པོ་ཆེའི་སྐབས་ན་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཉིང་གདངས་ཅམ་ལ་རིག་པ་.....
བཞུགས་ནས། སྤྱིར་ཕྱང་མཐིང་གར་ཕྱང་བའི་ཆ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་
ཤེས་(༡༥༭) མོང་རང་དྲངས་སྤྱི་བ་མ་ལ་གནས་པ་བཞིན། རིག་པ་
ཆོས་སྐྱར་སངས་རྒྱས་ཏེ་འབྱེད་པ་ལོ། །སྤྱིར་ཕྱང་ཏུ་ཚུར་ཡོག་ན་སྐྱ་
དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་མཚུངས་པ་འབྱུང་བའི་ཉགས་ཏེ།
དེའང་སྐྱེ་བ་དང་འཇུག་པ་ལ་དབང་བ་ལས་རིག་པ་སེམས་ཅན་ལ་.....
ཐུགས་རྗེས་གཏད་པས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཀ་དག་གི་ཕྱང་བ་དེ་རང་ཡོག་
ནས། འབྲུལ་ཕྱང་གི་ཕྱང་བ་འདི་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྷར་ཕྱང་
ཞིང་། རང་གི་སྐྱ་དེ་ཡང་ཚུའི་རྒྱ་བ་ལྷར་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་མའི་སྐྱར་རང་ཕྱང་
ལ་ཟང་ཐལ་བས་འབྱུང་བའི་གནོད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རྩོམ་ཆེའི་སྐྱ་ཐོབ་
པ་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་འཕོ་བ་ཆེན་མོའི་སྐྱར་བཞིངས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །གཞན་གྱི་མིག་མ་དག་པས་རྩོས་བཅས་ཅམ་ལས་ཟང་ཐལ་ཏུ་
མི་མཐོང་ཏེ། སྐྱབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མི་མ་ལ་དང་། པར་བཞིན་ནོ། །དེ་
ནས་སྐྱེ་བ་དང་འཇུག་པ་གཉིས་ལ་དབང་ཐོབ་པས། རྒྱད་ཅིག་ལ་
(༡༥༭) སངས་རྒྱ་ནའང་རྒྱར་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འཁོར་བ་
མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་ཏུ་མཛད་ནའང་རང་དབང་འཁྱོར་བའོ། །སྐྱེ་བ་ལ་
དབང་བ་ནི། བྱང་དབྱིངས་སྤྱི་འཇུག་ཁར་སེམས་ཅན་སྐྱམ་སྟོང་ལ་
རིག་པ་བཞུག་པས་ཐམས་ཅད་ཏུས་གཅིག་ཏུ་གྲོལ་བའི་མཐུ་ཆེན་པོ་
ཐོབ་ལ། སྤྱིན་བྱ་རྣམས་ཀྱང་འོད་ཏུ་དེངས་པའོ། །སྐྱེ་བའི་དབང་ཐོབ་
པས་གང་ཅི་འདོད་པར་སྐྱལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྷན་གྱུ་བ་ཏུ་.....

བྱེད་པའོ། །འཇུག་པ་ལ་དབང་བ་ནི། བཅ་པོ་ལ་རིག་པ་བརྟུག་ནའང་
 འགྲུལ་བ་དང་སྐད་འཕྱེན་པར་བྱེད་དེ། སྒྲ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་
 ཤིང་དང་ནོར་བུ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱུང་བས་སེམས་ཅན་
 བསམ་ཅད་སྒྲིན་པ་དང་། ཟས་གོས་ཀྱི་ཆར་འབབས་པར་བྱེད་དོ། །
 དེའང་སྐྱེ་བ་དང་འཇུག་པ་ལ་དབང་བ་འདི་གཞིས་ཟད་པའི་རྗེས་.....
 ནང་དབྱིངས་སུ་འཇུག་ཁ་མ་དེར་ཐོབ་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་
 རྒྱར་མི་ལོག་ན་བར་(༡༥༥) དོར་སེམས་ཅན་སྒྲུལ་སྒྲོང་ཅིག་ཅར་རྒྱ་
 གྲོལ་བར་བྱས་ནས་དབྱིངས་སུ་འཇུག་ལ། བྱེད་ན་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བས་
 རྒྱར་ལོག་སྟེ་རིམ་གྱིས་སྒྲུལ་སྒྲོང་གྲོལ་བར་བྱས་ནས། སྐྱེ་འཇུག་རྒྱ་མས་
 བསྐལ་པ་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྟེང་རྒྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རི་ལྟ་བུའང་མཛད་
 དེ། སའི་གཏེར་དང་། ནོར་བུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་སོགས་
 པས་རྒྱས་རིང་པོ་ཞིག་ན་ཕན་པ་འགྲུབ་ནའང་དེའི་ཐབས་ལ་སྐད་.....
 ཅིག་གྲང་ཡོལ་བ་མེད་པས། གཞན་ལས་ཐུགས་རྗེ་མཛད་རྒྱུ་བྱུང་བ་དང་
 འཕྱེན་ལས་གཟིགས་པ་འཇུག་པའི་མྱིར། བདག་ཅག་གི་སྒྲ་མ་དམ་པ་
 བེ་མ་ལ་དང་པར་འབྱུང་གནས་ཆེས་འཕགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པ་
 རྣམས་འདིའམ་བར་དོར་གདོན་མི་ཟ་བར་གྲོལ་བར་དེས་སོ། །རྒྱལ་
 འདི་དག་གསང་བ་སྦྱོད་པ་ས་པོན་གྱི་རྒྱུད་ལས། ནང་ལྷས་ཟད་པའི་
 སར་ཕྱིན་ཆོ། །སོར་མོ་ལ་སོགས་དེ་བཞིན་སྟེང་། །འདི་གཏེར་འབྱུང་བ་
 རང་(༡༥༥) དེངས་སོ། །སྐྱེ་དང་འཇུག་པའི་བྱུང་པར་གྱིས། །ཆོས་ཀྱི་
 ཟད་པའི་རང་ས་ལ། །ཅི་ཡང་འཛིན་པ་མེད་པར་ནི། །གནས་པ་ཡིན་
 བོ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲ། །འདིས་ནི་འཇུག་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་དབང་། །སྐྱེ་བའི་

རང་དབང་སྤྱུང་ཐོབ་པ། དེ་ཡང་དེ་ལ་གཏང་ནས་ནི། ཡང་རྣམ་འདི་
 ལྟར་བྱས་པ་ན། ལྟར་བའི་རང་སྤྱུང་སྤྱུང་དེ། ལའོན་ཏེ་ལྟ་སྟེ་
 འབྲུལ་པར་སྤང་། འདིས་ནི་སེམས་ཅན་དོན་ཀྱན་བྱེད། རིག་པ་
 བཅུ་པར་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ལྟར་སྤྱུང་གསུམ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི།
 འཕོ་བ་ཆེན་མོ་འདིས་འབྱུང་པོ། དེ་བཞིན་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི།
 ལྟས་ནི་འདི་ཡིས་འབྱུང་པ་ཡིན། དེ་ཀྱན་ལྟས་ཟད་ཆད་ལས་ཤོལ།
 འདི་ཀྱན་འབྲས་བུ་དེས་པ་ཡི། ལ་མཆོག་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་
 འབྱུང། ཅེས་སོ། དེ་ལྟར་སྤང་བ་བཞིར་ཤར་བ་དེ་ཡང་ལམ་སྟེ་བའི་
 རིམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱུང་གི་གདང་བྱ་དང་(༡༥༩) འདྲ་པོ།
 དེ་ཡང་ལམ་གནས་པའི་ཆ་ནས་འཆར་བྱེད་མ་འགགས་ལ། ལམ་ཐོབ་
 པའི་ཆ་ནས་ཅིར་ཡང་མ་བྱུང་པ་མེད་དོ། དེ་ལྟར་སྤང་བ་བཞི་ཆད་རྩ་
 ཕྱིན་པས་འདི་ཉིད་ལ་ཟག་བཅས་མི་སྤང་བར་སངས་རྒྱ་པས་ན། ཐུག་
 པ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ལས་བྱད་པར་རྩ་འཕགས་པས། ཆོས་འདི་དང་
 བྱད་ནས་བཙོན་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་
 ལས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་པར་འདོད་པའི་མིས། འདི་ཐབས་ལྟར་ན་དེ་
 བཞིན་ནོ། གཞན་སྤྱད་སྟེ་མས་བྱེད་ཉིད་ཡིན་པས། དའོས་པོ་མཐོང་
 བ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཕྱིར་འདི་ཀྱན་དགོན་པའི་ཆོག ལྟག་རྩ་རིན་ཆེན་
 གཏེར་འདི་སྟོས། ཞེས་སོ། དོན་བཞི་པ་མཐའ་རྟེན་གྱི་མན་ངག་བཞི་
 པོ་མོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་རྟེན་ནས་ནན་ཆགས་སུ་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་
 མི་འབྲུལ་བ་གསུམ་ལ་གཞི་བཅའ་བ། མྱོད་པ་གསུམ་གྱིས་ཆད་བཟུང་
 བ། ཐོབ་པ་(༡༥༩) གསུམ་གྱིས་གཟེར་གདབ་པ། གདེང་བཞིས་ཤོལ་

ཚད་བསྟན་པ་རྣམས། སྐལ་འབྱུང་ལས། དེ་ལ་མཐའ་རྟེན་ཡིད་ཆེས་
བྱ། །མི་འགྲུལ་གསུམ་ལ་གཞི་བཅས་པས། །རྒྱང་སེམས་གནད་ལ་
ཐེབས་པའོ། །སྤོང་པ་གསུམ་གྱིས་ཚད་བཟུང་བས། །མི་ལམ་རྒྱག་དང་
ལུས་རག་ཡིད། །རྟགས་དང་ཚད་ནི་དེས་གཟུང་བའོ། །སྐོབ་པ་གསུམ་
གྱིས་གཞེར་གདབ་པས། །ཟག་བཅས་ལྷང་པོ་མི་རྣམས་པའོ། །ཞེས་པ་
དང་། ལུ་ཏིག་སྤང་བ་ལས། ཚད་ནི་གདེང་བཞིན་རྣལ་འབྱུང་ཉིད། །
ཅས་སོ། །དང་པོ་མི་འགྲུལ་བ་གསུམ་གྱིས་གཞི་བཅས་པས་ལྷང་བ་
ལས་འདས་པའི་གཞི་ཐིངས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་མི་འགྲུལ་བ་གསུམ་གྱིས་
གནད་གཟིར་བ་དང་། རག་གི་མི་འགྲུལ་བ་གསུམ་གྱིས་ལམ་བསལ་
བ་དང་། སེམས་ཀྱི་མི་འགྲུལ་བ་གསུམ་གྱིས་འཕྲང་བཅུད་ཏུ་བྱིལ་
བའོ། །དང་པོ་ལུས་ཀྱི་མི་འགྲུལ་བ་གསུམ་ལ། ལྷབ་(༡༥༥ན) པ་བཞུགས་
སྤངས་ཀྱི་མི་འགྲུལ་བས་ཙུག་གནད་ལ་དབབ་པ། འཆར་བྱེད་གཟིགས་
སྤངས་ཀྱི་མི་འགྲུལ་བས་ལམ་རྣམས་ཏུ་དང་བ། གཅུད་པ་དེམས་ཀྱི་མི་འགྲུལ་
བས་རྒྱང་གི་འགྲོ་འདྲེན་གསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུ་ཏིག་སྤང་བ་ལས།
ལུས་ཀྱི་གནད་ནི་འདི་གསུམ་ཉི། བེར་གའི་རྩལ་དང་སྤང་ཆེན་རྩལ། །
དང་སྤང་ལྷ་ལྷུང་གེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས། ལྷལ་པ་སྤྱི་བཞུགས་
སྤངས་ལ། ལྷ་བཤད་པ་དང་། རྟོན་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
དྲང་བ་ལུས་དྲང་བས་ཙུག་དྲང་པོར་འབྱུང་ལ། བསྐྲང་བ་དེ་མ་ཡོ་བར་
བྱས་པས་རྒྱང་དཔུས་མར་འབྱུང་ལ། དེས་རྣམ་རྟོག་རྣམ་མཁོགས་འགག་
པའོ། །ལྷ་ལྷ་ནི་དཔེས་ཏེ་རི་རབ་ཀྱི་རོས་ཀྱི་དྲང་སྤང་ཐེ་མེན་དང་
རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཏིང་འཛིན་བསྟོན་པའི་རྩལ་དང་འདྲའོ། །དོན་

དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཆའ་བ་རྒྱན་གྱི་གནད་ནི། ཀླུ་པ་འི་
མེད་ཀྱི་(༡༥༧) གཉིས་གཤེབས་པས་ཐབས་ཤེས་རབ་གྱི་བརྒྱན་འབྱེན་
པར་བྱེད་ལ། ཀླུ་པ་མཐིལ་ས་ལ་བཅར་བས་རྒྱུད་འཁེབས་སྤྱད་གྱི་ལས་
རྒྱུད་པར་བྱེད་ཅིང་ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་འཁེབས་པར་བྱེད་དོ། །
ལུས་སྤྱི་ཙོག་སྤར་འདུག་པས་ནམ་ཤེས་འདུག་པའི་ཆ་ཁ་འཆུ་བར་.....
བྱེད་ལ། ལུས་གྱི་ཆ་བསྐྱར་བས་ལུས་གྱི་ནམ་ཤེས་རང་དལ་རྩ་བྱེད་དོ། །
ལུས་བྱང་རྒྱུར་བས་ལུས་གྱི་འབྱུང་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆལ་འབྱེན་པར་
བྱེད། ལག་པའི་ཐལ་མོ་མཆན་ཁྲུང་རམ་སྤུས་མའི་སྤྱིང་རྩ་བ་སྤྱོད་པས་
ལས་དང་བག་ཆགས་གྱི་མཐའ་ཟད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་དལ་གས་
ཡེ་ཤེས་གྱི་གནད་ནི། རྟོག་པ་འསྐྱོ་བ་དང་བདེ་བའི་ཆ་མ་སྤྱོད་ན་འདི་
ལྟར་བྱེད་དེ། ལུས་བྱང་རྒྱུར་ཏེ་ཙོག་སྤར་འདུག་པས། འསྐྱོ་བ་ལས་གྱི་
རྒྱུད་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད། དེ་ལོག་པས་སྤྱིར་སྤྱོད་ཆོག་པ་ལྟར་
ལ། བྱང་རྩ་མེས་སྤྱོད་པའོ། །ཀླུ་པ་མཐིལ་ས་ལ་མནན་པས་སྤྱོག་
(༡༥༨) ཆོལ་ལས་གྱི་རྒྱུད་སྤྱོད་ །དེ་ལོག་པས་སྤྱིར་ལུས་ལ་རྒྱུད་སྤྱོད་ བྱང་
རྩ་ཆོས་ཉིད་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཉམས་སྤྱོད། །ལག་པས་མཐིང་པ་ལ་
འཁྱུད་དེ་བསྐྱར་བ་ནི། རྟེན་པས་པ་ལས་གྱི་རྒྱུད་སྤྱོད་ །དེ་ལོག་པས་བྱང་
རྩ་རྟོག་པ་རྩ་མ་འགག་ །སྤྱིར་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཐོང་བ་ནམ་པར་དག་པ་
གོང་རྩ་འཁེལ་བའོ། །དེ་ལྟ་སྤྱི་གནད་ནམས་ནི། ལུས་གནད་ཆ་ལ།
ཆ་གནད་རྒྱུད་ལ། རྒྱུད་གནད་མེས་ཡིན་པས་སོ། །མེད་ས་སྤྱི་
བཞུགས་སྤངས་ལའང་། སྤྱོད་བཤད་པ་ནི། སྤང་པོ་ཆེ་ཞེས་པ་སྤྱོད་ས་
དང་ཐོག་པ་ཆེ་བའི་ཆ་ནས་བརྒྱུད་དེ་ལུས་གནད་དེས་ཡེ་ཤེས་ཁྲུང་.....

པར་ཅན་འདིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། འཆར་བ་
 རྒྱུ་གི་གནད་ནི། ཁ་སྤྱབ་ཏུ་ཉལ་བས་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་གཞོན་
 པའི་སྒྲིབས་བྱེད། ལྷན་བྱང་རྒྱར་བས་འབྲུལ་པ་ཡི་ཤེས་སུ་འཆར་བའི་
 གཞི་བྱེད། བཅེ་པོང་ས་ལ་ཕྱིར་སྤུལ་བས་(༡༥༥)གཡོ་བྱེད་ལས་གི་
 རྒྱར་གཞོན་པར་བྱེད། ལག་པའི་གྲེ་མོང་ས་ལ་བཅར་བས། ཆོས་ཉིད་
 བཞོན་སུམ་ཏུ་འཆར་བ་རྟེན་པར་བྱེད། བཅིང་པ་ཡིད་ཅམ་བཏེག་
 པས་ནམ་རྟོག་ཡི་ཤེས་སུ་འཆར་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ངམ་གསོ་
 ཡི་ཤེས་གི་གནད་ལ། ཁ་སྤྱབ་པས་སྒོ་གསུམ་ཞེན་འཛིན་གི་སྲིད་པ་
 གྱིས་གཞོན། ཀར་ལག་བཞི་ས་ལ་བཞག་ནས། ཀར་པའི་མཐེ་པོང་
 སར་བཅུགས་ཏེ་ཕྱིར་སྤུལ་བས་ནམ་རྟོག་ལས་གི་རྒྱར་ཕྱོག་ །དེ་མོག་
 པས་ཕྱིར་འབྲུལ་སྤང་འགགས་ལ། ནང་ཏུ་ལྷན་སེམས་ལ་བྱོད་སྒྲུ། ལག་
 བཅིལ་གཉིས་ས་ལ་བཅར་བས་འབྲུ་བ་ལས་གི་རྒྱར་ཕྱོག་ །དེ་མོག་པས་
 ཕྱིར་སྤེལ་ཡི་དང་སྤེལ་སྤན་ཏུ་འཆར་ལ། ནང་ཏུ་ཉིན་མཆོན་མེད་པའི་
 ཉམས་འབྱུང་། བཅིང་པ་ཡིད་ཅམ་དབྱེ་བས་འཛིན་པ་ལས་གི་རྒྱར་
 ཕྱོག་ །དེ་མོག་པས་ཕྱིར་སྤྲི་སྤང་བ་མཛོང་ལ། ནང་ཏུ་རྒྱར་གི་འབྲུ་བ་
 ཟད་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་སྤྲི་(༡༥༦)བཞུགས་སྤངས་ལའང་། གྲ་
 བཤད་པ་ནི། མེད་གེ་ཆལ་གསུམ་རྒྱགས་པ་གང་ལའང་མི་འཇིགས་པ་
 ཉམ་། ལྷན་གནད་དེས་ཁམས་གསུམ་གི་འཇིགས་པ་སེལ་བའོ། །དོན་གི་
 འགྲོས་དབྱེ་བ་ལའང་། བཅར་བ་རྒྱུ་གི་གནད་ནི། ལྷན་བྱི་ཆུགས་སུ་
 འདུག་པས་དབྱིངས་དང་རིག་པ་སྤད་པར་བྱེད། ཀར་མཐིལ་ས་ལ་
 བཞག་པས་ནམ་རྟོག་སྤྲ་ཆོགས་པ་འགག་ །ལག་པའི་སར་མོའི་ཆོགས་

ནམས་བསྐྱམས་ནས་རྒྱ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ལོགས་སུ་བཅུགས་པས་……
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འགྲུ་བ་སྟོངས་པར་བྱེད། རྩ་སྟོང་གསེང་ལ་
 བོར་བས་རྟག་རྩ་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་འབྲལ་བར་བྱེད། ཅ་མཛིང་པ་ལ་
 བསྐྱར་བས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལས་འཇུགས་ས་མེད་པའི་རྟེན་བྱེད་དོ། །
 གཉིས་པ་རལ་གསོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནད་ལ། རྒྱ་པ་མཐིལ་གཉིས་ས་ལ་པབ་
 རྟེ་ཕུས་མ་ཅུང་ཟད་ཕྱིར་ལ་དེར་བས་བྱི་ཚུགས་སུ་འདུག་པ་(༡༥༧བ)
 ཅི། རྒྱ་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྒྱ་པ་ཞུགས། དེ་ལོག་པས་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུགས་
 དག་པའི་སྟོང་བ་མཛོང་བ་དང་། བྱང་རྩ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་པ་ཕྱི་
 བྱ་པ་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ལག་མཐིལ་གཉིས་ནང་དོས་སུ་བཅུགས་
 པས་གཟུང་བའི་ལས་རྒྱ་པ་འགག། དེ་འགགས་པས་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྟོང་བ་མཛོང་ལ། བྱང་འཛིན་པ་ཕྱུལ་ཅན་གྱི་རྟེན་པ་རྒྱ་པ་འཆད་དོ། །
 རྩ་སྟོང་གསེང་ལ་བོར་ནས་མཛིང་པ་བསྐྱར་བས། འཕེན་པ་ལས་ཀྱི་
 རྒྱ་པ་ཞུགས། དེ་ལོག་པས་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུགས་དག་པའི་སྟོང་བ་མཛོང་
 ལ། བྱང་རྩ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་པ་འགག་པའོ། དེ་འང་ཆོས་སྐྱའི་འདུག་
 སྟངས་གཟིར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་པ་འདི་ཉིད་ལ་རྟེན་པ་རྩ་པ་པར་……
 བྱེད། མོངས་སྐྱའི་གཟིར་བས་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་
 གསུམ་མཛོང་བར་འགྱུར། སྐུ་ལ་སྐྱའི་གཟིར་བས་འདི་ཉིད་ལ་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་ཚོགས་པ་མེད་པ་འབྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །(༡༥༨བ)
 གཉིས་པ་འཆར་བྱེད་གཟིགས་སྟངས་ཀྱི་མི་འབྲལ་བ་གསུམ་ཅི། ལུ་
 ཉིག་མེད་པ་ལས། སྐྱོ་ནི་དེ་ཉིད་མི་འབྲལ་དང་། ཞེས་པས། སྐུ་ལ་སྐྱའི་
 གཟིགས་སྟངས་སུ་བརྟན་པས་རིག་པའི་ཐུགས་རྟེན་སྟོང་བ་ལ་མོངས་

སྤྱད། དེ་ཡང་མིག་གི་དལ་བ་བརྟེན་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་འབྲལ་མི་
 སྤྱད། ཡིད་ཅམ་ཐུར་ལ་ཐབ་པས་སྤྱང་ཉིད་བསམ་འོ་དང་བཤལ་བའི་ལྟ་
 བ་འཛིན་པར་བྱེད། བཅུ་མ་པར་བརྟེན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་
 ཏུ་འཕྱར་མི་སྤྱད་དོ། །ཁོངས་སྤྱི་གཟིགས་སྤངས་སུ་བརྟེན་པས་རིག་
 པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱང་བ་མཐོན་སུ་མཐོང་། ལུས་མ་འཆུས་པར་
 མིག་གཉིས་གཡས་སུ་མཉམ་པར་བརྟེན་པས། འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་
 ཏུས་གཅིག་ལ་འགག། །བྱར་གྱིས་བརྟེན་པས་ཆོས་ཉིད་ལས་འབྲལ་མི་
 སྤྱད། གཡོན་ཏུ་བརྟེན་པས་དབྱིངས་དང་རིག་པ་ལ་གཞེར་ཐེབས། དེ་
 ཉིད་བྱར་ལ་ཡིད་ཅམ་(༡༥༠བ) བཅུན་པས་ལུ་ལུ་རྒྱུད་གྱི་འགྲོ་འོང་.....
 འཆད་དོ། །ཆོས་སྤྱི་གཟིགས་སྤངས་སུ་བརྟེན་པས་རིག་པའི་རོ་བོ་
 མཐོང་སྟེ། མིག་གཉིས་མཉམ་པར་བྱེན་ལ་ཡིད་ཅམ་བརྒྱུག་པས་རན་
 མོང་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་གནས་རྒྱུན་གཙང་། སྤྱི་མཆོམས་སུ་གཟུན་པས་
 རིག་པ་ལ་འཁྱོར་ས་མེད། བཅུ་མ་པར་མཐོངས་ལ་གཏད་པས་
 དབྱིངས་རིག་ལ་འབྲལ་བའི་ས་མེད་དོ། །མིག་གི་དལ་བ་ནི་ཀྱན་
 འདྲའོ། །གསུམ་པ་གཟུད་པ་དེམས་གྱི་མི་འབྲལ་བ་གསུམ་ནི། ལུས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་གཟུད་པས་འགྲོ་དྲུག་འབྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་ཆད། མོར་
 མོའི་ཆོགས་རྣམས་བསྐྱམ་པས་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་འཛིག་པར་བྱེད། རྣམས་
 སུ་མཐོང་པའི་ཅ་གཉེས་པས་འོད་སྤྲང་རང་ལུགས་སུ་འཆར་བའི་....
 གཞི་བྱེད། ལུས་ཀྱི་གཟུད་པ་མོར་བཞག་པས་ཁམས་གསུམ་མིང་མེད་
 པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་རག་གི་མི་འབྲལ་བ་གསུམ་ནི། སུ་དང་ཡང་
 རག་མ་འདྲེས་པས་(༡༥༡ན) འགྲོ་དྲུག་ཐལ་བའི་ལས་སྤྱངས་པར་བྱེད།

ཆོག་གི་འདྲེ་ཕྱོག་བཅད་པས་ཆོག་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར། རང་གི་བརྒྱུད་པ་ཅན་ཡང་བཀག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྒྱུད་ཏུ་མེད་.....
 པའི་དང་ལ་གནས་པར་ངེས་སོ། །གསུམ་པ་མེས་ཀྱི་མི་འབྲུལ་བ་
 གསུམ་ནི། གཏད་པའི་འབེམ་དང་མ་བཤལ་བས་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་ལ་གནས། རིག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་གོ་རུ་རྩྭ་དང་པས་དངོས་
 པོའི་གནས་ལུགས་ལས་འབྱུང་ས་མེད། རྟག་ཏུ་དེ་ཉིད་དང་མ་བཤལ་
 བས་སྒྲུང་བ་བཞི་ཆོད་ཏུ་སྦྱོར་པར་ངེས་སོ། །དེ་ཡང་འབྲུལ་བས་འབྲུ་
 ལ་འབྲུས་པས་ཕྱོག་པ་ཞེས་བྱ་གྱེ། དེ་དག་ལས་ཕྱོལ་བར་བྱེད་པའི་
 གནད་དོ། །གཉིས་པ་སྔོན་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོད་གཟུང་བ་ལ་གསུམ་གྱེ།
 ལུས་ཀྱི་སྔོན་པ་གསུམ་གྱིས་བྱ་བ་དང་བཤལ་བ་དང་། རྒྱུ་གི་སྔོན་པ་
 གསུམ་གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོད་གཟུང་བ་དང་། རྒྱུང་བའི་སྔོན་པ་གསུམ་
 (༡༩) གྱིས་མི་ཕྱོག་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི། ལུས་བྱ་
 བ་ལ་མི་གནས་པར་སྔོན་པས་འཁོར་བའི་འབྲུལ་པ་འཕེལ་མི་སྲིད།
 ཡན་ལག་གི་འཕེན་སྲུང་སྔོན་པས་འབྲུལ་པའི་འཁོར་ལ་རྒྱུན་ཆད། བྱ་
 བ་གཞི་ལ་ཐབ་པས་བསགས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་དང་བཤལ་.....
 བར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་གསུམ་ནི། རྒྱུ་སྦྱར་མི་འགྲོ་བར་སྔོན་པས་
 རྒྱུ་སྒྲུང་བ་དང་པས་གཞོད་པ་མེད། བར་ཏུ་མི་འགོངས་པར་སྔོན་
 པས་རྣམ་ཞོག་ཐ་དད་པའི་རྟེན་མེད། རྒྱུ་བར་ཏུ་འགྲོ་ཁོང་མེད་པར་
 སྔོན་པས་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་གཞི་སྔོངས་པའོ། །
 གསུམ་པ་སྒྲུང་བའི་སྔོན་པ་གསུམ་ནི། འོད་ལ་འཕྱིག་པ་མེད་པར་སྔོན་
 པས་ཁམས་གསུམ་ཏུ་མི་ཕྱོག་པར་ངོ་ཤེས། རིག་པ་ལ་འཕྱིག་པ་མེད་

པར་སྔོན་པས་ལས་དང་ནམ་པར་སྒྲིབ་པའི་མཐའ་ཟད། ལྷ་ལ་འདར་
 བ་མེད་པར་སྔོན་པས་ལུས་ཀྱི་ཟག་པ་ནམས་རང་ཟད་པར་འཕྱར་རོ།
 (༡༩༣) འདིའི་རྒྱས་ན་ལུས་ཀྱི་རྟགས་བཞི་ཆོད་ལ་ཐེབས་པ་ནི།
 དབང་བཞིའི་གཞི་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ལས་ཕྱུང་། རག་གི་བཞི་ཆོད་ལ་
 ཐེབས་པ་ནི། དབང་བཞིའི་ལམ་ངེས་པར་ཐོབ་པ་ལས་ཕྱུང་། ཡིད་ཀྱི་
 བཞི་ཆོད་ལ་ཐེབས་པ་ནི། དབང་བཞིའི་འབྲས་ཀྱི་མངོན་རྒྱུར་པ་
 ལས་ཕྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་མངོན་ལྷན་གྱི་རྒྱས་ན་ལུས་རྒྱས་
 ལྷ་ལ་འཁར་གཞོང་རྒྱ་བཅུག་པ་ལྟ་བུ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཅ་དལ་བར་གནས་
 པ་ལས་ཕྱུང་བའོ། །ད་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་བྱ་ཚུལ་དང་བྲལ་བ་
 ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་ཞུགས་པ་ནི། ལུས་པའི་དབང་གི་ལས་དག་པས།
 རྫོས་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཕྱུང་རྒྱུར་ཕྱུང་བར་ངེས་སོ། །ཤོང་འཕེལ་
 ཀྱི་རྒྱས་ལྷ་ལུས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བརྟུངས་པ་ལྟར་སྐྱོང་བ་ནི་ཅ་དུ་...
 མར་རྒྱུད་ཚུད་པ་ལས་ཕྱུང་བ་ཉི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དགག་སྒྲུབ་མེད་
 པའི་དོན་ལུས་སྒྲིབ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། གསང་བའི་དབང་གི་(༡༩༣) ལས་
 དག་པས། རྫོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་འཕྱུང་རྒྱུར་ཕྱུང་བའོ། །ཆོད་
 ཐེབས་ལྷ་ལུས་སྐྱར་པོ་ཆེ་འདམ་རྒྱ་བྱིང་བ་ལྟ་བུ་ནི། ཐེམས་ཅ་རྒྱུད་ལ་
 ཐེབས་པ་ལས་ཕྱུང་ཉི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱར་སྐྱར་མེད་པའི་དོན་ལྷོང་
 ལ་ཞུགས་པ་ཉི། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་ལུས་ཀྱི་ལས་དག་པ་
 ལས་ཕྱུང་བ་ནི། ཤིན་རྒྱ་རྫོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་འཕྱུང་རྒྱུར་
 ཕྱུང་བའོ། །ཟད་པའི་ཆེ་ལུས་མཐའ་འགྲོ་ཉི་ལ་ཐིན་པ་ལྟར་སྐྱོང་བ་ནི།
 ཐེམས་འོད་གསལ་ཀྱི་དྲ་བར་རྒྱུད་པ་ལས་ཕྱུང་བ་ཉི། རྫོགས་པ་ཆེན་

པོ་རང་གྲོལ་མཉམ་པའི་དོན་ལུས་ཀྱི་མིག་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཆོག་གི་དབང་གིས་ལུས་ཀྱི་ལས་དག་པ་ལས། རབ་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་འབྱུང་རྒྱུང་བའོ། །དེ་དག་ནི་དཔེས་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཉེ། དོན་ལ་ལུས་ཀྱི་འབྲུལ་པ་ནམས་རང་དེངས་པའི་རྟགས་སོ། །རྟགས་ཆོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ནམས་དོན་སྤྱི་ནམ་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། འདི་(༡༧༩ན) དག་ནི་དོན་རང་ཚོག་རྒྱ་པ་པོ་ཞེས་པའི་མ་ལ་གསུང་རོ། །དག་གི་གཞི་ཡང་སྤང་བ་བཞི་དང་རིམ་པ་ལྟར། དག་སྤྱུགས་པའི་ནམ་པ་ལྟར་སྤང་བ་ནི་ཅ་ནང་རྒྱ་ནམ་ཤེས་ཆོད་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །འདི་ནི་རྟགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་གཞི་རང་དག་དག་གི་བད་ལ་ཞུགས་པས། རྒྱས་པ་སྤྱི་ལ་བཅད་ནས་ནང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་རྒྱ་གསལ་བའོ། །དག་སྤྱོན་པའི་རང་ཆོག་རྟོལ་བ་བཞིན་སྤང་བ་ནི། རྟགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཆོག་གི་རང་རོ་དག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉེ། རྟགས་པ་ཆེན་པོ་འདི་བརྒྱུད་ཆོག་དེས་པར་གྲོལ་བ་དག་གི་གདངས་ལ་ཞུགས་པ་ལས། རྒྱས་པ་མེད་པའི་དོན་ནང་རྒྱ་ཆོད་པའོ། །དག་བྱུལ་བུམ་གྱི་ལྷ་བྱ་བྲག་བར་ནས་དོན་པ་ལྟར་སྤང་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་རྒྱུ་ཉིང་རྩེ་འཇུག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉེ། རྟགས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་བསམ་ལས་འདས་པའི་དོན་དག་གི་སྤྱར་བྱེད་ལ་ཞུགས་པས། ཤིན་རྒྱ་རྒྱས་མེད་ཆོག་རྒྱ་(༡༧༩པ) འཛིན་པའི་མཐའ་ཆོད་པའོ། །དག་བྲག་ཅའི་ནམ་པ་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། ཅ་གནས་ཀྱི་ཡི་གེ་སྤང་གི་ཐིག་ལེར་ཆོད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉེ། རྟགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་མེད་པའི་དོན་དག་གི་བྲག་པ་ལ་ཞུགས་པས། རབ་རྒྱས་པ་མེད་པ་སྤྱི་བྱའི་ལྷལ་ལས་འདས་པ་སྤང་བཞག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉེ། བརྒྱུད་པ་དཔེ་

ལ་དོན་བརྒྱུད་ཅུ་མེད་པར་བྱུང་བའོ། །མེས་ཀྱི་ཉག་པ་བཞི་ཡང་སྤང་
 བ་བཞི་དང་རིམ་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། མེས་མཁའ་འགྲོ་རྟེན་ལ་
 ཟིན་པ་ལྟར་སྤང་བ་ནི། རིག་པ་འོད་གསལ་དང་འབྲེས་པ་ལས་བྱུང་
 རྟེ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འཛིན་མེད་རང་གྲོལ་མེས་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་ཞུགས་
 པ་ནི། རྫོགས་བཅས་ཀྱི་དབང་རྫོགས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །མེས་སྐྱེས་ཀྱི་
 ཅི་རུག་གིས་ཐེབས་པ་ལྟར་སྤང་བ་ནི། མེས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་སྤོང་རུ་གྲོལ་
 བ་ལས་བྱུང་བ་རྟེ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་མ་སྐྱེས་རང་མར་གྲོལ་བ་མེས་
 ཀྱི་བྱུང་ས་ལ་ཞུགས་པས། རྫོགས་(༡༩༩) པ་ཡེ་ནས་མེད་པའི་དབང་
 རྫོགས་པ་ལས་སོ། །མེས་རིམས་ནད་བྱང་བའི་སྐྱེས་ཀྱི་ལྟར་བསྐྱར་
 གཞི་མེད་པར་སྤང་བ་ནི། མེས་ནམ་པར་དག་པའི་ལྟར་ཟིན་པ་ལས་
 བྱུང་བ་རྟེ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་གྲོལ་བསྐྱར་གཞི་མེད་པ་མེས་ཀྱི་
 གནས་ས་ལ་ཞུགས་པས། བྱིན་རུ་རྫོགས་པ་མེད་པ་རང་སྤང་རང་གྲོལ་
 བ་ལས་སོ། །མེས་སྐྱེས་ཀྱི་ལུང་ལ་མདས་ཟིན་པ་དེ་མ་ཐག་རུ་བྱི་བ་
 ལྟར་སྤང་བ་ནི། གོམས་པ་བྱང་པར་རུ་བྱུར་པ་ལས་བྱུང་རྟེ། རྫོགས་པ་
 ཆེན་པོ་སྤང་ཅིག་མ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མེས་ཀྱི་འགྲོས་ལ་ཞུགས་པ་ནི།
 རབ་རུ་རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ནས་མེད་པས་ན་དབང་རོ། །
 འདི་ཡང་དཔེས་ཡིད་ཆེས་ལ་དོན་གྱི་ཐག་ཆད་པའོ། །དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་
 གཞི་ནི་འབྱུང་བཞིན་བཅིངས་པ་གྲོལ་བྱེད་རུ་བྱུང་བས། ད་འབྱུང་བ་
 རང་རྒྱུད་རུ་སྤོང་མི་མྱིད་པའི་གནད་དོ། །དག་གི་བཞི་ནི་བརྒྱུད་གཞི།
 བརྒྱུད་ཀྱི་ན། (༡༩༩) བརྒྱུད་བྱ། རྫོང་བྱེད་བཞིན་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་
 བས། ད་བརྒྱུད་ཆོག་རང་རྒྱུད་རུ་སྤོང་མི་མྱིད་དོ། །མེས་ཀྱི་བཞི་ནི།

དན་པ། དན་མེད། རྩེ་མེད། རྩོ་འདས་བཞིའི་བཅིངས་པ་ལས་ཀྱི་ལ་
 བས། ད་དན་བསམ་ཡུལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འཇུག་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་
 རྟགས་ལུས་ལ་འཆར་བའི། རོང་ག་ལ་ཤེས། གདེང་མེས་ལ་འཆོས་
 པའི། ཚད་མི་ལས་གྱིས་ཟིན་པ་ནི། བཙོན་འགྲུས་གྱི་རིམ་པས། རབ་ལ་
 མི་ལས་གཏན་ནས་འཆད་པ་ནི། གམས་པ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བས་ལས་
 དང་བག་ཆགས་གྱིས་པན་གཞོད་མེད། འབྱིང་མི་ལས་ལ་མི་ལས་དུ་
 ཤེས་པ་གམས་པ་རེས་པ་ལས་བྱུང་བས། བག་ཆགས་བཟང་རན་གྱི་
 རྟག་པ་མེད་པའོ། །ཐ་མ་མི་ལས་བཟང་པོར་གནས་ཐུར་པ་ནི་བག་
 ཆགས་དག་པར་རོག་ཅིག་པས་སྤར་གཉེན་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ལས་ལ་.....
 འཛེམ་དགོས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤོང་པ་གསུམ་ནི། ལུ་ཏིག་(༡༥༥ན) མེར་བ་
 ལས། དག་པའི་དབྱིངས་ནི་སྤོང་པ་དང་། དེ་བཞིན་རིག་པའི་རོ་ལོ་
 སྤོང་། སྤོང་བ་ཐམས་ཅད་སྤོང་པའོ། །ཞིས་སོ། །གསུམ་པ་ཚོལ་པ་
 གསུམ་གྱིས་གཟེར་གདབ་པ་ནི། རྩེ་སྤོང་བ་ལ་དབང་ཚོལ་པས་སྤོང་
 རྩེན་ཞིང་ཁམས་སུ་སྒྲོལ་བ། བར་རྩུ་ལུས་ལ་དབང་ཚོལ་པས་རྟོས་
 བཅས་འོད་གསལ་དུ་སྒྲོལ་བ། གསང་བ་རིག་པ་ལ་དབང་ཚོལ་པས་
 རྩུང་མེས་ལྱི་འབྲུལ་པ་ཟད་པ་སྟེ། རོན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་དབང་ཚོལ་
 དུ་ཉེ་བ་ཞིས་བྱའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རིག་པ་ཤར་བས་རྩུ་རྩེན་
 འགགས། །འོད་གསལ་ཤར་བས་སྤར་བས་འགགས། །དབྱིངས་རིག་
 ཤར་བས་ལུལ་མེས་འགགས། །ཞིས་སོ། །བཞི་པ་གདེང་བཞིས་ཀྱི་ལ་
 ཚད་གཟུང་བ་ནི། དཔུལ་བ་ཚ་གང་གི་སྟག་བསུལ་མཚོང་རམ་ཚོས་
 ཀྱང་ཡང་དང་བག་ཚ་མེད་པའི་གདེང་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་

ཉན་ཐོས་ཀྱང་ཐོབ་ཏུ་རེ་བ་དང་བོད་པ་མེད་དེ་ (༡༩༥༦) རང་གཞག་...
 རྒྱ་གཞུང་རྒྱ་གསུམ་པའི་གདེང་དང་། ལས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་
 ཐོས་ཀྱང་འབྲུལ་སྤང་འཁོར་བར་ལྷུང་དོགས་མེད་པས་རྒྱ་འབྲས་ལ་...
 རྒྱས་པའི་གདེང་དང་། རྒྱ་དན་འདས་པའི་རང་ས་མཐོང་ཡང་སྐྱེལ་དུ་
 རེ་བའི་དགའ་བོད་མེད་པས་ཀ་དག་རང་རྒྱ་གསུམ་བཅན་ས་མེན་པའི་...
 གདེང་དང་བཞི་འབྱུང་ཞེ། སྤྱི་པོ་ཆེ་སྤྱངས་པའི་རྒྱུད་ལས། མི་འབྱུར་
 ལྟ་བའི་གདེང་ཆེན་བཞིས། །མི་ལྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆོད་ཀྱང་བཟུང་། །ཞེས་
 རོ། །དེ་ལྟར་མཐར་ཆེན་བཞིའི་ཞར་ལ། སྤང་བ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཐུག་
 བཅུ་བ་ནི། སྤང་བ་དང་། མཆོད་པ་དང་། ཐོབ་པ་དང་། ཉེ་བར་ཐོབ་
 པ་ལྟེ་བཞི་ཆོན་རེ་སྤང་བ་བཞི་ལ་ཞུགས་པས། ས་བཅུ་དྲུག་གི་སྤང་བ་
 རྒྱ་གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་མངོན་ལུས་ཀྱི་སྤང་བ་མཆོད་པ་མིག་ ཉེ་བར་
 མཆོད་པ་མིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། ཐོབ་པ་ལྷ་ལྷ་རྒྱུད་མཐོང་བ། ཉེ་བར་
 ཐོབ་པ་དེ་ལ་གོམས་པ་རྟེན་པ། (༡༩༥༦) ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྤང་བ་
 མཆོད་པ་འོད། ཉེ་བར་མཆོད་པ་མིག་ལ། ཐོབ་པ་མིག་ལ་ཁ་དོག་ལྷར་
 གསལ་བ། ཉེ་བར་ཐོབ་པ་འབྲུལ་བ་དང་འཕྲིག་པ་ལས་ཟེར་སྤྱོད་ཆོགས་
 ལྷ་འཕྲོ་བ། ཆོད་ཕེབས་ཀྱི་སྤང་བ་མཆོད་པ་སྒྲ། ཉེ་བར་མཆོད་པ་ཡབ་
 ལྷ་ལ་རུ་སྤང་བ། ཐོབ་པ་ཆོས་ལྷ་ལྷ་དང་ལྷན་པ། ཉེ་བར་ཐོབ་པ་
 དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་གསུམ་པ། ཟད་པའི་སྤང་བ་མཆོད་པ་སྤྱད་པའི་ཤེས་ལ་
 མི་གནས་པ། ཉེ་བར་མཆོད་པ་སྤྱང་བ་གཏད་མེད། ཐོབ་པ་བརྒྱུད་དུ་
 མེད་པ། ཉེ་བར་ཐོབ་པ་ལྷར་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་གང་དུ་འང་མ་ལྷུང་
 པ་དང་བཅུ་དྲུག་ཉེ། དེ་ལྟར་སྤང་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་རེས་པར་རྒྱ་གསུམ་

སྤྱིན་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས་གོམས་པ་ནི། བཅུ་པ་ཚེས་ཀྱི་སྤྱིན་ལྟ་བུའི་ས་
 རྣམས་པོ། །དེ་ནི་གང་ཟག་བདེན་པ་མཐོང་བའི་སྤྱབས་འདི་ཉིད་མ་
 བོར་བ་ལ་ས་ལྟོན་པོ། །གང་ཟག་སྤྱབས་པོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདི་
 ལྟར་ལྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། འཁྱུལ་སྤྱང་འགགས་ནས་ཆོས་བུའི་སྤྱང་བར་
 ཤར་བ་ནི་བཅུ་གཅིག་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ལྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྤྱང་
 བ་དེ་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པར་སྤྱོད་ན་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་གོས་
 པ་ནི། (༡༤༢) བཅུ་གཉིས་མ་ཆགས་པསྒྲ་ཅན་ཀྱི་ས་ལྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ནས་རང་གི་སྤྱགས་ཀ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཟེར་ཐག་ཤར་ནས་ནམ་
 རཁའི་མཐོངས་ནས་འོད་ཀྱི་ཆོས་བུ་ལྟ་བུ་འཁོར་འོང་ཚུལ་ཏུ་གནས་པ་
 ནི། བཅུ་གསུམ་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཆོགས་ཆེན་ཀྱི་ས་ལྟོན་པོ། །དེ་ནས་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ལ་གནས་པ་ནི་ས་བཅུ་བཞི་པ་ཉིད་དེ་འཛིན་ཆེན་
 བོའི་ས་ལྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྒྱན་ཐུབ་ཀྱི་ས་ལ་དེས་པ་རྟེན་པ་ནི་
 བཅོ་ལྟ་པ་རྟོ་རྟེ་འཛིན་ཀྱི་ས་ཐོབ་པོ། །དེ་ནས་ཀ་དག་གི་ས་ལ་ཡེ་
 ཤེས་རྒྱག་པར་ཤར་ནས་དེའི་གང་ན་གཞན་མེད་པ་ནི། བཅུ་ལྔ་ཡི་
 ཤེས་བྲུ་མའི་ས་ཐོབ་པོར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྤྱང་ཚུལ་
 ཀྱིས་ཆ་མཚུངས་རེ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་
 དེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ས་དེ་དག་ཀྱང་ཆ་བ་རིག་པ་འོད་གསལ་སྤྱང་
 བཤོད་མེད་པའི་ས་གཅིག་གི་སྤྱང་ཆ་ལས་དབྱེ་བ་རྟེ། རོན་ལ་རིག་
 པའི་ས་གཅིག་ཡིན་ཀྱི། སངས་རྒྱས་(༡༤༣) རྟོ་རྟེ་འཆང་ཐོབ་པ་ལ་
 རྒྱུའི་ས་ཐོས་ཏུ་སྤྱང་མི་དགས་ཏེ། ལམ་ཀྱི་གནད་ཐ་དད་པའི་འཇུག་
 ཐོས་པ་དེ་ལྟར་སྤྱང་བའི་སྤྱིར་རོ། །རྒྱན་ཐོབ་པ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་

པས་ས་མེད་ཐོབ་ཚུལ་དང་། ལུགས་ཁྱི་ནང་ལྟར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཚུལ་
 ལྟུང་གྱི་ས་ཐོབ་ཅིང་ལྟར་ཏུ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་ན་སེམས་
 ཅན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཡིད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་བོ་གཅིག་ལས་མེད་
 རོ། །ས་དང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་ན་ཡིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་ལམ་
 ལ་ལྟར་ཞིང་བཞུད་མི་དགོས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་།
 ཀུན་བྱེད་ལས། མ་བསྐྱར་མ་ལྟར་ས་རིག་པ་ལྟན་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཐེག་པ་དེ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། འོད་གསལ་རྩ་
 རྒྱུ་ལྟར་པོའི་ལམ་གྱི་ཆེང་ས་བསྟན་པ་སྟེ་རིམ་ཁང་བཙེ་བཟུང་པ་འོ། །

རིམ་ཁང་བཟུང་བྱ་བ་ཡང་རབ་རྫོགས་པས་

ལྟུང་བའི་མན་རག་གི་ཆེང་ས་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་ལམ་དངོས་བསྟན་ནས། ད་ནི་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་དབང་པོ་
 ཡང་རབ་(༡༥༥) རྣམས་མ་བསྟོམས་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་
 གསང་བ་ཁྲིགས་ཚོད་གྱི་མན་རག་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་
 རང་ཐོག་ཏུ་དབབ་པས་ལ་བཟ། ཐག་ཅིག་ཐོག་ཏུ་བཙད་པས་ཆེང་ས་
 བསྟན། གདེང་གྲོལ་ཐོག་ཏུ་བཙད་པས་འཕྲང་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྤངས་ལྟར་བྱ་རྩལ་ལས་འདས་
 པའི་གཤིས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གཏན་ལ་དབབ་པ། ཆོས་ཟད་སློ་
 འདས་གྱི་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་རྒྱུ་པོའི་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འཁྱར་མེད་.....
 པར་རོ་སྤང་པ། ལྟན་མཉམ་ཡངས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཡེ་
 བས་འདས་ཟིན་པས་བཅིངས་གྲོལ་སྤངས་ལྟར་མེད་པའི་རང་ཏུ་འཁོར་

འདས་མིང་མེད་ཆེན་པོར་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ཉེ། རང་
 བཞིན་རྒྱགས་པ་ཆེན་པོ་བྱར་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན་གྱིར་.....
 བརྟན་པ། འཆིང་གྲོལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་སེམས་སྤྱོད་པ་ཆ་བྲལ་
 ཆེན་པོར་ཐག་བཅད་(༡༥༩ན) པ། དུལ་སྤངས་སྤོང་མེ་མོང་ཆོགས་ཀྱི་ག་
 མཉམ་པ་ཆེན་པོར་བྱབ་གདལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ་སྤངས་བ་ནང་རིག་
 པ་བར་གཟུང་འཛིན་སྤངས་བརྟན་པ་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བརྟུགས་པའི་.....
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་སྤྱོད་ཡོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ། སྤངས་སྤྱོད་སྤོས་སྤྱོད་ཆེན་
 པོ། དག་སྤྱོད་གྲོལ་སྤྱོད་ཆེན་པོ། ཡོད་མ་མུང་མེད་མ་མུང་། བདེན་མ་
 མུང་། བརྟན་མ་མུང་། འབྲུལ་མ་མུང་གྲོལ་མ་མུང་། འཁོར་མ་མུང་།
 འདས་མ་མུང་། དུན་མ་མུང་མིན་མ་མུང་། སྤངས་མ་མུང་སྤྱོད་མ་མུང་།
 ཐམས་ཅད་མཉམ་གདལ། བྱབ་པ་བྱམ་གདལ། དུན་མིན་ཕྱགས་
 གདལ། ཡོད་མེད་སྤངས་གདལ། མི་གཡོ་མཉམ་གདལ། ལྟན་མཉམ་ཡེ་
 གདལ། རང་མཉམ་གཞི་གདལ། ཡངས་པ། བྱམ་པ། སངས་པ། གྲོལ་པ།
 ཟད་པ། སྤྱོད་པ། བྱམ་བྱལ་ཉར་སངས། བྱབ་གདལ་ཡོར་སངས།
 ལྟན་མཉམ་(༡༥༩མ) དབྱིངས་སངས། དག་གདལ་མཉམ་སངས་མི་གཡོ།
 མི་འགྲུལ། མི་གནས། མི་ལེན། མི་འགྲོ། མི་འོང་། མི་བསམ། མི་རྟོག། མི་
 དམིགས། མི་མཉམ། མི་འགྱུར་བ་ཉེ། སྤངས་འབྲུལ་མ་མུང་། ད་ལྟ་
 འབྲུལ་པ་ལ་མི་གནས། མཐར་འབྲུལ་མི་སྲིད། སྤངས་གྲོལ་མ་མུང་། ད་
 ལྟ་གྲོལ་བར་མི་འཇུག། མཐར་གྲོལ་མི་སྲིད། སྤངས་འདས་པ་མེད། ད་ལྟ་
 གནས་པ་མེད། མ་འོངས་པ་འབྱུང་བུ་མེད། རིས་མེད་བྱམ་སངས་སྤྱོད་
 པ། གནས་ལུགས་ཀྱི་གཞི་མེད། དུན་ལུགས་ཀྱི་ལམ་མེད། གྲོལ་ལུགས་

གྱི་འབྲས་བུ་མེད། ལྷ་སྒྲོམ་གྱི་མིང་མེད། སྤྱགས་རིས་གྱི་ཚས་མེད། ཡོད་
 མེད་གྱི་མཐའ་མེད། རྣམ་མཁའ་འི་དབྱིངས་མེད་པ། བྱ་ཚྭ་ལས་འདས་
 པའི་ཡེ་སངས། ལྷ་སྒྲོམ་ལས་འདས་པའི་ཡང་སངས། དཔེགས་བསམ་
 ལས་འདས་པའི་ཤྱོལ་སངས། སྤྱགས་འབྱམས་མིང་མེད་སངས་པར་ལ་
 བཟུང་(༡༥༣) པ། བཟུང་མེད་བཟུང་པ་མེད། ལྷ་བྱེད་མེད། བཟུང་པས་
 མི་མཐོང་། བསྒྲོམ་རུ་མེད། བསྒྲོམས་པ་མེད། བསྒྲོམ་པ་ལས་འདས།
 བསྒྲོམས་ཀྱང་མི་ཤྱོལ། དབྱུང་རུ་མེད། དབྱུང་པ་མེད། དབྱུང་མི་དགོས།
 དབྱུང་ཀྱང་ངལ་བ་དོན་མེད། བཟུབ་མི་དགོས། གྲུབ་ཟིན། བཟུབ་རུ་
 མེད། བཟུབས་ཀྱང་མི་འགྲུབ། བཟུབས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད། བྱ་བ་
 མེད། བྱེད་པ་མེད། བྱས་ཟིན། བྱ་བ་ལས་འདས། བྱས་ཀྱང་ཆོ་ཆད། བྱ་
 མི་དགོས། ཆོས་ལ་བྱར་མེད། བྱས་པས་ཆོས་མ་ཡིན། མི་བྱ་བ་བཟུབ་
 རུ་མེད། འཁོར་བ་མི་སྤྱོད། འདས་པ་མི་ཡིན། བཟུབ་པ་སྤྱགས་གཞག།
 ཡེ་མཉམ་སྤྱུ་གདལ། གཉུག་མ་མིང་མེད། གང་སྤང་ས་ནས་གཞི་མེད་
 ཡེ་སངས་སྤྱ་འདུག་པས་འཆིང་ཤྱོལ་འབད་ཚྭ་རང་ཞིག །གང་ཤར་
 ས་ནས་ཡེ་དག་རང་སྤྱོད་གདལ་བས་སྤྱུ་(༡༥༤) གཞག་རིས་མེད་.....
 སྤྱལ་བ། གང་སངས་ས་ནས་རྗེས་མེད་རང་དག་ཡེ་སྤྱོད་རུ་འདུག་པས་
 སྤྱུ་མཉམ་བར་མེད་སྤྱལ་བར་འབད་ཚྭ་ཞིག་པའི་རང་མེསས་བྱ་.....
 བ་མེད་པར་ཁོང་དལ་བས། རང་བཞིན་རྣམས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་
 སྤྱགས་སྤྱ་ཚས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རང་ཤར་རྩ་ཞེས་རང་གིས་རྣམས་...
 པའི་དོན་ལྷན་དང་སྦྱར་བ་ནི། དེ་པོ་ཆེ་སྤངས་པའི་རྒྱུད་ལས། རང་
 བཞིན་རྣམས་པ་ཆེན་པོ་ཡི། དོན་ཀྱན་སྤྱོད་ཡི་དཀྱིལ་རུ་རྒྱུད། མི་སྤང་

ཡུལ་མེད་རྟོག་པ་ཡང་། །མ་བཅད་རང་ས་ཉིད་རྩ་ཚེད། །འབྲུལ་མ་
 ཟུང་བའི་མ་རིག་བཅད། །མ་བརྟགས་ཡེ་ནས་ཚེད་ནས་འདུག །སྐོང་
 རྩ་འདི་ཀུན་གྲུས་མ་ཚོར། །རགས་པའི་འབྱུང་བ་འདི་ཀུན་ཡང་། །
 མོག་མ་ཉིད་ནས་རང་དེངས་པར། །འགྲོ་བའི་གནས་མེད་རང་སྐོང་
 བས། །རང་ལུས་ཡེ་ནས་མེད་པར་ནི། །སྒྲ་མཉེན་པར་འདིར་ཡང་རིག།
 འདི་ཀུན་རྩས་མེད་ཡང་རྩས་པས། །(༡༧)ན་གཅིག་དང་གཉིས་དང་
 རྩག་གསུམ་གྱིས། །སྤང་མེད་སྤང་དང་ཡང་སྤྱེད་སྤང་། །མི་སྤང་མཚན་
 པའི་རང་སྤྱར་ཡང་། །ས་འཛིན་ས་ལས་འདས་པར་ནི། །ཡེ་ནས་འདུག་
 པ་གྲུས་མ་ཚོར། །བསྐྱོད་རྩ་ཡེ་ནས་མེད་པ་ཡི། །ལམ་འདི་ཡེ་ནས་ཉེ་
 བར་ནི། །འདི་ཡང་རང་ལས་ཡེ་འདུག་པ། །སྤར་མ་མཚོར་སྤྱེ་རང་རིག་
 རྩལ། །མི་གནས་བསམ་གཏན་དམོངས་པ་ནི། །བསྐྱོམས་པ་མེད་པར་
 ཡེ་འདུག་པ། །འདི་ཡང་གང་གིས་སྤར་མ་རིག །བདག་དང་འཛིན་
 པའི་ཞེན་ཡུལ་ནི། །དང་པོ་ཉིད་ནས་ཚོས་ཉིད་ལ། །འདི་ཀུན་རང་གིས་
 རང་སྤང་བར། །ཡེ་ནས་སྤང་བ་སྤར་མ་རིག །བདག་རྟོག་བཅིངས་
 པའི་ཉོན་མོངས་ལ། །ཡེ་ནས་རིག་པ་རང་གར་བར། །ལྷན་ཅིག་གནས་
 པ་ཞལ་མ་འཚོ། །ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་འབྱུང་བ་བཞི། །ཡེ་ནས་རང་གི་ལུས་
 ཡིན་པར། །གྲུས་མ་མཚོར་བ་མིག་རེ་རྩལ། །ཡང་གསང་འདུས་
 (༡༧)བ་པའི་མན་ངག་བཅུད། །བར་མཚམས་མེད་པར་རང་གྲག་པ། །
 གང་གིས་འདི་ཉིད་མ་ཚོས་པ། །རྒྱ་བའི་དབང་པོ་མེད་དམ་ཅི། །རང་
 གནས་དབྱིངས་དང་རིག་པའི་དྲི། །བྲལ་བའི་སྐབས་མེད་རང་འཁོར་
 བ། །ཚོར་མ་ཟུང་བ་སྤྲ་འགགས་སམ། །བཅུད་གསུམ་མན་ངག་གཅིག་

དེལ་རོ། །ཡེ་ནས་ལུས་སེམས་བརྩུད་ཡིན་པ། །འདི་ཉིད་མ་སྤྱང་སྡེ་ཆད་
 དམ། །སྤང་བ་རང་དག་ཁ་དོག་རྒྱན། །རང་གི་ལུས་དང་འབྲལ་མེད་
 པར། །ལུས་དང་གི་བ་མ་བཞིན་རུ་ནི། །ཉིན་དང་མཚན་མོ་མེད་འདུག་
 པ། །ལུས་ཀྱང་མ་རེག་ལུས་བེམས་སམ། །སྤྱག་བསྐལ་སྤལ་འདེབས་
 བདེ་བའི་ཆོས། །བརྗེད་པ་མེད་པར་རང་གནས་པ། །ལུས་མ་ཤེས་པ་སྒོ་
 རེ་རྒྱལ། །འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ཡང་བརྟེགས་པ། །ཡེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་
 སྤྱར་འདུག་པ། །གང་གིས་མ་མཐོང་སྤྱིང་རྗེའི་གནས། །དབང་པོ་
 བདག་རྟོག་ལུལ་ཤར་ནས། །དུན་(༡༢༣) བསམ་འགྱུ་བ་སྒྲ་ཆོགས་
 ཅམས། །ཡེ་ནས་ཡོངས་སྤྱར་རང་ཤར་བ། །འདི་ཀྱན་མ་དུན་བརྗེད་རེ་
 དས། །བྱ་བྱེད་སྤྱོད་པ་ཆོལ་སྤུབ་དང་། །སྤྱོ་པོ་འདུས་པའི་ཅ་ཅ་ཀྱན། །
 ཡེ་ནས་སྤུལ་པའི་སྤྱ་ཡིན་པར། །ལུས་མ་ཤེས་པ་ཡོང་རེ་རྒྱལ། །ཁི་ལྷར་
 བསམས་དང་དུན་འགྱུས་པ། །རྒྱ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་བར་མེད་པར། །
 ཉག་རུ་རང་གི་ཡིད་འཕྲོག་པ། །ཆོལ་མེད་རང་གཞག་སྒྲིམ་པར་ནི། །
 ཉམས་སུ་མ་རྒྱུད་སེམས་རེ་ཡོངས། །སྤྱོད་བརྩུད་ཡོད་ཐོས་སྤང་བ་
 འདི། །བརྟགས་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡང་། །སྤྱོད་བྱེད་རྒྱན་
 གཙོད་ལྟ་བར་ནི། །ཡེ་ནས་འདུག་པ་མ་མཐོང་བ། །དབང་པོ་ཅམས་ཀྱི་
 སྒོ་འགགས་སམ། །ཞིས་པ་དང་། །ཐལ་འགྱུར་ལས། །སྤང་བ་འབྲལ་
 པའི་རང་བཞིན་འདི། །ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་སྤར་མ་མཐོང་། །རྟོག་བཅས་
 འབྲལ་པའི་གཞི་མེད་པས། །ཀྱན་གཞི་ཆོས་སྤྱེལ་པོར་རྟོགས། །
 (༡༢༤) འབྲལ་པའི་རང་རྟོག་རྒྱན་ཆད་དོ། །དེ་ལྷར་འབྲལ་མེད་སྤང་
 བ་ནི། །ཡེ་ནས་སྤུལ་པའི་གནད་ལས་བྱུང་། །འགྲོ་བའི་སྤང་པོ་སངས་

ལྷན་སྒྲུ། །ཡི་ནས་ཡིན་པར་ལྷན་མ་རིག །ལྷན་པོ་མངས་ལྷན་མངས་
 བདག་ཏུ། །ཆ་གནས་ཡི་གེར་གྲུབ་ལས་བྱུང་། །ཆུ་བར་མིག་ལ་ཡི་གེས་
 བློ། །རང་སྤྱང་ཡིན་པར་ལྷན་མ་མཆོང་། །ཞེས་པ་དང་། ལུ་རྟིག་ཤིང་
 བ་ལས། །རང་བཞིན་སྤྱང་བའི་ཆོས་ནམས་ལ། །དྲི་མ་མེད་པས་སྤྱང་
 རགས་ཤོག །གཟུང་འཛིན་མེད་པས་འབྲུལ་པ་ཤོག །འབྲུ་བ་མེད་པས་
 ལས་རྒྱུང་ཤོག །ཟང་ཐལ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཤོག །གསལ་བ་ཡིན་ཕྱིར་
 རྟོང་པ་ཤོག །ཡི་ནས་རྟོགས་པས་བསྐྱེད་རིམ་ཤོག །ཚོལ་བ་མེད་པས་
 རྒྱུད་པ་ཤོག །མ་བཅོལ་བཞག་པས་བསྐྱོམ་པ་ཤོག །རང་ཁྱོལ་ཡིན་པས་
 རྣང་བ་ཤོག །མདོན་ཏུ་རྣང་བས་ལྟ་བ་ཤོག །སྒྲ་ཆོག་མེད་པས་ཐ་རྟུང་
 ཤོག །ཡོད་མ་ཚུང་བས་ཞེན་(༡༢༣) པ་ཤོག །མེད་མ་ཚུང་བས་གཞན་
 རྟོས་ཤོག །གཟུང་ཏུ་མེད་པས་ལྲོས་བརྟགས་ཤོག །ཉག་གཅིག་ཡིན་
 པས་གངས་མཐའ་ཤོག །ཡོངས་ལ་བྱབ་པས་གཞན་བྱུང་འགགས། །
 རང་ཤར་ཡིན་པས་ལུན་པ་སངས། །སྤྱིང་པོ་ཡིན་པས་ཆོས་སྤྱར་བྱབ། །
 གསལ་བར་སྤྱང་བས་ཤོངས་སྤྱར་རྒྱས། །མ་བུ་སྤྱད་པས་སྤྱལ་སྤྱར་
 བྱུང་། །རྟོགས་སུ་ཡོད་པས་ཐབས་སུ་བྱུང་། །བསམ་འདས་ཡིན་པས་
 དྲན་པ་སངས། །རྟག་ཆད་མེད་པས་གྲུབ་མཐའ་རྣམས། །ཞེས་པ་དང་།
 ཡང་། །ས་དང་རྒྱགས་དང་རིས་ལས་འདས། །ཡོད་དང་མེད་དང་རྣར་
 རྣང་མེད། །སྤྱང་ཆད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡུལ་མིན། །གཅིག་དང་གཉིས་དང་
 བཤང་ཡུལ་མེད། །སྤྱང་པ་ཆེན་པོར་བབས་ཀྱིས་གྲུབ། །ལྷན་དང་
 རིགས་པའི་རྒྱུད་ཡུལ་མིན། །རྒྱུད་དང་མན་རག་གིས་མི་མཆོན། །ལྟ་
 དང་སྒྲིམ་དང་རྒྱུད་པས་ནི། །དེ་ཡི་དོན་ནམས་(༡༢༤) ཤེས་མི་འབྱུང་། །

དེ་དོན་འབྲས་བུར་གྱུ་བ་པ་མེད། །ཆོས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པས་པར་
 འབྱུར། །བསམས་པས་འབྱུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་
 དབྱུང་བྱ་མེད། །སྤྱོད་དང་རྩལ་གྱིས་ས་བརྒྱུད་པ་ཡིས། །དེ་ཉིད་གནོད་
 དང་ཕན་འབྲས་བུལ། །ཁོས་དང་བསམ་དང་སྒྲུབ་པས་ནི། །མཆོག་ཏུ་
 བརྟགས་ཀྱང་དེ་མི་མཐོང་། །དེ་ལ་དབྱིལ་འཁོར་ཡོད་པ་མིན། །ལྟ་མེད་
 བསྐྱེད་པའི་ས་པོན་མེད། །སྤྲུགས་དང་ཐུག་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ། །མཆོད་པ་
 ལ་སོགས་སྒྲུ་མི་དགོས། །དབང་དང་དམ་ཆོག་ག་ལ་ཡོད། །བསྐྱེད་པ་
 དང་ནི་རྒྱུ་བ་པ་མེད། །འཁོར་ལོ་སྒྲུབ་ཡོད་པ་མིན། །བསྐྱུང་བ་མེད་
 ཅིང་བསྐྱུང་བུལ་མེད། །གདོན་དང་གནོད་པའི་ལྷལ་ལས་འདས། །ཞེས་
 པ་དང་། རང་གར་ལས། །རྣམས་ཆེན་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་ལ། །ལྟ་དང་སྒྲུབ་དང་
 རྒྱུད་པ་མེད། །འོན་ཀྱང་ལེགས་བསྟན་ཡིད་ལ་བྱུང་། །བསྐྱུང་མེད་ཅུལ་
 རྒྱགས་(༡༥༩) སྒྲུབ་པ་མེད་པ་ཡི། །བྱུང་མེད་ལྟན་རྣམས་སྤྲུལ་དེ་ཉིད་
 དོན། །བྱ་བ་དང་ནི་བྱེད་པ་ག་ལ་ཡོད། །རྒྱུད་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་
 རང་བྱུང་འདི། །གང་གི་རྒྱགས་སུ་མ་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་སྟངས་པ་གཅིག་སུ་ཉིད། །མེད་པ་མ་ཡིན་ཡང་དག་བདེ་བའི་སྒྲ།
 བྱས་པ་མ་ཡིན་རང་བྱུང་རྣམས་མེད་ཉིད། །རྣམས་ཆེན་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་ལ། །
 བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། །བྱུང་དང་བཞག་པ་མེད་པའི་
 ཆོས། །བསྒྲུབས་དང་མ་བསྒྲུབས་མཐའ་ལས་བྱུལ། །འཛིན་མེད་སེམས་
 ཀྱི་ཁྲི་མ་ཅི། །ཡང་དག་རིག་པ་ཁྲི་མ་མེད། །ཁྲི་མེད་དག་པའི་ཆོས་སྐུ་
 ལ། །བསྒྲུབ་དང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད། །བསྒྲུབས་སེམས་ཡང་དག་ཉིད་
 མི་རྟེན། །རྟེན་ན་རང་རིག་མེད་པར་འབྱུར། །ཅི་སྤྱིར་རང་རིག་ཡོ་ཤེས་

ལ། །ཡེངས་དང་མ་ཡེངས་མེད་པའི་བྱེད། །གང་ལ་འཛིན་པ་ཡོད་པ་
 ལ། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མ་(༡༢༤) ཡིན། །ཅེས་པ་དང་། །ཡང་། དེ་
 ཡང་ཆོས་རྣམས་འདི་ལྟ་སྟེ། །སྐྱེ་བ་མེད་པས་འགག་པ་མེད། །འཛིན་པ་
 མེད་པས་རང་སར་སྟོལ། །དམིགས་པ་མེད་པས་སྦྱོས་པ་མེད། །བྱས་
 པས་མ་བྱུང་ཀྱན་ལ་ཡོད། །འདུས་མ་བྱས་པས་རྣམས་དག་དབྱིངས། །
 འཛིན་པའི་ཐ་སྙད་ཆོས་དང་བྲལ། །རང་བཞིན་མེད་པས་བརྗོད་དང་
 བྲལ། །ཅེས་པ་དང་། །རྣམ་ཐུ་འཕྲ་བཤོད་ལས། །ཉ་ཉ། ཆོས་མེད་པ་ལས་
 ཆོས་ཉིད་འབྱུང་། །ཡུལ་མེད་པ་ལས་ཡུལ་སྤར་སྤར་། །ཆོས་མེད་ཤེས་
 རབ་ཁོང་གསལ་བས། །དྲན་མེད་ཡུལ་དུ་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། །
 ལེང་གེ་རྩལ་རྣམས་ལས། །འཛིན་ཆགས་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དངོས་
 བྲལ་འདི། །ལངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་མེད་དཀོངས་པའི་མཆོག་ །སོ་
 སོར་རྟག་དང་མཆོན་མ་ཆིག་གི་ལས། །བྱ་རྩལ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་
 རང་སར་དག །འབྱུང་རྒྱུ་ཉིད་འཛིན་ཆོས་ཉིད་ཡུལ་ལ་(༡༢༥) འཇུག།
 དག་དང་མ་དག་ཐ་སྙད་ཆོས་སུ་མེད། །གཅིག་དང་གཉིས་ལས་འདས་
 པའི་ཡེ་གནས་དོན། །རང་བྱས་རང་དུ་ཐིག་ལེ་གཅིག་གིས་འབྱུང་། །ཅེས་
 པ་དང་། །སྤྱིང་བྱག་པ་ལས། །མཐའ་མེད་དབུས་སུ་དམིགས་པ་མེད། །
 བསམ་པ་མེད་ཅིང་ཡུལ་རྣམས་མེད། །ལྟ་མེད་སྟགས་ཀྱང་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ཆོས་མེད་བཏགས་པ་ཀྱན་ལས་འདས། །དགྲ་མེད་བཤེས་ཀྱང་
 ཡོད་པ་མེན། །ལུས་མེད་དབང་པོར་སྤར་བ་མེད། །ཆོས་ནི་བསམས་
 པས་མི་སྤང་སྟེ། །གང་མེད་གང་དུ་འཛིན་པ་མེད། །ང་མེད་ང་ཡི་
 འཁོར་ཀྱང་མེད། །དབྱིངས་མེད་རིག་པའི་སྐྱེ་ཡང་མེད། །དགེ་མེད་

རྟོག་པའི་ནམ་མཁའ་མེད། །སྟོག་མེད་བཅད་པའི་དམིགས་པ་མེད། །
 ཆོགས་མེད་བསགས་པའི་ཡུལ་ཡང་མེད། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་
 སེམས་ཅན་མེད། །གནས་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཅིས་པ་དང་།
 ཀུན་རྒྱུ་བཟང་པོ་(༡༥༥) ཐུགས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལས། བྱང་ཆུབ་སྟོང་པ་
 གོལ་སྒྲིབ་མེད་པ་ལ། གོལ་དང་སྒྲིབ་པར་འདྲིན་པར་ག་ལ་ཡོད། གོལ་
 མེད་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཀྱིས་མེད། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱེད་སྒྲིབ་དང་
 བྲལ་བ་ལ། གོལ་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་འདྲིན་པ་ཉོན་རེ་མོངས། ཆོས་སྐྱེ་མ་
 སྒྲིབ་རང་ལས་བྱང་བ་ལ། གཞན་ནས་འོང་དུ་རེ་བ་ཡོང་རེ་འབྲལ། །
 སྐྱེ་མེད་བསམ་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་ལ། ཆོག་དང་ཡི་གེར་བསྟན་པ་
 འོ་རེ་བརྒྱལ། ཅིས་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། བྱས་པ་མ་ཡིན་བྱེད་
 མཁན་ག་ལ་ཡོད། བཅོས་པ་མ་ཡིན་བཅོས་པའི་བདག་པོ་མེད། ལྟ་བ་
 མ་ཡིན་ལྟ་བྱེད་ཆོས་དང་བྲལ། །མཐོང་བ་མ་ཡིན་མཐོང་བྱེད་ནམ་
 པར་གསལ། ལྟ་བྱེད་མ་ཡིན་སྟངས་པའི་སྟོགས་དང་བྲལ། ཁྱི་བ་མ་
 ཡིན་ཐོགས་མེད་སྟོགས་བརྩུར་བྱལ། །ཚོལ་བ་མ་ཡིན་ཚོལ་སྐྱབ་ཆོས་
 དང་བྲལ། །གཅིག་སྐྱབ་མ་ཡིན་དུ་མའི་ཆོས་དང་བྲལ། །ཕྱི་དང་
 (༡༥༦) ཁང་མེད་ཕྱི་ཁང་མེད་པར་གསལ། ཅིས་པ་དང་། ཐུན་མོང་
 གི་གསང་བ་སྐྱེ་འབྲལ་ལས་ཀྱང་། ཞེ་མ་ངོ་མཆར་མཛད་ཀྱི་ཆོས། རྟོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། སྐྱེ་བ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས། །
 སྐྱེས་ཅམ་ཉིད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད། ཞེ་མ་ངོ་མཆར་མཛད་ཀྱི་ཆོས། རྟོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །གནས་པ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་
 གནས། གནས་ཅམ་ཉིད་ནས་གནས་པ་མེད། ཞེ་མ་ངོ་མཆར་མཛད་ཀྱི་

ཆོས། །རྒྱལ་པ་འདི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསང་། །འགྲོ་འོང་མེད་ལས་
 འགྲོ་དང་འོང་། །འགྲོ་འོང་ཉིད་ནས་འགྲོ་འོང་མེད། །ཅེས་པ་དང་།
 དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལའི་མདོ་ལས་གྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་ཏུ་
 གྱུ་མེད་ཆོས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་དང་འདྲ། །
 བྱས་པ་འདི་སྒྲ་ཅན་མཆོན་མར་འཛིན་པས་ན། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་མེད་
 པའི་ཆོས་ལ་སྤྱད། །ཅེས་(༡༥༦)པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་
 མདོ་ལས་གྱང་། རྣམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་བྱང་བ་དང་། །བྱང་
 རྣམ་ཞིག་སྟེ་སྟངས་པར་གནས་པ་ན། །རི་ལྟར་སྟོན་བཞིན་སྟེས་གྱང་དེ་
 བཞིན་ཏེ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་
 དང་། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྟེགས་པའི་མདོ་ལས། མ་རིག་ནམ་
 མཁའ་རི་བཞིན་ཏེ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་མེད། །རྟེན་
 མེད་གནས་མེད་ལེན་པ་མེད། །སྤྱལ་འདྲར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་གྱིས། །
 །ཞེས་པ་དང་། གསང་འདུས་ལས། དཔོན་པོ་འདི་རྣམས་མ་སྟེས་པ། །
 ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བདག་མེད་པའི། །
 བྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་འདི་བསྟན་པའོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
 འཆིང་གྲོལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་ལེམས་སྟངས་པ་ཅ་བྲལ་ཆེན་པོར་...
 ཐག་བཅད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། །བྱང་གནས་འགྲོ་གསུམ་གྱིས་བརྟགས་
 (༡༥༦)པས་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་
 པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཤེས་མཐའ་གྲོལ་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་གྱི། །རང་གིས་ནང་ཏུ་མ་བརྟགས་ན་ཡིན་སྟེས་
 ཡིད་དཔྱད་ལ་ལྟས་པས་སྟངས་བསྟོམ་ཐུན་རྫོང་ལྟར་སོང་ནས། །ཟང་ཐལ་

ཆེན་པར་མི་རྟགས་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཤན་ཐང་མི་བྱེད་པའི་བྱིར།
 རྟགས་པ་དེས་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ལ་སོ་སོར་རྟག་པའི་ཤེས་རབ་དགོས་
 ཏེ། དེ་གི་མེད་པ་ལས། རིག་པའི་རང་བཞིན་ཀྱན་ལ་བྱལ་བྱང་། ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱེ་མན་ངག་ལ་བྱུག་ཅིས་གསུངས་པས། འདིར་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་
 གིས་རྟགས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱང་ས་བྱང་མཁན་ལ་བརྟག་པ།
 གནས་ས་གནས་མཁན་ལ་བརྟག་པ། འགྲོ་ས་འགྲོ་མཁན་ལ་བརྟག་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། བྱང་ས་སྤྱི་ལྷ་ཆོགས་ལྷལ་རྩ་ལྷང་བ་
 དང་། བྱང་བྱང་པོ་གཟུགས་སུ་ལྷང་བ་སྟེ། (༡༢༥) སེམས་དེ་གཉིས་
 གང་རྒྱུ་ལ་འཆར་རྒྱུ། བྱི་རྩ་ཤར་ན་བྱིའི་ལྷལ། བྱང་རྩ་ཤར་ན་བྱང་
 གི་ལྷལ། ཆོས་པ་ཆོས་པར་བྱེད་ལ་རྩལ་ཐུན་ཆ་མེད་རྩ་བརྟགས་པས།
 བྱང་སའི་ལྷང་ལྷལ་མེད་པར་མཐོང་རྒྱུ་དེ་ལས་སེམས་མ་བྱང་བར་
 རོ་ཤེས་པས་གཟུང་བ་ལྷལ་རྩ་འཛིན་པའི་རྟག་པ་གཞི་མེད་ཅ་བྱལ་
 ཆེན་པོར་ཐག་ཆོད། བྱང་མཁན་ག་ར་ར་འོ་ལ་ལའི་སེམས་དང་སེམས་
 བྱང་ཁོ་རང་ལས་ཁོ་རང་བྱང་ན་སྤང་ཅིག་གི་ཤེས་པ་རྣམས་གཉིས་སུ་
 འབྱུར་ལ། ཁོ་རང་ལས་གཞན་ལས་མ་བྱང་བར་དབྱེད་ཟིན་པས། ད་
 བྱང་ས་དེ་རང་བྱང་རྩ་བྱང་ངམ་སྟུམ་ན། ཁ་དྲག་དང་། དབྱིབས་དང་།
 རྟགས་དང་། མཚན་མ་དང་། ཆེ་ཆུང་དང་། རྟགས་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཅི་
 འདུག་བརྟགས་པས་གང་རྩལ་མི་འདུག་སྟེ། སྤྱོད་བརྟགས་པ་ཅམ་
 གཞི་མེད་ཉར་སངས་ཡེ་དག་རྩ་སོང་རྒྱུ། བྱང་འཛིན་པའི་རྟག་པ་
 གཞི་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རང་གིས་(༡༢༦) རྟགས་པས། ཆོས་དང་
 ཆོས་ཉིད་རྩ་ལྷང་བའི་གཟུང་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལྷལ་མེད་རྟེན་བྱལ་

ཆེན་པོར་སོང་རྒྱུ་དེའི་ཆེ་རྒྱུ་གསུངས་པས། སེམས་དང་པོ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་
 ཡོན་པ་འདུག་པ་ལ་དེ་རིང་རྒྱུ་གསུངས་པས་ཆོས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཆེན་པོ་འདི་……
 རྒྱུ་སོང་རྒྱུ་ཆུང་པ་འོ། །གཉིས་པ་བར་རྒྱུ་གནས་ས་དང་གནས་མཁན།
 གསུམ་པ་ཐ་མར་འགྲོ་ས་དང་འགྲོ་མཁན་གཉིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་……
 བཤིག་ནས་བརྟགས་པས། སོངས་སྤྱོད་རང་གསལ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་
 རང་གྲོལ་རང་ཤར་གྱི་དགོངས་པ་ལ་རེག་ཏུ། སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་མེད་རིག་
 པ་རྟེན་མེད། གཟུང་འཛིན་གཞི་མེད། དགོངས་པ་བར་མེད་མཉམ་
 པའི་དོན་སོང་རྒྱུ་ཆུང་ནས། མ་བཤོམས་ཆུ་བོ་རྒྱུ་གྱི་བསམ་གཏན་
 རང་སངས་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་སོང་ནས་འཆར་བ་ནི། ཐལ་འགྱུར་
 ལས། སེམས་ནི་དང་པོ་བྱུང་ས་དང་། བར་རྒྱུ་གནས་ས་ཐ་མ་འགྲོ། །
 དེ་ལྟར་གསུམ་ལ་བརྟགས་(༡༥༤) དབྱུང་པས། སེམས་སྤྱོད་སེམས་
 གྱི་གནས་འཇགས་ཤེས། ཞེས་སོ། དེའི་ཆེ་སྤྱོད་ཡུལ་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་
 མེད་ལ་སྤྱོད་པ་གཞི་མེད་སང་མེད། བར་སེམས་སྤྱོད་པ་ཐམས་
 ཅད་ཤར་གྲོལ་རྟེན་མེད། སྤྱོད་སེམས་འབྲེལ་མེད་ཟང་ཐལ་ཆེན་པོར་
 མཐོང་བས་ཆོས་ཟད་གྱི་དགོངས་པ་སྤྱོད་པ་ཤར་ལ་ཤར་བ་ཞེས་བྱའོ། །
 འདི་དག་འཇགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟགས་པར་གསུངས་ཏེ། འོད་
 སྤྱོད་པ་འདི་ལ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་……
 གྱིས་སེམས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་བཙུན་འགྲུས་ཆོས་པ། སེམས་དེ་ནི་སྤྱོད་
 བ་ཡང་མི་དམིགས། བར་བ་ཡང་མི་དམིགས། དེ་གཉིས་ཀའི་བར་བ་
 ཡང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཏེ། རྒྱུ་པོར་མ་ཡིན། སེར་པོར་མ་ཡིན་
 ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། དེ་ལ་བཙུན་འགྲུས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་

པའི་བར་ཏུ་གསུངས་(༡༡༣) སོ། །གཉིས་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་
བརྟག་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་ཁང་ལུ་བཤེག་པའི་མན་ངག་སྟེ། དེ་ཡང་
སེམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་ན་རྒྱ་ཅི་ལས་བྱུང་བ་དང་། མེད་ན་འབྱུ་བ་
དང་དེ་མེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ཅི་ཡིན་པ་དང་། དེ་མེས་ཀྱི་རྣམ་པ་
འདི་དག་ཞུན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་། ཞུན་མེད་ན་དེ་མེས་
མེས་སྟེ་བྱུར་བ་འདི་དག་མི་རིགས་པ་དང་། གལ་ཏེ་སེམས་འདི་ལྷས་
དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་ལྷས་འཇིག་རླུ་ས་སེམས་ཀྱང་འཇིག་པར་འབྱུར་
བ་དང་། མེད་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞུག་མ་དེས་པས་ལྷས་ཀྱི་ན་ཆ་སེམས་
ཚོག་ཏུ་འོང་བ་དང་། རྒྱུ་བ་ལྷ་མྱེད་འཁོར་ལོ་འོང་བར་མི་རིགས་པ་
དང་། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་གཅིག་ན་ནི་འགྲོ་བ་གཅིག་གི་དབང་
པོ་འགགས་པས་འགྲོ་བ་གཞན་ཡང་འཆི་བར་རིགས་པ་དང་། གཅིག་
མིན་ན་འགྲོ་བའི་གཞུགས་ཐ་དད་པ་ལྟར་འགྲོ་བའི་སེམས་དངོས་པོ་
ཐ་དད་པར་རིགས་པ་(༡༡༤) དང་ཐ་དད་ན་ལྷས་གཅིག་གི་ནང་ན་
སྟོན་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ཆགས་དེ་ཀྱན། རྒྱུས་བྱ་གཅིག་ཆེད་རླུ་
བྱས་རླུ་ས་འཆོ་བར་རིགས་པ་དང་། གལ་ཏེ་གཅིག་ཡིན་ན་ལྷས་གཅིག་
ལ་མྱེ་ནང་གི་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འོང་བ་འདི་ཅི་ཡིན་པ་
དང་། གལ་ཏེ་སེམས་འདི་ལ་ཞུག་ས་ཡོད་ན། དང་པོ་རྒྱ་ཡོད་དགོས་
པས། རྒྱ་ཡོད་ན་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པས་སྤར་འཇིག་པས་ལས་ལ་
བཟང་ངན་མེད་པར་རིགས་པ་དང་། ཞུག་པ་མེད་ན་ནི་སེམས་ཅན་
ཀྱི་སྤར་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདི་དག་འོང་བར་མི་རིགས་པ་དང་།

སེམས་དེ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཡིན་ན་ནི་འགྲོ་བ་ལ་རང་གཞན་གྱི་རྟོག་པ་.....
 ཐང་ཅིག་ཏུ་འོང་བར་མི་རིགས་པ་དང་། བན་ཚུན་འཆོལ་བས། རང་
 རྒྱལ་དང་། མ་ཤི་བ་དང་། རྒྱལ་བསུལ་མེད་པ་དང་། འཁོར་དང་
 ཡོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ལྟན་ན་དགའ་བ་དང་། གཞན་པས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཀུན་འདུ་ཤེས་མཐུན་པར་འོང་བ་མི་(༡༥༥) རིགས་པ་དང་།
 གལ་ཏེ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ནི། འགྲོ་བ་མང་པོ་ཡོད་པས། འགའ་ཞིག་ལ་
 གཞན་དང་མཐུན་པར་རང་འཕམ་པར་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་འོང་.....
 བར་རིགས་པ་དང་། གཅིག་ཁོ་ནར་སེམས་པ་ཡིན་ན་ནི་གཅིག་ཤི་
 བས་ཀུན་ཤི་བའམ། གཅིག་སྤྱེས་པས་ཀུན་སྤྱེ་བར་རིགས་པ་འམ། དེ་
 ལྟར་ན་མ་པ་རུ་མའི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་སེམས་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གྱི་.....
 གལ་བས་བརྟགས་ཏེ་བཅའ་བས། གང་ཡང་མ་རྟོད་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀ་
 ལས་དག་པའི་དོན་ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོས་རྟོགས་པ་ཏྲེ། སེམས་ལ་རྒྱ་
 མེད་དེ་སྤྱོད་མི་སྤྱིད་པས་ལས་གྱི་བསགས་པ་ལ་མཐའ་མེད་པར་ཡིད་
 ཆེས་པ་དང་། སེམས་ལ་རྒྱ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་འོང་དགོས་ཏེ། འབྲས་བུ་
 འཁོར་བ་ཡིན་ན་མ་དག་པས་གྲོལ་མི་སྤྱིད། འདས་པ་ཡིན་ན་འཁོར་
 བ་འོང་བར་མི་རིགས། གཉིས་ཀ་ཡིན་ན། འཁོར་འདས་ཐ་དད་པ་
 ལྟར་སེམས་ཀྱང་ཐ་(༡༥༦) དད་པར་འཕྱར་ལ། གལ་ཏེ་ཐ་དད་ན།
 ལུས་སེམས་ཐ་དད་པ་བཞིན་རུ་བྱན་བསམ་གྱི་རིགས་གཅིག་ཏུ་འདུ་
 བའི་འདོད་པའང་ཐ་དད་རུ་མར་འཕྱར་བ་ལས། རིགས་གཅིག་ཏུ་
 འདུ་བས་ཤེས་སོ། །ཡང་སེམས་ལ་རྒྱ་མེད་ན་སེམས་འདི་དག་མི་
 རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་དག་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཕྱང་བ་མེད་དེ་སྒྲོ་མ་

ཡིན་པས། སེམས་ལས་ཕྱང་བ་མ་ཡིན་ན་སེམས་འདི་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་
 ཅམ་ལ་མ་རྟོགས་པ་མེད་དེ། འདི་དག་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་།
 གནས་པ་ལ་སོགས་པ་ཟད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འཕེལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་
 པས་ན། ཕྱང་ལས། མ་རིག་འབྱུང་འཁོར་འདི་ལ་ཟད་མེད་འཕེལ་བ་
 མེད། ཁྱེད་པ་དང་། ཡང་། སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་
 བ་མཐའ་མེད། ཁྱེད་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་མེད་པས་སེམས་ལ་
 འཕེལ་བ་མེད་པར་ཤེས། འཕེལ་བ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས། སྐྱེ་
 བ་(༡༧༣)མེད་པས་འཆི་བ་མེད་པར་ཤེས། དེ་ཤེས་པས་ལས་ལ་
 བཟང་ངན་མེད་པར་ཤེས་ཏེ། སྦྱད་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་
 གཉིས་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡི་གཤོད་མ་ནས་རང་
 དག་མེད་པར་ཤེས་པས་ན། གཞོད་ནས་དག་པས་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བར་
 ག་ལ་འགྱུར། ཁྱེད་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སེམས་ལ་རྒྱུན་མེད་པ་
 ཉེ། ཡོད་ན་སྤང་བ་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཀྱང་རྒྱུན་
 གྱིས་ཁ་དྲོག་ལ་སོགས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་ལ། སེམས་ཐ་དད་ཏུ་
 སོང་བས་དྲན་བསམ་གཅིག་ཏུ་མི་རིགས་ལ། སེམས་ལ་རྒྱུན་ཡོད་ན་
 གཏན་འཇགས་པར་འགྱུར་བས། སེམས་ཀྱི་ལས་འབྲས་མེད་པར་ཐལ་
 བ་དང་། སེམས་ཞིག་ཀྱང་དེའི་ལས་ཡོད་ན། ཏ་ཅང་འགལ་ཏེ། ལུས་
 ཀྱི་ཁ་དྲོག་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལེགས་ཉེས་ཀུན་ལུས་ཞིག་ཀྱང་གནས་སོ་……
 ཞེས་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་སྐྱུ་མ་ལྟར་(༡༧༤)གནས་པ་
 ཅམ་གྱིས་གསལ་ལོ། རྒྱུན་མེད་ན་ད་ལྟ་དྲན་བསམ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་འདི་
 ཅི་ལས་ཕྱང་ཞིན། ད་ལྟའི་དྲན་བསམ་འདི་རྒྱུན་ལས་ཕྱང་བ་མ་ཡིན་

ཏེ། གློ་བྱར་བ་མདང་གི་མི་ལས་གྱི་ནོར་བུ་རྟེན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་
 བདེན་པར་འཛིན་པ་ལས། སད་རུས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལྟར། ད་ལྟའི་
 དུན་བསམ་ཡང་བདེན་པར་བཟུང་ནས་ཞེན་ཅུང་དེའི་རྗེས་ལ་ཅི་.....
 ཡང་མེད་པས་གནས་སྐབས་གྱི་བདེན་བརྟན་ལྟར་སྤང་བ་ལས་གྱུབ་....
 པ་མེད་དོ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་སྤྱི་སྡེ་ཆོགས་གློ་བྱར་བུ་འགྲིགས་
 པ་དེ་གར་སོང་ཆ་མེད་གློ་བྱར་བུ་ཡལ་བ་དང་འདྲ་བར། སྤྱི་དེ་ནམ་
 མཁའ་ལ་མེད་ཀྱང་དེའི་ངང་ན་སྤང་བ་ལྟར། རྒྱུ་དང་རྒྱ་སེམས་ལ་
 མེད་ཀྱང་སྤང་སྤང་འདྲ་རུས་རྒྱ་རྒྱུ་མེད་དེ་གཅིག་དང་རུ་མ་དང་.....
 རུས་གསུམ་གྱི་བརྟགས་པས་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལས།
 ས་སོན་ཞིག་དང་མ་ཞིག་ལས། །ལྷ་ལྷ་སྤྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱིས་
 (༡༨༩ན) ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །ལྷ་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་རུ་བརྟན། །
 ཅས་པ་དང་། རྒྱུ་ལྷ་པ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅས་པས་སོ། །ཀྱན་བྱིད་
 ལས་ཀྱང་། རྒྱ་དང་རྒྱུ་མེད་ནི་བ་མཆོག་གི་ལས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་
 པ་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཡོད་ན། དངོས་པོ་གཟུགས་ཅན་རུ་
 ཡོད་དམ། གཟུགས་མེད་རུ་ཡོད། གཟུགས་ཅན་རུ་མེད་དེ་ཡོད་ན་
 དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་ལ་བལྟར་ཅུང་བ་ལས་བལྟར་ཅུང་མ་དམིགས་
 པའི་མངོན་སྲུང་ཆོད་མས་གསལ་ལོ། །གཟུགས་མེད་རུ་ཡོད་ན་ཅིས་
 ཤེས། འབྱུ་བས་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། འབྱུ་བ་དེ་ཁ་དྲོག་དང་སྤྱིགས་ཆ་དང་།
 འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་སྤང་བ་བརྟགས་པས་མ་གྱུབ་སྟེ། འབྱུ་བ་
 ལྷ་མ་དང་ད་ལྟའི་འབྱུ་བ་སྤང་ན་སྤང་ཆེའི་དུན་བསམ་སྤང་མ་དེ་ད་ལྟ་
 མ་འགགས་པར་ཡོད་དགོས་ལ། ཡོད་ན་སྤང་མ་ཡིན་པར་འགལ་ཞིང་།

ད་ལྟའི་སྐབས་དང་མཉམ་ཆ་དེ་འགགས་པར་(༡༩༩༥) ཐལ་ཞིང་མ་མཉམ་
ན་ད་ལྟའི་དྲན་བསམ་རྒྱ་མེད་འགྲུ་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ་བས་.....
ཁོགས་སོ། །འགྲུ་བ་ནི་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་ཡིན། གཅིག་ན་སྐྱ་
ཆོགས་པར་འགྲུ་བ་ཉམས་ལ། ཐ་དད་ན་འགྲུ་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པ་
ཉམས་སོ། །དེས་ན་ཁོམས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་ཤི། ཆ་བལ་ནམ་མཁའ་
འདྲ་བར་རྟོགས་པས། རྩེ་བ་དང་རྩེ་གཞི་མེད་པས་ལྷོག་པའི་ས་མེད་
དོ། །ནམ་མེད་ན་དྲན་བསམ་སྐྱ་མྱའི་བར་དུ་རྩེ་མཉམ་པས་དེར་ཡལ་
བས་ཁོམས་ལ་གཞི་མེད་པར་རྩེ་ཤེས། དེ་ཤེས་པས་ལྷོག་ས་མེད་པར་
ཡིད་ཆེས། དེ་ཤེས་པས་ཁམས་གསུམ་མིང་མེད་ཆེན་པོར་ཐག་ཆོད། དེ་
ཆོད་པས་ལས་དགེ་སྤྲིན་གི་སན་གཞོན་མེད་པར་སློབ་དེ་བའོ། །ཡང་
སྐར་ཤེས་སྐྱ་མྱའི་བར་དུ་རྩེ་མཉམ་པས། ཁོམས་ལ་རྒྱ་དང་མཆོན་ཉིད་
དུ་མ་གྲུབ་པར་རྩེ་ཤེས། དེ་ཤེས་པས་ཁོམས་ཉིད་སྟོང་པ་ལ་རོས་
གཞུང་མེད་པར་ཡིད་ཆེས། དེ་ཆེས་པས་ཁོམས་ཞེས་རྒྱ་(༡༩༩༩) རྒྱན་
ལས་མ་གྲུང་བར་ཐག་ཆོད། དེ་ཆོད་པས་དྲན་བསམ་སློབ་དུར་གྱི་རྟོག་
པས་སན་གཞོན་མེད་པར་སློབ་དེ་བའོ། །ཡང་སློབ་སྐྱ་མྱའི་བར་དུ་རྩེ་
མཉམ་པས། ཁོམས་ལ་རྩེ་བ་མེད་པར་རྩེ་ཤེས། དེ་ཤེས་པས་ཁོམས་ཉིད་
གཅིག་གི་འཁོར་ལོ་ལ་རྩེས་པ་ཐ་དད་མེད་པར་ཡིད་ཆེས། དེ་ཆེས་
པས་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སངས་མི་རྒྱ་བར་ཐག་ཆོད། དེ་ཆོད་པས་
ཁོམས་མེད་པའི་དོན་ལས་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལོགས་པ་མེད་པས་སློབ་
བདེ་བའོ། །ཡང་ཆོས་ཉིད་སྐྱ་མྱའི་བར་དུ་རྩེ་མཉམ་པས། ཁོམས་ལ་རྩེ་བ་
མེད་པར་རྩེ་ཤེས། དེ་ཤེས་པས་བག་ཆགས་ལུས་ཀྱི་ཀུན་གཞིས་མི་

གནོད་པར་ཡིད་ཆེས། དེ་ཆེས་པས་ད་མེམས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་ཐག་ཆོད།
 དེ་ཆོད་པས་དེ་མེམས་ཀྱི་ཁང་བྱ་ཞིག་སྟེ་སྟོན་པ་དང་སྟོན་ཉེན་མེད་……
 པར་སྒོ་བདེ་བའོ། །དེ་ལྟར་མེམས་ཡས་པའི་རྒྱས་བཞི་པའི་ཆོད་ཟིན་
 པས། སངས་རྒྱས་མེད་པས་སངས་(༡༥༩) རྒྱས་མིང་ཅམ་རྩ་ཡང་མེད་
 དེ། འབྲས་བུ་ལ་རེ་བར་འཇིག་པའི་སྒོ་སྟོན། དེ་ལོག་པས་ལམ་འབད་
 ཚལ་རྩ་བྱེད་པའི་ཆོས་མེད་དོ། །དེས་ན་མེད་པའི་ཆོས་ལ་ཅི་ཡང་མེད་
 པས་འཁོར་འདས་སྲུ་བཏགས་པ་མིང་ཅམ་ལས་དོན་ལ་མ་རྟེན་པ་ལ་
 སྟོལ་བའི་ཆོད་ཅས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་མེམས་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཅི་ཡང་
 མེད་པས། མེམས་ལ་རྒྱ་མཚན་མེད་པས་བཟླར་མེད་ལ། དེ་ལྟར་མེད་
 པའི་རོ་སྒྲུད་པ་བཞི་བསྐྱར་ལ། ཆོས་ཆོན་བཅུ་དྲུག་རྩ་རིག་པ་ནི།
 མེམས་ཀྱི་ཁང་བྱ་བཞིག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱིས་པའི་ཁང་བྱ་བཅིགས་
 གྱིན་འཇིག་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་བྱ་བས་བྱ་བ་འཇིག་པ་ལྷགས་
 བྱིས་ལྷགས་འཇིག་པ་དང་འདྲ་ལ། མི་རྟག་པས་མི་རྟག་པ་འཇིག་པ་
 རྒྱ་མཐི་མིས་རྒྱ་མཐི་སྤྱང་བྱིར་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱས་པས་མི་རྟག་
 པ་འཇིག་པ་རོ་ལ་རོ་བཅིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་རྟག་པས་བྱས་པ་
 འཇིག་པ་རིག་པ་ད་ལྟར་བས་མ་རིག་པ་སྟེ་(༡༦༠) མ་འཇིག་པ་ལྟ་……
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་མེམས་བྱིས་མེམས་བཞིག་པས་གཉིས་གཞེས་མེད་རྩ་
 ཞིག་པ་རྒྱ་ལ་ཡི་གེ་བྱིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མེད་པས་མེད་པ་བཅའ་ཡང་
 མི་རྟེན་པ་དབུལ་པའི་བྱིས་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་མེད་པར་བཅའ་
 གྲང་རྟེན་པའི་གནས་མེད་པ་དང་འདྲ་བར། མེམས་མེད་པ་ལ་གཞིག་
 པའི་གནས་མེད་པ་ནི། དཔེར་ན་གྲུ་རྒྱུ་པའི་ཆེ་རྒྱ་ལ་འཇིག་པའི་

གནས་མེད་པ་དང་འདྲའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་སེམས་མེད་པའི་དོན་མ་ཤེས་
 པར། ལྷ་སྒོམ་སྒྲིབ་པ་སེམས་ལ་འཆོལ་བ་ནི། བདེ་ཆེན་ཐར་པའི་
 བརྟན་པ་རྟེན་ཏུ་ས་མེད་དེ། བྱ་རྒྱུ་པ་སྐྱེ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར། སེམས་
 མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་རྟེན་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུ་ཞིང་འཆིང་བར་.....
 དེས་སོ། །ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོ་བྱགས་ཀྱི་མེ་ཁོང་ལས་བྱུང་། ལྷང་བ་ཆོས་
 ལྷང་འདྲོད་པ་ར་ལ་སྐྱེ་བ་པ་ཡིན། །ཅིར་ལྷང་སེམས་སྒྲུ་འདྲོད་པ་ར་ལ་
 སྐྱེ་བ་པ་ཡིན། །རང་བྱུང་གཞན་ནས་(༡༥༥)འདྲོད་པ་ར་ལ་སྐྱེ་བ་པ་
 ཡིན། །ཅེས་སོ། །འོ་ན་སེམས་ཡལ་ཞེས་ཡོད་པ་དེ་མེད་པར་སོང་བ་མ་
 ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡལ་བ་ནི་ལྷང་བཞིན་དཔུང་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་
 དཔུང་ན་འང་སྒྲོ་བུར་གྱི་དཔུང་བསམ་གྱི་རྟོག་པ་ཡལ་བ་ལས། སེམས་
 རང་རྒྱུད་པ་ཡོད་ནས་མེད་པར་སོང་བ་མེད་དེ། ཡལ་རྒྱུ་དང་ཡལ་
 རྒྱུ་གང་ཏུ་ཡང་མེད་དོ། །འོ་ན་སེམས་ཀྱི་ཁང་བུ་བཞིག་པ་ལ་དཀོས་
 པ་མེད་དེ་བཞིག་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སེམས་ཡེ་ནས་མེད་པ་ལ།
 མེད་པའི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཅི་མ་ལས། སེམས་ཀྱི་ཁང་
 བུའི་གཞིའམ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ནི་མིན་ཏེ། དཔུང་པའི་བྱུངས་ཆོས་ཉིད་
 ཏུ་སོང་བས། མེད་པ་གོ་བར་བྱས་པ་ལ། ཁང་བུ་བཞིག་ཅེས་ཐ་སྙད་ཏུ་
 བྱས་ཏེ། ཡོད་པ་བཞིག་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཐ་སྙད་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་ལྷང་བ་ལྷལ་གྱི་གནད་གང་ལྷང་གི་སྟེང་ཏུ་བཞག་.....
 པས། བེམ་པོའི་(༡༥༦) ལྷང་བ་དེར་འཇིག་མེད་པས་ལྷལ་སེམས་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཤེས་པ་གང་འཇུག་གྱི་སྟེང་ཏུ་བཞག་
 པས། སེམས་ཀྱི་ཁང་བུ་རང་ཞིག་པས་འཇུག་པ་རྟོག་སངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་

དང་། དེ་ལྟར་བཅ་རིག་གཉིས་མེད་ཟུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡལ་ས་
 རིས་ཟིན་པས་མེད་པའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་རྒྱས་
 གྱུར་ཡལ་རྒྱས་རོ་རྒྱད་པའི་གནད་བཞི་ལ། མེད་པའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
 མ་བཞིན་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའང་གསང་ཆེན་ལེས་པ་སྟོང་ཐེག་གི་
 བྱེགས་ཆོད་སེམས་ཡེ་མེད་རང་སངས། འཇུ་བ་སྒོ་བྱུར་ཡེ་གྲོལ་རྒྱ་ཤེས་
 པ་དང་། མན་ངག་གཞན་དག་སེམས་དོན་དམ་རྒྱ་མེད། གུན་རྒྱུ་བྱུ་
 ཡོད་པར་བརྒྱམས་ནས། ལྷ་སྒྲོམ་སེམས་ལ་ལམ་བྱེད་གཉིས། རང་གྲོལ་
 རང་ཤར་རང་གཞག་ཅམ་རྒྱ་མིང་མཐུན་ཡང་། དོན་མི་མཐུན་ཏེ།
 འདིར་ཡེ་མེད་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་རྒྱ་ཡོད་པ་མེད་པར་འདོད་
 (༡༥༥) པས་སོ། །ཟུང་འཇུག་གྱུར་། གཞན་རྒྱ་ཡོད་པ་གཉིས་གཅིག་ལ་
 གཅིག་འབྲེལ་གྱི་ཟུང་འཇུག་འདོད་པ་དང་། འདིར་ཡེ་མེད་པས་ཟུང་
 རྒྱ་འཇུག་རྒྱ་མེད་ལ། མེད་པའི་རོ་བོ་ལ་ཐ་དད་རིས་སྒྱུ་མེད་པ་གཉིས་
 ཐ་མི་དད་པས་གཉིས་མེད་ཟུང་འཇུག་ཅེས་བྱའོ། །གནད་འདི་ནི་སྟེག་
 པ་གུན་ལས་ཆེ་མོར་བྱུར་པའི་གནད་ཁམ་ཡང་ཆེ་ལ་གལ་ཡང་ཆེ་བ་……
 ཉེ། འདི་ལས་སྤང་བ་སེམས་སྒྱུ་མི་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཡོད་མ་སྤྱང་
 གཞི་སངས་ཆེན་པོར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བ་
 སེམས་སྒྱུ་རོ་རྒྱད་པ་དང་། སེམས་ཉིད་སྤྱང་པར་རོ་རྒྱད་པའི་མན་
 ངག་སྟོང་ཏིག་གི་དཀོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མན་ངག་
 འགའ་ཞིག་རྒྱ་དེ་ལྟར་བྱུང་སྟེ་ན་འོག་མ་བྱུར་བ་ཅམ་ལས་ལེས་དོན་
 མ་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་དོ། །གསུམ་པ་ལུལ་སྤང་སྟོང་མེ་ཡང་རྒྱ་ཤེས་
 བས་ཆོགས་རྒྱག་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་བྱུང་གདལ་བ་ནི། བྱི་སྤང་བ་སྤྱ་

(༡༥༦) ཆོགས། བད་ཏུན་ཉིག་སྒོ་བྱུང་། དབང་པོ་རྒྱལ་ལྷན་པ་
 བཅས་པ་ཐམས་ཅད། མེད་པ་གསལ་ལྷན་ཅམ་ལས། དོན་ལ་བྱིན་
 གང་ན་ཡང་མེད་པ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤད་དང་། རྒྱ་མ་དང་། མིག་
 འཕྲུལ་དང་། རྒྱལ་པ་ལྷ་བྱུར་སྒོ་ལ་ལྷན་ཡང་། ལྷན་རུས་དེ་ཉིད་ནས་
 ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷན་པའི་རོས་
 བས་རི་ལྷར་བཏགས་ཀྱང་མི་འགལ། ཡིན་རུ་ཚུགས། མིན་རུ་ཚུགས། ཡོད་
 རུ་ཚུགས། མེད་རུ་ཚུགས། ལྷན་རུ་ཚུགས། ལྷོད་རུ་ཚུགས། འཕྲུལ་རུ་ཚུགས། གྲོལ་
 རུ་ཚུགས། བཟང་རུ་ཚུགས། འབྲ་རུ་ཚུགས། ལེམས་སུ་ཚུགས། གཞན་རུ་ཚུགས།
 གང་ལྷར་བཏགས་ཀྱང་། ལྷན་པའི་རོས་ནས་རི་ལྷར་བཏགས་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མར་ལྷོད་སྟེ། བཏགས་པ་ལེམས་ཡིན། ལེམས་མེད་པ་
 ཡིན། མེད་པ་ལ་འདོགས་མཁན་མེད་པས་མི་ལམ་གྱི་བྱ་བྱེད་དང་རྒྱ་
 མའི་(༡༥༦) བྱ་བྱེད་བཞིན་ནོ། །ལྷན་པ་དང་འཆར་བ་དང་། དགེ་བ་
 དང་མི་དགེ་བ་ལ་ཐོགས་པ་དེ་ཉིད་སྒོ་བྱུར་བ། དེའི་རོ་པོ་གཞི་མེད་
 རང་མངས། རིག་པའི་ཡི་གདངས་ཆ་ལ་ཡོད་པས་རོས་ཟིན་ན་
 དགོངས་པ་ཆོས་ཉིད་རྒྱགས་ཡན་ལས་འཆུགས་ས་མེད་དེ། ལྷན་སྲིད་
 འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་སོ་ཅོག་རིག་པའི་རང་ན་མེད་པ་གསལ་ལྷན་གི་
 ལྷན་པ་ཆེན་པོར་རང་ཤར་རང་ལྷན་བ་ནི། འབྱུང་བཞིའི་ལྷན་པ་ནམ་
 མཁའི་རང་ན་གནས་པ་འཕ། མི་ལམ་རྒྱ་ཆོགས་གཉིད་དང་། གཉིད་
 རིག་པའི་རང་ལས་མ་གཡོས་པ་བཞིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་རིག་པའི་རོ་ལ་
 རང་ལྷན་ཡང་། རིག་པས་འཕྲུལ་ལྷན་འཁོར་བ་མ་མཐོང་། དག་ལྷན་
 འདས་པ་མ་མཐོང་། འཁོར་འདས་ཀྱིས་རིག་པ་མ་མཐོང་། ཐམས་

ཅད་གཞི་མེད་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ལས་གཡས་པ་མེད་དེ། རོ་པོར་
 མ་གྲུབ་པས་མཐོང་བ་དང་མཐོང་བྱེད་ལས་འདས་ལ། རིག་པའི་ངང་
 བས་ཤར་(༡༥མ) བས་འཁོར་འདས་རིག་པའི་ངང་གདངས་སམ་རོལ་
 པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཅམ་སྟེ། ཡོད་མེད་མཐའ་གྲོལ་ཆེན་པོ། བཏགས་པ་
 མི་འགལ། རོན་ལ་མ་གྲུབ། མེད་པ་གསལ་སྤང་ཅམ་རུ་སྤང་སྟེད་
 འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཤར་བ་སྟེ། སྤྱོད་རྒྱལ་པ་ལས། གི་མ་མེད་
 པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །ཡུལ་རྒྱུན་བལ་བའི་སྤང་བ་ནི། །རང་དག་ཆེན་
 པོའི་དགོངས་པ་ཞེས། །ཀུན་རུ་བཟང་པོ་ང་ཡིས་བསྟན། །ཅེས་པ་དང་།
 རོར་བུ་འཕུ་བཞོད་ལས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནི། །གང་གི་
 རྒྱལས་སུ་མ་སྤང་བ། ཅིར་ཡང་འཁྲུལ་པའི་དངོས་པོ་ནི། །མཐུན་སྤང་
 ཅམ་རུ་སྤང་བར་ཟད། །འོན་ཀྱང་དེ་ཡི་རོན་མི་སྟེ། །ཆོས་དབྱིངས་རྒྱུ་
 ལྟར་སྤང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྤང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ནི། ཅིར་ཡང་
 མེད་ལས་ཅིར་ཡང་འཁྲུལ། ཅེས་པ་དང་། སྤྱི་གཤེད་བ་ལས། དེ་ནི་
 ང་ཡིན་འགྲོ་བ་ཡིན། །སེམས་(༡༥མ) ཡིན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །
 རུ་མ་ཡིན་ལ་ཉག་གཅིག་ཡིན། །འཁོར་བ་མུང་འདས་ང་རང་ཡིན། །
 དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་རིམ་འཇུག་ཡིན། །ཆོས་ཡིན་ཆོས་སུ་སྤང་བ་
 ཡིན། །གནས་པ་ཡིན་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན། །འདུག་དང་ཉལ་དང་འཆག་པ་
 ཡིན། །སྟོག་ཡིན་གཙང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་དེ་
 ལས་སྟེས། །མདོར་ན་རི་ལྟར་སྤང་བ་ཡི། །ཆོས་ཀུན་དེ་ལས་བྱུང་བའོ། །
 ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའ་ཡི། །འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་དེ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་
 པ་ནས། དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ། །འཁྲུལ་པ་གདོད་ནས་མེད་

བ་ལྟེ། ཆོས་སྐྱོན་མ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། ཁྲོ་བྱར་སེམས་ཅན་སྒྲིན་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ། མ་འཁྲུལ་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། ཁྲོ་ལ་འཁྲུལ་བའི་
 ཚུལ་ཏུ་སྤང་། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་ལྟ་ཉིད་ནི། འོན་
 ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་མཁའ་ལ་ནི་སྒྲིན་བཞིན་ཏུ། ཁྲོ་བྱར་སྐྱོན་
 (༡༡༡) དང་བཅས་པ་ཉིད། སྒྲིན་དེ་ནམ་མཁའ་ཉིད་ལས་བྱུང་། འདི་
 བཞིན་ནམ་མཁའ་ཐིམ་ཤེས་ནས། དབྱེར་མེད་གཅིག་གི་ངང་ཞེས་བྱ།
 དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་དྲི་མ་ཉིད། རང་བྱུང་རང་ལྡི་ཉིད་ཤེས་ན། །
 སེམས་ཅན་འཆིང་བར་ག་ལ་འགྱུར། ཅེས་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་མ་གྲུབ་
 པ་ལྟར། འཇིན་པར་སྤང་ཡང་གང་ཏུ་འང་མ་གྲུབ་པས། གཏད་མེད་
 ཆེན་པོར་བསྟན་པ་ཡང་། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། གནས་པ་མེད་
 པའི་སེམས་ཉིད་འདི། འགྲོ་ས་མེད་པ་ཡ་རེ་ཆ། ཀྱུན་ཏུ་འཇུག་པའི་
 ཡིད་ཏུག་ལ། བརྟེན་པའི་ས་མེད་ཡ་རེ་ཆ། ཐམས་ཅད་སྤྱད་པའི་ཀྱན་
 གཞི་ལ། བཞག་པའི་ས་མེད་ཡ་རེ་ཆ། འཁོར་ཞིང་འཁྲུལ་པའི་མ་རིག་
 ལ། འགྱུར་བའི་དབང་མེད་ཡ་རེ་ཆ། ཐམས་ཅད་ལུལ་ཞེན་ཉོན་
 མོངས་ལ། གཞི་རྩ་མེད་པ་ཡ་རེ་ཆ། སྤང་དང་རགས་པའི་དྲི་མ་ལ། །
 འཆགས་ས་མེད་པ་ཡ་རེ་ཆ། (༡༡༢) འབྱུང་བ་རགས་པའི་གཟུགས་
 རྣམས་ལ། གཏད་པའི་ས་མེད་ཡ་རེ་ཆ། སྐྱེས་བྱ་རྟེན་པའི་ཆོ་རྒྱལ་ལ། །
 ཏུས་བཏབ་མེད་པ་ཡ་རེ་ཆ། ཆོགས་ཏུག་ལུལ་གྱི་སྤང་བ་ལ། ཉུག་པ་
 མེད་པ་ཡ་རེ་ཆ། སྐྱེས་བྱའི་དྲན་བསམ་བྱུང་ཆོར་ལ། ཟེད་པ་མེད་པ་
 ཡ་རེ་ཆ། ཞེས་པ་དང་། ཡང་། གཞི་རྩ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་འདི། མ་
 བཅའ་བཞག་པས་ངོ་མཆར་ཆེ། འགྲོ་དང་འོང་བའི་རིག་པ་ལ། ཐུག་

པ་མེད་པ་རྩོམ་ཆར་ཆེ། །ཡེ་གནས་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །གཉིན་པོ་
 མེད་པ་རྩོམ་ཆར་ཆེ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱན་མོང་གི་སྐྱེ་པ་འཕགས་པ་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ཐུལ་སྔ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྷ་རྩེ་བར་ལྷ་རྩེ་བར་ལྷ་རྩེ་
 མེད་ལ། །སྐད་ཅིག་ཏུ་ནི་མེན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལྷ་རྩེ་། །ལྷ་རྩེ་ཞེས་
 རི་མེན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དེ། །ཐོག་མ་གང་ལས་ལྷ་རྩེ་བ་བརྟག་པར་
 གྱིས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །རི་ལྷ་རྩེ་མི་དག་
 བྱ་རིའི་(༡༧༩) རྩོད་འདུག་སྟེ། །སྐྱ་ལེན་སྐྱ་དང་དགོང་དང་ཏུ་བ་
 ལས། །ཁྱེན་ལ་བཞེན་ཏེ་བྱ་ལ་ཅ་འབྱུང་མོད་གྱི། །སྐྱ་ལས་དབྱུངས་དེ་
 བྱ་ལ་ཡང་འཕོས་པ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་
 གྱིས། །ཞེས་ཐུ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དོན་གཉིས་པ་ཆོས་ཟད་སྒོ་འདས་གྱི་
 དགོངས་པ་ཟད་ཐལ་རྩོད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕྱུར་མེད་པར་རྩོད་...
 པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཟད་སྒོ་འདས་གྱི་རིག་པ་ཟད་ཐལ་རྩོད་པར་རྩོད་
 རྩོད་པ། རང་གསལ་རང་གནས་གྱི་དགོངས་པ་སྐྱམ་གདལ་ཆེན་པོར་
 བརྟུང་བ། །གནད་གསུམ་ཆོས་ཉིད་གྱི་འཁོར་ལོ་མཁའ་མཉམ་སྟོང་
 གསལ་ཆེན་པོར་གཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བབས་གྱི་རིག་པ་རང་
 གསལ་ཏུ་རྩོད་ནི་བཞག་ལ། བྱིར་མི་སྒྲོ། བྱང་ཏུ་མི་བསྐྱུ། བར་ཏུ་མི་
 བསམ་པའི་རང་རྩོད་པ་བསྐྱུས་པས། བྱིན་པར་མེད། རང་གསལ་རྩོད་
 པ། །ལྷ་རྩོད་གྱིས་མ་བསྐྱུང་པའི་ཆོས་སྐྱུ། བྱ་རྩོད་གྱིས་(༡༧༩) མ་
 བསྐྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས། རྩོད་བསྐྱུས་མ་བསྐྱུས་པའི་དགོངས་པ། གསལ་བ་ལ་
 རྩོད་པ་མེད་པ། གནས་པ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ། ཡངས་པ་ལ་སྐུལ་བར་
 མ་ཤོར་བ། མཉམ་པ་ལ་བར་མེད་པ། འཛོག་མཁན་མེད་པའི་རང་

[illegible]

བཟང་པོ་ང་ཡིས་བསྟན། ཅེས་པ་དང་། ཚལ་རྫོགས་ལས། འཛིན་
 ཆགས་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དངོས་བྱལ་འདི། ཁངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་
 གཉིས་མེད་དགོངས་པའི་མཆོག ཁོ་མོར་རྟོག་དང་མཆོན་མ་ཆོག་གི་
 ལམ། །བྱ་ཆོས་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་རང་སར་དག །འུབ་ཆུབ་ཉིང་
 འཛིན་ཆོས་ཉིད་ཡུལ་ལ་འཇུག །དག་དང་མ་དག་ཐ་སྟོད་ཆོས་སྲ་
 མེད། །གཅིག་དང་གཉིས་ལས་འདས་པའི་ཡི་གནས་དོན། །རང་ལུས་
 དང་རུ་ཐིག་ལེ་གཅིག་རུ་འུབ། །རུས་མེད་རྟོགས་པས་ཉིང་འཛིན་མ་
 ཡིངས་གསལ། །མཐའ་དབུས་མེད་པས་ཆོས་ཉིད་མིང་དང་བྲལ། །
 འཇུར་བ་མ་ཡིན་དྲང་པོར་ཡིངས་ལ་བྱལ། །བྱས་པ་མ་ཡིན་བྱང་སར་
 རྟུན་གྱིས་བྱལ། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་ལ་བསྐྱུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 ལྟ་སྟོན་ཡུལ་འདས་ཆེན་པོར་བསྐྱུང་བ། (༡༧)ན་ཉིང་འཛིན་རང་
 བབས་ཆེན་པོར་བསྐྱུང་བ། དགོངས་པ་སྟོ་འདས་ཆེན་པོར་བསྐྱུང་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། རོ་སྐྱད་པའི་རང་དེ་ལ་སྟོའི་འཛིན་ཆོས་དང་
 ཆེད་རུ་བསྟོན་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཞུགས་པར་རིག་པ་བྱ་ཡན་ཡེ་བཞག་
 དཔངས་བསྟོད་ལ་བྱལ་བ་བར་མེད་རང་སངས་སྲ་བཞག་པ་སྟེ། མོར་
 རུ་འབྲུ་བཀོད་ལས། ཡངས་སོ་ཆོས་ཉིད་ནམ་པར་དག །ཆེའོ་ལྟ་བ་
 མད་པོ་ཆེ། རྒྱང་རོ་རང་རྒྱང་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད། །ཡུལ་དང་ཡུལ་མེད་
 རྣམ་པར་དག །ཕྱི་དང་ནང་མེད་རྣམ་པར་སྒྲང་། །སྟོང་དང་མི་སྟོང་
 ཆོག་ལས་འདས། ཁྲིས་པ་དང་། ཁེང་གི་རྩལ་རྫོགས་ལས། དང་པོའི་
 གནས་ས་གང་ཡིན་པར། ཐ་མ་དེ་ཡི་གནས་སྲ་འགྲོ། །ད་ལྟ་དེ་ཡི་དོན་
 ལ་གནས། ཁྲིས་པ་དང་། ཡང་། འཛིན་རྟོག་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ། །

ནམ་ཤེས་ཡིད་མ་འགྱུས་པ་ནི། ཡིད་ས་པ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་མཆོག།
 སངས་རྒྱལ་(༡༡༡) ཉག་གཅིག་གནས་ལྷགས་ཡིན། ཅེས་སོ། གཉིས་
 པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གནས་ཅོག་གཞག་ནི། ཆོགས་རྒྱག་ལྷལ་གྱི་སྒང་
 པ་ལ་འཛིན་པའི་བརྩ་རྒྱ་མི་བྱེད་པར་གྱི་ནང་བར་མེད་ཉར་སངས་སུ་
 ལྷལ་ལེ་བཞག་ནས། གཉིད་ཏུ་འགྲོ་ཁར་ཡང་དེའི་རང་ལ་ཉལ་བས་མི་
 ལམ་འོད་གསལ་ཏུ་འཆར་བའོ། ཆོག་བབས་ཆེན་པོ་ནི། སྒོ་གསུམ་
 ལྷག་པར་སྒྲོད་ལ་གང་ཤར་ཅར་སོག་ཏུ་རང་སངས་ལ་ལྷལ་ལྷལ་སོང་
 བའི་རང་རོས་གཟུང་བའོ། སྒྲང་བ་རྒྱས་འདེབས་ནི། ལྷས་སྒྱེལ་གྱང་
 དང་མིག་བར་སྒྲང་ལ་འིག་གེ་བལྟས་ཏེ། སེམས་འཕྲོ་འདུ་བཅད་ནས་
 རིག་པ་དང་སངས་སྐྱེད་པའི་རང་རོས་བཟུང་བས་རྒྱང་ལྷ་དབྱིངས་
 ལྷ་འཆིངས་ཏེ། རང་སྒྲང་དག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཏུ་བ་སྒྲིག་རྒྱ་འཇའ་
 འོད་ལ་སོགས་པ་དང་ནང་ཆོས་ཉིད་སྒྲང་གསལ་བར་སྒྲང་དག་པ་
 ལྟར་འཆར་ཏེ། སྒྲོང་རྒྱག་པ་ལས། ཉིང་འཛིན་གསུམ་ལ་འདི་ལྟར་
 བསྐྱབ། (༡༡༢) རང་གནས་ཅོག་གཞག་ཉིང་འཛིན་ནི། དབང་པོའི་
 སྒོ་རྒྱལས་མི་དགག་ཅིང་། ལྷས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་སྒྲུད་མི་བྱ། གཉིད་གྱང་
 སྒང་བར་མི་བྱ་སྟེ། སེམས་ཀྱིས་གྱུད་ཏུ་བཅད་པ་མིན། བཛོལ་ན་ལྷས་
 དག་རང་སོ་ལ། ཡིད་སྒྱང་ཆ་རྒྱལས་སྒྱིར་མ་ཤོར། དབང་པོའི་ལྷལ་
 རྒྱལས་རྒྱག་ལ་ཡང་། ཤེས་བཞིན་སྒྲོད་པའི་ཡིད་མ་འགྱུས། རང་སྒྲང་
 མི་རྟོག་ཆེན་པོ་ལ། གསལ་ལ་རྟོག་མེད་ཉལས་སྒྱེས་པའོ། ཆོག་བབས་
 ཆེན་པོའི་ཉིང་འཛིན་ལ། ལྷས་ནི་ཐ་མལ་ལྟ་བུ་ལས། དག་ནི་སྒྲོ་
 བརྒྱད་ཆོག་དང་བྲལ། སེམས་ནི་དམ་ཏུ་མ་བཅིངས་པའི། རང་ཤར་

ངང་ལ་མ་ཡིངས་པའོ། །སྤང་བ་རྒྱས་འདེབས་ཏིང་འཛིན་ནི། །ལུས་
 དང་ཡུལ་དང་རིག་པ་ཡིས། །རང་སྤང་དག་པའི་ཆོད་ནམས་བཟུང་། །
 ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དགོངས་པ་སྒོ་འདས་སུ་བསྐྱུང་བ་ལ་བཞི་ཉེ། རི་བོ་
 ཙམ་གཞག་གི་ལྟ་བུ། རྒྱ་མཆོ་(༡༩༡) ཙམ་གཞག་གི་དགོངས་པ། རིག་
 པ་ཙམ་གཞག་གི་མན་ངག་སྤང་བ་ཙམ་གཞག་གི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་
 བྱི། རིག་པ་རང་གསལ་འདི་རོས་བཟུང་ནས་གང་གར་ཡང་ལྟ་བུ་རི་
 རྒྱལ་ལྟར་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་ངང་ཏུ་འཛོག་པ་ཉེ། ཡི་གེ་མེད་པ་
 ལས། རི་བོ་ཙམ་གཞག་ལྟ་བུ་གསང་བ་ཉིད། །མེ་ཆོམ་མ་ཡིན་འགྱུར་བ་
 ངང་གིས་མེད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་སྦྱིལ་གྱང་ལ། མིག་ཉ་རེ་
 བར་སྤང་ལ་གཏད་དེ། ཤེས་པ་དང་སངས་བྱེད་པ་རྒྱ་མཆོ་ལྟམས་ཀྱིས་
 མ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་གསལ་སང་རེ་བཞག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།
 རྒྱ་མཆོ་ཙམ་གཞག་དག་གི་དགོངས་པ་ནི། །སྤང་བ་མ་ཡིན་སྤང་བར་
 བྱེད་པ་མིན། །སྤང་བ་མ་ཡིན་སྤང་བར་ཡོད་མ་ཡིན། །གསལ་བ་མ་
 ཡིན་གསལ་བ་ཆེན་པོའི་ཡུལ། བྱིང་བ་མ་ཡིན་ཆོད་པ་ངང་གིས་མེད། །
 མ་གཡོས་མི་གཡོ་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །མ་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་(༡༩༢)
 བསྐྱེད་པ་ཀུན་ལས་འདས། །བྱས་པས་མ་བྱུང་བཞག་ཐབས་ཆེན་པོ་
 ལྟོས། །སྤྱོད་སྤྱོད་མ་བྱེད་ཙམ་གཞག་གཅིག་གི་ངང་། །གནས་པ་མ་ཡིན་
 དེ་ལས་འདའ་བ་མེད། །གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་ལ། །ཡེ་ནས་
 ལྟན་འབྱམས་མ་བསྐྱེད་དབྱིངས་སུ་ཞོག། །གཏིང་དབག་དགའ་བའི་རྒྱ་
 མཆོ་ཆེན་པོ་ནས། །ཁུབ་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོ་ལྟོས། །སྤང་བའི་
 སེམས་མེད་མ་བཙས་ཆེན་པོའི་སྤྱ། །བྱས་པ་མེད་པས་བྱེད་པ་ཀུན་

ལས་རྒྱལ། །ཡི་ནས་མ་བྱུང་མ་བཅས་ཅོག་གཞག་ཉིད། །སྤང་བས་མ་
བསྐྱར་སྒྲོ་ཡིས་མ་བཅས་པ། །ཆོས་ཉིད་མཁའ་ལ་གནས་ན་དགོངས་
པར་བལྟན། །ཆོས་སྤྱི་ཡི་ཤེས་བསམ་པ་རབ་སྤངས་པས། །འབྱུ་བྱེད་
མེད་ན་བསྐྱེམ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན། །སྤང་ཡུལ་དམིགས་པའི་སྤྱུགས་
དག་མི་འཛིན་ན། །རྒྱ་མཆོའི་གཏིང་དུ་གཟུང་སྐར་ཤར་བ་བཞིན། །
ཡུལ་ལ་(༡༧༣)འཛིན་མེད་གསལ་ཆ་མ་འགགས་པས། །རང་བྱུང་
དགོངས་པའི་འདུག་ཚུལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རིག་
པ་གསལ་སྤྱང་གི་ཡི་ཤེས་རྒྱེན་པར་བྱད་པ་དེ་སྤྱར་ར་རང་གསལ་དུ་
རོས་བཟུང་བས་ཏིང་འཛིན་སེམས་ཆགས་ཀྱི་གོལ་ས་གཅོད་ཅིང་
བར་ཐལ་རྒྱེན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ཁོང་ནས་འཆར་ཏེ། །སེང་གེ་རྩལ་རྒྱགས་
ལས། །རང་རིག་དུ་མའི་ཡུལ་ལ་པར་བལྟས་པས། །ཆོས་སྤྱོད་ག་མེད་
ཆེན་པོ་ནང་དུ་རྟེན། །ཅེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རྩི་ཡུལ་ཤར་སྤང་བ་ལ་ཆེ་
རེ་བལྟས་དུས་ནང་རང་གསལ་རྒྱེན་པ་སངས་སེཾ་ནས་འཆར་
བའི་ངང་དུ་འཛོག་པ་ཞེ། དེ་ཉིད་ལས། རིག་གསལ་ཆོས་ཉིད་ཡུལ་ལ་
པར་བལྟས་པས། །སྤྱོད་ཆོགས་བྲལ་བའི་རིག་པ་ནང་དུ་མཆོང་། །ཞེས་པ་
དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། སྤང་བ་ཅེར་གཞག་རིག་པའི་ཐབས་ཆེན་ནི།
སྤང་བ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་གཞི་མ་ཡིན། །འབྱུང་བ་ལྡེ་ཡི་སངས་རྒྱས་
(༡༧༤)ལས་ལྟར་སྤང་། །ཆེན་པོ་ལྡེ་ཉིད་མ་ཡི་སྤང་བར་གསལ། །མ་
ཡེངས་ངང་དུ་འཛིན་མེད་ཆེན་པོར་ཞོག །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་གནད་
གསུམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཁའ་མཉམ་སྤྱོད་གསལ་ཆེན་པོར་
བཞག་པ་ལ་གསུམ་ཞེ། །ཆོས་ཉིད་འབད་ཚུལ་དང་བྲལ་བའི་གནད་

གྱིས་སེམས་ཉིད་བྱ་བའ་རུ་གཞག་པའི་གདམས་རག་ཆོས་ཉིད་རང་
 ཐོག་རུ་སྤྱད་པའི་གནད་གྱིས་ནམ་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བའི་མན་.....
 རག་ཆོས་ཉིད་རང་ས་ནས་སྒོལ་བའི་གནད་གྱིས་སྤང་བ་ལ་དགག་
 རྒྱལ་མེད་པའི་གདམས་རག་གོ། །དང་པོ་ནི། གཤེས་བྱ་བ་དང་བཤམ་བ་
 དེ་བྱས་པས་མི་རྟོགས་མ་བྱས་བཞག་ན་རྟོགས་པས་སྒོ་གསུམ་རང་.....
 བབས་ཕྱལ་བར་གཞག་པ་ནི། ཐལ་འཁྱར་ལས། གཞན་ཡང་བྱ་བཤམ་
 ཆོས་ཉིད་ནི། །བྱ་བ་མེད་པས་སྒོལ་བར་སྒོལ། །ཅིས་པ་དང་། རྒྱང་ཆེན་
 མཁའ་མིང་ལས། དེ་ཕྱིར་འཁོར་(༡༧༥)འདས་བྱ་བྱེད་ཉིད་བཤམ་ནི། །
 རྟོགས་ཆེན་ཉིད་ལས་གཞན་པ་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཅིས་པ་དང་། དམིགས་
 རྒྱལ་ལས། བྱ་བ་དང་བཤམ་པས་གཞི་གཞག་གོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 སྤང་བ་སེམས་ཀྱི་རྩལ་པར་རྟོ་སྤྱད། རྩལ་པ་གཞི་མེད་གསལ་སྤང་རུ་
 རྟོ་སྤྱད། གསལ་སྤང་བཟུང་ན་འབྱུང་པར་རྟོ་སྤྱད། མ་བཟུང་རང་
 གསལ་མེད་སྤང་རུ་རྟོ་སྤྱད་པས་སྤྱི་ཡུལ་སྤང་སེམས་དང་གཞན་རུ་མ་
 རྒྱལ་པར་ཐག་ཆོད་པས་འཁོར་བར་སྤྱི་བའི་ཡུལ་རྟོངས་པའོ། །ཡང་
 སྤང་འཁོར་སེམས་དེ་གཞི་མེད་རུ་རྟོ་སྤྱད། གཞི་མེད་རྟོང་པའི་རང་
 འཁོར་སུ་རྟོ་སྤྱད། རང་འཁོར་རྗེས་མེད་ཡེ་སངས་སུ་རྟོ་སྤྱད་པས།
 འཁོར་མཁན་རང་སེམས་གཞི་མེད་རུ་སངས་ནས་ཁམས་གསུམ་མིང་
 མེད་ཆོས་ཉིད་རུ་ལ་རྒྱས་པ་སྟེ། ཅལ་རྟོགས་ལས། འདུ་ཤེས་ཡུལ་རུ་
 མེད་པ་ཆོས་ཉིད་ཞི་བའི་རང་། །སྤང་བ་རང་ལ་ཡས་པའི་རང་སྤང་
 དངོས་མེད་ཉིད། །སྤང་(༡༧༥)བའི་སེམས་བཤམ་ཆོས་ཉིད་རང་གི་དོན།
 རྟོ་བཟུ་མ་བྱེད་རང་གི་ཡུལ་ལ་རྟོས། །ཞེས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་སྤང་བ་

བྱང་། ཁེམས་ཉིད་རྟོགས་ན་ཅི་བྱར་ཡོད། །དེ་(༡༩༦) སྐད་ཀྱི་ན་ཏུ་
 རྫོང་བྱེད་པ། །ང་ཡིས་ཀྱིས་བར་མ་བཤད་དོ། །ཁེས་པའི་ལྷང་གིས་བྱང་
 གཞོད་ལ། ཁེམས་མེད་པར་རྟོགས་ཏུས་སྤང་བ་མེད་པར་ཐལ་ལ།
 ཁེམས་འགགས་ཏུས་སྤང་བ་ཏུས་དེར་འགག་པར་ཐལ་བ་ལས།
 ཁེམས་མེད་པའི་སྐབས་ཏུ་སྤང་བ་འདུག་པས་བྱང་གཞོད་དོ། །ཁེམས་
 མེད་པ་ལ་གནས་སྐབས་ལྟ་ཡོད་དེ། དཔུས་མཐའ་ལས། ཁེམས་མེད་
 གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་དང་། རྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནས་གཉིས་དང་། །
 ཏག་ཏུ་འདུ་ཤེས་མེད་པའོ། །ཁེས་སོ། །མདོར་བསྟུན། སྤང་བ་ཁེམས་
 ཏུ་འདོད་པ་འདི་ལོག་རྟོག་གི་ཐུན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བསལ་དགོས་
 སོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ཉིད་རང་ས་ནས་ཀྱིས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྤང་བ་ལ་
 དགག་སྐྱབ་མེད་པའི་གདམས་རག་ནི། ཟུང་ལྷུ་ལྟ་མེད་སྤང་སྤོང་པ་
 རང་དག་ཆུང་ལྷ་བ་འདྲ་བས་སྤང་མི་དགོས། བར་ཡིད་ཀྱི་དུན་རྟོག་
 རང་ཡལ་རྗེས་མེད་ཡིན་(༡༩༧) པས་འབད་ཚེ་ལ་གཉེན་པོས་འཇིག་
 མི་དགོས། སྤང་ཁེམས་ཡེ་ཤོས་ལྷག་པ་ལ་སྤང་བྱང་གི་སྤྱོ་མི་འདོགས།
 རིག་པ་ཟང་ག་གཅེར་ཏུ་ལ་སྤྱོས་པའི་གོས་མི་བསྐྱོན་པར་ཤིགས་སེ་
 དུན་ནེ་ཁྱིས་སེ་རྗེས་མེད་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་ཁོང་སྤོད་ནས། སྤྱོ་ལྟ་
 རང་བྱུང་ཡེ་གདངས་ཏུ་འཁྱོལ་ཏུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེའང་ནང་རང་
 གསལ་གྱི་རོ་བོ་རིག་པ་རྗེས་ལ་བྱུང་ནས། དེའི་རང་ནས་དུན་བསམ་
 བཟང་རན་ཅི་ཤར་ཡང་རིས་མེད་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གདངས་
 ཏུ་ཤེས་པས་རྗེས་མི་བསྟེན་པར། སྤང་ཁེམས་ཁྲལ་མ་ཁྲོལ། སང་མ་
 སེང་། འལ་མ་འོལ་གྱི་ཡོ་ལང་ཏུ་རྒྱ་ཐུམ་ལ་བཏང་ན་ཀྱང་ཏུ་བཟང་

པོ་འདི་དགོངས་པ་སྒྲིང་རུ་རང་ཤར་བ་ཉེ། སྒྲིང་རུག་པ་ལས། སེམས་
 ཅན་ཀུན་གྱི་རང་སྒྲིང་ཆེ། །གཞན་ནས་བཅལ་བའི་གནས་མེད་དོ། །
 རང་གི་མཐུ་ཡིས་རང་རིག་པས། །སྒྲིང་གསུམ་འཇིག་རྟེན་གང་ནས་
 གྱུར་། །དེ་ཉིད་བཅལ་གྱུར་རྟེན་གནས་མེད། །(༡༧^པ) འཇིག་རྟེན་ཀུན་
 གྱི་སྒྱུད་ཡུལ་ནི། །དེ་ཉིད་སྒྲིང་བའི་རང་བཞིན་ལ། །སྒྲིང་གྱུར་མཐོང་བ་
 མེད་པ་ཡི། །སྒྲིང་བ་རང་རིག་བདེ་བའི་ཞིང་། །འདི་ལ་གོམས་པའི་
 རྣམ་འགྱུར་པས། །ཀུན་རུ་བཟང་པོ་ར་ཡི་སྒྲ། །སྒྲལ་དང་ལྷན་པ་འདི་
 ཡིས་མཐོང་། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་། ཡུལ་ལ་རྒྱུན་རྟེན་རང་ཤར་ཆོ། །
 འདི་ཀུན་རང་བཞིན་མེད་ཤེས་ན། །སྒྲིང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་འཇམ། །
 མི་ལམ་དང་ནི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར། །མི་རྟེན་གཟུགས་བརྟན་ཆེན་
 པོ་འདི་ཉམས། །སྒྲུ་ཡི་རྒྱུད་ལ་ཤར་བ་དེ། །སྒྲིང་བ་རྣམས་ནི་ཐོག་བབས་
 སྒྲ། །སྒྲིང་རྒྱུན་རྒྱུད་ལ་མི་འཆར་བར། །ཐྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཉིང་འཇིན་
 ཐོབ། །ཅེས་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་
 འབྲུལ་སྒྲིང་ར་ཡི་སེམས། །ཐམས་ཅད་གནས་པ་འབྲུལ་སྒྲིང་ར་ཡི་
 སྒྲུགས། །ཐམས་ཅད་སྒྲིང་བ་འབྲུལ་སྒྲིང་ར་ཡི་སྒྲ། །ཐམས་ཅད་གྲག་པ་
 (༡༨^པ) འབྲུལ་སྒྲིང་ར་ཡི་གསུང་། །མཐོང་བ་མ་འགགས་ར་ཡི་གཟུང་
 ལྟར་སྒྲིང་། །ཐོས་པ་མ་འགགས་ར་ཡི་སྒྲ་ལྟར་གྲག །སྒྲུ་ཕྱེད་མ་
 འགགས་ར་ཡི་དྲི་ལྟར་ཆོར། །སྒྲིང་ཕྱེད་མ་འགགས་ར་ཡི་རོ་ལྟར་
 གདངས། །ཆོར་ཕྱེད་མ་འགགས་ར་ཡི་ཡིད་ལྟར་མཐོགས། །གསང་བའི་
 ཉན་མོངས་ར་ཡི་ཆོ་འབྲུལ་ཏེ། །སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ར་ཡི་རུར་ས་
 ཡིན། །ཀུན་ཕྱེད་ར་ནི་སྒྲིང་བ་རང་གསལ་ཆེ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་འབྲུལ་

སྤང་ལ་རང་སར་ཡན་རུ་བརྟལ་པས་སྤང་ལ་འབྱུང་མི་འགྲོ་ལམ་ཞེ་ན།
 མེས་མ་ཅན་ཐ་མལ་པས་བདག་རུ་བཟུང་བས་འབྱུང་ཡང་། རྣམ་
 འཕྱར་པས་གཞི་མེད་རུ་ཤེས་པས་བཅས་བསྐྱད་མེད་པར་རང་བབས་
 ལ་འཛོག་པས་མི་འབྱུང་ཏེ། ལུ་ཏིག་མེད་བ་ལས། མེས་མ་ཅན་འཁོར་
 བ་དེ་དག་ནི། །རང་གི་ནམ་རྒྱུ་ལས་ཀྱིས་བཅིངས། །རང་བཞིན་མེད་
 ཤེས་ཀྱིས་བར་དེས། །ཞེས་སོ། །ཡང་འབྱུང་པ་དང་གྲོལ་(༡༩༥)བ་ནི་
 བར་ཤེས་པ་ལ་བཙུང་བ་ཡིན་གྱི། ཟུང་སྤང་པས་འབྱུང་པ་དང་གྲོལ་བ་
 འགའ་ཡང་མ་བྱས་པས། སྤང་བ་ཐད་སོར་བཞག་པས་ཆོག་སྟེ། ཏེ་སོ་
 པས། སྤང་པས་མི་འཆིང་ཞེན་པས་འཆིང་། །ཞེན་པ་ཆོད་ཅིག་རྣམ་
 པ། །ཞེས་གདམས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རང་གི་
 རིག་པ་དེ་རང་རྣངས་ཀྱི་རང་ལ་འཛོག་པ་ཅམ་ལས། ཆེད་རུ་བཅས་
 པའི་ལྟ་སྟོན་སྤྱོད་པས་བཟང་རུ་བཅས་ལུ་མེད་དེ་གཤིས་བསྐྱར་རུ་……
 མེད་པའི་མྱེར་དང་། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་མི་བདེན་པར་འབྱུར་བའི་མྱེར་
 ཏེ། རྣམ་རྒྱུགས་ལས། བསམས་པས་ཡེ་ཤེས་དོན་མི་རྟོག་། །བསམས་
 པས་ཡེ་ཤེས་དོན་རྟོག་ན། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་བརྟུན་པར་འབྱུར། །
 བསྟོནས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་མི་མཐོང་། །བསྟོནས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་མཐོང་
 བ། །རང་སྤང་ཆོས་ཉིད་བརྟུན་པར་འབྱུར། །བརྟུན་པས་རིག་པའི་
 དོན་མི་རྟོགས། །བརྟུན་(༡༩༥)པས་རིག་པའི་དོན་རྟོགས་ན། །ཆོས་སྤྱུ་
 འགག་མེད་བརྟུན་པར་འབྱུར། །ཆོས་ཀྱིས་མ་རིག་ཅད་མི་ཆོད། །ཆོས་
 ཀྱིས་མ་རིག་ཅད་ཆོད་ན། །ཀ་དག་ཡེ་ཤེས་བརྟུན་པར་འབྱུར། །ཞེས་
 སོ། །འདི་ལྟར་སྤང་ཤེས་ཆོས་ཉིད་རུ་རྟོགས་པས་སྤྱོད་ལམ་རི་ལྟར་

བྱས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལས་མ་འདས། ལྷན་ཚུལ་ཅིར་ལྷན་ཡང་རྒྱལ་པ་
 འགག་མེད་ཏུ་ཤར་བས། རང་བྱུང་དོན་གྱི་དབྱིལ་འཁོར་ཏུ་ཤར་ཏེ།
 བཟའ་བརྒྱུད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བསྟེན་པ། ཉལ་འདུག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བསྟེན་
 པ། འདུ་བྱེད་ལྷག་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། སྐལ་ལུང་དབྱིལ་འཁོར་གྱི་
 སྟེན་པ། རྟོང་གསུམ་ལྷན་གྱུབ་ཀྱི་དབྱིལ་འཁོར། ཆར་ཚུ་རང་བབས་ཀྱི་
 ཆག་ཆག་ལམ་སྤང་རང་བཞིན་གྱི་མིག་ཆེན། ཀར་རྗེས་ཁ་དོག་གི་རྒྱལ་
 ཆོན། སྐལ་སྟོན་ཕྱག་རྒྱའི་རང་བཞིན། སྐུ་བཟོད་དོ་རྗེས་པལ་སྐལ་པ།
 དུན་བསམ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་འཁོར་ལོ། གང་ལྷན་ལྷའི་རྒྱལ་པ། རང་
 (༡༧༧) ལྱས་དབང་གི་བྱས་པ། རང་བབས་རྒྱན་གྱི་དམ་ཆོག་ བཤམ་
 རིག་རང་གསལ་གྱི་གདམས་རག རྩེ་མི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གོམས་ཆོད།
 ཆོགས་བྱུག་ལུལ་ལྷན་གི་རྟོགས་པར་རང་ཤར་བས། བསམ་གསུམ་
 ཡངས་སྒྲིལ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པར་རྒྱན་གྱིས་གྱུབ་པ་ནི། ལུ་ཉིག་མེད་
 པ་ལས། ཞེ་མ་དེ་ལྷན་ལྷན་བ་ནམས། འབྲུལ་པ་ཉིད་བྱང་རང་སྒྲིལ་
 བ། འབྲུལ་པ་མེད་པ་ཅིས་མི་སྒྲིལ། རི་ལྷན་སྤྱང་བྱ་བྱེད་ནམས། །
 རྟོང་རིག་གསལ་བའི་སྟོན་པ་ཡིན། བཟའ་དང་རན་པའི་རྟོག་པ་
 བཟམ། སྟོན་པ་ཚུ་པོའི་སྟོང་ཆེན་ཡིན། ཁོག་ལྷ་ཡང་དག་འདོད་པ་
 བཟམ། རྣལ་འབྱུར་རིམ་མེད་ལྷ་བ་ཡིན། རི་དང་དོགས་པར་འཛིན་
 པ་ཀུན། ཟང་མ་ཐལ་བྱུང་འབྲས་བུ་ཡིན། བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛོན་
 འདོད་པས། བཟའ་དང་བརྒྱུད་བ་བསྟེན་པ་ལ། ཉལ་དང་འདུག་པ་
 བསྟེན་པའོ། འདུ་བྱེད་ནམས་ནི་ལྷག་གནས་ཡིན། (༡༧༧) སྐལ་དང་
 ལུང་པ་དབྱིལ་འཁོར་བསྟེན། རྟོང་གསུམ་ཐམས་ཅད་དབྱིལ་འཁོར་

ལ། །ཆར་དང་ཁུ་རྒྱུ་ཆགས་ཆགས་བཏང་། །འགྲོ་བའི་ལམ་དམིགས་
 ཐིག་ཆེན་ཏེ། །ཀར་པའི་རྗེས་ནི་རྩལ་ཚོན་རིས། །འགྲོ་བར་འདོད་པ་
 རྩལ་རྩལས་ཉིད། །ཡན་ལག་བསྐྱེད་པ་ཐུག་ཟུམ། །རི་ལྷར་སྐྱུ་པ་
 རྩལས་ཀྱི་ཆོག །བསམ་པ་རྣམས་ནི་བསྐྱེད་རིས་ཡིན། །ཡིད་ལ་འཕྱར་
 བ་མཚོད་པ་ཉིད། །གཞུགས་སུ་སྤང་བ་ལྟ་ཡི་སྟ། །སྐྱ་ཆེན་བརྒྱུད་པ་
 རྩལ་མོ་ཉིད། །རང་གི་ལྷས་ནི་བྱམ་པ་ལ། །སྐྱ་ནི་ལོ་འདབ་ཁ་རྒྱན་
 མཛེས། །བྲག་དང་རྩ་མེར་རྩ་རྣམས་ཉིད། །དོན་སྤྱིར་ལ་མོགས་རྣམས་
 གྱིས་གཏམས། །རང་ལ་སྤང་བའི་དབང་རྣམས་བྱིན། །མ་བསྐྱར་ཉིད་
 ལ་རྒྱགས་པའོ། །འདའ་བར་འདོད་པ་དམ་ཆོག་ལ། །བསྐྱར་བར་
 འདོད་པ་བཅིངས་པ་ཉིད། །ཁོ་ལ་བར་འདོད་པ་ཉམས་པ་ཉི། །མེད་
 བར་འདོད་པ་(༡༠༠ན) ཐུབ་མཚོག་ཡིན། །མཚོར་བ་རྣམས་ནི་ཐུག་
 ཟུམ་གང་ལ། །དེ་ལ་ཆགས་པ་ཉམས་སྦྱར་ཡིན། །ཤེས་རིག་གསལ་བ་
 གདམས་ངག་ལ། །ཡུལ་སེམས་གཉིས་འདུས་གདབ་པའི་ཡུལ། །སྐྱེ་ཆ་
 ར་འཆི་གོམས་པའི་གནད། །ཆོགས་རྩལ་མ་འགགས་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་
 མོ། །དེ་ལྷར་རྣལ་འབྱོར་པས་ཅི་བྱས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་རྩ་བསྐྱེད་པ་
 ལྟའི་འཁོར་ལོ་དབང་རྒྱགས་གདམས་ངག་དང་བཅས་པ། །རྒྱགས་པ་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རང་བབས་རྩ་བོ་རྒྱན་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཟམ་མ་
 ཆད་པས། །འབད་ཚོལ། །རྩ་འབྲས་ལ་མ་སྟོས་པར་དངོས་བྱུང་ཡ་མཚན་
 རྒྱུད་པོ་ཆེ་རང་གིས་ཐོབ་ནས་ས་མཚོག་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་རྒྱགས་...
 པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཐལ་འཕྱར་ལས། །དེ་ལྷར་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་
 པས། །ཁྱེད་བར་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་

མེད། གང་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། ཅིར་སྤང་(༡༠༠) རང་གི་ཆོས་
 ཉིད་ལས། བཅོས་མའི་ཆོས་ཉིད་ལོགས་ན་མེད། ཁྱིམ་ལྷན་གྱི་ལྷ་
 རྟོག་སྟེ། སྤང་དང་སྤང་མེད་རང་སྤང་དོ། ཞེས་པ་དང་། རང་གི་
 ལས། སྤང་བ་ལ་མི་ཞེན། མེད་པ་མི་བརྟུབ། ཡོད་པ་མི་སྤང་། མེད་པ་
 ལ་ཞེ་འདོད་མི་བྱ། ཡོད་པ་ལ་མཛོན་པར་མི་ཞེན། བྱས་པ་མི་བརྟུབ།
 བྱང་བ་མི་འགོགས། བྱང་བ་ལ་སྦྱོན་དུ་མི་ལྟ། ཉོན་མོངས་པ་མི་སྤང་།
 སངས་བྱས་མི་བརྟུབ། མོས་པ་མི་བསྟོན། ལྟ་བ་མི་ལྟ། འབྲུལ་སྤང་མི་
 འགོགས། དག་སྤང་མི་འཆོལ་ཅས་པ་དང་། རྟོག་བྱ་འབྲུལ་བཞོད་ལས།
 རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་སྤང་བའི་ཆོ་ན། སྤང་བ་རང་སྤང་སྟེ།
 དེའི་ཆོ་ཤེས་པ་ཁ་ཡན་དུ་གཏང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །
 དོན་གསུམ་པ་ལྟན་མཉམ་ཡངས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་དུ་བཅས་ཅད་ཡོ་
 བས་འདས་ཟིན་པས། བཅིངས་ཀྱིས་སྤང་སྤང་མེད་པའི་རང་དུ་
 འཁོར་འདས་མིང་(༡༠༡) མེད་ཆེན་པོར་ལ་བརྒྱ་བ་ནི། རང་བཞིན་
 རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གནད་ཀྱི་ཆེ་བ་དོ་རྟོག་གད་མོ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་
 རོ་མཆོར་གྱི་ཆོག་བརྒྱད་དང་བཅས་པས་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་ཀྱིས་
 ཆེན་པོ། འཁོར་འདས་མིང་མེད་ཆེན་པོ། རྩ་འབྲས་ལ་འདས་ཆེན་པོ།
 མ་བྱས་ཡོ་ཟིན་ཆེན་པོ། སྤང་སྤང་ཡོ་སྟོན་ཆེན་པོ། བྱར་མེད་ཅལ་
 རྟུགས་ཆེན་པོར་ལ་རྣོས་ཏེ། ད་ཆོས་ལ་བྱར་མེད། བྱས་བྱང་འཆིང་
 ཞེན་ལས་མ་འདས། ཡོ་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་སྤྱོད་ཡངས་སུ་བྱུང་གདལ་བ་
 ནི། རིན་པོ་ཆེ་སྤྱངས་པའི་རྩྱད་གསང་བ་ཆེན་པོ་ལས། ཀྱི་སངས་བྱས་
 བཅས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་དོ་རྟོག་སྟེ། ལྟ་བ་རང་བྱང་གི་ཡོ་ཤེས་ལ་

ཉམས་དང་། དགེ་སྲིད་དང་ལྷ་སྒྲིམ་ལས་འདས་པ་རྒྱུ་མཆོག་། གཞི་མ་
 བསྐྱེད་པས་ལྷས་དག་གི་བྱ་བ་ཅི་བྱས་ཀྱང་དགེ་སྲིད་པན་གཞོན་དང་
 གལ་བ་ཉ་ཉ། རྩེ་གསུང་གི་རྒྱུ་ལྡན། དཔེ་པོ་གཤེས་ཀྱི་འདུག་(༡༠༡)བ་
 རྒྱལ་ལ་ཉམས་དང་། རྒྱུ་བ་འདི་སྤྱུ་མ་བསྐྱེད་མཐོག་མ་བསྐྱུར་བ་རྒྱུ་
 མཆོག་། བདེ་སྤྱད་རི་ལྷར་བསམས་ཀྱང་དོན་ལ་འབྱུར་བ་མེད་པ་ཉ་ཉ།
 རྩེ་གསུང་གི་རྒྱུ་ལྡན། རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་ཀུན་འབྱུར་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཉམས་དང་།
 དཔེ་པོ་གསུང་གི་རྒྱུ་བ་སྤྱུ་མཆོག་ཅི་བྱས་ཀྱང་རྒྱུ་བ་པར་ཤར་ཉེ་རྒྱུ་
 མཆོག་། རི་ལྷར་བྱས་ཀྱང་འགག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཏུ་སྤྱེ་མེད་ལྷོ་ལ་བ་ཉ་ཉ།
 རྩེ་གསུང་གི་རྒྱུ་ལྡན། ཆོས་ཉིད་རྒྱུ་བ་ཀུན་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཉམས་དང་།
 རྩེ་བ་མེད་པ་དང་ཡེ་ནས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་རྒྱུ་མཆོག་། རྩེ་སྤྱུ་
 མཆོན་རྒྱུ་པོ་ཆོག་ནས་འཕྱོ་བ་རྒྱལ་ཏུ་སྤྱེ་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་ཀྱང་།
 གང་ཟག་དེའི་རྒྱུ་ལ་པན་གཞོན་དང་གལ་བ་ཉ་ཉ། རྩེ་གསུང་གི་རྒྱུ་
 ལྡན། རང་གི་ཤེས་པ་རྒྱུ་བ་ཀུན་རྒྱུ་བ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཉམས་དང་། གང་
 ལྷར་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྤྱེ་གསུང་ལྷ་ཤར་བ་རྒྱུ་མཆོག་། ཅིར་རྒྱུ་
 ཡང་རང་གི་གཞི་ལས་གཤེས་པ་མེད་པ་ཉ་ཉ། རྩེ་གསུང་གི་རྒྱུ་ལྡན།
 པོ། རིག་པ་རྒྱུ་བ་ཀུན་གྱི་ལྷ་ལྱེ་རྒྱུ་བ་ལ་ཉམས་དང་། རང་གི་གཞི་
 པོར་རང་ཆེ་བ་རྒྱུ་མཆོག་། ཉམས་མཐོང་པ་རྒྱལ་ཏུ་སྤྱེ་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་པ་
 ཉ་ཉ། རྩེ་(༡༠༡)བ་གསུང་གི་རྒྱུ་ལྡན། རིག་པ་རྒྱུ་བ་ཀུན་དག་གི་རྒྱུ་པོ་ལ་
 ཉམས་དང་། འབད་རྒྱུ་མེད་པར་འབྱུར་བྱ་རང་རྒྱུ་པོ་རྒྱུ་མཆོག་།
 གཅིག་ཟིན་པས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་ཏུ་དག་པ་ཉ་ཉ།
 རྩེ་གསུང་གི་རྒྱུ་ལྡན། རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་ཀུན་གཞན་གི་ཆོད་ལ་ཉམས་

དང་། འགྲོ་བུ་གསུམ་གསུམ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་མཆོད་། འགྲོ་བ་ལྷན་སྒྲུབ་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པར་རུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱུས་པ་ཏ་
 ཏ། གྲུ་གསུང་གི་རྒྱུ་མཆོད་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་ལྷན་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 ལ་ཉླས་དང་། རུས་གསུམ་འདྲུ་འབྲས་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་རྒྱུ་མཆོད་།
 བ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་མ་སྒྲུབ་པར་ཆོག་སྒྲུབ་པ་རུས་གཅིག་ལ་.....
 ལྷན་སྒྲུབ་པ་ཏ་ཏ། གྲུ་(༡༠༡༥) གསུང་གི་རྒྱུ་མཆོད་། རིག་པ་ཅེར་གཞག་ཉླ་
 པ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཉམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཉླས་དང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 རྒྱལ་ཏུ་ཤར་པ་རྒྱུ་མཆོད་། སྒྲོ་ལེན་ཐམས་ཅད་ལྷ་བས་གྲོལ་བ་ཏ་ཏ།
 གྲུ་གསུང་གི་རྒྱུ་མཆོད་། ཉླ་པའི་ཉླ་པ་ཡེ་ཉླ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཉླས་དང་།
 སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་གཡང་སར་འདུག་པ་རྒྱུ་མཆོད་། བྱ་བྱེད་
 བསྐྱེད་པས་རྒྱུང་བར་འབྱུང་བ་ཏ་ཏ། གྲུ་གསུང་གི་རྒྱུ་མཆོད་། མི་ཉླ་པའི་
 ཉླ་པ་ཉླ་པ་དངོས་ཅན་ལ་ཉླས་དང་། མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པའི་ཐོག་པ་རྒྱུ་མཆོད་། རྒྱུས་པས་རྒྱུ་མེད་ཐོབ་པ་ཏ་ཏ་ཞེས་གསུངས་
 ཏ། རང་གི་རིག་པ་ནན་ཏེར་བརྒྱུས་ན་གཤིས་ལ་གད་མོ་བཅུ་གཉིས་
 གྲུ་གནས་པས་འབད་ཚལ་རང་ཞིག་། ཆོས་ཟད་རྒྱུ་འདས་ཆེན་པོར་ལ་
 བཟུང་བར་བྱའོ། །དེའང་ལྷན་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་རང་སྒྲུབ་གཤིས་ལ་ཐད་དྲང་
 ཏུ་བཤད་ནས་སྒྲོའི་གཏིང་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱ་
 མཆོད་ཀྱི་ཆོག་ཆེན་པོ་(༡༠༡༦) བརྒྱད་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་འདས་ཆོས་.....
 ཟད་ཡུལ་མེད་ཀྱི་དཀོངས་པར་ལ་བཟུང་བར་བྱ་ཏེ། ཡང་རིན་པོ་ཆེ་
 གྲུངས་པ་ལས། ཞེ་མ་ཏོ། གསུང་གི་རྒྱུ་མཆོད་པོ་ཁྱེད་ཉོན་ཅིག་རང་
 གི་རིག་པ་ཉིད་རྒྱུ་མི་དང་བྲལ་བའི་གནད་ཀྱིས། ཐམས་ཅད་བྱེད་པའི་

སྐྱེག་བཅད་པ་དང་། བ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཉལ་ཏུ་སྦྱང་པའི་གང་
 ཟག་ལ། བྱད་པར་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རས་
 བསྟན་པའོ། །སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་གསུང་གི་རྟོག་ཆེ། ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲིལ་པ་
 མེད་པའི་གནད་ཀྱིས། ཉལ་ཏུ་སྦྱང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་པར་བསྟན་པའི་
 རྒྱལ་བུ་དང་། ཉལ་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཅིག་མ་བྱས་པའི་
 གང་ཟག་གཉིས་སངས་རྒྱ་བ་ལ་བྱད་པར་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་.....
 ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རས་བསྟན་པའོ། །ཀྱི་གསུང་གི་རྟོག་ཆེ། རིག་པ་ཉིད་
 འདུས་མ་བྱས་པའི་གནད་ཀྱིས། འདུས་བྱས་ཀྱི་དགོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་བྱས་པའི་(༡༠༩བ) དད་པ་ཅན་དང་། སྐྱེག་གཅོད་པ་ལ་ཉལ་ཏུ་
 དགའ་བའི་མི་གཉིས་ལ། ཆོགས་རྒྱལ་པའི་སྒྲིལ་བྱད་པར་རྒྱལ་ཅམ་
 ཡང་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རས་བསྟན་པའོ། །ཀྱི་གསུང་གི་རྟོག་ཆེ།
 རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགྲོ་འོང་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 ཉལ་སྐྱོ་ཆོགས་ལྷན་རག་ལ་བྱད་པའི་རྒྱལ་བུ་དང་། མོས་བསམ་ལ་
 གོ་སྐད་ཅིག་གྲང་མ་སྦྱངས་པའི་གང་ཟག་གཉིས། དེས་པོ་མཚོང་བ་
 ལ་བྱད་པར་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རས་བསྟན་.....
 པའོ། །ཀྱི་གསུང་གི་རྟོག་ཆེ། ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲིལ་བཞག་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས།
 དམུལ་བ་ཆ་གང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རྒྱལ་བུ་དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་
 ཀྱི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རྒྱལ་བུ་གཉིས་ལ། ཉལ་སྐྱོ་ཆོགས་
 པ་ལ་བྱད་པར་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རས་བསྟན་
 པའོ། །ཀྱི་གསུང་གི་རྟོག་ཆེ། རིག་པ་ལ་འགྲུར་བ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས།
 ཡིད་ཆོས་ཀྱི་(༡༠༩ན) རྒྱལ་བ་ཆོད་པའི་རྒྱལ་བུ་དང་། བདག་ཉལ་པར་

ལྷ་བ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཀུན་རྒྱ་བཟང་པོ་
 ངས་བཟུན་པའོ། །ཁྱེ་གསུང་གི་རྣམས་ཆེ། ཆོས་སྤྱོད་རང་ལ་ཡོད་པའི་གནད་
 གྱིས། བྱེ་རྒྱལ་རྒྱ་མཆོད་པ་དང་བཟུང་པ་དང་གསལ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་
 བཏབ་པའི་སྤྱོད་བྱ་དང་། ལས་སྤྱོད་བྱེད་དང་བྲལ་བར་འདུག་པ་
 གཉིས་ལ། འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་ལ་བྱད་པར་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཀུན་
 རྒྱ་བཟང་པོ་ངས་བཟུན་པའོ། །ཁྱེ་གསུང་གི་རྣམས་ཆེ་དེའི་ཕྱིར་ན་རང་
 བྱད་ཆེན་པོའི་ཆོག་འདི་དག་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བྱ་ནི་འབད་པ་མེད་
 པར་ཉམས་སྤྱོད་ལོངས་པའི་གདེང་ཆེད་ནས། སྤྱང་བ་དང་སྤྱོད་གསུམ་
 དབྱེར་མེད་རྒྱ་མངས་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་གི་རྒྱལ་པོ་
 བཟུང་པོ་འདི་དག་མི་འཕྱར་བ་དོན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཆེན་པོ་བཟུང་
 གྱིས་བྱུང་པས། རྣམས་པར་རྒྱལ་ཙམ་ལ་སྤྱོད་པའི་བཞེན་པར་བཤད་པར་བྱ་
 ཞེ། རིག་(༡༠༩)པའི་གཤེས་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམན་པ་
 རྒྱལ་ཙམ་ལ་བཞེན་པ་གཉིས་སྤྱོད་ནས་བཤད་པས་སྤྱད་གྱིས་རྣོགས་
 པར་བྱེད་གྱི། མད་བྱང་རྒྱ་བཤད་ན་སྤྱང་བར་འཕྱར་ཏེ། རང་ཤར་
 ལས། མེད་གེས་རང་སྤྱད་བཏོན་པས་གཅན་གཟན་ཐམས་ཅད་བརྒྱལ་
 ཞིང་སྤྱག། རྣོགས་ཆེན་རང་སྤྱད་སྤྱོད་པས་ཐེག་དམན་ཐམས་ཅད་
 བརྒྱལ་ཅེས་སོ། །དེས་ན་སྤྱལ་མེད་རྒྱ་འབྲས་དེས་དོན་རྒྱ་འདོད་པ་
 རྒྱལ་ཙམ་ལ་གསང་བར་གདམས་པ་ནི། སྤྱལ་དེ་ལས། ཆོག་འདི་དག་ནི་
 ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ནང་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་
 བཟོད་པར་སྤྱོད་ཅིག དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་རྒྱལ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་
 འདི་ཀུན་ཐོས་པས། སྤྱག་པ་དང་། སྤངས་པ་དང་། བརྒྱལ་བར་འཕྱར་

ཏེ། གསང་ཐུགས་རྣམས་ལ་མི་མོས་ཏེ་ཡིད་བྱུང་ནས། དེའི་རྣམ་པར་
 སྒྲིབ་པས་སེམས་ཅན་དབྱེ་ལ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་.....
 བས་ན། (༡༠༥) བསྟན་ཅིང་ཐོས་པར་ཡང་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་ཏེ། རྒྱང་སྒྲུགས་
 ཅམ་དུ་ཡང་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གསང་ཐུགས་ཐུན་མོང་ལས་
 གྱུར། ཡོངས་སྒྲུབ་སྒྲིབ་སེམས་ཅན་ལ། གསང་བ་སྒྲུགས་པ་བརྟན་པ་
 ཡིན། །ཅིས་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་གྱུར། སྒོ་མ་
 རྒྱུངས་པ་ལ་སྒྱུར་བ་ཉིད་སྒྲོན་པ་དང་ཞེས་ཅ་ལྟར་དུ་བཤད་པས་.....
 གསང་རོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་བརྒྱད་དག་པར་བྱེད་
 པ་རོ་མཆོར་གྱི་ཆོག་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་། མི་འགྱུར་བའི་གཟེར་ཡིག་
 ཆེན་པོ་བརྒྱ་གཉིས་གྱིས་ཆོས་ཟད་བྱུར་མེད་ཆེན་པོར་ལ་བརྒྱ་བའི་.....
 ཆིངས་སྒྲིམ་ཁམས་མ་རྒྱུད་པར་བཤད་ལ། རེ་དོགས་འཆིང་ཞེན་
 མེད་པས་འཁོར་འདས་དུས་གཅིག་ལ་མིང་མེད་ཆེན་པོར་སྒོས་བཏང་
 རོ། །གཤིས་དེར་ཐེབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱ་
 འབྲས་དག་སྤྲིག་མེད་པ་ཐད་དྲར་དུ་བཤད་དེ་པར་དང་བེ་མ་ལ་.....
 དང་། ཏེ་ལོ་པ་(༡༠༥)ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ཅག་རྣམས་ལ་
 སྒོས་དེ་ལྟར་རྟོགས་གྱུར་གྲོམས་པས་སོག་དུ་མ་ཐེབས་པས། གཤིས་ལ་
 མི་སྒྲག་ཅིང་ལས་འབྲས་ཆ་སྤྲ་བ་ལ་འརྟེན་པ་དང་སྒྱུར་ནས་བཤད་.....
 དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོ་རྟེན་གད་མོ་བརྒྱ་གཉིས་ཆིངས་གསུམ་དུ་ལན་
 གསུམ་དུ་བཤད་པས་སུམ་རྩ་ཅ་དུག་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཅ་བ་ཉོན་མོངས་
 པ་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ལུགས་སྒྲུ་འབྲུག་པ་དང་། ལུགས་ལས་
 བརྗོད་པ་དང་། ཡོངས་སྒྲུབ་ལ་བ་སྤྱི་སུམ་རྩ་ཅ་དུག་གི་གནས་དག་པ་

དང་སྒྱུར་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཆེད་ས་པམ་མདོར་
 བཤད་དེ་ཆོག་གི་དོན་སྒྲིལ་པས་ཆོག་གོ། །སྒྱི་དོན་གཉིས་པ་ཐག་ཆེག་
 ཆོག་ཏུ་བཅད་པས་ཆེད་ས་པམ་མདོར་པ་ལ་གསུམ་ཏེ། ལྟ་བུ་རང་བྱུང་ཡེ་
 ཤེས་སྒྲུ་ཐག་བཅད། དཔོན་ས་པ་རྒྱལ་གསུམ་རྒྱལ་མེད་ཏུ་རང་བསྐྱུང་།
 གནས་ལྷགས་ཆོས་མེད་ཡེ་ཟད་ཏུ་ལ་བརྒྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རང་གི་
 རིག་པ་སྒྱིར་གསལ་འཁོར་(༡༠༩) འབྱུང་མེད་པའི་རོ་མོ་འདི་ཟང་ཐལ་
 ཆེན་པའི་རོ་མོར་ཐག་བཅད་ལ་ལྟ་སྒྲིལ་སྒྱིད་འབྲས་སྒྲིལ་ཆོས་ཀྱིས་.....
 བཅས་བསྐྱུང་གང་ཡང་མི་བྱ་བར་མ་བཅས་ལྷན་གྲུབ་ཆེན་པོའི་ལྟ་.....
 སྒྲིལ་རང་བབས་བྱུལ་གང་ལ་ཆེན་པོས་ཉམས་སྒྲུབ་བའི། ཆལ་
 རྒྱགས་ལས། གསང་སྒྲགས་རིག་པ་ཅན་གཞག་ནི། ལྟ་སྒྲིལ་སྒྱིད་པའི་
 མདོ་མཐུད་ཡིན། རྒྱེ་ནང་གསལ་བའི་ཤེས་རབ་ལ། ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཉིག་
 མ་འབྱུང་པས། གསང་སྒྲགས་གསང་བའི་ལྟ་བར་འདོད། བཅས་
 ལྷན་མེད་གེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། གཟུང་འཛིན་བྲལ་བའི་ཉིང་འཛིན་གནས། །
 མཚན་མ་མེད་པའི་ལྟ་བ་ལ། །བཏང་སྒྲིལ་ས་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་
 གསལ། ཅེས་པ་དང་། ཡང་། ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཆོས་སྒྲུ་ལས། །
 སྒྲིང་ཡངས་ལྷལ་མེད་རང་རྒྱ་ཐིམ། །བཅས་བཅས་མེད་ན་སྒྱིད་པ་
 ཡིན། །རང་སྒྲིང་མཚོང་ན་ལྟ་བ་ཡིན། །དེ་ལ་མ་ཡིངས་བསྒྲིལ་པར་
 བཤད། །(༡༠༩) བཏང་བཞག་མེད་ན་ཉིང་འཛིན་ཐོབ། རྒྱགས་ལྷང་
 མེད་ན་རང་ས་ཐིམ། །མ་བྱས་རང་བྱུང་ཡེ་ནས་གྲུབ། ཅེས་པ་དང་།
 ཆོས་ཉིད་མཐའ་ཡས་རང་བྱུང་རྒྱ་མཚོ་ན། །རང་རིག་རྒྱལ་བྲལ་གསེར་
 ཀྱི་ཉ་མོ་འབྱུ། ཉིང་གསལ་འཁོར་འདས་བྲལ་བའི་རྒྱ་ཡིས་ཐོབ། ཅེས་

སོ། །གཉིས་པ་དགོངས་པ་རུས་གསུམ་རུས་མེད་ཏུ་ངང་བསྐྱར་བ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། རོ་པོ་རང་གསལ་ངང་དྲངས་ལ་བཙས་བསྐྱད་མེད་པར་
 རང་ས་ན་སལ་ལེ་རིག་གེ་མེར་རེ་འབྲིལ་ལེ་འོད་གསལ་མཉམ་པའི་.....
 རང་ལ་ནང་ཏུ་གཞག་པ་དང་། རང་ལས་རང་གར་པའི་སྒྲོ་རྩྱ་ག་རྒྱུ་
 འཛིན་འཕྲོ་མཐུད་བཅད་ནས། བར་མེད་ཉར་སངས་ཐུལ་བར་རུས་
 གསུམ་རུས་མེད་དག་པའི་དགོངས་པ་རྩ་པའི་སྒྲོང་ཆེན་ཡངས་པར་....
 རྒྱར་བཞག་པས་དབྱིངས་རང་ས་ན་གསལ་པའི་མན་རག་གོ། །ངང་པོ་
 བོ། ལུས་གནད་དང་རྒྱར་གནད་བསྐྱེད་ལ་ཤེས་པ་རང་གསལ་ལ་སྒྲང་
 བ་རང་སྒྲང་གཟུང་། (༢༠༡) འཛིན་མེད་པར་ཙན་ནེ་བཞག་པ་བོ།
 རྒྱར་རྒྱག་པ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མ་བཙས་ན། བཅས་མཁའ་རྒྱན་
 རྒྱས་མ་བསྐྱེདས་བཞིན། །ཡི་གདངས་ཡི་ནས་གསལ་པའི་ཆ། །དེ་ལྟར་
 བཅས་མཁའ་དྲངས་པ་ལ། །ཉི་མའི་སྒྱིང་པོ་རང་སྒྲང་སྒྲར། །རོ་པོ་དྲི་མ་
 མེད་པའི་སྒྲ། །གཅིག་བསྐྱེད་དེས་པའི་སྒྱིང་པོ་བོ། །ང་ཡི་དབྱིལ་འཁོར་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རུས་གསུམ་ཡིད་ཀྱི་འབྲེལ་ཐག་
 བཅད་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ་བཅུས་ཉམས་སུ་གྱུར་བ་བོ། །ཡང་དེ་ཉིད་
 ལས། རྒྱས་བྱ་གང་གིས་འདས་པའི་རྒྱུ་མ་བཟུང་། མ་འོངས་པའི་
 རྒྱན་མ་གྱང་། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་རང་ས་ལ་བཞག་ན། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
 རྩ་རྩེ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས། གཅིག་འདུས་རོ་པོ་གཅིག་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། རུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །
 ཡང་འདས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་སུ་མ་འབྲེངས། རྒྱས་། (༢༠༢)
 འབྱུང་གི་བག་ཆགས་རྣམས་རྒྱན་མ་བསྐྱེད། ད་ལྟར་གྱི་བག་ཆགས་

རྣམས་རྒྱུད་ལ་མི་བཞེན་པ་ནི། རུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་རུ་རིག་པ་འི་
 རྣལ་འབྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། རྣམ་པ་རང་ཟད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་འཁོར་
 འདས་གཉིས་མེད་རུ་བསྐྱེ་བ་སྟེ། འདས་པ་འི་རྣམ་པ་རྣམས་བར་
 མཆོམས་བཅད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་འི་རྣམ་པ་ཉིད་མགོ་མཚན་པ་
 དང་། ད་ལྟར་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་རང་ཡལ་རུ་བཏང་བ་ནི། རུས་གསུམ་
 མཉམ་པ་ཉིད་རུ་རིག་པ་འི་རྣལ་འབྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་འདས་པ་འི་
 སེམས་ལ་ཕྱགས་མི་གཏད། མ་འོངས་པ་འི་སེམས་ལ་རྒྱབ་མི་གཏད། ད་
 ལྟར་གྱི་སེམས་ལ་སྒོ་མི་གཏད་པ་ནི། རུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་རུ་
 རྟོགས་པ་འི་རྣལ་འབྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །འདས་པ་འི་མ་རིག་པ་ལ་གཟེགས་
 མ་བསྐྱར། མ་འོངས་པ་འི་མ་རིག་པ་ལ་ཡབ་མ་པོར། ད་ལྟར་གྱི་མ་རིག་
 པ་ལ་པང་རུ་མ་སྒྲངས་ན། རུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་རུ་རིག་པ་འི་
 (༡༠༥) རྣལ་འབྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །འདས་པ་འི་ཞེ་སྤང་ལ་ཞེ་མ་ཆགས།
 མ་འོངས་པ་འི་ཞེ་སྤང་ལ་ལྷགས་རྒྱས་མ་བཟུང་། ད་ལྟར་གྱི་ཞེ་སྤང་ལ་
 དར་མ་སྒྲུད་ན། རུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་རུ་རྟོགས་པ་འི་རྣལ་འབྱུར་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །འདས་པ་འི་གཏི་མུག་གིས་སྤྱིན་མ་བསྐྱས། མ་འོངས་
 པ་འི་གཏི་མུག་གིས་ས་མ་བཅད། ད་ལྟར་གྱི་གཏི་མུག་གིས་ཆར་མ་
 བབ་ན། རུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་རུ་རྟོགས་པ་འི་རྣལ་འབྱུར་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །འདས་པ་འི་སངས་རྒྱས་ལ་ལན་མ་གདབ། མ་འོངས་པ་འི་སངས་
 རྒྱས་ལ་ཁུ་མ་གདབ། ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོག་མ་གཏོད་པ་ནི།
 རུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདས་པ་འི་
 འདོད་ཆགས་ཉིད་སུན་དབྱུང་། མ་འོངས་པ་འི་འདོད་ཆགས་རྣམས་

ཞེ་བཅད། ད་ལྟར་གྱི་འདོད་ཆགས་ནམས་ལྷལ་ལྷུང་བ་ནི། ཅུས་གསུམ་
 མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ནལ་འཁྱར་པ་ཡིན་ནོ། ། (༡༠༥) འདས་པའི་སྤག་
 འོག་ལ་དམ་རུ་མ་བཟུང་། མ་འོངས་པའི་སྤག་འོག་ལ་སེམས་མ་
 བསྐྱུལ། ད་ལྟར་གྱི་སྤག་འོག་ལ་སེམས་མ་བཅུག་པ་ནི། ཅུས་གསུམ་
 མཉམ་པ་ཉིད་རུ་རྟོགས་པའི་ནལ་འཁྱར་པ་སྟེ། འཁོར་འདས་གཉིས་
 མེད་རུ་རྟོགས་པའི་ནལ་འཁྱར་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། ། དེའང་
 ཅུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ནི། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཉམས་བྱུང་པར་
 ཅན་ཏེ་དག་འཁོར་གྱི་འཛིན་ཞེན་འདོར་བར་གདམས་ཤིང་། གཞན་
 དགུ་དགག་རྒྱུའ་ལྷལ་ལ་འཆར་བ་དང་རང་གནས་ལྷུང་མ་བརྟན་གྱི་
 གཏི་ལུག་སྟེ། རོས་བཟུང་ལ་ཅུས་གསུམ་འབྲེལ་ཐག་བཅད་པའི་བར་
 གྱི་ཉར་སངས་ཆོས་ཉིད་རུ་གནས་པ་རོས་བཟུང་ལ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་གནས་ལུགས་ཆོས་མེད་ཡེ་ཟད་རུ་ལ་བཟླ་བ་ནི། སེང་གེ་
 རྩལ་རྫོགས་ལས། དགེ་བས་སངས་རྒྱས་དོན་མ་རྟོགས། དགེ་བས་
 སངས་རྒྱས་དོན་རྟོགས་ན། རྫོགས་ཆེན་གནས་ལུགས་(༡༠༦) བརྟུན་
 པར་འགྱུར། རྟིག་པས་འཁོར་བར་ལྷུང་མི་འགྱུར། རྟིག་པས་འཁོར་
 པར་ལྷུང་འགྱུར་ན། མྱེད་ཅིག་ནམ་གསུམ་བརྟུན་པར་འགྱུར། རྟོང་
 པས་ཡང་དག་དོན་མི་མཐོང་། རྟོང་པས་ཡང་དག་དོན་མཐོང་ན། ཡེ་
 ཤེས་འོད་གསལ་བརྟུན་པར་འགྱུར། ཁཆན་མས་རང་རིག་དོན་མི་
 མཐོང་། ཁཆན་མས་རང་རིག་དོན་མཐོང་ན། རང་སངས་ཆོས་ཉིད་
 བརྟུན་པར་འགྱུར། བྱས་པས་རྟུན་རྫོགས་དོན་མི་རྟོང་། བྱས་པས་
 རྟུན་རྫོགས་དོན་རྟོང་ན། རོ་པོ་འགྱུར་མེད་བརྟུན་པར་འགྱུར། །

• 232 •

མཐོང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་མ་མཐོང་བས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་
 དངོས་འགལ་ལ་སྤང་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་བ་སྤྱད་མི་རུང་ལ། སྤང་མ་སྤྱེ་མས་
 སྤངས་པ་མེད་དེ་འདས་མ་འོངས་ཇམས་འགལ་བས། གཅིག་ཡོད་རུས་
 གཅིག་འགགས་ལ། རུས་མཉམ་ན་པན་ཚུན་འཆོལ་བས་སྤང་བྱ་
 གཉེན་པོར་བཤལ་ལ། གཉེན་པོ་སྤང་བྱར་བཤལ་ཏེ། སེམས་རྒྱན་གཅིག་ལ་
 རུས་མཉམ་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་སེམས་དེ་ཉིད་ལས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་
 བ་ལུས་དང་གིབ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྤངས་པས་སྤྱོད་པའི་རུས་མེད་(༡༡༠མ)
 རོ། །དེ་བཞིན་རུ་སྤྱང་བ་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱར་
 ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་རུ་མ་རྟོགས་ན། །ནལ་འབྱུར་ལུས་དང་གིབ་མ་
 བཞིན། །དེ་ལས་དེ་ཉིད་རང་འབྱུང་བས། སྤངས་པས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་
 རོ། །དེ་བཞིན་སྤྱངས་པས་ཀྱང་ནི་མིན། །བསྐྱར་བས་ཡང་ནི་མི་འབྱུར་
 རོ། །འབྱུར་མེད་སྤྱིར་པོ་མ་རྟོགས་པར། །ཤེལ་བྱི་བྲག་གམ་གཡུ་རྩོ་
 བཞིན། །སྤྱང་ཁིང་བཞུ་བར་རུས་པ་མིན། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གནས་
 དག་ཏུ། །ནལ་འབྱུར་ལྷན་པ་ཡིས་ནི་བརྟག་ །དེ་བཞིན་ཁི་བ་ཉིད་ཀྱང་
 མིན། །མངོན་སུམ་ལྷག་མཐོང་མ་ཤེས་པར། །རི་རབ་རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་
 བཞིན། །སུས་ཀྱང་གཞིག་པར་རུས་པ་མིན། །གཉེན་པོ་ཡིས་ནི་སྒྲོལ་བ་
 མིན། །མ་བཅའ་རང་དག་མ་ཤེས་པར། །རྟོག་མ་སངས་འདྲོང་ཚུ་རྟོག་
 བཞིན། །སྤྱི་སྤྱིར་སངས་པ་མ་ཡིན་རོ། །དེ་ཉིད་རུངས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་
 མིན། །རང་སྤྱང་ལྷག་པ་མ་ཤེས་པར། །(༡༡༡མ) བ་མལ་རྒྱན་པོའི་སྤྱང་
 བ་བཞིན། །མངོན་ཞེན་བརྟོག་པ་མ་ཡིན་རོ། །ཞེས་པས་ཆུད་རི་མ་ལྟར་
 རང་གིས་རང་སྒྲོལ་བའི་གནད་རུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལའང་སྒོ་རིམ་

པ་གཉིས་ལས། འབད་བཅས་རང་གྲོལ་ནི། ཉོན་མོངས་གང་སྐྱེས་ངོས་
 བཟུང་ལ་རང་སར་བཞག་པས་རང་སངས་སུ་ཁྲོལ་ཁྲོལ་མོང་བའི་.....
 རང་ལ་འགྱུ་བ་གནས་དག་གི་དགོངས་པ་རང་གྲོལ་མཉམ་པ་ཆེན་.....
 ཤོར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཡོང་མེད་ཏུ་ཆལ་སྐྱུང་ངོ། །འབད་མེད་ནི། གང་
 སྐྱེས་དེས་ཚུགས་མི་ཐུབ་པར་རང་སངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་
 ལ་ལྟ་བའི་ཐབས་དེ་སྤང་མི་དགོས་པར་རང་བཞིན་རང་ངམ་བྱགས་...
 གྱིས་གྲོལ་བ་ཏེ། སློ་རིམ་འདི་གཉིས་དབང་པོའི་བྱད་དང་། སྐ་སྐ་ལྟ་
 ལུར་གནས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་དག་སློ་རིམ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། འབད་
 བཅས་རྣམས་དང་འབད་མེད་ངོ། །འབད་བཅས་རྣམས་ནི་རང་སར་
 གཞག །སྤང་བ་(༡༧)མ་གམས་པའི་ཆོད་རྣམས་གྱིས། །ཡེ་ཤེས་དག་
 པའི་སྤང་བ་ཉིད། །སྐྱེ་ནང་ཀུན་ལ་རང་ཤར་ཆོ། །སྐྱེ་དེས་སྐྱེ་བ་མ་
 ཡིན་ནོ། །རི་སྤྱི་དེ་དག་སྐྱེ་འགྱུར་ཡང་། །རང་གཞག་རང་ས་ཉིད་ཏུ་
 གྲོལ། །དེ་སྐྱེར་རྣལ་འབྱུར་སྤང་བའོ། །འབད་མེད་རྣམས་ནི་འདི་ལྟ་ཏེ།
 རང་གིས་རང་གྲོལ་རང་ཉིད་ལ། །རང་ཀ་མ་ནི་རང་གྲོལ་བས། །ལྷགས་
 གྱིས་ལྷགས་རྣམས་གཤོག་པ་དང་། །རྩོ་ཡིས་རྩོ་རྣམས་གཙག་པ་
 བཞིན། །རང་གི་གཉེན་པོར་རང་ཉིད་ཆོ། །རང་བཞིན་རྩོགས་ཆེན་
 རྟོགས་པ་ཡིས། །འདི་ལྟར་གོམས་པ་གང་ཡིན་པ། །མ་བཅའ་གཞག་
 པའི་དོན་རྣམས་ཉིད། །མ་བསྐྱོམས་པར་ནི་བདེ་ཆེན་རྒྱས། །རང་
 བཞིན་ཉིད་ཏུ་མཐོན་སུམ་རིག །འདི་ཉིད་སྤང་དང་སྤང་པ་དེ། །
 མཚམས་མེད་སྤྱི་དང་ལྷན་པ་ཡང་། །འདི་ཉིད་གོམས་པས་གྲོལ་བ་
 ནི། །ཐེ་ཆོམ་ཉིད་མེད་ན་ར་ཀན། །ཅིས་སོ། །གཉིས་པ་ཡེ་གྲོལ་གྱི་

གནས་(༡༧༩༩) ལུགས་བྱེ་བྲག་རྩ་བ་ཤད་པ་ལ་གསུམ་ཉི། ཡེ་ནས་སྐྱུ་
 ཟིན་པས་ད་ལྟ་རང་སྐྱུ་ཏེ་འབད་ཚོལ་གྱི་གཉེན་པོ་མི་དགོས་པར་.....
 བརྟན་པ། གནས་ལུགས་དེའི་རང་བཞིན་ལས་མི་འདའ་བར་གདམས་
 པ། ངང་རྩ་རང་སངས་གཞི་མེད་ཅམ་ལས་གཞན་རྩ་སྤང་མ་སྦྱང་བར་
 ལ་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུ་ཏིག་མེད་བ་ལས། འབད་པས་སྐྱུ་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཉིད་ནས་ནི་སྐྱུ་བར་གནས། ཁྱེས་པ་དང་། ཡང་། མ་
 རིག་པ་ཉིད་རང་བྱུང་པས། །འབྲུལ་པའི་རྩ་ཉིད་ཡེ་ནས་སངས། །ཀྱན་
 གཞི་ཆོས་སྦྱར་རང་ཤར་པས། །བརྩུད་པའི་རྩེ་བ་ཅད་ནས་བཅད། །
 ཡིད་བཞིན་དགོངས་པར་ཡེ་གནས་པས། །འཇུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རང་
 གཞག་ཡིན། །དབུགས་ནི་ཡེ་ནས་རྩུན་ཆད་པས། །སྦྱེ་ཁྱི་གདོད་ནས་
 ཡོད་པ་མིན། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡེ་ཚོགས་པས། །ཞེན་པའི་མཐའ་
 ནི་བསྐྱེལ་བ་ཉིད། །ཡན་(༡༧༩༩) ལག་མ་བསྦྱོད་ཡེ་ཐུན་པས། །འགྲོ་
 བའི་ལམ་ཉིད་ཡེ་ནས་བསྟོད། །སྤྱོད་པའི་རག་ནི་བརྟུན་མེད་པས། །ཡེ་
 ནས་སྦྱ་བསམ་ལུལ་ལས་འདས། །བསམ་པའི་འགྲོ་འདུ་ཡེ་སྦྱང་པས། །
 ཡེ་ནས་བསམ་གཏན་ཆེན་པོར་གནས། །དྲི་མ་རྣམས་ནི་རང་དག་
 པས། །དྲི་མེད་ཟང་ཐལ་ཆེན་པོར་གནས། །བྱས་པས་བྱུང་ས་མེད་པའི་
 བྱིར། །ཚོག་མ་ཉིད་ནས་བྱ་བྱེད་བྲལ། །གཞི་ནས་གཞན་བྱུང་ཆོས་མེད་
 པས། །གདོད་ནས་རང་བྱུང་ཉག་གཅིག་གོ། །གཅིག་དང་གཉིས་གྱི་
 བྱངས་ཟད་པས། །ཐིག་ལེ་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ཉིད། །ལུན་པ་གདོད་ནས་
 རྣམ་དག་པས། །རིག་པའི་སྤང་བ་འོད་གསལ་བྱལ། །འཁོར་བ་འཇུར་
 མེད་འགགས་ཟིན་པས། །ཡེ་ནས་རྩུན་ཚོགས་སངས་རྒྱས་ས། །མཆོན་

མའི་དངོས་པོ་སྒྲོང་མངས་པས། །བདག་འཛིན་སྒྲོ་ནི་ཡོན་མ་ཟད། །
 རྒྱུན་ནམས་རྒྱུན་གྱིས་རང་གྲོལ་བས། །སྒྲོས་པ་ནམས་ནི་ཅོག་གཞག་
 (༢༡༣ན) པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐལ་འབྱུར་ལས། རང་བཞིན་
 རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མཐའ། །ཆོས་ནམས་རང་སར་གཞག་པ་སྟེ། རྒྱང་
 ཤེས་ཆོས་ཉིད་བྱུང་འཇུག་པས། །ཡི་གྲོལ་ཅོག་གཞག་ཉིད་ལ་ཐུག །
 དགོངས་པ་སྒྲོ་ལས་འདས་པ་དང་། །མཆོན་བཅས་རང་སར་དག་པ་
 དང་། །སྒྲོང་དང་དངོས་པོའི་མཐའ་གྲོལ་དང་། །འབྱུ་ཟད་རྟོག་པ་མེད་
 པ་དང་། །སྒྲོ་ཟད་ཡིད་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། རྩ་མ་ལས།
 འབྱུར་བ་ལྷ་ཉིད་ཡི་དྲུངས་པས། །སྒྲོང་བ་འོད་གསལ་ཉིད་ཏུ་གྲོལ། །
 དབང་པོ་ལྷ་ཉིད་ཅེར་གཞག་པས། །འཛིན་པའི་ཡུལ་ལྷ་རང་སར་
 གྲོལ། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐལ་འབྱུར་ལས། རང་སེམས་གྲོལ་བ་
 ཞེས་བྱ་བ། །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་མེད། །གང་གིས་དགྲོལ་བ་
 མེད་པའི་སེམས། །གཞི་ནས་རྫོགས་པས་འགྲོ་འོང་མེད། །བརྟགས་
 པས་མ་རྟེན་རྒྱུ་(༢༡༣བ) མཆོན་མེད། །གཞི་ཅ་མེད་པས་སྒྲོང་གསལ་
 གནས། །རང་གསལ་གནས་པའི་སེམས་དེ་ནི། །གནད་གྱིས་གྲོལ་བས་
 རྒྱགས་རིས་མེད། །རྟུས་གྱིས་གྲོལ་བས་སྒྲོས་གཞི་མེད། །འབད་མེད་
 གྲོལ་བས་བཙོན་འབྱུས་མེད། །གདེར་གིས་གྲོལ་བས་འབད་ཚོལ་མེད། །
 དེ་ལ་གདེར་གིས་གྲོལ་བ་བཤད། །ཡོན་མ་གྲོལ་བས་བསྐྱར་གཞི་མེད། །
 རང་གིས་གྲོལ་བས་གཉེན་པོ་མེད། །ཅེར་གྱིས་གྲོལ་བས་མཐོང་སར་
 ཡལ། །ཡོངས་སུ་གྲོལ་བས་འབད་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་སྒྲོ་
 གསུམ་ཡོན་མ་གྲོལ་བས་གདོད་གྱིས་འབད་པས་གྲོལ་མི་དགོས་ཏེ།

ལུས་ཀྱིས་ལྷན་སྦྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡང་མི་དགོས་པར་འབྱུང་
 བ་རང་གནད་ཀྱིས་སྐྱོལ་བས་འགྲོ་བ་རྒྱལ་ཏུ་སྤར་མི་ཐོག་། །དག་གིས་
 འབད་པ་སྤྱིར་པོ་བསྐྱས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་མི་དགོས་པར། བརྗོད་པ་
 གསལ་དག་ཏུ་སྐྱོལ་བས། ལྷན་ཆོད་སྤྱོད་ན་གྱི་གནད་ཀྱིས་(༢༡༩) སྐྱོལ་
 མེས་ཀྱི་འབད་པ་ཉིར་དེ་འཛིན་བསྐྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་མི་དགོས་
 པར། ཅི་བསམས་དགོངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྐྱོལ་བ་སྟེ། གཞན་ནས་
 བྱུང་བ་མེད་པས་རང་སྐྱོལ་བ་སྟེ་གཉེན་པོ་ཡོད་མི་སྤྱིར་པའོ། །དེ་ལྟར་
 ན་རང་སྐྱོལ་ལ་གཉེན་པོ་མེད་པའི་གནད་དོ། །སྐྱོལ་ཁེས་བྱ་བ་ལ།
 བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱོལ་བ་དང་། ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་གནད་སོག་ཏུ་
 སྐྱོལ་བ་དང་། ཡེ་སྐྱོལ་དང་། རང་སྐྱོལ་དང་། ཅེར་སྐྱོལ་དང་། ཡོངས་
 སྐྱོལ་ལ་སོགས་པ་མང་ཡང་འདི་ནི་རང་སྐྱོལ་ཆེན་པོ་ལ་གཉེན་པོ་མེད་
 པས་འབད་མི་དགོས་པར་བརྟན་པའོ། །གསུམ་པ་རང་སྐྱོལ་གྱི་
 དགོངས་པ་བྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་མདོར་བརྟན། རང་
 བཞིན་སོ་སོར་བཤད། རྟོན་གྱི་མཆོག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུ་ཉིག་
 མེད་བ་ལས། འགག་པ་མེད་པའི་རིག་པ་ལ། །འཁྲུལ་རྒྱ་མེད་པས་ལྷག་
 ས་མེད། །ཡི་(༢༡༩) སྐྱོལ་ཡིན་པས་གཏན་ནས་འཕགས། །རང་སྐྱོལ་
 ཡིན་པས་ཡུལ་རྒྱུན་ཟད། །ཅེར་སྐྱོལ་ཡིན་པས་སྤྱང་བ་དག །མཐའ་
 སྐྱོལ་ཡིན་པས་ལུ་བཞི་འགགས། །གཅིག་སྐྱོལ་ཡིན་པས་ཏུ་མ་སྟོང་། །
 ཁེས་པས། ལྷེ་ནང་གཉིས་མེད་ཟང་མའི་རིག་པ་རྗེན་པ་ཤེས་གོང་
 གི་མ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལ། གཞི་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ད་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་
 མེད་པས་རྩ་བ་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་ལ་ལམ་མེད། ལམ་མེད་པས་ད་

འབྲས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ཏུ་ལྷོག་པའི་ས་མེད་དེ་ཡེ་ནས་སྒོལ་ཟིན་ནམ་
 མཁའ་ལྷ་བུའི་དགོངས་པར་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་སྒོལ་ལྷགས་
 ཆེན་པོ་ལྷ་དང་བཅས་ཏེ་ཐུན་མོང་གི་ཐེག་པ་ཀྱན་ལས་བྱུང་པར་བྱ་
 འཕགས་པའི་གནད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ཡེ་སྒོལ། རང་སྒོལ། ཅེས་
 སྒོལ། མཐའ་སྒོལ། གཅིག་སྒོལ་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ཡེ་སྒོལ་བསྐྱར་གཞི་མེད་པའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས།
 (༢༡༥ན) ལྷ་སྒོམ་འབད་ཚེ་ལ་ལ་རག་མ་ལས་པར་བསྐྱར་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་
 བྱུང་བ་སྒྱིར་བཏང་བས་བྱས་པ་དང་བཅས་ས་མེད་པའི་དོན་ཏེ། གང་
 བྱས་ཀྱང་མ་བྱུང་། གང་ཏུ་ཡང་མ་སོང་། གང་ཡང་མི་གནས་པ་ལས་
 འཕྱར་བ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །སྒོལ་ནི་བསྒོལ་བ་ལྷ་བུ་མ་ཡིན་པས། ལྷ་
 སྒོམ་གྱིས་འབད་མི་དགོས། སྒོལ་ཞེས་རང་ལྷགས་སུ་གནས་པ་ལས།
 བཅས་བཅས་མེད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྷར་ཡིན་པས་ལྷས་རག་ཡིད་
 གསུམ་རང་ལྷགས་ལ་ལྷོད་ཆགས་ཤིང་། སེམས་ཉིད་ནལ་ཏུ་ཐེབས་པ་
 ལ་སྒོལ་ཞེས་བྱ། དེ་ཡང་གཏན་ཏུ་དེ་ལྷར་གནས་པས་ཐེག་པ་ཐུན་
 མོང་བ་ལས་འཕགས་པའོ། །ཡེ་ནས་སྒོལ་བའི་དཔེ་ནི། ལྷ་མི་ཀའི་
 འབྲས་ཏུ་ཡེ་ནས་སྒྲིན་པ་ལ། ད་སྒྲིན་རྒྱ་མེད་པ་ལྷ་བུའོ། །ཡེ་སྒོལ་ལ་
 གསུམ། ཡེ་སྒོལ་གྱི་གྲ་བ། འཛོག་པའི་འཐད་པ། སྒོལ་ལྷགས་སོ། །ཡེ་
 སྒོལ་གྱི་གྲ་བ་ནི། སྒོ་བུར་(༢༡༥བ) བ་མ་ཡིན་པར་ཐོག་མ་ནས་སྒོལ་
 ཟིན་པས། ད་བསྐྱར་ནས་སྒོལ་རྒྱ་མེད་པའི་གནད་ནི། རིག་པ་ཉིད་
 འབྲུལ་མ་མྱོང་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཡེ་སྒོལ་ཏུ་འཛོག་པའི་འཐད་པ་ལ་
 གསུམ། རིགས་པས་འཐད་པ། ལུང་གིས་འཐད་པ། གཏན་ཆོགས་གྱིས་

འཐད་པའོ། །རིགས་པས་འཐད་པ་ནི། ཡེ་ཉིད་ནས་རིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བའི་གནད་ནི། རིག་པ་ལ་གཞི་མེད་པས་སྒྲིག་ས་མེད་པ་དང་། ཙ་བ་
 མེད་པས་བྱུང་ས་མེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པས་གཏན་ལ་མི་
 ཐེབས་པ་དང་། རྒྱུ་བ་མེད་པས་ཀྱོལ་རྒྱུ་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཀྱོལ་
 ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིམ་རྒྱུ་གང་གིས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་མཚོང་བ་མེད།
 དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་རྗེས་མེད་ཀྱི་རིགས་པས་འཐད་དེ། རིག་པ་ལ་རྒྱ་
 མེད་པས་འབྲས་བྱ་མེད་དེ་ལས་དང་ནམ་པར་རྩིན་པ་ཡོད་མི་སྲིད་……
 རོ། །ལུང་གིས་འཐད་པ་ནི། བཙུན་པ་དོན་ལྡན་ལས། ཡེ་ནས་ཀྱོལ་
 བའི་སེམས་ཉིད་ནི། །(༡༧) རྩི་ནས་ཀྱོལ་རྩིན་ག་ལ་སྲིད། །ཅེས་སོ། །
 གཏན་ཆེགས་ཀྱིས་འཐད་པ་ནི། གཏན་ཡལ་རང་གཞག་གི་གཏན་
 ཆེགས་ཀྱིས་འབྲུབ་སྟེ། གཏན་པ་ཡེ་ནས་ཀྱོལ་བས། དེ་ཉིད་རང་སར་
 ཀྱོལ་རྟེ། ཡེ་ཉིད་ནས་ཀྱོལ་བའི་རྩིར་རོ། །དེ་ཡང་སེམས་ལ་བྱུང་ས་མེད་
 པ་དང་། གནས་ས་མེད་པ་དང་། འགྲོ་ས་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡེ་ནས་
 ཀྱོལ་བར་ཤེས་སོ། །ཀྱོལ་ལུགས་ནི། སེམས་སྒྲིང་བ་ཡིན་པས་ཀྱོལ་ཞེས་
 བྱ་བ་འད། མ་ཀྱོལ་ཞེས་ཐ་སྙད་ཅིན་ཏུ་གདགས་སུ་མེད་པས། ཡེ་ནས་
 ཀྱོལ་བེན་པའི་རྟགས་སུ། ད་དེ་ལ་བསྐྱར་ནས་ཀྱོལ་མི་དགོས་པ་ནི།
 སེམས་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པས་སོ། །ཡེ་ནས་ཀྱོལ་བ་དེ་ལ་ཀྱོལ་རྒྱ་མེད་
 པར་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ཀྱོལ་ལ་གཉེན་པོ་མེད་པའི་གནད་ལ་
 བཞེན་ནས། རྩ་མའི་གདམས་ངག་ལ་རག་མ་ལས་པར་བསྐྱན་པ་ནི།
 འདི་རྩར་རྩར་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་(༡༧) བྱུང་ཡང་རང་ལས་……
 བྱུང་ལ། ཀྱོལ་གྱང་རང་ཀྱོལ་བས་སོ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དང་རྩིན་

བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ལྷལ་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱེད་པ་
 དང་། ལྷ་བ་དང་། སྤྱིད་པ་སྤྱོད་ཅན་ལྷ་བྱ་མིན་པས་ནི། རྟོན་གྱིས་སྤྱོད་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཟད་པ་ལ་བྱའོ། །རང་སྤྱོད་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་སྤྱོད་
 གྱི་གོ་བ། རང་སྤྱོད་གྱི་འཐད་པ། སྤྱོད་ལྷགས་སོ། །རང་སྤྱོད་གྱི་གོ་བ་ནི།
 གཉེན་པོ་མེད་པའི་རྟོན་ཏེ། ལྷ་བ་ཉིད་ལྷ་བ་ནས་རང་སྤྱོད་པས།
 ལྷ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་རྒྱ་
 ལྷ་བ་པ་ལ་སྐྱེས་པ། དེ་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མེད་པའོ། །
 དཔེར་ན་ཆང་ནད་ཅན་ཆང་གིས་འཛོམས་པ་དང་། རྒྱག་གིས་རྒྱག་
 འཛོམས་པ་དང་། ལྷགས་གྱིས་ལྷགས་གཙོད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་དང་
 འབྲེལ། ཉེན་མོངས་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་པས་ན་རང་སྤྱོད་ཞེས་
 བྱའོ། །རང་སྤྱོད་རྒྱ་(༢༡)ལ་འཛོག་པའི་འཐད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་
 པས་འཐད། ལྷ་བ་གིས་འཐད། གཏན་ཆེགས་གྱིས་འཐད་པའོ། །རིགས་
 པས་འཐད་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་གྱི་རིགས་པས་འཐད་དེ། སྤྱོད་པ་ཐམས་
 ཅད་རང་སྤྱོད་ཡིན་པས། གཞན་གྱིས་བསྤྱོད་པ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར་
 འཐད་ལ། གལ་ཏེ་གཞན་སྤྱོད་ཡིན་ན། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གསུགས་ཐ་
 དད་རྒྱ་ལྷ་བ་མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོའི་མཆོད་ཉིད་དངོས་
 པོས་གཏན་ལ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷ་བ་གིས་འཐད་པ་ནི། མེམས་སྟེ་
 ལས། སྤྱོད་པ་རང་བྱུང་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་སོ། །གཏན་ཆེགས་གྱིས་
 འཐད་པ་ནི། རང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལ་ཚད་གཞི་མེད་པའི་གཏན་ཆེགས་
 གྱིས་འབྲུབ་ཅིང་འཐད་དོ། །འདི་ལྟར་ལྷ་བ་རང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ་
 གཉེན་པོ་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱོད་ལྷགས་ནི།

རང་གིས་རང་གྲོལ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པ་(༡༡༥) གཞན་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཞུང་གཞན་ནས་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ཅན་འདོད་ཆགས་ལ་ལམ་རྒྱ་
 བྱས་པས་གྲོལ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་བཤད་དེ། གྲུ་རྩོམ་ཆེ་ལས། ཇི་སྐར་མེ་ཡིས་
 ཆོག་པ་ལ། །མེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱོ་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ལ་སྐྱེས་པ་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤང་བ་སྤང་བ་རང་གི་ཐོག་ནས་གྲོལ་བ་ཉིད།
 སྤང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གྲོལ་རྒྱུའམ་གྲོལ་རྒྱུན་གཞན་མེད་པའོ། །
 དེ་གཞི་མེད་ཀྱི་གྲོལ་བས། གནས་པའི་རྟེན་མེད་པས། གཞི་རྩ་མེད་
 པས། གཞི་རྩ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་དེ། གསང་སྤྱོད་ལས། གཞི་རྩ་མེད་
 པའི་སེམས་ཉིད་འདི། །སྔ་མ་མ་ཡིན་མ་ཟིང་མིན། །ཁ་དྲག་མ་ཡིན་
 དབྱིབས་སྤྱུ་མིན། །མཚན་མེད་མ་ཡིན་རིགས་རྒྱད་མིན། །ཅེས་སོ། །དེ་
 ཉིད་རང་ལས་མ་གཏོགས་པ་ལྡོག་པའི་ས་མེད་པས། འགྲོ་ས་མེད་པས།
 རྒྱུ་མ་རྒྱུར་བའོ། །གང་ནས་བྱུང་བའི་ས་མེད་དེ། དེ་ཉིད་རང་མ་ཡིན་
 པའི་(༡༡༦) ཆོས་ལོགས་པ་མེད་པས་རང་གྲོལ་ཞེས་བྱའོ། །དཔེར་ན་
 རྒྱལ་གྱི་མདུད་པ་སྤྱོད་ཀྱང་མ་བཞུལ་བར་རང་གྲོལ་བ་བཞིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་ཅེར་གྲོལ་མཐོང་ཡལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱད་ལུང་ལ་
 རག་མ་ལས་པར་བརྟན་པ་ནི། ཅེར་གྱིས་མཐོང་བ་ཅེས་གྱིས། དེ་ཉིད་
 ཀྱི་གྲོལ་བ་ནི། མ་བྱུང་བས་གྲོལ་བ་ཡིན་པས། སྤང་བ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་
 མ་བརྟུན། སྤང་བས་མ་བཅད་པར་བཞག་པས་རང་དག་ཀྱི་གྲོལ་བའོ། །
 ཅེར་གྲོལ་མཐོང་ཡལ་ལ་བཞི་སྟེ། ཅེར་གྲོལ་གྱི་གྲོ་བ། ཅེར་གྲོལ་རྒྱ་
 འཛོག་པའི་འཐད་པ། གྲོལ་ལྷགས། དཔེའོ། །ཅེར་གྲོལ་གྱི་གྲོ་བ་ནི།
 ཅེར་གྱིས་མཐོང་བ་ཅེས་གྱིས། དེ་ཉིད་མཐོང་བར་གྲོལ་བ་ནི། སྤང་

ཅིག་དང་པོ་རང་ལ་མཐོང་ངམ། མོས་སམ། རིག་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བ་
 རྟེ། དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་མཐོན་སྤྲུམ་གྱི་ཆོས་ཐེབས་སོ། །ཅིར་གྲོལ་དུ་
 འཛོག་པའི་འཐད་པ་ལ་(༡༧༥)གསུམ། རིགས་པ། ལྷང་། གཏན་
 ཆོགས་སོ། །རིགས་པ་ནི། གཏང་ཡལ་གང་དུ་ཡང་མ་དམིགས་པས་
 འཐད་དེ། ལྷང་བ་ལྷང་ཐོག་དུ་ལྷང་བ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་པ་
 འཇུག་ཐོག་དུ་འཇུག་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བ་རྟེ། ལྷང་པ་རང་སྤོའི་གནད་
 གྱིས་གཟུགས་ཅིར་གྱིས་མཐོང་བས། གཟུགས་སྟེམས་པ་ཅམ་ལ་བཏུན་
 བས། དེ་ཉིད་གྱིས་གྲོལ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐུ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་གྲོལ་
 བར་ཅིས་ཤེས་ན། གཟུགས་སྤྲུམ་མཐོང་བས་གཟུགས་མ་ཡིན་པའི་རྣམས་
 པ་ཆོད། དེ་ལ་ཅིར་གྱིས་གཞག་པས། དེ་ཉིད་གྲོལ་ཏེ། གཞན་ལ་འཇུག་
 པའི་ཤེས་པ་མི་སྟེེབས་སོ། །ལྷང་གིས་འཐད་པ་ནི། གསེར་གྱི་སྟོང་པོའི་
 རྒྱད་ལས། ཅིར་གྲོལ་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྤངས་གྱིས། །སངས་རྒྱལ་སེམས་ཅན་
 གཉིས་ཀ་གྲོལ། ཅིས་སོ། །གཏན་ཆོགས་ནི། ལྷགས་བྲལ་རང་དག་གི་
 གཏན་ཆོགས་གྱིས་འཐད་དེ། འདི་ལྷང་(༡༧༦) ལྷང་བ་ཅིར་གྲོལ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཉིད་ཅིར་སར་བཞག་ནས། བཞག་སར་གྲོལ་ལ། གྲོལ་སར་ཡལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོལ་ལྷགས་ནི། ཆོས་ཅན་དུ་མ་སུ་ལ་བསྐྱབས་པས། དུ་མ་
 ལྟར་ཅིར་སར་གྲོལ་ཏེ། གང་དུ་ཡང་སོང་བ་མེད་པ་དང་། གང་ནས་
 གྱང་འོང་བ་མེད་པ་དང་། གང་དུ་ཡང་འགྲོ་ས་མེད་པའོ། །གང་ཡང་
 གནས་པ་ལས་འཇུར་བ་མེད་པའོ། །ཆོས་ཅན་གྱི་ལ་བསྐྱབས་པས།
 ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ཅིར་གྲོལ་དུ་སོང་བའོ། །དཔེ་ནི། དཔེར་ན་གཟུ་
 པོའི་རྫོ་ཅན་ལྟ་ཁང་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་དུ་རྟེ། མཐོང་རིས་མེད་པའོ། །བཞི་

བ་མཐའ་གྲོལ་སྟོང་པ་དང་བྲལ་བའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོང་པ་
 གང་ལ་ཡང་མི་འཆའ་བའི་གནད་ནི། གཅིག་གི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་
 ཡིན་པས། གཉིས་སུ་མི་གནས་ལ། གཉིས་ལས་གྲོལ་བས་གཅིག་ཏུ་ཡང་
 མི་གནས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
 (༡༧) བ་ལ་སྟགས་པའོ། །ལྷ་ནི་ཡོད་པའི་ལྷ་སྒྲུང་བ་དང་། མེད་པའི་
 ལྷ་མི་སྒྲུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་བཞི་
 འགགས་པ་ལ་གྲོལ་ཞེས་བ་སྟངས་ཏུ་བྱའོ། །མཐའ་གྲོལ་སྟོང་པ་དང་
 བྲལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐའ་གྲོལ་གྱི་གོ་བ། མཐའ་གྲོལ་ཏུ་འཛོག་པའི་
 འཐད་པ། གྲོལ་ལྷགས་སོ། །མཐའ་གྲོལ་གྱི་གོ་བ་ནི། ཡོད་པ་དང་། མེད་
 པ་དང་། སྒྲུང་བ་དང་། སྟོང་པའི་མཐའ་གང་ལ་ཡང་སྟོང་པ་མི་འཆའ་
 པའོ། །དོན་གྱིས་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་ཆེས་ལས་འདས་པའོ། །མཐའ་
 གྲོལ་ཏུ་འཛོག་པའི་འཐད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་པ། ལྷང་། གཏན་
 ཆོགས་སོ། །རིགས་པ་ནི། སྟོང་བྲལ་ང་ལ་ཉིད་གྱི་རིགས་པས་འཐད་དེ།
 གང་ལ་ཡང་མ་སྟོང་པས་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས། མཐའ་གང་ལ་
 ཡང་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་མཐའ་བྲལ་དབུས་མི་དམིགས་
 པའི་ལྷ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷང་གིས་(༡༩) འཐད་པ་ནི། ཆལ་ཆེན་ཡོན་
 ཏན་རྫོགས་པའི་ལྷང་ལས། མཐའ་དང་བྲལ་བས་གྲོལ་ཞེས་བྱ་ཞེས་སོ། །
 གཏན་རྫོགས་ནི། གཅིག་ཤེས་པས་ཀྱན་གྲོལ་བའི་གཏན་རྫོགས་གྱིས་
 འཐད་དེ། གཅིག་མཐའ་དང་བྲལ་བར་ཤེས་པས། འདི་ལྷང་སྒྲུང་
 བཏགས་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་གང་ལ་ཡང་བཅར་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོལ་ལྷགས་ནི། ཡོད་མཐའ་ལ་མི་གནས་པས། མེད་

མཐའ་ལས་སྐྱོལ་ལ། མེད་མཐའ་ལ་མི་གནས་པས། ཡོད་མཐའ་སྐྱོལ་ལ།
 ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གནས་པས། གཉིས་ཀ་སྐྱོལ། གཉིས་ཀ་མ་
 ཡིན་པས། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྐྱོལ་བའོ། །ལུ་པ་གཅིག་སྐྱོལ་ལ་ཟླ་མེད་
 པའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལ་རག་མ་ལས་པར་
 བརྟེན་པ་ནི། གཅིག་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་སྒྲིམ་པ་
 དང་བལ་བ་ཉིད་དེ། དེའི་རང་རྒྱ་སྐྱོལ་(༡༩༠བ) བ་ཡིན་པས་རྒྱ་མ་
 བྱངས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ། །གཅིག་སྐྱོལ་ཟླ་མེད་པའི་
 གནད་ལ་བཞིན། གཅིག་སྐྱོལ་གྱི་གོ་བ། གཅིག་སྐྱོལ་རྒྱ་འཛོག་པའི་
 འཐད་པ། སྐྱོལ་ལྷགས། དཔེའོ། །གཅིག་སྐྱོལ་གྱི་གོ་བ་ནི། གཅིག་སྐྱོལ་
 དེ་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལ་གཅིག་རྒྱ་སྐྱོལ་བ་ལས་མ་རྫོགས་
 པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་རིག་པ་ལ་ཡོ་ནས་སྐྱོལ་མ་སྐྱོལ་གྱི་མ་
 རྟོད་ལས་འདས་པའོ། །གཅིག་སྐྱོལ་རྒྱ་འཛོག་པའི་འཐད་པ་ལ་གསུམ།
 རིགས་པ། ལྷང་། གཏན་ཆེགས་སོ། །རིགས་པས་འཐད་པ་ནི། སྐྱོལ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པ་མིན་ཏེ། གཅིག་ལས་གཞན་མེད་པས་སྐྱོལ་ཞེས་
 བྱ་ན། གཅིག་པོ་ནི་རིག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་རང་རིག་གཅིག་སྐྱོལ་
 ཡིན་པའི་ཆོས་ལྷགས་པ་མེད་པས་སོ། །ལྷང་གིས་འཐད་པ་ནི། གཞེར་
 གྱི་སྟོང་པོ་ལས། གཅིག་སྐྱོལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ནི། རྒྱ་མ་རྩ་གཅིག་ཡིན་
 (༡༩༡ན) པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །གཏན་ཆེགས་ཀྱིས་འཐད་པ་ནི། གཅིག་
 ཤེས་ཀྱན་སྐྱོལ་གྱིས་འཐད་དེ། གཅིག་རིག་པར་ཤེས་པས། འཁོར་
 འདས་ཀྱན་སྐྱོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོལ་ལྷགས་ནི། ཆོས་ཉིད་རྒྱ་རྩ་ཤེས་
 པས་སྟོང་ཤེས་ཀྱན་སྐྱོལ་བའོ། །དཔེ་ནི། རྒྱ་མ་རྩ་གཅིག་རྒྱ་ཤེས་པས།

མེད་གཅིག་གི་རྩ་གཏན་ལ་མེད་པ་ན།   མེད་ཀྱང་ཕྱི་རྩ་གཏན་ལ་མེད་པ་
 པའམ། ལུ་རམ་དང་། མེད་གཅིག་རྩ་མེད་པ་སྟེ་གཏན་རྩ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཉི།
 ལུང་ཚུབ་མེད་པ་འགྲེལ་ལས། མེད་ཡི་རང་བཞིན་ཆ་བ་དང་། ལུ་རམ་
 རང་བཞིན་མངར་བ་ལྟར། རྟེན་བཞིན་ཆས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །
 རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཅིག་ ཁྱེད་པ་བཞིན་ནོ། རྟེན་སྟོང་གི་
 ལུགས་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་བཅི་བ་མ་ཡིན་ཏེ།   དབང་པོའི་ཕྱི་
 ལུགས་ལྟ་བུ་གང་ལ་གང་མོས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ།   ལུགས་པ་སྟོང་གི་
 ལུགས་ལྟ་བུ་མཆོག་པུ་ལྟ་བུ་(༡༩༡༥) བ་ལ་ལྟས་པ་ལྟར་བ་ནི།   དེ་ཡང་
 འདིར་སྟོང་གི་ལུགས་ལྟ་བུ་མེད་པ་ལྟས་གཞི་དང་བལ་བ་ནི།   རང་སྟོང་ཡིན་
 པས་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་དང་སྟོང་བ་དང་སྟོང་བའི་ཆས་ཀྱི་སྟོང་བ་.....
 དང་བལ་བ་ཉི།   རྟེན་རྣམས་རྟེན་གྱིས་སྟོང་བ་དཔེར་ན་དྲི་མས་དྲི་མ་
 འབྲུ་བ་ལྟར་རྟེན་རྣམས་རྟེན་གྱིས་སྟོང་ཏེ་ཡི་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་.....
 འཆར་ལ། ཀ་དག་ཀ་དག་གིས་སྟོང་ལ་རྟེན་པ་རྟེན་པས་སྟོང་བའོ། ཡི་
 སྟོང་ལ་གཟུང་འཛིན་བྱུང་འཆུག་གི་སྟོང་བ་དང་བལ་བས།   ལུགས་
 རྣམས་ལུགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལྟ་བུ་གིས་ལྟ་བུ་རྣམས་འཛིན་པས་ལྟ་བུ་དང་།
 ཅེར་སྟོང་འཛིན་འདས་གཉིས་ལ་མི་སྟོང་པས་རྟེན་ལས་རྟེན་རྣམས་སྟོང་བ་.....
 བ་དཔེར་ན་ལུགས་ཀྱིས་ལུགས་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་དང་།   མཐའ་སྟོང་ཐ་
 ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ལ་མི་སྟོང་པས་ཆོས་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་དཔེ་ཤིང་ལས་.....
 ལུང་བའི་མེད་པའི་དེ་ཉིད་བཞེགས་པ་ལྟ་བུ་དང་།   གཅིག་སྟོང་གི་
 སྟོང་བྱེད་སྟོང་ལ་མི་སྟོང་པས་(༡༩༡༥) མེད་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་
 དཔེ་རྩིས་རྩིས་རྣམས་གཅོག་པ་ལྟ་བུ་ཉི།   ལུ་རྟེན་མེད་པ་ལས། རྟེན་

རྣམས་ཀྱིས་གྲོལ་བས་ན། །དམིགས་པའི་ཆས་ལ་ང་མི་ལྟས། །ཡུལ་
 རྣམས་ཡུལ་གྱིས་གྲོལ་བ་ལ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་ལ་ང་མི་ལྟས། །རྩ་
 ཉིད་རྩ་ཡིས་གྲོལ་བ་ལ། །འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་ང་མི་ལྟས། །ཆོས་ནི་
 ཆོས་ཀྱིས་གྲོལ་བ་ལ། །ཐ་སྐྱད་ཆོག་ལ་ང་མི་ལྟས། །སེམས་ཉིད་སེམས་
 ཀྱིས་གྲོལ་བ་ལ། །མཚོན་བྱེད་སྒོ་ལ་ང་མི་ལྟས། །དྲི་མས་དྲི་མ་འབྱུང་བ་
 པའི་ན། །དེ་བཞིན་དག་པས་དག་པ་གྲོལ། །རྣམ་གཤིས་རྣམ་རྣམས་
 འཛོམས་པ་དང་། །ལྷགས་ཀྱིས་ལྷགས་རྣམས་གཙོད་པ་དང་། །རྩི་ཡིས་
 རྩི་རྣམས་གཙོག་པ་དང་། །ཤིང་གིས་ཤིང་རྣམས་བསྐྱེགས་པ་ལྟར། །
 རང་རང་དག་ནི་རང་གིས་བྱེད། །རིགས་མི་མཐུན་པས་གྲོལ་བ་མིན། །
 ཅས་སོ། །དེའང་ཐམས་ཅད་རིག་པར་(༢༢༢༥) མ་རྒྱལ་པ་མེད་པའི་
 གནད་ཀྱིས་རིག་པ་གྲོལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བ་རྟེན་གཞི་ཞིག་...
 པས་རྟེན་ཆས་འཛིག་པ་ལྟར། རང་གྲོལ་རང་ཞིག་ལ་དབྱིངས་སུ་ཐུམ་
 གདལ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཕྱིར་གཞི་གནས་རིག་པ་ལ། །རང་ཤར་
 ཡིན་ཕྱིར་སྒྲུང་བ་རྒྱལ་ས། །རང་བྱུང་ཡིན་ཕྱིར་གཞི་ཉིད་རྒྱལ་ས། །རང་
 སྒྲུང་ཡིན་ཕྱིར་ཡུལ་ཡང་རྒྱལ་ས། །རང་གྲོལ་ཡིན་ཕྱིར་འབྲུལ་གཞི་
 རྒྱལ་ས། །རང་དག་ཡིན་ཕྱིར་ལམ་ཀུན་རྒྱལ་ས། །རང་རིག་ཡིན་ཕྱིར་
 ཤེས་བྱ་རྒྱལ་ས། །རང་བྱུང་ཡིན་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་རྒྱལ་ས། །རང་ས་ཡིན་
 ཕྱིར་རྩ་བྱེད་རྒྱལ་ས། །རང་རྟོགས་ཡིན་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་རྒྱལ་ས། །རང་
 ལྷག་ཡིན་ཕྱིར་འཁོར་འདས་རྒྱལ་ས། །རང་གནས་ཡིན་ཕྱིར་རྩུང་ལྷང་
 རྒྱལ་ས། །རང་རྒྱལ་ས་ཡིན་ཕྱིར་རྣམ་གཉིས་རྒྱལ་ས། །རང་ཤེས་ཡིན་ཕྱིར་
 གདམས་ངག་རྒྱལ་ས། །རང་གཞག་ཡིན་ཕྱིར་བསམ་གཏན་རྒྱལ་ས། །

རང་ཆས་ཡིན་(༢༢༩ན) སྤྱིར་དབྱིངས་རྣམས་པའོ། ཁྱིམ་སོ། ཁྱིམ་རྒྱ་
 རྣམས་ཤིང་གྲོལ་བའི་རིག་པ་དེ་ཉིད་ཐོག་མ་ནས་ཀ་དག་ཡིན་པས་དྲི་
 མ་མེད་ཅིང་། ཐུག་ས་ཡིན་པས་རྒྱད་པ་ཟད་ལ། ཉག་གཅིག་བདེ་བ་
 ཆེན་པོ་སྤྱོད་པས་མ་བརྒྱུད་ལས་འདས་པ། ཡེ་ནས་ནམ་དག་ཟད་ཀ་རྣམས་
 བཅས་དག་པའི་སྤྱིར་པ། སྤྱིར་སྤྱང་འཁོར་འདས་ཀྱི་འཕེལ་ཆས་མ་
 གོས་པ། ཆོས་ཟད་འཕྱུ་སངས་ཤེས་རིག་ལས་འདས་པ། གཉུག་མ་
 གཞིའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞུགས་པ་ཉིད། ལུ་ཏིག་ཕྱིར་བ་ལས། མེ་མ་
 རང་རྣམས་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་ནི། ཀླ་ནས་དག་པས་དྲི་མ་ཟད། ཐོག་
 མར་བྱུང་པས་རྒྱད་པ་ཟད། ཁྲ་དང་བྲལ་བས་རྩིས་ལས་འདས། སྤྱི་
 བསྐལ་རྒྱ་མེད་བདེ་ཆེན་པོ། བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་མེད་སྤྱོད་པས་མ་འདས། ཡེ་
 ནས་རང་རིག་ནམ་དག་པའོ། ཟག་པ་ཟད་སྤྱིར་རྣམས་བཅས་མིན། །
 དེས་པོ་ཟད་སྤྱིར་སྤྱང་པར་གནས། གཉིས་(༢༢༩བ) ཀྱིས་འཕེལ་མེད་
 རོ་པོ་ཉིད། ཆོས་དང་བྲལ་བས་ཐབས་ལས་འདས། རྟོག་མེད་གསལ་
 བས་འཕྱུ་བ་སངས། ཤེས་རིག་གཉིས་མེད་ཆོགས་གཉིས་རྣམས། །
 འགན་པའི་རྒྱ་མེད་ཅག་གཞག་རང་། བཅས་པའི་ཆོག་མེད་ཀླན་ཏུ་
 ལྷབ། བསམ་བྱེད་སེམས་མེད་དུན་པ་བྲལ། སོ་མ་ཉིད་ཡིན་གཉུག་
 མའི་རང་། མ་བཅས་མཆོག་ཡིན་ནལ་མར་བཞུགས། ཁྱིམ་སོ། ཁྱིམ་རྒྱ་
 སྤྱིར་སྤྱང་བ་ནང་ལུས་སེམས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་.....
 གསལ་སྤྱང་ཆུའི་རྒྱ་བ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་རྩལ་འཕྱོངས་ཏེ། རིག་པ་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་བརྟན་པ་རྣམས་ནི། ཆོས་ཟད་པས་སྤྱང་བ་དང་
 ལུས་རྒྱ་རྒྱ་སྤྱང་འཕྱོངས་ཏེ། ཅིག་པ་དང་ར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སོགས་

པ་མེད་ཅིང་། སྤུན་དང་མངོན་ཤེས་ཚད་མེད་པ་ཚོས། འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་མཛོང་ནས་ཡང་སྲིད་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་རྟེ། ཀ་དག་གི་ས་ལ་
 གྲོལ་བ་ནི། འཕྱར་(༡༩༩༭) བཞིའི་རྒྱལ་ཐུན་ཅུས་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 མེས་བསྐྱེད་ཀྱི་ན་བུན་ཡལ་བ་ལྟར་ནས་མཁའ་མཛོང་ས་སྤུ་སྤུ་རྒྱ་
 འཕྱལ་བ་སྤྲོད་ནས། རོན་ཏུ་འཕྱར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་བསྐྱེད་ཀྱི་པའི་
 རྒྱལ་ཐུན་དེ་དག་སྤུ་གཏུང་དང་རིང་བསྐལ་ཏུ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་ཅིང་།
 མི་འཕྱར་ན་རང་དེངས་སྤུ་ཞི་བར་མཛད་ནས། རིག་པ་ཚོས་སྤུ་རི་
 དབྱིངས་སྤུ་བཞུགས་རྟེ། གཞུགས་སྤུ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པས་
 འཁོར་བ་མ་རྟོངས་ཀྱི་བར་ཏུ་མེས་ཅན་གྱི་རོན་མཛད་པ་ནི། ཟངས་
 དྲིག་ཅན་དང་ཉགས་ཚད་ལས། རྒྱང་བ་བཞི་ཚད་ཏུ་མ་བྱིན་ཡང་།
 རོན་བཅས་མི་རྒྱང་བར་གདོད་མའི་སར་གྲོལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་……
 དགོངས་པ་ཉི། སྐྱེས་ཚད་ཏུ་གྲོལ་བའི་རྒྱལ་ཏུ་གསལ་བར། རིན་པོ་
 ཆེ་རྒྱངས་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ། མ་བཏང་རང་སོར་གཞག་པ་ཡི།
 མེས་ཀྱིས་འདི་ཡི་ཆོག་ཀྱང་ཡང་། །སྤུས་ཀྱང་བསྐྱབས་པ་མེད་
 (༡༩༩༭) པར་ནི། །སོ་སོའི་རྒྱོ་ལ་གོ་བར་རྒྱང་། །འདི་ཉིད་རང་གི་རྒྱར་
 གོ་བས། །མི་རྒྱང་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི། །རྒྱང་བ་ཐམས་ཅད་རང་དག་
 བས། །ཐམས་ཅད་ཟང་མ་ཐལ་བྱུང་ཏུ། །རྟོང་གསལ་ཆེན་པོའི་རིགས་
 ཏུ་འཕྱར། །ས་རྒྱུ་མི་རྒྱང་འཕྱར་བ་བཞི། །སོ་སོའི་རྣམ་པ་མི་རྒྱང་བར། །
 བ་བུན་བཞིན་ཏུ་མཁའ་ལ་དེངས། །འཕྱལ་པའི་ཞེན་པ་རྣ་ཚོགས་ནི། །
 རི་རྒྱར་བསམས་ཀྱང་སྤྱེ་མེད་པར། །གཞུང་འཛིན་ཆ་རྣམས་རང་
 འགགས་ནས། །གང་མི་རྒྱང་ཉི་རང་ཟད་ནས། །གསལ་བྱེད་རང་གིས་

ཉམས་ཐོང་བར། །ལུས་ཅན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་བཞིན་སོང་། །ལུས་མེད་
ནམས་ནི་སྒྲིམ་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། །རྣལ་འབྱུང་པ་འདིའི་རྟོགས་པ་
ཆོད་ཏུ་སྦྱོར་ན། རྣལ་ཐུན་ཆ་མེད་ཏུ་ལུས་རྟོགས་བཅས་རང་སར་དེངས་
ལ། ཅུང་ཟད་མ་སྦྱོར་ཡང་གཞན་ལས་འཕགས་པ་ཡིན་ན་རྩོད་སྒྲུབ་
གཅིག་ལ་སོགས་པའི་མྱོད་ཅན་ཏུ་ཡང་ལ་རྒྱུད་བ་ལ་(༡༩༥ན) སོགས་པ་
སྟེ་རིག་པ་ཀ་དག་ལ་སྦྱོར་པའོ། །འདིའི་གནད་ནི། རིག་པའི་རྩོད་པ་
ཟང་ཐལ་རྟོགས་བཅས་དག་པ་གོམས་པའི་ཆ་ལས་ལྷུང་བ་སྟེ། སེམས་
དང་དེའི་འབྲུལ་སྒྲུབ་མེད་པ་གསལ་སྒྲུབ་གི་ཆ་ཡང་རྣམས་དེར་རང་རྩོ་
ལ་རྣམས་པར་དག་ནས་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་སྦྱོང་དེ། སེམས་དག་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བས་སྒྲོ་བདེ་བ་ནི། སེང་གི་རྣལ་རྟོགས་ལས།
སངས་རྒྱས་བདེན་པ་མཐོང་ན་རྣལ་བའི་སྒྲུབ། །རྟོགས་པ་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་
ན་ནམ་ཡང་བདེ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་སོག་ཏུ་ཐེབས་པའི་རྣམས་
སོ། །ཐེག་པའི་མཚན་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་ལས། ཡང་རབ་རྟོགས་པས་
སྒྲོལ་བའི་མན་ངག་གི་ཆེང་ས་བརྟན་པ་སྟེ་རིམ་ཁར་བཅུ་དགུ་པའོ། །

རིམ་ཁར་ཉི་ཤུ་པ་རྒྱན་བྱུང་ཐོང་མལ་གྱི་མེ་ཤེས་

ཉམས་སྦྱ་ལེན་པའི་གནད་རིམ་པ་བརྟན་ལ།

དེ་ལྟར་སྤྱོད་སྒྲུབ་ཆོད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། ད་ནི་ཐོང་མལ་གྱི་
གནད་ལས་རྟོགས་བཅས་འོད་ལུས་སྦྱ་དག་པའི་ཐབས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་སྒྲུབ་ཆོད་(༡༩༥མ) ལས་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་རྒྱུལ་
དང་། བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཐོང་མལ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱུང་

བར་བརྟན་གྱིས་འཕགས་ཏེ། རྒྱང་བ་འོད་གྱི་བྱང་པར། ཉམས་ལེན་
 ལག་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་པར། རང་རྒྱང་མངོན་ལུས་ཏུ་གཟེར་
 པའི་བྱང་པར། ལུས་གནད་ཆའི་བྱང་པར། རྒྱང་བྱེད་སྒྲིའི་བྱང་པར།
 མཐོང་བ་དབང་པོའི་བྱང་པར། ཉམས་སྦྱང་འཕེལ་རྒྱང་གི་བྱང་པར་
 དང་བརྟན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱིས་ཆོད་གྱིས་སྤྱི་འབྲུལ་རྒྱང་གི་ས་རྩོལ་
 ཐག་ལ་སྐྱོད་པ་དག་པར་བྱེད་མི་ལུས་ཤིང་། དུལ་ཏུ་བྱེད་པས་སྦྱོར་
 དང་གཞི་མེད་ལ་སྐྱོད་པའི་རྒྱས་འདེབས་ཡིད་དཔྱད་ལ་སྦྱོས་པས།
 སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ཞིང་སྦྱར་ཏུ་མི་སྒྲོལ་བ་
 ཉིད། མོད་ཀྱལ་ཏུ་འོད་ལྷ་དབྱིངས་རིག་གི་རྒྱང་བ་དུལ་ཏུ་བྱེད་པས།
 འབྲུལ་རྒྱང་གི་མིང་མེད་ཡིད་དཔྱད་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་མི་དགོས་ཤིང་།
 སེམས་ཀྱི་(༡༢༥) ཆོས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྐྱོད་པ་རང་འགགས་ལ་
 སྦྱང་བས། འཁོར་བ་མིང་མེད་ཏུ་ལ་སྦྱོས་ཏེ། ཆོ་དེས་འོད་ཏུ་སྒྲོལ་བའི་
 བྱང་ལྷགས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། འདི་ནི་རང་དུལ་བསྟན་པ་ལས། །
 འཁོར་སྦྱེན་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར། །ཟང་མ་ཉིད་དང་ཐལ་བྱུང་ཏུ། །
 དུལ་དང་ཤེས་པའི་རྒྱང་ཆ་ལས། །ཐད་ཀ་སོ་སོའི་གཞི་ལས་སྒྲོལ། །ཅེས་
 སོ། །འོ་ན་བྱིས་ཆོད་འབྱོངས་ནང་རྒྱང་བ་ཆོད་ཏུ་མ་ཕྱིན་པར་
 ལུང་པོ་ལས་སྒྲོལ་བར་བཤད་པས་བྱང་ཅི་ཡོད་ན། ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཉྩེ།
 བྱིས་ཆོད་གྱིས་འབྱོངས་ཀྱང་རྒྱལ་ཕན་ཆ་མེད་ལས། འོད་ཏུ་འགྲོ་མི་
 ཡིད། འོད་ཏུ་མ་སོང་ན་རྩོལ་ལུས་མི་འབྱུང་ཉྩེ། རེས་འགའ་བའི་སྦྱོ་
 ལུས་གྱིས་མཐར་ཐུག་གི་ས་མི་ཆོད་པ་དང་། འོད་ལུས་མ་སོང་ན་འཕོ་
 བ་ཆེན་མོའི་སྦྱོ་མི་སོང་པས་གཞན་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྟེན་དེས་མི་.....

འགྲུབ་པས་ན། འོད་དང་རྒྱལ་ཐུན་ཏུ་དེངས་པའི་ཆ་(༡༩༥༦) ལས།
 འཕོ་བ་ཆེན་མོས་དོན་བྱེད་མི་བྱེད་དང་སྐྱོན་དང་མངོན་ཤེས་དང་།
 རྒྱ་འབྲུལ་གྲུབ་པ་ལ་སྐབས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 རིག་པ་ཡེ་ནས་འོད་གསལ་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་ཁྲིགས་ཆོད་ཀྱིས་སྒྲིང་.....
 པར་འཇལ་བ་ལས་རང་འོད་མི་མཐོང་བ་དེ། མོད་ཀྱལ་གྱིས་གནད་
 གཞུན་པས་ཆོས་ཉིད་རོ་བོའི་འོད་གསལ་ནང་ཏུ་ཐིན་ཏུས། ཆོས་ཅན་
 རང་གདངས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཕྱིར་སྒྲུང་བ་ལག་ལེན་ལ་བསྐྱོན་ཏུ་ཡོད་...
 པས་འཕགས་ཏེ། རང་ཤར་ལས། རང་སྒྲུང་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་འདི། །
 ཀྱུན་ལ་ཡོད་དེ་རྟོགས་པ་མེད། ཁེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རིག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཁྲིགས་ཆོད་ཏུ་བལྟར་མེད་ཀྱི་རྒྱས་བཀའ་ནས་མཐོང་ཏུ་མེད་པ་...
 ཅིག་ཏུ་ཐག་གཅོད་པ་དེ། མོད་ཀྱལ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོངས་སྤྱེ་བས་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཉི་ཟེར་གསལ་བ་ནི། ཐལ་འབྱུར་ལས། ཆོས་ཉིད་མངོན་
 སུམ་སྒྲུང་བ་ཡིས། །ཡིད་དཔྱུད་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་(༡༩༥༦) བསྐྱབས། །
 ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཁྲིགས་ཆོད་ཏུ་རགས་པའི་ཆ་རྒྱང་ལ་བརྟེན་པ་
 ལས། མོད་ཀྱལ་ཏུ་འོད་ཆ་དྲངས་པ་ངོས་བཟུང་ནས་སྒྲོན་མ་དངོས་
 ལས་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་ཆ་དང་འབྲུལ་འཁོར་
 ཀྱིས། །རང་བཞིན་སྒྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །རྒྱ་ཕྱར་མིག་གིས་མཐོང་བའོ། །
 ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། ཁྲིགས་ཆོད་ཏུ་དབང་པོ་རྒྱལ་གི་སྒྲོ་མ་དག་པ་
 སེམས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དྲངས་འཆོལ་བ་ལས། མོད་ཀྱལ་ཏུ་དག་པ་འོད་
 གསལ་ཀྱི་སྒྲོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་གིས་བསྐྱལ་བས་སྒྲོན་མ་བཞིའི་སྒྲུང་བ་.....
 འཆར་བས་འཕགས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྒྲོ་ནས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི། །

འབྲུག་པའི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱལ་བ་ཡིས། །སྒྲོན་མ་བཞི་ལས་ལས་བཞིར་
 བྱུང་། །ཞེས་སོ། །རྒྱུག་པ་ནི། །ཁྱེགས་ཚད་ཀྱིས་བཟུར་མེད་རིག་པ་ནང་
 དྲངས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་དྲངས་འཛུལ་བ་ཡས། །མོད་ཀྱིས་རྩ་བྱིན་པ་ཡེ་
 ཤེས་ཟང་ཟལ་(༡༩༥༥)ཀྱི་དབང་པོས་དབྱིངས་དང་། །ཡེ་ཤེས་འབྱུ་
 འབྲལ་མེད་པའི་སྒྲུང་བ་ལ་དངོས་སུ་དབྱུང་པའི་རྒྱུད་ཁྱེགས་ཏེ། །ཐལ་
 འབྱུར་ལས། །དག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ལ། །ཐིག་ལེ་སྐྱུ་དང་འབྲལ་
 སྒྲུང་དག །རང་བཞིན་ཉིད་དང་རོ་པོ་ཉིད། །གཉིས་མེད་འབྱུ་འབྲལ་
 མེད་པར་སྒྲུང་། །ཞེས་སོ། །བརྟན་པ་ནི། །ཁྱེགས་ཚད་ཀྱིས་བྱི་ཡུལ་ནང་
 ལེན་པའི་འབྲལ་པ་སྒྲུང་རྩ་བཅུག་ནས་སྤོང་ལེན་མེད་པའི་རང་རྒྱས་...
 འདེབས་པས་ཟུར་རྩ་དེ་དག་མི་ཤོལ་བ་ཉིད། །མོད་ཀྱིས་རྩ་གནད་
 བཅས་པའི་སྐད་ཅིག་ནས། །བྱིན་གི་འབྲལ་སྒྲུང་འབྲལ་འཛིན་དང་
 བཅས་པ་རང་སངས་ཏེ། །མ་སྤངས་གནས་སུ་དག་པ་རྒྱས་འདེབས་ལ་
 མི་སྟོན་ཤིང་། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཕེལ་སྒྲུང་རྒྱ་བ་ཡར་རོ་བཞིན་གོང་རྩ་
 འཕེལ་ཏེ། །སྒྲུང་བ་བཞི་ཚད་རྩ་བྱིན་ནས་ཟུར་རྩ་ཤོལ་བ་ཉིད། །དེ་ལས།
 །སྒྲུང་ཚུལ་འབྲལ་པ་མ་ཡིན་ལ། །རྒྱ་བྱེན་དག་པའི་རང་བཞིན་ལ། །
 (༡༩༥༦) དངོས་དང་དངོས་མེད་རང་དག་ནས། །སྒྲོ་ལཱི་ཡུལ་ཞེན་
 དག་པ་དང་། །འབྲུང་བའི་རགས་པ་དག་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་དག་པ་
 འཕེལ་སྒྲུང་སྟོན། །དེ་ལས་ཟད་པའི་ཚས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་
 གི་རྒྱུད་པར་ཞིབ་མོར་བྱིན་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་ཀྱང་། །ཆེ་མོང་ཙམ་
 བརྗོད་པ་སྟེ། །མདོར་བསྟུན་རིག་པའི་དོན་དངོས་སུ་མཐོང་ཞིང་
 བཟུར་ཡོད་པས་འབྲལ་པ་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོན་པ་དང་། །ཡིད་དབྱུང་ལ་

ལུས་པས་འབྲུལ་སྤངས་ལ་ལམ་བུས་ནས་མ་འབྲུལ་པའི་འབྲས་བུས་.....
 འཆོལ་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཆེ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་ལྟན་པ་.....
 རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཆོས་འདི་ལ་གནད་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་
 ཀྱུན་གྱི་ཆེ་མོ་སློན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་གཉིས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་
 མོད་ཀྱི་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།   གནད་གསུམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་སྒྱིར་བསྟན་པ།   ཉིན་མཆོག་འོད་གསལ་གྱི་འཁོར་ལོ་བྱེ་
 (༡༩༧) ཐག་རྩ་བཤད་པ།   དགོངས་སྒྲོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་
 བསྟན་པའོ།   །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ།   བཅའ་བ་ལུས་ཀྱི་གནད་གསུམ།
 གཟིགས་པ་སྒྲིའི་གནད་གསུམ།   བྲིད་པ་དབྱིངས་ཀྱི་གནད་གསུམ།
 རྣང་བ་ལུལ་གྱི་གནད་གསུམ་མོ།   །དང་པོ་ནི།   ལུས་ཀྱི་འདུག་སྤངས་
 གསུམ་གང་འཆར་ཡང་།   ཁོང་སྟོད་པར་བཅས་པས་རྩ་རྒྱུད་བདེ་
 ལུགས་སུ་གནས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་ལ།   ཆེད་རྩ་བསྐྱམས་ན་རྒྱུད་ལ་
 སྟོགས་པ་སྟོག་པ་དང་འབྲམས་པ་འབྱུང་སྟེ་རྩ་འཆུས་པ་དང་.....
 བསྐྱམས་དྲགས་པའི་སྒྲིར་རོ། །དེ་ལ་ལྟ་སྤངས་བཅས་རྩས་རྒྱུད་གནད་
 རབ་རྩ་དལ་བ་ལས་སྒྲིར་བཟུང་ཁ་ནས་དྲང་བ་འདིའི་བྱུང་པར་གྱི་.....
 ཆོས་གནད་འདུས་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྲོ་ནས་འབྱུང་རྩབ་
 བྱེད་པ་སྒྲུན་མོང་གི་ལུགས་ཏེ་འཁོར་ལོ་བཞིའི་ནང་རྩ་བཀའ་ནས་.....
 སེམས་གསལ་དྲངས་སྟེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་སྟེ།   དེའི་
 ལུགས་ལ་རྒྱུད་ལོག་པ།   (༡༩༨) འབྲམས་པ།   འཁྲུལ་བ།   རྒྱགས་པ་
 བཞིའི་གེགས་འབྱུང་ཞིང་འབྲུལ་སྤངས་རྩ་མ་འཆར་བ་ཡིན་ལ།   འདིར་
 རྒྱུད་དག་པར་བྱེད་ཀྱི་འཕེལ་བ་ལམ་རྩ་མི་བྱེད་ལ།   འཁོར་ལོ་བཞི་

དང་ནང་ཏུ་བཀང་པས་སེམས་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་རེ་འགགས་ཀྱང་།
གཏན་ནས་འགག་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ན། ལས་རྒྱུ་མོར་རང་འགགས་
ལ་ཁ་ནས་གཏོང་བའོ། །སྤྲོ་ནས་རྩ་རྒྱུ་ཏུ་འབྱུག་ལ། དེ་ནས་འཁོར་ལོ་
བཞི་ཐམས་ཅད་པའི་རྩ་ནང་ཏུ་འབྱུག་པས། རྟོག་པ་ཐ་དད་པ་འབྱུ་
བའི་རྟ་བྱེད་པས་འདིར་བཀག་ནས། ཁ་དང་སྒྲོ་བར་འབྲེལ་ལ། སྒྲོ་
བའི་རྩ་སྟག་མའི་སྒྲ་ཀྱ་ཙམ་དེའི་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་རྟ་དེ་རང་འགགས་
ལ་གཏོང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཁ་ནས་དལ་བྱས་ཕྱིར་དྲངས་ལ་ཡུན་རི་ཙམ་
གནས་ཀྱི་བར་བཟུང་བས། རྟ་དང་མི་གཉིས་སོ་སོར་བྲལ་ནས། མི་
སྤྱིང་ནང་གི་རིག་པ་ལ་ཐིམ་པས་མི་རྟོག་པའི་བསམ་གཏན་རང་.....
བབས་སུ་(༢༤༧) འབྲུབ་པའི་གནད་དེ་ཡིན་ལ། སྐབས་སུ་རྒྱུ་རྒྱར་
སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་དྲག་པོར་འཕངས་པས། རྒྱུ་འབྲུས་ཀྱི་གཤམ་
སེམས་མི་དགའ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟོག་པ་གཤོ་བ་དང་། སྤྱིང་ག་
གཟེར་བ་རྣམས་སེལ་ལོ། །ཁུས་དེ་དག་ཏུ་དྲག་ཏུ་འཕང་བ་ནི་གནད་
དམ་པའོ། །དེའང་རྒྱུ་གི་གནད་འདི་མི་ཤེས་པར་བསྐྱེད་ཀྱང་སྤྲང་
བའི་འཕེལ་དང་རྟགས་ཚད་འབྱུང་བར་གཏན་ནས་མི་འབྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་གཟིགས་པ་སྒྲིའི་གནད་གསུམ་ནི། གཟིགས་སྤངས་གསུམ་
གང་བྱེད་ཀྱང་རྩལ་བས་གཙུན་པ་མ་ཡིན་པར། ཁོང་སྤྱོད་དེ་རང་
བབས་སུ་བྱས་ལ། མིག་མི་འགྲུལ་བས་རྩ་སྤངས་གཟིར་བ་གནད་དེ།
ཐལ་འབྱུར་ལས། རྒྱུ་ཞགས་འགྲུལ་བ་མེད་པ་གནད། །འདི་རྩས་རྩ་
སྤངས་གསུམ་དང་སྤྱུར། ཁེས་སོ། །གསུམ་པ་བྲིད་པ་དབྱིངས་ཀྱི་
གནད་གསུམ་ལ། མིག་དལ་བྱས་བྱར་དང་སྤྱིང་འོག་ཏུ་དབྱིངས་སྤྲང་

ཁྱིལ་པ་ལ་མིག་(༢༩༠ན) མ་འགྲུལ་རྟོག་པ་མ་འགྲུལ་པར་ཤེས་པ་གསལ་
 རྟེན་ཏུ་ཤིགས་མེ་བཞག་པ་གནད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དབྱིངས་ཀྱི་
 གནད་ནི་འབྲིང་པ་སྟེ། ཁྲིས་པ་དང་། ཚལ་རྫོགས་ལས། ཆོས་ཉིད་
 དྲན་པ་སངས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ། ཆོས་བྱ་ལྟར་སྤང་གཤེར་གྱི་བྱ་
 རྒྱུར་མིང་། འཛིན་ཆགས་རྟོག་མཐའ་བྲལ་བའི་རང་ཏུ་འབྱུང་། རང་
 སྤང་སྤྱོད་སྤྱང་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ། རྟེན་གསལ་སྤྱོད་དང་བྲལ་
 བའི་བྱ་རྒྱུར་མིང་། སྤང་ལ་འཛིན་པ་མེད་པའི་རང་ཏུ་འབྱུང་། མཚན་
 མ་སྤྱོད་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ། གཟུང་འཛིན་བྲལ་བ་ཆོས་སྤྱི་
 བྱ་རྒྱུར་མིང་། ཆོས་ཉིད་རང་སྤང་ཐིག་ལའི་རང་ཏུ་འབྱུང་། ཅེས་སོ། །
 བཞི་པ་ནི། ཕྱི་ལྷུ་ལ་ནམ་མཁའ་སྤྱོད་དེངས་ལ་གཏད་པས་རིག་པ་
 དྲངས་སངས་བྱེད་ལ་སྤང་བའི་འཕེལ་ཐུང་། བད་གི་ལྷུ་དབྱིངས་ཀྱི་
 སྤྱོད་མ་ལ་གཏད་པས་འོད་གསལ་མ་བྱ་འབྲེལ། (༢༩༠བ) གསང་བའི་
 ལྷུ་རིག་པ་རང་དྲངས་ལ་གཏད་པས་ག་དག་ཆོས་ཟད་ཀྱི་དཀོངས་...
 པ་རང་ས་ན་གསལ་བའི་གནད་ཡོད་དེ། རང་ཤར་ལས། བམ་མཁའ་
 རྟེན་པའི་དབྱིལ་འཁོར་ཏུ། བཅོས་མེད་སྤྱོད་མ་ནམ་པ་བཞི། མ་
 འགགས་པ་ཡི་དོན་གྱིས་གསལ། རིག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྤྱོད་མ་ནི། བམ་
 མཁའ་རྟེན་པའི་སྤྱོད་དབྱིལ་ཏུ། དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་ཀྱི་སྤྱོད་
 མ་འགགས་འགག་མེད་ནམ་པར་གསལ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་ཐུགས་ཀྱི་
 སྤྱོད་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་འཆར། དེ་ཡང་འགྲོ་དང་འོང་བ་དང་། །
 འགྲུལ་བ་དང་ནི་འཕྲིག་པའོ། རིག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྤྱོད་མ་ཏུ། འཁུག་
 རྟེན་རིག་པ་མ་འགྲུལ་ན། འགྱུར་མེད་རྟོགས་པའི་རབ་ཏུ་བཤད། ཤེས་

རབ་རང་ཕྱད་སྒྲོན་མ་ནི། །སྒྲོ་འདྲིགས་ཐམས་ཅད་གཙོད་པ་དང་། །
 ཐིག་ལེ་སྒྲོང་པའི་སྒྲོན་མ་ནི། །སྒྲོལ་བ་མེད་པར་ཤར་ཕྱར་ན། །ཕྱར་
 འགས་ཆུ་ཡི་སྒྲོན་མ་ཡིས། །(༡༩༡༣) དེ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིངས་ན། །མཐར་
 ཟུན་བསྒྲུབ་པའི་ཆོད་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། ཐམས་འགྱུར་ལས།
 འདི་ཉིད་ཡུལ་གནད་འདི་ལྟ་སྟེ། །སྒྲིན་བུལ་ཕྱི་ཡུལ་སྒྲོང་པ་ལ། །ནལ་
 འཁྱོར་ནམ་མཁའི་བྱ་ལམ་གནས། །འདི་དང་མ་བུལ་ཆོས་ཉིད་དོ། །
 ཞེས་པ་དང་། ཡང་། ཡུལ་ལ་སྒྲོང་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། །ནམ་མཁའ་སྒྲོ་
 བསངས་རྒྱུ་མེད་ལ། །འོད་དང་ཁ་དོག་དབྱིངས་ཉིད་དང་། །ཡེ་ཤེས་སྒྲོ་
 ཡི་རང་སྒྲོང་སྒྲོན། །དག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ལ། །ཐིག་ལེ་སྒྲོ་དང་
 འབྲུལ་སྒྲོང་དག །རང་བཞིན་ཉིད་དང་རོ་བོ་ཉིད། །གཉིས་མེད་འདྲ་
 འབྲུལ་མེད་པར་སྒྲོང་། །ཞེས་སོ། །འདིའི་ཏུས་སུ་རྒྱ་ནང་གི་ཆུང་ཆུང་
 བས་རྒྱུ་པ་པུ་མོ་ཤར་ར་འབྱུང་ཡང་། མདོན་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་
 པ་མེད་དེ། །རྒྱལ་པ་དེ་ཉིད་རང་གིས་རང་ཚུགས་མི་ཐུབ་པར་སྒྲོལ་
 བས་སངས་མང་འཁོ་སྟེ། །བྱ་སྤྱད་བྱས་བཟུང་བ་འཁྱུར་བ་ལྟར། (༡༩༡༤)
 ཡལ་ཡུལ་འསྐྱ་ཡང་སྒྲོང་བཞིན་ལྷ་ལྷ་ཆུང་གཅིག་ལ་གཅིག་མཐུད་ཏུ་
 ཟུལ་བར་ཡིངས་པ་དེ་འདྲ་མེད་པས། །ལས་དང་བག་ཆགས་མི་མོག །
 འོད་གསལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་མི་འཇིག །རིག་པའི་རྩལ་འཆར་ཏུ་བཅུག་པས།
 ཤེས་རབ་ཐོལ་ཕྱར་ཏུ་སྒྲེ་བའི་གོ་འབྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ལྟ་སྟངས་ལ་
 གཟིགས་སྟངས་གཞུན་པས་རྒྱུ་པ་ཤེད་པོ་ཆེ་ནི་རང་འགགས། ཤེད་
 ཆུང་པ་སྒྲོ་ནམས་རང་སྒྲོལ་ཏུ་སོང་བ་ནི། ཐམས་འགྱུར་ལས། དཀོངས་
 པ་གཅིག་ལས་གཤིས་པ་མེད། །སྒྲོང་བ་སྒྲོང་བའི་སྒྲོག་གསལ་བས། །

བཞིན་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལས། གྲོལ་བ་དེ་དང་དེ་ཉིད་གྲོལ། ཤེས་པ་
 འབྱུང་བ་སྤྱོད་ཡལ་བས། བཅོང་ཤེས་རིག་པ་ཐ་དད་མིན། དེ་ཉིད་རང་
 གི་ཐོག་ཏུ་གྲོལ། གཅིག་ཤེས་པ་ས་ནི་ཀུན་གྲོལ་སྟེ། གཉིས་དང་
 གསུམ་གྱི་གངས་མཐའ་ཟད། རྟོག་ཅིང་འཛིན་པའི་ཡུལ་མི་སྤྱང་། །
 འབྱུང་དང་འཛིན་པ་ཡིན་ས་སྤྱང་། རྟོང་པའི་(༢༩༩ན) དགོངས་པ་
 གསལ་ཆོགས་པས། ཏུ་མའི་གངས་མཐའ་ཟད་པའོ། ཞེས་སོ། འདིའི་
 ཏུས་ན་ལྟ་སྟོན་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་སྤྱོད་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བ་
 རྟེ། རྟོ་རྟེ་ལེན་པ་དཔའ་སྤྱོད་གི་མེ་ལོང་ལས། ཟུ་ཆད་སྟོགས་སྤྱང་མེད་
 པས་ལྟ་པའི་ཆད་དང་ལྟ། གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པས་སྟོན་པའི་
 ཆད་དང་ལྟ། རང་བྱུང་བཅོས་བསྐྱད་མེད་པས་སྤྱོད་པའི་ཆད་དང་
 ལྟ། བདེ་ཆེན་ཟག་པ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དངོས་མེད་འདི། བཟུང་
 བས་མི་ཐེན་ཆུ་ཡི་རྒྱ་བ་འདྲ། འདོད་དགུ་རང་འབྱུང་སྟུག་པའི་བང་
 བཅོང་འདྲ། ཞེས་སོ། དེའང་དབྱིངས་རིག་གི་སྤྱང་བ་མ་ཤར་ན་མིག་
 ཟུར་ལ་མཉམ་པར་བལྟས་པས། བཅོང་ཏུས་ནས་མཁའི་དབྱིལ་སྟོན་
 དབྱག་གི་ཐད་ལ་མི་འགྲུལ་བར་བལྟ་བ་གནད་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་མེད་པ་
 ལས། རིག་པ་ཅོག་གཞག་མན་ངག་ཉིད། འདི་ནི་གསར་པའི་སྟག་ས་
 རྟེ། མིག་ནི་(༢༩༩བ) རབ་ཏུ་གནན་བྱ་རྟེ། དེ་ཡང་འདྲུ་འབྲལ་མེད་
 པར་བརྟག་ མིག་ཟུར་ཉིད་ལས་དབྱིངས་འབྱུང་བས། འོད་ནི་སྤ་ལ་
 འཁྲིལ་བ་འབྱུང་། དེ་ལས་རྩ་ལྟ་བུ་རྒྱད། སྤ་དང་འབྲུག་དང་འབྱུ་
 བའོ། མིག་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་སྟུ་བརྟག་ ཁངས་རྒྱས་སྟུ་ཡི་སྟག་ལེ་
 འཆར། དེ་ཉིད་དགོངས་པའི་རྟོད་རྟེན་ནས། རིག་པའི་སྟུ་ནི་ལྟ་བུ་

ཆུད། །སྤྲོད་དང་བཅས་པ་སྤྲོད་བའོ། །ཞེས་སོ། །སྤྲོད་པ་འདིར་འོད་
གསལ་གྱི་ཆེད་སྤྲོད་གསལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། དགོངས་པ་རོ་པོའི་
ཆེད་སྤྲོད་ལ་སེམས་གྱི་དྲི་མ་དག་ཚུལ། དང་ལ་མི་གཡོ་མཉམ་པར་བཞག་
ཚུལ། དེ་ལས་རྟགས་ཆེད་དུས་དེས་འཆར་ཚུལ་དང་གསལ་ལས། དང་
པོ་ལ་གསལ་སྟེ། རོ་པོའི་དགོངས་པ་དངོས། སེམས་དང་བག་ཆགས་གྱི་
མཆོན་དཔེ། དེ་དང་བལ་ཚུལ་གྱི་མདོ་ཆེད་སྤྲོད་སོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་ཏུ་
བཟང་པོ་ཐུགས་གྱི་མེ་ལོང་ལས། མ་བསྐྱོད་མཁའ་ལ་(༡༩༩༩) དེ་
བཞིན་རིག་པ་གསལ། །གསལ་ལ་མ་ཡིངས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་
དང་། །སྤྲོད་གསལ་གདལ་བ་བདེ་ཆེན་དབྱིངས་ལ་སྤྲོད། །ཆེ་གཅིག་
གསལ་ན་དོན་དམ་དབྱིངས་གྱི་དང་། །མ་འདྲེས་རྟོགས་ན་ལྷན་གྲུབ་
སྤྲོད་པ་གསལ། །ཞེས་སོ། །རིག་པའི་རོ་པོ་དེ་ལ་ཤེས་རབ་བཞི་རང་ཅལ་
དུ་འཆར་བས་རྟོགས་པ་ལྟག་མཐོང་གི་གནས་ལྷགས་མཆོན་པའོ། །
ཤེས་རབ་བཞི་ནི། རང་ཤར་ལས། དེ་ཡང་རིག་པའི་རོ་པོ་ལ། ཤེས་
རབ་རྣམས་པ་བཞི་དང་ལྷན། ཤེས་རབ་རྣམས་བཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་
ཤུལ་བྱེད་ཤེས་རབ་ནི། ཁམས་ཅད་སྤྲོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཉོན་མོངས་
དག་པའི་ཞིང་ཏུ་སྤྲོད། རྟོག་མེད་སྤྲོད་པར་ཏུ་སྤྲོད། མ་རིག་རིག་
པའི་སྤྲོད་ཏུ་སྤྲོད། ཤེས་རབ་རྟོག་མེད་དང་ཏུ་སྤྲོད། དེ་བྱིར་སྤྲོད་བྱེད་
ཤེས་རབ་པོ། རྣམ་པར་སྤྲོད་བྱེད་ཤེས་རབ་ནི། སྤྲོད་ལྟ་གཏན་དབྱིངས་
ལྟ་སྤྲོད་པར་(༢༩༩༩) བྱེད། །འོད་ལྟ་འཛིན་མེད་དབྱིངས་ལྟ་སྤྲོད་པར་
བྱེད། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ལྟ་སྤྲོད་པར་བྱེད། སྤྲོད་མ་ནམ་མཁའི་
དབྱིངས་ལྟ་སྤྲོད་པར་བྱེད། དེ་བྱིར་སྤྲོད་བྱེད་ཤེས་རབ་པོ། རྣམ་པར་

སྤྱད་བྱེད་ཤེས་རབ་ནི། །འབྱུང་བ་འོད་ལཱི་ནང་ཏུ་སྤྱད། །ནམ་མཁའ་
 རྫོན་མའི་ནང་ཏུ་སྤྱད། །སྤྱུ་ལཱ་རིག་པའི་ངང་ཏུ་སྤྱད། །རིག་པ་རྟོག་
 མེད་ནང་ཏུ་སྤྱད། །དེ་ཕྱིར་སྤྱད་བྱེད་ཤེས་རབ་པོ། །ནམ་པར་འབྱེད་
 བྱེད་ཤེས་རབ་ནི། །མ་རིག་རིག་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད། །ཉོན་མངས་ཡེ་
 ཤེས་གཉིས་སུ་འབྱེད། །དག་དང་མ་དག་གཉིས་སུ་འབྱེད། །འཁོར་
 དང་ཐུང་འདས་གཉིས་སུ་འབྱེད། །རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་གཉིས་སུ་
 འབྱེད། །བཟང་དང་ངན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད། །དེ་ཕྱིར་འབྱེད་བྱེད་
 ཤེས་རབ་པོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་དང་བག་ཆགས་དགོངས་
 པའི་དག་བྱ་རྣམས་ཏུས་དེར་དག་པ་ལས། །དེའི་མཆོན་དཔེ་ནི།
 (༢༩༫) རྩོམ་སེམས་དཔའ་སྒྲིང་གི་མེ་ལོང་ལས། ཨ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་འཛིན་པ་
 ཉོན། །མ་སྒྲིན་རྣམ་རྟོག་འཁོར་བ་ནི། །དཔེར་ན་གྱི་ལིང་ལྷགས་བཅུག་
 བཞིན། །སྒོལ་མིན་ཐར་པའི་ཏུས་མི་འབྱུང་། །མ་རིག་ལྷགས་བཅུག་
 ཐར་མི་འབྱུང་། །མ་རིག་ཆུ་དང་འདྲ་སྟེ་ཉོན་མངས་སྤྱད། །ཞེ་སྤར་མེ་
 བྱི་བསྐལ་པའི་མེ་དཔུང་འདྲ། །འདྲོད་ཆགས་དངོས་གང་ལན་མྱོའི་ཆུ་
 འཐུང་འདྲ། །གཏི་ལྷག་འཐིབས་པ་ཁང་སྒྲོང་ལྷན་ནག་འདྲ། །ང་རྒྱལ་
 དྲེགས་པ་རི་བོ་བསྐལ་བ་འདྲ། །ཐུག་དོག་གཞོད་སེམས་གཙང་རྩང་
 དོག་མོ་འདྲ། །ཉོན་མངས་རྣམ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པར་བྱེད། །ཡིད་ནི་
 དཔེར་ན་གྱི་མོ་རྒྱན་མ་འདྲ། །ནམ་ཤེས་དཔེར་ན་ནགས་ཀྱི་སྒྲིུ་འདྲ། །
 སེམས་ནི་དཔེར་ན་མི་གཙང་འདས་རྩལ་འདྲ། །ཀྱན་གཞི་དཔེར་ན་
 སེམས་ཅན་སག་པ་འདྲ། །ཤེས་པ་དཔེར་ན་བྱ་རྩྭ་རྩྭ་ཕྱིར་འདྲ། །
 གཟུང་འཛིན་དཔེར་ན་སྒྲིས་པ་(༢༩༥) ལུང་མེད་འདྲ། །ལས་ཀྱི་བྱེད་

བཀ་བྱ་རྩིས་འཛིངས་པ་འདྲ། །སྤྱག་བསྐལ་བྱེ་བཀ་རྩུ་ཡི་གཉེར་མ་
 འདྲ། །ཉོན་མོངས་འབྲས་བྱ་བརྒྱད་པའི་ཐབས་མེད་དེ། །འཁོར་བའི་
 སྤྱག་བསྐལ་གཟུང་འཛིན་བརྒྱད་ལྟར་འདི། །བྱས་པས་མི་ཚོན་བཞག་
 པས་ཚོན་པར་འགྱུར། །བྱས་པའི་ཚོས་རྣམས་སྤངས་ན་དལ་བ་འགྱུབ། །
 བསམ་པ་ཀུན་སྤངས་ཡེ་ཤེས་མཆོག་མི་གཡོ། །གསང་སྤྱགས་རྒྱལ་པོས་
 ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་འགྱུར། །དཔེར་ན་ཁང་སྟོང་སྟོན་མེ་བཏེག་པ་
 བཞིན། །ཡེ་ཤེས་སྟོན་མེས་མ་རིག་རིག་པར་འགྱུར། །ཅིས་སོ། །གསུམ་
 པ་དེ་དང་བྲལ་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ཆེངས་ལ་གསུམ་ཏེ། མདོན་སུམ་གྱི་རང་
 ཏུས་བྲལ་རྒྱལ་དངོས། བྲལ་བའི་འཐད་པ་དགོད་པ། རྣམ་གྲངས་
 གཞན་བརྒྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟུང་སྤང་བའི་འོད་གསལ་ལ་བལྟས་
 པས། །འབྲུལ་པ་མེད་པར་ནང་རང་དྲངས་གྱི་བསྟོམ་པ་རང་ས་ན་
 གསལ་ཏུས། སེམས་(༡༩༥ན) དང་ཡེ་ཤེས་དར་ཅིག་རྒྱུ་གྱུས་པས་ཀུན་
 གཞི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱེདས་ཏེ། །འཁོར་
 བའི་ཚོས་མི་གསལ། འདས་པ་རང་ཆས་སུ་རྩུན་གྱིས་བྱུང་པ་ནི། ཀུན་
 ཏུ་བཟང་པོའི་ཐུགས་གྱི་མེ་ཁང་ལས། སེམས་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་
 སངས་རྒྱས་དངོས། །ཡིད་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དགོངས་པ་དངོས། །
 རྒྱབས་དང་བྲལ་བའི་འོད་ཟེར་དག་སྤང་དངོས། །ཞེས་པ་དང་། རང་
 ཤར་ལས། སེམས་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་སངས་རྒྱས་དངོས། །ཡིད་དང་
 བྲལ་བའི་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའ་ངས། །གསལ་བྱེད་སྤང་ལ་རྩོག་པ་མེད་
 པར་ཤེས། །རྩོག་མེད་ཤེས་རབ་མཉམ་ཉིད་ནི། །རང་གིས་རང་གྲོལ་
 ཆེན་པོའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འཐད་པ་ནི། སྤང་བའི་རང་ལ་མ་

གཤམ་པར་བཞག་པས་འཁོར་བའི་ཆོས་རང་སངས་ལ་སོང་བ་ཚུ་མི་...
 གཤམ་བས་རྟོག་རང་སངས་པ་ལྟ་བུ་ཉེ། ཝོར་བུ་ཚུ་དྲངས་(༡༩༥༧)ཀྱི་
 དཔེས་དགོངས་པ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་མཆོན་པ་ནི། སྤུ་མ་ལས།
 རང་བྱུང་བའུ་དུ་མི་འཇིགས་པ་འདི། །དཔེར་ན་ཝོར་བུ་ཚུ་དྲངས་
 བཞིན། །རྟོག་ཅན་བཞག་ན་རྟོག་མ་དྲངས། །དེ་བཞིན་སྟོང་པོའི་
 གདམས་ངག་འདིས། །བཏབ་ན་ཉོན་མོངས་གས་མི་འགྱུར། །ཅིས་པ་
 དང་། གཅིག་ཕུ་དལ་བས་སྒྲུང་བ་གྲོགས་སུ་འཆར། །མ་སྐྱེས་དབྱིངས་
 བ་ཡི་ཤེས་འོད་གསལ་བ། །ཀུན་ལ་ཡོད་དེ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བ་མེད། །
 དཔགས་པས་མི་དཔོགས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་འདྲ། །གསལ་ལ་
 འཆར་བས་ཉི་མའི་འོད་དང་འདྲ། །འགྱུར་བ་མེད་པས་རི་རྒྱལ་ལྟ་ན་
 བོ་འདྲ། །ཟབ་ཅིང་དཔག་དཀའ་བ་ཚུ་མཆོའི་གཏིང་དང་འདྲ། །གོས་པ་
 མེད་པས་འདམ་གྱི་པད་མ་འདྲ། །རོས་གཟུང་མེད་པས་ཚུ་ཡི་རྒྱ་བ་
 འདྲ། །ཅིར་ཡང་སྒྲུང་བས་ནམ་མཁའི་ཆོ་འཕྲུལ་འདྲ། །གསལ་ལ་
 རྟོགས་པས་བར་སྒྲུང་འཆའ་ཆོན་འདྲ། །ཞིས་སོ། །(༡༩༥༩ན) གསུམ་པ་
 རྣམ་གྲངས་གཞན་བརྗོད་པ་ནི། དབྱིངས་རིག་ལ་སྐགས་པའི་དགོངས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཙུ་བ་རིག་པའི་སྟོང་གཅིག་ཏུ་ལ་རྒྱ་ཞིང་ཐག་གཅོད་པ་
 ཉེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྟོན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་
 རྒྱུ་ཡི་ཞིག །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རྒྱན་མ་རོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ངར་ཏུ་སྤྱད་ཤིག །རྒྱུད་ཐམས་
 ཅད་ཡི་གེ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་རང་གི་རིག་པའི་རྒྱུད་ཆེན་པོར་རྒྱུ་
 ཞིག །ལུང་ཐམས་ཅད་བསྟན་ཏུ་མེད་པ་རྩ་བའི་ལུང་ཆེན་པོར་རྒྱུ་

ཞིག །མན་རག་ཐམས་ཅད་བརྗོད་གཞི་དང་བྲལ་བར་སྐྱེལ་ཞིག །སྐྱེལ་
 པ་ཐམས་ཅད་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་སྐྱེལ་ཞིག །སྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མ་
 བཅོས་པའི་མཆོག་ཆེན་པོར་སྐྱེལ་ཞིག །བསྐྱེལ་པ་ཐམས་ཅད་གསལ་
 པ་འདྲིན་མེད་ཆེན་པོར་སྐྱེལ་ཞིག །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཟང་ཐལ་ཅི་ལ་
 ཡང་མ་ཆགས་པར་སྐྱེལ་ཞིག །(༢༩༦) འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་
 ཆེག་ཆོད་ཆེན་པོར་སྐྱེལ་ཞིག །དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་
 སྤྱང་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ཞིག །འཁོར་བའི་བྱ་པ་ཐམས་ཅད་ཐོང་ཞིག །ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ལ་རྟག་ཏུ་འདྲིས་པར་གྱིས་ཤིག །ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་
 ཏུས་རོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་གཞིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་རང་བཞིན་...
 ཐུགས་རྗེ་གསུམ་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ལམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ལྔ་
 ཡེ་ཤེས་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
 གསུམ་གྱིར་མི་ལྟོག་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །རོ་བོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལྟར་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གསལ་
 པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཐུགས་རྗེའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེམས་ཅན་
 ཀྱན་ལ་བྱུང་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་
 འདྲིས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །འོད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདྲིན་པ་
 མེད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཟེར་(༢༩༧) གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
 པསྐྱེ་མེད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །རིག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་
 རྟག་དང་བྲལ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་བཞིན་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཅི་ལ་ཡང་མི་རྟག་མི་མེམས་པར་སྐྱེལ་ཞིག་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལ་
 མི་གཞོ་མཉམ་པར་བཞག་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། རོ་བོའི་རང་ལ་བཞག་

ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཐལ་འཕྱར་ལས། བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་
 རྣམ་ཚུལ་ནི། མཚན་ཉིད་སྟོང་གསལ་རིག་པ་ལ། རང་བཞིན་གང་རུ་
 མ་འབྲེས་པ། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་མཐའ་ཟད་དང་། ཆོས་ཉིད་
 རང་རོ་དག་པའོ། ཞེས་སོ། རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བཞག་ཚུལ་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ནི། སྟོང་རྒྱག་པ་ལས། འདས་པའི་སྐུ་གསུམ་ལ་སྣ་
 གཏད། མ་འོངས་པའི་སྐུ་གསུམ་ལ་རྒྱབ་བརྟེན། ད་ལྟར་གྱི་སྐུ་གསུམ་
 ལ་ཡོངས་སྦྱང་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལྷན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་མདོན་རུ་
 (༢༩ ལ) བྱས་པ་ཤི། རུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་རུ་ཡོན་པ་གནས་པ་
 ཞེས་བྱའོ། འདས་པའི་ཡོ་ཤེས་ལྷ་ལ་གཞི་བྱས། མ་འོངས་པའི་ཡོ་
 ཤེས་ལ་ཆེ་མོ་གཏད། ད་ལྟར་གྱི་ཡོ་ཤེས་ལྷ་ལ་མ་རུ་བྱེད་པ་ནི། གསལ་
 བས་གསལ་བའི་འོད་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་ཤི། རུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་
 རུ་རིག་པའི་རྣལ་འབྱུར་རོ། འདས་པའི་རིག་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱ། མ་
 འོངས་པའི་རིག་པ་ལ་ཆད་བཟུང་། ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་ལ་མ་རུ་བྱེད་པ་
 ནི། མ་ཡིས་བྱ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་ཤི། རུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་རུ་རིག་
 པའི་རྣལ་འབྱུར་རོ། འདས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཆད་བཟུང་། མ་འོངས་པའི་
 ཐིག་ལེ་ལ་སྟོ་གཏད། ད་ལྟར་གྱི་ཐིག་ལེ་རྣམས་གཅིག་རུ་བསྐྱས་པ་ནི།
 ཉག་གཅིག་ཆ་བ་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་ཤི། རུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་རུ་
 རིལ་བའི་རྣལ་འབྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། འདས་པའི་དབྱིངས་དང་
 མཚན་སྦྱར། མ་འོངས་པའི་དབྱིངས་དང་རྒྱ་(༢༩ ལ) བསྐྱེད། ད་ལྟར་
 གྱི་དབྱིངས་དང་ས་གཅིག་ལ་གནས་པ་ནི། རིག་པ་དབྱིངས་སྐྱེད་པ་
 ཞེས་བྱ་ཤི། རུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་རུ་ཡོན་པ་འབྲེལ་པར་གནས་པ་

ཞེས་བྱའོ། །འདས་པའི་སྐྱོན་མ་ཆུང་ལ་སྐྱ་གཏང་། མ་འོངས་པའི་
 སྐྱོན་མ་ལག་ཏུ་གཟུང་། ད་ལྟར་གྱི་སྐྱོན་མ་ཆུང་ལ་གསལ་གདབ་པ་
 བྱི། རྒྱུ་པ་ཆོས་འབྱུང་སྐྱོན་མ་རང་དག་གི་ལྟ་བུ་ལྟེ། རུས་གསུམ་
 མཉམ་པ་ཉིད་རྩ་ཡེན་སྐྱར་བ་ཡིན་ཅོ། །འདས་པའི་འོད་ཆུང་ལ་
 ལམ་གཏོང་། མ་འོངས་པའི་འོད་ཆུང་ལ་སེམས་གཞག་དང་ལྟར་གྱི་
 འོད་ཆུང་ལ་སྒྲོ་བ་བྱ་བྱི། རྒྱུ་པ་ཆུང་ལ་རང་རྒྱས་སེམས་
 པ་ཞེས་བྱ་ལྟེ། རུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་རྩ་ཡེན་འདྲུ་འབྲལ་མེད་
 པའོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ལས་ཉམས་ཆད་རུས་དེས་འཆར་ཚུལ་ལ་
 གསུམ་ལྟེ། འོད་གསལ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་ཉམས། ཏིང་འཛིན་ལྟན་གྱུ་བྱ་
 ཆད་མི་གཏོ་མཉམ་(༢༩༥)གཞག་གི་རུས་སོ། །དང་པོ་བྱི། ཡང་དེ་
 ཉིད་ལས། ཏིང་འཛིན་དང་པོ་ཆོག་གཞག་གིས། སྐྱ་གསུམ་རིམ་གྱིས་
 བོམས་པ་ཡིས། དངོས་པོ་གཤིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། དོན་འདིས་
 མཆོག་ཏུ་ཉེ་བར་འབྱུང་། སྐྱ་གསུམ་བོམས་པའི་ཏིང་འཛིན་ཉམས། །
 ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཀྱན་རིམ་གྱིས་སྒྲོ་ཡུལ་ལ། ཐོག་མ་
 ཏིང་འཛིན་སྐྱུལ་སྐྱུ་ཐོབ། དེ་རུས་རང་གི་ཤེས་པ་ལ། རྒྱར་མ་མཆོང་
 པའི་ཆོས་ཆུང་ལྟེ། བསམ་པ་མེད་པར་སྒྲོ་ལ་འཆར། །རང་གི་
 གདམས་པའི་ཐ་སྙད་ཆོག་མ་བཟུང་བཞིན་རྩ་སེམས་ལ་བཟ། རྐྱེས་
 རྩ་སྐལ་དང་ལྟན་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་རྩ་ཡེན་སེམས་རྒྱས་པས། ལུས་ཀྱང་
 ཞག་ནི་རྩ་ག་བརྟན་ན། ཡོད་པ་དག་ནི་མི་ཆོར་ཞིང་། ས་ཡི་སྤྱིང་ལས་
 འཕགས་ནས་བྱི། བར་སྐྱར་དག་ལ་འགྲོ་བའི་ཉམས། རང་གི་སྐྱོད་
 ཡུལ་ཉིད་རྩ་འབྱུང་། རིག་པ་བཅོས་མེད་མཁར་བཞག་ན། །(༢༩༦)

རང་གིས་སྒྲུལ་སྒྲུ་དེ་ལྟར་འཛོལ། །དེ་འདས་རིག་པ་མ་འགྱུར་པས། །
 ཁོངས་སྒྲིང་རྒྱུ་ལས་པའི་སྒྲུ་ཉིད་ཀྱང་། །རང་གི་ཤེས་པའི་རྒྱལ་རུ་ནི། །
 རང་སྤང་ཚོལ་བ་ཀུན་བཤམ་བར། །ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་འདི་ལྟར་འབྱུང་། །
 སྤར་མ་མཐོང་བའི་འོད་སྤང་ཡང་། །རུམ་བུ་རུམ་བུ་ལུས་མཐོང་བ། །
 འདི་ཡང་ཁོངས་སྒྲིང་རྒྱུ་ལས་སྤར་སྤྱོད་། །སྐལ་ལྷན་རྣལ་འབྱོར་རིགས་
 ལན་དེའི། །ཤེས་པ་རང་གསལ་ཉམས་རེ་གསལ། །རང་གསལ་སྒོ་ལ་
 གོམས་པ་ཡིས། །ནང་གསལ་འགྱུ་ཡིད་མྱོར་མི་འཆོར། །དངོས་པོའི་
 རྒྱུ་སྒྲུ་ཐེམས་མི་འབྱང་། །འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་སྒོར་མི་སྤང་། །འདིས་ནི་
 ཁོངས་སྒྲིང་རྒྱུ་ལས་པ་ཐོབ། །དེ་ནས་རིག་པ་ནམ་མཁའ་ལ། །ཅོག་
 གཞག་ཆེན་པོའི་རྩ་རྩུངས་ཀྱིས། །ཡེངས་པ་མེད་པར་མཉམ་བཞག་
 པས། །ཡང་ནི་ཆོས་སྤྱི་ཉིང་འཛིན་སྤང་། །དེ་རུས་ཤེས་པ་གཏིང་ནས་
 གསལ། །ཁྱ་ཀྱ་(༢༩༦)རྒྱུ་ལ་མངོན་རུ་སྤྱོད། །སྤང་བ་འཕེལ་བའི་
 ཆོད་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་པ་རྣེ་ལ་རྒྱར་བ་ཡིས། །སྤར་མ་མཐོང་བའི་སངས་
 རྒྱུ་མཐོང་། །འདི་ཡིས་དེ་རུས་མི་རྣམས་ནི། །བརྒྱ་རྩོད་བྱེ་བ་སྒོ་ལ་
 སྤང་། །ཁུས་ཀྱིས་སྤར་མ་བྱས་པ་ཡི། །ཤེས་པ་མེད་པའི་བཟོ་རྣམས་
 དང་། །རྒྱ་ཅལ་རྣམས་དང་ཡི་གེ་དང་། །བརྟ་དང་སྐད་དང་རྟེན་
 འབྲེལ་དང་། །རི་རྩར་སྤར་མ་མཐོང་བ་ཡི། །འདི་ཀུན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
 བ་དང་། །ས་དང་རྩ་དང་མེ་རྒྱུད་གི། །སྤྱ་ཡང་འདི་ཡིས་རང་དབང་
 ཐོབ། །མདོར་ན་མངོན་ཤེས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱང་། །སྐལ་དང་ལྷན་པ་
 འདིས་ཐོབ་ཏེ། །རང་དང་པ་རྣམས་དོན་རྣམས་ནི། །སྤྱིས་བྱ་འདི་ཡིས་
 བྱེད་པར་འབྱུང་། །ཅེས་སོ། །གཞིས་པ་ཉིང་འཛིན་ལྷན་བྱུང་གི་ཆོད་ནི།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱི་གསུམ་རང་བྱུང་དགོངས་པ་ནི། མདོར་ན་འདི་
 ལྟར་ཉམས་ཆད་ཆེད། སྤྱུལ་པ་སྤྱི་ཡི་ནལ་འཕྱར་སྤྱོད། སྤྱར་མེད་ཉིད་
 རྗེ་(༡༩༠ན) ཆེན་པོ་ནི། རང་གི་རྒྱུད་ལ་མཆོག་ཏུ་སྤྱེ། འདི་ཏུས་སྤྱུལ་
 སྤྱི་ཉིད་འཛིན་ཐོབ། གསལ་ལ་མི་རྟོག་ཤེས་པའི་ཉམས། ཁོངས་
 སྤྱི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ། ཟག་མེད་སྤྱོད་པ་ཐིག་ལའི་སྤྱེ། ཆོལ་བ་
 མེད་པར་རང་ཤར་ཆོ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཡི་ཉིད་དེ་འཛིན། རྣལ་འཕྱར་ལྟ་
 པ་འདིས་ཐོབ་པོ། ཞེས་སོ། གསུམ་པ་མི་གཡོ་མཉམ་གཞག་གི་ཏུས་ལ་
 གཉིས་ཏེ། འོད་གསལ་མཛོན་ཏུ་སྤྱང་བའི་ཏུས་དང་། གདམས་རག་
 བྱུང་ས་འདེབས་པའི་ཏུས་སོ། རང་པོ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱང་བ་
 ཐམས་ཅད་རང་དབང་ཏུ་བྱུར་ནས། རིག་པ་མཛོན་སུམ་ཏུ་བསྟན་
 པའི་ཆོ། དགོངས་པ་བདེན་མཐོང་གི་ཏུས་ཞེས་བྱའོ། སྤྱང་བ་ཐམས་
 ཅད་རང་ཐད་ཏུ་ཤར་ཏེ། ཉམས་ཀྱི་ས་པོན་འཕེལ་བའི་ཆོ། རིག་པ་
 ཉིད་སྤང་ལ་ཐེབས་པའི་ཏུས་ཞེས་བྱའོ། སྤྱེས་བུ་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་པས་
 ཟད་ནས། ཤེས་པ་རྣམས་ཁ་ནང་ཏུ་(༡༩༠ན) བསྟན་པའི་ཆོ། རིག་པའི་
 བྱུང་ས་འདེབས་པའི་ཏུས་སོ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དང་བལ་ནས་སྤྱང་བ་
 ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གདལ་བའི་ཆོ། ཆོས་ཉིད་མ་བུ་མཉམ་པའི་ཏུས་
 ཞེས་བྱའོ། ཁངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་གི་
 ལུས་གང་ཞིང་རྒྱས་ནས། སྤྱི་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཆོ། བཟན་པ་
 རང་ཐོབ་ཀྱི་ཏུས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། གཉིས་པ་གདམས་རག་བྱུང་ས་
 འདེབས་པའི་ཏུས་ནི། རང་ཤར་ལས། རྒྱུད་ལ་ཤེས་རིག་ཤར་བའི་ཏུས་
 ལ། སྤྱི་འོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པའི་ཏུས་སུ་རིག་

པའི་ཡུལ་རོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཉིང་རེ་འཛིན་སྟོབས་སུ་གྱུར་པའི་
 རུས་སུ་སྟོན་མ་ནམ་པར་དག་པ་རོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག རྟོབས་བྱུང་
 པར་ཅན་སྟེས་པའི་རུས་སུ། ཉིང་རེ་འཛིན་ལམ་དགུར་བརྩོད་པར་ཤེས་པར་
 གྱིས་ཤིག རིག་པའི་སྐྱེ་མཆོང་པའི་རུས་སུ་ཞེ་འདྲོད་མེད་པར་ཤེས་
 པར་གྱིས་ཤིག ཤེས་རབ་བྱུང་(༡༩ན) པར་ཅན་བྱུང་ལ་སྟེས་པའི་
 རུས་སུ་བརྟུང་གི་བསྐྱེ་བརྩོད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཉམ་ང་བ་མེད་པའི་
 སྟུང་པ་སྟང་རྩོལ་པའི་རུས་ན། ཤེས་རབ་གི་འཇུག་སྟོགས་རོ་ཤེས་པར་
 གྱིས་ཤིག རྟོང་པ་ཡུལ་ལ་བྱབ་པའི་རུས་ན་འོད་རོ་ཤེས་པར་གྱིས་
 ཤིག སྟོན་མ་ཡུལ་ལ་སྟང་པའི་རུས་ན། དབྱིངས་དང་ཡུལ་རོ་ཤེས་
 པར་གྱིས་ཤིག ཅེས་པ་དང་། མེད་གེ་རྩལ་རྣམས་ལས། སྟང་བ་རུམ་བུ་
 རུམ་བུའི་མོ། གཤམས་པས་རབ་བྱ་བརྟག་པར་བྱ། ཤིན་བྱ་སྟང་དང་འཇུ་
 བའི་མོ། གོམས་པས་རབ་བྱ་གནས་པར་བྱ། འཇིག་དང་སྟང་དང་འཇུ་
 བའི་མོ། མཆོང་པས་རབ་བྱ་གཟུང་བར་བྱ། ཁྲུམ་དང་སྟང་དང་འཇིག་
 བའི་མོ། གཤམས་པས་ཡང་མེད་ཉིང་འཛིན་བརྟན། ཉམ་དང་མེར་
 དང་སྟུར་སྟང་མོ། གོམས་པས་སྟང་བ་མཆོད་པ་གཟུང་། ཡང་དག་
 ཀུན་བྱ་སྟང་པའི་མོ། གཤམས་པས་སྟང་བ་བསྐྱེ་བར་བཤད། །(༡༩ཏ)
 ཆགས་དང་ཞེན་པ་མེད་པའི་མོ། གཤམས་པས་གཟུང་ཐབས་ཤེས་པར་
 བྱ། གསང་སྟགས་གོམས་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་
 ཉིན་མཆོན་འོད་གསལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱིངས་འོད་
 གསལ་གྱི་འཆར་གཞི་རིས་གཟུང་བ། དེ་ལས་སྟོན་མའི་ཉམས་ལེན་
 བརྟན་པ། ཉིན་མཆོན་འཁོར་ཡུག་གི་བསྐྱེ་ཆུལ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་

ནི། སྐར་ཡང་བཤད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འདིར་རབ་རྒྱ་བསྐྱུས་ཏེ་གསལ་
 བར་བསྐྱར་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། དབྱིངས་ཀྱི་འདུག་ཚུལ། སྐྱོན་མའི་གནས་ཚུལ།
 དབྱིངས་རིག་གི་འཆར་ཚུལ། ཉམས་སུ་བྱང་ཚུལ། བྱད་པར་ངེས་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ནི། དབྱིངས་ཀྱི་འོད་གསལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྱིར་
 སྤེ་དེ་མེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་དབྱེར་མེད་རྒྱ་གནས་ཏེ། འོར་བུ་འཕྲ་བཤོད་
 ལས། ཏིལ་འབྱུ་འཕྲ་ནི་ཡུངས་འབྱུ་ལ། ཁར་ཉིད་ཡེ་ནས་ལྷན་གྱུ་བ་
 བཞིན། ཁེམས་ཅན་(༡༩༩ན) ལུས་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ས་པོན་ནི། མཐུན་པའི་འོད་དང་རང་ཆས་སུ། གནས་ནས་ལམ་
 བྱགས་སྒྲོ་དག་རྒྱ། ཁྲམ་པར་འཛོན་ནས་དོན་ལ་སྒྲོད། ཁྲམ་མཁས་
 གར་བྱུ་མེམས་ཅན་ཏེ། རིག་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཙམ་མོ། ཁྲིས་སོ། །
 གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཉིད་ལས། ཞེ་མ་རིག་པའི་གནས་ལུགས་ནི། །
 རང་གི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ན་གནས། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་འཛིན་
 པའི། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཚུལ་རྒྱ་གནས། །ཡབ་ཀྱི་ཆ་འཛིན་ཐབས་
 ཀྱི་སྒྲ། ཡུམ་ཀྱི་ཆ་འཛིན་ཤེས་རབ་སྒྲ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་ཚུལ་རྒྱ་
 གནས། །དབྱིངས་དང་རིག་པས་རབ་བརྒྱན་ཏེ། ལྷན་རྒྱུ་གས་མིག་ལེ་
 ཆེན་པོར་གནས། ཁྲིས་སོ། །དེའང་རིག་པ་འོད་ཀྱི་སྒྲོང་ན་སྒྲུ་དང་ཡེ་
 ཤེས་སུ་རྒྱ་ལྟར་བཞུགས། གནས་ངེས་པ་ནི་གང་དང་གང་ཞེ་ན། ཆལ་
 རྒྱུ་གས་ལས། རང་རང་ཅི་ཉུ་རིན་ཆེན་ནང་། །(༡༩༩མ) ཆོན་གང་འོད་
 འབར་བུམ་པའི་ཚུལ། ཁང་ན་ཡེ་ཤེས་མེ་འོད་འབར། གཞལ་ཡས་ཡེ་
 ཤེས་རྒྱ་མ་སྒྲུང་། སྒྲུ་ཡི་རོ་པོ་རེ་རེ་ལ། གསུང་གི་སྒྲུལ་པ་གངས་མེད་
 ཅིང་། ཐུགས་ཀྱི་དམོངས་པ་འདའ་མེད་ཅིང་། ཁྲིས་པ་དང་། ཀྱན་

གཞི་ཆོས་འབྱུང་ཆེན་མོའི་མཆོད་། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གོང་ལུར་གནས། །
 རྒྱང་བ་འཛིན་མེད་ལུལ་གྱི་མཆོད་། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་
 གནས། །གསང་འདུས་རིན་ཆེན་ལུར་བརྒྱན་མཆོད་། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡབ་ལུས་ཚུལ། །སྟོག་འདུས་རིན་ཆེན་ལུར་བཞིའི་མཆོད་། །རིག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེར་གནས། །དོན་འབྲེལ་སྒྲུའི་གནས་ཡས་མཆོད་། །རིག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཁྲོ་སྦྲར་གནས། །འགགས་མེད་གསལ་བའི་སྒྲོ་གཉིས་
 མཆོད་། །དབྱིངས་དང་ལུ་ལུ་རྒྱད་ཏུ་གནས། །སྟོང་པ་མཆོན་བཤམ་ནམ་
 མཁའི་མཆོད་། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་ཏུ་གནས། །དེ་ནི་གསང་བའི་
 མཆོད་ཏུ་བརྟན། །(༢༩༩) ཅེས་སོ། །དེའང་རིག་པའི་རྩ་བའི་གཞི་
 རྒྱུད་ན་གནས་ཏུས་དབྱིངས་འོད་ལཱི་ནང་ན་ཡོད་པ་མ་བུའི་སྒྲོ་ར་ལྟ་
 བུའོ། །ལམ་དབྱིངས་ལ་ཤར་ཏུས་ནམ་མཁའི་འཇའ་འོད་དང་། མཐར་
 ཟུན་ཏུས་སུ་ལྡོང་བྱ་ལས་ཤོལ་བ་ལྟ་བུ་ཉེ། ཆལ་རྒྱགས་ལས། གཞི་ལ་
 གནས་པའི་རིག་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ན་སྦྱ་གསུམ་རྒྱུ་གས། །དཔེར་
 བ་མ་བུའི་སྒྲོ་ར་བཞིན། །ནང་འོད་ཡེ་ཤེས་གསལ་བར་བརྟན། །ལམ་ལ་
 འཆར་བའི་རིག་པ་ནི། །དཔེར་ན་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུར་བརྟན། །མཐའ་
 ལ་སྒྲུལ་བའི་རིག་པ་ནི། །མ་བུའི་སུ་ལྡོང་ནམས། །རྒྱལ་ཉེ་དོན་པ་
 ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་སྒྲིན་པའི་ཏུས་སུ་ཀུན་གྱི་ག་
 འབྱེད། རྒྱང་བའི་ཏུས་སུ་འོད། །གོམས་ཏུས་སྦྲར་རྒྱང་ཉེ། དེ་ལས། རྒྱས་
 པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཉིད་ནས། །འོད་གསལ་ཚོགས་མེད་རིག་པ་
 བྱུང་། །རྒྱང་བའི་ཏུས་ན་འོད་རྒྱང་ཉེ། །རྒྱགས་(༢༩༩) པའི་ཏུས་ན་
 རང་རྒྱང་རོ། །གོམས་པའི་ཏུས་ན་སྦྱ་ཏུ་འབྱུར། །ཤེས་རབ་ཐབས་དང་

འབྲེལ་པ་ཡིས། འདྲི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ལྟ་མཐོང་། ཞེས་སོ། འདྲི་
ལྟར་གནས་པའི་སྤྱོད་དང་རིག་པ་དང་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་...
ཉིད་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱོད་པ་མཆོན་ཉིད་འདི་ལྟ་སྟེ། འབྱུང་པ་
མེད་དང་གསལ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་ནི་རྟོག་བྱལ་སོ། རིག་པའི་
མཆོན་ཉིད་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་འསྐྱེ་བ་དང་། ལུ་ལྷ་རྒྱུད་དང་
འབྱུལ་བའོ། དབྱིངས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡངས་དང་ལྷན་
རྒྱལ་སྤྱོད་མཐའ་ཡས། གསལ་དང་རྩོད་དང་བསེལ་བ་དང་། ཡང་ཞིང་
གཡེ་བའི་བདག་ཉིད་འཛིན། རྒྱབ་དང་སྤྱོད་ར་བའོ། ཡེ་ཤེས་
མཆོན་ཉིད་འདི་ལྟ་སྟེ། འབྱུང་དང་བྱུང་དང་རང་གསལ་དང་། ཡེ་
དང་ཤེས་དང་རྟོགས་པའོ། གསལ་དང་འཆོར་དང་འབྱུངས་ཡས་
ཉིད། སྤྱོད་དང་ལྷན་དང་གོ་(༡༩༩) འབྱེད་དང་། སྤྱོད་དང་གསལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ གསལ་སྤྱུགས་མཆོན་ཉིད་དག་ཏུ་འདོད། ཅེས་
སོ། གཉིས་པ་སྤྱོད་མའི་གནས་ཚུལ་ནི། ལྟ་ལ་བྱུག་པར། ལྟ་མིན་ལ་སོར་
བཞི། མི་ལ་ཆོན་གང་། ཏུད་འགོ་ལ་རང་གསལ། ཡེ་དྲགས་ལ་ཉིལ་
འབྱུ་ཅམ། དཔུལ་བ་ལ་རྟ་ར་ཅམ། སངས་རྒྱས་ལ་ཆོད་མེད་པ། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་མདའ་གང་། སྤྱལ་སྤྱུ་ལ་འདོམ་གང་བ་སྟེ། རང་
འོད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་བར་ཡོད་པ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡེ་ཤེས་གནས་
ལྷགས་ཆེ་རྒྱུད་དག་ སྤྱོད་པ་བྱུག་གི་རྩྭ་གསལ་དག་ནས། རབ་ཏུ་བཤད་
པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དག་འཁྱུན་རྣམས་ལ་བྱུག་པར་གནས། རྩོད་ལྷན་རྣམས་
ལ་སོར་བཞི་གནས། ཆ་མཉམ་ལྷན་ལ་ཆོན་གང་རོ། གཉིས་ལྷན་
རྣམས་ལ་རང་གསལ་ཅམ། བཀྲེས་ལྷན་རྣམས་ལ་ཉིལ་འབྱུ་ཅམ། །

དང་། བྱེ་བྲག་གི་གཙུང་ཐབས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་ཤར་ལས།
 ཆོས་ཉིད་རང་སྒྲུང་ནས་མཁའ་ལ། །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་མ་ཡེངས་པར། །
 འཛིན་མེད་རང་ཏུ་བཞག་ཡུར་ན། །ཡེ་ཤེས་དག་(༡༥༥) པའི་རང་
 སྒྲུང་མཛོད་། །མ་རིག་འཁྲུལ་སྒྲུང་ཆོས་ནས་མཁའ་ལ། །ཅེས་པ་དང་།
 ལུབ་པ་མེད་པའི་ཁྱལ་མཛོད་ལ། །འཇུག་པ་མེད་པའི་སྒྲོན་མ་གསལ། །
 རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །གསལ་འགྲིབ་མེད་པའི་འོད་ལྔ་གསལ། །
 ཅེས་པ་དང་། རྟོག་ཏུ་རིན་ཆེན་བརྒྱད་ཅི་ལ། །བྱས་ཤིང་བསྐྱེད་པས་
 རྟེན་མི་འཇུག། །སྒྲོན་མ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལ། །མ་ཡེངས་གསལ་
 འཛིན་མེད་པར་བརྟག། །དེ་ལྟར་དོན་ལས་མ་ཡེངས་ན། །རིན་ཆེན་
 བརྒྱད་ཅིའི་སྒྲོན་མ་ཡིན། །བཏང་བཞག་མེད་ན་རྟེན་པའི་མཛོག། །
 འཛིན་པ་མེད་ན་རང་སར་གྲོལ། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐལ་འཇུག་
 ལས། སྐྱ་ཡི་གནད་ནི་གདངས་ཀྱིས་སོ། །ཡེ་ཤེས་འདུག་སྒྲུངས་དག་
 གིས་སོ། །ཐིག་ལེ་བསྐྱེད་ཞིང་དཀྱགས་པས་འཇུག། །འོད་ནི་ཡས་ཤིང་
 སྒྱུད་པའོ། །འབྲེལ་ལྷན་བསྐྱེད་པས་རྒྱུད་གི་གནད། །འཇུག་པའི་ལས་
 བྱི་མཐའ་ཡིས་དབྱེ། །(༡༥༦) དེ་ཡི་འཇུག་བྱེད་ལས་རྒྱུད་ཟད། །འཁྲུལ་
 པའི་སྐྱེལ་དང་སྒྱུར་བའོ། །རིག་པའི་གནད་ནི་དཔྱུང་བ་དང་། །
 བསྐྱེད་ཞིང་མཁའ་ལ་གཏད་པའོ། །དབྱིངས་ཀྱི་གནད་ནི་བསྐྱེད་པ་
 དང་། །དཀྱག་དང་ཁམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡས་སྒྱུར། །སྒྲུང་བའི་གནད་ནི་
 འཕེལ་དང་ཟད། །སྒྲ་ཆོགས་རང་སར་གྲོལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་སྐྱ་
 མཛོད་ཏུས་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གནད་གདངས་དེ་ལ་མི་འཇུག་...
 བར་བལྟ་བའོ། །ཡེ་ཤེས་མཁའ་ཐབས་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་ན་འདུག་

སྒྲུང་ས་མི་འཕྱར་བའོ། །ཐིག་ལེ་མ་འཕེལ་ན་མིག་དབུས་སུ་བྲིལ་ནས་
 འོད་ཚ་གཙུང་བའོ། །འོད་པ་ཡས་ན་སྒྲིན་ཕྱག་རྒྱ་གཏད་བའོ། །རྟོག་པ་
 འཛོར་ན་རྒྱང་འཆིང་ཞིང་འཕེན་བའོ། །རིག་པའི་གནད་ལུ་བྱ་རྒྱུད་
 མཁའ་ལ་དབྱུང་བའོ། །དབྱིངས་ཀྱི་གནད་དབུས་སུ་བསྐྱུ་ཞིང་མིག་
 ཟུར་ནས་ཁྲིད་དེ་བཟླ་བའོ། །འདི་དག་གནད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་
 (༢༤༦) ཉམས་སུ་བྱངས་རུས་རིམ་པས་ཉམས་སུ་ཤར་བའི་དབྱིངས་...
 རིག་གི་གནད་ནི། དང་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནས་མཐར་ཐོག་གས་ཀྱི་བར་
 ཏེ། མེད་གེ་རྩལ་རྒྱགས་ལས། རང་སྒྲུང་རིག་པའི་དངོས་པོ་དེ། །ཡི་
 ཤེས་ལུ་བྱ་རྒྱུད་རྒྱ་གནས། །དཔེར་ན་འདབ་ཆགས་འཕྱར་སྒྲིན་བཞིན། །
 སྐད་ཅིག་ཅམ་ལ་ཀྱན་རྒྱ་རྒྱ། །དེ་ལ་རྩེ་ཡིས་སྦྱེད་པས་ལྟར་ན། །རི་དྲགས་
 བཟྱགས་པ་ཅམ་རྒྱ་འཕྱར། །དེ་ནས་དོན་ལ་མ་ཡིངས་ན། །བྱང་བ་
 བཙུད་ལ་འཁོར་བ་ཅམ། །དེ་ནས་རང་སྒྲུང་བཟླས་ལྟར་ན། །དཔེར་ན་
 སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུར་གནས། །དེ་ནས་དོན་ལ་མ་ཡིངས་ན། །འབྲུལ་ལམ་
 འཕྲིག་པ་ཅམ་རྒྱ་འཕྱར། །དེ་ཡི་དོན་ལ་མ་ཡིངས་ན། །ཞེས་བཞིན་པ་
 དང་མེད་བར་འཕྱར། །དེ་བས་ཤིན་རྒྱ་བཟླས་ལྟར་ན། །འགྲོ་འོང་མ་
 ཡིན་འོད་སྒྲུང་མཐོང་། །དེ་ཡི་དོན་ལ་བཟླས་ལྟར་ན། །ཐིག་ལེ་རྟོག་
 པའི་རྒྱན་མ་མཐོང་། །དེ་ལ་ཡང་དག་བཟླས་ལྟར་ན། །ཐིག་ལེ་
 (༢༤༧) སྐྱུ་དང་བཅས་པ་མཐོང་། །དེ་ཡི་དོན་ལ་མ་ཡིངས་ན། །འབྲུལ་
 སྒྲུང་འོངས་སྒྲུར་མཐོང་བར་འཕྱར། །སྐྱུ་ཡི་སྒྲུང་བ་དེ་རྩམས་ཀྱན། །སྐྱུ་
 མ་འཇའ་ཆོན་རི་བཞིན་བའོ། །དེ་ལ་རབ་རྒྱ་བཟླས་ལྟར་ནས། །ཉིན་མོ་
 བཙུག་མོ་མེད་པ་ནི། །དཔེར་ན་ཅེ་སྐྱུང་མོ་ཡི་མིག་ཉིན་དང་མཚན་མོ་

མེད་པ་ལྟར། །རང་སྤང་དགྱིལ་འཁོར་དེ་བཞིན་ནོ། །ཁེས་སོ། །དེའང་
 རྟོང་གཟུགས་ཀྱི་འཇའ་འོད་མིག་ལེ་སྐྱུ་ལ་སྐྱེས་པ་ཀུན། བྱིའི་བར་
 རྟོང་ལ་ཡོད་པར་ཕལ་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ན་ཡོད་སྟེན་ཏུ་འཛིན་ཏེ།
 སྤྱིང་ས་ཡོག་པས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ལྷས་ཀྱི་འོད་ཚ་དྲངས་པ་ན་
 ཡོད་པ་ཀུན། མིག་གི་འོད་ཚ་དྲངས་པས་རྩྱུར་ནང་ཏུ་རྟོང་གཟུགས་
 མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་སྤྱིང་གའི་གདངས་ཚ་ཀུན་བྱུང་པར་འཕྲོ་བ་
 བོ། ད་ལྟ་གཞི་རྟོང་ཤར་བའི་རུས་ཡིན་ལ། རང་རོ་ཤེས་ནས་རང་
 གདངས་ལ་ས་ལེ་བཞག་པས། རེ་(༡༩༧) དག་ལ་སོང་སྟེ། རྟོང་སེམས་
 དག་རུས་རྩྱུན་གྱུང་གི་རྟོང་བ་ཅི་ཡིན་པ་ལྷན་ནང་ཏུ་མཐོང་ནས་ཆལ་
 གཞི་ཐིམ་ལ་ནང་ཏུ་འཇུག་རུས། མཛད་ཐེབས་ནས་ཟད་པར་འགོ་བ་སྟེ།
 སྤྱར་བྱུང་རུས་གཞི་རྟོང་གཞི་ལ་ཐིམ་པས་ཀ་དག་ཏུ་གྲོལ་བ་ལས།
 རྟོང་བ་དེ་ཀུན་འཕེལ་བར་རྟོང་རུས་འཕེལ་བ་རང་མཚན་ཏུ་མེད་ལ།
 བྱང་ཏུ་རང་ལོག་པ་ལས་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །འདིར་རྒྱུད་དང་མན་
 དག་ལས་བྱིའི་ནམ་མཁའ་ན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ། རེ་ཞིག་
 དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ནི་རྩྱུན་བྱིའི་ནམ་མཁའ་རིག་གཏད་ན་མཐོང་
 བའི་ཆ་དང་དེ་ན་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བས་སོ། །རང་བཞིན་ཏུ་སྐྱེ་ན་ཡོད་ན་
 གཞན་གྱིས་བྱང་མཐོང་ཏུ་བྱང་བ་ལས། བྱི་ན་མེད་པར་ཤེས་ལ།
 གཞན་གྱིས་རང་གི་རྟོང་གཟུགས་མི་མཐོང་བ་དེ་ལྷན་གྱིས་བསྐྱེབས་...
 པས་སོ། །རང་གིས་མཐོང་བ་ནི་འོད་ཚ་དག་པའི་གསེང་ལས་ནང་ཏུ་
 ཤར་བ་མཐོངས་ཁྱུང་ལས་ནང་ན་ཉི་མ་ཤར་བའི་(༡༩༨) རྟོང་བ་.....
 མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གཏན་ཆོག་ནི་མིག་བཙུམས་ནས་རྟོང་གཟུག་

མཐོང་བ་འདིས་ཀྱང་ནང་ན་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱེ་ལ་
 སྐྱེས་པའི་སྤང་བ་ཐུབ་པ་ལྟེན་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་ཡོད་ལྟར་སྤང་བ། མེ་
 ཡོང་ལ་བལྟས་རྒྱས་བྱད་ཤར་བ་ལྟར། ནང་འོད་ཅ་དྲུངས་པའི་མེ་ཡོང་
 བ། སྤྱིང་གའི་རིག་པ་བྱད་ལྟ་བུའི་གདངས་སྤང་བ་དེ། ལུལ་ལ་མེད་
 ཀྱང་ནང་རྒྱ་མཐོང་བ་དམིགས་པ་དག་པའི་འོད་ཅའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་
 ལས་ཤར་བའོ། །ཁྱི་ནང་གཉིས་ཆ་འཛེལ་བ་སྤང་བ་ཅན་ལ་འབྲུལ་
 བའང་པལ་པ་ནམས་རེ་བདེན། རྒྱལ་འདི་ལྟར་གོ་ན་སྐྱེས་བུ་ཤེས་རབ་
 ཅན་རྣམས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ནས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་ཐོགས་རང་
 སྟོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཁོ་ཙམ་བཞིན་ནོ། །རྒྱལ་འདི་དག་ཡོད་ཆེས་པའི་
 ལྷང་དང་སྐྱར་བ་ནི། སེང་གེ་ཅལ་རྣམས་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། སྐྱེ་ཡི་
 སྤང་བ་དེ་དག་ཀྱན། །ལུལ་གྱི་སྤང་བ་(༢༧) བ་མ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་ན་
 རྒྱུད་གཞིན་པ་ཡིས། མེ་ཡོང་མཆོན་ཉིད་གསལ་བ་ལ། །རང་གི་བཞིན་
 སྤང་མཐོང་བ་ལྟར། ཆོས་ཉིད་ལུལ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །རིག་པའི་སྤང་
 བ་སྐྱེ་ཅ་ཤར། །རང་གི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ནི། །ལུལ་ལ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། །དམིགས་པ་དག་པས་མཛོན་རྒྱ་གསལ། །རང་གི་དཀྱིལ་དང་
 འཁོར་རྒྱ་བཅས། །ཡེ་ཤེས་དོན་ལ་ལུལ་མེད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་རྒྱས་ན་
 ལུལ་ལྟར་སྤང་། །མཐོང་བའི་ལུལ་ལ་རྣམས་པ་ཆེ། །གོ་བའི་ལུལ་ན་
 བདེ་བ་ཆེ། །སྤང་བ་མཐོང་ན་ཉམས་ཐུང་ཆེ། །རང་རིག་གཅིག་ལྟ་
 སྟོགས་གྱི་མཆོག་སྤང་བའི་ལུལ་རྒྱ་མེད་པས་ན། །རྣམ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཉིད་
 ལས། །ཆ་ཤས་སྐྱ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་། །ཅེས་སོ། །འདི་ནི་གོ་བྱ་ཞིག་ཡོད་
 པས་སྐྱོ་སྐྱོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །རང་བཞིན་རྒྱ་རྣམས་སྤྲོ་

བས་ཡུལ་སྤངས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པས། བྱིའི་(༢༥ན)
 ཅུམ་མཁའ་ལ་དབྱིངས་རིག་དང་སྒྲོན་མ་སྤངས་ཞེས་ཆོངས་པ་རྣམས་...
 ལ་རྟོགས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་བཤད་པར་བྱའོ། །རང་གི་ནང་དུ་གྲུ་གི་སྤངས་
 བཞེན་ནོ། །ལྷ་པ་བྱད་པར་རེས་ཚུལ་གྱི། རིག་པ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་
 གནད་ཀྱིས། དང་པོ་གཞི་ནས་འཕགས་ཏེ་འཁོར་བར་འབྱུང་ཡང་
 རིག་པ་རན་དུ་སྤང་བ་མེད། དེ་ནས་ཐུང་མས་རྩ་སྤང་དེ་སྤྱིར་ནས་
 འབྱུངས་པ་དེ་ཕྱིས་ཆད་ཆོད་དུས་དགའ་བ་དང་། དང་པོ་སྤྱིར་དུས་
 འབྱུང་པའི་དུས་ཀྱི་རིག་པ་གཉིས་ལ་བཟང་རན་བྱུང་མེད། མ་
 བསྐྱེམས་པའི་རིག་པ་དང་། བསྐྱེམས་དུས་ལ་བྱད་མེད་པ་དང་།
 འཁོར་དུས་དང་། འདས་དུས་ཀྱི་རིག་པ་ལ་བཟང་རན་མེད་དེ།
 གཉིད་དུ་སྤང་དུས་དང་། མད་དུས་དང་། འགྲོ་ཁའི་རིག་པ་ལ་བཟང་
 རན་བྱུང་མེད་པ་བཞེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྤང་ཚུལ་བཟང་རན་མི་ལམ་
 བདེ་སྤྱག་ཅུམ་ཡོད་པས། དེ་ལ་སྤྱིར་ནས་ལམ་བསྐྱེམ་པ་ཡིན་ལ།
 (༢༥མ) རྩ་བོ་བཟང་དུ་འགྲོ་བར་རེ་བ་གི་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ལ་འཕྲ་
 འགྱུར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྤང་དུ་འང་རང་ཤར་ལས། ཞེ་མ་རྟོ།
 རྟོར་བྱ་རིན་ཆེན་བརྒྱད་ཅི་འདི། །ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །ང་ཡི་
 རྟོར་བྱ་རིན་ཆེན་སྤྱིར། །དེ་ཆོ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡོག་པར་འབྱུངས། །རྟོར་བྱ་
 རིན་ཆེན་བརྒྱད་ཅི་དེ། །བཅའ་བས་རྟོད་པའི་གནས་མེད་དེ། །རང་
 ལས་རང་བྱུང་རང་གིས་རྟོགས། །རྟོར་བྱ་རིན་ཆེན་བརྒྱད་ཅི་དེ། །སྤྱིར་
 བ་མ་ཆོར་རྟོད་པ་ཆོར། །སྤྱིར་བས་དངོས་པོ་མཆོན་མ་མེད། །རྟོད་པས་
 དགའ་བའི་མདངས་དང་ལྡན། །རྟོད་པའི་དུས་དང་སྤྱིར་བའི་དུས། །

ཁྱད་མེད་གཅིག་གི་རང་རྒྱ་རྟོགས། ཞེས་སོ། །དེ་འང་རང་རིག་གི་རང་
 རྒྱ་རྟོགས་པ་དེ་རང་གི་རང་ནས་རྟེན་གྱིང་། རང་རིག་གཅིག་གི་འཁོར་
 ལོ་ལས། གཞན་རྒྱ་འཁྱུགས་པ་མེད་དེ། རྒྱལ་པོའི་བར་མཛོད་རྒྱ་ལོར་
 རྒྱ་རྟོགས་ནས་ལོར་བྱ་མེད་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱེད་པ་(༡༥༠ན)ཉིད། བར་
 མཛོད་ནས་རྟེན་པས་དགའ་བ་དེ་རྒྱས་གྱིང་གཉིས་ཀ་བར་མཛོད་.....
 གཅིག་ལས་མ་གཤིས་པ་བཞིན་རྒྱ། རིག་པའི་རང་ན་འཁོར་འདས་
 གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །འདི་ནི་ཡངས་པ་ཆོས་ཉིད་གྱི་
 སྒྲིང་རྟོགས་པ་ཡིད་བཞིན་མཚན་གི་རང་གནད་ངེས་པའི་གསང་ཆོག་
 རྒྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་སྤྱོད་མའི་ཉམས་ལེན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 སྤྱོད་འགྲོ་གནས་གྱི་མཚན་ཉིད། དངོས་གཞི་སྤྱོད་མའི་གཏེམ་ཚུལ། དེ་
 ལས་སྤང་བའི་འཆར་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ཐམས་
 ཅད་སྤངས་ཏེ། བྲ་མ་དམ་པ་མཉེས་པར་བྱས་ལ། རབ་རྒྱ་དབེན་པའི་
 གནས་སྤྱོད་པས་བརྒྱན་པའི་ཁང་བྱར་མི་གཤོ་བ་གསུམ་གྱིས་འདུག་...
 བས། བྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་པར་བསྐྱེདས་ལ་གསོལ་བ་རྟེན་ནས་
 འདེབས་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། སྤྱོད་མ་གཏེམ་པ་འདི་ཉ་སྟེ། །དང་
 ལྷན་འཁོར་བའི་ཡིད་བྱལ་(༡༥༠བ)བས། །བྲ་མ་མཚོད་དང་གཏོང་བ་
 ལྷ། །འཁོར་བའི་བྲེལ་བ་ཀུན་སྤངས་ལ། །དབེན་པའི་སྤྱོད་གསུམ་སྤངས་
 ཁྱོད་རྒྱ། །སྤྱོད་སྤངས་གཅིག་སྤངས་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི། ཨར་ལ་གཏད་པ་དང་། དྲངས་སུ་འཇུག་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། ཅོག་སྤར་འདུག་ལ་མཐེབ་མཚུབ་གྱིས་གཏེམས་པས་དམར་
 གསལ་དྲངས་པའི་འོད་ཟླམ་སྤང་བ་ལ་གཏད་ནས་ཉམས་སུ་སྤང་ངོ་། །

སྤྱན་རྒྱུད་ལ་གྲངས་མང་བར་བྱས་ལ། མཐེབ་མཚུབ་ཀྱི་ཚྭ་བ་བཏར་
 བས་དར་རེ་བལྟ་ཞིང་། ཡང་གཏེམས་པས་སྤང་བ་མཐོང་བ་ནི་ཆོས་
 ཉིད་མངོན་ལུས་ཀྱི་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རང་གི་མཐེབ་
 དང་མཚུབ་མོ་ཡིས། བྱིག་ལེ་སྤྱང་པའི་སྤྱན་མ་གཏེམས། གཏེམས་པ་
 དེ་ལས་གང་བྱུང་བ། ཆོས་ཉིད་མངོན་ལུས་སྤང་བའོ། ཞེས་སོ། །
 སྤངས་སྤྱ་འཇུག་པ་ནི། དེ་ནས་འོད་ལཱི་སྤང་བ་ལས་དང་པོ་རུ་བ་ལྟ་
 (༡༥༡ན) བྱ་དང་། སྤྱག་པ་རྒྱ་བ་ལྟ་བྱ་དང་། སྤྱན་ལྷིང་བ་ལྟ་བྱ་དང་།
 མེ་སྤྱག་འཕྲོ་བ་ལྟ་བྱ་དང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དང་། སྤང་མའི་ནམ་པ་
 ལྟ་བྱ་དང་། བར་སྤང་གི་འཆར་ཆོན་ལྟ་བྱ་དང་། འོད་དཀར་གསལ་
 དང་། ལེར་གསལ་དང་། དམར་གསལ་དང་། ལྷང་གསལ་དང་།
 མཐིང་ག་དང་། སྤྱ་ཆོགས་དང་། སྤ་བ་རིས་དང་། ཆིབས་ཤར་དང་།
 རྒྱུ་ཁྱིམ་དང་། བྱིག་ལེ་དང་། མཚོད་ཉེན་དང་། ལྟ་སྤྱ་དང་། ལེམས་
 ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅ་དད་པ་སྤྱམ་སྤྱམ་པར་ཡལ་རྒྱུར་ཡལ་འཕྲོ་འདྲུང་...
 རང་སྤང་བའི་རུས་ན། སྤངས་སྤྱ་འཇུག་པས་རྒྱུང་ལཱི་འཆར་སྤང་
 ཆོད་མེད་པ་འཆར་ཏེ། ཐལ་འཁྱུར་ལས། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་འཕེལ་བའི་
 ཉམས། ཁ་དྲོག་དང་ནི་དབྱིབས་ཀྱི་ཡང་། སྤྱི་དང་ནང་ཀྱན་གསལ་
 བར་བྱབ། ཁོང་ནས་ཁོང་རུ་རེས་པར་འཕེལ། འདི་རུས་ལུས་རག་
 བདེ་བའི་རྟགས། སྤང་བའི་ཆོད་(༡༥༡མ) དང་རིམ་པས་སྤྱར། ཅེས་
 སོ། གསུམ་པ་དེ་ལས་སྤང་བའི་འཆར་ལུགས་ནི། དང་པོ་དམར་ལེར་
 རྒྱུ་པོ་ལས། སྤྱིས་འོད་ལཱི་སྤྱ་བྱུང་རུ་སྤང་རོ། །དེའང་རྒྱུད་གི་གནད་
 ཀྱིས་འགྲུལ་བ་ལས། སྤྱིར་བཏུང་དལ་བ་གནད་དོ། །དེ་ནས་སྤངས་

པའི་ཆ་ཉམས་སྤྲོད་པས། སྤྲོན་མ་མེ་ལོང་ཅམ། འོད་རེ་ལྷེ་ཅམ།
 ཐིག་ལེ་འཁར་མོར་ཅམ་ལས་སྤྲོད་བཅས་པར་མཆེད་པ་ནི། དེ་ལས།
 དེ་ལྟར་གཏེམས་པའི་སྤྲོད་བ་ནི། འདྲ་པོ་དམར་པོ་དག་པ་ཡི། འདབར་
 རྫོགས་རྒྱལ་པོ་རང་གསལ་རྫོགས། ཁུརྟུབ་གཉིས་དག་ལས་གསུམ་རྩ་
 འབྱུར། འདྲ་ནས་ཡང་ཡང་གཏེམས་པ་ཡིས། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་ཁ་དོག་ནི། འདྲ་
 དཀར་དམར་ལྗང་གྲུ་མཐིང་མེར་གྱི། ཡུལ་ལ་སྤྲོད་ཉེ་ཙམ་བའོ། འདྲ་
 བས་ཚལ་བལ་མྱེ་པ་ཡང་། རྒྱུད་གི་ཆ་ཡིས་འགྲོ་ལོང་དང་། མེ་ལོང་
 དག་གི་དབྱིབས་ཅམ་ལས། གཉིས་དང་གསུམ་གྱི་ཆར་སྤྲོད་(༢༥༩ན)
 རོ། འདྲ་ཉིད་རྟག་རྩ་གོམས་པ་ལས། ཁ་དོག་ལྷ་ཡི་འོད་གྱིས་གྱུར། འདྲ་
 ལྷེ་ཅམ་ལས་གྲུ་ཆད་སྤྲོད། ཡུལ་གྲུ་ཅམ་ལས་མཐོང་ཆད་དོ། འདྲ་ལས་
 གོམས་པའི་ཆད་ཉིད་ནས། ཐིག་ལེ་ནང་རྩ་སྤྲོད་བཅས། མཛེད་སྤྲོད་
 དག་རྩ་ཡུན་འགའ་གནས། འདྲ་ལས་ལྷ་ལྷ་རྒྱུད་རྩ་བཅས། འར་རྩ་
 གསལ་བའི་ཐིག་ལེས་འབྲེལ། ཡབ་ཡུམ་སྤྲོད་ལྷ་སྤྲོད་བཅས། འབྲེལ་
 སྤྲོད་ཟད་ནས་ཁིང་ཁམས་སོ། ཁེས་སོ། འདྲི་དག་གི་རྩས་གྲུ་སྤྲོད་
 བལྟན་པའི་ཆད་དང་རྟགས་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་འཆར་ཁིང་། ཡེ་ཤེས་
 རྫོགས་པའི་སྤྲོད་བ་དབྱིངས་དང་། ཆོས་ཉིད་དག་པའི་སྤྲོད་བ་རིག་པ་
 དང་། ཐིག་ལེ་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་བ་སྤྲོད་ལས་དབྱིལ་འཁོར་རྩ་ཆད་ལ་
 ཐེབས་ནས། སྤྲོད་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྤྲོད་བ་ལ་སྤྲོད་དེ། ཐལ་འབྱུར་
 ལས། ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པའི་སྤྲོད་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་དག་པའི་སྤྲོད་བ་
 ལས། སྤྲོད་གསུམ་(༢༥༩ན) རྫོགས་ནས་ཟད་པར་འབྱུར། ཅེས་པ་དང་།
 འདྲི་རྩས་ལུས་རག་ཡིད་གྱི་ཆད། སོ་སོའི་སྤྲོད་བ་མཐོང་རྩས་གྱི། འདྲ་

ལ་སྒྲིན་པས་རྟགས་རྟགས་ཏེ། །ཟད་པའི་ཚད་རྣམས་མཛོན་པར་
 རྒྱང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པས་བཙོན་འགྲུས་རབ་
 རྣམས་ལོ་གསུམ། འཕྱིར་རྣམས་ལོ་ལྔ། ཐ་མ་རྣམས་ལོ་བརྒྱུན་ཟླ་བ་
 བརྒྱ་གཅིག་ ཞག་དྲུག་ན་ཚོས་ཉིད་ཟད་པའི་རྒྱང་བ་མཛོད་ནས་འོད་
 ལུས་སྒྲུབ་ལྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལ་བཙོན་འགྲུས་ཆེ་ཆུང་གིས། །
 ཞག་དང་ཟླ་བ་ལོ་རྣམས་གྱིས། །སོ་སོའི་རུས་ལ་ངེས་པར་འགྲུབ། །
 འཕྱར་བ་མེད་པའི་རུས་དག་ལས། །སོ་སོའི་ཚད་ལ་ཐེབས་པའོ། །ཞེས་
 སོ། །འདི་ནི་ཉམས་སྒྲུབ་ལེན་པ་གསང་བའི་གནད་གལ་པོ་ཆེའོ། །གསུམ་
 པ་ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་གི་རྒྱལ་ངེས་པ་ལ་བཞི་རྟེ། རྒྱུད་ལ་དབང་པོ་
 གནད་རུ་བསྐྱུ་བས་དུན་པའི་རྩོད་བཅད། བམ་ཁྱེད་ཤེས་བྱ་བུམ་
 (༢༥༩ན) པར་བརྒྱག་པས་ཤེས་པ་རང་ཐོག་ན་གསལ། ཐོ་རངས་ཤི་
 ཤེས་གསལ་ལ་རྟོན་པས་བྱུང་ཚོར་རྣམས་རང་སར་དག །ཉིན་པར་
 རྒྱང་བ་རྒྱ་ཡིས་བཀྲ་བ་པས། མཚན་མ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའོ། །
 འདི་དག་སྐར་ཡང་བཤད་མོད། འདིར་ཡང་ཐོད་གྲལ་གྱི་ཕྱོགས་སྒྲུ་
 བཤད་པས་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་ཉམས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ན། ཅུང་ཟད་སྐར་དང་
 མི་འདྲ་བའི་བྱུང་ཡོད་དེ། ཉིན་རུས་གྲང་པོའི་ལྟ་རྒྱུངས་གྱིས་མཛོན་
 སུམ་ལ་ལྟ་ཞིང་། འབྲུལ་རྒྱང་རང་འགགས་ལ་བཀྲང་བས་མཚན་མ་
 ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་རུས་ཐིག་ལེ་རྒྱང་པའི་རྩོན་མ་ལ་
 ཤེས་པ་གཏད་དེ། ཐིག་ལེ་དེ་འཕལ་རུས་ཤེས་པ་འདར་གསལ་ཆ་འཕལ་
 ལ། འབྱིབ་རུས་ཤེས་པ་རྟེ་ལ་སོང་བས་མཐར་དམིགས་མེད་རུ་སོང་
 བའི་རང་ལ་རྩོད་ཐིགས་བསམ་རྩོད་བསྐྱེད་པར་མཉམ་པར་གཞག་གོ།

གཉིད་ཏུ་འགྲོ་ཁར་ཏུ་ཁར་ན་ཐིག་ལེ་སྤྲང་པ་ཡལ་བའི་(༢༥༩༥) རང་
 ལ་སེམས་གཏད་ནས། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ངོས་བརྒྱང་ལ། བླ་སྤྲང་
 བ་སྤྲང་ནང་གི་འོད་གསལ་ལ་སེམས་བརྒྱང་ནས་ཉལ་བས། མི་ལམ་
 འོད་གསལ་ཏུ་གྲོལ་ནས་བག་ཆགས་རྒྱན་འཆད་པའོ། །དེ་ནས་ཐོ་
 རངས་སེང་གའི་ལྷ་སྤྲངས་ཀྱིས་གཞུ་གང་གི་བླ་མ་མཁའ་ལ་ཨ་དཀར་...
 སོ་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་གཏད་པས། གསལ་སྤྲང་སྤྲང་པ་དང་བྲལ་བའི་
 འོད་ཁོང་ནས་འཆར་རྟེ། དེའི་རང་ལ་རི་ཅན་གནས་པར་བསྐྱེལ་པ་
 ཡིན་ནོ། །སྤྲང་དྲུག་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་འདུག་སྤྲངས་གཟིར་བྱས་ནས། །
 ཤེས་པ་བླ་མ་མཁའི་མཐོངས་སུ་འཕང་། །དེ་བཞིན་ཐིག་ནི་བར་སྤྲང་
 ལ། །སྤྲང་སོ་ཆེ་ཡི་ལྷ་སྤྲངས་ཀྱིས། །དེ་མེད་རྒྱས་འདེབས་ཆེན་པོར་
 བཞག །དེ་ལྟར་རིག་པ་བླ་མ་མཁའ་གཏད། །འདི་དང་འབྲལ་བ་མེད་
 པར་ནི། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱན་ཏུ་གང་སྐྱེལ་པ། །ཉིན་ཏུས་སྤྲང་བ་རྒྱས་
 འདེབས་སོ། །མཆོན་ཏུས་རང་གི་གནས་ཁང་ཏུ། (༢༥༩༦) ཏུས་བཞི་
 མཉམ་པའི་ཆོད་གཟུང་བྱེད། །དབང་པོའི་སྤོ་རྣམས་རང་བསྐྱེལ་ནས། །
 ཐིག་ལེ་སྤྲང་པའི་སྤྲོན་མ་ལ། །རྣལ་འབྱོར་ལྷན་པས་སེམས་བཞག་པས།
 ཐིག་ལེ་ཉིད་ནི་འཕེལ་བ་ན། །ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་འཕེལ་བར་གཏད། །དེ་
 བཞིན་ཐིག་ལེ་སྤྲང་གྱུར་ཆོ། །ཐིག་ལེ་རྩེ་སྤྲང་སྤྲང་ལ། །ཤེས་པ་རྩེ་སྤྲང་
 སྤྲང་གཞག །གཉིད་དང་མི་ལམ་གནད་ཀྱིས་ནི། །སྤྲང་ཞེན་བག་ཆགས་
 ཅད་ནས་དབྱུང་། །འདི་ལྟར་མཆོན་མོའི་ཏུས་རྣམས་སུ། །རྣལ་འབྱོར་
 སྤྲང་དང་ལྷན་པས་སྤྲོད། །འདིས་ནི་སྤྲང་བ་རང་རྒྱས་ཐེབས། །ཞེས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ཉིན་མཆོན་འཁོར་ཡུག་ཏུ་ཉམས་སུ་སྤྲངས་པས། །འབྲལ་སྤྲང་

རང་འགགས་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་གྲོལ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ལུས་དང་
 རྒྱལ་དང་རིག་པ་ཡིས། རང་སྤང་དག་པའི་ཆོད་ནམས་བཟུང་། རྟེ་
 ལྟར་རང་སྤང་ཆོད་ཟིན་ནས། འཕྲོ་བྱུག་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་(༢༥༩)
 འགག རྟེ་ཉིད་འགགས་པའི་རུས་ཀྱི་ཚེ། རིག་པ་སྤང་ལ་སྐབས་པ་
 ཡིན། རྟེ་ལྟར་སྤང་ལ་ནམས་སྐབས་ཚེ། རང་གི་ལུས་ཀྱང་མི་སྤང་ཉི། །
 འབྱུང་བས་བསྐྱེད་པའི་ཤ་ཁྲག་ལུས། འབྱུང་བ་རང་སར་དག་པའི་
 ཟྱར། འདི་ནི་ལུས་དུ་སྤང་བའི་ཟྱར། འབྲུལ་བས་གཟུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་
 ལུས། འབྱུང་བ་རང་སར་སངས་པའི་ཟྱར། འདི་ཡང་མི་སྤང་རང་
 སར་ཡལ། རིག་པས་གཟུང་བའི་འོད་ཀྱི་ལུས། རྩ་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 བཞིན་དུའོ། འདི་ཆོ་ཆས་ཉིད་ཟད་དང་ཉི། འདི་ལ་གང་གོམས་
 སངས་རྒྱས་ཞིང་། རྟེ་ནས་ལུས་གསུམ་མཐའ་ཟད་ནས། བྱ་བུལ་
 རྩོགས་པའི་ལུས་ཐོབ་ཉི། འདི་ཆོ་ལུས་ཀྱི་མཐའ་ནམས་དང་། ཁལ་བ་
 ལ་ནི་ཉི་བ་ཡིན། གཞི་ལ་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། རང་གི་གནས་
 ཀྱང་སྟོངས་པར་འགྱུར། ལམ་ལ་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། འབྱུང་
 བ་རགས་པའི་དྲི་མ་ཟད། འབྲས་(༢༥༥ན) བུ་ལ་ནི་སྤྲོ་གོམས་པ། མི་
 རྣལ་མ་ལ་འདི་ཡིས་སྐྱེ། ཅིས་སོ། རྟེ་འང་འོད་ལུས་དང་བསམ་
 གཏན་ཀྱི་ལུས་གཉིས་ཀྱི་བྱད་ནི་འོད་ལུས་རིག་པའི་རང་འོད་དྲི་མ་……
 མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཀྱི་ལུས་ལས་སེམས་ཅན་གྱིས་བལྟར་མེད་……
 ལ། བསམ་གཏན་ལྟའི་ལུས་ནི་རྣམ་སྤྱོད་བག་ཆགས་སྐྱེས་འབྱུང་
 བཞིའི་རྒྱལ་ཕན་ཤིན་དུ་དྲངས་པ་འགྲེས་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་ལྟའི་……
 མིག་ཡོད་པ་ལ་སྤང་བའི་བྱད་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། རྟོན་གསུམ་

བ་དགོངས་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 རོ་པོ་མདོར་བཅུན། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། རྣམ་པས་དོན་བསྟུ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། སེར་གེ་ཆལ་རྫོགས་ལས། དེ་ཡང་དགོངས་པ་ལྟ་
 བར་ཞེ་ན། རི་པོ་སྤྱི་ཆེངས་ཀྱི་དགོངས་པས་ལྟ་བུ་ལ་བརྒྱ་བར་བྱའོ། །
 ཡེ་ཤེས་སྤྱི་རྒྱགས་ཀྱི་དགོངས་པས་ས་གཞུང་བར་བྱའོ། །ཐེག་པེ་
 མཐོངས་རྟོལ་ཀྱི་(༢༥༥) དགོངས་པས་སྤྱང་བའི་འཆར་ཚུལ་བཟླ་ག་.....
 བར་བྱའོ། །ཉི་ཟླ་ཁད་མཉམ་ཀྱི་དགོངས་པས་དོན་མཐའ་ལ་བསྐྱལ་
 བར་བྱའོ། །རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་རྟོལ་ཀྱི་དགོངས་པས་རིག་པ་དབྱིངས་ལ་
 བསྐྱལ་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་རི་པོ་སྤྱི་ཆེངས་
 ཀྱི་དགོངས་པའི་རོ་པོ་ནི་རང་བཞིན་རྫོད་པ་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་འཕོ་
 འཁྱར་མེད་པའི་རིག་པ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །དེ་
 ཉིད་དབང་པོས་རྟོགས་ཏུས། དབྱིངས་རིག་ཡུལ་ལ་སྤྱང་བ་ན་གང་
 ཟག་གི་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་ལ་ལྟ་དགོངས་སྤྱོད་འབྲས་...
 བཞི་བཞིར་འཆར་བས་ཆ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ཆལ་རྫོགས་ལས། རི་པོ་སྤྱི་
 ཆེངས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཤར་བའི་ཏུས་ན། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་
 མཐར་ཐུན་ཏེ། དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་པ་
 གསུམ་འཆར་ཏེ། དབང་པོ་རབ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ལྟག་པར་འཆར་
 བའི་ལྟ་བ་ནི། རང་གི་(༢༥༦) ཡེ་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་རིག་པ་སྤྱོད་རང་
 བཅས་པར་རྟོགས་པའོ། །དེའི་ཆོ་དགོངས་པ་ནི་གསལ་བ་ལ་མི་གཡོ་
 བ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གཟའ་སྐར་ཤར་བ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱོད་པ་ནི་འགག་མེད་
 རྒྱགས་བྱུང་གི་སྤྱོད་པ་ན་མ་མཐའི་མཁུང་བསྐྱར་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བུ་ནི་

རྒྱུ་མེད་རང་ཕྱུང་གི་སྤང་བ་མཛོང་བའོ། །དབང་པོ་འབྲིང་གི་ལྟ་བ་ནི།
 རང་གི་རིག་པ་རྒྱེ་བ་མེད་པ་ཅམ་ཏུ་རྟོགས་སོ། །དགོངས་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་
 ལ་དར་ཆགས་པ་ལྟར་རྟམ་རྟམ་གྱི་རྩྱུགས་དང་བྲལ་བའོ། །རྩྱུང་པ་ནི་
 མ་བཟག་ལྷག་པ་རྩྱུན་པ་ལྟ་བུ་རྟེ། སྤང་བ་གང་ལ་ཡང་མོགས་རྒྱགས་
 མེད་པར་རྩྱུང་བའོ། །འབྲས་ཏུ་ནི། མཚན་མ་ཐིམ་གྱིས་ལྟོན་པས་རང་
 གནས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་ཐུན་པའོ། །དབང་པོ་ཐ་མའི་ལྟ་བ་ནི་སྤང་
 བ་འདི་ཉིད་ལ་རྩྱུ་མའམ་རྩྱལ་པ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའོ། །དགོངས་པ་ནི་
 རང་གི་སྤང་བ་རྟོ་རྒྱད་པས་བར་མ་རྟོ་ལ་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་ཤེས་པ་...
 (༢༥༦) མེད་སྤྱག་མངལ་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་རྟེ། སྤྱབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 བསྐྱེདས་པར་མཛོང་བའོ། །རྩྱུང་པ་ནི། འཁོར་འདས་གཉིས་འཛིན་གྱི་
 རྩྱུང་པ་དང་ཐུན་པའོ། །འབྲས་ཏུ་ནི། ལྷན་ཐོར་ནས་རང་བཞིན་རྒྱལ་
 པ་སྤྲི་ཞིང་ཁམས་ལྷ་དབྱགས་ལྟོན་པའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་
 རྩྱུ་རྒྱགས་ཀྱི་དགོངས་པའི་རྟོ་བོ་ནི། རིག་པའི་རྩལ་དབང་ཡེ་ནས་
 རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་རྟེ། དབང་པོ་གསུམ་གྱིས་རྟོགས་ཚུལ་ཐ་དད་པ་
 ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡེ་ཤེས་རྩྱུ་རྒྱགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྩྱེས་པའི་ཏུས་
 ན། ཡང་གང་ཟག་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་ལྟ་སྤངས་
 གསུམ་ཏུ་བྱུང་རྟེ། དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་ཉིད་རྩྱུ་མེད་
 ཀྱི་འབྲས་ཏུ་རང་ཆས་ལྷ་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་སོ། །དགོངས་པ་
 ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩྱུར་བས་ཐིག་ལེ་ལ་རྒྱས་བཏབ་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 མཁའ་མཉམ་གྱི་དགོངས་པ་ལས་མ་གཏོས་པའོ། །རྩྱུང་པ་ནི། བྱང་
 (༢༥༧) རྒྱུ་ཀྱི་མེམས་དཀར་དམར་ལ་གཙང་སྟེ་མེད་པར་རྩྱུང་བའོ། །

འབྲས་ཁུ་ནི། རིགས་ཀྱི་སའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཛོང་བའོ། །དབང་པོ་
 འབྲིང་གི་ལྷ་བ་ནི། ལྷ་དང་བ་རིག་པའི་རྣམས་སུ་ལྷ་པོ་པ་ཙམ་ཏུ་རྟོགས་
 པའོ། །དགོངས་པ་ནི། གསལ་ལ་མ་ཡེངས་པ་ཉི་ཟླ་བྱེད་ཏུ་འབྲེལ་བ་ལྷ་
 ལུང་གནས་སོ། །རྒྱུད་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ནལ་འཁྱར་གྱི་
 རང་ལ་རྒྱུད་པའོ། །འབྲས་ཁུ་ནི། རྒྱེ་གི་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོབ་
 པའོ། །དབང་པོ་ཐ་མའི་ལྷ་བ་ནི། དབང་བསྐྱར་བའི་ཡོན་ཏན་ནམས་
 རྒྱས་པར་འབྱུང་བར་རྟོགས་སོ། །དགོངས་པ་ནི། ལྷ་འི་སྐུ་མཆོན་མ་
 དང་བཅས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱེད་པའོ། །རྒྱུད་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་
 པ་ལ་རྒྱུད་དོ། །འབྲས་ཁུ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱོན་ནས་སངས་རྒྱས་འཛོམ་
 བོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཐེག་ལེ་མཛོངས་རྟོན་ལ་གྱི་དགོངས་པའི་རོ་བོ་ནི།
 བར་དོའི་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་རིག་པས་(༢༥པ) རང་ལྷ་དང་གི་.....
 མཛོངས་རང་རིག་ཏུ་རྟོན་ནས་སངས་རྒྱ་བ་ཉི། གང་ཟག་གི་དབང་
 བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་ནི། དེ་ལས། ཐེག་ལེ་མཛོངས་རྟོན་ལ་གྱི་
 དགོངས་པ་ཤར་བའི་ཆོ། ཡང་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ལ་
 མཛོང་ལྷས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཏུ་འཆར་ཏེ། དབང་པོ་རབ་ཀྱི་ལྷ་བ་ནི།
 དཔེར་ན་སྐར་མདའ་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱག་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་ཡོན་
 ཏན་ཏུ་ཤར་ནས། སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ལ་གྲོལ་བར་རྟོགས་སོ། །
 དགོངས་པ་ནི། བར་ལྷ་དང་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྷར་གསལ་བ་ཟང་ཐལ་
 ཀྱང་ལ་བྱུང་བར་གནས་སོ། །རྒྱུད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ནམ་པར་དག་
 པ་ལ་ཡེངས་རྒྱུད་དོ། །འབྲས་ཁུ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ལ་ཀ་དག་གི་
 སར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའོ། །དབང་པོ་འབྲིང་གི་ལྷ་བ་ནི། ཆོས་ཉིད་

གྱི་བདེ་བ་ཟག་མེད་ཆེན་པོའི་སྒྲུང་བ་ཁད་གྱིས་སྐྱེ་བར་རྟོགས་སོ། །
 དགོངས་པ་ནི། སྒྲུང་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་མཆོང་བའི་ཡུལ་བྱུང་(༢༥༤ན)
 པར་ཅན་རེ་རེ་མཆོང་བས། རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རེ་རེ་སྐྱེ་བ་དང་།
 ཆོས་གྱི་སྐྱེའི་སྒྲུང་བ་རེ་རེ་མཆོང་བ་དང་། ཐུགས་ཀའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 རྣམ་པར་དག་པའི་དགོངས་པ་ལ་གནས་སོ། །སྐྱོད་པ་ནི། རང་གི་
 ཐུགས་ཀའི་ཟེར་ཐག་དང་གཉིས་སྒྲུ་མེད་པར་སྐྱོད་དོ། །འབྲས་ཁྱེ།
 རང་གི་རིག་པའི་སྒྲུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་སྐྱུར་མཆོང་བའོ། །
 དབང་པོ་ཐ་མའི་ལྟ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དག་པའི་སྒྲུང་བ་ལ། བ་གི་ལས་ར་
 བྱུང་ངམ། ར་ལས་པ་གི་བྱུང་སྐྱེས་པར་རྟོགས་སོ། །དགོངས་པ་ནི།
 སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་མཆོང་བྱེད་མེད་པར་གནས་སོ། །སྐྱོད་པ་ནི། ཐེ་ཆོས་
 དང་ཡིད་གཉིས་གྱི་སྐྱོད་པ་དང་ལྡན་པའོ། །འབྲས་ཁྱེ། རང་བཞིན་
 སྐྱུལ་པ་སྐྱེའི་ཞིང་ཁམས་སྒྲུ་དཔུགས་འབྱིན་པའི་འབྲས་ཁྱེ་ཚོ་བ་པོ་……
 ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ཁྱེ་ཁད་མཉམ་གྱི་དགོངས་པའི་རོ་བོ་ནི། སྒྲུང་སྒྲུང་
 ཟང་མ་མཉམ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པ་ཉི། (༢༥༤པ) དབང་པོས་སོ་སོར་བྱེ་བ་
 ནི། ཅུ་རྟོགས་ལས། ཉི་ཁྱེ་ཁད་མཉམ་གྱི་དགོངས་པ་སྒྲོར་རྟོགས་པའི་
 ཏུས་ན། དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་ལ་མཆོང་སྐྱེས་གསུམ་ཏུ་
 འཆར་རྟེ། དབང་པོ་རབ་གྱི་ལྟ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་ཏུ་རྟོགས་སོ། །
 དགོངས་པ་ནི་འགག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྩ་བའི་གཞུང་ལྟ་བུ་དང་མི་……
 འབྲས་པའོ། །སྐྱོད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྐྱོད་པས་རོལ་པ་མ་
 འགགས་པར་སྐྱོད་དོ། །འབྲས་ཁྱེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སྐྱུར་
 བ་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་འདྲུ་འབྲས་མེད་པའི་འབྲས་ཁྱེ་

ཐོབ་པོ། །ཡང་དབང་པོ་འབྲིང་གི་མཐོང་ལྟས་གསུམ་ནི། ལྟ་བ་ཐབས་
 དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་སོ། །དགོངས་པ་ནི་ཐབས་
 དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་བར་སྒྲུབ་ལ་ཉི་ཟླ་ཤར་བ་ལྟ་ཤུའི་རང་
 ལ་གནས་སོ། །སྨྱོད་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གསར་བའི་ཐིག་ལེ་དཀར་
 དམར་ལ་སྨྱོད་དོ། །འབྲས་ཤུ་ནི། རིགས་(༡༥༩)ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལྟེ་
 སྨྱར་བའི་ལྟམས་སུ་སངས་རྒྱས་པའི་འབྲས་ཤུ་ཐོབ་པོ། །དབང་པོ་ཐ་
 མའི་མཐོང་ལྟས་གསུམ་ནི། ལྟ་བ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྨྱར་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་རྒྱར་མཆོན་པའི་ལྟ་བར་རྟོགས་སོ། །དགོངས་པ་ནི། ལྟེ་
 རང་བཞིན་གྱི་རང་པོ་དུས་པས་ཉིང་རེ་འཛིན་གསལ་བའི་རང་ཏུ་
 གནས་པའོ། །སྨྱོད་པ་ནི། ལྟ་བ་ལྟ་བུ་དུ་ཅི་ལྟ་ལ་སྨྱོད་པའོ། །འབྲས་ཤུ་
 ནི། བར་མ་དོ་ལ་ཡི་དམ་ལྟེ་སྨྱུ་ལུས་བཟུང་ཉི། སྒྲུབ་བ་དག་པའི་
 འབྲས་ཤུ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་སོ། །ལྟ་བ་རྒྱ་མཚོ་སྒྲོང་རྩྱལ་གྱི་དགོངས་པའི་
 རོ་པོ་ནི། རང་དྲུངས་མཉམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཏུ་རང་བཞིན་ཤུགས་ཀྱི་
 བསམ་གཏན་ལ་གནས་པ་ཉི། དབང་པོ་ས་སོས་དབྱེ་ན། ཆལ་རྫོགས་
 ལས། རྒྱ་མཚོ་སྒྲོང་རྩྱལ་གྱི་དགོངས་པའི་ཏུས་ན། ཡང་དབང་པོ་གསུམ་
 ལ་མཐོང་ལྟས་གསུམ་འཆར་ཉི། དབང་པོ་རབ་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་
 ཆེན་པོའི་མཛད་པས་ཅིར་སྒྲུབ་རང་(༡༥༩)ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་
 སོ། །དགོངས་པ་ནི། སྒྲུབ་བ་ལ་ཆགས་ཞེན་རྒྱུར་བ་ཆར་གིས་ར་རོ་བ་
 ལྟ་ཤུའོ། །སྨྱོད་པ་ནི། འཁོར་བ་དང་ལྷ་དཔལ་ལས་འདས་པར་སྨྱོད་དོ། །
 འབྲས་ཤུ་ནི་སྒྲུབ་བ་ལ་མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པའི་
 འབྲས་ཤུ་ཐོབ་པའོ། །དབང་པོ་འབྲིང་གི་མཐོང་ལྟས་གསུམ་ནི། ལྟ་བ་

གསལ་པ་ཟང་མལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟོགས་པ་ནི། དགོངས་པ་ནི། དག་
ལ་ཡུན་སྒྲུབ་པ་འབབ་ཆུ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་ལོ། རྒྱུད་པ་ནི། ཀུན་གྱི་
རྒྱུད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་རི་དྲུབ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ཡུལ་དང་ལྟན་པ་ལོ། །འབྲས་
པུ་ནི། རྒྱུད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ལ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ངེས་པ་རྟེན་དོ། །
དབང་པོ་མ་མའི་མཐོང་ལྟས་གསུམ་ནི། ལྟ་བུ་ནི། འབྲུལ་པའི་རྣང་བ་
ཁད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བར་འདོད་པ་ལོ། དགོངས་པ་ནི། ལྟ་དང་མའི་མེམས་
འཛིན་ལ་གནས་སོ། རྒྱུད་པ་ནི། བཅས་མ་གཉིས་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་པ་
དང་ལྟན་ནོ། །འབྲས་པུ་(༡༩༠ན)ནི། ལྟ་དང་མའི་གོ་འཕར་ཚབ་པོ་
ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པས་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དགོངས་པ་ལྟ་པོ་དེས་
གསར་བ་རྒྱུད་ཏིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཀུན་བཅིངས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་
ཉམས་ལེན་ཏུ་གར་བ་ནི། རི་པོ་རྒྱུ་ཆིངས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་
བ་མཐོང་མཐོང་དང་དལ་ཁོད་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ་ལ་བཟུམ། ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་
རྒྱགས་ཀྱིས་དེའི་ངར་ཏུ་རང་གནས་ཆོས་ཉིད་ཏུ་ས་བཟུང་། མིག་ལེ་
མཐོངས་རྟོལ་གྱིས་དབྱིངས་རྣང་ལས་རིག་པའི་སྒོལ་ཚུལ་བཟག་ཉི་ཟླ་
ཁད་མཉམ་གྱིས་དགོངས་པ་ཆོས་ཟད་གྱི་སྒྲོང་ཏུ་བསྐྱུལ། རྒྱ་མཚོ་སྒྲོང་
རྟོལ་གྱིས་དབྱིངས་རིག་ག་དག་གི་སར་བཅོན་ས་འཛིན་པ་ལོ། །དེའང་
དང་པོ་ལྟ་བས་སུ་འབྲས་པས་འབྲུལ་རྣང་གི་འཛིགས་པ་ཐིམ་གྱིས་……
གཞོན་པ་མེད་གེ་རྣམ་བཟྱིངས་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པས་རང་དབང་
ཆོས་ཉིད་ཏུ་ཚོབ་པ་རྒྱལ་རིགས་དབང་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་
པས་(༡༩༠མ)དག་པ་དབྱིངས་སུ་ཕྱིན་པ་མ་བྱའི་ཡུ་ལྟོང་རྒྱ་ལས་……
འཛོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཞི་པས་ཀུན་མཉམ་ཡངས་པ་ཆེན་པོར་གདལ་

བ་ཉི་ཟླ་གཉིས་མེད་ཏུ་སྒྲུབ་ས་པ་ལྟ་བུ་དང། ལཱ་པས་རང་སྤང་ཡེ་ཤེས་
 ལུ་གསལ་བ་རི་རབ་ཀྱི་མཁུལ་ནས་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པར་
 ཐིག་པའི་མཆོག་གསར་ཟླ་ན་མེད་པའི་དོན་འདུས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་
 པ་ནི། སེང་གེ་ཅལ་རྫོགས་ལས། རི་པོ་སྤྱི་ཆིངས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི།
 སེང་གེ་རྣམ་པར་བརྒྱུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡེ་ཤེས་སྤྱི་སྤྱུགས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་ནི། རྒྱལ་རིགས་སྤྱི་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཐིག་པའི་
 མཆོངས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་མ་བུའི་སྤྱུ་སྤྱུ་སྤྱོད་ནས་ཐོན་པ་ལྟ་
 བུའོ། །ཉི་ཟླ་ཁད་མཉམ་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་སྤྱ་
 མེད་པར་སྒྲུབ་ས་པར་བྱགས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་མཆོ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་ནི། རི་རབ་ཀྱི་མཁུལ་ནས་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་
 དགོངས་པ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ལ་(༡༥༡ན) དབང་པོ་གསུམ་གསུམ་ཏུ་སྤྱེ་བས་
 བཅོ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ལ་ལྟ་དགོངས་སྤྱོད་འབྲས་བཞི་བཞིར་སྤྱེ་བས་ཆོས་ཀྱི་
 རྣམ་ཐངས་ཐུག་ཏུ་རྒྱུད་བ་ནི་བསྐྱལ་པའི་འཕེལ་འགྲོལ་དང་མེམས་
 ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐངས་ཐུག་ཏུ་རྒྱུད་བ་ལས།
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣམ་དག་ཏུ་སྒྲོན་པ་དོ་རྟེན་
 འཆར་གིས་གསུངས་པའོ། །ཐིག་པའི་མཆོག་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་ལས།
 ལྷན་ཐུབ་ཐོད་ཐུལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནད་དེས་པ་ལྟ་
 རིམ་ཁད་ཉི་ཤུ་པའོ། ॥

॥ १५० ॥

• 290 •

གཟུགས་སྤྲོ་ཡོངས་སྤྲོ་བསྟན། རྫོ་རྫོ་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱིལ་འཁོར་ནས། །
 རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་བྱལ་བའི་སྤྱ། ཡེ་ཤེས་ལ་ལྷན་ཅུ་ཆུང་ལྷོ་སྤྱ། མི་
 གསལ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཁྲི་འཕང་ལ། །
 རྫོ་རྫོ་འཆང་གི་གཡོན་རུ་བབས། གདངས་ཀྱི་ནམ་པ་གསུམ་ལྷན་པ། །
 བྱང་ཤར་མཆོམས་ནས་རྒྱར་ལ་འཇུག །མཆོན་མའི་སྦྱགས་ནས་ཉིན་
 མོ་ལ། ཤེས་རབ་གཡས་རྒྱར་བྱང་བཞག་ན། །སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་
 དེས་མཐོང་འཇུར། ཤེས་རབ་ལྷག་མཐོང་ཡེ་ཤེས་ནི། །སངས་རྒྱས་
 དགོངས་པ་ཉག་གཅིག་ཡིན། །བདུད་རྩི་ལྷོ་ཡིས་དོན་སྦྱར་ན། །རིག་
 བའི་བྱ་བྱག་ཆོག་གཅིག་ཡིན། །འཇུར་མེད་རྫོ་རྫོ་ལུས་ཀྱི་མཆོག །མན་
 དག་ཏི་ཀ་རྒྱར་འགྲོས་ཅན། རྫོ་རྫོ་སེམས་དཔའི་ཞལ་ཆེམས་ཡིན། །
 ཅས་(༢༧༢) པ་དང་། དེ་ནས་སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་གྱི་གནས། ནམ་པར་
 རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་ཡང་ཐོག །པ་ཏ་རི་ཀ་ད་ཀ་ཞེས་བྱ་བར་
 བབས་སོ། །དེ་ནས་རི་བོ་རྩེ་ལྷོ་རྩེ་ལ་བབས་སོ། །དེ་ནས་རྫོ་རྫོ་གདན་
 རུ་བབས་སོ། །དེ་ནས་གདངས་ཏི་སེལ་བབས་སོ། །དེ་ནས་མཆོད་རྟེན་
 ཆེན་པོ་དེ་འོད་ཟེར་རུ་འཕྲོས་ཏེ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་བསལ་ལོ་
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཆགས་རུས་རྫོ་རྫོ་དབྱིངས་
 ཀྱི་དབྱིལ་འཁོར་ནས་སྤུལ་པ་རང་བཞིན་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ལས། ལྷན་པ་
 རྫོ་རྫོ་འཆང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་དགའ་ལྷན་བཅེགས་པར་བྱོན་པའི་.....
 གཡོན་རུ་བབས་ནས། སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་དང་། རི་བོ་རྩེ་ལྷོ་དང་། རྫོ་རྫོ་
 གདན་དང་། གདངས་རི་ཏི་སེའི་བར་རུ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་ནས་
 གཅིག་རུ་བབས་ཏེ། དེང་སང་ཏི་སེའི་རྩེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་འོད་འཕྲོ་བའི་

ཁང་བུ་ན་བཞུགས་ཏེ། མཁའ་འགྲོ་དང་གྲུབ་པ་དང་རིག་མཁས་
 འཆང་(༡༥༡ན) ཏུ་མས་བསྟི་སྟངས་ཏུ་བྱེད་ཅིང་འདུན་ཏོ། །དེ་ལྟར་
 དངོས་ཀྱི་མེ་ཁོང་མེད་ན་ཡང་། མཆོན་དཔེ་དེས་པ་ལ་ཞོར་བུ་སྟ་
 ཆོགས་སམ། གངས་དང་རྒྱ་མཆོའི་སྒྲིང་ལ་སོགས་པ་ནས་རང་བྱུང་
 བའི་མན་ཤེལ་བཅའ་ལ་རྩོད་པའི་མེ་ཁོང་ཏུ་བྱ་བ་ནི། རྩོད་སྟེན་
 པ་ལས། རིན་ཆེན་སྟིང་པོ་ཞོར་བུ་འདྲ་འབར་རམ། ཞོར་བུ་མར་གད་
 སྟོན་པོ་རྒྱ་ཤེལ་ལམ། །ས་ཡི་སྟིང་པོ་རིན་ཆེན་མིག་མ་ལུག། རྩོད་པའི་སྟིང་
 པོ་རིན་ཆེན་མན་ཤེལ་གྱིས། །སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 གཏན་ལ་འབེབས། །ཞིས་པ་དང་། ཞོར་བུ་འབྲུ་བཞོད་ལས། རྩོད་
 སེམས་དཔའི་མཆོན་དཔེ་ནི། །དེ་མེད་དཀར་པོ་རྒྱ་བའི་མདོག་ །ལུན་
 དང་སྟངས་བའི་མཆོམས་ནས་བཟླ། ཞོར་བུ་འདྲ་གསལ་དེ་མེད་པས། །
 སྟངས་བའི་ཁྲོ་དྲོ་དང་ལྟན། །སྟུ་ལྟ་སོ་སོར་མ་སྟེ་བས། །མཐུན་དང་
 རྒྱབ་ཏུ་དབྱེར་མི་སྟེད། །སྟངས་གསལ་ཆོས་ཉིད་(༡༥༢ན) འདྲ་པོ་ཆེ། །
 གསལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཏུ་འབར། །སྟངས་བྱེད་སྟོན་མ་ཀྱང་གྱི་མཆོག།
 སྟངས་པོ་ཆེན་པོའི་མཁའ་ཁྲོང་ཏུ། །སྟངས་བའི་མཁས་ཅད་འདྲ་ཏུ་ཤར། །
 ཤར་བའི་དེ་ཉིད་སྟོགས་པ་མིན། །སྟེན་གྱི་བཟུང་བར་རྩས་མ་ཡིན། །
 གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་མིག་ལྟན་པས། །རང་སྟངས་དེ་མེད་རྒྱ་རྒྱས་བཞིན། །
 བཞིན་བཟང་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོང་འགྱུར་ཏེ། །ཡིང་མེད་རྩོགས་ཆེན་
 བསྟོན་པའོ། །ཞིས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མེ་ཁོང་དེ་གཟུངས་རྒྱས་དེ་མ་བཟུས་
 ལ་རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་མར་མོས་པས། །ཨོ་ཨོ་ཨོ་བརྒྱ་རྒྱ་བཟུ་རྒྱ་བཟུ་བཟུ་བཟུ་
 བཟུ་བཟུ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྟིང་པོས་མེ་རྟག་འཁོར་ཞིང་ཤིས་པ་བརྟེན་ལ།

ཡན་ལག་བརྒྱན་པས་མངའ་གསོལ་རྟེ། སྤར་ཡང་ཤིས་པ་བརྒྱན་ནས།
 དར་ཆོན་རྩ་ལྟ་དང་དྲིའི་སྤེམ་བཞོས་པས་ན་བཟའ་གསོལ་རྟེ། དཔེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྩ་ལྟ་པ་དངོས་ལ།
 བརྒྱན་པ་དང་། (༡༩༩) རྩ་ལྟ་པ་གཉིས་ལས། བརྒྱན་པ་ནི། སངས་
 རྒྱལ་དགོངས་པས་བརྒྱན་པ། རིག་འཛིན་བརྒྱན་པ། བརྒྱན་པ། གང་ཟག་
 རྩན་བྱངས་ནས་བརྒྱན་པ་གསུམ་བརྒྱན་ལ། རྩ་ལྟ་པ་དངོས་ནི།
 གདམས་པ་ཟབ་མོའི་རྩ་ལྟ་ཐེག་པ་གཅིག །རིགས་གཅིག །ཐིག་ལེ་
 གཅིག །ཡེ་ཤེས་ཐིག་གཅིག །དཔེར་གཅིག་སྟེ་རྩ་ལྟ་ཐེག་པ་དཔེ་ཐེ་
 མོང་གིས་རྩ་ལྟ་ན། དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་ལྟ་རྩ་ལྟ་རྟེ། རྩ་ལྟ་ཐེད་
 པའི་སྤོང་། བཅོད་ནམས་བརྒྱན་པའི་སྤྱ། རྩ་ལྟ་པའི་སྤྱ་རྩ་ལྟ་རྩ་ལྟ་
 རྩ་ལྟ་ལ། བཅོམ་ལྟ་འདས་གཟི་བརྒྱན་མཐའ་ཡས་ཀྱིས། རྩ་ལྟ་
 དག་པའི་སྤོང་ནས། རྩ་ལྟ་པ་བྱང་རྩ་ལྟ་ལྟ་གི་ཐིགས་པ་གསུམ་རྩ་ལྟ་
 རྟེ། རྩ་ལྟ་རྩ་ལྟ་པར་རྩ་ལྟ་པ་རྩ་ལྟ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩ་ལྟ་ནས། རྩ་ལྟ་
 ཐིགས་པ་མན་ཤེས་གསང་བའི་སྤྱ་རྩ་ལྟ་ནས་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱ་བཞག །
 གསུང་རྩ་ལྟ་པ་ཐེད་པའི་སྤོང་ནས། གསུང་གི་(༡༩༩) ཐིགས་པ་བརྒྱན་
 ཅི་བྱང་རྩ་ལྟ་ཐེག་པ་ཀྱི་ཡང་ལྟ་བུ་ལྟ་ནས། རྩ་ལྟ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྩ་ལྟ་
 རྩ་ལྟ་རྩ་ལྟ་རྩ་ལྟ་པའི་འཁྱར་བའི་རང་ནས། རྩ་ལྟ་ཀྱི་ཐིགས་པ་རྩ་ལྟ་པ་
 བྱང་རྩ་ལྟ་ཀྱི་ཐེག་པ་གསལ་བའི་རྩ་ལྟ་པ་ལྟ་ནས། རྩ་ལྟ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པོ། །སྤྱི་ཐིགས་པ་རང་བྱང་གི་ཡེ་
 ཤེས་ལྟས་སྤྱ་པ། རང་བཞིན་རྩ་ལྟ་པར་དག་པ་དྲི་མ་ཐེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་མཐུན་རྩ་ལྟ་ཐེད་པར་གསལ་བས། ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་ཆེན་པོ། རྩ་

ནང་མེད་པར་གསལ་བས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནང་མེད་པའི་
 བྱང་ནས། རྒྱུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བས། མ་
 འདྲེས་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གསལ་པའི་ཡེ་ཤེས། བྱེད་སྤྱང་བ་དམ་པ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱལ་བ་དང་རྒྱས་མཉམ་རྒྱ་བྱུང་བས། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས།
 ལྷང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྒྲིའི་གདུང་འཛིན་ཅིང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་གསལ་
 སེལ་བས། སྐྱེ་གདུང་རིང་བསྐལ་(༢༥༥) ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེ་གསལ་
 ཡེ་ཤེས་ལྡིའི་དཔེ་མཆོན་པས་རྒྱུ་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་བ་ཏེ།
 མཆོན་དཔའི་རྣམ་པ་མང་ན་ཡང་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་རྒྱ་
 རྒྱུར་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཤེལ་ལ་བྱ་ཏེ། ཤེལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་
 པ་ཞིང་ནང་མེད་པར་གསལ་བ་དེས་མཆོན་པས། ཆོས་སྐྱེ་རྒྱུ་ཤེས། ཤེལ་
 གྱི་ནང་འོད་ལ་བརྟེན་ནས། ཤེས་རབ་སྒྲིག་རྒྱ་རྒྱུར་པའི་རྒྱུར་ཡན་ལག་
 བཞི་ལྷན་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱེར་གསལ་ལུགས་རྒྱུ་ཤེས། རྒྱེར་གསལ་གྱི་
 འོད་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་འོད་ཀྱི་ཤར་ལུགས་རྒྱུ་ཤེས། ཤེལ་
 རྟེན་ཅིང་མཆོན་ནས་གཞི་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་ཤེས། བྱང་གསལ་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་ཤེས། རྒྱེར་གསལ་གྱིས་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་ཤེས། བྱང་རྒྱ་ཐིམ་པས་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་ཤེས། ཤེལ་གྱི་སྐྱེར་བ་སྐྱེ་རྒྱུ་མཆོན་པས།
 ལྷང་(༢༥༥) ལུགས་རྒྱུ་ཤེས། ཤེལ་རང་གི་རྒྱུ་མཆོན་པས་གནས་
 ལུགས་ཉག་གཅིག་རྒྱུ་རྒྱུ་ཤེས། ཤེལ་འོད་དང་བཅས་པས་རིག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སྐྱེ་རྒྱུ་ཤེས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་མཆོན་དཔེ་དེས་པའི་རྒྱུ་གསལ་བསྐྱེད་
 རྒྱུ་མ་རྣམ་པར་བཞོད་པའི་རྒྱུ་ལས། དཀོངས་པ་བརྟེན་དང་སྐྱེན་

བརྒྱད་ནས། །གསང་སྐྱེས་དོན་གྱི་ཚད་མ་འབྱུང་། །དཔེ་ལ་བརྟེན་
 བས་དོན་རྩིས་། །རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེས་འབྱུང་། །དོན་གྱི་
 རྟོང་པོ་ཐག་ཚད་པས། །གཞི་ལ་གྲུབ་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ། །ས་པོན་
 རྩལ་ཏུ་གནས་པ་དེ། །རྟེན་ལས་བྱུང་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས། །འབྲུ་ཡི་རྩལ་
 ཏུ་རྟོན་པ་ཡིས། །མ་རིག་པ་ཡི་རྟེན་པ་བསལ། །ཤེས་བྱའི་རྟོན་པ་རང་
 དག་པས། །མ་བཅའ་འབྲས་ཏུ་རང་གིས་མཛོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 དོན་རིམ་པ་རྩིས་པ་བཞིན་ཏུ་རྩིས་པར་བྱ་ཞེ། དེ་ལ་ཐོག་མའི་རྩི་
 གཞི་རང་བྱུང་རྩི་པོ་ཉིད་གྱི་རྩི། རྩི་པར་བྱའོ། །(༡༥༥ན) དེ་ལ་རྩི་པོ་
 རང་བཞིན་སྐྱེས་རྩི་གསུམ་ཏུ་བཞུགས་པ་དེ། རྩི་པ་རིག་པའི་རྟོང་
 པོ་ཅན་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་དེ། མེ་མོང་དྲངས་པ་གཅིག་རྩིས་དཔོན་
 གྱིས་བཟུང་ལ། རྩིས་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འདི་སྐད་བརྗོད་དོ། །ཀུན་ཏུ་
 བཟང་པའི་རྩི་པ་གསལ་མེ་མོང་འདི། །རྩི་གསལ་མཐུན་དཔེ་ཡིས་རང་
 བཞིན་རྟོགས་པར་བྱེད། །རྟོགས་པའི་དོན་དེ་རྩི་པ་གསལ་རྩི་པར་བྱེད་ཡིན། །
 དང་པོ་ཀུན་བཟང་གནས་ལུགས་རྩི་པར་བྱེད་ཡིན། །རིག་པ་བཟང་ཐལ་
 གནས་པས་མན་ཤེས་འདྲ། །རིག་པ་རྟོག་མེད་གསལ་བས་མན་ཤེས་
 འདྲ། །རིག་པ་རྟེན་གྲུབ་གནས་པས་མན་ཤེས་འདྲ། །རིག་པ་མ་
 འགགས་རྩི་གསལ་མེད་མན་ཤེས་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པས། རོད་ལྷ་ཕྱིར་
 མི་གསལ་གྱང་། བར་ན་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ནི།
 རོད་དཀར་པོ་འང་ཁོ་རང་དང་དབྱེར་མེད་ཏུ་གནས་པས་སྐྱེས་རྩི་
 མཚན། །ཤེས་རྩི་(༡༥༦ན) པོས་ཀ་དག་དང་གསུམ་ཏུ་མཚན་གྱང་།
 དབྱེར་མེད་པས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་དོན་དཔེ་དེས་རྩི་པར་གནས་

པ་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་འཁྲུལ་གཞི་མཆོན་པ་ནི། ཤེལ་ཉི་
 ཟེར་ལ་མུར་ལ། ནང་འོད་གཉིས་མུར་བཟུན་པས། གཞི་ལས་གཞི་སྤང་
 ཤར་བའི་ཏུས་ཀྱི་རྒྱ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་མ་རིག་པ་རྒྱའི་རྒྱུན། ཁ་
 རྟག་ལྷ་ལྷན་ལུལ། དཀར་པོ་ཕྱ་ཕྱ་དེ་ཀྱན་ཏུ་ཆོལ་བའི་ཡིད་མཆོན་
 པས། རྟོག་མའི་འབྱུ་བ་དེ་འོད་དང་ལྷན་ཅིག་ཤར་བས། ལྷན་ཅིག་
 རྒྱས་པའི་མ་རིག་པ་ཤེས་བྱའི་རྒྱུ་པར་ཤར་རོ། །ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་
 གཞི་ནས་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོས་སྤང་ཅིག་གཅིག་གིས་
 བྱེ་བྲག་མེད། སྤང་ཅིག་གཅིག་གིས་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ནས། སངས་
 རྒྱས་ཀྱན་ཀྱི་རྒྱུ་མེས་ཡང་མེས་ཆེན་པོར་ལྷར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །
 གྲོལ་རྒྱལ་འདིས། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུང་རྒྱལ་དང་འཆར་རྒྱལ་
 ཀྱན་ཤེས་པར་བྱའོ། །(༡༥་པ་) དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མེད་པ། སངས་
 རྒྱས་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད། །ཡེ་ཤེས་མིག་གཅིག་དྲི་མ་མེད། ཅིས་འཇམ་
 དཔལ་ལས་གསུངས་པས་ཉེ། ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་གྲོལ་གཞི་བཟུན་
 པའོ། །དེའང་གཞི་ལས་གཞི་སྤང་ཏུ་ཤར་བ་རོ་ཤེས་ཉེ་གྲོལ་ནས་
 འཁོར་བར་འཁྲུལ་མ་རྒྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ད་ལྟའང་དབྱིངས་ནས་.....
 འཆར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །གཞི་སྤང་དེ་སེམས་
 ཅན་ནམས་ཀྱིས་རང་སྤང་ཏུ་མ་ཤེས་ཉེ། ཀྱན་ཏུ་བཟུགས་པའི་མ་རིག་
 ཉན་མོངས་རྒྱུ་པར་ཤར། ཅིས་པས། རིག་པ་ལྷང་ཉལ་གྱིས་བག་
 ཆགས་ཀྱིས་འཁྲུལ་པ་སྤྲ་ཆོགས་སུ་ཤར་རོ། །དེ་ཡང་ཤེལ་རས་ཁ་རྟག་
 སྤྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱིང་ཏུ་རེ་མོས་ཀྱིས་བཞག་པའམ། འོད་དཀར་པོ་དེ་ཁ་
 རྟག་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་བཞིན་བཞག་པ་དང་མཆུངས་སོ། །

དེར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟག་ཚུགས་ཀྱི་དྲ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྤྱབས་སྤྱ་
 ཚུད་པས། (༡༥༧) གཞི་འཛིན་པའི་རིག་པ་སྒྲིང་གན་གནས་ཚུལ་
 དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་ཚུལ་རྟོག་པར་། དེ་ཡང་རང་
 བཞིན་འབྱུང་ཚུལ་རྟོག་པར་། འབྱུང་པ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མན་
 ཤེས་འོད་དང་འདྲ། དངོས་པོ་སྤྱ་ཚུགས་སྤང་བ་མན་ཤེས་འོད་དང་
 འདྲ། རྒྱང་ཡང་རྟོག་པར་འབྱུང་མེད་མན་ཤེས་འོད་དང་འདྲ། ཟེད་མེད་
 འཕེལ་བ་མེད་པས་མན་ཤེས་འོད་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་
 ག་བར་བྱས་ལ་བརྟེན་ལེགས་པར་སྤྲོད་པར་། འབྱུང་པའི་སེམས་ཅན་
 གལ་ཚུལ་བརྟེན་པར་། སྤྱོད་མ་འབར་བ་ལས། གཞི་ཉིད་འབྱས་པར་
 སྤྱོད་བྱེད་ཤེས་རབ་ལྟེ། ཤེས་རབ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡིས། དེ་པོ་ཉིད་ཀྱི་
 ཚུལ་སྤྱོད་པར། ཡེ་ཤེས་ཚུགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པར། ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱོད་གན་
 ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་བཅུགས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་གཉིས་……
 ཐུད་པས་ཚུལ་སེམས་སྤྱོད་པས། ཚུལ་གཞིའི་རང་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་
 (༡༥༨) གཞི་བར་གནས་པའི་དཔེ། བར་འོད་སྤྱོད་འཕྲོས་པས་དཀར་
 པོ་སེམས་ཀྱི་དཔེ་དྲུག་པ་ཡིད་ཅེས་བྱ། འོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔེ་གཞི་
 འཛིན་པའི་རིག་པའོ། སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དཔེའི་རྟོག་པར་དེ་
 འབྲེད་པོ། བར་དཔེའི་རྟོག་པར་འོད་ཟེར་གསུམ་དང་། རྟོག་སེམས་
 དཔེའི་ཁོར་གསེར་ཚུལ་མཐོང་རྟོག་པར་ཡིད་ཅེས་པ་ཅི་རིགས་པ་རྣམས་……
 མན་ཤེས་ལ་ཤེས་ཤེས་བསྐྱེད་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྟོག་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་ནས་
 ཡིད་ཅེས་པར་བྱས་ཏེ་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། འབྱས་པར་
 སྤྱོད་ཚུལ་ནི། གོང་རྒྱ་ནང་གསལ་ག་དག་གི་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་དང་རྟོག་

ཉིད་སྐྱུར་གསལ་ཡང་། ཕྱིར་གསལ་ཅེས་པས། འོད་ལྔ་དང་དཀར་པོ་
 གཉིས་འདྲེས་པ་ལ་རྩོད་དེ། འདི་ཤེས་རབ་ཡོད་ན་གནད་ཆེ་བར་
 ཡོད་པས། ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སམ་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པ་དབྱ་མ་
 རབ་རྒྱ་མི་གནས་པ་འཇམ། རང་རེ་རྒྱ་གསལ་(༡༩༤༥) པ་ཆེན་པོ་ཀ་དག་ལ་
 ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པ་ཡོད་པས། འབྲུལ་པ་ཅད་ནས་དག་གྱང་།
 སྐྱུ་གཉིས་མི་འགག་པར་འཆར་བ་ལ། ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ལ་ཡོད་དགོས་
 པས། འོད་ལྔ་དཀར་པོ་དང་འདྲེས་པ་དེ་མེ་ལྔ་ཡེ་ཤེས། ཡང་དཀར་
 པོ་ལོགས་སུ་འཆར་བ་ཡོངས་སུ་ལས་སྐྱུལ་སྐྱུ་འཕྲོ་བའི་དཔེ། དེ་དག་
 བློ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་རྒྱ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སངས་རྒྱས་...
 པའི་རྩོད་དོ། །སྐྱུ་དྲུགས་སུ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་འདྲ་ལས་འདས་ཞེས་པ་
 བློ། སྐྱུལ་སྐྱུ་དང་ཡོངས་སུ་ཆོས་སྐྱུར་ཐིམ་པ་ནི། ཤེལ་ཉི་མའི་ཁྱེན་དང་
 བྲལ་བས། ཐོག་མའི་གཞི་ཀ་དག་ལ་བཅན་ས་ཐིན་ནས་མི་འབྲུལ་བར་
 གནས་པ་ནི། རོ་བོ་ལ་དབྱེར་མེད་དེ་ཀ་ལྟར་གྲོལ་བ་ཡིན་གྱང་། རིག་
 མ་རིག་གི་བྱུང་གིས། ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁོ་ནར་འདུག་པས་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཙུག་ཆེན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལྡན་ཡིན་
 བོ། །ནང་གསལ་རྒྱ་ཡོད་པས་(༡༩༤༥) ཟུང་སར་སྐྱུལ་བའི་རོ་བོ་དེ་ཐོག་
 མའི་སྐྱེ་གཞི་རང་བྱུང་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་དབྱེར་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཉི་
 མ་སྐྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། གྲོལ་བ་ལྟར། རང་རོ་ཤེས་ཤིང་སྐྱེ་བ་
 ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བས་རྟོགས་པ་མངོན་རྒྱ་ལྟར་བའི་ཆ་ནས། ཐོག་
 མའི་གཞི་དང་། ཐ་མའི་གྲོལ་ས་གཉིས་བྱུང་པར་ཤིན་རྒྱ་ཆེ་བར་ཤེས་
 རབ་ཅན་ནམས་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་ཏེ། གནད་གལ་པོ་ཆེའོ། །ཡེ་ཤེས་

དབྱིངས་སུ་འབྱེལ་བ་མན་ཤེལ་འོད་དང་འདྲ། །ཆོས་སྐུ་གསལ་དག་
 ཤར་བ་མན་ཤེལ་ཉིད་དང་འདྲ། །ཞེས་སོ། །རང་རོ་ཤེས་པའི་ཆོས་སྐུ་
 དེ་རང་མལ་རུ་རང་ཉིད་གནས་པ་ཡིན་པས། ད་ལྟ་ཡང་མ་འཁྲུལ་
 བའི་ཆོས་སྐུ་ལ་བཅན་ས་འཛིན་པར་འདོད་ན། རང་གསལ་རྟེན་པ་
 ཟང་ཐལ་ཆེན་པོའི་རང་ལ་སལ་ལེ་རྟིག་གི་མ་ཡིངས་པར་རྒྱུད་བ་ཉིད་
 གནད་རུ་ཆེ་རྟེ། འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་དཔལ་ལྷན་གྲུ་མ་དམ་པའི་ཞལ་
 ནས། རང་རོ་(༡༩༧༡) ཤེས་པའི་ཆོས་སྐུ་རང་མལ་ཉིད་ཡིན་པས། །མ་
 འཁྲུལ་བཅན་ས་འཛིན་པར་འདོད་པ་སྒྲ་ཡོད་ཀྱང་། །མ་ནོར་མ་འཁྲུལ་
 མི་ཡིངས་བྱེད་པ་གནད་ཡིན་པས། །དགོངས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་ཤེས་
 རབ་ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་མཛོད། །ཅེས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 རོ་རྒྱུད་འདི་ཀྱན་གྱི་རུས་ན་སོས་གདལ་ནས་རང་གིས་ཀྱང་གསར་རུ་
 ཡིད་ཆེས་སྐྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེད་ནས་གཞན་ལ་བསྐྱན་པར་བྱ་རྟེ།
 ཡང་འཇིག་རྟེན་ཉི་མ་ཆོས་རྟེན་གྲུ་མའི་ཞལ་ནས། རོ་རྒྱུད་རྣམས་རིམ་
 པས་རོ་རྒྱུད་ཅིང་ལེགས་པར་གཟབ་ལ་བྱའོ། །འལ་ལེ། འལ་ལེ། ཅི་
 ཡིན་ཆ་མེད། རོ་རྒྱུད་མིན། མ་རྒྱུད་མིན་མ་བྱེད། ཆོས་མིན་གྱི་བྱ་བ་
 རིས་སུ་མ་འདོད། འཁྲུལ་ཕྱིར་མ་འབྱང་། གྲུ་མ་ལ་སོགས་གྱི་མིང་
 སོགས་ནས་ཆོས་མིན་གྱི་བྱ་བ་ངན་པ་རྣམས་མ་བྱེད། མིང་དོན་འཛོམ་
 པར་བྱེད་དགོས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་གདམས་པར་མཛོད་པས། རྩ་
 རབས་(༡༩༨༠) གྱི་རུས་ན་འང་ཆོས་འདི་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་གྱིས་དེ་
 བཞིན་སྐྱགས་ལ་བཞག་འཆོལ་ལོ། །དོན་གཉིས་པ་དེའི་བྱེ་བྲག་ངེས་
 པས་ལེམས་དང་ཡི་ཤེས་གྱི་མཚོན་དཔེ་རྒྱས་པར་བསྐྱན་པ་ལ་གཉིས་

ཏེ། མ་པ་རིག་པ་ལས་འབྲུལ་པས་ཐོག་ཚུལ་མེས་མ་གྱི་རྩོམ་དང་།
 རིག་པ་རང་སྤྱང་དང་བཅས་པ་རང་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩོམ་དང་། །དང་
 སོ་ནི། རྩོམ་སྤྱང་པ་ལས། ཨེ་མ་ཏོ། སྤྱང་བ་མེས་མ་གྱི་རྩོམ་དང་པས་
 མེས་མ་ལ་བྱ་ཚུད། མེས་མ་ཉིད་སྤྱང་པར་རྩོམ་དང་པས་སྤྱང་པ་བདེ་
 བར་རྒྱས་ཐེབས། སྤྱང་པ་རིག་པར་རྩོམ་དང་པས། རིག་པ་ཉིད་དབྱིངས་
 དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཞེས་གསུངས་པས། འདི་ལ་གསུམ་ཉི།
 རྩོམ་ལ་གྱི་གནད་གྱིས་ནང་མེས་མ་གཏན་ལ་དབབ་པ། བྱང་མེས་མ་གྱི་
 གནད་གྱིས་གསང་བ་དབྱིངས་གཏན་ལ་དབབ་པ། གསང་བ་དབྱིངས་
 གྱི་གནད་གྱིས་སྤྱ་ན་མེད་པ་རིག་པ་ཉིད་གཏན་(༡༥༠) ལ་དབབ་.....
 པའོ། །དང་སོ་ལ་སྤྱང་པ་ལས་ཐོག་ཚུལ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱང་
 འཛིན་རང་མེས་མ་སྤྱང་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་སོ་ནི་རྩོམ་
 སྤྱང་བ་སྤྱ་ཚོགས་དཀར་དམར་གྱི་སྤྱང་བ་སྤྱང་བཅུད་འབྱུང་བ་ལས་...
 བསྟན་གྱི་སྤྱང་ན་གསལ་བ་འདི་དག །རང་མེས་མ་འབྲུལ་པའི་རྩོམ་
 སྤྱང་བ་མ་གཏན་གསལ་པ་རྩོམ་གྱི་དངོས་སོ་དང་། བྱང་མེས་མ་གྱི་
 དངོས་སོ་གཉིས་ཀར་མ་བྱུང་པས། གཞི་མེད་སྤྱང་པའི་ཚོ་འབྲུལ་མེད་
 པ་གསལ་སྤྱང་གི་རང་བཞིན་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྤྱང་དང་མི་ལམ་སྤྱང་
 མའི་སྤྱང་བ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་ཉི། སྤྱང་དུག་པ་ལས། སྤྱང་བ་
 ཐམས་ཅད་སྤྱང་མཐམ། མི་ལམ་དང་ནི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། ཅེས་
 པ་དང་། མ་པ་ཤེས་རབ་ལས། མི་ལམ་རི་བཞིན་སྤྱང་མ་བཞིན། །དྲི་ཟེའི་
 སྤྱང་བྱེད་རི་བཞིན་ཏུ། །དེ་བཞིན་སྤྱང་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་
 ཏུ་ནི་འཛིག་པ་འདྲ་གསུངས། །ཞེས་སོ། །གང་ལ་(༡༥༡) སྤྱང་ན་མེས་མ་

ལ་སྒྲུབ་ཤི། རབ་རིབ་བྱིས་ཤད་མིག་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་མ་དག་པ་
 ལ་སྒྲུབ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལས། དམིགས་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཉིད་
 ལ། སྒྲུབ་བ་སྒྲ་ཆོགས་རང་ཤར་ཏེ། མིང་དང་ཁ་དྲག་སྐྱོར་ནི། །
 གཟུགས་སྤྱོད་ནས་པ་གཉིས་སྤྱོད་གས། ཞེས་སོ། །སེམས་ལ་སྒྲུབ་ཡང་
 སྒྲུབ་ཚུལ་བྱིར་གསལ་བ་འདི་ནམས་རང་གི་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
 མེད་བྱང་ཡོད་པ་དང་། དུལ་རུ་གནས་པ་དང་། ཁ་དྲག་དང་།
 དབྱིབས་ལ་སོགས་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །སེམས་ལ་དེ་དག་མེད་
 པས་སེམས་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྒྲུབ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བྱིན་སྒྲུབ་བ་
 འདི་དག་མེད་པ་གསལ་སྒྲུབ་འབྲུལ་པ་མི་ལམ་ལྟ་བུར་རོ་སྒྲུབ་ལ།
 འདི་ནི་གཟུགས་སོ། །ཁ་དྲག་གོ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཤར་ཤར་དང་
 བོར་འཆར་བའི་སྒྲུབ་ཡུལ་འཛིན་པ་དེ་སྒྲུབ་བའི་སེམས་ཞེས་བྱ།
 གཟུང་བའི་སེམས་(༡༡)ཞེས་བྱ། དུལ་གྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་རོས་
 བཟུང་ནས། སྒྲུབ་བའི་སེམས་དེ་ཡོད་དམ་སྒྲུབ་ན་ཡུལ་མེད་པ་གསལ་
 སྒྲུབ་འཛིན་པས་བྱང་མི་བདེན་ལ། ཁ་དྲག་རོས་གཟུང་རུ་མ་བྱུང་པས་
 བྱང་མེད་ལ། རྒྱེ་འགག་གནས་གསུམ་རུ་བརྟགས་པས་བྱང་མེད་པའི་
 བྱིར་། སེམས་ཉིད་སྒྲུབ་པར་རོ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཤི། རང་ཡལ་གཏད་
 མེད་ཡེ་སངས་སྤྱོད་རོ་སྒྲུབ་དོ། །དེས་ན་ཆོས་པལ་དང་། རྒྱལ་སྐྱོད་པ་
 པལ་གྱིས་སྒྲུབ་བ་དང་། སྒྲུབ་ཡུལ་མ་བྱིད་པས། བྱི་སྒྲུབ་ཡུལ་རང་
 མཆོན་སེམས་སྤྱོད་འདོད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ནས་བདེན་དྲི་བཅས་སྤྱོད་
 གོལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྒྲུབ་བ་སེམས་སྤྱོད་རོ་སྒྲུབ་རུས་སྒྲུབ་མི་སྒྲུབ་རུ་
 སེམས་གྱིས་འཛིན་པས། དུལ་དང་བོར་འཆར་བའི་སེམས་ལ་སྒྲུབ་

བའི་སེམས་དང་། རྗེས་ལ་དེའི་ཁྱད་པར་སེམས་བྱུང་རུ་དཔྱད་པ་ལ་
 འཛིན་པའི་སེམས་ཞེས་འདོད་པས། སྤང་བྱ་དག་བྱ་འབྲུལ་སྤང་
 འབྲུལ་འཛིན་འཁོར་བ་(༡༧༢༡) ཞེས་བྱ་སྟེ། བདེན་གཉིས་སུ། སེམས་
 དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པའི། །སྟོ་བཏགས་རྣམ་པ་ཅན་རྟོག་
 ཡིན། །ཅེས་པ་དང་། མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱད་པ་ཅིང་ཞིབ་ཉིད། །
 ཅེས་སྤང་བྱར་བཤད་པ་ཀུན་གོང་མཐུན་པར་འཛིན་པས་གནད་གལ་
 སྔ་ཆེ་འདི་སྟོ་མཆོག་དམ་པ་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་.....
 བྱའོ། །དེའང་སྤྱི་ནང་གཞི་མེད་རུ་མངལ་བ་ལ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་
 གོ། །གཉིས་པ་ནང་སེམས་ཀྱི་གནད་ཀྱིས་གསང་བ་དབྱིངས་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་ནི། སེམས་ལ་བརྟགས་པས་རྩི་པོ་རྩིས་གཟུང་མེད་རུས། བཅ་
 པོ་ལྟ་བུར་ཁོང་བ་མེད་དེ། སྤུལ་སྤུལ་བ་ལ་ས་ལེ་བ་རྩིས་གཟུང་རུ་མེད་
 པས་བརྗོད་མ་ཤེས་ཀྱང་། རང་གསལ་སྟོང་པ་རང་གདངས་ཀྱི་ངང་
 དབྱིངས་ཀ་དག་དྲི་མ་མེད་པར་འཆར་བ་ཆོས་ཟད་ནང་གི་ཆོས་.....
 དབྱིངས་སུ་རྩོ་སྤང་པས། མཐའ་བུལ་དྲི་མ་མེད་པའི་རྟོགས་པ་ཁོང་
 (༡༧༢༥) བས་འཆར་ཏེ། དེའི་ངང་ལ་གོམས་པས་འོད་གསལ་དབྱིངས་
 སྤང་གི་སྤང་བའང་ཞར་ལ་མཐོང་བ་ཉིད། རྩོད་སྤངས་པ་ལས། ཡེ་
 བས་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཡིས། །འབྱུང་བ་རང་ཟད་འོད་སྤང་ཟེར། །བྱ་
 བྱེད་བུལ་བའི་སྟོང་པ་ཡིས། །སྟུ་གསུམ་མཆོན་པའི་འོད་སྤང་རྟེན། །
 ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་གསང་བ་དབྱིངས་ཀྱི་གནད་ཀྱིས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་
 རིག་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། སེམས་དབྱིངས་སུ་དག་པའི་སྟོང་པ་དེ་
 ཡང་སྟོང་ཆད་ཅད་མེད་པོ་མ་ཡིན་པར། ས་ལེ་བ་ལ་རྟིག་གི་བ། རང་

དྲུངས་རང་གསལ་ས་ས་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་མ་དང་
 རྒྱལ་བར་རྟོ་རྒྱད་པས། རིག་པའི་ཆ་ནས་ཆད་པར་མ་སོང་། དེས་པོ་
 མེད་པས་རྟག་པར་མ་སོང་། གང་ཏུ་འད་བརྒྱད་ཏུ་མེད་པས་གཉིས་ཀ་
 དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མཐའ་ཤྲོལ་སྒྲོང་ཡངས་ཆེན་པོར་ཐག་.....
 ཆོད་པའི་རང་ལ་བཞག་པས། རིག་པའི་རང་གདངས་ལྷ་ལྷ་རྒྱད་
 (༡༧༩ན) ཐིག་ལེ་དང་བཅས་པ་རང་སྤྱང་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གཞི་ལ་
 གནས་པའི་རིག་པ་ཡིས། །ཆོས་ཉིད་འདུས་པའི་དབྱིངས་དང་ཤད། །
 བཅོན་ཉིད་འཛིན་པའི་རིག་པ་ཡིས། །རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་
 དང་ཤད། །ལྷ་ལྷ་རྒྱད་ཀྱི་རིག་པ་ཡིས། །རང་བཞིན་འོད་ཀྱི་དབྱིངས་
 དང་ཤད། །ཅིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷ་སྤྱང་གཞི་མེད་ཏུ་རྟོ་རྒྱད་པས།
 སྤྱང་ལྷ་སྤྱང་བཅུད་ཀྱི་འཁོར་བ་ལ་བརྒྱའོ། །སྤྱང་བ་མེམས་སྤྱར་
 རྒྱད་པས། ཤར་ཤྲོལ་རང་ཡལ་གྱི་དམིགས་ཤེས། མེམས་ཉིད་སྤྱང་པར་
 རྟོ་རྒྱད་པས། གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་བའི་རྩ་བ་ཆོད། སྤྱང་བ་དབྱིངས་
 རིག་ཏུ་རྟོ་རྒྱད་པས། ཉམས་ལེན་སྤྱ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་དེ་ལ་ནས། ཆེ་
 གཅིག་གིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐུང་། མེམས་ལས་འབྲུལ་
 པ་ཞོག་ཚུལ་གྱི་རྟོ་རྒྱད་རབ་ཏུ་གཅིས་པར་བརྟན་ཏེ། དཔའི་རྟོ་རྒྱད་
 གྱིས། རིག་པའི་ཡེ་(༡༧༩བ) ཤེས་རང་ལ་ཡོད་པའི་དོན། ཐུང་རྒྱལ་
 མེམས་ཀྱི་རྫོན་མས་རྟགས་ཡིད་ཆེས་པར་བརྟན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།
 སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ཆོད་འཛིན་པ། །དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལ་བརྟག་ །
 རྟགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོད་འཛིན་པ། །ཐིག་ལེ་སྤྱང་པའི་རྫོན་མ་བརྟག་ །
 དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོད་འཛིན་པ། །མདོན་སུམ་གསལ་བའི་སྤྱང་བ་བརྟག་།

ཅེས་སོ། །མདོར་ཕྱིལ་གྱིས་བསྟུན། མྱེ་ལྷ་བའི་ཡུལ་གཞི་མེད། དེ་
 འཛིན་ལྷ་བའི་མེམས་ལྷ་བའི་རྒྱུད་པས། འཁོར་བ་འབྲུལ་བ་
 གཏན་མེད་པོ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་ནས། དེས་མི་ཆོག་པར། ཅ་བ་རིག་པའི་
 རྣོན་མཛོན་སྟུང་ལྟར་རྒྱུད་དེ་དབྱེད་ས་རིག་འདུ་འབྲུལ་མེད་པར་རྟོག་
 གྲུབ་ནས། ག་དག་གི་ཆོས་སྤྱོད་ལ་བསྟུན་བར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་མཆོག་ཡང་
 རབ་པ་ན་མས་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་གཉིས་པ་རང་ལྷ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རྟོག་ལ་གཉིས་ཏེ། གདམས་ཡུལ་དབང་པོའི་དབྱེ་བ་དང་།
 གདམས་(༡༥༩) པ་རྟོག་གི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་རབ་
 འབྱིར་ཐ་མ་གསུམ་ལ་བརྟན་བརྟན་ཏུ་སྟེ་བས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་ཉི། དེ་
 དག་གྲུང་ཤེས་རབ་དང་། སྤྱངས་པ་དང་། སྟོལ་བ་ཐ་དང་པོ། །དང་
 པོ་རབ་ཏུ་དེས་པ་ནི། ཤེས་རབ་དང་རྟོགས་པའི་ཆ་ཉི། དེའང་དབྱེ་ན་
 བརྟན་ནི། རབ་ཀྱི་ཐ་མ་དང་། རབ་ཀྱི་འབྱིར་དང་། རབ་ཀྱི་རབ་དང་།
 རབ་ཀྱི་སྤྱུལ་དང་། རབ་ཀྱི་མཆོག་དང་། རབ་ཀྱི་ཅེ་མོ་དང་། རབ་ཀྱི་
 མཐར་ཕྱིན་པའོ། །དེ་དག་གྲུང་རང་ལྷ་རྟོགས་སྤྱོད་པའི་ཆ་ནས་གཞག་
 པའོ། །འབྱིར་ལ་ཡང་བརྟན་ཏེ། འབྱིར་གི་ཐ་མ་དང་། འབྱིར་གི་
 འབྱིར་དང་། འབྱིར་གི་རབ་དང་། འབྱིར་གི་སྤྱུལ་དང་། འབྱིར་གི་
 མཆོག་དང་། འབྱིར་གི་ཅེ་མོ་དང་། འབྱིར་གི་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །དེ་
 བཞིན་ཏུ་ཐ་མ་ལ་ཡང་བརྟན་ཏེ། ཐ་མའི་ཐ་མ་དང་། ཐ་མའི་འབྱིར་
 དང་། ཐ་མའི་རབ་དང་། ཐ་མའི་(༡༦༠) མཆོག་དང་། ཐ་མའི་སྤྱུལ་
 དང་། ཐ་མའི་ཅེ་མོ་དང་། ཐ་མའི་ཅེ་ཕྱིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྷ་
 དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་གྲུང་བས་རྟོག་གྲུང་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་འབྱུང་

ལ། དེ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་མོང་གི་དབྱེ་བ་དང་།
 བྱེད་པར་གྱི་མཆོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རོང་དང་ཡེ་ཤེས་རིག་པ་
 གསུམ་ལ། བརྟན་ཚན་རྩ་རྟོག་པ་ནི། རྟོག་རྟེན་མཐུན་དཔལ་སྤྱིར་གྱི་མེ་
 རོང་གི་རྒྱུད་ལས། རིག་པ་གཞི་ནས་འབགས་ཏེ། ལམ་རྩ་འཇུག་པ་རྟོ་
 ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་རྩ་དཔེ་རྟོག་གྱི་རྟོག་པ་སོགས་ཏེ་རྟོག་རྟེན་གྱི་
 རྩ་ཆ་གཅིག་ཤེས་པར་བྱའོ། །གངས་སམ། གཡའ་འམ། རྩ་མཆོལ་ས་
 རྩུང་བའི་མན་ཤེས་དྲི་མ་མེད་པ་ཞིག །སྤྱར་བྱེད་གི་སྤྱར་བ་ལ་སྤྱར་ན།
 རོང་ཁ་རྟོག་ལྷ་ལྷག་པར་འཆར་རོ། །དེའང་གང་ཞེ་ན། ཁ་རྟོག་མཐིང་
 ག་དང་། དགར་པོ་དང་། མེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། རྩུང་བྱའོ། །
 (༢༧༥ན) མན་ཤེས་གཅིག་རྟེན་སྤྱེད་པའི་གང་ཟག་དེའི་མིག་.....
 གཡས་པར་ལག་པ་གཡས་པས་བཟུང་སྟེ། མིག་གི་སྤྱིར་རྩ་བཞག་ན་
 རྩུང་བ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ལག་པ་གཡོན་པས་མིག་གཡོན་པ་
 དགག་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་དཔེའི་རྟོག་དོ། །རྟོག་དེ་བཞིན་རྩ་རང་གི་
 སྤྱིར་གྱི་དབྱིལ་ན་གནས་སོ། །དེ་ནི་རྟོག་གྱི་རྟོག་དོ། །རྟོགས་རང་གི་
 མཐུབ་མོས་མིག་མནན་ན་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉའི་མིག་ལྷ་བྱ་འཆར་རོ། །
 དེ་ནི་རྟོགས་ཀྱི་རྟོག་དོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱིར་རྟོག་ནི། ཉི་མའི་དབྱིལ་
 འཁོར་ལ་རྩུང་དོ། །འོངས་རྩུང་རྟོགས་པ་སྤྱིར་རྟོག་ནི། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྤྱེད་སེལ་བྱིས་པ་རང་གི་མཐུན་རྩ་བཞག་སྟེ། ཤེས་མིག་
 གི་སྤྱིར་རྩ་བཞག་ནས། མིག་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟས་ན། འོངས་རྩུང་
 རྟོགས་པའི་སྤྱེད་མིག་ན་བ་ཅན་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་རྩ་
 འོངས་རྩུང་རྟོགས་པ་སྤྱིར་ཞིང་ཁམས་པར་མ་རྟོ་ལ་(༢༧༥བ) འཆར་བ་

ད་ནི་རིག་པའི་རྩོད་པར་ཉེ། རིག་པ་གཞིན་ཅུ་ཤམ་པའི་སྤྱི་རྩོད་ནི།
 མི་མོས་ཁ་དྲག་དཀར་པོ་ལྟོན་པ་ཞིག་རང་གི་མཉུན་རྩེ་
 བཞག་ནས། (༡༧༥) མིག་གི་སྤྱི་རྩོད་པོ་ཆེ་བཞག་ནས། མིག་ནམ་
 མཁའ་ལ་བཏེག་སྟེ་བརྟམ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞི་བའི་སྤྱི་མཐོང་
 བར་འཕྱར་རོ། །དེ་ནི་རིག་པ་ཤམ་པའི་སྤྱི་རྩོད་རོ། །རིག་པ་
 གཞིན་ཅུ་དཔའ་པོ་སྟོབས་ལྡན་སྤྱི་རྩོད་ནི། རྣམ་ལྟན་པ་ནག་པར་
 མི་མོས་ནག་པོ་མོན་པ་རང་གི་མཉུན་རྩེ་བཞག་སྟེ། མོར་གི་ལྟར་
 བརྟམ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོ་བོའི་སྤྱི་མཐོང་བར་འཕྱར་རོ། །
 རིག་པ་གཞི་གནས་ཀྱི་རྩོད་ནི། རྣམ་མཆོ་དྲུང་པ་ལ་རོས་གཞུང་རོ། །
 རིག་པ་ཀུན་རྩེ་གསལ་བའི་རྩོད་ནི། ཉི་མ་དར་ཆེ་བ་ལ་རོས་གཞུང་
 རོ། །རིག་པ་གཉིས་ཀྱི་མེད་པའི་རྩོད་ནི། ཤམ་པའི་སྤྱི་ལ་རོས་
 གཞུང་བཤོ། རིག་པ་དྲི་མ་དར་བཅས་པའི་རྩོད་ནི། ཉི་ཆེན་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཤུ་ལ་རོས་གཞུང་རོ། །རིག་པ་ཅིར་ཡང་མི་གནས་པའི་
 རྩོད་ནི། མིག་བར་སྤང་ལ་བརྟམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 བརྟམ་ནི་རིག་པའི་(༡༧༦) རྩོད་རོ། །དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་རྩོགས་
 བས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟ་རན་ལས་འདའ་བའི་ཆོ། རིག་པ་མིག་ནས་
 ལམ་བྱུང་ནས་བར་མ་དོའི་སྤང་བ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
 བྱུང་པར་གྱི་མཆོན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་ཀྱི་ཆེད་མཛད་བརྟམ་
 པ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་རྣམས་པར་དབྱེ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། འད་དང་
 ཡེ་ཤེས་ལ་རྩོད་པ་བརྟམ་གྱིས་དབང་པོ་ཐ་མ་བརྟམ་ཡིད་ཆེས་པའི་
 མཆོན་དཔེར་བརྟམ་ལ། སྤྱི་དང་། མིག་ལེ་ལ་རྩོད་པ་བརྟམ་གྱིས་

འཁྲིང་པོ་བརྒྱན་འོད་གསལ་གྱི་རོ་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ཅིང་། རིག་
 པ་དང་དབྱིངས་ལ་རོ་སྒྲོད་པ་བརྒྱན་གྱིས་རབ་ཞུས་ཡིད་ཆེས་པར་
 བསྐྱེད་པ་ནི། རོ་སྒྲོད་སྒྲུལ་པ་ལས། ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་སྟོ་རིམ་བཞིན། །
 འོད་དང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་ནི། རོ་སྒྲོད་ནམ་པ་བརྒྱན་དག་གིས། སྟོ་
 རྒྱུ་རིམ་པ་བརྒྱན་ནམས་སྟོལ། སྐྱེ་དང་ཐིག་ལེ་ཉིད་ལ་ཡང་། རོ་
 (༡༧༧) སྒྲོད་ཉིད་ནི་ནམ་བརྒྱན་གྱིས། །འཁྲིང་པོ་བརྒྱན་པོ་འོ་དོན་
 ཏུ་འོ། རིག་པ་དང་ནི་དབྱིངས་ལ་བརྒྱན། ཆེན་པོ་ནམས་གྱི་དོན་ཏུ་འོ།
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། འོད་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་རོ་སྒྲོད་པ་
 བརྒྱན་ལས། ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་འོད་དབྱིངས་ནས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུང་པ་
 འོད་ལྷ་གསལ་བས་རང་འོད་རོ་སྒྲོད་པ་དང་། དེ་ལས་སྐྱེར་གསལ་ཏུ་
 བར་བ་དབྱིངས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུང་པ་རོ་སྒྲོད་པ་དང་། བེ་མོང་ལྷ་ཏུ་
 ལ་མགས་པ་ལྷའི་རང་སྒྲུང་ཤེས་པའི་རོ་སྒྲོད་དོ། །བར་གྱི་འབྲེལ་ཐག་
 ཟེར་གྱིས་སྒྲུང་བ་དང་། སྐྱེ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲུང་བ་དང་།
 སྒྲུང་གསལ་ལས་ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲུང་གི་སྒྲུང་བ་དང་། རྒྱལ་ཆོན་ལས་
 རིག་པ་མ་བུའི་ཆོད་དང་། བེ་མོང་ལས་ཡེ་ཤེས་ཁོང་གསེར་གི་སྒྲུང་བ་སྟེ་
 བརྒྱན་རོ་སྒྲོད་དོ། །གཉིས་པ་ཐིག་ལེ་དང་སྐྱེ་ལ་རོ་སྒྲོད་པ་བརྒྱན་ལས།
 ཐིག་ལེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་སྒྲུང་བ་དག་པ་ཐིག་ལེའི་སྒྲུང་(༡༧༩) བར་.....
 བར་བ་ལྷ་ལ། འཁར་མོར་གྱི་བརྒྱུད་གྱིས་ཐིག་ལེ་རང་རོ་སྒྲོད་པ་དང་།
 རས་གྱི་སྒྲུལ་ཏུས་ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་སྒྲུང་རོ་སྒྲོད་པ་དང་། འབྲེལ་ཚུས་
 བར་དོ་དང་པོའི་སྒྲུང་པ་རོ་སྒྲོད་པ་དང་། རྒྱ་བུའི་མེ་མོང་གིས་
 དཀོངས་པ་རོ་སྒྲོད་པ་དང་། དབྱུག་པའི་འཁར་མོར་གྱིས་བདེ་ཆེན་

ཆོངས་པའི་སྐྱོན་ས་སྤྱད་པའི་མིག་ལེ་དགུ་བཅེགས་རོ་སྤྱད་པའོ། །སྤྱི་
ལ་གཉིས་ཏེ། རིག་པ་གཞོན་ཅུ་ལྷན་པའི་སྤྱད་དང་། གཞོན་ཅུ་ཁོ་གཉིས་
ཅན་གྱི་སྤྱོད། །འདི་གཉིས་ཀྱང་སྤྱད་སྤྱད་དང་། རང་རྒྱུད་དང་། ཆོས་
ལུང་དབྱིལ་འཁོར་ལས་སེམས་དཔའ་དང་། སེམས་མ་དང་། ཡབ་ཡུམ་
རྒྱུད་འབྲེལ་རྒྱུད་བར་རོ་སྤྱད་པ་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་། ཞི་ཁོ་གཉིས་གྱི་སྤྱོད་
རིགས་བསྐྱས་པས་དེ་ལྟར་བརྟན་ནོ། །གསུམ་པ་རིག་པ་དང་དབྱིངས་
ལ་རོ་སྤྱད་པ་བརྟན་ལས། རིག་པའི་རོ་སྤྱད་གཉིས་ནི། སྤྱི་གསུམ་
དབྱིར་མེད་རྒྱ་རོ་སྤྱད་པ་(༡༥༥)དང་། ཡབ་ཡུམ་ཁ་སྦྱར་ལས་སྤྱུལ་པ་
འསྤོ་བར་རོ་སྤྱད་པ་ཉི། རིག་པ་སྦྱར་སྤྱོད་པའི་རོ་སྤྱད་དོ། །དབྱིངས་
གྱི་རོ་སྤྱད་པ་ལྟ་ལས། ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་གིས་བསྦྱོར་པའི་དབྱིངས་སྤྱད་རོ་
སྤྱད་པ་དང་། རིགས་ལུང་སྤྱུ་རྒྱུད་བ་དབྱིངས་གྱི་ཡེ་ཤེས་རོ་སྤྱད་
པ་དང་། དབྱིངས་གྱི་རྒྱན་དྲ་བ་དང་། དྲ་བ་སྤྱད་པ་འཕྱར་བས་གཞུལ་
ཡས་ཁང་རོ་སྤྱད་པ་དང་། སྤྱར་རྒྱུད་གི་སྦྱགས་བཞི་དཔུས་དང་ལྷར་
རིགས་ལུང་སྤྱུ་རྒྱུད་བ་ལ་མེ་ཡོད་བརྟེན་ནས་བསྟན་པས། དབྱིངས་གྱི་
སྤྱི་རོ་སྤྱད་དང་། སྤྱད་རྒྱས་བཀའ་བར་མེ་རྟག་ལུང་ཆོས་ལུ་ལ་དེ་
བཞིན་རྒྱ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པས། དབྱིངས་གྱི་ཆོས་ལུ་རོ་སྤྱད་པ་ཉི་
བརྟན་ནོ། །འདི་དག་ཀྱང་རོ་སྤྱད་པའི་རྒྱས་སྤྱ་མཆོད་གཏོར་དང་།
ཆོགས་གྱི་ཡོ་བྱད་བཟང་པོ་བཤམས་ལ། ཆས་གས་དང་གནས་ཁང་
འཁོམ་པར་གཟབ་པ་བྱའོ། །རོ་སྤྱད་སྤྱུ་པའི་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་སྤུལ་
སྤྱུ་རྒྱུ་(༡༥༦)འཇུག་ནས། རང་གི་རོ་པོ་བསྟོ་བའི་ཕྱིར། གནས་
ཁང་སྦྱགས་ནི་སྤྱད་པར་ཡང་། །ལུ་གཉི་མའི་ཟེར་སྟན་ལ། གསལ་

བྱེད་མེ་ལོང་ཕྱར་བ་ཡིས། འོད་ལྷ་ཕྱིར་ཕྱར་མཆོང་བ་ཡིན། མིག་གི་
 ཉིང་རུ་མཁས་པས་དེ་བཞག་ནས། རང་འོད་གསལ་བའི་སྤྱེ་ཡང་
 མཆོང་བའོ། རྗེས་འཇུག་གཤམ་པའི་རྩར་གྱིས་གཅིག་ལ་གཅིག་
 བཏུས་ན། བར་གྱི་འབྲེལ་ཐག་ཟེར་གྱི་སྤྱར་བ་མཆོང་། ཡང་ནི་མིག་
 གི་ཉིང་རུ་འོད་བཞག་ནས། ཡང་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བཏུས་པ་
 བ། སྤྱི་གསུམ་གཅིག་རྒྱ་འབྲེལ་བའི་རྩལ་ཡང་མཆོང་། བར་མེད་ཉིང་
 སོ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་གྱིས་བཏུས་ན། ཡེ་ཤེས་སྤྱར་གསལ་རང་གི་རྩ་ཡང་
 ཐང་། མཁས་པས་རུལ་ཚོན་འགུམ་རུ་མེ་ལོང་གཉིས། གསལ་བྱེད་
 མིག་གིས་ཐབས་མཚོག་ཉིད་བཏུས་ན། རིག་པ་མ་བྱའི་ཆོད་རྣམས་རྩ་
 ཐང་ནས། ཆོས་ཉིད་མ་ཡི་ཆོད་རྣམས་(༡༥)ཤེས་པ་ཡིན། ཁམ་
 པའི་གཟུགས་བརྟན་འོང་སྤྱོད་དབང་སྒོ་དོད། འདྲ་རུ་མར་མེ་བཅུག་
 ཉི་ཡེ་ཤེས་སྒོ་ལ་བཟུང་། འཁར་ཤར་རྩལ་བཏུས་ལེགས་པའི་ནང་
 ཉིད་བཏུ། ཐིག་ལེ་ཉིད་ཀྱི་རང་རྩ་འཕྲོད་པ་ཡིན། རས་གྱི་སྤྱམ་བུ་
 དཀར་དམར་རྣམས་བཤམ་ནས། གསལ་བྱེད་ལྷན་པའི་མིག་གིས་
 བཏུས་ཕྱར་ན། ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་འོད་རྣམས་རང་རྩ་ཐང་། རྩ་མཚོ་
 ཉིང་ཀ་རྒྱུང་ངམ་འབྲེལ་རྩའི་འགུམ། གསལ་བྱེད་ལྷན་པའི་མིག་གིས་
 དེ་བཏུས་ན། འོད་ཀྱི་གོང་བྱས་ནམ་མཁའ་གང་བ་ཡིས། བར་དོད་ང་
 སོའི་སྤྱར་བ་གཏན་ལ་འབེབས། རྩ་བྱའི་མེ་ལོང་ཉིད་ཀྱི་འཕྲུང་བརྩམས་
 པ། གསལ་བྱེད་ཐོགས་པའི་མིག་གིས་བཏུས་ན་ནི། ཐིག་ལེ་འོད་
 གསལ་ལྷན་པ་མཆོང་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དགོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་ཡང་ཐང་། འདྲུག་པ་
 འཁར་ཤར་བརྩ་བརྩིགས་དེ་མགོ་ལ། གསལ་བྱེད་ལྷན་པས་

གོང་བཞིན་བཟུང་(༡༩༠༩) པ་ན། ཐིག་པའི་དབྱ་བཞེགས་ཚངས་པའི་
 རྒྱ་རྒྱུད། ཐིག་པའི་འདྲ་འབག་ཐང་ལ་བཞག་ནས་ནི། གསལ་
 བྱེད་ལྟ་བུ་པས་གོང་བཞིན་བཟུང་པ་ན། བཟུང་མཁའ་དབྱེད་ཀྱི་དྲུག་
 བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུབ། རྒྱང་བ་ཉིད་ནི་ཉམས་ཀྱི་དགོངས་པའོ། རྒྱུ་བྱ་
 རྒྱུ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཐུན་བཞག་སྟེ། གསལ་བྱེད་ལྟ་བུ་པའི་ཐིག་གིས་
 བཟུང་པ་ན། རྒྱ་བྱ་སྒྲུབ་ནི་འགྲོ་འདྲེ་ཐང་དང་བཅས། རྒྱ་ཉིད་མཚོང་
 བས་མཁའ་སྒྲུབ་རང་རྒྱང་སྒྲུབ། ཐིག་པ་གཞིན་ཅུ་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ།
 ཡང་ནི་སྒྲུབ་བ་མེད་པའི་བྱེད་དག་ཅུ། རྒྱུ་བྱ་ཁ་དྲག་ནག་པ་རབ་
 བཟུན་པ། རང་གི་མཐུན་ཅུ་གོང་བཞིན་བཞག་ནས་ནི། གསལ་བྱེད་
 ལྟ་བུ་པའི་ཐིག་གིས་བཟུང་ན་ནི། རྒྱ་སྒྲུབ་འཇིགས་པའི་གཟུགས་བཟུན་
 བཟུང་མཁའ་ནི། རྒྱ་དང་འདྲ་དང་རྒྱགས་དང་བཅས་པར་མཚོང་། འཁའ་
 རྒྱུད་རྒྱུ་ལྟ་བུ་པའོ། ཐིག་པ་ཉིད་(༡༩༡༠) བྱེད་ཀྱི་ཐིག་
 ཅུ་ཐིག་ཉིད་ཅན། དཔལ་པོ་ཉིད་ནི་སྒྲུབ་དང་ལྟ་བུ་པར་བཟུན། རྒྱུ་
 རྒྱུ་བྱ་ལྟ་བུ་བྱེད་སྒྲུབ་མཚན་འདུག་སྟེ། གསལ་བྱེད་ལྟ་བུ་པས་
 གོང་བཞིན་བཟུང་པ་ན། ཐིག་པ་དཔལ་ཉིད་ཀྱི་བཟུགས་ཚུལ་རྒྱུད་
 བས། རྒྱུ་བྱེད་བཟུན་པས་འདྲ་འབག་ཉིད་ལ་སྒྲུབ། ཐིག་པས་བྱས་
 པའི་ལྟ་གསུང་སྒྲུབ་ཀྱི་གང་བ། རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་པས་གཞིན་པས་བཟུང་
 བས་ནི། གསལ་བྱེད་ལྟ་བུ་པས་ཡང་ནི་དེ་བཟུང་ན། ཐིག་ཅུ་འདྲ་དང་
 ལྟ་བུ་པའི་སྒྲུབ་མཚོང་བར། རྒྱུ་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་ཐིག་པའི་རང་རྒྱུད་།
 གསལ་བྱེད་སྒྲུབ་བ་མཐུན་ཉིད་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ། རྒྱུ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་
 ཀྱིས་རབ་བཟུན་ཏེ། གསལ་བྱེད་ལྟ་བུ་པའི་ཐིག་གིས་པན་ཚུན་བཟུང་།

ཡལ་དང་ཡུམ་གྱི་རོ་བུ་ལྟ་བུ་ཡི་ཤེས་བཟུང་། །མཉམ་ཉིད་ཁ་སྐྱོར་
 དཀོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གཉིས་བར་ཏུ་སྐྱེས་ཏུ་རྒྱུན་དང་ལྡན། །
 གསུམ་གཉིས་གཅིག་བཟུས་སྐྱེ་(༡༡༡) གསུམ་རང་རོ་སྤྲད། །སྐྱེ་གསུམ་
 རང་འཇུག་དཀོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ནི་སྐྱེས་ཏུ་རྒྱུན་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་
 བར། །རྟ་རྟ་དག་ལ་སྒྲོང་གཉིས་བཟུས་ཏེ། །ནམ་མཁའི་ཐད་ཏུ་གཉིས་
 ཀལ་རབ་བཟུང་ནས། །གསལ་བྱེད་ལྟན་པའི་མིག་གིས་བཟུས་ན་ནི། །
 རབ་ཏུ་མིག་ལེ་ཟེར་དང་ལྡན་པ་མཐོང་། །ཡལ་ཡུམ་སྐྱོར་བའི་བྱང་
 རྒྱུ་ཐེམས་རོས་བཟུང་། །གཉིས་མེད་གསང་སྐྱོར་ཞེས་བྱའི་དཀོངས་
 པའོ། །དབྱུག་པ་ཡང་ནི་ནམ་མཁའ་བསྐྱངས་བྱས་ཏེ། །ཁ་དོག་མི་
 མཐུན་དར་གྱི་འཕྲུལ་ཆེ་སྤྲད། །གསལ་བྱེད་ལྟན་པས་ཡང་ནི་བཟུས་པ་
 བ། །ཡི་ཤེས་བཟུང་བའི་ནང་རྒྱུང་རང་རོ་སྤྲད། །གནས་པ་རྒྱུང་འཛིན་
 ཞེས་བྱའི་དཀོངས་པའོ། །སྐྱེ་ནི་ཁ་དོག་དམར་མེར་ལྡང་དང་མཐིང་། །
 ཁ་དོག་དཀར་དམར་ལྷམ་ཏུ་རྣམ་བཟུས་ན། །རིགས་ལྡོ་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་
 ཡང་རང་རོ་འཕྲད། །རིགས་རྣམ་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱའི་རོ་སྤྲད་དོ། །ཤིང་
 གི་བར་(༡༡༢) ལྷུང་སྐྱེགས་བཞི་སྟེང་འག་ཏུ། །ལྷ་ཏིག་ལ་སྐྱེགས་མེད་
 བས་ཡོངས་བསྐྱར་ཏེ། །གསལ་བྱེད་ལྟན་པའི་མིག་གིས་ཡང་བཟུས་ན། །
 ཏུ་བ་དང་ནི་ཏུ་བ་བྱེད་པ་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་འོད་ཀྱིས་རྣམ་
 སྤྲུང་ཏེ། །སྟེང་འག་སྐྱེགས་མཚམས་རྣམས་ནི་གསལ་བར་མཐོང་། །
 རིགས་ལྡོ་ཏུ་བ་ཉིད་ལ་རོ་སྤྲད་པས། །གཞལ་ཡས་རང་སྟོན་ཞེས་
 བྱའི་རོ་སྤྲད་དོ། །ཡང་ནི་གནས་ཁང་སྐྱེགས་ནི་བྱེད་པ་ཏུ། །སྐྱེགས་
 བཞིར་སྐར་ཁྲུང་དབྱེས་ཀྱི་མཐོངས་དང་བཅས། །རང་འོད་ལྷ་ཡི་

གཟུགས་བརྒྱན་ལེགས་ཤིས་ལ། ཁོགས་ལ་བཀའ་སྟེ་དབུས་སུ་དམར་
 སོ་སྤྱང་། འོད་དང་ལྷན་པའི་རྣམས་རྣམས་བཀའ་ནས་ནི། དེ་ཡི་འོད་
 རྣམས་རང་འོད་ལྷ་དང་སྤྱར། དེ་ཉིད་བལྟ་ཞིང་སྒོ་ལ་གྲམས་པར་བྱ།
 དེ་ལྟར་བྱང་ན་ལྷ་དང་མཉམ་པར་གནས། ཁེ་ཉོག་སྟོད་བཀའ་རང་
 གི་མཐུན་བཞག་སྟེ། གསལ་བྱེད་ལྷན་པའི་མིག་གིས་ཡང་(༢༡༢ན)
 བལྟས་ན། ཆོས་ལྷ་རྣམས་དང་རང་རྟོ་སྤྱད་པ་ཡིན། དེ་ཡི་སྤྱར་ན་
 འདི་ལ་སྤྱས་གྲམས་པ། བར་རྟོ་ལ་ནི་སྤྱང་བ་པ་རྟོ་ལ། ཞེས་སོ། དེ་
 ལྟར་བྱས་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་ནི། སྒོ་སྒོས་པ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རུ་
 བལྟན། སྒོས་པ་འབྲིང་རྣམས་ལ་འོད་ལ་ནང་འོད་དང་སྤྱར་སྤྱང་
 གཉིས། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོ་པོ་རང་བཞིན་སྤྱགས་རྟེན་གསུམ། སྤྱ་ལ་རང་བྱུང་
 ཡང་ཡུམ། ཆོས་ལྷ་གསུམ། ཐིག་ལེ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་ལྷ་གསུམ། རིག་
 པ་ལ་གཞི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ཡུལ་སྤྱང་གསུམ།
 དབྱེངས་ལ་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཏེ་རྟོ་སྟོད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅུ་དྲུག་གིས་.....
 བལྟན་ལ། སྒོས་པ་ཆུང་བ་རྣམས་ལ་དཔེ་དང་དོན་དང་རྟགས་གསུམ།
 ཐིན་རུ་སྒོས་པ་དང་བུལ་བ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་ཉག་གཅིག་གི་སྤྱང་
 བས་རྟོ་འཕྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རུ་ནི།
 རྟོ་སྟོད་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་གིས། དེ་(༢༡༣ན) ཉིད་སྤྱི་ལས་ནང་རུ་བསྟུས།
 ཡང་བསྟུས་པ་ནི་འདི་དག་གོ། འོད་ལ་གཉིས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་གསུམ། སྤྱ་ལ་
 གསུམ་བལྟན་ཐིག་ལེ་གསུམ། རིག་པ་གསུམ་སྟེ་དབྱེངས་ལ་གཉིས།
 དེ་དག་བསྟུས་པའི་དོན་རུ་འོ། ཐིན་རུ་བསྟུས་པ་འདི་དག་གོ། དཔེ་
 དང་རྟགས་དང་དོན་གསུམ་གྱིས། རང་བཞིན་གནས་པའི་འབྲས་ལྷ་

འཛོམ། རྒྱལ་རྒྱ་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་འཇུག །མཚན་མ་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུ། །
 རྒྱལ་བུལ་ཉག་གཅིག་དགོངས་པ་ནི། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་པ་
 ལས། རྒྱེན་པས་རྒྱེན་པ་ལས་རྒྱུ་བྱེད། །མཛོན་སྤྱུང་རྒྱུ་དུ་གནས་པ་
 ལ། རྒྱེད་པོ་རང་གིས་རང་མཛོང་བས། །གཞན་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་
 ཞིག་བྱ། །འདི་ཉིད་ལ་ནི་གོམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་ར་
 རང་འགལ་སྤང་བ་ནི། རོར་བྱ་འབྲུ་བཞོད་ལས། གྱེ་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ར་
 ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་དུ། །རྒྱལ་གྱིས་རྒྱེགས་མ་ལྷ་
 (༡༡༩༩) བརྒྱུད་རྒྱལ་སྤྱ། །བསྐྱེད་བྱིས་པའི་རང་རྩལ་ཅན་དག་གིས།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་པ་དཔེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པའི་རྒྱལ་འབྱུང་སྟེ།
 དེའི་ཆེ་རང་གི་རྒྱུད་གསང་བ་འདི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་
 རིག་པ་ཉིད་ལ་དཔེས་མཚོན་རྒྱ་མེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱི་འོད་ལྷ་རང་
 ཆས་སུ་ཡོད་པ་ལ། །གཟུགས་བརྟན་གྱི་འོད་ལྷ་བསྟན་ཡང་སངས་རྒྱ་
 བར་མི་འབྱུར་རྩ་ཞེས་བཤད་པས། །དཔེའི་རྩ་རྒྱུད་བཀག་པ་མ་ཡིན་
 བམ་ཞེ་ན། །དེ་ནི་རིག་པ་མཛོན་སྤྱུང་གྱི་དོན་མ་མཛོང་བར་ཡིད་
 དཔྱད་འཛིན་པས་རིག་པའི་དཔེ་འདི་འདྲའོ་ཞེས་ལ་ལས་ནམ་མཁའ་
 དང་། ལ་ལས་འབྱུང་བ་ཐ་དད་པ་དང་། ལ་ལས་འོད་དང་། ལྷའི་སྤྱུས་
 མཚོན་པ། རྒྱན་མོང་གི་ཐེག་པ་སྦྱིད་དང་། རྒྱེན་གསང་བའི་ཆ་ཁ་ཅིག་
 ལ་དམན་པ་དགག་པའི་རང་བཞིན་ཅམ་རྒྱ་མཛོད་དེ། །དགག་གཞི་
 རིག་པ་ཀ་དག་ལ། །དངོས་པོ་རང་མཚན་པར་ཞེན་པ་(༡༡༩༩) དགག་
 པའི་ཐྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། །གསང་བ་རྒྱེད་ཉིག་གི་དོན་མཚོན་པའི་
 སྐབས་འདིར། །དཔེ་རི་ཅམ་བསྟན་ཡང་གོལ་ས་དང་། །ཞེན་ས་མེད་དེ།

རིག་པ་མངོན་གྱུ་ཅུ་མཚན་པ་དག་གིས་དེའི་སྐྱགས་ཙམ་ཏུ་རོ་སྤྲོད་
 ཏུང་། སྤྲོད་རོ་པོ་དང་། མཆེད་པ་དང་། ཐིམ་ཚུལ་གྱིས་མན་ཤེལ་ལྟར་
 ཀ་དག་ཟང་ཐལ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ཤེལ་གང་དག་པས་མཚོན་པའི་སྤྲོད་
 འཐད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཙམ་ཞིག་རྒྱད་དེར་ཡང་མཚོན་
 དཔེར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྩོམ་ཞེས་པ་དཔེར་མཚོན་དཔེ་ནི། །
 ཁ་དོག་དཀར་པོ་རྒྱ་བའི་མདོག་ ། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་དཔེ་རྟགས་
 དོན་གསུམ་གྱིས་རིག་པ་མཚོན་ནས། སྤྲོ་མེད་འགག་མེད་ཟང་ཐལ་
 སྤྲོད་ཡངས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་པོ་དང་མཐུན་པར་
 རོ་སྤྲོད་པ་འདི་ནི། ཉམས་ལེན་ལག་བྱིད་དང་བཅས་པ་སྟེ། སྐལ་ས་
 དང་འཆུགས་ས་མེད་པ། སྟན་བརྒྱད་(༢༤༭) དང་ཕྱག་བཞེས་འཛུམ་
 པ། ཡིད་ཆེས་དང་། སྤྲོ་འདོགས་ཚོད་པ། ཆོག་དང་དོན་ཏུ་འབྲེལ་
 པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་སྟན་པ་ལ་རོ་སྤྲོད་མཚོག་ཏུ་
 གསུངས་སོ། །ཐེག་པའི་མཚོག་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོད་ལས། རྩོམ་ཞེས་གནས་
 དཀའ་བ་རོ་སྤྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོན་པ་སྟེ་རིམ་ཁང་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་
 པའོ། །

རིམ་ཁང་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་པ་ཏུས་གསུམ་རྟགས་ཀྱི་

ནམས་བྱངས་ཤེས་པ་གཏན་ལ་ལབ་པ།

དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས། ད་ནི་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོ་ནལ་འཕྱོར་པའི་རྟགས་དེས་པའི་རིམ་པ་བསྟན་
 པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོ་སྤྲུལ་ལ་སྤྲངས་པའི་རྟགས་ད་ལྟ་ལྟས་དག་ཡིད་ལ་

རི་ལྷ་མོ་གནས་པའི་དོན་སྤྱོད་བཅུ་དྲུག་། ད་ལྷ་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་རྟགས་
 མཆོད་གསུམ་སྤྱོད་བ་དང་བཅས་པ་ལ་འཆར་ལུགས་ཀྱི་བྲག་རྩ་བཤད་།
 བར་དོ་དང་སྤྱི་མ་ལ་མཁལ་འབྲུལ་དེས་པའི་རྟགས་གསལ་བས་མཆོད་ག་
 བཅུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྤྱོད་། མཆོད་རྩ་ལུས་ཀྱིས་སྤྱོད་གསུང་ལུགས་
 གསུམ་ལ་རི་(༡༥) ལྷ་མོ་སྤྱོད་པའི་རྟགས་། རག་གིས་རི་ལྷ་མོ་གནས་
 པའི་རྟགས་། སེམས་ཀྱིས་རི་ལྷ་མོ་བསྐྱབས་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི།
 མཆོད་མ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་གསུང་ལུགས་ལ་སྤྱོད་པ་ནས་བར་ཆད་
 བས་ད་ལྷ་དེའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་བཞི་སྤྱོད་། རྟགས་ཀྱི་རིམ་པ། འབྲུང་
 བའི་འཐད་པ། གོམས་ན་འབྲས་ཀྱི། མ་གོམས་ན་དེས་པ་མི་རྟོག་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། དཔལ་ནམ་མཁའ་མེད་པ་སྤྱོད་གསུང་འབར་བ་ཆེན་པོའི་
 རྒྱུད་ལས། རི་ལྷ་མོ་གནས་སངས་རྒྱལ་ནམས་ཀྱི། སྤྱོད་ཀྱི་རྟགས་དང་
 གསུང་གི་རྟགས་། དེ་བཞིན་རྣམས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟགས་། རི་ལྷ་མོ་སྤྱོད་རྩ་
 ཤར་བ་ལྷ་མོ། འདིར་ཡང་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལུས་ལ། འདི་དག་ནམས་
 བའི་སྤྱོད་བར་འབྲུང་། འདི་ཉིད་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་བ་དེ། མཆོད་ནས་སྤྱོད་པའི་
 སྤྱོད་བ་ཅན། སྤྱོད་མ་མ་སྤྱོད་པ་ལས་ནི། ད་ལྷ་མོ་རྩ་ལ་དེས་འབྲས་ཀྱི་ནི།
 སྤྱོད་ཀྱིས་འབྲུབ་པའི་མི་དེ་ལ། ལུས་ཀྱི་རྟགས་(༡༥) དང་དེ་བཞིན་
 རག་། ཡིད་སོགས་རྟགས་འདི་འབྲུང་བ་ཡིན། ཅེས་པས། མཆོད་མ་ལ་
 སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པའི་རྟགས་སྤྱོད་པའམ་བྱུང་མེད་གང་
 ཞིག་གི་དབྱེད་བའི་དཀྱིལ་ན་རྩ་ལུགས་སྤྱོད་འབྲུལ་བའམ་ཆེ་གསུམ་
 འདྲ་བའི་གཉེར་མ་གྱེན་འབྲུང་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་མཆོད་མ་ནམས་། རི་
 མོ་འཕྲུལ་རང་འབྲུང་རྩ་ཡོད་པའོ། །གསུང་ལ་སྤྱོད་པའི་རྟགས་སྤྱོད་

པའི་མགིན་པ་གཡས་དང་། ལུང་མེད་ཀྱི་གཡོན་ན་པར་འདབ་བརྒྱད་
 དམ། ལུང་གཡས་སུ་འབྱེལ་བའམ། དར་མེ་ལྟ་བུའམ། ལྷགས་ཀྱི་དང་།
 རལ་གི་དང་། ལྷུངས་མཆོན་པ་རྣམས་རི་མོའམ། རང་འབྱར་ལྟ་བུའམ་
 བའོ། །ལྷགས་ལ་སྦྱངས་པའི་རྟགས་སུ་སྒྲིང་ག་ན་རྟོ་རྟེ་དང་། འཁོར་ལོ་
 དང་། ཅེ་གསུམ་གྱི་ཤ་མདངས་སམ། རིན་པོ་ཆེའི་དབྱིབས་སམ། ཡི་
 བའི་རྣམ་པ་རྩྭ་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་རྟགས་དེ་དག་(༡༥༥)
 འབྱུང་བའི་འཐད་པ་ནི། འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་གཞི་ནས་སྦྱ་གསུང་ལྷགས་
 རང་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་སྦྱངས་པས་ད་ལྟ་ཤར་བ་ཞི། དེ་ཉིད་ལས། ཤན་
 པ་སྦྱང་འཆོང་སྐལ་མེད་ལའང་། །གཞི་ནས་སྦྱ་གསུང་ལྷགས་ཡོད་
 པས། །དེ་ལས་སྟོན་ལྟ་གོམས་པས་ན། །ཤོར་ལྟ་བར་ཆོད་ལྷགས་པ་ལ། །
 །ཤོར་གི་སྦྱ་གསུང་ལྷགས་ཀྱི་རྟགས། །འདི་ཀྱན་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་ཡོད། །
 ཅས་སོ། །གསུམ་པ་གོམས་པར་བྱས་ན་འབྲས་ལྟ་བུ་ཆོས་ཚུལ་ནི། རྟགས་
 དེ་དག་ཡོད་པས་ཆེ་འདིར་འབད་ན་ལྟར་ལྟ་སྦྱ་གསུང་ལྷགས་སྟོན་ལོ་
 ཉ། དེ་ཡང་སྦྱའི་རྟགས་ཡོད་པས་སྦྱ་ལ་ད་ལྟ་སྦྱངས་ན་ཆེ་གཉིས་ན་རྟོ་
 རྟེའི་སྦྱ་འཐོབ་ལ། །གསུང་གིས་གསུང་རྟོ་རྟེ་སྦྱེ་བ་གཉིས་ན་འབྲལ་
 ཅིང་། ལྷགས་ལ་གོམས་པས་གསུམ་ན་འབྲལ་བའོ། །རྟགས་དང་གོམས་
 པའི་འབྲས་ལྟ་ངེས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། སྦྱ་གསུང་འབར་བ་ལས། བདེ་
 གཤེགས་སྦྱ་ལ་སྦྱས་འཁྱེདས་པ། །(༡༥༦) དེ་ཡི་དབྱལ་བའི་དབྱིངས་
 ལྟ་ཡང་། ལུང་ནི་གཡས་སུ་འབྱེལ་བའམ། །ཡང་ན་ཅེ་གསུམ་གཉིས་མ་
 བྱེན། །དེ་བཞིན་ཡང་ན་ཡི་གེ་རྩྭ། །རི་མོའམ་ནི་རང་འབྱར་ལྟ། །སྦྱ་ལ་
 རྟགས་འདི་བྱུང་བའི་ནི། །སྟོན་ལྟ་སངས་རྒྱས་སྦྱ་ལ་སྦྱངས། །འདི་ཉིད་

ཐུངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། །སངས་རྒྱས་སྤྱད་དབྱེར་མེད་པར།
 གདེང་དང་ལྷན་པའི་རང་རྒྱས་ནི། །ཆོ་གཉིས་ན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
 འདི་ལ་བར་ཆོད་མ་ཞུགས་པར། །སྒྲིམ་པ་ཉིད་ལ་བཙོན་པ་ནི། །འདི་
 ཉིད་རབ་རྒྱ་གཅིས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་གསུང་ལ་ནི། །སྒྲིམ་རྒྱ་
 འབྱོརས་པའི་མི་དེ་ཉིད། །སྐལ་བ་དང་ནི་ལྷན་པ་ལ། །དེ་ཡི་མགྱིན་
 པའི་གཡས་གཡོན་རྒྱ། །པར་འདབ་མ་བརྒྱད་པའམ། །ཡང་ན་རྒྱ་དེ་
 གཡས་སྤྱ་འབྱིལ། །དེ་བཞིན་དར་སྤེལ་བའམ། །ལྷགས་ཀྱུ་འམ་ནི་
 རལ་གྱི་དང་། །ཡི་གེ་ལྷུ་ཡིས་མཚན་པ་ནི། །རི་མོ་ཉིད་(༢༤༦) དམ་
 འབྱུར་རྒྱ་ཡང་། །སྤྱ་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིམ་བྱ་དེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་
 གསུང་ལ་ཡང་། །འདི་ཡིས་སྒྲིམ་རྒྱ་ཐུངས་པས་ན། །ཆོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་
 གསུང་གཅིག་རྒྱ། །དེས་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདི་ཡང་
 བར་ཆོད་མེད་པ་གཅིས། །བར་མ་ཆོད་པའི་གསུང་བསྒྲིམས་ན། །
 གདོན་མི་ཟ་བར་ཐོབ་པར་དེས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་
 ཡང་། །སྒྲིམ་རྒྱ་གོམས་པར་སྤྱས་བྱས་པ། །འདི་ཡི་ལྷན་ལ་རྟགས་
 འདིའོ། །གང་གི་སྒྱིང་གའི་གནས་སྤྱ་ནི། །ཆེ་གསུམ་རྩོམ་གྱིན་འབྱེད་
 དང་། །དེ་བཞིན་འཁོར་ལོ་ཆེ་བས་བཞིའམ། །རིམ་པ་གསུམ་པའི་ག་
 མདངས་སམ། །རིན་པོ་ཆེ་ཡི་དབྱིབས་ཉིད་དམ། །ཡི་གེ་རྒྱ་གི་མཚན་མ་
 ནི། །སྤྱ་ལ་བྱུང་བའི་སྒྲིམ་བྱ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡང་ཐུགས་ལ་ནི། །
 འདི་ཡིས་གོམས་སོ་སྐལ་དང་ལྷན། །འདིས་ནི་བསྒྲིམ་ལ་བཙོན་བྱས་
 བ། །བར་མ་ཆོད་དེ་ཆོ་གསུམ་ན། །སངས་རྒྱས་(༢༤༧) ཐུགས་ཀྱི་
 དབྱིལ་འཁོར་རྒྱ། །སངས་རྒྱ་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་སོ། །བཞི་པ་

རྟགས་དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་ཉམས་སྲུང་སྐྱོང་བ་ནི། མོག་མ་མེད་པའི་
 བག་ཆགས་སྟགས་རིང་། འབྲུལ་གྱི་མི་དགེ་བ་འབྱུང་ཉེ། ལས་གྱི་
 འཕེན་པ་ཤུགས་དྲགས་པས། སྤར་གྱི་རྟགས་ཡོད་པ་ཅམ་ལས། དེས་མི་
 རྒྱུ་པ་པར་བྱི་མ་ལ། སྤར་གྱི་དགེ་བ་རྒྱུ་ཐུང་དང་ད་ལྟོ་སྤར་ཆོགས་
 འདྲེས་མའི་ལས་གྱིས། སྤྲི་རྟགས་ཅན་གཟུགས་དང་། གསུང་དེ་ལས་
 རྒྱུ་པར་རྒྱ་ཆོངས་རིས་དང་། སྤུགས་གྱི་རྟགས་ཅན་ལྟ་མིན་རྒྱ་སྤྱོ་
 བར། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ཉིད་ལས་ནི་བར་ཆད་ན། འབྲས་བུ་ཉིད་ནི་
 མི་འཛོལ་སྟེ། སྤུགས་ལས་ཡིད་འབྱུག་གནས་སྲུ་འབྱུར། སྤྱུ་ལས་དེ་
 བཞིན་གཟུགས་ཁམས་ལྟ། གསུང་ལ་ཆོངས་པའི་གནས་སྲུའོ། ཞེས་
 མོ། གཉིས་པ་དག་གིས་རི་ལྟར་གྲོམས་པས་ད་ལྟོ་རྟགས་གསུམ་
 འཆར་ཚུལ་(༡༥)ལའང་། རྟགས་བྱུང་ནས་སྤྱུ་གསུང་སྤུགས་ལ་ནལ་
 འབྱུར་རྒྱ་བཙོན་པར་བྱས་ན། ཆོ་གཉིས་ན་གྲོལ་བ་འཛོལ་ལ། གཞན་
 རྒྱ་མི་འཛོལ་པ་ཉིད་དོ། རྟགས་དང་དེའི་རང་བཞིན་ནི། དེ་ཉིད་ལས།
 འདི་ལྟར་མེམས་ཅན་དག་ལ་ཡང་། རྩོན་རྒྱ་མངས་རྒྱས་སྤྱུ་གསུམ་ལ། །
 གྲོམས་ཤིང་རྒྱུངས་པའི་རྟགས་སྲུ་ཡང་། འདི་ལྟར་འབྱུང་ངོ་མཁའ་
 འགོ་མ། ཁངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྤྱུ་ཉིད་ལ། རྩོན་རྒྱ་སྤྱུ་ཡིས་གྲོམས་པ་
 དེའི། སྤྱུ་པའི་ཆོག་ནི་བཙོན་པ་དང་། ཆད་ནས་འབྱུར་བ་མེད་པར་
 ཡང་། འདི་ཉིད་འབྱུར་ཉེ་སྐལ་དང་ལྟན། ཉི་མ་ཡི་ནི་རྒྱས་གཅིག་ལ། །
 ཆོགས་སྲུ་བཅད་པ་རྩོང་ངམ་ནི། ཡང་ན་བཞི་བརྒྱའི་ཆོགས་བཅད་
 གྱི། རྩོན་ནི་རྩོ་ལ་རྩུང་བར་འབྱུར། ཅི་སྤྱུ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་མི། །
 འདིས་ནི་རྩོན་རྒྱ་སྤྱུ་ལ་ཡང་། གྲོམས་པ་ཡིན་ན་མཁའ་འགོ་མ། རྩོན་

ཏུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡང་། །གསུང་ལ་སྤྱོད་པའི་གོམས་པ་ལ། །
 སྒྲིབ་ནི་ཆོངས་པའི་དབྱེད་པ་བཞིན་ཏུ། །གྱུན་གྱི་རྒྱ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། །
 ཆོག་གསུ་བཅད་པ་སྒྲིབ་ལ་ཡང་། །ཉིན་གཅིག་ལ་ནི་སྒྲོར་ཟུག་དང་། །
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཞིན་ཏུ། །འདི་ཡིས་འཁོལ་བར་གྱུར་པ་
 དེ། །སྒྲིབ་ཏུ་སངས་རྒྱལ་གསུང་ལ་ཡང་། །འདི་ཡིས་གོམས་སོ་མཁའ་
 འགོ་མ། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུགས་ལ་ཡང་། །སྒྲིབ་ཏུ་གོམས་པའི་
 རྒྱུས་ལྟ་ཡིས། །ལ་རྩལ་ཆོག་གཅིག་སྤྱུས་པས་ནི། །དེ་ཡི་དོན་ནི་དེ་
 ལྷགས་སྤྱ། །རི་ལྷོ་བཞིན་ཏུ་གོ་བ་དང་། །རང་གིས་སྤྱུས་པའི་ཆོག་
 རྣམས་ལ། །འགྱུར་བ་མེད་པར་གཞན་རྗེས་འཛིན། །འདིས་ནི་སངས་
 རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཡང་། །སྒྲིབ་ཏུ་གོམས་སོ་མཁའ་འགོ་མ། །དེ་ལྷོ་སྤྱོད་
 གསུང་སྤྱུགས་ལ་ཡང་། །སྤྱི་ཡིས་གོམས་པའི་རྒྱུས་ལྟ་ནི། །ཆོག་གཉིས་ལ་
 ནི་སངས་རྒྱལ་འཛོལ། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་(༡༡༡) རྣམས་ད་
 ལྟ་ཡིད་ལ་ཤར་བས་གོམས་པར་བྱས་ན་ཆོག་གསུམ་ན་སྤྱུགས་ཀྱི་སྒྲོར་ཏུ་
 གྲོལ་བར་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །སེམས་ཅན་གང་གི་ཡིད་ལ་
 ཡང་། །རྣམས་འདི་རྣམས་དང་ལྡན་པ་དེ། །སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་གསུང་
 སྤྱུགས་ལ་ཡང་། །འདི་ཡིས་གོམས་པར་ང་ཡིས་བསྒྲུབ། །མ་བསྐྱབས་
 སྒྲོམ་པ་རང་འབབ་དང་། །སེམས་ནི་རང་གིས་དལ་བ་རྟེན། །འདིས་ནི་
 སྒྲིབ་ཏུ་སྤྱོད་ལ་གོམས། །བསམས་པས་ཆོས་རྣམས་སྒྲོར་སྒྲུབ་དང་། །སྤྱར་
 མ་མཐོང་བའི་ལྷལ་མཐོང་དང་། །སྤྱར་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་རང་
 བཞིན་ཏུ་ནི་ཤེས་པ་ནི། །འདིས་ནི་སྒྲིབ་ཏུ་སངས་རྒྱལ་གྱི། །གསུང་ལ་
 གོམས་སོ་མཁའ་འགོ་མ། །རྣམ་ཏུ་གཅིག་སྤྱར་འདུག་པ་དང་། །གང་

ལའང་འཇིགས་པའི་སེམས་མེད་དང་། འདི་དང་ནགས་ཚལ་འགྲིམ་
 པའི་མི། འདིས་ནི་སྒྲོན་ཏུ་སྤྱགས་ལ་ཡང་། གོམས་པ་ཡིན་ནོ་མཁའ་
 འགྲོ་མ། འདི་ལྟར་ལྟར་(༢༤༥) པའི་སྤྱོད་བྱ་དེས། བར་མ་ཆད་པར་
 བདེན་སྤྱད་ན། ཆོ་གསུམ་གྱིས་ནི་གདོན་མེད་པར། སངས་བྱུང་གི་ད་
 ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཅིས་སོ། རྟགས་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་རྒྱ་
 ཡིད་ལ་ཡེ་ནས་གནས་པ་ཆོ་སྤྲུལ་ལ་གོམས་པས་གསལ་ཏུ་བཏང་བ་
 རྟེ། དེ་ཉིད་ལ་མཐར་མ་སྤྱོད་ཏེ། བར་ཆད་ཏུ་ལྷུང་པས་ཆོ་འདི་ལ་ཤར་
 ལ། འདིར་ཡང་མ་འབད་ན་མ་དེས་པ་ཞེས་བྱ་རྟེ། ལས་ཐ་དད་བྱི་
 དབང་གིས་སྤྱད་པ་གཞན་ཏུ་འཇུག་པའོ། རྟགས་འདི་དག་ཡིད་
 དཔྱད་འཇིན་པའི་དོན་གོམས་པས་འགྲོ་བ་ལལ་བ་བྱ་དང་རི་རྒྱགས་
 དང་། བྱི་དང་རྟ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབྱུང་བ་ཡང་ཆོ་སྤྲུལ་པར་དཀར་པོ་སྤྱོད་
 གསུང་སྤྱགས་ལ་སྤྱངས་པས་བྱུང་ལ། ནག་པོའི་ལས་གྱིས་རན་སང་
 བའི་འགྲོ་བར་སྤྱོད་ཏེ། བྱི་མ་པན་ཆད་ད་ལྟའི་བྱེད་ལས་ལ་རག་པས།
 ད་ལྟ་བདེན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱད་པ་གལ་ཆེའོ། ཡང་དེ་ལས། འདི་
 (༢༤༥) ལྟར་རིགས་དང་རིགས་མིན་ལ། སྒྲོན་ཏུ་གོམས་པའི་སྤྱགས་
 གྱིས་ནི། འདི་རྟགས་ལྷན་ལ་འབྱུང་བ་ཡོད། བྱ་དང་རི་རྒྱགས་བྱི་ལ་
 སོགས། བྱོལ་སང་གཟུགས་སྤྱ་འཇིན་པ་ལ། འདི་རྟགས་རྣམས་ནི་
 འབྱུང་བ་ཡོད། སྒྲོན་ཏུ་སྤྱངས་ཏེ་བར་ཆད་ཡིན། ཅིས་སོ། དོན་
 གཉིས་པ་ད་ལྟ་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་རྟགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་སང་བ་སྤྱིའི་རྟགས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྱོད་སང་མ་
 ཡིན་པ་གསང་བ་མཆོག་གི་ལམ་རྟགས་མངོན་ཏུ་བྱ་བའོ། དང་པོ་ལ་

གསུམ་ཉི། འབྲུལ་པ་རང་གིས་རང་གཟིངས་པ་འབྱུར་བའི་རྟགས་
 དང་། མན་རག་གི་གནད་རང་ཚོག་ཏུ་མ་ཐེབས་པ་རེས་པ་མེད་པའི་
 རྟགས་དང་། རིག་པ་མངོན་ལུས་ཀྱིས་མ་ཐིན་པ་བརྟུང་གི་བར་ཆོད་
 གི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཉམས་སུ་མ་སྤངས་པའི་སྐྱེ་པོ་རྣམས་དང་བྱ་
 དང་རི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་འང་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། འབྱུར་
 (༡༩༠ན) ཞིང་དོན་མེད་པས་རྒྱའི་རྟགས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་
 པ་སྤྱན་མོང་གི་ལམ་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་དང་འདིའི་སྒྲོན་འགྲོ་སྤངས་...
 པ་དང་དམིགས་པ་ལྷུལ་གྱི་སྒོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་སྒྲོམ་སྤྱོད་འབྲས་.....
 ཉམས་སུ་སྤངས་ཏུས་འབྱུང་བ་སྤིད་པས། གོལ་ས་དང་གོལ་ས་མ་ཡིན་
 པའི་ཡན་ལག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བཤད་ན། བརྒྱ་དང་བརྒྱ་དྲུག་
 ལས། དང་པོ་ལྷན་རག་སེམས་ལ་འབྱུང་བ་རེས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ལྟ་
 བརྒྱ་ཐམ་པ་ནི། ཡིད་དཔྱད་ཆོག་ལ་མཁས་པ་རང་རྟོལ་བ་དང་། བ་
 རྩལ་གྱི་ཤེས་པ་ཏུ་མ་བྱེས་པ་དང་། ལྟའི་སྒྲུ་མ་མོང་བ་དང་། ལྷན་ལ་
 སྤྱི་གཏུང་འབྲུལ་བ་དང་། རག་ལ་རུས་པ་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་
 ལྷང་སྒྲོན་པ་དང་། རྟོག་པ་འགག་པ་དང་། ཞི་གནས་རྒྱུན་རིང་བ་
 དང་། ལྷན་གྱི་ཁྱོད་ཏུ་མ་བྱེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་འཕྲེའི་ཆ་བྱད་
 མ་མོང་བ་དང་། ཆོས་རྩལ་ཞིང་ཆོག་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ་(༡༩༠པ) གཞུང་བ་
 དང་། ཤེས་པའི་སྤྱང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོ་བ་དང་། སེམས་ཡང་བ་
 དང་། དབང་པོ་གསལ་བ་དང་། སྒྲོན་བས་བདེ་བ་ལྷག་ཏུ་ཆེ་བ་དང་།
 གཉིད་མི་འབྱུང་བ་དང་། དགའ་བ་བྱུང་པར་ཅན་དང་། ཤེས་པ་སང་
 བ་དང་། རྟག་ཏུ་སྤྱི་ལེན་སྤྱིར་འདོད་པ་དང་། འགྲོ་སྤྱིར་འདོད་པ་

དང་། མིག་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། ཀླང་པའི་འགྲོས་
 བསྐྱོགས་པ་དང་། སེམས་སྒྲུ་སངས་ཁྱེར་བ་དང་། ཤེས་པ་རྟག་ཏུ་
 འཁྱར་བ་དང་། གློ་གཅིག་ཏུ་མི་ཐེབས་པ་དང་། ཆོག་རྣམས་ལ་རྟོག་
 དཔྱད་ཞིབ་པ་དང་། བཤའ་འགྲོ་མའི་སྐད་ཐོས་པ་དང་། ལུལ་མཐའ་
 འཁོབ་གྱི་སྒྱེ་བོ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཉམས་སྤང་དང་། རྟག་
 ཏུ་སྒྱིང་འདར་བ་དང་། ལུས་གྱི་བ་སྤུ་རྣམས་གྱེན་ལ་ལངས་པ་དང་།
 སེན་མོའི་དགྱིལ་ནས་ཡི་གེ་རྣམས་རང་བྱུང་བ་དང་། ཀླས་ནས་སྤུ་
 སྒྱེ་བ་དང་། གཞན་གྱི་ལུས་ལ་བྱིན་(༡༩)ན་ཆུབས་སྟོན་པ་དང་། རྒྱལ་
 གྲུང་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕར་བ་དང་། ལག་པའི་མཐེལ་ན་འཁོར་ལོ་
 ཡོད་པ་དང་། ཀླང་པའི་སོར་སྤྲོ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། ཁ་ནས་འོད་
 འབྱུང་བ་དང་། འགྲོ་འདུག་མི་ཆོར་བ་དང་། ལུས་བྱོལ་སོང་ཏུ་སྒྱུལ་
 ཤེས་པ་དང་། ཡན་ལག་ལས་རིང་བསྐྱེལ་སྤྲོ་མོ་འབྱུལ་བ་དང་། ལྷ་
 དང་། ལྷ་མ་ཡིན་ཚོད་པ་མཐོང་བ་དང་། ཡི་གེ་རིགས་སྟོན་མི་ཤེས་པ་
 ཤེས་པ་དང་། མིག་ལས་སྒྲུ་འབྱུང་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་རྣམས་དང་གླིང་
 བར་རུས་པ་དང་། བྱི་རོལ་གྱི་རྒྱང་འཆིང་བར་རུས་པ་དང་། ཉི་ཟླ་
 འཛིན་པར་རུས་པ་དང་། གཞན་གྱི་འབྱུང་བ་འབྲུག་པའི་རུས་ཤེས་པ་
 དང་། ལུས་ལས་མེ་སྟག་འཕྲོ་བ་དང་། ཐལ་མོ་བརྟུགས་པ་ལས་སྒྲུ་རོ་
 བཙུག་ཅན་འབྱུང་བའོ། །ཁྱི་ལམ་འཁྱར་ཞིང་ངེས་པ་མེད་པའི་རྟགས་
 རྟག་ཏུ་ཅ་རྟག་ནི། མི་ལམ་ན་རྟག་ཏུ་ཆོས་སྒྲུབ་པ། ཉན་པ། གློག་པ།
 འཛིན་པ། (༢༠)སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷའི་སྤྱོད་མཐོང་བ་དང་།
 བཙུག་ཅིན་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། ལུང་སྟོན་པ་མཐོང་བ་དང་།

མེད་གེའི་ཁྱིལ་འདུག་པ་དང་། ལུས་སྒོན་མཐོང་མ་མྱོང་བ་སྤྲོ་ཆོག་མ་
 མཐོང་བ་དང་། ཉན་རང་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲོ་མཐོང་བ་
 དང་། ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་འཇིག་པ་དང་། གསེར་གྱི་སྤྲུལ་ལ་འཇིག་
 པ་དང་། གངས་གྱི་སྒྲོངས་ན་སྒྲོམ་པ་དང་། ཉན་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཞིང་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཁམས་མཐོང་བ་དང་། མེད་གེའི་ལོན་ནས་ཚུགས་
 བཅུར་འགྲོ་བ་དང་། ཤེལ་གྱི་མཆོད་རིངས་གཞན་ལ་བཞེག་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་རྣམས་རན་སོང་ནས་བཏོན་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་
 སྐལ་བར་མི་བ་དང་། ལུས་བཞེས་པ་མི་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་
 མཐོང་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་རྟེན་པ་དང་། འགྲོ་བ་རྒྱལ་སྤྱོད་
 གནས་སྤྱོད་བཅུད་པར་མི་བ་དང་། རན་སོང་གསུམ་རྒྱུན་ཆད་(༡༩༢༩)
 པར་ལྟར་ཅིག་ཅིས་སྒོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། སྤྱིང་བཞི་མཐོང་བ་
 དང་། སྤྲེལ་དང་མཁའ་པོས་ལྟར་བསྟན་པར་མི་བ་དང་། སྤྱོད་གསུམ་
 མཐོང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་མི་བ་དང་། དབུས་གྱི་རི་
 པོའི་ཆེར་ཕྱིན་པ་མི་བ་དང་། བདག་ཉིད་སངས་རྒྱལ་པར་མི་བ་དང་།
 འགྲོ་རྒྱལ་གྱི་ཁ་ལོ་གྱེན་ལ་བསྐྱར་བར་མི་བ་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་
 རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་རྒྱ་སོང་བར་མི་བ་དང་། རང་གི་ལུས་ལས་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱལ་པ་འབྱེད་པར་མི་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་དོང་ནས་
 བཏོན་པ་མི་བ་དང་། གསེར་གྱི་མདའ་གཞུ་འཇིན་པ་མི་བ་དང་། མགོ་
 པོའི་རྩེར་རྒྱུ་སངས་རྒྱལ་བཞུགས་པར་མི་བ་དང་། རང་གི་ལུས་ཟང་
 ཐལ་རྒྱ་སོང་བར་མི་བ་དང་། འཁོར་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་མི་བ་དང་།
 བདག་ཉིད་ལ་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་བ་མི་བ་དང་། བརྟན་རྣམས་

པམ་པར་བྱས་པ་མི་བ་དང་། རང་གི་ལུས་རང་(༡༩༩༧)གིས་སྤྱད་ས་
 པར་མི་བ་དང་། རྩེ་གས་ན་འཆིའི་ཆུ་པོ་བཞི་རྒྱན་ཆད་དོ་ཞེས་སྒྲ་མོས་
 པ་མི་བ་དང་། བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་སྤྱ་སྤྱལ་པར་
 མི་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་མི་བ་དང་།
 བདག་ཉིད་ལུས་མི་འདྲ་བ་ཏུ་མར་སྤྱལ་པ་མི་བ་དང་། དག་གིས་འགྲོ་
 བ་ནམས་བསྐྱེད་པར་མི་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཐོང་བར་མི་
 བ་དང་། ལྷ་ནམས་ཀྱི་ལུས་མཐོང་བར་མི་བ་དང་། གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་
 གི་ཡང་ཚོག་ན་འདུག་པར་མི་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཚོས་པ་
 དང་། སྤྱ་མཐོང་བ་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་དཔོངས་པ་རྟོགས་པར་མི་བ་དང་།
 ལག་པ་གཉིས་ན་གསེར་གྱི་གདུགས་རེ་བཟུང་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་.....
 འཕྱར་བ་མི་བ་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་ཀྱིས་སྤྱག་བྱེད་པར་མི་
 བ་དང་། རྟོན་པུ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷ་པོ་ལ་སྦྱོད་པར་མི་བ་དང་། རྩེགས་
 བམ་གྱི་ཆར་བབ་པ་མི་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་(༡༩༩༩)སྒྲ་སྐད་སྒྲ་ཚོགས་པ་
 བདག་གི་ན་བར་གྲག་ཅིང་རང་ལ་སེམས་སྤྱན་སྒྲ་ཚོགས་པས་མཆོད་.....
 པར་མི་བ་དང་། ལྷ་འི་དབང་པོས་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱི་རྒྱང་པ་བཞི་དང་
 ལྷན་པའི་སྤྱིང་ཏུ་བཞག་པ་ནམ་མཁའ་ལ་བཏེག་ནས་འགྲོ་བར་མི་བ་
 དང་། ལྷ་འི་དབང་པོ་ནམས་ཀྱི་བདག་ལ་རྟོན་པུ་རི་ཆར་འབབས་པར་
 མི་བ་དང་། བར་མ་དོའི་སྤྱང་བ་འཆར་ཞིང་མི་བ་དང་། ལྷ་པོ་འི་
 སྤྱིང་ན་འདུག་སྟེ་སྤྱིས་ཏུ་སྤྱོད་ས་དང་ལྷན་པ་བཞིས་རྒྱང་པ་བཞི་ནས་
 བཏེག་ནས་ནམ་མཁའི་མཐོངས་ན་ཡང་འགྲོ་བ་མི་བ་དང་། གསེར་གྱི་
 འཁོར་ལོའི་སྤྱིང་ན་བདག་ཉིད་གནས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ལན་གསུམ་

འཕར་བ་མི་བ་ཉི། ལྷ་གཏུང་འབར་བའི་རྒྱུད་འགེལ་ལས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་བར་ཚད་ཀྱི་རྟགས་ནི། ལུས་ལྷ་ཚོགས་ལྷ་ལྷུལ་
 ཤེས་པ་དང་། ལུས་ལས་འོད་འབྱུང་བ་དང་། གང་རུ་ཕྱིན་པའི་ས་
 རྒྱུགས་ལྷ་ལྷུང་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་ལ་(༡༧༥) ལུས་པ་འབྱུག་པ་དང་།
 ཚོགས་འབྱུང་བ་དང་། ཚོག་གི་རྒྱས་འདོགས་པ་ལ་གསུང་བ་ནམས་ནི།
 གང་ཟག་དེ་ལ་བར་ཚད་བྱུང་བའི་རྟགས་ཤས་ཆེ་བས། སྐབས་ལྷ་རྒྱུ་
 དཀྱིལ་རུ་བཅད་ཅིང་མཁའ་པ་ཤིང་གི་བྱང་བྱ་སར་བཅུ་རྒྱག་པའི་.....
 བར་རུ་གཏེས་ཉི། ལུས་ལ་ཅ་རྒྱན་གྱི་མར་ལུས་བྱུགས་ནས་ཕྱི་ནང་གི་
 དངོས་པོ་རྟགས་པར་བསྐྱམས་ན་མེལ་བར་ངེས་སོ། །བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱིན་
 རྒྱུགས་ལས་ལྷུལ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་བརྟགས་ན་གཟུགས་བརྟན་གཏིས་.....
 པར་སྤང་བས། གཟུངས་རྒྱས་ལུས་བཟུ་ཞིང་མཇུ་བརྒྱད་ལ་རྟོང་ཉིད་
 ནས་མཁའ་ལྟར་བསྐྱམས་པས་མེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྣལ་
 འཁྱར་པ་གང་ཞིག་ལ་ཚོས་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་རྟོགས་སོ་སྐྱམ་པ་ལས།
 དགའ་བོད་ཀྱི་བརྒྱད་ལྷགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་རྟོང་པར་རྟོགས་ཤིང་
 ལྷུལ་བར་ལྷགས་ནས་ལས་དང་རྣམ་པར་སྤྱོད་པས་མི་གཞོད་པར་.....
 འཛིན་པ་དང་། ཤ་ཟའི་མཁའ་འགྲོ་མ་དག་(༡༧༦) དེའི་བྱང་རུ་ལྷུང་
 རྟོན་པ་དང་། ཚོགས་འབྱུང་པ་ལ་སོགས་པས་དངོས་བྱུང་ཕན་ཚུན་ཚོགས་
 འབྱུང་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་དང་གཏམ་ཟེར་ཞིང་རྣ་བའི་བྱང་རུ་
 གཟུགས་མེད་པའི་རྒྱས་ལེགས་ཉེས་དང་ཚོས་འཆད་པ་ལ་སོགས་པ་.....
 འོང་ཞིང་། སྐབས་ལྷ་མངོན་ཤེས་ཕ་སོ་འཆར་བས་རྟོམ་སེམས་དང་
 བཅས་པ་ཡོད་དེ། འདི་ཀྱན་ཡང་བརྒྱད་ཀྱི་བར་རུ་གཙོད་པར་ཤེས་

ནས་བསྐྱེད་རྒྱུ་གས་ལ་གནས་པ་འཕ་ཆོག་སྐྱེད་ཆེན་པོ་བསགས་ལ་སྐྱེན་
 ལམ་བཟུང་བ་དང་། རྩོད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱེད་པས་སྐྱོལ་བར་བྱེད་
 པའོ། །རིག་པ་རང་ཤར་ལས། ཁ་ཆོག་ལ་སྐྱེད་ཅིང་གཏིང་མ་རྟོགས་
 པས་སྐྱེན་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་ན། བར་ཆོད་ཀྱི་བཟུང་བྱུང་བ་ཡིན་པས།
 ཆོག་སྐྱེད་ཆེན་པོ་བཟུང་ལ་ཉམས་སུ་བྱུང་། ཡང་ན་བྱུང་བ་ཉམས་པ་
 དག་བྱུང་ན་སྤང་བ་མ་མཐོང་བའི་རྟོགས་ཡིན་པས་ཅ་གསུམ་བསྐྱོག་...
 པར་བྱའོ། །མཁའ་འགྲོ་མ་ལུང་རྟོན་པ་(༡༧) དག་བྱུང་ན་ཉམས་ལྟ་
 བ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་ལ་གཏད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ལུང་རྟོན་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། མཁའ་འགྲོ་མ་བདག་གི་དབང་ཏུ་འཕྱར་བ་དང་། བདག་
 མཁའ་འགྲོ་མའི་དབང་ཏུ་ཕྱར་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་དབང་ཏུ་
 མཁའ་འགྲོ་མ་ཕྱར་པ་ནི། ལས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ཅིང་བྱ་བ་རྒྱུགས་
 པའོ། །བདག་གི་དབང་ཏུ་མཁའ་འགྲོ་མ་འཕྱར་བར་བྱ་བའི་ཐབས་ནི།
 རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རུས་སུ་ལུང་རྟོན་པ་དག་བྱུང་ན།
 དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་དགའ་བའི་མེམས་མ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་ལ་བདེན་
 པར་མི་འཛིན་ན། བདག་གི་དབང་ཏུ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཕྱར་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །དེས་དོན་གང་ཡང་རྟོན་མི་རུས་སོ། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པའི་
 མཁའ་འགྲོ་མ་འཇིག་རྟེན་ཏུ་མི་འབྱུང་རོ། །ཤ་ཟ་ལས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་
 མ་འཇིག་རྟེན་ཏུ་འོང་ཉི། རྒྱུ་བ་པ་པོའི་གནས་ལྟལ་ཏུ་འོང་བ་དག་
 ཡོད་དེ། དེས་ནི་གཞུགས་མདོན་པར་(༡༧) སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 སྐྱོལ་བར་མི་རུས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར། མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ང་ལ་སྐྱོག་གི་སྒྲིང་པོ་རུས་གཅིག་

ཏུ་ཐུལ་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་མཁའ་འགྲོ་མའི་དབང་ཏུ་ཐུར་པ་ནི།
 བདག་ཉིད་ཀྱང་ལུང་སྟོན་པ་དེ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ནས། ལུང་སྟོན་
 པ་དེ་ལ་ཉག་པར་བཟུང་ནས། ལུས་ལ་མི་ཆགས་པའི་རྒྱུད་པ་བྱེད་
 ཅིང་། འབྲས་ཏུ་ཡིན་མིན་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་
 ཅིང་། ལུང་སྟོན་པ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ནི་བར་ཏུ་གཙོད་པའི་
 བརྒྱད་ཉེ་བར་ཐུར་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཏུས་སུ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུ་བ་རོ་
 ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསུང་བ་
 བཙུག་གི་ཉག་པར་མཛོན་ཏུ་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོན་འགྲོ་འཁྱེད་ས་པ་
 ལུས་རག་མེས་ཀྱི་ཉག་པར་སྦྲུལ་པ། དངོས་གཞི་འཁྱེད་ས་པ་
 རོད་གསལ་གྱི་ཉག་པར་བྱེད་པ་ཏུ་བཤད་(༡༧༥) པ། ཉག་པར་གྱི་ཁྱད་
 པར་གཞན་བརྗོད་པས་ལམ་གྱི་ཚད་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
 ལས། སྐྱ་གསུམ་གྱི་སྐྱ་ཁྲིད་པ་འབྱུང་བཞི་སྐྱ་དོན་གྱི་སྟོན་འགྲོ་འཁྱེད་ས་
 པའི་ཉག་པར་ནི། སྐྱ་གསུང་འབར་བ་ལས། གང་གིས་འབྱུང་བའི་སྐྱ་
 རྣམས་དང་། རིགས་ཏུག་སྐྱ་ལ་ལྷན་གྱིས་པ། འདི་ལ་འབྱུང་བས་མི་
 གཞོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་མེ་ཡིས་ཚོག་པ་མེད། རྩ་ཡིས་བྱིང་ཞིང་བྱིང་
 བ་མེད། རྒྱང་པ་ས་ལ་མ་རེག་པར། བར་སྒྲུང་ལ་ཡང་འགྲོ་བར་རུས། །
 རྒྱང་གིས་གང་ཞིང་གཤོ་བ་མེད། འདི་ལྟར་སྐྱ་ལ་བྱུང་བ་ནི། འབྱུང་
 བཞིའི་སྐྱ་ལ་གྱིས་པ་ཡིན། ཅེས་སོ། མེས་ཀྱི་སྐྱ་ཁྲིད་པ་ལུས་རག་
 ཡིད་ཀྱི་སྟོན་འགྲོ་འཁྱེད་ས་པའི་ཚད་ནི། དེ་ལས། མེས་ཅན་སྒྲུང་དང་
 མི་སྒྲུང་བའི། སྒྲུང་ནི་གང་གིས་ཤེས་པ་དེ། རིགས་ཏུག་གསུགས་སུ་མི་
 ལེན་ཕྱིར། འགྲོ་བ་ཏུག་གི་སྒྲུང་རྣམས་ཤེས། འགྲོ་ཏུག་མེས་

(༡༧༦) ལྷན་རང་ཆོད་མྱེད། །དེ་ཀྱན་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཤེས། །འབྲུམ་
 རྟག་བསམ་པ་ཟད་པའི་མྱེད། །མདོར་ན་མདོན་ཤེས་ཏུག་འབྱུང་ཉེ། །
 འགྲོ་བ་ཏུག་གི་སྤང་བ་ནི། །རང་གི་རང་བཞིན་ལོག་ནས་ནི། །ཁྱིམ་གྱི་
 སྤྱེ་ལྷན་བཅད་པའི་དོན། །འདི་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་འདིས་ཆོད་པས། །རང་
 རྟགས་འདི་ཀྱན་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་སོ། །རིག་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་
 འདས་ཏུ་ཤན་མེད་པའི་རྟགས་ནི། །ཡང་དེ་ལས། །འཁོར་འདས་ཏུ་ཤན་
 འབྱེད་པ་ཡི། །སྤོང་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྷན་རག་ཡིད། །སྤྱོད་པ་ལ་ནི་གོམས་པ་
 ལ། །འདི་ལྟར་ལྷན་ལ་རྟགས་ནས་འབྱུང་། །ལྷན་གྱི་ཞེན་པ་རང་ལོག་
 པས། །འབྲུམ་པའི་ཞེན་པ་ལྷན་བཅད་མྱེད། །རང་གི་ལྷན་ལ་ཆགས་པ་
 མེད། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ས་ལ་འཇུག་བར་
 ཏུས། །བསམ་དང་མི་བསམ་དོན་ནས་ཤེས། །ཁ་ནས་ཆོས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་
 འབྱུང་། །འདི་ལྟར་(༡༧༧) ལྷན་ལ་བྱུང་བའི་མི། །ལྷན་དང་རག་དང་
 སེམས་ཀྱིས་ནི། །འཁོར་བའི་རྟགས་པའི་འཆིང་བ་ནི། །གང་གིས་
 བཅིངས་པ་ཀྱན་ལས་སྟོལ། །ཁྱིམ་ནི་ལྷན་རག་སེམས་འབྲེལ་ཆོད། །
 ཅེས་སོ། །དོན་གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་རྟགས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། ལྷན་མོང་བ་ལྟ་སྟོན་གྱི་རྟགས་སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། མདོན་
 ལུས་འོད་གསལ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་བ་
 མཐའ་སྟོལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་འབྱུངས་པས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་
 སྐད་ཅིག་ལ་འཇོག་ཏུ་འཁོར་འཁོར་བ་དང་། བེམ་པོ་ལ་བལྟས་པས་
 འཇུ་བའོ། །སྟོན་པ་རང་དྲངས་རང་བབས་ཀྱི་བསམ་གཏན་འབྱུངས་
 པས་ལྷན་རག་སེམས་ཀྱི་རྟགས་དོ་མཆོར་ཅན་འབྱུང་ཉེ། །སྤྱོད་ཀྱི་དྲུང་

འབར་བ་ལས། ལྷ་བ་ལ་ནི་གོམས་པའི་རྟགས། །སྤལ་དང་ལྷན་པའི་
 སྤྱིས་བྱ་ལ། །འདི་བཞིན་རྩ་ཡང་འབྱུང་བར་འབྱུང། །སྤྱོད་པས་ལྷས་
 དང་(༡༧་ལྷ) སེམས་རྒྱས་པས། །མཁའ་འགྲོ་བཞིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ། །
 རྒྱང་ལ་རང་དབང་བརྒྱུར་བའི་ཕྱིར། །རྒྱང་བཞིན་སྤང་ཅིག་དྲུག་བརྒྱ་
 ལ། །འཇམ་བུའི་སྤྱིང་ཀླན་རྒྱ་བར་རྒྱས། །རང་སེམས་སྤྱོད་པར་རྟགས་
 པའི་ཕྱིར། །གང་ལ་བལྟས་པ་འཇུ་བར་རྒྱས། །འདིས་ནི་ལྷ་བའི་གདོང་
 ཆེན་ཆེད། །གང་གིས་སྦྱོམ་ལ་འབྱོངས་པའི་རྟགས། །ལྷས་ལ་འབྲུ་སྤྱིན་
 སྤྱི་ཆགས་མེད། །སྤྱིང་རྩེ་གཞན་དོན་མཐར་ཕྱིན་ཕྱིར། །ནམ་རྟོག་
 སེམས་རྒྱན་སྤྱོད་པས་ན། །ལྷས་ནི་ཤིང་བལ་བཞིན་རྩ་ཡང་། །རིག་པ་
 འཆི་མེད་དོན་ལྷན་པས། །ལྷས་ནི་བཅུ་དྲུག་མོན་བཞིན་འབྱུང། །ཆོས་
 ཉིད་རྒྱན་གྱིས་སེམས་བྱུང་ཕྱིར། །ལྷས་སྤགས་སྤྱ་ནམས་རྒྱལ་བག་ལྷ། །
 འདི་ལྷར་སེམས་ནི་མི་འཕྲོ་བར། །གང་རྩ་གཏད་པའི་སར་སྤྱོད་ཅིང་། །
 འབྲུལ་པའི་ལྷལ་ལ་འཇུག་མི་རྒྱས། །འདིས་ནི་སྦྱོམ་པ་རང་རྟེན་ནས། །
 ཆེ་གཉིས་གྱིས་ནི་(༡༧་ལྷ) སངས་རྒྱས་འཛོམ། །ཅེས་སོ། །དེའང་
 དམིགས་པ་ལྷལ་གྱི་སྤྱོ་ཅན་ནམས་གྱི་རྟགས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་མཛོན་སྤམ་འོད་གསལ་གྱི་རྟགས་ཕྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་ལྷ་ཉི།
 འོད་དང་། དབྱེངས་དང་། ཐིག་ལེ་དང་། སྤྱོད་དང་། རིག་པ་ཆད་རྩ་
 འབྱོངས་པའི་རྟགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་འོད་ལ། རོ་བོ། རེས་ཆེག །
 དབྱེ་བ། མཛོན་ཉིད། འབྲས་བུ་དང་ལྷ་ལས། འོད་གྱི་རོ་བོ་རིག་པའི་
 གདངས་སྤྱོད་པའོ། །ངེས་ཆེག་ནི། སྤང་ཞིང་གསལ་བའི་ཕྱིར་འོད་དོ། །
 དབྱེ་ན། རང་གི་མཛོན་ཉིད་འཛིན་པའི་འོད་ལེ་ཤེས་ལྷའི་རང་

གདངས་དང་། ཉམས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་གོམས་པ་ཆོད་ཀྱི་འོད་མཛོན་སྒྲིབ་
 ལས་ཉམས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཆོད་པེབས་ལ་ཐུག་པ་སྟེ་ནམ་
 པ་གཉིས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི། གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་
 གསལ་བའོ། །འབྲས་སུ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་
 (༢༧༥ན) རང་དུ་སངས་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འོད་ལ་
 གོམས་པས་འབྲལ་སྒྲིབ་འོད་གསལ་དུ་སྒྲིབ་ནས་ལྷས་རག་གི་རྟགས་...
 བྱེད་པར་ཅན་སྒྲིབ་བ་སྟེ། སྒྲིབ་ཀྱི་འབར་བ་ལས། གང་གིས་འོད་ལ་
 སྒྲིབ་གོམས་པ། །རང་གིས་མཛོང་བའི་སྒྱུད་ལྷལ་དུ། །ས་དང་རྩ་དང་མེ་
 དང་རྩུང་། །འབྱུང་བཞིའི་སྒྲིབ་པ་རང་ཅུབ་སྟེ། །རིམ་གྱིས་ཁ་དྲོག་ལྷ་
 ལ་སྒྱུད། །འདི་དང་འབྲལ་བ་མེད་པའི་རྟགས། །གཞན་གྱིས་མཛོང་
 བའི་སྒྱུད་ལྷལ་དུ། །སྒྱུན་པ་བཞིན་ཏེ་སྟགས་མེད་པར། །གང་ལའང་
 ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། །རི་བྲག་ནམས་ལ་ཟང་ཐལ་དང་། །དེ་བཞིན་
 ས་གཏིང་འཕྱལ་བར་སྒྲིབ་། །རྩ་ནམས་ལ་ཡང་ཟང་ཐལ་ལོ། །ལྷས་ལ་
 གོས་ཀྱང་མེད་པར་ནི། །གཅེར་སུ་གང་ལ་སྟགས་མེད་ཅིང་། །ཟས་
 སྟགས་འདྲོད་པ་རང་བྲལ་བས། །འདིས་ནི་སྒྲིབ་པ་འདི་ཉིད་ལ། །
 འབྱུང་བ་རང་སར་དེངས་ནས་ནི། །(༢༧༥པ) ཟག་བཅས་ལྷང་པོ་མི་
 སྒྲིབ་པར། །འབྲས་སུ་སྟོབ་པར་སྟེ་ཆོས་མེད། །ཅིས་སོ། །སྟེ་སྒྲིབ་པའི་
 ཉམས་རྟགས་སྟེར། །ནང་ཤེས་པ་ལའང་འབྱུང་སྟེ། །སྟེས་སུ་གང་གིས་
 ལམ་མ་ཞོར་བར་རྩྭ་དཔས་ཐུང་ན་ལས་འདྲའ་བའི་རྟགས་འབྱུང་བ་...
 ནི། རང་ཤར་ལས། །རིག་པ་འབྱུར་མེད་རྟེན་ལ་ཞོན། །ཡང་དག་འོད་ལ་
 རྟག་དུ་སྟོས། །སྟོན་པའི་ཆོག་གིས་དོན་ཆེན་མཚོན། །རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་

མཆོད་བའི་ཆོད། །འདི་ཡིས་ཡང་དག་གཟུང་བར་བྱ། །གཅིག་ཕྱར་
 འདུག་ན་བདེ་བ་འཛོམ། །རང་སྤང་ཤོགས་སུ་འཆར་བའི་ཕྱིར། །ལ་
 རྩལ་སེམས་དང་མཐུན་པ་ཡིན། །རང་གི་དེ་དང་མི་འབྲལ་ཕྱིར། །
 ཆགས་དང་ཞེན་པ་མེད་པར་འགྱུར། །རང་གི་ས་ལ་འགོ་བའི་ཕྱིར། །
 གང་ལའང་ཞེ་འདོད་བྱེད་མི་འགྱུར། །རང་གི་དོན་ཉིད་རྟོག་པའི་
 ཕྱིར། །ཤིང་བལ་འདབ་མ་ལྟ་བུར་ཡང་། །འབྲུ་དང་སྤོན་འབྲུ་དེངས་
 པའི་ཕྱིར། །ཅེས་སོ། །(༡༧༧) གཉིས་པ་དབྱིངས་ལ་གོམས་པའི་རྟགས་
 ལའང་། རོ་ཤོ། རེས་ཆོག་དབྱེ་བ། མཆོན་ཉིད། འབྲས་བུ་དང་ལྷ་ལས།
 དང་པོ་རོ་ཤོ་ནི། ཡངས་ཤིང་བྱབ་གདལ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་གསལ་
 བ་རང་གསལ་བ་ཉིད་དོ། རེས་ཆོག་ནི། དཀྱིལ་ཞེས་བྱ། སྤྱོད་ཞེས་བྱ།
 ཆོས་ཉིད་དངོས་པོ་གཤམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡངས་ཤིང་མཐར་ཐུག་མེད་
 པ་ཉིད་དོ། དབྱེ་ན་ཕྱིའི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ། ནང་གི་དབྱིངས་སྒྲོན་
 མ། གསང་བའི་དབྱིངས་འོད་དང་ཐིག་ལེ། སྤྱ་ན་མེད་པའི་དབྱིངས་
 འབྲལ་སྤང་རང་འགགས་པའི་སྤང་བ་ཆེན་པོའོ། དེའང་རིམ་པ་ལྟར།
 རིག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། སྦྱ་གསུམ་དང་། འབྲས་བུའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །
 མཆོན་ཉིད་ནི། ཡངས་ལ་གོ་འབྱེད་ཅིང་སྤང་བར་རྣམས་ལ་བྱབ་པས་
 གསལ་བའི་ཡུལ་ཏུ་སྤང་བ་མེ་ལོང་དྲངས་པའི་དབྱིངས་བཞིན་ནོ། །
 མདོར་ན་ཆོས་ཉིད་དངོས་མ་(༡༧༨) ཡིན། ཆོས་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་
 པའི་ཡུལ་གསལ་བའི་རྣམས་པ་འབྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི།
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
 ཆོས་ཉིད་རང་གི་རོ་ཤོ་མཆོད་ལྟེ་མདོན་སུམ་མི་འགྱུར་བ་ལས་ཏུ་བྱས་

ནས་སངས་རྒྱ་བཤོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབྱིངས་ལ་གོམས་པས་ཕྱི་རི་རྟགས་རྩ་
 མཆོར་བ་སྒྲུབ་ཉམས་སུ་འཆར་བ་ནི། སྤྱི་གཏུང་འབར་བ་ལས། གང་
 གིས་དབྱིངས་ལ་གོམས་པ་ནི། །དབུགས་ནི་ཕྱི་ནང་འཁྱུ་བ་ཟད། །ནམ་
 མཁའ་བྱ་བ་ཞིན་འགྲོ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ཆུ་ལ་ཉ་བཞིན་ཏུ། །སྒྲུལ་
 དང་ལྷན་པ་འདིས་འགྲོ་ཉེ། །སྒྲུབ་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་རྣམས་དང་། །
 སྤྱིང་དང་རི་རབ་བཅས་པ་ཡང་། །འདུག་ས་གཅིག་ནས་མཐོང་བ་
 དང་། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་ནི། །སྒྲུབ་མཐོང་བ་མེད་པ་
 རྣམས། །འདི་ཀྱན་རུས་གཅིག་མཐོང་བར་འགྱུར། །འདི་ལྟར་རྟགས་
 དང་གང་ལྷན་(༣༠༠ན)པ། །འདི་ནས་ཟླ་བ་བཅུ་དྲུག་ན། །ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ནང་གི་ཉམས་རྟགས་ནི།
 རྩ་ཆེ་མེམས་དཔའ་མྱིང་གི་མེ་ཁོང་ལས། །སྤྱི་བུ་དེ་ལ་སྤྱི་ལྟས་འདི་
 རྣམས་འབྱུང་ཉེ། གཅིག་སྤྱར་བ་ལྟར་ན་ཉམས་དགའ་བ་དང་། །ལྷས་
 ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་བཞིན་ཏུ་ཡང་བ་དང་། །མི་དང་འགྲོགས་མྱིང་
 མི་འདོད་པ་དང་། །ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་སྒྲུལ་བྱེད་པ་དང་། །སྒྲུབ་བ་
 འདི་འགགས་ན་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། །ལྷས་དང་སྤྱོད་ལ་མི་
 ཆགས་པ་དང་། །སྒྲུབ་བ་འདི་གང་ལ་ཡང་ཡིད་མི་འདུག་པ་དང་། །ཤེས་
 པ་མ་བྱིང་བར་གསལ་བ་དང་། །ཤེས་པ་ངར་གིས་དལ་བ་དང་། །འགྲོ་བ་
 བ་བཤོ་བ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་གང་གིས་ཀྱང་སྤང་མི་རུས་པ་དང་།
 །ཉོན་མོངས་པ་ལངས་ཀྱང་རྟོག་པར་མི་འཛིན་པ་དང་། །གཟུགས་སྤྱུག་
 པ་ལ་ཆགས་པ་མི་སྤྱེ་བ་དང་། །གཟུགས་མི་སྤྱུག་པ་ལ་ཞེ་མི་(༣༠༠པ)
 སྒྲུབ་བ་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རུས་པས་ཟས་དང་སྒྲུལ་གྱི་འདུ་ཤེས་

མི་སྤྱོད་པ་དང་། མི་དང་འཁྲོགས་ན་ཡང་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་དང་ཅི་
 མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་རྒྱལ་ས་ནི་ཡོངས་སྤྱུ་རྒྱ་དཔ་ལས་འདའ་
 པའི་སྤྱུ་ལྷས་སྤྲོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཐིག་ལེ་གོམས་པའི་རྟགས་ལའང་།
 དང་པོ་ཐིག་ལེའི་རོ་བོ། དེས་ཆོག་ །དབྱེ་བ། མཚན་ཉིད། འབྲས་བུ་
 དང་ལྷ་ལས། རོ་བོ་ནི། ཐ་དང་མ་ཡིན་ཞིང་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་ཟླ་
 དང་བལ་བའོ། །དེས་ཆོག་ནི། ཐིག་མི་འཁྱུར་བ། ལེ་གདལ་བ་ཆེན་
 པོས་ཀྱན་ལ་བྱབ་པའོ། །དབྱེ་ན། ལྷས་གནས་ཆའི་ཐིག་ལེ། རང་བཞིན་
 ལམ་གྱི་ཐིག་ལེ། མཐར་ཐྱིན་འབྲས་བུའི་ཐིག་ལེ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ་
 ཀྱན་རྒྱུ་བ་རྒྱུའི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གཉིས་དང་། རོན་དམ་ལེ་ཤེས་གྱི་
 ཐིག་ལེ་ལྷ་སྟེ། ཐེ་ཆོན་གཉིས་སོ། །ཡེ་ཤེས་གྱི་ཐིག་ལེ་ལྷ་ཡང་། གཞིའི་
 ཐིག་ལེ་བཟང་པོ་འོད་གྱི་གོང་(༡༠༡ན) ལུས་ལྷས་སྤྱིའི་རྩ་ནང་ན་མི་.....
 གཡོ་བར་གནས་ཏེ། ཐལ་འཁྱུར་ལས། ལྷས་གྱི་གནས་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། །
 སྤྱི་དང་ཅི་རྒྱ་རྩ་ལེ་ནང་། །མ་བཙས་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་གནས། །ཞེས་
 སོ། །ལམ་གྱི་ཐིག་ལེ་བཟང་པོ་རྩའི་ནང་ནས་ལེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུར་གས་
 བརྒྱད་ནས་འགོ་བར་བྱེད་དོ། །བཟང་པོའི་ཐིག་ལེ་སྤྱོད་མ་བཞི་ལྷ་ལ་
 ལ་འཆར་བར་བྱེད་པའོ། །བཟང་པོའི་རྩ་མ་ཤེས་རབ་གྱི་དབྱེད་སྤྱུ་
 ཆོགས་པ་རྩ་ནང་ནས་སྤྱོད་པར་བྱེད། །བཟང་པོ་རྒྱན་དང་ལྷན་པའི་
 ཐིག་ལེ་ནི་སྤྱོད་མ་བཞི་ལ་བཞེན་ནས་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྤྱང་བ་.....
 རྩན་པར་བྱེད་པའོ། །རང་བཞིན་ལམ་གྱི་ཐིག་ལེ་ནི། ཆོས་ཉིད་གྱི་ཐིག་
 ལེ་བཙས་པ་མེད་ཅིང་ཀྱན་ལ་བྱབ་པ་དང་། ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐིག་
 ལེ་བཟང་དན་དང་ཆེ་རྒྱུད་མེད་པར་སྤྱང་བ་དང་། དབྱེད་སྤྱུ་གྱི་ཐིག་

ལེ་མྱེན་མེད་པར་གསལ་བ་དང་། དབྱིངས་རྣམས་པར་དག་པའི་ཐིག་
 ལེ་མོལ་སྒྲིབ་དང་། (༣༠) རྒྱལ་ས་རྒྱུང་མེད་པར་ཤར་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་
 གྱི་ཐིག་ལེ་ཡེ་ནས་བྱས་པ་མེད་པར་བཞུགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་
 པའི་ཐིག་ལེ་ཉན་མོངས་པ་གང་གིས་བྱུང་མ་བཞིབས་པར་མངོན་.....
 ལྷམ་ཏུ་རྒྱང་བ་དང་བྱལ་མོ། ལམ་ཐར་མྱིན་པ་འབྲས་བུའི་ཐིག་ལེ་ནི།
 ཆོས་སྐུ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་སྒྲོས་བྲལ་རོས་གཟུང་དང་བྲལ་བ་ག་དག་
 གི་རྩ་པའི་རང་ལས་འཆར་ཚུལ་གྱི་ཆལ་ལྷ་ཆོགས་སུ་རྒྱང་ལ། ལྷམ་སྐུ་
 གང་ཡང་མེད་པའོ། ཐིག་ལེའི་མཆོན་ཉིད་ནི། ལྷ་ཆོགས་ལྷམ་ཏུ་དང་
 བྲལ་བ། ལྷམ་རོ་སྒྲོས་པ་མེད་པ། རིག་པའི་རྒྱང་བ་ཉན་པས་ཡེ་ཤེས་
 ཟང་བལ་ཆེན་པོ། ལྷ་ལྷུང་ལྷ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པས་སྐུའི་གནས་ཡིན་
 ལ། རྒྱང་ཉིད་རྣམས་སུ་མ་བྱལ་བས་རྩ་རྩ་རྩ་གཟུང་ལས་འདས་པའོ། །
 དེ་ལས་རྒྱང་བའི་འཕེལ་རྣམས་བྱུང་བས་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ས་མེད་ཏུ་ཤར།
 རྒྱུན་གང་གིས་བྱུང་མ་གོས་པས་མཆོན་ཉིད་ལ་དྲི་མ་མེད། ཆལ་མ་
 འགགས་(༣༠༢ན) པར་རྒྱང་བས་རོལ་བ་ལྷ་ཆོགས་སུ་ཤར། མཆོན་ཉིད་
 ལ་གཉིས་སུ་མེད་པས་རྩ་རྩ་རྩ་དག། གཏུན་ཆོགས་རྒྱལ་ས་མེད་ཏུ་
 ཤར་བས་གནས་ལྷགས་རང་སྒྲོལ་བའོ། དེ་ལྷ་བུའི་ཐིག་ལེ་སྒྲོང་ཏུ་
 ལྷུང་བ་ལས། མྱིའི་རྟགས་རེས་པ་ནི། སྐུ་གཏུང་འབར་བ་ལས། ཐིག་ལེ་
 སྒྲོང་ཏུ་སྐུ་ལྷུང་པ། །འདི་ནི་སྐལ་ལྷན་ཉག་གཅིག་མཆོང་། ཐིག་ལེ་
 རྒྱང་པའི་རྒྱན་མ་ནི། ཆོལ་བ་མེད་པར་རང་ཤར་བ། །འདི་ལྷན་རང་
 གི་ཉམས་ཀྱི་རྟགས། ཆོག་གི་སྒྲོས་པ་རྣམས་ཆོད་དོ། གཏུན་ལ་སྒྲོ་ནི་
 སྐད་ཅིག་བྱང་། །འཇུག་པར་མི་འཇུག་དེ་སྐབས་མེད། གཏུན་ལ་རྒྱན་

བཛྲྀད་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་སྤྱུང་བས་པ་ཡང་། སྤྱི་ལུ་
 འདི་ལ་འབྱུང་མི་སྲིད། སྤྱི་ཆོག་རྗེས་སུ་ག་ལ་འབྱུང་། འདི་ལྟར་སྤྱི་ལ་
 རྒྱང་བ་དེ། སྤྱི་མེད་ཉག་གཅིག་དེས་ཆད་ཆོད། འདི་ལྟར་ཉག་ས་
 དང་ལྷན་པ་དེ། རྟེན་ས་ལོ་ནི་གཉིས་(༡༠༥)ན་ཡང་། རིག་པ་ཉིད་
 གྱི་ཆོད་ཤེས་ནས། དབྱིངས་དང་རིག་པའི་རང་རྒྱང་དང་། འབྲེལ་བ་
 མེད་པར་འདུག་པའོ། རྟེན་ཡང་འབྱུང་བ་རང་དེངས་སུ། འབྱུང་བ་
 འདི་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད། ཅེས་སོ། བཞི་པ་སྤྱི་ལ། རོ་པོ། དེས་ཆོག་དབྱེ་བ།
 མཆོན་ཉིད། འབྲེལ་བ་དང་སྤྱི་ལས། རོ་པོ་ནི། ཉག་པར་གནས་
 པའི་རང་བཞིན་སྤྱི་རན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་རུ་.....
 གནས་པའོ། དེས་ཆོག་ནི། དྲི་མེད་ཟང་ཐལ་རང་རྣམས་ཆེན་པོའོ། །
 དབྱེ་ན། ཆོས་སྤྱི། ཁོངས་སྤྱི། སྤྱི་ལ་སྤྱི་གསུམ་སོ། དེའང་ཐེག་པ་ཐུན་
 མོང་པས་སྤྱི་གསུམ་འབྲས་ལྷན་འདྲོད་ཀྱང་། རྣམས་པ་ཆེན་པོ་འདིའི་
 ལུགས་ཀྱིས་སྤྱི་གསུམ་ལས་ཀྱི་རྒྱང་བར་འདྲོད་དེ། དེའང་ཆོས་སྤྱི་ལས་
 རྒྱང་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྟེན་མེད་པའི་བར་ལ་སྤྱི་ཡོད་པས་ཀྱང་ལས་
 ཡིན་ལ། སྤྱི་རྟེན་མེད་ཀྱི་བར་ལ་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་ལས་
 རྒྱང་ཡིན་ཏེ། (༡༠༦) མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་ནོ། འདིའི་དངོས་གཞི་ཆོད་
 ཐབས་རྣམས་ནས། ཟད་པའི་རྒྱང་བ་ཞེ། ག་དག་ལ་ཐིམ་རུ་ཉེ་བ་དེ་
 ཡིན་ནོ། ཁོངས་སྤྱི་དང་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལས་རྒྱང་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཆོག་སྤྱི་ལའི་
 ཆོས་མེད་རིང་ལ། མཐའ་བཤམ་རིས་མེད་མཉམ་པའི་མཐར་ཐུག་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ཡང་ཆོད་ཐབས་ཀྱི་རུས་ན། ཐུན་ཐུབ་ཀྱི་རྒྱང་
 བ་ལས་སྤྱི་དང་། ཞིང་དང་། རྟེན་པར་རྒྱང་བ་རྣམས་སོ། མཆོན་ཉིད་

ནི། ལམ་སྤང་འོད་གསལ་སྤང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །འབྲས་བུ་ནི།
 ཀ་དག་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བརྒྱུད་པའི་ཆོ། ནང་གསལ་
 སྤྲུག་སྤྲུལ་གྱི་འཆར་གཞི་ཙམ་རྒྱ་གནས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་སྤང་
 སྤྲུའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གོམས་པས་ཐོབ་པའི་སྤང་ཉམས་སྤྲུག་སྤྲུལ་གྱི་རྟེན་...
 ནི། སྤྲུག་རྒྱུད་འབར་བ་ལས། གང་གིས་སྤྲུལ་ཆོད་འཁྱེད་སྤྲུལ་། སྤྲུལ་
 དང་ལྡན་པའི་སྤྲུལ་བུ་ལ། རྩོན་རྒྱུ་(༡༠༩༥) རྟགས་ནི་འདི་ལྟ་བུ། ཆོས་
 གྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གོམས་པ། གཞན་གྱི་མཐོང་བའི་སྤྲུད་ལྟལ་རྒྱ། ལྟས་ནི་
 ལྟས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར། རྣལ་འཁྱོར་རང་ནི་རང་དགར་རོལ། ལ་
 བཅའ་བཞག་པའི་བསམ་གཏན་ནི། རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྲུལ་བ་དང་། ཤེས་
 པ་རི་མི་སྤྲུལ་པའི་ཉམས། རྣལ་འཁྱོར་ཀྱན་གྱི་ཤེམས་ལ་སྤང་། འདི་
 ལྟར་བྱུང་བའི་སྤྲུལ་བུ་ནམས། ཆོས་གྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བ་མཐོང་། འདི་
 མཐོང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི། སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྒྱུ་འདུས་པའོ། གང་
 གིས་ཁོངས་སྤྲུད་རྩོགས་པ་ལ། གོམས་ཤིང་གདེང་རྒྱུར་པའི་རྟགས། །
 འདི་ལྟར་ཉམས་སྤྲུལ་བའི་མི། སྤྲུལ་ལེ་ཤེས་ལྟ་ལ་རོལ། རོལ་པ་
 ཆེན་པོའི་ལྟ་སྤངས་གྱིས། འདི་ལྟར་རྟགས་དང་སྤྲུལ་ལ། རྣལ་
 འཁྱོར་ལྡན་པའི་སྤྲུལ་ལྡན་དེ། ཤིག་ལེ་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་མ་ནི། ཆོས་བ་
 མེད་པར་ཤར་བ་ལ། སྤང་བ་ཉིད་ཀྱང་སྤྲུལ་རྒྱུ་ཡང་། རིམ་གྱིས་མཐོང་
 བའི་(༡༠༩༦) སྤྲུལ་བུ་ནི། ཁོངས་སྤྲུའི་ཆ་བ་འདིས་མཐོང་ཡིན། འདི་
 ལྟར་རྒྱུད་ལ་གོམས་པ་ཡི། རག་ནི་གསལ་ཞིང་སྤང་དང་ལྡན། བརྒྱན་
 རྒྱུ་བརྒྱུད་པའི་ཆོག་ནམས་ནི། འདི་ཡི་ཁ་ནས་ཆོག་མི་འབྱུང་། དེ་
 བཞིན་མི་དགའི་ལས་གྱི་ཆོག་གཏན་རྒྱུ་བའི་བརྒྱུད་མཐའ་འགའ། །

དེ་ལྟར་རྟགས་དང་ལྡན་པ་དེས། །འདི་དོན་ཉམས་སྲུབ་ངས་ན་ནི། །
 བཅ་མཁའ་ལ་ནི་འཕྱར་བ་དང་། །རི་བྲག་ལ་ཡང་བྱང་བཅས་དང་། །ཁ་
 ཡི་ལོག་རྒྱ་འཁྱལ་བ་དང་། །ཆུ་ལ་འབྱེད་བ་མེད་པ་འབྱེད་། །དེ་ལྟར་
 བྱང་བའི་སྐལ་ལྡན་གྱིས། །དབྱིངས་རིག་གདེང་རྒྱ་མ་ཚུད་ན། །འབྱེད་
 བ་ཉིད་ནི་རང་དེངས་སྲ། །འབྱེད་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ནས་སྐྱེ་
 བ་འཕྲོས་ནས་ནི། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ནི་བར་དོ་ལ། །སྐད་ཅིག་ལྡ་ལ་ཤོ་ལ་
 བར་འབྱེད། །གང་དག་སྐྱེས་ཏུ་སྐལ་དང་ལྡན། །སྐལ་བའི་སྐུ་ལ་གོམས་
 བས་ནི། །འདི་ཉིད་(༡༠༩)གདེང་རྒྱ་བྱེད་པའི་མི། །ལུས་ངག་སེམས་
 ཀྱི་རྟགས་འདི་དག་ །སྐུ་ལ་བྱེད་བའི་སྐྱེས་ཏུ་ནི། །འདི་ཡང་སྐལ་དང་
 ལྡན་པར་འབྱེད། །སྐྱོན་རྒྱ་མོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །དོན་ནི་རང་གི་
 རྒྱད་ལ་ཡང་། །ཅིག་ཅར་རྒྱ་ནི་འཆར་བར་ནི། །འདི་ལས་འབྱེད་ར་
 མཁའ་འགོ་མ། །དེ་བཞིན་སྐྱོན་རྒྱ་མ་མོས་པའི། །ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ནི་སྐྱ་
 ཆོགས་པ། །རང་བཞིན་རྒྱ་ནི་ཁ་ནས་སྐྱ། །དེ་བཞིན་གསང་སྐྱགས་
 གཞན་དག་གི། །རྒྱད་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ཇི་བཞིན་རྒྱ། །རིམ་པ་ཇི་ལྟར་
 གསལ་བར་འབྱེད། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་མཐའ་དག་ལ། །ཆོག་དང་
 དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཀྱན། །སེམས་ཅན་ཇི་ལྟར་མོས་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་དང་
 ནི་མཐུན་པར་ཡང་། །ཇི་ལྟར་དྲིས་པའི་ལན་དེ་ནི། །སྐལ་དང་ལྡན་པ་
 འདིས་སྐྱོན་པས། །འདི་ནི་སྐྱ་པའི་མེད་གེའོ། །ལུས་ཀྱི་སྐྱབས་སྲུ་སྐྱོན་ན་
 བས། །རྒྱ་པ་མཚོགས་པའི་སྐྱབས་ཀྱང་རྟེན། །ལུས་ཀྱི་གཉེར་མ་མེད་
 (༡༠༥) པ་དང་། །སྐྱ་དཀར་དག་ཀྱང་ནག་པོར་འབྱེད། །དེ་བཞིན་
 བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་བཞིན། །གཞོན་པའི་མདངས་དང་ལྡན་པ་ཡང་། །

དཔེར་ན་རྩ་མོ་གཞི་ལྟ་བུ་ལ། ཆར་པ་དག་གི་ཡང་བབས་པས། རྒྱུད་
 གི་རང་རྒྱུད་ལྟ་བུ་པ་བཞིན། རྩ་མོ་མེད་པའི་རྒྱུད་རྒྱུ་ཡང་། འདི་ལ་
 གཏིང་ནས་སྒྲུབ་དང་། རྒྱུ་མེད་མེད་ཅན་དོན་ལ་འཇུག། རང་གི་
 ལུས་ཀྱི་པན་པ་ཡི། ལེས་ཅན་ཅན་དག་གི་བྱུང་བ་ན། འདི་ལ་རྩ་མོ་
 འདོད་པ་ཡི། ལུས་དང་ཡན་ལག་གཏིང་བར་ཅུས། རྒྱུ་རྩ་བ་དོན་པ་
 རྩ་མོ་ཅི་དགོས། རྒྱུ་མེད་རང་གི་སྒྲུབ་པ་ལ། རྒྱུ་མེད་ལུས་མེད་སྒྲུབ་
 གཏིང་བར་ཅུས། འདི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བྱུང་བའི་མེས། རྒྱུ་མེད་སྒྲུབ་
 འདིས་རེག་གོ་ཞེས་སོ། རྒྱུ་མེད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་པ་དེ་འདོད་ན་
 རང་བཞིན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཞིང་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ནས་ལེས་ཅན་ཅན་གྱི་
 དོན་རྒྱུ་མེད་སྒྲུབ་ཀྱི་བརྒྱུད་ལྟར་གནས་(༡༠༧) བས། དེའི་རང་ལས་
 རྒྱུ་མེད་བཞི་བྱེ་བ་མང་པོར་སྒྲུབ་པས་ལེས་ཅན་ཅན་གྱི་དོན་ཚད་མེད་པ་
 བྱས་ཏེ། ག་དག་གི་ས་ལ་འདའ། རང་བཞིན་སྒྲུབ་པར་མེད་བརྒྱུ་ལག་ལྟ་
 གནས་པ་དང་འགལ་སྒྲུབ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རང་དོན་བརྒྱུ་པ་པ་ལྟ་
 བརྒྱུ་གནས་ཀྱང་། གཞན་དོན་བརྒྱུ་པ་པ་ལ་མཐའ་ཡས་པར་གནས་པ་
 ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ལྟར་
 པའི་རྒྱུས་བྱ་ནི། རྒྱུ་མེད་སྒྲུབ་ཞིང་ཁམས་སྒྲུབ་ལྟར་ནས་རྒྱུས་ཀྱི་
 ལུས་སྒྲུབ་ནས། རྒྱུ་མེད་སྒྲུབ་ཀྱི་བརྒྱུད་ལྟར་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་གནས་ནས་
 ལེས་ཅན་ཅན་དོན། རྒྱུས་བྱ་འདི་ཡིས་བྱེད་པའོ། རྒྱུ་མེད་རྩ་མོ་མེད་རང་
 བཞིན་ལས། འཛམ་བུའི་རྒྱུ་མེད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བྱེ་བ་
 རྒྱུ་མེད་ཡིས། རང་རང་མཐུན་པའི་ལུས་སྒྲུབ་ནས། ལེས་ཅན་
 དོན་གྱི་བྱེད་པར་ནི། འདི་ཡིས་འཇུག་རྩ་མོ་མེད་པའོ། རྒྱུ་མེད་རྩ་

བོ་ཀ་དག་ལ། གྲི་མ་ལས་ནི་(༥༠༩ན) ཟེར་འདུས་ལྟར། རང་གི་སྤྱལ་
 པར་བཅས་པ་ནི། རང་གི་རོ་བོར་རང་ཐིམ་ནས། དཔྱེར་མེད་འཕྱེད་
 པ་མེད་པར་འགྱུར། ཁྲི་ལྟར་ཆུ་ལ་ཆུ་ཐིམ་དང་། དེ་བཞིན་མར་ལ་
 མར་ཐིམ་དང་། འཕྲུལ་ལྟར་འཕྲུལ་ཐིམ་པ་བཞིན། རོ་བོ་རོ་ས་
 གཟུར་མེད་པར་འགྱུར། ཅིས་སོ། རང་ཤེས་པའི་ཉམས་ནི། རང་ཤར་
 ལས། དེ་ཡང་བདེ་བ་དང་ཐུན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་ཞིན་པ་མེད་པ་
 དང་། སྤྲུང་བ་ཐམས་ཅད་འོད་རླུང་ཤར་བ་དང་། འོད་ལ་སྤྱི་ཚིམ་བྱ་
 མ་འགགས་པར་མཐོང་བ་དང་། འཇིན་པ་མེད་པར་ལྷན་བདེ་བ་
 དང་། ཤེས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་གིས་དལ་བ་
 དང་། ཤེས་པ་མ་ཡེངས་པ་དང་། ཤེས་པ་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་།
 ཤེས་པ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཤེས་པ་མི་འགྱུར་བ་དང་།
 ཤེས་པ་མ་འགགས་པར་གསལ་བ་དང་། ཤེས་པ་མི་རྟོག་(༥༠༩བ) པར་
 འཆར་བ་དང་། ཤེས་པ་འཇིན་པ་མེད་པར་རང་སྒྲུལ་བ་དང་། བྱི་ནང་
 གི་ཚོས་ལ་འཇིན་པ་ཆུང་བ་དང་། ལྷན་ལ་ཆགས་པ་དང་ཞིན་པ་མེད་
 པ་ཡིན་ནི་ཞེས་སོ། ལྷ་པ་རིག་པ་ལ་རོ་སོ། དེས་ཆོག དཔྱེ་བ། མཚན་
 ཉིད། འབྲས་བུ་དང་ལྷ་ལས། རོ་བོ་ནི་རོ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཆུང་ཏུ་སྤྲུང་བ་ཉི།
 མེད་ལེ་རྩེ་ལ་རྟོགས་ལས། རང་སྤྲུང་རིག་པའི་དངོས་པོ་དེ། ཤེས་ལྟ་
 བུ་ཆུང་ཏུ་གནས། ཞེས་སོ། དེས་ཆོག་ནི། སྤྲུང་མ་རིག་པ་བྲམ་མའི་
 གདམས་ངག་གིས་རིག་པས་ན་རིག་པ་འོ། དཔྱེ་བ་གསུམ་ལས། གཞི་
 གནས་ཀྱི་རིག་པ་ནི་གཞི་དངོས་པོ་དོན་གྱི་གནས་ལྷགས་དཔེ་ཞིག་……
 རྒྱུན་ཡོན་ལས་འདས་པ་འོ། ལམ་སྤྲུང་གི་རིག་པ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོ་ལ་

མཚན་གྱི་དངོས་ལྷན་བརྟེན། ཞེས་པ་དང་། ཐུང་འཕྱར་ལས། དེ་ལྟར་
 ཉམས་སྤྱོད་ལས་པ་ལས། རྟགས་དང་ཚད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷན་ནི་ཡང་
 ཞིང་ཟང་ཐུང་སྤྱང་། ལས་ལ་རེག་མེད་ཐོགས་མེད་དང་། རྟག་གི་རྟམ་
 རྟགས་གཏམ་ཟུངས་ཟད། ལེམས་ནི་འཕོ་བར་རྟམ་པའོ། མིག་དང་
 རྟ་བ་སྤྱང་དང་སྟེ། ལྷན་གྱི་དབང་པོ་ཀུན་ཟད་དེ། རང་བཞིན་མེད་
 (༡༠༥ན) པར་ཕྱར་པ་ཚད། ཅིས་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་རྟགས་གྱི་ཁྱད་
 པར་གཞན་བརྟན་པས་ལམ་གྱི་ཚད་རྟམས་ལེགས་པར་གཟུང་བ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། རྟེ་མེད་ཚོ་བ་པའི་རྟགས་སྤྱིར་བཏགས། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་
 ཐག་ཏུ་བཤད། རྟགས་གསུམ་འདྲེས་པའི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་བརྟན་
 པའོ། རང་པོ་ནི། ག་དག་གི་རྟགས་པ་ལ་གདེར་ཏུ་རྟོད་པའི་རྟམ་
 འཁྱོར་པ་དེ་ཉིད་སྤྱིད་པར་སྟེ། བ་ལྷན་མི་ལེན་པའི་རྟགས་སྤྱོད་ལ་
 རྟོག་ཆགས་མེད་པ་དང་། རྟ་དང་ལེན་མོ་མི་སྟེ། བ་དང་གཉིས་ཏེ། དེ་
 བས་ཟླ་བ་གསུམ་ནས་གཞན་གྱིས་མཚོང་བར་འོད་ལཱི་དཀྱིལ་ན་
 རིགས་ལཱི་སྤྱར་ནས་མཁའ་ལ་འཕགས་ཏེ་ཡལ་བ་ནི། རྟ་གཏུང་
 འབར་བ་ལས། གང་གིས་སྟེ་མེད་སྤྱི་ཡིས་ནི། རྟ་ནས་ཚད་པའི་མི་དེ་
 ལ། རྟགས་ནི་འདི་ལྟ་ལྟ་ཡང་འབྱུང་། འདི་རྟགས་སྤྱོད་ལ་ཐུན་པ་ནི། ར་
 དང་སྤྱོད་པ་མཉམ་པ་ཡིན། ལྷན་ལ་འབྱུང་གིན་(༡༠༦) མིག་ལ་
 མོགས། འདི་ཀུན་སྟེ་བའི་རྟུན་ཆད་དང་། གང་ལ་སྤྱོད་པའི་མོ་
 དང་། འདི་ཀུན་མི་སྟེ་རྟུན་ཟད་ན། འདི་ནི་སྟེ་བ་མེད་པ་སྟེ། འདི་
 ལྟར་རྟགས་དང་ཐུན་ནས་ནི། ཟླ་བ་དག་ནི་གསུམ་ན་ཡང་། འདི་ནི་
 འབྱུང་བ་རང་དེངས་སྤྱ། ཟག་བཅས་སྤྱང་པོ་མི་སྤྱང་བར། རང་ལྷན་

འད་ཀྱི་གདངས་དཀྱིལ་རུ། རིགས་དང་བཅས་ཏེ་འདི་འཕྱར་རོ། །
 བེས་སོ། །འདི་ནི་ཟད་པའི་རུས་ཀྱི་རྣམ་འཁྱར་པ་སྐལ་ཆེན་ནོ། །གཉིས་
 པ་ནི། དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། རྒྱུད་པ་ལུས་རག་གི་ཡོན་ཏན་
 དང་། མེད་པ་རིག་པ་སྟོང་པའི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་ནི། རང་རྒྱུད་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ན་ཞི་ཁོ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཆོས་སྐུའི་……
 ཡོན་ཏན་ལ་སྦྱོད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་ལུ་ཡི།
 ཡོད་མེད་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱལ། །གཅིག་པར་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ནི། །རང་གིས་རང་སྟོན་སྟོན་པ་ཆེ། །(༡༠༧) མ་བཤོད་ཡེ་གདངས་
 རང་ལ་གནས། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་ལས། །སངས་རྒྱས་
 རིགས་ཀྱང་གཉིས་སུ་རྒྱུད་། །འདི་ཀྱན་དེ་ཡི་འཁོར་རུ་རྒྱུད་། །གཞི་
 རྒྱུད་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས། །སྐྱེ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཆོས་སུ་རྒྱུད་། །
 རུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་རུ་ཡང་། །ཡོན་ས་འདི་ཀྱན་རང་གནས་
 པའོ། །བེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་རྟགས་རྒྱུད་པ་རེ་ཅམ་དང་། གཉིས་
 འདྲེས་དང་། གསུམ་ལྡན་རྣམས་ལས། ལུས་རྟགས་རྣམས་ན་བར་དོར་
 གྲོལ་ལ། ལུས་དང་རག་གཉིས་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པ་ལུས་ལ་རག་གི་
 རྟགས་ཅན་སྐལ་པའི་ཞིང་རུ་གྲོལ་བ་དང་། སེམས་རྟགས་རྣམས་ན་
 བར་དོར་ལ་སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱིས་གྲོལ་ཞིང་། གསུམ་ཀ་རྣམས་ན་སྤྱིར་
 རྣམས་གཞན་དོན་བྱེད་ལ། རང་དོན་ཚོབ་རེས་སུ་ཤེས་པས། ཆེ་གངས་
 མེད་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དོན་བྱས་པའི་རྟོན་དེ་ཉིད་ལ་འད་རུ་
 གྲོལ་བ་ཡིན་ལ། (༡༠༨) ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་ཡོད་ན་
 རང་དོན་སྐྱུར་རུ་ཚོབ་ནས་གྲོལ་ལ། རག་དང་སེམས་ཀྱི་རྟགས་འཛོམ་

པ་ནི། ལོ་བརྒྱ་ན་འོད་ལྷན་ཐོབ་ཅིང་། ཡང་ལྷན་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་
 རྟགས་འཛིན་པ་རྟེན་དེས་གཞན་དོན་མི་འབྱུང་བ་ནམས་ལོ་གཉིས་...
 བ་ལོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་གིས་སྦྱོས་ཏུ་ཚོལ་བ་ཅན། ལྷན་
 གྱི་རྟགས་ནི་རྟོགས་པ་ན། བར་མ་དོ་ཡི་ཚས་ཉིད་ལ། བདེན་པ་
 མཐོང་ཉི་མངས་རྒྱུ། ལྷན་ལ་དག་གི་རྟགས་ཡོད་པ། འདི་ནི་རྒྱལ་
 པ་ལི་ཞིང་ཁམས་སུ། དཔུགས་ལྷུང་སྦྱོ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས། སེམས་
 ལ་རྟགས་དང་གང་ལྟན་པ། འདི་ནི་ཆོ་ཡི་འདུ་བྱེད་ཀྱི། སྦྱོ་བ་གཉིས་
 གྱི་བར་མེད་པར། སྐར་མདའ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་ལ། རྒྱག་པ་ལི་ཚོལ་
 ཏུ་སྐད་ཅིག་གསུམ། རྒྱལ་པ་ཉིད་དང་བཅས་པར་ཡང་། རྩ་པ་ཉིད་
 ལ་རང་ཐིམ་མོ། ལྷན་དང་དག་ཡིད་རྟགས་འཛིན་ན། འདི་ནི་བྱང་
 (༡༧༠ན) རྒྱལ་སེམས་ཆེན་པོ། སེམས་ཅན་འཛིན་པ་ལི་སྒྲིང་རྗེ་ཅན། །
 འདིས་ནི་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་ལི་བྱིར། ལོ་ནི་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཉིད་ཏུ། མི་
 ཡི་ལྷན་ནི་གཅིག་གིས་བྱང་། འདི་དོན་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ནི། སྦྱོ་
 གཉིས་བར་ཏུ་མི་འརྒྱག་པར། བདེན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་ཡང་རྒྱ།
 ཡང་ནི་སྐལ་ལྷན་སུ་ཞིག་ལ། ལྷན་དང་སེམས་ཀྱི་རྟགས་ལྟན་ན། འདི་
 རྩར་ལྟན་ནས་ལོ་བརྒྱ་ན། འབྱུང་བ་རང་སར་དེངས་ནས་ནི། རྩར་བ་
 ཉིད་ནི་མི་རྩར་བར། ཆོས་ཉིད་ཟད་པ་ལི་སར་རྒྱལ་ལོ། གང་ལ་ལྷན་
 དག་སེམས་ཀྱི་རྟགས། འདི་རྩར་སྦྱོས་ཏུ་སྐལ་ལྷན་ལ། སུ་ལ་འཛིན་
 པ་ལི་སྐལ་ལྷན་དེ། འདི་ནས་ལོ་ནི་གཉིས་ན་ཡང་། འདི་ཡི་འབྱུང་བ་
 རང་དེངས་སུ། འབྱུང་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོལ་མེད། ཅིས་སོ། དེའང་བྱི་
 བར་གི་རྟགས་བྱང་པར་ཅན་མེད་པར་རྟགས་འགའ་ཅོམ་ཡོད་ཀྱང་...

མ་དེས་པའི་རྟགས་ཅན་(༡༡༠༥) ཡིན་པས་གྲོལ་བར་མི་འབྱུང་ལ། ཕྱི་
 རང་གི་རྟགས་དེས་པ་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་གྲོལ་ཆོད་ཏུ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་
 རྟགས་ཡོད་ཅན་ལ་གྲོལ་བས་མ་བྱུང་། གྲོལ་བ་ལ་རྟགས་ཡོད་པས་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར་དམིགས་བསལ་འདི་ཉིད་གཅེས་རྟེ། སྐྱ་གཏུང་འབར་བ་
 ལས། ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་རྟགས་ཀྱན་ནི། འགའ་ཅན་འབྱུང་བའི་སྐྱེས་
 བུ་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་རྟེ། འཇིག་རྟེན་སྐྱབ་མོང་དངོས་གྲུབ་
 དང་། རིམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱས། འདི་དག་ཀྱན་གྱིས་ལ་
 ཡང་། འདི་ཉིད་དེ་ཡིས་ལ་ཁྱེད་ལ། རྣམ་དག་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་
 མེད། ཀྱང་གིས་ལུས་ངག་ལྟན་པ་ཡི། རྟགས་ནི་རྣམས་པའི་སྐྱེས་བུ་
 ནི། མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ས་ལ་ཡང་། འདི་ཀྱན་འགྲོའི་མཁའ་འགྲོ་མ། །
 ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་རྟགས་ཅན་ཡོད་ཀྱང་དེས་པ་མེད་པར་གསུངས་ན།
 ད་ལྟ་གྲོལ་བའི་རྟགས་ཕྱི་ནང་གང་ཡང་མེད་པར་ད་བསྐྱམ་མེད་ཏུ་
 སོང་བས་ལས་(༡༡༡༣) གྱིས་མི་གཞོད་བསྐྱམ་མི་དགོས། ཕྱིས་སོང་བ་
 མགོ་ལ་མི་འགེལ་བྱ་བ་དང་། ངས་ཆོས་ཉིད་རྣལ་མའི་དོན་མཐོང་ལྟ་
 སྐྱམ་མཐར་ཕྱིན་ཟེར་ཡང་། བརྒྱན་གཏོང་བས་གཞན་དང་རང་
 གཉིས་ཀ་བསྐྱུ་བའི་བཏུད་ཁྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
 འདི་ལྟར་རྟགས་དང་མི་ལྟན་པར། རང་སྤང་གདེང་ཏུ་ཆོད་པར་ནི། །
 གང་གིས་ཁས་ནི་ལེན་པ་དེ། ཡིད་དཔྱད་རྣམས་གྱི་ལྟ་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་ཡིད་དཔྱད་སྐྱེས་པར་ནི། འདི་ཀྱན་ཡིན་པས་གྲོལ་བར་ཡང་། །
 འདི་ཉིད་རྣམ་པ་མ་ཡིན་རྟེ། འཁོར་བ་ཉིད་ལ་ཡུན་རིང་ཏུ། མི་འདི་
 ཡང་ནི་གནས་པའོ། ཞེས་སོ། དེའང་སོང་གལ་བསྐྱམ་པའི་རྣལ་

འཕྱོར་པ་ལ་རྟགས་འདི་དག་གྲོལ་ངེས་པ་སྤྱི་བ་མེད་པར་འབྱུང་བས་...
 བཙུག་འབྲུག་ཁྱུང་པར་ཅན་ཏུ་གདམས་པ་ནི། དེ་ལས། དེ་ཕྱིར་
 དབྱིངས་རིག་གོམས་པ་གཅེས། །དབྱིངས་དང་རིག་པ་སྤྱི་བ་(༡༡༡༥)
 གོམས་པ། ཁོང་ཏུ་བཤད་པའི་རྟགས་དེ་རྟགས། མི་འབྱུང་ཉིད་ནི་མི་
 སྲིད་དོ། ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནམ་ཉན་བྱའོ། སྤྱི་དོན་
 གསུམ་པ་བར་དོ་དང་ཕྱི་མ་ལ་གྲོལ་འབྱུང་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚུག་
 བསྟུ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་གྲོལ་བས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་
 རྟགས་དང་། འགོ་བྱས་འབྱུང་པས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྟགས་བསྟན་པའོ།
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྣལ་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཉིད་མདོན་སྤྱི་དོན་བསྟོན་པ་བྱང་། བཙུག་
 འབྲུག་དམན་པས་ཆོད་ཏུ་ནི་མ་ཕྱིན། རྣལ་བཅས་ཀྱི་ལེམ་རིག་བྲལ་
 ཏུས་ཡང་སྲིད་རྣམ་པར་ལེན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་རྟགས་ལས་གྲོལ་.....
 བའི་རྟགས་སྤྱི་སྤྱི་གསུང་རིང་བསྐྱེད་དང་སྐྱེ་འོད་ཀྱི་སྤང་བ་ཆེན་པོས་...
 མདོན་པར་མངས་རྒྱས་པའོ། །དེའང་རྣལ་པ་ཆེན་པོ་འདིའི་ལྷགས་
 ཀྱིས་མངས་རྒྱ་ལྷགས་གཉིས་ཏེ། མདོན་པར་རྣལ་པ་(༡༡༡༦) པར་
 མངས་རྒྱས་པ་རྟགས་སྤང་བས་རྣལ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་མ་དང་བཅས་.....
 བའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པར་རྣལ་པར་མངས་
 རྒྱས་པ་ནི་བཙུག་འབྲུག་རབ་རྣལ་བཅས་དག་པས་སྤང་པོའི་སྤྱི་མ་...
 མེད་པར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་སྟེ། རྣལ་ལེགས་དཔལ་ལྷན་གི་མེ་
 མོང་གི་རྒྱུད་ལས། ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་
 པར་རྣལ་པར་མངས་རྒྱས་པ་དང་། མདོན་པར་རྣལ་པར་མངས་

ཟུག་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྒྱགས་པར་སངས་ཟུག་པ་ནི་ཕུང་པོ་
 ལྷག་མ་མེད་པར་སངས་ཟུག་པའོ། །མཛོན་པར་རྒྱགས་པར་སངས་
 ཟུག་པའི་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་ལ། འོད་དང་། སྒྲ་དང་། གཏུང་དང་། སྦྲ་དང་།
 ས་གཡོ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། སྦྲ་གཏུང་འབར་བ་
 ལས། སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱོ་རྩ་ལ་རབ་ཉིད་ནི། །འབྱུང་པའི་སྦྲ་བ་འདི་ཉིད་ལ། །
 འབྱུང་བ་རང་གི་སར་དེངས་ནས། །(༡༧) རོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་ཀྱི་
 ལ། །ཟག་བཅས་ཕུང་པོ་མི་སྤྱང་བར། །འབྲས་ཀྱི་རང་ས་ཉིད་ཀྱི་
 འབྱུང་། །འདི་སྤྱང་སྐྱེ་ཡི་རྟགས་རྟགས་ཏེ། །གང་དག་ཕྱ་རན་ལས་
 འདས་ནས། །དེ་ལ་སྦྲ་དང་གཏུང་དང་ནི། །དེ་བཞིན་འོད་དང་སྒྲ་ཉིད་
 དང་། །ས་ནི་གཡོ་བར་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཟུག་པར་
 བཤད་པ་ལ་ལྷ་སྐྱེ། སྦྲ་དང་། གཏུང་དང་། འོད་དང་། སྒྲ་དང་། ས་གཡོ་
 བ་ཟུག་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རོ་པོ། དཔྱེ་བ། ལྷ། གནས། འབྲས་
 ཀྱི་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་རོ་པོ་ནི། ལྷ་འོ་རྩམ་པར་སྤྱང་བ་སྐྱེ་སྦྲ་རྒྱང་
 དང་། ཕྱིད་སྦྲ་དང་། ཡབ་ལྷ་དང་། ཆོམ་ཀྱི་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་
 པོ་དང་། དེའི་སྐྱེས་དང་མཐུན་པ་མཆོད་རྟེན་དང་། འཁོར་ལོ་དང་།
 རྩ་ཆེ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཟང་དང་། རྒྱ་ཐུམ་དང་། རལ་གྱི་ལ་
 སྐྱེས་པའོ། །བསྐྱེད་རྒྱུ་ལས་ནར་མ་སོན་པ་ལས་ཡི་གེ་དང་། (༡༧) ལྷ་
 ལྷ་མཆོན་དང་། ཕྱིད་སྦྲ་དང་། རང་རྒྱང་ཀྱི་སྤྱང་ལ། ཡོངས་སུ་
 རྒྱགས་པ་ལས་ཡབ་ལྷ་དང་། ཆོམ་ཀྱི་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་སྤྱང་
 བའོ། །དཔྱེ་ན་ཞི་བའི་སྦྲ་དང་། རོ་པོའི་སྦྲ་གཉིས་ཏེ། སྦྲ་གཏུང་འབར་
 བ་ལས། རིགས་ལྷན་ཕྱ་རན་འདས་པ་ལ། །དེ་ཡི་རྟག་མའི་ཟག་བཅས་

གྲི། སྤྱང་པོའི་རྩོམ་ལྟུང་ལ་ལས། རེ་ལ་སྤྱི་ནི་རྣམ་གཉིས་
 ཏེ། ཁྱི་བའི་སྤྱང་པོའི་སྤྱི། ཁྱིས་པ་དང་། རང་གར་ལས། སྤྱི་ལ་
 རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁྱི་བ་དང་ནི་ཁྱི་བར་གསུངས། ཁྱི་བ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའོ། ཁྱི་བས་སྤྱི་སྤྱི་འབྱིན་མི་ལུས། ཁྱིས་པ་དང་།
 རྩོམ་མེས་དཔལ་ལྷིང་གི་མེ་ཡོང་ལས། སྤྱི་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཁྱི་བ་
 དང་ཁྱི་བའི་སྤྱི་འབྱིན་ལས། རྩོམ་མེས་ཅན་
 གྲུན་ལ་ཡོ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་སྤྱང་། གཏུང་ཡོད་པ་ལས། འདིར་
 བསྐྱེད་རྩོགས་གྲིས་(༡༡༣༥) གསལ་བརྟུང་པས་མངོན་གྱུར་གྱི་རྩྱུང་ས་
 མའི་འབྱུང་བ་འབྱུང་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟེ། བག་ལ་ཁར་ཡོད་པ་མ་སྤྱིན་
 པའི་རང་བཞིན། མངོན་གྱུར་སྤྱིན་པའི་སྤྱི་གཏུང་ཏུ་སྤྱང་བ་ལྟེ། ས་མ་
 ལས། མེས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོ་ཉིད་ནས། རང་གཞག་ཆེན་པོར་གཞི་
 ལ་གནས། སྤྱིན་དང་མ་སྤྱིན་བྱུང་པར་གྱིས། མངོན་ཏུ་བྱུང་དང་བག་
 ལ་ཁོ། ཁྱིས་སོ། གནས་ནི་མགོ་འཕ་སྤྱི་ཆེན་ནས་འབྱུང་བ་གས་
 ཆེ་ལ། གཞན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་མོད། འདིར་འོད་གསལ་གོམས་པས་
 བྱུང་བའི་སྤྱི་ནི་དེ་གཉིས་ལས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་གཏུང་
 འབར་བ་ལས། དེ་བཞིན་སྤྱི་ནི་མགོ་ལས་སོ། ཡང་ན་སྤྱི་ལ་འབྱུང་
 བཅེགས་མཆོམས་ནས། ཁྱིས་སོ། འབྱུང་བུ་ནི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་རིམ་
 པས་ཏེ། དེའང་ཁྱི་ཁྱི་གཉིས་ཀ་བྱུང་ན་རྣམ་ཤེས་ནས་མཁར་མིམ།
 རྣམ་མཁར་ཀ་དག་གི་རང་གདངས་ཤར་བའི་ཏུས་སྤྱི་གྲོལ་བས་ཆོས་...
 ཉིད་གྱི་(༡༡༣༦) བར་དོ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པས། ཆོ་འདིར་གྲོལ་
 བའི་ཁོངས་སྤྱི་འབྱུང་ཏེ། རྩོམ་འདི་ནས་འབྱུང་བའི་ཆ་ཕྱི་མ་དག་དེ་

ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་། ཁྱིའི་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་འདི་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་
འོད་གསལ་གྱི་རང་རྒྱུ་ལ་པས་མ་གཏན་གྱི་ཞག་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་
པས་མ་གཏན་གྱི་ཞག་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གནས་ཆ་ལ་ཟེར་རྟེ། རྒྱུ་
འཕྱར་པ་ལ་རིང་ཐུང་གི་ཐུང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱིའི་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་
ནས་རྗེ་རྗེ་མེས་ས་དཔའི་རྒྱ་ཐག་ཤར་རྟེ། རྒྱ་འོད་ཟེར་གསུམ་རང་
རྒྱུ་ཏུ་ཤར་པ་ལ་སྤྱད་ཅིག་ཆ་ལྟ་སྤྱོད་ཡོ། དེ་སྤྱད་ཏུ་འདྲ་གཏུང་
འབར་པ་ལས། གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཐུང་པ་ན། འདིས་ནི་བར་དོ་མེད་
པར་ཡང་། ཁོ་ལོ་ཀ་དག་ཆེན་པོ་ཡི། གདེང་དང་རྒྱན་པར་འདིས་
འཕྱར་རོ། ཁྱིའི་པའི་སྤྱི་ཡི་རྟགས་ཐུང་ན། ཞག་ནི་ལྟ་ཡིས་པདེན་མཆོང་
ཉི། དེ་ཡང་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཐིམ་ཡོ། གལ་ཏེ་ཁྱིའི་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་།
(༡༧) འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་བར་དོ་ལ། སྤྱད་ཅིག་ཉིད་ནི་ཆ་ལྟ་ཡོ། ཁྱིའི་
བར་འཕྱར་རོ་མཁའ་འགྲོ་མ། ཞིས་པ་དང་། རྗེ་རྗེ་མེས་ས་དཔའི་རྒྱུ་
གི་མེ་ཁོང་ལས། ཁྱིའི་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་འདི་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་
བརྟན་པ་ཐོབ་ཉི། རྒྱལ་པའི་སྤྱི་འཕྱིན་མི་རྣམས་སོ། ཁྱིའི་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་
དེ་ཉིད་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཉི། ཞག་ནི་ཕུ་ཆ་གཅིག་ན་རྒྱལ་པའི་སྤྱི་
འཕྱིན་རྣམས་ཐེས་སོ། དེའང་ཁྱིའི་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་པ་དེ་འོད་གསལ་ལས་
གཏོད་དེ་ཀ་དག་གི་ས་ལ་ཟར་ཐལ་ཏུ་སྤོལ་བས། བར་དོ་ནས་རང་
རྒྱུ་གི་རྒྱལ་པ་མི་འཕྱར་ལ། ཀ་དག་གི་ས་དེ་ཉིད་རྒྱལ་པའི་རྒྱུ་པ་
དང་ཐལ་བས་རང་རྒྱུ་ལ་པ་འཕྱར་བའི་ས་མ་ཡིན་ནོ། ཁོན་ཏུང་
གཞན་རྒྱུ་འོངས་རྒྱལ་འཆར་བའི་གཞི་ཡིན་པས་གཞན་དོན་ཏུ་
འཕྱིན་ལས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྱར་ཡང་། ཀ་དག་དངོས་རྒྱལ་པའི་

ལྷ་ཆ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོ་ལོ་ལྷ་ལྷུང་པ་དེ་ལྷ་ལོད་ཟེར་
 གཏུམ་རང་ལྷ་རུ་ཤེས་(༡༡༥ན) པས་ཤོལ་རུས། ལྷ་ལྷུང་གི་གཞི་
 ལྷ་ལྷུང་པ་ལ་དར་ཅིག་ཤོད་པས། པས་མ་གཏན་གྱི་ཞག་ནི་ལྷ་ཆ་
 གཅིག་ལྷོགས་ནས། རང་ལྷ་ལི་མ་དག་པ་འཁོར་པའི་སྒོ་འཁོར་ལྷ་
 ལྷ་པར། དག་པའི་སྒོ་ནས་ལྷ་ལྷུང་གང་ལ་གང་འདུལ་སྒོས་ཏེ་དོན་
 བྱེད་པ། ལྷ་མས་ལྷ་མའི་དོན་བྱེད་པ་ལྟར། རང་ལྷ་ལ་རང་ལྷ་གིས་
 དོན་བྱེད་པའོ། །ལྷ་ལ་པ་འབྱེན་ནས་དེའི་སྒོར་རུ་ཤོལ་ཟེན་པ་ཅིག་
 དགོས་ཏེ། རང་མ་ཤོལ་ན་རང་དོན་མ་ལྷོགས་པས་གཞན་དོན་འབྲུང་
 པའི་གནས་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་ལ་པ་དེ་ཡང་སྐར་མདའ་ལྷུག་
 པ་ཅམ་དང་། དེ་པས་རིང་བ་དང་ལྷན་རིང་ལྷུང་མ་དེས་པར་བཤད་
 པའོ། །ལྷ་ལ་པ་འབྱེན་རུས་མི་རུས་འདི་ལ་འབྲུལ་ནས། སངས་རྒྱས་
 བས་གཞན་དོན་བྱེད་རུས་མི་རུས་ལ་སྒོ་ཆེ་གཏོད་པ་མང་ཏེ། ཞོར་བ་
 རམས་ཆེའོ། །སངས་རྒྱས་ནས་དོན་མི་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ལ་མི་འདོད་(༡༡༥པ) ཅིང་དོན་ལ་མི་མིད་པའོ། །ལྷ་ལ་པ་འབྱེན་
 རུས་མི་རུས་པར་དོན་ལྷན་གྱུང་གི་སྒོ་འཆར་ལོང་མེད་པར་ཟང་ཐལ་
 རུ་ག་དག་ལ་ཤོལ་བ་ནམས་ལ་ལྷ་ལ་པ་མེད་དེ། ལྷ་ལ་པའི་གཏུལ་ཞིང་
 མ་དག་པ་རུས་དེར་མི་ལྷ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་གྱུང་གི་སྒོ་ལྷ་ནས་མ་
 དག་པ་ལྷ་ལ། དེར་ལྷ་ལ་པས་དོན་མ་བྱས་ན། འཁོར་པའི་ལྷ་པ་མ་
 ལྷུང་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཇེད་པ་རང་ལྷ་རུ་མ་ལྷོགས་པ་ལྷོགས་.....
 པར་བྱེད་པ་ལ་ལྷ་ལ་པ་བཟེ་བར་ལྷ་ལ། དེས་དོན་མཇེད་ནས་འཁོར་
 པ་སྒོངས་ནས་སྐར་ལྷ་ལྷ་ལྷ་དེ་ལྷན་གྱུང་གི་སྒོ་པར་བྱུང་ནང་ཐིམ་རུ་ག་

དག་གི་ས་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀ་དག་གི་ས་དེ་སྤང་མི་སྤང་ལས་
 འདས་པས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་འཆར་གཞི་ཙམ་ལས་སྐྱ་གསུམ་སོ་སོ་བ་.....
 དངོས་སུ་དབྱེར་མེད་ལ། དེ་ལས་གཞི་སྤང་ཏུ་སྤྱིར་ཤར་ནས་གཞན་
 འོན་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གནས་འདི་ནི་དགའ་བའི་
 བཙུག་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེད་ཆེད་ས་གསང་བ་(༡༧)ཆེན་པོ་ཞེ། ད་ལན་ཆད་མ་
 རྟོག་པར་སྐྱ་ཤེས་པ་བྱུང་སྲིད་ན་ཁོ་པོའི་མཐུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 གཞིས་པ་གཏུང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ཞེ། རྒྱན་མོང་གི་དབྱེ་
 བས་མདོར་བསྟན། རྒྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བས་རྒྱས་པར་བཤད། གཏུང་
 དང་རིང་བསྐལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་དོན་བརྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་
 འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པས་རིགས་ལྔའི་རང་བཞིན་....
 ཏུ་སོ་སོ་དང་སོ་སོ་མ་ཡིན་པར་གནས་ལ་དེ་དག་གི་སྤྱི་རིགས་དང་...
 གྲག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་གཏུང་ལྷ་མ་སྒྲིན་པ་བག་ལ་ཞར་ཡོད་ལ། རྣལ་
 འབྱུར་པས་འོད་གསལ་སྤྱིར་པོའི་ལམ་སྤྱང་ས་པས་མདོན་ལྷུང་ཏུ་སྒྲིན་
 ཏེ། ཤ་རྩི་རི་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བྱུང་བས་རིགས་སོ་སོར་གྲོལ་བ་ནི། སྤྱི་
 གཏུང་འབར་བ་ལས། སྤྱིས་མཚོག་ལྷུང་ན་འདས་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་
 གུན་གྱི་གཏུང་ཡང་འབྱུང་། །སངས་རྒྱས་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས། །
 གཏུང་གི་རིགས་ནི་ལྷ་(༡༧)ལྷུང་འབྱུང་། །ཤ་རྩི་རི་ནི་བདེ་གཤེགས་
 གཏུང་། །དེ་བཞིན་བ་རྩི་རི་ཞེས་ནི། །རྒྱུ་རྩི་རིགས་ཀྱི་གཏུང་ཡིན་ནོ། །
 རྩི་རྩི་རི་ནི་པོ་ཆེ། །བཤེ་རྩི་རི་ནི་པ་ཆུ་འོ། །དེ་བཞིན་ཉ་རྩི་རི་ཞེས་
 ཅུ། །ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གཏུང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་སྤྱིས་བྱ་ལ་
 གཏུང་རིགས་ལྷ་ལས། རེ་རེ་འཕ་ཐམས་ཅད་ཆད་པ་གང་བྱུང་ཡང་

རིགས་ལྔའི་ཆོས་པུའི་སྒྲུང་པ་ལ། གཏུང་རིགས་དེའི་སངས་རྒྱལ་ལྷ་
 སྒྲོལ་བའི་རྟ་གས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐབས་ལྷན་བྱ་རན་འདས་པ་
 ཡི། །ཤུལ་ལ་འདི་ཀུན་བྱུང་བ་ཉེ། །སོ་སོའི་རིགས་ཀྱི་གཏུང་བྱུང་ན། །
 ཆོས་ཉིད་བར་མ་དོ་ལ་ཡང་། །རང་རང་རིགས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི། །སྒྲུ་
 བྱི་མཆོང་ནས་སྒྲོལ་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། རྩོམ་སྐྱོད་ཀྱི་སྐུ་མེ་
 སྐྱོང་ལས། གཏུང་ལ་ཡང་ལྷ་ཉེ། །ཁ་དྲག་མཆོང་ག་ལྷི་རྟ་པར་སྒྲུང་
 མཆོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སྒྲུ་མཆོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པའོ། །ཁ་
 དྲག་(༡༧ གླེང་) དཀར་པོ་ལྷི་རྩོམ་སྐྱོད་ཀྱི་སྐུ་མེ་པོ་ལྷི་རིན་
 ཆེན་འབྱུང་ལྷན་གྱི། །ཁ་དྲག་དམར་པོ་ལྷི་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་གྱི། །ཁ་
 དྲག་ལྷང་གྲུ་ལྷི་དོན་ཡོད་ཀྱི་པའོ། །ཁ་དྲག་རྩ་ཆོགས་པ་ལྷི་སྒྲུ་ལྷན་
 གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ས་ལ་བྱིན་པའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱུང་བར་གྱི་དབྱེ་བ་
 ལ་གཏུང་རིགས་ལྔའི་ཁ་དྲག་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོད། གནས་ཀྱི་བྱུང་པར། རྒྱ་
 གང་ལས་བྱུང་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ཁ་དྲག་ལྷི་རིགས་ལྔའི་ཆ་
 འཛིན་པས་ལྷ་ཉེ། དེའང་ཞི་བའི་གཏུང་གི་ཁ་དྲག་དང་། སྐྱོང་པའི་
 གཏུང་གི་ཁ་དྲག་ཆ་གཉིས་སྒྲུ་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱ་གཏུང་འབར་བར་ཞི་
 བའི་ཁ་དྲག་གསུངས་པ་ལྷི། བ་རྩི་རྩི་དཀར་པོ། བ་རྩི་རྩི་སྒྲུ་ལྷན་ཆུ་
 རྩི་རྩི་མེར་པོ། བ་ལེ་རྩི་རྩི་དམར་པོ། ཉ་རྩི་རྩི་ལྷང་བྱའོ། །རང་གར་ཏུ། སྐྱོ་
 པའི་གཏུང་གི་ཁ་དྲག་གསུངས་པ་ལྷི། དེ་ཡང་རིགས་པ་ལྷན་འདི་ལྷ་
 ཉེ། བ་རྩི་རྩི་ལྷི་དཀར་པོ་ལ་གདངས། །(༡༧ གླེང་) རྩི་རྩི་རྩི་སྒྲུ་ལྷན་སོ། །བ་
 རྩི་རྩི་ལྷི་ཆོག་མེར་ལྷན། ཉ་རྩི་རྩི་སྒྲུ་ལྷན་ཉེ། བ་རྩི་རྩི་དམར་
 ལྷང་ལྷན། དེ་བཞིན་ཁ་དྲག་དབྱེ་བའོ། །ཞེས་སོ། །ཆེ་ཆུང་གི་ཆོད་ལྷི་

ག་རྩི་རྩི་མོན་སྒྲུབ་གྱི་འབྲུ་ཙམ་སྟེ་སྒྲུབ་དཀར་མོ་དང་མཉམ་ལ།
 གཞན་ནམས་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཙམ་དང་སྒྲུབ་རྒྱུ་གི་འབྲུ་ཙམ་གྱི་
 བར་རྒྱུ་ལ་འདྲིལ་ཞིང་རྒྱུ་པའོ། །གནས་ནི་ག་རྩི་རྩི་མོན་ལ་གནས།
 བ་རྩི་རྩི་མོན་མའི་ག་བར་དང་། རྩི་རྩི་མོན་མའི་སྟེང་དང་། བསེ་
 རྩི་རྩི་མཁལ་མ་དང་། ཉ་རྩི་རྩི་མོན་མའི་སྟེང་ན་གནས་པའོ། །རྩི་ལ་
 གཉིས་ལས། ཞི་བའི་གཏུང་གི་རྩི་ཞི་ག་རྩི་རམ་རུས་པའི་དྲངས་མ་
 དང་། བ་རྩི་རམ་དོད་གྱི་དྲངས་མ་དང་། རྩི་རམ་ཁྲག་གི་དྲངས་མ་
 དང་། བསེ་རྩི་རམ་འབྲུང་བའི་དྲངས་མ་དང་། ཉ་རྩི་རམ་མེས་པའི་
 དྲངས་མ་ལུས་ལ་འདྲུས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཁྱོ་པོའི་གཏུང་གི་རྩི་ཞི་ག་
 རྩི་རྩི་མོན་མའི་མོད་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྩི་རྩི་མོན་ཁྲག་གི་དྲངས་མ་(༡༧༤ན)
 མ་དང་། བ་རྩི་རྩི་མོན་གྱི་དྲངས་མ་དང་། ཉ་རྩི་རྩི་མོན་གི་དྲངས་མ་
 དང་། བརྩི་རྩི་འབྲུང་བའི་དྲངས་མ་ལས་འབྲུང་སྟེ། རང་གར་ལས། ག་
 རྩི་རྩི་ཞི་མོན་ལས་འབྲུང་། རྩི་རྩི་ཞི་ཁྲག་ལས་འབྲུང་། བ་རྩི་རྩི་
 མོན་ལས་འབྲུང་། ཉ་རྩི་རྩི་ཞི་ལས་འབྲུང་། བརྩི་རྩི་ཞི་འབྲུང་
 བ་བཞིའི། དྲངས་མ་ལས་ནི་ཡང་དག་འབྲུང་། ཞེས་སོ། །དེའང་
 གཏུང་ལྷ་ཐམས་ཅད་དབྱིབས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་རྒྱུ་ལ་འདྲིལ་བ།
 གཉིང་གསལ་གྱི་འོད་ལྷ་ཡོད་པ་ཉི་ཟེར་ལ་བརྟན་རུས་རབ་ཏུ་འཛོར་
 ཞིང་དྲངས་པ་སྟེ། རྩི་གཏུང་འབར་བ་ལས། གྱི་མ་ཉོན་ཅིག་མཁལ་
 འགོ་མ། ག་རྩི་རྩི་ཞེས་དཀར་ལ་གདངས། རྒྱུ་ལ་འདྲིལ་ཏེ་ཁ་དོག་
 གསལ། སྒྲུབ་མ་ཡི་ནི་དོག་འབྲུ་ཙམ། འདི་ནི་རུས་པའི་དྲངས་མ་
 ལས། རྩི་པས་འདྲིལ་བར་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་ལྟན་དེ་ཡི་མོན་ལས་

བྱུང་། །བ་རྩི་རྩི་ཞེས་སྒྲུབ་ནས། (༡༧༥) །ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཙམ་
 མམ། །ཡང་ན་སྒྲུབ་ཆུང་འབྲུ་ཙམ་མོ། །འདི་ནི་རྩོད་གྱི་དྲུངས་མ་
 འདྲིལ། །དེ་ཡི་ཆེན་མའི་སྐོ་མཆོམས་ནས། །འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ་མཁའ་
 འགོ་མ། །ཆུ་རྩི་རྩི་ཞི་ཁ་དྲོག་མེར། །ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་སྒྲེ་ཁག་ལས་སོ། །
 དེ་ནི་མཆོན་པའི་སྒྲེང་ནས་འབྲུང་། །བ་རྩི་རྩི་ཞི་དམར་ལ་གདངས། །
 ཆེ་ཆུང་ཆོད་ཀྱང་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ། །འདི་ནི་འབྲུང་བ་འདུས་ལ་
 འདྲིལ། །སྐལ་དང་ལྷན་པའི་མཁའ་མ་ལས། །འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ་མཁའ་
 འགོ་མ། །ཉ་རྩི་རྩི་ཞི་སྒྲུ་སྒྲེ། །ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ལ་ཁ་དྲོག་གསལ། །
 ཤེས་པ་རྣམས་གྱི་དྲུངས་མ་ལས། །འདི་ནི་སྒྲུ་པའི་སྒྲེང་ནས་འབྲུང་། །
 འདི་ཀུན་གྱི་དབྱིབས་རྒྱུ་ལ་འདྲིལ། །ཀུན་གྱི་གཏིང་གསལ་ཁ་དྲོག་
 ལ། །ཞེས་སོ། །ཞི་བའི་གཏུང་གིས་རང་སྒྲུང་པེས་པའི་རིགས་གྱི་སར་
 གྲུལ་ལ། །སྐོ་བའི་གཏུང་གིས། ཆོས་སྒྲུ། སྒྲུངས་སྒྲུ། སྒྲུལ་སྒྲུ། མཐོན་བྱང་
 དོན་(༡༧༦) ཡོད་གྱི་སྒྲུ། མི་འབྲུར་རྩི་རྩི་སྒྲུ་འཛོལ་སྒྲེ། རང་ཤར་ལས།
 ཤ་རྩི་རྩི་གྱིས་སྒྲེ་མེད་འཛོལ། །ཆུ་རྩི་རྩི་གྱིས་དོན་ཡོད་དོ། །བ་རྩི་རྩི་
 གྱིས་ཡོངས་སྒྲུ་འཛོལ། །ཉ་རྩི་རྩི་གྱིས་སྒྲུལ་སྒྲུ་འཛོལ། །པ་རྩི་རྩི་གྱིས་རྩི་
 རྩི་ཞིད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་གཏུང་དང་རིང་བཞེལ་གྱི་བྱུང་བར་གྱིས་
 དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། གཏུང་དང་འདྲ་བའི་རིང་བཞེལ་ཞེས་བྱ་བ། དབྱིབས་
 རྒྱུ་ཞིང་ཁ་དྲོག་ལྷ་གང་ཅང་ཏུ་འདུག་པ་སྒྲེ། རིང་བཞེལ་གྱི་རྒྱ་
 དྲུངས་མ་དཀར་དམར་དང་ཤ་རྩིས་དང་རྩོད་དཔུགས་གྱི་དྲུངས་མ་...
 འདྲིལ་བ་ལས་བྱུང་ལ། གཏུང་ནི་དྲུངས་མའི་ཤིན་ཏུ་དྲུངས་མ་ལས་
 བྱུང་བའོ། །སྒྲིད་པའི་གནས་དང་འབྲུང་བའི་གནས་ལུས་གྱི་ཆོགས་

དང་ཤ་སྒྲགས་བར་ནས་འབྱུང་ཞིང་བསྐྱེད་ལ། སྒྲིན་པའི་གནས་ནི་
 རུས་པ་དང་ཤ་དང་པགས་པ་ཐམས་ཅད་ན་མོད་པས་ད་གཙོད་དེ་……
 དག་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་རོ། །དེའང་ཤ་དང་པགས་པ་དང་
 (༡༩) རུས་པ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ཐག་དང་ཚུ་མེར་དང་རྒྱངས་མ་
 ལས་འབྱུང་བ་དང་། རྫོད་ལས་འབྱུང་བ་དང་། དབྱགས་ལས་འབྱུང་
 བ་སྟེ། རིགས་བཞི་ལ་ཁ་དྲིག་གྱུང་དགའ་པོ་དང་། དམར་མེར་དང་།
 དམར་པོ་དང་། ལྗང་མཐིང་སྟེ་ལྗང་འབྱུང་བའོ། །འདིའི་འབྲས་ཁྱ་ནི་
 རང་བཞིན་སྒྲུལ་སྒྱུར་དབྱགས་འབྱིན་པའོ། །དེའང་སྟིང་རྟིག་བསྐྱོམ་
 པའི་སྒྲུལ་ལྷན་ལ་བྱུང་ན་དེ་ཡིན་ལ། གཞན་ཀྱང་མ་ངེས་ཏེ། ལ་ལ་མཚོ་
 རིས་སྒྲུ་སྟེ། ལ་ལ་ངན་མོང་རྒྱ་སྟེ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་སྟེ། འགྲོ་བ་པལ་པ་
 དང་། བྱ་དང་བྱི་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། སྟིག་ཅན་དང་། དག་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ཡིད་དཔྱད་མཁན་ནམས་ལ་ཡང་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །གུར་
 ནི་འབྱུང་བའི་གཙོད་པས་མི་ཤིགས་པས་ལྷགས་ཀྱི་གཏུན་རྒྱ་མོ་བས་……
 བརྒྱངས་གྱུང་མི་འཇིག་ལ། རིང་བསྐྱེད་ནི་འཇིག་སྟེ། བསྐྱེད་པ་ཐམས་
 ཡང་འཇིག་པས་རིང་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་(༢༠) ལ། རིང་བསྐྱེད་
 རེ་བའི་རོ་བསྐྱེད་རུས་ཏ་ཅང་མ་ཇིག་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་དག་གྱུང་སྟེ་
 གུར་འབར་བ་ལས། འདི་དང་ཡང་ནི་འདྲ་བ་ཡི། རིང་བསྐྱེད་ཉིད་
 ནི་སྒྲུ་མོ་སྟེ། རྟིལ་གྱི་འབྱུང་དང་རྒྱལ་ཆ་ཅམ། འདི་ནི་འབྱུང་བས་
 བཤེག་པར་རུས། འདིས་ནི་སྒྲུལ་པའི་ཞིང་ཁམས་སོ། ཞེས་པ་དང་།
 རིང་བསྐྱེད་ཉིད་ནི་ཆོགས་བར་རམ། །ཡང་ན་ཤ་དང་པགས་པའི་
 བར། འདི་ཀྱན་ལས་ནི་བསྐྱེད་ཅིང་འབྱུང་། ཞེས་སོ། དེ་ལ་སྟེ་པོ་

ཡལ་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་རིང་བསྐལ་ནི། རབ་རྩ་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་ས་
 དང་འོད་ལྷ་ཡོད་མེད་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་དང་དེའི་ལོ་མས་ཤེས་སོ། །
 གསུམ་པ་འོད་ལ་རོ་སོ། ལྷ། དབྱེ་བ། ལྷ་མོ་ཆོད་གྱི་འབྲས་ལྷ་དང་བཞི་
 ལས། འོད་གྱི་རོ་སོ་ནི། ཁ་དོག་ལྷ་རང་གསལ་བའོ། །རྒྱ་ནི་འབྲུང་བ་
 རྒྱུ་མི་པ་དང་། རིག་པ་གོམས་པའི་རང་གདངས་གཉིས་འཛོམ་པ་
 ལས་(༡༢༠བ) འདས་རྩས་འབྲུང་བའོ། །དབྱེ་ན་སྐབས་གྱིས་བྱེན་འབྱེད་།
 ཆིབས་ཤར། ལྷ་རྒྱུད་གསུམ་མོ། །ཡང་ན་སྐས་གྱི་རྩལ་གནམ་འཐེན་རྩ་
 རྒྱག་པ་དང་། བམ་མཁའི་དགྱིལ་རྩ་ཐེབས་པར་འོད་ཁྱིམ་རྩ་སྤར་
 བའོ། །འབྲས་ལྷ་ནི་ལྷ་རྒྱུད་རྩ་བྱུང་ན་བར་དོ་དང་པོ་སྐྱལ་བའོ། །བྱེན་
 འབྱེད་གནམ་འཐེན་ལྷར་བྱུང་ན་ཀ་དག་ལ་ཟང་ཐལ་བས་ཆོས་ཉིད་...
 གྱི་བར་དོ་མེད་པར་སྐྱལ་ལོ། །ཆིབས་ཤར་ལ་བར་དོ་ཐ་མའི་ཆོ་སྐྱལ་
 ལོ། །འོད་སྐས་ལྷར་སྐྱེས་ལྷ་དེ་འདས་པའི་ལྷས་སམ་ཁང་པའམ།
 བསྐྱེད་ཁང་ཁོར་ཡུག་ལ་རྒྱག་ན། བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་བརྒྱན་ན་ལེ་
 ཤེས་བཞི་རྒྱུར་ལ་སྐྱལ་ལོ། །འོད་ཁྱིམ་ལྷར་བྱུང་ན། ཆོམ་བུའི་སྤར་བ་ལ་
 ཞག་ལྷ་ན་སྐྱལ་བའོ། །དྲོ་རྒྱེ་ཐེམས་དཔལ་སྤྱིར་གི་མེ་ལོང་ལས། འོད་ལ་
 གཉིས་ཏེ། འོད་ཁྱིམ་གྱི་རྩལ་རྩ་འབྲུང་བ་དང་། འོད་བྱེན་ལ་འབྱེད་ཏེ་
 སྐས་གྱི་རྩལ་རྩ་འབྲུང་བའོ། །འོད་ཁྱིམ་ལྷར་(༡༢༡ན) བྱུང་བ་དེ་ནི་
 ཞག་ལྷ་ནས་བརྒྱན་པ་ཐོབ་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
 བའོ། །འོད་སྐས་ལྷར་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཞག་བརྒྱན་ན་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ལྷ་གསུང་འབར་བ་ལས། འོད་
 ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་རྒྱུད་འཁོར་ཡུག་བཅས་པར་ནི། གང་གི་

ཤུལ་ལ་བྱུང་བ་ན། །འདི་ནི་བར་དོ་དང་པོ་ལ། །རིས་པ་ཡི་ནི་འབྲས་
 ལུ་འཛོམ། །གལ་ཏེ་སྐྱེན་ལ་འབྱུང་བ་ནི། །འདི་ནི་བར་དོ་མི་སྤང་བར། །
 སྤང་ཅིག་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །འོད་ནི་ཅི་ལས་ལས་སྤང་འབྱུང་ན། །
 །འདི་ནི་བར་དོ་ཐ་མ་ལ། །མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཉིད་རྟེན་དོ། །ཞིས་སོ། །
 དེའང་ལྷན་གྱུ་སྤང་ན་སྤུལ་པ་འབྱུང་ལ། དེའི་རང་ནས་འཇིག་རྟེན་
 རྒྱགས་བཅུར་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྤུལ་པ་སྤྱིར་འསྐྱབས། རང་
 སྤང་གཟུགས་བརྟན་གྱི་འགོ་བྱས་དང་། །གཞན་སྤང་རང་མཛོན་གྱི་
 འགོ་བྱས་(༡༢༡བ) གཉིས་གྱི་གཏུལ་ཞིང་ཏུ། །སྤུལ་པ་གཉིས་གྱིས་དོན་
 མཛོད་པར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་སྤང་འོད་གྱི་དབྱིལ་འཁོར་ཏུ། །
 གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་རྟེན་པའི་ནི། །འདི་ནི་སྤུལ་ལྷན་སེམས་ཆེན་གྱིས། །
 སྤུལ་པ་ཡིས་ནི་རྒྱགས་བཅུར་ཏུ། །སེམས་ཅན་དོན་གྱང་རང་བཞིན་ཏུ། །
 །འདི་ཡིས་བྱེད་དོ་མཁའ་འགོ་མ། །ཞིས་སོ། །བཞི་པ་སྤུལ་ལ། རོ་པོ། དབྱེ་
 པ། རྒྱ། འབྲས་བུའི་ཆོད་དང་བཞི་ལས། རྒྱའི་རོ་པོ་ན་བའི་དབང་པོ་
 ལ་ཤུག་པའོ། །དབྱེ་ན་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་བར་མ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་།
 སྤུལ་པ་འདིར་དལ་ལ་རྒྱན་རིང་བ་ཞི་བའི་རྩ་སྤྱོད་དང་། །དུག་ལ་ཤུན་
 རྱང་བ་སྐོ་བོའི་འབྲུག་སྤྱོད་གཉིས་ཏེ་འུར་བ་དང་སྤུག་པ་ཞིས་བུའོ། །རྒྱ་
 ནི་རྒྱའི་རྒྱ་ནམ་མཁའི་གསེང་ལ་གཉིས་འཐབས་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ལ།
 །འདིར་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱས་བྱུང་བའོ། །འབྲས་བུ་ནི། ཁོངས་སྤྱོད་
 དང་། དེ་ལས་སྤུལ་སྤྱོད་འསྐྱབ་པ་ཐོབ་པའོ། །དེའང་དལ་(༡༢༢ན) ལ་རྒྱན་
 རིང་བའི་འུར་བས་ཞི་བའི་སྤུལ་བས་མ་གཏན་གྱི་ཞག་བཏུན་ན་.....
 བརྟན་པ་ཐོབ་ལ། འུར་སྤུག་བརྟེན་མ་དུག་ལ་ཤུན་རྱང་བས་སྐོ་བོའི་

སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་ལ་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་རིགས་སྤྱར་ཡོད་ལ། རིགས་སྤྱར་གང་རུ་
 སྤྱུ་ལ་པའི་མཆོན་མ་བརྟག་པ་ནི། རྣམ་འཕྱར་པ་འདས་པའི་གནས་
 ལས། རོ་བསྐྱལ་སྤྱངས་ཀྱིས་དེའི་ཤར་རུ་གྲག་ན་རྣེ་རྣེ་རིགས། རྣོར་
 རིན་ཆེན་རིགས། རུབ་རུ་པརྩ་རིགས། རྱང་རུ་ལས་ཀྱི་རིགས། རྩེར་རུ་
 རྱང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་པ་ནི། སྤྱུ་
 གཏུང་འབར་བ་ལས། གང་རུ་འདས་པའི་གནས་ཁང་གི། །ཤར་ཀྱི་
 རྩེགས་ནས་ཉེ་བའི་སར། སྤྱུ་ནི་རབ་རུ་གྲག་པ་ན། །འདི་ནི་རྣེ་རྣེའི་
 རིགས་སྤྱུ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་རྩེགས་སུ་ཡང་། སྤྱུ་ནི་རིན་ཆེན་
 རིགས་སྤྱུ་སྤྱང་། རུབ་རུ་པརྩ་དེ་བཞིན་ནོ། །བྱང་རུ་ལས་ཀྱི་རིགས་སྤྱུ་
 འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཉིང་རུ་དེ་(༡༩༩༧) བཞིན་གཤེགས། སྤྱུ་ཡི་རང་
 བཞིན་འདི་ལྟ་བུ། །འུར་ཞིང་སྤྱག་པ་བཅེགས་མ་དང་། རྒྱན་རིང་
 འཇམ་དལ་རིང་བའི་སྤྱུ། །ཁི་དང་ཁོ་པའི་བྱང་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱུ་
 དང་ལྟན་ལྟར་ན། །འདི་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་པ་ཡི། སྤྱུ་ཡི་འབྱས་རུ་
 སྤོབ་པའོ། །དེ་ཀྱན་ཡོངས་སྤྱི་ཚད་དང་མཉམ། །འདི་ལྟར་ཡོངས་
 སྤྱོད་རྣམས་ནས་ཀྱང་། སྤྱུ་ལ་པའི་སྤྱུ་ཡང་འབྱེན་པར་རུས། རུས་དང་
 མཐུན་འཁྱག་ཐབས་ཀྱིས་ནི། །འདི་ཡི་ས་ལ་མཐར་ཐིན་པའོ། །ཞེས་པ་
 དང་། རྣེ་རྣེ་མེས་ས་དཔའ་ཉིང་གི་མེ་ཡོང་ལས། སྤྱུ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ།
 འུར་ཀྱིས་བྱང་ན་ཞག་བརྟན་ན་མཛོན་པར་རྣམས་པར་སངས་རྒྱས་……
 པའོ། །སྤྱག་གིས་བྱང་ན་ཞག་བརྟན་བཞིན་མཛོན་པར་རྣམས་པར་
 སངས་རྒྱས་པའོ་ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ས་གཤོ་བ་ལ་རོ་བོ། རྒྱ། དེའི་བ།
 འབྱས་རུ་བཞི་ལས། རོ་བོ་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་འོག་གཞི་སྤྱོད་འགྲོ་བཞིན་ཞིང་

འདེགས་པའོ། །མུ་ནི་སྤྱི་ལུ་དེ་འི་(༡༩༩༩) ལྷ་ས་པ་མ་རྒྱུ་བསྐྱེ་
གཡོ་བའོ། །དབྱེ་ན་གཡོ་བ་རབ་རྒྱ་གཡོ་བ། ཆེར་གཡོ་བ། ལྷ་ས་རྒྱ་རབ་
རྒྱ་གཡོ་བ་དང་བཞིའོ། །འབྲས་ལུ་ནི། སྤྱི་ལུ་སྤྱན་མོང་བ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་རིགས་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་དང་། འདི་འི་སྤྱི་མ་མཆོང་
ཡང་སྤྱོད་འཕྲོ་སྤྱོད་འཕྲོ་ལ་ཤི་བའོ། །དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་ཅན་
འགའ་ཞིག་གས། བཏགས་སྤྱོད་བཏགས་པའི་གང་ཟག་སལ་བ་དག་
ལས་ལ་མོས་པ་དང་བཙོན་པ་བྱེད་པ་ལས་ཆེ་འཕྲོས་པ་རྣམས་ཀྱི་.....
རྣམས་ཏེ། དེའང་དབྱེགས་དང་བྲལ་མ་ཐག་ས་གཡོས་དབྱེགས་ལྷ་སྤྱོད་
ན་ཉན་མོས་འཕགས་པའི་ས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཆོང་བ་ཐོབ་ནས་...
སྤྱི་མ་བརྒྱན་སྤྱོད་བ་ལ་གནས་སོ། །དེའང་རིགས་དང་། བརྒྱད་པ་དང་།
མཆོང་བ་དང་། སྤྱབ་པ་དང་། བྱས་པ་རྣམས་པ་དང་། ཉན་མོས་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྤྱི་དམན་པའི་ས་བརྒྱད་དོ། །ཤི་ནས་ཞག་
གསུམ་ན་ཤར་(༡༩༩༩) སྤྱིགས་ན་ས་གཡོས་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་...
ཐོབ་པོ། །འདི་ལ་རྒྱན་ཞུགས། སྤྱིར་འོང་། སྤྱིར་མི་འོང་། དག་བཙམ་
པའི་ས་དང་བཞིའོ། །ཤི་ནས་ཞག་རྒྱུག་ན་སྤྱོད་གཡོས་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སའོ། །འདི་ལ་རབ་རྒྱ་དགའ་བ་དང་། སྤྱི་མ་ཐེད་པ་
དང་། འོད་བྱེད་པ་དང་། འོད་འཕྲོ་བ་དང་། སྤྱོད་དཀར་བ་དང་།
མངོན་རྒྱ་ལྷ་དང་། སྤྱིར་རྒྱ་མོང་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ལེགས་པའི་
སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཏེ་རྒྱུ་འི་ས་བཅུ་ ལྷ་ས་རྒྱ་འོད་འབྲས་ལུ་ས་
དང་བཅུ་གཅིག་གོ། ཤི་ནས་ཞག་དག་ན་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་ཐང་ཟད་དང་
མཉམ་རྒྱ་གཡོས་ན་རིག་པ་འཛིན་པའི་ས་ཐོབ་པོ། །འདི་ལ་རྣམ་པར་

མྱིན་པའི་ས་དང་། ཆོ་ལ་དབང་པའི་ས་དང་། ལྷག་ཟུ་ཆེན་པོའི་ས་
 དང་། ལྷན་གྱིས་ལྷབ་པའི་ས་དང་བཞིའོ། །དེའང་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་
 ལྷན་ལྷན་དུ་འབྲས་པུ་མི་ཐོབ་པས། རང་རང་གི་ས་དེ་དག་གི་དང་པོ་
 ཐོབ་ནས་ཡོངས་(༡༩༩) ལྷ་རྒྱལ་ས་པར་སྦྱང་བའི་བར་ལ་ཡུན་རིང་དུ་
 གནས་པར་གསུངས་ཏེ། ལྷ་གསུང་འབར་བ་ལས། ས་ནི་གཤོ་བའི་
 ལྷས་པུ་དེའི། །དཔུགས་དང་བལ་བའི་ཆོ་གཤོས་ན། །འདིས་ནི་ཉན་
 ཐོས་ས་ཐོབ་པོ། །དེ་བཞིན་ཞག་ནི་གསུམ་ན་ཡང་། །དེ་ཉིད་ས་ནི་
 གཤོས་པུང་ན། །འདིས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས། །ཞག་ནི་དུག་ན་པུང་
 བ་ན། །འདི་ནི་པུང་རྩབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །ས་ལ་འཇུག་གོ་མཁའ་འགྲོ་
 མ། །གལ་ཏེ་ཞག་ནི་དཔུ་ན་ཡང་། །ས་ནི་གཤོས་པར་ལྷན་ན་ནི། །
 །འདིས་ནི་རིག་པ་འཛིན་པ་ཡི། །ས་ལ་ཅི་དགར་སྦྱང་པར་ལུས། །ས་ནི་
 གཤོས་པའི་སྐལ་ལྷན་ལ། །སངས་རྒྱས་འབྲས་པུ་མི་སྦྱང་སྟེ། །དེ་བཞིན་
 ས་དང་ལམ་ནམས་ལ། །ཡུན་དུ་སྦྱང་ཁིང་གནས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་
 ཡང་ཐེག་པའི་སྟོ་དང་འཇུག་ལམ་སོ་སོ་ཡིན་པར་མ་གོ་བར། །དེང་
 སང་ཐོས་པ་རྒྱུད་བ་དག་རྒྱ་མཆོན་ཉིད་ཁོ་ནའི་ས་ལམ་(༢༠༠) ཀྱི་ས་
 ཐམས་ཅད་ལ་འཇལ་བ་ནི། ལྷན་ཐོགས་པའི་བར་ཞག་གིས་ལྷ་ས་ལྷ་
 པུ་བཞོད་པའི་བར་ཞག་དེས་དེར་འགྲོ་ཆོད་ཀྱི་སྟེ་པོ་ལ་ཆེས་འདེབས་
 པ་དང་འདྲ་ཡང་། ཐམས་ཅད་མཆོན་མི་ལུས་ཏེ། ཉ་པ་དང་། ཀླང་
 མཁྱེགས་པ་དང་། བྱ་ལ་སོགས་པ་ལྷན་པོ་བས་ཡུན་རིང་པོ་ཞག་ས་
 བྱེད་པ་ཆོད་ལ། ལུལ་ན་རིང་དུ་ཐོགས་པ་ཡོད་པས་མ་དེས་པ་ལྷར།
 ལམ་སོ་སོའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་.....

མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཁོང་རུ་རྒྱད་པར་རྟགས་པར་བྱའོ། །དོན་གཉིས་པ་འགྲོ་བྱུག་འབྲུལ་པས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྟགས་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། རྟགས་དངོས་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། འགྲོ་བའི་ལམ་གཉིས། འབྲས་བུ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལས། ལམ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་མ་དོ་དང་། ཉིད་པའི་བར་མ་དོ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡོད་མི་སྲིད། (༡༩༥༣) འབྲས་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་རང་རུ་ཕྱོག་པ་གཉིས་ལས་འགྲོ་ས་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ལམ་ལྟ་སྟེ། ཆོགས་ལམ། སྦྱར་ལམ། མཐོང་ལམ། བསྐྱོམ་ལམ། མཐར་ཐུན་པའི་ལམ་དང་ལྟའོ། །སེམས་ཅན་རུ་འབྲུལ་པའི་ལམ་ཡང་རྒྱད་ལྟ་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་ལམ། བག་ཆགས་གྱི་ལམ། ལས་གྱི་མཐའི་ལམ། འབྲུལ་འཁོར་མ་རེས་པའི་ལམ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སོ་སོར་མ་རེས་པའི་ལམ་སོ། །འབྲས་བུ་ལས་བྱུང་པར་རུ་སངས་རྒྱས་ནི་ཡི་རི་བཞིན་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྟགས་པ་མངོན་རུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་འབྲས་བུའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་དཔུལ་བ། ཡི་དྲགས། སྤྱོད་མོང་། མི། ལྷ། ལྷ་མིན་བྱུག་ལས་འགྲོ་ས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་རྟགས་དངོས་ལ་བྱུག་ལས། དང་པོ་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ནི། སྤི་བའི་རུས་དེར་ནམ་མཁའ་སྤྱིན་ནག་པོས་(༡༩༥༤) འབྲིགས་ཏེ། ལུན་བསྟོས་པ་བཞིན་མོང་ལ། ཆར་དང་། ལུ་ཆངས་དང་། ཆུང་ཆེན་པོ་དང་། སེར་བ་དང་། ལུ་ལྷག་འཕྲུལ་ན་ཆོ་བའི་དཔུལ་བ་བརྒྱད་དང་། གྲང་བ་བརྒྱད་དང་། ཉི་ཆོ་བ་དང་། ཉེ་འཁོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་མནར་མེད་དང་། རྟོ་རྟེ་དཔུལ་

བ་དང་བརྟན་ཏུ་སྒྲུབ། །དེ་ལ་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ཆ་དཔུལ་བརྒྱད་ཀྱི་
 ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཀྱང་ཆོ་རིང་བ་དང་། ལྷག་བསམ་ཆེ་བས་བྱད་པར་
 ཏུ་བྱས་ཏེ་ལོགས་སུ་བཟུངས་སོ། །དེའང་མཆོམས་མེད་ལ་ལོགས་པའི་
 ལས་ཀྱིས་ཆ་དཔུལ་ཐ་མ་དེར་སྒྲུས་པ་ཀྱན་གྱི་ཆོ་བར་བསྐལ་གཅིག་.....
 ཡིན་ཡང་། ཆོས་སྤངས་པའི་ལས་ཅན་དེ་དེ་བས་ཀྱང་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཉླ་
 གིས་རིང་ཏུ་གནས་པས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་མཛར་མེད་ཅེས་བཤད་
 དེ། འཇགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉླ་སྤག་བརྒྱ་པ་ལས།
 ཆོས་སྤངས་པ་དེའི་ལས་ཀྱི་ནམ་པར་སྒྲིབ་པས་སེམས་ཅན་(༡༢༥ན)
 དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་མཛར་མེད་པ་ཅན་ཏུ་སྒྲུས་ཏེ་ལྷག་བསམ་མི་བཟད་
 པ་སྤྱང་བ་ལས། དེར་ཡང་མེད་ལྷན་པའི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ན།
 ཤར་ཚུགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ན་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་
 གནས་གཤམ་བ་དེར་སྒྲུས་ཏེ། དེར་ཡང་མེད་ལྷན་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་
 ན་ཞེས་ཚུགས་བཅུ་མཐའ་ལས་ཟུ་མེད་པའི་བར་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེ་
 བས་གསར་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོར་ཞུགས་ནས་རྟོ་རྟེ་ལྷ་མ་ལ་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་
 ཉམས་པ་དེ་ཆོ་རིང་ཞིང་ལྷག་བསམ་ཆེ་བ་སྟེ། དམ་ཆོག་མཆོག་ཏུ་
 བཀོད་པ་ཉླ་པོའི་རྒྱད་ལས། ཤར་གིས་རྟོ་རྟེ་ལྷ་མ་ལ། །དན་སེམས་
 ལྷན་པས་སུན་སྤྱང་སྟེ། །དམ་ལས་ཉམས་པ་ཆེན་པོ་དག །རི་མིད་རྒྱ་
 མཆོ་ཆེན་པོ་ལས། །སྤྲ་ཡི་ཉག་མ་རེ་རེ་ཡིས། །རྒྱ་དེ་གཏོར་བས་ཟད་
 བྱུང་པ། །བསྐལ་པ་རྒྱ་མཆོ་དེ་སྟེད་ཏུ། །གནས་པར་འཕྱར་བ་གང་ཡིན་
 པ། །རྟོ་རྟེ་དཔུལ་བར་(༡༢༥བ) གྲགས་པ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ཡི་
 དུགས་སུ་སྒྲེ་བའི་ནགས་ནི། ཤི་བའི་དུས་ན་ནམ་མཐའ་མི་གསལ་བ་

ལ་འོད་མེད་པོ་ཡལ་བ་རྒྱལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཉི་ཟླ་ཤི་བ་དང་།
 གླིན་མེད་པོས་ཉི་ཟླ་མི་སྤང་བ་དང་། ཆར་བབ་པའི་རྗེས་གྲང་པོ་དང་།
 དེའི་སྔོན་ལ་ཆར་བབ་པ་ཉི། འདི་དག་ནི་ཡི་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་བ་པ་ཅན་
 དང་། བྱང་གི་སྤྱི་བ་པ་ཅན་དང་། སྤྱི་ལོ་ལོ་སྤྱི་བ་པ་ཅན་དང་། ལྷོ་
 གྲག་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཅན་དང་། རྩོན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤང་བའི་སྤྱི་བ་པ་ཅན་
 དང་། ལས་དང་ལས་ཀྱི་ནམ་གྲངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཅན་དང་། ལོངས་
 སྤྱོད་སྤང་བ་དབང་ཏུ་མ་ལྟར་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཅན་དང་དེ་ནམས་ཏུ་སྤྱོད་
 བའོ། །གསུམ་པ་རུ་ད་འགྲོ་ཉི་རྟགས་ནི། ཆེ་འཕྲོ་པའི་རྟགས་ཏུ་ནམ་
 རྟགས་ཤིང་བག་རྒྱ་ལ་སྤྱོད་མེད་ཅིང་གླིན་ནག་པོས་འབྲིགས་པ་དང་།
 བ་ལུན་ལང་ལོང་གིས་རྟགས་པ་འཕེ། ཏུ་བའི་ནམས་པས་ལྟར་པ་སྤྱོད་
 སངས་ཏེ་སྤང་བ་དང་། (༡༢ ཉན) རྟགས་ཤིང་ཉམས་མི་དགའ་བའི་
 བྱམ་མཁའ་ལྟར་ན་ཕྱོ་ལོང་རྒྱ་མངས་དང་། རྒྱ་མེད་དང་། རྒྱ་
 བཞི་པ་དང་། འདབ་ཆགས་དང་། རྗེས་ཆགས་ལ་ལོགས་པར་སྤྱོད་བའོ། །
 བཞི་པ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏུ་སྤྱོད་བའི་རྟགས་ནི། ཤི་བའི་རྟགས་ཏུ་ལྟར་བྱས་པོ་
 རྟགས་ཀྱན་ནས་སྤང་བ་དང་། གླིན་ཁམས་ནག་སྟག་ཆགས་འཛིགས་
 པའི་གཟུགས་འདྲ་བ་འབྱུང་བ་དང་། གླིན་ནམས་རབ་ཏུ་འབྱུག་ཅིང་
 འབྱུག་བྲག་པོ་སྟོག་གི་མེད་པ་འབྱུག་པས་ར་རྟོགས་པ་དང་། ཉི་
 ཟླ་འོད་གླིན་གྱིས་མི་སྤང་བར་བསྐྱབས་པ་ཉི། ལྟ་མ་ཡིན་ལྟར་ལྟར་
 ལྟ་བ་དང་། གདོང་བྱས་པ་དང་། ལག་རིངས་དང་། ལྟ་འབྲེ་ཆེན་པོ་
 དང་། བྱམ་མཁའ་མེད་རལ་པ་ཅན་ལྟའི་སྤྱོད་པ་ལོན་པའོ། །ལྟ་པ་ལྟར་
 སྤྱོད་བའི་རྟགས་ནི། དབྱུགས་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་ཏུ། བྱམ་མཁའ་རྒྱངས་

ལ་ཉི་ཟླ་གསལ་ཞིང་རྒྱང་མེར་བྱ་མེད་པ་ལ་སྤྱགས་རྣམས་མདངས་.....
 (༡༩༧༥) བཟང་ཞིང་རབ་བྱ་དགའ་བར་མཐོང་བ། འདི་ནི་འདྲོད་པའི་
 ལྷ་རིགས་ཀྱི་དང་། གཙང་མ་རིས་ཀྱི་ལྷ་ལྟ་དང་། འོད་གསལ་ལ་
 སྤྱགས་པའི་སྤྱོད་གནས་བཅོ་ལྔ་དང་། སྤྱོད་མཆོད་ལུ་བཞིར་སྤྱོད་པ་ལེན་
 པའི་རྟགས་སོ། ། དུག་པ་མེར་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ནི། ཆོ་འདས་པའི་བྱས་སུ་
 བཅས་མཁའ་རབ་བྱ་གསལ་ཞིང་དྲངས་པ་ལ་མེར་བྱ་མེད་པ་དང་།
 འཇམ་སྤྱོད་སྤྱབ་མོ་དར་དཀར་གྱི་སྤྱལ་མ་བཞིན་བརྒྱང་བ་དང་། ཉི་
 མ་དང་ཟླ་བ་འཇའ་འོད་ཀྱིས་འཁོར་ན། རིམ་པ་ལྟར། མི་ལྷན་ཅམ་པོ་
 དང་། གཙང་མ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་གནས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྟགས་སོ། །
 འདི་དག་ནི་སྤྱི་རྣམས་པར་གཞག་པ་སྟེ། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ན། རན་
 པ་རྒྱང་དང་། མེར་བ་ལ་སྤྱགས་པ་མི་མ་ཡིན་ཁོས་པས་བཏང་བའམ།
 སྤྱོད་པ་གཞན་ཞིག་པ་ཅན་གྱི་བའི་རྟགས་ཡིན་པ་ཡང་སྤྱིད་ལ། བཟང་
 པོ་འཇའ་འོད་དང་བཅས་དྲངས་པ་ལ་སྤྱགས་པ་སྤྱོད་བྱ་དམ་པ་གཞན་...
 (༡༩༨༥) དག་ས་འཕར་བ་དང་། ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། ཆོ་
 འཕྲོས་པ་ལ་སྤྱགས་པའི་ཡིན་ཡང་སྤྱིད་པས། འདིར་ཁོ་རང་གི་སྤྱོད་ལ་
 རྟགས་དེ་འབྱུང་བའི་བྱས་པ་ཅན། གསོན་བྱས་སེམས་དང་ཀུན་བྱ་
 སྤྱོད་པ་བཟང་བ་ཅིག་ལ་གྱི་བྱས་རྟགས་བཟང་པོ་དེ་རིགས་ལ། གསོན་
 བྱས་རན་པོ་ལ་རྟགས་བཟང་ཡང་གཞན་གྱི་རྟགས་འཆུགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 འཕྲིག་རྟེན་ན་འཇའ་དོན་གཉེར་བ་དང་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཁོའི་
 རྟགས་ལས་རན་པ་དེ་འབྱུང་བར་རིགས་ཏེ་སྤྱོད་ནང་རྟེན་འབྲེལ་.....
 གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྟོ། ། འདིར་དམིགས་བསལ་མ་ཤེས་ན་སྤྱོད་བྱ་

དམ་པ་ལ་རྟགས་རན་པ་དང་འདམ་པ་ཤིད་པས་སྤར་པ་འདེབས་སྤྱོད་
 འོང་ལ། རྟག་ཅན་ལ་རྟགས་བཟང་པོ་འཇུག་དོན་གཉེར་བ་དང་སྤྱག་
 པས་རྟེན་སྤྱི་རང་སྦྱིས་ནས། ཁོའི་རྟེན་སྤྱོད་པ་འབྱུང་སྤིད་པས།
 དེ་དག་ལྟག་པའི་སྦྱིར་བཤད་དོ། །རི་སྐད་ཏུ་སྤྱོད་གཏུང་འབར་བ་
 (༡༢༥) རྟགས་ཀྱི་རྒྱད་ལས། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཆོ་
 ཡི་འདུ་བྱེད་བྱེད་པའི་ཆོ། རྟམ་མཁའ་ཡི་ནི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས། འདི་
 ཀྱན་སྦྱོ་བའི་གནས་ལ་སྦྱོད། ཀང་ཞིག་ཤི་བ་དེ་ཆོ་ན། རྟམ་མཁའ་
 སྤྱག་ནག་སྤྱན་པ་ནག་དེ་བཞིན་ཆར་དང་ཁྲ་ཆངས་དང་། རྒྱང་དང་
 སེར་བ་བྱ་ཡུག་དང་། འདི་ཀྱན་སྤྱོ་ལ་བྱུང་བ་དེ། དཔུལ་བ་ཡི་ནི་སྦྱོ་
 གནས་སྤྱོ། འདི་ལ་བར་མ་དོ་མེད་པར། འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ་མཁའ་འགྲོ་
 མ། རྟམ་མཁའ་ན་བྱན་ཏུ་བྱུ་ལ། འོད་ནི་སེར་ལ་ཉི་ཟླ་ཤི། རྒྱང་དང་
 སེར་བྱ་མེད་པ་ལ། སེར་སྟེག་ཉི་མ་མི་སྤང་དང་། ཆར་པའམ་ལྷལ་
 ལམ་ཡང་ན་ནི། དེ་ཡི་སྤྱོད་ལ་འབབ་པར་འགྱུར། འདི་ལྟར་སྤྱོ་ལ་
 བྱུང་བ་དེ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ནི་སྦྱོ་གནས་སྤྱོ། སྦྱོ་བ་ཡིན་ནོ་མཁའ་འགྲོ་མ།
 རྟམ་མཁའ་རྟགས་ཤིང་རྒྱང་ཡང་མེད། སྦྱིན་ནི་གནག་ལ་གོ་མཆོམས་
 མེད། ཡང་ན་ན་བྱན་སྤང་བ་དང་། (༡༢༦) རྟགས་ཤིང་ཉམས་མི་
 དགའ་བ་ལ། ཆོ་ཡི་འདུ་བྱེད་སྤྱོ་བྱས་པ། འདི་ནི་སྦྱོ་པོང་གནས་
 སྤྱོ། ཤིན་ཏུ་དག་ཅིང་རྒྱང་གིས་འབྱུགས། སྦྱིན་ནི་ཁམ་ནག་
 འཇིགས་པའི་གཟུགས། རབ་ཏུ་འབྱུག་ཅིང་འགྲོ་འོང་བཅས། འབྱུག་
 དང་སྦྱོ་གི་སྦྱོ་འབྱེན་དང་། ཉི་མ་ཟླ་བ་སྤང་མི་རུས། འདི་ལྟར་སྤྱོ་
 ལ་བྱུང་བ་དེ། འདི་ནི་ལྟ་མིན་སྦྱོ་གནས་སོ། རྟམ་མཁའ་གསལ་ཞིང་

རྒྱུ་ལ་ལ། གྲི་དང་ཟླ་བའི་སྒྲུང་བ་གསལ། རྒྱུང་དང་མེར་བྱ་ལྷང་
 མི་རུས། །འདི་ནི་ལྷ་ཡི་སྒྲེ་གནས་སོ། །ཡང་ནི་ནམ་མཁའ་གསལ་
 གདངས་ལ། མི་འབྱེད་སྒྲིན་ནི་དར་དཀར་བཞིན། ཤིན་རྒྱ་སྒྲུབ་ཅིང་
 ལྷལ་མར་སྒྲུང་། །ཡང་ན་གྲི་ཟླ་འོད་ཁྱིམ་ཅན། །འདི་ལྷར་སྒྲུ་ལ་བྱུང་བ་
 དེ། མི་ཡི་སྒྲེ་གནས་འདིས་སྒྲོ་བོ། །དེ་ལྷར་རྟགས་དང་སྒྲུ་ལྷན་པ། །
 དེས་པར་རིགས་རྒྱག་སར་དེས་ཡིན། །འདི་ལྷར་མ་ཡིན་འདྲ་བྱེད་
 རྣམས། །(༡༩༧) རྟགས་མེད་དེས་པ་མེད་པ་ཡིན། །འདི་ལྷར་རྟགས་ནི་
 དེ་དག་ཀྱང་། །ཞག་ནི་གཉིས་ནས་གསུམ་རྒྱུ་འོང་། །འདི་ཀྱན་སྒྲེ་གནས་
 དེར་སྒྲུའི་རྟགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའང་རྟགས་མེད་པར་གྱི་བ་
 རྣམས་གང་རྒྱུ་རང་གི་ལས་ཀྱིས་ཤེས་པོད། །འོན་ཀྱང་འཆི་རུས་
 དབྱུང་བའི་མེའི་སྒྲུང་བ་དང་། བཤེས་སྒྲོམ་འཛིགས་པའི་སྒྲུང་བ་དང་།
 ཤེས་པ་རྒྱགས་པའམ་རྒྱུད་འགྲོའི་ནང་ན་འདུག་པ་རྣམས་པའམ། མེའི་
 ཡུལ་སྒྲོན་མ་མཁོང་བའམ། །རི་རབ་ཀྱི་ནང་དང་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་
 ཉམས་སམ། །ལྷའི་ཁང་བྱའམ་སྒྲེད་མས་ཚལ་གྱི་ནང་མཁོང་བའི་སྒྲུང་
 བའམ། །དཀར་སང་བ་ལྷ་བྱའི་སྒྲུང་བ་མཁོང་བ་རྣམས་འགྲོ་རྒྱག་སོ་
 སར་དེས་པའི་ནང་གི་རྟགས་སྒྲུ་མདོ་ལས་བཤད་ལ། །ཡང་རྒྱུད་ལྷེ་ལས།
 རྒྱུད་རྒྱུད་མཐིལ་དང་། རྒྱ་སོ་དང་། ལྷེ་བ་དང་། མགྲིན་པ་དང་། སྒྲིན་
 དབྱག་དང་། སྒྲི་བོ་ནས་ཡལ་བ་ལ་འགྲོ་བ་རྒྱག་གི་སྒྲེ་གནས་ལེན་པའི་
 (༡༩༨) རྟགས་སྒྲུ་གསུངས་སོ། །རྟགས་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་རང་གི་
 སེམས་དང་མཐུན་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ན་སྒྲེ་གནས་རྒྱག་སོ་སོའི་རྟགས་...
 སྒྲུ་དེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེག་པའི་མཚོག་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་

ལས། ཏུས་གསུམ་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེས་པ་གཏན་ལ་བབ་པ་ཉི་
རིམ་ཁང་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཉིས་པའོ། །

མིམ་ཁང་ཉི་ཤུ་ཙུག་གསུམ་པ་རང་ལྟར་

བར་དེའི་འཆར་ཚུལ་བཟུན་པ།

དེ་ལྟར་གདམས་པ་སྒྱིའི་གནས་དང་བཙོན་པ་དང་དབང་པོ་རབ་
རྣམས་མེ་འདྲིར་གྲོལ་བའི་ཐབས་རྟགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་བཅས་པ་.....
བཟུན་ནས། ད་ནི་འབྲིང་རྣམས་བར་དོར་མངོན་པར་རྒྱགས་པར་
སངས་རྒྱ་བའི་ཚས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྒྱ་ཆེར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་.....
གཉིས་ཏེ། བར་དོ་སྒྱུའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བར་དོའི་རོ་པོ། དེས་ཆོག །དབྱེ་བ།
ལྷན་ལུགས། ས་མཆོམས་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་རོ་པོ་ནི། ཟུ་ཡུལ་གྱི་
ཆོས་ནང་གི་སྒོ་ལ་ལྷན་བའི་གནས་སྐབས་སོ། །(༣༣༠༥) དེའང་ནང་
དབྱིངས་ཀ་དག་ལས་གཞན་ཏུ་ལྷན་བ་ཐམས་ཅད་བར་དོའི་གནས་.....
སྐབས་ཏེ། གཞི་ལྷན་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་ལྷན་བའི་རང་གདངས་གཞུབ་
སྐྱུ་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་པ་འཆར་བའི་རང་རོའི་ལྷན་ཆ་ནི་དག་པ་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ཡིན་ལ། འབྲུལ་ལྷན་འཕྲོ་ཐུག་གི་ཆོས་སོ་ཆོག་མ་དག་
པ་འབྲུལ་བའི་བར་དོ་ཡིན་ནོ། །དག་མ་དག་གི་ཆོས་དེ་གཉིས་གང་གི་
བར་ན་ཡོད་ན། ཀ་དག་གི་དབྱིངས་ནས་སྒྲིབ་བསྐྱེད་པས་སྒྲར་ཀ་དག་
ཏུ་རྒྱབ་དཀོས་པའི་སྒྲིབ་གཤིས་ཀ་དག་གི་བར་ན་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་
ཡང་དེ་ནས་ཐུང་། ད་ལྟ་ཡང་དེའི་འཆར་ཚུལ་གྱི་སྒྱི་ནང་གི་རང་ན་

གནས། མ་མ་ཡང་དེའི་ངང་ཏུ་སྐྱེལ་དགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་དག་གི་
 དབྱིངས་ལ་བར་དོ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ཆོས་གཞན་སྐྱེལ་མི་ལྟོས་ཤིང་
 གང་གི་འང་བར་ན་འཇུག་པ་མི་སྲིད་དེ། འཕོ་འཁྱར་དང་སྤང་སྤོང་གི་
 མཐའ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་འཁྱར་(༡༩༡༥)ལས། ཐོག་མ་
 ཉིད་ཀྱི་ཀ་དག་ལ། འཁྱལ་གཞི་ཙམ་ཏུ་བརྒྱན་ཏུ་མེད། །དེ་བཞིན་མ་
 འཁྱལ་པ་ཡང་ཅི། །ཞེས་སོ། །གནད་འདི་ཡང་ཤེས་རབ་ཡོད་ན་ཆེང་ས་
 རྒྱལ་སོ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་དེས་ཆོག་ནི། བར་ཞེས་པ་གོང་ལོག་སྐྱེལ་
 གང་ཏུང་གི་དབྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བརྒྱན་དེ་དཔེར་ན་རྒྱ་
 ལམ་བར་དོ་གཉིད་ཏུ་འགྲོ་ཁ་དང་སད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད་པ་
 བཞིན་ནོ། །མ་ཞེས་པ་དབྱས་མཆོན་པའོ། །དོ་ཞེས་པ་ཐོག་མཐའ་
 གཉིས་བྱང་ཏུ་འཇུག་པའི་སྐྱེལ་ཐག་ལྷ་བྱར་དབྱས་སུ་གནས་ཏེ་དོ་
 ཡའི་དབྱས་ཀྱི་སྐྱེལ་ཐག་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་ན་སྤུན་མོང་དང་།
 སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། ཐེག་པ་སྤུན་མོང་བ་ཁ་ཅིག་ནས། རྩེ་
 ཤི་བར་དོ་དང་། རྩེ་ལམ་བར་དོ་དང་། ཆོས་ཉིད་བར་དོ་དང་། སྲིད་
 པ་བར་དོ་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཀྱང་། སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་པ་
 གསང་བ་རྒྱལ་པོ་འདིར། (༡༩༡༥)རང་བཞིན་གྱི་བར་དོ། འཆི་ཁའི་
 བར་དོ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ། སྲིད་པའི་བར་དོ་དང་བཞིར་བཞེད་དེ།
 ཐལ་འཁྱར་ལས། བར་དོའི་ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ། །རབ་ཏུ་གསང་བའི་
 ཆོས་ཉིད་བཤད། །དབྱེ་ན་ནམ་པ་བཞི་དག་ལས། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་
 སྤང་སྤོང་གས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིར་བཏགས་པ་ནི། །ཁམས་གསུམ་གྱི་
 ཆོན་ལ་སྤང་བ་ནི། །གཟུང་འཛིན་ཆགས་སྤང་ཉོན་མོངས་རྣམས་

མཛོན་ལྷུང་ཏུ་འདོད་པ་དང་། སྤ་པ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་དོ། །འགྲོ་
 ཏུག་སོ་སོ་ལ་སྤང་བ་ནི། རྒྱ་ཚུ་གཅིག་ཏུ་ལ་སྤྱུང་བ་ཏུ་ད་ཅི་ལ་སོགས་པ་
 ཉེ། བདེན་གཉིས་ལས། དེས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་མྱིར། །དོན་མ་
 གྲུབ་པ་ཉིད་ཏུ་མཛོད་། །ཁེས་སོ། །ཁང་ཟག་སྒོ་ཆོན་ལ་སྤྱུ་མྱེན་གཅིག་
 ལ་དག་གཉིན་ཏུ་མར་སྤང་བ་དང་། བདེ་ལྷག་དང་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་
 དང་། ཆགས་སྤང་དང་། བཟང་རན་དང་། ཆོས་དང་ཐུན་(༡༡༢༣) མི་
 ཐུན་ལ་སོགས་པ་སྤང་ཚུལ་ཏུ་མ་ལས། ཟུ་མའི་ལས་བཟང་རན་གྱིས་
 རྒྱ་འབྲས་ཐ་དད་ལ་སྦྱོད་པ་ནས་སོ། །མདོར་ན་ལུ་ལ་ཅི་སྤང་ཡང་
 མདང་གི་རྒྱུ་ལས་བཟང་རན་སྤྱོད་ཆོགས་ལྟར་སྤང་བ་ཉེ། སྤང་ཡང་མ་
 གྲུབ་པས་མེད་པ་གསལ་སྤང་ལ་སྦྱོད་པའོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པ་ནི་བཞི་ལས། རང་བཞིན་གནས་པའི་བར་དོའི་སྤང་བ་ནི།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱང་པོ་ལྡེ་བཅིངས་པས་སྤྱུ་ལྡེ་སྤང་བ་རང་...
 འགགས་པ་དང་། །ཁམས་དང་སྒྱེ་མཆེད་གྱིས་བཅིངས་པས་འདྲ་དང་།
 །ཁ་དོག་གི་སྤང་བ་རང་འགགས་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་
 བཅིངས་པས་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བ་རང་འགགས་ཏེ། ཟུ་
 སྤང་བའི་ལུལ་ལ་ནང་འཛིན་པའི་མེས་ཞེན་པས། ཟུན་ཅི་ལོག་
 བཞིའི་རྒྱ་སྤང་ཀལ་དགའ་བའི་སྤོང་ན་ཉིན་མཆོན་འཁོར་མར་སྦྱོད་...
 པས་ལས་དང་བག་ཆགས་ཏུ་མ་ལ་སྦྱོད་པའོ། །ཟུན་(༡༡༢༤) ཅི་ལོག་
 བཞི་ནི་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྤང་རྒྱུ་ལས་སྤྱུ་མ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་མ་
 ཤེས་པས། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན། མི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་
 འཛིན། ལྷག་བསྐལ་རྒྱ་འབྲས་ལ་བདེ་བར་འཛིན། རང་བཞིན་གྱིས་

ལྷོང་པ་ལ་དངོས་པོ་དང་མཆོན་མར་འཛིན་པའོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་
 པོར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པའི་བྱིས་པ་ས་སའི་སྐྱེ་བོ་
 རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཆི་ག་མའི་བར་དོའི་རྣང་བ་ནི།
 ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འབྱུགས་པས་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་རླུག་བསྐལ་ཉམས་སྟུང་།
 སེམས་བྱུང་ཆོར་གྱི་ལམ་རྣམས་ནང་སེམས་ཀྱི་རླུག་བསྐལ་ཉམས་
 སྟུང་། བག་ཆགས་འཛིན་པའི་མཆོད་ལ་བས་ཆེ་འདིའི་རྣང་བ་ལ་
 ཆགས་ཀྱང་འབྲལ་བའི་རླུག་བསྐལ་ཉམས་སྟུང་། རང་གཞོང་ཆོས་
 མིན་གྱི་ལས་དྲན་པས་སྐྱེ་མ་རན་སོང་གི་གཡང་སར་སྤྱང་གིས་དྲོགས་
 པའི་རླུག་བསྐལ་ཉམས་སྟུང་། ཞེན་(༡༡༡༣) འཛིན་གཅེས་སྐྱེས་ཀྱིས་
 གསོས་པའི་ལུས་དྲན་པས་རྟེན་ལྷང་པོའི་མཁར་པོ་འབྱུལ་གྱིས་དྲོགས་
 པའི་རླུག་བསྐལ་ཉམས་སྟུང་། དྲོན་གྱིས་ཤམ་རིག་བྲལ་ནས་གི་
 ཡིས་དྲོགས་པའི་རླུག་བསྐལ་ལ་གནས་པའོ། །ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་རྣང་
 བ་ནི། ལྷང་པོ་བདག་འཛིན་གྱི་རྟེན་པོར་བས། སྤྱང་བ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་
 ཉིད་མཐོན་ཏུ་རྣང་། ལས་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཆད་པས་རང་
 བཞིན་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡོངས་སྤྱོད། དབང་པོ་འཛིན་
 བྱེད་ཀྱི་ལུས་རྣངས་པས་རང་རྣང་འོད་གསལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྤྱོད་
 པའོ། །སྤྱིད་པ་བར་དོའི་རྣང་བ་ནི། ཕྱི་ལུས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་
 ཅན་དབང་པོ་ཀྱན་ཆར་ཐོགས་མེད་ཏུ་བྱུ། བར་སེམས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་སྐྱམ་
 བྱེད་ཏུ་མ་ལ་རྟོག་ཅིང་ཡིད་འཇུག །ལུས་སེམས་གཉིས་འདུས་ཀྱི་སྤྱིད་
 པ་རྟེན་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་མེད་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་
 བག་གྲང་བའོ། །(༡༡༡༤) རྟེན་གཉིས་ནི། ཕྱིན་ཐམས་ལས་གྲུབ་པ་རྟོ་

རྗེའི་གདན་དང་། མའི་མངལ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་པལ་དག་
 རྗེ་རྗེའི་གདན་རྒྱ་གར་གྱི་དེ་ལ་རོས་འཛིན་ཡང་། འདིར་ག་དག་མི་
 འབྱུར་བའི་ནང་དབྱིངས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ་བའི་.....
 གནས་མཆོག་དག་པ་རྒྱ་དན་ལས་འདས་པའི་སྐར་ཁྱུགས་པ་དེ་ལ་.....
 འདོད་ལ། མའི་མངལ་ནི་མ་དག་པ་འཁོར་བའི་སྐར་འགོ་རྒྱག་གི་རྒྱ་
 གནས་གང་རྒྱུ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་པས། རྒྱ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། རྒྱུར་མདོའི་གནས་རྣམས་དྲར་དོན་དང་རེས་དོན་
 གཉིས། དགོངས་པ་དང་ལྗེས་དགོངས་གཉིས་ཏེ་ཚུལ་བཞིས་བཅིངས་
 ལ། རྒྱུད་ལྗེའི་གནས་རྣམས་དེའི་ལྟར་རྒྱ་རི་བཞིན་པ་དང་། རི་
 བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཏེ་མཐའ་རྒྱག་གིས་བཅིངས་པར་ཤེས་.....
 པར་བྱའོ། །དེ་དག་གྲུང་ཐལ་རྒྱུར་ལས། པར་མ་དོ་ཡི་རྣམ་བཤི། །རང་
 བཞིན་གནས་པ་ལྷུང་པོ་དང་། །ཁམས་(༡༩༩) དང་ཉོན་མོངས་ལུལ་
 རྒྱ་རྣམ་། །འཆི་གའི་བན་བྱུན་ལང་ཡིང་དང་། །ཤེས་པ་གཅིག་རྒྱ་མི་
 གནས་པའོ། །ཆོས་ཉིད་པར་དོ་སྐྱུ་དང་ཡང་། །ཡི་ཤེས་འདྲ་དང་ཁ་
 དོག་གོ། །ཐིག་ཡི་མཆེད་དང་འབྱུང་རྣམ་དག། །ཅིར་རྣམ་ཆོས་ཉིད་
 གཞལ་ཡས་སོ། །སྤྱིད་པའི་རྣམ་བཤུད་མུད་དང་། །ཡད་ལུད་མི་ལམ་
 རྣམ་བཤུར། །བདེན་རྣམ་བརྒྱན་པ་ཡིད་གྱི་ལུལ། །དཀར་སྒྲིག་ལ་
 སྐགས་རིགས་རྒྱག་འོད། །སོ་སོའི་དམིགས་པའི་ལུལ་རྣམ་བཤོ། །ཞེས་
 སོ། །ལུ་པ་ས་མཆོམས་ནི་བཞི་ལས། རང་བཞིན་གནས་པའི་བར་དོའི་
 ས་མཆོམས་མའི་མངལ་ནས་ཐོན་ནས་ཐ་མ་འཆི་རྒྱུ་གྱི་ནད་གིས་.....
 བཏུབ་པ་རྒྱུན་ཆད་དོ། །དེ་ནས་ནང་དབྱུགས་ཁྲོགས་གྱིས་མ་ཆད་པའི་

བར་ལ་འཆི་ག་མའི་བར་དོའ། །ནང་དབྱགས་ཆད་ནས་འོད་གསལ་
 ཤར་ཏེ་ལྷན་གྱུ་བ་ཀྱི་སྒར་བའི་བར་ནི་ཆོས་ཉིད་བར་དོའ། །དེ་ནས་
 ལྷན་གྱུ་བ་(༡༡༩) ལྷན་གྱི་ཡང་ཡུད་མི་ལས་སྒར་ཤར་ནས་མའི་མངལ་
 ཏུ་ཆུང་པ་ཆུན་ཆོད་ཀྱིད་པ་བར་དོའི་ས་མཚམས་སོ། །དེའང་འཆི་
 ཀའི་ཆེ་རུས་ཐ་མའི་རོ་སྒྲོད་མཆོན་པ་རྣམས་ལ་འགྲོན་པོ་ལ་གྲལ་བ་
 ལ་ཆར་སྒྱགས་སུ་གདབ་པའི་གདམས་རག་ཅེས་བྱའོ། །དེའང་འཆི་
 ཀའི་མི་དེ་འགྲོན་པོ་ལས་ལྷགས་ཡིན་ལ། འཆི་བའི་སྒྱག་བསྐལ་ལ་ཆེན་
 པོ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ལས་སྒར་སྒྲ་ཆོགས་པ་རང་སྒར་ཏུ་མ་ཤེས་ན་
 དགར་ལྷང་བའི་ཆར་ཡོད་ལ། ཤེས་ན་གྲོགས་སུ་འཆར་བའི་ཆར་ཡོད་
 པས། འཆི་གའི་སྒྱགས་དེར་འདེབས་པ་ལ། ཆར་སྒྱགས་སུ་འདེབས་
 པའི་གདམས་རག་ཅེས་དཔེ་དོན་དེ་འབྲད་དོ། །དེ་དག་ནི་བར་དོ་
 གྱུ་འཛིན་པ་ར་གཞག་པ་ལྟེ། དབྱེས་བྱེད་པར་སྒྲ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་
 དོ། །དོན་གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་ཉི།
 རང་བཞིན་གྱི་བར་དོ་ལ་ཤེས་བྱའི་གས་ཐག་བཅད་པ་མི་བྱ་ཆར་ཏུ་
 འཇུག་པ་ལྟ་(༡༢༠) ཏུའི་གདམས་རག་ །འཆི་ག་མའི་བར་དོ་ལ་མི་
 གསལ་བ་གསལ་གདབ་པ་སྒྲིག་མ་མེ་ཡོང་ལྟ་བ་ལྟ་ཏུའི་གདམས་རག་ །
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ལ་རང་སྒར་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སྒར་འདྲིས་ཀྱི་མི་
 དང་སྤང་པ་འཕམ་མ་པར་ཏུ་བྱ་བྱ་འཇུག་པ་ལྟ་ཏུའི་གདམས་རག་ །ཁྱིད་
 པའི་བར་དོ་ལ་ལས་ཀྱི་འཕྲོ་མཐུད་པ་ཡུར་བ་རྒྱུ་ཆད་ལ་མ་འཇུགས་
 པ་ལྟ་ཏུའི་གདམས་རག་གོ །དང་པོ་ནི། མི་བྱ་ཆར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཏུ་
 གནོད་འཆའི་དགས་ཚུགས་སམ་མི་ཚུགས་བརྟགས་ནས་འཆེ་བ་མེད་

བར་ཆོང་བཅས་ཟིན་ཏུ་ས་ཁྱིམ་ཆོང་དེར་ནས་འཇུག་ཀྱང་སྒྲོ་འདྲགས་
 གཙོད་མི་དགོས་པར་མེ་ཆོས་དང་། ཆོགས་ཆགས་མེད་པས་འཇུག་པ་
 ལྟར་ནས་འཁྱུར་བ་དེ་ཡང་དང་པོར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་འདྲིན་པ་
 ལ་ཐབས་གང་ཟབ་གནད་གང་ཆེ་བ་བརྟགས་ནས་རང་ཡིད་ཆེས་.....
 པའི་ཆོས་དེ་ཡང་མཐའ་མ་ཆོད་པ་དང་མེ་ཆོས་འཇུག་པ་དང་ཆོག་ཏུ་
 མ་ཐེབས་པ་(༡༩༥༧) གསུམ་སྒྲོང་བ་ལ། དང་པོར་ཆོས་པས་སྒྲོ་སྒྲུང་།
 བར་ཏུ་བསམ་པས་ཐག་བཅད། ཐ་མར་སྒྲོམ་པས་ལ་བཟུམ་ཏེ་སྒྲོ་བ་དེ་
 བར་བྱེད་པ་ནི་ཆོང་འཆའ་བ་དང་འབྲེལ། ཆོང་ཏུ་འཇུག་པ་ལྟར་
 དོན་ནས་ཏུ་འབེབས་པ་དང་འཆི་ཏུ་ཉམ་ང་དང་བག་ཆེ་མེད་པས་
 འཇུག་པའོ། །འདི་དག་གི་དོན་ཀྱིས་པར་སྐར་བཞུགས་ལ། འདིར་ལག་
 ལེན་བཞུས་ཏེ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། བྱི་སྒྲང་བ་ལ་བལྟས་པས་སྒྲང་ཡུལ་
 སྒྲུ་མའི་འབྲུལ་འཁོར་ལྟར་མཐོང་སྟེ། གཞི་མེད་སྒྲོང་པའི་རང་གཟུབ་
 ཅམ་ཏུ་མཐོང་ཏུས། ཆོས་ཅན་སྒྲོ་ཆོགས་སྒྲུ་སྒྲང་དོ་ཅོག་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྲོང་
 པའི་མེ་ཁོང་ཏུ་ཡོན་ས་ཤར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགག་མེད་ཏུ་
 ཤར་བའི་རང་ཅལ་ཡིན་པའི་སྒྲུང་རོ། །དེའང་ཆོས་ཅན་སྒྲུ་ཟེའོག་
 བེར་བྱིས་ལྟར་དཀར་དམར་སྒྲོ་ཆོགས་སྒྲུ་སྒྲང་བ་ཚུན་གཅིག་ལ་.....
 བལྟས་པས། ཅིར་སྒྲང་ཅི་ཤར་ཅི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སངས་སྒྲོང་
 པའི་རྣམ་པར་མཐོང་ཏུས་སྒྲང་(༡༩༦༦) ཆོག་བཅས་བཅོས་སྒྲོ་ལག་.....
 མེད་པར་བཞག་པས། སྒྲང་བ་སྒྲང་ས་ནས་སྒྲོལ་ཏེ་འབྲུལ་པ་གཞི་མེད་
 ཏུ་སྒྲོལ་བ་སྒྲུ་མའི་ཆེད་མོ་ཅམ་ཏུ་ཤར་བས་བྱི་ཡུལ་ཏུ་འཛིན་པའི་.....
 འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའོ། །ཆོས་ཅན་ཏུས་ཏུ་པ་རི་ཁང་བཟངས་སྒྲུས་

བ་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་སོག་མར་སྒྲར་ཡུལ་ཏུ་གར་བྱུང་ལ་ཏུམ་བྱར་
 བཅད་དེ་གར་སྒྲར་ས་དེར་ཆེར་ཆེར་བཞག་པས། ཤེས་པ་ཆེན་པོ་ལ་
 དཔྱད་བྱེད་མ་ཞུགས་ཏེ། སྒྲར་བ་སྒྲོས་མ་བཞུར། སྒྲོ་སྒྲར་བས་མ་
 ཞུགས་པར་རང་གནས་སུ་ཤིགས་སེ། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བྱུག་མ་བཞག་
 པར་རང་སོར་བཞག་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲར་བ་ཞུག་པར་འཆར་བའོ། །
 དེ་ལྟར་བྱི་ཆོས་ཅན་ལ་བཞུས་པས་ཡུལ་མེད་སྒྲར་པའི་རང་གཟུགས་
 སུ་ཤེས་ཏུས་གཟུང་བ་ཡུལ་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟར་དག་པས། གཟུང་བ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱི་ལ་ལྟ་མཁན་གྱི་
 ཤེས་པ་ལ་(༡༩༤བ) བཞུས་པས། འབྱུ་བ་སྒྲོང་ཡལ་རིས་མེད་ཏུ་སངས་
 ཅས། ཏར་སངས་བར་མེད་རང་གསལ་ཏུ་རྟོགས་ཏུས། བར་ཆོས་ཉིད་
 རྒྱུ་འགག་གནས་མེད་ཆེན་པོར་རྟོགས་པས། འཛིན་པ་རྟོན་མེད་ནམ་
 མཁའ་འདྲ་བའི་རང་ལ་རང་སངས་སུ་བྱུལ་ལེ། རྟོན་མེད་ཏུ་ཡི་ཤེ།
 ཟང་ཐལ་ཏུ་རྟོན་ནེ། བདེན་མེད་ཏུ་བྱན་ནེ། ཆ་བྲལ་ཏུ་བྱེས་སེ། ཆོས་
 ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་རང་ན་དགའ་འཛུམ་ཤིག་གི་བཞག་པས།
 བར་འཛིན་པ་མེས་ཀྱི་བརྟོན་ཕྱར་ཆོན་པའི་དཔོན་པ་ཡོད་དེ། དེ་
 ལྟར་ཡུལ་མེས་ས་གཞི་མེད་ཆ་བྲལ་ཏུ་རྟོགས་ཏུས། གསང་བ་རང་རིག་
 གཟུང་འཛིན་རྣམས་བྲལ་རྟོན་པ་ལ་སོང་སྟེ། རིག་པ་རང་གསལ་ག་དག་
 ཆེན་པོ་སྤྲུལ་འདི་ཡུང་གིས་རོ་སྒྲད་ལ་སྒྲོན་མ་བཞིས་དཔྱིར་ས་རིག་འདྲ་
 འབྲལ་མེད་པ་འོད་གསལ་གྱི་རང་ལ་སྒྲོམ་ཏུས། བྱི་དཔྱིར་ས་སྒྲར་རང་
 གདངས་ཀྱི་འོད་ལྡན་གསལ་བ་མེ་མོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར།
 རྣམ་པ་(༡༩༥ན) བྱིར་སྒྲར་ཡང་རོ་བོ་ནང་ན་གནས་པས། སྒྲར་སྒྲོང་རྒྱུ་

བཟུན། །ཐད་ལུགས་ནམས་ཀྱིས་དཔོངས་པ་བཟུན། །བརྟན་པའི་
 གདེང་གིས་མི་རྒྱག་(༡༩༥༥) ཉགས། །དེ་ལྟར་དོན་ནམས་བཟུས་པའོ། །
 དེ་ཡི་འབྲས་བུ་འདི་དག་ཡིན། །དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱོན་མ་ལུས་མཐོང་བ། །
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མདོན་ཏུ་རྒྱུད། །ཐིག་ཡེད་རྒྱོན་མ་ལུས་མཐོང་བ། །
 ཆོས་བཅས་ནམས་ཀྱི་རེ་གནས་ཐོབ། །ཤེས་རབ་རྒྱོན་མ་ལུས་མཐོང་
 བ། །རྒྱིད་རང་གི་མཆོད་ཉིད་རྟོགས། །རྒྱ་ཡི་རྒྱོན་མ་ལུས་མཐོང་བ། །
 དབང་པོ་ནམས་ལ་དབང་བཟུར་ཐོབ། །ལུ་ལུ་རྒྱུད་ལ་ལུ་གོམས་པ། །
 རིག་པ་ནམས་ནི་སྤང་ལ་ཐེབས། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་སྤྱུག་ལུས་པས། །འདི་
 ཉིད་ནམས་ནི་རང་རིགས། །རང་བཞིན་གནས་པའི་བར་མ་དོར། །
 འདི་ནམས་ཐོམས་པའི་རྒྱུས་བུ་ནི། །འཕྱུར་བ་ཐམས་ཅད་རང་དེངས་
 ལ། །འཕྱུར་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ངས་བཟུན་པ་ཡི་ཆོས་ནམས་ནི། །
 མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་ཀྱང་འདིར་བཟུས་པའོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །
 དོན་གཉིས་པ་འཆི་ག་མའི་བར་དོ་ལ་མི་(༡༩༥༦) གསལ་བ་གསལ་.....
 གདབ་པ་སྐྱེག་མོ་མེ་ཡོང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་ལ་བརྒྱུད་དེ། དཔེ་
 ཏུ་མ་དང་བཅས་པས་འཆི་བར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བསམས་པ། །འཆི་
 པའི་ཉགས་བཟུགས་པ། བརྒྱག་པའི་ཐབས་བཟུན་པ། འཆི་གའི་སྤང་བ་
 བཟུན་པ། གདབ་པའི་གདམས་རག་བཟུན་པ། རྒྱེ་གནས་ཀྱི་ཉགས་
 བཟུན་པ། རྒྱུར་བའི་ཆོ་ག་བཟུན་པ། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནས་
 གཞན་བཟུན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ཉི། ཉིད་དཀའ་བའི་ཆོས་ལ་
 བསམས་ནས་དལ་ཁོམ་ངེས་འདོག་མེད་པར་ཆོས་ལ་རྒྱུར་བ། རྒྱུར་ས་
 པའི་ཆོ་ག་བཟུན་པ། འཇིག་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བསམས་ནས་ཉག་ཏུ་

དེས་འབྱུང་དང་སྐྱོ་ཤས་བསྐྱེད་ལ། འཆི་དེས་པའི་དཔེ་ལ་བསམས་
ནས་དགོས་ཏུ་སྒྲིག་ས་པའི་ཟབ་དོན་སྒྲིག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་པར་
དཀའ་བ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ལས་ཀྱི་ས་པ་ལས་ཆོས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཏུ་.....
རྒྱུས། རྟེན་པར་དཀའ་བ་དལ་འབྱུར་(༡༩༧༩) སྤྱན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་རྟེན།
འཕྲད་པར་དཀའ་བ་སྒྲུ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྱད། ལྷགས་
པར་དཀའ་བ་དམ་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོར་ལྷགས། ཤེས་པར་
དཀའ་བ་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་མན་རག་ལྷན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤེས། སྤང་པར་
དཀའ་བ་འཁོར་བ་སྤྲུག་བསམ་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་སྤངས་ནས་ཐར་པ་བྱུང་.....
ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིང་ཏུ་འགོ་བའི་ཏུ་ས་ད་དེས་བཙོན་འབྲུས་དང་སྤྱིང་ཏུ་ས་.....
བསྐྱེད་ནས་མ་བསྐྱུབས་ན། ལྷན་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་མཐུན་སྦྲེན་ཆང་བ་མི་
ཤིང་པས། དལ་ཁོམ་དང་དེས་འཛོག་མེད་པར་ཉིན་མཚན་ཏུ་ཟབ་
མོའི་དོན་ལ་སྒྲིག་པར་རིགས་ཏེ། འཕགས་པ་སྤྱུའི་དབང་པོའི་ཞལ་སྤ་
ནས། མཐུན་པར་ཡུར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། རྒྱུ་པོ་དམ་པ་ལ་
ནི་བརྟེན་པ་དང་། བདག་གིས་ལོགས་སྒྲོན་སྒྲོན་སྤངས་བསྐྱེད་ནམས་
རྒྱུས། །འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་མངའ། །ཞེས་པ་དང་།
འཕགས་པ་ཞི་བ་(༡༩༧༧) ལྷའི་ཞལ་སྤ་ནས། དལ་འབྱུར་འདི་ནི་ཤིན་
ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ། རྒྱུས་པུ་དོན་བྱུང་ཐོབ་པར་ཡུར་པ་ལ། གལ་ཏེ་
འདི་ལ་བཙོན་པར་མ་བྱས་ན། རྒྱུས་ནི་ཡང་དག་འབྱུར་པར་ག་ལ་
འབྱུར། ཅིས་པ་དང་། འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྟེན་ཡུར་ནས། །དེར་ཏུ་
བཙོན་པར་མི་བྱེད་ན། །ཤི་བའི་ལོག་ཏུ་རན་འགོར་འགོ། །བསྐལ་པ་བྱེ་
བ་བརྒྱ་སྤྱོད་ཏུ། །བདེ་འགྲོའི་སྤྱི་ཡང་མི་ཐོས་ན། །བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་

རྒྱུ་མ་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ད་ལྟའི་བདེ་སྤྱད་དང་སྤང་
 བ་འདི་ཐམས་ཅད་སྟོན་གྱི་ལས་ལས་ལྟར་ལ། ད་རེས་གྱི་ལས་གྱིས་སྤྱི་
 བའི་སྤང་བ་བརྒྱུད་པ་སྟེ། རྒྱུ་མ་ལ་ལས་རན་པ་བྱས་པ་རྒྱམས་ནི་
 འདིར་ཡང་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། ཡན་ལག་འཐེང་བྱས་ལ་སྟགས་
 པ་དང་། གཞུགས་རན་ཞིང་སངས་ལ་གཞན་དབང་ཏུ་བྱུང་པ་ལ་
 སྟགས་པར་སྟོན་ལ། རྒྱུ་མ་ལ་ལས་བཟང་པོ་བསགས་པ་རྒྱམས་ནི་
 དབང་པོ་གསལ་(༡༩༠ན) ཞིང་གཞུགས་མཛེས་པས་མཛོང་ན་ཡིད་ཏུ་
 འོང་བ་དང་། འཁོར་དང་ཡོངས་སྟོན་དང་ལྟན་ཞིང་རྟག་ཏུ་རང་
 དབང་འཁྱུར་པ་ལ་སྟགས་པར་བྱུང་བའོ། །ཆོ་སྤྱི་མ་ལ་གང་ཏུ་སྟེ་བ་
 ཡང་ད་ལྟའི་བསམ་སྟོན་དགོ་མི་དགོ་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཆོགས་བསགས་
 ཤིང་སྟོན་པ་དང་རྩལ་ཁྱིམས་ལ་སྟགས་པ་སྟོན་པ་རྒྱམས་བདེ་འགོ་
 བཛོལ་རིས་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཏུ་སྟེ་ཞིང་འཁོར་དང་འཁྱུར་པས་མཛོལ།
 བཛོད་པ་དང་དེས་པ་ལ་སྟགས་གནས་པ་རྒྱམས་གཞུགས་མཛེས་པ་
 དང་། དཔུང་གཞེན་དང་མགོན་སྐྱབས་བྱས་པས་ཡུལ་དཔུས་སུ་སྟེ་བ་
 དང་། ཀུན་གྱིས་བཀུར་ཞིང་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པར་སྟེ་བ་
 དང་། རྒྱུ་མ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་བྱས་ཤིང་ཆོས་ལ་སྟུང་པས། ད་ལྟ་སྤྱོད་པ་ཡང་
 དག་པ་དགོ་བའི་བཤེས་གཞེན་དང་ཐུག་ཅིང་ཆོས་ལ་སྟུང་པ་དང་།
 ཡུལ་བཟང་པོ་འདོད་དཔུང་དང་ལྟན་པར་སྟེ་ལ། རྒྱུ་མ་ལ་དཀོན་མཆོག་
 ལ་བྱས་པས་(༡༩༠བ) བཛོད་པ་རྒྱམས་ནི་འདིར་ཡང་ལེགས་པར་རབ་
 ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བཞེན་པར་རྟོགས་ཏེ་ཆངས་པར་སྟོན་པ་ཆེད་མཐར་
 ཐུག་ཅིང་། ཐེག་པ་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། རྒྱུ་མ་ལ་ཐོས་བསམ་

སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ན་མས་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་ཆེ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
 གྲུབ་ཆོད་མེད་པའི་སྐོལ་ཆོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྐྱེས་པས་རང་
 དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་
 དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེས་ཏེ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པ་ན་མས་
 འདིར་ཡང་རྒྱ་འགོ་སྐྱོ་ཆོགས་སུ་སྐྱེ་ལ། མཆོ་རིས་ཆོབ་ཀྱང་དབང་པོ་
 མ་ཆར་བ་ལ་སོགས་པ་སོངས་ཤིང་བསྐྱེད་ན་མས་རྒྱུད་བར་སྐྱེ་ལ།
 འདིར་ཡང་མི་དགེ་བ་སྐྱེད་པས་ཕྱི་མ་ལ་འར་རྒྱག་བསྐྱེད་དང་ལྡན་
 པའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །མདོར་ན་ཆེ་སྐྱེས་པ་ལ་གང་བྱས་ད་ལྟའི་བདེ་
 རྒྱལ་དང་ལུས་ལེམས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཤེས་ལ། ཕྱི་མ་གང་ཏུ་སྐྱེད་ལྟའི་
 བསམ་སྐྱོད་ལ་རག་ལས་ཏེ། (༡༩) མདོ་སྐྱེས་པ་པོ་གོད་པ་ལས། སྐྱེ་
 མ་ཅི་བྱས་ལུས་ལ་ལྟོས། ཕྱི་མ་གང་འགྲོ་ལེམས་ལ་ལྟོས། ཞེས་སོ། དེ་
 ལྟར་བསམ་ནས་ཀྱང་ད་ཤེས་མི་དགེ་བ་དོར་དགེ་བ་བསྐྱེད་ཏེ་
 དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱོ་གནས་དཔོན་ཏེ། ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་
 ཀྱང་མན་མི་ཆོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་
 ལས། འདི་ན་ལ་དང་མ་དང་བཤེས་རྣམས་དང་། གཉེན་དང་ཆ་ལག་
 རྒྱབས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པོ་འཇིག་མཁོན་རྒྱབས་མིན། །
 ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་འདི་དག་མ་གཏོགས་པ། འཇིག་རྟེན་མཁོན་རྒྱབས་
 རྒྱུར་པ་གཞན་འགའ་མེད། ཅིས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གང་མས་པའི་
 མདོ་ལས། རུས་ཀྱིས་གཉེར་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འགྲོ་འགྱུར་ན། ཁོངས་སྐྱོད་
 མཆོའ་དང་གཉེན་བཤེས་རྗེས་མི་འབྱང་། རྐྱེས་སུ་དག་ནི་གང་ནས་
 གང་འགྲོ་ཡང་། ལས་ནི་གི་བ་མ་བཞིན་སུ་རྗེས་སུ་འབྱང་། །(༢༠)

ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རིས་པ་འི་རྒྱ་མཚན་ལ་བསམས་ནས་ཉག་རྩ་
 རིས་འབྱུང་དང་སྟོ་ཤས་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྟེན་དཀའ་པ་འི་དལ་བ་
 མོབ་ཀྱང་འབྱུང་བཞི་འདུས་པ་འི་ཡུང་པོ་ཡིན་པས་འཇིག་པར་རིས་...
 ཉེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པ་འི་སྤྱིར། ལྷ་བ་རྣམས་པ་འི་ཡུང་པོ་དང་འདྲ་བ་
 འདི་ནམ་འཇིག་ཆ་མེད་པས། ད་ལྟ་མ་ཞིག་པ་འི་རྟེན་འདི་ལ་བདག་
 གིས་ཐར་པ་དམ་པ་འི་ཆོས་བྱ། མི་ལམ་རྒྱ་མ་དང་འདྲ་བ་ཆེ་འདི་
 རྒྱང་བ་འདིས་ཅི་བྱེད་རྣམས་རྩ་སྟོར་ནས་བསམ་དགོས་ཉེ། རིན་པོ་ཆེ་
 རྒྱངས་པ་འི་རྒྱད་ལས། འབྱུང་བ་རགས་པ་འི་གཟུགས་ནམས་ལ། །
 བཅད་པ་འི་ས་མེད་ཡ་རེ་ཆ། རྩོས་བྱ་བརྟན་པ་འི་ཆེ་སྟོག་ལ། །རྩས་
 བཟུང་མེད་པ་ཡ་རེ་ཆ། ཆོགས་བྱས་ཡུལ་གྱི་རྒྱང་བ་ལ། །རྟག་པ་མེད་
 པ་ཡ་རེ་ཆ། རྩོས་བྱའི་བྱན་བསམ་བྱུང་ཆོར་ལ། །ཟད་པ་མེད་པ་ཡ་རེ་
 ཆ། །ལུས་ལས་བྱུང་བ་འི་སྤྱག་བཟུལ་ལ། །དྲངས་པ་(༡༢༡༩) མེད་པ་ཡ་
 རེ་ཆ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མི་ཉག་པ་ཡིན་ཡང་། ཉག་པ་དང་བདེན་
 པར་འཇིན་པས་ཆེ་འདི་འི་རྒྱང་བ་ལ་ཆགས་པ་འི་སྤྱེ་བོ་ནམས་འབྲུལ་...
 པས། བདག་ནི་དེ་ལྟར་མ་ལྟར་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་རྣམས་རྩ་སྟོར་ནས་
 ཅར་རྩ་བསམ་པ་དང་། བདག་གིས་གཞན་ལ་ཐན་བཟུགས་སམ། དག་
 བརྒྱལ་ལམ། ཡུལ་བཟུང་རམ། ཅི་བྱས་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོར་པོ་
 མེད་ཅིང་བསྐྱེད་བས་ནར་རྩ་རང་གི་སེམས་འབའ་ཞིག་ལ་བལྟ་བར་བྱ་...
 རྟེ། དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས། གྱེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་
 པ་དག་ལ་ཐར་བལྟས་པས། །བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་སྤྱག་བཟུལ་
 རྒྱ། །ཅི་ལ་བསམས་ཀྱང་ཐན་པར་མི་གདའ་བ། །རང་གི་སེམས་ལ་ལྟ་

པ་གོམས་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་ལྟར་བསམ་འཆོལ་ལོ། །གསུམ་པ་འཆི་
 དེས་པའི་དཔེ་ལ་བསམས་ནས་དགོས་ཏུས་སྟོངས་པའི་ཟབ་དོན་སྟོམ་
 པ་ལ་(༡༩༡)གདམས་པ་ནི། སྒྱིར་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་
 དཔེ་མི་ལམ་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཆེད་ཏུ་བརྟུང་པའི་
 ཆོམས་ལས། ཀྱི་མ་འདུས་བྱས་ནས་མི་རྟག་སྐྱེས་ཤིང་འཇིག་པའི་ཆོས་
 ཅན་ཡིན། རྒྱུས་ནས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་བས། དེ་བས་ལྟར་ཏུ་ཞི་བ་
 བདེ། རྟེན་མ་རབ་རིབ་མར་མེད་དང་། རྒྱུ་མ་ཐིམ་པ་ཆུ་ཤར་འདྲ། མི་
 ལམ་སྟོན་དང་སྒྲིབ་ལྟ་བུ། འདུས་བྱས་ཆོས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ། ཞེས་
 ཏོ། ཆོས་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོ་མི་རྟག་པའི་དཔེ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྟུར་གསང་བ་ཆེན་
 པའི་རྒྱུད་ལས། གང་ཞིག་ལྟས་ཅན་སྐྱེས་ཏུ་ནསས། ཆོ་ནི་མི་རྟག་མི་
 ལམ་འདྲ། མི་ལམ་གྱིས་ནི་ཀྱང་པ་མེད། ཆོ་ནི་མི་རྟག་ཆུད་ཀྱས་འདྲ། །
 འབབ་ཆུས་གཅིག་ཏུ་བཅུད་པ་མེད། ཆོ་ནི་འཛོན་མེད་རྒྱུད་དང་
 འདྲ། རྒྱུད་ཤིས་སྐྱེས་ཏུ་བཟུང་བ་མེད། ཆོ་ནི་ཡུན་རྒྱུད་སྐུལ་པ་འདྲ། །
 སྐུལ་པས་རྟག་ཏུ་གནས་པ་མེད། ཆོ་ནི་བདེན་མེད་སྐྱེ་མ་འདྲ། །
 (༡༩༢) རྒྱུ་མས་བདེན་པའི་ས་བཟུང་མེད། ཆོ་ནི་མི་སྟོང་འགོན་པ་
 འདྲ། འགོན་པོས་རྟག་ཏུ་བཅུད་པ་མེད། ཆོ་ནི་མ་དེས་ཆར་སྒྲིབ་
 འདྲ། སྒྲིབ་གྱིས་ཏུས་ཆོད་བཟུང་བ་མེད། དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོ་ཡི་
 ཆོད། འདི་ལྟར་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་ཏེ། སྟོ་ཤར་པ་དང་ཆོག་བབས་ཏུ།
 ཏུས་ཆོད་འདི་འདྲར་བཟུང་བ་མེད། ཅེས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེར་རྒྱལ་པའི་
 མདོ་ལས། ཆོ་ནི་མི་རྟག་རྒྱལ་པའི་སྒྲིབ་འདྲ་སྟེ། རི་གཟར་འབབ་ཆུ་
 ལྟ་བུར་ལྟར་མཚུགས་འདྲ། ཞེས་པ་དང་། ཆེད་ཏུ་བརྟུང་པའི་ཆོམས་

ལས། ལ་ལ་མངལ་ན་གནས་ནས་འཆི། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཅས་མ་
 ཐག །ཁ་ཅིག་གོག་པོ་འགོག་ཅམ་ན། །དེ་བཞིན་ལ་ལ་ཡོངས་རྒྱལ་ན། །
 ལ་ལ་ཆུན་དང་ལ་ལ་གཞོན། །ལ་ལ་དར་ལ་བབས་ནས་འཆི། །དེ་ལ་མི་
 འདི་གཞོན་ཞེས་ཏེ། །གསོན་པོའི་གདེང་བོད་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་སོ། །
 དེ་ལྟར་མི་རྟག་(༡༤༡༥) པས་ལྟར་རྟུ་འཆི་དེས་པ་བསམས་ཏེ། ཆེ་
 འདིའི་བྱ་བ། ཆགས་ཐང་འཐབ་ཚོད། ལེ་ལེ་གསོག་འཛིག་ །ལོ་འདྲོད་
 ཆེ་བྱད། རྩེ་རིས་རྩྭགས་འཛིན། དག་གཉེན་འདུལ་རྒྱུད་ །ཐོས་ཀྱང་
 དོན་ལ་མི་འབྱར་བའི་ཁ་བཤད་དང་བཤེས་གཉེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་……
 ཅི་ཕན་སྐྱམ་རྟུ་སྒྲིང་ནས་བསམ་དགོས་ཏེ། གཏམ་བྱར། ཆེ་ནི་ཡུན་
 ཐུང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མང་། །ཆེ་ཡི་ཆད་ཀྱང་རི་ཅམ་མི་ཤེས་པས། །
 དང་པས་རྒྱལ་ལོ་མ་ལེན་པ་ལྟར། །རང་གི་འདྲོད་པ་དང་རྟུ་སྒྲིང་བར་
 གྱུས། །ཞེས་པ་ལྟར། དེ་རིང་ཉིད་ནས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་འབད་དགོས།
 དེའང་སྤྱི་ཡུལ་གྱི་སྒྲིང་བ་ལ་བལྟས་པས་ཀྱང་ནམ་ཟུ་རྟུས་བཞི་འབྱར་
 པས་རྒྱན་མི་རྟག་ །ཉིན་མཆོན་ཡུད་ཅམ་འབྱར་པས་སྐད་ཅིག་མི་རྟག།
 རྒྱུ་ཤིའི་རིམ་སྤང་བསམ་པས་གཤིས་མི་རྟག། །ཆོང་ཁང་འགོན་པོ་
 བསམ་པས་འདུས་ཀྱང་འབྲལ་བ་རྣམས་ལ་བསམས་ཏེ། ལྟར་རྟུ་འཆི།
 (༡༤༡༦) དེས་པར་འཆི། རམ་འཆི་ཆ་མི་འདུག །ཆོས་མིན་པས་ཕན་མི་
 འདུག་སྐྱམ་རྟུ་བསམས་པ་དང་། བླ་རང་གི་རྒྱ་ཡུལ་གྱི་ན་ཆོད།
 བསམས་ཀྱི་འཆར་སྒོ། རྒྱུད་རྒྱལ་གི་རིམ་སྤང་རྣམས་ཐུ་སྤྱི་འབྱར་བ་ལ་
 བསམས་ནས་ཀྱང་། མི་རྟག་པ་མི་བརྟན་པ་འབྱར་བ་འཕོ་བ། ཤིན་མས་
 སྤང་རྟོག་པའི་དཔེ་མེད་པ་རྣམས་སུ་བསམས་ལ། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་

ཀྱང་མ་ཡིངས་པར་འཆི་བ་ཁོ་ན་བསམས་ཏེ། སྤྱིང་འཇུག་ལས། ཉིན་
 མཆོན་ཀྱན་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པའི་
 རིགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོ་འདི་ལས་སྒྲོ་མ་ལོག་གི་བར་ཏུ་ཉིང་རེ་
 འཛིན་སྒྲོ་མ་པ་དང་བྱ་བའི་ཆོས་སྤྱིང་གཞན་བཞག་ནས་ཀྱང་འདི་ཁོ་
 ན་སྤྱིང་ནས་བསམ་དགོས་ཏེ། །འཁོར་བ་ལས་སྒྲོ་ཕྱག་པ་ལ་འདི་བས་
 ཟབ་པའི་ཆོས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱིང་དཔོན་ཆེན་པོ་པར་འདི་ཞུ་
 བས་ཀྱང་། མི་རྟག་ཡིང་མེད་འཆི་བས་བསྐྱལ་(༡༤༤) མ་གདབ། ཉིན་
 མཆོན་སྤྱན་བཅད་རྟག་ཏུ་བསྒྲོ་མ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
 དེས་ན་རིང་བ་སྤྱིང་པ་ཆགས་འཇིག་ལ་བསམས་ཀྱང་ཆོ་མི་རྟག །ཉེ་
 བ་སྤྱིང་ཅིག་ཐང་ཅིག་ལ་བསམས་ཀྱང་ཆོ་མི་རྟག །དབང་པོ་དང་ཡུལ་
 མི་རྟག་སྤྱེ་གནས་སྐབས་འགྱུར། །འཁོར་འདབ་དང་ནོར་རྩལ་མི་རྟག་
 སྤྱེ་ད་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་མེད། །པ་མ་དང་གཉེན་འདུན་མི་རྟག་སྤྱེ་
 འདས་ནས་མེད། །ཡུལ་མི་དང་བྱིམ་མཆོས་མི་རྟག་སྤྱེ་བྱེ་བུལ་མང་།
 བས་ཆེ་དང་ཆུང་གཞོན་མི་རྟག་སྤྱེ་སྤྱང་བ་འགྱུར། །བདེ་སྤྱིང་དང་དག་
 གཉེན་མི་རྟག་སྤྱེ་འགྲོན་ཁང་འདྲ། །མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སྤྱི་ཤི་ལ་སྤོངས་གཏད། །བདེ་སྤྱིང་གི་གོས་ཕྱོག་ །གཟུང་འཛིན་གྱི་ཉན་
 བཉིང་། མ་རིག་གི་མལ་བཅས། །བདག་འཛིན་གྱི་གཉིད་ཉལ། །བག་
 ཆགས་གྱི་མི་ལམ་མི། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ཁང་པ་ན་རྟག་ལྟ་རང་
 མཆོན་ལ་སྤྱིང་པའི་འགྲོ་བ་ཀྱན་ཡང་(༡༤༥) ཉལ་ཡང་ལངས་པའི་
 གཉིད་དང་མི་ལམ་ལ་ཐོག་མཐའ་དང་སངས་པའི་རུས་མེད་པ་འདི་
 བསམས་ལ། །ད་རེས་འཁོར་བའི་སྤྱན་ཁང་ནས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་

འབད་པ་འདོན་དགོས་སོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་ལྷུང་འཁོར་
 བ་པ། མི་རྟག་མདོན་ཏུ་ལྷུང་ལྷུང་བདེན་པར་འཛིན། རྒྱུ་ཤིའི་ཆུ་ཤར་
 ལྷུང་ཡང་ཐར་མི་ཤེས། །སྤྲོ་ཆོགས་ལྷུག་བཟུལ་ལྷུང་ཡང་བེད་རུས་
 མེད། །ཡང་དག་བཤེས་བཤེས་ལས་ཉོན་མགོན་མེད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་མིག་
 ཟུམ་མ་རིག་ཟུན་པར་འབྱམས། །འདི་དག་བསམས་ནས་རྟོག་དགའི་
 དལ་བ་ལ། རྫོང་དགའི་མེམས་བརྒྱུད་དམ་ཆོས་བརྒྱུལ་པར་འོས། །ཡང་
 དག་ལས་ཉོན་དེད་དཔོན་མཆོག་ལྷུང་པ། །མཆོན་ལྷན་གྲུ་མ་ནམས་
 དང་མཇུག་ལྷུང་ཅིང་། །ཟབ་མོའི་ཆོས་མཆོག་བརྒྱུད་ཅི་ཐོབ་རུས་
 འདིར། །བཙོན་པས་བརྒྱུལ་ས་ཏེ་སྤྱིད་གཞུག་རྒྱ་མཆོའི། །པ་རོལ་
 མཆོག་ཏུ་ཐུལ་ལ་(༡༤༥) བཙོན་འཇུག་ལོ། །ཆོ་མི་མི་རྟག་རུབ་རིའི་
 གྱིབ་མ་བཞིན། །གཡང་ཁའི་རྫོན་ཤིང་རྒྱུད་གིས་བརྒྱུད་འདྲ་ཞིང་། །
 རྫོན་དང་རྫོག་བཞིན་རྫོ་ཅེའི་ཐུལ་པ་བཞིན། །ལྷུང་བ་ཤིད་ཏུ་འཆི་
 བར་བསམ་འཇུག་ལོ། །ད་ལྟ་འཆི་ཞེས་སྟོང་ནས་མ་དྲན་ན། །ལེ་ལོས་
 གཤེངས་པས་འཆི་རུས་པན་མི་ཐོགས། །དེ་བས་ད་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་
 བཞིན། །འཛིགས་སྤངས་སྤྲུག་པས་སྟོང་པའི་དོན་ལ་རྒྱུད་ས། །དེར་ནས་
 བདག་ལྷུང་ནགས་ཆོས་མེ་རྟོག་ཅན། །རྒྱུ་ཤོས་རྫོང་ཞིང་འབབ་རྒྱུའི་རྒྱ་
 གྲགས་ལ། །དཔེན་ཞིང་ཡིད་འོང་བྲག་རིའི་རྒྱུད་འདུག་ཤི། །རུས་
 བཞིར་སྟོང་པོ་མེད་ཅེས་མེམས་པ་ཡི། །དགེ་བ་རྒྱན་ལྷུང་འཛིག་རྟོན་
 མིས་བརྒྱན་པ། །ཀུན་ལས་ཆེས་མཆོག་བརྒྱུད་ཅི་ཐོབ་ལྷུང་ཅིང་། །མི་
 རྟག་རྫོང་པའི་རྒྱ་ཆོན་རྫོགས་པར་ཤོག །སྤྲོ་ཤིང་མེ་རྟོག་ཤར་ཤོང་
 མཇེས་པ་དེར། །ཆོས་རྒྱལ་ཞི་བ་རྫོན་ཀྱི་ཁྱ་རེ་ཅན། །རིག་འཛིན་རྒྱལ་

བའི་གསེར་གྱི་སྒྲིག་(༡༩༩ན) འབྱུང་བས། །ཆོ་གཅིག་འོད་གསལ་སྒྱིང་པ་
 འབྱུང་བར་ཤོག །ཐར་པའི་ཁང་བཟངས་རིན་ཆེན་མོ་བྱང་ནས། །ཆོས་
 རྒྱལ་ཞི་བ་རྩ་སྒྲིའི་དབྱངས་གྲགས་པས། །མ་ལུས་འགྲོ་ཁྱེན་མ་རིག་
 གཉིད་སངས་ཏེ། །གདོད་མའི་ས་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཤོག །སྒྲི་
 བས་མེས་པའི་རང་བཞིན་གསལ་བ་ཅན། །ཞི་བའི་ནགས་སྒྲ་གཅིག་
 ལུ་འགྲོ་འདྲོད་ནས། །སྒྱིང་ནས་སྒྲོན་པའི་ཆོག་གི་དབྱངས་སྒྲས་པ། །
 མོས་དགོ་དག་པས་རྒྱར་རུ་འབྱུང་བར་ཤོག །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་
 གྱི་ཆོགས་སྒྲ་བཅད་པ་དག་ཤོ །གཉིས་པ་འཆི་བའི་རྟགས་བརྟག་པ་ནི།
 ཐལ་འབྱུར་ལས། འཆི་བའི་རྟགས་ཀྱང་ཉི་ཤུ་གཅིག །རུར་ཁྱོད་དཔེན་
 པའི་སྒྲིགས་མང་ལ། །སྒྲ་མ་མཆོད་ཅིང་གཏང་བར་བྱ། །གཞན་ཡང་
 བཟའ་དང་བརྟུང་བ་ཡིས། །འགྲོ་བ་གཞན་ཡང་མཁུ་བས་ཏེ། །དེ་ནས་
 སྒྲི་ནང་གསང་བ་ཡི། །(༡༩༩བ) འཆི་བའི་རྟགས་ཀྱང་བརྟག་པར་བྱ། །
 ཞེས་གསུངས་པས། ཐ་མལ་པ་ནམ་འཆི་མི་ཤེས་པ་ཁྱེན་ཀྱང་། མ་དང་
 ལུ་ལ་སོགས་པས་རྟོག་པ་སྒྲི་རོལ་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་...
 བྱང་པར་རུ་འཕགས་པ། རྣལ་འབྱོར་པས་རུས་ངེས་པར་གཟུང་བ་ནི།
 མི་མེད་པའི་ལྷང་སྒྲོང་ངམ། དཀོན་པའམ། རུར་ཁྱོད་དམ། བགས་
 ཁྱོད་དམ། རི་བོའི་སྒྲོངས་ལ་སོགས་པར་མང་ལ། ཆོ་གཟུགས་བརྟག་པ་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱ་སྟེ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྒྲོར་ལས། འཆི་བདག་བརྟུང་ནི་
 ལྡང་རུས་གྱི། །འཆི་ཀའི་བར་དོ་འདི་ལྟར་བརྟག །དཔེན་པའི་གནས་
 སམ་ལྷང་སྒྲོང་རུ། །འཆི་བའི་རུས་ཆོད་གཟུང་བ་གཅེས། །ཞེས་སོ། །
 བརྟག་པ་དངོས་ལ་སྒྲུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། །སྒྲུན་མོང་བ་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བཅ་མཁའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་བརྟན་
 བྱི། མི་རྟག་ཡུར་ཉི་ཡལ་བ་ན། རྒྱ་གཟུགས་མེད་དེ་འཆི་བ་ཡིན། །
 (༩༩༦) ཡན་ལག་བཞི་ཆད་རྒྱ་བཞི་ནའོ། དེ་ཉིད་མགོ་ཆད་རྒྱ་གསུམ་
 བའོ། ཉིད་སྤང་བྱེ་ན་རྒྱ་གཉིས་བའོ། ཐུམ་པོར་འདྲིལ་ན་རྒྱ་གཅིག་
 བའོ། དེ་ཡི་རྩ་ཆོད་ཤེས་པར་བྱ། གནམ་ས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ཐག་
 བྱི། གལ་ཉེ་ཆད་པར་ཡུར་པ་ན། ཞག་ནི་བརྟུ་དགུ་ལས་མི་ཐུབ། ཁི་
 རབ་ཀྱི་ནི་མེགས་དག་ནས། ཁེང་གི་དཀར་མོའི་མི་བབས་ནས། བརྟུ་
 རྩག་ཞག་གིས་གདོན་མི་བྱ། གལ་ཉེ་རི་དང་ཐང་མཚམས་སུ། དཔག་
 བསམ་སྒྲོན་ཤིང་སྤྱོད་ཆག་ན། འདི་དག་ཀྱང་ནི་མཁས་པས་བརྟག་ །
 རྒྱ་མཚོ་ཆུ་ཡི་རྒྱས་ཡལ་ན། འདི་ཡང་རིམ་པ་མཁས་པས་དབྱེ། ས་ཡི་
 སྒོར་ཁྲིར་དག་བྱ་བྱི། དག་སྒྲོང་རུ་བ་ཉིད་ཆད་ན། ཞག་ནི་དགུ་ན་དེ་
 བཞིན་འགྲུམ། ཁི་རབ་རི་ཡི་ཆེ་མོ་ལ། མི་འཕྱར་ཉི་མ་རུབ་ཡུར་ན། །
 ཞག་གསུམ་ན་ནི་དེ་ཡང་འཆི། ཆོ་ག་རྣམས་ནི་རབ་སྤངས་ལ། རང་
 རིག་ཉིད་པོའི་(༩༩༧) རྟོན་ལ་བརྟག་ ། ཁི་རབ་དག་གི་ཁོང་གསེང་
 བས། མཁའ་འཕྲོ་མ་ཡི་རྒྱ་ཆག་ན། བརྟུ་གསུམ་ཉིད་དམ་ལྡན་པོ། །
 གལ་ཉེ་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་ལས། ། འཆི་བདག་དག་གི་བརྟུང་
 ལངས་ན། ཞག་བརྟུན་གྱིས་ནི་གདོན་མི་བྱ། དེ་ནི་པན་པར་མི་འཕྱར་
 གྱི། ཉིད་པ་ཉིད་ལ་གོམས་པ་གཅིས། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་བ་
 བྱི། ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཡན་ལག་མེད་མོའི་བཀྲག་མེད་ན། རྒྱ་བ་དགུ་
 བ་གདོན་མི་བྱ། རྒྱེས་པའི་མིག་གི་རྒྱས་ཡལ་ན། དེ་བཞིན་རྒྱ་བ་ལྡན་
 བའོ། འཆི་བདག་གཤིན་ཇེ་ཉིད་ལངས་ན། ཞག་ནི་ཉི་ཤུ་གཅིག་ན་

འཆི། དེ་ལ་ཅིས་ཀྱང་པན་པ་མེད། ཀླར་པའི་ལོང་བ་ལྷུང་འཛོལ་ན། །
 དེ་བཞིན་ཟླ་བ་གཅིག་ནའོ། གཤམ་ཏེ་གཞན་གྱི་ལྷན་རྒྱུ་ན། ཟློས་ལྷ་
 བྱེད་ཀྱིས་བཏབ་པའི་ཆོ། སྒྲིལ་ཆ་བར་དྲེག་པ་ཆགས། ཞག་དགུ་ན་
 བྱི་དེ་ཡང་འཆི། དེ་བཞིན་སྒྲིལ་ཞུ་ལྷ་ན། །(༡༥༣) དེ་བཞིན་ལྷ་
 ཡང་འཆི་བའོ། ཡན་ལག་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱེད། དེ་ནི་ཉི་མ་
 བརྟན་ནའོ། མིག་ནི་འབྱུང་ཆགས་བཏུ་བ་ན། ཞག་གསུམ་ན་ནི་རྩ་
 ཏའོ། མིག་གི་ཆོགས་རྣམས་རབ་འབྱུང་ན། དེ་ནི་ཟླ་བ་ལྷུང་ནའོ། །
 འགུམ་པ་ཡི་ནི་རྒྱད་ཆད་ན། དེ་བཞིན་ཞག་ནི་བཅུ་དགུ་ན། ཟློས་ལྷ་
 ཆོ་ཡི་འདུ་བྱེད་བྱེད། དཔུགས་ནི་བཅེགས་མར་ཡང་ཆོད་ན། དེ་ཡང་
 ཟླ་བ་དྲེག་ནའོ། སྒྲིལ་མ་སེ་ག་ཆད་ན། ཞག་བརྟན་ན་ནི་འགུམ་པར་
 འབྱུང། མིག་གི་བ་ར་ན་ཆད་ན། ཞག་ལྷ་དག་ན་དེ་ཡང་འགུམ། །
 འགུམ་པ་གཤོན་གྱི་ཤ་ཤོར་ན། ཞག་གཅིག་ན་ནི་དེ་བཞིན་འགུམ། །
 རྟེན་འོག་སེ་ནི་འབམས་ལྷུང་ན། ཞག་གསུམ་གྱིས་ནི་གདོན་མི་བ། ཟློ་
 ལ་ནག་པོ་འཇིག་ལེ་བྱུང་། ཞག་གཉིས་གྱིས་ནི་དེ་ཡང་འགུམ། རྩ་བ་
 མགོ་ལ་འབྱུང་ལྷུང་ན། དེ་ནི་དེ་ལྷུང་ནམ་ལྷུང་དོ། ལྷུང་གི་ལྷུང་སྒྲི་
 (༡༥༤) ཞུ་པ་ན། ཟླ་བ་ལྷུང་གིས་གདོན་མི་བ། གཉིད་ལོག་ཆ་ནི་
 མེད་པ་ན། དེ་ཡང་ཟླ་བ་ལྷུང་ནའོ། ཞེས་སོ། གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་
 ཐབས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཞིང་བྱུང་པར་ཅན་ལ་ཆོགས་བསག་པ་དང་།
 འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་བྱ་བ་དང་། གདོན་ལ་སྐྱེད་གྱིས་
 བསྐྱེད་བ་དང་གསུམ་གྱིས་ཆོ་བ་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་པར་བཤད་དེ། དེ་
 ཉིད་ལས། དེ་ལྷུང་ལྷན་ལ་རྟགས་བྱུང་ན། འཆི་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་

བཤད། རྒྱུ་ཁྱེད་བརྒྱུ་པའི་ལས་བཅུ་མ་པས། རང་གི་ལྷ་མ་དག་
 འདུན་དང་། ཆོག་པ་པས་གཞིར་གྱི་བྱང་པར་ལ། ལོན་དང་སྟོན་མོས་
 བཞེས་བྱས་ལ། ཆོག་འདི་དག་བཅུ་པར་བྱ། འབྱུང་བའི་སྐྱ་རྣམས་
 ཆ་མཉམ་ཕྱིར། ཉལ་ཡི་ནི་ལོ་མ་ལ། འབྱུང་བ་ལྷ་ཡི་འཁོར་ལོ་ནི།
 ཅི་བས་བཞི་ཉེ་བ་ཟུ་བྱུང་བཅས། ལ་ཆུ་མེ་རྒྱུར་ནས་མཁའ་ཡི། འཁོར་
 ལོ་དག་ནི་ལྷ་བྱས་ལ། ལ་དོག་དག་ནི་(༡༤༣) འབྱུང་བས་དབྱེ། ལྷ་བ་
 ཅི་བས་དང་ལྷ་རྣམས་ལ། རང་རང་གི་ནི་ཡི་གེ་ལ། ཟུ་བྱུང་ལྷ་ཡི་
 ཆོག་པ་ཁྱིམ་བརྒྱར། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཁྱིམ་ཏེ། མཆོད་དང་
 བརྟེན་དང་སྒྲིག་པ་བཤགས། ལོ་མོའི་ཅི་འདྲོད་གསལ་བ་གདབ། ལྷ་
 བར་འབྱུང་བའི་ལྷ་བསམས་ལ། ཡི་གེའི་གྲངས་ནི་བརྒྒྲེད་ལ་བཞི་མ།
 དེ་ནས་ཁམ་མོར་ཁ་རྒྱུར་དུ། འཁོར་ལོ་དེ་ཀུན་བཅུག་ནས་ནི། ཆོན་
 རྒྱུད་ལྷ་ཡིས་རྒྱ་གྲམ་བཅིང་། ཤིང་དང་རྩ་དང་མེ་དང་ས། རིགས་མི་
 བརྒྱན་པའི་ཁ་རྒྱངས་ལ། དེ་ཀུན་བརྒྱུས་ལ་རར་ཟན་དང་། བསྐྱེས་ལ་
 གཞུགས་ནི་རྒྱ་གདུག་བྱ། དབང་ལོ་ལྷ་ལ་ཡི་གེ་ནི། རྒྱ་ཤོག་ཁྱིམ་ཏེ་ལོ་
 བརྟེན་གཞུག དེས་ནི་འབྱུང་བ་ཉམས་པ་གསོ། གལ་ཏེ་གདོན་ལྱིས་
 བརྒྱར་བ་ལ། རར་ཟན་རྒྱུས་ཀྱི་ལོ་མོར་ཆོད། ལ་དོག་ཉིང་ནི་བརྒྱར་
 བྱས་ལ། རང་གི་དྲི་མ་གསུམ་(༡༤༤) དང་། དེ་བཞིན་འབྱུང་བའི་
 རྣམ་རྣམས་ཀྱང་། ཟན་དང་བསྐྱེས་ནས་གཞུགས་ཀྱི་ལོ། བལ་ཆོན་
 དར་དང་རྒྱ་རྣམས་ལྱིས། གཞུགས་དེ་རྣམས་ནི་བརྒྱན་བྱས་ལ། དེ་
 རྣམས་དང་ནི་མཐུན་པ་ཡི། གཏོར་མ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། དེ་
 གཞུགས་མ་མར་རར་ཟན་ནི། རྣམ་འབྱུར་ལོ་གྲངས་ཅན་ལྱིས་བརྒྱར།

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ་ཆོག་འདི་བཟོད། བྱིན་ཅིག་བྱིན་ཅིག་སྟོབས་
 ལུན་ཅུམས། མེད་དང་ཆགས་དང་ཞེན་པ་དང་། དབྱ་དང་བཟུང་
 དང་བསམས་དང་རེག་ མཐོང་དང་ཞི་དང་སྟོལ་བར་མཛོད། ཆོག་ནི་
 དེ་ཀུན་ལན་གསུམ་བཟོད། དེ་ནས་ཆུ་པོའི་གཞུང་ལ་བསྐྱལ། འཆི་བ་
 ལས་ནི་བརྒྱག་པ་ལ། བེ་ཆོམ་མེད་དོན་རག་ཀན། ཅིས་སོ། བཞི་བ་
 འཆི་ཀའི་སྤང་བ་བཏུན་པ་ནི། འཕྱང་བ་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་དུས་ཙུང་
 འཕྱུགས་པའི་སྤང་བ་སོ་སོ་ཉེ། ས་ས་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ལུ་ལུས་མི་
 ཞིང་སྤང་མི་རུས། ཆུ་(༡༥༠ན) ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ལུ་ཁ་དང་སྤེའི་ཆུ་
 བྱིན་ལུག་ནས་འོང་། དེ་ནས་སྐམ། མེ་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ལུ་ལུས་ཀྱི་
 མཐའ་འཁོབ་བཞི་ནས་རྟོད་འཛོར། དགལ་དང་གཟི་མདངས་ལྟར།
 རྒྱང་རྒྱང་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ལུ་དབྱུགས་བཅེགས་མ་འཕྱང་ཞིང་ལུས་
 ཀྱི་སྟོབས་འཛོར་ཏེ། ཉི་ཟླ་ཁ་རྒྱུར་ལས། ས་ནི་ས་ལ་ཐིམ་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་ཆུ་དང་མེ་དང་རྒྱང་། སོ་སོ་རང་ལ་ཐིམ་པ་ནི། རྒྱུས་ཤུའི་ལུས་
 ལ་འདི་ལྟར་འོང་། ས་ནི་རང་ལ་རང་ཐིམ་པས། ལུས་ནི་མི་ཞིང་བས་
 མི་ལེན། ལངས་དང་འགོ་བའི་སྟོབས་ཀུན་བད། ཆུ་ནི་ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་
 ཆོ། ཁ་སྤེའི་ཆུ་ནི་འཛག་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་མེ་ལ་མེ་ཐིམ་པས། ཁ་
 སྤང་ག་ནི་རབ་ཏུ་སྐམ། ལུས་ཀྱི་མཐའ་ཡི་རྟོད་ཅུམས་འཛོར། དེ་
 བཞིན་རྒྱང་ལ་རྒྱང་ཐིམ་པས། དབྱུགས་ནི་རར་རར་ལན་ལག་འཕ། །
 མིག་ཀྱང་ཕྱེན་ལ་བརྒྱག་པའོ། ཞེས་སོ། །(༡༥༠བ) ལུ་པ་གདབ་པའི་
 མན་རག་ལ་གསུམ་ཉེ། གོམས་པ་རབ་དབྱིངས་རིག་རང་སོ་ལ་བཞག་
 པ། འཁྱིར་འཕོ་བ་རྒྱང་བ། ཐ་མ་གཞན་རྒྱུན་ལ་སྟོས་པའོ། དང་སོ་ནི།

རྒྱལ་འབྱོར་པ་གཅིག་ཤིང་འཆི་བ་རྣམས་འོད་གསལ་གྱི་སྤང་བ་ལ་.....
 འདྲ་འབྲལ་མེད་ན་རྒྱལ་དེར་ཡང་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པར་རང་སྤང་.....
 གསལ་བས་དེའི་རང་ལས་མ་ཡིངས་པར་བཞག་ཅེ། ལུས་གནད་
 བཞགས་སྤངས་གསུམ་གང་ཅུང་རམ་སྦྱིལ་གྱུར་རམ། སེང་གའི་ཉལ་
 ལུགས་ཀྱིས་རིག་པ་དབྱིངས་རིག་ལ་གཏད་པའི་རང་ལ་ཤི་ན། སྤང་
 ཅིག་དེ་ལ་ཡར་གྱི་ཟང་ཐལ་རྒྱ་སྟོལ་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་མེད་པ་ནི།
 ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཆོ་སྦྱོས་ཀྱི་སྤངས་ལྡན་དེའི། སྤང་བ་ཉིད་ནི་རང་
 གསལ་ན། མི་གནས་ཤེས་པ་རང་སྟོང་ཞེས། ཞེས་པ་དང་། སྤང་སྟོང་སེང་
 གའི་ཉལ་ལུགས་ཀྱིས། རིག་པ་ཉིད་ནི་མིག་ལ་གཏད། ཡིད་ཅམ་བར་
 སྤང་ལམ་རྒྱ་བྱ། དབྱིངས་(༡༥༡)ན་དང་རིག་པ་མ་འབྱུར་ན། མི་དེ་
 བར་དོ་མེད་པར་ནི། སངས་རྒྱ་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཤི་བའི་དབྱུགས་
 གྱུར་དལ་བར་འབྱུར། ཅིས་སོ། དབྱིངས་རིག་གོམས་པ་རྣམས་ནི་
 འཆི་རྒྱལ་གངས་སམ་བྲག་ཤུག་གས་མི་ལ་སྟགས་པ་སེམས་གཡེང་.....
 བའི་རྒྱུན་མེད་པར་འཆི་བ་གནད་ཆེ་ཅེ། ཞི་བ་སྟོངས་གྱུར་། སྤང་ན་
 འཁོད་པ་སྤང་ག་གྱུར་། རྒྱ་དན་བྱེད་པ་ཡང་མེད་པས། འདི་ཡི་
 སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་དྲན་སྟགས། ལུས་གྱུར་གཡེངས་པར་གྱུར་པ་མེད། །
 ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་སྤང་བ་སྤྱན་པ་བཞིན་འཕོ་
 བའི་གནད་བྱ་ཅེ། དེའང་རྒྱུར་རྣམ་ཤེས་ལ་འཇུག་རྒྱལ་སྟོག་རྒྱུར་སྤྱིང་
 ག་ནས་གནས་བཏེག་པའི་རྒྱལ་ཡིན་པས་རིག་པ་སྤྱིང་ནས་རང་གི་སྤང་
 མའི་སྤང་ཆོན་གང་བར་བསམས་པ་ཉིག་གི་སྤང་བ་དུན་ནས་ཉེར་གཅིག་...
 ཤིས་ཆོངས་སྤྱག་ལ་འཕངས་པས་ག་དག་གི་སྤང་ལ་སྤང་ཅིག་གིས་ཟང་

ཐལ་རུ་སྒྲིལ་རྟེ། (༡༥༡ བ) ཉི་ཟླ་ཁ་སྒྱུར་ལས། རྒྱུར་བཞི་རིམ་གྱིས་ཞི་
 བས་བྱང་། རྒྱུར་ཆེན་གཅིག་གིས་བརྒྱུད་པའི་ཆོ། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་
 ཤེས་རྒྱུར་ཞོན་རྒྱུར་ལ་སྒྱུར་། རྟེ་ཡང་ཤོར་རུ་འབྱོར་ས་པ་གཅིས། རིག་
 པ་བསྐྱེད་ངང་འཕང་བ་གཅིས། རྟེ་ཡང་ཉིག་གིས་འཕང་བའོ། རྟེ་ཉིད་
 ཟླ་མའི་ཞལ་ལ་ཐུག། ཅིས་སོ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུར་རྣམ་ཤེས་ལ་
 འཇུག་རུས་འདིར་འཕོ་བས། གདམས་པ་རྣམས་འདིར་གསལ་
 འདེབས་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཆོ་ཟླ་མའི་མན་ངག་རྣམས། རང་གི་
 རྒྱུད་ལ་འབྲིས་པར་བྱ། རྟོན་འདི་རྣམས་གྱིས་གསལ་ཡང་གདབ། །
 ཅིས་སོ། རྟེ་ཐུགས་འཕོ་རུས་ལྷལ་དང་གནས་ལ་འཇུག་པ་འཕོ་བ་
 དང་། རྒྱུད་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་དབྱིངས་རིག་གི་གདམས་པ་གཉིས་
 ཡིན་ལ། དབྱིངས་རིག་ལ་འང་གོམས་པ་ཅན་གཞན་རྒྱུན་ལ་མི་རྣོས་པ་
 དང་། རྣོས་པ་གཉིས་སྒྲུབ་གད་པས་ན། མན་ངག་གི་རྣམ་པ་གསུམ་རུ་
 (༡༥༢ ན) རྒྱུར་བའི་གནས་དེ་ཡིན་ཅོ། གསུམ་པ་གཞན་རྒྱུན་ལ་རྣོས་པ་
 ཅི། རུས་དེར་ཟླ་མའམ་རྩོ་རྩེའི་སྒྱུན་སྒྲིང་དམ་ཆོག་ལ་སེལ་མེད་པ་
 ཞིག་གིས་གསལ་འདེབས་རྟེ། དེའང་ད་ལྟའི་འོད་གསལ་སྒྲེལ་མ་དང་
 འདྲ་ལ། བར་དྲིའི་འོད་གསལ་སྒྱུན་མ་དང་འདྲ་བས། དེ་གཉིས་ལྷང་
 རྒྱལ་བའི་ཕྱིར། དབྱིངས་རིག་སྒྲེལ་མ་འདྲ་བའི་སྤང་བ་བསྐྱུན་ལ། རྟེ་
 རིགས་ཀྱི་བྱ་ད་ལྟའི་འོད་གསལ་འདི་རང་རྒྱུར་གི་ཡེ་ཤེས་དངོས་ཡིན་
 རྒྱུས་འདིའི་རང་ལ་སེམས་མ་བཅོས་པར་ཞོག་དང་། ཡར་གྱི་ཟང་ཐལ་
 རུ་རྒྱུད་སངས་རྒྱལོ། རྟེ་འང་སྤང་བ་འདི་མ་འབྱུར་བར་རྣོས་དང་། ད་
 ལྟའི་འོད་གསལ་འདི་ཆོས་ཉིད་མའི་འོད་གསལ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྒྱ་འཆར་བ་དང་འབྲེས་པར་འགྱུར་རྒྱུ་རྒྱུ། །དེའི་ཆེ་
 རང་ལྟར་རྒྱ་རྒྱ་མེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེའི་ཆེ་ཀ་དག་གི་ས་ལ་ཁྱོད་
 སངས་རྒྱལ། །དེར་རྒྱ་མེས་ན་འོད་གསལ་ལྷན་(༣༥༢༥) གྲུབ་ལ་ཐིམ་
 རྒྱལ་སྤྱད་པའི་མེས་གྱི་ལྷན་བ་འཆར་རྒྱུ། །དེ་ནས་པའི་མེས་བཞི་སྦྱར་གྱི་
 ལྷན་བ་འཆར་རྒྱུ། །དེ་ནས་ལྷན་གྲུབ་གྱི་སྒྲིལ་བུ་འཆར་བས་ཁྱོད་
 གྱིས་རང་ལྟར་རྒྱ་རྒྱ་མེས་པར་གྱིས་ཤིག །རང་རྒྱ་མེས་མ་ཐག་ཀ་དག་
 གི་སར་ཁྱོད་བདེ་བར་གཤེགས་སོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱུད་ལ། རང་
 ཉིད་གྲུང་ལྷན་བ་དེ་ལ་དར་ཅིག་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ཡང་དེ་ལ་.....
 གསལ་གདབ་པོ། །དེས་སྒྲིལ་ངེས་ཏེ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱར་ལས། གསལ་ཏེ་
 དཔྱད་ས་རིག་མི་གསལ་ན། །ཆོས་ཉིད་བདེ་བའི་བར་མ་དོར། །རིག་
 པའི་ལྷན་བ་གཟུང་བའི་ལྷན། །སྤར་བ་ལྷན་འོད་ཆུས་ཡིད་ལ་བྱ། །
 དེས་ནི་བདེན་པའི་ལྷན་བ་ཆོབ། །གསལ་ཏེ་དེ་དག་མི་གསལ་ན། །རང་
 གི་ཁྱ་མ་གནས་པ་ན། །ཤོང་གི་མན་ངག་གསལ་ཡང་གདབ། །ཁྱ་མ་
 མེད་ན་རྒྱ་ཆེ་སྦྱར། །མེས་པའི་གསལ་ཡང་གདབ་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་
 ལྷན་མན་ངག་འདེབས་འཕྲོ་ལ་ཤི་(༣༥༣༣) བའམ། །ཆོས་རིགས་མི་
 མཐུན་པ་གཞན་དག་འཆི་ཀ་མ་ལ་མན་ངག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་གསུམ་
 གྱིས་གཞན་ལ་མན་གདགས་པར་བསྟན་པ་ནི་དེའང་སྤྱི་དབྱགས་ཆད་
 བས་ནང་དབྱགས་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་དེར། བདག་ཉིད་གྱིས་སྤང་ཅིག་
 གི་བར་རྒྱ་ཆོས་ཉིད་མདོན་གསུམ་གྱི་དཔོངས་པ་ལ་གནས་པར་བྱས་ལ།
 དེ་ནས་པ་རྒྱལ་པོ་དབྱགས་དང་བྲལ་ལ་ཁད་པ་དེའི་ཁ་སྦྱ་གསུམ་དང་
 རང་གི་ཁ་སྦྱ་གསུམ་སྤང་ལ་རྒྱུང་མར་འགྲོ་བ་ལ་རྒྱལ་བྱ་གསུམ། །ཆུར་

རྒྱུད་པ་ལ་གསུམ་ལས། སར་གྱི་རུམ་བུ་དང་པོ་མོ་དཀར་པོར་བསམས་
 ལ་འཕང་། གཞིས་པ་སྤྲོད་མར་པོར་བཅས་ཏེ་འཕང་། ཐ་མ་གང་ཡང་
 མི་བསམ་པར་འཕང་རོ། ། རྒྱུར་གྱི་གསུམ་ག་ལ་རྒྱུ་རུ་བསམས་ཏེ་དེའི་
 ཤེས་པ་རྒྱུ་མཁེད་ག་བདག་གི་རིག་པ་ལ་བྱང་། རག་རུ་ཡང་རྒྱུ་ཞེས་རྒྱ་
 འབས་འབ་ལ་བྱག་རུ་བྱང་རོ། ། དེའི་རུས་སུ་རང་གི་འཕམ་རག་ཡིད་
 གསུམ་(༡༥༡༡) རྣམས་བསྐྱེད་ལ་འབས་འབས་ནང་རུ་བྱངས་པས།
 ཁོའི་རྒྱུར་ཆོ་སྲིབ་ཀྱིས་བདག་གི་ཁོར་རུ་འབྱུང་བར་ངེས་སོ། ། དེའི་
 རུས་སུ་ཐ་རྩལ་པོ་དེའི་མིག་གྱུར་རིག་གིས་འོང་། དེ་ནས་འཕམ་གྱུར་
 ཉར་གྱིས་སྤང་རུས་པ་འོང་། དེ་ལྟར་བྱུང་རུས་མིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་གྱི་སྤང་བ་བརྟན་ལ། མིག་ཉར་བྱུང་རུས་མིག་ལེ་
 རྒྱུར་པའི་རྒྱན་མ་མཐེབ་མཛུབ་ཀྱིས་རོ་སྤང་པ་བརྟན་བརྟག་ནས།
 འོད་གསལ་རང་ལ་ཡོད་པ་དེ་འདི་ག་ཡིན་ཏེ་འདི་ཉིད་འཕམ་ལས་.....
 འཛོན་རུས་ཆོས་ཉིད་བར་དོ་རང་ཆས་སུ་འཆར་བ་རང་སྤང་འདི་ག་
 ཡིན་གྱིས་གཞན་མ་ཡིན་པས་རང་རོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ལན་.....
 གསུམ་བཟབ་ལ། སྤང་བ་དེ་མཛོང་རམ་གདམས་རག་དེ་གོའམ་ཞེས་
 བརྗོད་རུས་སྤང་ཐོན་ན་བཟང་། བརྗོད་ཡང་ཐེབས་པ་ཡིན་པས།
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛོན་ཐོབ་ཉེ་མངས་རྒྱ་
 བར་ངེས་སོ། ། དེ་ཡང་ཉི་ཟླ་ཁ་རྒྱུར་ལས། (༡༥༥༩) གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་
 རོན་བྱེད་ན། དེ་ཉིད་སྤྲུགས་རྗེས་གཟུང་བའི་ཕྱིར། རྫོགས་སུམ་དག་ནི་
 རྫོགས་དེ། དཔུགས་ནི་བརྟུབ་དང་རྟུབ་དང་འཕང་། ཡི་གེ་འཕྱ་
 གསུམ་གཞུག་པས་ནི། འཕམ་དང་རག་ཡིད་རྣམས་བསྐྱེད་ཕྱིར། །

དབུགས་དང་བཅས་ཏེ་མཁས་པས་བྱ། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་བྱས་
 པས། །དེ་ཡི་སྒྲུང་བ་འདི་ལྟ་བུ། །གལ་ཏེ་ལྷན་གྱི་སྒྲུབ་ས་ཆེད་ན། །
 གདམས་པ་དག་ནི་གདབ་པར་བྱ། །འོན་ཏེ་ཤེས་པ་གསལ་གྱུར་ན། །
 དཔོངས་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག །དབང་པོའི་སྒོ་རྒྱས་རང་
 བྱུང་ན། །མིག་གི་དེ་ཉིད་བཟུ་ཅ་གཞུག །མཉམ་པར་གནས་པའི་
 སེམས་བྱུང་ན། །མི་རྟོག་ལྟ་པའི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ། །ཅིས་སོ། །
 གདམས་རག་འདི་ནི་ཆོང་སྒྲུགས་སུ་གདབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱགས་པ་.....
 ཆེན་པོ་འདིའི་གནད་གལ་པ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དབང་པོ་
 བཟུས་ནས་ཀྱང་སྐར་ཤི་བ་ལོག་པར་(༡༥༩) བྱེད་པའི་གནད་གྱིས་.....
 གསལ་འདེབས་ན། ད་ལྟ་མ་གཤིས་ལ་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིམ་པ་
 གལ་ཆེའོ། །དྲུག་པ་སྐྱེ་གནས་གྱི་རྟགས་བཟུན་པ་ལ་རྟོད་སྐྱེ་པོར་ཡལ་
 བ་རབ་ཀ་དག་འབྱིང་བར་རྟོར་བ་མ་སྒྲུལ་སྐར་དབུགས་འབྱེན་པར་...
 དེས་ལ། རྒྱུ་པོ་མ་མལ་པ་རྒྱས་མཐོ་རིས་སུ་རྒྱེ་བས་དབུགས་འབྱེན་
 བོ། །དེའང་འཆི་རུས་མིག་རབ་རིབ་བྱེད་ཅིང་མཆོན་མར་རྟོད་འརུས་
 བ་བྱུལ་སོང་རུ་སྐྱེའོ། །ལག་པ་གཡས་གཡོབ་ཅིང་རྟོད་སྐྱེ་པོར་འརུས་
 བ་ལྟའོ། །ཆོག་འཆོལ་ཞིང་མཆོན་ཁྱུང་གཡས་སུ་རྟོད་འརུས་བ་ལྟ་མིན་
 བོ། །རྟེན་པ་གཡོན་ས་ལ་དེབ་ཅིང་རྟོད་རྟེན་མཐིལ་རུ་འརུས་བ་
 དཔུལ་བའོ། །ལུས་སེར་ཞིང་བཀྲག་མེད་ལ་རྟོད་ཁར་འརུས་བ་ཡི་
 དབུགས་སོ། །ཆོག་གསལ་ཞིང་དྲན་པ་མ་ཉམས་པར་རྟོད་མིག་རུ་འརུས་
 བ་མིའི་རྒྱེ་གནས་སུ་སྐྱེའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུ་ཡི་སྒྲུང་བ་འདི་ལྟ་བུ། །
 གལ་ཏེ་རྟོད་ནི་བྱེན་ཡལ་ན། །(༡༥༩) དབུགས་ཆེན་འབྱེན་པར་

འབྱུང་བ་ཡིན། མིག་ནི་མི་གསལ་རབ་རིབ་ན། ཁན་སྐྱོད་གནས་
 རྣམས་དག་ཏུ་སྒྲི། ལག་པ་དག་ནི་གཡས་གཡེབ་ན། མི་དེ་ལྟ་ཡི་
 གནས་སུ་འོ། ཁ་ནས་ཆོག་ནི་འཆོལ་བ་ནི། ལྟ་མིན་གནས་སུ་དེ་བཞིན་
 སྒྲི། རྒྱུ་པ་གཡོན་པ་ས་ལ་རྟེན། དེ་ནི་དཔུལ་བའི་གནས་སུ་འོ། ལུས་
 གྱི་མདོག་ནི་སེར་བཟག་མེད། དེ་ནི་ཡི་དྲུགས་ལུས་ཏུ་འོ། ཁ་ནས་
 སེམས་ཅན་སྐད་འདོན་ན། དེ་ནི་བྱུལ་སྐྱོད་གནས་སུ་འོ། ཡང་ན་ཁ་
 རྒྱགས་སོ་འཐམས་ན། དེ་བཞིན་བྱུལ་སྐྱོད་གནས་སོ། ཆོག་གསལ་
 དྲན་པ་མ་ཉམས་ན། དེ་ནི་མི་ཡི་གནས་སུ་འོ། བྱི་ཡི་རྟགས་ནི་དེ་དག་
 དང་། རྒྱུ་པ་རྟགས་ནི་འདི་དག་སྒྱུར། སྒྱི་སྐྱོད་རྒྱུ་པ་འདུས་པ་
 བ། དེ་ནི་ལྟ་ཡི་གནས་སུ་འོ། དེ་བཞིན་རྒྱུ་པ་མཐེལ་རྒྱུ་པ་འདུས་ན། དེ་
 ནི་དཔུལ་བའི་གནས་སུ་འོ། མཆོག་ཁྱེད་གསལ་སྒྱུ་རྒྱུ་པ་འདུས་ན། །
 (༡༥༥) དེ་ནི་ལྟ་མིན་ལུས་ཏུ་འོ། དེ་བཞིན་ཁར་ནི་རྒྱུ་པ་འདུས་ན། མི་
 དེ་ཡི་དྲུགས་གནས་སུ་སྒྲི། དེ་བཞིན་མཆོག་མར་རྒྱུ་པ་འདུས་ན། དེ་ནི་
 བྱུལ་སྐྱོད་གནས་སོ། མིག་ཏུ་རྒྱུ་པ་འདུས་པ་བ། མི་ཡི་གནས་
 སུ་སྒྲི་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྟགས་དང་སྒྱུ་ལྟར་པ། འདི་ནི་དེས་པ་ཁོ་ནའོ།
 ཞེས་སོ། དེ་དག་ལས་བྱུང་པར་ཏུ་བྱུལ་སྐྱོད་མཆོག་མར་རྒྱུ་པ་
 འདུས་པ་དང་། སོ་འཐམས་པ་འཕ། ཁ་ནས་ཏུ་འགྲོའི་སྐད་རྣམས་
 འདོན་པ་འཕ། མིག་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐད་བས་ཁེབས་པ་ནི་སྒྱི་ནང་གི་
 རྟགས་འཛོམས་པར་བཤད་དོ། འདུན་པ་སྒྲི་གནས་སྒྱུར་བའི་ཆོག་ལ་
 གསུམ་སྒྲི་འཆི་ཁར་སྒྱུར་བ། རོ་ལ་སྒྱུར་བ། རྟེན་ལ་སྒྱུར་བའོ། དང་སོ་
 ནི། ཉི་ཟླ་ཁ་སྒྱུར་ལས། ཡི་གེ་ཨ་ཡི་སྒྱུར་བ་ཡིས། དཔུགས་དང་དེ་ཡི་

གངས་དང་རྒྱུད། གཤམ་ཏེ་དེ་བར་མ་གྱིན། སྤྱི་མོར་ཁ་གཏད་དཔུགས་
 གྱིས་ནི། ཤེས་པས་(༡༥༦) ལུས་ཀྱི་དཔྱིལ་རྩ་ཡང་། ལམ་ནི་དཔྱིགས་ཏེ་
 བརྟུ་བར་བྱ། ཁྱིས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཚོག་ལུན་པའི་ཚོ། མི་དེའི་
 དཔུགས་དང་མ་བུལ་ན། ཡི་གེ་དཔུགས་དང་བཅས་པ་ཡིས། བེ་ཚོམ་
 མེད་པར་གནས་ནས་སྒྲུངས། ཁྱིས་པས། འགྲོ་བ་པལ་པ་ཚོས་འདིའི་
 སྒོ་མ་མཚོར་བ་རྒྱལས་མཚོ་རིས་སུ་དྲང་བའི་ཕྱིར་ཐབས་འདི་བཤད་
 དེ། མི་དེའི་སྤྱིར་ནང་རྩ་ལ་དཀར་པོ་འཕ་འོད་ཀྱི་གོང་པུ་སྒྲོང་ལྟ་བུ་
 བསམ་རྩ་བཅུག་ལ། དེ་ཡར་ལ་ཡར་ལ་སོང་བར་དཔྱིགས་པ་རྒྱུངས་
 ཤིག་བྱས་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལྟར་ལྷུང་པ་ལ་
 དཔྱིགས་ནས། ལམ་ནི་དེའི་མ་གངས་རྒྱུང་ཕྱིར་འགྲོ་རིང་པོ་དང་བརྟུན་
 ལ་རྩས་ཐུང་རྩ་དཔུངས་དང་བཅས་པས་བརྒྱས་ཏེ། དཔུགས་ཁྱོག་
 ཁྱོག་འགྲོ་རྩས་དེའི་སྤྱི་མོར་ཁ་གཏད་ལ་ལམ་ལམ་ཁྱིས་ཉི་ལྷ་ཅ་གཅིག་.....
 བརྟུ་བས་རྒྱུངས་སུ་ཅ་ཅ་འོད་ཉེ། སྤྱི་ཅན་ཡིན་ཡང་མཚོ་རིས་སུ་
 འདྲོངས་ལ། ཡིད་(༡༥༧) དཔྱད་ཀྱི་ལྟ་སྒོམ་ཅན་ཡང་ཚོས་ཉིད་རྩ་
 འདྲོངས་སོ། གཤམ་ཏེ་དཔུལ་བར་སྤྱེ་བའི་རྟགས་ཅན་ཡིན་ན་དཔུགས་
 དང་འབལ་རྩས་སུ་དེའི་རྣམ་ཤེས་སྤྱིར་གཤམ། ལྟེ་བར་ལམ་དཔྱིགས་
 ཏེ་འོད་ལྟར་མེར་གྱིས་ཁྱུ་བ་ལ་རང་གི་སྒོ་དར་ཅིག་གནས་པས་གནས་
 གོང་རྩ་འདྲོངས་སོ། ཡི་དཔུགས་དང་། སྤྱི་མོར་དང་། ལྟ་མིན་དང་།
 ལྟ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་རྩ་འདྲོངས་ལ། མིར་སྤྱེ་བ་ཐར་
 པ་ལ་འདྲོངས་སོ། འོག་མའི་སྤྱི་བསལ་མི་སྤྱིར་བར་གོང་མའི་བདེ་
 བ་རྟེན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཐན་འདོགས་པའི་ཚོགས། དེའང་དཔྱིགས་

པ་སྤྱོད་འཕྲོ་ལ་གི་ན་གོང་རུ་འདྲོངས་ལ། རྒྱལ་མ་ན་མ་མ་བཞིན་ནོ། །
 གཞིས་པ་རོ་ལ་སྒྱུར་བ་ནི། ར་དེའི་མཉམ་རུ་མཆོད་མཉམས་སྒྱུ་རོ་པ་ལ་སོགས་
 པ་བྱས་ཏེ་གྲུང་གྲུམ་ལ་སོགས་པ་དྲི་བ་བཟང་པོས་ཆག་ཆག་བཏབ་ལ་.....
 བསྐྱེད་འདཔ་བསྐྱེད་མཆོད་ཆོན་རུ་གྱིས་པའི་དབུས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་འམ་.....
 རྒྱ་ཡིན་ན་ས་(༡༥ གན) དཀར་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱམ་པ་ཁ་རྒྱན་མགུལ་.....
 ཆིངས་གཟུངས་ཐག་དང་བཅས་པའི་ནང་རུ་རྒྱ་གཙང་མ་བྱམ་རྒྱས་.....
 དང་བཅས་པས་བཀར་བའི་རྒྱགས་བཞིར་མཆོད་ལམ་སྤོང་རོས་གྱིས་.....
 ཨ་བཞི་གྱིས་པ་བཞག་ལ། བྱམ་པ་འོད་ལྡེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་རུ་བསམ་
 པའི་ནང་རུ་སྟོན་པ་ཀུན་རུ་བཟང་པོ་མཐིང་ག་མཉམ་གཞག་དང་.....
 བཅས་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྒྱལ་མ་མཆོད་སུ་རིགས་ལྡེའི་སངས་རྒྱས་དང་།
 རྟེན་རུ་བྲམ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་བསམས་ལ། སྐད་ཅིག་གིས་སྒྱུན་དྲངས་
 ཏེ་བཞིན་ནས། ལྷོ་ལྷོ་རྒྱ་སྐྱ་རྒྱ་དང་ཨ་འབྲམ་སྐྱ་གཅིག་གིས་བཞིན་
 པ་བྱས་ལ། བར་བར་རུ་ལྷོ་ཨ་རྒྱ་རྒྱ་རྟོ་གོ། ཆེ་གེ་མོའི་ཕྱི་པ་དང་སྐབ་
 པ་ཐམས་ཅད་ལྷོ་རྒྱ་རུ་ཡེ་སྐྱ་རྒྱ། ཞེས་བརྒྱུད་ཅིང་། གཟུངས་ཐག་
 བས་བཟུང་སྟེ་རང་ཉིད་རྣེ་རྣེ་སེམས་དཔར་བསམས་པའི་འོད་ཟེར་.....
 གཟུངས་ཐག་ལ་འབྲིལ་ཏེ་སྤང་བས་བྲམ་མ་དང་ལྷ་ས་སའི་སྐྱེའི་ཆ་.....
 (༡༥ གན) ཤས་ནས་བཏུད་ཅི་བཅས་པས་བྱམ་པ་ཁེངས་པར་བསམས་.....
 ལ། མཆོད་པ་དང་བསྐྱེད་པ་ཅི་ཤེས་པས་བསྐྱེད་དེ། མཐར་ཨ་ཨ་ཞེས་
 བརྒྱུད་པས་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས། དམ་ཆོག་པ་རྒྱུར་ཞུ་བར་བསམས་ལ།
 བྱམ་པ་དེ་རོའི་སྐྱེ་པོར་བཞག་སྟེ། ཨ་ལོ་གྲངས་ཅམ་བརྒྱུད་ནས། བྱམ་
 པའི་རྒྱ་དེ་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་རྒྱ་རྒྱན་རུ་དམིགས་ལ་ཨ་དང་བཅས་པས་.....

བུམ་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་བསམས་ཏེ་ཨ་མར་ཏུ་བཅོད་པས།
 དམུལ་བའི་གནས་ནས་འདྲོངས་པར་ཤིང་སོ། །དེ་ནས་བུམ་པ་མགོན་
 པར་བཟུང་ལ་རྒྱ་མོ་གྲངས་གྲིས་བུམ་པས་ཡི་དྲུག་ནས་འདྲོངས་སོ། །
 དེ་ནས་བུམ་པ་གསར་གནས་སུ་བཟུང་ལ། རྒྱ་དང་རྒྱུང་གི་བསྐྱེ་བ་
 བསྐྱེས་པས་ཁྱོལ་སོང་ལས་འདྲོངས་སོ། །དེ་ནས་བུམ་པ་མཆན་ཁྱུང་
 ཏུ་བཟུང་ལ་གོ་བཅོད་ནས་བུམ་པས་ལྷ་མིན་ནས་འདྲོངས་སོ། །དེ་
 ནས་བུམ་པ་སྒྲིབ་པར་བཟུང་ལ་ཏྲི་བཅོད་ནས་བུམ་པས་ལྷ་འཇིག་ནས་
 བུམ་པ་(༣༥༥ན) འདྲོངས་སོ། །དེ་ནས་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་སྐྱོ་སྐྱོ་ཞེས་བཅོད་ཅིང་བུམ་
 པ་ཉིད་གར་བཟུང་ནས་བུམ་པས་མིའི་སྒྲིབ་གནས་རན་པ་བཟུངས་ཏེ།
 མི་ལྷས་རིན་པོ་ཆེར་དྲངས་ནས་ཆོ་དེས་ཐར་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ཏུ་
 འདྲོངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞག་གསུམ་མཐ་ལུང་ལ་བུན་ཏུ་བུམ་ནས། ལྷ་
 སོ་བཞེགས་སམ་བསྐྱལ་ན་ལྷ་མི་ཁྱུང་པར་ཅན་ནམ་ནམ་པར་གྲོལ་
 བའི་རྟགས་ནས་མཁའ་ལ་མི་འཕྱུང་མི་སྲིད་པའོ། །དེ་དག་གྲང་ཉི་ཟླ་
 ཁ་སྐྱུར་ལས། དེ་ཉིད་གི་བར་ལྷུང་པའི་ཆོ། ཟག་པར་བཅས་པའི་ལྷུང་
 སོ་ལ། བུམ་པ་སྒྲིབ་པར་བཞག་ནས་ནི། ཡི་གེ་ཡི་ནི་འབྱུ་ཉིད་དང་། ཡི་
 ཤེས་ཚུ་རྒྱན་གྲིས་བཟུངས་ན། དམུལ་བའི་གནས་ནས་སྒྲོངས་ནས་ནི།
 དེ་ཡི་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡི་དྲུགས་རྟགས་དང་ལྷན་པ་ལ། ཡི་གེ་རྒྱ་
 ཡི་སྐྱུར་བ་ཡིས། དཔུགས་དང་བཅས་ཏེ་གྲངས་ནི་བུན། ཁྱེ་ཡི་ཉིད་
 ཏུ་རྒྱ་བཞག་ཉི། ཤེས་པའི་རོ་ས་དེ་ཡིས་བསྐྱུ། (༣༥༥པ) དེ་བཞིན་བུམ་
 པ་ཁ་ཡི་ཉིད་། ཡི་ཤེས་ཚུ་རྒྱན་གྲིས་བུམ་ན། ཡི་དྲུགས་གནས་
 རྟགས་སྒྲོངས་ནས་ནི། མི་དེ་ཡང་ནི་དེ་ལྟག་གོ། ཁྱོལ་སོང་རྟགས་དང་

ལུ་ལྷན་པ། །ཡི་གེ་རྒྱ་ཡི་རྒྱུར་བ་ཡིས། །འདི་ཡི་གནས་ནམས་ཐུང་བར་
 བ། །དབུགས་དང་བཅས་ཏེ་ལན་གངས་དག། །མཆོན་མ་རྒྱ་ཡིས་
 བཏབ་ནས་ནི། །ཤེས་པ་ནམས་ནི་རྒྱར་བ་ཡིས། །ཡང་ཡང་རྒྱར་དང་
 བཅས་པས་འཕང་། །དེ་བཞིན་ལུ་མ་པ་མཆོན་མའི་སྟེང་། །ཡི་ཤེས་རྒྱ་
 རྒྱན་གྱིས་བཟུས་ན། །སྤྱོད་སྤང་གནས་ནམས་རྒྱངས་ནས་ནི། །མི་དེ་
 ཡང་ནི་དེ་ལྷན་གྱི། །གང་ཞིག་ལྷ་ཡི་རྟགས་ཐུང་ན། །ཡི་གེ་རྩ་གི་རྒྱུར་བ་
 ཡིས། །དབུགས་དང་བཅས་ཏེ་གངས་ནི་ཡང་། །བརྒྱ་གཅིག་ལྷན་པས་
 ཤེས་པ་ཐུང་། །སྤྱི་པོར་ཡི་གེ་རྩ་ཞེས་བསམ། །ཤེས་པ་ཟག་མེད་མིག་ཏུ་
 དང་། །དེ་བཞིན་ལུ་མ་པ་སྤྱི་པོར་སྟེང་། །ཡི་ཤེས་རྒྱ་རྒྱན་གྱིས་ཐུངས་
 བས། །རྩ་(༡༥༧) ཡི་གནས་ནམས་རྒྱངས་ནས་ནི། །དེས་ནི་མི་ཡི་སྤྱི་
 གནས་འཛོལ། །རྩ་མིན་རྟགས་དང་ལུ་ལྷན་པ། །ཡི་གེ་རྩ་གི་རྒྱུར་བ་
 ཡིས། །དབུགས་དང་བཅས་ཏེ་ཉི་ཤུའི་གངས། །མཆོན་ཁུང་ཉིད་ནི་
 གཡས་སུ་ཡང་། །ཡི་གེ་རྩ་གི་མཁས་པས་བཞག །ཤེས་པ་མཉམ་པ་ཆེན་
 པོར་སྒྲོ། །དེ་བཞིན་ལུ་མ་པ་མཆོན་ཁུང་སྟེ། །ཡི་ཤེས་རྒྱ་རྒྱན་གྱིས་བཟུས་
 བ། །རྩ་མིན་གནས་ནམས་རྒྱངས་ནས་ནི། །དེ་ཡང་མི་ཡི་སྤྱི་གནས་འཛོལ། །
 །དེ་ལྷན་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཡིས། །དེས་པའི་གནས་ནམས་འཕྲོས་ནས་
 ནི། །དེས་པས་ཆེ་ཆོད་ཏུང་ཐུང་བས། །མི་ཡི་གནས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེད། །
 །མི་དེའི་དབུགས་དང་མ་བཤམ་ན། །ཡི་གེ་དབུགས་དང་བཅས་པ་ཡིས། །
 །ཐེ་ཆོས་མེད་པར་གནས་ནམས་རྒྱངས། །གཡ་ཏེ་དབུགས་དང་བཤམ་བ་
 ལ། །ཁུང་པོའི་གནས་སུ་ལུ་མ་པ་ཡིས། །ཡི་ཤེས་རྒྱ་རྒྱན་གྱིས་ཐུངས་ན། །
 །དེ་ཡང་ཐེ་ཆོས་མི་(༡༥༧) ཟེའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་འང་མ་གྱི་བ་ལ་རྟགས་

རྒྱལ་ཡུང་བ་དེ་གནས་དེ་དག་གི་ཡི་གེ་བསམས་ལ་དབུགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་
 རྒྱུ་དང་ས་ན་གོང་རྒྱ་འདྲོངས་པས་བྱམ་པ་མི་དགོས་ལ། མི་ནས་རྩ་ཡི་
 གནས་སུ་ཡི་གེ་དེ་དག་བསམས་ཏེ་བྱམ་པས་བཟུས་པས་འདྲོངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་གནས་གཞན་རྒྱེས་ཟིན་ན་འདྲ་ཆོ་གའི་བྱིན་རླབས་
 ཀྱིས། དམུལ་བ་ལ་མོགས་པ་དེ་དག་གི་ཆོའི་ཆོད་མི་ལས་རྒྱ་མིས་པ་
 ཅས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་དང་ཐང་ཅིག་དང་ཡུད་ཅས་ལ་ཟད་ནས་མི་
 གནས་སུ་སྒྱུའོ། །འོ་ན་འགྲོ་བའི་གཙོ་བོ་ལྷ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འགྲོ་
 བའི་གཙོ་བོ་མི་ཡིན་ཏེ། མིའི་རྟེན་ལ་འབད་ན་ཆོ་གཅིག་གིས་ཐར་པ་
 རྟེན་ཅིང་གོང་ནས་གོང་རྒྱ་གནས་འདེམ་རྒྱ་ཡོད་ལ། ལྷ་རྣམས་ནི་གོང་
 བས་འོག་རྒྱ་ཡུང་བ་དང་ཆོ་གཅིག་གིས་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་དང་། རབ་
 རྒྱུ་ཡུང་བ་དང་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་མོགས་པའི་ཡང་རྟེན་མ་ཡིན་
 པས། རྒྱན་(༡༦༠ན) མོང་གི་དགེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་ཡང་མི་འབྱུང་ན།
 མཆོག་དགེ་བསམ་མི་བྱབ་ལྟ་ཅི་སྤྲོས་ཏེ། རྟེན་པ་ཡང་ལྷ་བསང་ན་
 རྒྱུང་བྱེད་གྱི་ཆ་ཤས་སྤྲོམ་པ་ལས་མི་སྦྱེད་ལ། མི་བསང་ན་པམ་པ་
 འབྱུང་བའི་མྱེར་རོ། །དེས་ན་མིའི་ལུས་ནི་འགྲོ་བའི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །
 གསུམ་པ་རྗེས་ལ་སྦྱང་བ་ནི། རྩ་མེད་པའི་འོག་རྒྱ་བརྒྱན་ཆོགས་རི་
 ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་སྟེ། རྟེན་ཁ་རྒྱུར་ལས། གལ་ཏེ་ཡུང་པོ་མེད་པ་ན།
 དེ་རྟེན་མི་ནས་ཞག་གངས་ནི། རྟེན་ཕ་ཆ་གཅིག་བར་རྒྱ་ཡང་། །བརྒྱན་
 པའི་ཆོ་ན་ཆོ་གས་འབད། །དམིགས་པའི་རྟེན་འཛིན་ལྷན་པ་གཅིས། །
 ཡང་ན་བརྒྱན་ཐག་བརྒྱན་རྒྱ་བྱ། །དེ་ཆོ་དེ་ལ་ལམ་ཡང་བརྒྱན། །ཆོས་
 ནི་རྩ་ཆོགས་བཤད་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་ཆོ་ག་སུ་ལྷན་པ། །དེ་རྟེན་ལ་ཡང་

ཐེ་ཚོན་མེད། །དེས་པར་འབྲས་པུ་ཚོལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱུ་ས་
 པ་ལ་དགའ་བས་རྒྱགས་པ་(༡༩༠༥) རང་བྱུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར།
 རིགས་རྒྱག་གི་མཆོལ་དང་། གནས་འདོན་དང་། ཟས་གཏད་ལ་སོགས་
 པ་བྱ་ལ། རྒྱུ་ས་པ་མེད་པ་ནམས་ཀྱིས་གོང་གི་ཚོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་སྟེ།
 དེའང་རྒྱུ་བདག་གི་འཕྱར་པའི་རིས་པས་རབ་འབྱིར་ཐ་གསུམ་ལས།
 ཐ་མས་གོང་གི་རིགས་རྒྱག་གནས་དྲང་བའི་ཚོག་ཞག་གཅིག །འབྱིར་
 གིས་བརྟན། རབ་ཀྱིས་བརྟན་ཐག་བརྟན་རུ་བྱའོ། །དང་པོ་མཆོལ་དང་
 རུམ་པ་བཤམ་པ་དང་། བདག་དང་རུམ་པའི་ལྷ་བསྐྱེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་
 པ་རྒྱུ་དྲངས་ལ་བསྟིམ་སྟེ་བརྒྱུས་པ་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་མཚོན་ཅིང་
 བསྟོད་པ་དང་། ཤི་བ་དེའི་མིང་བྱང་བཟུ་ཞིང་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་མང་རུ་བཤད་པ་དང་། ལམ་རྒྱུང་བསྟན་བྱའོ། །
 དེ་ལ་ཚོས་བཤད་པ་ནི། རྣམ་རྒྱུང་མདོན་བྱང་ལས། འཇིག་རྟེན་རུ་ནི་
 ཀུན་མཁྱེན་དག །ཟུ་ཁྱི་སྤྱ་རའི་མེ་ཏོག་ལྟར། །བརྒྱ་ལམ་ཡང་ནི་རེས་
 འགའ་(༡༩༡༣) ཞེས། །འབྱུང་འབྱུར་ཡང་ནི་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་འཕ། ཚོས་འདིའི་སྒྲ་མཚོང་བ་ཡིན་ན། བསྟན་པུ་ཚོར་ཅི་
 འབྱུང་ཅིག་བརྟོན་རོ། །ལམ་རྒྱུང་བ་ནི། བར་དོའི་ཚོས་མདོར་བསྟུས་
 ཤིག་བརྟོན་པ་འཕ། རུན་མོང་བ་ལ། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་རྒྱུར་བའི་
 ལམ། །མཚོང་བའི་ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ། །བྲ་ན་མེད་པ་བྱང་པར་
 ལམ། །བྱང་རྒྱུབ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ། །ལམ་ལྷ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 ནི། །འཕགས་པའི་ལམ་དེར་བཟོད་པར་ཤོག །ཅེས་པ་དང་། ལམ་
 བསྟན་ཡང་། བརྒྱ་འདམ་ཀྱིས་མ་གོས་ལྟར། །སྤྱིད་གསུམ་ཀྱི་མས་མ་

གོས་ལྟེའི། ཤིང་པའི་པར་ལས་བྱུང་བའི། བདེ་བ་ཅན་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཤོག།
 ཅེས་བརྗོད་ལ། འདིར་བྱུགས་པ་ནམས་ལ། སྐྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་བཟུན་
 པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པ་རང་བྱུང་ལས། ཉོ་རིག་པ་དབང་གི་བྱུལ་པོ་བརྒྱ་
 དབང་གི་སྐུ་ལ་སྐྱུག་(༡༩༡༥) འཛུལ་ལོ། །ཆེ་འདས་པ་འདི་ལ་གཤེད་
 བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་མཛོད་ཏུ་གསེལ། ཉོ་ཆེ་
 འདས་པ་ཆེ་གོ་བྱོད་ཉོན་ཅིག །ཤར་སྐྱུགས་གྱི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ན།
 མདོན་པར་དགའ་བའི་ཞིང་ཁམས་ན། ཉོན་པ་རྣེ་རྣེ་མེམས་དཔའ་
 ཞེས་བྱ་བ་སྐྱས་འདུལ་བའི་ཆོས་ཉོན་ཏོ། །རིགས་གྱི་བྱ་བྱོད་དེར་སྐྱས་
 འདུལ་བའི་ཆོས་ཉོན་ལ་སྐྱེ་ནང་གི་སྐྱོ་འདོགས་ཆོད་ལ། བདེ་བ་ཅན་
 གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་བཞུད་ཅིག །སྐྱོ་སྐྱུགས་ན་དཔལ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཞིང་ཁམས་ཡོད་དེ། དེ་ན་སྐྱུལ་པ་སྐྱུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་
 དག་པར་རྒྱགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ།
 ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱོན་ས་འདུལ་བའི་ཆོས་ཉོན་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱིས། དེར་
 རིགས་གྱི་བྱ་བྱོད་མ་འཛིགས་པར་ཡོན་ཏན་གྱིས་འདུལ་བའི་ཆོས་……
 ཉོན་པ་དེ་ལ་ཉོན་ལ། སྐྱེ་ནང་གི་སྐྱོ་འདོགས་ཆོད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀ་དག་
 གི་ཞིང་ཁམས་སུ་བཞུད་(༡༩༡༥) ཅིག །བྱུང་སྐྱུགས་ན་པར་བཅེགས་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་ཁམས་ཡོད་དེ། དེ་ན་སྐྱུལ་པའི་སྐྱ་སྐྱང་བ་མཐའ་
 ཡས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱིས། དེ་ན་གསུང་གིས་འདུལ་བའི་ཆོས་ཉོན་ཏོ། །
 དེར་རིགས་གྱི་བྱ་བྱོད་མ་འཛིགས་པར་གསུང་གིས་འདུལ་བའི་ཆོས་……
 ཉོན་ལ། སྐྱེ་ནང་གི་སྐྱོ་འདོགས་ཆོད་ལ། དེར་མ་གནས་པར་ཆོས་ཉིད་
 ཀ་དག་གི་ཞིང་ཁམས་སུ་བཞུད་ཅིག །བྱུང་སྐྱུགས་ན་ལས་རབ་ཡོངས་

ཐུག་པའི་ཐིང་ཁམས་ཡོད་དེ། དེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་
 དག་པར་ཐུགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ལ་པའི་སྐྱོད་ན་ཡོད་ཀྱང་པ་ཞེས་...
 བྱ་བ་ཡོད་ཀྱིས། དེར་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི། དེ་ལ་
 རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱོད་མ་འཇིགས་པར། འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་ཆོས་
 ཉིད་ལ། མྱི་ནང་གི་སྒྲོ་འདྲགས་ཆོད་ལ། ཆོས་ཉིད་ཀ་དག་གི་སར་
 བཞུད་ཅིག །བྱང་ཤར་མཆོམས་ན་སྟོབས་(༡༦༢༥) རྣམ་པར་བཞོད་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཐིང་ཁམས་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ་དེ་ན་.....
 དཔལ་ལྷན་ན་རྩོམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱིས། དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱོད་མ་
 འཇིགས་པར་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ལྱས་ལ། བཏུད་དང་ཉོན་མོངས་
 པའི་སྟོབས་ཟིལ་གྱིས་ལོན་ལ། ཆོས་ཉིད་ཀ་དག་གི་སར་བཞུད་ཅིག །
 ཤར་སྒྲོ་མཆོམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། ཐིང་ཁམས་སྐྱགས་རྩེས་
 བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ན། བཙམ་ལྷན་འདས་སྐྱགས་རྩེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བདག་པོ་སྐྱོན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱིས། དེ་ལ་
 རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱོད་འཇིགས་པར་མ་བྱེད་པར། བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་
 རྩ་འཕུལ་གྱི་དབང་ལྱས་ལ། སྐྱགས་རྩེ་སྐྱགས་བཅུར་མཛད་ཅིང་ཀ་
 དག་གི་སར་བཞུད་ཅིག །སྟོ་རུབ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ཐིང་
 ཁམས་འཇམ་པའི་མགོན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ན་བཙམ་ལྷན་འདས་
 འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྩུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་(༡༦༣༥) ཡོད་ཀྱིས། དེ་ལ་
 རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱོད་མ་འཇིགས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོན་ཁོང་རུ་.....
 རྒྱད་པར་བྱེད་པའི་དབང་ལྱས་ལ། རྒྱང་སྤྱིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བཤད་ཅིང་ཀ་དག་གི་སར་བཞུད་ཅིག །རྒྱུ་བྱང་གི་འཇིག་རྟེན་ན་

ཞིང་ཁམས་ཡིད་འཁྱུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་.....
 ཡོད་ཀྱིས། དེ་ན་བཙམ་ལྡན་འདས་མི་འཁྱུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱིས།
 དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་སྲ་བྱོད་མ་འཇིགས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་..
 ཉིད་སྟོན་པའི་དབང་ལོས་ལ། ཆོས་ཉིད་ཀ་དག་གི་སར་བཞུད་ཅིག །
 རྟེན་གྱི་སྒྲུགས་ན་ནམ་མཁའ་ནམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཇིག་.....
 རྟེན་ཡོད་དེ། དེ་ན་བཙམ་ལྡན་འདས་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡོད་ཀྱིས། དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་སྲ་བྱོད་མ་འཇིགས་པར། དེ་ལ་ལྟ་བའི་
 གནས་ལུགས་རྒྱགས་པ་ཆེན་པོ་གཞིའི་དབང་ཡོད་ཀྱིས། དབང་དེ་
 ལོས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞི་སྤང་ལ་བཞུད་(༡༩༡༧) ཅིག །འོག་གི་སྒྲུགས་
 ན་ཞིང་ཁམས་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ན་བཙམ་ལྡན་འདས་
 འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱིས། དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་སྲ་བྱོད་མ་
 འཇིགས་པར། དེ་ལ་རང་རིག་མངོན་པར་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དབང་
 ཡོད་ཀྱིས། དབང་དེ་ལོས་ལ་ཆོས་ཉིད་རང་སྤང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་
 བཞུད་ཅིག །སྒྲུགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དབུས་ན་རྒྱར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་
 མེ་རི་འབར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་གིན་རྒྱ་ཡ་ང་བ། འཇིགས་
 བྱང་སྒྱུ་བྱང་བ། རྒྱག་ཅིང་སྤངས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ན་བཙམ་ལྡན་
 འདས་པ་རྒྱ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱིས། རིགས་ཀྱི་སྲ་བྱོད་དེ་ལ་
 མ་འཇིག་པར་བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་རིག་པ་རང་གནས་ཀྱི་དབང་...
 ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱིས་དབང་དེ་ལོས་ལ་ཆོས་ཉིད་རང་སྤང་གི་ནམ་.....
 མཁའ་ལ་མ་འཇིགས་མ་སྤངས་མ་སྒྲུག་པར་སོང་ཞིག །ཀྱེ་མ་ཆོ་འདས་
 པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱོད་ཉོན་(༡༩༢༣) ཅིག །རྒྱལ་སྒྲུགས་ཀྱི་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། བཙམ་ལྷན་འདས་སྐྱད་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་
 གིང་ཁམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱིས། རིགས་ཀྱི་བྱ་
 བྱེད་དེར་མེད་གཏི་འདུག་སྐྱད་ཀྱིས་སྐྱད་ལ། སྐྱར་པོ་ཆེའི་ལྷ་སྐྱད་ཀྱིས་
 ཀྱིས་སྐྱོས་ཤིག །མངོན་པར་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ན། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྐྱག་མེད་གེ་སྐྱོགས་ཞེས་...
 བྱ་བ་ན་འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཆོད་ཅེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་.....
 མེད་སྐྱི་བྱང་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱིས། དེ་ལ་མ་འཇིགས་པར་སྐྱོད་ཞིག །དེ་
 འདས་པའི་ཕྱི་རོལ་ན། སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ།
 རྒྱན་འོད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡོད་དོ། །དེ་བྱོད་ལ་སྐྱར་བར་འགྱུར་
 རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་མཛོང་བའི་རུས་སུ་སྐྱས་འདུལ་བའི་ཆོས་སྐྱོན་ཏེ།
 ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱུགས་པའི་སྐྱ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རུ་ལྷན་པའི་སྐྱ་དང་...
 གཉིས་སུ་མེད་པར་(༡༧༤) ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་...
 རོ། །ཀྱི་མ་ཆེ་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱོད་ཉོན་ཅིག །
 རིགས་ཀྱི་བྱ་ཆོས་ཆེན་པོ་སྐྱར་བའི་སྐྱགས་རྗེ་འདས་པའི་ས་རོལ་ན།
 རང་རིག་པའི་སྐྱར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་ཀྱིས། རིགས་ཀྱི་བྱ་
 དེར་མེད་གཏི་ལྷ་སྐྱད་ཀྱིས་སྐྱད་ལ། སྐྱར་པོ་ཆེའི་ལྷ་སྐྱད་ཀྱིས་སྐྱོས་
 ཤིག །རིག་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ན། ཆོས་ཉིད་སྐྱོང་པ་
 གསལ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་མེད་གཏི་སྐྱོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ན། ཤིན་
 ཏུ་སྐྱི་བྱང་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱིས། དེ་ལ་མ་འཇིགས་པར་བྱང་ནམ་མཁའ་
 ལ་སྐྱར་བའི་འགྲོས་ཀྱིས་སྐྱོད་ཞིག །དེ་འདས་པའི་ས་རོལ་ན། རྒྱག་
 མའི་སངས་རྒྱས་འོད་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱིས། དེ་བྱོད་ལ་

སྒྲུང་པར་འབྱུང་གིས། དེ་མཐོང་པའི་རུས་ལྷ་སྒྲུབ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་
 པའི་ཆོས་ཉིན་པར་འབྱུང་རྒྱ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་འགག་ཐམས་ཅད་དང་
 བུལ་པར་བརྟན་པས། སྒྲུབ་(༡༩༥༣) གསུང་ཐུགས་གཉིས་ལྷ་མེད་པར་
 ཡོངས་ལྷ་སྒྲུབ་པར་ལས་འདུང་པར་འབྱུང་རྒྱ། །དེའི་ཆོ་རིགས་ཀྱི་ཕྱ་
 བྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་པར་ཀྱིས་ཤིག །གསུང་བརྟན་པར་ཀྱིས་ཤིག །ཐུགས་
 བརྟན་པར་ཀྱིས་ཤིག །རིག་པ་བརྟན་པར་ཀྱིས་ཤིག །དེས་ནི་སྒྲུབ་
 མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་སྐད་ཅེས་ལས་བརྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་བརྒྱུད་ནས། བསྐྱོད་དང་། སྒྲུབ་ལས་དང་། ཤིས་པ་བརྒྱུད་ལ་
 ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བསྐྱེད། །ཆོ་ག་འདི་ནི་རང་བཞིན་རྒྱུ་ལས་པ་ཆེན་པོ་
 འདིའི་གདུལ་བྱར་གཏོགས་པ་ནམས་ལ་བྱུང་པར་རུ་གསུངས་པས།
 གསུང་ཐུགས་སྒྲུབ་མོང་རུ་བཤད་པའི་བརྟན་ཆོགས་ལས་ཆེས་ཟབ་.....
 ཅིང་འཕགས་པའི་བྱིར་ཆོས་འདིའི་རྣམ་རྒྱུ་དཔོན་རུ་བྱ་བ་དག་.....
 གིས་ཐུག་ལེན་རུ་ཐེབས་པར་མཆོད་ཅིག །བརྒྱད་པ་སྒྲུབ་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་གནས་གཞན་བརྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་འཆི་
 ལུགས་སྒྱུར་(༡༩༥༤) བརྟན་པ་དང་། འབྱུང་པའི་ཐིམ་ཚུལ་བྱེད་པར་རུ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་དབང་པོ་ཐ་མ་འབྱིང་དང་མཆོག་རུ་བྱུར་པའི་
 འཆི་ལུགས་གསུམ་ལས། ཐ་མ་ནི་གོང་རུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་
 པ་དང་མཐུན་པར་འཆི་ཏེ། བ་པའི་རུས་ལྷ་ཡང་མོ་མ་དང་། སྒྲུབ་པ་
 དང་། རིམ་གྱོ་སྒྲུབ་ཆོགས་བྱེད་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་པའི་
 མཆོན་ཉིད་མ་མཐོང་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། མོ་དང་སྤྱད་དང་སྒྲུབ་དང་
 ཅིས་ལ་རེ་བ་སྒྲུབ་ཏེ་གསུམ་པ་དང་བྱུང་མེད། དེ་ནས་འཆི་བའི་རུས་ན་

ཡང་ཉེ་བ་དང་འཁོར་སྒྲིབ་དང་མཛོའ་བཤེས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་འཆི་
ཤི་ནས་ཀྱང་དགེ་བ་དང་ཐུང་ན་དང་སྡེ་ལྷགས་བྱེད་ཅིང་། བདུན་
ཆིགས་དང་རྩ་ལྷག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ནི། ལས་དང་པོའི་ཐ་མལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་འཆི་ལྷགས་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཆ་ཙམ་ཡང་མེད་དེ་ཐ་མལ་བ་
རྣམས་དང་འདྲའོ། །འཁྱིད་པོ་དང་རབ་རྣམས་འདི་ལྟར་བརྟག་སྟེ།
འདི་ལྟར་མ་ཤི་ན་(༡༥༦ན) དོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རི་
དུགས་དང་། སེང་གེ་དང་། སྤང་པོ་དང་། སུ་ཆུང་ལྟར་ཤི་བ་བཞི་ནི་
རྣལ་འབྱོར་བ་འཁྱིད་ཤི་འཆི་ལྷགས་ཏེ། རྒྱུན་མེད་དུ་འཆི་བ་ལ་དགའ་
བ་རྣམས་ནི་དཔེན་སར་འཆི་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་དུགས་སྤང་མ་དེ་མི་
མི་རྒྱ་བའི་རི་ལྷག་གས། ལྷང་སྟོང་ངམ། བས་མཐའ་ངམ། འགྲོག་
དགོན་པར་འཆི་བ་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་སྤྱི་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་
པར་ཤི་ན་གང་ལའང་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །སྤང་
པོ་ལྟར་འཆི་བ་ནི། དཔེར་ན་སྤང་པོ་སྤྱི་ཡིན་ཆ་མེད་པ་ཤོག་པོ་ངམ་
སྤང་ཁའམ་རྒྱ་ལམ་མམ་ཆོང་ཁང་ལ་སོགས་པར་འཆི་བ་ལྟར། རྣལ་
འབྱོར་བ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤི་ན་ལྷལ་གྱི་མཛོན་ཞིན་འགགས་ཤིང་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །ཡང་སུ་ཆུང་ཀྱན་འཆི་མི་
འཆི་ཆ་མེད་པའི་དང་དུ་འཆི་བ་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ཡང་(༡༥༦ང)
འབྲུལ་བ་ཞིག་ནས་ཆིས་གདབ་མེད་པས། འཆི་རྒྱུན་དང་ཤི་ས་དང་
འཆི་བ་ལས་འཇིགས་པ་དང་མ་ཤི་ན་དགའ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐ་
མལ་གྱིན་འདའ་ལྟར་ཤི་བ་ནི་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་རུབ་པའི་རྟགས་……
ཡིན་ནོ། །རབ་རྣམས་ཀྱི་འཆི་ལྷགས་ནི། བཀའ་འགྲོ་དང་། རིགས་

འཛིན་དང་། མེ་དཔུང་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྟར་འཆི་ལྷགས་བཞི་ལས།
 རྣལ་འབྱོར་པ་བཙུན་འབྲུག་རབ་འདི་ཉིད་ལ་སྤར་པ་མེད་པར་.....
 དེངས་པ་ནི་མཁའ་འགྲོ་མ་འཆི་བའི་རྣམས་ཀྱི་རྩ་མཚན་གྱི་མཚན་བ་
 དང་འདྲ་ཉི། བར་དོ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཉགས་སོ། །རྣལ་
 འབྱོར་པ་མཚོག་གཅིག་གཞན་བརྟན་པ་ལ་གཞུགས་པའི་དོན་རྒྱ་སྐྱོ་
 པོ་ཀྱང་གྱིས་མཚན་བར་རྣམ་མཁའ་འོད་སྤར་གི་དབྱིལ་ན་སྒྲུ་དང་.....
 འོད་རྒྱ་བཅས་ཏེ་ཡལ་བ་ནི། རིགས་འཛིན་རྣམས་ས་གོང་ནས་གོང་རྒྱ་
 འབར་བའི་ཆེ་སྤར་པོ་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་མཁའ་ལ་སྒྲུ་དང་འོད་རྒྱ་
 བཅས་ནས་(༡༩༧ན) ཀྱང་གྱིས་མཚན་བར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཉི། སྤྱིར་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་སྤྱལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་དོན་བྱེད་.....
 པའི་ཉགས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་སྤྲུག་ཆེན་པོ་ཆེ་བཙུན་མང་གི་
 དབང་སྤྲུག་བཞིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་བ་ཉམས་ལེན་མཐར་ཐིན་པའི་
 འཆི་ལྷགས་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་བྱུང་གིང་ཟད་པས་མེད་པུང་ཆེན་པོར་
 ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་ཟད་ནས་འཆི་བ་ལྟར། རྒྱ་འབྱུང་བ་ཟད་པས་
 རྒྱུན་སྤར་པའི་རྣམས་པ་མེད་པར་སོང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རང་སར་.....
 གྲོལ་བའི་ཉགས་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཅི་རིང་དམ་པ་དབྱེར་གྱི་མ་ཚོ་
 གཉིས་སྤྲུག་པ་ནས་འོད་སྤར་རྒྱ་འབར་བ་རྣམ་མཁའ་སོང་བ་བཞིན་...
 ནོ། །རྣལ་འབྱོར་བ་ཀ་དག་གི་སར་རྒྱལ་སྤན་ལྷན་གྱི་བུམ་པ་ཆག་རྣམས་
 རྒྱ་སྐྱོ་མེད་པར་གཅིག་རྒྱ་འདྲེས་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་འཆི་ལྷགས་
 ཏེ། ལྷན་རྒྱང་གི་བར་ལ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་བཅད་པའི་རྣམ་མཁའ་དང་འདྲ་
 ཉི། རྣམས་པ་(༡༩༧བ) ཀ་དག་ལྷན་ནང་སྤྱིར་གི་འོད་གསལ་ལ་གནས་

ལ། རྩ་བཅག་པས་སྤྱི་ལོ་ནས་མཁའ་དང་རྩ་བཅག་པས་མཁའ་འབྲེས་ཏེ་
གང་ཡིན་མི་ཤེས་པ་ལྟར། ལྷན་གྱི་རྩལ་ལྷན་དེངས་པའི་ལྷན་པོ་འདི་
ཡིན་དང་དེའི་ནང་གི་རིག་པ་འདི་ཡིན་མི་ཤེས་པར་སངས་བྱུང་པའོ།
འདི་ནི་ཀ་དག་གི་ས་ལ་ཟང་ཐལ་དུ་གྲོལ་བའི་རྟགས་སོ། །དེ་ལ་ནས་
མཁའ་དང་མཁའ་འགྲོའི་འཆི་ལྷགས་གཉིས་ལྷན་གྱི་རྩལ་ལྷན་དེངས་
པ་ཀ་དག་ཁྲིགས་ཆོད་ཀྱིས་གྲོལ་བའི་འཆི་ལྷགས་ཡིན་ལ། མེད་ལྷན་
དང་རིགས་འཛིན་གཉིས་ཆོད་ཀྱིས་ལྷན་གྲུབ་དུ་གྲོལ་བའི་འཆི་ལྷགས་
སོ། །འཆི་ལྷགས་དེ་ལྟ་བུ་གང་ལས་བྱུང་ན། རང་བཞིན་རྩོགས་པ་ཆེན་
པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་སུ་བྱུང་མོང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྒྲོ་མི་འཇུག་
པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྟགས་སུ་མངོན་སུམ་གྱི་
དོན་མཐོང་བས་ཡིད་དཔྱད་ཆོག་གི་སྤྱིར་མི་འབྲང་བ་དང་། ཀ་དག་
གི་(༡༥༥ན) རྟགས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་རང་གི་སྤྱི་མའི་འགྲོས་ས་གང་
ཡིན་པོ་ཤེས་པ་དང་། འཆི་བ་ལ་ཉམས་དང་བག་ཆ་མེད་པས་ཆེ་སྦྱབ་
དང་འཆི་བསྐྱའི་རིམ་གྱོ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པ་དང་། གནས་ལྷགས་བྱ་
ཚོལ་དང་བྲལ་བའི་གདོང་རྟེན་པས་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་གང་ཡང་མི་
བྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་ཡེ་སྟོང་ཆེན་པོར་རྟགས་པས་གང་
ལའང་དངོས་པོ་མཆོན་འཛིན་དང་བྲལ་ཞིང་གཤིས་ཀྱི་རང་ལས་སྤྲད་
ཅིག་ཀྱང་མི་འབྲལ་བའི་དོན་སྟོང་རྣོལ་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་འཆི་བ་བརྟག་པ་དང་། བསྐྱུ་བ་དང་། གསལ་
འདེབས་མི་དགོས་ཏེ། ལྟ་སྒྲོམ་ལས་འདས་པས་ཆོས་ཀྱིས་ཐུན་གཏོད་
མེད་ཅིང་། རང་སྤང་ཀ་དག་དང་ལྷན་གྲུབ་དུ་གྲུབ་པས་གྲོལ་ས་རང་

ཆས་ཀྱི་ཤར་རྟེ། ལྷན་གྲུབ་ཀ་དག་གི་སྒྲིང་རྩ་མིམ་ནས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་སྐད་དུ་འདྲ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྒྱུར་ལས། རྣལ་(༡༩༥༧)འབྱུར་བས་ནི་
 འདི་ལྟར་བརྟགས། །ཐ་མའི་དབང་པོ་ཐ་མ་ནི། །སྲིད་པ་བར་དོར་འཕྲ་
 མཐུད་དེ། །དཔེར་ན་རྒྱུ་ཆད་ལ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དབང་པོ་
 འབྲིང་པོ་རྣམས། །རི་དྲགས་ལྟ་བུའི་འཆི་ལྷགས་ནི། །རྣལ་འབྱུར་བ་ཡི་
 འཆི་ལྷགས་སོ། །དེ་བཞིན་མེད་གེ་ལྟ་བུ་དང་། །གང་ཞིག་སྒྲུང་པོ་ལྟ་བུ་
 དང་། །དེ་བཞིན་བྱ་ཆུང་ལྟར་གི་བ། །རྣལ་འབྱུར་འབྲིང་གི་གི་ས་ཡིན། །
 །གང་ཞིག་མཁའ་འགྲུའི་འཆི་ལྷགས་དང་། །དེ་བཞིན་རིགས་འཛིན་
 འཆི་ལྷགས་དང་། །མི་དཔུང་ལྟ་བུར་རང་བཟད་དང་། །མི་སྤང་ནས་
 མཁའ་ཁྱུང་ལྟ་དང་། །འདི་ཀྱན་འབྱུང་བ་རང་བཟད་པར། །མི་སྤང་མི་
 ལེན་འདི་ལྟ་བུ། །རྣལ་འབྱུར་རབ་ཀྱི་སྒྱུད་ལྷལ་རྟེ། །འདི་ལ་གོམས་པའི་
 རང་ལྷགས་རྟེད། །འཆི་ཀར་འདི་དག་ཤེས་པས་ནི། །ལྷས་མེམས་འཕོ་
 བའི་མཆོན་ཉིད་ཤེས། །འདི་ལྟར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱུར་ལ། །འཆི་
 རྒྱུན་རྟག་དང་མི་རྟག་མེད། །དེ་བཞིན་(༡༩༥༩)འཇིགས་པ་ཀྱན་བསལ་
 རྟེ། །ལྷས་ཀྱི་ཞེན་པའི་མཐའ་ཡང་བསལ། །ལྟ་བུ་ཉིད་དང་སྒྲོམ་པས་
 བྱུང་། །རྣལ་འབྱུར་ལྷན་ལ་ཕན་གཞོད་བསལ། །ཕན་བསལ་གཞོད་པའི་
 འབྲས་མེད་པས། །འདི་ལ་གནས་པའི་ལྷལ་བྱང་མེད། །རྒྱ་དང་འབྲས་
 བུའི་རྣམ་སྒྲིབ་བསལ། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་གོམས་པ་མཆོག་ །རང་ཤར་རང་
 གྲོལ་སྒྲེ་མེད་སྒྲིང་། །རྣམ་མ་འགྱུར་བར་སྤང་བ་འགྱུར། །ལྷན་གྲུབ་ཀ་
 དག་སྒྲིང་རྩ་མིམ། །དེ་དོགས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་བསལ། །རྒྱ་འབྲས་
 གཉིས་ཀྱི་མཐའ་བཟད་ནས། །དབྱིངས་རིག་གཉིས་མེད་ཀ་དག་སྒྲིང་། །

དེ་མིར་འདི་དོན་རྟགས་པས་ཆོག །བྱར་མེད་ལྷན་རྒྱུགས་ཆེན་པོ་ལོ། །
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འབྱུང་བའི་ཐིམ་ཚུལ་ཕྱེ་བཀ་ཏུ་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། རྒྱུན་སྒྲོ་བྱར་བས་ཤི་བ་བྱར་རྒྱབ་ཐེམས་དཔའི་དབུགས་
 འཕོ་ལྷགས་དང་། རྒྱུན་དབར་སྒྲོ་བྱར་བ་མ་ཡིན་པ་རིམ་གྱིས་འཕོ་
 (༡༥༧) བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐབ་དང་མེ་དང་རྒྱ་དང་གཡང་དང་མཆོན་
 གྱིས་སྒྲོ་བྱར་ཡི་འདྲོག་ཏུ་ཤི་བ་རྣམས་ལ། འབྱུང་བ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་
 ཡོང་མེད་པར་རིག་པ་འཕོ་བ་ཏེ། ལས་རན་པ་རྣམས་སྒྲེ་སྒྲོ་རན་པར་
 འརྱག་ལ། བཟང་པོ་རྣམས་བཟང་འགྲོར་སྒྲེ་ཞིང་། འདིའི་སྒྲོ་མཐོང་
 རས་རྒྱུད་ས་པ་རྒྱུད་བ་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་མཐོ་རིས་དམ་.....
 པའམ་རང་བཞིན་རྒྱལ་པར་སྒྲེའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩིའི་འབྱུང་བ་ལྷ་
 རྒྱུད་ཤི་འབྱུང་བ་ལྷ་ལ་ཐིམ། རྒྱུད་ཤི་ལྷ་གསར་བའི་ལྷ་ལ་ཐིམ། གསར་
 བའི་ལྷ་ཡོངས་སྤྱི་རྒྱུགས་པའི་འབྱུང་བ་ལྷ་ལ་ཐིམ་ནས། འོད་གསལ་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་འརྱག་གོ། །དང་པོ་རྩིའི་འབྱུང་བ་ནི། ལྷས་
 ཀྱི་ཆའི་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་ནས་མཁའ་ལྷ་ཏེ། རྒྱུད་བ་འཛིན་ཅིང་བསྒྲེད་
 པས་ཕྱི་ཞེས་བརྟགས་སོ། །ཕྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་ལྷ་པའི་འབྱུང་གཞུགས་ལ་མི་
 ཟེར་རོ། །ལྷས་ཀྱི་རགས་པའི་འབྱུང་ལྷ་སྒྲོ་སྒྲོ་ལ་ཐིམ་ཚུལ་ལ་ཡང་
 (༡༥༨) གཉིས་ཏེ། རྩི་འབྱུང་ལྷ་ནང་འབྱུང་ལྷར་ཐིམ་པ་དང་། རྒྱུད་
 འབྱུང་ལྷ་ཕྱི་འབྱུང་ལྷ་ལ་ཐིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཆི་བའི་རྩས་ཀྱི་དང་
 པོར་འབྱུང་ལྷ་སྒྲོ་སྒྲོའི་རྩས་པ་སྒྲུབ་བཞིན་མེད་པར། ས་ས་ལ་ཐིམ་
 པས་རྩྱུབས་ཤོར། རྒྱ་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པས་རྒྱན་རྒྱུད། མེ་མེ་ལ་ཐིམ་པས་རྩྱ་
 རྒྱུད། རྒྱུད་རྒྱུད་ལ་ཐིམ་པས་དབུགས་འདྲན་ལྷགས་དཀའ། རམ་

མཁའ་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པས་ཤེས་པའི་དྲངས་ཤོར་ནས་དྲན་པ་མི་
 གསལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལའང་སྤྱོད་ནང་གཉིས་ལས། སྤྱི་འབྱུང་བཞི་ནི།
 བླ་འབྱུང་དང་པོ་དག་སྤྱི་འབྱུང་ལ་ཐིམ་ལ། ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་དག་
 གསའ་འབྱུང་ལ་ཐིམ་པ་ལས། དང་པོ་ལྷའི་དང་པོ་སྤྱི་འབྱུང་ནི། བླ་
 གི་ས་ལྷ་སྤྱིའི་ས་ལྷ་ལ་ཐིམ་པས་ལྷས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཤོར་ཏེ་དྲན་པ་ཉམས།
 རྒྱ་ལྷ་རྒྱུ་ཐིམ་པས་ལྷས་ཀྱི་རྒྱ་འཇག་ཅིང་དར་ཅིག་ན་ཁ་སྤྲོ་སྤྲོ་ལ་
 མིག་ཕྱོད་ཏུ་སྤྱོད། །ཁེ་ལྷ་མེར་ཐིམ་པས་ལྷས་ཀྱི་(༡༧༠) དྲོད་འཆར་
 དྲན་པ་འགག་སྤྱོད་མ་མི་སྤྱང་། རྒྱུང་ལྷ་རྒྱུང་ཏུ་ཐིམ་པས་ལྷས་ཀྱི་
 བཟག་མེད་ཅིང་དབྱུགས་སྤོད་པ་ལས་དར་ཅིག་ན་འཆད་དོ། །དེ་ནས་
 བླ་འབྱུང་ཐིམ་ལྷལ་ནི། བླ་མཁའ་ལྷ་དབྱིངས་རིག་ལ་ཐིམ་པའི་
 ཏུས་ལ་རོས་གཟུང་དོ། །དེ་ནས་བླ་འབྱུང་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་ལྷ་
 གསའ་འབྱུང་ལྷར་ཐིམ་ལྷལ་ནི། འབྱུང་བ་ལྷའི་ཆ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་སྤྱོད་
 ལ་ཐིམ་པས། སྤྱོད་ལྷ་སྤྱིའི་དབྱུགས་ཀྱི་རིག་པ་ལ་འཇུག་ཏུ། འོད་ཆ་དང་།
 དེའི་སྤྱོད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང་། ཐིག་ལེ་དང་། འོད་ལྷའི་རང་ལྷས་
 རིག་པ་འོད་ཀྱི་ཁང་པ་ཅན་ལ་ཐིམ་པའོ། །དེ་ནས་གསའ་འབྱུང་ལྷ་
 དང་པོའི་སྤྱོད་རྒྱུང་ཏུ་གནས་པ་དེ་དག་ཡོངས་སྤྱོད་ཀས་པའི་འབྱུང་
 བ་ཆེན་པོ་གཞི་སྤྱང་རིག་པའི་རང་གདངས་སྤྱིའི་ག་ན་འོད་ཆ་ལ་རང་
 ཆས་སྤྱོད་རིག་པ་འོད་ཀྱི་ཁང་པ་ཅན། འོད་མཐའ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན།
 སྤྱོད་མ་བཞིའི་སྤྱང་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐིམ་ནས། ཆོས་(༡༧༡) ཉིད་
 བར་དོ་རང་གདངས་སྤྱིའི་གསལ་ཏུ་འཆར་བའི་ཆ་ཅན་ཏུ་བྱས་ཏེ། སྤྱི་
 བླ་གི་ཆོས་མ་དག་པ་འཁོར་བའི་ཆ་དང་སྤྲུལ་ནས། རིག་པ་གཞི་

ལས་སྒྲིག་སྟེ། རང་ལྷལ་གདོད་མའི་ཀ་དག་ལ་ཐིམ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་
 དག་ལས་བྱུང་པར་རྟུ་ནང་འབྱུང་ཕྱི་འབྱུང་ལ་ཐིམ་པའི་རྟུས་ཀྱི། ས་
 ས་ལ་ཐིམ་རྟུས་སྟོང་པའི་རྩལ་འབྱུངས་ནས་ཡེ་ཤེས་བག་ལ་ཞུའོ། །
 ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟུངས་མ་རིག་པའི་སྟོབས་ལ་ཞ་བས་ཡེ་ཤེས་ལམ་རྟུ་སྒྲང་
 མ་རྟུས་སོ། །རྩ་རྩལ་ཐིམ་རྟུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་རིག་པའི་རང་རྟུ་ཞ་
 བས་ཁ་སྒྲན་ནས་རྩ་འབྱུང། དེ་ཡང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གསལ་འབྱེབ་
 མེད་ཀྱང་རྩལ་རྟུ་སྒྲང་མ་རྟུས་པས་རིག་པའི་བག་ལ་ཞ་བའོ། །མེ་མེ་ལ་
 ཐིམ་རྟུས་ཡེ་ནས་རང་གི་རིག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་མོར་གནས་ཀྱང་།
 རྟུས་དེར་རྩྱུང་ནང་རྟུ་ཞུགས་པས་རྩལ་ཐིམ་སྒྲང་མ་རྟུས་སོ། །རྩྱུང་
 རྩྱུང་ལ་ཐིམ་རྟུས་རིག་པའི་རྩལ་རྩྱུངས་པས་ལྷལ་ལ་(༡༧)བ་མི་གནས་
 པས། ལྷལ་ཀྱི་སྟོབས་མོར་བ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བག་ལ་ཞ་བའི་
 ཐིམ་རྩོ། །ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་རྟུས་རིག་པ་བར་དོ་ལ་ཐིམ་
 པས་ཡེ་ཤེས་རང་ས་ཐིམ་པའི་རྟུས་ཏེ། རང་སྒྲང་རིག་པ་ལ་སྒྲང་བ་ལ།
 རྩྱུང་བཅས་འཆིང་བྱེད་དང་བལ་རྟུ་ཉེ་བའི་ཐིམ་རྩོ། །དེའང་ལྷལ་ནང་
 གི་གཞི་སྒྲང་རྩལ་ཀྱི་ཆ་དེ་སྐབས་འདིར་བར་མ་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 འབྱུང་ལྷ་རྩྱུང་བཅས་དེར་ཐིམ་པ་དང་། རིག་པ་ནང་གསལ་རང་ས་
 བ་གནས་པའི་བར་ཡོན་པའི་ཐིམ་རྩོ། །དེས་ན་ལྷལ་ལ་གནས་རྟུས་
 སྟོང་ནང་རྩལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་གདངས་དེ་ལྷལ་ནས་……
 མིག་རྟུ་ལམ་བྱུང་སྟེ་ཐོན་པས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ཞེས་བརྟན་བཟགས་
 ཀྱང་། རིག་པ་རང་གདངས་དང་བཅས་པ་དེ་ཀ་ལས་གཞན་ཤར་བ་
 ཅི་ཡང་མེད་ལ། དེ་ཉིད་ནང་ཐིམ་ལ་རྟུབ་རྟུས་ཀ་དག་རང་ས་ཐིམ་

བ་ཅམ་ལས་གཞན་མེད་པའོ། །ནང་འབྲུང་འདི་ཅུང་ཟད་དཀའ་
 (༡༧༢ན) བས་ལོགས་སུ་བཤད་དེ། ལྷག་མ་ལུང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པས་
 འདིར་ལོགས་སུ་མ་བཤད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་། རིག་པ་རང་ཤར་ལས།
 རྒྱ་གྲགས་པོ་དག་མེས་ཅན་རྣམས་སྐབས་འཕོ་བའི་ཆོ། བྱིའི་འབྲུང་
 བ་ལྷ་ནང་གི་འབྲུང་བ་ལྷ་ལ་མེས། ནང་གི་འབྲུང་བ་ལྷ་གསར་བའི་
 འབྲུང་བ་ལྷ་ལ་མེས། གསར་བའི་འབྲུང་བ་ལྷ་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་པའི་
 འབྲུང་བ་ལ་མེས་ནས་ལམ་ཆེན་པོར་འརྱལ་པའི་ཆོ་འདི་ལྟར་ཤེས་.....
 པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ནང་གི་འབྲུང་བ་ལྷ་བྱི་ལ་མེས་པའི་རྟགས་སུ་འདི་
 ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ས་ས་ལ་མེས། རྩ་རྩ་ལ་མེས། མེ་མེ་ལ་མེས། རྒྱང་
 རྒྱང་ལ་མེས། ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་ལ་མེས་མོ། །དེ་ཡང་ས་ས་ལ་མེས་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱིའི་ས་ནང་གི་ས་ལ་མེས་པ་དང་། ནང་གི་ས་བྱིའི་ས་
 ལ་མེས་པའོ། །བྱིའི་ས་ནང་གི་ས་ལ་མེས་པའི་དུས་ནི། དང་པོའི་དུས་
 ལོ། །ནང་གི་འབྲུང་བ་ལྷ་བྱི་ལ་མེས་པའི་(༡༧༢བ) དུས་ནི་ནང་གི་ས་
 བྱིའི་ས་ལ་མེས་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་རྩྭ་བས་འཆར། དེ་ཡང་འདི་ལྟ་
 རྟེ། ཀུན་དུ་རྒྱང་བའི་ས་མེས་པའི་རྟགས་སུ་བྱིའི་ཤེས་པ་རྒྱགས། མི་
 འབྲུང་བ་རྩོ་ཆེའི་ས་མེས་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་རྩྭ་བས་འཆར། མཐས་
 ཅད་འབྲུང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ས་མེས་པའི་རྟགས་སུ་ཉམས་ཀྱི་བས་ལྷང་
 མི་ཅུས། རྒྱང་བ་རྩྭ་པ་ཀུན་དུ་མཐའ་ཡས་པའི་ས་མེས་པའི་རྟགས་
 སུ་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་པའི་རྩྭ་བས་ཤོར་ནས་དགོངས་པ་མི་གསལ་ལོ། །
 རྒྱབ་པ་མཐར་བྱིན་པའི་ས་མེས་པའི་རྟགས་སུ་རྩྭ་པའི་རྒྱང་བ་.....
 འགག་གོ། །ནང་གི་རྩྭ་བྱིའི་རྩྭ་ལ་མེས་པའི་རྟགས་སུ་རྩྭ་མི་ཐུབ་ཏེ། དེ་

ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། འབྱུང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཁ་སྐྱ་ནས་
 རྒྱ་འཇག་ |ཞི་བ་གསལ་དག་གི་རྒྱ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་གསང་བའི་
 གནས་ནས་རྒྱ་མི་བྱལ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་ཐིམ་པའི་
 རྟགས་སུ་མིག་གྱེན་ལ་ལོག་ནས་འོང་། ཆགས་པ་མེད་པའི་(༡༧༣)རྒྱ་
 ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཁ་སྐྱ་སྐྱམ་པ་ཡིན་ནོ། |འཛིན་མེད་རྟགས་པའི་རྒྱ་
 ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་རྩ་བས་སྒྲ་མི་ཐོས་པ་ཡིན་ནོ། |ནང་གི་མེ་ཕྱི་མེ་
 ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལྷས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། |དེ་ཡང་འདི་
 ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། |སྤྱི་ནང་ཀུན་ཁྲབ་ཀྱི་མེ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ནང་
 གི་རྒྱ་དེ་འཆར་ཞིང་ཤེས་པ་མི་གསལ། སྤྱི་ནང་ཀུན་དང་མཉམ་པའི་མེ་
 ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་གསང་བའི་རྒྱ་དེ་འཆར། སྤྱི་ནང་གི་བྱ་བ་རྟོགས་
 པའི་མེ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་དེ་འཆར། སྤྱི་ནང་
 གི་བྱ་བ་ཀྲུའ་པའི་མེ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་སྤྱང་པའི་རྒྱ་མ་མི་མཐོང་...
 རོ། |ནང་གི་རྒྱ་དེ་ཕྱི་རྒྱ་དེ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལྷས་ཀྱི་རྩ་ལ་འཆར།
 དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། |བཀྲག་དང་གཟི་མདངས་བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱ་དེ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལྷས་ཀྱི་བཀྲག་འཆར། མེ་དང་མཉམ་ཏུ་
 གནས་པའི་རྒྱ་དེ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་(༡༧༤)ལྷས་ནས་རྒྱ་འབྱལ། གྲོག་
 འཛིན་པའི་རྒྱ་དེ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་དབྱུགས་མི་བྱལ། ཀུན་ཏུ་ཁྲབ་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལྷས་ཀྱི་བཀྲག་དང་དྲན་པ་འཆར།
 སྤྱི་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཕྱི་དབྱུགས་འཆང་...
 པ་ཡིན་ནོ། |དེ་ནི་ཕྱི་རྒྱ་དེ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། |ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་ལ་
 ཐིམ་པ་ནི། སྤྱི་ཀུན་ལ་ཁྲབ་པའི་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མ་རྒྱས་པར་དག་པ་

ལ་མེས་མོ། །ཡུལ་མེད་གསལ་གདངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རིག་པ་ལ་མེས་
 མོ། །མ་འདྲེས་དག་པའི་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ལ་མེས་མོ། །དོན་མཆོན་
 བྱེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཤེས་རབ་ལ་མེས་མོ། །དག་པའི་ཤིང་རྩ་སྐྱལ་བྱེད་
 ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཉི་ཤུ་ཙུག་ཅིག་དོན་ལ་མེས་མོ། །དེ་ནི་ནང་གི་འབྱུང་བ་
 ཞེས་བྱའོ། །ཙུ་བ་འཛིན་པའི་སྒྲིག་ཐིག་ལེ་ལ་མེས་མོ། །སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
 སྒྲིག་མཁའ་ལ་འབྱུང་ལོ། །རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་སྒྲིག་ལུས་ལ་འབྱུང་ལོ། །མི་
 གཙང་བའི་སྒྲིག་(༡༥༤) ནམ་མཁའ་ལ་ཡལ་ལོ། །རྣམ་པར་འདར་
 བྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་དབྱིངས་སུ་མེས་མོ། །དེ་ནི་གསར་བའི་འབྱུང་བ་ཞེས་
 བྱའོ། །དྲངས་སྒྲིག་ལ་འབྱེད་པའི་རྒྱང་ཆོས་ལ་མེས་མོ། །དྲོད་སྐྱེད་
 པའི་རྒྱང་འོད་ལ་མེས་མོ། །གསལ་འབྱུར་ཀྱི་རྒྱང་སྤྱུ་ལ་མེས་མོ། །རྣམ་
 པར་སྐྱེད་པའི་རྒྱང་ལེ་ཤེས་ལ་མེས་མོ། །རྣམ་པར་གཞེངས་བསྟོད་པའི་
 རྒྱང་བྱགས་རྩེ་ལ་མེས་མོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱོད་པའི་རྒྱང་སྟོང་པ་ལ་
 མེས་མོ། །རྣམ་པར་ཡིད་འབྱུང་བའི་རྒྱང་གཉིས་མེད་ལ་མེས་མོ། །རྣམ་
 པར་མདངས་དང་ཐུན་པའི་རྒྱང་མཐའ་གྲོལ་ལ་མེས་མོ། །རྣམ་པར་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་མེས་མོ། །རྣམ་པར་སྐྱོད་པའི་རྒྱང་
 གསལ་བ་ལ་མེས་མོ། །གཞི་ལ་བྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་མཁའ་གསལ་ལ་མེས་
 མོ། །འཕལ་རྩ་བྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་གཏིང་གསལ་ལ་མེས་མོ། །སྤངས་ཤིང་
 སྒྲིག་པ་བྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་ལུལ་ལ་མེས་མོ། །དྲན་པ་བྱབ་(༡༥༥) བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱང་བར་དོ་ལ་མེས་མོ། །འཛིན་པས་ལུས་ཀྱན་བྱབ་པའི་རྒྱང་རང་
 རྒྱང་ལ་མེས་མོ། །རྣམ་པར་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་གིས་རིག་པ་མཁའ་ལ་
 བསྐྱོད་དོ། །རྣམ་པར་སྐྱལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་གིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་དང་སྤལ་

ལོ། །ནམ་པར་རྒྱག་བྱེད་གྱི་རྒྱུར་གིས་རང་གི་རིག་པ་ཉིད་གཞི་ལ་རྒྱག་
 པའོ། །ནམ་པར་རྒྱར་བྱེད་གྱི་རྒྱུར་གིས་རིག་པ་འདི་ཡུལ་མཐོང་། སྐད་
 ཅིག་མའི་རྒྱུར་གིས་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ལ་ག་དག་གི་སར་སྐྱབ་པར་.....
 བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གས་པའི་འབྱུང་བའོ། །གང་ཟག་སྐྱེན་གྱི་
 དབང་རུ་མ་སོང་བ་ནམས་དེ་བཞིན་རུ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་
 མིན་པར་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བྱས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དབྱགས་
 འཕོ་ལྷགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་གནས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེའོ། །
 དེ་མིན་ལས་ཟད་པ་ནམས་ལ་དེ་བཞིན་རུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་.....
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུར་ཉི་ཤུ་ཙུམ་ལྟེ་འབྱུང་ལྷན་(༡༥༥)
 དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པ་དང་། འཁོར་བ་ལྱུང་འདས་སུ་གྲོལ་ལ། ལྱུང་
 འདས་ག་དག་རུ་གྲོལ་བའི་ལས་བྱེད་པས། རྒྱུར་ཞེས་བྱ་བས་ལས་ཀྱན་
 བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་ཆིངས་གལ་པ་ཆེ་ཡིན་པས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་འཆི་གའི་བར་དོ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་གསུམ་པ་
 ཆོས་ཉིད་གྱི་བར་དོར་རང་རྣུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སྤར་འདྲིས་གྱི་མི་དང་
 སྤང་པའམ་མ་པར་རུ་བྱ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེར་.....
 བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིག་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཐིམ་རྒྱལ་གྱིས་མདོར་
 བསྟན། འོད་གསལ་རང་རྣུང་གི་འཆར་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད།
 རང་རྣུང་དབང་པོའི་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱིས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུར་
 ལྟ་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ནས། རྟིང་གའི་ཡེ་ཤེས་སུམ་བཅེགས་གདངས་
 གྲོ་བར་འཇུག་པའི་ན་དང་བྲལ་བས་རྒྱལ་རང་ལ་ཐིམ་ནས་སེམས་.....
 དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཀྱན་གཞི་དང་(༡༥༥) བཅས་པ་འཁོར་བའི་...

གྱི་ཆ་རང་གི་ས། ཉམས་གྱི་རུས་ན་རང་གི་མཐུན་སྒྲིགས་རང་ས་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལས་ཟེར་རང་རྒྱང་དང་། རྣམ་མ་དང་། ཐད་དྲང་དང་། ཆེ་བས་
 ཤར་ཉི་མའི་ཟེར་ལྟར་འསྟོ་བ་དང་། བཅའ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་
 བོ་ལ་ལྟན་གྱུ་བ་གྱི་ཡོན་ཏན་འགག་མེད་ཏུ་རྒྟགས་པས་རང་གདངས་...
 མེར་བོ་ཉྱེ། བར་དོའི་རུས་ན་ལྟོ་སྒྲིགས་རང་ས་ན་(༡༢༢) གསལ་བ་ལ་
 ཟེར་གོང་ལྟར་འསྟོ་བ་དང་། རྣམ་བོ་གོང་འཕེལ་གྱི་རུས་ན་དེ་དག་
 གྲུན་རང་གི་མཐུན་རང་སའོ། །སོ་སོར་རྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་
 བཞི་འགག་མེད་ཏུ་ཤར་བས། རང་གདངས་དམར་བོ་ལས་ཟེར་གོང་
 ལྟར་འསྟོ་བ་དང་། བྱ་བ་གྱུ་བ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཕྲིན་ལས་གྱི་རྩལ་ཡེ་
 བས་རྒྟགས་པས་རང་གདངས་ལྡང་གུས་ཏེ། བྱང་རང་ས་ནས་འོད་
 ཟེར་གོང་ལྟར་འསྟོ་བ་དང་། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟན་གྱིས་
 བྱུ་བ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡེ་བས་རྒྟགས་པས་རང་གདངས་མཐིང་ག་ཉྱེ།
 དབུས་རང་ས་ལ་འོད་ཟེར་གོང་ལྟར་འསྟོ་བའོ། །ཉམས་གྱི་རུས་སུ་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་རང་ས་མཐུན་ནས་འཆར་བ་ལས་རྣམ་བོ་མཆོད་ལ།
 དེ་ལས་གཤམ་གཤོན་རྒྱུ་དང་ཉིང་འོག་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡེ་
 ཤེས་ལྷའི་རང་གདངས་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲུ་ལྷའི་བྱང་པར་ཏུ་བྱང་ལ། སྒྲུ་
 དེ་དག་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་འསྟོ་བ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་མོར་(༡༢༣)
 བཞིས་མ་རེག་ཅམ་ཏུ་དཀར་བ་དང་། མེར་བ་དང་། དམར་བ་དང་།
 ལྡང་བ་དང་། མཐིང་གའི་རང་བཞིན་རབ་ཏུ་འཆོར་ཞིང་སྒྲིགས་
 བཅུར་འསྟོ་བ་ནི། ཆ་བ་སྤ་ལ་ཆེ་མོ་ཡངས་ཤིང་ལྟན་ལྟག་པར་རྣང་བ་
 ཐམས་ཅད། སྤ་བ་དང་། འབྱ་བ་དང་། འབྱལ་བ་དང་། འཕྲིག་པ་

དང་། འཛོར་བ་ཤི། འོད་མཁའ་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་ཁྱེ་ལ་མཐའ་ཡས་
 བས་དམིགས་སུ་དཔག་པར་མི་རུས་པ། དཔངས་མཐོ་ལ་ཆེ་མོ་ཡངས་
 བས་དབྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་རང་སྤང་རོ། །སྤང་
 བ་འདི་མཐོང་བའི་ཆེ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་གནས་
 བས། སྤང་བ་མཆེད་པ་རང་སྤང་ཏུ་རོ་ཤེས་པའི་གནད་ཀྱི་མན་རག་
 མཚོག་ཏུ་གཟུང་ཞིང་དེའི་རང་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །འདིར་རོས་ཆེན་
 བ་སྤང་ཅིག་མ་གསུམ་ལ་ཀ་དག་གི་སར་ཤོལ་རྟེ། སྤང་ཅིག་དང་པོར་
 རོ་ཤེས། གཤིས་པར་ཤེས་ཐོག་ཏུ་(༡༧༥) ཤོལ། གསུམ་པར་ཤོལ་ཐོག་
 བས་ཀ་དག་ཏུ་ཐིམ་པས་དེ་ཕན་ཆད་ཀྱི་སྤང་བ་གང་ཡང་མེད་རོ། །དེ་
 དག་གྲང་གྲང་གིས་སྤྲོས་ན་མཁས་པ་དག་ལ་མཛེས་ཤིང་། རྒྱན་པོ་
 དག་གྲང་སྒོ་སྒོས་ཀྱི་མིག་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་དེ། ཉི་ཟླ་ཁ་
 རྒྱུར་ལས། གྱེ་མི་རྟོག་པའི་བྱ་བ་པ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །རང་བཞིན་
 དག་པའི་སྤང་བ་ནི་འདི་ལྟ་ཤི། སྤྲོས་ཏུ་ནམས་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་
 འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པ་ཞེས་བྱ་ཤི། དཔལ་སྤྲོ་ནང་གི་འབྱུང་ཆད་མ་
 ཐག་ཏུ། རང་གི་དབང་པོ་ནམས་ནི། ཆ་ལས་དངོས་པོར་སྤང་བ་ནི་
 མེད་དེ་ཡོད་སྟུང་པའི་ཤེས་པ་ནི་འབྱུང་རོ། །རྟོག་བཅས་ཀྱི་ལྷས་འདི་
 མི་སྤང་ཤི། འོད་ཀྱི་ལྷས་སུ་གསལ་བའོ། །དེའི་ཆེད་བར་པའི་སྤྱད་ལྷལ་
 ཏུ་ཡུར་ཆད་ཅེས། འོད་ཟེར་མཁའ་དབྱིལ་འཁོར་ཏུ་སྤང་རོ། །དེ་ཡང་
 སྤང་བ་དེ་དག་ནི་སྤྲོ་ནས་བསྟུས་ན་ནང་གསལ་ནང་ནས་བསྟུས་ན་སྤྲོ་
 གསལ། སྤྲོ་ནང་མེད་པར་(༡༧༦) གྲུབ་ཏུ་ཟང་ཐལ་བ། ལྷས་བཞིན་པ།
 མེར་བཞིན་པ། མནན་ན་ལྷེས་པ་སྟུང་པ། བཏེག་ན་འཕར་བ་སྟུང་པ།

ཤིན་རུ་ཡིད་འཕྲོག་པ། ཁ་དོག་རུ་གསལ་བ་ལ་སོ་སོར་མ་འདྲིས་པར་
 རང་གསལ་བ། ཆ་མཉམ་པ་ལ་གསལ་བའི་ཆ་མ་འགགས་པ། ཡང་
 དག་པར་བརྟམ་ན་ཤིན་རུ་སྤྲོ་བ་དང་། འཕྱུ་བ་དང་། འགྲུལ་བ་ལྟ་བུ་
 དང་། འཕྲིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། རབ་རུ་འཆེར་བ་ལ་ལྟན་བརྩིད་པའོ། །
 ཤིན་རུ་རྒྱ་ཆེ་ལ། དཔག་པའམ་དམིགས་སུ་མ་ཆུད་ལ། དཔངས་མཐོ་
 ལ་ཆེ་མོ་ཡངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་
 གནས་སུ་བཞུགས་སོ། །དེ་ཡང་ཁ་དོག་ནི་ལྟ་སྟེ། དཀར་སོ་རང་ས་ན་
 གསལ་བ་ལ་ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་མེར་སོ་རང་ས་ན་གསལ་
 བ་ལ་ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་། དམར་སོ་རང་ས་ན་གསལ་བ་ལ་ཟེར་འཕྲོ་བ་
 དང་། ལྗང་གུ་ཉིད་རང་ས་ན་གསལ་བ་ལ་ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་། (༡༢༧)
 དེ་བཞིན་རུ་མཐིང་ག་ཉིད་རང་ས་ན་གསལ་བ་ལ་ཟེར་འཕྲོ་བ་སྟེ། དེ་
 དག་ཀྱང་འབྱུར་བ་ལ་མ་རེག་པར་སོ་སོར་ཁ་དོག་རུ་རང་གསལ་བ།
 ཤིན་རུ་རྩུན་རྩུག་པར་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱིས་བྱ་ཁ་ཅིག་
 ལྷང་ལ་མི་དགའ་ན་གཏི་ལྷག་ཅན་སྒོ་གྲོས་མེད་པར་ཤེས་སོ། །མཁས་
 པ་དག་ནི་ལྷང་གི་བྱུང་པར་རུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱུང་འཇུག་
 ཆོམ་བུའི་སྤང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཐལ་འབྱུར་ལས། འཇུག་ཅིང་
 སྒྲིན་པའི་རྒྱང་ལས་བྱང་། །སྤྱིགས་བཞི་མཆོམས་དང་སྒྲ་འོག་འགྲུབ། །
 དེ་ལ་སྤྱིགས་ཀྱི་འོད་འདུས་པས། །རིགས་ལྟ་སྤྱི་ཡང་མཛོན་པར་སྤང་། །
 མཐིང་ག་དཀར་མེར་དམར་ལྗང་ནི། །སོ་སོའི་ཡུམ་དང་བཅས་པར་
 སྤང་། །འདི་ལ་མཆེད་དང་འཛིན་ཤེས་ན། །ཁངས་རྒྱས་ན་མས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་རྫོགས། །ཁམས་གསུམ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་མཆོན་ཉིད་

འདི་ལྟ་བུ། །རགས་པའི་འབྱུང་བ་ལྟོས་པལ་(༡༤༠ན) བས། །འོད་ལས་
 ཐིག་ལེ་བྱུང་བ་འབར། །ཐིག་ལེ་ལྷར་འབྲེལ་སྐྱུས་བཀའ་ཉི། །ཐུང་སྐྱུ་
 ལས་ནི་གཟུགས་ཆོགས་པའོ། །གཟུགས་ཐུང་སྐྱུ་ལས་ལྷ་ལྷའི་བྱུང་། །མོ་
 མའི་ཆོས་ལྟ་ཆོགས་པ་ལ། །ལྷ་ལྷན་བཅུ་ལྷན་བཅུ་ལྷན་དང་། །ཆོས་ལྟ་
 ཉོང་དང་འབྲུམ་ཐག་ནི། །བསམ་རོ་རང་བཞིན་དག་པར་སྒྲུང་། །
 བརྒྱད་ཀྱིས་མི་ལང་གངས་མེད་པ། །འདི་ལ་རང་དང་གཞན་ཤེས་ན། །
 སྐྱུ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་པ་ཐོབ། །ཐོབ་པ་འདི་ལས་སྤར་ཤོག་མེད། །
 གསལ་བཅུ་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་པས། །འདི་ལ་རྒྱ་གང་ལས་
 བཅེད་པ། ཐིག་ལེ་ལས་ཆོས་ལྟའི་སྒྲུང་བ་དངོས་མི་ཤོག་པའི་གདམས་
 དག་མཆོཅ་པ་དང་གསུམ་ལས། རྒྱ་ནི་སྤར་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱུང་པལ་ལ་
 འཇུག་པའི་དབང་གིས་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་སྤབས་འདིར་
 བྱུང་འཇུག་ཆོས་ལྟའི་སྒྲུང་བར་ཤར་བ་ལས་བྱུང་རོ། །བྱུང་འཇུག་གི་
 (༡༤༠མ) རོན་ནི་རིག་པའི་རང་འོད་ལྷག་པར་ཤར་བ་དེ་དང་། ཆོས་
 ཉིད་མའི་འོད་གསལ་ལྷ་ལོངས་སྐྱའི་ཞིང་སྒྲུང་ཡེ་ནས་ལས་སྒྲུང་བ་
 ཡོད་པ་གཉིས་རིག་པའི་རོ་ཁ་ལ་བྱས་འཆོཅ་པས་རིག་ཐོག་ཏུ་དབྱེར་
 མེད་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའོ། །འདིའི་བྱས་ན་ཀུན་གཞི་ཉེར་ལེན་གྱིས་
 བཅིངས་པ་ལས་ཤོལ་ནས། ཆོས་ཉིད་གྱི་མིག་གིས་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྒྲུང་བ་
 རང་ལྷགས་ལྟ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལོངས་སྐྱོད་ཆོགས་
 པ་སྐྱའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱུན་གྱིས་རིག་པ་ལྟའི་སྒྲུང་བ་གཟིགས་པས་རང་རོ་
 གཉིས་མེད་ཏུ་འཇུག་ལ། སྤར་གྱི་ཤེས་རབ་བྱུངས་པ་དེར་ཤར་བ་ཤེས་
 རབ་གྱི་མིག་གིས་དེ་གཉིས་གཉིས་མེད་ཏུ་མཆོཅས་སྐྱུར་བས། བ་ལྟ་

དབྱེད་མེད་ཏུ་གནས་པས་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་འཇུག་ལ་སྦྱིན་ཞེས་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། འོད་ཀྱི་སྒྲུང་པ་དེ་དག་སྦྱིན་པེ་སྦྱིན་སྒྲུང་ལ་འབྲེལ་ཏུ་
 ཤར་བའི་ནང་ན་དང་པོ་སྦྱིད་སྦྱེད་ལས་རྒྱུད་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་དང་།
 ཆོས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་(༡༧)ན་ལས། ས་སའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེད་འཁོར་ཏུ་ཤར་ཏེ།
 སྦྱེད་དེ་དག་གྱུར་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཆ་མཉམ་པས་འོད་རྒྱུས་པན་རྒྱན་...
 དཔག་མེད་ཀྱི་ནང་རྣམས་གཙོ་པོ་གཙོ་པོར་མི་ཆེ་བ་མི་རྒྱུད་བ།
 འཁོར་འཁོར་ཏུ་གཅིག་ལས་གཅིག་མི་ཆེ་བ་མི་རྒྱུད་བ། གཙོ་པོ་རྣམས་
 གྲུ་ལྷུ་ལྷུ་ཅ་གཉིས་ལ། འཁོར་རྣམས་དེའི་སྦྱིད་སྦྱེད་ཏུ་སྒྲུང་བ།
 རིགས་ལྟ་ས་ས་བའི་སྦྱ་རྣམས་ལ་དབྱེད་རྒྱན་དང་། མཁུལ་རྒྱན་དང་།
 དཔུང་རྒྱན་དང་། རྩོམ་པ་དང་། སེ་མོ་རྩོམ་དང་། རྩལ་གཏུབ་དང་།
 ཞབས་གཏུབ་དང་། སྦྱོང་གཏུགས་དང་། སྦྱོང་གཏུགས་ལ་སོགས་པས་
 བརྒྱན་པ། འོད་ཀྱི་ཁ་མིག་ན་བ་ཅན་ཞལ་ཕྱག་རྒྱུགས་པ། རྣམ་སྒྲུང་
 དང་། མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རིན་འབྱུང་དང་། འོད་དཔག་མེད་དང་།
 རྩོན་གྲུབ་དང་། ཡུམ་དབྱིངས་ཕྱག་མ་དང་། ལྷ་མ་གྱི་དང་། སངས་
 རྒྱལ་ལྷན་དང་། སོས་དཀར་(༡༨)མོ་དང་། དམ་ཆོག་སྒྲུལ་མ་རྣམས་
 དང་མཉམ་པར་རྒྱུར་ཞིང་། མཐིང་ག་དང་། དཀར་པོ་དང་། སེར་པོ་
 དང་། དམར་པོ་དང་། རྒྱུད་ལུང་མདོག་ཏུ་འཛེར་བ། ལྱང་རྒྱུབ་མཆོག་
 དང་། ས་གཞོན་དང་། རྒྱུམ་སྦྱིན་དང་། མཉམ་གཞག་དང་། སེ་གྲལ་
 ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས། འཁོར་ལོ་དང་། རྩོམ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། པར་དང་།
 རྒྱ་གམ་འཛིན་པས། ཞབས་རྩོམ་ལྱིལ་མ་གྱུར་མཛད་ཅིང་། རིགས་
 ས་སའི་དབྱེད་འཁོར་ཀྱི་དབྱེད་སྦྱེད་ཀྱི་འདུག་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་.....

ཐུགས་བཞིར་མི་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཡབ་ཡུམ་བཞི་
 དང་། ཐུགས་མཆོམས་བརྒྱད་ཏུ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་
 དཔའ་བརྒྱད་དང་། སྟེག་མོ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མ་བརྒྱད་དང་།
 ཐུགས་བྱ་མ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་བ་དང་སྐོ་མ་ཉེ། རིགས་ཀྱི་དབྱིལ་
 འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ཡུ་ནི། སེང་གེ་དང་།
 (༡༤༢༣) སྤང་པོ་ཆེ་དང་། རྟ་མཆོག་དང་། མ་བྱ་དང་། རམ་མཁའ་མིང་
 གི་ཁྱིའི་ཉིང་ན་རབ་ཏུ་འོད་གསལ་བ་ཉི་ཟླ་དང་པརྒྱའི་ཉིང་ན་རྩ་རྩ་
 རྒྱུལ་ཡུང་གིས་བཞུགས་ལ། སེམས་དཔའ་སེམས་མ་རྣམས་པརྒྱ་ཉི་
 ཟླའི་ཉིང་ན་ཐུང་ཡུང་ཏུ་བཞུགས་ཤིང་། སྐོ་བ་རྣམས་བཞེངས་པའི་
 རྩལ་ཅན་མོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལ་རང་གི་སྤྱུ་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་འསྟོ་ལ། དེ་མ་གཏོགས་པ་ཐུ་འོད་ལཱི་ཐུ་བྱུང་རྒྱུ་
 པོ་ཡེ་ཤེས་ལཱི་འོད་རེས་བསྐྱར་བ་ན། རམ་སྤང་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་
 ཆོམ་པུའི་དབྱིལ་འཁོར་ཏུ་རྒྱགས་ལ། རྒྱགས་ལུགས་ནི། རམ་སྤང་གི་
 ཆོམ་པུ་རྣམས་འོད་རྒྱུ་ཀྱི་ནང་ན་རམ་སྤང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱགས་ཀར་
 རྒྱགས་ལ། དེའི་ཐུགས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀ་ན་དབྱིལ་འཁོར་ཆ་
 ཆང་རེ་རེ་རྒྱགས་པ་ནས། རྩ་རྩའི་རིགས་རྣམས་མི་བརྒྱད་པ་དང་།
 རིན་ཆེན་རིགས་རྣམས་རིན་འབྱུང་དང་། པརྒྱའི་རིགས་རྣམས་
 (༡༤༢༤) སྤང་མཐའ་དང་། ལས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་དོན་གྲུབ་ཡབ་ཡུམ་
 འཁོར་བཅས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་ཐུ་ནང་ཐང་ཐལ་ཏུ་རྒྱགས་ཏེ། འོད་རྒྱུ་
 ལཱ་ལྟེལ་ན་རིགས་ལཱ་ཆོམ་པུའི་སྤྱ་ལཱ་ཆོན་རེའི་སྤྱགས་ཀ་ན། རིགས་
 དེའི་ཆོམ་པུའི་དབྱིལ་འཁོར་སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

མེད་མ་སྒྲོ་བ་དང་བཅས་པ་རེ་རེ་རྒྱགས་པ་ལོ། །འདི་ལྟེ་རང་ལ་
 ལུས་རང་མཆོན་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་སྟེ་མ་པ་ནི་སྤར་ལུས་ལ་བདག་ཏུ་.....
 འཛིན་པ་ལི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། བག་
 ཆགས་ཀྱི་ས་ཐོན་མ་ཟེད་ཀྱི་བར་ཏུ་ཡོད་ལ། རང་བཞིན་ཏུ་དེ་ལྟེ་ཆེ་
 འོད་ཀྱི་ལུས་སུ་ཡོད་པས། རྟེན་ག་ན་རིག་པ་ལ་ཞིང་སྤར་ཡོད་པ་ལི་
 གདངས་མྱིར་ཤར་བས། སྤྱི་རེ་ལྷགས་ཀར་ཆོས་ལུ་དཀྱིལ་འཁོར་
 གསལ་བར་སྤར་བ་སྟེ་མེ་ཁོང་ཏུ་བཞིན་ཤར་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟེ་
 ཏུས་སུ་ཁོངས་སྤྱི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱགས་ཀ་ནས་འོད་རྟེན་ཁོང་ཆ་
 ཅམ་སྤྱགས་(༡༡༩ན) བཅུ་ཀྱན་ནས་རྒྱར་རང་གི་སྟོང་གར་ལྷག་པ་དང་།
 རང་གི་སྟོང་ག་ནས་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྤྱགས་ཀར་ལྷག་པ་ནི། རང་
 གདངས་ཡིན་པ་ལི་འབྲེལ་བ་མཆོན་པ་སྟེ། ཤེལ་འོད་རྒྱམས་ཤེལ་ལ་
 འབྲེལ་བ་ལི་ཟེར་ཐག་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟེ་ཏུས་སུ་རང་གི་མིག་གི་ཟེར་
 ཐག་མཐོང་བས་ཤེས་པ་ཟིན་ཏེ་ཡུལ་གར་ཏུ་འར་མི་རྟོག་པ་ལི་བསམ་.....
 གཏན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མི་སྟོག་པ་ལི་
 གདམས་དག་མཆོན་པ་ནི་དེ་ལྟེ་ཆེ་འོད་ཀྱི་ཟེར་ཐག་སྤྱི་ལ་འབྱར་ལ་
 མ་རེག་པ་རྟེན་ཁོང་ཉག་མ་སྤྱི་ལ་ཅམ་ལས། དར་པོ་རིག་པ་འོད་ལ་
 འཇུག་པ་རང་སྤར་ལ་ཐར་བལྟ་ཏུས་སྤར་བ་དེ་རང་སྤར་ཏུ་ཤེས་པ་ལི་
 རང་ལ་བཞག་པས། སྤར་བ་དེ་དག་ཟེར་ཐག་ལས་རང་གི་སྟོང་གར་
 ཐམས་པ་ན་འོད་རིག་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་རྟོག་དག་གི་རང་
 ས་རྟོགས་པར་བྱས་པས་དེ་ཉིད་ཏུས་ཟིན་ནས་ཟེར་ཐལ་བས། དེ་
 ཐན་ཆད་ཀྱི་(༡༡༩བ) སྤར་བ་གར་ཡང་མེད་ནོ། །རིག་པ་ནི་རང་ཡིན་

ལ། འོད་ནི་སྤྱི་འདུག་རང་སྤྱང་དེ་རྣམས་ལ་ཟེར་བས། དང་པོ་མཆོད་རྟེན་
 དེ་ལ་པར་འཇུག་ ཐུག་རྟེན་དེ་དག་ཚུར་ལ་ནང་ཏུ་འཇུག་པའོ། །
 གདམས་རག་ནི་སྤྱི་སྤྱང་ཏུ་དང་འདྲ་བའི་འོད་རྣམས། རང་རིག་མའི་
 ཞིང་གར་ཐིམ་པས་པར་ཏུ་འཇུག་པ་ཉུ་ཏུ་ཉེ། ཆོས་ཉིད་ཏུ་འབྲེལ་
 པས་ཀ་དག་གི་ས་ལ་ཁྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་དེས་པའི་ལྷང་
 དང་སྦྱར་ན། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱར་ལས། དེ་ཡང་སྦྱོས་ཏུ་འོད་གསལ་དེ་ལྷང་
 འཇུག་ལ་ཐིམ་པ་ཞེས་བྱ་ཉེ། ཡང་སྤྱང་བ་དེ་དག་སྤྱི་སྤྱང་བར་རང་
 ཤར་ཏེ། སྤྱི་དེ་དག་ཀྱང་མི་ཆེ་བ། མི་ཆུང་བ། ཆ་མཉམ་པ་ཟུན་དང་།
 ཁ་དྲིག་དང་། བཞུགས་ཚུལ་དང་། གདན་ཁྲི་དང་། རང་རང་གི་སྤྱུག་
 ཟུ་དང་བཅས་པ་ཉེ། སྤྱི་དེ་ཀྱན་ཀྱང་ལྷ་ལྷའི་ལྷང་གིས་བྱལ་བ། ལྷ་ཆོན་
 རེ་ལ་འོད་ཀྱི་ལྷ་ལྷང་དང་བཅས་པ། ཡང་ཀྱི་ཆ་འཛིན་པའི་རིགས་
 (༡༤༭) དང་། ལྷ་མ་ཀྱི་ཆ་འཛིན་པའི་རིགས་དང་། ཐེམས་དཔལ་དང་།
 ཐེམས་མ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་རྒྱུགས་པར་
 གནས་སོ། །དེའི་ཆེ་རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་འོད་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཞིག་འཆར་
 ཏེ། དེ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུགས་ཀར་འབྲེལ་ཏེ་འཆར་རོ། །དེ་ལ་རང་གི་
 ཤེས་པས་ཟིན་ཏེ། མི་རྣོག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གནས་སོ། །དེ་ནི་རིག་པ་འོད་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་ཉེ། སྤྱང་བ་དེ་ཀྱན་
 ཀྱང་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་མཛོན་པར་བྱུར་ཏེ། ཞིང་གའི་ཟེར་ཐག་དེ་ལ་
 ཡང་ཐིག་ལེ་སྤྲ་མ་གྲངས་ཐེད་པ་འཆར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་རང་གི་སྤྱིང་
 ག་ནས་འོད་ཀྱི་ཟེར་ཐག་ཆོན་སྤྱི་སྤྱང་མ་ཅམ་ཞིག་འཆར་ཏེ། དེ་
 གས་སྤྱི་དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྷས་ལ་ཐིམ་པ་སྤྲུམ་བྱེད་པའི་སྤྱང་བ་……

འཆར་ཏེ། དེ་ནི་འོད་རིག་པ་ལ་ཚུར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་ཆོ་
 རྒྱུ་ལྟ་ན་མས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པ་མ་པར་རུ་བྱུང་། འཇུག་པ་ལྟ་.....
 ལུང་ཐབས་མཆོག་རྒྱ་དྲན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་བཞི་
 རྒྱུར་གྱི་སྤང་བ་ནི་རྒྱུར་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྤང་བ་ནི་...
 འཆར་ཚུལ་དང་། གདམས་པ་ནི་དྲན་ཚུལ་གཉིས་ལས། སྤང་བ་ནི་ཡང་
 རྟོང་ག་ནས་སོར་བཞིན་གྱི་ཤར་ཅན་ནས་སྤང་བས་ཅུང་ཟད་མི་གསལ་...
 བའི་འོད་ཁ་དྲོག་བཞི་འབྲེལ་བའི་ཐག་པ་ཤིན་རྒྱ་ཤར་བ་ན་རའི་ཉག་...
 མ་ཅན་ཞེས་འཆར་ཏེ། རྟོང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱག་པར་སྤང་བ་དེ་ལ།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བརྟུས་པས། སྤང་བ་སྤྱོད་པ་དེ་ལས་རབ་རྒྱ་
 མཆོད་ནས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་ལ་རྒྱ་ཆེར་སོར་སྟེ། དང་པོའི་སྤྱོད་པ་དེའི་
 རོ་བོ་མ་འཇུར་བ་ལས་ནམ་པ་ཆེར་སོར་བ་ནི། མཐོང་གའི་སྤྱུ་ལྟ་ཆེ་
 རྒྱུར་རང་གི་དབང་པོའི་རྒྱུད་ལྟལ་ཅན་ལ། ཁ་དྲོག་གཞན་དང་མ་
 འདྲེས་པ་རང་གི་མདུན་རྒྱགས་སུ་འཆར་རོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བའོ། །དེའི་སྤང་བ་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་(༡༩༥༩) ཡེ་
 ཤེས་རབ་གི་རོ་བོ་ཐིག་ལའི་ཟེར་དཀར་བ་དང་། དམར་བ་དང་། སེར་
 བ་དང་། མཐོང་ག་དང་བཞི་ལྟ་པ། ཆེ་རྒྱུར་གི་ཆོད་མེ་སོར་ཁ་སྐྱབ་
 པ་ཅན་འོད་ལྟ་ཤིན་རྒྱ་གསལ་བ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་གདངས་ཀྱིས་
 རབ་རྒྱ་འཆར་བ། རོ་བོ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་ཚལ་རང་རྒྱགས་སུ་ཡོད་པ།
 ཐིག་ལའི་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཐིག་ལའི་འོད་ལྟ་དང་ལྟ་པ། སྤྱོད་པ་
 མའི་གཏུ་ཅན་ལྟ་ལྟས་རྒྱགས་བཞི་དཔུང་དང་སྤང་བ་རྒྱན་པའོ། །དེ་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རབ་གི་རོ་བོ་སྟེ། རོ་བོ་དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་

ཆོས་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། ཟུང་བའི་ཆོས་མངོན་ཏུ་
བྱེད་པས་བསྟན་པའོ། །དབྱིངས་ཀྱང་སྤྱིའི་དབྱིངས་ནས་མཁའ་སྟོང་
པ་རྣམས་སྤྱུ་མེད་པ་དང་། བར་གི་དབྱིངས་རྣམས་པར་དག་པའི་སྟོན་མ་
མངོན་སྤྱུ་ལྟུང་ཏུ་གར་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་ཡེ་ནས་ཡོད་པའི་དོན་ཏུས་
དེར་མངོན་ཏུ་ཟུར་པས་ཤེས་པ་སྟེ། (༡༥༥) དེའི་སྤྱིར་ན་མཚན་ཉིད་
འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་དང་། ཁ་དོག་དང་། སྤྱི་དང་། སོ་སོའི་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་འདོར་བར་འཛིན་པའོ། །དེ་ནས་ཡང་དེའི་
ཉིད་ཏུ་དེ་དང་འབྱར་ལ་མ་རེག་པར་མེ་ཁོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་.....
གཏིང་གདངས་དཀར་པོའི་སྟེན་པུ། ཆེ་ཆུང་དབང་པོའི་སྤྱིད་ལྟུང་
དང་མཉམ་པ་དཀར་ལ་འཆེར་ཞིང་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཉིད་ཏུ།
ཐིག་ལེ་འོད་ལྷ་གསལ་བ་མེ་ཁོང་ཁ་སྤྱབ་པ་ཅམ་ལ། དཀར་བ་དང་
མཐིང་ག་ལ་མོགས་པའི་ཟེར་ལྷ་དང་ལྟན་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཏིང་
གདངས་ཀྱིས་འཆེར་བའི་སྟོགས་བཞི་དབྱས་དང་ལྷར། ཡེ་ཤེས་ལྷའི་
རང་རྩལ་རྣམས་པས་རང་བཞིན་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྟན་མའི་གཏུ་ཅམ་ལྷས་...
བརྒྱན་པའོ། །མེ་ཁོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལས། མེ་ཁོང་གིས་གཟུགས་སྤང་
བར་བྱེད་ལ། དེ་ལ་གཟུགས་བརྟན་གང་སྤང་ན། དིག་པ་དངོས་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བར་(༡༥༦) བྱེད་པས་ན་མེ་
ཁོང་ལྟ་བུ་ནི་དཔེའོ། །གཟུགས་བརྟན་རང་གདངས་དེ་ཡེ་ཡོད་ཏུས་
དེར་རང་རོ་ཤེས་པས་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་འོད་ཟེར་མེར་པོའི་
སྟེན་པུ་ཆེ་ཆུང་དབང་པོའི་སྤྱིད་ལྟུང་དང་མཉམ་པ་མེར་ཞིང་གཞན་...
དང་མ་འདྲེས་པའི་ཉིད་ཏུ། ཡང་ཐིག་ལེ་འོད་ལྷ་རང་གསལ་བ། ཆེ་

ཆུང་མེ་མོང་ཁ་ཐུབ་པ་ཙམ་ལ་དཀར་བ་དང་། མཐིང་ག་དང་། མེར་
 བོ་དང་། དམར་པོའི་ཟེར་འཕྲོ་བ། དེ་མེས་རང་གི་གཏིང་གདངས་
 གྱིས་རབ་རྒྱ་འཛེར་བ། ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུགས་བཞི་དབུས་དང་ལྷར་
 དེ་མེས་ཀྱི་རང་ཚལ་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱི་ཐིག་ལེ་སྐན་མ་ཙམ་ལྷས་བརྒྱན་
 པ་ནི་གོང་དང་འབྲ་བ་འཆར་རྒྱ། །དེ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་མེས་ཀྱི་
 གཏིང་གདངས་སྒྲུབ་བ་ཞི། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་མཉམ་ཆུ། མཉམ་ཆུན།
 མཉམ་རྒྱས། མཉམ་པ་བཞི་ལས། མཉམ་ཆུ་སྤང་མིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་
 ཆོས། མཉམ་ཆུན་ཆོས་(༡༤༥) ཉིད་ལ་གོམས་པ། མཉམ་པའི་རྒྱས་
 རྟགས་པ་མངོན་རྒྱ་ལྟར་པ། མཉམ་པ་རང་གི་རིག་པའོ། །མཉམ་པ་ལ་
 རྒྱལ་བས་ཉིད་ཅེས་རོས་གཟུང་རྒྱ་བས་པ་ཞི། ཆོས་ཉིད་གང་གིས་བྱང་
 བཙོས་སྒྲུ་མི་རྟེན་ཅིང་ཡིད་དཔྱད་ཆོག་གིས་རྫོགས་གདགས་སྒྲུ་མི་རྟེན་.....
 པའོ། །དེ་མེས་ནི། དེ་ནས་མཉམ་པར་གནས་པ་དེ་རྒྱས་འདིར་མེས་
 པས། མཆོན་ཉིད་གཏན་ལ་ཐེབས་པའོ། །དེ་ནི་མྱོང་རྒྱ་འབྲར་ལ་མ་
 རེག་པར་དམར་པོའི་སྐྱམ་བུ་ཆེ་ཆུང་དབང་པོའི་རྒྱུད་ལུལ་ཙམ་འོད་...
 རབ་རྒྱ་གསལ་བའི་མྱོང་རྒྱ། མོ་མོར་རྟོག་པའི་དེ་མེས་ཀྱི་རྩ་བ་ཐིག་ལེ་
 འོད་ལྷས་རབ་རྒྱ་གསལ་བ་མེ་མོང་ལ་ཁ་ཐུབ་པ་ཙམ་རྒྱ་འོད་ལྷའི་.....
 ཟེར་འཕྲོ་བ། དེ་མེས་ཀྱི་གཏིང་གདངས་གྱིས་རབ་རྒྱ་འཛེར་བ། དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཚུགས་བཞི་དབུས་དང་ལྷར་རང་བཞིན་གྱི་ཐིག་ལེ་སྐན་མ་.....
 ཙམ་ལྷས་བརྒྱན་པ་ནི་གོང་ལྟར་འཆར་རྒྱ། །དེ་ཡང་མོ་མོ་ནི་དབང་པོ་
 རབ་འཁྱིང་ཉིད་གཅིག །དེ་ལས་བསྐྱེད་(༡༤༦)ན་དག། དེ་ལས་བསྐྱེད་
 རབ་འཁྱིང་ཐ་མ་གསུམ། དེ་ལས་ཐིག་རྒྱ་བསྐྱེད་ན་རིག་པ་རང་སྤང་

དང་། དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ནི། དམིགས་
 པ་ཡུལ་གྱི་སྒོས་ལམ་རྗེས་སོང་བ་ཏུ་རྟོགས་ལ། རིག་པ་རང་སྤང་གི་ལམ་
 མཉམ་གཞག་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་སོ། །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་
 སོང་གཉིས་ཀྱིས་ཡེ་ནས་ཡོད་པའི་དོན་དེ། ད་ལྟ་མཚན་ཉིད་གཏན་
 ལ་ཐེངས་པ་ལས་བྱུང་བྱིང་ཤེས་པའོ། །བྱ་བ་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ས་
 བོན་གྱི་ཆ་ལས་ཆལ་མ་རྟོགས་པས་ག་དག་ལ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡང་
 འོད་གཉིས་འདུས་ཀྱི་གདངས་ཀྱི་ཆ་ཅམ་ཏུ་ཡོད་པས། གུན་གསལ་ཏུ་
 ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་བཤད་དོ། །འདིར་ད་ཏུང་ག་དག་ཏུ་
 སྒོལ་མ་ཐེན་པ་དང་སྤྱད་ནས་བཞི་སྒྱུར་ཏུ་བཞག་ཏེ། སྒོ་མིང་བ་དག་
 བྱ་བ་བྱུང་པའི་སྤང་བ་ཐེན་པར་འདོད་པ་ནི་ཏ་ཅང་མི་རིགས་པའོ། །
 ཆལ་(ནང་ལྟེན་པ་)མ་རྟོགས་པས་མི་སྤང་ན་ཐམས་ཅད་མི་སྤང་བར་ཐལ་ཏེ།
 ཆལ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་གྱི་རྒྱུ་ལས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 བ་སྐབས་འདིར་རང་སའི་སྤང་བ་བཞི་སྒྱུར་ཏེ། སྒོལ་བ་མ་ཡིན་པས་
 ཆལ་མ་རྟོགས་ཞེས་གོ་དོན་གྲངས་ལ་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྒྱུར་ཏུ་ཁས་ལྡན་.....
 བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྷན་བྱུང་རིན་པོ་མཆའི་སྤང་བའི་ཆ་མཚན་ལ།
 དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་རྟོགས་པ་ཚུན་ཆད་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་ཡོན་ཏན་
 ཏུ་སྤང་བ་ལ། ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་རྣམ་པ་བྱ་བ་བྱུང་པའི་རང་རོ་མི་སྤང་ལ།
 ས་བོན་གྱི་རྒྱས་པ་ཡོད་པས་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་རྣམ་པར་བྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་
 དེ་དག་གུན་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་ས་བོན་བྱུང་བྱེད་ཏུ་ཡོད་པས་སོ། །ཡེ་
 ཤེས་བཞིའི་རྣམ་པ་བཞིའི་སྤྱིར་ན་ཐིག་ལེ་བཞི་ལ་སྤྱིར་ན་ཐིག་ཆུང་ལྟ་
 ལྟ་མཚུངས་ལ་ཚོམ་བྱ་བ་ཤོད་པ་ལྟར་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་སྤྱིར་ན་འོད་

རྒྱལ་པོ་མ་ཕྱི་གཏུགས་འཁོར་བ་འདྲ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལཱ་འདྲི་དབྱིངས་ཀྱི་
 རྒྱང་བ་ཉེ། (༡༤༥ན) དབྱུང་མཐིང་ག་ཁ་དོག་ལཱ་འདྲི་ཕྱ་ལྷུང་གྱིས་འཁོར་
 བ་འཆར་རོ། །འདི་ནི་ལྷན་གྲུབ་འཆར་བའི་ས་པོན་རུ་རུས་འདིར་
 འབྱུང་བའོ། །དེ་དག་ནི་རྩོམ་མེས་ས་དཔའ་ཁོར་གསེར་གི་ལམ་ཞེས་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་གདམས་པའི་དྲན་རྒྱུ་ནི། རྒྱང་བ་འདི་ལྷན་ལ་ཤེས་
 པ་མི་འབྱུང་བར་རང་རྒྱང་རུ་ཤེས་ཐོག་དེར་ཆེ་རེ་མཉམ་པར་འཛོག་
 པ་ཉེ། གསེར་གྱི་ཐུར་མས་སྒྲིང་རྒྱ་འདྲན་པ་ལྟར་ཐུ་མའི་གདམས་དག་
 ལ་བརྟེན་ནས་བར་དོར་རང་གི་རྒྱང་བ་གཏན་ལ་ཐེབས་ནས་ལྷོ་ལ་
 བའོ། །དེ་དག་གྱུང་ནི་རྒྱ་ཁ་རྒྱུར་ལས། ཡང་རང་གི་སྒྲིང་ག་ནས་འོད་
 གྱི་ཐག་པ་ཤིན་རུ་ཐུ་བ་ཞིག་འཆར་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲིང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་
 བྱེན་རུ་རྒྱག་པར་རྒྱང་བ་འོར་རོ། །དེ་ལ་རང་གི་མིག་གིས་མ་ཡིངས་
 པར་བལྟས་པས། རྒྱང་བ་དེ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་ཤིན་རུ་རྒྱ་ཆེ་
 བར་འཆར་ཏེ། དེ་ཡང་མཐིང་གའི་རྣམ་པུའི་སྒྲིང་རུ། ཐིག་ལེ་
 (༡༤༥མ) ཟེར་དང་ལྷན་པ་མེ་ལོང་ཁ་རྒྱུབ་པ་ཅམ། ཤིན་རུ་གསལ་བ་ལ་
 འཆོར་བ། དེ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཐིག་ལེ་ལྷ་ལྷས་བརྒྱན་པའོ། །ཡང་
 དེའི་སྒྲིང་རུ་དཀར་པོའི་རྣམ་པུའི་སྒྲིང་རུ་ཐིག་ལེ་ཤིན་རུ་གསལ་བ་
 ཞོར་དང་འདྲ་བར་འཆར་རོ། །ཁེར་པོའི་རྣམ་པུའི་སྒྲིང་རུ་ཡང་ཐིག་
 ལེ་ཞོར་དང་འདྲ་བར་འཆར་རོ། །དེའི་སྒྲིང་རུ་དམར་པོའི་རྣམ་པུའི་
 སྒྲིང་རུ་ཐིག་ལེ་ཞོར་ལྷར་འཆར་རོ། །དེ་ཡི་སྒྲིང་རུ་འོད་རྒྱལ་པོ་ཤིན་རུ་
 གསལ་བ་ཞིག་གཏུགས་ལྟར་འཆར་རོ། །དེ་དག་གྱུང་ཡེ་ཤེས་ལཱ་འདྲི་རྣམ་
 པ་ཉེ། ལྷ་བ་ལྷུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩལ་མ་རྩོགས་པས་མི་རྒྱང་རོ། །དེ་

ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྒྲུབ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་ཁོར་
གསེར་གི་ལམ་ཞེས་བྱ་འོ། །དེའི་ཆོ་མི་འབྱུང་པ་གསེར་གྱི་སྒྲུབ་མ་ལྟ་
བུའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་དྲན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་རྩལ་གྲུབ་རིན་
པོ་ཆེའི་སྒྲུབ་པ་ལ་དྲུག་སྟེ། རྩལ་གྲུབ་གྱི་འཆར་ཚུལ་རྟེན་དྲན་གྱི་སྒྲུབ་
(༡༤༧) ཚུལ། མདོན་ཤེས་གྱི་འབྱུང་ཚུལ། གཟུངས་གྱི་སོབ་ཚུལ། ཉིར་
དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་ཚུལ། རྩལ་གྲུབ་ཐིམ་ཚུལ་སོ། །དང་སོ་ནི། ཡེ་ཤེས་རྩལ་
གྲུབ་ཏུ་ཐིམ་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་སྒྲུབ་གྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་ནམས་དང་རང་གི་...
རིག་པ་ཉེར་གི་འོད་རྒྱུ་ལ་འདུས་ནས་དེའི་ནང་ནས་ཤར་པ་རྩལ་...
བྱེད་པ་ལས། འཆར་ལུགས་བརྒྱད་སྒྲུབ་པ་ནི། རྩལ་སྟེ་རྩལ་ཤར་པས་
འཁོར་འདས་རྒྱ་མ་ཆད། འོད་རྩལ་ཤར་པས་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ནང་
གསལ། སྒྲུབ་ཤར་པས་ཤེས་པའི་ཁ་བྱིར་མ་ཤོར། ཡེ་ཤེས་རྩལ་ཤར་
པས་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟང་ཐལ། གཞིས་མེད་རྩལ་ཤར་པའི་རང་གི་...
ཤེས་པ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གནས། མཐའ་གྲོལ་རྩལ་ཤར་པས་མཐའ་གང་
ལའང་མི་གནས། མ་དག་པ་འཁོར་པའི་སྟོ་རྩལ་ཤར་པས་སྤྱིད་པའི་
བྱུང་བྱུངས་མ་འགགས། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་རྩལ་ཤར་པས་ཆོས་ཉིད་
མ་བྱུར་འབྲེལ་པ་འོ། །སྒྲུབ་པ་འདི་(༡༤༨) དག་གྱུར་གོར་འོག་ཏུ་སྒྲུབ་
སྟེ། ཉིད་ན་ཀ་དག་གི་སྒྲུབ་པ་ནམ་མཁའ་སྤྱིན་དང་བལ་པ་ལྟ་བུ། དེའི་
འོག་ན་ཁོངས་སྒྲུབ་སྟོ་འོད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་ཆེ་ལ་རྩལ་རྩལ་པ། དེའི་
འོག་ན་ཁོངས་སྒྲུབ་ཞི་བའི་སྒྲུབ་པ་འོད་གསལ་ལ་བཞོད་ལེགས་པ། དེའི་
རྩལ་སྟེ་མཆོམས་ན་རང་བཞིན་རྩལ་པའི་ཞིང་སྒྲུབ་ཡིད་ཏུ་འོང་ལ་...
བལྟ་ན་རྩལ་པ། འོག་ན་འགྲོ་བྱུག་འབྲེལ་པའི་སྒྲུབ་པ་འདུལ་བྱེད་རྩལ་

ས་དང་བཅས་པ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་སྤང་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་
 སྤང་རུས། རོ་མ་ཤེས་པས་གཞན་ལྟར་སྤང་བའོ། །འདི་དག་ཀྱང་སྤང་
 གྱི་གཞི་སྤང་དེ་རུས་འདིར་ཤར་བས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་སྤངས་པ་ལས།
 རྟུགས་རྗེ་ལྟ་བུའི་འཆར་ཚུལ་ལས། ཁྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་ལྟན་
 པ་བཞིན་ནོ། །འདིའི་རུས་སྤང་དཔག་ཆེན་གྱིས་མདའ་མྱིར་འཕངས་པ་
 སོགས་མེད་ཏུ་སོང་ནས་ཚུར་མི་ལྟོག་པ་ལྟར། བར་དབྱིངས་ལ་སྤང་
 ཅིག་གིས་ཟང་བལ་རུ་རྟོགས་ཏེ། (༡༧༠ན) ལུས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་.....
 གདམས་པ་དྲན་པར་བྱ་ནི། ཉི་ཟླ་ཁ་སྤྱོད་ལས། དེ་ནས་རང་གི་ཤེས་པ་
 ཉེད་གི་འོད་ལ་ཐིམ་པས། ཤར་ལུགས་བརྟུང་ཉམས་སྤྱོད་བའོ། །
 དེའི་ཆེ་འོག་གི་ཡངས་སྤྱོད་འོད་སྤང་བ་ནམས་ཀྱང་མཐོང་བར་.....
 འཇུག་རོ། །ཤར་ལུགས་བརྟུང་གང་ཞེ་ན། རྟུགས་རྗེ་ལྟར་ཤར་བས་
 འཁོར་འདས་རྒྱ་མ་ཆད། འོད་ལྟར་ཤར་བས་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ནང་
 བ་གསལ། སྤྱི་ལྟར་ཤར་བས་ཤེས་བུའི་ཁ་མྱིར་མ་ཤོར། ཡེ་ཤེས་ལྟར་
 ཤར་བས་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཟང་བལ། གཉིས་མེད་ལྟར་ཤར་བས་
 རང་གི་ཤེས་པ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གནས། མཐའ་ཤྲོལ་ལྟར་ཤར་བས་མཐའ་
 གང་ལ་ཡང་མི་གནས། མ་དག་པ་འཁོར་བའི་སྤྱི་ལྟར་ཤར་བས་སྤྱིར་
 པའི་བྱང་ཁྱུངས་མ་འགགས། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་ལྟར་ཤར་བས་ཆོས་
 ཉིད་མ་བྱུང་བའོ་ལའོ། །དེའི་ཆེ་མྱིར་མི་ལྟོག་པ་དཔག་ཆེན་གྱི་མདའ་
 ལྟ་བུའི་ཐབས་(༡༧༠པ) མཆོག་ཏུ་དྲན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་རུས་
 སྤང་རུས་ཅིག་རིག་པ་ལྟན་བྱལ་ལ་ཐིམ་ཐེན་པའི་རང་རུས་དེར་དེ་ནས་
 མྱིར་མི་ལྟོག་པ་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་ཀྱང་བྱེད་ནས་འདུག་པ།

སྐྱེས་མ་ཚེན་པ་གཤམ་ཆེ་བའི་མཁའ་རག་གཅེས་སོ། །དེའང་ད་ལྟ་འོད་
གསལ་གྱི་སྒྲུབ་བ་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དང་བཅས་པའི་རང་གདངས་གྱི་རང་.....
རིམ་ཐིམ་ནས་དེ་ལས་ཐུར་བ་མལ་དུ་མི་ཕྱོག་པ་ཚོད་གཤམ་ལ་འདྲིས་....
པ་དེ་རྒྱལ་དེར་སྒྲུབ་པ་འདེབས་སོ། །འདི་ཉིད་ཐལ་འབྱུར་ལས། གཞན་
ཡང་རིག་པའི་ཚུལ་ཉིད་བཤད། །ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དུ་ཅེར་མཚོར་བས། །རྣམ་
རྟོག་འབྱུ་པའི་དྲན་པ་འགགས། །བྱ་བཅ་ནམ་མཁའ་འགྲོ་བ་བཞིན། །
ཚུལ་གྱི་དབྱིངས་ལས་འགྲོ་ས་མེད། །གཞན་མེད་རིག་སྒྲུབ་ནམ་དག་
པས། །འབྲུལ་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཟད། །ཅེས་སོ། །བར་དོར་སྒྲུབ་གྱི་
ལུ་གྲུ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་དང་བཅས་པ་སྐྱེས་སྤོན་པས་དངོས་སུ་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་....
མི་སྒྲུབ་པའི་གནད་(༡༧)ན་དེ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྗེས་དྲན་གྱི་སྐྱེ་ཆུ་ལ་
ནི། སྒྲུབ་ཐུ་མའི་ཐུགས་རྗེ་དང་རང་གི་བསམས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་
དམ་པའི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་ཤིང་སྐྱུང་བའི་གོམས་པ་འདིར་ཤར་བ་ཉི།
དབང་ནོས་པས་དབང་གི་རྒྱ་པོ་འབབ་པར་མཚོར་བ་དང་། བསྐྱེད་
རིམ་བསྐྱོམས་པས་ལྟ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། རྒྱུགས་རིམ་བསྐྱོམས་པས་
ལམ་དང་། གདམས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ལྟ་བ་རྗེས་སུ་དྲན་
པ་དང་། རྒྱན་ལམ་དག་པ་བཏབ་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དབང་པོ་བ་མ་
ནམས་རང་བཞིན་སྐྱུལ་པ་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་དབྱུགས་འབྱིན་པ་ཉི།
རྒྱན་གྲུབ་གྱི་སྐབས་འདིར་རྒྱན་ནས་ཤེས་པའི་བསྐྱེད་ནམས་བྱུང་པར་
ཅན་གྱིས་རང་སྒྲུབ་དུ་ཤར་བ་ནི། གཞི་དབང་ཡིན་པས། དང་པོར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤེད་གི་ནམ་མཁའ་ནས་དབང་.....
བསྐྱེད་ཞིང་མཚོད་པའི་ལྟ་མོ་དཔག་དུ་མེད་པས་མེ་ཉྱ་ག་གི་ཆར་.....

ལྟ་སྟོན་མེད་པའི་གཞི་ཀ་དག་ལ་བསྐྱལ་བས་སྤང་འཛིན་ཐམས་ཅད་...
 ཟད་སར་འཁྱུལ་བའི་དཀོངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞི། ཐལ་འབྱུར་ལས།
 གཞན་ལང་ཆོས་ཉིད་སྤང་བ་བཤད། མ་དག་པ་ནི་འབྱུལ་པ་ལ། །
 དབང་པོའི་སྟོ་(༡༧༢༢) རྣམས་མ་བཅོས་པར། ཚུག་གིས་བཞག་པ་
 གནད་ཡིན་པས། རྟེན་ལས་བསྐྱུར་བ་མཐོང་དག་ཤོ། གཞུང་བ་མེད་པའི་
 སྤང་བ་ལ། འཛིན་པ་མེད་པའི་སེམས་ཤར་བ། དཔྱད་པ་མེད་པའི་
 མིག་གིས་མཐོང་། ཆོས་ཉིད་མེད་པའི་ལམ་ནས་དྲངས། ལྟ་སྟོན་མེད་
 པའི་གཞི་ལ་བསྐྱལ། བྱུང་མེད་ཚལ་བྲལ་འབྲས་བྱུར་དེ་ལ། འདི་ལ་
 སྤང་མཐའ་མི་གནས་སོ། ཞེས་སོ། འདིའི་དུས་སྟུ་རྗེས་དྲན་དུག །
 མཐོན་ཤེས་དུག མི་བརྗེད་པའི་གཞུངས། རྒྱན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་
 བཅུ་བཞི་ལ་རང་རྩི་ཤེས་སྟོབས་གྱིས་དབང་བསྐྱུར་བར་བརྟན་ཏོ། །
 རྗེས་དྲན་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱད་ནས་མཐོན་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ལ་གསུངས་ཀྱང་།
 འདིར་རྒྱད་ལ་སྟེ་བའི་རིམ་པ་དང་རྒྱུར་ནས་སྟོན་ལ་བཤད་དེ། ཉི་ཟླ་
 ཁ་སྐྱར་གྱི་འབྲེལ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་མེད་པ་ལས། རྗེས་ལ་དྲན་
 པ་ནི་སྤང་གྱི་ལས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དབང་གིས་འདི་དག་ནི་མཐོན་...
 ཤེས་དེ་(༡༧༢༣) དག་གི་སྟོན་དུ་འཆར་བའོ་ཞེས་སོ། རྗེས་དྲན་དེས་
 པའི་ལྷན་ནི། ཉི་ཟླ་ཁ་སྐྱར་ལས། དེའི་ཆོ་རྗེས་སྟུ་དྲན་པ་དུག་ཀྱང་
 འཆར་ཏེ། ལྟ་རྗེས་སྟུ་དྲན་པས་དེ་ཉིད་དུ་ཡི་དམ་ལྟའི་ཞལ་མཐོང་བ་
 དང་། ལམ་རྣམས་རྗེས་སྟུ་དྲན་པས་བར་མ་དོའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དབང་
 བསྐྱུར་བ་དང་། རྒྱུག་ནས་རྗེས་སྟུ་དྲན་པས་དབང་པོ་མ་མ་རྣམས་
 རང་བཞིན་སྐྱལ་པའི་སྐྱའི་ཞིང་ཁམས་སྟུ་དཔུགས་འབྱེན་པ་དང་།

བསམ་གཏན་རྒྱུ་ལྟར་ཕལ་ཞག་ལྟར་བསམ་གཏན་ལ་.....
 གནས་པ་དང་། ལྷ་མའི་མན་ངག་རྒྱུ་ལྟར་ཕལ་རང་གི་རྒྱང་བ་
 རྒྱུ་ལྟར་དང་གཉིས་ལྟར་མེད་པར་རྒྱུད་པ་དང་། ལྷ་བ་རྒྱུ་ལྟར་ཕལ་
 ལྷ་འདྲིས་པའི་མི་ལྷན་ལྟར་ཕལ་ཅན་གྱིས་ངོ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་སོ། །
 གསུམ་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྱུང་ཚུལ་ལ་བྱུག་ནི། དབང་པོའི་མངོན་
 ཤེས། སེམས་ལས་ལྟ་བུར་བའི་མངོན་ཤེས། ཤེས་རབ་ལ་དབང་བའི་
 མངོན་ཤེས། ཡེ་(༡༧༡༧) ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་དག་པའི་མངོན་ཤེས། ཆས་
 ཉིད་ལྷན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་བའི་མངོན་ཤེས། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོན་
 པ་ལྷན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་བའི་མངོན་ཤེས་སོ། །དེ་དག་གྱུར་ཆ་
 ཤས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རེ་རེ་ཞིང་བྱུག་བྱུག་ནི་ལྟམ་ཅུ་ཅུ་བྱུག་གོ། །དང་པོ་
 དབང་པོའི་མངོན་ཤེས་བྱུག་གི་ཐོག་མ་མིག་གི་མངོན་ཤེས་འཆར་ཏེ།
 ལྟ་བུར་གྱི་མིག་རྒྱུ་ཕལ་དག་པ་ལས། མིག་ལྟེ་བཅུ་མས་མེད་པར་
 དངོས་པོ་རྒྱུ་ལྟར་ཐར་ཐལ་བུ་མཐོང་བ་དང་། ཤའི་མིག་དག་པས་རྒྱོག་
 ཏུ་ལྟར་པ་རགས་པའི་དངོས་པོ་དཔག་ཆད་ལྟར་ཆད་ན་གནས་པ་
 རྒྱུ་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཤའི་མིག་རྒྱུ་ཕལ་དག་པས་གྲིང་བཞི་རི་རབ་
 དང་བཅས་པ་གཅིག་མཐོང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་ཕལ་དག་པས་
 གཉིས་དང་གསུམ་མཐོང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་རྒྱུ་ཕལ་དག་པས་
 ཁྲི་དང་འབྲུམ་ཚུན་ཆད་མཐོང་བ་དང་། མཚོག་ཏུ་རབ་ཏུ་དག་པས་
 ལྟེ་བ་དང་ས་ཡ་གྲངས་མེད་པ་(༡༧༡༨) རྒྱུ་ལྟར་ལྷན་ཅི་མ་ལོག་པར་.....
 མཐོང་བའོ། །དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་སྤྱུལ་སྤྱུའི་ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་
 ཏུ་ས་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་དང་། རྒྱུ་ཕལ་དག་པས་སྤྱུལ་སྤྱུའི་ཞིང་

འདུམ་སྐྱེ་བ་བྱུང་མཐོང་བ་དང་། འུ་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་སྐྱེ་ལ་
 སྐྱེ་ཞིང་འདུམ་སྐྱེ་མཐོང་བ་དང་། འུ་ཏུ་རབ་ཏུ་དག་པས་བྱེ་བ་
 སྐྱེ་དག་མཐོང་བ་དང་། མཚན་ཏུ་རབ་ཏུ་དག་པས་དག་བཅུ་ཆ་
 གཅིག་མཐོང་བའོ། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་མིག་གིས་ལོངས་
 སྐྱེ་ཞིང་ཁམས་བསྐྱུ་རྣམ་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་
 པས་འདུམ་སྐྱེ་ལ་མཐོང་བ་དང་། འུ་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་བྱེ་བ་
 སྐྱེ་ལ་མཐོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་བྱེ་བ་གངས་མེད་
 པ་བརྟན་ཏུ་རྣམ་གཅིག་ལ་མཐོང་བའོ། །དེ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་མིག་གིས་ཚས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞིང་ཁམས་བསྐྱེ་མི་བྱུང་བ་...
 རྣམ་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་(༡༧༩) དང་། རྣམ་པར་དག་པས་ལོངས་
 སྐྱེ་ཞིང་ཁམས་བསྐྱེ་མི་བྱུང་བ་རྣམ་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་དང་།
 འུ་ཏུ་དག་པས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་ཁམས་བསྐྱེ་མི་བྱུང་བ་རྣམ་...
 གཅིག་ལ་མཐོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་སྐྱེ་གསུམ་རྣམ་པར་རྣམ་
 པའི་ཞིང་ཁམས་སྐྱེ་པ་མེད་པ་རྣམ་གཅིག་ལ་མཐོང་བའོ། །དེ་ནས་
 རྣམ་པའི་མཚན་མིན་གྱི་སྐྱེ་ལ་རྣམ་པར་དག་པས་སྐྱེ་གསུམ་པ་ཐོས་པའི་སྐྱེ་
 ཏུ་འགྲོ་བ་སྐྱོག་ཏུ་ལྟར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་
 པས་དཔག་ཚད་སྐྱེ་ཆུང་ཆུང་ཐོས་པ་དང་། འུ་ཏུ་རྣམ་པར་དག་
 པས་སྐྱེ་སྐྱེ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་འདུམ་སྐྱེ་གཉིས་དང་། འུ་ཏུ་
 བས་རན་པོ་ལ་སྐྱེ་དཔག་ཚད་འདུམ་སྐྱེ་གཅིག་ཆུང་ཆུང་ཀྱི་ཐོས་...
 པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་སྐྱེ་མིན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོས་པ་དང་། འུ་
 ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་

མིང་པས་མ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་(༡༧༥༣) འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྒྱུས་གཅིག་
 ལ་ཆོས་པའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣ་པས་ཉན་ཆོས་དང་། རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཆོས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 བཀའ་བཟོ་བའི་སྐུ་ཆོས་པ་དང་། བེན་ཏུ་དག་པས་སངས་རྒྱས་གྲངས་
 མེད་པའི་གསུང་ཆོས་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་སངས་
 རྒྱས་གྲངས་མེད་བུལ་གྱི་བཀའ་བཟོ་མཛད་པ་ཆོས་པའོ། །གྲངས་
 མེད་ནི་གྲངས་ཀྱི་གནས་གཞན་རྒྱལ་ཅུའི་ཐ་མའི་གྲངས་ཀྱི་མིང་ཡིན་
 བོ། །དེ་ནས་སྟེ་མངོན་ཤེས་ནི་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བའི་དྲི་ཆོར་བ་དང་།
 རྣམ་པར་དག་པས་ཐེམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དྲི་ཆོར་བ་དང་། བེན་ཏུ་དག་
 པས་གསུགས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲི་ཆོར་བ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་
 མཁའ་ལ་གནས་ཀྱི་དྲི་ཆོར་བའོ། །དཔེ་བྱད་དང་ཐུན་པའི་སྟེ་འགྲོ་
 བ་རིགས་རྒྱལ་གྱི་དྲི་རྒྱུས་གཅིག་ལ་ཆོར་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་
 ཉན་ཆོས་དང་རང་སངས་(༡༧༥༤) རྒྱས་ཀྱི་དྲི་ཆོར་བ་དང་། བེན་ཏུ་
 རྣམ་པར་དག་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲི་ཆོར་བ་དང་། རབ་ཏུ་
 དག་པས་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དྲི་ཆོར་བའོ། །
 ཅུའི་མངོན་ཤེས་ནི་འབྱུང་བའི་ཆེ་དག་པས་སྟེ་བུད་ཅིའི་རྩ་ལ་.....
 རྒྱུང་བའོ། །རྣམ་པར་དག་པས་བུད་ཅི་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བུད་ཅི་རྒྱུང་།
 བེན་ཏུ་དག་པས་མཁའ་འགྲོ་མའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་བུད་ཅི་ཆེན་པོའི་
 རྩ་རྒྱུང་། རབ་ཏུ་དག་པས་ཁ་བུད་ཅི་འབྱུང་བའི་དཔའ་པོ་རྟེན་
 པའོ། །ཞེས་ཐེན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟེ་འགྲོ་བ་པོ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཀྱི་རྩ་རྒྱུང་། བེན་ཏུ་དག་པས་སངས་རྒྱས་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་

མཛད་པའི་བརྟན་ཅིང་རྩོད་པར་། རབ་ཏུ་དག་པས་བསྐལ་བ་འབྱུང་
ཐག་བརྟན་གྱི་མངས་རྒྱས་གྱིས་ཐུག་མཛད་པའི་རྩོད་པར་། །ལྷན་
གྱི་མཛོན་ཤེས་ནི་རྩལ་ཐུ་རབ་གྱི་མཐའ་དག་པའི་ལྷན་འཇམ་པའི་……
དབྱངས་གྱིས་རེག་ལ། རྣམ་པར་དག་པས་(༡༧༦) འཇམ་མཛོན་དེ་
མ་མེད་པའི་སྐུ་ལ་རེག །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་ནི་མ་སྟོང་གིས་
བརྒྱན་པའི་སྐྱགས་དང་མཉམ་པར་རེག །རབ་ཏུ་དག་པས་ཀྱན་
བཟང་མཐའ་ལས་པའི་སྐྱགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རེག་གོ །དེ་མ་ཟད་
པའི་ལྷན་གྱིས་འདས་པའི་མངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་སྐྱགས་ལ་རེག །རྣམ་
པར་དག་པས་ད་ལྟ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་མ་ཁོངས་པ་
དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་རྩས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུར་པའི་མངས་རྒྱས་
རྣམས་གྱི་སྐྱགས་ལ་རེག་གོ །ཡིད་གྱི་མཛོན་ཤེས་ནི། ཐ་མ་ལ་རབ་དག་
པའི་ཡིད་གྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྩུ་ལ་དབང་། རྣམ་པར་དག་པས་བརྒྱ་
ལ་དབང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་སྟོང་ལ་དབང་། རབ་ཏུ་དག་
པས་ཁྲི་ལ་དབང་རོ། །གསྐྱགས་གྱི་མཐའ་ལས་སྒོ་ལ་བའི་ཡིད་གྱིས་
འབྱུང་བཞིན་ཉུག་པ་སྐྱོར་བ་བརྒྱུར་ཉུག། རྣམ་པར་དག་པས་མེས་ས་
ཅན་མཐུན་པའི་གནས་སྒོ་ཉུག། ཤིན་ཏུ་(༡༧༧) དག་པས་འགྲོ་བ་
ཀྱི་གནས་ཐོན་པ་ལྟོན་བརྒྱུར་ཉུག། རབ་ཏུ་དག་པས་ཉན་ཐོས་དང་
རང་མངས་རྒྱས་གྱི་རྩ་འབྱུང་གྱི་མཐུ་སྟོངས་འཕྲོག་ཉུག་པར། །དེ་ལྟར་
དབང་པོ་མིག །རྩ་བ། རྩ། མེ། ལྷན། ཡིད་ཀྱིས་ལ། རིམ་པས་མིག་ལ་
ཀྱིས་ །རྩ་བ་ལ་གསུམ། ལྷག་མ་བཞི་ལ་གཉིས་གཉིས་དེ་བརྩུ་བརྟན་ལ།
མོས་བཞི་བཞི་བཞིས་པས་ཀྱིས་ཅུ་ཅུ་བརྒྱད་ནི་དབང་པོའི་མཛོན་……

བར་ཤེས་པ་སྟེ། བར་ཆོན་རྒྱལ་ཏུ་འདུས་པའོ། །གཉིས་པ་སེམས་ལས་
 ལུ་རྒྱུ་བའི་མངོན་ཤེས་རྒྱལ་ནི། ལྷན་ཞེན་པ་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་
 མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལྷིས་འབྱུང་གི་འབྲུལ་པ་ཟད་པའི་
 མཐོང་བ་དང་། གཏུལ་བྱའི་མཆོན་པ་རྫོགས་པའི་མཐོང་བ་དང་། མི་
 ལྷན་བ་ལམ་ཏུ་ལྷུང་པའི་མཐོང་བ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ཡོངས་ལུ་
 རྫོགས་པའི་མཐོང་བ་དང་། དབང་པོ་ལྷན་ཅི་ལོག་ལས་གྲུལ་བའི་
 སེམས་ཀྱི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་(༡༠་མ) དག་པའོ། །དེའང་སྐབས་འདིར་
 ལུས་སེམས་མེད་ན་དབང་པོ་དང་སེམས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་འོང་བ་མི་……
 རིགས་སྟམ་ན། ལུས་སེམས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་རུས་
 འདིར་དག་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷན་བས་དེ་སྐད་བརྗོད་དེ། ཉོན་མོངས་ལྷ་
 གནས་ལྷུང་པས་ཡོ་ཤེས་ལུ་ལྷུང་ཅིས་པ་བཞིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་དག་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཡོ་ཤེས་རང་གསལ་བ་ལས། ཉོན་མོངས་ཉིད་ཡོ་ཤེས་ལུ་
 འབྱུར་མི་སྟིད་དེ། དག་མི་དག་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་གཏན་ནས་མི་
 སྟིད་པའི་ལྷུང་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་སྐད་བཏགས་པ་བཞིན་ཏུ་འདིར་ཡང་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཡོད་ན་འདི་ལ་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ། །
 དང་པོ་ལྷན་ཀྱི་ཞེན་པ་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་……
 བས་ལྷན་འདས་པའི་སྒྲིབ་བརྒྱ་ཐག་རྒྱལ་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་
 བས་ཉོང་རུས་གཅིག་ལ་རྒྱལ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པས་འདུམ་རྒྱལ་
 པ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་(༡༡་མ) རྒྱག་ཁྱིག་བརྒྱལ་ཏུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་
 བ་རུས་གཅིག་ལ་སྒྲིབ་ཏུ་རྫོགས་པ་ལག་མཐིལ་ཏུ་བཞག་པ་ལྷན་རྒྱལ་……
 ཅིང་མཆོན་པའོ། །ལྷིས་འབྱུང་འབྲུལ་པ་ཟད་པའི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་

དག་པས། རྒྱུ་བྱེད་པ་བླངས་པའི་ལུས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མཁྱེན་པ་
 དང་། རྣམ་པར་དག་པས་དག་དང་། སྐྱོ་ཏུ་དག་པས་སེམས་དང་།
 རབ་ཏུ་དག་པས་ལུས་དག་སེམས་གསུམ་ཀའི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་གཅིག་
 ལ་མཛོང་བའོ། །གཏུལ་བྱའི་མཁྱེན་པ་རྣམས་པའི་སེམས་ཀྱི་མཛོང་
 བས། རྒྱེ་བ་འབྲུམ་སྤྱད་གྲངས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་གཞན་
 གྱི་ལུས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མཛོང་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་དག་དང་།
 སྐྱོ་ཏུ་དག་པས་སེམས་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་གསུམ་ཀ་རྣམ་གཅིག་
 ལ་མཛོང་བའོ། །མི་རྒྱུད་བ་ལས་ཏུ་འབྱུར་བའི་སེམས་ཀྱིས་མཛོང་བས།
 རྒྱུད་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་མ་རབ་གྱི་……
 གྲངས་སྐད་(༡༧༥༣) ཅིག་ལ་མཁྱེན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱལ་
 དེ་རྒྱུད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཤེས་པ་རི་རྒྱར་འབྱུམ་……
 པའི་གྲངས་རྣམ་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་དང་། སྐྱོ་ཏུ་དག་པས་རྒྱུད་བཅུད་
 གྱི་རར་བཞིན་རྣམས་ཤེས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་ཆོས་ཉིད་རྒྱུད་
 པ་ཉིད་གྱི་དོན་རྣམས་མཛོང་བའོ། །འགྲོ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྣམས་
 པའི་སེམས་ཀྱི་མཛོང་བས་རྒྱུད་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་བླངས་ཆོད་གྱི་……
 རྣམ་ན་རྒྱུད་རི་ཅན་འབྱུམ་རྣམ་གཅིག་ལ་མཛོང་བ་དང་། རྣམ་པར་
 དག་པས་དེའི་རྣམ་ན་མི་དགེ་བའི་སེམས་རི་ཅན་འབྱུམ་གྱི་གྲངས་……
 རྣམ་གཅིག་ལ་མཛོང་བ་དང་། སྐྱོ་ཏུ་དག་པས་དགེ་བའི་གྲངས་རྣམ་
 གཅིག་ལ་མཛོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་དགེ་བའི་གཉིས་ཀའི་
 གྲངས་རྣམ་གཅིག་ལ་མཛོང་བའོ། །དབང་པོ་ཁྱེན་ཅི་ལྟག་ལས་ཀྱིས་
 པའི་སེམས་ཀྱིས་མཛོང་བས། བདག་གིས་རྒྱུ་བྱེད་པ་རི་རྒྱུད་བླངས་

རུས་ཀྱི་(༡༧༥)གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་
 པས་གཞན་གྱི་སྒྲོན་གྱི་སྒྱེ་གནས་མཐོང་བ་དང་། ཤིན་རུ་དག་པས་དེ་
 དག་གི་རུས་སྤྱ་རང་གི་ལྷས་དག་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་ཤེས་པ་……
 དང་། རབ་རུ་དག་པས་གཉིས་ཀའི་སྒྲོན་གྱི་སྒྱེ་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
 དང་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ཅི་བྱས་པ་རྣམས་རུས་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་ལོ།
 དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་མཐོན་ཤེས་རྒྱལ་ལ་བཞི་བཞིར་སྒྲེ་བས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
 གྲངས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལོ། །གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ལ་དབང་བའི་མཐོན་ཤེས་
 རྒྱལ་ལ། རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐོང་བ་དང་། ཆོག་དང་བྲལ་
 ལྷམ་བྱེད་དང་བྲལ། ཡིད་དཔྱད་དང་བྲལ། མཆོན་ཉིད་དཔྱད་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐོང་བ་དང་། མཆོན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 མཐོང་བའི་མཐོན་ཤེས་སོ། །དེའང་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་ཅིག་ཅར་རུ་མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་གཞན་
 དང་། (༡༧༦) ཤིན་རུ་དག་པས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། རབ་རུ་
 དག་པས་ལྷག་མ་མ་ལྷས་པར་མཐོང་བ་ལོ། །ཆོག་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་མཐོང་བ་སྒྲེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་རུས་གཅིག་ལ་མཐོང་
 བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་དེའི་དོན་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལོག་པ་
 མཐུན་པ་དང་། ཤིན་རུ་དག་པས་དེ་དག་གི་འབྲས་སྤྱ་དང་གྲོལ་ས་
 རྣམས་ཤེས་པ་དང་། རབ་རུ་དག་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་སའི་འཇུག་པ་
 མཐོང་བ་ལོ། །སྒྲེ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྤུང་མང་མ་ཡིན་པའི་
 ལས་དང་བ་དང་། སྤྱིན་ཅི་ལོག་སྤུང་མང་གི་ལྷ་སྤྱོད་ཡིད་དཔྱད་པ་
 རྣམས་སོ། །ལྷམ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐོང་བས་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་དེ་དག་
 ལ་སྦྱང་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་རྣུ་ལ་རྣམས་མཐོང་བ་དང་།
 ཤིན་ཏུ་དག་པས་དབང་པོའི་གྲོལ་ས་རྣམས་མཐུན་པ་དང་། (༡༩༩༥)
 རབ་ཏུ་དག་པས་དབང་པོའི་ཆོས་མཐུན་ཤེས་པ་ལོ། །ཡིད་དཔྱད་ལས་
 འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐོང་བས་ཆོས་སྤྱིའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལྟག་
 མཐོང་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་རང་གི་དོན་མཐོང་བ་
 དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པས་སྤྱི་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་ཀ་ལྟག་
 མཐོང་ཏུ་མཐོང་བ་ལོ། །རབ་ཏུ་དག་པས་ཆོག་དང་ཡི་གེ་ལས་འདས་
 པའི་དོན་མཐོང་བ་ལོ། །སྟེ་བ་གཙོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐོང་བས་
 འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་དེའི་
 རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མཐོང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་
 པས་དེ་དག་གི་རྒྱས་དང་མཆོན་ཉིད་མཐོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དག་
 པས་དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མཐོང་བ་ལོ། །མཆོན་ཉིད་དང་བྲལ་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐོང་བས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་ཆད་ཐེན་པ་
 དང་། རྣམ་པར་དག་པས་དེ་ཉིད་ཏུ་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅེར་མཐོང་
 ཏུ་(༡༠༠ན) མཐོང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པས་ཕ་རོལ་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་རྒྱས་
 གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་།
 མི་རྟོག་པ་དང་། བསམ་པའི་བྱུང་པར་རྣམས་རྒྱས་གཅིག་ལ་ཤེས་
 པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐོན་ཤེས་ཏུག་ལ་བཞི་ཆོན་ཏུ་དབྱེ་བས་
 ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ལོ། །བཞི་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་

མངོན་ཤེས་རྒྱལ་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་རྒྱ་རྒྱར་པའི་
 མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་གནས་རྒྱས་གཅིག་...
 ལ་ཤེས། མེ་མོང་ལྷ་བྱས་འདས་པའི་ཤེས། བཅུ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ད་ལྟའི་
 ཤེས། ས་སར་རྟོག་པས་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་
 ཤེས། བྱ་བ་བྱུང་པས་འདས་པའི་ཤེས། མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 མཐོང་བ་རྣམས་པར་དག་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་(༤༠༥) སེམས་...
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་ཤེས་པའོ། །ལྷ་པ་ཆོས་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
 མཐོང་བའི་མངོན་ཤེས་རྒྱལ་པོ་སྐྱེས་པའི་རྒྱས་ན་རང་དོན་མཐར་.....
 ཕྱིན་པས་གཞན་དོན་གྱི་མཐོང་བ་ལ་སྦྱོད་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོས་
 པ་དང་ཐུལ་བར་རྟོགས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ད་ལྟལ་བའི་སྐྱེ་གནས་...
 རྣམས་རྒྱས་གཅིག་ལ་མཐོང་ཞིང་དེ་ཉིད་རྒྱལ་པ་འབྱུང་ཐག་རྒྱ་མ་
 འབྱེད་པར་རྒྱས། མཆོན་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པས་ཡི་རྒྱལ་ས་
 ཀྱི་སྐྱེ་གནས་དང་ཆོ་ཆོད་དང་། རྒྱལ་བ་ཐུལ་དང་། ལས་དང་ལས་ཀྱི་
 མཐའ་མཐོང་བས་བཅེ་བ་སྐྱེས་ནས་སྦྱལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་འབྱེད་
 པར་རྒྱས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་འད་གསལ་རྒྱ་རྟོགས་པས་
 སྤྱོད་སོང་གི་སྐྱེ་གནས་དང་། རྒྱལ་བ་ཐུལ་དང་། ཆོ་ཆོད་དང་། ལས་
 དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་མཐོང་བས་བཅེ་བ་སྐྱེས་ནས་སྦྱལ་བ་.....
 གྲངས་མེད་ཐག་ལྷ་འབྱེད་པར་རྒྱས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་
 (༤༠༦) ཉིད་རྒྱ་རྟོགས་པས་མིད་སྐྱེ་གནས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་...
 བཅེ་བ་སྐྱེས་ནས་སྦྱལ་བ་ཕྱེ་བ་ཐག་བརྒྱ་བརྒྱ་འབྱེད་པ་དང་། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདག་གམ་བདག་གིས་སྤོང་པར་རྟོགས་པས་ལྷ་མ་ཡིན་...

གྱི་སྐྱེ་གནས་དང་མཆོན་ཉིད་མཐོང་བས་སྦྱལ་པ་དགུ་ཁྲི་དང་དགུ་.....
 ཉོང་འབྱེད་པར་རུས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆེག་དང་བཤལ་བར་རྟོགས་
 པས་ལྟ་རྟམས་གྱི་སྐྱེ་གནས་དང་ཆེ་ཆོད་དང་ལྷན་པའི་རུས་ཤེས་པས།
 དེ་ཉིད་རུ་སྦྱལ་པ་བརྒྱ་ཐམས་དགུ་ཉོང་དགུ་བརྒྱ་འབྱེད་པར་རུས་པའོ།
 དེ་ལྟར་གཞན་དོན་གྱི་མཁྱེན་པ་རང་ཤར་བས་འགྲོ་བའི་རིགས་མི་.....
 འདྲ་བ། དཔུལ་བ་ཉེར་གཅིག་དང་། ཡི་དུགས་བཞི་དང་། རྩལ་སྐྱོང་
 གཉིས་དང་། མི་བཞི་དང་། ལྷ་མེན་གསུམ་དང་། ལྷ་ལ་བྱེ་བྲག་མང་
 ཡང་ཁམས་གསུམ་རུ་བསྐྱས་ཏེ། ལྷ་དང་རྒྱག་གི་སྐྱེ་གནས་དང་།
 གཟུགས་དང་། སྐྱོང་སྐྱོད་དང་། རྒྱུད་ལམ་དང་། (༤༠)པ་འདྲ་ཤེས་
 དང་། མཆོན་ཉིད་རྟམས། མངོན་ཤེས་རྒྱག་པོ་དེ་དག་གིས་མཐོང་ཞིང་
 དབང་པོ་དང་རྟོབས་ཤེས་པའོ། དེ་ལྟར་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
 མངོན་ཤེས་དབང་པོའི་རྩལ་མཐོང་བ་རྒྱག་དང་། དབང་པོ་རྒྱག་གིས་
 བ་རོལ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷུ་ཅུ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའོ། །སྐབས་
 འདིར་ཡུལ་ལ་རྟོག་ནས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རུ་བརྒྱུད་དེ། ཡུལ་ཆོས་
 ཅན་འབྲུལ་སྤངས་ཟག་བཅས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་རྫོགས་བཤལ་མ་འབྲུལ་པ་
 ཟག་མེད་གཉིས་འཇལ་བའི་རྫོ་ལ་དེ་སྤངས་བརྒྱུད་ལ། རང་བཞིན་རུ་
 རྟོགས་བྱེད་གྱི་རྫོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་ཟག་མེད་དང་། ས་
 ས་སྐྱེ་པའི་ཟག་བཅས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱག་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་རུ་ཟག་པ་མེད་པའི་མངོན་ཤེས་ལྱེན་ཅི་མ་.....
 སྟག་པ་རྒྱག་ནི། དེ་ལྟར་སུམ་ཅུ་རྫོགས་ནས། གནས་པ་ཉིད་དེ་འཛིན་
 རུ་རྒྱས་པས་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་ལྱེན་ཅི་མ་(༤༡)པ་སྟག་པར་.....

མཐོང་མཐོང་གནས་པ་དང་། རོ་པོ་སྒྲར་བྱས་པས་སྒྲུག་སྒྲུམ་གྱིས་བསྒྲུས་
 པའི་སྒྲར་བ་ནམས་མཐོང་བ་དང་། བསྐྱེན་པ་ཡི་ཤེས་སྒྲུག་སྒྲུམ་པས་
 སྒྲར་གྱི་མཐོང་བར་ཤེས་པ་དེ་དག་ཏུས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་དང་།
 མཐོང་བ་ཤིན་ལས་སྒྲུག་སྒྲུམ་པས་སྒྲུལ་བ་སྒྲུའི་མཐོང་བ་སྒྲུམ་ཅུ་ཙུག་
 མཐར་མྱིན་པའི་རྟགས་སྒྲུ་མཐོང་བར་ཤེས་པ་སྒྲུམ་ཅུ་ཙུག་ཏུས་.....
 གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཆོས་ཉིད་འགག་པ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྱུད་པའི་མཐོང་ཤེས་དངོས་པོའི་སྒྲར་བ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་
 ཆོད་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་མ་རང་སར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་
 གནས་པའི་མཐོང་ཤེས་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲར་བ་དང་། མི་སྒྲར་བ་
 དབང་པོ་དང་། ཤེས་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་
 དང་། ལྷག་པ་རྗེས་ཆ་ལས། སྒྲོག་ཏུ་སྒྲུག་སྒྲུམ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེན་པས་
 བཅིངས་པར་གྱུར་བ་དང་། སྒྲར་(༡༠༩༥) ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པས་བཅིངས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་ན་མཐོང་བར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་འོ། །དེ་ལྟར་
 མཐོང་ཤེས་ཏུག་གི་དང་པོ་ལ་ཏུག་ཅུ་ཙུག་བརྒྱད། གཉིས་པ་དང་གསུམ་
 པ་ལ་ཉི་ཤུ་ཙུག་བཞི་བཞི། ལྷག་མ་གསུམ་ལ་ཏུག་ཏུག་ཉི་ཆ་ཤས་དབྱེན་
 བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ཙུག་བཞི་འོ། །དེ་དག་གྱུར་ཏུག་ཆོན་ཏུག་ལ་འདྲུ་ལ། སྒྲུམ་ཅུ་
 ཙུག་པོ་ནམས་ཀྱི་ལྷ་པ་དབང་པོའི་རྒྱལ་མཐོང་བ་ཏུག་ཟག་བཅས་
 སོ། །ཏུག་ཆོན་དང་པོ་ལྟའི་དབང་པོ་ཏུག་གི་ས་རོལ་མཐོང་བ་སྒྲུམ་ཅུ་
 ཟག་མེད་དོ། །ཐ་མ་ཤིན་ཏུ་ཟག་མེད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གྱུར་
 ཉི་ལྔ་ཁ་སྒྱུར་ལས། དེ་ལྟར་ཤར་བའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་མཐོང་བར་
 ཤེས་པ་ཏུག་འཆར་ཏེ། སྒྲོག་ཀྱི་སྒྲུག་གནས་ཤེས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་།

སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ས་རྒྱལ་གྱི་ལེམས་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུ་བ་སྐྱོག་ཏུ་
 རྒྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དང་། རིགས་ཏུག་གི་གནས་མཐོང་ཞིང་
 ཤེས་པ་དང་། (༤༠༩༩) དབང་པོ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོན་
 པར་ཤེས་པ་དང་ཏུག་འཆར་རྩ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གཟུངས་ཀྱི་ཚྭ་
 ཚྭ་ལ་ནི། རྩོན་ཚོས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུར་ཏོ་ཅག་ཏུས་གཅིག་ཏུ་འཆར་
 ཞིང་། རྩོན་མ་ཚོས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་ཆད་མེད་པ་འཆར་
 པས་ན་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཚེ་མི་བརྗོད་
 པའི་གཟུངས་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྟེ་སྟེ། རྩོན་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལ་ཏུས་གཅིག་ཏུ་འཆར་རྩ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྤར་མ་
 ཚོས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་འཆར་པས་ན་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ཞེས་.....
 བྱའོ་ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟེ་ཚྭ་ལ་ནི། དེའི་ཚེ་ཚོས་ཉིད་
 རྣམ་པར་དག་པའི་རང་ཏུ་སྒྲིའི་འཁྱུག་པ་ཟད་ནས་མི་རྟོག་པར་.....
 གནས་པའོ། །ཟད་ལྷགས་ནི། གང་ལ་ཟད་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཟད། ཇི་
 ལྟར་ཟད་ན། ཤོང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱང་ཆར་འཛིན་པ་ཚོས་ཉིད་རྣམ་
 པར་དག་པའི་ཚྭ་ལ་ཏུ་(༤༠༩༩) ཟད། དེའི་ཚེའི་རྒྱང་བ་དེ་གང་ཡིན་ན།
 ཚོས་ཉིད་ཟད་པའི་རྒྱང་བ་ཤར་བས་རྣམ་རྟོག་རན་པ་སྤར་ཞེན་དང་།
 རྩིས་ལེན་དང་། བཟང་བ་མདོན་ཤེས་དང་། རྩིས་ཏུན་ལ་སོགས་པ་
 ཡང་གཏན་ནས་མི་སྟེ་བ། རྣམ་མཁའ་དག་པའི་རང་ལྟ་བུའོ། །ཉི་ཟླ་ཁ་
 རྒྱུར་ལས། རྩོན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་ཏུ་ཤར་བས།
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་རན་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་སྟེ་ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་
 དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་གི་སྟོན་ཚྭ་ལ་དང་འབྲུལ་ཚྭ་ལ་རྣམས་ཤེས་.....

པར་བྱའོ། །དེའང་གཞུང་ཅུང་ཟད་མང་པས་ལོགས་སུ་བཞུག་པ་ནི་
 འོག་ཏུ་འབྱུང་རོ། །ཁྱུག་པ་ལྟོན་གྲུབ་ཀྱི་ཐིམ་ཚུལ་ནི། སྤར་ཤར་བ་
 རྣམས་ད་ནང་ཏུ་ཕྱད་པ་ཉི། ཐིམ་ཕྱགས་བརྒྱད་ཏུས་གཅིག་ལ་འབྱུང་
 པ་ནི། སྤྱགས་རྩེ་སྤྱགས་རྩེ་ལ་ཐིམ་པ་དཔེར་ན་ནི་མ་གས་པའི་ཆོ་ཐེར་
 འདུས་པ་ལྟ་བུ། རིགས་ཏུག་གི་སྤང་ཆ་རང་རོ་ལ་ཐི་སྤང་བར་མ་དག་
 པ་འབྱུང་པའི་མིང་(༡༠༡)མེད་དེ་གཟིགས་སྤང་ལས་འདས། འོད་
 འོད་ལ་ཐིམ་པས་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཆོན་ལལ་བ་ལྟར་འོད་དང་ཁོ་
 དོག་མཆོན་མའི་རིས་མེད་དེ། སྤང་པ་རོས་གཟུང་དང་བལ་བའི་
 དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག །སྤྱ་སྤྱ་ལ་ཐིམ་པས་བལ་པའི་སྤྱ་ལྟར་ཤེས་བྱ་
 བྱང་ཏུ་གསལ་ལ། མཆོན་མ་རིས་ཅན་གྱི་ཞལ་སྤྱག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ་
 རྣམ་པར་དག །ཡེ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པས་མ་པར་ཏུ་བྱ་བྱགས་པ་
 ལྟར་ཆོས་ཉིད་མ་བྱ་གཉིས་མེད་ཏུ་འདྲེས་ཏེ་རོས་གཟུང་མེད། གཉིས་
 མེད་གཉིས་མེད་ལ་ཐིམ་པས། ཚུ་བོ་ལ་ཚུ་བོ་ཐིམ་པ་ལྟར་གདོད་མར་
 གྲོལ་བས་ཆོས་སྤྱར་རོ་གཅིག་ཉི། རོ་མཉམ་དབྱེར་མེད་སྤྱོད་པ་དང་
 བལ་ལོ། །མཐའ་གྲོལ་མཐའ་གྲོལ་ལ་ཐིམ་པས། རྣམ་མཁའ་ལ་ནམ་
 མཁའ་ཐིམ་པ་ལྟར། སྤང་པ་ལ་གཏད་པའི་ཡུལ་མེད་དེ་བསམ་ཡུལ་
 ལས་འདས། མ་དག་པ་འཁོར་བའི་སྤྱོད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ཐིམ་
 པས་སྤྱི་(༡༠༢)ཆོན་ཐག་བརྒྱལ་བ་ལྟར་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ལ་.....
 འདུས་ཏེ་རྟ་ཐིམ། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་རོ་ལ་ཐིམ་པས་ཐེང་གེས་
 གངས་ཐིན་པ་ལྟར་ཡང་དང་བག་ཆ་མེད་དེ་རིག་པ་རང་ཡུལ་ལ་.....
 ཐིན་ནོ། །དེ་དག་གྱུར་རང་ཤར་ལས། གྱེ་གྲོགས་པོ་དག་ལྟོན་གྲུབ་ཀྱི་

ལྷ་པ་ལ་རང་གི་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་
 མིམ་ལུགས་བརྒྱད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལུགས་རྗེ་ལུགས་རྗེ་ལ་
 མིམ་པ་དཔེར་ན་ཉི་མ་ལྟ་བུ་པའི་ཟེར་ལྟ་བྱུང་། །ཡེ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་ལ་མིམ་
 པ་ནི་དཔེར་ན་མ་པར་རྩ་བུ་འཇུག་པ་ལྟ་བྱུང་། །འོད་ལ་འོད་མིམ་པ་
 ཉི་དཔེར་ན་འཇའ་མཛོན་ནས་མཁའ་ལ་ལལ་བ་ལྟ་བྱུང་། །སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་མིམ་
 པ་ནི་དཔེར་ན་བུམ་པའི་སྐྱེ་ལྟ་བྱུང་། །གཉིས་མེད་ལ་གཉིས་མེད་མིམ་
 པ་ནི་དཔེར་ན་རྩལ་ལ་རྩལ་ལྟ་བྱུང་། །མཐའ་ཤྲོལ་ལ་མཐའ་
 ཤྲོལ་མིམ་པ་ནི་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ནམ་མཁའ་མིམ་པ་ལྟ་བྱུང་། །
 དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་(༤༠༥ན) རོ་པོ་ཀ་དག་ལ་མིམ་པ་ནི་དཔེར་ན་.....
 མང་གས་གངས་ཟིན་པ་ལྟ་བྱུང་། །མ་དག་པ་འཁོར་བའི་སྒྲིབ་དག་པ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལ་མིམ་པ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲུབ་ཆོས་ཐག་བཅུལ་བ་ལྟ་བྱུང་.....
 ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་དེ་དག་རྩ་བུ་ཤྲོལ་བར་བྱེད་པ་གནད་ཀྱི་མན་རག་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་མན་རག་གིས་གནད་རྩ་
 བརྟེན་པ་དང་། རུས་གསུམ་གནད་ཀྱི་མན་རག་གིས་དམིགས་སྒྲིབ་
 གནད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཆེ་འདི་དང་བར་དོ་གཉིས་ཀར་གནད་རྩ་
 བརྟེན་ཐབས་བརྟན་པ་སྟེ། རོ་པོ། རང་བཞིན། ལུགས་རྗེ་གསུམ་གྱི་
 གནད་གསུམ་ལས། རོ་པོའི་གནད་ནི་རང་ཚོག་རྩ་རོ་ཤེས། དེ་ཚོག་
 རྩ་ཐག་ཆོད། ཤྲོལ་ཚོག་རྩ་གདེང་བཅའ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 རང་བཞིན་འོད་རྩ་ལྷ་པ་ཡང་། རོ་པོ་རིག་གདངས་གཅིག་ལས་མ་
 འདས་པའི་རང་གི་རིག་པ་སྒྲིབ་གསལ་ཟང་ཀ་དེ་ཀ་དག་གི་རང་རོ་.....
 དེ་པར་ཐག་(༤༠༥པ) བཅད་པ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ཤྲོལ་ས་ཅེར་མཐོང་

རྒྱ་རྒྱུད་པའི། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་རང་དེ་བཏང་བཞག་མེད་པ་རང་
 བཞིན་གྱི་བསམ་གཏན་རྒྱ་རྒྱུད་པའི་བཏང་ལ་མ་ཡིངས་ལ་མི་.....
 འཛིན་པས་བསྐྱོན་པའི། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཆོ་བསྐྱོན་གྱི་སྐྱོན་གྱི་དང་
 ལས་འདས་པའི་རིག་པ་ཟངས་ལ་རྒྱ་རྒྱུད་པའི་ཞིང་གྲོལ་བས་བཟང་རན་...
 གྱི་ཉན་གྱི་ཆོག་མ་སྤངས་པར་རང་གྲོལ་བའི་གདོང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་...
 བསྐྱོན་པར་གྱིད་པ་སྟེ། །གནད་གལ་པོ་ཆེའི་ཆིངས་གཅིག་ཐལ་ལོ། །
 རང་བཞིན་གྱི་གནས་ལ་སྐྱོན་ཆོག་སྐྱོན་ཡང་སྐྱོན་རོ་ལས། དོན་རང་
 གསལ་ཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་རྒྱ་རྒྱུད་པས་ཐུབ་པར་བསྐྱོན་ཏེ་རང་.....
 གསལ་རང་ཐུབ་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོན་ལ་བསྐྱོན་ནས་བསྐྱོན་པས། དེའི་
 འཛིན་པ་ཡང་གྲོལ། ལས་གཞན་ཡང་མེད་པ་ནི། འོད་སྐྱོད་ཆོས་ཉིད་
 རྒྱ་གྲོལ་བའི་གདོང་མས་པ་སྟེ། བར་ལ་བསྐྱོན་པས་ཚུར་ལ་གསལ་བའི་
 རིག་པ་སྐྱོད་ཅིག་(༡༠༩) ཆེན་པར་བྱད་པའི་རོ་པོ་རྒྱུད་པ་སྟེ། སྐྱོད་
 བ་ལ་བསྐྱོན་ན་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། རིག་པ་ལ་བསྐྱོན་ན་གཅིག་ཀྱང་
 མེད་པ་ཟངས་མར་རང་ཤར་བས། གྲོལ་ས་པར་གྱིས་བཏང་བའི་མན་
 རག་། གནད་གལ་པོ་ཆེའི་ཆིངས་གཉིས་ཐལ་ལོ། །ཐུགས་ཆེའི་གནད་ནི།
 ཐུགས་ཀྱི་ལྷུ་ལ་སྐྱོན་ཆོག་པའི་ཆེན་རེ་ལ་ནང་གི་གཏུལ་གྱིད་དམ་.....
 འཆར་བའི་རིག་པ་རྒྱ་མ་འཕྲོ་རུས། ཐུགས་འཕྲོ་བའི་ཆེས་མི་བཏང་།
 རང་རོ་མི་བཞག་། །ནང་རྒྱ་མི་དགག་པར་གང་ཤར་དེ་གའི་ཐད་དེར་
 ཅོག་གིས་བཞག་ལ། བར་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཆེན་པར་ཟངས་ལེ་ལ་
 དེ་རོས་བཟུང་བས། གྲོལ་ས་ཅེར་མཐོང་རྒྱ་ཐུན་ཏེ། ཤར་གྲོལ་རང་
 ཡལ་གྱི་རིག་པ་ཏར་སངས་བར་མེད་ཆེན་པར་ཟངས་ལ་བ་དེ་ག་འདི་

དང་བར་དོའི་ཤེས་པ་འཆར་བྱེད་མ་འགགས་པ་ལ་ངོས་བཟུང་བས།
 ཀ་དག་ཐུགས་རྗེའི་རིག་པ་ཐུན་མཁོ་གྲུབ་པ་ལྟེ།   གནད་གལ་པོ་
 (༤༠༨) ཆེའི་ཆེང་ས་གསུམ་ཐལ་ལོ།   །འདི་གསུམ་ནི་གསང་བ་སྟོང་གི་
 བདུད་ཅི་ཡང་ཞུན་གྱི་ཐེགས་པ་རབ་ཏུ་གསང་བ་ལྟེ།   །ཁ་འདུམས་ལ་
 ཆོད་ཆེ་བ།   མདོ་འདུས་ལ་ཆེང་ས་ཆེ་བ།   གནད་ཐབ་ལ་གལ་ཆེ་བ།
 སྟོང་གི་བྱ་མཆོག་དག་ལས་གཞན་ལ་གསང་བའི་རྒྱས་གདབ་པའི་……
 མན་རག་གོ།   །འདི་ནི་རྒྱུད་གྱི་དོ་རྗེའི་གནས་ལས་རང་གིས་རྟོན་པ་ལྟེ།
 འདི་དང་གཞན་ཡང་མང་པོ་དག་རང་གིས་རྟོགས་ཀྱང་གཞན་ལ་……
 བཤད་པས་ནི་མི་གོ།   །བརྟན་པས་ནི་མི་རྟོགས།   སྤྲུང་རང་ལ་ཐིམ་ཁིང་
 ལུབ་པ་རྒྱ་མཆོ་ལས་རྒྱ་པོ་བཤམ་པ་སྤྲུང་དེ་ཉིད་ཏུ་ཐིམ་པ་བཞིན་ནོ། །
 གནད་གསུམ་ལྟར་དང་རྒྱུར་བ་ནི།   ཐལ་འབྱུར་ལས།   གཞན་ཡང་ཆོས་
 ཉིད་རོ་བོ་ནི།   །རང་བཞིན་ཉིད་ལས་རོ་བོར་གྱུབ།   །སྤྲུང་རྒྱལ་གཅིག་ཏུ་
 མ་རེས་པས།   །འཇུག་པའི་ལམ་ཡང་ཐ་དད་དོ།   །རོ་དང་ཤེས་དང་གྲུབ་
 མཐོང་གིས།   །འཇུག་དང་མཐོང་དང་གོམས་པ་ལས།   །(༤༠༩) རོ་ཤེས་
 པ་ལས་རང་རོ་ལྟེ།   །ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་རྒྱག་སའོ།   །ཐག་ཆོད་པས་ནི་
 གདེར་ཏུ་རྒྱུད།   །དེ་ལྟར་གསུམ་གྱིས་རེས་པའི་ལས།   །རོ་བོ་རྟོགས་པས་
 རྒྱ་འགགས་སོ།   །གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་བཤད།   །འདི་འདྲ་
 གཅིག་ཏུ་མ་རེས་པས།   །གང་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་ལྟར་སྤྲུང་།   །སྤྲུང་གས་
 མིང་གི་གདགས་གཞི་ལས།   །སྤྲུང་གི་ཏུ་མའི་རྒྱས་པར་སྤྲུང་།   །རེས་མེད་
 མིང་ནི་སྤྲུང་གས་ལས།   །དོན་གྱང་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་།   །སྟོང་
 ཉིད་གང་ཏུ་འང་མ་གྱུབ་པས།   །རང་བཞིན་དག་པ་ལྟར་སྤྲུང་རོ། །

གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཐུགས་རྒྱུ་བཤད། །གཏུལ་བྱའི་ཡུལ་ནི་ལྷ་ཆོག་གས་
 པས། །གཏུལ་བྱེད་སྐྱུ་ཡང་དེ་ཅུ་མོ། །རིགས་དང་དབང་པོའི་རྣམ་
 འཕྲུལ་ལས། །འཁོར་འདས་ཆོག་གས་པ་ཐ་དད་དེ། །དེ་ཉིད་སྐྱུ་ཆོས་འི་ཡུལ་
 བཞག་ན། །མ་བཙས་དོན་གྱི་དགོངས་པ་འོ། །ཞེས་སོ། །(༤༠་པ) གཉིས་
 པ་རུས་གསུམ་གནད་གྱི་མན་རག་གིས་དམིགས་སྤྲུག་དབང་པ་ལ། རུས་
 གསུམ་གྱི་གནད་དང་ཐབས་གྱི་མན་རག་གཉིས་ལས། །གནད་ལ་
 གསུམ་ཉི། །འཇུག་པ་ཤེས་པའི་གནད། །སྒྲིལ་བ་རང་རོའི་གནད།
 མཐར་ཕྱིན་པ་རྒྱུ་ཤེས་པའི་གནད་དོ། །དང་པོ་ནི། རིག་པ་མར་འོད་
 གསལ་གྱི་ལྷ་དང་བ་ལ་འཇུག་རུས་གདངས་རང་ལྷ་དང་རུ་ཤེས་པ་དང་།
 འོད་ལྷ་དང་ལྷ་རྒྱུ་རིག་པ་ལ་འཇུག་རུས་རང་སྤྲུག་དག་རུ་ཐུག་པའི་རང་
 དེ་ལ་མི་གཤེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་བཞི་སྒྱུར་གྱི་
 ཆོ་མཁུ་ནང་གསང་བ་གསུམ་གྱི་སྒྲིལ་བ་རང་རོའི་གནས་པས་རང་སྤྲུག་
 རྒྱུ་ཤེས་པའི་གདམས་རག་རོའི་བཟུང་ཉི། །དེའང་ལྷ་དང་པོའི་བདག་
 འཁྱིན་དེངས་ནས་ལྷ་ལ་འོད་གསལ་རུ་སྒྲིལ་བས་ཆོས་ཉིད་རང་རོའི་ལ་
 གནས། །འབྱུང་བ་སྤྲུག་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་པ་ལས་སྒྲིལ་བས། །ལྷ་དང་བ་འོད་
 གསལ་བ་དེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་གནས། །ཉོན་མོངས་པ་སྤྲུག་(༤༠་པ) རིགས་
 ལས་སྒྲིལ་བས་རིག་པ་མ་ལ་བྱ་ཐིམ་རུ་གནས་པ་འོ། །དེའང་ཕྱི་རི་
 འབྲུལ་བ་དག་པས་རིག་པ་ཆོས་ཉིད་མ་དང་སྤྲུག་ཤེས་པ་དང་ལྷ་དང་
 བའི་ཐུག་ལྷ་ཆོག་གས་ཡུལ་རུ་ལྷ་དང་བའི་དངོས་པོ་སྤྲུག་པས་སྒྲིལ་
 བས་མ་བྱ་གཉིས་མེད་རུ་སྒྲིལ་འོ། །རྒྱུ་སྒྲིལ་ན། །འབྱུང་བ་སྤྲུག་
 མཆོན་ཉིད་རང་དག་པས་ལྷ་ལ་གྱི་ཤས་བཅིངས་པ་ལས་སྒྲིལ། །ཆུ་དག་

བ་ལས་ཁྲག་ཁྲི་དག་པས་རྒྱུད། རྒྱུད་དག་པས་དབྱགས་ཀྱིས་བཅིངས་
 བ་ལས་གྲོལ་རྟེ། རྣམ་ཚུགས་གི་རྟེན་མེད། ཤ་ཁྲག་རང་རྒྱུད་ཏུ་འཛིན་པ་
 ལས་གྲོལ་བས། བྱང་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་པས་ཡེ་
 ཤེས་ལྡན་རང་སྣང་། ཤེས་བྱའི་དྲི་མ་མེད་པས་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་
 གཉིས་སྟུ་མེད་དེ། རང་རྩ་དེ་ལྟར་གནས་པ་དེ་རྟོགས་པས། ད་རིག་པ་
 ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད། འཁོར་བ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ལས་གྲོལ་རྟེ།
 རིག་པ་རང་རྩ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གནས་མི་(༡༠༧)སྲིད་པས། གསང་
 བ་རིག་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་རྟག་པ་དང་ཆད་
 བ་དངོས་པོ་དང་སྟོང་པའི་ཆ་གང་ཏུ་འར་མ་ལྟར་བས། བྱའི་ཆོས་ལྟུང་
 དང་ལྟུང་ཅན་དང་། བྱང་གི་ཆོས་རྣམ་པར་ཚུགས་པ་ཐ་དད་ཏུ་འཛིན་
 པ་དང་། གསང་བའི་ཆོས་རིག་པ་ཉིད་ལ་འཛིན་པ་ཅམ་ཡང་མེད་
 པའི་རང་རྩ་རྩ་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་རྩ་ཤེས་
 པའི་གནད་ནི། རིག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོད་པོ་ཆེའི་རང་ལྟུང་ཏུ་ཕྱིན་ནས་
 ཀ་དག་དང་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོད་པོ་མེད་ལ་གནས་པ་དེ་རྟོགས་ཕྱིན་པར་བྱེད་
 པ་སྟེ། འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཏུས་དེར་དག་པས་སྐྱ་མ་འབྲུལ་མ་
 མུང་བའི་ཅད་ཆོད། ད་འབྲུལ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱ་ཐོབ་པར་རིག་པ་ཉིད་
 རྟོགས་མེད་དེ། འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྣང་། མུང་འདས་ཀྱི་དག་སྣང་
 དབྱིངས་དེར་ལུབ་ཏུ་ས་ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་གང་ཏུ་འར་མ་གྲུབ་པས་
 འཁོར་འདས་ལ་རྣོས་ཏེ་གཞི་གྲོལ་ལ་སོང་བ་རྣམས་(༡༠༨)གྲུབ་ཐེམ་
 རྒྱུ་ཀྱི་ཏུས་དེར་རྩ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་རིག་པ་རང་རྩ་འི་གནད་
 གལ་པོ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་གཉིས་ལས། རྣམ་རྟོག་

གྱི་མཐོང་ལ་ཆོ་འདིར་གནད་གསུམ་ལ་གོམས་ཤིང་རོ་སྒྲུད་པ་དེ་སྤར་
 འདིས་པའི་ཡུལ་རུ་ཕྱིན་རུས་རོ་ཤེས་པ་ལྟར་དེ་རུས་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་
 གྲོལ་བ་དང་། འདིའི་རུས་གྱི་མཐོང་ལ་ཞི་རིག་པ་རྣམས་པོ་གཞི་ནས་
 འཕགས་པ་སྐར་མདའ་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱག་པའི་རྣམ་པ་ལྟར་སྤང་.....
 ཅིག་གིས་རང་རོ་ཤེས་པས་གྲོལ་བ་དང་། རིག་པ་རྒྱལ་པོ་ཅིར་སྤང་
 པའི་བྱུང་པར་རུ་མ་རྟོགས་པས་སྤར་གྱི་ཟབ་མོ་ཉམས་ཀྱི་ཁྲུང་ས་པའི་
 ཉམས་གྱི་བྱུང་གིས། སེང་ཡུག་མངལ་རྒྱ་དང་བལ་པའི་ཚུལ་རུ་རྟོགས་པ་
 དག་པས་སྤང་ཅིག་མ་ལུ་ལ་ཞོགས་པ་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཅིག་གི་.....
 ཚུལ་གང་ཅུང་རུ་གྲོལ་བའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཉི་ཟླ་ཁ་སྐྱོར་ལས། འདིའི་
 རུས་ནི་གསུམ་སྟེ། འརྒྱག་པའི་རུས་དང་། (༡༠༧) གྲོལ་བའི་རུས་དང་།
 མཐར་ཕྱིན་པའི་རུས་སོ། །འརྒྱག་པའི་རུས་ནི་གཉིས་ཏེ། རིག་པ་འོད་
 ལ་པར་འརྒྱག་པ་དང་། འོད་རིག་པ་ལ་རྒྱར་འརྒྱག་པ་འོ། །གྲོལ་བ་ནི་
 གསུམ་སྟེ། རིག་པ་ཉིད་ཕྱེན་རྣམས་དང་བལ་བས་འབྱུང་བ་ལས་གྲོལ་
 བ་དང་། རིག་པ་ལ་བྱི་མ་མེད་པས། ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་།
 རིག་པ་ཉིད་མཐའ་གང་རུ་ཡང་མ་ལྟར་བས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ལས་གྲོལ་
 བའོ། །མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་རིག་པ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་བ་རུས་
 གཅིག་ལ་གྲོལ་བར་བརྟན་པ་འོ། །ཐབས་ནི་གཉིས་ཏེ། སྤོང་རྩལ་གྱི་
 གདམས་པའི་གནད་དང་། འདི་རུས་ཀྱི་རིག་པ་རྣེ་རྒྱལ་གྱི་བྱུང་རོ་
 ཞེས་སོ། །དོན་གསུམ་པ་རང་སྤང་དབང་པོའི་གྲོལ་ཚུལ་གྱིས་དོན་བརྩ་
 བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་པོའི་དབྱེ་བ་བྱིར་བརྟན། གྲོལ་འབྲུལ་གྱི་རིམ་
 པ་བྱེ་བྲག་རུ་བཤད། དབང་པོ་སྤོང་གྲོལ་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་བརྟོན་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། (༡༠ན) དབང་པོ་རྣ་རྒྱལ་འབྲིང་གསུམ་ལ་ཐ་མ་དང་།
 འབྲིང་དང་། རབ་དང་། ཅེ་མོ་དང་། སུལ་དང་། མཚོག་དང་། མཐར་
 ཟུན་པ་དང་བརྟན་བརྟན་སྦྱར་བས་ནི་ཤུ་ཙུག་ཅིག་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྒྱར་རྒྱུ་ལ་མེ། རྣམ་པའི་འབྲུལ་གཞི་ལ་མེ། རྣམས་པའི་ཆོད་ལ་མེ། ཤེས་པའི་
 བརྟན་ལུགས་ལ་མེ། རང་རྒྱང་ལ་ཤོལ་ལུགས་ལ་མེ། རྣམས་ས་སྐྱུང་འབྲུང་
 བས། དབང་པོ་ཡང་ནི་ཤུ་ཙུག་ཅིག་ཏུ་བཤད་དེ། རང་ཤར་ལས། གྱེ་
 མོས་པའི་འཁོར་རྣམས་ཉོན་ཅིག །ངས་སེམས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་
 བསལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱང་བའི་འཆར་ལུགས་ནི་ཤུ་ཙུག་ཅིག་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདི་དག་རྣམས་བརྟན་གྱིས་ཡོད་ལ་ཟུངས་ཤིག །དབང་པོ་ལ་
 རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བརྟན་ཏེ། རབ་དང་། འབྲིང་དང་། ཐ་མའོ། རབ་
 ལ་བརྟན་ཏེ། རབ་ཀྱི་ཐ་མ་དང་། རབ་ཀྱི་འབྲིང་དང་། རབ་ཀྱི་རབ་
 དང་། རབ་ཀྱི་སུལ་དང་། རབ་ཀྱི་(༡༠མ) མཚོག་དང་། རབ་ཀྱི་ཅེ་མོ་
 དང་། རབ་ཀྱི་མཐར་ཟུན་པའོ། །དེ་ནི་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཡང་མཐོང་རྒྱུ་ལ་མེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་བ་སྦྱེ་རྒྱུ་ལ་མེ། རྣམས་པའི་ཆོད་ལ་མེ།
 གོ་བའི་རྒྱས་ལ་མེ། ཤེས་པའི་བརྟན་ལུགས་ལ་མེ། ཤར་ནས་རང་རང་གི་རྒྱང་
 བ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པོ། །འབྲིང་ལ་ཡང་བརྟན་ཏེ། འབྲིང་གི་ཐ་མ་
 དང་། འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་། འབྲིང་གི་རབ་དང་། འབྲིང་གི་སུལ་
 དང་། འབྲིང་གི་མཚོག་དང་། འབྲིང་གི་ཅེ་མོ་དང་། འབྲིང་གི་མཐར་
 ཟུན་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་སྦྱེ་བའི་ཆོད་ལ་མེ། འབྲུང་རོ། །དེ་ནི་
 འབྲིང་གི་ཡིན་ནོ། །ཐ་མ་ལའང་བརྟན་ཏེ། ཐ་མའི་ཐ་མ་དང་། ཐ་མའི་
 འབྲིང་དང་། ཐ་མའི་རབ་དང་། ཐ་མའི་སུལ་དང་། ཐ་མའི་མཚོག་

དང་། བ་མའི་ཆེ་མོ་དང་། བ་མའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཞེས་སྟེ། གཞིས་
 པ་སྟོལ་འབྲུལ་གྱི་རིམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཉི་ཟླ་ཁ་རྒྱུ་ལས།
 དབང་པོ་(༡)ནི་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཟན་པ་ཐོབ་པ་ཡང་
 ཡོད་དོ། །དེ་རང་གི་ཤེས་པ་མ་ཆུང་ཅིང་སྒྲར་སྒྲ་མའི་ལྷང་མེད་པ་
 རྣམས་ནི་སྒྲར་བ་དེ་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲངས་པ་དང་། རྟགས་པ་དང་།
 འཇིགས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཐོར་བ་ལ་སྟགས་ཏེ། ཡང་འཁོར་བའི་ཉི་
 བར་ལེན་པའི་ཁ་ལེན་ཏེ། ཡང་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 འབྲུལ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དབང་པོ་གསུམ་པོ་ནི། རབ་གྱིས་
 སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ལ་སྟོལ་བར་འབྱུར་རོ། །འཁྲིང་ནི་ཞག་ལྷན་
 བཟན་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །སྐད་ཅིག་མ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་ན་བཟན་
 པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་མ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་སྒྲུལ་པ་སྒྲུབ་ཞིང་
 ཁམས་སྤྱད་བྱུགས་སྤྱར་ནས་བར་དོ་མེད་པར་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ་.....
 ཞེས་པས། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པའི་
 ཚུལ། སྟོལ་བའི་ཚུལ། བྱེད་པར་ལ་སྒྲོངས་པ་བསྒྲགས་པའི་(༡)ཙུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲར་སྒྲ་མའི་གསང་ཆེན་དེས་པའི་ལྷང་ཆོས་འདིའི་སྒྲ་
 མ་མཐོང་བ་རྣམས་དང་། མཐོང་ཡང་སོ་ཆོད་དང་། ལེ་ལོ་དང་།
 གཡེང་བའི་དབང་ཏུ་སྔར་བ་དབང་པོ་མ་མའི་མ་མ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་
 བར་དོའི་རང་སྒྲར་དེ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་།
 དེས་པ་མ་རྟེན་པས་རབ་ཏུ་སྒྲངས་པ་སྟེ། བ་གི་རྒྱ་ཅི་ལས་བྱུང་ངམ་
 རྣམས་པ་དང་། རོ་མ་འཕྲོད་པས་སྤྱགས་རྟགས་པ་རྣམས་པ་དང་། སྒྲར་
 སྐད་ཅིག་གྱུར་མངོན་སྲུལ་ཉམས་སྲུལ་སྒྲངས་པས་སྒྲར་བ་འདི་ཅི་.....

རབ་ཀྱི་འཁྲིང་གིས་མཛེས་པ་ལ་ཞེན་པར་འཛིན་པས་འབྲུལ་ལོ། །རབ་
 ཀྱི་རབ་ཀྱིས་གང་རུ་མ་བཟུང་ཡང་ཡངས་པ་ལྟར་རོས་གཟུང་མེད་.....
 བས་འབྲུལ་ལོ། །རབ་ཀྱི་སྤུལ་གྱིས་སྤང་བའི་ཡུལ་དེས་རྒྱ་བདག་ཉིད་
 གཅིག་པའི་བཟུང་བར་སྤང་ནས་འབྲུལ་ལོ། །རབ་ཀྱི་མཚོག་གིས་སྤང་
 ཅིག་འབྱུར་བའི་ཆ་རྒྱུ་མ་ཤེས་པས་འབྲུལ་ལོ། །རབ་ཀྱི་ཅེ་མོས་
 ཉགས་དང་མཚན་མ་རིས་ཅན་རུ་བཟུང་བས་འབྲུལ་ལོ། །རབ་ཀྱི་
 མཐར་ཕྱིན་པས་གང་རུ་འང་མ་ཤེས་ལ་སྤང་བ་གཟུ་པོ་འཕ་ཚོངས་.....
 བའི་དབང་གིས་འབྲུལ་ལོ། །འབྲུལ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤུ་ཅེ་གཅིག་པོ་
 (༡༣༩) འདྲིར་འདྲུས་པས། བར་དོར་མ་འབྲུལ་བ་ཤིན་རུ་གཅེས་ལོ། །
 དེ་ལ་ཡང་ད་ལྟ་ཕྱིར་སྤང་བ་ཐ་མལ་པ་དང་། འོད་གསལ་གྱི་ཆ་རང་
 སྤང་རུ་སྤང་ཅིག་མ་ལ་རྗེན་ཡེ་རེ་རོ་ཤེས་པ་གཅེས་ལོ། །དེའང་རང་
 ཤར་ལས། གྱེ་ཉི་བའི་འཁོར་རྣམས་ཉོན་ཅིག །ཁེམས་ཅན་རྣམས་ནི་
 བར་དོ་ལ་འདི་ལྟར་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་རྣམ་པ་ལས་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་
 ཉམས་ལས་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་དེ་མ་ཐག་པ་ལས་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་
 དམིགས་པ་ལས་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་ཅི་ཡིན་སྟེ་མ་པ་ལས་འབྲུལ་ལོ། །ལ་
 ལ་སྟེ་ཕྱིད་ལས་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་ཡུལ་ལས་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་ཡུལ་
 མེད་པ་ལས་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་སྤྱིང་པོ་ལས་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་མ་རིག་
 པ་ལས་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་རྒྱུན་ལས་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་བརྟགས་པ་ལས་
 འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་ར་ལས་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་རོ་མ་ཤེས་པ་ལས་འབྲུལ་ལོ། །
 (༡༤༠) ལ་ལ་འཛིན་པ་ལས་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་ལས་
 འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་འདྲ་ཤེས་ལས་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་རྒྱ་ལས་འབྲུལ་ལོ། །

ལ་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་རྟགས་ལས་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་
གཟུ་པོ་ལས་འབྲུལ་ལོ། །པར་མ་དོ་ལ་མེས་མ་ཅན་གྱི་སྒྲི་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། འབྲུལ་བྱགས་གཅིག་ལ་སྤྲང་བ་རྒྱགས་པར་འོང་ཉི།
དེ་ལྟར་འབྲུལ་བྱགས་རེ་རེ་ལ་སྤྲང་བ་རེ་རེ་འཆར་རོ། །དེ་ནི་པར་དོ་
ལ་འབྲུལ་བྱགས་རྒྱས་པར་བརྟན་པའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྐོལ་པའི་
ཚུལ་ལ་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཉི་མ་པ་ལས་མི་འདུ། དེ་ཡང་རབ་འབྱིར་
ཐ་མ་གསུམ་ལས་མི་འདུ། །དེ་ལ་དབང་པོ་རབ་སྐད་ཅིག་གསུམ།
འབྱིར་ལ། ཐ་མ་བརྟན་ནས་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་གསྐོལ་བའོ། །དེའི་ཐ་མ་
ནི་རང་བཞིན་སྒྲུལ་པའི་ཞིང་ཏུ་སྒྲེ་བ་ལས་སྐོལ་མི་ལུས་སོ། །རབ་ཀྱི་
མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་(༡༢) གསུམ་ལ་ག་དག་ཏུ་སྐོལ་ཏེ། ལྷ་
གཏུང་འབར་བ་ལས། སྐར་མ་དང་དག་ནི་ནམ་མཁའ་ལ། རྒྱག་པའི་
ཚུལ་ཏུ་སྐད་ཅིག་གསུམ། རྒྱལ་པ་ཉིད་དང་བཅས་པར་ཡང་། རོ་པོ་
ཉིད་ལ་རང་མིམ་སོ། །ཞེས་སོ། །རབ་ཀྱི་ལྷག་མ་ཏུག་བྱ་བ་རྒྱགས་པའི་
སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་ལོ། །དབང་པོའི་བྱང་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་
ཡུན་རིང་ཐུང་ཡོད་དེ། ལ་ལ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་གཅིག་ནས་ཏུག་
གི་པར་ཚོགས་པའོ། །མཐར་ཕྱིན་ནི་རྣམ་སྐོལ་གྱི་སྐད་ཅིག་གསུམ་ལས་
ཞག་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །དེ་ནི་རྣྟགས་པའི་ཚུལ་ལས་བྱུང་ངོ་། །རྣམ་སྐོལ་
གྱི་སྐད་ཅིག་ནི་སྤྲང་བ་ལ་ཤེས་པ་ཤར་ནས་དེར་འདུག་སྐུམ་ཏུ་ཡུལ་……
རྟོག་པའི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པའི་སྐད་ཅིག་གསུམ་……
ན་སྐོལ་བའོ། །འབྱིར་དང་། ཐ་མའི་སྐད་ཅིག་རྣམས་དེ་བས་ཡུན་རིང་
བ་ཉི། བྱ་རྒྱགས་གྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཅི་བས་ད་ལྟ་འཆར་ངོ། །(༡༣)

གསུམ་པ་བྱད་པར་ལ་མྱོངས་པ་རྒྱག་པ་འཁྱུང་ལ། མྱོངས་པ་དང་། དེ་
 རྒྱག་པ་གཉིས་ལས། ཆ་ལ་མྱོངས་པ་ནི་རྒྱད་དང་མཉམ་པ་རབ་ཏུ་
 མང་བས་ལ་ལར་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་དང་། ལྷ་དང་། ལ་ལར་ཞག་
 གསུམ་དང་། ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་ལ་མཉམས་པ་བཤད་པ་དག་ཤིང་མ་ཕྱིད་
 པར་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་དང་། སྐྱལ་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
 བཟུང་ནས་འཆད་པ་ལོ། །དེ་རྒྱག་པ་ནི་གཉིས་ལས། རིགས་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་གཅིག་ན་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་ཆེ་མོ་མཆོས་ཅན་སྐད་ཅིག་
 མ་གཅིག་ལ་སྐྱལ་བར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་གཅིག་ན་སྐྱལ་བའི་
 ཕྱིར། འདྲི་ན་རབ་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ན་སྐྱལ་བར་བཤད་པ་དེས་
 གསལ་ལོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཀྱི་ཐ་མ་སྐད་ཅིག་མ་ཐུག་ན་སྐྱལ་བར་
 ཐལ། ཞག་ཐུག་ན་སྐྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲི་ན་རབ་རྣམས་གང་ཡིན་
 ཡང་སྐད་ཅིག་གསུམ་ན་སྐྱལ་བས་གསལ་ལོ། །(༤༡) དེ་འང་རྒྱབ་ས་
 འཕོ་བའི་རུས་ཀྱི་ཀ་དག་ལ་སྐྱལ་ཡང་སྐད་ཅིག་གསུམ་ཏུ་དེས་ཏེ།
 དང་པོ་ལ་རྣོ་མེན། གཉིས་པ་ལ་རྣོ་གས་པ་ཕྱེས། གསུམ་པ་ལ་སྐྱལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུང་ནི། ཡེ་ཤེས་རྒྱན་མེ་ལས། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་རྣོ་གས་
 པས་ཕྱིད། །བསམ་གཏན་ཞག་ནི་གནས་པའི་ཆ། །རྣམ་ཐུན་མི་ཐུན་
 བྱད་པར་ལས། །འདྲེས་ཤིང་མཚུངས་ལ་མ་འདྲེས་ཐུན། །ཅིས་པས་
 གསལ་ལོ། །འདྲིར་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཆར་དབྱེ་བ་ལ་རང་
 རོ་ཤེས་པའི་རྣོ་གས་པས་བྱབ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་ལ་རྣོ་གས་པས་
 མ་བྱབ་ཤེ། མ་རྣོ་གས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ཀྱབ་ཀྱི་ཐ་མ་གཞིན་ནོ། །དེ་འང་སྐད་ཅིག་མ་ལ་

བསམ་གཏན་གྱིས་མ་བྱུང་ཞེ། རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་ག་དག་ཏུ་གྲོལ་
 བ་བཞིན་ནོ། །བསམ་གཏན་དང་འབྲེལ་བའི་མུ་ཡོད་དེ་རབ་བྱི་ཆེ་མ་
 བས་ཐ་མའི་བར་(༡༥༥)བཞིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་ལ་སྐད་
 ཅིག་མའི་རྟོག་པས་མ་བྱུང་ཞེ་ཐ་མའི་ཐ་མ་འབྲུལ་པ་བཞིན། ད་ཅིག་
 མ་འབྲེལ་བའི་མུ་ཡོད་དེ། འབྲིང་དང་ཐ་མའི་འབྲིང་ཡན་ཆོད་བཞིན་
 ནོ། །དེས་ན་སྐད་ཅིག་མ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་སྟེང་པ་གལ་
 ཆེའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་ལའང་ཁ་ཅིག་ད་ལྟའི་ཞག་འདིར་འདྲོད་
 པ་ནི་མིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྒྱག་པའི་འོས་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱག་རིན་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་དེས་ལས། ཡོག་པའི་ལམ་ལ་
 མཐའ་མེད་ཕྱིར། དེ་དག་འདིར་ནི་རྩ་བུ་མིན། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་
 ནོ། །ཡོག་རྟོག་ཀྱང་འདྲ་བུ་གི་འབྲུལ་པ་རྒྱག་གི། ཅ་ཅང་མི་འཐད་པ་
 དེ་ཀྱན་རྩས་པའི་དྲ་བ་ཡིན་ལ་མཁས་པ་དག་གི་རོ་ཆོ་བའི་གནས་སུ་
 བྱས་ཐིན་པས་འདིར་ཅི་བྱ། རྒྱལ་བའི་རྩ་བ་སྐྱགས་པས་རྒྱན་པོ་རྒྱལ་བ་
 ཉིད་ཏུ་འབྱུར་རོ་ཞེས་ཆོངས་པ་དེ་ཀྱན་གྱི་སྒྲིགས་ལ་བསྐྱན་པར་བྱའོ། །
 (༡༥༦)འདིར་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་ནི་ད་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་.....
 གནས་ཆའི་ཡུན་ལ་བཅིས་པས། བར་དོར་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་གནས་
 ཆའི་ཡུན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
 དབང་པོའི་གྲོལ་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་བརྒྱན་པ་ལ་གསུམ་ཞེ། དབང་པོ་རབ།
 འབྲིང་། ཐ་མའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྟན་ལས། རབ་བྱི་མཐར་
 ཕྱིན་པ། སྐད་ཅིག་གསུམ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་དང་མ་འབྲེལ་བར་
 གྲོལ་ལ། གཞན་རྣམས་སྐད་ཅིག་གསུམ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་མང་

ཁྱེད་དང་འབྲེལ་ནས་ཤོལ་། སྐར་མདའ་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱལ་པའི་
 རྒྱལ་ཏུ་རང་སྤང་ག་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་བར་དེར་སྐུལ་པའི་རང་འོད་
 འཕྲོ་བས་རང་སྤང་རྒྱན་གྱལ་གྱི་ཞིང་གི་སེམས་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་.....
 རྒྱངས་པར་བྱས་ནས་ཤོལ་ལོ། །དེ་ཡང་ག་དག་གི་རང་ས་དེ་ནས་
 སྐུལ་པ་མི་འབྱེད་དེ། སྐྱེད་པའི་ཤེས་གྱི་སྤང་བ་རགས་པ་(༤༡)ལས་
 འདས་པའི་ས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྐུལ་པ་ཡང་ཡས་མར་འབྱེད་པ་
 སེམས་ཅན་དངོས་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི་ག་དག་ལས་རྒྱན་གྱལ་གྱི་གཞི་.....
 སྤང་ཤར་བ་ནས་འབྱེད་དོ། །ལམ་ནས་འབྱེད་པ་ལ་འཕོ་བ་ཆེན་མོའི་
 ལུས་བརྩམས་བ་དང་། རང་བཞིན་སྐུལ་པར་བཞོད་པ་གཉིས་གྱིས་
 སེམས་ཅན་རང་ལས་རྒྱད་གཞན་རྣམས་གྱི་དོན་བྱེད་ལ། བར་དོར་
 སྐུལ་པ་འབྱེད་ཆོད་རྒྱན་གྱལ་གྱི་སྒོ་ལས་རང་སྤང་འཁོར་བར་སྤང་བ་
 དེའི་དོན་བྱེད་པར་སྤང་། མི་ལམ་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཀྱང་
 རང་སྤང་ཅམ་ལས་གཞན་རྣམས་པ་མ་ཡུང་བ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་
 པར་བྱོལ། །གནས་འདི་རྣམས་པ་ཆེན་པོ་འདིའི་བྱེད་པར་གྱི་གྱལ་
 མཐའ་གཅིག་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་རྟོགས་དགའ་བར་བྱེད་དོ། །སྤང་
 ཅིག་གསུམ་ཏུ་བྱེད་ཏུས་དང་པོ་ལ་ཆོས་བུའི་སྤང་བ་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྤྱིར་
 དང་བཅས་པ་འགགས། གཉིས་པ་ལ་རྒྱན་གྱལ་གྱི་སྒོ་མཐོང་། གསུམ་
 པ་ལ་དེ་ཡང་རུབ་སྟེ། (༤༢)ག་དག་གི་སྤང་བ་མཐོང་བ་ལ་རང་དོ་
 ཤེས་པས་ས་ཟིན་པའོ། །དེ་དག་གི་བར་ལ་རྟོགས་པ་ཆལ་ཅན་
 རྣམས་ཡུད་ཅམ་གྱིས་ཤོལ་ལ། ཆལ་ཆུང་བ་རྣམས་ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་
 པས་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་མང་ཏུ་འགོར་། མདའ་རྒྱགས་དྲགས་པ་

དང་། བུལ་བ་དང་། རབ་ཏུ་བུལ་བ་ནམས་ལ་སྒྲུབ་པའི་བ་དང་
 འདུལ་། དབང་པོ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ལ། གཞན་
 རྒྱལ་གྱི་སར་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་དང་སྤེལ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་རྒྱུ།
 རང་ཤར་ལས། ལ་ལ་སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱིས་སྟོལ། ལ་ལ་མེ་ལོང་ཆོས་
 རྒྱས་སྟོལ། ལ་ལ་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱིས་སྟོལ། ལ་ལ་མེར་མེར་གྱི་གྱིག་
 གིས། རང་གི་བདེན་པ་སྟེན་ཏེ་སྟོལ། ལ་ལ་སྤྲུགས་སྤྱི་ལོ་མེར་གྱིས་
 སྟོལ། ལ་ལ་ཆོས་བྱ་གཉིས་གྱིས་སྟོལ། ལ་ལ་ཅིར་སྐྱོད་སྤྱིས་སྟོལ། །
 དེ་ནི་རབ་ཀྱི་སྟོལ་ལུགས་སོ། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཡང་(༡༥) དབང་པོ་
 རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་ནས་སྤེལ་
 པ་རང་བཞིན་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ། ཆོས་བྱའི་
 སྐད་བ་འགགས། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྒྱན་གྲུབ་ཀྱི་སྐད་བ་འགགས་
 ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཀ་དག་གི་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། དེ་ཡང་
 སྤེལ་པ་ནི་ཀ་དག་གི་ས་ནས་མི་འབྱེད་དེ། ལམ་ཏུ་དབང་ཐམས་ཅད་
 གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་ནས། དཔེར་ན་སྐར་མདའ་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱལ་
 པའི་རྒྱུ་ཏེ། སྐར་མདའ་དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་དང་འདྲ་བར་སྤེལ་པ་
 བཞེན་པའི་བའི་དོན་བྱེད་དོ། དོན་བྱེད་ནི་ཞག་གསུམ་ན་རྣམས་སོ། །
 དབང་པོ་རབ་ཀྱི་ཆེ་མོ་ནི། ཞག་གཅིག་བར་དོར་སྟོང་དོ། དེ་ཡང་ཡེ་
 ཤེས་བཞི་སྟུང་གྱི་སྐད་བ་ལ་རང་གི་སྐད་བ་མཐོང་རྒྱུ། དེ་ཡང་བདག་
 གི་མིག་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་གཉིས་བྱུང་བས། མཆོན་ཆར་འབབ་པ་དེ་
 ཀྱང་ཆོག་ནས། སྐད་བ་འགག་པ་(༡༦) མེད་པ་ཤར་ནས། དེ་ལ་རང་
 གི་ཤེས་པ་སང་ནས། རང་གི་ཡུལ་མཐོང་རྒྱུ། རྒྱན་གྲུབ་ཀྱི་ས་ལ་ངེས་པ་

རྟེན་ནས། ཡང་སྐར་མདའ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་པོ་རབ་བྱི་
 བཅོག་ནི། ཞག་གཉིས་ནས་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་ལུ་ལྟ་བུ་
 ལ་ཞག་གཅིག་ཅོད་དེ། དེ་ཡང་རང་གི་སྤྱགས་ཀ་ནས་ཡེ་ཤེས་བྱི་ཉི་མ་
 གཅིག་འཆར་ཏེ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྤྱགས་བཅུར་འཕྲོའོ། །དེ་ལས་འོད་
 ཟེར་བྱི་ཆེ་མོ་རེ་རེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱ་རེ་རེ་འཆར་རོ། །དེས་
 རྒྱང་བའི་རྒྱུད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་རང་བཞིན་ཏུ་མཐོང་རོ། །དེ་
 ནས་ཡང་ལྷན་གྲུབ་བྱི་རྒྱང་བ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ནས་སྤྱལ་པ་ཞག་བདུན་
 བ་དོན་བྱེད་ལུས་སོ། །དེ་ཡང་སྐར་མདའ་བཞིན་ནོ། །རབ་བྱི་སྤལ་ནི།
 ཞག་གསུམ་བར་དོ་ལ་ཅོད་དོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ལུ་ལ་ཞག་གཅིག་ཅོད་དོ།
 དེ་ལ་ཡང་ངེས་པ་རྟེན་པར་ཡེ་ཤེས་བྱི་རྒྱང་བ་ལ་རང་གི་(༤༡) རྒྱང་
 བའི་ཆ་གཅིག་འཆར་རོ། །དེ་ཡང་ཞག་གཉིས་ཅོད་དོ། །ཞག་དང་པོ་
 འོད་མཐོང་རོ། །ཞག་གཉིས་པ་སྤྱ་མཐོང་སྟེ། སྤྱ་དེ་ཡང་ཆེ་བ་རགས་
 པར་མཐོང་རོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་ལྷན་གྲུབ་བྱི་ས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་
 དོ། །དེ་ཡང་སྐར་མདའ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤལ་པ་ཡང་ཞག་བཅུ་
 གཅིག་བ་དོན་བྱེད་ལུས་སོ། །རབ་བྱི་རབ་ནི། ཞག་བཞི་བར་དོ་ལ་ཅོད་
 དོ། །དེ་ཡང་རང་གི་མདུན་ན་ཆོས་ལུ་ལྟ་བུ་གས་ཡེ་འདུག་པ་མཐོང་
 ནས། དེ་ལ་རང་གི་བག་ཆགས་སང་ནས་ཤར་སྤྱགས་བྱི་ཆོས་ལུ་ལ་
 ཞག་གཅིག་ཅོད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྱགས་བཞིའི་ཆོས་ལུ་ལ་ཞག་རེ་རེ་
 ཅོད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་ལྷན་གྲུབ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་སོ། །
 སྤལ་པ་ཞག་བཅུ་བཞི་བ་དོན་བྱེད་ལུས་སོ། །དབང་པོ་རབ་བྱི་འཁྲིང་
 ནི། ཞག་ལྔ་ནས་མཐོང་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞག་བཞི་ཆོས་ལུ་ལ་

སྒྲོང་དོ། །ཞག་གཅིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལ་སྒྲོང་དོ། །(༡༧/༡) དེ་ཡང་
 རང་གི་སྤྱད་པ་ཀ་ནས་འོད་ཀྱི་ཟེར་རྒྱ་རྩ་ཅམ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་
 བྲམ་མཁའི་མཆོངས་སྤྱ་འགྲོང་བྱུང་འོང་རོ། །དེ་ལ་རང་གི་མིག་མ་
 ཡོངས་པར་བརྒྱུད་ནས་བརྟམས་པས། བྲམ་མཁའི་དཀྱིལ་ན་ཆོམ་བྱ་
 ཆེན་པོ་གཅིག་བཟུ་ས་ལེ་བ་དེ་མཆོང་ནས། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་རབ་རྒྱ་
 གྲུས་ནས། རང་གི་ཡིན་སྟམ་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་བས། ཡིད་ཆེས་པ་
 མ་པར་རྒྱ་བྱ་འཇུག་པའི་གདམས་རག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་རང་
 གི་རིག་པ་ཐིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་ནི། ཟུར་མི་ལྟོག་པ་དཔག་ཆེན་གྱི་མདའ་
 ལྟ་བུའི་གདམས་རག་ཅེས་བྱའོ། །སྤྱལ་པ་ཡང་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་ན་
 རོན་བྱེད་རྒྱས་སོ། །དབང་པོ་རབ་ཀྱི་ཐ་མ་ནི། ཞག་ཟུག་ཐོགས་ཏེ། དེ་
 ཡང་ཆོམ་བྱ་ལ་ཞག་བཞི་ཐོགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དང་པོ་ཆོམ་གྱི་
 དབྱིངས་ལ་ཞག་གཅིག་ཐོགས་སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་ཞག་
 གཅིག་ཐོགས་ཏེ། དེ་(༡༧/༢) བྲམ་ཡང་རང་གི་མིག་གཉིས་ནས་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་མེ་ལོང་གསལ་བ་གཉིས་ལྟག་གིས་འཆར་ཏེ། དེ་ལས་སྒྲུང་བ་
 དཔག་རྒྱ་མེད་པ་འཕྲོས་ནས། གཅིག་རང་གི་སྒྲུང་རྒྱ་ཆོམ་བྱ་གཅིག་རྒྱ་
 མཆོང་རོ། །གཅིག་རང་གི་མཁུན་རྒྱ་ཡང་ཆོམ་བྱ་ཆེན་པོ་གཅིག་རྒྱ་
 མཆོང་རོ། །དེ་ནས་ངེས་པ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་སོ། །སྤྱལ་པ་ཡང་
 ཞག་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལྟར་རོན་བྱེད་རྒྱས་སོ་ཞེས་སོ། །དེའང་སྐད་ཅིག་གསུམ་
 ལ་ས་སའི་དབང་པོས་ཞག་ཐ་དད་རྒྱ་འགོར་ནས་ཀ་དག་གི་སྒྲུང་བ་
 ལ་ཤོལ་ཏེ། ཟུར་མི་ལྟོག་པའི་ངེས་པ་ནི་ཐོབ། ཐིམ་ནི་མ་ཐིམ་པའི་
 སྐབས་དེར་སྤྱལ་པ་འབྱེད་པས། སྤྱལ་པའི་ཞག་རི་ཅམ་འབྱེད་པ་དེ་

ཅས་གནས་ནས། དེ་ནས་སྐྱལ་པ་ཡང་ཉི་མ་རྒྱབ་རྒྱས་ཟེར་འདྲ་བ་
 ལྟར། རིག་པ་ལ་འདྲུས་ཏེ་ག་དག་གི་ས་ལ་ཐིམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་
 ཞིབ་མོས་དབྱུད་ན་འདི་ལ་ཡང་གནད་གོ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཅིག་ཡོད་དོ། །
 གཉིས་པ་དབང་པོ་འཁྲིང་(༤༠ན) བརྟན་གྱི་གྲོ་ལ་ཚུལ་ནི་སྐད་ཅིག་ལྟ་
 ཞེ། རྒྱ་གར་འབར་བ་ལས། ཚས་ཉིད་ཀྱི་ནི་བར་དོ་ལ། སྐད་ཅིག་ལྟ་
 ལ་གྲོ་ལ་བར་འཁྱུར། ཅིས་བཤད་པས། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་རང་གི་
 རྣང་བ་སོ་སོ་བ་ཤར། གཉིས་པ་ལ་མཐོང་། གསུམ་པ་ལ་དེའི་རང་ལ་
 དར་ཅིག་ཤེས་པ་ཐིན། བཞི་པ་ལ་རང་རྣང་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ཏེ་བདེན་པའི་
 རྣམས་རྟེན། ལྟ་པ་ལ་ག་དག་རྒྱ་གྲོ་ལ་འོ། །གྲོ་ལ་ནས་མ་ཐིམ་པའི་བར་
 དེར་སྐྱལ་པ་འབྱུང་དོ། །སྐྱལ་པའི་ཞག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་དང་
 གཅིག་ཤོ། །སྐད་ཅིག་མ་ལྟ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་སོ་སོ་རྒྱར་ལ་
 རྣང་བའི་གྲོ་ལ་ཚུལ་བརྟན་པ་ནི། རང་ཤར་ལས། ལ་ལ་འོད་ལྡེའི་
 དབྱིངས་ལྟ་གྲོ་ལ། ལ་ལ་སྐྱ་ལྡེའི་དབྱིངས་ལྟ་གྲོ་ལ། ལ་ལ་ཚོས་བྱ་ལྟ་
 ཡིས་ལྟ་ལ། ལ་ལ་མེ་ཡོང་དབྱིངས་ལྟ་གྲོ་ལ། ལ་ལ་སྐྱ་ལྡེའི་དབྱིངས་ལྟ་
 གྲོ་ལ། ལ་ལ་རྟེན་འོག་ཚོས་བྱས་ལྟ་གྲོ་ལ། ལ་ལ་སྐྱ་ལྡེའི་(༤༠མ) རྣང་བར་
 ལྟ་ལ། དེ་ནི་འཁྲིང་གི་གྲོ་ལ་ལྟགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཡང་འདི་ལྟ་
 ཞེ། འཁྲིང་གི་རེས་པ་ལ་འཁོག་པ་ནི། ཞག་བརྟན་ན་རེས་པ་རྟེན་དོ། །
 དེ་ཡང་ཞག་ལྟ་ཚོས་བྱའི་རྣང་བ་ལ་ཞོད་དོ། །ཞག་གཅིག་ཚོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལ་ཞོད་དོ། །ཞག་གཅིག་མེ་ཡོང་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞོད་དོ། །དེ་ཡང་
 རང་གི་ལྟགས་ག་ནས་སྐྱ་ཞིག་ལྱུང་བས། དེ་ལས་སྐྱ་ལྱུངས་མེད་པར་
 འཕྲོས་པས། དེ་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་སང་དེ་རྣམས་ལྟ་ལྱུང་ནས་ཡང་

སྐར་མདུང་ལྷ་ཡུལ། ལྷུ་ལ་པ་ཡང་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙ་ཤུག་ན་དོན་བྱེད་རུས་
 གོ། །དབང་པོ་འཁྱིལ་གི་ཚེ་སྟོན། ཞག་བརྒྱད་ཐོགས་ཏེ། ཡང་ཚོམ་ཡུ་
 ལ་ཞག་ལྷ་ཐོགས་སོ། །ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རྒྱང་པ་ལ་ཞག་གཉིས་བརྒྱད་
 བས། ཡང་རང་གི་རྟེན་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་རྩ་ཚོགས་སུ་འཛོལ་ཞེས་
 བཅོང་བས། དེ་ལ་རེས་པ་རྟེན་ནས། དེ་ཡང་སྐར་མདུང་ལྷ་ཡུལ། །
 ལྷུ་ལ་པ་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙ་ཤུག་ན་དོན་བྱེད་རུས་(༤༡)ཀ་ གོ། །འཁྱིལ་གི་
 བཅོག་ནི། ཞག་དགུ་ཐོགས་ཏེ། ཡང་ཚོམ་ཡུ་ལ་ཞག་ལྷ་ཐོགས་སོ། ཡེ་
 ཤེས་ལ་ཞག་བཞི་ཐོགས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་རེས་པ་རྟེན་དེ། ཅིར་རྒྱང་
 ཐམས་ཅད་མེ་མོང་རྒྱར་རྟོགས་ཤིང་མཐོང་ནས་བརྟན་པ་ཐོབ་པོ། །
 ལྷུ་ལ་པ་ཡང་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙ་ཤུག་ན་དོན་བྱེད་རུས་ གོ། །འཁྱིལ་གི་ལྷུ་ལ་ནི། ཞག་
 བརྒྱ་ཐོགས་ཏེ། ཡང་ཚོམ་ཡུ་ལ་ལྷ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་པ་ལ་ཞག་བཞི་
 ཐོགས་སོ། ལྷུ་ལ་ཡུལ་ཀྱི་རྒྱང་པ་ལ་ཞག་གཅིག་ཐོགས་ནས། ཡང་སྐུ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་ཏུ་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས་སོ། །ལྷུ་ལ་པ་
 ཡང་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙ་ཤུག་ན་དོན་བྱེད་རུས་ གོ། །འཁྱིལ་གི་རབ་ནི།
 ཞག་བརྒྱ་གཅིག་ཐོགས་ཏེ། ཡང་ཚོམ་ཡུ་ལ་ལྷ། ཡེ་ཤེས་ལ་ལྷ། ལྷུ་
 ཡུལ་ལ་གཅིག་གནས་ཏེ། དེ་ནས་ཡང་རེས་པ་རྟེན་ནས་རྒྱང་པ་ཐམས་
 ཅད་མོད་ཁྱིམ་ཏུ་མཐོང་ནས་རེས་པ་རྟེན་དོ། །ལྷུ་ལ་པ་ཡང་ཞག་ཉི་ཤུ་
 ཙ་ཤུག་ན་དོན་བྱེད་རུས་ གོ། །འཁྱིལ་གི་འཁྱིལ་ནི། ཞག་
 བརྒྱ་གཉིས་ཐོགས་ཏེ། ཡང་ཚོམ་ཡུ་ལ་ལྷ། མངས་སྐུ་ཁོ་མོའི་ཁིང་
 སྐམས་སུ་གཅིག་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་པ་ལ་ཞག་ལྷ། ལྷུ་ལ་ཡུལ་ཀྱི་རྒྱང་པ་ལ་
 ཞག་གཅིག་གནས་ནས། ཡང་རེས་པ་རྟེན་ནས་བརྟན་པ་ཐོབ་པོ། །

སྤྱལ་པ་ཡང་ཞག་སྤྱམ་ཅུ་ཙུ་བརྟན་ན་དོན་བྱེད་རུས་སོ། །འཕྱིར་གི་ཐ་
མ་ནི། ཞག་བརྟུ་གསུམ་ཐོགས་ཏེ། ཡང་ཚུམ་བུ་གོང་འོག་ལ་བྱུག་ཡེ་
ཤེས་ལ་ལྷ། ལྷན་བྱུང་ལ་གཉིས་གནས་པས། ཡང་ཅིར་སྤང་མར་མེའི་
དགྱིལ་འཁོར་ལྟར་མཐོང་ནས་ངེས་པ་རྟེན་དོ། །སྤྱལ་པ་ཡང་ཞག་སྤྱམ་
ཅུ་ཙུ་དགྲ་ན་དོན་བྱེད་རུས་སོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དབང་པོ་ཐ་མའི་
བྱུག་ནི། སྤྱང་ཅིག་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་ན་གྲོལ་ཏེ། དང་པོ་རང་སྤང་རིམ་
ཁྱིས་འཆར་བ་ལ་སྤྱང་ཅིག་བརྟན། རང་སྤང་ཤར་ནས་ངེའི་རང་ལ་
རང་སོར་ཅི་ཡིན་ན་སྤྱམ་པར་གནས་པ་ལ་བརྟན། དེ་རང་(༤༡༣ན)
སྤང་བུ་ཤེས་ནས་རིམ་ཁྱིས་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟན་ཏེ། ཉི་ཤུ་ཙུ་
གཅིག་ན་ཀ་དག་བྱུ་གྲོལ་ལ། མ་ཐིམ་པའི་བར་དེར་སྤྱལ་པ་བསྐྱེན་ས།
ཀ་དག་ལ་ཐིམ་པའོ། །སྤྱང་ཅིག་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་བྱུ་མཉམ་ཡང་བསམ་
གཏན་གྱི་ཞག་མར་ཉུང་ཡོད་པས་དབང་པོ་ཚྭ་རུལ་བྱུ་བཞག་སྟེ། ཞག་
དེ་དག་སྤྱང་ཅིག་དང་སྤྱར་ཞིང་། དབང་པོའི་སྤང་ཚུལ་དང་ཞག་གི་
ནམ་གངས་དང་། སྤྱལ་པའི་འབྱེད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ནི། རང་ཤར་ལས།
ལ་ལ་ཁ་དོག་དཀར་པོས་གྲོལ། ལ་ལ་ཁ་དོག་མེར་པོས་གྲོལ། ལ་ལ་ཁ་
དོག་དམར་པོས་གྲོལ། ལ་ལ་ཁ་དོག་ལྗང་གུས་གྲོལ། ལ་ལ་ཁ་དོག་
མཐིང་གས་གྲོལ། ལ་ལ་ཁ་དོག་ལྷ་གས་གྲོལ། ལ་ལ་ཐིག་ལེ་ཐེར་གྱིས་
གྲོལ། དེ་ནི་ཐ་མའི་གྲོལ་ལུགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། དབང་པོ་ཐ་མའི་
གྲོལ་ལུགས་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐ་མའི་ས་ཟིན་པ་ནི་ཞག་བརྟུ་བཞི་
ཐོགས་ཏེ། དེ་(༤༡༤) ཡང་ཚུམ་བུ་གོང་འོག་ལ་བྱུག་ ཡེ་ཤེས་ལ་ལྷ།
ལྷན་བྱུང་ལ་ཞག་གསུམ་ཐོགས་པའི་ཐ་མ་རང་གི་སྤང་བར་མཐོང་.....

ནས་སངས་རྒྱས་སོ། །སྤྱལ་པ་ཡང་ཞག་བཞི་བརྒྱ་ན་དོན་བྱེད་རྣམས་སོ། །
 བ་མའི་ཅེ་མོ་ནི། ཞག་བཅོ་ལྔ་ཐོགས་ཏེ། ཡང་ཚམས་བྱ་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་
 བཞིན་ནོ། །རྩལ་གྱལ་པ་ཞག་གཅིག་གནས་པའི་བ་མ་ཡང་རང་གི་
 རྒྱང་བར་མཐོང་ནས་བརྟན་པ་ཐོབ་སོ། །སྤྱལ་པ་ཡང་ཞག་བཞི་བརྒྱ་
 ཞེ་གསུམ་ན་དོན་བྱེད་རྣམས་སོ། །བ་མའི་མཚོག་ནི། ཞག་བརྒྱ་དྲུག་
 ཐོགས་ཏེ། ཚམས་བྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་གོང་བཞིན་ནོ། །རྩལ་གྱལ་པ་ཞག་ལྔ་
 གནས་པའི་བ་མ་ཡང་རང་གི་རྒྱང་བར་མཐོང་ནས་བརྟན་པ་ཐོབ་སོ། །
 སྤྱལ་པ་ཡང་ཞག་ཞེ་དྲུག་ནས་དོན་བྱེད་རྣམས་པའོ། །བ་མའི་སྤལ་ནི་
 ཞག་བརྒྱ་བརྒྱན་ཐོགས་ཏེ། ཚམས་བྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་གོང་བཞིན་ནོ། །
 རྩལ་གྱལ་པ་ཞག་དྲུག་གནས་པའི་བ་མ་ཡང་རང་གི་རྒྱང་བར་མཐོང་
 ནས་བརྟན་པ་(༤༩༩ན) ཐོབ་པའོ། །སྤྱལ་པ་ཡང་ཞག་ཞེ་བརྒྱ་ན་ནས་
 དོན་བྱེད་རྣམས་སོ། །བ་མའི་རབ། ཞག་བཅོ་བརྒྱད་ཐོགས་ཏེ། ཡང་ཚམས་
 བྱ་ལ་ཞག་དྲུག་ཐོགས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་ཞག་བརྒྱད། རྩལ་གྱལ་པ་ཞག་
 གསུམ་གནས་པའི་བ་མ་རང་གི་རྒྱང་བར་མཐོང་ནས་བརྟན་པ་ཐོབ་
 སོ། །སྤྱལ་པ་ཡང་ཞག་ལྔ་བརྒྱ་ན་དོན་བྱེད་རྣམས་སོ། །བ་མའི་འབྲིང་ནི།
 ཞག་བརྒྱ་དྲུག་ཐོགས་ཏེ། ཡང་ཚམས་བྱ་ལ་ཞག་བརྒྱ་གཉིས་ཐོགས་སོ། །
 ཡེ་ཤེས་ལ་བཞི་གནས་སོ། །ཁེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནོན་པའོ། །བར་དོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་ལམ་ལྟ་བུའི་
 ཞེས་སོ། །བ་མའི་བ་མ་དེ་རང་བཞིན་སྤྱལ་པར་སྐྱེ་བས་འདིར་གྲོལ་
 བའི་ཁོངས་སུ་མ་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་དབང་པོའི་གྲོལ་ཚུལ་དེ་
 ཆིངས་གལ་སྟེ་ཆེ་ཡོན་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྩི་དོན་བཞི་པ་མི་དཔེ་པའི་

བར་དོ་ལ་ལས་ཀྱི་འཕྲོ་མཐུད་པ་ཡུར་བ་ཤོད་ཆད་ལ་ལ་འཇུགས་པ་
 ལྟ་(༤༩༩) ལུང་གདམས་ངག་ལ་གཉིས་ཏེ། གདམས་པའི་མཆོན་ཚུལ་
 མདོར་བསྟན་པ་དང་བར་དོའི་རང་རོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 བློ། སྤྱིད་པའི་བར་དོ་མི་ལམ་གྱི་སྤྱར་བ་ལྟར་སྤྲོད་ཅིག་ལ་སོགས་མེད་
 ཏུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཅིང་སྤྲོད་ཅིག་སྤྲོད་མ་ཞུས་རང་འགགས་ལ་ཡལ་.....
 བས་རོས་མི་ཐུན་པ། ད་ལྟ་ཐད་དྲུག་གི་སྤྱར་བ་གསལ་པོ་ཡོད་ལ་སྤྱད་
 ཚུད་བན་ཏུན་ཡལ་ཡོལ་གང་ཏུ་བསམས་པའི་ཡུལ་ཏུ་སྤྲོད་ཅིག་ལ་.....
 བཤྱོད་པའི་རྩལ་འབྲུལ་ཡོད་པའི་ཏུས་དེར། འདིའི་སྐྱོ་མཆོང་བ་ཞུས་
 གྱིས་བར་དོའི་རང་སྤྱར་རོས་ཐུན་འོང་བས། རྩལ་བཅུ་སྟུལ་པའི་
 ཞིང་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་བྱུན་རྒྱལ་གྱིས་...
 དེར་སྦྱིས་ནས་བར་དོ་མེད་པར་སངས་རྒྱུ་། །འདི་ལའང་སྟོན་རོལ་གྱི་
 གདམས་པ་ནི། ད་ལྟ་རིག་པ་མིག་གམ་ཆངས་ཏུག་ནས་འོད་གྱི་གོང་
 ཏུར་དམིགས་པ་སྤར་མདའ་རྒྱག་པ་ལྟར་འཐེན་པའོ། །དེའི་ཏུས་གྱི་
 (༤༩༩) གདམས་པ་ཞིང་དེ་དྲན་ནས་ཤར་ལ་སོགས་པར་རིག་པ་རང་
 རྒྱགས་ལ་འཕར་བའོ། །འདིའི་སྐྱོ་མ་མཆོང་བའི་འགྲོ་བ་པལ་པ་ཆོས་
 ལ་སྤྱངས་པ་ཞུས་སྟུ་ལུས་འཛིན་པ་དང་། བདེན་མེད་ཏུ་སྤྱོད་བ་
 དང་། ཞིང་དག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གྲོལ་བ་སྤྱིད་པར་བཤད་དེ་སྔ་
 མོའི་སྟུབ་ཡིག་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ལ་གོམས་པ་མེད་པ་
 ཞུས་ཞིང་དག་པར་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། རྒྱལ་མེད་འགྲོ་བྱེད་པ་
 དང་། མངལ་སྐྱོར་ན་པ་ལས་ལོག་ཏེ། བཟང་པོ་འདེམ་པར་བྱེད་པའོ། །
 གཤམ་སྤྱིང་ལས། འབྲུལ་པ་སྤྱིད་པའི་ཆ་ཅམ་ཏུ། །རང་སྤྱང་རང་

བཞིན་མེད་སྤང་དུ། རང་སྤང་རང་བཞིན་མེད་ཤེས་ནས། སྤྱལ་པ་
 དྲན་པས་རང་རྒྱུད་འཁོལ། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
 ཉི་ཤུ་ཉེ། འཁོར་ཚུལ། དེས་ཆོག་ཁྱེད་ལ། མཛོན་ཤེས། རྩ་འཁྱལ། ཆེ་
 ཆད། ཁ་དོག་ཁ་ཤོད་ལྟ་ལྟས། (༤༩༥) ལས་སོག་མི་སོག་གི་བྱུང་པར།
 ལས་ཀྱི་ལྟས། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ལྟས་ཀྱི་ཆད། རྩེ་གནས་ངོས་གཟུང་
 པ། རྩུང་ལམ་གྱི་བྱུང་པར། འོད་ཀྱི་ཆད། ལས་འབྲེལ་གྱི་བྱུང་པར། རྩེ་
 མའི་ལྟས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲེལ་ཚུལ། ཁམས་གསུམ་གང་དུ་
 གཏོགས་པའི་བྱུང་པར། རྩེ་མའི་མངལ་དུ་ཚུད་པའི་ལྟས། དཔེ་ཉེ་བར་
 མཆོན་པའོ། །དང་པོ་འཁོར་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་ནི། འདིའི་སྒྲིམ་མཚོང་
 བའམ་མཚོང་ཡང་ཡིད་མ་ཆེས་ཤིང་ཉམས་སུ་མ་ལོན་པ་རྣམས་ལ་.....
 ཆོས་ཉིད་བར་དོ་ལྟན་བྱུང་བ་དང་། རང་སྤང་དུ་རོ་མ་ཤེས་ཏེ་སྤིང་པ་
 བར་དོར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཁ་འབྱལ་ཏེ། ཤ་བྲག་རང་གའི་གཟུགས་
 མེད་ཀྱང་སྒྲོན་ནས་ལྟས་ལ་བདག་འཛིན་གྲོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
 མི་ལམ་གྱི་ལྟས་ལྟར་དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་ཞིང་ཤ་གཟུགས་སྒྲོན་མེད་དུ་
 ཡོད་ཡོད་འདྲ་བའི་སྤང་བ་འཆར་བས། སྒྲོན་བྱུང་སྤིང་པའི་ཤ་གཟུགས་
 ཅན། (༤༩༥) དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་སྒྲོགས་མེད་ལྟར། རིགས་མཐུན་ལྟ་
 མིག་དག་པས་མཚོང་། མི་བསྐྱོགས་དེ་ནི་དྲི་བའོ། ཞེས་ཆ་ལ་བཏགས་
 བས་བཤད་དེ། ཤ་གཟུགས་དང་དབང་པོ་རང་མཆོན་དུ་ཡོད་ན་ལྟས་
 བྱངས་ཐིན་དངོས་སུ་འབྱུང་བས་བར་དོ་ཡིན་པ་དང་འགལ་ཡོ། །དེས་
 བ་འབྱུང་གཞི་རྣོས་པའི་ལྟས་དང་བྲལ་བས་ཡིད་ཀྱི་སྤིང་པའི་མིང་.....
 དང་། འབྱུང་བཞི་ས་པོན་གྱི་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟས་ལ་འབྱུང་དུ་ཉེ་

ལ་ཉལ་འདིར་ཡོད་པ་དེའི་དབང་གིས་སྐར་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་...
 དེའི་སྔོན་བཅུད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། དཔངས་དང་། ཚད་དང་། ཆགས་འཇིག་
 ལ་སྐྱེས་པ་དང་། རྩིས་སྐྱེས་དེའི་སྔོན་བཅུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱན་
 སྐད་ཅིག་ལ་མེ་ལོང་ཏུ་གཟུགས་བརྒྱན་ཤར་བ་མཚོང་བ་བཞིན་ཤེས་...
 མ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་མའི་གནས་གང་སྐྱེ་དེར་འདོད་ཅིང་འདུན་པས་སྐྱེ་ཉི།
 ལྟ་མའི་ཡུལ་མཚོང་ནས་ཆགས་པས་དེར་སྐྱེ་བ་དང་། ལྟ་མའི་དང་།
 ཏུ་འཕྱེད་ནགས་དང་མཚོ་སྤྱིང་མཆོས་དབྱར་མཚོང་བས་དེ་དག་ཏུ་
 སྐྱེ་ལ། དཔུལ་བ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་གནས་ཀྱང་འོད་ཟེར་གསལ་བའི་མའི་
 སྤང་བ་མཆོས་ཤིང་ཆགས་པ་ལྟར་མཚོང་། (༤༦) བས་སྐྱེན་པ་སྐྱེས་པ་...
 ལས་སྐྱེ་ཉི། མདོར་ན་གང་སྐྱེའི་གནས་དེ་མཆོས་ཤིང་དགའ་བར་
 མཚོང་བ་དང་། དགས་དེད་པས་སྐྱབས་སུ་མཚོང་ནས་དེར་གཤམ་པའི་
 སེམས་དར་ཅིག་ཆགས་པས་སྐྱེ་བ་ལེན་ནོ། །དེའང་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་
 ཐམས་ཅད་སེམས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མདོན་ཤུགས་ལངས་པས་ཡུལ་ལ་...
 དགའ་གཏུང་ལྷག་པར་ཆེ་བ་སྐྱེ་ལ། གཟུགས་སུ་སྐྱེན་རགས་སྤང་ལ་
 ཞེ་སྤང་ཞིང་འོད་ལ་དགའ་གཏུང་སྐྱེ་ལ། །གཟུགས་མེད་ཏུ་སྐྱེན་སྤང་
 བ་གང་ཡང་དགའ་གཏུང་མེད་པས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སེམས་གནས་...
 པ་ཅམ་ལ་དགའ་བར་སྐྱེ་ལ། །སྔོན་བཅུད་སྤང་བ་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་
 ཅམ་ལས། དེ་ནས་བག་ཆགས་ཚན་ཆེ་བའི་དབང་གིས་འགག་གོ། །
 འདིར་མདོན་ཤེས་འཆར་བའི་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་ན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ས་
 བོན་ཡོད་པ་དེ་འདིར་སྤྱི་བ་བྱེད་ལུས་རང་ཀ་མ་མེད་པ་དང་། ཆོས་
 ཉིད་གོང་ཏུ་མཚོང་བའི་བྱིན་རྒྱབས་ལས་བྱུང་བའོ། ། (༤༧) ལྟ་པ་རྒྱ་

འཕྱུལ་ནི། དབང་པོ་གསལ་ཞིང་ལྷན་རྒྱལ་པར་སྤང་བ་དེ་མི་ལམ་རྩ་
 འཕྱར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར། རྣམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཞིང་ཤེས་པ་གང་
 གཏད་དེར་ཚུད་དེ། རྩང་བ་ཁབ་མིག་དང་རྟ་རའི་བརྒྱ་གཤམས་ཀྱི་
 བྱང་རྩལ་ཚུད་ལ། ཆེ་བ་རྟ་སྤང་དང་རི་བྲག་དང་ནམ་མཁའ་ལའང་
 ཚུད་པས། གཞུགས་ཆེ་རྩང་མ་དེས་པའི་སེམས་ཅན་རྩལ་ལྟོང་ལ། ས་རྩ་
 མེ་རྩུང་རི་བྲག་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་ཟང་ཐལ་རྩལ་འགྲོ་ཞིང་། འཕྱར་
 བཞིའི་གནོད་པས་མི་རྩྭགས་ཤིང་། འཕྱར་བ་གང་ལའང་འཇུག་པའི་
 རྩལ་པ་ཡོད་པས། བྲག་གི་ནང་ལ་སོགས་པ་དང་སྤོང་འཇིག་རྩལ་
 སེམས་ཅན་ལྟོང་བའི་གནད་དོ། །འདྲིའི་རྩལ་ལྟོང་རྩེ་གདན་དང་མའི་
 མངལ་མ་གཏོགས་པ་གང་ལའང་སོགས་པ་མེད་ཅིང་། རིས་མཐུན་པ་
 དང་ལྟའི་མིག་ཅན་མ་གཏོགས་པས་དེ་མི་མཛོང་ལ། དེས་སེམས་ཅན་
 ཀྱི་གནས་རིས་ཀུན་པར་མཛོང་བའོ། །(༤༩༥) རྩལ་འཕྱུལ་འདྲིའི་རྩལ་
 གོང་རྩལ་ལྟའི་རྩལ་མཛོང་བའི་ཆ་ལས་བྱུང་བ་ལྟེ། དེ་ཡང་
 རྟ་ཅིག་ཅམ་བྱུང་ནས་ཡང་འགགས་ཤིང་རྩལ་སྤེ་སྤང་བ་གཞན་.....
 འཕྱར་དོ། །གཞན་ཤར་རྩལ་གོང་མ་རྣམས་བཟླེང་ནས་མི་སྤང་བ་མི་
 ལམ་སྤེ་སྤེ་མི་ལམ་ཁྱུང་དེར་མི་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །རྩལ་པ་ཆེ་ཆོད་ནི།
 སྤང་བའི་སྤེ་ཚུལ་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ཞག་བརྟན་ལ་རྒྱགས་ཏེ། བར་སྤིང་
 དེའི་ཆེ་ཞག་བརྟན་ཡོན་ནས་ཟད་པའི་སྤེར་དོ། །ཆེ་དེ་ལས་མེད་དམ་
 ཞེན། ཡང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གོང་གི་སྤང་བ་སང་ནས། ཡིད་
 ཀྱི་ལྷན་སྤངས་ཏེ་ལན་བརྟན་རྩལ་འཆི། ལན་བརྟན་རྩལ་བར་སྤང་བ་
 མི་ལམ་ཀྱི་སྤེ་གི་བཞིན་ནོ། །བརྟན་རྩལ་པ་ཡང་བརྟན་ནས་སྤེ་ལ།

འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་ཅིག་ལ་བྱེད་དོ། །དགེ་བའི་རྩོམས་
 འདི་བས་ན་ཞག་བརྟན་བརྟན་གྱི་བརྟན་ཆོག་གས་བྱས་པས་པན་ཆེས། །
 དེའང་སྐྱེ་བ་བརྟན་གནས་པར་སྤང་བ་བརྟན། (༥༩༥) འཆི་བར་སྤང་
 བ་བརྟན་ཏེ་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཅིག་པ་སྤྲུག་གཅིག་ནི། ལྷས་ལེན་པའི་རིང་
 མཐའ་ཤི། བརྟན་ཆོན་བརྟན་གྱི་ཞག་བཞི་བརྟན་ཙུག་དགུ་ཤི། དེའི་སྐོངས་
 ལྷ་ལས་ཐ་དད་པས་ལྷས་སོ་སོ་བ་ལེན་ནོ། །སྤྱིར་བར་མིད་གྱི་ཆེ་བྱང་
 མཐའ་ཞག་བརྟན། རིང་མཐའ་བཞི་བརྟན་ཙུག་དགུ། བར་མ་དེའི་བར་
 རོ། །དེའང་འདྲོད་པ་ན་རྟམ་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་ལྟར། དེར་ཡང་རྟམ་
 མིན་རྟལ་སྤྲུག་འཆི་བ་མིད་ལ། ལས་འགས་དེ་ལས་རིང་བའང་མིད་
 པར་བཤད་གྱུར་བར་མའི་དབང་རྟལ་བཤོ། །སྐྱེ་ཤིར་སྤང་བའི་རྒྱ་
 བོ། །སྤང་གྱི་འཆི་བ་བརྟན་པ་ལས་གོང་རྟལ་ཉིན་མཆོན་གྱི་ཆ་གང་ལ་ཤི་
 བའི་རྟམ་དེར་འདིར་ཡང་འཆི་ལ། །སྐྱེ་བ་བརྟན་པས་སྤང་ཅིག་ལ་སྐྱེ་
 བའོ། །བརྟན་པ་ཁ་དོག་ནི། ལྷས་གང་སྐྱེས་ལྷས་ཀྱི་ལྷས་སྤྲུག་ཤི། ལྷ་
 མིར་སྐྱེ་ན་དགའ་བ་དང་། ལྷ་མིན་དང་རྟལ་འཁོར་སྐྱེ་ན་མེར་བ་དང་།
 ཡི་དྲགས་སྤྲུག་སྐྱེ་ན་རྟལ་ལྷ་བྱེད་(༥༩༦) དང་། དཔུལ་བར་སྐྱེ་ན་བལ་
 བག་གཡེར་བ་འདྲ་བའོ། །འདིའི་རྒྱ་ནི་གོང་རྟལ་སྐྱེའི་སྤྲུ་མ་དོག་
 དང་སྤྲུག་མཆོན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །བརྟུད་པ་མགོ་ལྷ་བྱེད་བྱེད་
 པར་ནི། ལྷ་མིར་སྐྱེ་ན་བྱེན་ལའོ། །ལྷ་མིན་བྱེད་སྐྱེད་འཁྲུང་ལའོ། །ཡི་
 དྲགས་དཔུལ་བ་བྱུར་རྟལོ། །དགུ་པ་ལས་སོག་མི་སོག་ནི། རགས་པ་
 མཐོན་བྱུར་རྟལ་སོག་ལ། སྤྲུ་བ་བག་ལ་ཉལ་ཡིད་ཀྱི་རྩོམས་ལ་བརྟེན་
 བས་སོག་ཤི། ལས་བར་མ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་

མཁོང་པས་སྐར་གྱི་མདོན་གྱི་པའི་ལས་མི་སྐར་ལ་ས་པོན་དུ་ཡོད།
 འདིར་མི་ལས་གྱི་རང་དུས་བཞིན་དུ་ལས་བར་མ་ཕྱ་བ་ཕྱི་མའི་ཁ་.....
 མོན་ཅམ་སོག་པས། ཕྱི་མའི་ལས་གྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་འདིརི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
 འབྲས་ཕྱ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྒྱད་བྱས་ཏེ་འཁོར་བར་བྱེད་པའོ། །སོག་
 ལྷགས་ནི། བྱད་པར་གྱི་སྐར་བ་གཅིག་རྒྱབ་གཅིག་མ་རྒྱུས་པའི་ཁར་
 བསགས་པས་དེའི་དབང་གིས་(༤༩༡ན) སྐར་གྱི་སྐར་བ་མི་གསལ་པའོ། །
 དུས་ནི་ཤེས་པ་ལྷ་ཕྱིའི་བར་རོ། །རྒྱ་ནི་སྐར་གྱི་མདོན་གྱི་མེད་ཀྱང་ས་
 བ་བག་ལ་ཉལ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཆ་ལས་སོ། །འདིར་སོག་པ་ནི་
 གོང་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྐར་ས་བ་ལས་ལྷུང་པའོ། །བཅུ་པ་ལས་
 གྱི་ལྷས་ནི། སྐར་ལས་དག་པ་ས་པོན་གྱི་ཆས་སྐར་བ་དེའི་དུས་སྐྱ་གོང་
 མའི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་རབ་དུ་གསལ་ཞིང་བརྟག་པ་ཡིན་ལ། སྐར་གྱི་ས་
 པོན་མ་དག་པས་ཤེས་པ་མི་གསལ་ཞིང་རྒྱགས་པའོ། །ཤེས་པ་གསལ་
 མི་གསལ་ནི་སྐར་གྱི་དགེ་མི་དགེའི་འཕེན་པ་ལས་ལྷུང་པའོ། །རྒྱ་ནི་
 གཉིས་ལས་གསལ་པའི་རྒྱ་སྐར་རྗེས་དྲན་དག་པ་ལས་ལྷུང་ལ། མི་
 གསལ་བ་ཆོས་ཉིད་ལ་རྒྱབ་གྱིས་ཚུགས་པ་ལས་ལྷུང་པའོ། །སྐར་ལྷ་
 མཁོང་པའི་ཆ་ལ་རྗེས་དྲན་དུ་བརྟགས་གྱི་རྗེས་དྲན་མཆོན་ཉིད་པ་མ་
 མཁོང་པས་འདིར་འབྲུལ་པའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི།
 འབྲུང་(༤༩༡པ) བཞི་ས་པོན་གྱི་ཆ་ལས་མིང་བཞི་འདུས་པའི་བདག་.....
 ཉིད་ཅན་ཏེ། འབྲུང་བ་སའི་བྱེད་ལས་འདུས་པས་སྲིད་པ་ཤ་གཟུགས་
 གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་གཅིག །རྒྱའི་བྱེད་ལས་གྱི་ས་པོན་རྒྱ་མ་རྒྱ་
 བུའི་ལུས་སྐྱུང་བས། འདིའི་དུས་ན་ཟས་སྐྱུང་བ་ཞིང་གོང་མའི་

ལས་ལ་ཉེ་བར་འཁོར་བ་དང་གཉིས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་བར་མ་དོ་ལྷན་པ་
 ལའི་ཉེར་མཚན་སྒྱུར་བ་དྲི་བ་ཉེ་བར་འཁོར་བ་དང་གཉིས། མའི་
 བྱེད་ལས་ཀྱི་ས་ཐོན་ལས་སྲིད་པ་ཡིད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ལས། ཤ་ཁྲག་
 རང་ཀ་མ་མེད་ཀྱང་ས་ཐོན་གྱི་ཆ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིད་གཟུགས་ལ་སྒྲིན་...
 པས་དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་ཀྱན་ཚང་བ་སྟམ་བྱེད་པས། དབང་པོ་
 ཀྱན་ཚང་ཐོགས་མེད་ལྟན་དང་གསུམ། འབྱུང་བ་རྒྱུད་གི་བྱེད་ལས་
 ཀྱིས་ས་ཐོན་ལས་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་ཐོགས་པ་མེད་པར་བརྟེན་ནས་.....
 ཀྱན་ལ་ལྟ་སྟེང་འདོད་ཅིང་འཇུག་པས་ཐོགས་མེད་ལྟན་ནས། འཇུག་
 སྲིད་ཅིས་བྱ་བ་དང་བཞིའོ། །(༤༠༩) འདི་དག་རྒྱ་ཅི་ལས་བྱུང་ན།
 ཁོང་མའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་རྒྱུར་གྱི་ཆ་ལ་ལས་བྱུང་རོ། །བརྟེན་གཉིས་པ་ལྷན་
 གྱི་ཚད་ནི། ལས་མ་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་པ་མོ་བརྒྱད་པ་ཅན་ལ། དག་པ་
 རྣམས་མོ་བརྟེན་ཀྱི་ཡོན་པའི་ལྷན་གྱི་ཚད་དེ་མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུ་
 ལས་རང་མཚན་ཏུ་མེད་དོ། །རྒྱ་ནི་ལྟན་གྱུང་གྱི་འཆར་ལྷན་པ་བརྒྱད་
 མཚོང་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །བརྟེན་གསུམ་པ་སྟེ་གནས་གང་ཏུ་གཏོགས་པ་
 ནི། མངལ་སྟེས། མོང་སྟེས། རྟོད་གཤེར་སྟེས། ལྷན་སྟེས་བཞི་ལས། ལྷན་
 སྟེས་སུ་གཏོགས་ལ། ཚོས་གང་དང་མཐུན་ན་རྒྱ་འཇུག་དང་འོད་ཡོད་
 པས་ལྟ་དང་མཐུན་ལ། ཞག་བརྟན་བརྟན་ན་སྟེ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་ལ་
 རྒྱུད་པས་དཔུལ་བ་དང་མཐུན་ཏེ། དཔུལ་བ་རྣམས་དང་ལྟ་རྣམས་
 དང་། སྲིད་པ་བར་མ་རྣམས་ཏེ་སྟེ། ཞེས་པས་སོ། །རྒྱ་ནི་ཁོང་ཏུ་སྟུལ་
 པའི་རྣམ་པ་མཚོང་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །བརྟེན་(༤༡༠) བཞི་པ་རྒྱུད་ལམ་
 ནི། ཚོས་ཉིད་བདེན་པའི་སྟོངས་ཡལ་བས་སྤར་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་

ལངས་པས་སྐར་གྱི་གང་བྱེད་དེ་འདིར་ཡང་སྐྱོད་པའོ། །རྒྱ་ཅི་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་སྤྱོད་རང་སྤྱོད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྐར་ས་པ་ལས་བྱུང་རོ། །འཛེག་
 པ་འོད་ནི། ལས་དག་པ་མངོན་མཆོར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ལ་དགའ་པོ་དཔག་
 ཚད་གཅིག་རྒྱ་གསལ་ལ། མ་དག་པ་རན་འཁྱར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ལ་མེར་
 བོ་དང་ནག་པོ་མོག་མོག་པོ་རང་གསལ་ཅམ་མོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་ཅི་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་རང་འོད་ལས་བྱུང་རོ། །འབྲུ་རྒྱག་པ་ལས་འབྱེད་ནི། བྱི་མ་
 བཟང་འཁྱོ་ཆོས་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བ་འདིར་དགེ་བའི་རྣམ་པ་དང་.....
 འཕྲད། བྱི་མ་ལོར་དང་། འཁོར་དང་ཡོངས་སྐྱོད་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བ་
 རང་ཡིད་རྒྱ་འོར་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་འཕྲད་པར་སྤྱོད་རོ། །བྱི་མ་
 དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་སྤྱི་ཅན་དང་། རན་འཁྱོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་
 བ། ཡིད་རྒྱ་མི་འོར་བ་དང་། དབྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་(༤༡)ན་རྣམ་པ་
 དང་འཕྲད་པ་སྟམ་མོ། །རྒྱ་ཅི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆགས་པ་འམ་སྤང་བར་
 བརྟུང་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །འབྲུ་བརྒྱན་པ་ལྷན་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 འབྱེད་ནི། གཞུགས་རང་ཀ་མ་མེད་ཀྱང་རྒྱི་ལམ་རྩ་བུའི་ཁྱུང་ན་རང་
 གཞུགས་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྤང་བ་སྐྱེ་བ་གཞུགས་
 དང་། བར་མ་སྐྱེ་བ་གཞུགས་མེད་རྒྱ་སྐྱེའོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་ཅི་ཆོས་ཉིད་
 བདེན་པ་ལས་གོ་ལ་བ་ལས་བྱུང་རོ། །འཛེག་བརྒྱད་པ་ཁམས་གང་རྒྱ་
 གཏོགས་པ་ནི། འདོད་པ། གཞུགས། གཞུགས་མེད་གསུམ་ལས། མིང་
 བཞིའི་ཕྱང་པོ་སྐྱེ་མ་ཡིད་ཀྱི་ལྷན་སྤྱོད་པ་སྟམ་ཡང་། བྱི་མའི་ཕྱང་པོ་
 མ་ཁྱེད་པས་གཞུགས་རང་ཀ་མ་མེད་པའི་སྐྱེར། གཞུགས་ལས་
 གཞན་ཆོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཕྱང་

པོར་གནས་པས་གཞུགས་མེད་ཁམས་ལྷ་གཏོགས་པའོ། །གཞུགས་མེད་
 པའི་རྒྱ་ཅི་ལས་བྱུང་ན་(༤༩)པ་གོང་རྒྱ་ཆེས་ཉིད་རྒྱ་མ་ལྷ་བྱ་མཐོང་བ་
 ལས་བྱུང་པའོ། །ཁུ་དགུ་པ་ཕྱི་མའི་མངལ་རྒྱ་ཚུད་པའི་རྣམ་ནི།
 བརྟན་ཕག་གཅིག་གས་གཉིས་ནས་བརྟན་གྱི་བར་བར་སྤྱིད་རྒྱང་རེས་
 གྱི་ལས་རྒྱགས་ནས་ཕྱི་མའི་སྤྱིད་པ་ས་སོར་དང་པོ་རྒྱ་རྒྱ་ལ། ལྷ་འི་རྒྱ་
 གནས་ལྷ་རྒྱ་ཚུད་ན་འདྲིའི་རྒྱ་ལྷ་ཤེས་པའི་རྒྱང་བ་ལ་ལྷ་ཁང་གི་ཡང་……
 མོག་གས་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་བྱ་བཅེགས་པའི་ནང་ན་འདུག་པ་སྟམ་……
 བྱེད་དོ། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་མངལ་རྒྱ་ཚུད་ན། མགལ་མའི་འཁོར་ཁྲིའི་ནང་
 ན་འདུག་པའམ། ཆར་འབབ་པའི་དགྱིལ་ན་འདུག་པ་སྟམ་པ་འོང་
 རོ། །མའི་མངལ་རྒྱ་ཚུད་ན་རབ་རྒྱ་གྲང་བ་སྟམ་བྱེད་ན་མི་ལུས་ཅམ་
 པོ། །ནམ་རྒྱགས་པའི་དགྱིལ་ན་འདུག་པ་སྟམ་བྱེད་ན་མི་ལུས་གཙང་
 མ། རྒྱ་པོ་འདུག་པའི་ཅ་ཅའི་གསེབ་ན་འདུག་པ་སྟམ་བྱེད་ན་མི་ལུས་
 རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་སོ། །རྒྱལ་སོར་གི་མངལ་རྒྱ་ཚུད་ན་རྒྱུལ་པའི་ནང་
 ངམ་ལུག་གས་ན་བརྟན་གྱི་ནང་ན་(༤༩)པ་འདུག་པ་སྟམ་པའོ། །ཡི་
 དྲགས་ཀྱི་མངལ་རྒྱ་ཚུད་ན་གྲོག་པོ་ལུགས་རྒྱགས་ན་འདུག་པ་སྟམ་སོ། །
 དཔུལ་བ་ནི་བརྒྱུད་པ་ལས་དངོས་ལྷ་སྤྱིད་པའི་བར་དོ་ལ་མི་གནས་……
 སོ། །འདྲི་དག་བྱུང་ན་མངལ་རྒྱ་ཚུད་ཟིན་པས། འགྲོ་བར་འདྲི་དག་
 མོགས་པ་དང་བཅས་པས་དབང་མེད་དོ། །རྒྱ་ནི་གོང་རྒྱ་ཆེས་ཉིད་
 བདེན་པ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་ལས་སོ། །ཉི་ཤུ་པ་དཔེ་ནི། ལྷ་མ་འཛིན་
 པ་ལྷ་ར་ལས་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་མངལ་གནས་འཛིན་པ་……
 དང་། འདམ་རྒྱུ་ཕྱིས་རྒྱུ་འགྲོ་འམ་ཞོར་བྱུང་མ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་

འཇིན་པ་ལྟར་འཁོར་བ་ན་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇིན་པ་དང་། བྱ་
 རྒྱས་བྱ་འཇིན་པ་ལྟར་པ་མའི་སྒྲུལ་ལ་འཇུག་གི་རྟིས་བར་སྤིང་གི་.....
 སེམས་ཅན་འཇིན་པ་ནི། དབྱར་གྱི་ཤ་རུལ་ལ་རྒྱར་མ་འདུ་བ་ལྟར། པ་
 མའི་སྒྲུལ་ལ་འཇུག་གི་མངལ་སྒྲོར་བར་སྤིང་བྱེ་བ་དཔག་མེད་འཕྲུངས་
 ཏི། པ་མའི་བདེ་བའི་རྩ་(༤༩༩བ) མུར་བ་ཅམ་གྱིས་དེར་སྐྱེ་བའི་ལས་
 ཅན་དེ་རང་དབང་མེད་པར་མངལ་རྒྱས་འཕྲུལ་པ་ནི་མའི་བཤང་.....
 ལམ་ནས་འཇུག་གོ། དེ་དག་ཀྱང་ཉི་ཟླ་ཁ་སྒྱུར་ལས། འདི་ཉིད་ལྷང་
 དང་མི་ལྟན་པའི། སེམས་ཅན་གྱི་ནི་འཇུག་པ་ཡི། སྤིང་པའི་བར་དྲ་
 ཞེས་བྱ་བ། འཁོར་བའི་གནས་གྱི་ལམ་མགོ་ནི། དཔེར་ན་རྩ་རྩུབ་ཞེན་
 ཏུ་འཁོར། ཤེས་ཀྱང་གའི་ལུས་བྲལ་ནས། རྩུ་མ་ཡིད་གྱི་གཟུགས་
 ཅན་ནོ། རྟོག་དང་བྲལ་བས་མིང་གཉེས་པའོ། རྩུ་མའི་ཤེས་པའི་སྤྲང་
 བ་འགགས། རྩི་མ་ཉིད་ནི་མ་ལྟར་བར། རིགས་ཅན་གང་ཏུ་འང་མ་
 དེས་པས། གང་རུབ་གང་སྤྲང་དེ་སྐབས་ན། སྤྲང་ཅིག་གནས་པའི་
 བར་མ་དོ། རྩིས་ནི་གང་སྐྱེའི་ཆ་བྱད་འཇིན། རྩིས་འབྱུང་ཆ་བྱད་
 ཡོངས་བཟུང་ནས། རིགས་རྒྱུག་སོ་སོའི་སྤྲང་ཆར་འབྱུར། འདོད་པ་
 ཁམས་གྱི་སྤྲང་སྤྱི་དང་། བཅུད་ནི་རང་གིས་རིག་ཅིང་གསལ། རང་
 ཉིད་གང་(༤༩༩ན) རྩེའི་སྤྲང་བཅུད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་རུས་ན་གསལ་བའོ།
 འདོད་ལྟན་སྤྲང་བཅུད་གསལ་བར་སྤྲང་། དཔེར་ན་པོ་ཡན་ལག་ཡོངས་
 རྩེགས་པས། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རྩེགས་མེད་ཅིང་། རི་བྲག་ལ་རྩེགས་
 རྩེགས་མེད་འཇུག། གཞན་ལས་ཆོ་ནི་ཞག་བརྟན་འཁྱུར། ཞག་ནི་
 བརྟན་ལག་བརྟན་གྱིས་ནི། དེ་ཡི་ཆོ་ཡི་ཆད་ཡིན་ནོ། ལྟ་དང་མི་ནི་ཁ་

འདི་ཡི་འོད་ནི་དཔག་ཚད་གཅིག ། ཁ་དྲག་དཀར་པོ་སྒྲེང་སྒྲེང་པོ། །
 འདི་ནི་ལྷ་མའི་སྒྲེ་གནས་སོ། ། བག་ཆགས་ཅན་ལ་གསལ་མི་སྤང་། །
 གང་གི་ལས་ནི་བཟང་རན་གྱིས། ། བཟང་བ་དག་དང་ཡིད་འོང་
 འཕྲད། ། རན་པའི་སེམས་ཅན་བག་ཆགས་ཅན། ། ཡིད་ཀྱི་མི་འོང་
 མངལ་ཏུ་འཇུག ། བྱི་མའི་ལུས་དང་འབྲེལ་པར་ནི། ། རང་ལྷགས་ཞི་
 སྤང་སྒྲེས་པའི་རྒྱ། ། དེ་བཞིན་འདྲོད་ཆགས་སྒྲེན་གྱིས་ནི། ། བྱི་མ་ལ་ནི་
 སྤང་བའི་ཚུལ། ། ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དག་ལས། ། མིང་བཞིའི་ལུང་
 པོ་མ་འགགས་ཏེ། ། བྱི་མ་མ་སྤངས་བར་མ་སྤིད། ། མིང་བཞི་འདུས་པའི་
 ལུང་པོ་(༤༩༥) ལས། ། ཤ་ཁྲག་གཟུགས་ནི་མི་སྤང་བས། ། གཟུགས་ནི་
 མེད་པའི་ཁམས་ལུང་། ། བྱི་མའི་ལུས་དང་ཉེ་བའི་ཆོ། ། མགལ་མེའམ་ནི་
 ཆར་པའམ། ། དེ་བཞིན་གྲང་བ་ནམ་རྒྱགས་པ། ། སྒྲེ་པོ་འདུས་པའི་ཅ་ཅ་
 དང་། ། ལྷ་ཁང་རམ་ནི་ཡང་ཚོག་གམ། ། ཁང་ཏུ་དག་ནི་བཅེགས་པར་
 མཆོང་། ། རན་སོང་རྣམས་ནི་སྒྱུ་ལ་པོའམ། ། ལྷགས་རྒྱགས་ཤོག་པོ་སྤྲོང་
 པར་མཆོང་། ། འདི་དག་མངལ་ཏུ་ཚུད་པའི་ལྷས། ། འགྲོ་བར་འདྲོད་
 གྲང་རྒྱས་འཕུམས་ཏེ། ། ཚོགས་པ་ཉིད་དང་བཅས་པའོ། ། དཔེར་ན་
 ལྷས་ནི་མེ་འཛིན་དང་། ། དེ་བཞིན་འདམ་གྱིས་ཇས་འཛིན་དང་། །
 མཁའ་འགྲོ་འདྲོད་པའི་དབང་གིས་ནི། ། ཁ་ཁྲང་རྒྱས་པའི་རྟིས་འཛིན་
 ལྷར། ། དབང་མེད་ཆགས་པའི་རྟིས་འཛིན་ཏོ། ། ཞེས་སོ། ། དེ་ལྷར་སྤིང་
 པ་བར་དོ་ནས་ལམ་བརྒྱད་དེ། ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས། ། དགའ་ལྷན་དང་།
 ཚོད་ལྷན་དང་། ། ཆ་མཉམ་ལྷན་དང་། ། (༤༩༦) གཉིས་ལྷན་དང་།
 བཀྲེས་ལྷན་དང་། ། ལྷག་བསྐལ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་གནས་སུ་ཆོ་རྒྱའི་

འཁོར་ལོ་ལྟར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བས་འགྲོ་བ་རིགས་ཏུག་.....
 ཅེས་བྱ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། རྣམ་རྟོག་འཁོར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། ཏུ་འཕོད་
 ཆེན་པོའི་གནས་དང་ནི། ཤིན་ཏུ་བཤེས་པའི་གནས་དག་དང་། །
 ལྷགས་ཤིང་ལྷོས་པའི་གནས་ཆེན་དང་། །རབ་ཏུ་རགས་པའི་གནས་
 དང་ནི། རྟེན་བཞིན་ཆ་མཉམ་གནས་ཆེན་དང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་ལྡན་
 གནས་སུ་བཤད། ལམ་རྟོགས་པ་ཡི་སེམས་ཅན་རྣམས། རྟེན་ལས་འགྲོ་ས་
 མེད་པའོ། ཞེས་སོ། ཐུག་པའི་མཆོག་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལས། རང་
 ལྟར་བར་དོའི་འཆར་ཚུལ་བསྟན་པ་སྟེ་རིམ་ཁང་ཉི་ཤུ་ཙུ་ག་སྟུམ་.....
 པའོ། །

རིམ་ཁང་ཉི་ཤུ་ཙུ་ག་བཞི་པ་དབང་པོ་ཐ་མ་རྣམས་

རང་བཞིན་ཚུལ་པ་སྟེ་རིམ་ཁང་ཉི་ཤུ་དབྱུགས་

དབྱུགས་པར་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་བཙོན་པ་དང་དབང་པོ་འགྲིང་རྣམས་བར་དོར་གྲོལ་བའི་
 གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས། ད་ནི་དབང་པོ་ཐ་མའི་ཐ་མ་རྣམས་
 རང་བཞིན་(༤༩༥) ལྷུལ་པར་དབྱུགས་འབྱེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 བཤད་དེ། དེ་ལ་འདིའི་སྒྲོ་མཐོང་བའི་དབང་པོ་ཐ་མའི་ཐ་མ་ལའང་
 རིགས་གཉིས་ལས། ཡང་མཐའ་ནི་མངོན་སྟུམ་གྱི་སྒྲོ་མཐོང་ཡང་ཡིད་
 མ་ཆེས་པས་ཉམས་སུ་མ་བྲལ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་ཀྱང་ཉམས་སུ་
 བྲལ་མོང་ཤིང་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཆེ་འདིས་གཡངས་པ་དག་ནི་སྟོན་...
 པ་གཞན་ཏུ་བརྒྱུད་པར་བརས་ཡིག་ཅན་ནས་བཤད་ལ། སྒྲོ་མཐོང་

ནས་ཡིད་ཆེས་པས་ཉམས་སུ་བྱངས་ཀྱང་། ལྷ་པོ་པ་ཆེར་ཡང་མ་འཕེལ།
 རྟོགས་པས་ཆོས་ཟད་ཀྱང་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་རོ་མ་འཕྲོད་པས་རྟོགས་...
 པ་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས། འོན་ཀྱང་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་མི་དགེ་བའི་འཇུག་
 པ་སྐབས་ཏེ། མི་ལམ་དགེ་བར་འཕྱར་བའི་གང་ཟག་སྐལ་ལྷན་ནམས་
 རང་བཞིན་རྒྱལ་པར་ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ལས་སྐྱེ་
 གྱེ། རིག་པ་རང་ཤར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བའི་མེས་ས་
 ཅན་ནི། །(༤༩༦) རྟོགས་པ་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། །སྐྱེགས་བཅུ་རྒྱལ་
 པའི་ཞིང་ཁམས་སུ། །གནས་ནས་མཐར་སྐྱོན་གྲོལ་བར་འཕྱར། །ཞེས་
 བཤད་པས། དབང་པོ་ཐ་མའི་ཐ་མ་དེ་གོང་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་
 ཤར་ཡང་བདེན་པའི་སྐྱབས་མ་ཆེད་པས། ཤིང་པའི་བར་དོ་མི་ལམ་
 དང་འདྲ་བར་ལམ་ཕྱེད་ཏུས། ང་གི་འཇུག་སྐམ་ཏུ་རོས་ཟིན། ཤིང་པ་
 བར་དོར་ཁ་འབྱལ་བ་དེ་དྲན་ཏེ། རྩ་མ་དྲན་ནས་དེའི་གདམས་པ་
 དྲན་པ་ལས། ད་ནི་རང་བཞིན་རྒྱལ་པའི་ཞིང་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྐམ་
 པ་ཅེས་ལས། ལྷ་པོ་པ་ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་བྱིན་སྐྱབས་དང་། ཤིང་པ་
 བར་དོ་ལ་རང་ཀར་འཛིན་པའི་དྲི་མ་མེད་པས་ཤིང་པ་ཕྱི་མར་བརྒྱད་
 པའི་བག་ཆགས་ཟད་དེ། ཞིང་དེར་བསྐྱེད་ལ་རྒྱས་ཏེ་སྒྲིབ་ཅིག་གིས་སྐྱེས་
 བས་དཔུགས་འབྱིན་ཏེ། ཉི་ཟླ་ཁ་རྒྱུར་ལས། ཕྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་
 པས་དབང་པོ་ཐ་མ་ནམས་རང་བཞིན་རྒྱལ་པ་སྐྱེའི་ཞིང་། (༤༩༧)
 ཁམས་སུ་དཔུགས་འབྱིན་པ་དང་ཞེས་པ་དང་། རྟོགས་པ་རོ་རྗེ་
 མེས་ས། །འདི་མཐོང་དབང་པོ་ཐ་མ་ལ། །བར་མ་དོ་ཉིད་སྣང་འཕྱར་
 རམ། །འོན་ཏེ་མི་སྣང་བའམ་ཅི། །རྟོན་པས་གསུངས་པ་དེ་སྣང་གྱེ། །

རང་ཀར་འཛིན་པའི་བག་ཆེན་ཟད། །རང་བཞིན་སྐྱུལ་པར་དབྱགས་
 བྱང་སྟེ། བར་དོ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་རྟེན། །ཅེས་སོ། །འདི་ལ་སྟོན་
 རོལ་གྱི་གདམས་པ་ནི། ཉིན་རུས་རང་སྤང་མངོན་སྲུང་ལ་གོམས་པ།
 མཆོག་མོ་འོད་ལྷ་སྟེང་ནང་རུ་གོམས་པས་སྐྱུལ་པའི་ཞིང་རུ་ལྟ་བའི་……
 རང་ལ་ཉལ་བ། རུན་བར་འཕོ་བས་ཚལ་སྤྱང་བ་སྟེ། ལུལ་སྐྱུལ་པའི་
 ཞིང་དེར་ཡེ་ཤེས་སྟེང་ནས་ཆངས་བྲག་གམ་མིག་ནས་གཙ་པའི་……
 སྐྱགས་ཀར་རྣམ་ཤེས་རྒྱང་ཞོན་གྱི་གནད་ཀྱིས་འཕངས་པས། བར་
 དོའི་གཡང་ས་ཆོད་ནས་ཤོང་བཟང་པོ་གཅིག་ནས་གཅིག་རུ་འཕོ་བ……
 ལ་ཉེས་ཞོ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཆི་ཀར་རྒྱང་པར་སོང་ཚུར་མ་འདུས་
 པའི་སྐབས་དེར་(༤༩ཡན) དམིགས་པ་གསལ་བཟབ་ནས་ཉིག་གིས་འཕོ་
 བ་ནི། ཉི་ཟླ་ཁ་སྐྱོར་ལས། ལུལ་གནས་དག་ལ་འཇུག་ལྷགས་ནི། ཤོར་
 འཕོ་ཤོར་འཇུག་གདམས་པ་སྟེ། །རྣམ་ཤེས་རྒྱང་ཞོན་དག་ལ་སྤྱང་། དེ་
 ཡང་ཤོར་རུ་འཕྱོངས་པ་གཅིས། །རིག་པ་བསྐྱེད་རང་འཕང་བ་གཅིས། །
 དེ་ཡང་ཉིག་གིས་འཕང་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་སྤྱར་བྱས་པས་ཁ་ཅིག་དེ་
 ཉིད་རུ་དག་པའི་ཞིང་རུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་ལ། བརྒྱལ་མ་བར་དོ་ནས་
 ལམ་ཕྱང་ཡང་སྟོན་པ་བར་དོ་དོས་ཟིན་འོང་ངེས་ཏེ། དེའི་རུས་སྐྱ་
 ཞིང་དེ་དྲན་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི།
 གདམས་ངག་གཞན་གཤམ་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ནས་རང་བཞིན་
 སྐྱུལ་པར་དབྱགས་འབྱེན་ལྷགས་ལ། རང་བཞིན་ཅེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 གནས་པའི་རང་བཞིན་དང་། བགྱངས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །གནས་པ་
 ནི། ཡེ་ནས་འདི་ཉིད་ལམ་སྤང་རུ་(༤༩ཡན) གནས་ཏེ། གཞི་སྤང་ལྟན་

ལྷ་ཡི་སྒྲིལ་ལོངས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་པ་ཞི་ན་སྤང་བའོ། །ཞིང་བཅུ་དཔུས་
 ཏུར་ཁྲོད་མེ་རི་འབར་བ་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ན་མ་ཆོལ་
 དཔུགས་ཆེན་འབྲེན་པ་ལྷ་རྩལ་གཟུང་བའོ། །བསྟངས་པ་ནི། ས་རྩལ་
 ཏུ་མྱེན་པས་བཅུ་གཅིག་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཀྱི་སར་འདྲོད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སྤང་བ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་སའོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་ཆོས་
 ལ། རང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པས་
 བསྐྱེད་པས་ནས་སྒྲིལ་མཐོང་སྟེ། དེ་དག་གི་སྒྲིལ་མཐོང་བ་ན་ཤེས་
 བྱའི་སྤྲིབ་པ་ཟད་ནས་སངས་རྒྱ་བར་འདྲོད་བའོ། །འདི་ཉིད་ལ་བཞུགས་
 བམས་བསགས་པའི་ཆོས་སྤྱར་མིང་བཏགས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེའི་
 མིང་ན་སྤྲོད་ཏུག་པ་ལས། བཞུགས་བམས་བསགས་པའི་ཆོས་སྤྱར་དང་།
 བམས་ཅད་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། འདྲའི་འདྲའི་ནོར་ར་རེ། །
 ཞེས་པའོ། །སྤྲུལ་པ་ཞེས་པ་ནི། ཞིང་བཅུ་དཔུས་(༤༩༥)དང་ལྷ་ནི་
 སངས་རྒྱས་རིགས་ལྷའི་སྤྲུལ་པའི་ཞིང་ཁམས་ཏེ། ཤར་སྤྱོད་མཛོན་
 པར་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་ཁམས་ན། རྩ་རྩེ་མི་འབྲུགས་པའི་སྟོན་
 པ་ལ་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེད་དང་བྱ་མའི་གཟུགས་སུ་.....
 འདུག་པ་དཀར་པོ་གཏུག་རྒྱས་ནས་སྒྲིལ་སྟེ། འཁོར་ལང་ནམ་
 མཁའ་ལ་འཁོར་ལ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 དང་། སྤྲུལ་པའི་བྱ་སྒྲིལ་པ་སྤྲོད་སྟོན་པར་སྤྱོད་པ་དང་། དྲི་ཞིམ་
 པའི་སྤྲོས་ཀྱི་བསྟངས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་སྟོན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་
 བརྒྱན་པ་ན། སྟོན་པའི་གསུང་གིས་འཁོར་བྱི་རྒྱུད་འཁོལ་བར་བྱེད་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཡོད་པའོ། །སྤོ་སྤྱོད་ས་

དཔལ་དང་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ན་སྟོན་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་ལ། འཁོར་
 རྒྱུ་ནས་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁྱེུ་དང་བྱ་མོ་རྣམས་.....
 བྱང་ཁ་དོག་མེར་བ། ས་གཞི་(༤༩༨) རྣམས་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་གཞེར་
 ལས་བྱུང་པའོ། །ཡོན་ཏན་ཆོད་མེད་པ་དང་ལྷན་པའོ། །ཁྱུ་བ་སྤྱོད་ས་
 པརྒྱ་བཅེགས་པ་ན་སྟོན་པ་སྤང་བ་མཐའ་ལས། འཁོར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ལྷན་སྐྱེས་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་དམར་བ། ལྷུ་ལ་
 པའི་བྱ་དང་རི་དྲུགས་དང་རྟ་དང་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་.....
 བྱང་རབ་རྟ་དམར་པའི་མདངས་དང་ལྷན་པའོ། །བྱང་སྤྱོད་ས་ལས་
 རབ་རྟ་ལས་པའི་ཞིང་ཁམས་ན་སྟོན་པ་དོན་ཡོད་བྱུང་པ་ལ་འཁོར་.....
 ཆོད་མེད་པས་བསྐྱར་བ་ལྷུ་ལ་པའི་སྤྱོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་.....
 ཅད་ལྷང་བྱར་འཆེར་བ། ས་གཞི་རྣམས་བྱང་ལོར་བྱ་མར་གད་དང་
 རྒྱུ་ལྷི་ལའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱུས་མདུན་གྱི་
 བཅའ་མཁའ་མི་མཐེད་བཅེགས་པ་ལ་རྟར་ཁྲོད་མེ་རི་འབར་བ་ཞེས་བྱ་
 པ། ལྷུ་ལ་པའི་ཁྲོ་པོའི་ཞིང་ཁམས་ཡོད་དོ། །དེར་འདིའི་ཆོས་ཟབ་མའི་
 སྒོ་མཐོང་བ་ཅུ་གྱིས་དབང་པོ་ཐ་མ་རྣམས་རང་(༤༩༩) རང་གི་.....
 རིགས་སྤྱད་དབྱུགས་སྤྱང་སྟེ། དེ་ནས་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ན་བར་དོ་མེད་པར་
 སངས་རྒྱུས་ཉག་གཅིག་ཆེད་དོ། །དེ་དག་བྱང་ཨ་ཏི་བཞོད་པ་ཆེན་པོ་
 ལས། རྟིགས་མ་ལྷ་བརྒྱ་རུས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ། །གསང་བའི་སྤྱིང་པོ་འདི་ནི་
 མི་ཡུལ་སྤང་། །དེ་རྗེས་འཛིན་པའི་གང་ཟག་སྐལ་བ་ཅན། རྟིང་པོ་
 འདི་ནི་སྤུ་ལ་སྤང་བྱུར་པ། །དེ་དག་རྣམས་ནི་མི་འགྱུར་ས་ལ་འདའ། །
 གལ་ཏེ་རྟིགས་མ་ཆེ་བྱང་ནད་མང་བས། རྟིང་པོའི་དོན་འདི་གདེང་

ཏུ་མ་ཐུར་ཀྱང་། །འདི་ཉིད་མཐོང་བས་དཔུགས་ཆེན་ཉིད་འབྱེན་པ། །
 བཅུ་གཅིག་ཀྱན་ཏུ་འོད་དེ་སྒྲུལ་པའི་ཁིང་། །རྒྱལ་སྤྱོད་དག་པས་
 མངལ་གྱི་རྒྱ་དང་བལ། །ཤར་སྤྱོད་མཐོང་དག་པ་མི་འཐུར་རྩི་
 ཁིང་། །མི་བསྐྱོད་སྤྱོད་པས་འཁོར་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་འགྲོལ། །གཏུལ་བྱ་རང་
 རྒྱང་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱལ། །དཔལ་དང་ལྷན་དང་བསྐྱེད་པས་པ་
 དང་། །ལས་རབ་(༤༧༧)ཉིད་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་པས་པའི་ཁིང་། །རིན་
 ཆེན་འབྱུང་དང་བསྐྱེད་གར་དབང་རྟ། །དོན་གྲུབ་སྤྱོད་པས་ཤེས་བྱའི་
 སྤྱིབ་པ་སྐྱོང་། །དཀར་མེར་དམར་དང་ལྷང་བྱའི་ཁ་དོག་གསལ། །ཁོད་
 སྤྱོད་པ་ཡིད་འོང་བྱ་སྤྱང་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ། །དི་བསྐྱེད་དང་འཇམ་ལྟ་
 བས་ཆོག་མི་ཤེས། །དབང་པོ་ཆོས་བྱེད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་དང་ལྷན། །ཁ་
 དོག་ལུས་རྒྱུས་ལས་ལས་ཤོས་རུས་གཅིག་རྒྱུས། །ལུས་ཀྱི་རྩིས་བལ་རྒྱུང་
 བསྐྱོད་འགྲོ་དང་འདུག །རྒྱང་མཁུས་བན་ཀན་འདུས་པའི་ནད་རྩམས་
 མེད། །ཡན་ལག་བརྒྱུད་ལྷན་རོ་བརྒྱུ་འདུས་པའི་རྒྱ། །འབྱུངས་པས་
 ཆོས་བྱེད་རེག་ན་ལུས་ཀྱང་འཇམ། །ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་འབྱུང་བས་པན་
 གནོད་བལ། །བཤེས་དང་སྒྲིམ་དང་ཆོ་གར་སྤྱག་བཤུལ་མེལ། །འདོད་
 ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ལྷག་ཉོན་མོངས་རྩམས། །སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མེད་ཤེས་པ་
 བག་ཡངས་སོ། །བལྟས་དཔོན་ལག་བཅངས་གཉིས་འབྱུང་འདོད་
 (༤༧༩) ཆགས་མེད། །ཆོག་ཤེས་སྤྱོད་བལ་རྟག་ཏུ་ཆོས་ལ་ཉན། །སྤྱིབ་
 གཉིས་བལ་ནས་སྤྱོད་པ་གཅིག་གིས་ཐོགས། །མཚོད་པའི་ལྟ་སྤྱོད་པ་ཡིད་
 འོང་བཀྲ་ཤིས་བརྒྱད། །གཞལ་ཡས་ཁང་མཐོང་སྤྱོད་པའི་རྟ་བབས་ལྷན། །
 ཤེལ་དང་གཤེར་དང་མར་གད་ཞི་རྒྱ་རྒྱལ། །བཀྲ་ཤིས་གཏུགས་དང་

འབྱུངས་པ་ན་ནད་འཆོ་བར་འབྱུང་ལ། དེའི་མི་རིམ་ན་མཆོུ་བརྒྱད་
 ཡོད་དེ། དེ་ན་མས་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་བྱ་སྐད་སྟན་པ་སྣ་ཆོག་མ་ཉེ། དེ་ཡང་
 འདི་ལྟ་སྟེ། བྱའི་རྒྱལ་པོ་དང་པ་གཤེར་ལྟ་དང་། མཐིང་རིལ་དང་།
 བྱ་ཀ་ཉི་དང་། བེ་ཙེ་མི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། རྩ་བྱུག་དང་། ཤར་ཤར་
 ཉེུ་དང་། རི་སྟེགས་དང་། དེ་ལ་ཆོག་མ་ཉེ་བྱ་སྐད་སྟན་པ་འི་བྱ་རིགས་
 རྩོད་ཐག་བརྒྱད་བཅུ་དང་། ཡིད་རྩ་འོང་བའི་བྱ་རིགས་འདི་ལྟ་སྟེ།
 ཀང་ཀ་རི་དང་། སྤ་བ་དང་། ཟེར་མ་དང་། ལྟའི་བྱ་རིལ་བྱའི་སྐད་
 ཅན་དང་། བྱ་ཀྱི་ཉི་པ་གཤེར་གྱི་རྩ་རྩེའི་གཟུགས་ལ་ཆོག་མ་ཉེ། གཤུའི་
 མདོག་ལྟར་སྟེ་བ་དང་། རྩར་གྱི་མདོག་ལྟར་དཀར་བ་དང་། བྱ་རྩའི་
 མདོག་ལྟར་དམར་བ་དང་། རྩ་རྩེ་ལྟར་ལ་ལྟར་(༤༤)བ་སྟེ་བ་ལ་ཆོག་མ་
 ཉེ། ཡིད་རྩ་འོང་བ་དང་། སྐད་སྟན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་དོ། །
 དེའི་མི་རིམ་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བརྟན་གྱི་ལྟགས་རི་ཡོད་དོ། །དེ་ན་མས་ཀྱི་
 དཔུས་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བརྟན་ལས་བྱས་པ་འི་ཁྲི་ཆས་འཆད་པ་འི་སྟན་
 དང་ལྟན་པ་ཡོད་དོ། །དེར་རྒྱལ་པ་འི་སྤྱོད་རྩེ་མེས་མས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་
 དེ། སྤྱད་ལ་འཁོར་ན་མས་ལ་རྒྱའི་ཆས་འཆད་དོ། །ནམ་བྱེད་ན་སྟགས་
 རྩའི་ཆས་འཆད་དོ། །སྤོར་རས་ནང་གི་ཆས་འཆད་དོ། །ཉི་མ་བྱེད་ན་
 རྩེགས་པ་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་བྲན་མེད་པ་འི་ཆས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་
 ཞག་རེ་རེ་ལ་ཆས་སྟན་བཞི་བཞི་འབྱུང་དོ། །དེ་ན་གནས་པ་འི་བྱང་
 རྒྱལ་མེས་ས་དཔའ་དེ་དག་གྲུང་སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ག་སྟག་གོ།
 སྤ་ཡང་སྟེ་བརྒྱ་སྟེ་བཅུ་བྱུང་དོ། །ཞིང་ཁམས་དེ་ན་ཟས་དང་སྟོམ་ཡང་
 ཡིད་ལ་དྲན་པ་ཅན་གྱིས་ཆོམ་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ན་ནད་མེད་པས་མཆོག་

རྒྱ་བདེ་ལ། བྱང་མིང་ན་(༤༤༥) ཡང་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་
 དེ་འབྲངས་པས་ནད་མེད་རྟོ། ཁྱེད་ཀྱི་མཆོག་སྒྲིམ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་དེ་
 ལ་མཆོད་པ་ཆེར་བྱེད་པ་ཤ་སྟག་གོ། གཞུལ་ཡས་ཁང་དེའི་རྒྱར་བཞི་
 ན་སྒྲུ་ཉིག་ལས་བྱུང་པའི་མཆོད་རྟེན་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་བཞིའི་བར་ན་
 ཇི་ལ་བྱ་གཤེར་ཁའི་དྲ་བའི་ཐག་པས་སྒྲེལ་ནས་ཡོད་དོ། ཐག་པ་དེ་
 རྒྱར་གིས་བརྒྱད་པ་དང་། ཇི་ལ་བྱའི་སྒྲུ་ཡིད་རྒྱུ་འོང་བ་སྒྲུ་ཆོག་ས་
 འབྱུང་རོ། རྒྱགས་བཞི་ན་དང་སྒྲུ་ཆོག་ས་ཀྱི་བ་དན་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་
 རྒྱར་གིས་བརྒྱད་པ་ལས་དྲི་ཁྱིམ་པ་སྒྲུ་ཆོག་ས་པ་འབྱུང་རོ། གཞུལ་
 ཡས་ཁང་དེ་ནི་འདི་ནས་ཤར་རྒྱགས་ན་དཔག་ཆོད་ལྷ་བརྒྱ་འདས་.....
 པའི་རྟེན་ན་ཡོད་དོ། དེར་སྒྲེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་
 བྱང་ལྷན་ཅུ་ཆ་གསུམ་གྱི་རྩ་དང་ཡོངས་སྒྲོལ་མཉམ་མོ། ཤར་རྒྱགས་
 ཀྱི་སྒྲུལ་པ་སྒྲུའི་ཁྱིམ་ཁམས་དེ་ན་དེ་བཞིན་རྒྱ་ཡོད་དོ། འདི་ནས་རྩ་
 རྒྱགས་ན་(༤༤༥) དཔལ་དང་ལྷན་པའི་ཁྱིམ་ཁམས་སྒྲུལ་པ་སྒྲུའི་.....
 གནས་དེ་ན་འང་། རིན་པོ་ཆེ་གསེར་ལས་བྱུང་པའི་ཁང་པ་བྱ་བཞི་བ་
 གས་དང་བཅས་པ། རྩ་བཞི་རྩ་བཅས་དང་བཅས་པ། རྒྱར་བཞི་མཆོད་
 རྟེན་དང་བཅས་པ། རྩ་གས་བཞི་བ་དན་དང་བཅས་པ། རྒྱགས་བཞི་
 གསེར་སྐར་དང་བཅས་པ། མཆོ་བརྒྱན་བྱ་དང་བཅས་པ། ཡན་ལག་
 བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་ཆུ་ལྷགས་རི་དང་བཅས་པ། ཁྱི་དང་ཆོས་བྱང་
 གོང་རྩར་བཞུགས་དོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་སྒྲུ་བ་གཅིག་གིས་
 མོགས་པ་ཤ་སྟག་གོ། རྒྱལ་པའི་སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་ལྷན་གྱི་ཁྱིམ་
 ཁམས་དེ་ན་ཡོན་ཏན་དེ་རྩ་བྱ་ཡོད་དོ། འདི་ནས་རྩ་བ་རྒྱགས་པ་རྩ་

བཅེགས་པའི་ཞིང་ཁམས་ན། སྤུལ་པའི་སྤྲུལ་རྒྱུ་ལས་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡོད་དེ། དེ་ན་ཡང་གོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་མཉམ་པ་ཡོད་དོ། །འདི་
 བས་བྱང་སྒྲིགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། སིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པར་
 (༤༤༣) བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ན་འང་སྤུལ་པའི་སྤྲུལ་རྒྱུ་ཡོད་
 གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ན། གཞུལ་ཡས་ཁང་གི་ཡོན་ཏན་
 འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། སིན་པོ་ཆེ་ཡི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁང་པ་གྲུབ་ཞི་
 དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་སྒྲིགས་བཞི་ན་གསེར་སྐར་ཆེན་པོ་བཞི་
 ཡོད་ལ། དེ་ནས་ཉི་མ་ཤར་བས་འོད་ལྗང་གྲུས་ནང་ཁེངས་ནས་ཡོད་
 དོ། །ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ལས་གྲུབ་ནས་ཡོད་དོ། །དེའི་
 བྱི་སྐམ་ན་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ། ཆུ་དེ་ཡང་རེག་ན་བདེ་བ།
 འཐུངས་ན་ནད་ཐམས་ཅད་མེལ་བ་ཡོད་དོ། །དེའི་བྱི་སྐམ་ན་མཆོུ་
 བརྟན་ཡོད་དེ། དེའི་ནང་ན་བྱ་སྐད་སྟན་པ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་
 གནས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱའི་རྒྱལ་པོ་རང་པ་གསེར་ལྡན་དང་།
 མཐིང་སིལ་དང་། བྱ་ཀ་ཏ་སི་དང་། ཆ་བྱ་དང་། བེ་ཙ་མི་སྐད་ཤེས་པ་
 དང་། ཁུ་བྱུག་དང་། ཤར་ཤར་ཏེུ་དང་། (༤༤༥) སི་སྟེགས་དང་། དེ་
 ལ་མོགས་ཏེ་སྐད་སྟན་པའི་བྱ་སྐགས་སྟོང་ཐག་བརྒྱད་ཅུ་དང་། ཡིད་
 ཏུ་འོར་བའི་བྱ་སྐགས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཀར་ཀ་སི་དང་། ཟེར་མོ་དང་། སྤ་
 བ་དང་། ལཱའི་བྱ་བྱིལ་བྱའི་སྐད་ཅན་དང་། བྱ་གྱི་ཏི་པ་གསེར་གྱི་རྩ་
 རྩའི་གཞུགས་དང་། དེ་ལ་མོགས་ཏེ། གཡུའི་མདྲོག་ལྟར་སྤོ་བ་དང་།
 ཏུར་གྱི་མདྲོག་ལྟར་དཀར་བ་དང་། བྱ་བྱའི་མདྲོག་ལྟར་དམར་བ་
 དང་། ཡི་རྒྱ་རྒྱུ་ལའི་མདྲོག་ལྟར་ལྗང་བ་དང་། དེ་དག་ལ་མོགས་ཏེ་ཡིད་

ཏུ་འོང་བ་དང་། སྐད་སྟན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱི་
 རིམ་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལྱེ་ལྟགས་རི་ཡོད་པ། དེ་ནམས་ཀྱི་དཔུས་
 བ་རིན་པོ་ཆེ་མར་གད་ཏེ་ལ་ལས་ཀྱལ་བའི་སྤྱི་ཚོས་བཤད་པའི་སྟན་
 དང་བཅས་པ་ཡོད་དོ། །དེར་སྒྲུལ་པའི་སྤྱི་རོན་ཡོད་ཀྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 དེ། སྤྱོད་ལ་གདམས་ངག་གི་ཚོས་སྟན་ཏོ། །ནམ་མེད་ན་དབང་གི་ཚོས་
 སྟན་ཏོ། །ཐོ་རངས་(༤༤༦) སྤྱོད་པའི་ཚོས་སྟན་ཏོ། །ཉི་མ་མེད་ན་ལྟ་
 སྟོན་གྱི་ཚོས་སྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཞག་རེ་ལ་ཚོས་སྟན་བཞི་བཞིས་འཁོར་
 ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་འགྲོལ་ཏོ། །དེ་ན་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མེས་པ་དཔལ་
 ནམས་ཀྱང་སྒྲེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཤ་སྟག་གོ། །ཁོ་ཡང་སྟོར་སྟུབ་
 བོ། །ཞིང་ཁམས་དེ་ན་ཟས་དང་སྟོན་ཡིད་ལ་དྲན་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོམ་པ་
 ཡོད་དོ། །དེ་ན་བད་ཀན་ལས་ལྷུང་བ་དང་། ལྷུང་ལས་ལྷུང་བ་དང་།
 མཁྱིས་པ་ལས་ལྷུང་བ་དང་། འདུས་པ་ལས་ལྷུང་བའི་ནད་མེད་དོ། །མེ་
 ཏྲག་སྟོ་ཚོགས་པས་སྒྲུལ་པའི་སྤྱི་དེ་ལ་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་པ་ཤ་
 སྟག་གོ། །བྱང་རྒྱལ་མེས་པ་དཔལ་དེ་དག་གྱང་ཁ་དོག་ལྡར་བྱ་ཤ་སྟག་
 གོ། །རྟ་དང་བཞོན་པ་ཡང་ལྡར་བྱ་ཤ་སྟག་གོ། །ཁྱེུ་དང་བྱ་མའི་
 གཞུགས་སུ་སྟང་བ་ཤ་སྟག་གོ། །ཀྱན་གྱང་མེས་པ་རྟོག་པ་
 མེད་པའོ། །ཞིང་ཁམས་དེ་ན་མེས་པ་རྟོག་པ་གསུམ་(༤༤༧) མེད་དོ། །
 ཡིད་དྲུག་མེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་མེད་དོ། །མ་རིག་པ་མེད་དོ། །
 རྒྱུན་བཞི་དང་བཅས་པ་མེད་དོ། །མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་
 པའི་ཡིད་མེད་དོ། །ཀྱན་གྱང་རྟོག་དང་བྲལ་བ་ཤ་སྟག་གོ། །གཞལ་
 ཡས་ཁང་གི་འཁོར་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་གྲུ་བཞི་ན།

རིན་པོ་ཆེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཁྱིམ་པར་དཔུ་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་བར་ན་མས་གསེར་གྱི་དྲིལ་བུ་གཤེར་ཁའི་དྲ་བས་སྒྲེལ་ནས་ཡོད་དེ། དེ་དག་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལས་དྲིལ་བུའི་སྐྱ་ལྷན་པ་རྩ་ཆོག་མ་འབྲུང་ངོ། །མཆོད་རྟེན་བཞི་ལ་ཉི་མ་ཤོག་པས་འོད་ལྔའི་ཞགས་པས་འབྲེལ་ནས་ཡོད་དོ། །སྒྲིགས་བཞི་ན་མ་བྱའི་བ་དན་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པས་ཡིད་རྩ་འོང་བ་དང་མཛེས་པ་རྩ་ཆོག་མ་འབྲུང་ངོ། །ཡོན་ཏན་དཔག་རྩ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ། །གཞལ་ཡས་ཁར་དེ་ནི་འདི་ནས་བྱང་སྒྲིགས་ན་(༤༥༩) དཔག་ཆོད་ལྷ་བརྒྱའི་སྟེང་ན་ཡོད་དོ། །དེར་སྐྱེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་བྱང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་ཡོངས་སྐྱོད་མཉམ་མོ། །བྱང་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ན་དེ་བཞིན་རྩ་ཡོད་དོ། །ཞིང་ཁམས་དེ་དག་གི་མཉུན་གྱི་བར་སྤང་ལ་སྒྲུལ་པའི་སྐྱ་ཁྲོ་པའི་ཞིང་ཁམས་ཡོད་དེ། རྩར་ཁོད་ཆེན་པོ་མེ་རི་འབར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁར་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ། །ཁོད་པའི་ཁར་པ་ལྷ་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁོད་པ་སྐམ་པོས་འབྲས་བུ་བྱས་པ། ཤར་རི་ཡོད་པས་རྒྱུ་པ་བྱས་པ། ལྷན་རྒྱ་ལྷང་ལོ་ཅན་གྱིས་ཁ་བད་བྱས་པ། རྒྱ་དང་དཔངས་ལྷ་དཔག་རྩ་མེད་དེ། གནམ་ལྷགས་ཀྱི་གཟེར་བཏབ་པ། རྟའི་ཞམ་རྒྱ་འབབ་པ། ཉི་ལྔའི་ཀ་གདན་བྱས་པ། རྒྱ་སྟོན་ཁའི་ཀ་གཞུ་བྱས་པ། ལྷ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གཏུང་རྩ་བེས་པ། མཆོག་ཆེན་པོའི་གྲལ་(༤༥༩) བཏང་བ་ཡོད་དོ། །ཉིན་མོ་རྒྱང་འཁྱལ་པ། མཆོན་མོ་མེ་འབར་པ། གཞལ་ཡས་ཁར་དེའི་གྲུ་བཞི་ན་ཞིང་ཆེན་གྱི་གཏུགས་སྤལ་པ། ལྷ་མོ་ལྷ་གར་

བྱེད་པ། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟའི་བ་སྐོང་འབྲུག་པའོ། །ཤེས་པ་
 ཡས་ཁང་དེའི་ནང་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་གཞིན་ཅུ་དཔའ་པོ་སྟོབས་
 ལྷན་ཞེས་བྱ་བ། རྒྱལ་ས་ཞི་བ་ལས་མ་གཤིས་ཀྱང་། རྒྱ་ཁྱོད་པོའི་ཆ་བྱང་
 ཏུ་བསྟན་པ། མཁའ་འགྲོ་མ་དང་། ཁྱོད་པོའི་ཆོག་ས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་
 བསྐྱར་ནས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། མཁའ་འགྲོ་མ་ཡུཤ་ཉེ་བར་ཞི་
 བ་དང་། ཆངས་པ་ཏུང་མཁྱིན་ཅན་དང་། དྲང་སྤྱང་ཆེ་འོད་གཞིན་ཅུ་
 དང་། ཡང་འཁོར་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཨེ་ཀ་ཅ་ཉི་སྟུན་རྒྱལ་དང་། དེའི་
 བན་མོ་བཅུ་བཞི་དང་། གཤིག་མོ་ལྔ་བཅུ་ཙུང་བརྒྱད་དང་། ཡང་གཤིག་
 འབྲུམ་ཁྱི་འབྲུམ་སྟོང་ལ་སོགས་ཏེ། མཁའ་འགྲོ་མའི་འཁོར་དཔག་ཏུ་
 མེད་པས་བསྐྱར་བའོ། །བཅོམ་(༤༤)ན། ལྷན་འདས་དེའི་རྒྱལ་ས་ལས་
 རྒྱལ་པོའི་འཁོར་རྒྱལ་ན་རྩོ་རྩེ་ལ་སོགས་ཏེ། ཁྱོད་པོའི་འཁོར་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པས་བསྐྱར་བ། དགའ་རབ་རྩོ་རྩེ་ལ་སོགས་ཏེ་མའི་འཁོར་
 དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐྱར་བའོ། །འཁོར་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་གསང་
 རྒྱལ་ས་སྟེ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བས། ཞི་བ་རྒྱལ་པ་
 རྒྱའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བར་བྱེད་པ། ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་ཁྱོད་པོའི་གཉེར་མ་དང་ལྷན་པ་ཤ་སྟག་གོ། །ཤེས་པ་ཡས་ཁང་དེ་ནི་
 ལྷན་ཏུ་ཡངས་པ་དང་ལྷན་པའོ། །དབང་པོ་ཐ་མའི་གང་ཟག་དེ་དག་
 ནི། དེར་བྱེད་ཅིང་སྤངས་ནས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྟེ་བ་ཤ་
 རྒྱལ་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྩོ་རྩེ་འཆང་
 བྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་རྒྱལ་
 པའི་ཞིང་ཞེས་བྱའོ། །ཞིང་ཁམས་དེ་དག་གི་རྒྱ་ནི་སྤྱིར་ག་ན་མེ་ལོང་

ལྷ་ཤུལ་སྐུ་གསལ་པ་ཡེ་(༤༤) ཤེས་རིན་པོ་ཆེ་རང་གསལ་བའི་རང་.....
གདངས་དང་། རུང་ཁང་ན་སྒོ་སྒྲིལ་འཁོར་རུ་ཡེ་ནས་བཞུགས་
པའི་སྒྲུང་བ་ལས་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ལ་སྒྲུང་བ་དང་། དབང་པོ་
ཐ་མས་མཆོད་ལུས་པའི་རྒྱ་དང་། ཤྲོལ་རེས་པའི་རྒྱ་ཡང་དེ་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །ཐེག་པའི་མཆོག་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་ལས། དབང་པོ་
ཐ་མ་རྣམས་རང་བཞིན་རྒྱལ་པ་སྤྲིའི་ཁྱིམ་རུ་དཔུགས་དཔྱད་བ་སྟེ་.....
རིམ་ཁང་ཉི་ཤུ་ཙུང་བཞི་པའོ། །

རིམ་ཁང་ཉི་ཤུ་ཙུང་ལྷ་པ་རྒྱན་གྱིས་བྱུང་བ་བཟུང་།

བྱའི་རྣམ་པར་གཞག་པར་བཟུང་པ།

དེ་ལྟར་གསར་མཆོག་རེས་པ་གནད་གྱིས་སྒྲོལ་བའི་གཞི་དང་ལམ་...
གྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ནས། ད་ནི་ཐབས་དེས་གང་རུ་བྱུང་བ་
མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུའི་རིམ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བང་
དབྱིངས་ཀ་དག་གི་ས་ལ་མདོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་ཚུལ་སྤྱིར་བཏགས་
པ་དང་། ལྷན་བྱུང་འོད་གསལ་གྱི་འཆར་གཞི་ལས་སྤྱད་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་
སྒྲུང་ཚུལ་བྱེད་པར་བྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤྲོལ་(༤༤)ན་
སའི་རོ་པོ་རོས་གཞུང་། རི་ལྷར་སྒྲོལ་བའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་བཤད།
སྤྱད་དང་ཡེ་ཤེས་འཆར་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་
བྱུང་གི་རིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྒོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་...
མཐའ་དག་གིས་དག་སྟེ། དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་སྤྱད་བྱིངས་དང་
ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྤྱེད་པའི་ཀ་དག་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བའི་སྤྱབས་ནི་.....

མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེལ་ས་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་རང་ཤར་ལས། སྐྱེལ་ས་ནི་ག་
 དག་གི་སྒྲུབ་པའོ། །དཔེར་ན་ཁུམ་པའི་སྐུ་ལྟ་བུའི་ཞེས་པ་དང་། སངས་
 རྒྱལ་ཁུན་གྱི་སྐྱེལ་ས་ནི། །ག་དག་ཆེན་པོ་དཔེལ་འཁོར་རོ། །ཞེས་པ་
 དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་ས་པ་ལས། འབྲས་ཁུ་ཆོས་སྐུ་ཉོར་ཉིད་ལ། །
 དངོས་པོ་ཟད་པ་ཡ་མཆོན་ཆེ། ཞེས་པ་དང་། ལུ་ཏིག་མེར་བ་ལས།
 སྐྱེལ་ས་ཉིད་ནི་ཆོག་མའོ། ཞེས་སོ། །ཆོག་མའི་ག་དག་ལ་རིག་པ་རང་
 ར་ཤེས་ནས་ད་རྒྱུར་(༤༤༥) མི་ལྷག་པས་འབྲུལ་གཞི་ཟད་པས་འབྲས་
 ཁུ་ཞེས་བྱ་བར་མིང་འབྱུར་བའོ། །ཞིབ་ཏུ་གྲོ་བུ་གཞིའི་སྐབས་སུ་
 བཤད་ཐིག་པ་ལས། བྱད་པར་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་བྱེ་བར་རིག་པར་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཉི། དབྱིངས་སུ་སྐྱེལ་ཚུལ་དངོས། དབྱིངས་
 སུ་གནས་པའི་རང་བཞིན། དབྱིངས་སུ་ཆོས་ཉིད་གྱི་དཀོན་པ་སྤོང་རི་
 ལྟར་འབྱེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་རྣམས་འཁྱེད་གསུམ་སྐྱེལ་
 པའི་ཆེ་འབྲས་ཁུ་ལ་བྱད་པར་མེད་ལ། ཏུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་
 ཐམས་ཅད་དཀོན་པ་ཟད་པའི་ཆོས་སྐུ་བརྒྱད་བྲལ་དེ་ཉིད་ཏུ་.....
 གཅིག་པས་རོ་མཉམ་བ་དད་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཐིག་ལེ་ཉམ་.....
 གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱལ་ཏེ། དེའང་ཆེ་འདིར་རྣོས་བཅས་དག་གསལ་བར་
 དོར་རང་སྤྱད་ཐིག་ནས། སྐྱེལ་པའི་ཞིང་ཏུ་དཔུགས་སྤྱད་ཡང་ཏུང་ཉི།
 ལམ་སྤྱད་གི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱད་པ་ཕྱིར་གསལ་གྱི་ཆ་རྣམས། ལུན་
 ལྷུང་མིམ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པས་(༤༤༦) དབྱིངས་སུ་ཏུབ་པ་ཤེས་འོད་ནང་
 ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཆེན་སྤྱད་པ་ཉོར་པར་སྐྱེལ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་
 སུ་ཐིམ་ནས། གཞུགས་སུ་ཆོས་སྐུའི་སྤོང་ཏུ་མུང་ན་ལས་འདས་ཏེ།

དངོས་པོ་དང་མཆོད་མ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ུ་རྩོ་
 གཅིག་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་ལ་སྦྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན་
 དབྱིངས་ལས་རིག་པ་གྲུད་ུ་བཅད་དེ་ལུས་ལ་གནས་པ་བུམ་ནང་གི་
 ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེ་ཁོའི་བྱ་གནས་ནམ་མཁའ་ཆེ་བ་འདི་དང་འབྲེལ་
 པ་ལྟར། རྒྱལ་མ་བཞིས་ཐོག་མའི་ཀ་དག་དང་མཆོས་སྐུར། བུམ་པ་
 ཆག་ུས་སྦྱི་ནང་བར་གསུམ་གྱི་ནམ་མཁའ་དབྱེར་མེད་རྩོ་པོ་གཅིག་
 ུ་གནས་པ་ལྟར། ལུས་སེམས་བུལ་བས་རིག་པ་སྦྱ་སྦྱི་བར་མེད་ཆེན་
 པོ་ནང་དབྱིངས་ཀ་དག་ཆེན་པོར་གནས་པ་ཉི། རྒྱུད་ུག་པ་ལས།
 བར་ཀླན་ུ་བཟང་པོར་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ནས་འགྲན་ཟླ་
 མེད་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ཆོས་(༤༤༥) ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་
 དང་བུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞིང་ཁམས་ཀླན་ུ་མཐའ་ལས་པ་
 མཐོང་ནས་སྤང་བ་སྦྱི་ནང་གཉིས་སུ་མེད་པར་འདྲེས་པའི་ཆེ་རྒྱུད་
 རྣམ་པར་དག་པའི་དགོངས་པ་ཐོབ་ཉི། དེའི་ཆེ་འཁོར་བ་ཉིད་ཐོག་
 མཐའ་ཆོད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་འདྲེས་པའམ།
 ཡང་ན་སྦྱིར་སྤང་རང་འོད་ཀྱི་ཟེར་རྣམས་དབྱིངས་སུ་སྦྱེས་པ་ཉི་མ་
 རྒྱུབ་པས་ཟེར་རང་ལ་འདུས་པའམ། རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་སྦྱེས་པའམ། མར་ལ་
 མར་སྦྱེས་པ་དང་ཡང་འདྲ་ཉི། སྐྱ་གུང་འབར་བ་ལས། དེ་ནས་རྩོ་པོ་
 ཀ་དག་ལ། ཉི་མ་ལས་ནི་ཟེར་འདུས་ལྟར། །རང་སྤང་རྒྱལ་པར་བཅས་
 པ་ནི། །རང་གི་རྩོ་པོ་རང་སྦྱེས་ནས། དབྱེར་མེད་འབྲེད་པ་མེད་པར་
 འཇུར། །རི་རྒྱར་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་སྦྱེས་དང་། །དེ་བཞིན་མར་ལ་མར་སྦྱེས་དང་།
 ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་སྦྱེས་པ་བཞིན། །གཉིས་མེད་རྩོ་པོ་གསུང་མེད་

པར་འབྱུང་། །ཅེས་སོ། །དེའི་ཆེ་ག་དག་གི་(༤༥)ནང་དབྱིངས་སུ་
 མེས་པས་རིག་པ་རང་ས་ཟིན་ཏེ། རྒྱལ་བ་འོད་མི་འབྱུང་བའི་སངས་
 རྒྱལ། མངའ་དབང་རྒྱལ་ས་པའི་རྩོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་
 ལྷུང་གི་མགོན་པོ་རྣེ་འཆང་ཞེས་བྱ་བར་ལྟར་ཅིང་། ལམ་གྱི་ཆོས་
 རྣམས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་ཟད་ལ། འབྲས་བུའི་ཆོས་རྣམས་ཟླ་བ་ཉ་
 ཤང་བ་ན་འཕེལ་བཟད་པ་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་ས་པས་དེ་ལས་གོང་དུ་.....
 འགྲོར་མེད་པས་ཟད་པའི་སར་ཕྱིན་པ་ནི། རང་གར་ལས། རྣལ་པའི་
 རྒྱལ་བུ་སྒྲོ་ཆལ་ཅན། །མི་འབྱུང་མཉམ་ཉིད་རང་དུ་མེས། །རྣལ་མེད་
 ཤེས་རབ་རང་གར་རོ། །བདེ་བྱེད་བརྟེན་པའི་ས་ཆེན་དེར། །མ་
 བཞོད་ཅོར་དུའི་ཕྱར་པོ་ལྟར། །རྩ་ཆོག་པ་འབྱུང་ཞིང་རང་དུ་མེས། །
 སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་མེས་པོ་ནི། །འོད་མི་འབྱུང་བར་ཀུན་ཏུ་གྲགས། །
 ཞེས་པ་དང་། སྒྲོང་དུག་པ་ལས། དུན་ཤེས་རྣམས་ནི་མུ་རན་འདས་
 པའི་ཆེ་ན་བརྒྱད་པའི་མཐའ་ཀུན་(༤༦)རང་གིས་རང་བཟད་པའོ། །
 ཕྱར་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་མུ་རན་འདས་པའི་ཆེ་ན་རྣུང་གིས་.....
 མཐས་ཅད་བདེ་བའི་ཞིང་དུ་རྒྱང་། །དབང་པོ་ཡུལ་རྣམས་མུ་རན་
 འདས་པའི་ཆེ་ན་ལྷག་ཟུ་མཆོག་གི་ཡོངས་སྐྱོད་ཆེན་པོར་རང་རྒྱང་.....
 པའོ། །རྩ་ཆོག་རྣམས་ནི་མུ་རན་འདས་པའི་དུས་ན་རྒྱང་བ་ཀུན་ལས་
 བ་རོལ་ཕྱིན་པའོ། །རྩ་སྒྲོམ་སྐྱོད་པ་འབྲས་བུ་མུ་རན་འདས་པའི་དུས་
 ན་རྩོལ་བཅས་དུན་པ་རང་བཟད་ཡིན། །ཆོས་དང་ཤེས་རབ་མུ་རན་
 འདས་པའི་དུས་ན་ལྟའི་སྐུ་རྣམས་མི་དམིགས་ཟུ་ཡིས་ཐེབས་པར་.....
 རྒྱང་། །ཉམས་སྦྱང་མུ་རན་འདས་ཉིད་ཟད་པའི་དུས་ན་ལྷུང་ཆོར་

ནམས་ཀྱི་སྒྲི་ཡང་རང་གིས་རང་འགགས་སོ། །དྲིད་དང་རྟགས་ནི་
 རང་ཟད་ཐུང་ན་འདས་པའི་ཆོན་ཉོན་མོངས་ནམས་ནི་རང་ཟད་.....
 ཉོངས་པར་བྱས་པ་ཡིན། །ཟད་པའི་ཆོས་འདི་སྦྱོང་པའི་གང་ཟག་
 བསྐྱེད་དང་རང་རྟགས་སོ། །སྒྲིང་པོ་འདི་ལ་གནས་པའི་སྒྲིས་ཀྱི་སྐལ་
 ཅན་སྒྲུས་མཛོད་པ། །(༥༠ན) འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་ཀྱན་གྱི་འབྲས་ཀྱི་
 ཀྱན་རུ་བཟང་པོའི་རྩ་པོ་རང་འབྲུག་ཡིན། །སངས་རྒྱལ་ནམས་ཀྱི་
 འབྲས་ཀྱི་འདི་ལ་སྒྲ་གོམས་དཔལ་ལྷན་རྩི་ལྷོ་ལྷོ་པ་ཉིད་རུ་འར་.....
 འཕྱར། །ཐོག་མའི་མཁོན་པོ་དེ་མེད་དག་པ་འོད་ཀྱི་སྐབས་ནས་རང་
 བྱུང་གར་པས་ནི། །སངས་རྒྱལ་ཀྱན་གྱི་མཛོད་པའི་བདག་ཉིད་རུ་ཡང་
 གསར་མཆོག་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོབ་ཉེ། །དེ་ལས་མི་ལྷོག་ནལ་འཕྱར་
 གོ་ཆལ་སྒྲིབས་དང་ལྷན་པའི་སྐལ་བ་ཅན། །འབྲས་ཀྱི་ཀྱན་གྱི་ཆོད་རུ་
 ཕྱིན་པས་ཀྱན་རུ་བཟང་པོ་རང་མཉམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 ཀ་དག་རང་རྩ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བས་སྦྱ་དང་ཡེ་ཤེས་.....
 ལ་སོགས་པའི་སྒྲིང་བ་ཡོད་མེད་ལས་འདས་ལ། །འཆར་གཞི་མ་
 འགགས་པ་ཅམ་ནི། ཤེལ་གོང་རང་རྩ་ལ་འོད་དང་ཁ་དོག་གང་རུ་འར་
 མ་གྲུབ་ལ། དེའི་རང་ནས་འོད་ལྷའི་འཆར་གཞི་མ་འགགས་པ་ལྟ་བུ་
 ཉེ། ཐལ་འཕྱར་ལས། (༥༠ལ) འབྲས་ཀྱི་བརྒྱུད་པར་མི་ལྷོག་ཀྱང་། །
 ཆོས་ནམས་ཟད་སར་སྒྱེན་པ་དང་། །རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡང་
 འཇིག །འདི་རུས་སྒྲ་མའི་མན་རག་ལུབ། །ལྟ་སྒྲིམ་སྦྱོང་པའི་མཐའ་
 ཉོངས་པས། །ཆོས་སྒྲ་སྒྲིང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྦྱ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་ཆད་
 པ། །སངས་རྒྱལ་མེད་ཅིང་མེམས་ཅན་མེད། །མདོར་ན་གང་ཡང་

གནས་པ་མེད། ཁོང་པ་མེད་པས་འོང་མེད་པའོ། ཞེས་པ་དང་། ཁྲོང་
 རྒྱལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དག་པ་ལ། ཡི་ཤེས་མེད་ཅིང་སྐྱུ་ཡང་
 མེད། འོད་དང་ཁ་དྲིལ་ཆུང་མས་དང་བུལ། གང་གི་རྩ་མོར་བྱུང་མེད་
 པས། ཁ་རིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱང་། སྦྲོས་ཅི་དགོས་ཏེ་ཡོད་མ་
 ཡིན། ཅིས་སོ། དེ་ལྟར་ནང་དབྱིངས་ཀྱི་དག་གི་རང་བཞིན་ལའང་
 འཆར་གཞི་ཅམ་ལས། དངོས་སྐྱུ་གང་རུའང་བྱུང་པ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་
 ལས། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལ། མཚན་མར་འཛིན་པ་ཡི་མེད་དེ།
 ཁ་(༤༥༡ན) དྲིལ་མ་ཡིན་རང་གསལ་བས། ཤེས་ཤིང་རིག་པའི་ཆ་
 ཆུང་མ་ཅམ། འཛིན་པའི་གཟུང་ཡུལ་གང་མེད་སྟེ། ཆུང་མ་པར་ཉོན་
 པའི་འཛིན་ཆ་མེད། འོད་ལས་འདས་པའི་ཡི་གདངས་སྐྱུ། ཡི་ཉིད་
 བས་ནི་བྱུང་པར་གནས། སྐྱུ་ལས་འདས་པའི་རང་གདངས་སྐྱུ། ཆུང་
 དག་བྱུང་བྱུ་ཆེན་པོར་གནས། ཞེས་སོ། ཤེས་པ་དབྱིངས་སྐྱུ་རིག་པ་
 གནས་པའི་རང་བཞིན་ལ་ལྟ་ནི། འབྱུང་བ་མ་ལ་ཞབ་། ཡི་ཤེས་
 དབྱིངས་སྐྱུ་ཐུག་པ། ཤེས་རབ་མཁའ་ལ་འདེགས་པ། འོད་གསལ་
 དབྱིངས་སྐྱུ་འབྱུང་པ། རིག་པས་རང་ས་ཐོན་པའོ། འདྲ་པོ་ནི། སྐྱུ་ལས་
 གསུམ་གཅིག་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་ལྟ་བུར་མར་གྲོལ་ཏེ། ཡི་ཤེས་དག་
 པའི་སྐྱུ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། དེ་ཡང་མ་དག་པ་འབྱུང་པའི་སྐྱུང་
 བ་དག་པ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐུག་ཏུས། ཤུག་གི་ལྷན་འོད་གསལ་སྐྱུ་མའི་
 ལྷན་ལ་ཐུག་ནས་དེ་ཉིད་ཆོས་(༤༥༡མ) སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བའི་ལྷན་
 ལ་ཐུག་ཏུས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱུ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་ཐུག་ཞིང་། དེ་ཉིད་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་ཐུག་པས་ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་སྐྱུ་དབྱིངས་ཆུང་མ་པར་

དག་ཏུ། རིན་པོ་ཆེ་གསར་པའི་སྐབས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནང་གསལ་པའི་
 དགོངས་པ་ལ་འཕོ་འཕྱར་མེད་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྐྱགས་ཀྱི་མེ་
 ཁོང་ལས། མ་དག་འབྲུལ་པའི་སྤང་བས་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་བསྐྱབས། །
 འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་འགགས་ན་དག་པའི་སྤང་བ་འཆར། །བག་ཆགས་
 སྐབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་ལྷས་བསྐྱབས། །ལྷས་འདི་ལོར་ནས་འོད་ཀྱི་སྤང་
 བ་འཆར། །དེ་ནས་རིན་ཆེན་སྐབས་ལ་མཐར་ཕྱིན་འབྱུང། །སྐབས་
 གསུམ་གཅིག་ཏུ་དེལ་ནས་སྐྱལ་པ་སྒྲགས་བཅུར་མཛད། །ཅིས་སོ། །ད་
 ལྟའི་ལྷས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལྷ་ཞིགས་མའི་ཆ་ནམས་དག་ཏུ། ཀ་དག་གི་
 བྱང་དབྱིངས་འོད་གསལ་གྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྟའི་དབྱིངས་དེར་སོ་
 སོ་ནས་གནས་ལྷུང་གྱི་(༥༥ན) ཆར་བཅིས་ན། མ་དག་པའི་འབྱུང་བ་
 དངོས་དག་པའི་འབྱུང་བར་གནས་ལྷུང་པའམ་བག་ལ་ཞ་བ་ནི་མ་
 ཡིན། མ་དག་པའི་འབྱུང་ལྷ་དག་སྐྱབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དག་པ་ལྟའི་
 འབྱུང་ཆེན་སྤང་བ་ལ་སྒྲོས་ནས། དག་འབྲས་སུ་ནམ་པར་གཞག་གོ།
 དེ་ཡང་རྒྱུད་རྩོམ་ཆེ་བྱ་གམ་བཞོད་ལེགས་ཏེ་དམ་ཆོག་གི་ལྷ་མོ་མཁའ་
 ལ་འབྱེལ་བས་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུད་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། ས་རིན་པོ་ཆེ་
 ནམ་ལྟའི་མཆོད་ཆེན་ཁོད་སྒྲོམས་ཤིང་རྒྱལ་བ་ཏུ་གཤེས་ཏེ། སྤྲ་བ་མེད་
 པའི་ས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། རྒྱ་ཤེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་བཅེགས་ལེགས་པས་
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་ལས་སྒྲོལ་ནས་གཤེར་བ་མེད་པའི་རྒྱ་
 དབྱིངས་སུ་ཐིམ། བེ་པ་རྒྱའི་དྲ་བ་འོད་འབར་ཏེ་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་
 བྱས་ནས་ཆ་བ་མེད་པའི་མེ་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། ནམ་མཁའ་ནམ་དག་གི་
 ཆོས་ཉིད་སྤྱང་ཡངས་ཤིང་ཀ་ནས་དག་པས་མ་དག་པ་འབྲུལ་པ་གོ་

འབྱེད་པའི་(༥༡༧) རྣམ་མཁའ་དབྱིངས་སུ་སྤེམ་ནས། རྩི་ཡུལ། རྣང་
ལུས། སྤང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པར་དག་ཏུ། ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་རོ་པོ་སྟོང་པ་ཀླུ་འབྱུང་གི་
དབྱིལ་འཁོར་སྟོང་ཡངས་པ་ནི། རང་ཤར་ལས། རིན་པོ་ཆེ་རྩ་ལྔའི་
ཐང་ནི་ཀླུ་སྟོན་ས། རིན་པོ་ཆེ་གསར་བའི་ཉི་མ་ལ་འཆར་ཅུབ་མེད།
རིན་པོ་ཆེ་ཆུའི་པར་ལ་སོས་པ་མེད། རིན་པོ་ཆེ་མེའི་དབྱིལ་འཁོར་
བཅེགས་ལེགས། རིན་པོ་ཆེ་རྟུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་རྟོག་པ་མེད། རིན་པོ་
ཆེ་སའི་དབྱིལ་འཁོར་སྟོང་པ་ཆེ། རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་མཁའ་ནི་མཐའ་
དང་དབུས་མེད། རིན་པོ་ཆེ་སྟོང་པའི་དབྱིལ་འཁོར་གྱི་ལེགས། རིན་པོ་
ཆེ་སྐྱེ་གཏུང་འབར་བའི་མཆོད་རྟེན་ནི་བཅེགས་ལེགས་ཞེས་པ་དང་།
རོ་སྟོང་སྟེས་པ་ལས། མིག་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བ་
དང་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྩ་དང་རྩའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དང་། (༥༡༩ན) རྩེ་དང་རྩེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལུས་དང་ལུས་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པས། ལུས་ཡོངས་སུ་ཐུ་
ངན་ལས་འདས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམ་པར་དག །རྣམ་མཁའ་
ཡོངས་སུ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་ཏེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམ་པར་དག
ས་ཡོངས་སུ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་ཏེ། ཆོར་བའི་སྤང་པོ་རྣམ་པར་དག །
མེ་ཡོངས་སུ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམ་པར་
དག རྟུང་ཡོངས་སུ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམ་
པར་དག་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་སྤེམ་པ་ནི། ཉོན་
མོངས་པ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷར་དག་པའི་རང་གདངས་ལྷ་ནང་དབྱིངས་.....

འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་ནས། གཏིང་གདངས་ཁ་དྲོག་ལཱི་འཆར་གཞིར་
 གནས་ཏེ། སྒྲིང་བྱག་པ་ལས། རང་གདངས་བརྒྱད་པ་དཀར་པོའི་ཆ།
 གཏིང་གསལ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཏུ་གནས། ། (༤༤༩) སྒྲིང་པ་རང་ཟད་མེར་
 པོའི་ཆ། ཁྱི་མངོན་གཏིང་ནས་རང་དོ་གསལ། ཆགས་སྒྲིང་རང་ཟད་
 དམར་པོའི་ཆ། གཏིང་གདངས་མ་འདྲེས་ཆེན་པོར་གནས། བྱ་ཚྭ་
 བརྒྱད་པ་རང་བྲལ་བའི། །འཛད་པ་མེད་པའི་ལྷུང་གུར་ནི། ཁོག་མ་
 རྩམས་ཀྱི་ཟེར་ཏུ་ཡང་། ཁྱི་མངོན་གཏིང་ནས་གསལ་བའི་ཆ། །འཕྱར་
 མེད་རྩོགས་པའི་མཐིང་གར་ནི། །ཡེ་རྩོགས་བྱས་པ་མེད་པར་གནས། །
 ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཤེས་རབ་མཁའ་ལ་འདེགས་པ་ནི། བྱང་དབྱིངས་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་ལྷ་རང་སོ་ལ་མི་གཡོ་འཕོ་འཕྱར་མེད་པར་གནས་པ་
 རྟེ། དེའང་རྩོགས་ལྷན་མ། རྩགས་འཆར་མ། འདེགས་བྱེད་མ། བརྟན་
 མ། སྒྲིང་བྱེད་མ་ལྷ་ལས། རྒྱུད་ག་པའི་རང་བཞིན་ཐུར་ཏུ་སེལ་རྩོགས་
 ལྷན་མས་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་གསལ་གཙོ་འཁོར་གཉིས་མེད་ཏུ་རྒྱུར་ཏེ་
 དོན་ལ་དབྱེར་མེད། རྒྱུར་དག་པའི་རང་བཞིན་གྱིན་ཏུ་རྒྱ་རྩགས་
 འཆར་མས་ (༤༥) གཙོ་འཁོར་ལྷ་པོ་སྐད་ཅིག་ལ་ཆོས་སྤྱིའི་རང་ཏུ་
 བརྒྱད། ས་དག་པའི་རང་བཞིན་བྱུང་བྱེད་འཆར་གཞིའི་ཆར་གནས་
 པ་འདེགས་བྱེད་མས་རྟེན་དང་བརྟན་པ་མེད་པར་ཆོས་སྤྱིའི་རང་ཏུ་
 གཟུགས་སྒྲུར་གནས་སོ། །སྒྲིང་བྱེད་མ་ནམ་མཁའ་དག་པའི་རང་
 བཞིན་མེར་མཉམ་འཆར་གཞིའི་ཆོས་སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་མེད་
 ལ་གཏིང་གསལ་འཆར་གཞིའི་ཆར་བྱང་གསལ་ཏུ་གནས་སོ། །བརྟན་
 མ་ས་དག་པའི་རང་བཞིན་རྩོག་རྒྱུར་འཆར་གཞིའི་ཆས་རིག་པའི་ཡེ་

ཤེས་ནས་པར་མི་རྟོག་པའི་དགོངས་པ་ལས་མི་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ཉི།
 དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་རང་དག་ཆེན་པོ་ལ། རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་མོར་
 གནས། རྟོགས་བཅས་མཆོན་མ་རང་དག་ཟུར། གཉིང་གསལ་ཆེན་པོའི་
 གཞི་མར་གནས། ཞེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པར་
 བཞོད་པའི་བྱ་བ་ནི་ཆ་སྟོན་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་འོད་(༥༥)གསལ་
 དབྱིངས་སུ་འབྱེད་པ་ལ་བཞི་ཉི། ཐིམ་པ་ལ་མ་རྒྱལས་པ། གསལ་བ་
 ལ་རྟོག་པ་མེད་པ། ཡིན་པ་ལ་བདག་མེད་པ། སོ་སོར་མ་འདྲེས་ལ་གོ་
 མི་འབྱེད་པའོ། གང་པོ་ཐིམ་ལ་མ་རྒྱལས་པ་ནི། འཕྱར་བ་མ་ལ་ཞ། དེ་
 ཤེས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཡང་རྒྱ་གསུམ་འདྲ་འབྲལ་མེད་པར་སྒ་བའི་ཡོ་
 ཤེས་ནང་གསལ་དུ་གནས་པའོ། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་སྐྱེད་མ་མེད་པས་
 མཐུན་རྒྱལ་མེད་པ། རྟེན་འོག་མེད་པ། རྒྱལས་མཆོམས་མེད་པར་འོད་
 གསལ་བས། རྒྱ་དང་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་འཆར་གཞིར་གནས་ལ། སེམས་དང་
 དབུགས་མེད་པས་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་གོས་པའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། ཡིན་ནི་ལྟ་བ་རང་བྱུང་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་ལ་བག་ཆགས་
 ཀྱི་བདག་དང་བྲལ་བའོ། བཞི་པ་ནི། ཆོས་སྐྱེད་མྱོང་ན་རིན་པོ་ཆེ་འོད་
 འབར་བའི་སྐུ་ལྟ་གཉིང་གསལ་དུ་གནས་པས། དང་པོའི་གཞི་རང་ས་
 ཅ་གནས་ཀྱང་། (༥༦)གཞི་དེ་ལ་རྟོགས་པ་མེད་པས་དེ་འཁོར་བར་
 འབྲལ་བའི་གོ་མི་འབྱེད་པའོ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྐུ་ཅ་ཐོན་ནས་སྐུ་ལྟ་
 དབྱིངས་སུ་བརྟུན་པ་ལས་བྱུང་བའོ། ལྟ་བ་རིག་པས་རང་ས་ཐིན་པ་
 ལ་བཞི་ཉི། ཆོས་སྐུ་ལ་འཕྱར་བ་མེད་པ་རྟོ་རྟེན་ལུང་སྐུ། ཡོ་ཤེས་ལ་
 འཕྱར་བ་མེད་པ་གཟུང་བྱང་ལྟ་ལུང་ཆོ། དགོངས་པ་ལ་འདྲ་འབྲལ་

མེད་པ་རྩ་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱན། རིག་པ་ལ་གསལ་འགྲིལ་མེད་པ་ཉི་མ་ལྟ་
 བུའི་ཟེར་རོ། །དང་པོ་ནི། རིག་པ་གཞུགས་སྤྱོད་སྤྱར་སྤྱོད་ཐེག་པ་ས་རོ་བོ་
 གཅིག་ཏུ་ལྷུང་ཏེ། འཕོ་འཕྱར་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རོ་བོ་གཞི་
 འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས། རང་བཞིན་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས།
 རྒྱགས་རྗེ་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནམས་འཆར་གཞིའི་ཆ་ཙམ་ཏུ་
 རང་རོ་དབྱེར་མེད་པས་རྟག་པར་གནས་པས་ཏུས་ཐམས་ཅད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་གྱི་རྟིང་རེ་འཛིན་ལ་འདུ་འབྲལ་
 མེད་(༤༥༥) པས། ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྟིང་རེ་འཛིན་
 ལས་འཕོ་འཕྱར་མེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སོ་སོ་རང་བྱུང་གི་རིག་པ་ནང་
 གསལ་རྒྱན་གྲུབ་ཆེན་པོར་བཞུགས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱབས་ལ་འཕོ་
 འཕྱར་མེད་པར་གནས་སོ། །དེ་དག་གྱུར་། རང་གར་ལས། རིན་པོ་ཆེ་
 རོ་རྗེའི་གདན་ལ་འཕྱར་བ་མེད། རིན་པོ་ཆེ་སྟོང་པའི་ལམ་ལ་རྒྱག་པ་
 མེད། དགོངས་པ་རང་གནས་གྱི་མན་ངག་ཏུ་བརྟན་པའོ་ཞེས་སོ། །
 གསུམ་པ་དབྱིངས་སྤྱོད་ཆོས་ཉིད་གྱི་དགོངས་སྟོང་རི་ལྟར་འབྲིལ་བ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་མདོར་བརྟན། རྟག་པ་རྒྱས་པར་བཤད། རོན་གྱི་
 མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ག་དག་གི་དབྱིངས་ན་རྒྱན་གྲུབ་གྱི་
 གཉིང་གསལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདྲ་གསལ་བའི་སྟིང་པོ་ནི། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆ་བ་ཡིན་པས་ལྷུང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ།
 མཐའ་ཡས་པས་ཡངས་པ། སངས་རྒྱས་པས་སྟོང་པས་ཆེ་བ། (༤༥༦) ལྟ་
 བའི་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲིལ་ས། འཕོ་འཕྱར་མེད་པའི་གཟེར། རྩ་རྣམ་
 མཐོང་བའི་སྟོན་བརྟག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་འཕྱིང་། ཐམས་

ཅད་མཁུན་པས་མེ་མོང་། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤོད་པའི་ཆེ་མོ།
 གྲོལ་བའི་ཡུལ། གསར་བ་རྒྱལ་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛོད་ཁང་།
 ཆེན་པོ་ཉེ། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ནོར་བ་བསྟན་པ།
 མི་འགྱུར་བ་ཙུང་བའི་ཡུང་ཆེན་པོ། ཡངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་བ་ཆེན་
 པོ། དགོངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་ཆེན་པོ། ལྷ་བ་རང་བྱུང་གི་གྲོལ་ས་
 ཆེན་པོ། མི་འགྱུར་བའི་གཞེར་ཡིག་ཆེན་པོ། རྟག་པར་དཀའ་བའི་
 འཕྲུང་ཆེན་པོ། ལྷ་བར་དཀའ་བའི་མེ་མོང་ཆེན་པོ། བཤོད་པར་དཀའ་
 བའི་ལམ་ཆེན་པོ། གནས་པར་དཀའ་བའི་ཡུལ་ཆེན་པོ། ཟུན་པར་
 དཀའ་བའི་ས་ཆེན་པོ། མེད་བཞིན་ཏུ་རྣང་བའི་རྣང་བ་ཆེན་པོ།
 གཉིང་མེད་པའི་(༥༥) དཔག་པར་དཀའ་བ་ཆེན་པོ། བྱབ་པ་མེད་
 པའི་ཡེ་གདངས་ཆེན་པོ། ཤེས་པ་ཆེན་པོ་ལ་དབྱུང་བྱེད་མེད་པ། ཡུལ་
 རིག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དགོངས་པ་ཆེན་པོ། སེམས་མེད་པའི་རྣང་བ་
 ཆེན་པོ། མི་འགྱུར་ཡོངས་སུ་གདལ་བ་ཆེན་པོ། ས་བ་ལ་གཟུང་བར་
 དཀའ་བ་ཆེན་པོ། ཆེ་བ་ལ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཆེན་པོ། རྒྱལ་པ་ལ་
 དབྱིབས་མེད་པ་ཆེན་པོ། འཇུག་པ་ལ་དཔྱགས་མེད་པ་ཆེན་པོ། གསལ་
 བ་ལ་མདོག་ནག་པ་ཆེན་པོ། མེད་པ་ལ་མཉེན་པ་ཆེན་པོ། རྣང་བ་ལ་
 བརྟག་དཀའ་བ་ཆེན་པོ། རྣྟ་བ་ལ་རྣང་བ་ཆེན་པོ། གཅིག་པ་ལ་རྒྱ་མ་
 ཆད་པ་ཆེན་པོ། གཉིས་ལྟར་རྣང་བ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ།
 མཛོས་པ་ལ་རྒྱན་མེད་པ་ཆེན་པོ། ཀར་བ་ལ་རྣྟ་བ་ཆེན་པོ། རྫིན་པ་
 ལ་མ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ། སུ་རྣང་རྣང་བ་ལ་འཁོ་འོང་མེད་པ་ཆེན་པོ་
 ཞེས་སོ། རྟེ་ཡང་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་རྣང་བ། ཆོས་(༥༦) སྐའི་

རང་ན་གཏིང་གསལ་གྱི་སྒྲ་འཆར་གཞིར་སྒྲར་བའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། རོ་པོ་སྒྲོང་པ་ལྟར་གཞལ་ན་ག་
 དག་ན་མ་མཐའ་ལྟ་བུ་གང་ཏུ་འང་མ་ལྟུང་པས་མཐའ་བུལ་རྒྱ་གསལ་པ་...
 ཆེན་པོ་ཆོས་སྒྲུའི་སྒྲོང་ཡངས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་གསལ་བ་ལྟར་གཞལ་
 ན་ཆོས་སྒྲུའི་དབྱིངས་རྩམ་ན་ནང་གསལ་ལྟན་གྱིས་ལྟུང་པའི་ཡེ་ཤེས་...
 སྒྲ་གསུང་ལྟགས་མི་བད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་འཕྱུར་གནས་སྒྲ་སྒྲ་...
 བའི་ཆར་གཏིང་གསལ་ཏུ་གནས་ཏེ། དེའི་རོས་ནས་སྒྲེན། ཡེ་ཤེས་
 སྒྲུའི་དགྱིལ་འཁོར་ཏུ་ཡེ་གསལ་བ། ཡེ་ཤེས་དེའི་གོང་ན་གཞན་མེད་
 པས་དཔངས་མཐོ་བ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྔ་གྲང་ལྟན་གྱིས་ལྟུང་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་
 ལ་སྟགས་པ་ཉེ། གྲུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྒྲུགས་གྱི་མེ་ལོང་ལས། རིན་པོ་ཆེ་
 རྣམ་པར་བཤོད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ནི་མ་གྲིས་པར་བཀྲ། ཡེ་ཤེས་
 བརྟན་པའི་རི་རྒྱལ་ནི་མ་བཞེགས་པར་དཔངས་(༤༥) མཐོ། ཡེ་ཤེས་
 གདལ་བའི་སྔ་གྲང་ནི་མ་བྱས་པར་རྒྱ་ཆེ། ཡེ་ཤེས་སྒྲོང་ཡངས་གྱི་རྒྱ་
 མཆོ་ནི་མ་རྒྱག་པར་རང་གདངས། ཡེ་ཤེས་གསལ་བའི་ཉི་མ་ནི་མ་
 བྱས་པར་འཆར་ཅུབ་མེད། སྒྲོང་ཉིད་གདལ་བའི་ཐང་ནི་མ་བཤོད་
 པར་ཆ་སྟོམས། ཡེ་ཤེས་འཕྱུར་མེད་གྱི་ལམ་ནི་མ་སྒྱུར་ས་པར་ཉི་འོ་
 མེད། རིག་པ་འཕྱུར་མེད་གྱི་ན་ནི་རྒྱགས་ཀྱང་ཆད་པ་མེད། རིག་པ་
 དམིགས་མེད་གྱི་རྒྱ་རྒྱན་ལ་རྒྱན་ཆད་མེད། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་པོན་
 ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད། རིག་པ་སྒྲོང་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དབྱེར་མི་སྒྲེད།
 རིག་པ་འཛིན་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་རོས་གཟུང་གི་མཐའ་དང་བུལ། རིག་པ་
 རྒྱག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་མ་འགག་ལ་ཡོངས་སྒྲ་གསལ། རིག་པ་ཀྱན་

གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་མ་འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས། རིག་པ་ཀུན་སྣང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་གསལ་པ་འདྲིན་པ་མེད། རིག་པ་ཀུན་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་གསལ་པ་རྒྱན་རྒྱལ་(༥༤༥) ཅེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནི་བཀོད་ཡོགས། རིན་པོ་ཆེ་ནམ་པར་རྒྱས་པའི་བཅུན་མོ་ནི་རྒྱན་བཟང་། རིན་པོ་ཆེ་མཛུགས་པའི་རྟ་ནི་བང་མཚུགས། རིན་པོ་ཆེ་རྩ་ཆོགས་ཀྱི་ཐང་པ་ཟད་པ་མེད་ཅེས་སོ། །གཟུམ་པ་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་མཚུགས་བསྟུ་བ་ནི། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ནི་ཆོད་མེད་དེ། རྟོན་བུ་འཕྲ་བཀོད་ལས། ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་འཕྲུལ་ནི་ཆོད་མེད་དོ། །དཔག་རྩ་མེད་དོ། །གཟུང་རྩ་མེད་དོ། །གཞལ་རྩ་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣང་བ་ནི་ཆེ་ཆུང་གི་མཐའ་ལས་འདས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་ཡིན་མིན་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་ཏེ་སྤང་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩལ་ནི་སྤངས་ཆོབ་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་ཏེ་སེང་གེ་ལྟ་བུའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་གང་(༥༤༦) རྟོན་གི་མཐའ་ལས་འདས་ཏེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོན་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི་བདག་རྟོག་གི་མཐའ་ལས་འདས་ཏེ་ཀུན་བྱབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་ནི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལས་འདས་ཏེ་རང་སྣང་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་རང་བྱུང་གི་དགོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་གོ་ཞེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་པ་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་པ་མེད་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་པ་མེས་

མེད་དོ། །གནས་ལ་བཟང་རན་མེད་དོ། །ལྟ་བ་ལ་ཡིན་མིན་མེད་དོ། །
 གཞི་ལ་རྒྱ་ཆད་མེད་དོ། །ལམ་ལ་འཕོ་འཕྱར་མེད་དོ། །འབྲས་བུ་ལ་
 རྒྱར་ཕྱོག་པ་མེད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་གསལ་འགྲིབ་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་ལ་
 སེམས་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་ས་དེ་འབྲས་བུ་མཐར་
 ཟུག་པས་རང་ཉིད་བསྐྱོད་པའི་ལམ་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་(༥༧)ན་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ནམས་ནི་ལམ་ཆད་པ་འཇུག་པ་ཆད་པ་སྒྲོས་པ་.....
 དང་ཁྱིད་པར་འདྲེན་པ་ཆད་པ་ཞེས་ཡུམ་ལས་བཤད་ལ། གཏུལ་བྱ་
 འདྲེན་པ་ཐུགས་རྗེའི་ལམ་སྤྱད་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་འཕྲིན་ལས་སྤྱིར་སྤྱང་
 ཏུ་ཤར་བས་མཛད་པ་ལ་སྒྲོས་ནས། མི་སྒྲོལ་པའི་ལམ་ཞེས་བཤད་པ་
 ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྤྱད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཆར་གཞིར་གཏན་ལ་དབབ་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཆར་གཞི་དོན་གཟུང་། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལའང་འཆར་གཞི་དངོས་དང་། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་
 པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་མཐར་བུག་གི་ཆོས་སྤྱད་ག་
 དག་ལྟན་གྱུ་བ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུབས་དེ་སྤྱད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཆར་གཞི་.....
 ཡིན་ནོ། །དེའང་རོ་བོ་སྤྱང་གསལ་རང་ཐུང་གི་ཡེ་ཤེས་གང་ཏུའང་མ་
 གྲུབ་པས་གང་ཏུའང་མ་སྤྱེ་མི་འབྱེད་འབྱེད་པ་མེད་ཅིང་སྤྱོད་པས་མ་.....
 བརྗོད་པ་ལས་འདས་ཏེ། འཁོར་(༥༧)ན་འདས་ཀྱི་མཐར་ལས་ཀྱོལ་བ།
 ནམ་མཁའ་ལྟར་གང་ཏུའང་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་
 པ་ཉི་ལྔ་གཟུང་སྐར་ལྟ་བུ་ཀུན་འབྱུང་བའི་འཆར་གཞིར་གྱུར་པས་ཡེ་
 ཤེས་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་གྱེ། ཐལ་འབྱུར་ལས། སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་ནི། །མ་སྤྱེ་མི་འབྱེད་མཉམ་པ་ལ། །སྤྱོད་ཆོག་མིང་ཏུ་ག་ལ་སྤིང་།

ལྷོས་གཞི་རང་དག་འབྲུལ་པ་དག་། འཁོར་འདས་མིང་རྩ་མི་གྲགས་སོ། །
 མ་བྱུང་མ་སྐྱེས་འགག་པ་མེད། ། ཀྱུན་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་གང་མ་ཡིན། ། ཅིས་
 པ་དང་། རང་སར་དེངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། ། འབྱུང་བ་དེངས་པས་
 རྫོས་པ་འགགས། ། རྩལ་དང་སྤྲ་རབ་མཐར་འགགས་ནས། ། ཆ་ཤས་
 ཅམ་ཡང་གནས་པ་མིན། ། ཉོན་མོངས་དེངས་པས་འབྲུལ་པ་དང་། །
 རྟོག་བྲལ་ཞེན་པ་མི་གནས་པས། ། བག་ལ་ཉལ་དང་ཀྱུན་ནས་ལྡང་། །
 རྩལ་ཆ་ཅམ་ཡང་མི་གནས་སོ། ། དེ་ལྟར་སྤྲ་རགས་དེངས་པ་ཡིས། །
 (༤༦༠ན) སྤང་པོ་ལྷ་ཡང་མཐར་གྱིས་སྤ། ། འབྱུང་བ་བཞི་ཡི་ལྷས་ཟད་
 བས། ། ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་སྤྱོད། ། རྟོག་མེད་ཉིང་འཛིན་རང་
 གནས་ཏེ། ། བཅོས་མའི་ཆོས་ལས་འདས་པས་ན། ། ཆོས་ཞེས་ཆོག་རྩ་མི་
 གནས་སོ། ། ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཉི། ། འདོད་པ་དགོད། ། དེ་
 དགག་། ། ཡང་དག་པའི་ལྷགས་གཞག་པའོ། ། དང་པོ་ནི། སྤྲ་རབས་པ་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། ། ཡང་དག་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རྩ་གྱི་ཀ་དག་དེ་ཅིར་
 ཡང་མ་གྲུབ་པས་སྤྱད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་སུ་ཡང་མེད་ལ་འཆར་གཞི་
 ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱད་དང་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་
 བཞུགས་ཏེ་དེ་མེད་ན་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྤྱད་དང་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པར་
 ཐལ་བའམ་སྐྱེས་ནས་ཉམས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ། ། དེ་
 དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། ། རིག་པ་ནི། རྩལ་དང་པོ་ལྟར་ན། སངས་
 རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་(༤༦༠མ) པས་རང་གི་དོན་དང་གཞན་དོན་མི་
 འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ། ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་རྩྱེད་པ་དང་བྱུང་
 པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་སྤྱད་པ་ཁ་ཅིག་ལྟར་

ཆོས་སྐྱེ་དེ་དངོས་པོ་དང་མཆོན་མར་གྲུབ་པ་ལེན་པོ་རགས་པ་ལྟར་.....
 ཡོད་པར་ཐལ་རྟེ། གཞུགས་རང་མཆོན་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་ནམ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སྐྱེ་གྲུབ་པས་རྟོག་པ་དང་བྱང་མེད་ཏུ་ཐལ་བའི་.....
 ཕྱིར་རོ། །འཕྲུལ་གྱིས་དགག་པ་ནི། སྒྲོང་རྒྱལ་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་ཡེ་ཤེས་
 གཉིས་མེད་ན། །ལེན་པོ་ནམས་དང་བྱང་ཅི་ཡོད། །ཡང་ན་སྒྲོང་པ་ཕྱི་
 ཆད་ཏུ། །འདི་ཉིད་འཇུར་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྒྲོན་མ་སྒྲུང་བྱེད་
 ལས། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཆ་མེད་ན། །ཕྱི་རོལ་ནམ་མཁའ་སྒྲོང་པ་དང་། །
 བྱང་པར་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མིན། །དེ་ཕྱིར་གཞི་ནས་ཡེ་ཤེས་བྱུང་། །ཡེ་
 ཤེས་མེད་ན་ཆད་པ་དང་། །བྱང་པར་ཅི་ཡང་ཡོད་མི་འཇུར། །རགས་
 པའི་(༤༦༡)ན་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ལྟར་ན། །འོན་ཏེ་བརྟག་པ་ཉིད་དང་མཉམ། །
 ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཡང་དག་པའི་ལུགས་ལ། ཀ་དག་རང་རོལ་
 གང་ཏུ་འང་མ་གྲུབ་པས་ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པས་སྐྱེ་དང་.....
 ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་གྲུབ་མ་གྲུབ་མེད་པ་ཤེས་གོང་ལྟ་བུའོ། །དེའི་རང་རམ་
 དབྱིངས་སམ་ཆ་ལ་འཆར་གཞིའི་ཆ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་.....
 བཅེགས་སྐྱེ་གནས་པ་ཤེས་གྱི་ནང་འོད་དེ་དངོས་སྐྱེ་མཐོང་ཡུལ་ན་.....
 མེད་ཀྱང་། །འཆར་གཞིར་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་པ་དེ་
 ཡོད་པས་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྱུང་གནས་སྐྱེ་ལྟར་པ་དང་།
 ཆོས་གྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཤམ་བཞིན་ཏུ་གཞུགས་སྐྱེ་འཕྲིན་ལས་དང་.....
 བཅས་པ་གསུལ་བྱ་ལ་སྒྲུང་རྒྱས་པའི་རྒྱས་པའང་གནད་དེ་ལས་བྱུང་.....
 རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ནས་ནི་ཆོས་སྐྱེར་རོ་གཅིག །དེ་ལ་
 ནི་ཡེ་ཤེས་མེད་པས་མེས་ཅན་གྱི་དོན་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཆད་.....

(༤༡༡) མེད་པ་གཏན་ནས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་པ་ལས། དེ་ཤེས་
 མེད་ན་ཡོན་ཏན་འཕེལ་མེད་བྱང་ཆུབ་དང་། །ཆུ་མཚོ་འདྲ་བའི་
 སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། །ཅེས་སོ། །དེའང་ཡེ་ཤེས་མེད་
 ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་རོ་པོ་གང་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་
 ལ། ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་རྒྱན་གྱུ་བ་ཀྱི་ཆ་ལ་
 བརྟེན་པ་ཉེ། འགལ་བ་མེད་པས་ཀ་དག་དང་རྒྱན་གྱུ་བ་གཉིས་སུ་མེད་
 པའོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དབྱིངས་ཀ་དག་
 གི་ཆོས་སྒྲིབ་རང་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་གྱུ་བ་སྤྲ་བའི་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་
 ཡང་། གཞི་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དངོས་སུ་སྤྲ་བར་གནས་ལ།
 དེའི་ཆ་ལས་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲ་དང་། ཤེས་བྱ་མཆོན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་གཞིའི་ཆ་དངོས་སུ་མ་ཤར་ཅན་ཏུ་ཡོད་པའོ། །
 ཐལ་འགྱུར་ལས། དེ་ཡང་སེམས་ཉིད་སྒྲིབ་པའི་ཆོ། (༤༡༢) ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་
 ལ་གཞི་གནས་ཏེ། །ཀ་ནས་དག་པས་དྲི་མ་ཟད། །རོ་པོ་ཡེ་ནས་འབྲུལ་
 བ་མེད། །འཆར་བྱེད་མ་འགགས་རྒྱན་གྱུ་བ་པོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་ཀ་
 དག་གི་དབྱིངས་ན་རྒྱན་གྱུ་བ་གནས་པ་དེས་རོ་པོ་རང་བཞིན་སྤྱད་ས་...
 རྗེའི་ཆ་སྤྲ་བ་དངོས་སུ་སྤྲང་ལ། གཞི་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་གསུམ་གྱིས་
 ཡེ་ཤེས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་འཆར་གཞི་བྱེད་པ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་
 ལྷན་གྲོལ་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །སྤྱད་ས་རྗེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཞི་ལ་
 གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །རང་བཞིན་སྤྱད་ས་ཀྱི་འཆར་གཞི་བྱེད། །
 མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །རྒྱུན་གྱིས་དག་པ་སྒྲིབ་པར་
 བྱེད། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཁོས་སྤྱད་ཅན་ལ་དངོས་གྲུབ་

ཉིད། ཅེས་སོ། །གཞི་གནས་ཀྱི་གསུམ་པོ་དེས་འཆར་གཞི་བྱེད་ཚུལ་ལ།
 རོ་སོས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་འཆར་གཞི་བྱེད་ལ་སྐྱ་གསུམ་ཐ་དད་སྤང་ཆར་.....
 (༤༦༩༥) མ་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་ལྡན་འཆར་གཞི་བྱེད་
 ལ་ཁ་དོག་རང་མཚན་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
 ཀྱི་འཆར་གཞི་བྱེད་ལ་ཡུལ་དང་ནམ་པ་ལ་དངོས་སྤྱི་འཇལ་བར་མེད་
 པ་ཉི། ཐལ་འབྲུར་ལས། དེ་ཡང་རོ་སོ་སྐྱར་གནས་པས། ཚོས་དང་
 ཡངས་སྤྱོད་སྤྱལ་པའི་ཆར། མ་བྱེད་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཚུལ། བབས་
 ལས་གྲུབ་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། སྐྱ་མདོག་ལ་སོགས་སྒོ་ཡུལ་མེད། རང་
 བཞིན་འཆར་བྱེད་འོད་ཀྱི་ཚུལ། དཀར་དམར་མེར་དང་ལྗང་མཐིང་
 ཅི། མཚན་མ་རིས་ཅན་མ་ཡིན་པར། རིས་མེད་ཤེས་བྱའི་བབས་ལས་
 གྲུབ། རྒྱལ་སྤྱིའི་འཆར་བ་སྤྱི་ཚོགས་ལས། འདི་འདྲ་གཅིག་ཏུ་དེས་
 མེད་པས། སྤྱི་ཚོགས་སྤང་བྱིར་གཞི་ཞེས་བྱ། ཞེས་དང་། སྤང་བྱས་པ་
 ལས་ཀྱང་། རོས་བཅས་མཚན་མ་རང་དག་བྱིར། གཉིད་གསལ་ཆེན་
 པོའི་གཞི་མར་གནས། རྒྱུ་དང་(༤༦༩༦) རྒྱུ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་། །
 རྒྱལ་ནས་ཆད་པ་མེད་སྤང་བར། གསལ་བྱེད་སྤང་བའི་ཆ་མ་འགའ། །
 ཉིད་པོ་ཐམས་ཅད་བཅུད་བསྐྱུས་པའི། གི་མ་མེད་ཅིང་རང་སར་དག།
 སངས་རྒྱལ་ནམས་ཀྱིས་གསང་ཆེན་ཏུ། རང་བཞིན་གྱི་ནི་ཆ་ལ་
 བཞུགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤང་ཆ་སྤྱི་ཚོགས་ལས། སྤང་ཆ་འགག་པ་མེད་
 པ་ཉིད། ཤེས་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་གཉིས་སྤྱི། སྤང་བའི་ཆ་ལས་སྤང་བར་
 བས། མེད་པའི་སྤང་བ་རང་དག་ལས། རང་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་སྤྱི་
 རྒྱུ་ཉི། མཚན་པའི་ཚུལ་བ་ཡེ་མེད་པས། མ་བྱས་སྤང་བའི་ཚུལ་དག་

ཏུ། །ཡི་ནས་འབྱེད་པ་མེད་པར་སྒྲུང་། །ཉི་མ་ལ་ནི་འོད་བཞིན་ཏུ། །
 རང་གི་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་སྒྲུང་། །ཞེས་པ་
 དང་། ཤེས་བྱ་རི་ལྷ་ཉིད་མཁྱེན་པའི། །སྤྱགས་རྗེ་ཆ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །
 རང་གི་དངོས་པོའི་གནས་སྤྱགས་མཁྱེན། །ཡི་(༤༤༥) ཤེས་དེ་ཡི་ཆ་
 མེད་ན། །འབྱུང་བཞིན་གཟུགས་དང་བྱད་ཅི་ཡོད། །ཤེས་བྱ་རི་ལྷ་ཉིད་
 མཁྱེན་པ་ཡི། །སྤྱགས་རྗེ་ཡི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །འདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་
 པ་མཁྱེན། །འདི་མེད་ནས་མཁའ་ཉིད་དང་མཆོངས། །དེ་སྤྱིར་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི། །ཡི་ཤེས་སྤྱགས་རྗེའི་ཆ་ལ་སྒྲུང་། །འདི་ཀྱན་དུན་
 པས་བཟུང་བ་མིན། །རང་བཞིན་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་ལས། །གཟུང་
 འཛིན་རགས་པར་མི་གནས་སོ། །གཏིང་གསལ་སྤྱ་བའི་ཆར་སྒྲུང་བས། །
 འདི་ནི་མེས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལམ། །ཤོད་ཏུ་ས་པོན་བཞིན་ཏུ་འཕེལ། །
 འདི་ཡི་སྒྲུང་བ་མ་འགག་པར། །རང་མཐུན་སྒྲན་གྱི་བྱས་པ་བཞིན། །
 རིགས་ཀྱི་རྣམས་ལ་མཐུན་པར་སྒྲུང་། །དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་སྤྱགས་རྗེའོ། །
 ཞེས་སོ། །དེའང་འཆར་གཞིའི་ཆ་ལས་སྤྱལ་སྤྱར་ཤར་ཏུ་ས་ཡེ་ཤེས་
 གཉིས་ཀྱང་དངོས་སྤྱ་གཏུལ་བྱ་རིགས་ཀྱི་ལོན་བྱེད་ལ། །ག་དག་གི་
 ཏུས་འདིར་དངོས་(༤༤༦) ལྟ་མེད། །ཆ་ལ་ས་པོན་གྱི་ཚུལ་ཏུ་གནས་
 པའོ། །སྤོང་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་། རོ་པོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་དང་། །
 སྤྱགས་རྗེ་ཡི་ནི་སྒྲུང་བ་དག །སྤོ་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲུང་བའོ། །རོ་པོ་གང་
 ཏུའང་མ་གྲུབ་པས། །རང་བཞིན་སྒྲུང་ཆ་གསལ་བར་སྒྲུང་། །སྤྱགས་
 རྗེའི་ཆ་ལས་ཡེ་ཤེས་གཉིས། །བྱ་དང་བྱེད་པ་མེད་པར་ཤར། །ཤར་སྒྲུང་
 རྒྱ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིར། །ཡི་ཤེས་མཛོད་པ་འདི་ལྟ་བུ། །ཚོལ་སྤྱབ་རྣམས་

དང་ཡལ་བར་སྒྲུང་། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །གཞི་ནས་འདི་
 ལྟར་སྒྲུང་བའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་ཚོས་སྤྱ་མཐར་སྤྱག་ནི་ག་དག་དང་ལྷན་སྤྱལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་
 སྒྲོལ་ས་ག་དག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཏེ། རང་བཞིན་འཆར་གཞིར་གནས་
 གུང་། རོ་པོ་གང་ཏུ་འང་མ་སྤྱལ་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཉག་
 གཅིག་ཡོངས་སུ་རྒྱགས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ལས་(༤༤)འདས་
 པའི་ཚོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ནི། མཐར་སྤྱག་གི་འབྲས་བུ། བར་
 དབྱིངས་ཆེན་པོ། སྒྲོལ་ས་སྤྱ་ན་མེད་པ། སྤྱ་གསུང་སྤྱགས་གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་རྣ་རྩེ་གསར་བ་ལྷན་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱལས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་
 ཏུ་བཟང་པོ་སྤྱགས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱ་ལ་
 བཞེངས་པ་དང་བཞུགས་པ་མི་མངའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་སྤྱ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་གསུང་ལ་སྤྱར་བ་དང་མི་བསྤྱར་བ་མི་མངའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྤྱགས་ལ་དགོངས་པ་དང་མི་དགོངས་པ་མི་མངའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱགས་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 པ་དང་། ལྷིང་པའི་མདོ་རྩེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རྩ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣོ་རྩེ་གཙང་
 པ་ལས་གུང་། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་(༤༥)མཐོང་། །གང་དག་
 ང་ལ་སྤྱར་ཤེས་པ། །ཞོག་པར་སྟོང་ལ་ཞུགས་པ་ཏེ། །སྤྱོད་དེས་ནི་ང་
 མི་མཐོང་། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱ། །ཚོས་ཉིད་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་
 ཏེ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་

ཐལ་འབྱུར་བ་དག་སངས་རྒྱས་དངོས་ནི་ཆོས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་དེ་
 ལ་འདོད་ལ། རང་རྩོད་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཞི་བས་སྤྱོད་པ་ཡེ་ཤེས་
 ཅམ་གྱང་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་སྤངས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུགས་རྗེ་དང་།
 གདུལ་བྱའི་སྒྲོན་ལམ་ལས་གཟུགས་སྤྱོད་ལས་དང་བཅས་པ་སྤྱང་
 བ་ནི། བླ་མ་མཁའ་ལྷིང་གི་མཆོད་སྦྱོར་དང་ཞོར་བྱ་དང་དཔག་བསམ་
 ཤིང་ལྟར་འདོད་དེ། འབྲུག་པ་ལས། ཞི་སྤྱོད་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་
 གསལ་བྱུར་ལ། ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱ་རི་བཞིན་ནམ་མི་རྟོག་འཕྲོ་ཕྲལ་
 བར་རུ་འཇིག་རྟེན་འཕྱོར་སྤྱད་ཏེ། འདི་ནི་སྒྲིམ་དང་བྲལ་ལ་སྤངས་བ་
 ཡིན། །(༤༦༥) ཅེས་སོ། །འདིར་ཡང་ཀ་དག་གི་རང་རྩོད་དང་འདྲ་
 རུང་ལས། སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ན་ཡོད་པ་ལས་སྤྱོད་པ་ཡེ་ཤེས་
 འཆར་ལ། དེས་མེས་མ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་སྤྱོད་བྱེད་པར་
 སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བ་ནམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ལ། རོ་སོའི་ཆ་ལས་སྤྱོད་གྲུབ་
 ཡིན་པས་རྒྱ་སྒྲོན་ལམ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་མི་འདོད་པའི་བྱེད་པར་ཀྱིས་...
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་ཀ་དག་འབྲས་བུའི་ས་གནད་གལ་པོ་ཆེ་
 ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་སྒོ་སྒྲོས་ཞིབ་ཐོས་རིག་པར་
 བྱའོ། །སྤྱོད་པ་གཉིས་པ་སྤྱོད་གྲུབ་འོད་གསལ་གྱི་འཆར་གཞི་ལས་སྤྱོད་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤངས་ཚུལ་བྱེད་ཐབས་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་པ་བྱེད་
 བ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་རང་བཞིན་བྱེད་ཐབས་ཏུ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐུག་ལས། སྤྱོད་པ་གཉིས་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ནི། གཞི་རིག་པར་
 གཅིག་ལམ་རིག་པའི་སར་གཅིག་འབྲས་བུ་རིག་པ་རྗེ་མེད་ཀ་དག་
 ཏུ་(༤༦༦) གཅིག་པའི་ཕྱོག་པ་ནས། མཐའ་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་མི་

ལ་སྐྱེས་པ་རིག་པ་འཛིན་ཏེ་རྒྱ་ལྟོགས་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་(༤༦༥)
 དང་མཛོན་པར་ཤེས་པ་དང་ཐུགས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་
 མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་རྒྱུ་ལས་པས་འོག་མིན་སྤྱོད་པོ་བཤོད་པའི་ཁིང་...
 བ་བཞུགས་པ་ཁོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་པའི་སྤྱོད་ གཏུ་ལ་བྱའི་རོ་སོ་ལ་གང་ལ་
 གང་འདུལ་ཏུ་སྤང་བ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱོད་ཀྱི། ཐལ་འབྱུར་ལས། སྤྱུལ་པའི་སྤྱོད་
 དང་ཁོངས་སྤྱོད་དང་། ཆོས་སྤྱོད་རོ་སོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ ཞེས་སོ། །འདི་དག་
 ཐུན་མོང་གི་བསྟན་བཅས་ལས་ཀྱང་འབྱུར་བ་དང་ཆ་མཚུངས་ཏེ།
 མཛོན་རྒྱུ་ལས་སྤྱོད་ལས། རོ་སོ་ཉིད་ཁོངས་རྒྱུ་ལས་བཅས་པ། དེ་བཞིན་
 གཞན་པ་སྤྱུལ་སྤྱོད་ནི། ཆོས་སྤྱོད་མཛོད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་པ་དང་།
 དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལས་བཤད་ཏུ། ཐུབ་པའི་རོ་སོ་ཉིད་སྤྱོད་ནི། ཐལ་པ་མེད་
 པའི་ཆོས་ཐང་དག ཁོ་བའུར་རྣམ་ཀྱུན་རྣམ་དག་པ། དེ་དག་རང་
 བཞིན་མཆོན་ཉིད་ཅན། ཅེས་པ་དང་། ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས།
 བཙོ་(༤༦༥) བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 བཞེན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཞེས་བརྒྱུད་པ་ཡིན། ཅེས་པ་དང་།
 མཆོན་ནི་ཐུམ་བུ་ཅ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་
 འདི། ཞེས་ཆེན་ཉེ་བར་ཁོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་ཁོངས་སྤྱོད་
 རྒྱུ་ལས་སྤྱོད་པ་ཞེད། ཅེས་པ་དང་། གང་གིས་སྤྱིད་པ་རྒྱུ་ལས་པར།
 འགྲོ་ལ་པན་པ་སྤྱོད་ཆོས་དག བཞུགས་ཏུ་མཛོད་པའི་སྤྱོད་དེ་ནི། ཐུབ་
 པའི་སྤྱུལ་སྤྱོད་ལྟན་མི་འཆད། ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། སྤྱོད་ཐང་དཔྱེན།
 ཐངས་རྒྱུ་ལས་མཐར་ཕྱིན་ཏུ་ཞི་བ་བརྟེན་པ་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་...
 སྤྱོད་ དཔྱེངས་ཀ་དག་ལས་འཕོ་འབྱུར་མེད་པ་མི་འབྱུར་རྒྱུ་ཞེས་སྤྱོད་

ཆོས་སྤྱི། མོངས་སྤྱི། སྤྱི་ལ་པའི་སྤྱི་དང་ལྟེ། ཆོགས་པ་རང་བྱུང་ལས།
 སྤྱི་ལྟེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ལྟེ། ཁེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། འཇུར་མེད་
 རྟོན་གྱི་སྤྱི་ལྟེ་གནས། ཁེས་སྤྱི། སྤྱི་འི་དབྱེ་བ་(༤༤༥)འདི་དག་དང་
 གཞན་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ་སྤྱི་ལས་ཆོག་གོ། རྟོན་གཉིས་པ་སྤྱི་
 གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་རྟོན་གྱི་འབྲེལ་དགོད་པ་
 དང་། སྤྱི་ལས་གྱི་རྟོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི། མོབ་
 ཆོལ་སྤྱིར་བཏུན་པ། འབྲས་ཏུ་ཡིན་པར་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ལས་
 རྒྱུ་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། རྟོན་པོ་ནི། རོ་བོའི་འཆར་
 གཞི་ལས་སྤྱི་གསུམ་ཏུ་སྤང་བ་ཡང་། དག་བྱ་སྤྱི་གསུམ་གྱི་རི་མ་དག་
 རྟོབས་གྱིས་མོབ་པར་བཏུན་པ་ནི། ཐལ་འཇུར་ལས། གཞན་ཡང་
 འབྲས་ཏུ་འཇུག་པ་ནི། ཆོས་སྤྱི་མེས་ཀྱི་ལས་གྱིས་དང་། མོངས་སྤྱི་
 རག་གི་རྟོན་པར་མོབ། སྤྱི་ལ་པའི་སྤྱི་ནི་ལས་གྱིས་སྤྱི། ཁེས་སྤྱི། འདི་
 དག་དག་བྱའི་རྒྱ་འབྲས་ཁེས་བྱའོ། རང་བཞིན་ཏུ་རྟོན་གྱི་ཡིན་པས་
 རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་མོབ་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་དང་ཤེས་པར་.....
 བྱའོ། (༤༤༦)གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ཉི་ག་ཡོང་བ་ལས། འབྲས་ཏུ་སྤྱི་གསུམ་
 ཡེ་ཤེས་ལ། ཁེས་པ་དང་། རོ་རྒྱུ་མེས་སྤྱི་དང་སྤྱི་གི་མེ་ཡོང་ལས།
 འབྲས་ཏུ་འཇུག་པར་མོབ་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་དང་ཤེས་པར་.....
 གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྤྱི། གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་གསུམ་ལས་སྤང་ཏུ་བཤད་པ་དང་
 འགལ་པོ་ཞེན། ལྷ་མ་སྤྱི་རབས་པ་དག་ན་དེ། འབྲས་ཏུ་མ་ཡིན་ཟེར་
 པ་ནི། འབྲས་ཏུ་སྤྱི་གསུམ་ཏུ་ཞེན་པའི་མཐར་འཇོག་དང་བལ་པར་
 བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་འདས། སྤྱི་གསུམ་ལས་སྤྱི་གསུམ་མཐར་སྤྱི་གསུམ་

ཏུ་འདོད་པ་དེ་དགག་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཞེས་འགལ་སྔོང་མཛད་ནས།
 དོན་ལ་འབྲས་བུར་འཛོག་པའང་། ག་དག་གི་ནང་དབྱིངས་ཀྱི་རྩ་བ་
 མ་དགོངས་པའི་ནམ་འཁྱར་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ནོར་ཏེ་མི་ལེགས་སོ། །
 འདིར་སྐར་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་ལམ་སྐར་ཡང་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་
 ཡང་ཡིན་པ་མི་འགལ་བར་འདོད་དེ། དང་པོ་ལམ་སྐར་ཡིན་ཏེ་
 (༤༩༡ན) ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ག་དག་ཆེན་པོ་དེ་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཁང་...
 པ་ལྟ་བུ་ལས། དེར་འཇུག་པ་དང་དེ་ནས་ཕྱིར་མཛད་པ་གཞི་ག་དག་
 ལས་ཕྱིར་སྐར་ཏུ་འཆར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆར་ཚུལ་རོ་བོ་སྐར་
 གནས་པ་ལས་འཆར་རོ། །ལམ་སྐར་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་
 སངས་རྒྱུ་བ་སྐབ་པའི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྐར་རོལ་པ་ནམས་དང་།
 རང་ཉིད་སངས་རྒྱུ་བ་ཟིན་ནས་གཏུལ་བུ་འདྲེན་པའི་ལམ་སྐབ་...
 མཛོན་པར་སྐར་བས་དོན་མཛད་པའོ། །དེ་ལས་འདིར་མི་སྒྲིབ་པའི་
 ལམ་སྐར་ཏུ་འདོད་པས་སྐབ་གསུམ་ལམ་སྐར་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་
 ཡིན་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་དོན་རྟོ། །ནམ་པར་
 གྲོལ་བའི་ཆོས་སྐབ་དབྱིངས་ལས་སྐབ་གསུམ་ཕྱིར་སྐར་ལམ་ཏུ་ཤར་...
 བས་སྐབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་འཁྱལ་སྐར་བ་ཡང་། ཆོས་སྐབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྒྱགས། ཁོངས་སྐབ་དེའི་སྐབ་སྐབ་མཛད་པར་སྐར་བས་(༤༩༡པ) དོན་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ནང་གསལ་འཆར་གཞིའི་སྐབ་དང་ཡེ་ཤེས་
 འདུ་འབྲལ་མེད་པ་རྟོ་རྟེ་མེས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་དང་། དེ་ལས་ཕྱིར་
 གསལ་བུ་སྐབ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་སྐར་རང་སྐར་ཏུ་ཤར་བ་གཉིས་རིག་པའི་
 རང་ཏུ་འདྲ་ཡང་། ཕྱི་ནང་གི་བྱུང་པར་སྐྱེ་ལ། རང་སྐར་གི་ཆ་ལས་

གཏུལ་བྱའི་ལྷ་རྒྱུ་ལོངས་སྤྱུལ་འཆར་བས་དོན་མཛོད་པའང་།
 རིག་པའི་རྣམ་པར་གཅིག་ཀྱང་། རང་ལྷ་གཏུལ་བྱས་མི་མཛོད་ལ།
 དེ་ལས་ཤར་བ་དེ་མཛོད་པའི་བྱུང་ཡོད་པས་འདྲ་གཉིས་ཤིང་བྱེད་.....
 པར་བརྟན་པ་ཡང་། སེང་གེ་ཆལ་རྒྱུ་ལས། རྣམ་ཐེག་པའི་
 ཆོས་ཉིད་དང་། རང་ལྷ་དབྱིལ་འཁོར་དག་པ་གཉིས། འདྲ་གཞི་
 གཅིག་ལ་གོལ་ས་ཆེ། ཞེས་བཤད་དོ། དེ་ལྷ་ནང་དབྱིངས་དང་།
 བྱིར་གསལ་ལས་ལྷ་གི་ཆ་མ་བྱེད་པར། སྤྱུ་གསུམ་རང་ལྷ་གི་འབྲས་
 ལུར་འདོད་ན། ལྷ་སྤྱུ་གཏུལ་བྱ་ལ་ལྷ་བ་(༤༠ན) བཞིན། ལྷ་ལ་སའི་
 ཀ་དག་གི་ཆོས་སྤྱུ་གཏུལ་བྱ་ལ་ལྷ་བར་ཐལ། སྤྱུ་གསུམ་རྣམ་པའི་གཅིག་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་སྤྱུ་འཕྲོ་འདྲ་དང་ཁ་དོག་ཏུ་ལྷ་བར་ཐལ། བྱེད་
 དང་རྣམ་པའི་གཅིག་པའི་ལོངས་སྤྱུལ་ལ་ཆོས་དེ་ལྷ་བའི་བྱིར། ཡང་ན་
 ལྷ་སྤྱུ་གཏུལ་བྱ་ལ་མི་ལྷ་བར་ཐལ། ཆོས་སྤྱུ་མི་ལྷ་བའི་བྱིར་རོ། །
 དེས་ན་སྤྱུ་གསུམ་ཡང་རིག་པར་རྣམ་པའི་གཅིག་གི་ནམ་པ་རྣམ་པའི་གཅིག་...
 པ་དེ་འདྲ་ཁས་མི་བྱུང་ཞིང་། ལྷ་སྤྱུ་སྤྱུ་གསུམ་རྣམ་པའི་ཆ་ཡིན་ལ། དེས་ལྷ་
 པའི་ལྷ་བ་དེ་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་སྤྱུ་དཔོན་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྤྱུ་གསུམ་རྣམ་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ལྷ་བ་མཐའི་དབྱེ་བ་འདི་ཡང་ཡིན་
 ཏུ་མ་བས་ཤེས་རབ་ཅན་ནམས་ཀྱིས་དཔྱེད་ལ་ཁོང་ཏུ་སྤྱེད་པར་གྱིས་
 ཤིག་ཀྱང་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་
 གསུམ་ཉི། སྤྱུ་གསུམ་གྱི་གནས་སྤྱིར་བརྟན་པ། ཡེ་(༤༠མ) ཤེས་གྱི་
 གནས་ཀྱི་བྱུང་བཤད་པ། སྤྱུ་གསུམ་སྤྱུ་གསུམ་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་
 ལྷ་པའི་གནས་ཀྱི་དོན་བརྟན་པའོ། རྣམ་པའི་ཆོས་སྤྱུ་ ལོངས་སྤྱུ་ ལྷ་སྤྱུ་

གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆོས་སྤྱི་གནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་རོ་སྟོ།
 དེས་ཆོག་དཔྱེ་བ། རྣམ་ཤར་སྟེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས།
 ཆོས་སྤྱི་རོ་སྟོ་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡོ་ཤེས་ལྟར་གསལ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་.....
 བ་ཞི། བཞུགས་ཚུལ། མཆོན་ཉིད། རང་བཞིན། ཐུགས་རྗེ། རྣང་ཚུལ་ལྟ་
 ལས། རོ་སྟོ་དེ་བཞུགས་ཚུལ་སྟོན་གང་གིས་བྱུང་མ་གོས་པར་བཞུགས་
 པས་ག་ནས་དག་པའི་རང་བཞིན་ནོ། རོ་སྟོ་དེ་འཆོན་ཉིད་ལྟར་པ་
 རིག་པའི་ཞིང་པོ་ཅན་ནོ། རོ་སྟོ་དེ་འཆོན་གང་དང་ཡང་མ་
 འདྲེས་པའོ། རོ་སྟོ་དེ་ཐུགས་རྗེ་མ་སྟེ་མི་འབྱེད་འབྱེད་པ་མེད་པའོ། རོ་
 སྟོ་དེ་ལྟར་ཚུལ་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། དེས་ཆོག་ནི། བཏགས་པ་
 རྣམ་ཤར་སྟེ། ཆོས་ལས་(༤༡)ན། སྤྱར་སྟོན་པས་དངོས་མེད་དེ། མཆོན་
 ཉིད་གང་གིས་བྱུང་གཏན་ལ་མི་ཐེབས། ལྟར་ཉིད་གང་རྟུ་ཡང་མ་བྱུབ་
 པས་ན་ཆོས་སྤྱི་ཞེས་བྱའོ། ཆོས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཐག་པ་མེད་
 པའི་ཆོས་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ། སྤྱི་ནི། མཆོན་མ་ཞལ་ཐུག་རྟུ་མེད་ལ་
 རིག་པའི་རོ་སྟོ་མི་འཐུར་བ་ཅ་མ་ལ་བརྒྱད་པའོ། དཔྱེ་ན། དངོས་པོ་
 མཆོན་ཉིད་དང་འབྲེལ་པའི་ཆོས་སྤྱི། གནས་པ་བྱུབ་ཚུལ་དང་འབྲེལ་
 པའི་ཆོས་སྤྱི། རྣམ་དཔྱེ་རྣང་ཚུལ་དང་འབྲེལ་པའི་ཆོས་སྤྱི་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་གང་གི་རོ་སྟོར་ཡང་མ་བྱུབ་པས་
 ལྟོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། དངོས་པོ་དངོས་གཞུང་ལས་འདས་པས་
 རྟེ་འཇིག་འཛོམས་འཐུར་མེད་པ། མཐའ་ཐུག་མཆོན་རྟུ་བྱུར་པས་ཆོས་
 ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་པའོ། གཉིས་པ་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱན་ལ་
 བྱུབ་པའི་ཆོས་སྤྱི་ལ་ལྟོས་བྱུར་པས་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་དེ་.....

ཡིན་(༡༧) ཉི་ ཉི་བཟང་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །
 འོན་ཀྱང་སྒོ་བྱུང་གི་མས་བསྐྱབས། །དེ་བསལ་ནས་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཉིད། ཅེས་པ་དང་། རྒྱུད་བྱ་མར། རྒྱལ་སངས་སྐྱེ་འཕྲོ་མྱེར་དང་། །
 དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་མྱེར་དང་། །རིགས་ཡོད་མྱེར་ན་སེམས་ཅན་
 ལྟར། རྟག་རྒྱ་སངས་རྒྱས་སྟོང་པོ་ཅན། ཅེས་པ་དེ་མངོན་རྒྱ་བྱུང་པའི་
 ཆའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་སོ་སོ་ནས་རིག་པ་དང་། རྟོང་པ་དང་།
 ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་ཆར་བསྟན་པ་སྟེ། ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་
 འདིར་རྣམ་པར་འཕུལ་པས་བྱེན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོས་སྐྱེ་ཞིང་ཁམས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ། གནས་བསམ་འོ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད།
 ཉིང་དེ་འཛིན་མི་གཤོ་བ་ཆེན་པོ། འཁོར་སྒྲ་ཆོགས་རང་བཞིན་མི་
 གཉིས་པ། བསྟན་པ་བརྗོད་རྒྱ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད། རྒྱས་གང་རྒྱ་ཡང་
 འཕྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །(༡༨) ཆོས་སྐྱེ་ཡོངས་སྐྱེ་ཞིང་
 ཁམས་རྒྱལ་དང་བྲལ་ཞིང་གི་མ་མེད་པ། གནས་དྲན་པ་ཡིད་ཀྱི་རྟག་
 པ་རང་ཟད་པ། ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་བྱུང་ཆར་
 འགགས་པས་ཡེ་ཤེས་རང་གནས་པ། འཁོར་སྒྲ་པ་རང་སྒྲ་གི་བྱེད་
 པ་ཅན། བསྟན་པ་དམིགས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ག་པ། རྒྱས་བརྟགས་པ་མ་
 ཡིན་པས་ཡེ་མཉམ་གདལ་བ་ཆེན་པོ། ཆོས་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ། ཞིང་
 ཁམས་སྟོང་ཉིད་བྱ་མ་ཆད་པ། གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆར་གཞིའི་ཆ་
 གཉིང་གསལ་རང་གདངས་ཆེན་པོ། ཉིང་དེ་འཛིན་འགག་མེད་རང་
 གསལ། འཁོར་རིས་མེད་འཆར་སྒྲ་དག་པ། བསྟན་པ་རང་བཞིན་མ་
 བཅོས་པ། རྒྱས་སྟོང་པོ་མངོན་པར་སྒྲ་བའོ། །དེ་དག་གྱུར་ཀ་དག་

རང་གནས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་ཉི། རིན་པོ་ཆེ་སྤྱངས་པ་
 ལས། འཛིན་པ་རང་དག་ཆོས་སྤྱི་ཡིས། །སྤྱོད་མེད་རང་དག་གཞལ་
 ཡས་སུ། (༤༢༥) ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་སྤྱང་འཁོར་ལ། །མཆོན་མ་མེད་
 པའི་གསུང་གིས་ནི། །སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཆོག་ནམས་ནི། །མི་གནས་རང་
 ཟད་སྤྱགས་ལས་སྤྱང་། །མ་གསུངས་གསུངས་པ་མེད་པར་ནི། །མཉམ་
 པ་ཆེན་པོའི་རང་རྒྱ་བསྟན། །ཅེས་སོ། །དེ་དག་གྱུར་ཆ་ལ་བཏགས་པ་
 ཅུམ་ལས། རོན་ལ་གང་རྒྱུ་འར་མ་གྱུ་བ་པས་མཐའ་བྲལ་ཡོངས་སུ་
 རྒྱགས་པ་ཆེན་པོར་བཞུགས་ཏེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ཡི་གནས་ནི་
 འདི་ཞེས་པའི། །མིང་རྒྱ་གསུངས་པའི་མཆོན་བཅས་ཡུལ། །རྣམ་པ་གང་
 རྒྱ་མི་སྤྱང་བས། །མེད་པའི་སྤྱང་པ་ཆོས་འཕྱུང་ལས། །གསང་བ་ཆེན་
 པོའི་རང་དབྱེརས་སུ། །ཡེ་ཆོག་ཉིད་རྒྱ་གནས་པ་ལ། །མ་བཟུང་གནས་
 ཀྱི་ཚུལ་ཅན་རྒྱ། །རྣམ་པ་ཆེན་པོར་ཆོག་མར་བྱུང་། །འདི་ལ་སྤྱོད་གྱུར་
 གནས་པ་མེད། །གང་གིས་གནས་སུ་བྱས་པ་མེད། །འདི་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཆོགས་པ་མེད། །འདྲུག་ཅིང་འོང་བ་ཉིད་དང་(༤༢༦) གལ། །དེ་བཞིན་
 ཡེ་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་གནས། །མེད་པ་ལས་ནི་དབྱེརས་ཀྱི་ཚུལ། །འདི་ལ་ཕྱི་
 དང་ནང་ཡང་མེད། །སྤྱོད་དང་འོག་རྒྱ་བ་མེད། །སྤྱོད་དང་
 མཆོམས་སུ་སྤྱོད་གྱུར་ཡང་། །འདི་ལ་གཟུང་རྒྱ་ཚུང་ཟད་མེད། །ཅེས་
 སོ། །བཞི་པ་རྣམ་གྲངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། །སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པོ་
 ཏན་འཕྱིན་ལས་ལྷ་ལས། །ཆོས་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་གསལ་མཆོན་མ་མེད་པ།
 གསུང་བརྗོད་མེད་སྤྱོད་ཆོག་ལས་འདས་པ། །སྤྱོད་སྤྱོད་བསམ་སྤྱོད་པ་
 མེད་པ། །ཡོན་ཏན་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་པས་འཕོ་འཕྱུར་མེད་པ། །འཕྱིན་ལས་

ལྷན་ཁྱེད་འཆར་ཚུལ་མ་འགག་པའི་གཞིར་གནས་པ་ཤི། ཐལ་འབྱུར་
 ལས། ཚུལ་གྱི་སྒྲིལ་གྱི་སྒྲིལ་དང་གསུང་། རྒྱལ་སྐྱོང་དང་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་
 སོ། རྒྱལ་གྱི་སྒྲིལ་དང་གསལ་བ་དང་། མཆོད་མ་མེད་པའི་རང་བཞིན་
 ལོ། གསུང་གི་སྒྲིལ་ཆོག་མེད་བཤམ་ནས། བརྒྱུད་ཅིང་སྤྱོད་པ་(༤༡༣)
 ཉིད་བཤམ་ལོ། རྒྱལ་སྐྱོང་གི་བསམ་དང་འབྱུང་མེད་པས། འཕྲིན་ཞིང་སྤྱོད་པ་
 རྣམས་ལས་འདས། ཡོན་ཏན་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་མེད། དབྱིངས་དང་
 ཡེ་ཤེས་བྱུང་བ་དང་། རང་བཞིན་བཅས་པ་མེད་པའོ། འཕྲིན་ལས་མ་
 བྱུང་མ་སྤྱོད་པ། རྒྱལ་སྐྱོང་འགག་པ་མེད་པ་དང་། མ་བྱས་བྱས་
 པ་མེད་པའོ། ཞེས་སོ། གཞིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ལས་པར་བཤད་པ་ལའང་།
 རོ་ལོ། དེས་ཆོག་དབྱེ་བ། རྣམ་པར་དང་བཞི་ལས། རོ་ལོའི་མཆོད་
 ཉིད་རང་གསལ་ཆེན་པོ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་གསལ་བ། རོ་ལོ་བཞུགས་ཚུལ་
 རང་བཞིན་མི་གཤེད་པའི་སྤྱོད་མཆོད་དཔེ་དང་རིགས་སྤྱོད་གསལ་ལ་མི་……
 གཤེད་པའོ། ཡོངས་སྤྱོད་དེས་ཆོག་ཡོངས་སྤྱོད་ལས་པར་བཤད་པ་དེ་
 ཉིད་ལ་མཆོད་པ་མ་འགག་པར་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་ལས་པར་དང་གསལ་
 བཤོད་པ་ཆེན་པོའོ། ཡོངས་སྤྱོད་དབྱེ་བ་ལ་བཞི་ཤི། འབྱུང་ཆེན་རོ་
 ལོའི་སྤྱོད་གནས་པ་(༤༡༤) རྒྱལ་ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་ལས་པར་བཤད་པ་ལས་པར་གྱི་སྤྱོད་
 རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་ལོ། དང་པོ་ནི། ཚུལ་སྤྱོད་འཆར་གཞི་ལས་རང་ཤར་
 ཉེ་འོད་གསལ་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ནི། གཞི་སྤྱོད་འབྱུང་བ་ཆེན་
 པོའི་རང་བཞིན་གསལ་བ་རྒྱ་བ། བཞིལ་བ། ཡངས་པ། རྒྱལ་པོའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། གཞིས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་དང་མེས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་འོད་དང་འོད་ཁྱིམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་ཆ་མཛོན་ཏུ་བྱུང་བ་ཤི།

རང་ཤར་ལས། ཀུན་ལ་འོད་ཀྱི་སྒྲིང་པར་གནས། །རྟོག་མེད་རྣམ་དག་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །འགྲན་རྒྱ་མེད་པའི་ཉག་གཅིག་པོ། །དབྱིལ་དང་
 འཁོར་དང་སོ་བྱང་དང་། །རིག་དང་སྒྲིང་དང་གསལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། གཞི་སྒྲིང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སྐྱེ་མེས་ཅན་ལ་བར་དོར་
 ལམ་རྒྱ་སྒྲིང་བ་དེ་སྐབས་འདིར་གདུལ་བྱ་འདྲེན་པའི་ལམ་རྒྱ་ཆོས་……
 སྐྱེ་ནང་དབྱིངས་ལས་རང་ཤར་ཏེ། འོད་དང་། (༡༦༤) ཁ་དྲོག་གི་
 སྒྲིང་ན། དབྱིལ་དང་། འཁོར་དང་། སོ་སོའི་ཆོས་བྱ་དང་། སྐྱ་དང་། ཡེ་
 ཤེས་དང་། ཡལ་དང་། ལྷམ་དང་། སྐྱ་མདྲོག་དང་། སྐྱག་མཆོན་ལ་
 སྐགས་པར་གསལ་བ་སྟེ། གསང་བ་ས་པོན་གྱི་རྒྱུད་ལས། རོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་
 སྒྲིང་བ་ལ། །རོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཤར་བ། །དཔེར་ན་རང་དང་གཟུགས་
 བརྟན་བཞིན། །སྐྱེ་གསུམ་འོད་གསལ་སྒྲིང་པ་ཉིད། །རྟག་པ་མ་ཡིན་
 དངོས་པོར་མེད། །ཆད་པ་མ་ཡིན་འོད་གསལ་སྐྱེ། །ཐ་དད་མ་ཡིན་མྱི་
 བྱང་མེད། །ཅེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཁོངས་སྐྱེས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་སོ་
 སོ་ལ་རིགས་དང་དབྱིལ་འཁོར་སོ་སོར་སྒྲིང་བ་སྟེ། རྣམ་པར་འབྱུལ་
 པས་སྐྱེ་ནས་གདུལ་བྱའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ན། །ཁོངས་སྐྱེའི་ཆོས་སྐྱེ་རྣམ་
 པར་སྒྲིང་མཛད་གངས་ཆེན་མཆོ། །དེའི་བཞུགས་ཚུལ་མྱི་ནས་བལྟས་
 བྱ་ནང་གསལ་བ། བྱང་ནས་བལྟས་ན་མྱི་གསལ་བ། །ཟང་ཐལ་བས་
 (༡༦༥) མདུན་རྒྱལ་རྒྱ་མེད་པ། གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་དེ་ལ་ཞལ་སྟོན་
 པ་ལྟར་སྒྲིང་བ་ཞལ་སྟོགས་བཅུ་ཀུན་རྒྱ་ཐལ་ཡེ་བའོ། །དེའི་ཞིང་
 ཁམས་རྒྱལ་ཁོངས་སྐྱེ་བཞོད་པ་སྟེ། སྐྱག་གི་མཐིལ་ན་པར་སྐྱེའི་སྒྲིང་ནས་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉི་ཤུ་ཙུལ་མངའ་མཛད་པའོ། །གནས་རྣམ་

དག་ལྷག་པོ་བཀོད་པ། འཁོར་ཉིད་ལས་མི་ཞན་པ། བསྟན་པ་རང་
 བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་པ། རུས་རྟོགས་པ་མངོན་ཏུ་བྱུང་པའོ། །འདི་
 རང་སྣང་གཤོང་མ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱུལ་པ་ཡིན་ཡང་། གཏུལ་བྱའོད་
 གསལ་ལ་ལྟོས་ནས་མཆོན་དཔེ་རྫོགས་པས་ལོངས་སྤྱད་བཞག་པའོ། །
 ལོངས་སྤྱི་ལོངས་སྤྱི་རིགས་ལྡེ་གཙོ་པོ་ལྟར་སྣང་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་པོ་པོ་ཐ་དད་པ་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་པ། ཞིང་ཁམས་ས་
 སའི་རིགས་ཀྱི་དབྱིལ་འཁོར་གངས་མེད་པ། གནས་ལོག་མིན་ཆེན་པོ་
 འཁོར་ས་སའི་རིགས་ལ། བསྟན་པ་མཆོན་པ་(༡༡༥)ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ལ་
 སྦྱོང་པའོ། །རུས་ནི་སྣང་བ་འདྲ་བ་མཆོད་པའོ། །ལོངས་སྤྱི་སྐྱུལ་སྤྱི་
 རིགས་ལྡེ་ལོངས་སྤྱི་དང་ས་སའི་གཙོ་པོ་འཁོར་རོ། །དེ་ཉི་མཆོན་ཉིད་
 སྣང་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ། གསལ་བ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །དེ་ཉི་
 ཞིང་ཁམས་ལྟ་དང་ལྟ་མོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ལ་ལོངས་སྦྱོང་པའི་……
 སྣང་བ་དག་པའོ། །གནས་སྣང་ལོ་ཅན་ཡེ་ཤེས་བཀོད་པའི་གཞིའོ། །
 འཁོར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །
 རུས་རིག་པ་རང་སྣང་པའི་རུས་སོ། །དེ་ལང་གཤོང་སྦྱོན་གནས་པའི་
 ལྷང་ལོ་ཅན་མ་ཡིན་གྱི། རིགས་ལྡེ་ཞིང་སྣང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་
 དག་ཅིང་། འོད་ལྡེ་སྣང་བ་རང་གསལ་བ། ལོངས་སྦྱོང་ཆེན་པོ་ཡེ་
 ཤེས་ལྡེ་རྣམ་པ་ལ་སྦྱོང་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱག་ཏུ་བསམ་ཅད་
 དང་བྲལ་པའོ། །དེ་དག་གྱུར་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱངས་པ་ལས། རང་གསལ་
 དག་པའི་ལོངས་སྤྱི་ཡིས། འོད་ལྡེ་(༡༡༦)རྣམ་དག་གཞལ་ཡས་ན། །
 རྫོས་མེད་བདེ་ཆེན་གསུང་གིས་ནི། །སྤྱི་ལྡེ་རིགས་ཀྱི་འཁོར་རྣམས་

ལ། །དངོས་མེད་དག་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། །ཤེས་ལུ་འདུས་སྤྱུགས་
 བས་སྤྱང་། །རྣམ་དག་འོད་ཟེར་ལྷགས་ལས་བཟུམ། །རང་བྱུང་ཡི་གེ་
 འུག་ཏུ་ཡང་། །མ་གསུངས་རང་བྱུང་ཆེན་པོར་བརྟན། །ཅེས་སོ། །
 ལོངས་སྤྱོད་ནི། །རྩོམ་ཆོས་བདར་སྟོན་གྱི་ཆོག་ཏུ་མེད་པས་མ་གསུངས་
 ཞེས་བྱ་ལ། །ཡི་གེ་འུག་གི་རང་སྤྱོད་གཏུལ་བྱས་ཆོས་པ་ནི། །གསུངས་པ་
 ལྟར་སྟངས་པ་མི་ལམ་གྱི་ཆོག་བཞིན་ཏེ། །སྟོང་འུག་པ་ལས། ཉིད་གྱི་ཞལ་
 བས་མ་གསུངས་པར། །མི་ལམ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ། །འཁོར་གྱི་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ནི། །ཤེས་རབ་རྟོག་དཔྱད་མོ་ལ་སྤྱང་། །ཞེས་
 སོ། །བཞི་པ་རྣམ་གྲངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་སྤྱོད་གསུང་སྤྱུགས་ཡོན་
 ཏན་འཕྲིན་ལས་ལུ་ལས། །ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་ནི། །སྟངས་གསལ་འཆར་
 (༤༧) ཆོན་ལྟ་བུའོ། །གསུང་ནི། །གཏུལ་བྱའི་རང་སྟངས་མི་ལམ་ལྟ་
 བུའོ། །སྤྱུགས་ནི། མཆོན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའོ། །
 ཡོན་ཏན་ནི། །སྤྱོད་མཆོན་དཔེ་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱང་པོར་རྫོགས་པ། །གསུང་
 རང་བྱུང་ཡི་གེའི་སྟངས་བར་འཆར་བ། །སྤྱུགས་མཛོན་ཤེས་དང་ཉིད་རེ་
 འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་གཏེར་ཏུ་བྱུར་པའོ། །འཕྲིན་ལས་ནི། །ཆོས་ཆད་མེད་
 པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བརྟོན་པ་སྟེ། །ཐལ་འབྱུར་ལས།
 ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཡང་སྤྱོད་གསུང་སྤྱུགས། །ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ལུ་ཡོན་ནོ། །
 སྤྱོད་ནི་སྟངས་ལ་རང་བཞིན་མེད། །གསལ་དང་གསལ་བྱེད་རིག་པས་
 བྱལ། །གསུང་ནི་རང་བྱུང་རང་སྟངས་དང་། །རྫོ་བརྟུ་རྣམ་པའི་འཁོར་
 ཡའོ། །སྤྱུགས་ནི་རྒྱུན་མེད་གཞིགས་པ་དང་། །མཁུན་པའི་ཆལ་དང་
 དགོངས་པའོ། །ཡོན་ཏན་མཆོན་དཔེ་རྫོགས་པ་ལ། །དགོངས་གསལ་

མདོན་ཤེས་ཚོགས་པའོ། །འཕྲིན་ལས་ཚོས་གྱི་(༤༡)ན། འཁོར་ལོ་ལས། །
 མྱི་ནང་གསང་བ་ནས་འཕྲོས་ཏེ། །སོ་སའི་རིགས་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནས་ལ་ཡང་། །རང་བྱུང་ལྷགས་ལས་ནས་
 རྫོས་ཏེ། འཁོར་ལ་རང་གི་རོ་པོས་སྟོན། །ཅིས་སོ། །གསུམ་པ་སྟུལ་སྟུལ་
 གནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལའང། །རོ་པོ། རེས་ཚིག་དབྱེ་བ། ནས་
 གངས་དང་བཞི་ལས། །རོ་པོ་ནི། རྣ་ཚོགས་རེས་མེད། །རོ་པོ་དེའི་
 བཞུགས་ཚུལ། ཆགས་ཞིན་ལས་སྟོལ་བ། ཏིང་འེ་འཛིན་སྟགས་མི་རྟག་
 པའི་རང་ལ་མཉམ་པར་གནས་པའོ། །རེས་ཚིག་ནི། གང་ལ་གང་
 འདུལ་དུ་སྟུལ་པས་ན་སྟུལ་བ། དེ་ཉིད་མཐུན་པར་སྤང་བའི་གཞུགས་
 རྒྱན་སྟུམ་ཚོགས་པས་ན་སྟུལ་པོ། །དབྱེ་ན་སྟན་མོང་དང་སྟན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་ལྷགས་གཉིས་ལས། །སྟན་མོང་གི་ཐེག་པ་ལས་གསུམ་དུ་
 གྲགས་པ་ནི། མདོ་ཤེའི་རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་སྟེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །
 (༤༢)ན། བྱང་ཆུབ་མཚོག་གི་སྟུལ་པ་ཉི། །སངས་རྒྱས་སྟུལ་པའི་སྟུ་འདི་
 ནི། །ནས་པར་སྟོལ་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ། །ཞེས་སོ། །བཟོ་ནི། རིས་སྟུ་
 གིས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྟེ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མཉམ་པའི་
 གཞུགས་ཏེ་དང་ཉ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པར་སྟུལ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་
 གི་སྟུལ་པ་ནི། མཛེད་པ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། རྒྱད་ཁྲ་མ་ལས། ཚོས་གྱི་སྟུ་
 ལས་མ་གཤོས་པར། །སྟུལ་པའི་རང་བཞིན་རྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྟེ་བ་
 མདོན་པར་སྟེ་བ་དང་། །དགའ་ལྷན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ཞུམས་
 སྟུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །
 བཅུན་མོའི་འཁོར་དབྱེས་རྩལ་པ་དང་། །རེས་འབྱུང་དགའ་བ་སྟོད་པ་

དང་། །བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པོར་གསེགས་པ་དང་། །བུད་མེ་བཙུག་དང་།
 རྒྱལ་པོར་མི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །ལྷ་ནམས་ཀྱན་དང་།
 བཙུག་པོར་མི། །ལྷ་དཔྱད་(༤༥)འདྲ་བར་རྟག་སྟོན་པ། །ཡོངས་སུ་
 མ་དག་ཞིང་ནམས་སུ། །སྲིད་པ་རྩི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན། །ཅེས་པའོ། །
 སྐྱོན་མོར་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་པ་འདིར་མི། མ་དག་པ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་དང་།
 འཕྱོ་བ་འདུལ་བའི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་དང་། རང་བཞིན་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་དང་།
 གསུམ་ལས། དང་པོ་མི། རྟོན་པ་དང་། སྐྱུ་འཆོར་ལ་སྟགས་པར་སྐྱུལ་
 པ་སྟེ། སྐྱུ་འཕྱུལ་རྟོ་རྟེ་ལས། རྟོན་དང་སྐྱུ་འཆོར་ལ་སྟགས་པར། །
 སྐྱུལ་ནས་སེམས་ཅན་དོན་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཞིས་པ་མི། གང་ལ་
 གང་འདུལ་དུ་སྐྱུལ་པ་སྐྱུལ་པ་དུག་ལ་སྟགས་པའོ། །གསུམ་པ་མི། རོག་
 མིན་དང་། མཐོན་དགའ་དང་། དཔལ་དང་ལྷན། བསྐྱེད་པ་ལས། ལས་
 རབ་རྒྱལ་པ་ལྟར་རིགས་ལྟ་དག་པའི་སངས་རྒྱལ་སྐྱུ་སྐྱུར་བས་དོན་
 མཛད་པའོ། །དེ་ཡང་ནམས་པར་འཕྱུལ་པ་གཏུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 སྐྱུལ་པ་སྐྱུ་འཆོས་སྐྱུ་རང་(༤༥)བཞིན་དག་པའི་ཞིང་གི་སྟོན་པ་.....
 རིགས་ལྟ་དང་། མི་མཛད་འདིར་དཔལ་རྟོ་རྟེ་འཆར་ཆེན་པོ། དེའི་
 མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་བ་བཞིའི་ལུས་སུ་བྱུང་ཞིང་མཛད་པ་ལུས་ཅུ་ཆ་ལྟག་.....
 མཐར་ཐུན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ། དེའི་ཞིང་ཁམས་སྟོང་གསུམ་
 ཀྱི་སྟོང་ཁྱེ་བ་ལྟག་བཟུའི་ཞིང་ལ་སྟགས་པ་ཆངས་ཆེན་གྱི་བསྐལ་པ་.....
 གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པ་ལ་མངའ་མཛད་དོ། །དེའི་གནས་མེ་རྟོག་པ་སྐྱུ་
 སྐྱུར་དང་ལྷན་པ། འཁོར་སྐྱེ་བ་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་འཕྱོ་བ། བསྟན་པ་
 མེ་སྟོན་ཀྱན་གྱི་ཆ་བ་སྐྱེ་བལ་འཕྱུར། ཏུས་ཆེ་ལོ་དཔག་དུ་མཛད་པ་སྐྱུལ་

པའི་རྒྱལ་མོ། ལྷལ་པ་སྤྱི་ཡོངས་སྤྱད་པ་ལ་དོ་རྟེ་མེས་ས་དཔལ། དེའི་
 ཞིང་ཁམས་སྤྱོད་གསུམ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ། གནས་གཏུལ་རོ་དང་སྒྱར་བ།
 འཁོར་ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་ཆུབ་མེས་ས་དཔལ་ཚད་མེད་པ། བརྟན་པ་
 དེས་པ་དོན་གྱི་ཐེག་པ། རྒྱལ་དེས་པ་མེད་པའོ། ལྷལ་པ་སྤྱི་ལྷལ་སྤྱི་
 སྤྱུ་བྱབ་པ་ལ་(༡༡)ན་མོགས་པ་སྟེ། ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་
 ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད། ཞིང་ཁམས་སྤྱིང་བཞི་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་
 ལ་མོགས་པ་ལ་མངའ་མཛད། གནས་བྱ་མོད་ཕྱང་པོའི་རི་ལ་མོགས་པ།
 འཁོར་སྤྱན་མོང་བ་དགེ་སྤྱོད་པ་མ་གཉིས། དགེ་བསྟེན་པ་མ་གཉིས་ཏེ་
 རྣམ་པ་བཞི་དང་། ལྷ་མི་ཚད་མེད་པ། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཁོར་
 བྱང་ཆུབ་མེས་ས་དཔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་སྤྱ་ཚོགས། རྒྱལ་གཏུལ་བྱལ་ཚོས་སྤྱན་པས་དེས་པ་ཆེན་པོ་
 རྣམ་པར་གཙོད་པའི་རྒྱལ་མོ། དེ་དག་གྱང་། རིན་པོ་ཆེ་སྤྱངས་པ་ལས།
 ལྷལ་སྤྱི་མངོན་ཞེན་མེད་པ་ཡིས། ཚོས་འབྱུང་གཏུལ་བྱའི་རང་གནས་
 བས། རིགས་རྒྱག་ལས་སད་སྤལ་ལྟན་ལ། སྤྱོས་བཅས་ཆོག་གི་གསུང་
 གིས་ནི། འདབར་པོ་གང་མོས་ཚོས་རྣམས་ཀྱན། འདྲན་པ་རང་གསལ་
 སྤྱགས་ལས་ནི། འདབར་པོ་འདོད་མེད་(༡༢)ལ་སྤྱགས་ལ་བཀྲམ། ཐེག་
 པ་གྲངས་ཀྱི་ཚོས་སྤྱ་བརྟན། ཁེས་མོ། བཞི་པ་རྣམ་གྲངས་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ལ་སྤྱི་གསུང་སྤྱགས་ཡོན་ཏན་འཕྱིན་ལས་སྤྱ་ལས། སྤྱི་འགྲོ་བ་
 གང་མོས་སྤྱ་སྤྱང་བ་དེ་ཡང་རང་རང་གི་ཆའི་མཚན་དཔེ་རྣམས་པ།
 གསུང་ཡན་ལག་རྒྱག་ཅུའི་དབྱངས་སྟེབ་སྤྱིར་ལེགས་པ། སྤྱགས་རི་ལྷ་
 པ་དང་རི་སྟེད་པའི་མཁྱེན་པ་རྒྱས་པ། ཡོན་ཏན་སྟོབས་མོགས་ཀྱི་ཚོས་

མ་ལུས་པའི་མཚོན་པ་རྫོགས་པ། འཕྲིན་ལས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་
 ཕྱི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱན་ལུས་ཚོགས་པ་ལྟའི་རང་བཞིན་རྒྱ་བསྐྱར་བ་
 ཉེ། ཐལ་འབྱར་ལས། ལུས་པའི་སྤྱུ་ཡར་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས། ཡོན་ཏན་
 འཕྲིན་ལས་ནམ་ལྟོ། སྤྱི་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ། གཏུལ་བྱ་གང་
 ལྟར་ལུས་ལུས་པ། གསུང་ནི་ཆོག་སྒྱུར་ལེགས་པ་ལ། ཁྲིའམ་པའི་
 དབྱངས་ནི་ཡན་ལག་ཏུག ཐུགས་ནི་ཤེས་བྱའི་ཤེས་ཀྱིས། འར་
 གཞན་(༤༠༩) རོན་གཉིས་དགོངས་པར་གནས། ཡོན་ཏན་མཚོན་པ་
 རྫོགས་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཡི། བཟང་པ་མ་ལུས་
 རྫོགས་པ་དང་། ཕྱན་ལུས་ཚོགས་པ་ལྟར་གནས་སོ། ཞེས་སོ། དེ་ཡང་
 ཕྱི་ཕྱན་ལུས་ཚོགས་པ་ལྟ་ནི། གནས་ཕྱན་ལུས་ཚོགས་པ་བྱ་མྱོང་ལྟར་
 པའི་རི་ལ། རྟོན་པ་ཕྱན་ལུས་ཚོགས་པ་སྤྱུ་ལུབ་པས། ཚོས་ཕྱན་ལུས་
 ཚོགས་པ་ཐེག་པ་རྣ་ཚོགས། འཁོར་ཕྱན་ལུས་ཚོགས་པ་ཕྱན་མོང་དང་
 ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནམས་ལ། ཏུས་ཕྱན་ལུས་ཚོགས་པ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་
 པའི་ཏུས་ལྟོ། ཁྲང་གི་ཕྱན་ལུས་ཚོགས་པ་ལྟ་ནི། གནས་ཕྱན་ལུས་
 ཚོགས་པ་འོག་མིན་རྒྱ། རྟོན་པ་ཕྱན་ལུས་ཚོགས་པ་རྩོམ་འཆང་གིས།
 འཁོར་ཕྱན་ལུས་ཚོགས་པ་མཁའ་འགྲོ་དང་ལྷུབ་པ་དང་། ལྟར་རྒྱུ་
 ལེམས་དཔའ་ལ་ཤགས་པ་ལ། ཚོས་ཕྱན་ལུས་ཚོགས་པ་གསང་ཐུགས་
 ཕྱི་ནང་གི་ཚོས། ཏུས་(༤༡༠) ཕྱན་ལུས་ཚོགས་པར་རང་རྩོན་ལས་
 དང་སྐལ་བ་འཛོམ་པའི་ཏུས་ནའོ། གསང་བའི་ཕྱན་ལུས་ཚོགས་པ་ལྟ་
 ནི། གནས་ཕྱན་ལུས་ཚོགས་པ་ཏུར་ཁྱོད་ཐེ་རི་འབར་བར། རྟོན་པ་
 ཕྱན་ལུས་ཚོགས་པ་གཞོན་རྒྱ་དཔའ་པོ་རྟོགས་ལུན་ཆེན་པོས། འཁོར་

དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྱུ་ཆེན་པོའི་རང་ལས་མ་གཤམ་བཞིན་.....
 ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་གཉིས་གཤམ་བ་དང་འབད་པའི་ཚླེ་བ་མེད་པར་.....
 འབྱུང་བའི་ས་པོན་བྱེད་པ་ཉེ། སྒྲིང་བྱག་པ་ལས། རོ་བོ་ག་དག་ཡེ་ཤེས་
 གྱིས། །མ་རིག་པ་ཡི་དྲི་མ་བྲལ། །རང་བཞིན་ལྷན་གྱུ་ཡེ་ཤེས་གྱིས། །
 འབྲུལ་པའི་ཆོག་གི་གནོད་པ་བྲལ། །བྱགས་རྩེ་ཀྱན་གྱུ་ཡེ་ཤེས་གྱིས། །
 ཐམས་ཅད་དབྱིངས་གཅིག་འབྲེལ་བར་སྤང་། །ཞེས་སོ། །ཆོས་སྐུ་ཉྱེད་
 པའི་ཆ་ལ་གཞི་གནས་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་གཞི་འཕམ་ས་པོན་ལྟ་བུའི་ཆར་
 མེད་ན་སངས་རྒྱས་འབྲུལ་པ་སངས་པས་ཡར་ཆད། །སེམས་ཅན་
 འབྲུལ་པར་འཁོར་བས་མར་སྡེ་ཆད་ནས། །གདུལ་བྱ་དང་འདུལ་བྱེད་
 ཏུ་མི་འཐད་པ་ལས། །གཞི་གནས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་སྤྱིར་སྤང་ཏུ་ཤར་ཏེ།
 འཁོར་བ་རྩི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུང་བ་ནི་རང་བཞིན་.....
 རྒྱགས་གྱི་བྱགས་རྩེ་(༤༡ན) གཏིང་གསལ་མཁྱེན་རིག་རྣམས་པ་ལས་.....
 བྱུང་ཉེ། ཐལ་འབྱུར་ལས། ཆོས་སྐུ་ཉྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལས། །ཡེ་ཤེས་
 མཁྱེན་པ་རྣམས་པའི་ཆ། །རྒྱགས་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཆར། །དེ་
 མེད་འཁོར་འདས་སྡེ་ཆད་པས། །མཁྱེན་པས་རིག་ཅིང་གསལ་བའོ། །
 རང་རིག་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ལས། །རང་བཞིན་རྒྱགས་གྱི་བྱགས་
 རྩེ་ཉིད། །མ་འགགས་འགག་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་ལ་ཁོངས་
 སྤྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ནི། རང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པ་ཉེ། རྣམ་སྤང་ལ་
 ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་ལ། །གཞན་བཞི་འཁོར་ཏུ་ཡོད་པ་
 དང་། མི་བསྐྱེད་པ་ལ་མེ་ཁོང་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོ། །རིན་འབྱུང་ལ་མཉམ་པ་
 ཉིད། །འོད་དཔག་མེད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ། །དོན་གྱུ་ལ་བྱ་བ་གྱུ་བའི་

ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོ་ལ། ལྷག་མ་བཞི་བཞི་འཁོར་དུ་ཡོད་པས་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་
 ཙ་ལྷ་དང་དེ་ལས་སྐྱེ་ནས་(༤༡༥)དཔག་དུ་མེད་ལ། བསྐྱ་ན་ལྷར་
 འདུས་པ་ནི། རང་ཤར་ལས། ཡེ་ཤེས་དབྱེ་བ་འདི་རྩ་ཉེ། ཉི་ཤུ་ཙ་ལྷའི་
 རོ་སོ་ལས། བསྐྱ་ན་ནམ་པ་ལྷར་འདུས་སོ། ཞེས་སོ། རི་རྩར་འདུས་
 ཤེན། ཐལ་འབྱུར་ལས། ཨངས་སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་འཛིན། ལྷལ་
 དངོས་དག་པས་མེ་ཨང་ཉེ། འཁོར་འདས་གཞུགས་བརྟན་གསལ་
 བའོ། རྒྱུགས་རིས་མེད་པས་མཉམ་པ་ཉིད། དབང་པོའི་ལྷལ་བསྐྱ་ན་
 སོ་སོར་རྟོག་ འབད་པས་མ་ཡིན་བྱ་བ་བྱལ། ཐ་དད་མེད་པས་ཚས་
 དབྱིངས་སོ། ཞེས་སོ། འདི་དག་ཟུས་པར་སྐར་བསྐྱ་ན་ཟིན་པས་ཡང་
 མི་སྒྲོའོ། གསུམ་པ་སྐྱལ་སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་
 བྱལ་པར་འཇུག་པ་ཉེ། སྐར་བས་བསྐྱས་སོ་ཙག་རི་ཉིད་པས་མཐུན་ལ།
 སྐར་བས་བསྐྱས་སོ་ཙག་རི་རྩ་བས་མཐུན་པས། ཀུན་རྒྱལ་གྱི་ཚས་མ་
 ལུས་པའི་ཆ་མ་འདྲེས་པར་མཐུན་ནས་གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་དང་.....
 (༤༡༦) ཁམས་དང་བག་ལ་ཉལ་མཐའ་ཡས་པའི་ཚྭགས་ལ་འདྲོམས་....
 པར་མཛད་ཅིང་། རྟོན་དམ་པའི་ཚས་ཉིད་མཐུན་ནས་སྐར་པ་དང་།
 མཚན་མ་མེད་པ་དང་། འད་གསལ་པའི་ཚས་མཛོན་པར་འདུ་མཛད་
 རོ། དེ་ཡང་ཐལ་འབྱུར་ལས། སྐྱལ་པའི་སྐྱལ་ཤེས་བྱ་ཉེ། རི་རྩ་མཐུན་
 པས་དངོས་པོ་ཡི། གནས་ལུགས་རང་གི་རྟོན་དུ་ཤེས། རི་ཉིད་པས་ནི་
 གདུལ་བྱ་ཡི། བསམ་པ་རི་རྩར་གནས་པ་ཤེས། དེ་རྩར་ལུགས་ཆེའི་
 འཆར་རྒྱལ་ལས། གདུལ་བྱའི་འགོ་བ་ཐ་དད་ལ། འདུལ་བྱེད་སྐྱལ་
 དེ་ཙམ་སོ། ཞེས་སོ། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་རྟོན་སྐྱལ་གསུམ་ལ་འདུ་བས་

གསལ་བར་བསྟུན། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་གནས་
 སྐབས་ན། དེ་ཤེས་གསུམ་གཞི་ལ་ཆར་ཉེ། རོ་ལོ་ག་དག་གི་ཡེ་ཤེས།
 རང་བཞིན་ལྟན་གྱུ་བ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་
 བཅོམ་ཉིད་(༤༩༡) རིས་ཆད་ཏུ་མེད་པས། རིག་པའི་གསལ་ཆ་ལས་
 རང་རལ་ཤུགས་ཀྱིས་མཐུན་པའི་འཆར་གཞི་བྱེད་པའོ། །ཁོངས་སྤྱི་
 གནས་སྐབས་ན་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་མེད་གསལ་ཏེ།
 ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས། མེ་ཁོང་ལྟ་བུ། བཅུ་པ་ཉིད། མ་མར་རྣམ་པ། བྱ་བ་
 གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཐད་ཀའི་
 རྒྱང་བ་རང་གསལ་བའོ། །སྤྱལ་སྤྱི་ཏུས་ན་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
 ལྷག་གསལ་ཏེ། རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྒྲིབ་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སོ། །
 དེ་གཉིས་ཀྱང་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབད་
 མེད་ལྟན་གྱུ་བ་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་མཐུན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱལ་སྤྱི་
 གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི། སྤྱལ་པའི་སྤྱི་ཕྱིར་རྒྱང་
 གི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་རྒྱང་རྒྱང་གཉིས་མཐུན་པ་ལ་ལྟོས་ནས། ཚོས་ཅན་
 རོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པའི་ཡེ་(༤༩༢) ཤེས་དང་། ཁོངས་སྤྱི་ཐད་ཀའི་རང་རྒྱང་འོད་གསལ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་རང་གསལ་ཏུ་མཐུན་པ་ལ་ལྟོས་ནས།
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཚོས་སྤྱི་ནང་གསལ་གྱི་རོ་ལོ་
 གཞི་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་གཞིའི་ཆ་ཙམ། རང་མལ་ག་དག་གི་
 དབྱིངས་ན་རང་མཐུན་ཏུ་གསལ་བས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་……
 ཆར་གནས་པ་ནི། རྒྱན་མ་རྒྱང་བྱེད་ལས། ཡང་དག་རྣམས་པའི་སངས་

ཀུས་ལ། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སོ། ། སྤྱུལ་སྤྱུའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སོ། རི་ལྷ་མཁྱེན་པས་གནས་
 ལུགས་ཤེས། རི་སྒྲིབ་མཁྱེན་པས་གཞན་དོན་རྣམས། ཁོངས་སྤྱུའི་ཡེ་
 ཤེས་ཐད་ཀ་ཡི། ཁོད་གསལ་རང་སྤྱང་ཤེས་བྱ་གསལ། ཆོས་སྤྱུའི་ཡེ་
 ཤེས་གཞི་གནས་ཏེ། ཤེས་པའི་ཆ་ནི་(༥༥)གསལ་བྱེད་ལ། འཛིན་
 པ་རིགས་པའི་རྟོག་པ་མེད། རང་རམ་ལུགས་ཀྱི་ལུགས་རྗེའོ། གསལ་
 ཞིང་ཤེས་པ་རིག་དང་བཅས། ཆ་ལ་འབྲེས་པ་མེད་པར་གནས། ཞེས་
 སོ། ། རྟོན་གསུམ་པ་སྤྱུ་གསུང་ལུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ལཱའི་དོན་
 བསྟུ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ་རོ་མོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་ཀུས་
 པར་བཤད་པའོ། རང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སངས་ཀུས་ཀྱི་མའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བསྟུ་ན། སྤྱི་ཟེ་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོར་སྤྱང་བ་དང་
 བཅས་པ་གཟུགས་སྤྱུ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ཏུ་གསལ་བ་དང་། ཆོས་སྤྱུ་
 སྤྱི་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། གསུང་མི་
 ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་པས་མ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་
 འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པ་དང་། ལུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་
 སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཆད་མེད་པ། མདོན་པར་ཤེས་
 པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དང་། ཉིང་(༥༥)དེ་འཛིན་ཀྱི་མཆོད་མཆོད་
 པོ་གངས་ཆེན་མཆོ་ལ་སྟགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་
 འཁོར་ལོ་སྟབས་བཅུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། ཆད་མེད་པའི་
 ལུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། དུན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སྟགས་པ་དང་།

འཕྲིན་ལས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ན་མ་མཁའ་མཐའ་སྐྱེས་པ་ལི་
 འཕྲོ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གཉིས་རྒྱན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་པ་ཞི།
 འདི་ཅམ་དུ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་མ་ལུས་པ་.....
 འདུས་པོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱོ། །ཁི་སྒྲུང་དུ། སེང་གེ་ཅལ་རྫོགས་ཆེན་
 སའི་རྒྱུད་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱི་སྐུ་དང་ནི། །གསུང་དང་ཐུགས་
 གྱི་དབྱིལ་འཁོར་དང་། །ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ལྟར་སྒྲུང་བའོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐུ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་དང་། ཡོན་
 ཏན་དང་། འཕྲིན་ལས་ལྟའི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་ལས། དང་པོ་སྐུ་ལའང་རྩ་
 བོ། (༤༥༥) དེས་ཆོག །དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། སྐུའི་རྩ་བོ། སངས་རྒྱལ་གྱི་
 སའི་རྟེན་གང་ཞིག་འཛོམས་འབྱུར་མེད་པ། དེས་ཆོག་ལུས་ལྷ་རྫོགས་པས་
 སྐུ་ཞེས་བྱོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ན་ལུས་དངོས་མེད་གྲུང་མིང་ཅམ་མི་
 འགལ་ཏེ། དཀོན་མཆོག་རྫོན་མའི་མདོ་ལས། ཚོས་གྱི་སྐུ་ནི་རྒྱལ་བ་
 རྣམས་གྱི་ལུས། །རྟོན་རྣམས་སྐྱུངས་དེ་ཤིས་ཤེས་པར་འབྱུར། །ཅེས་པ་
 བཞིན་ནོ། །དབྱེ་ན། ཚོས་སྐུ་རྫོགས་པ་དང་བལ་བ། །འོངས་སྐུ་མཆོན་མ་
 དང་བལ་བ། རྒྱལ་སྐུ་དེས་པ་དང་བལ་བ་ཞི། ཅལ་རྫོགས་ལས། སྐུ་ཤི་
 རྩ་བོ་འབྱུར་བ་མེད། །སྐུ་ཤི་དེས་ཆོག་གསལ་འཁོར་ལྟ། །དབྱེ་བ་རྣམ་
 པ་གསུམ་དུ་བརྟན། །ཚོས་སྐུ་འོངས་སྐུ་རྒྱལ་སྐུར་ལྟ། །ཚོས་སྐུའི་
 མཆོན་ཉིད་བསམ་པ་བལ། །འོངས་སྐུའི་མཆོན་ཉིད་གསལ་རྟོག་མེད། །
 རྒྱལ་སྐུའི་མཆོན་ཉིད་རྣ་ཆོགས་རྟོན། །ཅེས་སོ། །གསུང་ལའང་རྩ་བོ་
 བཤམ་པས་(༤༥༦) རྟོང་པ། དེས་ཆོག་ཚོས་གྱི་སྐུར་པོ་རྣ་ཆོགས་
 དབྱིངས་ལྷ་སྐུར་བ། དབྱེ་ན་མཛད་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་གང་ལ་གང་

འདུལ་བྱ་སྤངས་པ། མཆོངས་པ་འཇིགས་པ་ལྟར་ལྟུག་ཅུར་སྤངས་པ། འཇོ་
 ལྟུག་རང་སྤངས་དང་མཐུན་པའི་གཏུར་མ་མཆོད་སྤངས་སྤངས་པ།
 སེམས་ཅན་མོས་པའི་གཏུར་དབྱངས་དེས་དབང་པོ་ཆོས་པར་སྤངས་པ།
 བརྟའི་གཏུངས་བརྟ་བཏུན་པས་དོན་གྱི་བར་མཛད་པ། ཆོས་གི་
 གཏུར་གཏུལ་བྱའི་ན་བར་གྲག་པས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། དེ་དག་
 གྱུར་སྐྱུལ་སྐྱུལ་རོ་བོ་གཅིག་ཞེས་པས་འབྱེད་དོ། ཁོངས་སྐྱུལ་བརྟ་
 ཅམ་མོ། ཆོས་སྐྱུལ་བརྟ་མེད་དོན་གྱི་གཏུར་ལས་སྤངས་པ་མེད་དོ། །
 སྐྱུལ་སྐྱའི་གཏུར་བྱ་སྤངས་བཤད་བྲག་ཅའི་ནམ་པ་ལྟར། དོན་ལ་མེད་ལ་
 ནམ་པར་སྤངས་པ་ཉི། གཏུལ་བྱའི་བམོད་ནམས་དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 བྱིན་ཐུབས་ཆོགས་པ་ལས་གྲག་པའང་ཆོག་འབྱུ་རང་མཆོན་བྱ་.....
 (༥༥) མེད་པར། ལྷན་ཐུ་མ་ལས། ལྷུ་པ་ནམས་གྱི་གཏུར་དེ་ནི། །
 བྲག་ཅ་བཞིན་དེ་ཡི་གེ་མེད། ཅིས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྐྱུ་བརྟན་གྱི་ནི་སྐྱུ།
 གཞན་གྱི་ནམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། ལྷུ་རྟོག་མེད་ཅིར་བཟོ་མེད་པ། དེ་
 ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཏུར། གཞན་གྱི་ནམ་རིག་ལས་བྱུང་
 བ། ལྷུ་རྟོག་མེད་ཅིར་གཟོ་མེད་པ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 གཏུར། བྱི་དང་ནང་ན་གནས་མ་ཡིན། ཅིས་པ་བཞིན་ནོ། དོན་དེ་
 དག་གྱུར་ཅལ་ཆོགས་ལས། གཏུར་གི་རོ་བོ་གྲག་པས་ཉོན་། གཏུར་གི་
 དེས་ཆོག་སྐྱུ་ཆོགས་འབྱུང་། དེ་བྱེ་བ་ནམ་པ་བྱུག་གིས་བཏུན། སངས་
 རྒྱལ་མཛད་པའི་གཏུར་ཉིད་དང་། མཆོངས་པ་ལྟ་ཡི་མཆོད་གཏུར་
 དང་། འཇོ་ལྟུག་འབྲུལ་པའི་རང་སྤངས་དང་། སེམས་ཅན་མོས་པའི་
 འདུལ་སྤངས་དང་། གསང་བ་ཡུམ་གྱི་བརྟ་སྤངས་དང་། བྲག་པ་སྤྱ་

ཆོག་གསུང་ཏུ་བརྟན། ཅེས་(༤༥) པའོ། །གསུམ་པ་ཐུགས་ལའང་
 རྩ་ལ་པ་མེད་པ། རེས་ཆོག་རིག་པ་རང་ས་ན་གསལ་བ། དཔྱེན་
 སྤངས་པ་ཐུན་ཐུམ་ཆོག་པ་འི་ཡེ་ཤེས་དྲན་པ་སངས་པའི་ཐུགས།
 རྩ་ལ་པ་ཐུན་ཐུམ་ཆོག་པ་འི་ཡེ་ཤེས་འཕྱར་མེད་རྩི་རྩི་ཐུགས།
 བཟང་པ་ཐུན་ཐུམ་ཆོག་པ་འི་ཡེ་ཤེས་མཐུན་པ་ལྷ་ཆོག་པ་འི་.....
 ཐུགས་གསུམ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐུགས་ཀྱི་རྩ་ལ་པ་མེད། ཐུགས་
 ཀྱི་རེས་ཆོག་བསམ་པར་སྤང་། །དཔྱེན་ནས་པ་གསུམ་ཏུ་བརྟན། །
 ཐུགས་ཉིད་དྲན་པ་སངས་པ་དང་། རྩི་རྩི་འཕྱར་མེད་ཐུག་དང་ནི། །
 ལྷ་ཆོག་མཐུན་པའི་ཐུགས་ཏུ་བརྟན། ཅེས་སོ། །བཞི་པ་ཡོན་ཏན་
 ལའང་རྩ་ལ་པ་སངས་ཐུག་ཀྱི་སའི་ཆོས་ཐུན་ཐུམ་ཆོག་པ། རེས་ཆོག་
 ལེགས་དགུ་མ་ལུས་པ་ལྷན་གྱི་ཏུ་འཕྱར་བས་ནོར་ཏུ་ལྷ་ཏུ། དཔྱེན།
 གཞིའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་སྤྱར་རང་ས་ལྷན་པས་རང་དོན་མཐར་(༤༦)
 ཐུན་པ། ལམ་སྤང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལ་གསལ་བས་གཞན་
 དོན་མཚན་པ་འཆར་བ། མཐའ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་
 འདྲན་པས་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྤྱར་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོན་ཏན་
 རྩ་ལ་པ་མཐའ་ཅད་བསྐྱེད། ཡོན་ཏན་རེས་ཆོག་ལྷ་ཆོག་འཕྱུག། དཔྱེ་
 བ་ནས་པ་གསུམ་གྱིས་བརྟན། །གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། །
 ལམ་ལ་སྤང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། །མཐའ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །
 ཞེས་སོ། །ཐུ་པ་འཕྲིན་ལས་ལའང་། རྩ་ལ་པ་རེས་ཆོག་དཔྱེ་བ་གསུམ་
 ལས། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྩ་ལ་པ་མཐའ་ཅད་ཀྱི་དོན་འཁོར་བ་མ་སྤངས་ཀྱི་
 བར་ལྷན་གྱི་ཏུ་མཚན་པ་སྟེ། བཟོན་རྩིགས་ཐུན་ལས། དེ་བཞིན་སྤྱིད་

བ་རི་མིང་འདི་ལོ། །ལས་ནི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེས་
 ཆོག་ནི། སྤྱུ་གསུམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་གསུལ་བྱ་ལ་བྱེད་པས་ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་སྦྱངས་ནས་(༤༤༥) སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྦྱར་བའི་ལས་.....
 མཛད་པ་ཉི། གསུལ་བྱའི་ཁམས་དང་། བག་ལ་ཉལ་མཁུན་ནས། དེའི་
 རོན་འཆོམས་པར་བྱེད་ཀྱང་འབད་ཚོལ་མི་མངའ་བ་རྒྱ་གར་གསུགས་རྒྱ་
 བར་ཏུ་ཉོན་པ་ལྟ་བུ་ཉི། རྒྱད་བྲམ་མ་ལས། གསུལ་བྱའི་ཁམས་དང་
 འཇུལ་བའི་བྱ་བ་དང་། །དེའི་གནས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམས་ལ། །
 བྱལ་བདག་རྟག་ཏུ་ལྟན་གྱིས་བྱལ་པར་འཇུག། ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །
 དབྱེན་བཞི་ཉི། རིག་པ་རང་གར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་ལས། ཞི་བ་དང་ནི་
 རྒྱས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དབང་དང་དྲག་པོར་འདོད། ཅེས་སོ། །ཞི་
 བས། འཕྲོ་བའི་སྤྱི་བ་པ་སྦྱར་ཞིང་སྤྱག་བསུལ་མ་ལུས་པ་ཞི་བའི་ཐབས་
 མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་འབྱུང་བར་མཛད་དོ། །རྒྱས་པས། འཕྲོ་
 བའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་ཞིང་འདོད་པའི་རེ་བ་མ་ལུས་པ་སྦྱར་བར་.....
 མཛད་དོ། །དབང་གིས། རྒྱེད་བྱ་མཐུན་པར་བསུས་ནས་རྒྱད་
 (༤༤༦) དབང་གི་རྒྱ་པོ་ཆེན་པོས་མ་སྤྲིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པའི་ལས་...
 རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །དྲག་པོས། གསུགས་པ་ཅན་ཆར་གཙང་ཅིང་ཁམས་
 གསུམ་དབྱིངས་སུ་གཟིར་ནས། སྤྱིད་གསུམ་ཐིམ་གྱིས་མནན་ཏེ།
 འཁོར་བ་ཕྱང་འདས་སུ་བསྐྱལ་ནས། ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་
 འབམས་ཏུ་འབྱུང་པས། སྤྱུ་གསུང་སྤྱགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་མི་ཟད་
 པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཞིང་ཁམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱས་.....
 པར་མཛད་དོ། །དེ་སྐད་ཏུ་འང་། སང་གེ་རྩལ་རྫོགས་ཆེན་པོའི་རྒྱད་

ལས། འཕྲིན་ལས་རྩོམ་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད། འཕྲིན་ལས་དེས་ཆོག་གྲུབ་
བྱེད། དེའི་ཕྱིན་ཆས་པ་བཞིས་བསྟན་པ་ལོ། ཞེས་ཏོ། ཞི་བ་དང་ནི་རྒྱས་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དབང་དང་དྲག་པོར་བཤད། ཞི་བས་ཆོས་ཉིད་
དབྱིངས་ལུ་ལྷན། རྒྱས་པས་སྤྲོ་ཆོགས་རྩོམ་པ་ལོ། རྒྱས་པ་གིས་མ་
སྤྲོ་སྤྲོ་པར་བྱེད། དྲག་པོས་ཐམས་ཅད་ཆར་(༤༧/ན) གཙོད་པ་ལོ། ཞེས་བྱ་
ཆེར་གསུངས་སོ། ཐེག་པ་དེ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས།
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་འབྲས་བུའི་རྒྱལ་པར་གཞག་པ་སྟེ་རིམ་ཁང་ཉི་ཤུ་ཅ་
ལྔ་པ་སྟེ་ཐ་མཐོ། །

མཆོག་བསྟུ་བ།

དེ་ལྟར་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་ཁང་བཟང་ཆོས་དབྱིངས་ནས་.....
མཁའ་མཐའ་ལྷན་པར། ལས་ལུས་ཡོངས་བཞོད་འབྱོར་ཆོགས་བྱ་ཆེ་
དཔག་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་གྲངས་ཅན། ལུས་ཅན་སྦྱོང་བུའི་རེ་བ་རྒྱས་
སྤྲོད་ཡིད་བཞིན་དབང་པོའི་ཆར་འབབ་པས། དཔལ་ལྷན་བཟུ་བུ་གིས་
ཉིན་མོར་བྱེད་དེ་ཀྱན་དགའི་དགའ་སྟོན་འཕེལ་བར་བྱས། འཇིག་
ཉིན་གསུམ་ཏུ་སྟོན་པས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཐབ་པ། གང་རྒྱལ་སྤྲོ་ཆོགས་
གསུལ་བུའི་རྒྱུ་འགྲོ་མཐའ་ཡས་ལྷན། དེ་དག་ནང་ནས་མཆོག་
གསང་རྒྱགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེ། རྩོམ་ཆར་མད་བྱང་ཡང་དག་ལུས་འདི་
གསལ་བར་བྱེ། ཞེས་བུའི་མཁའ་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་བྱ་ཆེ་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་
འཛིན་(༤༨/བ) གནས་གཤགས་ཅན། ཀྱན་མཁའ་སྤྲོ་ཆོས་ཀྱི་ལུས་
གང་དེ་རིགས་ལྷན་འགྲོ་བའི་དབྱིངས་བྱུང་བ། རྩལ་བལ་དྲི་མེད་ཉི་

གཞོན་དམར་བས་བདག་སྒྲིའི་ཁང་བཟངས་མཛེས་ཡུར་རྟེ། །ཤིན་ཏུ་
 རྟོགས་དགའི་གནས་རྣམས་ཀྱང་ནི་རང་གཞན་ཀྱན་གྱིས་མཛོང་བར་
 བྱས། །ཁང་འདིའི་རང་བཞིན་མངོན་ཡུར་པ། །རྒྱལ་ས་ཆེན་ཆུ་གཏེར་
 ཟབ་མོའི་གནས། །སྡོན་མེད་ཡེ་ཤེས་གངས་ཆེན་མཚོ། །འཛིན་ཁྲིའི་
 གནས་ཀྱང་བསྐྱོད་པ་བཞིན། །དཔལ་ལྷན་མཚོ་ཆེན་མི་འཕྲུགས་གང་
 དེ་མི་གཤམ་ཅ་ཤལ་རྩྭ་པ་མེད། །གཏིང་ཟབ་རྒྱ་ཆེ་རྟོགས་དགའ་གང་
 དེ་དེ་རིང་བདག་སྒྲིའི་མངོན་ཏུ་ཡུར། །རིགས་འཛིན་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་
 གང་དེ་དགོངས་པ་རུས་གསུམ་འཕོ་འཕྱར་མེད། །མ་ནོར་དོན་གྱི་སྒྲིང་
 སོ་གང་དེ་བདག་རྗེས་ལྷགས་ལ་མེ་ཚོམ་བྲལ། །རྟོགས་དགའི་རང་
 བཞིན་ཉི་མའི་མདངས་བཀྲ་ཞིང་། །དོན་རྣམས་རི་བཞིན་དབང་སོའི་
 (༥༠ན) མངོན་སུམ་བཞིན། །མ་ནོར་རི་བཞིན་ལགས་པར་ཡོངས་
 བཤད་འདིས། །རུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཉེས་བྱེད་ཡིན། །
 མཁའ་འགྲོ་ཀྱལ་བ་རིགས་འཛིན་དང་། །དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་
 རྣམས་ཀྱང་། །འདི་ལ་དབྱེས་པའི་རྒྱན་དབྱེ་བས། །བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པར་
 བདག་གིས་ཤེས། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་རྟོག་རྗེའི་གནས་ནི་ཀྱན་གྱི་སྐྱོད་ལྷལ་
 མ་ཡུར་པ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་བཤམ་གསལ་བར་བྱས་པའི་རང་བཞིན་དེ་
 མེད་ཁང་བཟངས་འདིས། །འོད་གསལ་སྒྲིང་སོའི་བསྐྱན་པ་གང་འདི་
 ལྷན་རིང་འཛིག་རྟེན་གནས་བྱེད་ཅིང་། །སྐལ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་ལམ་
 བཟང་སྒྲུང་བས་ཐར་སྤྱིང་བརྩོན་བྱེད་ཡིན། །རྟོགས་ཆེན་དམ་པའི་
 སྤང་སོ་གཟིམས་ལས་དེ་ཡི་གཞུང་ལྷགས་མིག་རྒྱལ་ལ། །གནས་གཞན་
 ཀྱལ་པའི་ཐོམས་ཆུགས་འཁྱོར་ཞིང་ཟབ་མོའི་གནད་རྣམས་འཛོར་.....

དྲིལ་ནས། ཁྱིམ་པོ་མ་ཚོགས་བཀའ་ཡི་(༥༠) བསྐྱེད་པ་རིམ་ཁང་
 ཉི་ཤུ་ཙུ་ལུ་པར། ཁྱིམ་པོ་དོན་ལྡན་ཕྱོགས་གཅིག་བསྐྱེད་ནས་
 ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་ལྷན་པས་བསྐྱེད་པ། ཐུག་མཚན་མཉམ་པའི་ས་གནི་
 ལ། འོད་གསལ་རྩི་རྩི་ཁྱིམ་པོ་ཙུ་ ཁྱིམ་ཁང་ལྷ་ལྷག་ལྷས་བསྐྱེད་པ། །
 ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་བཀོད་པས་མཛེས། ཚེས་མཚན་རིན་ཆེན་ཁྱིམ་པོ་
 ལས་ལྷན་པ། ཁང་བཞིན་རྩིགས་པ་ཆེན་པོའི་མཚན་རྟེན་ནི། ལྷ་
 སྒྲིང་འཁོར་འདས་ཞིང་ཀུན་ཐག་ལྷན་ལུ། ཆེ་མོ་རྩལ་མཚོ་ཆས་
 དབྱིངས་ནས་མཁས་ལྷན། འདི་ཡི་ཁོར་ཁོར་ལྷག་ཕྱོགས་ཀུན་ན། །
 ལྷ་སྒྲིང་རྩི་བསྐྱེད་པ་བཟུང་པ་བཟུང་ལྷ་མོ་བྱེད། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་པོ་
 ལྷ་རྩལ་རྩལ་འཕྱུ་ཞིང་། ཚེས་ནས་གསལ་ལ་མ་འདྲེས་རྩིགས་
 པར་གནས། རྩི་དེའི་རྩིས་འགྲོ་རོ་མཚན་མད་ཀྱི་ཆས། ཐུག་མཚན་
 མཚན་ཀྱི་མཚན་རྟེན་ཆེན་པོ་ཡང་། ཚིག་དོན་ནས་བཟུང་བཀོད་པ་
 མཐའ་ཡས་(༥༡) བྱིང་། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ལྷ་བས་མཁས་
 དབྱིངས་ལུ། རྒྱ་འབྲས་ཐུག་པའི་ས་གནི་ཡོངས་མཉམ་གདལ་བ་
 ཆེན་པོའི་ཞིང་ཁམས་ལ། ལྷ་མོ་ཐུག་པའི་རི་རབ་རྩལ་མཚོ་དབང་
 བཞིའི་ལྷས་པ་ཀུན་ནས་རྩལ། ཡང་ཟབ་གདལས་པའི་མཁས་རྩི་
 དང་ཆས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐའ་ཡས་བྱིང་། གནི་ལས་འབྲས་ལུའི་ནི་
 རྩི་རྩལ་བསྐྱེད་མེ་རྟོག་རིལ་ལུའི་ཆར་ཏུ་བསྐྱེད་པ། གཏུགས་དཀར་
 ཆེ་མོ་རིན་ཆེན་རྟོག་ཡངས་བྱིང་། ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་རྩལ་པའི་བ་དན་
 མཛེས། ཚིག་དོན་མདངས་བཟུང་བཟུང་ལུའི་རྩལ་འཕྱུང་ལྷས། ལ་རྩིང་
 རྩལ་ལྷ་བཟུང་ཤིས་ལུན་ཆོགས་ཀྱི། ལྷ་བས་ཆེན་ས་འཛིན་ཤིན་ཏུ་

བཟང་ལས་ཅེ་མོ་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ན་གསལ། །ཁ་གྲུ་རྒྱ་ཆེ་ཕྱགས་
 བཅུད་ཁིང་ཁམས་རྒྱ་མཆོད་རྒྱལ་ལས་འདས་ལྷུང་ཅིང་། །ཆོས་
 དབྱིངས་རི་བཞིན་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་བྱུང་བཞུན་པའི་མཆོད་རྟེན་
 བཀོད་(༤༡)ལ་ལེགས་པ། །ཕྱི་རབས་དོན་དུ་བསོད་ནམས་འདུན་སྐྱེད་
 གྲུན་མཁྱེན་ངག་གི་དབང་པོས་བཞེངས། །འཇམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་ཕྱི་
 རབས་མིས་བསྐྱུང་རྟེན། །ལེག་མཆོག་འདི་དང་མཚུངས་པ་གཞན་
 ཡོད་མིན། །དེ་ཕྱིར་དཔག་མེད་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་འདི་ནི། །དོ་རྩེ་སྤྱིང་པོའི་
 བཞུན་པའི་སྤྱོད་ཤིང་ཡིན། །དཔལ་མགོན་ཐུ་མ་ཤིན་དུ་མཉེས་བྱས་
 བརྒྱད་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱིན་ལྷུང་རྟེན། །དབང་གི་རྒྱ་པོ་རྒྱ་མཆོས་རྒྱད་
 བརྒྱན་བཤད་པའི་སྤོན་མེ་མ་ལུཔ་ལ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་མན་ངག་
 དང་རྟེན་སྟེན་བརྒྱད་སྤྱིང་པོ་བདག་ལ་བབས། །དེ་ཕྱིར་སྤྱིང་ཏིག་
 བཀའ་གསང་རྒྱ་ཆེའི་བཞུན་པ་དེར་སང་ཁོ་བོས་འདྲིན། །རྒྱལ་བ་
 སྤྱིགས་འདྲིན་བརྒྱད་པ་མ་ཉམས་ལ། །སྤྱིང་པོའི་ལག་ལེན་མ་ལོར་
 མངོན་སྟུང་པ། །རི་བཞིན་རྟོགས་ནས་དེ་བཞིན་སྤྱུང་བས། །རྒྱལ་
 བ་རྒྱ་མཆོད་མ་ཅན་དབྱེས་ས་ཀྱི། །ཟབ་དོན་བསུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱན་
 བསྐྱེངས་པ་དང་། །(༤༢)མཉམ་དུ་ཉོན་མངས་གདུང་བ་ཁི་བྱེད་
 པས། །འཁོར་བའི་མེ་ཆོགས་འཕྱུངས་པའི་འགྲོ་བ་ཀྱན། །ཁི་བདེ་
 བཞིལ་བའི་ལམ་ལ་འདྲེན་པ་ལགས། །འདི་ལ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་མི་
 རྣམས་དང་། །མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོད་ཆོགས་རྣམས་ཀྱན། །
 དབྱེས་པའི་སྤྱོད་འབྱེད་བཟང་པོ་མཆོད་པའི་སྤྱིགས། །ཆོག་དོན་ཆ་
 ཤས་འོད་དཀར་ནི། །སྟོན་རྒྱའི་མཉེས་པ་ལས་འགོངས་ཤིང་། །གཏི་

ཐུག་ཐུན་པ་ནས་གསལ་ནས། ཁྲོ་གསལ་ཀྱང་མུས་པར་བྱེད། །པར་
 ཀྱང་ཐུན་དང་ཐུན་ལ། །རྟོ་བུ་རིན་ཆེན་འབར་བས་དཔལ་མངའ་
 བས། །ཆ་ཡང་མི་མཆོན་མཆོས་པའི་བཞོད་མིན་ནི། །བདག་སྒྲིའི་
 དབྱིངས་ན་གསལ་བས་སྒྲུང་བར་བྱས། །དོན་དམ་དེ་ཉིད་གིན་ཏུ་
 མཐའ་ཡས་ཀྱན་རྒྱུ་སྒྲུང་བའི་མཆོམས་ལས་འདས། །མ་ལུས་མི་ལུས་
 ལུས་པ་མེད་པའི་འད་གསལ་བདེ་གཤེགས་ཉི་མ་ནི། །སྤྱིད་དང་
 (༥༡༥) ཞི་བའི་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱན་བྱུང་རང་བཞིན་གནས་པ་གང་...
 ལགས་པ། །དེ་ཀྱན་དོན་ཟབ་མད་ཏུ་བྱུང་དེ་དེ་རིང་བདག་གིས་
 གསལ་བར་བྱས། །ཆོས་རྒྱལ་འདི་ནི་སྤྱི་མཆོག་རིན་ཆེན་མཛོད། །
 ཆོག་དོན་ནས་བཀྲའི་རིམ་ཁང་བཞོད་མཆོས་ཤིང་། །རིམ་ཁང་རེ་
 བའང་སྒྲིང་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་འཕྱར་ཆོགས་དཔག་
 མེད་ལྟ། །འདི་ནི་ཡང་ཟབ་གནད་ཀྱི་ལྡེ་མིག་སྟེ། །རྒྱུད་ལུང་མན་རག་
 མཛོད་ནས་སྒྲུང་བར་བྱེད། །ཟབ་མའི་དེ་ཉིད་ལྟ་བའི་མེ་ལང་སྟེ། །
 ཤེས་རབ་པར་རྒྱས་བྱེད་ཉི་མ་ཡིན། །དེ་སྤྱིད་དང་ལྟན་ཐར་པ་འདྲོད་
 ནས་ཀྱིས། །རིན་ཆེན་མཛོད་འདིར་འཕྱག་ལ་འབད་པར་བྱས། །མ་
 རིག་ཐུན་བྲལ་འད་གསལ་མཛོད་ལྟར་ནས། །ཆོ་འདིས་སྤྱིད་གསུམ་རྒྱ་
 མཆོའི་པ་རྩ་འགྲོ། །སྤྱི་མཆོག་རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་འདི་ནི། །
 རང་གཞན་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཆོའི་མཐར་མོན་ཞིང་། །རྒྱ་ལོས་མཆོག་
 (༥༡༦) མངའ་ཀྱན་མཁྱེན་བསམ་ཡས་པས། །གངས་རི་ཐོད་དཀར་
 མཁུལ་ཏུ་ལེགས་པར་སྒྱུར། །དགེ་བ་དེ་ཡིས་བདག་དང་འགྲོ་ཀྱན་
 སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་རབ་ཞི་ནས། །ཡེ་ཤེས་འད་གསལ་ཉི་ལྔའི་རྣམས་འགྲོ་

ས་ས་རང་གིས་རིགས་ཞི་བ། ། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟ་དོན་ཅེ་ཅེ་མོ་ལྟ་
 གྱིས་ཀྱང་པ་འེ་གནས་ཐོབ་ནས། ། སྤྲོད་པེ་ཤེས་འདྲ་འབྲལ་མེད་པས་
 འཕྲོ་ལ་ཐན་བདེ་བྱེད་པར་ཤོག ། ལེགས་བཤད་སྤྲོ་ཆེན་ཐོས་པའི་
 སྒྲིག་གི་ཐེང་བ་ཅན། ། ཡིད་མཁའི་ལམ་ནས་ཆོག་དོན་བདུད་ཅིའི་ཆར་
 བཤས་པས། ། མ་ལུས་སྐྱེད་ཤུའི་རེ་བ་རྣམས་སྤོང་དགེ་ཆོགས་ལོ་རྟོག་
 རྣམ་འཕེལ་ཞིང་། ། རྒྱལ་བའི་འཕྲུར་པས་འཕྲོ་ཀུན་ཆོས་ལྟར་སྤྲོད་ཞིའི་
 རྒྱད་པ་ཤེལ་བར་ཤོག ། སྒྲིགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་འབྲུང་བ་དང་། ། ལུས་
 ཅན་རི་སྤྲོད་གནས་གྱི་བར། ། དམ་ཆོས་མཛོད་འདི་གནས་ལྟར་རྟེ། །
 མཐའ་ཡས་ཐན་བདེ་འབྲུག་པར་(༤༩༥) ཤོག ། འཛིག་རྟེན་ཀུན་དང་
 འཕྲོ་བ་ཀུན། ། བདེ་ཞིང་འཕྲུར་པས་ལྟ་ལུལ་བཞིན། ། ཀུན་གྱུང་ཐར་
 པའི་ལམ་ཞུགས་རྟེ། ། སྤྲུལ་གཅིག་མངས་རྒྱས་འབྲུག་པར་ཤོག ། སེམས་
 ཅན་མ་ལུས་སྤྲོད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་རྟེ། ། འབད་པ་མེད་པར་ལྷ་རན་
 འདས་ཐོབ་ནས། ། འཁོར་བ་སྤོངས་ཤིང་ཞི་བའི་ཆལ་རྒྱས་རྟེ། ། དོན་
 གཤིས་ལྟ་བུ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོར་ཤོག ། དགེ་མཆོག་གང་གིས་ཐན་
 བདེ་འབྲུང་བའི་གནས། ། སངས་རྒྱས་བརྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་
 ཤོག ། དཔག་མེད་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་དཔལ་འབར་བ། ། འོད་གསལ་
 སྤོང་པའི་དམ་ཆོས་རྒྱས་པར་ཤོག ། ཆེ་མཐའ་ཡས་པས་འཕྲོ་བ་དཔག་
 མེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སར་འདྲེན་ཞིང་། ། རྣམས་ཆལ་མཆོག་སྤྲོད་པེ་རྟོག་
 ལྟ་སྤོངས་ཀུན་ཏུ་བརྒྱན་པས་མཛོས་ལྟར་ལ། ། སྤོན་མེད་ཆོས་གཏེར་
 ཡོན་ཏན་མཆོག་སྤྲོད་ལྟར་དང་མདོན་ཤེས་རྟེང་འཛིན་ལྟར། ། ཆོངས་
 སོགས་ལྟ་དང་མེའམ་(༤༩༦) ཅིས་མཆོད་གྲགས་ལྟར་རྒྱས་གང་.....

བར་ཤོག ། གུན་ཏུ་མཐའ་ཡས་འདྲ་ཟེར་སྒྲོང་ལྷན་བྱེད་པོའི་ལམ་ལས་
 རབ་འདས་པ། ། འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་པ་བྱེད་མེད་མིག་དང་ལྷན་མཚོག་
 རྒྱལ་བས་རབ་བསྐྱེད་པའི། ། བཀྲ་ཤིས་གང་གིས་འགྲོ་གུན་མཆོས་
 ལྷན་བསྒྲོད་དབྱངས་མེ་རྟག་ཆར་འབབ་པའི། ། དེ་སྟེང་ཁིང་རུ་ཆོས་
 རྒྱལ་མཚོག་འདི་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་གང་བར་ཤོག ། རུས་གསུམ་བསྐལ་
 པ་ཁིང་གི་རྒྱལ་དང་འགྲོ་བའི་གུན་ཏུ་རྟག་པའི་གཞི། ། ཁི་སྟེང་རྒྱ་
 མཚོའི་རྒྱལ་ལས་འདས་པར་མན་བདེའི་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོ་སྟེང་། ། མ་
 ལུས་ཡོངས་བཀོད་བདེ་དགའི་རྒྱ་མཚོས་བདག་གི་འཕྲིན་ལས་དེ་འདྲ་
 ཁིང་། ། རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་གུན་ནས་མཉེས་བྱེད་སེམས་ཅན་རྒྱ་མཚོ་སྟེན་
 བྱེད་ཤོག ། གང་ནམས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལྷན་རྒྱ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཉིང་
 འཇིན་རྒྱ་ཆེ་ཁིང་། ། དཔག་ཡས་དགོངས་སྟེང་རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་ཆེ་གཞན་
 རྟོན་(༥༥) བྱེད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཁིང་། ། འོད་གསལ་ཉི་ཟླའི་སྒྲོང་བ་རྒྱ་ཆེ་
 ཁིང་དང་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཁིང་། ། མི་གཤམ་ཆོས་ཉིང་སྒྲོང་བ་རྒྱ་ཆེ་ཆོས་
 དབྱིངས་རྒྱ་ཆེར་འཇུག་པར་ཤོག ། ཁི་སྟེང་མཚན་མོ་དྲངས་པའི་ནམ་
 མཁའ་ལ། ། ཁི་པོར་འཇིན་ཟེར་ཅན་ཡང་འདྲ་འབྱེད་ཅིང་། ། སྐར་
 ཆོགས་དབུས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གང་བ་ཡིས། ། མེ་རྟག་གུ་སྒྲུའི་ཆལ་
 རྒྱས་རྒྱས་པ་བཞིན། ། ཁྲོ་གྲོས་མཁའ་ལ་སྟིང་པོའི་འདྲ་བརྒྱ་པ། ། རྒྱས་
 བཀྲ་ཡེ་ཤེས་གསལ་བའི་མདངས་འཕྲོ་བས། ། རྩི་རྩི་སྟིང་པོའི་ལམ་
 བཟང་སྒྲོང་བྱེད་ཅིང་། ། སྐལ་བཟང་སྟོ་ཡི་པར་རྒྱས་བྱེད་ཡིན། ། རྒྱལ་
 འདི་སེག་མཚོག་སྟིང་པོའི་པད་ཆལ་ལས། ། རབ་འབྱུངས་སྐྱ་ཆོགས་
 རང་གྲོལ་རྒྱལ་འཁྱུར་པས། ། འོད་གསལ་སྟིང་པོའི་རྟོན་རྒྱས་བསྟན་

ནས་མོང་། །དྲི་མེད་འོད་ཟེར་སྒྲིང་ལྷན་དེ་སྒྲིང་ལོ། །རང་བཞིན་གསུང་
བའི་གནད་ཆམས་མ་ལྟས་པ། །སྐལ་ལྷན་ཆམས་ལ་མ་ཞོར་མའོན་
(༤༥ན) ལྟམ་ཏུ། །སྒྲིང་ཆེན་རབ་འབྱམས་བཟང་པོས་བསྟན་ནས་
མོང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྒོ་སྒོས་བཟང་པོ་དེ་སྒྲིང་ལོ། །ད་ལྟར་བཞུགས་དང་
སྒྲིང་གིས་འཁྱུན་པ་ཡི། །ཕྱི་རབས་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྐལ་ལྷན་ལ། །
མཐར་ཐུག་དོན་གྱི་གནད་ཆམས་གདམས་ཟིན་གྱིས། །བཙོན་པས་
ཉམས་སུ་ལེན་ལ་འབད་པར་མཛོད། །གསུང་བའི་གནས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་
བྱ་ཆེ་ལ། །རྒྱུད་ལྱང་མན་རག་ཡི་གེ་གྲངས་མང་ཞིང་། །རྗེ་རྗེས་གནས་
ཀྱང་བསྐྱོད་ཞིང་རྟོགས་དགའ་བས། །དེ་དག་དོན་འདུས་ཐེག་མཆོག་
མཛོད་འདི་གཅེས། །དཔལ་མགོན་སྐུ་མ་དམ་པ་མཉེས་བྱས་ཤིང་། །
ཟབ་མོའི་གནས་ཆམས་མ་ཞོར་འདིར་ཆོང་ལ། །ལྱང་རིགས་མན་རག་
བྱ་མཆོའི་སྒྲིང་ཡངས་པས། །ཟབ་ཅིང་བྱ་ཆེའི་གནས་འདི་མཆོག་ཏུ་
འཕགས། །ཕྱིན་ཆད་སྐལ་མེད་ཆམས་ལ་མི་བསྟན་ཅིང་། །ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་གྱུབ་མཐའ་གང་ཡིན་(༤༥མ) པ། །དེ་ཀྱན་ཆོགས་སུ་མ་སྤེང་དམ་
ཏུ་སྦྲོས། །ཡི་གེ་འདི་ལ་བཙས་བསྐྱད་མ་བྱེད་ཅིག །མཛོད་འདི་དཔལ་
ལྷན་ཐུགས་གྱི་བདག་མོ་དང་། །གཟའ་ཡི་དགེ་བསྟེན་ཆེན་པོ་རྩ་ཏུ་ལ། །
དམ་ཅན་རྗེ་རྗེ་ལེགས་པ་སྦྱང་ལ་གཏད། །ཐུབ་པར་སྦྱངས་ཤིག་བཀའ་
ཡི་བྱ་ར་གྱིས། །འདི་ལས་ཚལ་གཞིའི་ཡི་གེ་སྐྱ་བ་དང་། །མང་ཏུང་འདྲ་
མིན་བསྐྱེད་བསྐྱད་བྱུང་མིད་ན། །དེ་ཡི་སྒྲིང་ཁྲག་རྩལ་བའི་དགའ་སྟོན་
མཛོད། །དཔུགས་ཆོད་མདངས་སྟོགས་མིག་འབྱས་ཐང་ལ་སྐུལ། །
རིགས་འཛིན་བཀའ་སྟོད་བྱ་མཆོའི་ཆོགས་ཆམས་གྱིས། །འདི་ལ་སྦྱང་

༩༩ ། (གངས་ཅན་ཁྱད་རྒྱུ་རྒྱུ་) དཔེ་ཆོག་མེད་མེད་པ་ལྟ་བུ་གྲགས་དང་
 ལས་ལྟགས་མི་ལྟ་བུ་མཆན་ཏེ།

གྲོ་བཟང་བརྟན་འཛིན། དབང་གྲགས། ཆེ་ཤིང་།
 གྲོ་བཟང་ཆོས་འབྱུང་། གྲོ་བཟང་འཕགས་མཆོག་རག་དབང་གྲོ་ལྟོས།
 གྲོ་བཟང་དབྱིག་གཉིན། ལུས་མཆོན་བྱམས་པ། ཆེ་བརྟན་རྒྱ་རྒྱ།
 ལུན་ཆོགས་ཆོགས་གཉིས། ཆེ་ཤིང་བཟ་ཤིས། ལྷག་པ་ཆེ་ཤིང་།
 ལུང་ལྱ། གྲོ་བཟང་དམ་ཆོས། གྲོ་བཟང་འཛིགས་མེད། ཡེ་ཤིས།
 འཛིན་ལས། བསམ་གྲུབ། ལྷ་རྒྱུང་། བརྟན་འཛིན་ཤིས་རབ།
 ཆེ་ཤིང་ལ། རྒྱ་རྒྱ་ཆོ། ཆེ་ཤིང་ཆོས་རྒྱུན། ལྷ་རྒྱུང་།
 བསྐྱེད་ནམས་དབྱངས་ཅན། བྱམས་པ་ཆོས་རྒྱུན། བཟ་ལཡང་།
 སྐལ་བཟང་ལྟོས། བདེ་རྒྱུང་རྒྱུང་དགར། རྒྱུང་མ་ལྟ་འཛིགས།

གངས་ཅན་བྱང་ལོ་རྒྱུད་པོ་མོ་གསལ།
པོད་ཐུང་པལ་པར་ཉེར་གཅིག་གི་ཡིག་